CORPUS
SCRIPTORUM HISTORIAE BYZANTINAE.

EDITIO EMENDATIOR ET COPIOSIOR,

CONSILIO

B. G. NIEBUHRII C. F.

INSTITUTA,

AUCTORITATE

ACADEMIAE LITTERARUM REGIAE BORUSSICAE

CONTINUATA.

CHRONICON PASCHALE.

VOLUMEN I.

BONNAE
IMPENSIS ED. WEBERI
MDCCCXXXII.

CHRONICON PASCHALE.

AD

EXEMPLAR VATICANUM

RECENSUIT

LUDOVICUS DINDORFIUS.

VOL. I.

BONNAE
IMPENSIS ED. WEBERI
MDCCCXXXII.

PRAEFATIO
LUDOVICI DINDORFII.

Chronici huius duae ante nostram editiones prodierant, altera Matthaei Raderi Monachii a. 1615., altera septuaginta tribus annis post Ducangii Lutetiae, repetita Venetiis a. 1729. Quae quanquam ex eodem ambae ducebantur codice Augustano, iam Monacensi, scripto Ilerdae a. 1573., libro ut recentissimo, ita mendis et lacunis foedato tot tantisque quot perspicienda apud nos scripturae varietate animadverti licet, aliquantum tamen praestabat Parisina. Ducangius enim quum suapte doctrina infinitum quantum decessori suo antecelleret, tum adhibendis frequenter praeclari codicis Vaticani excerptis manca et depravata restituendi egregiam sibi facultatem pararat. Caeterum quum excerpta illa facta essent ad locos casu magis quam consilio delectos, neque ea tum diligentia quam hodie expetimus, facile aestimari poterat quanti referret talem librum denuo totum excuti. Quod mihi oblato Chronici edendi munere quum primum agendum vidissem, et statim persuasissem Niebuhrio, A. Maius, vir illustris atque celeberrimus, qui pro felicissima sagacitate sua huius quoque scriptoris, ut tot aliorum, quorum vel nomina dicere longum est, particulas, quae dudum in perditis numerabantur, ex libro Vaticano in lucem olim revocaverat ipse, idem nobis ita favit ut codicis varietates ab idoneo homine accurate excerptae reddi mox mihi possent. Quarum ope iam tantum huic libro medelae alla-

tum est, ut qui depravatissimus ferretur, nunc librariorum peccatis purior habeatur quam multi vel optimorum scriptorum, nec qui emendando ei operam in posterum impendat, vereri debeat ne Graeculorum infimae aetatis negligentia ludificetur.

Est autem liber Vaticanus, qui in bibliotheca Pontificia numeratur 1941., vetustate aeque ac bonitate insignis, quippe iudice Maio Novae Collect. Vat. vol. I. p. II. p. 222. circa saeculum decimum in membranis scriptus satis diligenter, quanquam vocalium ratione fere inversa ad hunc modum, ἔχουση, σφερωΐδει̃ οὐρανόν: cuius generis paucissima memoravimus. Recentiori manu scholia quaedam in margine posita sunt, nonnulla etiam in textu correcta. Perierunt medio opere aliquot folia, nec prima et extrema integra sunt. Ex hoc libro Monacensis (apud Hardtium vol. V. p. 416.) fluxit sic ut defectus omnes cum Vaticano communes, propriam habeat largam vitiorum copiam, paucis quibusdam locis veriorem scripturam praestet, scholia textui pleraque intulerit. Descriptum tamen a Vaticano Monacensem non affirmaverim, quum propter ipsam mendarum multitudinem tum propter omissas ab initio et p. 570. 655. s. particulas insignes, quae in Vaticano supersunt ad legendum expeditae, in libro vero quem ante oculos habuit Darmarius aut non comparuisse aut legi non potuisse videntur.

Interpretationem latinam Ducangii refingere non fuit mearum partium. Nec magis attigi libellos quos Chronico subiecit Ducangius, nisi quod Dorotheum antiqui codicis Leidensis varietatibus auxi beneficio eruditissimi et amicissimi Geelii.

Scribebam Lipsiae VIII. cal. Decembres MDCCCXXXI.

CHRONICON PASCHALE.

CHRONICON PASCHALE.

. . . γραφ . . .

Φίλωνος τοῦ παρ' Ἑβραίοις σοφοῦ[1]).

Τὴν ἀρχὴν τῆς ἐαρινῆς ἰσημερίας πρῶτον ἀναγράφει μῆνα Μωϋσῆς ἐν ταῖς τῶν ἐνιαυτῶν περιόδοις, ἀναθεὶς οὐχ ὥσπερ ἔνιοι χρόνῳ τὰ πρεσβεῖα μᾶλλον ἢ ταῖς τῆς φύσεως χάρισιν, ἃς ἀνέτειλεν ἀνθρώποις· κατὰ γὰρ ταύτην τὰ μὲν σπέρματα[2]) ἡ ἀναγκαία τροφὴ τελεσιουργεῖται· ὁ δὲ τῶν δένδρων καρπὸς ἡβώντων ἄρτι γεννᾶται, δευτέραν ἔχων τάξιν· ὅθεν καὶ ὀψίγονός ἐστιν· ἀεὶ γὰρ ἐν τῇ φύσει τὰ μὴ λίαν ἀναγκαῖα τῶν σφόδρα ἀναγκαίων δεύτερα. σφόδρα μὲν οὖν ἀναγκαῖα πυροί τε καὶ κριθαὶ καὶ ὅσα ἄλλα εἴδη τροφῆς, ὧν ἄνευ ζῆν οὐκ ἔστιν· ἔλαιον δὲ καὶ οἶνος καὶ ἀκρόδρυα οὐχὶ τῶν ἀναγκαίων, ἐπεὶ δίχα τούτων ἄχρι μακροτάτου γήρους[3]) παρατείνοντες εἰς πολυετίαν βιοῦσιν ἄνθρωποι. τῷ δὲ μηνὶ τούτῳ περὶ ιδ' ἡμέραν μέλλοντος τοῦ σεληνιακοῦ κύκλου γίνεσθαι πλησιφαοῦς ἄγεται τὰ διαβατήρια, δημοφαὴς[4]) ἑορτή, τὸ χαλδαϊστὶ λεγόμενον πάσχα.

Ταῦτα μὲν ὁ Φίλων. ὅτι δὲ ἀπλανῶς τάττων τὴν ιδ' τοῦ πρώτου μηνὸς τῆς σελήνης ὁ Ἰσραηλίτης λαὸς ἐπιτελεῖ τὴν τοῦ πάσχα ἑορτὴν οὐ μόνον μέχρι τοῦ κυριακοῦ πάθους, ἀλλὰ καὶ ἕως τῆς ἁλώσεως τῶν Ἱεροσολύμων τῆς γενομένης ἐπὶ Οὐεσπασιανοῦ Ῥωμαίων βασιλέως, μαρτυροῦσι καὶ οἱ θεοφόροι τῆς ἐκκλησίας ποιμένες καὶ διδάσκαλοι, ἐξ ὧν ὀλίγας ἐκ πολλῶν ἐν-

---

[1]) In opere de Mose lib. III. ed. Mangey tom. II. p. 169. MAIUS.

[2]) In codice lacunoso legitur tantummodo . . ματα, id quod ego malui dicere σπέρματα, quam cum editis libris σπαρτά. MAIUS.

[3]) Ed. γήρως. MAIUS.

[4]) Ed. δημοφανής. MAIUS.

ταῦθα παροίσε ... Πέτρος τῆς Ἀλεξανδρέων ἐκκλησίας ἐπίσκοπος ἐν τῷ περὶ τοῦ πάσχα λόγῳ, ὃν Τρικεντίῳ [5]) τινὶ γράφει, οὗτινος λόγου καὶ ὁ μέγας Ἀθανάσιος τῆς αὐτῆς ἐκκλησίας γενόμενος ἀρχιεπίσκοπος .... τῇ πρὸς Ἐπιφάνιον ἐπίσκοπον [6]) [ἐπιστολῇ] .... ὧδέ πως.

P 1 V 1 Ὡς .... μέγα ἔλεος τοῦ θεοῦ· ἐν ... παν ..... εὐχα-
ριστοῦμεν αὐτῷ, καὶ ὅτι τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας κατέπεμψεν
ἡμῖν, ὁδηγήσας ἡμᾶς εἰς τὴν ἀλήθειαν πᾶσαν. διὰ γὰρ τοῦτο
καὶ ὁ νενομοθετημένος μὴν τῶν νέων, ἀρχὴ μηνῶν καὶ πρῶτος
ἐν τοῖς μησὶ τοῦ ἐνιαυτοῦ, ἐγνωρίσθη ἡμῖν, καὶ ὑπὸ τῶν πα-
λαιῶν συγγραφέων τῶν πρὸ τῆς ἁλώσεως τῆς Ἱερουσαλὴμ καὶ
ὑπὸ τῶν νέων τῶν μετὰ τὴν ἅλωσιν ἐδείχθη ὁροθεσίαν ἔχειν εἰλι-
P 2 κρινεστάτην καὶ καταφανεστάτην, διὰ τὸ μάλιστα ἔσθ' ὅτε
μὲν τὰ νέα ἔν τισι τόποις προλαμβάνειν, ἔσθ' ὅτε δὲ ὑστερεῖν
τῷ ποτὲ πρώϊμα ποτὲ ὄψιμα γενέσθαι, ὥσπερ οὖν καὶ κατ' αὐ-
τὴν τὴν ἀρχὴν τῆς πρὸ τοῦ πάσχα νομοθεσίας ἐγίνετο, καθὼς

Editio nostra ubi a Parisina (P) discedit, recepta scriptura debetur codici Vaticano (V), nisi alia ex eo affertur.

6. Ante ὡς P ponit inscriptionem *Πέτρου Ἐπισκόπου Ἀλεξανδρείας καὶ Μάρτυρος, ὅτι ἀπλανῶς ἔταξαν οἱ Ἑβραῖοι τὴν ιδʹ τοῦ αʹ μηνὸς τῆς σελήνης ἕως τῆς ἁλώσεως τῶν Ἱεροσολύμων.* 15. τῷ] τὸ P.

Ex Petro Alexandriae Episcopo et Martyre, de eo quod decimam quartam primi mensis Lunae usque ad Hierosolymorum excidium recte statuerint Hebraei.

Quandoquidem magna est ubique Dei misericordia, hunc benedicamus, et quod spiritum veritatis nobis miserit, deducens nos in omnem veritatem. Ideo quippe mensis novorum a lege inductus, mensium exordium, ac primus inter anni menses nobis notus factus est: et ab antiquis Scriptoribus, qui ante, et a posterioribus, qui post Hierosolymorum excidium vixere, sincerissimum ac evidentissimum habere terminum demonstratum est: praesertim, quod nova interdum quibusdam in locis praeverti: interdum etiam defici, vel serius fieri praecocia contingat, quomodo erat in ipso ante Pascha

[5]) Notemus hunc hominem, de quo nihil sive in Cangii sive in Petavii editione fragmentorum Petri. MAIUS.

[6]) En cur apud Cangium p. 4. dicatur ἐν τῇ μνημονευθείσῃ ἐπιστολῇ; quia scilicet chronici auctor hoc loco, qui deest apud Cangium, epistulam illam iam laudaverat. Porro illae lacunae, quae sunt apud Cangium p. 2., expleri nequeunt a cariosis codicis membranis, nisi quod D. v. 8. legitur in codice εἰς εὔσημον. MAIUS.

γέγραπται, „ὁ δὲ πυρὸς καὶ ἡ ὄλυρα οὐκ ἐπλήγη· ὄψιμα γὰρ ἦν.“ ὅθεν καλῶς νενομοθέτηται ἀπὸ τῆς ἐαρινῆς ἰσημερίας, εἰς ὁποίαν δ' ἂν ἑβδομάδα ἐμπέσῃ ἡ τεσσαρισκαιδεκαταία τοῦ πρώτου μηνός, ἐν αὐτῇ ἐπιτελεῖν τὸ πάσχα μετὰ τοῦ καὶ ἐγκώμια πρεπωδέστατα καὶ ἁρμοστικώτατα εἰς τοῦτο παρειληφέναι. „πρῶτος γάρ, φησίν, οὗτος μὴν ὑμῖν . . . . . καὶ ἀρχὴ μηνῶν ἐν τοῖς μησὶν τοῦ ἐνιαυτοῦ γέγραπται,“ ὅτε ὁ μὲν ἥλιος ἐν θέ- B *ρει γενόμενος τὰ φῶτα πλείονα καὶ λαμπρότερα ἀποδίδωσιν, ἡ δὲ ἡμέρα ἐπεκτεινομένη μεγεθύνεται, τῆς νυκτὸς ὑποστελλομένης καὶ μειουμένης, τὰ δὲ νέα σπέρματα ἐπανθήσαντα διακαθαίρεται εἰς τοὺς ἅλωνας συγκομιζόμενα. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ πάντα τὰ ἀκρόδρυα βλαστάνει καὶ ἐπανθεῖ ἐπιχωρῆσ . . . ἐπαγόμενα. εὐθέως γοῦν ἐπικαταλαμβάνονται ἐν παραλλαγῇ διαφόρων καὶ ποικίλων καρπῶν, ὡς καὶ σταφυλήν ποτε εὑρίσκεσθαι κατ' αὐτὸν τὸν καιρόν, καθὼς καὶ ὁ νομοθέτης φησί, „καὶ αἱ ἡμέραι ἡμέραι ἔαρος, πρόδρομοι σταφυλῆς“, ἡνίκα ἀπέστειλεν τοὺς κατασκοπεύσοντας τὴν γῆν, ἤνεγκαν τὸν μέγαν βότρυν ἐν ἀναφορεῦσι καὶ ἀπὸ τῶν ῥοῶν καὶ ἀπὸ τῶν συκῶν. τότε* C *γάρ, ὥς φασι, καὶ ὁ κτιστὴς καὶ δημιουργὸς τῶν ἁπάντων θεὸς ἡμῶν αἰώνιος τὰ πάντα συνεστήσατο, εἰς ἅπερ κατέλεξεν, „βλαστησάτω ἡ γῆ βοτάνην χόρτου· σπεῖρον σπέρμα κατὰ γένος*

1. *ὁ — ἦν*] Exod. IX. 32. 3. *τεσσαρισκαιδεκατ.* V constanter, *τεσσαρεσκαιδεκατ.* P. 6. *πρῶτος — γέγραπται*] Exod. XII. 2. Lacuna expleri potest addito *ἐστιν.* 15. *καὶ — σταφυλῆς*] Num. XIII. 21. Addidi alterum *ἡμέραι.* 19. *ὁ δημιουργὸς* P. 21. *βλαστησάτω — δικαίως*] Genes. I. 11.

Legislationis initio: juxta quod scriptum est, *Triticum autem et far non sunt laesa, quia serotina erant.* Unde recte a lege praescriptum est, ut a verno aequinoctio, in quamcumque hebdomadem incidat decimaquarta primi mensis, in illa Pascha agatur, sumptis prius ad illud celebrandum decentibus ac consentaneis encomiis. *Primus enim,* inquit, *hic mensis principium mensium in mensibus anni scriptus est:* cum sol scilicet aestivo tempore plura longe lumina et clariora emittit: dies vero producitur, fitque major, dum nox contrahitur ac minuitur: nova porro semina cum floruerint, perpurgantur et ad areas deferuntur. Neque tamen ista duntaxat, sed et universa pullulant arbusta, et in flores evadunt. Statim igitur varios diversosque fructus alternatim emittere deprehenduntur, ita ut interdum botrus, interdum fructus alius uno eodemque tempore reperiatur, quemadmodum ait Legislator: *Et dies veris praecursores botri*, quando misit qui specularentur terram, attulerunt ingentem botrum in vectibus, de malis quoque granatis et de ficubus. Tum enim, ut ait conditor, universorumque opifex Deus noster aeternus, omnia confert ad ea quae elegit: *Germinet terra herbam virentem et faciens semen juxta genus suum et similitudinem suam, et lignum fructiferum faciens fructum, cujus*

καὶ καθ᾽ ὁμοιότητα καὶ ξύλον κάρπιμον ποιοῦν καρπόν, οὗ τὸ σπέρμα αὐτοῦ κατὰ γένος ἐπὶ τῆς γῆς.“ καὶ ἐπήνεγκεν ὅτι „καὶ ἐγένετο οὕτως καὶ μάλα καλῶς καὶ δικαίως.“ ἐξέφανε τὸν παρ᾽ Ἑβραίοις νομοθετηθέντα πρῶτον μῆνα, ὃν ἔγνωμεν πεφυλαγμένον παρὰ Ἰουδαίοις μέχρι τῆς ἁλώσεως Ἱερουσαλήμ, διὰ τὸ μάλιστα Ἑβραίοις οὕτω παραδεδωκέναι, μετὰ δὲ τὴν ἅλωσιν λεληρημένον κατά τινα καὶ ἐν τούτῳ πώρωσιν· ὅνπερ D *ἡμεῖς ἐνθέσμως καὶ εἰλικρινῶς ἐπιτηροῦντες παρελάβομεν. καὶ ἐν τούτῳ κατὰ . . . . . ῥητόν, λέγων . . . . . . διζομένην εἰς εὔσημον ἡμέραν τῆς ἁγίας ἑορτῆς ἡμῶν, ἥνπερ ἡ ἐκλογὴ ἐπέτυχεν, οἱ δὲ λοιποὶ ἐπωρώθησαν, καθὼς εἶπεν ἡ γραφή.*

Καὶ μεθ᾽ ἕτερα, Καὶ ταῦτα γάρ φησι, „πάντα ποιήσουσιν εἰς ὑμᾶς, ὅτι οὐκ ἔγνωσαν τὸν πέμψαντά με“ εἰ δὲ καὶ τὸν πέμψαντα καὶ τὸν πεμφθέντα ἠγνόησαν, οὐκ ἔστιν ἀμφιβάλλειν ὅτι καὶ τῆς νομοθεσίας τοῦ πάσχα τὴν ἀγνωσίαν ἔσχοσαν, ὡς μὴ μόνον τῆς κατ᾽ ἐκλογὴν τοποθεσίας ἐκπεσεῖν, ἀλλὰ καὶ τῆς ἀρχῆς τῶν μηνῶν τοῦ πρώτου ἐν τοῖς μησὶ τοῦ ἐνιαυτοῦ, οὗ τὴν P 3 *τεσσαρεσκαιδεκαταίαν οἱ πάλαι εἰλικρινῶς ἐπιτηροῦντες μετὰ τὴν ἰσημερίαν ἔθυον τὸ πάσχα κατὰ τὴν θείαν παραγγελίαν. οἱ γὰρ νῦν πρὸ ἰσημερίας αὐτὸ ποιοῦσι πάνυ ἀμελῶς καὶ κατεσφαλμέ-*

2. *ἐπίνεγκεν* V, *ἐπένεγκεν* P. 7. *πόρωσιν* PV: semel autem moneo me codicem Vaticanum ad ed. Parisinam exactum, ubi dissensum ab ea nullum notatum vidi, pro consentiente afferre. 9. *εὔσημον*] . . . . *ον* P: conf. Psalm. LXXX. 4. 11. *ἡ γραφή*] Rom. XI. 7. 12. *φησι*] „Ioan. XV. 21. ubi haec aliter habentur.“ margo P. 13. *δὲ καὶ τὸν*] *δὲ τὸν* P.

semen in seipso sit super terram. Tum subdit: *Et factum est ita: et vidit Deus quod esset bonum.* Quinetiam ostendit primum qui apud Hebraeos lege inductus est mensem, quem observatum fuisse a Judaeis novimus usque ad Hierosolymorum excidium, quia id maxime sic Hebraeis traditum est. Post excidium vero idem ludibrio est habitus ex quadam cordis obduratione, quem nos legitime ac sincere observantes recepimus, et in hoc juxta . . . . verbum, cum ait . . . . diem sanctae festivitatis nostrae, quem electio consecuta est: caeteri vero occalluerunt, quemadmodum dixit scriptura. *Et post alia.*

Haec quippe ait: *Omnia facient vobis (propter nomen meum) quoniam non cognoverunt qui misit me.* Si autem et eum qui misit, et qui missus est nescierunt, dubitare haud licet, quin Pascha a lege praeceptum ignoraverint, ut non in loci electione duntaxat, sed etiam in mensis, qui primus est inter anni menses, exordio erraverint, cujus decimaquarta sincere observata, post aequinoctium Pascha veteres celebrarunt juxta divinum praeceptum, cum illud hodie ante aequinoctium nunc per-

νως ἀγνοοῦντες, ὥσπερ οὖν καὶ ἐπ' ἔτος ἐποίησαν, ὡς καὶ αὐτὸς συνομολογῶν ἐν τούτοις γράφεις.

Εἴτε οὖν σφαλλόμενοι Ἰουδαῖοι κατὰ τὸν σεληνιακὸν δρόμον ποτὲ μὲν φαμενὼθ ἄγουσι τὸ ἑαυτῶν πάσχα εἴτε κατὰ τὸν ἐμβόλιμον μῆνα κατὰ τριετίαν τῷ φαρμουθί, οὐδὲν ἡμῖν διαφέρει· πρόκειται γὰρ ἡμῖν οὐδὲν ἕτερον ἢ τὴν ἀνάμνησιν τοῦ πάθους αὐτοῦ ποιεῖσθαι, καὶ κατὰ τοῦτον τὸν καιρόν, ὡς οἱ ἀπ' ἀρχῆς αὐτόπται παραδεδώκασι, πρὶν Αἰγυπτίους πιστεῦσαι. οὐ γὰρ B *νῦν πρῶτον ἐπιτηροῦντες τὸν σεληνιακὸν δρόμον ἄγουσιν αὐτὸ ἐξ ἀνάγκης δὶς μὲν τῷ φαμενώθ, ἅπαξ δὲ κατὰ τριετίαν τῷ φαρμουθί· ἀπ' ἀρχῆς γὰρ καὶ πρὸ τῆς Χριστοῦ παρουσίας πάντοτε οὕτω ποιήσαντες φαίνονται. ὅθεν καὶ αἰτιώμενος αὐτοὺς ὁ θεὸς* V 3 *διὰ τοῦ προφήτου ἔλεγεν, „καὶ εἶπον, ἀεὶ πλανῶνται τῇ καρδίᾳ· ὡς ὤμοσα ἐν τῇ ὀργῇ μου, εἰ εἰσελεύσονται εἰς τὴν κατάπαυσίν μου.“*

Ὅπερ, ὡς ὁρᾷς, καὶ ἐν τούτῳ φαίνει τὰ μεγάλα ψευδηγορῶν οὐ μόνον κατὰ ἀνθρώπων ἀλλὰ καὶ κατὰ τοῦ θεοῦ, πρῶτον μὲν ἐπεὶ οὐδέπω εἰς τοῦτο ἐπλανῶντο Ἰουδαῖοι, ἡνίκα συνῆσαν αὐτοῖς οἱ ἀπ' ἀρχῆς αὐτόπται καὶ ὑπηρέται, πολλῷ δὲ μᾶλ- C *λον οὐδὲ ἀπ' ἀρχῆς πρὸ τῆς Χριστοῦ παρουσίας. οὐδὲ γὰρ διὰ τὴν νομοθεσίαν τοῦ πάσχα λέγει αὐτοὺς ὁ θεὸς ἀεὶ πλανωμέ-*

2. *γραφεὶς* PV. 4. *ἐμβολισμὸν* PV. 6. *οὐδὲν ἕτερον*] *οὐδὲν* om. P. 8. *Αἰγύπτιοι* P. 10. *δὶς*] *δεῖσ* V, *ις'* P. 13. *καὶ — μου*] Psal. XCIV. 10. 20. *διὰ* om. P.

agant, ac negligenter quidem et erronee omnino; ignorantes quemadmodum sua ii tempestate fecerunt, ut ipsemet fatetur qui in istis descriptus est.

Sive igitur errantes Judaei juxta lunarem cursum mense Phamenoth suum interdum agant Pascha, sive juxta mensem intercalarem unoquoque triennio mense Pharmuthi, nostra non interest. Nihil quippe aliud nobis propositum est, quam ut ejus passionis memoriam agamus, atque adeo hoc ipso tempore, quomodo qui suis ipsi oculis spectavere tradiderunt, priusquam Aegyptii crederent. Neque enim observato lunari cursu illud necessario peragunt xvi die Phamenoth, semel vero quolibet triennio mense Pharmuthi: ab initio quippe et ante Christi Incarnationem ita videntur egisse. Unde cum illos arguit Dominus per Prophetam, ait: *Et dixi semper hi errant corde, et juravi in ira mea si introibunt in requiem meam.*

Quod quidem ut vides, vel in eo etiam maxime mentiri apparet, non in homines modo, sed etiam in Deum: ac primo, cum in hoc nunquam erraverint Judaei, ut qui cum iis qui suis ipsi oculis viderunt, et ministri fuerunt, conversabantur, multo magis neque ab initio antequam Christus nasceretur. Neque enim propter legis de Paschate praeceptum illos ait Deus semper corde errasse, quemadmodum scripsisti, sed pro-

νους τῇ καρδίᾳ, ὥσπερ σὺ ἔγραψας, ἀλλά διά τε τὴν ἄλλην πᾶσαν παρακοὴν καὶ διὰ τὰ πονηρὰ καὶ ἀηδῆ αὐτῶν ἔργα, ἅτε δὴ ὁρῶν αὐτοὺς ἐν εἰδωλολατρείαις καὶ πορνείαις ἀναστρεφομένους.

Καὶ μετ' ὀλίγα, Ὥστε καὶ ἐν τούτῳ πολύ, καὶ πάνυ γε πολύ, ἐπεὶ καθύπνωσας, διέγειρον σεαυτὸν τοῖς τοῦ ἐκκλησιαστοῦ βουκέντροις, μεμνημένος μάλιστα τοῦ λέγοντος, „ὀλίσθημα ἀπὸ ἐδάφους μᾶλλον ἢ ἀπὸ γλώσσης." καὶ γάρ, ὡς πάλιν ὁρᾷς,
D *ἐπὶ τοὺς καθηγησαμένους αὐτῶν φθάνει τὸ ἐπενεχθὲν ὑπὸ σοῦ ἔγκλημα· καὶ ἔστιν ὑφορᾶσθαι τὸν παρακολουθοῦντα μέγαν κίνδυνον, ἅτε δὴ ἀκουόντων ἡμῶν ὅτι ὁ βάλλων λίθον εἰς ὕψος ἐπὶ κεφαλὴν αὐτοῦ βάλλει. εὐχερὴς δὲ μᾶλλον καὶ πᾶς ὅστις τολμᾷ ἐν τούτῳ καὶ Μωϋσέα τὸν τηλικοῦτον θεράποντα τοῦ θεοῦ αἰτιᾶσθαι ἢ τὸν διαδεξάμενον αὐτὸν Ἰησοῦν τὸν τοῦ Ναυῆ ἢ τοὺς καθεξῆς τοὺς εὖ παρηκολουθηκότας αὐτῶν καὶ ἄρξαντας, λέγω δὴ τοὺς κριτὰς καὶ τοὺς φαινομένους βασιλέας ἢ καὶ τοὺς πνευματοφόρους προφήτας καὶ ἔτι τοὺς γενομένους ἐν αὐτοῖς ἀμέμπτους ἀρχιερέας, οἷς εἰ καὶ μὴ**σιν ἑπόμενοι, ἀλλ' οὖν*
P 4 *γε ἐν τῇ τοῦ πάσχα εὐκαιριμωτάτῃ παραφυλακῇ συνεφώνουν, ὡς ἐν ταῖς ἄλλαις αὐτῶν ἑορταῖς.*

Καὶ μεθ' ἕτερα, Ὥστε ἐπὶ τὸ ἀκινδυνότερον μᾶλλον καὶ εὐφημότερον ἐχρῆν καταδραμεῖν, καὶ μὴ ῥιψοκινδύνως καὶ δυσφή-

1. *ὥσπερ συνέγραψας* PV. 2. *ἀειδῆ* P. 6. *σὲ αὐτὸν* V, *ἑαυτὸν* P. *ibid. ἐκκλησιαστοῦ*] Sirach XX. 18. 7. *βουκέτροις* V. 8. *μᾶλλον* om. P. 12. *μᾶλλον*] *ἄλλον* P. 13. *Μωϋσέα*] *Μωϋσῆ* P. 16. *δὴ*] *ἔτι* P. *ibid.* *ἢ*] *ἢ* [*δὲ*] P. 18. *οἷς εἰ*] *οἷσει* PV. *ibid.* *ἀλλ' οὖν*] *ἀλλοιοῦν* P.

pter aliam inobedientiam, et propter mala ac turpia eorum opera, cum scilicet ad idolorum cultum et ad fornicationes sese illos convertisse adverteret.

Et post pauca: Vel in hoc multum, multumque omnino, si quidem dormitabas, te ipsum Ecclesiastae flagellis excitasti, memor praesertim loci illius, ubi ait, *lapsus a terra vel a lingua.* Quippe, ut rursum vides, objectum a te crimen in illorum duces reflectitur: quinetiam magnum subsequens periculum licet suspicari, utpote cum audiamus lapidem quem quis in altum projecerit in illius caput recidere. Multo magis temerarius est, qui in hoc Moysen, talem Dei servum, audet criminari, vel qui ei successit Jesum filium Nave, vel qui exinde hos recte sunt sectati, vel qui ipsimet incoepere, Judices, inquam, ac Reges, vel quos Spiritus sanctus inspiravit Prophetas, illosque qui inter summos Pontifices inculpati extitere, quique traditiones secuti nihil immutarunt, verum in opportuna Paschatis observatione, ut et in aliis suis festivitatibus consenserunt.

Et post alia: Sed et tutius suaviusque longe magis currendum erat,

μως γράφειν ὅτι ἀπ' ἀρχῆς καὶ ἀεὶ φαίνονται περὶ τὸ πάσχα πλανώμενοι. ὅπερ οὐκ ἔχεις δεῖξαι, ὁπόσα κἂν θέλεις δημηγορεῖν τοῖς νυνὶ κατὰ πολλὴν πλάνην τῆς τε νομοθεσίας τοῦ πάσχα καὶ τῶν ἄλλων ἐκπεπτωκόσι. φαίνονται γὰρ οἱ πάλαι μετὰ ἐαρινὴν ἰσημερίαν αὐτὸ ποιοῦντες· ὅπερ δύνασαι γνῶναι ἐντυχὼν συγγράμμασιν ἀρχαίοις οἷς μάλιστα ἀνεγράψαντο οἱ παρ' Ἑβραίοις σοφοί. καὶ Ἀθανάσιος δὲ ὁ μέγας τῆς Ἀλεξαν- D δρέων ἐκκλησίας φωστὴρ ἐν τῇ μνημονευθείσῃ πρὸς Ἐπιφάνιον ἐπίσκοπον ἐπιστολῇ διδάσκει λέγων οὕτως. Οὐκοῦν ὥσπερ συνήθλησας καὶ συνεχάρης, οὕτω καὶ τοῦ μέμφεσθαι παῦσαι, καὶ μᾶλλον εὔχου ἵνα τοῦ λοιποῦ ἡ μὲν ἐκκλησία βεβαίαν τὴν εἰρήνην ἔχῃ, καὶ παύσονται αἱ αἱρέσεις τῆς μιαιφόνου προαιρέσεως, παύσονται δὲ καὶ οὗτοι φιλονεικοῦντες οἱ ἐφευρόντες ἑαυτοῖς ζητήματα, προφάσει μὲν τοῦ σωτηριώδους πάσχα, ἔργῳ δὲ τῆς ἰδίας ἔριδος χάριν μάλιστα, ὅτι ἐξ ἡμῶν εἶναι δοκοῦντες καὶ χριστιανοὶ αὐχοῦντες λέγεσθαι ζηλοῦσι τὰ τῶν προδεδωκότων Ἰουδαίων. ὁποία γὰρ αὐτοῖς καὶ πιθανὴ ἀπολογία γένοιτ' ἂν C ἄρα, ἐπειδὴ γέγραπται, „τῇ δὲ πρώτῃ τῶν ἀζύμων καὶ ἐν ᾗ ἔδει θύειν τὸ πάσχα.“ ἀλλ' ἐγίνετο τότε καλῶς, νῦν δὲ κατὰ τὸ γεγραμμένον ἀεὶ πλανῶνται τῇ καρδίᾳ.

Ὅτι μὲν οὖν οὐ μόνον μέχρι τοῦ κυριακοῦ πάθους, ἀλλὰ καὶ ἕως τῆς ὑστάτης ἁλώσεως Ἱεροσολύμων τῆς γενομένης ἐπὶ

16. ζηλοῦσι ταύτων P. 18. γέγραπται] Marc. XIV. 12. 19. νῦν δὲ] νυνὶ P. 20. τὸ γεγραμμένον] Ps. XCIV. 10. 21. οὐ μόνον om. P. 22. ἕως] ἐπὶ P.

non vero temere ac perperam scribendum, ab initio et semper circa Pascha errasse videri, cum id minime possis ostendere, quidquid ingerere velis iis qui nunc cum plurimo errore a legis praecepto de Paschate et aliis aberrant. Videntur enim veteres illud egisse post vernum aequinoctium, quod nosse tibi licebit libros veteres legenti, illosque maxime qui a sapientibus Hebraeis sunt conscripti. Athanasius vero ingens Alexandrinae Ecclesiae lumen, in memorata ad Epiphanium Episcopum epistola, hisce verbis illud docet: Nunquid ut simul pugnasti, ita et simul laetatus es? Sic desiste criminari, quin potius precare, ut firmam in posterum pacem habeat Ecclesia: tum vero cessabunt nefarii propositi studia ac consilia: desistent etiam a disputationibus suis qui invenerunt sibi quaestiones salutaris quidem specie Paschatis, reapse vero suae praesertim contentionis gratia, qui cum ex nostris esse videantur, et Christiani gestiant nuncupari, ipsos imitantur Judaeos qui Christum tradiderunt. Qualis enim iis probabilisque erit responsio? quandoquidem scriptum est: *Et primo die Azymorum quando Pascha immolabant.* Atqui illud tum recte agebatur, nunc vero, uti scriptum est, *Semper hi errant corde.*

Hactenus igitur usque ad Dominicam Passionem, atque adeo in po-

V 4 Οὐεσπασιανοῦ βασιλέως Ῥωμαίων ἀπλανῶς τάττων τὴν ιδ' τοῦ
πρώτου μηνὸς τῆς σελήνης ὁ Ἰσραηλίτης λαὸς τὸ νομικὸν ἑόρταζε
πάσχα διὰ τούτων συντόμως ἀποδέδεικται. τῶν ἱερῶν τοίνυν
προφητῶν καὶ πάντων, ὡς ἔφην, ὁμοῦ τῶν ὁσίως καὶ δικαίως
D ἐν τῷ νόμῳ κυρίου πολιτευσαμένων σὺν παντὶ τῷ λαῷ τὸ τυπικὸν
καὶ σκιῶδες πάσχα ἑορταζόντων, ὁ πάσης ἀοράτου καὶ ὁρατῆς
κτίσεως δημιουργὸς καὶ δεσπότης, ὁ μονογενὴς υἱὸς καὶ λόγος,
ὁ τῷ πατρὶ καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύματι συναΐδιος καὶ ὁμοούσιος κατὰ
τὴν θεότητα, ὁ κύριος ἡμῶν καὶ θεὸς Ἰησοῦς ὁ Χριστός, ἐπὶ
συντελείᾳ τῶν αἰώνων κατὰ σάρκα τεχθεὶς ἐκ τῆς ἁγίας ἐνδόξου
δεσποίνης ἡμῶν θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου καὶ κατὰ ἀλήθειαν
θεοτόκου Μαρίας, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς ὀφθείς, καὶ τοῖς ὁμοουσίοις
κατὰ τὴν ἀνθρωπότητα ἀνθρώποις ὡς ἄνθρωπος ἀληθῶς συνα-
ναστραφείς, καὶ αὐτὸς σὺν τῷ λαῷ ἐν τοῖς ἔτεσι τοῖς πρὸ τοῦ
P 5 κηρύγματος καὶ τοῖς ἐν τῷ κηρύγματι τὸ νομικὸν καὶ σκιῶδες
πάσχα ἐπετέλεσεν, ἐσθίων τὸν τυπικὸν ἀμνόν. „οὐκ ἦλθον γὰρ
καταλῦσαι τὸν νόμον ἢ τοὺς προφήτας, ἀλλὰ πληρῶσαι“, αὐ-
τὸς ἐν εὐαγγελίοις εἴρηκεν ὁ σωτήρ. ἐπεὶ δὲ ἐκήρυξεν, οὐκ
ἔφαγε τὸν ἀμνόν, ἀλλ' αὐτὸς ἔπαθεν ὡς ἀληθινὸς ἀμνὸς ἐν τῇ
τοῦ πάσχα ἑορτῇ, καθὼς διδάσκει ὁ θεολόγος καὶ εὐαγγελι-
στὴς Ἰωάννης ἐν τῷ κατ' αὐτὸν εὐαγγελίῳ, λέγων οὕτως· „ἄγου-
σιν οὖν τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ τοῦ Καϊάφα εἰς τὸ πραιτώριον· ἦν δὲ

16. seq. ἀμνόν PV. *ibid.* οὐκ ἦλθον] Matth. V. 17. 21. Ἰωάννης] XV. 28.

stremo Hierosolymitano excidio, quod sub Vespasiano Romanorum Imperatore contigit, populum Israëlitam XIV. primi mensis Lunae recte statuta, legale celebrasse Pascha breviter demonstratum est. Sacris ergo Prophetis omnibusque, ut dixi, sancte simul et juste in lege Domini versantibus, cum universo populo, typicum et umbratile Pascha celebrantibus, invisibilis et visibilis omnis creaturae Conditor, ac Dominus unigenitus Filius, et Verbum Patri et Spiritui sancto coaeternum, ejusdemque secundum Deitatem substantiae, Dominus noster et Deus Jesus Christus in saeculorum consummatione secundum carnem natus, ex sancta gloriosa Domina nostra Dei genitrice et semper virgine, ac revera Dei genitrice Maria, et in terra visus, et ejusdem substantiae secundum humanitatem cum hominibus, ut homo, vere conversatus, ipseque cum populo annis ante praedicationem, et in praedicatione legale et typicum Pascha celebravit, comedens agnum typicum: neque enim se venisse ut Legem solveret vel Prophetas, sed ut adimpleret, ipsemet in Evangeliis dixit Salvator. Postquam vero praedicavit, non comedit agnum, sed ipse passus est ut verus agnus in Paschali festivitate, quemadmodum docet Theologus et Evangelista Joannes in Evangelio abs se conscripto, ubi sic ait: *Adducunt ergo Jesum ad Caypham in praetorium. Erat autem*

πρωΐα, καὶ αὐτοὶ οὐκ εἰσῆλθον εἰς τὸ πραιτώριον, ἵνα μὴ μιανθῶσιν, ἀλλ' ἵνα φάγωσι τὸ πάσχα.“ καὶ μετ' ὀλίγα, „ὁ οὖν Πιλᾶτος ἀκούσας τοῦτον τὸν λόγον ἤγαγεν ἔξω τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἐκάθισεν ἐπὶ βήματος εἰς τόπον λεγόμενον Λιθόστρωτον, ἑβραϊστὶ δὲ Γαββαθᾶ. ἦν δὲ παρασκευὴ τοῦ πάσχα· ὥρα ἦν ὡσεὶ B τρίτη“· καθὼς τὰ ἀκριβῆ βιβλία περιέχει, αὐτό τε τὸ ἰδιόχειρον τοῦ εὐαγγελιστοῦ, ὅπερ μέχρι τοῦ νῦν πεφύλακται χάριτι θεοῦ ἐν τῇ Ἐφεσίων ἁγιωτάτῃ ἐκκλησίᾳ, καὶ ὑπὸ τῶν πιστῶν ἐκεῖσε προσκυνεῖται. καὶ πάλιν ὁ αὐτὸς εὐαγγελιστής φησιν, „οἱ οὖν Ἰουδαῖοι, ἵνα μὴ μείνῃ ἐπὶ τοῦ σταυροῦ τὰ σώματα ἐν τῷ σαββάτῳ, ἐπεὶ παρασκευὴ ἦν· ἦν γὰρ μεγάλη ἡ ἡμέρα ἐκείνου τοῦ σαββάτου· ἠρώτησαν τὸν Πιλᾶτον ἵνα κατεαγῶσιν αὐτῶν τὰ σκέλη καὶ ἀρθῶσιν.“ ἐν αὐτῇ οὖν τῇ ἡμέρᾳ, ἐν ᾗ ἤμελλον οἱ Ἰουδαῖοι πρὸς ἑσπέραν ἐσθίειν τὸ πάσχα, ἐσταυρώθη ὁ κύριος ἡμῶν καὶ σωτὴρ ὁ Χριστός, θῦμα γενόμενος τοῖς μέλλουσι μετα- C λήψεσθαι τῆς πίστεως τοῦ κατ' αὐτὸν μυστηρίου κατὰ τὸ γεγραμμένον τῷ μακαρίῳ Παύλῳ, „καὶ γὰρ τὸ πάσχα ἡμῶν ὑπὲρ ἡμῶν ἐτύθη Χριστός,“ καὶ οὐχ ὥς τινες ἀμαθίᾳ φερόμενοι διαβεβαιοῦνται ὡς φαγὼν τὸ πάσχα παρεδόθη· ὅπερ οὔτε παρὰ τῶν ἁγίων εὐαγγελίων μεμαθήκαμεν οὔτε τις τῶν μακαρίων ἡμῖν ἀποστόλων τι τοιοῦτον παραδέδωκεν. ἐν ᾧ οὖν καιρῷ ἔπαθεν ὑπὲρ ἡμῶν κατὰ σάρκα ὁ κύριος ἡμῶν καὶ θεὸς Ἰη-

1. πρωῒ P. 2. μετ' ὀλίγα] XIX. 13. 4. ἐπὶ τοῦ βήματος P. 9. φησιν εὐαγγελιστής P. XIX. 31. 11. ἐκείνη P. 13. ἔμελλον P. 15. ὁ] Ἰησοῦς P. 17. Παύλῳ] Cor. I. 5. 7. 18. ἀμαθείᾳ PV. 21. τι τοιοῦτον om. P.

mane; *et ipsi non introierunt Praetorium, ut non contaminarentur, sed ut manducarent Pascha.* Et post pauca: *Pilatus autem cum audisset hos sermones, adduxit foras Jesum, et sedit pro tribunali in loco qui dicitur Lithostrotos, Hebraïce autem Gabbatha. Erat autem Parasceve hora quasi tertia*, ut accurati libri praeferunt, ipsumque Evangelistae manu descriptum exemplar, quod divina gratia ad haec usque tempora in sanctissima Ephesiorum Ecclesia asservatur, et a fidelibus ibi colitur. Rursum porro ait idem Evangelista: *Judaei ergo, quoniam Parasceve erat, ut non remanerent in cruce corpora, erat enim magnus ille dies Sabbati; rogaverunt Pilatum ut frangerentur eorum crura et tollerentur.* Isto igitur die quo Judaei manducaturi erant Pascha, crucifixus est Dominus noster et Salvator Jesus Christus, hostia factus iis, qui sumpturi erant fidei secundum illum mysterium, juxta quod scriptum est a Beato Paulo: *Pascha enim nostrum pro nobis immolatus est Christus*, non vero, uti qui prae ignorantia labuntur, asserunt, cum Pascha manducaret traditus est: quod neque ex sanctis Evangeliis didicimus, neque quisquam ex beatis Apostolis nobis tradidit. Quo igitur tempore passus est

σοῖς ὁ Χριστός, τὸ κατὰ νόμον οὐκ ἔφαγε πάσχα, ἀλλ' ὡς ἔφην, αὐτὸς ὡς ἀληθὴς ἀμνὸς ἐτύθη ὑπὲρ ἡμῶν ἐν τῇ τοῦ σκιώδους πάσχα ἑορτῇ ἐν ἡμέρᾳ παρασκευῇ, τῇ ιδ' τοῦ πρώτου μη-
D *νὸς τῆς σελήνης. πέρας οὖν ἀπείληφε τὸ τυπικὸν πάσχα τοῦ ἀληθινοῦ πάσχα παραγενομένου· τὸ γὰρ πάσχα ἡμῶν ὑπὲρ ἡμῶν ἐτύθη Χριστός, ὡς πρόκειται καὶ διδάσκει τὸ σκεῦος τῆς ἐκλογῆς ὁ ἀπόστολος Παῦλος.*

Ὅτι δὲ ἐν ᾧ καιρῷ ἔπαθεν ὁ σωτὴρ τὸν νομικὸν καὶ σκιώδη οὐκ ἔφαγεν ἀμνὸν καὶ διὰ τῶν εἰρημένων εὐαγγελικῶν καὶ πατρικῶν διδαγμάτων δῆλον γεγένηται. εἰ γὰρ ἀπλανῶς τάττων ὁ
V 5 *λαὸς κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους τὴν ιδ' τοῦ πρώτου μηνὸς τῆς σελήνης τὸ νομικὸν ἐπετέλει πάσχα, ἐν αὐτῇ δὲ τῇ τοῦ πάσχα ἡμέρᾳ ἤτοι τῇ ιδ' τοῦ πρώτου μηνὸς παρασκευῆς οὔσης ἐσταύ-*
P 6 *ρωσαν τὸν κύριον οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ τότε τὸ πάσχα ἔφαγον κατὰ τὴν τῶν εὐαγγελίων καὶ τῶν θεοφόρων πατέρων διδασκαλίαν, φανερόν ἐστιν ὅτι οὐκ ἔφαγεν τὸν νομικὸν ἀμνὸν ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ὁ κύριος, ἀλλ' αὐτὸς ἔπαθεν ὡς ἀληθὴς ἀμνός. πολλῆς δὲ οὔσης τῆς περὶ τούτου σὺν ἀποδείξει μαρτυρίας τῶν ἁγίων τῆς ἐκκλησίας διδασκάλων, ὀλίγας αὐτῶν φωνὰς ἐνταῦθα παροίσομεν, ἐν αἷς σαφῶς λέγουσιν ὅτι ἐν ᾧ καιρῷ ἔπαθεν ὁ κύριος τὸν νομικὸν οὐκ ἔφαγεν ἀμνόν.*

Ἱππόλυτος τοίνυν ὁ τῆς εὐσεβείας μάρτυς, ἐπίσκοπος γεγονὼς τοῦ καλουμένου Πόρτου πλησίον τῆς Ῥώμης, ἐν τῷ πρὸς

19. φωνὰς αὐτῶν P. 22. μάρτυρ P.

pro nobis secundum carnem Dominus noster et Deus Jesus Christus, legale non manducavit Pascha, sed, ut dixi, ipse ut verus agnus immolatus est pro nobis in umbratilis Paschatis festivitate, die Parasceves, xiv. primi mensis Lunae. Desiit ergo typicum Pascha, vero praesente Paschate: *Pascha enim nostrum pro nobis immolatus est Christus*, ut superius dictum est, docetque vas electionis Paulus Apostolus.

Quod vero, quo passus est tempore, legalem et umbratilem agnum non manducavit Salvator, ex laudatis Evangelistis et ex Patrum doctrinis patet omnino. Si enim recte statuta hisce temporibus xiv. primi mensis Lunae legale peregit Pascha, hac autem Paschatis die, seu xiv. primi mensis, cum Parasceve esset, Christum crucifixerunt Judaei et tunc Pascha manducaverunt, juxta Evangelia et sanctorum Patrum doctrinam, evidens est agnum legalem die illa non manducasse Dominum, sed ipsum passum esse ut verum agnum. At cum multa hac de re extent cum demonstratione sanctorum Ecclesiae Doctorum testimonia, quae paucis verbis dixere consulto hic omittimus, ubi perspicue aiunt, quo tempore passus est, Dominum legalem agnum non manducasse.

Hippolytus igitur pietatis Martyr, Portus juxta Romam Episcopus, in libro quem adversus omnes haereses confecit, haec ita verbo tenus

ἁπάσας τὰς αἱρέσεις συντάγματι ἔγραψεν ἐπὶ λέξεως οὕτως. Ὁρῶ μὲν οὖν ὅτι φιλονεικίας τὸ ἔργον. λέγει γὰρ οὕτως· ἐποίησε τὸ πάσχα ὁ Χριστὸς τότε τῇ ἡμέρᾳ καὶ ἔπαθεν· διὸ κἀμὲ δεῖ ὃν τρόπον ὁ κύριος ἐποίησεν, οὕτω ποιεῖν. πεπλάνηται δὲ μὴ γινώσκων ὅτι ᾧ καιρῷ ἔπασχεν ὁ Χριστὸς οὐκ ἔφαγε τὸ κατὰ νόμον πάσχα. οὗτος γὰρ ἦν τὸ πάσχα τὸ προκεκηρυγμένον καὶ τὸ τελειούμενον τῇ ὡρισμένῃ ἡμέρᾳ. B

Καὶ πάλιν ὁ αὐτὸς ἐν τῷ πρώτῳ λόγῳ τοῦ περὶ τοῦ ἁγίου πάσχα συγγράμματος εἴρηκεν οὕτως. Οὐδὲ ἐν τοῖς πρώτοις οὐδὲ ἐν τοῖς ἐσχάτοις ὡς οὐκ ἐψεύσατο πρόδηλον, ὅτι ὁ πάλαι προειπὼν ὅτι Οὐκέτι φάγομαι τὸ πάσχα εἰκότως τὸ μὲν δεῖπνον ἐδείπνησεν πρὸ τοῦ πάσχα, τὸ δὲ πάσχα οὐκ ἔφαγεν, ἀλλ' ἔπαθεν. οὐδὲ γὰρ καιρὸς ἦν τῆς βρώσεως αὐτοῦ. C

Ἀπολλιναρίου ἐπισκόπου Ἱεραπόλεως, ὅτι ἐν ᾧ καιρῷ ὁ κύριος ἔπαθεν οὐκ ἔφαγεν τὸ τυπικὸν πάσχα.

Καὶ Ἀπολλινάριος δὲ ὁ ὁσιώτατος ἐπίσκοπος Ἱεραπόλεως τῆς Ἀσίας, ὁ ἐγγὺς τῶν ἀποστολικῶν χρόνων γεγονώς, ἐν τῷ περὶ τοῦ πάσχα λόγῳ τὰ παραπλήσια ἐδίδαξε, λέγων οὕτως. Εἰσὶ τοίνυν οἳ δι' ἄγνοιαν φιλονεικοῦσι περὶ τούτων, συγγνωστὸν πρᾶγμα πεπονθότες· ἄγνοια γὰρ οὐ κατηγορίαν ἀναδέχεται, ἀλ-

5. ᾧ primitus V, nunc ω, τῷ P. 7. τὸ τελειούμενον] τὸ om. P. 14. τοῦ Ἀ. P. ibid. Ἀπολιναρίου PV hic et 16. 20. ἄγνοια V.

scripsit: Video ergo in quo dissidium consistat: sic enim ait: Fecit Pascha Christus hac die, ideo necesse est ut eodem modo faciam quo fecit Dominus. Verum fallitur, cum non advertat, illo quo passus est tempore, non manducasse Christum legàle Pascha. Erat enim ipse Pascha, quod praenuntiatum fuerat, ac hora statuta completum fuit.

Et rursum, in libro primo de sancto Paschate, sic loquitur: Neque in primis neque in postremis falsum esse perspicuum est: nam qui olim praedixit, *Quia non adhuc manduco Pascha*, verisimiliter coenam coenavit ante Pascha: Pascha vero non manducavit, sed passus est: neque enim manducationis illius erat tempus.

Ex Apollinario Hierapoleos Episcopo, quod eo tempore quo passus est, Dominus non comedit typicum Pascha.

Et Apollinarius sanctissimus Hierapoleos Asiae Episcopus, qui Apostolicis temporibus proximus fuit, in libro quem de Paschate conscripsit, consentanea docuit, hisce verbis: Quidam igitur sunt qui ex ignorantia de hisce excitant contentiones, rem venia dignam passi (neque enim ac-

D λὰ διδαχῆς προσδεῖται· καὶ λέγουσιν ὅτι τῇ ιδʹ τὸ πρόβατον μετὰ τῶν μαθητῶν ἔφαγεν ὁ κύριος, τῇ δὲ μεγάλῃ ἡμέρᾳ τῶν ἀζύμων αὐτὸς ἔπαθεν, καὶ διηγοῦνται Ματθαῖον οὕτω λέγειν ὡς νενοήκασιν· ὅθεν ἀσύμφωνός τε νόμῳ ἡ νόησις αὐτῶν καὶ στασιάζειν δοκεῖ κατ' αὐτοὺς τὰ εὐαγγέλια.

Καὶ πάλιν ὁ αὐτὸς ἐν τῷ αὐτῷ λόγῳ γέγραφεν οὕτως. Ἡ ιδʹ τὸ ἀληθινὸν τοῦ κυρίου πάσχα, ἡ θυσία ἡ μεγάλη, ὁ ἀντὶ τοῦ ἀμνοῦ παῖς θεοῦ, ὁ δεθείς, ὁ δήσας τὸν ἰσχυρόν, καὶ ὁ κριθεὶς κριτὴς ζώντων καὶ νεκρῶν, καὶ ὁ παραδοθεὶς εἰς χεῖρας
P 7 ἁμαρτωλῶν, ἵνα σταυρωθῇ, ὁ ὑψωθεὶς ἐπὶ κεράτων μονοκέρωτος, καὶ ὁ τὴν ἁγίαν πλευρὰν ἐκκεντηθείς, ὁ ἐκχέας ἐκ τῆς πλευρᾶς αὐτοῦ τὰ δύο πάλιν καθάρσια, ὕδωρ καὶ αἷμα, λόγον καὶ πνεῦμα, καὶ ὁ ταφεὶς ἐν ἡμέρᾳ τῇ τοῦ πάσχα, ἐπιτεθέντος τῷ μνήματι τοῦ λίθου.

Ἀλλὰ καὶ Κλήμης ὁ ὁσιώτατος τῆς Ἀλεξανδρέων ἐκκλησίας γεγονὼς ἱερεύς, ἀνὴρ ἀρχαιότατος καὶ οὐ μακρὰν τῶν ἀποστολικῶν γενόμενος χρόνων, ἐν τῷ περὶ τοῦ πάσχα λόγῳ τὰ παραπλήσια διδάσκει, γράφων οὕτως. Τοῖς μὲν οὖν παρεληλυθόσιν
V 6 ἔτεσι τὸ θυόμενον πρὸς Ἰουδαίων ἤσθιεν ἑορτάζων ὁ κύριος πάσχα· ἐπεὶ δὲ ἐκήρυξεν αὐτὸς ὢν τὸ πάσχα, ὁ ἀμνὸς τοῦ θεοῦ, ὡς
B πρόβατον ἐπὶ σφαγὴν ἀγόμενος, αὐτίκα ἐδίδαξε μὲν τοὺς μαθητὰς τοῦ τύπου τὸ μυστήριον τῇ ιγʹ, ἐν ᾗ καὶ πυνθάνονται αὐτοῦ, Ποῦ θέλεις ἑτοιμάσωμέν σοι τὸ πάσχα φαγεῖν; ταύτῃ οὖν

4. ἀσυμφώνως PV. 7. τοῦ ἀληθινοῦ P. 17. τῷ] ᾧ V, ni fallor. 23. Matth. XXVI. 17.

curationem admittit ignorantia, sed eget doctrina) aiuntque XIV. agnum cum Discipulis manducasse Dominum, magna vero Azymorum die passum esse, atque ita dicere Matthaeum, uti illum intelligunt, unde legi contraria est eorum interpretatio, iisque adversari videntur Evangelia.

Rursum in eodem libro sic ille scripsit: Decima quarta veri Paschatis Domini, sacrificium magnum, pro agno Dei filius, qui vinctus fortem vinxit et qui judicatus est, judex est vivorum et mortuorum, et qui traditus est in manus peccatorum ut crucifigeretur, qui super cornua unicornis est exaltatus, et qui in sacro latere percussus est, qui ex latere suo duo fudit purgatoria, aquam et sanguinem, verbum et spiritum, et qui Paschatis die sepultus est, lapide monumento imposito.

Sed et Clemens sanctissimus Alexandrinae Ecclesiae Presbyter, vir antiquissimus, et qui non multum abfuit ab Apostolicis temporibus, in libro de Paschate consimilia docet, ita scribens: Praeteritis ergo temporibus immolatum a Judaeis Pascha, festum agens, manducavit Dominus. Sed postquam praedicavit, ipse qui erat Pascha Agnus Dei, ut ovis ad occisionem ductus, Discipulos statim edocuit figurae mysterium decima quarta, qua etiam illum rogarunt, *Ubi vis paremus tibi Pascha mandu-*

τῇ ἡμέρᾳ καὶ ὁ ἁγιασμὸς τῶν ἀζύμων καὶ ἡ προετοιμασία τῆς ἑορτῆς ἐγίνετο. ὅθεν ὁ Ἰωάννης ἐν ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ εἰκότως ὡς ἂν προετοιμαζομένους ἤδη ἀπονίψασθαι τοὺς πόδας πρὸς τοῦ κυρίου τοὺς μαθητὰς ἀναγράφει· πέπονθεν δὲ τῇ ἐπιούσῃ ὁ σωτὴρ ἡμῶν, αὐτὸς ὢν τὸ πάσχα, καλλιερηθεὶς ὑπὸ Ἰουδαίων. καὶ μεθ' ἕτερα, Ἀκολούθως ἄρα τῇ ιδ', ὅτε καὶ ἔπαθεν, ἕωθεν αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς τῷ Πιλάτῳ προσαγαγόντες οὐκ εἰσῆλθον εἰς τὸ πραιτώριον, ἵνα μὴ μιανθῶσιν, ἀλλ' ἀκωλύτως ἑσπέρας τὸ πάσχα φάγωσι. ταύτῃ τῶν ἡμερῶν τῇ ἀκριβείᾳ C *καὶ αἱ γραφαὶ πᾶσαι συμφωνοῦσι καὶ τὰ εὐαγγέλια συνῳδά. ἐπιμαρτυρεῖ δὲ καὶ ἡ ἀνάστασις· τῇ γοῦν τρίτῃ ἀνέστη ἡμέρᾳ, ἥτις ἦν πρώτη τῶν ἑβδομάδων τοῦ θερισμοῦ, ἐν ᾗ καὶ τὸ δράγμα νενομοθέτητο προσενεγκεῖν τὸν ἱερέα.*

Ὅτι μὲν οὖν ἐν ᾧ καιρῷ πέπονθεν ὁ κύριος ἡμῶν καὶ σωτὴρ οὐκ ἔφαγε τὸν νομικὸν καὶ σκιώδη ἀμνόν, ἀλλ' αὐτὸς ὡς ἀληθὴς ἀμνὸς ἐτύθη ὑπὲρ ἡμῶν ἐν ἡμέρᾳ παρασκευῇ τῇ ιδ' τοῦ πρώτου μηνὸς τῆς σελήνης, καὶ διὰ τούτων δῆλον γεγένηται. παθόντος τοίνυν, ὡς εἴπομεν, κατὰ σάρκα τοῦ κυρίου ἡμῶν καὶ θεοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ τὸ ἑκούσιον καὶ ζωοποιὸν πάθος ἐν τῇ τοῦ νομικοῦ πάσχα ἑορτῇ, τουτέστιν τῇ ιδ' τοῦ πρώτου μηνὸς τῆς σελήνης, καὶ ἀναστάντος τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ κατὰ τὰς γραφὰς τῇ D *μιᾷ τῶν σαββάτων, ἥτις ἐστὶν κυριακή, ις' τοῦ πρώτου μηνὸς τῆς σελήνης, ἐν ᾗ καὶ τὸ δράγμα νενομοθέτητο προσφέρειν τὸν*

3. *παρετοιμαζ.* V. 7. *προσαγόντες* P. 8. Ioan. XVIII. 28.
12. *ἐν πρώτῃ* V. 13. *νομοθετεῖτο προσενεγκεῖν* P, *ἐνομοθετεῖτο προσενεγκεῖν* V.

care? Hac igitur die, et sanctificatio Azymorum et festi praeparatio facta est. Unde Joannes ubi hac die rite paratis jam Discipulis, quo a Domino abluerentur, scripsit, subdit, *Passus est sequenti die Dominus noster cum ipse esset Pascha, immolatus a Judaeis.* Et post alia: *Post haec ergo decimaquarta, quando passus est, ipso mane ad Palatium adducto, Pontifices et Scribae non introierunt Praetorium, ut non contaminarentur, sed ut vespere libere manducarent Pascha.* Huic dierum accurationi scripturae omnes consentiunt, atque adeo Evangelia sibi invicem consentanea. Quinetiam idipsum testatur Resurrectio: tertia enim die resurrexit, quae est in prima hebdomade messis, qua et manipulum deferre Pontifex a lege praecipitur.

Quod igitur, eo quo passus est tempore, Dominus noster et Salvator legalem et umbratilem agnum non manducavit, sed ipse ut verus agnus immolatus est pro nobis die Parasceves, XIV. primi mensis Lunae, ex iis perspicuum fit. Passo ergo, ut diximus, secundum carnem Domino nostro et Deo Jesu Christo voluntariam et vivificam passionem, in legalis Paschatis festo, hoc est XIV. primi mensis Lunae, et resurgente secunda die, secundum scripturas, una Sabbati, quae est Dominica, XVI.

ἱερέα, πέρας ἀπείληφε τὸ τυπικὸν πάσχα, τοῦ ἀληθινοῦ πάσχα παραγενομένου.

Τότε οὖν πανθέντος ἤγουν πληρωθέντος τοῦ τυπικοῦ καὶ σκιώδους πάσχα ἤρξατο τὸ ἀληθινὸν τῆς ἁγίας τοῦ θεοῦ καθολικῆς καὶ ἀποστολικῆς ἐκκλησίας πάσχα· οὗπερ εἰς ἀνάμνησιν καθ' ἕκαστον ἐνιαυτὸν ἡ τοῦ θεοῦ ἐκκλησία τὴν ἁγίαν τοῦ πάσχα ἑορτὴν ἐπιτελεῖ, ἀπλανῶς τηροῦσα τὴν ιδ' τοῦ πρώτου μηνὸς τῆς
P 8 σελήνης, ἐν ᾗ τὸ νομικὸν ἐπιτελεῖσθαι προστέτακται πάσχα, μετὰ ἐπίβασιν τῆς ἡμέρας, ἐν ᾗ τὴν ἐαρινὴν ἰσημερίαν γίνεσθαι τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐδίδαξεν· καὶ εἰ μὲν εὑρεθείη αὕτη, λέγω δὲ ἡ ιδ' τοῦ πρώτου μηνὸς τῆς σελήνης, ἐν ἡμέρᾳ κυριακῇ, εἰς τὴν ἑξῆς κυριακὴν τὴν ἁγίαν τῆς ἐκ νεκρῶν ἀναστάσεως Χριστοῦ τοῦ θεοῦ ἡμῶν ἑορτὴν ἄγειν, εἰ δὲ ἐν δευτέρᾳ ἢ τρίτῃ ἢ τετράδι ἢ πέμπτῃ ἢ παρασκευῇ ἢ σαββάτῳ, τοῦ πάσχα διαφωνίαν οὐκ ἴσχυσαν οἱ τῆς ἐκκλησίας διδάσκαλοι, ἀλλ' ἡ θεία χάρις τοὺς πολεμίους τῆς ἐκκλησίας καταβαλοῦσα τὸν μέγαν ὡς ἀληθῶς καὶ πιστότατον βασιλέα Κωνσταντῖνον ἀνέστησεν, ὃς ἐπὶ πλεῖον τὰ χριστιανῶν εἰς φαιδρότητα καὶ δόξαν ἤγαγεν διὰ μεγίστων καὶ
B πολλῶν ὑπὲρ τῆς ἐκκλησίας θεαρέστων κατορθωμάτων. οὗτος εὑρὼν τὴν τοιαύτην διαφωνίαν ἐν ταῖς ἁγίαις τοῦ θεοῦ ἐκκλησίαις, καὶ πρὸς ταύταις Ἄρειον τὸν δυσσεβῆ καὶ τοὺς ἀμφ' αὐτὸν σφοδρῶς τὴν ὀρθὴν καὶ ἀμώμητον πίστιν ἀνασκευάσαι σπουδάζοντας καὶ πολλὴν ταραχὴν ταῖς τοῦ θεοῦ ἐκκλησίαις ἐμποιοῦν-

13. εἰ] ἢ V. 21. Ἄριον V.

primi mensis Lunae, qua et manipulum offerre Pontificem lex praecipit, finem accepit typicum Pascha, cum Pascha verum adfuit.

Tunc ergo cessato seu adimpleto typico et umbratico Paschate, verum sanctae Dei Catholicae et Apostolicae Ecclesiae Pascha incoepit, in cujus memoriam sanctum Paschatis festum quotannis Ecclesia Dei celebrat, recte observata XIV. primi mensis Lunae, qua legale Pascha peragere praeceptum est, post ascensum diei, qua vernum aequinoctium fieri Spiritus sanctus edocuit: et si inventa illa fuerit (decima quarta, inquam, primi mensis Lunae) die Dominica, sequenti Dominica sanctum Christi Dei nostri ex mortuis Resurrectionis festum peragere. Enimvero, si secunda, tertia, quarta aut quinta feria, Parasceve, vel Sabbato ipsamet occurrat, cum hanc Paschatis dissonantiam componere non potuissent Ecclesiae discipuli, post prostratos Ecclesiae hostes, Magnum revera ac in fide constantissimum Imperatorem Constantinum Dei gratia excitavit, qui res Christianorum, maximis plurimisque editis pro Ecclesia Deo acceptis facinoribus, in splendorum et gloriam non modice provexit. Is enim cum tantam in sanctis Dei Ecclesiis esse dissensionem animadverteret, in iisque impium Arium, ejusque sequaces rectam et inculpatam fidem acriter invertere conari, plurimo in Dei Ecclesiis excitato tumultu,

τας, τῷ θείῳ ζήλῳ κινούμενος πρὸς εἰρήνην καὶ ὁμόνοιαν καὶ τὴν τῶν δογμάτων τῆς εὐσεβείας ὀρθότητα τὴν ἁγίαν καὶ μεγάλην καὶ οἰκουμενικὴν σύνοδον τῶν τιη' ὁσίων πατέρων ἐπὶ τῆς Νικαίων συνήθροισεν· οἵτινες σὺν τῷ πνεύματι τῷ ἁγίῳ ἐκεῖσε V 7 συνελθόντες, καὶ τὴν Ἀρείου καὶ τῶν ἀμφ' αὐτὸν μανίαν διελέγξαντες, τὸ τῆς πίστεως σύμβολον ἐξέθεντο, ὅρον τε ἔθηκαν συμφώνως ἅπαντες περὶ τοῦ ἁγίου καὶ ζωοποιοῦ πάσχα· ὥστε καὶ C τοὺς ἀπὸ τῆς κοίλης Συρίας καὶ πάντας ἁπλῶς τοὺς τὸν ἀποστολικὸν καὶ εὐαγγελικὸν τῆς ὀρθοδόξου πίστεως λόγον ὑγιῆ διασώζοντας τῷ ἀρχαίῳ ἔθει τῆς τε Ῥωμαίων ἐκκλησίας καὶ τῆς Ἀλεξανδρέων καὶ τῶν πλείστων ἁγίων τοῦ θεοῦ ἐκκλησιῶν τῶν ἀνὰ πᾶσαν τὴν οἰκουμένην κατακολουθεῖν, καὶ συμφώνως ἅπαντας ἐν μιᾷ καὶ τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἑορτάζειν τὸ πανάγιον καὶ ζωοποιὸν πάσχα. τούτων συμφώνως ὑπὸ τῆς ἁγίας ὁρισθέντων συνόδου, ὁ εὐσεβὴς καὶ φιλόχριστος βασιλεὺς Κωνσταντῖνος δι' οἰκείων αὐτοῦ γραμμάτων τοὺς ἁπανταχόσε τῆς ἱερωσύνης ἀρχηγοὺς καὶ πάντας ἁπλῶς τοὺς τῆς εὐσεβείας τροφίμους εἰρηνεύειν προέτρεπε καὶ τοῖς ὁρισθεῖσιν ἐμμένειν περί τε τῆς ὀρθῆς καὶ ἀμωμήτου πίστεως καὶ τοῦ σωτηριώδους καὶ ζωοποιοῦ πάσχα ὑπὸ τῆς ἁγίας ἐκείνης καὶ οἰκουμενικῆς συνόδου· τοὺς δὲ μὴ τοῦτο ποιοῦντας ἀποκηρύκτους εἶναι καὶ ἀλλοτρίους τῆς ἁγίας τοῦ θεοῦ καθολικῆς καὶ ἀποστολικῆς ἐκκλησίας προσέταττε, συμφωνούντων αὐτῷ ἐν τούτοις ἅπασι καὶ τῶν ἁπανταχόσε ἀνεπιλήπτως προεστώτων τῶν

3. ἐπὶ τῆς Νικαίων] ἐν Νικαίᾳ P. 4. τῷ ἁγίῳ] ἁγίῳ P. 5. τὴν — τῶν] τὴν — τὸν V, τῶν — τὴν P.

divino motus zelo, ad pacem et concordiam, ac pietatis dogmatum integritatem, sanctam, magnam, et oecumenicam cccxviii. sanctorum Patrum Synodum Nicaeae coëgit, qui cum Spiritu sancto ibi convenientes damnata Arii et ejus asseclarum vesania, fideique exposito symbolo, de sancto et vivifico Paschate, assensu unanimi definitionem universi confecere: adeo ut qui ex Coelesyria erant, omnesque omnino qui Apostolicum et Evangelicum orthodoxae fidei sanum observant sermonem, veterem Romanae ac Alexandrinae Ecclesiae, plurimarumque sanctarum Dei Ecclesiarum morem in universo terrarum orbe secuti sint, concorditerque uno eodemque die sanctum prorsus et vivificum Pascha celebrarint. His unanimiter a sancta Synodo sic definitis ac promulgatis, Pius ac Christi amans Constantinus Imperator, Sacris suis ubique emissis, Sacerdotii Principes, ut omnes prorsus pietatis alumni pacem invicem colerent, est adhortatus: utque de recta et inculpata fide, et salutari ac vivifico Paschate, a sancta illa et oecumenica Synodo sancitis insisterent: qui vero contra agerent, a communione pellerentur, extorresque essent a sancta Dei Catholica et Apostolica Ecclesia praecepit, in hisce consentientibus universis qui inculpate sanctis Christi Ecclesiis erant praepositi sanctis

ἁγίων τοῦ θεοῦ ἐκκλησιῶν ὁσίων πατέρων καὶ διδασκάλων. οὗ γενομένου ἕκαστος τῶν θεοφόρων πατέρων τῶν ἐν τῇ Νικαέων συνεληλυθότων ἁγίᾳ συνόδῳ τὴν ἰδίαν κατελάμβανε πόλιν.

P 9 *Τῆς εἰρήνης δὲ καὶ ὁμονοίας μετὰ τῆς τῶν δογμάτων ὀρθότητος τῶν ἁγίων τοῦ θεοῦ ἐκκλησιῶν πολλὴν ποιούμενοι πρόνοιαν οἱ ὅσιοι καὶ θεοφόροι τῆς ἐκκλησίας φωστῆρες καὶ διδάσκαλοι, ἐπιστάμενοι ὅτι τοὺς τῆς σελήνης μῆνας οὐχ ὁμοίως ἅπαντες ψηφίζουσι, καὶ λογισάμενοι μή πως καὶ ἐκ τούτου ἑτέρα τις διαφωνία καὶ ταραχὴ ἐν ταῖς τοῦ θεοῦ ἐκκλησίαις ἀναφυῇ περὶ τοῦ ἁγίου καὶ ζωοποιοῦ πάσχα, καὶ τὴν τοιαύτην διαφωνίαν προαναρτῆσαι σπουδάσαντες, τὴν θαυμαστὴν ἐκείνην καὶ ἀοίδιμον ἐννεακαιδεκαετηρίδα τῆς σελήνης θεοπνεύστως ἐξέθεντο, δηλοῦσαν ἐν ἑκάστῳ ἔτει ἐν πόστῃ τῶν δύο μηνῶν ἡμέρᾳ, μαρτίου λέγω ἢ καὶ ἀπριλίου, εὑρίσκεται καθ' ἕκαστον ἐνιαυτὸν ἡ κατὰ*
B *τὸν ἐκκλησιαστικὸν κανόνα ιδʹ τοῦ πρώτου παρ' Ἑβραίοις μηνὸς τῆς σελήνης, ἐν ᾗ τὸ νομικὸν ἐπιτελεῖσθαι προστέτακται πάσχα, τὰ πάλαι ἄνωθεν καὶ ἐξ ἀρχῆς ἀγράφως μέν, ἀπλανῶς δὲ κρατήσαντα, ἐγγράφως κυρώσαντες, ὥστε ταῦτα γινώσκοντας τοὺς τῆς εὐσεβείας τροφίμους καὶ ἀσάλευτα διατηροῦντας ἐν εἰρήνῃ ἑορτάζειν τὸ πανάγιον καὶ λυτρωτήριον ἡμῶν πάσχα τοῦ μεγάλου θεοῦ καὶ σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ.*

Ἐξήρκει μὲν οὖν τοῖς εὖ φρονοῦσιν εἰς τὸν περὶ τῆς ἁγίας

1. *θεοῦ*] *Χριστοῦ* P. 2. *Νικαίων* P. 13. *πόστῃ*] *ποίᾳ* P. *ἀπριλίου* V habet ab recentiori manu mutatum in *ἀπριλλίου* hic et infra.

Patribus ac Doctoribus. Quo facto, unusquisque sanctorum Patrum qui Nicaeae versabantur, et convenerant ad sanctam Synodum, urbem suam repetiit.

Pace deinde ac concordia cum sanctarum Dei Ecclesiarum dogmatum integritate stabilita, sancta et Deifera Ecclesiae luminaria, ac Doctores, cum menses lunares non similiter ab omnibus putari adverterent, ne discordia exinde alia, turbaque in Dei Ecclesiis de sancto et vivifico Paschate emergeret, hancce dissensionem, plurima adhibita cura praecidere sategerunt, mirandumque illum et insignem Decemnovennalem Lunae Cyclum, Deo ita inspirante, procudere: qui quidem quoto duorum mensium die, Martii, inquam, et Aprilis, quovis anno juxta Ecclesiasticam Regulam occurreret decima quarta primi apud Hebraeos mensis Lunae, qua legale Pascha celebrari praecipitur, quaeque olim et ab initio, absque scriptura quidem, sed rite obtinebat, indicaret, scripto mandarunt, firmaruntque, ita ut hisce perceptis, et a fidei alumnis inviolate observatis, sanctum et redemptorium nostrum magni Dei et servatoris Jesu Christi Pascha cum pace exigerent.

Iis ergo qui recte sentiunt ad sancti Paschatis festi Ecclesiasticam

τοῦ πάσχα ἑορτῆς ἐκκλησιαστικὸν κανόνα ἡ ὑπὸ τῶν θεοφόρων
πατέρων ἐκτεθεῖσα ἐννεακαιδεκαετηρὶς τῆς σελήνης, εἰς ἑαυτὴν
διὰ παντὸς ἀνακυκλουμένη καὶ δηλοῦσα ἐν ἑκάστῳ ἔτει ἐν πόστῃ
τοῦ μαρτίου ἢ τοῦ ἀπριλίου ἡμέρᾳ εὑρίσκεται ἡ ιδ' τοῦ πρώτου C
μηνὸς τῆς σελήνης, ἐν ᾗ τὸ νομικὸν ἐπιτελεῖσθαι προστέτακται
πάσχα· ἣν γινώσκων τις καθ' ἕκαστον ἐνιαυτὸν ἐν πόστῃ ἡμέρᾳ
τῆς ἑβδομάδος εὑρίσκεται, καὶ τὸν ὅρον ἐπιστάμενος τὸν τεθέν-
τα, ὅτι ἐὰν εὑρεθῇ αὕτη ἐν ἡμέρᾳ κυριακῇ, εἰς τὴν ἐπιοῦσαν
κυριακὴν ἑορτάζειν δεῖ τὸ ἅγιον πάσχα, εἰ δὲ ἐν ἄλλῃ οἱᾳδήποτε
τῶν ἓξ ἡμερῶν ἡμέρᾳ, εἰς τὴν προσιοῦσαν κυριακήν, σαφῶς καὶ
λίαν ῥᾳδίως γινώσκειν δυνήσεται καθ' ἕκαστον ἐνιαυτὸν ἐν πόστῃ
τοῦ μαρτίου ἢ τοῦ ἀπριλίου ἑορτάσει τὸ σωτήριον πάσχα ἡ τοῦ
θεοῦ ἐκκλησία.

Τινὲς δὲ φιλοτιμότερον φερόμενοι κύκλον πέντε ἐννεακαιδε- D V 8
καετηρίδων ἔταξαν, ὃν προπετῶς ἔφησαν εἰς ἑαυτὸν ἀεὶ ἀνακυ-
κλούμενον οὐ μόνον κατὰ τὰς αὐτὰς ἡμέρας τοῦ ἡλιακοῦ μηνὸς
μαρτίου ἢ ἀπριλίου φέρειν τὴν ιδ' τοῦ πρώτου μηνὸς τῆς σελή-
νης, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὰς αὐτὰς ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος. ὃν τινες
τῶν ἁπλουστέρων εὑρηκότες, καὶ τοῦτον ἀληθῆ εἶναι ὑποπτεύ-
σαντες, οὐ μόνον ἐν βίβλοις ἀνεγράψαντο, ἀλλὰ καὶ ἐν τάβλαις
ἐν πλείσταις τῶν ἐκκλησιῶν ἀνατεθείκασιν, ὡς ὁρῶντας Ἕλληνάς
τε καὶ Ἰουδαίους καὶ τοὺς τῶν αἱρέσεων προστάτας τοῦτον προκεί-

2. ἐννεακαιδεκαετηρίδα V ab manu sec. 12. τοῦ θεοῦ] [ἐκ τοῦ] P. 22. τε om. P.

regulam sufficit a Deiferis Patribus propositus in semet semper recurrens Decemnovennalis Lunae Cyclus, quo indicatur quo anno, ac quoto Martii vel Aprilis die, decima quarta primi mensis Lunae invenitur, qua legale praeceptum est celebrari Pascha: qua quidem cognita, quoto hebdomadis die singulis annis illa occurrat, quivis percipiet, atque adeo si die Dominica illa inveniatur, sequenti Dominica celebrandum esse sanctum Pascha: si vero alio quovis sex dierum die, sequenti Dominica celebrandum esse sanctum Pascha quivis assequi facile poterit, et quoto Martii aut Aprilis die singulis annis salutare Pascha Ecclesia celebrabit.

Quidam porro, nescio qua ducti ambitione, quinque Decemnovennalium Cyclum statuerunt, quem in semet recurrere temere asserebant, cum non solum juxta ipsos mensis Martii et Aprilis Lunares dies ferre decimam quartam primi mensis Lunae, sed etiam juxta ipsos dies hebdomadis dicerent. Quo quidem invento cyclo, ipsum veritati consentaneum esse arbitrati simpliciores quidam, non in libris duntaxat, sed etiam in tabulis descripsere, quas in compluribus Ecclesiis appenderunt: ita ut cum propositum hunc esse adverterent Gentiles et Judaei, ac haereseon

P 10 *μενον πλατὺν γέλωτα κατὰ τῆς ἐκκλησίας κινεῖν, καὶ δι' αὐτοῦ ἐπισκώπτειν τὸ μέγα τῆς εὐσεβείας μυστήριον.*

Τούτου τοίνυν γεγενημένου τινὲς τῶν τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας διεγερθέντες δι' ἀναγκαίων λόγων τὴν τοιαύτην ἀλλόκοτον καὶ ἀπαίδευτον τῶν συνταξάντων τὸν εἰρημένον κύκλον τῶν ἐνενήκοντα πέντε ἐτῶν διήλεγξαν γνώμην, ὑπέδειξαν δὲ τὸν ἀληθῆ καὶ τοῖς πράγμασι σύμφωνον κύκλον τὸν τῶν κη' μὲν ἐννεακαιδεκαετηρίδων, ιθ' δὲ ὀκτωκαιεικοσαετηρίδων, αἵπερ συνάγουσιν ἐτῶν ἀριθμὸν φλβ'. οὗτος γὰρ ὁ κύκλος, λέγω δὴ ὁ τῶν φλβ' ἐτῶν, ἀεὶ εἰς ἑαυτὸν ἀνακυκλούμενος δείκνυσιν οὐ μόνον κατὰ τὰς αὐτὰς ἡμέρας τῶν δύο ἡλιακῶν μηνῶν, μαρτίου λέγω καὶ ἀπριλίου, ἐμπίπτουσαν τὴν ιδ' τοῦ πρώτου μηνὸς τῆς σελήνης, ἀλλὰ καὶ κα-
B *τὰ τὰς αὐτὰς ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος καὶ κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος τῆς τετραετηρίδος τοῦ βισέξτου καὶ κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος τῆς ἐννεακαιδεκαετηρίδος, ἀλλὰ δὴ καὶ κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος τῆς ὀκτωκαιεικοσαετηρίδος. ἀπαρτίζεται γὰρ ὁ προειρημένος κύκλος τῶν φλβ' ἐτῶν καὶ παρὰ τὸν ιθ' καὶ παρὰ τὸν κη' καὶ παρὰ τὸν τέσσαρα καὶ παρὰ τὸν ἑπτὰ μεριζόμενος.*

Τούτου γνωσθέντος πολλοὶ κύκλους ἀνέγραψαν ἑορταστικοὺς ἐτῶν φλβ', καταμίξαντες δὲ τῇ ἀληθείᾳ τὸ ψεῦδος σκανδάλου καὶ ταραχῆς ἀφορμὰς τοῖς ἁπλουστέροις παρέσχοντο. οἱ μὲν γὰρ τὰς τεσσαρισκαιδεκαταίας τοῦ πρώτου μηνὸς τῆς σελήνης ἀκινή-

5. *ἐννενήκοντα* P. 7. *τοῖς* om. P. *ibid. ἐννεακαιδ. — ὀκτω* om. P. 14. *τῆς* om. P. 15. *ἔτος* om. P. 17. *τῶν* bis P. *ibid. τὸν τέσσαρα*] *τὸν δ'* P. 20. *καὶ κ.* P. *καταμείξαντες* V. 22. *τεσσαρισκαιδεκατέας* P.

Principes, largum adversus Ecclesiam risum exc tarint, magno inde Ecclesiae Sacramento ludibrio habito.

Cum haec ita se haberent, quidam ex Ecclesia Catholica necessariis excitati rationibus, ineptam hanc et absurdam eorum qui memoratum Cyclum xcv. annorum, confecerant arguere sententiam, probavereque, istum * Vigintioctennalem Cyclum, qui annos colligit DXXXII. verum esse, rebusque consonum. Cyclus enim ille (is, inquam, DXXXII. annorum) in seipsum semper recurrens, non solum indicat juxta hos dies binorum mensium solarium, Martii, inquam, et Aprilis, quando incidat XIV. mensis Lunae, sed et juxta dies eosdem hebdomadis, et juxta eundem annum quadriennii Bissexti, et juxta eundem Decemnovennalis, atque adeo ipsum Vigintioctennalis Cycli annum. Absolvitur enim praedictus Cyclus annorum DXXXII. et in XIX. et in XXVIII. et in IV. et in VII. partitus.

Hoc cognito, Paschales Cyclos annorum DXXXII. multi descripsere, mixtoque cum veritate mendacio, scandali ac turbae occasiones praebuere simplicioribus. Quippe qui primi mensis Lunae quartas decimas immobiles esse non adverterunt, juxta dies in Decemnovennali Cyclo a Deifo-

τους οὐκ ἐφύλαξαν κατὰ τὰς ἡμέρας τὰς ἀναγεγραμμένας ἐν τῇ C ἐκτεθείσῃ ἐννεακαιδεκαετηρίδι ὑπὸ τῶν θεοφόρων πατέρων, ἀλλ' ἰδίας ἐννεακαιδεκαετηρίδας συνέταξαν ἐναντίας τῇ ἐκτεθείσῃ ὑπὸ τῶν θεοπνεύστων τῆς ἐκκλησίας διδασκάλων, καὶ οὕτω κύκλους φλβʹ ἐτῶν συντεθείκασιν. οἷς προσέχοντές τινες καὶ ἀγνοοῦντες τὸν ἐκκλησιαστικὸν κανόνα περὶ τοῦ σωτηρίου πάσχα μάτην πολλάκις ταράττονται, οἰόμενοι πεπλανημένως ἑορτάζεσθαι τὸ ζωοποιὸν πάσχα ἐν τῇ ἁγίᾳ τοῦ θεοῦ ἐκκλησίᾳ.

Ἕτεροι δὲ τὰς μὲν τεσσαρισκαιδεκαταίας τοῦ πρώτου μηνὸς τῆς σελήνης ἀκινήτους ἐφύλαξαν κατὰ τὰς ἀναγεγραμμένας ἡμέρας τῶν δύο μηνῶν μαρτίου καὶ ἀπριλίου ἐν τῇ ἐκτεθείσῃ ἐννεακαιδεκαετηρίδι ὑπὸ τῶν πανευφήμων τῆς ἐκκλησίας διδασκάλων, D καὶ οὕτω τὸν κύκλον τῶν φλβʹ ἐτῶν ἀνέταξαν. καὶ περὶ μὲν τὴν ἁγίαν τοῦ πάσχα ἑορτὴν σύμφωνοι ηὑρέθησαν τῷ ἐκκλησιαστικῷ κανόνι, καθ' ὃν ἐπετέλεσεν καὶ ἐπιτελεῖ καὶ ἐπιτελέσει τὸ ζωοποιὸν πάσχα ἡ τοῦ θεοῦ ἐκκλησία· χρόνους δὲ παρέθεντο ἐν τῷ κύκλῳ τῶν φλβʹ ἐτῶν τούς τε ἀπὸ κτίσεως κόσμου τούς τε ἀπὸ τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ μεγάλου θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τούς τε ἀπὸ τῆς ἐκ νεκρῶν αὐτοῦ ἀναστάσεως ἀσυμφώνους τῇ τε θεοπνεύστῳ γραφῇ καὶ τῷ ἐκκλησιαστικῷ κανόνι καὶ τῇ τῶν πραγμάτων φύσει· ᾧ τινες προσέχοντες περὶ μὲν τὴν ἁγίαν P 11 τοῦ πάσχα ἑορτὴν οὐ διασφάλλονται, ἀλλὰ συμφωνοῦσι τῇ καθολικῇ V 9 ἐκκλησίᾳ, περὶ δὲ τὰς ἄλλας ἑορτὰς τὰς τελουμένας ἐν

9. τεσσαρισκ. P. 13. κύκλῳ V. ibid. μὲν om. P. 14. εὑρέθησαν P.

ris Patribus proposito descriptos, sed proprios Decemnovennales Cyclos confecere illi contrarios qui ab inspiratis a Deo Doctoribus sunt expositi; sicque Cyclos DXXXII. annorum composuerunt. Quibus quidam fidem adhibentes, regulam ignorantes Ecclesiasticam, frustra de salutari Paschate turbas saepius excitarunt, cum in sancta Dei Ecclesia vivificum Pascha erroneo celebrari sibi in animum inducerent.

Alii vero quartas decimas primi mensis Lunae immobiles observarunt juxta descriptos duorum mensium dies, Martii et Aprilis, in Decemnovennali Cyclo ab praeclaris Ecclesiae Doctoribus exposito, atque sic in semet redeuntem DXXXII. Cyclum constituerunt. Et sane circa Paschalem sanctam festivitatem sanctae regulae consentire sunt deprehensi, secundum quem vivificum Pascha celebravit, celebrat, et celebrabit Dei Ecclesia. In Cyclo porro DXXXII. annorum, a mundo condito annos praeterea apposuere, et ab Incarnatione magni Dei et Servatoris nostri Jesu Christi, et ab ejus a mortuis resurrectione, qui a Deo inspiratae scripturae, et Ecclesiasticae regulae, ac rerum naturae minime consonant, cui dum quidam adhaerent, quoad Sanctum Paschatis festum non falluntur quidem, immo Catholicae Ecclesiae consentiunt, verum quoad alias

αὐτῇ σφόδρα πεπλάνηνται, οἷον Χριστοῦ γενέθλιον, ὅπερ ἀπλανῶς λίαν ἑορτάζει ἡ τοῦ θεοῦ ἁγία ἐκκλησία τῇ εἰκάδι πέμπτῃ τοῦ κατὰ Ῥωμαίους δεκεμβρίου μηνός, ἔτι δὲ καὶ τὸν εὐαγγελισμὸν τῆς ἁγίας ἐνδόξου δεσποίνης ἡμῶν θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, ὃν καὶ αὐτὸν ἀνεπιλήπτως ἐπιτελεῖ ἡ τοῦ θεοῦ ἐκκλησία τῇ εἰκάδι πέμπτῃ τοῦ κατὰ Ῥωμαίους μαρτίου μηνός, ἔτι μὴν καὶ τὸ γενέθλιον τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ προδρόμου καὶ βαπτι-
B στοῦ, ὅπερ ἐπιτελεῖ ὀρθῶς ἡ τοῦ θεοῦ ἐκκλησία τῇ εἰκάδι τετάρτῃ τοῦ κατὰ Ῥωμαίους ἰουνίου μηνός, πρὸς τούτοις δὲ καὶ τὴν ἁγίαν ἀπάντησιν τοῦ σωτῆρος ἡμῶν θεοῦ καὶ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅτε ὑπεδέξατο αὐτὸν ἐν ταῖς ἀγκάλαις ὁ δίκαιος Συμεών, ἣν ἑορτάζει ἀσφαλῶς ἡ τοῦ θεοῦ ἐκκλησία τῇ δευτέρᾳ τοῦ κατὰ Ῥωμαίους φεβρουαρίου μηνός. τοῖς οὖν ἀναγραψαμένοις τὸν οὕτω κατασκευασθέντα κύκλον τῶν φλβ' ἐτῶν κατακολουθοῦντές τινες τῶν κουφοτέρων, καὶ ἀληθεύειν τούτους οἰόμενοι, λίαν τολμηρῶς καὶ προπετῶς καταμέμφονται τὰς ἁπανταχόσε ἁγίας τοῦ θεοῦ ἐκκλησίας ἐν ταῖς εἰρημέναις ἡμέραις τὰς μνημονευθείσας
C ἐπιτελοῦντας ἑορτάς.

Ἐπεὶ οὖν οὐχ ηὕρομεν ὑπό τινος ἀναγραφέντα ἑορταστικὸν κύκλον τῶν φλβ' ἐτῶν διὰ πάντων συμφωνοῦντα τῇ θεοπνεύστῳ γραφῇ καὶ ταῖς ἀνεπιλήπτως τελουμέναις ἑορταῖς ἐν τῇ ἁγίᾳ τοῦ θεοῦ καθολικῇ καὶ ἀποστολικῇ ἐκκλησίᾳ, ἀλλ' ἔγνωμεν ἐν μιᾷ ἢ καὶ ἐν πλείοσιν ἢ καὶ ἐν πάσαις ταῖς ἑορταῖς τῆς ἁγίας τοῦ θεοῦ

4. ἡμῶν om. P. 13. Φευρουαρίου PV. 18. ἐπιτελοῦντας] Conf. περιττευόντων ἀρῶν in circulo p. 13.

festivitates quae in ea celebrantur plurimum aberrant: veluti in Christi Nativitate, quam recte prorsus celebrat Sancta Dei Ecclesia xxv. die mensis secundum Romanos Decembris. Ita perinde in Annuntiatione sanctae gloriosae Dominae nostrae Dei Genitricis et semper Virginis Mariae, quam et ipsam inculpate celebrat Dei Ecclesia xxv. die mensis secundum Romanos Martii: praeterea in Nativitate Sancti Joannis Praecursoris et Baptistae, quam recte Dei Ecclesia xxiv. mensis juxta Romanos Junii celebrat. Praeterea in sancto Servatoris nostri Dei et Domini Jesu Christi Occursu, cum in ulnis eum excepit justus Simeon, quem recte celebrat Dei Ecclesia ii. mensis juxta Romanos Februarii. Ab hisce igitur descriptum ac sic compactum dxxxii. annorum Cyclum quidam ex simplicioribus secuti, ac veritati consonum illum esse arbitrati, audacter nimis ac temere sanctas ubique Ecclesias, a quibus, praedictis diebus memoratae peraguntur festivitates, reprehendunt.

Quandoquidem igitur nullum hactenus invenimus a quopiam descriptum dxxxii. annorum Paschalem Cyclum, qui a Deo inspiratae scripturae in omnibus concinat, ac festis quae in sancta Dei Catholica et Apostolica Ecclesia inculpate celebrantur, immo in uno, vel in pluribus, vel etiam in omnibus festis, sanctae Dei Ecclesiae minime esse consentaneos,

ἐκκλησίας ἀσυμφώνους καὶ ἐναντίους τυγχάνοντας καὶ ταραχὰς καὶ σκάνδαλα τοῖς τῆς εὐσεβείας τροφίμοις ἐμποιοῦντας τοὺς ὑπό τινων ἀναγραφέντας ἑορταστικοὺς κύκλους, ἀναγκαῖον ἡγησάμεθα ἀναγράψαι κύκλον ἑορταστικὸν ἐτῶν φλβ' διὰ πάντων συνᾴδοντα ταῖς θεοπνεύστοις γραφαῖς καὶ ταῖς ἀπλανῶς μὲν παραδοθείσαις D ὑπὸ τῶν θεοφόρων πατέρων, ὀρθῶς δὲ τελουμέναις ἑορταῖς ἐν ταῖς ἁπανταχόσε ἁγίαις τοῦ θεοῦ ἐκκλησίαις, πρός τε ἡμῶν αὐτῶν καὶ τῶν ἐντευξομένων ὠφέλειαν καὶ εἰρήνην καὶ ὁμόνοιαν τῶν ἁγίων τοῦ θεοῦ ἐκκλησιῶν, φωτίζοντος ἡμᾶς τῷ φωτὶ τῆς γνώσεως καὶ παρέχοντος ἡμῖν λόγον ἀληθείας ἐν ἀνοίξει τοῦ στόματος ἡμῶν πρὸς οἰκοδομὴν τῆς ἁγίας ἐκκλησίας τοῦ μεγάλου θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, παρ' οὗ πᾶσα δόσις ἀγαθὴ καὶ πᾶν δώρημα τέλειον δίδοται πᾶσι τοῖς πιστῶς προσκυνοῦσιν αὐτόν.

Προτάξομεν δὲ τοῦ ἑορταστικοῦ κύκλου τῶν φλβ' ἐτῶν τὴν P 12 κατὰ φύσιν ὀκτωκαιεικοσαετηρίδα τοῦ ἡλίου, ἥτις συναρξαμένη τῇ γενέσει τῶν φωστήρων, εἰς ἑαυτὴν διὰ παντὸς ἀνακυκλουμένη δηλοῖ τὰς ἐν ἑκάστῳ ἔτει ἐπακτὰς τοῦ ἡλίου, ἀποκαταστατικὴ τυγχάνουσα ἡμέρας μηνὸς ἡλιακοῦ καὶ ἡμέρας ἑβδομάδος καὶ ἔτους τετραετηρίδος βισέξτου. ἔτι δὲ καὶ τὴν ἔκθεσιν τῆς κατὰ φύσιν ἐννεακαιδεκαετηρίδος τῆς σελήνης δηλώσομεν, ἥτις καὶ αὐτὴ συναρξαμένη τῇ γενέσει τῶν φωστήρων, εἰς ἑαυτὴν διὰ παντὸς ἀνακυκλουμένη δηλοῖ ἐν ἑκάστῳ ἔτει τὴν κατὰ τὸν ἐκκλησια-

10. ἀληθῆ P.

interdum etiam contrarios advertimus, Paschalesque a quibusdam compactos Cyclos tumultuum ac scandalorum ansam praebere pietatis alumnis, operae pretium duximus Cyclum describere DXXXII. annorum a Deo inspiratis scripturis in omnibus consentaneum, et festivitatibus quae recte a Deiferis Patribus traditae sunt, et in sanctis Dei Ecclesiis recte ubique celebrantur, tum ad nostram ipsorum, tum ad eorum qui haecce legent utilitatem ac pacem, et ad sanctarum praeterea Dei Ecclesiarum concordiam: illuminante nos lumine cognitionis, et verum nobis praebente sermonem in apertione oris nostri ad aedificationem sanctae Ecclesiae magno Deo et Servatore nostro Jesu Christo, a quo omne donum bonum, et omne munus perfectum datur iis omnibus qui cum fide eum adorant.

Praefigemus porro annorum DXXXII. Paschali cyclo naturalem solis Vigintioctennalem Cyclum, qui sumpto una cum luminarium ortu exordio in semetipsum semper reflectitur, et singulis annis Epactas Solis indicat, cum apocatastatice sit diei mensis solaris, ac diei hebdomadis, et anni quadriennii Bisexti. Praeterea proponemus naturalem Decemnovennalem Cyclum Lunae, qui et ipse una cum ortu luminarium in semet semper recurrens, singulis annis decimam quartam primi mensis Lunae, juxta ecclesiasticam regulam, qua legale festum celebrari praeceptum est, indi-

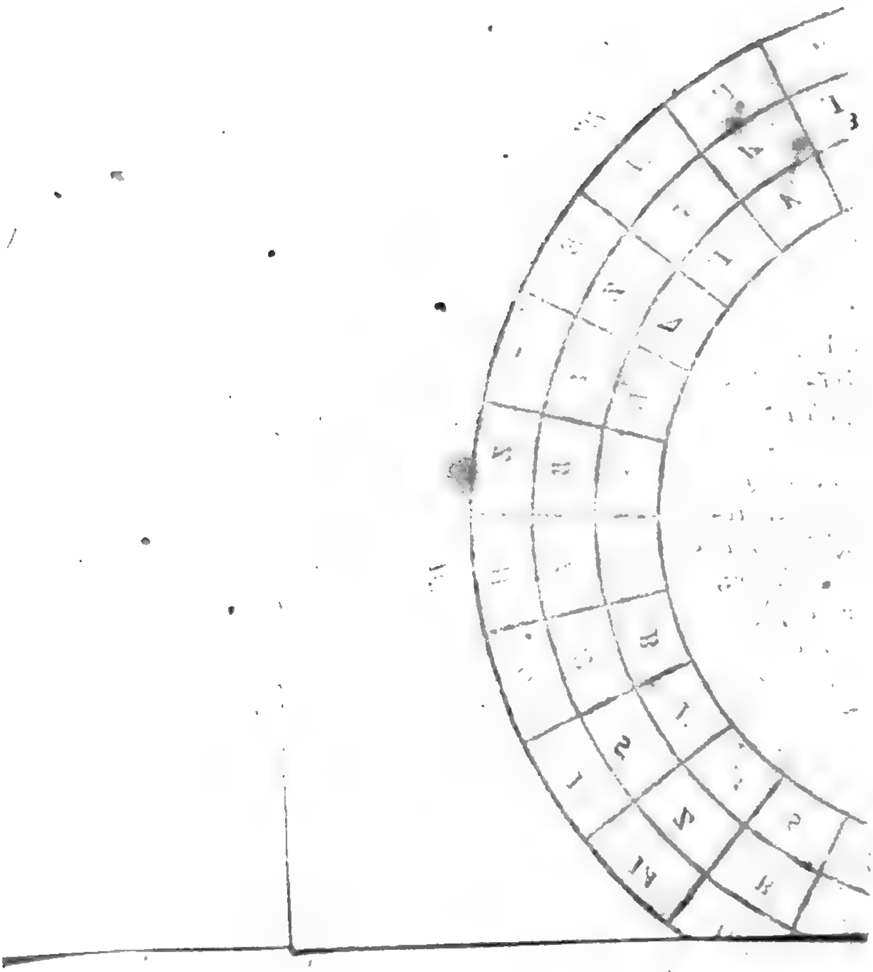
στικὸν κανόνα τεσσαρισκαιδεκάτην τοῦ πρώτου μηνὸς τῆς σελήνης, ἐν ᾗ τὸ νομικὸν ἐπιτελεῖσθαι προστέτακται πάσχα, καὶ πό- B σαι εἰσὶν ἐν ἑκάστῳ ἔτει ἐπακταὶ τῆς σελήνης, ἥτις ἐννεακαιδεκαετηρίδος ἀποκαταστατικὴ τυγχάνει ἡμέρας μηνὸς ἡλιακοῦ καὶ V 10 ἡμέρας σελήνης μηνός. ἐπιδρομήν τε τῶν χρόνων τῶν ἀπὸ ἀρχῆς κτίσεως κόσμου ποιησόμεθα. μέθοδόν τε παραδώσομεν τὰ ἔτη τοῦ κόσμου παραλαμβάνοντες, δι' ἧς γινώσκειν δυνήσεταί τις καθ' ἕκαστον ἐπιζητούμενον ἐνιαυτὸν πόστον ἔτος ἐστὶν τῆς ὀκτωκαιεικοσαετηρίδος τοῦ ἡλίου. μέθοδόν τε ἑτέραν δηλώσομεν τὰ ἔτη τοῦ κόσμου παραλαμβάνοντες, δι' ἧς δυνήσεταί τις γινώσκειν καθ' ἕκαστον ἐπιζητούμενον ἐνιαυτὸν πόσαι εἰσὶν αἱ τοῦ ἡλίου ἐπακταί. μέθοδόν τε αὖθις ἄλλην γνωρίσομεν, δι' ἧς δυνήσεταί τις γινώσκειν ἐν πόστῃ ἡμέρᾳ τῆς ἑβδομάδος εὑρί- C σκεται ἑκάστη ἐπιζητουμένη οἱονδήποτε μηνὸς ἡμέρα. πάλιν ἄλλην μέθοδον γράψομεν τὰ ἔτη τοῦ κόσμου παραλαμβάνοντες, δι' ἧς δυνήσεταί τις γινώσκειν καθ' ἕκαστον ἐπιζητούμενον ἐνιαυτὸν πόσαι εἰσὶν αἱ τῆς σελήνης ἐπακταί. ἔτι μέθοδον ἄλλην δηλώσομεν, δι' ἧς δυνήσεταί τις γινώσκειν καθ' ἕκαστον ἐπιζητούμενον ἐνιαυτὸν ἐν πόστῃ ἡμέρᾳ τοῦ μαρτίου ἢ τοῦ ἀπριλίου εὑρίσκεται ἡ κατὰ τὸν ἐκκλησιαστικὸν κανόνα ιδ' τοῦ πρώτου μηνὸς τῆς σελήνης. τούτων γὰρ πάντων προδηλουμένων, οὕτω σαφῶς ἀποδείξομεν ἐν πόστῳ μὲν ἔτει τοῦ κόσμου, ἐν πόστῳ δὲ ἔτει τῆς ὀκτωκαιεικοσαετηρίδος τοῦ ἡλίου καὶ ἐν πόστῳ ἔτει τῆς ἐννεακαιδεκαετηρίδος τῆς σελήνης τὸ πρῶτον ἐν Αἰγύπτῳ ἐπετελέσθη πάσχα, ἐν πόστῳ δὲ ἔτει τοῦ κόσμου καὶ τῆς ὀκτωκαιει-

1. τεσσαρεσκ. P. 6. τε] δὲ P. 7. 10. 13. 16. δυνήσηται PV. 22. ἐν πόστῳ δὲ ἔτει — 25. τοῦ κόσμου om. P.

cat: quotaeque singulis annis sunt Lunae Epactae, quaeve Decemnovennalis apocatastatice est diei mensis solaris, et diei mensis lunaris. Annorum etiam a mundi conditi exordio decursum exequemur: methodum vero ac rationem trademus, sumptis annis mundi, qua nosse quivis poterit, quovis quaesito anno, quotus est annus Decemnovennalis Cycli solis. Methodum praeterea alteram indicabimus, sumptis annis mundi, qua nosse quivis poterit in quaesitis singulis annis, quotae sunt solis Epactae. Methodum rursum aliam docebimus, qua nosse quivis poterit, quoto hebdomadis die invenitur unusquisque quaesiti cujusvis mensis dies. Rursum aliam methodum describemus, sumptis mundi annis, qua quivis nosse poterit singulis quaesitis annis quot sunt Lunae Epactae. Methodum adhuc aliam indicabimus, qua quivis nosse poterit singulis quaesitis annis quoto Martii aut Aprilis die invenitur juxta regulam Ecclesiasticam decima quarta primi mensis Lunae. Hisce praedictis omnibus praeindica-

Ad pag. 25.

V 11 *Κύκλος τῆς ὀκ*

κοσαετηρίδος καὶ τῆς ἐννεακαιδεκαετηρίδος γέγονεν ὁ εὐαγγελισμὸς ὁ πρὸς τὸν ἅγιον Ζαχαρίαν περὶ τῆς συλλήψεως τοῦ προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου, ἔτι μὴν καὶ ὁ εὐαγγελισμὸς ὁ πρὸς D τὴν ἁγίαν ἔνδοξον ἀειπαρθένον καὶ θεοτόκον Μαρίαν γενόμενος καὶ ἡ κατὰ σάρκα σύλληψις τοῦ μεγάλου θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀσπόρως καὶ ἀφθάρτως γεγένηται· ἐν πόστῳ τε ἔτει τοῦ κόσμου καὶ τῆς ὀκτωκαιεικοσαετηρίδος ἐπὶ τὸν Ἰορδάνην πρὸς τὸν Ἰωάννην ἐλθὼν ἐβαπτίσθη ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς ὁ Χριστός· ἐν πόστῳ τε ἔτει τοῦ κόσμου καὶ τῆς ὀκτωκαιεικοσαετηρίδος καὶ τῆς ἐννεακαιδεκαετηρίδος ἐσταυρώθη ὑπὲρ ἡμῶν καὶ σκυλεύσας τὸν ᾅδην ἀνέστη ἐκ νεκρῶν. καὶ οὕτω λοιπὸν ἀρχόμενοι τοῦ ἑορταστικοῦ κύκλου ἀπὸ τοῦ ἔτους ἐκείνου ἐν ᾧ τὸν ζωοποιὸν θάνατον ὑπομείνας σαρκὶ ὑπὲρ ἡμῶν Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς θεὸς ἡμῶν ἀνέστη ἐκ νεκρῶν τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ, παραστή- P 13 σομεν ἐν πόστῳ τε ἔτει τοῦ κόσμου ἐπληρώθη ὁ πρῶτος ἑορταστικὸς κύκλος τῶν φλβʹ ἐτῶν τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ πάσχα καὶ πόθεν ἄρχεται ὁ δεύτερος κύκλος τοῦ ἁγίου καὶ ζωοποιοῦ πάσχα, προστιθέντες τοὺς χρόνους τοὺς ἀπὸ κτίσεως κόσμου φανέντας μετὰ πλείστης ὅσης τῆς ἐξετάσεως ἀληθείας ἔχεσθαι. ταῦτα γὰρ πάντα γινώσκων τις εὑρήσει ὡς ὀρθῶς καὶ ἀνεπιλήπτως τὰς μνημονευθείσας μικρῷ πρόσθεν ἑορτὰς ἐπιτελεῖ ἡ ἁγία τοῦ θεοῦ καθολικὴ καὶ ἀποστολικὴ ἐκκλησία.

7. τε om. P. 9. ὁ om. P. ib. τε om. P. 10. ἀνεσταυρώθη P. 11. ἐκ τῶν νεκρῶν P. 15. πληρωθῇ P. 19. ἔχεται P. 22. Circulum qui sequebatur in tabula adiecta posuimus.

tis, sic perspicue demonstrabimus quoto mundi anno Vigintioctennalis Cycli et Decemnovennalis fuit Annuntiatio Sancto Zachariae de Praecursoris et Baptistae Joannis conceptione, ut et Annuntiatio Sanctae gloriosae semper Virgini et Dei genitrici Mariae facta, ut et Magni Dei et Servatoris nostri Jesu Christi secundum carnem Conceptio, quae sine semine et intaminate facta est. Deinde quoto mundi et Vigintioctennalis Cycli anno in Jordanem ad Joannem veniens baptizatus est Dominus noster Jesus Christus: quoto etiam mundi, et Vigintioctennalis, et Decemnovennalis Cycli anno crucifixus est pro nobis, et spoliato inferno ex mortuis resurrexit. Atque sic deinceps sumpto exordio Paschalis cycli, ab illo anno quo vivificam mortem tulit carne pro nobis Christus verus Deus noster, tertia die ex mortuis resurrexit, quo mundi anno completus est primus Paschalis Cyclus annorum DXXXII. Ecclesiastici Paschatis, et unde initium sumit secundus Cyclus sancti et vivifici Paschatis, additis qui a mundi conditu videntur effluxisse annis, cum quantalibet veritatis inquisitione demonstrabimus. Haec enim omnia ubi quivis intellexerit, tum ut supra memoratas festivitates recte ac inculpate celebret sancta Dei Catholica et Apostolica Ecclesia statim percipiet.

P 14 V 12 Ἰστέον ὡς ἐν τῇ γενέσει τῶν φωστήρων, ἤγουν ἐν ἀρχῇ τῆς τοῦ κόσμου συστάσεως, τὸ πρῶτον ἔτος τῆς κατὰ φύσιν ὀκτωκαιεικοσαετηρίδος τοῦ ἡλίου ἐπακτὰς οὐκ ἔχει. αἱ γὰρ ἐπακταὶ μετὰ συμπλήρωσιν τῶν νβ' ἑβδομάδων ἑκάστου ἡγουμένου ἐνιαυτοῦ ἐκ τῆς ὑπολειπομένης τοῦ ἡλιακοῦ ἐνιαυτοῦ μιᾶς πρὸς τῷ τετάρτῳ ἡμέρας λαμβάνονται, καὶ ἑκάστῳ ἑπομένῳ ἐνιαυτῷ ἐπιφέρονται. πῶς οὖν ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς τοῦ κόσμου γενέσεως δυνατόν ἐστιν ἐπακτὰς λαβεῖν; καταγέλαστον γὰρ τοῦτο· λέγω δὴ τὸ λαβεῖν ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς τοῦ κόσμου συστάσεως ἐπακτὰς ἢ ἐπακτὴν ἢ λεπτὰ ἐπακτῶν. μετὰ δὲ τὸ πληρωθῆναι τὴν πρώτην ὀκτωκαιεικοσαετηρίδα τοῦ ἡλίου τὴν συναρξαμένην τῇ γενέσει τοῦ κόσμου τὸ πρῶτον ἔτος τῆς δευτέρας ὀκτωκαιεικοσαετηρίδος τοῦ ἡλίου ἐπακτὰς ἔχει ζ'· εἰ δὲ ὑπερβῶσι τὸν ζ', οὐκέτι λοιπὸν η' ἢ θ' λέγονται, ἀλλ' ἀφαιρουμένων τῶν ζ' μία ἢ δύο καὶ πάλιν ἕως τῶν ζ'. τὸ δὲ β' καὶ γ' ἔτος τῆς ὀκτωκαιεικοσαετηρίδος καὶ τὰ λοιπὰ αὐτῆς ἔτη ὡσαύτως ἔχει καὶ ἐν τῇ πρώτῃ ὀκτωκαιεικοσαετηρίδι καὶ ἐν τῇ δευτέρᾳ καὶ ἐν πάσαις ὁμοίως ταῖς λοιπαῖς.

Ἐνταῦθα δὲ σημειωτέον καὶ τοῦτο, ὅτι ἕκαστον ἔτος τῆς κατὰ φύσιν ὀκτωκαιεικοσαετηρίδος τοῦ ἡλίου τὴν ἀρχὴν ἔχει τὴν κα' τοῦ κατὰ Ῥωμαίους μαρτίου μηνός, ἐν ᾗ τὴν ἐαρινὴν ἰσημερίαν

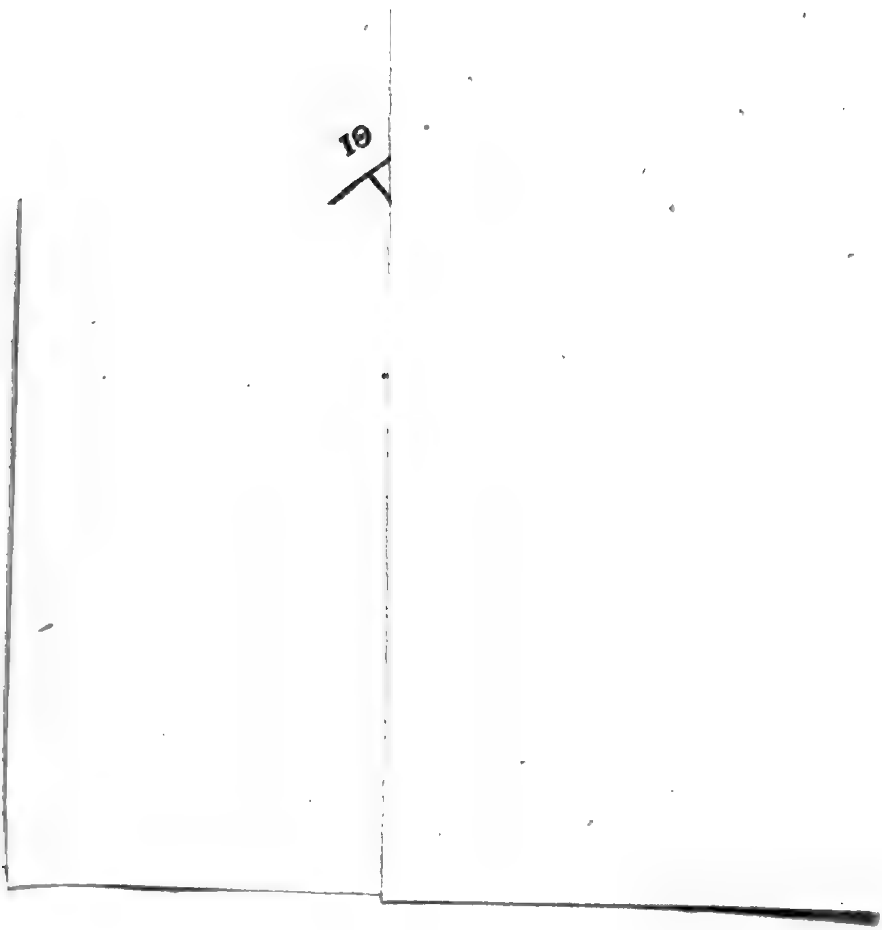
2. ὀκτωκαιεικοσαετηρίδος] η' καὶ κ' ετηρίδος PV. Sic et 11. 12. 15. 17. 20. 5. ἐκ τῆς — ἐνιαυτοῦ om. P. 8. ἐστιν] μὲν P. 11. συναρξαμένην] οὖν ἀρξαμένην PV. 13. ζ'] ξ' P. ib. τὸν ζ'] τὸ νξ' P. 14. ἢ θ'] η θ' PV. ib. λήγονται P, λίγονται V. 14. 15. ζ'] ξ' P. 16. καὶ τὰ] κατὰ P.

Notandum porro in ortu luminarium, seu in initio mundi compositionis, primum naturalis Cycli Vigintioctennalis Solis annum Epactas non habere: Epactae quippe post completas LII. hebdomades uniuscujusque primi anni, ex die cum quadrante sumuntur, et singulis sequentibus annis inferuntur. Qui ergo fieri potest, ut mundi conditi initio potuerint Epactae occurrere? Istud enim perridiculum est, ut, inquam, initio mundi compositionis Epactae, vel Epacta, atque adeo occurrant Epactarum minuta. Postquam autem primus Vigintioctennalis Cyclus solis completus fuerit, ille scilicet qui in mundi ortu incoeperit, primus secundi Vigintioctennalis Cycli solis annus Epactas habet LX. Si vero excedant LX. . . . . sed ablatis a LX. una vel duabus, et rursum usque ad LX. Secundus vero ac tertius Vigintioctennalis Cycli annus, prout reliqui illius anni, similiter Epactas habent, quemadmodum habentur in primo Vigintioctennali Cyclo, et in secundo, et pari modo in reliquis omnibus.

Istud etiam hoc loco observandum, unumquemque naturalis Vigintioctennalis Cycli solis annum habere initium XXI. die mensis juxta Romanos Martii, quo vernum fieri aequinoctium per Deiferos Patres docuit

Ad pag. 27.

P 15
V 13

nos Martii, quo vernum fieri aequinoctium per Deiferos Patres docuit

γίνεσθαι τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον διὰ τῶν θεοφόρων ἐδίδαξε πατέρων. ἐκκείσθω λοιπὸν καὶ ἡ ἔκθεσις τῆς κατὰ φύσιν ἐννεακαιδεκαετηρίδος τῆς σελήνης.

1. πατέρων ἐδίδαξε P. 2. ιθ' ετηρίδος PV. 3. Circulum qui sequebatur in tabula adiecta posuimus.

Spiritus sanctus. Enimvero superest ut hic describatur Expositio naturalis Decemnovennalis Cycli Lunae.

V 14 **Περὶ τοῦ κατὰ τὸν θεῖον νόμον γιγνομένου κατ' ἐνιαυτὸν ἁγίου καὶ σωτηριώδους πάσχα καὶ τῶν τούτου ζητημάτων σύντομος μετὰ ἀποδείξεως ἀπόλυσις.**

Τὸ μὲν ἅγιον καὶ μακάριον πάσχα τοῦ θεοῦ διαῤῥήδην ὑπογράφει ὁ νόμος, ὁμοῦ καὶ τὸν μῆνα δηλῶν καθ' ὃν δεῖ τοῦτο ποιεῖν, καὶ τὴν ἡμέραν κελεύων διατηρεῖσθαι μετὰ πολλῆς τῆς ἀκριβείας. θεοῦ γάρ ἐστιν ἐν αὐτῷ φωνὴ φερομένη τῷ νόμῳ, B φυλάξαι τὸν μῆνα τῶν νέων, „καὶ ποιήσεις τὸ πάσχα κυρίῳ τῷ θεῷ σου τῇ τεσσαρισκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ πρώτου μηνός.“ μῆνα δὲ νέον λέγει ὃν καὶ πρῶτον καλεῖ ἐν ᾧ τεθηλότες οἱ καρποὶ τὴν γενομένην τῶν παλαιῶν προσημαίνουσι κατάπαυσιν. ἐν δὲ τῇ τεσσαρισκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου ἐπιτηρεῖσθαι τὸ πάσχα συνέταξεν, οὐκ ἄλλου τοῦτο χάριν ἢ ἵνα κατὰ μίμησιν τοῦ τῆς σελήνης φωτὸς πλήρη τὸν ἴδιον κύκλον ἐχούσης, τὸν μὲν τῆς διανοίας φωστῆρα ἡμεῖς τέλειον ἔχοντες ἐν σκότῳ τῆς ἁμαρτίας μὴ διατρίβωμεν, θάλλοντες δέ που παντοδαπέσιν ἀρεταῖς καὶ τοῖς τούτων πετάλοις οἷα τερπνὰ φυτὰ σκεπόμενοι λῃίων δίκην φαιδροὶ διαμείνωμεν. τεσσαρισκαιδεκάτην δὲ τοῦ μηνὸς λέγει οὐ C κατὰ τὸν ἡλιακὸν κύκλον, ἀλλὰ κατὰ τὴν σελήνην. Ἑβραίων

2. σωτηριώδου V. 8. θεοῦ] Numer. IX. 4. 10. τεσσαρεσκ. P. 11. τεθηλῶτες PV. 12. δὲ τεσσαρεσκ. P. 15. πλήρης V. 19. et seq. τεσσαρεσ. P.

De sancto ac salutari anni cujuslibet Legali Paschate, ac de quaestionibus ad illud spectantibus, brevis cum demonstratione solutio.

Sanctum ac beatum Dei Pascha perspicue omnino Lex praescribit, simulque quo fieri illud debet mensem indicat, et quo die jubetur observari, idque cum plurima accuratione. Vox quippe Dei in Legem illapsa est, qua praecipitur observari mensis Novorum: *Et facies Pascha Domino Deo tuo quartadecima die primi mensis.* Mensem vero Novum dicit, quem et primum vocat, in quo germinantes fructus veterum praenuntiant cessationem. Quartadecima autem primi mensis nulla alia ratione observari Pascha praecipit, nisi ut luminis instar Lunae plenum suum habentis circulum, nos perinde plenum habentes mentis luminare, in peccati tenebris non immoremur: quinimmo omnis generis florentes virtutibus, earumque foliis, jucundae veluti plantae, operti, segetum instar venusti permaneamus. Quartamdecimam vero mensis ait, non secundum solarem cyclum, sed juxta lunarem. Hebraeorum enim filii non ex solari,

γὰρ παῖδες οὐκ ἐκ τοῦ ἡλιακοῦ δρόμου, ἀλλ' ἐκ τοῦ τῆς σελήνης κύκλου τὸν μῆνα ποιεῖν ἐπαιδεύθησαν, ἐπειδὴ καὶ ὁ μὴν κατὰ τὸ ὄνομα τῆς σελήνης λέγεται· μήνη γὰρ αὕτη ὀνομάζεται ἑλλάδι τῇ φωνῇ. Αἰγύπτιοι γοῦν πρῶτοι διὰ τὸ τὸν τῆς σελήνης δρόμον ἐξώτατον εἶναι, καὶ ἐκ τούτου συμβαίνειν πλάνην τῶν ἡμερῶν παρά τισι γίνεσθαι, ἐξ ἡλίου τὰς τοῦ μηνὸς ἡμέρας ἐπενόησαν ψηφίζεσθαι, βραχύτερον τοῦ τῆς σελήνης κατὰ τὸν ἑαυτοῦ δρόμον κινουμένου, ὡς καὶ δυναμένου τούτου ῥᾷον καταλαμβάνεσθαι. τούτων τοίνυν οὕτως ὄντων, πολλοὶ καὶ τὸν πρῶτον μῆνα τοῦ ἐνιαυτοῦ, συντέλειαν ὄντα τῆς χειμερινῆς τροπῆς, ὡς πρῶτον διόλου τάττουσι. τοῦτο δὲ ποιοῦσιν ἀγνοοῦντες ὅτι D
τῆς ἐαρινῆς τροπῆς ἀρχομένης ἀπὸ τῆς πρὸ ιβ' καλανδῶν ἀπριλίων τυγχάνει, ὅ ἐστι φαμενὼθ κε', κατὰ δὲ Σύρους Ἀντιοχέας καὶ Μακεδόνας δύστρου μιᾷ καὶ εἰκάδι κατὰ τὸν ἡλιακὸν δρόμον, ἣν ἐπιτηρεῖν προσήκει μάλιστα, μή πως ταύτης κατωτέρω πεπλανημένως τις τὴν τεσσαρισκαιδεκαταίαν κατὰ σελήνην τάξας διαμάρτῃ τοῦ πάσχα, ὡς τοῦ πρώτου μηνὸς νομίζων εἶναι ταύτην. οὐ γὰρ ἐν τῷ δωδεκάτῳ μηνὶ χειμερινῆς τροπῆς, ὡς προεῖπον, οὔσης, ὁ τῶν νέων τάττεται μήν, οὔπω τὸν καρπὸν τῶν νέων πεπονημένων οὐδὲ δυναμένου δρεπάνου ἐν ἀμητῷ πέμπεσθαι· P 17
τοῦτο γὰρ μάλιστα σημεῖον τοῦ πρώτου μηνὸς ὁ θεῖος ἔταξεν νόμος. ἀλλ' ἐπεὶ συμβαίνει προφάσει τῆς τεσσαρισκαιδεκαταίας κατὰ σελήνην τοῦ αὐτοῦ πρώτου μηνὸς εἰς πλάνην ἐμπίπτοντάς

12. ἀπὸ] ἥτης supra versum V. *ib.* ἀπριλλίων P. 15. μήπω ταύτης PV. *ibid.* πεπλανημένος P. 22. τεσσαρεσκ. P.

sed ex lunari cursu mensem compingere sunt edocti, cum mensis ex Lunae nomine dicatur: Mene quippe Graeca lingua illa appellatur. Primi igitur Aegyptii, propterea quod Lunae cursus extimus est, ex eoque contingit a quibusdam in diebus peccari, mensis dies ex sole putari adinvenerunt, brevius Luna secundum cursum suum se movente, cum id facilius queat comprehendi. His igitur ita se habentibus, primum mensem, qui hibernum solstitium absolvit, ut primum omnino statuunt complures: in quo quidem ita versantur, quod eum existere ignorent verno solstitio, quod initium sumit ab ante diem XII. Kalendas Aprilis, quod est Phamenoth XXV. secundum vero Syros, Antiochenos, et Macedones, Dystri XXI. juxta cursum solarem. Idque maxime observare convenit, ne quis deceptus, infra illud quartadecima Lunae posita, in Paschate erret: ut qui primi mensis illam esse existimet. Neque enim, ut superius dixi, si in duodecimo mense existat hibernum solstitium, mensis Novorum recte statuitur, quo fructum Novi nondum conficiunt, neque falx in messem immitti potest: istud enim signum primi mensis divina Lex statuit. Sed cum accidat, ut praetextu decimaequartae Lunae mensis primi, in erro-

τινας, ἀπαντώσης αὐτῆς ἐν κυριακῇ ἢ ἐν σαββάτῳ, περιλύειν τὰς νηστείας, τρεισκαιδεκάτης εὑρισκομένης τότε κατὰ σελήνην, ὡς ξένα τοῦ νόμου πράττειν, τοῦτο σκοπεῖν προσήκει, ὅτιπερ εἰ συμβῇ τὴν αὐτὴν τεσσαρισκαιδεκαταίαν τῆς σελήνης ἐν κυριακῇ εὑρίσκεσθαι, εἰς τὴν ἑξῆς ἑβδομάδα ἄμεινον ὑπερτίθεσθαι δύο τούτων ἕνεκα, πρῶτον μέν, ἵνα μὴ τρεισκαιδεκαταίας κατὰ σελήνην σαββάτου τότε εὑρισκομένου περιλύσωμεν τὰς νηστείας· ὅπερ οὐκ V 15 B ἀκόλουθον, τοῦ νόμου τοῦτο μὴ προστάξαντος, ἀλλὰ καὶ τοῦ φωστῆρος τῆς σελήνης ἔτιπερ ἀτελοῦς περὶ τὸν κύκλον τὸν ἑαυτοῦ ὄντος· ἔπειτα ἵνα μὴ καὶ κυριακῆς οὔσης καὶ τεσσαρισκαιδεκαταίας κατὰ σελήνην ὑπαρχούσης ἀναγκασθῶμεν νηστεύειν, ἀπρεπὲς πρᾶγμα ποιοῦντες· Μανιχαίων γάρ ἐστιν ἴδιον πρᾶγμα τὸ τοιοῦτον. οὐκοῦν ἐπειδὴ οὔτε τῆς τεσσαρισκαιδεκαταίας κατὰ σελήνην ἐν κυριακῇ εὑρισκομένης νηστεύειν δεῖ οὔτε ἀκόλουθον ἐν σαββάτῳ τρισκαιδεκάτης ἀπαντώσης περιλύειν τὰς νηστείας, ἀναγκαία ἡ ὑπέρθεσις εἰς τὴν ἑξῆς ἑβδομάδα, ὡς ὀλίγῳ πρόσθεν εἴρηται, οὐ παραλύσεως γιγνομένης ἐν τῷ πάσχα διὰ τῆς ὑπερθέσεως, ἀλλ' ὥσπερ ὁ δέκατος ἀριθμὸς περιλαμβάνει τὸν ἐννέα, οὕτως ἡ τεσσαρισκαιδεκαταία τῆς σελήνης ἐν κυριακῇ εὑρισκομένη διὰ τὸ μὴ δεῖν ἐν ταύτῃ νηστεύειν εἰς τὴν ἑξῆς ἑβ- C δομάδα ἡ ὑπέρθεσις γίγνοιτο, οὐ τοῦ πάσχα ἐλάττωσιν ποιοῦσα τῶν ἓξ ἡμερῶν ἡ ὑπέρθεσις περιλαμβανουσῶν καὶ τὰς ἄλλας. ἄλλως τε ἐπειδὴ ὁ σωτὴρ ἡμῶν τῇ μὲν τρισκαιδεκα-

6. τρισκ. P. 13. οὐδὲ PV. 18. δέκατος] Fort. δέκα.

rem quidam inducti occurrente illa die Dominica vel Sabbato, jejunia solvant, et tertia decima Lunae tum inventa, contra Legem agant, investigandum omnino, an quarta decima illa Lunae occurrat die Dominica: tum enim potius est ut in hebdomadem sequentem differatur, hisce duabus potissimum de causis.

Ac primum quidem, ut tertiadecima Lunae die Sabbato occurrente jejunia non solvamus, cum id minime Legi consentaneum sit, istud non praecipienti, quando luminare Lunae circa circulum suum adhuc imperfectum est. Deinde ut si Dominica cum quartadecima Lunae concurrat, jejunare, ac rem agere indecoram non cogamur, cum id proprium sit Manichaeorum. Quandoquidem igitur, neque quartadecima Lunae in diem Dominicam incidente, non est jejunandum, ut nec perinde tertiadecima Sabbato occurrente, jejunia solvenda, necesse est ut differatur in sequentem Dominicam, prout paulo ante dictum est, non soluto jejunio Paschatis die propterea quod dilatum sit, sed quemadmodum decimus numerus novem complectitur, sic quarta decima Lunae in diem Dominicam incidente, quia in illa non est jejunandum, in sequentem hebdomadem necessario differri debet, nulla exinde quoad Pascha facta imminutione, sex dilatis diebus alios comprehendentibus. Caeterum cum Salvator noster

*ταίᾳ παρεδόθη, τουτέστι τῇ πέμπτῃ τοῦ σαββάτου, τῇ δὲ τεσ-
σαρισκαιδεκαταίᾳ ἐσταυρώθη, ἐν τριημέρῳ ἀναστάς, τουτέστι
τῇ ἑξκαιδεκάτῃ κατὰ σελήνην, ἥτις ηὑρέθη τότε ἐν κυριακῇ, ὡς
ἡ τῶν εὐαγγελίων ἔχει παρατήρησις, ἔχωμεν παραμύθιον τοῦ κα-
λῶς ποιεῖν τὸ πάσχα, κἂν ὑπέρθεσις γένηται διὰ τὴν καταλαβοῦ-
σαν ἀνάγκην. ἂν μὲν οὖν ἡ τεσσαρισκαιδεκάτη τοῦ ἁγίου πάσχα
ἔρχηται ἐν σαββάτῳ ἢ πρὸ τοῦ σαββάτου, ἐν ταῖς ἄλλαις τῆς ἑβ-
δομάδος ἡμέραις ἀραρότως τοῦτο ποιεῖν προσήκει· ἐὰν δὲ ἐν
κυριακῇ ἀπαντήσῃ ἡ τεσσαρισκαιδεκαταία τῆς σελήνης τοῦ πρώ-
του μηνός, ὑπερθετέον πάντως εἰς τὴν ἑξῆς ἑβδομάδα· ἡ γὰρ* D
κυριακὴ πρώτη ἡμέρα τῆς ἑβδομάδος ἐστίν, ὡς προείρηται.

Ἐντεῦθεν λοιπὸν τῶν χρόνων τῶν ἀπὸ Ἀδὰμ τοῦ πρωτοπλά- R 38
*στου ἀνθρώπου, ἤγουν ἀπ' ἀρχῆς κτίσεως κόσμου, ἐπιτομὴν
ἀναγκαῖον ποιήσασθαι τῶν συναδόντων τῇ θεοπνεύστῳ γραφῇ
καὶ ταῖς ὑπὸ τῶν θεοφόρων πατέρων ἀνεπιλήπτως παραδοθεί-* P 18
*σαις καὶ τελουμέναις ὀρθῶς ἑορταῖς ἐν τῇ ἁγίᾳ τοῦ θεοῦ καθολικῇ
καὶ ἀποστολικῇ ἐκκλησίᾳ.*

3. *ἐκκαιδ.* P. *ib.* *εὑρέθη* P. 9. *ἀπαντήσει* P. 12. *Πέτρος Ἀλεξανδρείας* superscribit editio Raderi (R), cuius cum Parisina consensum semper omisi, dissensum plerumque notavi. *ib.* *ἀπὸ τοῦ Ἀδὰμ* P. 13. *ἀνθρώπου* om. R. 17. *καὶ ἀποστολικῇ* om. R.

tertiadecima traditus, hoc est quinta Sabbati, quartadecima crucifixus sit, ac post tres dies resurrexerit, hoc est sextadecima Lunae, quae inventa est in Dominica, ut praefert Evangeliorum observatio, in recte peragendo Paschate, et si necessario differatur, liceat nosmetipsos solari. Sed et si quartadecima sancti Paschatis incurrat in Sabbatum, vel pridie Sabbati, caeterisque Hebdomadis diebus, firme id observare convenit. Si vero die Dominica occurrat decima quarta Lunae primi mensis, differendum omnino in sequentem hebdomadem; Dominica quippe dies est primus hebdomadis, ut supra dictum est.

Hinc deinceps annorum ab Adam primo hominum a Deo formato, seu a mundi conditi exordio, brevem historiam necesse est fieri, qui quam Deus inspiravit Scripturae, atque adeo inculpate traditis a Sanctis ac Deiferis Patribus, et rite celebratis festis in sancta Dei Catholica et Apostolica Ecclesia concinunt.

P 19
R 40
V 17

Ε Π Ι Τ Ο Μ Η

ΧΡΟΝΩΝ

ΤΩΝ ΑΠΟ ΑΔΑΜ

ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΠΛΑΣΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ ΕΩΣ Κ' ΕΤΟΥΣ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΤΟΥ ΕΥΣΕΒΕΣΤΑΤΟΥ ΚΑΙ ΜΕΤΑ ΥΠΑΤΕΙΑΝ ΕΤΟΥΣ ΙΘ' ΚΑΙ ΙΗ' ΕΤΟΥΣ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΝΕΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΥΙΟΥ ΙΝΔΙΚΤΙΩΝΟΣ Γ'.

Ἀδὰμ πρῶτος ἀνθρώπων πλασθεὶς ἀπὸ τοῦ θεοῦ ἐγέννησεν δύο υἱούς, τὸν Ἄβελ καὶ τὸν Καΐν. εἶτα μετὰ τούτους ἐγέννησε καὶ τὸν Σήθ, ζήσας ἕως οὗ τοῦτον ἐγέννησεν ἔτη σλ'.

Ἀδὰμ ἐπέζησεν ψ', ὁμοῦ ϡλ'.

Inscr. υἱοῦ αὐτοῦ P. 3. Ἀδὰμ post ἐγέννησεν addit P sola. 4. Ἀδὰμ] Ἀδὰμ σλ' R, om. P.

B R E V I A R I U M

ANNORUM AB ADAM

PRIMO HOMINUM A DEO FORMATO, AD XX. ANNUM IMPERII HERACLII PIISSIMI, AC POST CONSULATUM ANNUM XIX. ET IMPERII HERACLII, NOVI CONSTANTINI, ILLIUS FILII, ANNUM XVIII. INDICT. III.

Anni a mundo condito.

230. Adam primus hominum a Deo formatus duos procreavit filios, Abel et Cain. Deinde genuit Seth, cum annorum esset ccxxx. quando ille in lucem est editus.

Vixit praeterea Adam alios annos dcc. qui quidem anni simul collecti conficiunt annos dccccxxx.

Εἰς τὸν Ἀδάμ.

Οὗτος ὁ πρωτόπλαστος Ἀδάμ, ὃς ἠξιώθη εἰπεῖν περί τε
ἑαυτοῦ καὶ τῆς ἰδίας γυναικὸς ὡς ἐξ εὐλογίας θεοῦ διὰ τῆς συνα-
φείας εἰς σάρκα μίαν ἀμφότεροι συνάπτονται. ὅπερ καὶ ὁ κύ-
ριος μαρτυρεῖ ἐν εὐαγγελίοις λέγων τὸν θεὸν αὐτὰ εἰρηκέναι διὰ P 20
στόματος τοῦ Ἀδάμ, ὃς καὶ νυμφαγωγὸς αὐτοῦ ἐγένετο. ὁ δὲ
ἀπόστολος Παῦλος κατεχρήσατο τούτῳ τῷ παραδείγματι μυστι-
κώτερον ἐπὶ τοῦ δεσπότου Χριστοῦ, ἐκλαβὼν αὐτῷ, καὶ τῆς ἐκ-
κλησίας, λέγων, „τὸ μυστήριον τοῦτο μεγά ἐστίν· ἐγὼ δὲ λέγω
εἰς Χριστὸν καὶ εἰς τὴν ἐκκλησίαν. καὶ γὰρ ὥσπερ ἡ κεφαλή
ἐστιν ὁ Ἀδὰμ πάντων τῶν ἀνθρώπων ἐν τούτῳ τῷ κόσμῳ, ὡς
αἴτιος αὐτῶν ὢν καὶ πατήρ, οὕτω καὶ ὁ δεσπότης Χριστὸς κατὰ
σάρκα τῆς ἐκκλησίας κεφαλή ἐστι καὶ πατὴρ τοῦ μέλλοντος αἰῶ-
νος. οὗτος πάλιν ἠξιώθη εἰκὼν θεοῦ κληθῆναι. ἐπὶ δὲ τοῦ
δεσπότου Χριστοῦ κυριώτερον ἐκβέβηκεν, καθὼς καὶ ὁ ἀπόστο-
λος λέγει, „ὅς ἐστιν εἰκὼν τοῦ θεοῦ τοῦ ἀοράτου.“ οὗτος μόνος
ἀνθρώπων καὶ πρῶτος ἐκ πλευρᾶς διὰ τοῦ θεοῦ προήνεγκε τὸ B
θῆλυ ἀσπόρως. ὁ δὲ δεσπότης Χριστὸς κατὰ σάρκα μόνος R 42
ἀσπόρως ἄῤῥεν ἐκ τοῦ θήλεος παρήχθη, τὴν ἰσοτιμίαν καὶ τὸ
χρέος τῆς φύσεως ἀναπληρώσας.

Οὗτος πρῶτος ἀνθρώπων ἀπατηθεὶς ὑπὸ τοῦ διαβόλου ἡμαρ- V 18

3. ἑαυτοῦ RV, αὐτοῦ P. 5. ἐν εὐαγγελίοις] Matth. XIX. 5. Marc. X. 8. Cor. I. 6. 16. 7. Παῦλος om. P. 9. λέγων] Eph. V. 32. 12. αὐτῶν om. P. 15. ὁ om. P. 17. καὶ om. P. 19. ἀσπόρως ὡς ἄῤῥεν PV. *ibid.* θήλεως P.

De Adam.

Iste est primus a Deo formatus Adam, qui de se et uxore sua dicere meruit, ambos Dei benedictione per conjunctionem in unam carnem esse conjunctos. Quod et ipse testatur Dominus in Evangelio, dum ait, idipsum dixisse Deum per os Adam, qui et illius Paranymphus fuit. Paulus vero Apostolus hoc exemplo usus est mystico quodam sensu ad Dominum Christum et Ecclesiam accommodato, cum dicit: *sacramentum hoc magnum est: ego autem dico in Christo et Ecclesia.* Quemadmodum enim Adam omnium hominum est caput, cum horum ipse auctor et pater sit, ita et Dominus Christus secundum carnem Ecclesiae caput est, et pater futuri saeculi. Ille rursum meruit imago Dei appellari. Id vero in Dominum Christum verius convenit, sicut Apostolus ait, *Qui est imago Dei invisibilis.* Iste solus hominum primus ex latere suo, Dei virtute, feminam absque semine protulit. Dominus autem Christus solus absque semine, ut vir ex femina, procreatus, naturae aequalitatem ac debitum adimplevit.

Hic primus hominum a diabolo deceptus peccavit. Dominus Chri-

τιν. ὁ δεσπότης Χριστὸς ὑπὲρ τούτου τὸ χρέος ἀπέτισεν, σχίσας εὐλόγως τὸ χειρόγραφον καὶ καταπαλαίσας τὸν ἐχθρόν.

Εἰς τὸν Ἄβελ.

Οὗτος Ἄβελ ὁ δίκαιος, ὃς ἀδίκως ἀποθανὼν πρῶτος πάντων ἀνθρώπων ἔδειξεν σαθρὰ εἶναι τοῦ θανάτου τὰ θεμέλια. C διὰ τοῦτο καὶ ἀποθανὼν ἔτι λαλεῖ, προμηνύων τὴν τῶν νεκρῶν ἀνάστασιν, ἣν ὁ δεσπότης Χριστὸς πρῶτος πάντων ἐν ἑαυτῷ δείξας κατέλυσεν τοῦ θανάτου τὸ δοκοῦν κράτος. οὗτός ἐστιν Ἄβελ ὁ ὡς ἐν αἰνίγματι μιμητὴς τοῦ πάθους τοῦ Χριστοῦ ὑπάρχων, ὃς διὰ φθόνον ἀγαθῶν ἔργων ὑπὸ τοῦ ἀδελφοῦ ἀδίκως ἀπεκτάνθη· περὶ οὗ καὶ ὁ ἀπόστολος Παῦλος ἐν τῇ πρὸς Ἑβραίους ἐπιστολῇ φησιν, „ἀλλὰ προσεληλύθατε Σιὼν ὄρει καὶ πόλει θεοῦ ζῶντος Ἱερουσαλὴμ ἐπουρανίῳ καὶ μυριάσιν ἀγγέλων, πανηγύρει καὶ ἐκκλησίᾳ πρωτοτόκων ἀπογεγραμμένων ἐν οὐρανῷ, καὶ κριτῇ θεῷ πάντων καὶ πνεύμασι δικαίων τετελειωμένων καὶ διαθήκης D νέας μεσίτῃ Ἰησοῦ καὶ αἵματι ῥαντισμοῦ κρεῖττον λαλοῦντι παρὰ τὸν Ἄβελ."

Σὴθ σε', ὁμοῦ υλε'.
ἐπέζησεν ψζ', ὁμοῦ ϡιβ'.

5. ἔδειξεν] ἔδειξε τὰ P. 11. Ἑβραίους] XIII. 22. 14. ἐν οὐρανοῖς ἀπογ. P. 16. Ἰησοῦ] θεοῦ PV.

Anni a m. c. stus pro hoc debitum exsolvit, discisso sapienter chirographo, hosteque devicto.

De Abel.

Hic Abel justus, qui primus ex hominibus injusta morte sublatus, infirma esse mortis fundamenta ostendit. Quamobrem licet mortuus adhuc loquitur, praenuntians mortuorum resurrectionem, quam Dominus Christus primus omnium in seipso demonstravit, quando mortis, quam habere videbatur, potestatem destruxit. Hic est Abel, qui in aenigmate Christi passionis imitator extitit, qui ex bonorum operum invidia a fratre injuste interfectus est: de quo et Apostolus Paulus in Epistola ad Hebraeos ait: *Sed accessistis ad Sion montem, et civitatem Dei viventis Hierusalem coelestem, et multorum millium Angelorum frequentiam, et Ecclesiam primitivorum, qui conscripti sunt in caelis, et judicem omnium Deum, et spiritum justorum perfectorum, et testamenti novi mediatorem Jesum, et sanguinem aspersionis melius loquentem quam Abel.*

231. Seth 205. Colliguntur anni 435.
Supervixit 707. coll. an. 912.

Ἐνὼς ρϟ',	ὁμοῦ χκε'.
ἐπέζησεν ψιε',	ὁμοῦ ϡε'.
Καϊνὰν ρο',	ὁμοῦ ψϟε'.
ἐπέζησεν ψμ',	ὁμοῦ ϡι'.
Μαλελεὴλ ρξε',	ὁμοῦ ϡξ'.
ἐπέζησεν ψλ',	ὁμοῦ ωϟε'.
Ἰαρὲδ ρξβ',	ὁμοῦ ,αρκβ'. P 21
ἐπέζησεν ω',	ὁμοῦ ϡξβ'.
Ἐνὼχ ρξε',	ὁμοῦ ,ασπζ'.
ἐπέζησεν σ',	ὁμοῦ τξε'.

Περὶ τῆς προφητείας Ἐνώχ. R 44

Οὗτος προεφήτευσεν, λέγων, Ἰδοὺ κύριος ἔρχεται ἐν ἁγίαις μυριάσιν αὐτοῦ ποιῆσαι κρίσιν κατὰ πάντων καὶ ἐλέγξαι τοὺς ἀσεβεῖς περὶ πάντων τῶν πονηρῶν ὧν ἐλάλησαν πρὸς αὐτοὺς ἁμαρτωλοὶ ἀσεβεῖς.

Οὗτός ἐστιν Ἐνὼχ πρὸς ὃν οὔτε ἡ ἀπόφασις τοῦ θανάτου ἐκράτησεν· μετετέθη γὰρ ὑπὸ τοῦ θεοῦ τοῦ μὴ ἰδεῖν θάνατον, καθὰ τῇ θείᾳ γραφῇ δοκεῖ, ὅπως καὶ διὰ τούτου προμηνυθῇ B *ἡμῖν ὡς οὐ κρατήσει ἐπὶ τῶν ἀνθρώπων ὁ θάνατος, ἀλλὰ λύσιν δέξεται τὰ κατ' αὐτῶν, ὥσπερ καὶ γέγονεν ἐπὶ τοῦ δεσπότου Χριστοῦ, καταλυθέντος αὐτοῦ τοῦ κράτους.*

5. Μαλαλεὴλ P, Μελελεὴλ m. R. 7. Ἰερὰδ P. 12. λέγων] Iud. Epist. 14. 20. δέξηται R.

		Anni a m. c.
Enos 190.	coll. an. 625.	436.
Supervixit 715.	coll. an. 905.	
Cainan 170.	coll. an. 795.	626.
Supervixit 740.	coll. an. 910.	
Malaleel 165.	coll. an. 960.	796.
Supervixit 730.	coll. an. 895.	
Ierad 162.	coll. an. 1122.	961.
Supervixit 800.	coll. an. 962.	
Enoch 165.	coll. an. 1287.	1123.
Supervixit 200.	coll. an. 365.	

De Prophetia Enoch.

Hic prophetavit, dicens, *Ecce Dominus venit in sanctis millibus suis facere judicium contra omnes, et arguere impios de omnibus malis, quae locuti sunt ad eos peccatores impii.*

Iste est Enoch, in quem mortis sententia non praevaluit: translatus est enim a Deo, ne videret mortem, ut sacrae literae testantur, quomodo et nobis per illum significatum est: *Mors in homines non praevalebit, sed exceptionem habebunt quae in illos decreta sunt, quemadmodum in Domino Christo accidit, destructo illius imperio.*

Οὗτός ἐστιν Ἐνὼχ ὁ μετατεθεὶς εἰς ζωὴν εἰς δεῖγμα τῆς τοῦ θεοῦ δυνάμεως ταῖς μετὰ ταῦτα γενεαῖς τῆς δυναμένης διατηρῆσαι τοὺς θνητοὺς μὴ ἀποθανεῖν, ἀλλὰ ζῶντας τὴν ἐπὶ τὸ κρεῖττον ἀλλαγὴν ὑπομένειν.

Οὗτός ἐστιν ὁ ἅμα τῷ Ἡλίᾳ ἐν ἐσχάταις ἡμέραις ἀντικαθιστάμενος τῷ Ἀντιχρίστῳ καὶ ἐλέγχων τὴν πλάνην αὐτοῦ κατὰ τὴν τῆς ἐκκλησίας παράδοσιν.

C *Οὗτός ἐστιν ὁ διὰ πίστεως καὶ εὐαρεστήσεως ἐκφυγὼν τὴν ὁδὸν τοῦ θανάτου.*

Μαθουσάλα ρπζ',	*ὁμοῦ ,αυοδ'.*
ἐπέζησεν ψξβ',	*ὁμοῦ ϡμθ'.*
Λάμεχ ρπη',	*ὁμοῦ ,αχξβ'.*
ἐπέζησεν φξε',	*ὁμοῦ ψνγ'.*
Νῶε φ',	*ὁμοῦ ,βρξβ'.*

Νῶε ἔσχεν τρεῖς υἱούς, τὸν Σήμ, τὸν Χάμ, τὸν Ἰάφεθ.

Σήμ ρ',	*ὁμοῦ ,βσξβ'.*

V 19 *Ἐν τῷ ἑκατοστῷ ἔτει τοῦ Σήμ, ἑξακοσιοστῷ δὲ τοῦ Νῶε*
D *καὶ ,βσξβ' ἔτει γενέσεως κόσμου ἐγένετο ὁ κατακλυσμὸς ἐπὶ τῆς γῆς· τοσαῦτα δὲ μέχρι τὸν ἐνταῦθα καὶ ὁ Ἀφρικανὸς συνήγαγεν, ἐπειδὴ καὶ τὰ ἀκριβῆ τῆς Γενέσεως βιβλία ρπζ' φαίνει τοῦ Μαθουσάλα ἔτη, καὶ οὕτως αὐτὸν γεννῆσαι τὸν Λάμεχ. ἐγέ-*
R 46 *νετο δὲ ὁ κατακλυσμὸς ἑβδόμῃ καὶ εἰκάδι τοῦ μηνὸς τοῦ δευτέ-*

11. ὁμοῦ in m. supplet R. 15. καὶ τὸν Ἰ. P. 19. ἐπήγαγεν P.

Anni a m. c. Hic est Enoch ad vitam translatus, in Dei virtutis specimen venturis generationibus, quae prohibere potest ne homines moriantur, ut dum superstites sunt, mutationem in melius expectent.

Hic est qui una cum Helia ultimis temporibus Antichristo obsistet, illiusque redarguet imposturas, secundum Ecclesiae traditionem.

Hic est qui per fidem et placabilitatem mortis semitam devitavit.

1288.	Mathusala 187.	Colliguntur anni 1474.
	Supervixit 762.	coll. an. 949.
1475.	Lamech 188.	coll. an. 1662.
	Supervixit 565.	coll. an. 753.
2163.	Noe 500.	coll. an. 2162.

Habuit Noe tres filios, Sem, Cham, et Japhet.

Sem 100.	coll. an. 2262.

Anno Sem centesimo, Noe sexcentesimo, et a mundo condito MM. CCLXII. diluvium in terra extitit: tot annos ad illud usque numeravit Africanus, siquidem accurati Geneseos libri CLXXXVII. annum Mathusala attigisse ostendunt, cum Lamech generavit: *Factum vero est diluvium septimo et vicesimo die mensis secundi in terra, quod quadraginta duravit*

ρου ἐπὶ τῆς γῆς τεσσαράκοντα ἡμέρας καὶ τεσσαράκοντα νύκτας, καὶ ἠλαττονοῦτο τὸ ὕδωρ μετὰ πεντήκοντα καὶ ἑκατὸν ἡμέρας, καὶ ἐκάθισεν ἡ κιβωτὸς ἐν μηνὶ τῷ ἑβδόμῳ ἑβδόμῃ καὶ εἰκάδι τοῦ μηνὸς ἐπὶ τὰ ὄρη τὰ Ἀραράτ. καὶ ἠλαττονοῦτο τὸ ὕδωρ ἕως τοῦ δεκάτου μηνός. ἐν δὲ τῷ ἑνδεκάτῳ μηνὶ τῇ πρώτῃ τοῦ μηνὸς ὤφθησαν αἱ κεφαλαὶ τῶν ὀρέων. καὶ μετὰ τεσσαράκοντα P 22 *ἡμέρας ἠνέῳξεν Νῶε τὴν θύραν τῆς κιβωτοῦ, καὶ ἀπέστειλεν τὸν κόρακα τοῦ ἰδεῖν εἰ κεκόπακεν τὸ ὕδωρ. καὶ ἐν τῷ πρώτῳ καὶ ἑξακοσιοστῷ ἔτει ἐν τῇ ζωῇ τοῦ Νῶε τοῦ πρώτου μηνὸς μιᾷ τοῦ μηνὸς ἐξέλιπεν τὸ ὕδωρ ἀπὸ τῆς γῆς. ἐν δὲ τῷ μηνὶ τῷ δευτέρῳ ἑβδόμῃ καὶ εἰκάδι μηνὸς ἐξηράνθη ἡ γῆ.*

Εἰσὶν ἀπὸ Ἀδὰμ ἕως Νῶε γενεαὶ ι΄.

Τὰ προκείμενα εἰπόντες διδάξομεν καὶ διὰ ποίαν αἰτίαν ὁ κατακλυσμὸς ἐγενήθη καὶ διὰ τίνας, ἵνα μή τινες τὸν θεὸν τῆς φθορᾶς αἴτιον εἰσηγήσωνται, εἰ καὶ ἐν ἄλλοις χρονογράφοις οὐ δηλοῦται οὔτε περὶ τούτου οὔτε περὶ τῆς πυργοποιίας· ἴσως γὰρ B *πολλοὶ διαποροῦσι· δείξομεν οὖν ἐκ τῆς θείας γραφῆς. φησὶν ἡ Γένεσις, ,,καὶ ἐγένετο ἡνίκα ἤρξαντο οἱ ἄνθρωποι πολλοὶ γενέσθαι ἐπὶ τῆς γῆς καὶ θυγατέρες ἐγεννήθησαν αὐτοῖς. ἰδόντες δὲ οἱ ἄγγελοι τοῦ θεοῦ τὰς θυγατέρας τῶν ἀνθρώπων ὅτι καλαί εἰσιν, ἔλαβον ἑαυτοῖς γυναῖκας ἀπὸ πασῶν ὧν ἐξελέξαντο. καὶ*

5. ἐνδεκάτῳ] δεκάτῳ Raderus et P. 8. κεκοπίακε P sola. 10. ἐξέλειπεν V. 15. αἴτιον] αἴτιος R, m. αἴτιον. ibid. ἡγήσονται P. 18. Γένεσις] VI. 1. 21. πασῶν] πάντων PV.

dies, et noctes: et minuebatur aqua post centum et quinquaginta dies, et sedit Arca, in mense septimo, septima et vicesima die mensis, super montes Ararat. Et decrescebat aqua usque ad decimum mensem. In decimo vero mense, primo die mensis, apparuerunt vertices montium; et post quadraginta dies, aperuit Noe fenestram Arcae, et emisit corvum, ut videret an defecissent aquae. Et in primo et sexcentesimo anno vitae Noe primi mensis, prima die mensis, defecit aqua de terra. Altero vero mense, septimo et vicesimo mensis siccata est terra.

Ab Adam usque ad Noe X. sunt generationes.

Proposito insistentes argumento doceamus qua de causa, et propter quos factum est diluvium, ne quidam extent qui corruptionis auctorem Deum existiment. Tametsi porro apud alios chronographos, nec de eo, nec de turris aedificatione quidquam dicatur, cum de iis subdubitent complures, idipsum ex sacra Scriptura demonstrabimus. Sic igitur liber Geneseos. *Et factum est, cum coepissent homines multiplicari super terram, et filias procreassent, videntes Angeli Dei filias hominum, quod essent pulchrae, acceperunt sibi uxores ex omnibus quas elegerant, dixit-*

*εἶπεν ὁ θεός, Οὐ μὴ καταμείνῃ τὸ πνεῦμά μου ἐν τοῖς ἀνθρώ-
ποις τούτοις εἰς τὸν αἰῶνα διὰ τὸ εἶναι αὐτοὺς σάρκας. ἔσονται
δὲ αἱ ἡμέραι αὐτῶν ἑκατὸν εἴκοσιν ἔτη."*

*Οὓς ἀγγέλους ὠνόμασεν θεοῦ, οὐχὶ ἐκ τῶν οὐρανῶν, ἄπα-
C γε· ἐκεῖνοι γὰρ νοεροὶ καὶ ἀσώματοι ἄγγελοι· τούτους δὲ ἀν-
θρώπους καλεῖ ὀνομαστοὺς καὶ σαρκικοὺς καὶ θνητούς· φησὶ
γάρ, „διὰ τὸ εἶναι αὐτοὺς σάρκας." τινὲς δὲ τῶν ἑρμηνέων ἐπ'
ἀληθείας διδάσκοντες ἐξέδωκαν ὅτι τὸ ἐκλεκτὸν γένος τοῦ Σὴθ
ἄγγελοι τοῦ θεοῦ παρὰ τοῦ Μωϋσέως ὠνομάσθησαν. αὐτὴ ἡ Γέ-
νεσις διδάξει, ἐπειδὴ φθονοκτονίας καὶ μισαδελφίας καὶ ἀρνησο-
θεΐας ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ Καῒν ἐπικρατούσης πρῶτοι οἱ τοῦ Σὴθ
R 48 ἤρξαντο ἐπικαλεῖσθαι τὸ ὄνομα κυρίου, ὅπερ ἐστὶν ἀγγελικὸς
ὕμνος. φησὶ γὰρ ἡ Γένεσις, „τῷ δὲ Σὴθ ἐγεννήθη υἱός· ἐπω-
νόμασε δὲ τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἐνώς. οὗτος ἤρξατο ἐπικαλεῖσθαι
D τὸ ὄνομα κυρίου τοῦ θεοῦ." ταῦτα ἡ Γένεσις.*

Οὗτοι οὖν οἱ τοῦ Σὴθ ἀγγέλοις ὁμοιωθέντες καὶ ἀγγελικὸν ὕμνον ἐπικαλεσάμενοι ἐκείνοις τοῖς ἀποβλήτοις τοῦ Καῒν συνήφθησαν, καὶ τὸ θεῖον ὠργίσθη. φησὶ γὰρ ἡ Γένεσις, „οὐ μὴ καταμείνῃ τὸ πνεῦμά μου ἐν τοῖς ἀνθρώποις τούτοις εἰς τὸν αἰῶνα διὰ τὸ εἶναι αὐτοὺς σάρκας."

Συναφθέντες οὖν οὗτοι ἐκείνοις καὶ τέκνα ποιήσαντες τὴν ἡλικίαν μεγίστους, γίγαντας αὐτοὺς ἐκάλεσεν ἡ θεία γραφή. ἄκου-

4. *ὠνόμασεν ἀγγέλους* P. 7. *τῶν* om. P. 9. *Γένεσις*] IV. 26. 16. *τοῦ Σὴθ* om. V. 21. *ἐκείναις* P sola. *ibid.* *καὶ* ante *τέκνα* om, ponit ante *γίγαντας* P sola. *ibid.* *ἐποίησαν* P sola. 22. *θεία* om. P.

que Deus: non permanebit spiritus meus in hominibus istis in aeternum, quia caro sunt. Erunt autem dies annorum ipsorum centum viginti anni.

Quos vocavit Angelos Dei, non ii intelliguntur qui e coelis sunt: absit, sed intellectuales et incorporei Angeli: hos quippe famosos homines, et carnales mortales, vocat, dum ait, *Quia caro sunt.* Atque id nonnulli interpretes recte docuerunt ac tradiderant. Selectam vero Seth progeniem Angelos Dei a Moyse esse appellatam, ipsa docebit Genesis. Cum enim caedis ex invidia factae, et fraterni odii ac Dei abdicationis rei essent qui erant ex Cain Tribu, primi ex Tribu Seth coeperunt Domini nomen invocare, quod est Angelicus hymnus. Scribitur enim in Genesi: *Seth vero natus est filius; vocavit autem nomen ejus Enos. Hic coepit invocare nomen Domini Dei.* Haec Genesis.

Hi ergo filii Seth Angelis similes facti, et Angelicum hymnum invocantes, damnatis illis ex Cain prognatis adhaeserunt, Deusque in iram conversus est. Ait enim Genesis: *Non permanebit spiritus meus in hominibus istis in aeternum, eo quod caro sunt.*

Isti igitur illis copulati, procreatis ingentis staturae liberis, hos gi-

σον τῆς Γενέσεως λεγούσης „οἱ δὲ γίγαντες ἦσαν ἐπὶ τῆς γῆς ἐν
ταῖς ἡμέραις ἐκείναις. ὡς ἂν εἰσεπορεύοντο οἱ υἱοὶ τοῦ θεοῦ V 20
πρὸς τὰς θυγατέρας τῶν ἀνθρώπων καὶ ἐγεννῶσαν ἑαυτοῖς,
ἐκεῖνοι ἦσαν οἱ γίγαντες οἱ ἀπ᾽ αἰῶνος, οἱ ἄνθρωποι οἱ ὀνομα- P 23
στοί,“ οὓς ἄνω ἀγγέλους θεοῦ ὠνόμασεν, τοὺς ἐπικαλουμένους τὸ
ὄνομα κυρίου τοῦ θεοῦ, τούτους καὶ υἱοὺς θεοῦ ἐνταῦθα προσ-
ηγόρευσεν. ταῦτα μὲν ἡ γραφή. ἐπεὶ δὲ οὗτοι οἱ ἄγγελοι παρά
τισι θεοὶ ὠνομάσθησαν καὶ προσεκυνήθησαν, παρὰ μὲν Χαλ-
δαίοις πρῶτος ὁ ἄρξας αὐτῶν Ἄλωρος καὶ μετ᾽ αὐτὸν Ἄλαπρος
καὶ οἱ λοιποὶ οἱ ἄρξαντες αὐτῶν. τούτους ᾐνίξατο ἡ γραφὴ λέ-
γουσα, „οἱ γίγαντες οἱ ἀπ᾽ αἰῶνος, οἱ ἄνθρωποι οἱ ὀνομαστοί.“
καὶ ταῦτα μέν, ὡς ἐδίδαξαν οἱ τὰ αὐτῶν ἀναγράψαντες Βή-
ρωσος καὶ οἱ μετ᾽ αὐτόν· ἐξ ὧν Ἰώσηπος ἀφορμὰς ἔλαβεν
περὶ τούτων ἀναγράψασθαι. μαρτυρῶν γὰρ αὐτῷ ἐν τῷ πρώ-
τῳ λόγῳ τῶν περὶ ἀρχαιολογίας αὐτοῦ ἔφη λέγων, „Βήρωσος, B
ἀνὴρ Χαλδαῖος μὲν τῷ γένει, γνώριμος δὲ τοῖς περὶ παιδείαν
ἀναστρεφομένοις, ἐπειδὴ περὶ ἀστρονομίας καὶ περὶ τῶν παρὰ
Χαλδαίοις φιλοσοφουμένων αὐτὸς εἰς τοὺς Ἕλληνας ἐξήνεγκε
τὰς συγγραφάς.“ καὶ ταῦτα μὲν Ἰώσηπος. καὶ τί με δεῖ λέγειν
εὐθέως ἐκ τῶν ἔξωθεν μαρτυρίας λαβόντα, ὁπότε καὶ ὁ τῆς κα-
θολικῆς ἡμῶν ἐκκλησίας Ἐπιφάνιος ὁ Κύπρου ἐν τοῖς Παναρίοις

1. Γενέσεως] VI. 4. 2. ἐκείναις] καὶ μετ᾽ ἐκεῖνο addit Genesis. 3. αὐτοῖς P. 8. καὶ προσεκυνήθησαν om. P. 10. λοιποὶ ἄρξαντες P. 13. αὐτῶν PV. ibid. Ἰώσηππος P sola. 14. ἐν τῷ πρώτῳ τῶν περὶ ἀρχαιολογίας] immo c. Apion. I. 19. 16 τὸ γένος P. ibid. παιδείας R. 17. ἐπειδὴ Iosephus, ἐν τῇ RV. ibid. περὶ] περί τε P sola. ibid. παρὰ om. P sola. 21. Ἐπιφάνιος] I. 4. p. 4. C. ed. Petav.

gantas appellavit Scriptura. Audi Genesin dicentem: *Gigantes autem erant super terram in diebus illis. Postquam enim ingressi sunt filii Dei ad filias hominum, illaeque genuerunt, isti sunt potentes a saeculo, viri famosi.* Quos supra Angelos Dei, nomen Domini Dei invocantes, hos et filios Dei hic appellat. Atque haec quidem Scriptura. Hi praeterea Angeli a quibusdam Dii vocati sunt. Apud Chaldaeos primus iis imperavit Alorus, et post illum Alaprus, et qui iis successere. Hos indicavit Scriptura, dicens: *Gigantes a saeculo homines nominati.*

Et haec quidem scriptis mandarunt, qui res eorum sunt prosecuti, Berosus scilicet, et qui post illum scripsere: ex quibus occasionem arripuit Josephus quidpiam de iis conscribendi. Hunc enim testem laudans in primo Antiquitatum libro, haec ait: *Berosus vir genere quidem Chaldaeus, iis notus qui eruditioni student: ut qui de Astronomia et Chaldaeorum Philosophia libros Graece ediderit.* Et ista quidem Josephus. Enimvero quid mihi opus est in testes advocare Scriptores Gentiles et Prophanos, cum ex Catholica nostra Ecclesia Epiphanius Cypri Episcopus

αὐτοῦ γράφει, „ἡ δὲ παράδοσις ἡ εἰς ἡμᾶς ἐλθοῦσα, ἤρξατο ἡ κακομηχανία ἐν κόσμῳ γίνεσθαι, καὶ ἀπ' ἀρχῆς μὲν διὰ τῆς R 50 *τοῦ Ἀδὰμ παρακοῆς, ἔπειτα δὲ διὰ τῆς τοῦ Καῒν ἀδελφοκτονίας. εἶτα δὲ ἐν χρόνοις τοῦ Ἰάρεδ καὶ ἐπέκεινα φαρμακεῖαι καὶ μαγεῖαι* C *καὶ ἀσέλγειαι καὶ ἀδικία ἐχρημάτισεν.“ ἀλλὰ καί τινες τὸν Ἀδὰμ σὺν τῇ Εὔᾳ καὶ τὸν ὄφιν γενέσθαι προηγόρευσαν, ἀλλὰ μὴν καὶ τὸν Καῒν καὶ τὸν Σήθ.*

Ἐπεὶ οὖν τοιαῦτα εἶχον οἱ ἄνθρωποι θεοὺς ὀνομάσαι καὶ προσκυνῆσαι ὁμοίους αὐτῶν ἀνθρώπους, τὸν δὲ ἀληθινὸν θεὸν ἐπιλαθέσθαι, πάλιν ἡ Γένεσις, „ἰδὼν δὲ κύριος ὁ θεὸς ὅτι ἐπληθύνθησαν αἱ κακίαι τῶν ἀνθρώπων ἐπὶ τῆς γῆς, διενοήθη ὁ θεὸς ἀπαλεῖψαι τὸν ἄνθρωπον. καὶ μεθ' ἕτερα, „καὶ εἶπεν ὁ θεὸς πρὸς Νῶε, Ἰδοὺ ἐγὼ καταφθείρω αὐτοὺς καὶ τὴν γῆν· ποίησον σεαυτῷ κιβωτόν.“ καὶ ταῦτα μὲν ἡ Γενεαλογία. ὅθεν καὶ Πέτρος ὁ ἀπόστολος ἀφηγεῖται Κλημίῳ λέγων, „ἑνί τινι δικαίῳ D *μετὰ τῶν ἐξ αὐτοῦ Νῶε σὺν τοῖς ἐξ αὐτοῦ ἐν λάρνακι διασώζεσθαι προαγγείλας ὕδωρ εἰς κατακλυσμὸν ἐπήγαγεν, ἵνα πάντων τῶν ἀκαθάρτων ὀλοθρευθέντων ὁ κόσμος καθαρισθῇ, ἐν αὐτῇ τῇ λάρνακι διασωθεὶς εἰς δευτέραν περιουσίαν καθαρὸς ἀποδοθῇ.“ ὅμως καὶ τούτων γενομένων οἱ ἄνθρωποι ἤρξαντο ἀσεβεῖν.*

1. *ἡ εἰς*] *εἰς* P sola. 4. *καὶ μαγεῖαι* om. P. 5. *ἀδικίαι ἐχρημάτισαν* P sola. 6. *γενέσθαι*] (*θεούς*) add. P. *ibid.* *προσηγόρευσαν* P sola. 10. *Γένεσις*] VI. 5. 14. *σεαυτῷ*] *δὲ αὐτῷ* P. 15. *ἑνί* Ducangius, *ἐν* RV. 16. *Νῶε σὺν τοῖς ἐξ αὐτοῦ* delet Holstenius, *τριῶν σὺν ταῖς αὐτῶν γυναιξίν* Clemens Homil. VIII. 17. p. 678. ed. Cotel. 17. *προαγγείλας* restitui ex Clemente. *προανηγγέλη* V, *προανήγγελεν* R, *προανήγγειλεν* P. *ibid.* *ὕδωρ — ἐπήγαγεν* om. P. 18. *ἀκαθάρτων* Ducangius, *ἀκαίρων* RV. 19. *καθαρὸς* Ducangius, *καθαρῶς* RV.

in Panariis suis scribat: *Traditio ejusmodi est quae ad nos pervenit: Hinc in mundo coepit esse improbitas: et ab initio quidem per Adami inobedientiam, deinde per Caini parricidium, et fratris interfectionem: Exinde temporibus Jared, et deinceps, veneficia, lasciviae, et injustitia regnavere.* Quinetiam nonnulli Adam, Evam et serpentem Deos appellarunt, atque adeo Cain et Seth.

Cum igitur ita se gererent mortales, ut Deos appellarent colerentque sibi similes homines, veri autem Dei oblivíscerentur, rursum liber Geneseos haec ait: *Videns autem Deus quod multa malitia esset hominum super terram, cogitavit Deus delere hominem.* Et post alia: *Dixit Deus ad Noe: Ecce ego disperdam eos cum terra. Facias tibi Arcam.* Et haec quidem liber Geneseos. Unde et Petrus Apostolus Clementi exponit, dicens: *Uni cuidam viro justo Noe, cum liberis, eorumque uxoribus, in Arca salvari praenuntiavit, ita ut impiis peremptis, purificationem mundus acciperet, et in ipsa Arca reservatus ad posteritatem generis, purus redderetur: sed his omnibus gestis rursus homines impie agere coeperunt.*

Εἰς τὸν Νῶε. [P 24 B V 21]

Νῶε δίκαιος τέλειος ὢν ἐν τῇ γενεᾷ αὐτοῦ, ὁ ἀκούσιον μέθην ὑπομείνας καὶ θεωρήσας ἐν αὐτῇ μυστήρια. φησὶ γὰρ ἡ γραφή, „ἐξένηψεν δὲ Νῶε ἀπὸ τοῦ οἴνου, καὶ ἔγνω ὅσα ἐποίησεν αὐτῷ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ νεώτερος." καὶ μετὰ τὸ αὐτῷ προειπεῖν ὡς ἐν τάξει κατάρας τὰ μέλλοντα λέγει καὶ τοῖς ἄλλοις ὡς ἐν τάξει εὐλογίας τὰ ἐσόμενα, καί φησιν, Εὐλογητὸς κύριος ὁ θεὸς τοῦ Σήμ· τρόπον γάρ τινα οὔτε τῷ πρώτῳ κατηράσατο οὔτε τούτους ηὐλόγησεν, ἀλλὰ πρόῤῥησιν ἐξεῖπε μυστηρίων διὰ τοῦ δεσπότου Χριστοῦ ἐκτελουμένων· οὔτε γάρ ποτε ἐδούλευσαν τοῖς ἀδελφοῖς αὐτῶν οἱ τοῦ Χαναάν, ἀλλὰ μᾶλλον ἐκεῖνοι τούτοις ἐδούλευσαν ἐν Αἰγύπτῳ, ἀλλ' οὔτε οἱ Γαβαωνῖται, ὥς τινες ὑπενόησαν, ἐδούλευσαν αὐτοῖς, ἀλλὰ τῷ θεῷ ἐδούλευον· ξυλοφόρους [C] γὰρ καὶ ὑδροφόρους τῷ ναῷ τοῦ θεοῦ αὐτοὺς κατεστήσαντο· οὐ γὰρ ἑαυτοῖς. τί οὖν ἐστιν ἢ πάντως πρόῤῥησίς ἐστιν, ὡς τῷ κυρίῳ δουλεύσουσι καὶ αὐτοὶ τῷ ἐκ τοῦ Σὴμ ὑπάρχοντι [R 52] κατὰ σάρκα; τὸ δὲ „εὐλογητὸς κύριος ὁ θεὸς τοῦ Σήμ" τί τὰ πρὸς τὸν Σήμ, εἰ ὁ θεὸς εὐλογητός ἐστιν; ἀλλ' ἐπιφέρει, „πλατύναι ὁ θεὸς τῷ Ἰάφεθ, καὶ κατοικησάτω ὡσανεὶ ὁ θεὸς ἐν τοῖς σκηνώμασι τοῦ Σήμ. λοιπὸν „πλατύναι ὁ θεὸς τῷ Ἰάφεθ." καὶ γὰρ καὶ τῷ Ἰάφεθ καὶ τῷ Χαναὰμ ἐπλάτυνεν· καὶ πάλιν ἀμφότεροι τῷ Χριστῷ δουλεύουσιν τῷ ἐκ τοῦ Σὴμ ὑπάρχοντι. πά- [D]

4. γραφή] Genes. IX. 24. *ib.* Νῶε om. R. 5. ὁ alterum om. P. 12. οἱ om. P. 17. κύριος om. P. 18. πλάτυνεν R, πλατύναι m. 21. τῷ Χαναάμ] τῷ om. P. *ibid.* Χαναὰν R.

De Noe.

Noe justus et perfectus in generatione sua, cum imprudens nolensque in ebrietatem incidisset, arcana quaedam mysteria in ea vidit; ait enim scriptura: *Evigilavit autem Noe ex vino, et cognovit quaecumque fecisset ei filius suus minor.* Et postquam illum est allocutus, imprecationis, aliis vero benedictionis vice, futura ac eventura praedicit, dum ait, *Benedictus Deus Sem.* Neque enim primo quodammodo imprecatus est, neque huic benedixit, sed mysteriorum praedictionem est effatus, quae per Dominum Christum adimpleta sunt: nam filii Chanaan fratribus suis nunquam servierunt, quin potius illi iis servierunt in Aegypto. Sed et neque Gabaonitae, uti suspicati sunt quidam, iis servierunt, sed Deo: lignatores enim et aquarios Templo Dei illos imposuerunt, non vero sibi. Quid igitur aliud est, quam mera praedictio, illos ipsos qui ex Sem secundum carnem nasciturus erat Domino servituros? Illud autem; *Benedictus Dominus Deus Sem.* Quid haec ad Sem, si Deus est benedictus? sed infert: *Dilatet Deus Japhet, et habitet veluti Deus in tabernaculis Sem.* Deinde, *Dilata Deus Japhet.* Nam et Japhet et Chanaam dilatavit, ac rursum uterque Christo, qui ex Sem natus est, servivit. Omnes enim

σας γὰρ τὰς κατοικίας αὐτοῦ ὁ θεός, ἃς πρὸς τοὺς ἀνθρώπους ἐποιήσατο, μερικῶς μὲν ἐν τοῖς προφήταις, ὁλοτελῶς δὲ καὶ ἀδιασπάστως καὶ καθολικῶς ἐν τῷ δεσπότῃ Χριστῷ κατὰ σάρκα πεποίηται τοῖς ἐκ τοῦ Σὴμ ὑπάρχουσι, καθάπερ ἐπὶ τοῦ δεσπότου Χριστοῦ γέγραπται κατὰ σάρκα, ἐν ᾧ κατοικεῖ πᾶν τὸ πλήρωμα τῆς θεότητος σωματικῶς. τούτων οὖν τῶν ὀπτασιῶν καὶ αὐτὸς ἠξιώθη προειπεῖν τῶν κατὰ τὴν οἰκονομίαν τοῦ δεσπότου Χριστοῦ ἐκτελουμένων.

Αἱ τῶν αἱρέσεων πασῶν μητέρες τε καὶ πρόκριτοι καὶ ὀνομασταί εἰσιν αὗται, βαρβαρισμός, σκυθισμός, ἑλληνισμός, ἰουδαϊσμός· ἐξ ὧν μητέρων καὶ ἄλλαι ἐφύησαν αἱρέσεις.

P 24 Βαρβαρισμὸς οὖν, ἥτις καθ' ἑαυτήν ἐστιν διαρκέσασα ἀπὸ τοῦ Ἀδὰμ ἐπὶ δέκα γενεὰς ἕως τοῦ κατακλυσμοῦ Νῶε. βαρβαρισμὸς δὲ κέκληται ἀπὸ τοῦ τοὺς ἀνθρώπους μὴ ἔχειν τινὰ ἀρχηγὸν ἢ μίαν συμφωνίαν, ἀλλ' ὅτι πᾶς τις ἑαυτῷ ἐστοίχει καὶ νόμος ἑαυτῷ κατὰ τὴν προτίμησιν τοῦ ἰδίου βουλήματος ἐγένετο.

Ἐκ τῶν προκειμένων δέδεικται διὰ οὓς ὁ κατακλυσμὸς γέγονεν. εἴπωμεν δὲ λοιπὸν καὶ τὰ ἀπὸ τοῦ κατακλυσμοῦ.

Ἔζησε Νῶε μετὰ τὸν κατακλυσμὸν ἔτη τν'. καὶ ἐγένοντο πᾶσαι αἱ ἡμέραι Νῶε ἔτη ϡν', καὶ ἀπέθανεν.

4. ἐκ τοῦ] ἑαυτοῦ R. 5. γέγραπται] Coloss. I. 19. 7. τῶν — ἐκτελουμένων] τὰ — ἐκτελούμενα P sola. 17. ἐκ τῶν προειρημένων δέδεικται διὰ οὓς ὁ κατακλυσμὸς γέγονεν post 40. 20. ἤρξαντο ἀσεβεῖν, illa autem 9. αἱ δὲ τῶν αἱρέσεων — 20. ἀπέθανεν post κατακλυσμὸς γέγονεν posuerat Ducangius.

habitationes quas apud homines fecit Deus, particulatim quidem in Prophetis, perfecte autem et indiscrete ac universe in Domino Christo secundum carnem suis ex Sem descendentibus factae sunt: quemadmodum de Domino Christo scriptum est secundum carnem, *In quo habitat plenitudo Divinitatis corporaliter.* His ergo visionibus et ipse praenuntiare dignatus est quae ad procurandam generis humani salutem a Christo peracta sunt.

Sectarum porro omnium matres ac praecipuae, et celebres, eae sunt, Barbarismus, Scythismus, Graecismus, Judaismus, ex quibus caeterae sunt natae haereses.

Barbarismus est quaedam ad arbitrium vivendi ratio, cujusmodi extitit ab Adam per decem generationes usque ad Noe Diluvium. Barbarismus autem vocatur, quod nullum ducem haberent homines, neque invicem convenirent ac consentirent, sed quisque quod luberet sequeretur, ac sua singulis voluntas pro lege esset.

Ex praeallatis igitur colligere licet propter quos diluvium factum sit. Nunc quae post diluvium evenerint dicamus.

Vixit Noe post diluvium annos cccl. et facti sunt dies omnes Noe anni dcccccl.. et mortuus est.

Τὰ δὲ μετὰ τὸν κατακλυσμὸν ἔτη ἕως τῆς πυργοποιίας καὶ συγχύσεως τῶν γλωσσῶν τῆς γῆς εἰσιν ἔτη χνθ'. P 25

Ἀρφαξὰδ ρλε', ὁμοῦ ͵βτϟζ'.
ἐπέζησεν τλ', ὁμοῦ υξε'
Καϊνάν ρλ', ὁμοῦ ͵βφκζ'.
ἐπέζησεν τλ', ὁμοῦ υξ'
Σάλα ρλ', ὁμοῦ ͵βχνζ'. R 54
ἐπέζησεν τν', ὁμοῦ υπ'.
Πε' ἔτει τοῦ Σάλα Νῶε ἀπέθανεν.
Ἔβερ ρλδ', ὁμοῦ ͵βψϟα'.
ἐπέζησεν σο', ὁμοῦ υδ'.
Φάλεγ ρλ', ὁμοῦ ͵βϡκα'.
ἐπέζησεν σθ', ὁμοῦ τλθ'.

Ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ Φάλεγ διεμερίσθη ἡ γῆ· διὸ καὶ σημαίνεται Φάλεγ τῇ Ἑβραίων φωνῇ μερισμός. κατὰ τοῦτον ἡ πυργοποιία συνέστη, καὶ ἀπὸ μιᾶς τῆς πάλαι διαλέκτου πολυφωνία γέγονε καὶ ἡ καθ' ἕκαστον τῶν γλωσσῶν διαφορά, ὡς μέμνηται τούτων ἡ θεία γραφή, λέγουσα, ,,καὶ ἦν πᾶσα ἡ γῆ χεῖλος ἓν καὶ φωνὴ μία πᾶσι. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ κινῆσαι αὐτοὺς ἀπὸ ἀνατολῶν, ηὗρον πεδίον ἐν γῇ Σενναάρ, καὶ κατῴκησαν ἐκεῖ. καὶ εἶπεν ἄνθρωπος πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ, Δεῦτε πλινθεύσωμεν V 22

3. *Ἀρφαχσάδ* V. 9. *ἔτει* m. R, *ἔτη* PV. 18. *γραφή*] Genes. XI. 1. 19. *ἐγένετο* om. P. 20. *Σεναάρ* P.

Anni vero post diluvium usque ad turris aedificationem, linguarumque terrae confusionem, sunt DCLIX. Anni a m. c.

Arphaxad 135. Colliguntur anni 2397.
Supervixit 330. coll. an. 465.
Cainan 130. coll. an. 2527.
Supervixit 330. coll. an. 460.
Sala 130. coll. an. 2657. 2528.
Supervixit 350. coll. an. 480.
Anno LXXXV. Sala, Noe mortuus est.
Heber 134. coll. an. 2791. 2658.
Supervixit 270. coll. an. 404.
Phaleg 130. coll. an. 2921.
Supervixit 209. coll. an. 339.

In diebus Phaleg, terra partita est: unde Phaleg Hebraeorum lingua, est Partitio. Ejusdem tempestate, facta est turris aedificatio, et ab uno quod olim obtinuerat idiomate, multa linguarum genera conflata sunt, singulaeque ab invicem diversae, uti horum meminit sacra Scriptura, ubi ait: *Et erat omnis terra labium unum, et vox una omnibus. Et factum est cum moverentur ipsi ab oriente, invenerunt campum in terra Senaar, et habitaverunt ibi. Et dixit homo proximo suo: Venite laterifi-*

πλίνθους καὶ ὀπτήσωμεν αὐτὰς πυρί. καὶ ἐγένετο αὐτοῖς ἡ πλίνθος C *εἰς λίθον καὶ ἄσφαλτος ἦν αὐτοῖς ὁ πηλός. καὶ εἶπαν, Δεῦτε καὶ οἰκοδομήσωμεν ἑαυτοῖς πόλιν καὶ πύργον, οὗ ἡ κεφαλὴ ἔσται ἕως τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ποιήσωμεν ἑαυτοῖς ὄνομα πρὸ τοῦ διασπαρῆναι ἡμᾶς ἐπὶ πάσης τῆς γῆς. καὶ κατέβη κύριος ὁ θεὸς ἰδεῖν τὴν πόλιν καὶ τὸν πύργον, ὃν ᾠκοδόμησαν οἱ υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων. καὶ εἶπε κύριος ὁ θεός, Ἰδοὺ χεῖλος ἓν καὶ φωνὴ μία πᾶσιν. καὶ τοῦτο ἤρξαντο ποιῆσαι, καὶ νῦν οὐκ ἐκλείψει ἐξ αὐτῶν πάντα ὅσα ἂν ἐπιθῶνται ποιεῖν. δεῦτε καὶ καταβάντες συγχέωμεν ἐκεῖ αὐτῶν γλῶσσαν, ἵνα μὴ ἀκούσωσιν ἕκαστος τὴν* D *φωνὴν τοῦ πλησίον αὐτοῦ. καὶ διέσπειρεν αὐτοὺς κύριος ὁ θεὸς ἐκεῖθεν ἐπὶ προσώπου τῆς γῆς, καὶ ἐπαύσαντο οἰκοδομοῦντες τὴν πόλιν καὶ τὸν πύργον. διὰ τοῦτο ἐκλήθη τὸ ὄνομα αὐτῆς σύγχυσις, ὅτι ἐκεῖ συνέχεεν κύριος τὰ χείλη πάσης τῆς γῆς, κἀκεῖθεν διέσπειρεν αὐτοὺς κύριος ὁ θεὸς ἐπὶ πρόσωπον πάσης τῆς γῆς.*

Ἐπεὶ οὖν τούτων ἐμνημονεύσαμεν, διὰ τὴν προκειμένην χρονογραφίαν δέον ἐπιμνημονεῦσαι παχυμερῶς τὰ κατ' αὐτοὺς ἔκ R 56 *τε τῶν διδασκαλιῶν Ἐπιφανίου τοῦ Κύπρου καὶ ἐξ ἑτέρων τινῶν. καὶ τίνες ἦσαν καὶ κατὰ ποίους τόπους μερισθέντες οἴκησαν λέγει εἰς τὸν Ἀγκυρωτὸν αὐτοῦ ἐκ τῆς Γενέσεως.*

2. *καὶ ἡ ἄσφαλτος* PV. Correxi ex Genesi. 5. *κατέβη*] *οὐ σωματικῶς συγκατέβη κύριος ὁ θεὸς* margo PV. 10 *τὰς γλώσσας* P. 15. *προσώπου τῆς γῆς* P. 16. *ὀρθογραφίαν* P. 19. *ᾤκησαν* P ex correctione Hoeschelii in m. R. 20. *Ἀγκυρωτὸν*] CXIV. seq p. 116. ed. Petav. *ibid.* *Γενέσεως*] X.

cemus lateres, et coquamus eos igni. Et factus est illis later in lapidem, et bitumen fuit illis lutum. Et dixerunt: Venite, aedificemus nobis civitatem et turrim, cujus erit caput usque ad coelum: et faciamus nobis nomen, antequam dispergamur in universa terra. Et descendit Dominus Deus, ut videret civitatem, et turrim, quam aedificarunt filii hominum. Et dixit Dominus Deus: Ecce genus unum, et labium unum omnibus: et coeperunt hoc facere, et nunc non deficient ab eis omnia, quaecunque aggressi sunt facere. Venite et descendentes confundamus ibi linguas ipsorum, ut non audiant unusquisque vocem proximi sui. Et dispersit Dominus Deus ipsos super faciem terrae, et cessaverunt aedificantes civitatem et turrim. Propter hoc vocatum est nomen ejus Confusio: quia ibi confudit Dominus labia universae terrae, et inde dispersit eos Dominus Deus super faciem universae terrae.

Quia ergo horum a nobis facta est mentio, res postulat, uti propter susceptum operis argumentum, de iisdem ex Epiphanio Cypri Episcopo, et aliquot aliis summatim agamus. Qui vero ii fuerint, et quas partes a se invicem divisi incoluerint, exponit in Ancorato suo idem Epiphanius ex Genesi.

Ἰάφεθ τρίτῳ υἱῷ τοῦ Νῶε γίνονται παῖδες καὶ παίδων παῖδες ιδʹ. καὶ τῷ Χὰμ δευτέρῳ υἱῷ τοῦ Νῶε καὶ αὐτῷ γίνονται παῖδες καὶ παίδων παῖδες λαʹ. καὶ τῷ Σὴμ πρώτῳ υἱῷ τοῦ Νῶε γίνονται παῖδες καὶ παίδων παῖδες κζʹ. καὶ ταῦτα εἰπὼν μνημονεύει, Πέμπτη τοίνυν γενεὰ μετὰ τὸν κατακλυσμόν, τουτέστιν ἀπὸ τοῦ Ἀρφαξὰδ ἕως τοῦ Φαλέγ, πληθυνόντων ἄρτι τῶν ἀνθρώπων ἀπὸ τῶν τριῶν υἱῶν τοῦ Νῶε κατὰ διαδοχὴν παίδων, καὶ τούτων παῖδες γεγόνασιν οβʹ τὸν ἀριθμὸν ἐν κόσμῳ ἀρχηγέται καὶ κεφαλαιωταί. ἐπεκτεινόμενοι δὲ καὶ πρόσω βαίνοντες τοῦ Λουβὰρ ὄρους καὶ ὁρίων τῆς Ἀρμενίας, τουτέστιν Ἀραρὰτ τῆς χώρας, γίνονται ἐν πεδίῳ Σενναάρ, ἔνθα που ἐπελέξαντο. ἐκεῖσε πρῶτον ἡ κατοίκησις γίνεται μετὰ τὸν κατακλυσμὸν τῶν ἀνθρώπων· κἀκεῖ φυτεύσας ἀμπελῶνα Νῶε ὁ προφήτης οἰκήτωρ γίνεται τοῦ τόπου. κεῖται δὲ αὕτη ἡ Σενναὰρ νυνὶ ἐν τῇ Περσῶν χώρᾳ, ἣν δὲ πάλαι Ἀσσυρίων. ἐκεῖσε τοίνυν συνδυάσαντες καὶ συμβούλιον ποιησάμενοι μετ' ἀλλήλων πύργον καὶ πόλιν οἰκοδομῆσαι, κτίζουσι τὴν πυργοποιίαν καὶ οἰκοδομοῦσι τὴν Βαβυλῶνα. καὶ οὐκ ηὐδόκησεν ὁ θεὸς ἐπὶ τῷ ἔργῳ τῆς αὐτῶν ἀνομίας. διεσκέδασε γὰρ αὐτῶν τὰς γλώσσας καὶ ἀπὸ μιᾶς γλώσσης εἰς οβʹ διένειμεν κατὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν τότε ἀνδρῶν εὑρεθέντων· ὅθεν καὶ μέροπες αὐτοὶ κέκληνται διὰ τὴν με-

P 26 · B · C

1. Ἰάφετ V. 4. ταῦτα] εἶτα P. 8. καὶ τούτων uncis includit P, ad quod nihil notatur ex V. 10. Λουβὰρ — ὁρίων] Λουβὰρ καὶ ὀρέων V. 11. Σεναὰρ P. ibid. ἐπεξελέξαντο P. 12. πρῶτον ἡ] πρῶτον P. 14. Σεναὰρ PV. 16. συνευάσαντες V, συνδοιάσαντες Ducangius. 19. γλώσσας Epiphanius, γνώμας PV.

Japhet tertio Noe filio nascuntur filii, et filiorum filii XIV. *Et Cham secundo filio Noe nascuntur filii, et filiorum filii* XXXI. *Et Sem primogenito Noe nascuntur filii, et filiorum filii* XXVII. Quibus dictis, sic prosequitur.

Caeterum quinta post diluvium aetate (hoc est ab Arphaxad usque ad Phaleg) *cum a tribus Noe filiis propagari genus hominum coepisset, continuata sobolis successione, duo ac septuaginta numero velut principes ac stirpis capita prodierunt. Ii cum longius processissent, et a monte Lubar, Armeniaeque finibus, hoc est regione Ararat, ulteriora peragrassent, in campum Senaar delati sunt, quem locum sibi ipsi delegerunt.* Atque hic primum homines habitarunt post diluvium, ibique plantato vineto, Noe Propheta isto in loco sedem fixit. *Caeterum Senaar hodie in Persarum regione jacet, quam olim Assyrii tenuerant. Igitur cum in eo loco compactum fecissent, habito invicem consilio, de Turri urbeque illic extruenda, turrim et Babylonem extruunt. Sed de insana illa molitione Deo displicuit. Ideoque dissipatis illorum consiliis, ex una lingua septuaginta duas fecit, pro hominum numero, qui illo tempore reperti sunt:*

μερισμένην φωνήν. καὶ ταῦτα Ἐπιφάνιος περὶ τῆς πυργοποιίας καὶ περὶ τῶν οβ' γλωσσῶν, ὃ καὶ μέχρι νῦν παρὰ τοῖς ἀνθρώποις ὡς ἀγνοούμενον ἐπιζητεῖται. δέον δὲ μνημονεῦσαι καὶ ποῦ κατοίκησαν ἕκαστος αὐτῶν μετὰ τὴν μέρισιν καὶ τὰ ἐξ αὐτῶν ἔθνη.

Τῷ μὲν Ἰάφεθ τρίτῳ υἱῷ τοῦ Νῶε κατακληροῦται ἀπὸ Μηδίας ἕως Γαδαρινῶν καὶ ἀπὸ Ῥινοκορούρων τὰ πρὸς βοῤῥᾶν,
R 58 οἵτινες ἐπὶ τὸ τῆς Εὐρώπης κλῖμα νενευκότες τῷ τῆς Σκυθίας μέρει τοῖς ἑαυτῶν ἔθεσι προσεκρίθησαν.

D Υἱοὶ Ἰάφεθ τρίτου υἱοῦ Νῶε φυλαὶ ὁμοῦ ιδ'.

V 23 Γάμερ, ἐξ οὗ Κελταῖοι.

Μαγώγ, ἐξ οὗ Ἀκυρτανοί. τινὲς ἐκ τοῦ Μαγὼγ τοὺς Γόθους λέγουσι καὶ τοὺς Σαρμάτας καὶ τοὺς Σκύθας γεγενῆσθαι.

Μαδάϊ, ἐξ οὗ Βρετανοί.

Ἰωυά, ἐξ οὗ Σπανοὶ οἱ καὶ Τυράννιοι.

Ἐλισά, ἐξ οὗ Μαῦροι.

Θοβέλ, ἐξ οὗ Μακουακοί.

Μοσόχ, ἐξ οὗ Γετοῦλοι.

Θηράς, ἐξ οὗ Ἄφροι.

5. Ἰάφετ V. ibid. κατακληροῦται om. V. 6. Ῥινοκούρων R, Ῥινοκουρούρων P. 7. ἐπὶ τὸ] ἐπὶ P. 8. προσεκρίθησαν m. R, προεκρίθησαν PV. Conf. ad p. 49. B. 9. ὁμοῦ om. V. 15. οἱ om. V. 17. Μακουακοί] Sic et p. 32. B. Verum nomen est *Bacuates*. Vid. Wesseling. ad Antonin. p. 2.

unde et Meropes a vocis divisione sunt nuncupati. Atque haec Epiphanius de Turris aedificatione, et LXXII. linguis: quod quidem ad haec usque tempora velut ignoratum ab hominibus quaeritur. Operae vero pretium est modo exponere, ubi horum singuli habitarint post divisionem, quaeque ex iis ortae sint nationes.

Japhet igitur tertio Noe filio obvenit, quidquid a Media usque ad Gadarinos pertinet, et a Rhinocururis quidquid Aquilonem spectat: quam quidem in Europa regionem, quidam versus Scythiae partes progressi, sibi in sedem delegerunt.

Filii vero Japhet tertii Noe filii, XIV. fuere, ex quibus totidem ortae tribus.

Gamer, ex quo Celtaei.

Magog, ex quo Aquitani. Quidam aiunt ex Magog ortos Gotthos, ut et Sarmatas et Scythas.

Madai, ex quo Britanni.

Jova, ex quo Hispani qui et Tyrannii.

Elisa, ex quo Mauri.

Thobel, ex quo Macuaci.

Mosoch, ex quo Getuli.

Theras, ex quo Afri.

Ἀσχανάθ, ἐξ οὗ Μάζικες. P 27
Ῥιφάθ, ἐξ οὗ Ταράμαντες ἐξώτεροι.
Θόργαρμα, ἐξ οὗ Βοράδες.
Ἕρκα, ἐξ οὗ Βελτίονες.
Θαρσεῖς, ἐξ οὗ Ταράμαντες ἐσώτεροι.
Ῥόδιοι, ἐξ οὗ Ῥωμαῖοι οἱ καὶ Λατῖνοι.

Ἔστιν δὲ καὶ τὰ τῆς Ἑλλάδος ἔθνη πάντα ἐξ αὐτῶν τῶν μετῳκηκότων ὕστερον ἐκεῖσε, οἷον Σαϊτῶν, οἳ κατῴκησαν τὴν παρ' Ἕλλησιν τιμωμένην πόλιν τὴν καλουμένην Ἀθήνας, ἔτι δὲ καὶ τὰς Θήβας, ὅτι Σιδονίων εἰσὶν ἄποικοι, ἐκ Κάδμου τοῦ B Ἀγήνορος. καὶ οἱ Καρχηδόνιοι δὲ Τυρηννίων εἰσὶν ἄποικοι καὶ οἵτινες ἄλλοι εἰς τὴν Ἑλλάδα μετῴκησαν.

Εἰσὶν δὲ τὰ τοῦ Ἰάφεθ ἔθνη ἀπὸ Μηδίας ἕως τοῦ ἑσπερίου κατεσπαρμένα Ὠκεανοῦ βλέποντα τὰ πρὸς βοῤῥᾶν οὕτως· Μῆδοι, Ἕλληνες, Ἀλβανοί, Οὐεννοί, Ἀρμένιοι, Δαυνεῖς, Κορ- R 60 ζηνοί, Ἱππικοί, Παφλαγόνες, Ἴβηρες οἱ καὶ Τυράννιοι, Χάλυβες, Κελταῖοι, Σαυρομάται, Γάλλοι, Ταύριοι, Βάσαντες, Ἰλλυριοί, Οὐακκαῖοι, Λίγυρες, Ἰάπυγες, Γαγηνοί, Λατῖνοι οἱ καὶ Ῥωμαῖοι, Ἀμαζονεῖς, Λιγυστανοί, Δενναγηνοί, Ἀκύτινοι, Μαριανδυνοί, Κυρτιανοί, Μοσσύνοικοι, Κόννιοι, Μαιῶται, C

1. Ἀρχανάθ P. 2. Ῥυφάθ P. 3 Θοσμαγύρ P. 7. ἐξ αὐτῶν τῶν] τὰ ἐξ αὐτῶν P. 10. ὅτι ἐκ Σ. P. 11. Καλχηδόνιοι RV, Καρχηδόνιοι m. R. 13. Μηδείας PV. 14. τὰ πρὸς] Immo πρός. 16. Χάλυκες PV. 18. Οὐακκαοί V. 19. Ἀμαξωνεῖς P. ibid. Λιγυστανοί PV. ibid. Δηνναγηνοί P.

Archanath, ex quo Mazices.
Ryphat, ex quo Taramantes exteriores.
Thosmagar, ex quo Borades.
Herca, ex quo Veltiones.
Tharsis, ex quo Taramantes citeriores.
Rhodii, ex quo Romani, seu Latini.

Sunt autem et Graeciae nationes omnes ex his conflatae, iis eo postmodum migrantibus: cujusmodi sunt Saitarum, qui celeberrimam apud Graecos urbem Athenas incoluerunt; praeterea Thebas, cum Sidoniorum sint coloni, ex Cadmo Agenoris filio prognati. Sed et Carthaginenses Tyrennorum sunt coloni, ac caeteri qui in Graeciam commigrarunt.

Gentes vero a Japhet ortae, a Media ad Hesperium usque Oceanum, dispersae, quae Aquilonem spectant, sunt istae: Medi, Graeci, Albani, Venni, Armenii, Dauni, Corzeni, Hippici, Paphlagones, Iberi, qui et Tyrannii, Chalyces, Celtaei, Sauromatae, Galli, Taurii, Basantes, Illyrii, Vaccaei, Ligures, Japyges, Gageni, Latini, qui et Romani, Amazones, Legestani, Dennageni, Acytini, Mariandeni, Cyrtiani,

Καλαβροί, Θρᾷκες, Γάλλοι οἱ καὶ Κελτίβηρες, Μακεδόνες, Ἰλλυρικοί, Ἰστροί, Λυσιτάνιοι, Ἐῤῥεοί, Βρεττανοί, Κῶλοι.

Οἱ δὲ ἐπιστάμενοι αὐτῶν γράμματά εἰσιν οὗτοι· Καππάδοκες, Ἴβηρες οἱ καὶ Τυράννιοι, Ταβαρινοί, Λατῖνοι, οἷς χρῶνται οἱ Ῥωμαῖοι, Σαρμάται, Σπανοί, Σκύθες, Ἕλληνες, Βασταρνοί, Μῆδοι, Ἀρμένιοι.

Ἔστιν δὲ κατὰ μῆκος τὰ ὅρια αὐτῶν ἀπὸ Μηδίας ἕως Γαδείρων βλέποντα πρὸς βοῤῥᾶν, εὖρος δὲ ἀπὸ Ποταμίδος ποταμοῦ ἕως Μαστουσίας τῆς καθ' ἥλιον. αἱ δὲ χῶραι αὐτῶν εἰσι κατὰ τὰς φυλὰς αὐτῶν αὗται· ἡ Λυχνῖτις, Μηδία, Ἀδριακή, ἀφ' D *ἧς τὸ Ἀδριακὸν πέλαγος, Ἀλβανία, Γαλλία, Ἀμαζονίς, Ἰταλία, Ἀρμενία μικρά τε καὶ μεγάλη, Θουσκηνή, Καππαδοκία, Λυσιτανία, Παφλαγονία, Μεσσαλία, Γαλατία, Κελτίς, Κολχίς,* R 62 *Σπανογαλλία, Ἰνδική, Ἰβηρία, Ἀχαΐα, Σπανία ἡ μεγάλη, Βοσπορηνή, Μαιῶτις, Δέῤῥις, Σαρματίς, Ταυριαννίς, Βασταρνίς, Σκυθία, Θρᾴκη, Μακεδονία, Δελματία, Κολχίς, Θετταλίς, Λοκρίς, Βοιωτία, Αἰτωλία, Ἀττική, Ἀχαΐα, Πελοπόννησος, Ἀκαρνία, Ἠπειρῶτις, Ἰλλυρίς.*

Ἐνταῦθα καταλήγει τὰ ὅρια τοῦ Ἰάφεθ ἕως Βρεττανικῶν νή- P 28 *σων πάντα τὰ πρὸς βοῤῥᾶν βλέποντα. εἰσὶν δὲ αὐτοῖς καὶ νῆσοι*

1. *Κεντίβηρες* V. 2. *Βερττανοί* PV. 5. *Βασταρινοί* P. 7. *κατὰ μῆκος* om. V. *ibid.* *Γαδηρῶν* RV, *Γαδηρηνῶν* P. 11. *Ἀδριακή*] *Ἀδριάβη* R. 11. *Ἀδριατικὸν* P. 13. *Κολχίς*] *Κολχοί* V. 14. *Βοσπορινοί* PV. 17. *Βοιωτία καὶ Βοιωτίς* P. *ibid.* *Ἀττική*] *Ἐττική* V.

Mossinoeci, Connii, Maeotae, Calabri, Thraces, Galli, qui et Celtiberi, Macedones, Illyrici, Istri, Lusitani, Errei, Britanni, Coli.

Qui vero suas norunt literas, hi sunt: Cappadoces, Iberi qui et Tyrannii, Tabarini, Latini, quibus utuntur Romani, Sarmatae, Hispani, Scythae, Graeci, Bastarini, Medi, Armenii.

Sunt autem horum fines secundum longitudinem, a Media usque ad Gaderenos Aquilonem spectantes: latitudo vero a Potamide fluvio ad Mastusiam quae orientem spectat. Regiones porro illorum secundum tribus sunt istae: Lychnites, Media, Adriace, a qua mare Adriaticum, Albania, Gallia, Amazonis, Italia, Armenia major et minor, Thuscene, Cappadocia, Lusitania, Paphlagonia, Messalia, Galatia, Celtis, Colchis, Hispanogallia, India, Iberia, Achaia, Hispania magna, Bosporini, Maeotis, Derris, Sarmatia, Taurianna, Bastarnia, Scythia, Thracia, Macedonia, Delmatia, Colchis, Thessalia, Locris, Boeotia, Aetolia, Attica, Achaia, Peloponnesus, Acarnania, Epirus, Illyris.

Hic finis est limitum seu regionum Japhet usque ad Britannicas insulas, quae omnes ad Aquilonem vergunt. Sed et eorum sunt insulae

αὗται· Σικελία, Εὔβοια, Ῥόδος, Χίος, Λέσβος, Κύθηρα, Ζάκυνθος, Κεφαληνία, Ἰθάκη, Κόρσυρα καὶ αἱ Κυκλάδες καὶ μέρος τῆς Ἀσίας τὸ καλούμενον Ἰωνία. ποταμὸς δέ ἐστιν αὐτοῖς Τίγρις, ὁ διορίζων Μηδίαν καὶ Βαβυλωνίαν. ταῦτά ἐστιν τὰ V 24
ὅρια τοῦ Ἰάφεθ τοῦ τρίτου υἱοῦ τοῦ Νῶε.

Χὰμ δὲ τῷ δευτέρῳ υἱῷ τοῦ Νῶε ἀπὸ Ῥινοκορούρων ἕως Γαδαρηνῶν Αἴγυπτος καὶ πάντα τὰ πρὸς νότον ὑπέπεσαν, πάνυ δοκοῦντα καυματινὰ ὑπάρχειν.

Υἱοὶ Χὰμ τοῦ δευτέρου υἱοῦ Νῶε φυλαὶ λα'.

Χούς, ἐξ οὗ Αἰθίοπες.

Μεσραείμ, ἐξ οὗ Αἰγύπτιοι. B

Οὗτος Μεσραεὶμ ὁ Αἰγύπτιος μετέπειτα ἐπὶ τὰ ἀνατολικὰ μέρη οἰκήσας οἰκήτωρ γίνεται Βάκτρων, τὴν ἐσωτέραν Περσίδος λέγει Ἄσσα τῶν μεγάλων Ἰνδῶν.

Ἐντεῦθεν τὰ κατὰ τὴν γῆν παράνομα διανενέμηται. ἐφευρετὴς γὰρ οὗτος ἐγένετο κακῆς διακονίας, ἀστρολογίας καὶ μαγείας, ὃν καὶ Ζωροάστρην οἱ Ἕλληνες ἐκάλεσαν. τοῦτον ᾐνίξατο Πέτρος εἰπὼν ὅτι μετὰ τὸν κατακλυσμὸν πάλιν οἱ ἄνθρωποι ἀσεβεῖν ἤρξαντο.

Φούδ, ἐξ οὗ Τρωγλοδῦται. R 64

Χαναάν, ἐξ οὗ Ἄφροι καὶ Φοίνικες. C

1. Κύφηρα PV. 2. Κόρουρα PV. 6. ἀπὸ] ὑπὸ P. ibid. Ῥινοκουρούρων P. 7. Αἴγυπτος P, Αἴγυπτον RV. 16. κακῆς] τῆς κακῆς P. 17. μαγίας PV. 18. Πέτρος] Supra p. 23. D.

istae: Sicilia, Euboea, Rhodus, Chius, Lesbus, Cyphera, Zacynthus, Cephalenia, Ithaca, Corura, et Cyclades, et pars Asiae, dicta Ionia. Eorum est etiam fluvius Tigris, qui Mediam a Babylonia distinguit. Hi sunt fines Japhet, tertii Noe filii.

Cham autem secundo Noe filio, a Rhinocururis ad Gadarenos usque, Aegyptus, et omnia Austrum spectantia, quae aestu fervere omnino putantur, subjecta sunt.

Ex Cham secundo Noe filio prognatae tribus xxxi.

Chus, ex quo Aethiopes.

Mesraim, ex quo Aegyptii.

Hic est Mesraïm Aegyptius, qui postmodum versus Orientis plagas habitavit, Bactra deinde incoluit, et citeriorem Persidem Asoa majoris Indiae appellavit.

Hinc deinceps terrarum orbem invasit impietas. Hic enim pravae disciplinae repertor fuit, Astrologiae scilicet ac magiae: quem et Graeci Zoroastrem appellarunt. Hunc Petrus designavit, cum ait, *Post diluvium homines impie agere coeperunt.*

Phud, ex quo Troglodytae.

Chanaan, ex quo Afri et Phoenices.

Υἱοὶ Χοὺς τοῦ Αἰθίοπος τοῦ γενομένου ἐκ τοῦ Χάμ, δευτέρου υἱοῦ τοῦ Νῶε.

Σαβά, ἐξ οὗ Ἰταβηνοί.
Εὐειλάτ, ἐξ οὗ Ἰχθυοφάγοι.
Σαβαθά, ἐξ οὗ Ἐλλανοί.
Ῥέγμα, ἐξ οὗ Αἰγύπτιοι,
καὶ Σαβακαθά, ἐξ οὗ Αἰθίοπες Λίβυες.

Υἱοὶ Ῥέγμα υἱοῦ Χοὺς τοῦ υἱοῦ Χάμ.

Σαβά, ἐξ οὗ Μαρμαρίδες.
Δαδάν, ἐξ οὗ Κάροι,
D καὶ Νεβρὼδ ὁ κυνηγὸς καὶ γίγας, ὁ Αἰθίοψ, ἐξ οὗ Μυσοί.

Λέγει γὰρ ἡ γραφή, „καὶ Χοὺς ἐγέννησε τὸν Νεβρὼδ τὸν κυνηγὸν καὶ γίγαντα Αἰθίοπα. οὗτός ἐστιν Νεβρὼδ ὁ γίγας καὶ κυνηγὸς ἐναντίον κυρίου.“ τούτῳ τῷ Νεβρὼδ τὴν βασιλείαν Βαβυλῶνος μετὰ τὸν κατακλυσμὸν ἡ θεία γραφὴ ἀνατίθησι. φησὶ γὰρ ἡ γραφή, „ἀρχὴ τῆς βασιλείας αὐτοῦ Βαβυλών.“ λέγει δὲ περὶ τούτου Πέτρος ὁ ἀπόστολος εἰς τὰ Κλημέντια πῶς ἦρξεν εἰς Βαβυλῶνα ἐν Αἰγύπτῳ κληρωθείς· φησὶ γὰρ Πέτρος, „οὗτος ὁ Νεβρὼδ μετοικήσας ἀπὸ Αἰγύπτου εἰς Ἀσσυρίους, καὶ οἰκήσας εἰς Νῖνον πόλιν, ἣν ἔκτισεν Ἀσσούρ, καὶ κτίσας τὴν πόλιν, ἥτις
P 29 ἦν Βαβυλῶνος, πρὸς τὸ ὄνομα τῆς πόλεως ἐκάλεσεν. αὐτὸν Νῖνον τὸν Νεβρὼδ οἱ Ἀσσύριοι προσηγόρευσαν. οὗτος διδάσκει

7. καὶ Σ. V, Σ. P. ἐξ οὗ P, οὗτοι RV. 12. ἡ γραφή] Genes. X. 8. 9. 17. τὰ Κλημέντια] Conf. Recognit. IV. 29. p. 540.

Filii Chus Aethiopis, ex Cham secundo Noe filio orti, hi sunt:
Saba, ex quo Itabeni.
Evilat, ex quo Ichthyophagi.
Sabatha, ex quo Ellani.
Rhegma, ex quo Aegyptii.
Sabacatha, ex quo Aethiopes Libyci.
Filii Rhegma, filii Chus, filii Cham:
Saba, ex quo Marmarides.
Dadan, ex quo Cari, et
Nembrod venator et gigas, Aethiops, ex quo Mysi, ait enim Scriptura: *Et Chus genuit Nemrod venatorem et gigantem Aethiopem. Hic est Nembrod gigas et venator coram Domino.* Huic Nembrod regnum Babylonis post diluvium adscribit sacra Scriptura. Ait enim Scriptura: *Principium regni ejus Babylon.* Narrat porro Petrus Apostolus in Clementinis, ut ille in Babylone regnaverit, cum in Aegypto sortem suam accepisset: ait enim Petrus: *Hic Nembrod cum ex Aegypto ad Assyrios demigrasset, urbemque Ninum, quam Assur condiderat, habitasset, aedificata urbe, quae erat Babylonis, ex eo civitati nomen imposuit. Ipsum vero Nembrod Ninum Assyrii appellarunt. Hic Assyrios ignem*

Ἀσσυρίους σέβειν τὸ πῦρ. ἔνθεν καὶ πρῶτον αὐτὸν βασιλέα μετὰ τὸν κατακλυσμὸν ἐποίησαν οἱ Ἀσσύριοι τοῦτον, ὃν μετωνόμασαν Νίνον.“ ταῦτα Πέτρος περὶ τούτου.

Αἰγυπτίων πατριαὶ σὺν Μεσραεὶμ τῷ πατρὶ αὐτῶν ὀκτώ. λέγει γὰρ οὕτως· „καὶ Μεσραεὶμ ἐγέννησε τοὺς Λουδιείμ.“

Λουδιείμ, ἐξ οὗ Λυδοί.
Αἰνεμετιείμ, ἐξ οὗ Πάμφυλοι.
Λαβιείμ, ἐξ οὗ Λίβυες. R 66
Νεφθαλιείμ, ἐξ οὗ Φρύγες.
Πατρωσονιείμ, ἐξ οὗ Κρῆτες. B
Χασλωνιείμ, ἐξ οὗ Λύκιοι.
Φυλιστιείμ, ἐξ οὗ Μαριανδυνοί.
Χαφθοριείμ, ἐξ οὗ Κίλικες.

Χαναναίων δέ εἰσι πατριαὶ σὺν Χαναὰν τῷ πατρὶ αὐτῶν ιβʹ. λέγει γάρ· „Χαναὰν ἐγέννησε τὸν Σιδῶνα πρωτότοκον.“

Σιδῶνα, ἐξ οὗ Μυσοί. V 25
Χετταῖον, ἐξ οὗ Δάρδανοι.
Ἰεβουσαῖον, ἐξ οὗ Ἰεβουσαῖοι.
Ἀμοῤῥαῖον, ἐξ οὗ Γερμανοί.
Γεργεσαῖον, ἐξ οὗ Σαρμάται.
Εὐαῖον, ἐξ οὗ Παννώνιοι.

5. λέγει] Genes. X. 13. 10. *Κρῖται* PV, *Κρῆτες* m. R. 12. *Μαριανδινοί* PV. 13. *Καφθ.* P sola. 15. λέγει] Gen. X. 15. 19. *Ἀμμορ.* V.

adorare docuit: unde primus ab iis post diluvium Rex creatus, ac mutato nomine Ninus est appellatus.

Aegyptiorum gentes cum Mesraim horum parente sunt octo: sic enim Scriptura: *Et Mesraïm genuit Ludiim.*

Ludiim, ex quo Lydi.
Aenemetiin, ex quo Pamphyli.
Labiim, ex quo Libyes.
Nephthaliim, ex quo Phryges.
Patrosoniim, ex quo Cretes.
Chasloniim, ex quo Lycii.
Phylistiim, ex quo Mariandini.
Caphthoriim, ex quo Cilices.

Chananaeorum vero cum Chanaan eorum patre nationes sunt XII. Scriptura enim dicit: *Chanaan genuit Sidonem primogenitum.*

Sidonem, ex quo Mysi.
Chettaeum, ex quo Dardani.
Jebusaeum, ex quo Jebusaei.
Amorrhaeum, ex quo Germani.
Gergesaeum, ex quo Sarmatae.
Evaeum, ex quo Pannonii.

C Ἀρουκαῖον, ἐξ οὗ Παίονες.
Ἀσενναῖον, ἐξ οὗ Δελμάται.
Ἀράδιον, ἐξ οὗ Ῥωμαῖοι οἱ καὶ Κιτιαῖοι.
Σαμαραῖον, ἐξ οὗ Λίγυρες.
Ἀβαθή, ἐξ οὗ Ἀμαθούσιοι.

Οὗτοι κατέχουσιν ἀπὸ Αἰγύπτου ἕως τοῦ νοτιαίου Ὠκεανοῦ. οἱ δὲ ἐπιστάμενοι αὐτῶν γράμματα Φοίνικες, Αἰγύπτιοι, Πάμφυλοι, Φρύγες.

Καὶ τὰ μὲν ὅρια τῶν υἱῶν τοῦ Χὰμ εἰσιν ἀπὸ Ῥινοκορούρων τῆς ὁριζούσης Συρίαν καὶ Αἴγυπτον καὶ Αἰθιοπίαν ἕως Γαδείρων
D τὰ πρὸς νότον. τὰ δὲ ὀνόματα τῶν χωρῶν τοῦ Χὰμ ἐστι ταῦτα· Αἴγυπτος σὺν τοῖς περὶ αὐτὴν πᾶσιν, Αἰθιοπία ἡ βλέπουσα κατὰ Ἰνδούς, καὶ ἑτέρα Αἰθιοπία, ὅθεν ἐκπορεύεται ὁ τῶν Αἰθιόπων ποταμὸς ὁ καλούμενος Νεῖλος ὁ καὶ Γήων, Θηβαΐς, Λιβύη ἡ παρεκτείνουσα μέχρι Κυρήνης, Μαρμαρὶς καὶ τὰ περὶ αὐτὴν πάντα, Σύρτις ἔχουσα ἔθνη τρία, Νασαμῶνας, Μάκας, Ταυταμαίους, Λιβύη ἑτέρα ἡ ἀπὸ Λέπτεως παρεκτείνουσα μέχρις Ἡρακλεωτικῶν στηλῶν κατέναντι Γαδείρων.

R 68
P 30 Ἔχει δὲ καὶ ἐν τοῖς κατὰ βοῤῥᾶν μέρεσιν τὰς παραθαλασσίας, Κιλικίαν, Λυγδονίαν, Καρίαν, Βιθυνίαν, Παμφυλίαν,

1. *Παίωνες* PV. 2. *Δαλμάται* P. 3. Post *Κιτιαῖοι* addit *Λατῖνοι* P. 7. *Αἰγύπτιοι* om. P. 9. *καὶ* om. P. ibid. *Ῥινοκουρούρων* P. 10. *Γαδίρων* P. 15. *Κυρήνης* Ducangius, *Κορκυρίνης* RV. 16. *Νασσαμῶνας* PV. ibid. *Μάκους* P. Conf. Schurzfleisch. Notit. Bibl. Vinar. p. 62. 17. *μέχρι* P. 18. *Γαδύρω* V, *Γαδείων* R, *Γαδείνω* P.

Arucaeum, ex quo Paeones.
Asennaeum, ex quo Dalmatae.
Aradium, ex quo Romani, qui et Citiaei, Latini.
Samaraeum, ex quo Ligures.
Abathe, ex quo Amathusii.

Hi quidem ab Aegypto usque ad australem Oceanum regiones obtinent. Qui vero literas suas norunt, sunt Phoenices, Pamphyli, Phryges.

Fines filiorum Cham protenduntur a regione Rhinocururorum, quae Syriam et Aegyptum, et Aethiopiam usque ad Gades versus Austrum disterminat. Nomina vero regionum Cham ea sunt: Aegyptus cum adjacentibus nationibus, Aethiopia, quae Indos spectat, et altera Aethiopia ex qua oritur Aethiopum fluvius Nilus appellatus, qui et Geon, Thebais, Libya quae ad Cyrenem protenditur, Marmaris cum regionibus contiguis, Syrtis quae tribus constat populis, Nassamonibus, Macis, et Tautamaeis, Libya altera, quae a Lepti ad Herculis Columnas e regione Gadium porrigitur.

Habet vero in partibus ad Septentrionem pertinentibus maritimas regiones, Ciliciam, Lygdoniam, Cariam, Bithyniam, Pamphyliam, Phry-

Φρυγίαν, Λυδίαν τὴν ἀρχαίαν, Πισιδίαν, Καμιλίαν, Τρῳάδα, Φρυγίαν, Μυσίαν, Λυκίαν, Αἰολίαν.

Εἰσὶ δὲ αὐτοῖς καὶ νῆσοι ἐπίκοινοι αὗται· Κόρσυρα, Ταυριαννίς, Ἀστυπάλαια, Κῶος, Λαμπαδοῦσα, Γαλάτη, Χίος, Κνίδος, Γαῦδος, Γόρσυνα, Λέσβος, Νίσυρος, Μελίτη, Κρήτη, Τένεδος, Μεγίστη, Κέρκινα, Γαυλορήτη, Ἴμβρος, Κύπρος, Μῆνιξ, Θήρα, Ἴασος, Σαρδανίς, Κάρπαθος, Σάμος.

Αὗται αἱ νῆσοι ἐπίκοινοι μεταξὺ τοῦ Χὰμ καὶ τοῦ Ἰάφεθ. τὰ κατὰ θάλασσαν γίνονται ὁμοῦ νῆσοι κϛʹ. B

Ἔχει δὲ τὰ ὅρια τοῦ Χὰμ καὶ ἑτέρας νήσους, Σαρδανίαν, Κρήτην, Κύπρον.

Ἔχει δὲ ποταμὸν Γηὼν τὸν καὶ παχυβάτορα καλούμενον Νεῖλον καὶ χρυσορόαν, κυκλοῦντα πᾶσαν γῆν Αἰγύπτου καὶ Αἰθιοπίας. ὁρίζει δὲ μεταξὺ τοῦ Χὰμ καὶ τοῦ Ἰάφεθ τὸ στόμα τῆς ἑσπερινῆς θαλάσσης. αὕτη τοῦ Χὰμ ἡ γενεαλογία, δευτέρου υἱοῦ τοῦ Νῶε.

Εἶτα πάλιν Ἐπιφάνιος, Τῷ δὲ Σὴμ πρώτῳ υἱῷ τοῦ Νῶε ὑπέπεσεν ὁ κλῆρος ὁ ἀπὸ Περσίδος καὶ Βάκτρων ἕως Ἰνδικῆς. μῆκος τοῦ κλήρου ἕως Ῥινοκορούρων. κεῖται δὲ αὕτη ἡ Ῥινοκορούρων ἀνὰ μέσον Αἰγύπτου καὶ Παλαιστίνης τῆς ἀντικρὺ κειμένης τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης. C

1. *Καμηλίαν* V. ib. *Τροάδα* P. 2. *Αἰωλίαν* PV. 4. *Χίος*] *Χῶς* P. 5. *Γαῦσος* P. ibid. *Γόρσκνα* P. 7. *Ἴασσος* PV. ibid. *Καριαθὸς* PV. 9. *κϛʹ*] *κέ* V: quod conveniret fortasse, si praecedentia mendis minus foedata essent. 15. *αὐτὴ* P. 19. *Ῥινοκουρούρων* P bis, *Ῥινοκούρων* R. ibid. *Ῥινοκούρουρα* R.

giam, Lydiam veterem, Pisidiam, Camiliam, Troada, Phrygiam, Mysiam, Lyciam, Aeoliam.

Sunt et illis communes insulae hae: Corcyra, Taurianna, Astypalaea, Cous, Lampadusa, Galate, Chius, Cnidus, Gausus, Gorscya, Lesbus, Nisyrus, Melita, Creta, Tenedus, Megista, Cercina, Gaulorete, Imbros, Cyprus, Meninx, Thera, Jassus, Sardania, Cariathus, Samus.

Hae sunt insulae Cham et Japhet communes. Insulae maritimae simul sunt XXVI.

Habet praeterea Regio Cham alias Insulas, Sardiniam, Cretam et Cyprum.

Habet etiam fluvium Geon, Nilum appellatum, coenum volventem, et auriferum, qui universam ambit Aegyptum, et Aethiopiam. Cham vero et Japhet regiones Hesperii maris ostia disterminant. Atque haec est genealogia Cham secundi Noe filii.

Rursum deinde Epiphanius: Sem primo Noe filio sors obtigit a Perside et Bactris usque ad Indiam. Sortis longitudo usque ad Rhinocururos porrigitur. Rhinocururorum vero regio inter Aegyptum et Palaestinam mari Erythraeo obversam sita est.

Υἱοὶ Σὴμ τοῦ πρωτοτόκου υἱοῦ Νῶε, φυλαὶ κζ΄.

Αἰλάμ, ἐξ οὗ οἱ Ἐλαμῖται.

Ἀσσούρ, ἐξ οὗ οἱ Ἀσσύριοι.

Ἀρφαξάδ, ἐξ οὗ οἱ Χαλδαῖοι.

Λούδ, ἐξ οὗ οἱ Μαζῶνες καὶ Μῆδοι καὶ Πέρσαι.

R 70 V 26 *Ἀράμ, ἐξ οὗ οἱ Ἐκταί,*

Εὐηλά, ἐξ οὗ Γυμνοσοφισταί.

Καϊνάμ, ἐξ οὗ Ἄραβες.

D *Ἰωβάβ, ἐξ οὗ Φοίνικες.*

Ὥς, ἐξ οὗ Μαδιναῖοι.

Οὔλ, ἐξ οὗ οἱ Λυδοί.

Γαθέρ, ἐξ οὗ Γασφηνοί.

Μοσόχ, ἐξ οὗ Ἀλασσηνοί.

Ἀρφαξὰδ ἐγέννησε τὸν Καϊνάν.

Καϊνάν, ἐξ οὗ οἱ Σαρμάται.

Σαλά, ἐξ οὗ Σαλαθιαῖοι.

Ἔβερ, ἐξ οὗ Ἀλβανοί.

Φάλεγ, ἐξ οὗ κατάγεται τὸ γένος Ἀβραὰμ προπάτορος.

Ἰεκτάν, ἐξ οὗ Αἰθίοπες.

P 31 *Ἐλμωδάδ, ἐξ οὗ οἱ Ἰνδοί.*

4. *Ἀρφασάδ* V et 14. RV. 6. *Αἰκταί* V. 7. *οἱ Γ.* P. 11. *οἱ Λυδοί*] *Λυδοί* P. 12. *Γαρφηνοί* P. 15. *οἱ Σ.*] *Σ.* P. 18. *προπάτορος*] *προπάτορ Ἀβραάμ* margo V. 21. *οἱ* om. P.

Filii Sem primogeniti Noe filii, ex quo ortae tribus XXVII.

Aelam, ex quo Elamitae.

Assur, ex quo Assyrii.

Arphaxad, ex quo Chaldaei.

Lud, ex quo Mazones, et Medi, et Persae.

Aram, ex quo Ectae.

Hevila, ex quo Gymnosophistae.

Cainam, ex quo Arabes.

Jobab, ex quo Phoenices.

Hos, ex quo Madinaei.

Hul, ex quo Lydi.

Gather, ex quo Garpheni.

Mosoch, ex quo Alasseni.

Arphaxad Cainan genuit.

Cainan, ex quo Sarmatae.

Sala, ex quo Salathiaei.

Eber, ex quo Albani.

Phaleg, ex quo genus Abraham progenitoris ortum est.

Jectan, ex quo Aethiopes.

Elmodad, ex quo Indi.

Σαλέφ, ἐξ οὗ Βακτριανοί.
Σαρμώθ, ἐξ οὗ Ἄραβες.
Ἰαράχ, ἐξ οὗ Κάμπλιοι οἱ καὶ Χαναναῖοι.
Ὀδόῤῥα, ἐξ οὗ Ἀῤῥιανοὶ καὶ Φερεζαῖοι.
Αἰζήλ, ἐξ οὗ Ὑρκανοὶ οἱ καὶ Εὐαῖοι.
Δέκλα, ἐξ οὗ Κεδρούσιοι οἱ καὶ Ἀμοῤῥαῖοι.
Ἀβιμεήλ, ἐξ οὗ Σκύθαι οἱ καὶ Γεργεσαῖοι.
Σαβαῦ, ἐξ οὗ Ἄραβες ἐσώτεροι. B
Οὐφείρ, ἐξ οὗ Ἀρμένιοι.

Οὗτοι πάντες υἱοὶ Σὴμ τοῦ πρωτοτόκου υἱοῦ Νῶε. πάντων δὲ τῶν υἱῶν τοῦ Σὴμ ἡ κατοικία ἐστὶν ἀπὸ Βάκτρων ἕως Ῥινοκορούρων τῆς ὁριζούσης Συρίαν καὶ Αἴγυπτον καὶ τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν ἀπὸ στόματος τοῦ κατὰ Ἀρσενοΐτην τῆς Ἰνδικῆς.

Ταῦτα δέ εἰσιν τὰ ἐξ αὐτοῦ γενόμενα ἔθνη· α΄ Ἑβραῖοι οἱ καὶ Ἰουδαῖοι, β΄ Πέρσαι, γ΄ Ἀσσύριοι δεύτεροι, δ΄ Αἰλυμαῖοι, ε΄ R 72
Χαλδαῖοι, ϛ΄ Ἀραμοσσυνοί, ζ΄ Ἄραβες οἱ δεύτεροι, η΄ Μῆδοι, C
θ΄ Ὑρκανοί, ι΄ Μακαρδοί, ια΄ Κοσσαῖοι, ιβ΄ Σκύθαι, ιγ΄ Σαλαθιαῖοι, ιδ΄ Γυμνοσοφισταί, ιε΄ Παίονες, ιϛ΄ Ἰνδοὶ πρῶτοι, ιζ΄ Πάρθοι, ιη΄ Ἄραβες ἀρχαῖοι, ιθ΄ Καρμήλιοι, κ΄ Βακτριανοί, κα΄ Ἀῤῥιανοί, κβ΄ Ἰνδοὶ δεύτεροι, κγ΄ Γερμανοί, κδ΄ Κεδρούσιοι, κε΄ Γασφηνοί, κϛ΄ Ἑρμαῖοι.

9. Οὐφείρ V, Ὀφείρ P. 12. Ῥινοχουρούρων P hic et infra. 14. οἱ om. V. 18. Παίωνες P. 20. Κερδούσιοι P. 21. Γαρφηνοί P.

Saleph, ex quo Bactriani.
Sarmot, ex quo Arabes.
Jarach, ex quo Camplii, qui et Chananaei.
Oderra, ex quo Arriani et Pherezaei.
Aezel, ex quo Hyrcani, qui et Evaei.
Decla, ex quo Cedrusii, qui et Amorrhaei.
Abimeel, ex quo Scythae, qui et Gergesaei.
Sabau, ex quo Arabes interiores.
Ophir, ex quo Armenii.

Hactenus hi omnes filii Sem primogeniti Noe filii. Omnium vero filiorum Sem habitatio a Bactris usque ad Rhinocururorum regionem, quae Aegyptum et Syriam, et mare Erythraeum a faucibus circa Arsenoiten Indiae extantibus disterminat, protenditur.

Hae sunt gentes ex illo ortae. I. Hebraei, qui et Judaei, II. Persae, III. Assyrii secundi, IV. Haelymaei, V. Chaldaei, VI. Aramossyni, VII. Arabes secundi, VIII. Medi, IX. Hyrcani, X. Macardi, XI. Cossaei, XII. Scythae, XIII. Salathiaei, XIV. Gymnosophistae, XV. Paeones, XVI. Indi primi, XVII. Parthi, XVIII. Arabes antiqui, XIX. Carmelii, XX. Bactriani, XXI. Arriani, XXII. Indi secundi, XXIII. Germani, XXIV. Cedrusii, XXV. Garpheni, XXVI. Hermaei.

Οἱ δὲ ἐπιστάμενοι αὐτῶν γράμματα Ἑβραῖοι οἱ καὶ Ἰουδαῖοι, Πέρσαι, Μῆδοι, Χαλδαῖοι, Ἰνδοί, Ἀσσύριοι.

Ἔστι δὲ ἡ κατοικία τῶν υἱῶν Σὴμ παρεκτείνουσα κατὰ μῆ- [D] *κος μὲν ἀπὸ τῆς Ἰνδικῆς ἕως Ῥινοκορούρων, πλάτος δὲ ἀπὸ Περσίδος καὶ Βάκτρων ἕως τῆς Αἰθιοπίας καὶ τῆς Κιλικίας.*

Τὰ δὲ ὀνόματα τῶν χωρῶν τῶν υἱῶν τοῦ Σήμ, πρωτοτόκου υἱοῦ Νῶε, ἐστὶν ταῦτα· α΄ Περσίς, β΄ Βακτριανή, γ΄ Ὑρκανία, δ΄ Βαβυλωνία, ε΄ Κορδυαία, ϛ΄ Ἀσσυρία, ζ΄ Μεσοποταμία, η΄ Ἰνδική, [ϛ΄ Ἐλυμαΐς, ζ΄ Ἀραβία ἡ ἀρχαία] θ΄ Ἀραβία ἡ εὐδαίμων, ι΄ κοίλη Συρία, ια΄ Κομμαγηνή, ιβ΄ Φοινίκη Συρία ἡ ἐξωτέρα.

Τὰ δὲ ἔθνη ἃ διέσπειρε κύριος ὁ θεὸς ἐπὶ τῆς γῆς μετὰ τὸν κατακλυσμὸν ἐν ταῖς ἡμέραις Φαλὲγ καὶ Ἰεκτὰν τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ ἐν τῇ πυργοποιίᾳ, ὅτε συνεχύθησαν αἱ γλῶσσαι αὐτῶν, [P 32] *ἐστὶν ταῦτα· α΄ Ἑβραῖοι οἱ καὶ Ἰουδαῖοι, β΄ Ἀσσύριοι, γ΄ Χαλδαῖοι, δ΄ Μῆδοι, ε΄ Πέρσαι, ϛ΄ Ἄραβες πρῶτοι καὶ Ἄραβες* [V 27] *δεύτεροι, ζ΄ Μαδιναῖοι, η΄ Μαδιναῖοι δεύτεροι, θ΄ Ταϊανοί, ι΄* [R 74] *Ἀλαμοσυνοί, ια΄ Σαρακηνοί, ιβ΄ Μάγοι, ιγ΄ Κάσπιοι, ιδ΄ Ἀλβανοί, ιε΄ Ἰνδοὶ πρῶτοι, Ἰνδοὶ δεύτεροι, ιϛ΄ Αἰθίοπες πρῶτοι, Αἰθίοπες δεύτεροι, ιζ΄ Αἰγύπτιοι καὶ Θηβαῖοι, ιη΄ Λίβυες πρῶτοι, Λίβυες δεύτεροι, ιθ΄ Χετταῖοι, κ΄ Χαναναῖοι, κα΄ Φε-*

5. *Βάκτρου* RV. Correxit Ducangius. 8. *Κορδυλία* P. 9. *Ἰνδική*] addit V *ϛ΄ Ἐλυμαεῖς, ζ΄ Ἀραβία ἡ ἀρχαία.* 10. *Φοινικία* P. *ibid.* *ἡ ἐξωτέρα* V, *ἑτέρα* P. 15. *οἱ καὶ Ἰουδαῖοι* om. P. 16. *Ἄραβες* alterum om. P. 17. *Ταϊνοί* V. 21. *καὶ Λίβυες* P.

Qui suas vero norunt literas, Hebraei, qui et Judaei, Persae, Medi, Chaldaei, Indi, Assyrii.

Porro filiorum Sem habitatio secundum longitudinem quidem ab India usque ad Rhinocururos: secundum vero latitudinem a Perside et Bactris usque ad Aethiopiam et Ciliciam porrigitur.

Regionum autem filiorum Sem primogeniti Noe filii nomina sunt haec: I. Persis, II. Bactriane, III. Hyrcania, IV. Babylonia, V. Cordylia, VI. Assyria, VII. Mesopotamia, VIII. India, IX. Arabia felix, X. Coelesyria, XI. Commagene, XII. Phoenicia, altera Syria.

Populi vero quos Dominus Deus super terram post diluvium dispersit in diebus Phaleg et Jectan fratris ipsius in turris aedificatione, cum confusae sunt eorum linguae, hi sunt, I. Hebraei, II. Assyrii, III. Chaldaei, IV. Medi, V. Persae, VI. Arabes primi et secundi, VII. Madinaei, VIII. Madinaei secundi, IX. Taiani, X. Alamosyni, XI. Saraceni, XII. Magi, XIII. Caspii, XIV. Albani, XV. Indi primi, Indi secundi, XVI. Aethiopes primi, Aethiopes secundi, XVII. Aegyptii et Thebani, XVIII. Libyes primi, et Libyes secundi, XIX. Chettaei, XX. Chananaei, XXI.

ρεζαῖοι, κβʹ Εὐαῖοι, κγʹ Ἀμοῤῥαῖοι, κδʹ Γεργεσαῖοι, κεʹ Ἰεβουσαῖοι, κϛʹ Ἰδουμαῖοι, κζʹ Σαμαραῖδι, κηʹ Φοίνικες, κθʹ Σύροι, λʹ Κίλικες, λαʹ Καππάδοκες, λβʹ Ἀρμένιοι, λγʹ Ἴβηρες, λδʹ Βεβρανοί, λεʹ B Σκύθες, λϛʹ Κόλχοι, λζʹ Σάννιοι, ληʹ Βοσποριανοί, λθʹ Ἀσιανοί, μʹ Ἴσαυροι, μαʹ Λυκάονες, μβʹ Πισίδαι, μγʹ Γαλάται, μδʹ Παφλαγόνες, μεʹ Φρίγες, μϛʹ Ἕλληνες οἱ καὶ Ἀχαιοί, μζʹ Θετταλοί, μηʹ Μακεδόνες, μθʹ Θρᾷκες, νʹ Μυσοί, ναʹ Βέσσοι, νβʹ Δάρδανοι, νγʹ Σαρμάται, νδʹ Γερμανοί, νεʹ Παννώνιοι οἱ καὶ Παίονες, νϛʹ Νώρικοι, νζʹ Δελμάται, νηʹ Ῥωμαῖοι οἱ καὶ Κίτιοι, νθʹ Λίγυρες, ξʹ Γάλλοι οἱ καὶ Κελταῖοι, ξαʹ Ἀκυρτανοί, ξβʹ Βρεττανοί, ξγʹ Σπανοὶ οἱ καὶ Τυράννιοι, ξδʹ Μαῦροι, ξεʹ Μακουακοί, ξϛʹ Γετοῦλοι, ξζʹ Ἄφροι, ξηʹ Μάζικες πρῶτοι, Μά- C ζικες δεύτεροι, ξθʹ Ταράμαντες ἐξώτεροι, οʹ Βοράδες οἱ καὶ Μάκορες, οαʹ Κελτίονες οἱ καὶ Σποράδες, οβʹ Ναυσθοὶ οἱ καὶ Ναβῶται ἕως τῆς Αἰθιοπίας ἐκτείνουσιν.

Ταῦτά ἐστιν τὰ ἔθνη ἃ διέσπειρεν κύριος ὁ θεὸς ἐπὶ προσώπου τῆς γῆς κατὰ τὰς ἰδίας γλώσσας αὐτῶν οβʹ.

Ἀναγκαῖον καὶ τὰς ἀποικίας τῶν ἐθνῶν καὶ τὰς προσηγορίας αὐτῶν δηλῶσαι καὶ τὰ κλίματα ἀγνώστων ἐθνῶν πῶς οἰκοῦσι D

1. Γεργεσέοι V. ibid. Ἰεβουσσαῖοι V. 2. Σαρμάται P. 4. Σκύθαι P. 5. Λυκάωνες PV. 6. Παμφλαγῶνες P. ibid. Ἀχαῖοι V. 9. Παίωνες PV. 10. Κίτιοι V, Τίοι P. 11. Βρεταννοί P. 13. Γαράμαντες P. 14. Μάκαρες V. 17. τὰς V, τῆς P.

Pherezaei, XXII. Evaei, XXIII. Amorrhaei, XXIV. Gergesaei, XXV. Jebusaei, XXVI. Idumaei, XXVII. Sarmatae, XXVIII. Phoenices, XXIX. Syri, XXX. Cilices, XXXI. Cappadoces, XXXII. Armenii, XXXIII. Iberes, XXXIV. Bebrani, XXXV. Scythae, XXXVI. Colchi, XXXVII. Sannii, XXXVIII. Bosporiani, XXXIX. Asiani, XL. Isauri, XLI. Lycaones, XLII. Pisidae, XLIII. Galatae, XLIV. Paphlagones, XLV. Phryges, XLVI. Graeci, qui et Achaei, XLVII. Thessali, XLVIII. Macedones, IL. Thraces, L. Mysi, LI. Bessi, LII. Dardani, LIII. Sarmatae, LIV. Germani, LV. Pannonii, qui et Paeones, LVI. Norici, LVII. Delmatae, LVIII. Romani, qui Citiaei, LIX. Ligures, LX. Galli, qui et Celtaei, LXI. Aquitani, LXII. Britanni, LXIII. Hispani, qui Tirannii, LXIV. Mauri, LXV. Macuaci, LXVI. Getuli, LXVII. Afri, LXVIII. Mazices primi, Mazices secundi, LXIX. Garamantes exteriores, LXX. Borades, qui et Macores, LXXI. Celtiones, qui et Sporades, LXXII. Nausthi, qui et Nabotae, et usque ad Aethiopiam porriguntur.

Hae sunt gentes quas dispersit Dominus Deus super faciem terrae, secundum LXXII. proprias eorum linguas.

Operae pretium videtur etiam exponere gentium colonias, earumque nomina, ac ignotorum populorum, quomodo habitent, quique plus aliis

καὶ τίς πλεῖον τίνος. ἄρξομαι δὲ διαγράφειν ἀπὸ τῆς ἀνατολῆς καὶ μέχρι δύσεως πῶς οἰκοῦσι κατὰ τάξιν.

Περσῶν καὶ Μήδων ἄποικοι γεγόνασι Πάρθοι καὶ τὰ πέριξ ἔθνη τῆς Εἰρήνης ἕως τῆς κοίλης Συρίας.

Ἀράβων ἄποικοι γεγόνασιν Ἄραβες οἱ Εὐδαίμονες· τούτῳ γὰρ τῷ ὀνόματι προσαγορεύεται Ἀραβία Εὐδαίμων.

R 76 Χαλδαίων ἄποικοι γεγόνασιν οἱ Μεσοποταμῖται.

Μαδιηναίων ἄποικοι γεγόνασιν οἱ Κιναιδοκολπῖται καὶ οἱ Τρωγλοδῖται καὶ οἱ Ἰχθυοφάγοι.

P 83 Ἑλλήνων ἔθνη καὶ προσηγορίαι ε', α' Ἴωνες, β' Ἀρκάδες, γ' Βοιωτοί, δ' Αἰολεῖς, ε' Λάκωνες.

Τούτων δὲ ἄποικοι γεγόνασι α' Ποντικοί, β' Βιθυνοί, γ' Τρῶες, δ' Ἀσιανοί, ε' Κᾶρες, ς' Λύκιοι, ζ' Πάμφυλοι, η' Κυρηναῖοι. καὶ νῆσοι δὲ πλεῖσται, ἐξ ὧν αἱ καλούμεναι Κυκλάδες ια', α' Ἄνδρος, β' Τῆνος, γ' Τίω, δ' Νάξος, ε' Κέως, ς' Κοῦρος, ζ' Δῆλος, η' Σίφνος, θ' Ῥήναια, ι' Κύρνος, ια' Μαραθών, ὁμοῦ ια'.

Εἰσὶ δὲ καὶ ἕτεραι νῆσοι μείζονες ιβ', αἵτινες καὶ πόλεις
B ἔχουσι πλείστας, αἱ καλούμεναι Σποράδες, ἐν αἷς ἀπῳκίσθησαν

1. πλεῖον] Fort. πλησίον. ib. γράφειν P. 4. Εἰρήνης] Κυρήνης m. R. 8. Μαδινέων P. ibid. Κηναιδοκολπεῖται V, Κηνδοκολπεῖται P. 11. Αἰωλεῖς PV. 13. Ἀδιανοί P. 16. Τῖνος PV. ibid. Καίως PV. ibid. Κοῦρος] Σκῦρος, ut videtur. 17. Ῥήναια] Νηραία PV. ibid. Μαραθών] Immo Μαραθοῦσσα. 20. πλείστας m. RV, πλεῖσται P.

terras possideant. Scribere porro aggrediar ab Oriente, usque ad Occidentem, et ut quique habitent, ordine servato.

Persarum et Medorum coloni sunt Parthi, et populi qui circa Cyrenem circumjacent usque ad Coelesyriam.

Arabum coloni sunt Arabes Felices: hoc enim nomine Arabia Felix nuncupatur.

Chaldaeorum extitere Mesopotamitae.

Madineorum coloni fuere Cendocolpitae, et Troglodytae et Ichthyophagi.

Graecorum populi et nomina v. I. Iones, II. Arcades, III. Boeoti, IV. Aeoli, V. Lacones.

Horum coloni fuere, I. Pontici, II. Bithyni, III. Troes, IV. Adiani, V. Cares, VI. Lycii, VII. Pamphyli, VIII. et Cyrenaei.

Sunt et insulae plurimae, ex quibus eae, quae vocantur Cyclades XI. I. Andros, II. Tinos, III. Tio, IV. Naxus, V. Cea, VI. Curos, VII. Delus, VIII. Sephnus, IX. Nerea, X. Cyrnus, XI. Marathon.

Sunt et aliae majores insulae XII. quae plures civitates habent, Sporades appellatae, in quibus habitant Graecorum coloni. Sunt autem hae,

Ἕλληνες. εἰσὶ δὲ αὗται· α' Εὔβοια, β' Κρήτη, γ' Σικελία, δ' Κύπρος, ε' Κῶος, ς' Σάμος, ζ' Ῥόδος, η' Χίος, θ' Θάσος, ι' Λῆμνος, ια' Λέσβος, ιβ' Σαμοθρᾴκη.

Εἰσὶ δὲ ἀπὸ τῶν Βοιωτῶν Εὔβοια, ὥσπερ ἀπὸ τῶν Ἰώνων V 28
Ἰωνίδες πόλεις ις' ὀνομασταί· εἰσὶ δὲ αὗται· α' Κλαζομεναί, β' Μιτυλήνη, γ' Φώκαια, δ' Πριήνη, ε' Ἐρυθραί, ς' Σάμος, ζ' Τέως, η' Χίος, θ' Κολοφών, ι' Ἔφεσος, ια' Σμύρνα, ιβ' Πέρινθος, ιγ' Χαλκηδών, ιδ' Βυζάντιον, ιε' Πόντος, ις' Ἄμισσος.

Ῥωμαίων τῶν καὶ Κιτιαίων ἤτοι Λατίνων κεκλημένων ἔθνη C
καὶ ἀποικίαι εἰσὶ τέσσαρες, α' Τοῦσκοι, β' Ἀβηλλήσιοι, γ' Κάλαβροι, δ' Λουκανοί.

Ἄφρων ἔθνη καὶ ἀποικίαι εἰσὶ πέντε, α' Νεβδηνοί, β' Κνῆθοι, γ' Νουμίδες, δ' Νασαμῶνες, ε' Σαιοί.

Εἰσὶ δὲ αὐτοῖς καὶ νῆσοι πέντε, αἵτινες πόλεις ἔχουσιν. εἰσὶ δὲ αὗται· α' Σαρδανία, β' Κόρσικα, γ' Γῆρβα ἡ νῦν καλουμένη Μήνιγγα, δ' Κέρκινα, ε' Γάλατοι.

Μαύρων ἔθνη καὶ ἀποικίαι εἰσὶν τρεῖς, α' Μωσουλαμοί, β' Τησπιτανοί, γ' Σαρίνσης.

Σπανῶν τῶν καὶ Τυρινίων, καλουμένων δὲ Ταῤῥακονη-

3. Λίμνος PV. 5. Ἰωνήδες V, Ἰωνία P. ib. ις' m. RPV, δέκα R. 6. Πριΐνη PV. 9. Κητηαίων PV. 10. Ἀβηλλήσιοι V, Ἀμηλλήσιοι R, Ἀπηλλήσιοι P. ib. Κώλαβροι RV. 11. Λουκιανοί PV. 12. Ἀφ' ὧν eraso ρ V, Ἀφ' ὧν R. 16. Μένηγγα PV. 17. Μωσουλαμοί P. 18. Τησπιτανοί] Τηγζητανοί P. ibid. Σαρίνσης] Σαρίνσοι P. 19. καὶ om. P. ib. Ταρακον. V, Παρακον. R.

I. Euboea, II. Creta, III. Sicilia, IV. Cyprus, V. Cous, VI. Samus, VII. Rhodus, VIII. Chius, IX. Thasus, X. Lemnus, XI. Lesbus, XII. Samothrace.

Sunt etiam Boeotorum (coloniae) Euboea, quemadmodum et Ionum Ionia. Civitates celebriores XVI. hae sunt: I. Clazomenae, II. Mitylene, III. Phocaea, IV. Priene, V. Erythrae, VI. Samus, VII. Teos, VIII. Chius, IX. Colophon, X. Ephesus, XI. Smyrna, XII. Perinthus, XIII. Chalcedon, XIV. Byzantium, XV. Pontus, XVI. Amissus.

Romanorum vero et Ceteaeorum, seu eorum qui Latini appellantur, populi et coloniae sunt IV. I. Tusci, II. Apulienses, III. Calabri, IV. Lucani.

Afrorum populi et coloniae sunt V. I. Nebdeni, II. Cnethi, III. Numides, IV. Nasamones, V. Saei.

Sunt et iis insulae V. quae urbes habent: eae autem sunt, I. Sardinia, II. Corsica, III. Gerba, quae hodie Meninx appellatur, IV. Cercina, V. Galati.

Maurorum gentes et coloniae III. sunt, I. Mosulami, II. Tigzitani, III. Sarinei.

Hispanorum Tyriniorum, qui Tarraconnenses appellantur, populi et

σίων, ἔθνη καὶ ἀποικίαι εἰσὶν ε', α' Λυσιτανοί, β' Βαιτικοί, γ' Αὐτρίγονοι, δ' Βάσκονες, ε' Καλλαϊκοὶ οἱ καλούμενοι Ἄστορες.

Γάλλων δὲ τῶν καὶ Ναρβουσίων καλουμένων ἔθνη καὶ ἀποικίαι εἰσὶν δ', α' Λουγδουνοί, β' Βελικοί, γ' Σικανοί, δ' Ἐδνοί.

Γερμανῶν ἔθνη καὶ ἀποικίαι εἰσὶν ε', α' Μαρκόμαλοι, β' Βαρδουλοί, γ' Κουαδροί, δ' Βεριδοί, ε' Ἑρμοελοί.

Σαρματῶν ἔθνη καὶ ἀποικίαι εἰσὶ δύο, α' Ἁμαξόβιοι, β' Γραικοσαρμάται.

P 34 Δέον γνῶναι καὶ τὰ κλίματα τῶν ἀγνώστων ἐθνῶν καὶ τὰ ὀνομαστὰ ὄρη καὶ τοὺς ἐπισήμους ποταμούς. ἄρξομαι διαγράφειν περὶ τῶν ἐθνῶν ἀπὸ τῆς ἀνατολῆς καὶ μέχρι δύσεως ὅπως οἰκοῦσιν.

Ἀδιαβηνοὶ καὶ Ταϊανοὶ πέραν οἰκοῦσι τῶν Ἀράβων.

Ἀλαμοσσυνοὶ ἐσώτεροί εἰσιν τῶν Ἀράβων.

Σακκηνοὶ πέραν τῶν Ταϊανῶν.

Ἀλβανοὶ πέραν τῶν Κασπιανῶν πυλῶν οἰκοῦσιν.

Μαδιανισταὶ οἱ μείζονες, οἱ πολεμηθέντες ὑπὸ Μωϋσέως, ἐντὸς τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης οἰκοῦσιν.

B Ἡ μικρὰ δὲ Μαδιὰμ πέραν ἐστὶν τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης,

2. Βάσκονις V. ib. Καλλισκοὶ RV. ib. Ἄσκορες RV. 3. Γάλλων] τ' ἄλλων V, ἄλλων P. ib. καὶ Ναρβουσίων Ducangius, Κεναρβουσίων RV. 4. Ἐδνοί] Ἐδουοί P sola. 6. Ἑρμοεολοί V. 8. Γραικοσ. PV. 9. καὶ τὰ] τὰ P. 10. διαγράφειν] δὲ γράφειν P, δὲ διαγράφειν m. R. 13. Ἀδαβηνοὶ V. ib. Ταϊνοὶ V. 15. Ταϊανῶν] Ταηνῶν V. 17. Μαδιανιταὶ P sola. 19. Οἱ P.

coloniae sunt v. i. Lusitani, ii. Baetici, iii. Autrigoni, iv. Vascones, v. Callaeci, qui vocantur Astures.

Aliorum vero Narbonensium appellatorum populi et coloniae sunt iv. i. Lugduni, ii. Velici, iii. Sicani, iv. Hedui.

Germanorum nationes et coloniae v. sunt, i. Marcomalli, ii. Varduli, iii. Quadri, iv. Veridi, v. Hermoëli.

Sarmatarum populi et coloniae sunt ii. i. Hamaxobii, ii. Graecosarmatae.

Ignotarum etiam gentium praestat nosse regiones, celebresque montes, et insignes fluvios. De populis porro scribere aggrediar, ducto ab Oriente usque ad Occidentem, prout habitant, initio.

Adiabeni et Tajani ultra Arabes habitant.

Alamossyni citeriores sunt Arabibus.

Sacceni ultra Taïanos.

Albani ultra Caspias portas habitant.

Madianitae majores, qui a Moyse devicti sunt, cis mare Erythraeum degunt.

πλησίον Αἰγύπτου, ὅπου ἐβασίλευσε Ῥαγουὴλ ὁ πενθερὸς Μωϋσέως.

Πέραν τῶν Καππαδοκῶν εἰς τὰ δεξιὰ οἰκοῦσιν Ἀρμένιοι καὶ Ἴβηρες καὶ Βεῤῥανοὶ καὶ Σκύθες καὶ Κόλχοι καὶ Βοσποριανοί. οἱ δὲ καλούμενοι Σάλλοι, οἱ καὶ Σανῖται κεκλημένοι, οἱ ἕως τοῦ Πόντου ἐκτείνοντες, ὅπου ἐστὶν ἡ παρεμβολὴ Ἄψαρος καὶ Σεβαστόπολις καὶ ὁ Ἴσσου λιμὴν καὶ Φᾶσις ποταμός, ἕως τοῦ Τρα- R 80
πεζοῦντος ἐκτείνει τὰ ἔθνη ταῦτα.

Ὄρη δέ εἰσιν ὀνομαστὰ ιβ΄, α΄ Λίβανος ἐν Συρίᾳ, β΄ Καυ- C
κάσιον ἐν Σκυθίᾳ, γ΄ Ταῦρος ἐν Κιλικίᾳ, δ΄ Ἄτλας ἐν τῇ Λιβύῃ τῇ ἐξωτέρᾳ, ε΄ Παρνασὸς ἐν Φωκίδι, ς΄ Κιθαιρὼν ἐν Βοιωτίᾳ, ζ΄ Ἑλικὼν ἐν Τελμισσῷ, η΄ Παρθένιον ἐν τῇ Θρᾴκῃ, θ΄ Νύσσος τὸ Σίνα ἐν τῇ Ἀραβίᾳ, ι΄ Λυκαβηττὸς ἐν Χίῳ, ια΄ Πίννιον ἐν τῇ Ἰταλίᾳ, ιβ΄ Ὄλυμπος ἐν Μακεδονίᾳ.

Δεδειγμένων τῶν ὀνομαστῶν ὀρέων δέον καὶ τοὺς ἐπισήμους ποταμοὺς ἐξειπεῖν τοὺς ἀποχέοντας εἰς τὴν θάλασσαν. ποτα- V 29
μοὶ γάρ εἰσιν ὀνομαστοὶ μ΄· α΄ Ἰνδὸς ὁ καὶ Φεισών, β΄ Νεῖλος ὁ καὶ Γήων, γ΄ Τίγρις, δ΄ Εὐφράτης, ε΄ Ἰορδάνης, ς΄ Κήφισσος, ζ΄ Τάναϊς, η΄ Ἰσμηνός, θ΄ Ἐρύμανθος, ι΄ Ἅλυς, ια΄ Ἀσωπός, ιβ΄ Θερμωδών, ιγ΄ Ἐρασινός, ιδ΄ Ῥεῖος, ιε΄ Ἀλφειός, ις΄ Βορυ- D
σθένης, ιζ΄ Ταῦρος, ιη΄ Εὐρώτας, ιθ΄ Μαίανδρος, κ΄ Ἕλσμος,

7. *Οἴσσου* PV. 11. *ἐξωτέρᾳ* V, *δευτέρᾳ* P. 12. *τῇ* om. P. 13. *τὸ* om. P. *ib.* *τῇ* om. P. *ib.* *Λυκαβητὸς* V, *Λυκαβιτὸς* P. 15. *δέον* om. P, post *ποταμοὺς* interpolato (*δεῖ*). 17. *Φησῶν* V. 18. *Ἰωρδάνης* P. *ib.* *Κίφισσος* PV. 19. *Τανάης* PV. 20. *Ἀλφιός* PV. *ibid.* *Βορυνθένης* RV. 21. *Μέανδρος* PV.

Minor vero Madiam ultra mare Erythraeum jacet, juxta Aegyptum, Rhaguel Moysis socer regnavit.

Ultra Cappadoces ad dextram habitant Armenii, et Iberes, et Berrani, et Scythae, et Colchi, et Bosporiani. Qui vero dicuntur Salli, qui et Sanitae vocantur, ad Pontum usque protenduntur, ubi sunt Castra Asparus, et Sebastopolis, et Hoessi portus, Phasisque fluvius: usque ad Trapezuntem gentes illae porriguntur.

Sunt vero XII. montes celebriores. I. Libanus in Syria, II. Caucasus in Scythia, III. Taurus in Cilicia, IV. Atlas in Libya secunda, V. Parnassus in Phocide, VI. Cithaeron in Boeotia, VII. Helicon in Telmisso, VIII. Parthenius in Thracia, IX. Nyssus, Sina in Arabia, X. Lycabitus in Chio, XI. Appenninus in Italia, XII. Olympus in Macedonia.

Montibus celebrioribus enumeratis, recensendi sunt insignes fluvii qui in mare influunt. Sunt autem celebres fluvii XL. I. Indus, qui et Phison, II. Nilus, qui et Geon, III. Tigris, IV. Euphrates, V. Jordanis, VI. Cephissus, VII. Tanais, VIII. Isminus, IX. Erymanthus, X. Halys, XI. Asopus, XII. Thermodon, XIII. Erasinus, XIV. Rius, XV. Alpheus, XVI. Borysthenes, XVII. Taurus, XVIII. Eurotas, XIX. Meander, XX. Her-

κα' Ἄξιος, κβ' Πύραμος, κγ' Βοῖος, κδ' Ἕβρος, κε' Σαγάριος, κϛ' Ἀχελῷος, κζ' Πηνειός, κη' Εὔηνος, κθ' Σπερχειός, λ' Κάϋστρος, λα' Σιμόεις, λβ' Σκάμανδρος, λγ' Στρυμών, λδ' Παρθένιος, λε' Ἴστρος, λϛ' Βαῖτις, λζ' Ῥῆνος, λη' Ῥοδανός, λθ' Ἠριδανός, μ' Θούβηρις ὁ νῦν καλούμενος Τίβερις.

Ἔδοξέ μοι καὶ τὰς ἐπισήμους πόλεις τῶν ἑπτὰ κλιμάτων ἐξειπεῖν.

P 35 Α'. Κλίματος πρώτου Λιβύης τῆς ἐν τῇ Αἰγύπτῳ, Νίγρης μητρόπολις Αἰθιοπίας τῆς ἐν τῇ αὐτῇ Αἰγύπτῳ, α' Μερόη, β' Πτολεμαΐς, γ' Ἀραβία, δ' Μοῦζα.

Β'. Κλίματος δευτέρου Αἰγύπτου Διόσπολις μεγάλη, Συήνη, Ἀμμωνιακή, Ὄασις μεγάλη.

Γ'. Κλίματος τρίτου Μαυριτανίας Ὀππιδάνεον, Ἀφρική, Καρχηδών, Ἀδράμυστος· Κυρήνης Ἀρσινόη, Πτολεμαΐς, Ταύ-
R 82 χειρα, Ἀπολλωνία, Κυρήνη· Αἰγύπτου, Παρατόνιον, Ἀλεξάνδρεια μεγάλη, Πηλούσιον, Μέμφις, Πτολεμαῒς Ἑρμείου· Συρίας Ἰουδαίας Καισάρεια, Ἀσκαλών, Τιβεριάς, Νεάπολις,
B Σεβαστή, Σκυθόπολις, Αἰλία· Ἀραβίας Πετραίας Πέτρα, Μήδαβα, Βόστρα· Βαβυλῶνος Τερηδών.

1. Ἔξιος R. ibid. Εὖρος P, Εὔρων V, Εὖρον R. 2. Πίννιος PV. ib. Εὔκνος PV. ib. Σπέρχιος PV. 3. Στύρμων RV. 4. Βέττης PV. 5. Ἰριδανὸς PV. 6. τὰς om. P. 9. αὐτῇ om. V. ib. Μεροὶ PV. 11. Συήνη] Σωίνη PV. 14. Ἀρσυνόη P. ib. Ταύχειρα] Ταυχηρά V, Ταυχιστά P. V. Wesseling. ad Antonin. p. 67. 17. Ἀρκαλὼν R, Ἀσκαλὼν m. R. 19. Μείδαβα P. ibid. Τεριδὼν PV.

mus, XXI. Axius, XXII. Pyramus, XXIII. Danubius, XXIV. Hebrus, XXV. Sagarius, XXVI. Achelous, XXVII. Pinnius, XXVIII. Eucnus, XXIX. Sperchius, XXX. Caystrus, XXXI. Simois, XXXII. Scamander, XXXIII. Strymon, XXXIV. Parthenius, XXXV. Ister, XXXVI. Bettis, XXXVII. Rhenus, XXXVIII. Rhodanus, XXXIX. Eridanus, XL. Thuberis, qui nunc Tiberis appellatur.

Operae pretium videtur praeterea inclytas urbes septem climatum recensere.

I. Primi climatis Libyae in Aegypto, Nigre Metropolis Aethiopiae, quae est in ipsa Aegypto. I. Meroë, II. Ptolemais, III. Arabia, IV. Muza.

II. Secundi climatis Aegypti, Diospolis magna, Seine, Ammoniace, Oasis magna.

III. Climatis tertii Mauritaniae, Oppidaneum, Africa, Carthago, Adramystus, Cyrene, Arsynoë, Ptolemais, Tauchista, Appolonia, Cyrinae. Aegypti, Paratonion, Alexandria magna, Pelusium, Memphis, Ptolemais Hermii, Syriae Judaeae Caesarea, Ascalon, Tyberias, Neapolis, Sebaste, Scythopolis, Aelia. Arabiae Petraeae, Petra, Midaba, Bostra. Babylonis, Teridon.

Δ'. Κλίματος τετάρτου Συρίας κοίλης, Ἀντιόχεια, Ἄρκα, Ἱεράπολις, Σελεύκεια, Ἀπάμεια, Αἴμισα, Σαμόσατα, Πάλμυρα, Ἄραβες, Ἡλιούπολις, Δαμασκός, Ζεῦγμα· Ἀραβίας Μεσοποταμίας Νίσιβι, Σελεύκεια· Βαβυλῶνος Βαβυλῶνα· Ἀσσυρίας Νίνος, Ἄρβηλα, Κτησιφών· Σουσιανῆς Σοῦσα· Μηδίας Ἐκβάτανα, Ἀρσακία.

Ε'. Κλίματος πέμπτου πόλεις ἐπίσημοι Ἰταλίας Νεάπολις, Ῥώμη, Ποτίολοι· Σικελίας Μεσσήνη· Θρᾴκης Αἶνος, Φιλιππούπολις, Ἀδριανούπολις, Τραϊανούπολις, Ἄβδηρα, Προ- C *κόνησος, Πέρινθος, Θάσος νῆσος, Σαμοθρᾴκη νῆσος, Χερρόνησος, Κοῖλα, Σηστός· Μακεδονίας Δυράχιον, Θεσσαλονίκη, Ἀμφίπολις, Ἡράκλεια, Ἔδεσα, Πέλλα, Φίλιπποι, Κασάνδρεια, Λάρισσα, Ἀπολλωνιάς, Ἀδριανούπολις· Δαλματίας Ἐπίδαυρος· Ἑλλάδος Ἄργος· Βιθυνίας Νικομήδεια, Ἀπάμεια, Ἰουλιούπολις, Νίκαια· Ἀσίας μεγάλης Κύζικος, Ἀλεξάνδρεια Τρῳάς, Λάμψακος, Πέργαμος, Σμύρνα, Τένεδος, Ἔζαλοι, Ἄγκυρα, Σάρδη, Ἱεράπολις, Ἀπάμεια, Κιβύρα, Μιτυλήνη νῆσος, Χίος νῆσος· Γαλατίας Σινώπη, Πομπηιούπολις, Ἀντιόχεια, Πισιδία, Ἄγκυρα, Γέρμια, Ταύνιον, Πισσι-* D *νοῦντα, Λύστρα· Παμφυλίας Ὕπαιπα· Καππαδοκίας Κώ-*

2. 14. *Ἀπαμία* PV. ib. *Σαμώσατα* PV. 4. *Νήσιβι* PV. 5. *Μηδείας* PV. 8. *Ποτίολοι* om. P. ib. *Μεσίνη* P. 9. *Προικόνησος* P. 10. *Πήρινθος* V, *Πέρινθος* P. ib. *Θάσσος* PV, *Θάσσης* R. 11. *Κύλα* PV. ib. *Σειστός* P, *Σιστός* V. ib. *Δυῤῥάχιον* P sola. 12. *Πέλα* P. 13. *Ἀπωλονίας* PV. 17. *Κηβύρα* PV. 18. *Γαλατείας* PV. 19. *Πισσηδία* PV. 20. *Ὕπεπα* PV.

IV. Quarti climatis, Coele-Syriae, Antiochia, Arca, Hierapolis, Seleucia, Apamia, Aemisa, Samosata, Palmyra, Arabes, Heliopolis, Damascus, Zeugma. Arabiae Mesopotamiae, Nesibis, Seleucia. Babylonis, Babylona. Assyriae Ninus, Arbela, Ctesiphon. Susianae, Susa. Mediae, Ecbatana, Arsacia.

V. Quinti climatis urbes insigniores. Italiae, Neapolis, Roma. Siciliae, Messana. Thraciae, Aenus, Philippopolis, Hadrianopolis, Trajanopolis, Abdera, Proeconesus, Perinthus, Thassus insula, Samothrace insula, Cherronesus, Cyla, Sestus. Macedoniae, Dyrrachium, Thessalonice, Amphipolis, Heraclea, Edessa, Pella, Philippi, Cassandria, Larissa, Apolloniae, Hadrianopolis. Dalmatiae, Epidaurus. Helladis, Argos. Bithyniae, Nicomedia, Apamea, Juliopolis, Nicaea. Asiae majoris, Cizycus, Alexandria, Troas, Lampsacus, Pergamus, Smyrna, Tenedus, Ezali, Ancyra, Sardis, Hierapolis, Apamia, Cebyra, Mitylene insula, Chios insula. Galatiae, Sinope, Pompeiopolis, Antiochia, Pisidia, Ancyra, Germia, Taunium, Pessinus, Lystra. Pamphyliae Hype-

μανα, Ἀμάσεια, Καισάρεια, Μάζακα, Μηλιτίνη, Εἰκόνιον, Νικόπολις, Νεοκαισάρεια, Σάταλα· Ἀρμενίας μεγάλης Κολχίς.

ϛʹ. Κλίματος ἕκτου Λογδοῦνος, Δαλματίας Σαλῶναι· Καππαδοκίας Τραπεζοῦντα· Ἰταλίας Ῥάβεννα, Ἀκυληία· Μυσίας τῆς κάτω Ὀδησσός, Δορόστολος· Θρᾴκης Ἀπολλωνιάς, Ἀγχία-
R 84 λος, Βυζάντιον· Χερσονήσου Ἐλαιοῦς, Καλχηδών, Ἡράκλεια, Ἄμαστρα· Ἀσίας μικρᾶς Τένεδος· Γαλατίας Ἀμισός.

Ζʹ. Κλίματος ἑβδόμου τοῦ διὰ Βορυσθένους **.

P 36

Περὶ ἀστρονομίας.

Ἐν τοῖς χρόνοις τῆς πυργοποιίας ἐκ τοῦ γένους τοῦ Ἀρφαξὰδ ἀνήρ τις Ἰνδὸς ἀνεφάνη σοφὸς ἀστρονόμος, ὀνόματι Ἀνδουβάριος, ὃς καὶ συνεγράψατο πρῶτος Ἰνδοῖς ἀστρονομίαν.

Ἐγεννήθη δὲ καὶ ἄλλος ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ Σήμ, Χοὺς ὀνόματι, ὁ Αἰθίοψ, ὅστις ἐγέννησεν τὸν Νεβρὼδ γίγαντα τὸν τὴν Βαβυλωνίαν κτίσαντα, ὃν λέγουσιν οἱ Πέρσαι ἀποθεωθέντα καὶ γενόμενον ἐν τοῖς ἄστροις τοῦ οὐρανοῦ, ὅντινα καλοῦσιν Ὠρίωνα. οὗτος ὁ Νεβρὼδ πρῶτος κατέδειξε τὸ κυνηγεῖν καὶ χορηγεῖν
B πᾶσι θηρία εἰς βρῶσιν· καὶ ἐπρώτευε Περσῶν.

Ἐκ δὲ τῆς αὐτῆς φυλῆς τοῦ Σὴμ τῆς κρατησάσης Συρίαν

1. Ἀμασία, Κεσσάρεια PV. 2. Κόλχης PV. 4. Ῥάβαινα PV. 5. Ὀδυσσὸς PV. ib. Δωρόστολος P. 6. Ἐλέους PV. 8. τοῦ om. P. Post Βορυσθένους indicavi lacunam. 10. Ἀρφαχσὰδ V, Ἀρφασὰδ R. 17. καὶ χορηγεῖν om. P.

pa. Cappadociae Comana, Amasia, Caesarea, Mezaca, Melitene, Iconium, Nicopolis, Neocaesarea, Satala. Armeniae majoris, Colchis.

VI. Sexti climatis, Lugdunum. Dalmatiae, Salonae. Cappadociae Trapezus. Italiae, Ravenna, Aquileia. Mysiae inferioris, Odyssus, Dorostolus. Thraciae, Apollonias, Anchialus, Byzantium. Chersonesi, Eleus, Calchedon, Heraclea, Amastra. Asiae minoris, Tenedus. Galatiae, Amisus.

VII. Climatis septimi, per Borysthenem.

De Astronomia.

Iis temporibus, quibus Turris condebatur, quidam Indus extitit, ex stirpe Arphaxad, sapientiae laude, et Astronomiae cognitione clarus, nomine Andubarius, qui primus apud Indos de Astronomica disciplina libros conscripsit.

Natus est praeterea alius ex tribu Sem, Chus appellatus, genere Aethiops, ex quo progenitus Nembrod gigas, Babylonis conditor, quem aiunt Persae inter Deos fuisse relatum, ac inter coelestia astra conspici, huncque Orionem nuncupant. Hic Nembrod ferarum ad escam venationem primus docuit, Persisque primus imperavit.

Ex eadem tribu Sem, primogeniti Noe filii, in Syria ac Perside,

καὶ τὴν Περσίδα καὶ τὰ λοιπὰ μέρη τῆς ἀνατολῆς τοῦ πρώτου υἱοῦ τοῦ Νῶε ἐγεννήθη καὶ ἀνεφάνη ἄνθρωπος γιγαντογενής, ὀνόματι Κρόνος, ἐπικληθεὶς ὑπὸ Δάμνου τοῦ ἰδίου πατρὸς εἰς τὴν ἐπωνυμίαν τοῦ πλάνητος ἀστέρος. ἐγένετο δὲ δυνατὸς οὗτος, ὅστις πρῶτος κατέδειξε τὸ βασιλεύειν ἤτοι ἄρχειν καὶ κρατεῖν τῶν ἄλλων ἀνθρώπων· καὶ ἐβασίλευσεν αὐτὸς πρῶτος τῆς Ἀσσυρίας ἔτη πολλά, καὶ ὑπέταξε πᾶσαν τὴν γῆν Περσίδος ἀπὸ τῆς Ἀσσυρίων ἀρξάμενος. ἦν δὲ φόβον ἔχων πρὸς πάντας, ὡς πολέ- C μιος καὶ ἀναιρῶν πάντας· ὅστις εἶχε γυναῖκα τὴν Σεμίραμιν τὴν καὶ Ῥέαν καλουμένην παρὰ Ἀσσυρίοις διὰ τὸ καὶ αὐτὴν εἶναι ὑπερήφανον καὶ ἀλαζόνα. ἦν δὲ καὶ αὐτὴ ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ Σὴμ τοῦ υἱοῦ Νῶε. ἔσχεν δὲ υἱὸν ὁ Κρόνος ὀνόματι Πῖκον, ὅστις ἀπὸ τῶν γονέων ἐκλήθη Ζεὺς εἰς ὄνομα καὶ αὐτὸς τοῦ πλανήτου ἀστέρος. ἔσχε δὲ καὶ ἄλλον υἱὸν ὁ αὐτὸς Κρόνος ὀνόματι Νίνον· ἔσχε δὲ καὶ θυγατέρα ὀνόματι Ἥραν. ἔλαβεν δὲ γυναῖκα Πῖκος ὁ καὶ Ζεὺς τὴν ἰδίαν αὐτοῦ ἀδελφὴν τὴν Ἥραν, ἣν καὶ Ζυγίην Νέμεσιν ἐκάλουν τινὲς εὐχαριστοῦντες αὐτῇ ὡς ἀγαθῇ καὶ δίκαια πάντα θελούσῃ· ἐξ ἧς ἔσχεν υἱὸν Πῖκος ὁ καὶ Ζεύς, ὃν ὠνόμασε Βῆλον διὰ τὸ ὀξύτατον εἶναι τὸν παῖδα. ὁ δὲ D προπάτωρ Κρόνος ἐάσας τὸν ἑαυτοῦ υἱὸν Πῖκον ἐν τῇ Ἀσσυρίᾳ καὶ τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα Ῥέαν τὴν καὶ Σεμίραμιν μετὰ τοῦ Πίκου

1. μέρη Anonymus ante Malalam p. 17. 14. ed. Bonn., μέχρι P, μέχρις V. 3. Δόμνου P sola, Οὐρανοῦ Anon. 5. κατεδείξατο β. P. 9. Σεμιραμὴν PV plerumque. 10. τὸ καὶ] καὶ τὸ P. 11. ἀλαζῶνα PV. 15. θυγατέρα] θυγατέραν PV. ib. ἔλαβεν — Ἥραν om. P. 18. Πῖκος m. R, Νίνος PV. ib. ὁ καὶ] καὶ ὁ P. 19. τὸ om. P. 21. καὶ alterum om. P.

caeterisque regionibus ortum spectantibus regnante, ex gigantum prosapia procreatus vir floruit, Chronus seu Saturnus appellatus, cui id nominis a Domno patre inditum de errantis astri nomenclatura. Hic porro cum esset admodum potens, regnandi ac imperandi, hominesque sibi alios subjiciendi artem primus edocuit: ipseque primus annos multos in Assyria regnavit, tota deinde Perside, initio ab Assyriis facto, imperio suo subjecta, cum ab omnibus ut hostis et tyrannus terrori esset. Huic uxor fuit Semiramis, quam ob illius fastum et arrogantiam Rheam vocant Assyrii: ipsa perinde ex tribu Sem Noe filii oriunda. Saturno vero filius fuit Picus, qui a parentibus Jupiter nuncupatus est, de nomine pariter errantis astri. Habuit et alterum filium Saturnus, cui Ninus nomen fuit, et filiam, Junonem appellatam, quam Nemesin jugalem quidam vocarunt, quod bona esset, et quod justa omnia vellet. Ex ea filium habuit Picus seu Jupiter, quem Belum nominavit, quod pedum celeritate praestaret. Saturnus vero avus, permissa Jovi seu Pico filio Assyria, et relicta cum filio Pico seu Jove uxore sua Rhea seu Semiramide,

R 86 τοῦ καὶ Διὸς υἱοῦ αὐτοῦ. καὶ λαβὼν πολλὴν βοήθειαν ὄχλου
ἀνθρώπων γενναίων ἀπῆλθεν ἐπὶ τὴν δύσιν ἀβασίλευτον οὖσαν,
μὴ κρατουμένην ὑπό τινος βασιλεύοντος· καὶ ἐκράτησεν τῶν δυ-
τικῶν μερῶν, ἀφανὴς ἐκ τῆς Συρίας γενόμενος. καὶ ἔμεινεν
κρατῶν καὶ βασιλεύων τῆς δύσεως πάσης ἐπὶ ἔτη πολλά, καὶ
ἔσχεν ἐκεῖ γυναῖκα ὀνόματι Φιλύραν, ἐξ ἧς ἔσχεν ἄλλον υἱὸν ὀνό-
ματι Ἄφραον, ᾧτινι ἔδωκε τὴν πρὸς Λιβύην γῆν. καὶ ἐκράτει
P 37 τῶν ἐκεῖ βασιλεύων ὁ Ἄφραος, ὅστις ἔγημε τὴν Ἀστυνόμην ἐκ
τῆς Λακερίας νήσου, καὶ ἐγέννησεν θυγατέρα, ἣν ἐκάλεσεν
Ἀφροδίτην εἰς ὄνομα καὶ αὐτὴν τοῦ πλάνητος ἀστέρος τῆς οὐρα-
νίας Ἀφροδίτης, φιλόσοφον γενομένην, ὅστις ἐγαμήθη Ἀδώνιδι
τῷ υἱῷ τοῦ Κινύρου, Ἀθηναίῳ, καὶ αὐτῷ φιλοσόφῳ, καὶ ἔμειναν
V 31 ὁμοῦ φιλοσοφοῦντες σωφρόνως ἄχρι θανάτου. ἔσχεν δὲ ἐκ τῆς
αὐτῆς Φιλύρας ὁ Κρόνος καὶ ἄλλον υἱὸν τὸν λεγόμενον Χείρωνα,
φιλόσοφον καὶ αὐτόν. μετὰ δὲ τὸ βασιλεῦσαι τὸν Πῖκον τὸν
καὶ Δία τῆς Ἀσσυρίας ἔτη τριάκοντα ἐάσας καὶ αὐτὸς τὴν
ἑαυτοῦ μητέρα καὶ τὴν Ἥραν τὴν ἑαυτοῦ ἀδελφὴν καὶ γυναῖκα,
B καὶ ποιήσας τὸν ἑαυτοῦ υἱὸν Βῆλον βασιλέα τῆς Ἀσσυρίας, ἀπῆλ-
θεν ἐπὶ τὴν δύσιν πρὸς τὸν ἑαυτοῦ πατέρα τὸν Κρόνον. ὁ δὲ
Βῆλος ἐβασίλευσεν τῶν Ἀσσυρίων ἔτη δύο, καὶ τελευτᾷ, ὅντινα
οἱ Πέρσαι ἀπεθέωσαν. ὁ δὲ Κρόνος ἑωρακὼς τὸν ἑαυτοῦ υἱὸν
Πῖκον τὸν καὶ Δία ἐλθόντα πρὸς αὐτὸν ἐν τῇ δύσει, παρεχώρη-

4. ἀφανὴς ἐν τῇ Ἀσσυρίᾳ γενόμενος P. 6. Φηαύραν P. 8. Ἀστυνόμην m. RP, Ἀστυέμην R, Ἀστυώμην V. 11. ὅστις] ἥτις m. R. 13. ἐκ τῆς αὐτῆς] ἐξ αὐτῆς τῆς P. 14. Φιαύρας V, Φηαύρας P.

magnisque copiarum ac generosorum virorum comparatis auxiliis, in regiones Occidentales, quae a nullo tum Rege obtinebantur, profectus has sibi asseruit, in Assyria deinceps non visus: annisque compluribus universo Occidenti imperavit. Uxorem duxit nomine Pheauram, ex qua filium alterum procreavit, Aphraum appellatum, cui terras versus Libyam regendas tradidit: ubi cum is imperaret, Astynomem ex Laceria insula oriundam sibi in conjugem adscivit, ex eaque filiam genuit, quam de errantis caelestis astri Veneris nomine Venerem appellavit, quae Philosophiae studia inprimis coluit. Illa autem Adonidi Atheniensi, Cinyrae filio, et ipsi Philosopho, nuptui tradita est, cum uterque in magna vitae modestia usque ad mortem Philosophiae operam una contulisset. Suscepit Saturnus ex Pheaura filium alium Chironem nuncupatum, et ipsum Philosophiae addictum. Picus vero seu Jupiter, cum Assyriorum regnum annis xxx. administrasset, relicta et ille matre sua, et Junone sorore simul et uxore, filioque Belo Assyriae Rege constituto, ipse ad Saturnum parentem in Occidentem concessit. Belus ergo cum Assyriis biennio imperasset, obiit, a Persis in Deorum coetum relatus. At Saturnus cum Picum seu Jovem ad se venientem in Occidentem comperisset, re-

σεν αὐτῷ τὴν βασιλείαν τῆς δύσεως· ἦν γὰρ γεγηρακὼς καὶ ταλαιπωρήσας ὁ αὐτὸς Κρόνος. καὶ ἐβασίλευσεν τῆς δύσεως, ἤγουν τῆς Ἰταλίας, Πῖκος ὁ καὶ Ζεὺς ὅλα ἔτη ξβ'· τῆς δὲ Ἀσσυρίας μετὰ τὸν Βῆλον ἐβασίλευσεν Νῖνος ὁ ἄλλος υἱὸς Κρόνου, ὅστις καὶ τὴν ἑαυτοῦ μητέρα τὴν Σεμίραμιν ἔλαβεν γυναῖκα· ἐξ οὗ Πέρσαις νόμος γαμεῖν τὰς ἑαυτῶν μητέρας καὶ τὰς ἀδελφάς, διὰ τὸ καὶ τὸν Πῖκον λαβεῖν τὴν ἑαυτοῦ ἀδελφὴν τὴν Ἥραν γυ- C *ναῖκα, καθὰ καὶ ὁ σοφώτατος Ὅμηρος ἐκτίθεται, Ἥρην προσεῖπε κασιγνήτην ἄλοχόν τε. καὶ τελευτᾷ ὁ Κρόνος. ὁ δὲ Νῖνος ἐπικρατὴς γενόμενος τῆς Ἀσσυρίας κτίζει τὴν Νινευὴ πόλιν Ἀσσυρίοις, καὶ βασιλεύει πρῶτος ἐν αὐτῇ, ἔχων τὴν Σεμίραμιν τὴν καὶ Ῥέαν τὴν ἑαυτοῦ μητέρα καὶ γυναῖκα μεθ' ἑαυτοῦ.*

Ἐξ αὐτοῦ οὖν τοῦ γένους ἐγεννήθη καὶ ὁ Ζωρόαστρος ὁ ἀ- R 88 *στρονόμος Περσῶν ὁ περιβόητος, ὅστις μέλλων τελευτᾶν ηὔχετο ὑπὸ πυρὸς ἀναλωθῆναι οὐρανίου, εἰπὼν τοῖς Πέρσαις ὅτι ἐὰν καύσῃ με τὸ πῦρ, ἐκ τῶν καιομένων μου ὀστέων ἐπάρατε καὶ φυλάξατε, καὶ οὐκ ἐκλείψει τὸ βασίλειον ἐκ τῆς ὑμῶν χώρας* D *ὅσον χρόνον φυλάττετε τὰ ἐμὰ ὀστέα. καὶ εὐξάμενος τὸν Ὠρίωνα ἀπὸ πυρὸς ἀερίου ἀνηλώθη. καὶ ἐποίησαν οἱ Πέρσαι καθὼς εἶπεν αὐτοῖς· καὶ ἔχουσι φυλάττοντες τὸ λείψανον αὐτοῦ τεφρωθὲν ἕως νῦν.*

8. καθὰ] κατὰ PV. ib. Ὅμηρος] Il. π v. 432. σ v. 356. ib. Ἥριν V, Ἥραν P. 12. Ῥαίαν PV. 14. Ζοροάστρης P. 15. ὁ om. P. 17. καύσῃ] ἐκκαύσει P, κεκαύσει RV. 18. λείψει P. ib. ἡμῶν χώρας V, χώρας ἡμῶν P.

gno Occidentis ultro ei cessit, cum senio ac aegritudine laboraret. Picus igitur qui et Jupiter in Occidente seu in Italia regnavit annos totos LXII. Assyriae vero post Belum imperavit Ninus, Saturni alius filius, qui matrem suam Semiramidem in uxorem duxit: unde Persis ex lege indultum, ut matres et sorores ducere in conjuges liceret, cum et Picus sororem Junonem matrimonio sibi pariter copulasset: quemadmodum et doctissimus Homerus ait, *Junonem sororem uxoremque sic fando adortus est.* Saturno extincto, Assyriae regno potitus Ninus, ac Ninive urbe exaedificata, in ea primus Assyriis imperavit, una cum Semiramide seu Rhea matre, eademque et uxore.

Ex illius igitur genere natus est Zoroastres, celebris apud Persas Astronomus, qui morti proximus, precatus est, ut coelesti igne consumeretur, Persas sic allocutus: *Cum ignis me combusserit, ex combustis meis ossibus, cineres tollite et servate: regnum enim a vestra regione non auferetur, quamdiu servabitis ossa mea.* Invocato deinde Orione, aerio igne consumptus est. Persae vero quod ille imperarat executi, illius reliquias in cineres redactas usque hodie servant.

Μετὰ δὲ Νίνον ἐβασίλευσεν Ἀσσυρίων Θοῦῤῥας ὀνόματι, ὅντινα μετωνόμασεν ὁ τούτου πατὴρ Ζάμης ὁ τῆς Ῥέας ἀδελφὸς Ἄρεα εἰς ὄνομα τοῦ πλάνητος ἀστέρος. οὗτος ἐγένετο πικρὸς πολεμιστής, ὅστις ἐπολέμησεν ἐπὶ τὰ ἀρκτῷα μέρη, ἐπελθὼν P 38 *καὶ Καυκάσῳ τινὶ καὶ αὐτῷ δυνατῷ ἀνθρώπῳ γιγαντογενεῖ καὶ πολεμικῷ, καταχθέντι ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ Ἰάφεθ τοῦ υἱοῦ τοῦ Νῶε, καὶ πολεμήσας τὸν Καύκασον ἐφόνευσε καὶ παρέλαβε τὴν χώραν αὐτοῦ. καὶ ἐλθὼν ἐν τῇ Θρᾴκῃ ἐκεῖ τελευτήσας κεῖται· ᾧτινι Ἄρεϊ ἀνέστησαν πρῶτον στήλην οἱ Ἀσσύριοι καὶ ὡς θεὸν προσεκύνουν αὐτόν, καὶ ἕως τῆς νῦν καλοῦσι περσιστὶ τὸν Βαὰλ θεόν, ὅ ἐστι μεθερμηνευόμενον Ἄρης, πολέμων θεός. τούτου μνημονεύει ἡ προφητικὴ γραφὴ τοῦ Δανιὴλ καὶ τῶν τριῶν παίδων ὅτι ἠναγκάζοντο προσκυνεῖν αὐτῷ. καὶ μετὰ τὴν τελευτὴν Ἄρεως ἐβασίλευσεν ὁ Λάμης. καὶ μετὰ Λάμην ἐβασίλευ-* B *σεν Ἀσσυρίων Σαρδανάπαλλος ὁ μέγας, ὅντινα Περσεὺς ὁ Δανάης ἐφόνευσεν καὶ ἀφείλατο τὴν βασιλείαν ἀπὸ Ἀσσυρίων, καὶ βασιλεύσας αὐτῶν εἰς τὸ ἴδιον αὐτοῦ ὄνομα ἐπεκάλεσεν αὐτοὺς Πέρσας. ἅτινα συνεγράψατο Σεμηρώνιος ὁ Βαβυλώνιος Πέρσης. ὁ δὲ ἀδελφὸς τοῦ Νίνου Πῖκος ὁ καὶ Ζεὺς βασιλεύων τῆς Ἰταλίας ἐπέμεινεν.*

Ἐν δὲ τοῖς αὐτοῖς χρόνοις οὔτε πόλις οὔτε διοίκησίς τις ἦν

2. ὁ τῆς] ἐκ τῆς P. 5. *Καυσάσῳ* R, *καύσας* V. *ib.* τινὶ] ᾧ τινι PV. *ib.* δυνατῷ — πολεμικῷ om. P. 9. πρῶτον Ducangius cum Anon. p. 19. 3., πρώτην RV. 12. *Δανιὴλ*] XII. 15. *Σαρδαναπαλός* P hic et infra. 16. ἀφείλετο P. 17. ὄνομα αὐτοῦ P.

Post Ninum in Assyria regnavit Thurras appellatus, cui Zames pater, et Rheae frater, de errantis astri nomine, Martis cognomen indidit. Hic acerrimus fuit bellator, qui expeditione versus Aquilonis plagas suscepta, Caucasum, et ipsum de tribu vel genere Japhet, filii Noe, ortum, bello aggressus, eo interfecto, regnum illius invasit, progressusque in Thraciam, ibi extinctus jacet: cui quidem Marti tum primum statuam erexere Assyrii, a quibus exinde pro Deo cultus est, quemque ad haec usque tempora Persica lingua Baal Deum vocant, quod Graece idem valet ac Mars, bellorum Deus. Illius meminit in Prophetiarum libro Daniel, cum ait tres pueros illum adorare coactos fuisse. Post Martis excessum, Lames regnavit: post Lamem Assyriis imperavit magnus ille Sardanapalus, quem Perseus Danaes filius interfecit. Is ablato ab Assyriis regno, Assyriorum Rex constitutus, de suo nomine Persas illos appellavit, quemadmodum Semeronius Persa literis consignavit. Nini vero frater Picus, qui et Jupiter, Italiae regnum obtinuit.

Hisce temporibus, nulla erat civitas, nullaque provincia in Occi-

ἐν τῇ δύσει, ἀλλ' ἁπλῶς ᾠκεῖτο πᾶσα ἡ γῆ ἐκείνη ἀπὸ τῶν μετοικησάντων ἐκεῖ ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ Ἰάφεθ υἱοῦ Νῶε.

Ἔζησεν δὲ Πῖκος ὁ καὶ Ζεὺς ἔτη ρκ', κρατῶν τὴν δύσιν καὶ V 32 βασιλεύων αὐτῆς· καὶ ἔσχεν υἱοὺς πολλοὺς καὶ θυγατέρας ἀπὸ τῶν εὐπρεπῶν γυναικῶν. ἔσχεν δὲ ὁ αὐτὸς Πῖκος ὁ καὶ Ζεὺς C υἱὸν ὀνόματι Φαῦνον, ὃν καὶ Ἑρμῆν ἐκάλεσεν εἰς ὄνομα τοῦ R 90 πλάνητος ἀστέρος. ὁ αὐτὸς Πῖκος ὁ καὶ Ζεὺς ἔσχε μετὰ τὸν Ἑρμῆν καὶ Ἡρακλέα, καὶ μετ' ἐκεῖνον ἄλλον υἱὸν τὸν Περσέα ἀπὸ εὐπρεποῦς γυναικὸς ὀνόματι Δανάης, θυγατρὸς τοῦ Ἀκρισίου τοῦ καταγομένου ἐκ τῆς Ἀργείων χώρας, περὶ ἧς ἐμυθολόγησεν Εὐριπίδης ὁ σοφώτατος ἐν τῇ συντάξει τοῦ αὐτοῦ δράματος ἐν κιβωτῷ τινι βληθεῖσαν τὴν Δανάην βληθῆναι κατὰ θάλασσαν, ὡς φθαρεῖσαν ὑπὸ Διὸς μεταβληθέντος εἰς χρυσόν. ὁ δὲ σοφώτατος Βρούττιος ὁ ἱστορικὸς καὶ χρονογράφος ἐξέθετο ὡς ὁ αὐτὸς Πῖκος ὁ καὶ Ζεὺς οὖσαν ταύτην ἐν κουβουκλείῳ παρακειμένῳ D τῇ θαλάσσῃ πολλῷ χρυσίῳ πείσας ἠδυνήθη προτρεψάμενος ἐκβαλεῖν, ἥντινα ἁρπάσας ὡς πάνυ εὐπρεπῆ ἔφθειρεν, καὶ ἐξ αὐτῆς ἔσχεν υἱὸν ὀνόματι Περσέα τὸν προειρημένον· ὅντινα πτερωτὸν γράφουσιν διὰ τὸ ἐκ παιδόθεν περίγοργον εἶναι τὸν παῖδα. ὅθεν καὶ ὁ τούτου πατὴρ Πῖκος ὁ καὶ Ζεὺς ἐδίδαξεν αὐτὸν πράττειν καὶ τελεῖν τὴν μαγείαν τοῦ μυσαροῦ σκύφου, διδάξας αὐτὸν πάντα τὰ περὶ αὐτοῦ μυστικὰ καὶ δυσσεβῆ πλανήματα, λέγων

5. ὁ prius om. P. 7. ὁ prius om. P sola, V (?). 12. κληθῆναι R. 14. Βρούτιος P. 15. παρακειμένων R. 19. τὸν] αὐτὸν P.

dente, sed simpliciter habitabatur terra illa ab iis qui huc transmigrarant ex tribu Japhet filii Noe.

Vixit Picus, qui et Jupiter appellatus, annos cxx. cum Occidenti ac Italiae imperasset, multis utriusque sexus ex praestantibus forma feminis susceptis liberis. Extitit eidem Pico seu Jovi filius Faunus, quem de errantis astri nomine Mercurium nuncupavit. Habuit praeterea idem Picus, seu Jupiter, post Mercurium, Herculem: et post illum filium alterum Persea ex elegantis formae femina Danae appellata, Acrisii ex Argivorum regione oriundi sorore, quam doctissimus finxit Euripides, in ea quam illius nomine inscripsit Tragoedia, in arcam quandam inclusam, in mare deinde dejectam, quod a Jove in aurum transformato fuisset corrupta. At doctissimus Brutius Historicus et Chronographus tradit Danaem, cum in cubiculo, quod mare spectabat, conclusa esset, multo auro suasisse Picum seu Jovem ut ex eo educeretur, raptamque ut forma praestantissimam corrupisse, ac ex ea procreasse filium Perseum nomine, cujus meminimus: quem quidem alatum vulgo ideo effingunt, quod a puero, acri ac versatili esset ingenio: unde et illius pater Picus, seu Jupiter, magicis execrandi clypei artibus illum instruxit, omniaque illius arcana et impia mysteria ac fallacias edocuit, cum haec illi diceret:

αὐτῷ ὅτι Νικᾷς πάντας τοὺς πολεμίους ἐξ αὐτοῦ καὶ τοὺς P 39 ἐχθρούς σου καὶ πάντα ἄνθρωπον ἐναντιον καὶ πάντας τοὺς βλέποντας ἐν αὐτῷ τῷ προσώπῳ τῆς Γοργόνης τυφλουμένους καὶ μένοντας ὡσεὶ νεκροὺς καὶ κατασφαζομένους ὑπὸ σοῦ. καὶ λοιπὸν ὁ Περσεὺς πεισθεὶς τῷ ἰδίῳ πατρὶ Πίκῳ τῷ καὶ Διὶ εἰς τὸν μετὰ ταῦτα χρόνον μετὰ τελευτὴν τοῦ αὐτοῦ πατρὸς Πίκου τοῦ καὶ Διὸς τελείας ἡλικίας γενόμενος ἐπεθύμησε τῆς τῶν Ἀσσυρίων βασιλείας, διαφθονούμενος τοῖς τέκνοις τοῦ Νίνου τοῦ θείου αὐτοῦ τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. καὶ χρηματισθεὶς ἀπῆλθεν ἐν τῇ χώρᾳ τῆς Λιβύης, καὶ κατὰ τὴν χώραν ὑπήντησεν τῷ αὐτῷ Περσεῖ μία παρθένος κόρη τελεία χωρική, ἀγρίας ἔχουσα τὰς B τρίχας καὶ ὀφθαλμούς. καὶ στήσας ἐπηρώτησεν αὐτὴν λέγων, Τί σου τὸ ὄνομα; ἡ δὲ εἶπεν μετὰ παῤῥησίας Μέδουσα. καὶ κρατήσας αὐτῆς τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς ᾧ ἐβάσταζεν λογχοδρεπάνῳ ξίφει ἀπέτεμεν αὐτῆς τὴν κεφαλήν. καὶ λαβὼν αὐτὸς ὁ Περσεὺς εὐθέως ἐτέλεσε τὴν κάραν μυστικῶς, καθὼς ἐδιδάχθη ὑπὸ τοῦ ἰδίου πατρὸς Πίκου τοῦ καὶ Διός· ἥντινα ἐβάσταζεν εἰς ἰδίαν βοήθειαν πρὸς πάντας ἐχθροὺς καὶ πολεμίους R 92 εἰς τὸ ὑποτάσσειν καὶ ἀναιρεῖν. τὴν δὲ κάραν ἐκάλεσεν Γοργόνην διὰ τὸ ὀξὺ τοῦ βοηθήματος καὶ διὰ τὸ ἐνεργὲς πρὸς τοὺς ἐναντίούς. κἀκεῖθεν περάσας ἦλθεν ἐπὶ τὴν Αἰθιοπίαν χώραν, ἥτις ἐβασιλεύετο ὑπὸ τοῦ Κηφέως, καὶ εὑρηκὼς ἐκεῖ ἱερὸν Πο-

4. κατασφαξομένους P. 13. Μηδοῦσα PV. 14. λογχοδρεπάνῳ P, λογχωδρεπάνῳ V, λόγχῳ δρεπάνῳ R. 19. δὲ om. P. ib. κάρην R. 20. καὶ διὰ] καὶ P. ib. ἐνεργῶς R.

Omnes hostes tuos ac inimicos quotquotque tibi adversabuntur, cum isto clypeo superabis: ita ut quicunque in eo Gorgonis caput respicient, confestim occaecati, veluti exanimes, et a te interfecti permaneant. Hisce a parente Pico, seu Jove, dictis confisus Perseus, postmodum eo extincto, cum adolevisset, perfectaeque esset aetatis, regnum Assyriorum affectavit, cum a Nini patrui, parentis sui fratris, filiis aegre ferret, illud possideri. Consultoque oraculo, dum versus Libyam proficiscitur, occurrit illi adultae aetatis puella virgo, rustica, capillis et oculis feritatem quandam praeferens: cumque constitisset, hanc ita est affatus: *Quod tibi nomen est?* Illa vero confidenter respondit, *Medusa*. Tum ille arreptis capitis capillis, quo accinctus erat falcato gladio, caput illius dissecuit, quam Perseus acceptam magicis incantationibus initiavit, quemadmodum a parente Pico seu Jove edoctus fuerat, eamque contra hostes omnes ac inimicos auxilio sibi futuram detulit, quo suae eos subjiceret potestati, vel interficeret. Caput vero, propter auxilii celeritatem, et vim contra hostes, Gorgonem appellavit.

Profectus inde, in Aethiopiam concessit, cui tum Cephaeus imperabat, ubi repertum Neptuni templum ingressus, in eo manentem et a Ce-

σειδῶνος εἰσῆλθεν ἐν αὐτῷ, καὶ εἶδεν ἐν τῷ ἱερῷ παραμένουσαν C *κόρην κατὰ τάγμα τοῦ ἰδίου αὐτῆς πατρὸς Κηφέως ἐκδοθεῖσαν καὶ λεγομένην Ἀνδρομέδαν παρθένον. καὶ ταύτην ἀπέσπασεν ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ, καὶ φθείρας αὐτὴν ὡς εὐπρεπῆ ἔλαβεν εἰς γυναῖκα. καὶ καταπλεύσας ἀνεχώρησεν ἐκ τῆς χώρας ἐκείνης, καὶ ἐρχόμενος κατὰ γῆν Ἀσσυρίων κατήντησεν ἐν τῇ χώρᾳ τῆς Λυκαονίας. καὶ γνόντες οἱ Λυκάονες ἀντιστάντες ἐπολέμησαν αὐτῷ· καὶ χρησάμενος τῇ βοηθείᾳ τῆς κάρας τῆς Γοργόνης ἐνίκησεν τοὺς Λυκάονας. καὶ εὑρηκὼς κώμην λεγομένην Ἄμανδραν, ἐποίησεν αὐτὴν πόλιν, καὶ ἔστησεν τὴν ἑαυτοῦ στήλην ἔξω τῶν* V 33 *πυλῶν βαστάζουσαν τὸ ἀντεικόνισμα τῆς Γοργόνης, καὶ θυ-* D *σίαν ποιήσας ἐκάλεσε τὴν τύχην τῆς πόλεως Περσίδα εἰς τὸ ἴδιον αὐτοῦ ὄνομα· ἥτις στήλη ἕως τοῦ παρόντος ἐκεῖσε ἵσταται· ἥντινα πόλιν ἐκάλεσεν Εἰκόνιον, διότι πρὸ τῆς νίκης εἰκόνα τὴν τῆς Γοργόνης ἐκεῖ ἔλαβεν. ὑπέταξε δὲ καὶ τὰς ἄλλας χώρας μηδενὸς ἀνθισταμένου. ἐρχόμενος δὲ ἐπὶ τὴν Ἰσαυρίαν καὶ Κιλικίαν, καὶ ἀντιστάσεως γενομένης αὐτῷ πολεμίων, ἐχρηματίσθη ὅτι ἀπὸ τοῦ ἵππου ἀποβὰς τὸν σὸν ταρσὸν τοῦ ποδὸς εἰς τὴν χθόνα πήξας νίκην λάβοις. καὶ κατελθὼν ἐκ τοῦ ἰδίου ἵππου ἐν τῇ λεγομένῃ κώμῃ Ἀνδρασῷ ἐκεῖ τὸν ταρσὸν τοῦ ποδὸς ἔπηξεν. καὶ νικήσας τῇ χρήσει τῆς Γοργόνης ἐποίησε τὴν αὐτὴν* P 40 *κώμην πόλιν, ἥντινα ἐκάλεσε Ταρσὸν ἐκ τοῦ χρησμοῦ τοῦ ἰδίου*

1. *ἴδεν* PV. 3. *Ἀνδρομήδαν* PV. 6. *Λυκαωνίας — Λυκάωνες — Λυκάωνας* PV. 11. *Γοργόνης* V a correctore, *Γοργονίας* P. 14. *διότι* m. R PV, *διὰ τί* R. *ibid.* *πρώτης νίκης εἰκόνα σὺν τῇ Γοργόνῃ.* Malalas p. 36. 19., *πρὸ τῆς νίκης εἰκόνα σὺν τῆς Γοργόνης* RV. 18. *σὸν* om. P. 22. *τοῦ ἰδίου*] *ἰδίου* P.

phaeo parente huic addictam virginem conspexit, nomine Andromedam: quam e templo abstractam, quod eximia esset forma, corruptam primo, in uxorem sibi postea adscivit. Istinc deinde solvens, discessit, profectusque versus Assyrios, in Lycaoniam venit: cujus adventu percepto, hunc bello aggressi sunt Lycaones. Is vero Gorgonis capitis usus ope, horum victor statim extitit, reperto vico Amandra appellato, ex eo civitatem confecit, et suam ipsius statuam, Gorgonis caput deferentem, extra portas erexit, peractisque sacrificiis, urbis Fortunam de suo nomine Persidem nuncupavit: quae quidem statua ad nostra usque tempora perstitit. Urbem vero Iconium appellavit, quod per Gorgonis imaginem ac figuram victoriam ibi esset consecutus. Subjecit sibi postea multas alias provincias, nemine obsistente. Exinde in Isauriam et Ciliciam profectus, hostibus illius transitum cum copiis impedientibus, hocce oraculum accepit: *Ex equo cum desilieris, calcem pedis in terram si defigas potieris victoria.* Cumque ex equo descendisset in vico Andraso dicto, pedis calcem ibi defixit: et Gorgonis ope victor factus, ex vico

*αὐτοῦ ποδός, θυσιάσας κόρην ἀδαῆ ὀνόματι Παρθενόπην εἰς ἀπο-
καθαρισμὸν τῆς πόλεως. καὶ εὐχαριστήσας ὥρμησεν ἐκεῖθεν
διὰ τοῦ Ἀργαίου ὄρους κατὰ Ἀσσυρίων, καὶ νικήσας αὐτοὺς
καὶ φονεύσας τὸν βασιλέα αὐτῶν Σαρδανάπαλλον τὸν ἐκ τοῦ γέ-
νους αὐτοῦ καταγόμενον ὑπέταξεν αὐτοὺς καὶ ἐβασίλευσεν αὐτῶν
ἔτη νγʹ, καὶ ἐπ' ὀνόματι αὐτοῦ ἐκάλεσεν αὐτοὺς Πέρσας, ἀφε-
λὼν ἀπὸ Ἀσσυρίων τὴν βασιλείαν καὶ τὸ ὄνομα. καὶ ἐφύτευσεν*
B *δένδρα καὶ ἐκάλεσεν περσέας. οὐ μόνον δὲ ἐκεῖ, ἀλλὰ καὶ ἐν*
R 94 *τοῖς Αἰγυπτιακοῖς μέρεσιν ἐφύτευσεν τὰς περσέας εἰς μνήμην αὐ-
τοῦ. ἐδίδαξε δὲ καὶ τοὺς Πέρσας τὴν τελετὴν τοῦ μυσαροῦ καὶ
ἀθεμίτου σκύφου, καὶ ἐκάλεσεν τὴν χώραν Μήδων. ὁ δὲ αὐ-
τὸς Περσεὺς μετὰ τὸ βασιλεῦσαι τῆς Περσικῆς χώρας ἔτη πολλὰ
μαθὼν ὅτι ἐν τῇ Συρίᾳ διάγουσιν ἐκ τοῦ Ἄργους Ἰωνῖται, ἦλθεν
ἐπὶ τὴν Συρίαν πρὸς αὐτοὺς εἰς τὸ Σίλπιον ὄρος, ὡς πρὸς ἰδίους
συγγενεῖς· οἵτινες δεξάμενοι αὐτὸν μετὰ πάσης τιμῆς προσεκύνη-
σαν. γνόντες αὐτὸν οἱ αὐτοὶ Ἀργεῖοι Ἰωπολῖται ὅτι καὶ αὐτὸς ἐκ
τοῦ γένους τῶν Ἀργείων κατάγεται, χαρέντες ἀνύμνησαν αὐτόν.*
C *χειμῶνος δὲ γενομένου, καὶ πλημμυρήσαντος πολὺ τοῦ παρακει-
μένου ποταμοῦ τῇ Ἰωνιτῶν πόλει τοῦ λεγομένου Δράκοντος, νυνὶ
δὲ Ὀρέντου καλουμένου, ᾔτησεν τοὺς Ἰωνίτας εὔξασθαι· καὶ ἐν
τῷ εὔχεσθαι αὐτοὺς καὶ μυσταγωγεῖν κατηνέχθη σφαῖρα πυρὸς*

3. *Ἀργέου* PV. 8. *δὲ* om P. 15. *τιμῆς* m. RV, *χαρᾶς* P. 20. *Ὀρέντου*] *Ὄριν τοῦ* V, *Ὄρισεν τοῦ* P. De forma *Ὀρέντης* diximus ad Malalam p. 266. 3. 21. *αὐτοὺς καὶ μυσταγωγεῖν* om. P. *ibid.* *κατηνέχθη* post *οὐρανοῦ* ponit P.

urbem confecit, quam ex edito de suo pede oraculo Tarsum vocavit, ad urbis expiationem sacrificata innupta puella, Parthenope appellata. Gratiis persolutis, inde per Argeum montem contra Assyrios perrexit, iisque debellatis, ac interfecto eorum Rege Sardanapalo, qui ex illius genere ortum ducebat, hos ditioni suae subdidit, quibus imperavit annos LV. et de suo nomine Persas nuncupavit, abolito Assyriorum et regno et nomine. Sevit et arbores, quas Persicas vocavit, nec ibi solum, sed et easdem Persicas in sui memoriam plantavit. Docuit praeterea Persas nefandi ac execrandi clypei istius sacra et incantationes, regionemque illam Mediam appellavit. Perseus porro cum multos annos Persis imperasset, atque accepisset Ionitas ex Argivis oriundos in Syria versari, profectus, ad Silpium montem, venit in Syriam, tanquam ad cognatos et gentiles suos, a quibus cum ingenti gaudio exceptus est et cultus. Argivi quippe Iopolitae Perseum ex Argivis genus ducere certiores facti, hunc summis ultro laudibus celebrarunt. Tempestate vero ingruente, ac adjacente Ionitarum civitati fluvio Dracone, quem nunc Orisen seu Orientem vocant, exundante, monuit Ionitas ut preces funderent: quibus deprecanti-

κεραυνοῦ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ἥτις ἐποίησε παυθῆναι τὸν χειμῶνα καὶ τὰ τοῦ ποταμοῦ ἐπισχεθῆναι ῥεῖθρα. καὶ θαυμάσας ἐπὶ τῷ γεγονότι ὁ Περσεὺς ἐξ ἐκείνου τοῦ πυρὸς ἀνῆψεν εὐθέως πῦρ, καὶ εἶχε φυλαττόμενον μεθ' ἑαυτοῦ. ὅπερ πῦρ ἐβάστασεν ἀπιὼν ἐπὶ τὰ Περσικὰ μέρη εἰς τὰ βασίλεια, καὶ ἐδίδαξεν αὐτοὺς τιμᾶν ἐκεῖνο τὸ πῦρ, ὅπερ ἔλεγεν αὐτοῖς ἑωρακέναι ἐκ τοῦ οὐρανοῦ κατενεχθῆναι· ὅπερ πῦρ καὶ ἕως τοῦ παρόντος ἐν τιμῇ ἔχουσιν οἱ Πέρσαι ὡς θεῖον. ὁ δὲ αὐτὸς Περσεὺς ἔκτισεν τοῖς Ἰω- D
πολίταις ἱερόν, ὃ ἐπωνόμασεν Πυρὸς ἀθανάτου. ὁμοίως δὲ καὶ εἰς τὰ Περσικὰ ἔκτισεν ἱερὸν πυρός, καταστήσας ἐκεῖ διακονεῖν αὐτῷ ἄνδρας εὐλαβεῖς, οὕστινας ἐκάλεσεν μάγους. ταῦτα Παυσανίας ὁ σοφώτατος χρονογράφος συνεγράψατο.

Καὶ μετὰ καιρὸν ἐλθὼν ὁ Κηφεὺς βασιλεὺς κατ' αὐτοῦ ἐκ τῆς Αἰθιοπίας, ὁ πατὴρ τῆς Ἀνδρομέδας, ἐπολέμησεν αὐτῷ· ἦν δὲ ὁ Κηφεὺς ἐκ τοῦ γήρους μὴ βλέπων. καὶ ἀκούσας ὁ Περσεὺς ὅτι πολεμεῖ αὐτῷ, ὀργισθεὶς πάνυ ἐξῆλθεν κατ' αὐτοῦ V 34
βαστάζων τὴν κάραν, καὶ ὑπέδειξεν αὐτῷ αὐτήν· καὶ ὁ Κηφεὺς P 41
μὴ βλέπων ἐπέβαινεν ἐπ' αὐτὸν ἔφιππος. ὁ δὲ Περσεὺς ἀγνοῶν ὅτι οὐ συνορᾷ ἐλογίσατο μηκέτι ἐνεργεῖν τὴν κάραν ἧς κατεῖχε Γοργόνης, καὶ στρέψας αὐτὴν ἐφ' ἑαυτὸν προσέσχεν αὐτῇ, καὶ τυφλωθεὶς ἔμεινεν ὡσεὶ νεκρὸς καὶ ἀνῃρέθη. καὶ ἐβασίλευσεν Περσῶν ὁ υἱὸς αὐτοῦ τοῦ Περσέως καὶ τῆς Ἀνδρομέδας Μέρος,

2. τὰ om. P. 14. Ἀνδρομήδας P. Sic et postea. 15. καὶ om. P. 19. ἐλογίσατο] καὶ ἐλογίσατο P, καὶ λογίσατο R. 20. Γοργόνης] τῆς Γοργόνης P.

bus, ignis fulminei globulus e coelo delapsus, tempestatem continuo sedavit, fluminisque fluctus exundantes coercuit. Qua re attonitus Perseus, ex illo igne protinus ignem accendit, sollicitequе apud se conservavit: quem reversus in Persidem in Palatium detulit, docuitque Persas ignem illum colere, quem aiebat e coelo se vidente delapsum: quem quidem ignem ad haecce usque tempora Persae ut divinum colunt. Idem vero Perseus Iopolitis fanum excitavit, cui Ignis immortalis appellationem indidit. Similiter quoque in Perside templum extruxit Igni sacrum, cui ministrando religiosos quosdam viros praefecit, quos Magos appellavit. Haec Pausanias doctissimus chronographus literis tradidit.

Haud multo post temporis ex Aethiopia profectus Rex Cepheus, Andromedae pater, bellum illi intulit: erat autem ex senio Cepheus oculis captus. Perseus autem cum intellexisset se a Cepheo bello peti, ingenti correptus ira, contra illum profectus caput (Gorgonis) secum tulit, illique obvertit: sed Cepheus luminibus captus equo vectus in illum irruit. Perseus ignarus Cepheum oculis orbatum, ratus vim nullam amplius inesse Gorgonis capiti, illud in se convertit, quod dum contemplatur, occoecatus, ac veluti exanimis manet, statimque interficitur. Perseo

R 96 προβληθεὶς ἐκ τοῦ ἰδίου αὐτοῦ πάππου τοῦ Κηφέως τοῦ βασιλέως Αἰθιοπίας, ὅστις ἐκέλευσεν, καὶ ἐκαύθη ἡ μυσαρὰ κεφαλὴ τῆς Γοργόνης, καὶ ἀνεχώρησεν ἐπὶ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ χώραν· καὶ B ἔμεινεν λοιπὸν τὸ γένος τοῦ Περσέως βασιλεῦον τῆς Βαβυλωνίων χώρας.

Ἐν δὲ τοῖς προειρημένοις χρόνοις τοῦ Πίκου Διὸς ἐπὶ τὰ δυτικὰ μέρη ἀναφαίνεταί τις ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ Ἰάφεθ ἐν τῇ χώρᾳ τῶν Ἀργείων ὀνόματι Ἴναχος· ὅστις πρῶτος ἐβασίλευσεν ἐν τῇ χώρᾳ ἐκείνῃ, καὶ κτίζει πόλιν ἐκεῖ εἰς ὄνομα τῆς Σελήνης, ἐτίμα γὰρ αὐτήν, ἣν ἐκάλεσεν Ἰώπολιν· οἱ γὰρ Ἀργεῖοι μυστικῶς τὸ ὄνομα τῆς Σελήνης τὸ ἀπόκρυφον Ἰὼ λέγουσιν ἕως ἄρτι. ἔστησε δὲ καὶ ἐν τῇ πόλει ἱερὸν τῇ Σελήνῃ, ἀναστήσας αὐτῇ στήλην χαλκῆν, ἐν ᾗ ἐπέγραψεν, Ἰὼ μάκαιρα λαμπαδηφόρε. ὁ C δὲ αὐτὸς Ἴναχος ἠγάγετο γυναῖκα Μελίαν ὀνόματι, ἐξ ἧς ἔσχεν παῖδας τρεῖς, Κάσον καὶ Βῆλον, καὶ θυγατέρα ἣν ἐπωνόμασεν Ἰὼ εἰς ὄνομα τῆς Σελήνης· ἦν δὲ ἡ κόρη εὐπρεπεστάτη πάνυ. τότε ὁ Πῖκος ὁ καὶ Ζεὺς ἀκούσας περὶ τοῦ Ἰνάχου ὅτι ἔχει θυγατέρα παρθένον εὐπρεπεστάτην, ὁ βασιλεὺς τῶν δυτικῶν μερῶν πέμψας ἥρπασεν τὴν Ἰώ, θυγατέρα τοῦ Ἰνάχου, καὶ ταύτην φθείρει, καὶ ἔγκυον ποιήσας ἔσχεν ἐξ αὐτῆς θυγατέρα, ἥντινα ἐκάλεσε Λιβύην. ἡ δὲ Ἰὼ ἐπαχθῶς ἔφερεν ἐπὶ τῷ συμβάντι αὐτῇ, καὶ μὴ θέλουσα συνεῖναι τῷ Πίκῳ Διί, διαλαθοῦσα αὐτὸν

2. ἐκέλευσεν Malalas p. 39. 8., ἐβασίλευσεν PV. 13. λαμπαδηφόρα R, λαμπαδηφόρος P. 15. Κάσον Malalas p. 28. 10. Ἰάσον V, Ἰάσονα P. ib. θυγατέραν R. 16. ἡ om. P. 22. αὐτῷ P.

extincto Persarum regnum excepit illius ex Andromeda filius Meros, ab avo Cepheo Aethiopiae Rege proclamatus, et ab eo in Regem constitutus. Cepheo deinde post concrematum Gorgonis nefandum caput, in suum regnum reverso, Persei deinceps genus Babylonicae provinciae imperavit.

Praedictis autem Pici Jovis temporibus, in occiduis plagis, quidam extitit ex tribu Japhet, in Argivorum regione, nomine Inachus, qui in hisce oris primus regnavi, urbemque ibi condidit, quam de Lunae nomine, cui impensius erat addictus, Iopolim appellavit. Argivi quippe mystica quadam ac abstrusa significatione ita Lunae nomen etiamnum efferunt, hancque Io vocitant.

In ea porro urbe fanum Lunae sacrum aedificavit, erecta illius statua aerea, cum hac inscriptione, Io beata lucifera. Inachus autem ipse Meliam uxorem duxit, ex qua tres liberos genuit, Jasonem, Belum, et filiam, quam de Lunae nomine Io nuncupavit: puellam caeterum forma pereleganti. Picus vero, seu Jupiter, cum inaudisset esse Inacho filiam virginem admodum formosam, ipse tum Rex Occidentis, per emissarios raptam Inachi filiam, compressit, ex eoque illa gravida facta Io, filiam procreavit, cui Libyae nomen dedit. Verum illatam sibi

καὶ πάντας καὶ τὴν θυγατέρα ἑαυτῆς ἐάσασα καὶ τὸν πατέρα
αὐτῆς Ἴναχον, αἰσχυνομένη ἔφυγεν εἰς Αἴγυπτον καταπλεύσασα· D
καὶ εἰσελθοῦσα ἐν τῇ χώρᾳ τῆς Αἰγύπτου ἡ Ἰὼ ἐκεῖ διῆγεν. καὶ
μαθοῦσα μετὰ χρόνον ὅτι Ἑρμῆς βασιλεύει τῆς Αἰγύπτου ὁ υἱὸς
Πίκου Διός, καὶ φοβηθεῖσα τὸν αὐτὸν Ἑρμῆν, φεύγει ἐκεῖθεν
εἰς τὸ Σίλπιον ὄρος, εἰς ὅπερ Σέλευκος ὁ Νικάτωρ ὁ Μακεδὼν
ἔκτισεν πόλιν μετὰ χρόνους καὶ ἐκάλεσεν εἰς ὄνομα τοῦ ἰδίου αὐ-
τοῦ υἱοῦ Ἀντιόχειαν τὴν μεγάλην. ἀπελθοῦσα δὲ εἰς τὴν Συρίαν
ἐκείνη ἡ Ἰὼ ἐκεῖ ἐτελεύτησεν, ὡς Θεόφιλος ὁ σοφώτατος συνε-
γράψατο. ἕτεροι δὲ ἐξέθεντο ὅτι ἐν τῇ Αἰγύπτῳ τελευτᾷ Ἰώ.

Ὁ δὲ Ἴναχος ὁ αὐτῆς πατὴρ εἰς ἀναζήτησιν αὐτῆς ἔπεμψεν R 98 P 42
τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῆς καὶ τοὺς συγγενεῖς καὶ τὸν Τριπτόλεμον καὶ
Ἀργείους μετ᾽ αὐτῶν· οἵτινες πανταχοῦ ζητήσαντες οὐχ εὗρον
αὐτήν. γνόντες δὲ οἱ αὐτοὶ Ἀργεῖοι Ἰωπολῖται ὅτι ἐτελεύτησεν
εἰς τὴν Συρίαν ἡ Ἰώ, ἐλθόντες ἔμειναν ἐκεῖ πρὸς μικρόν, κρούον-
τες ἕκαστον οἶκον καὶ λέγοντες αὐτοῦ, Ψυχὴ ἡ Ἰὼ σωζέσθω.
καὶ ἐν ὁράματι χρηματισθέντες εἶδον δάμαλιν λέγουσαν αὐτοῖς
ἀνθρωπίνῃ φωνῇ ὅτι ἐνταῦθά εἰμι ἐγὼ ἡ Ἰώ. καὶ διυπνισθέν-
τες ἔμειναν θαυμάζοντες τὴν τοῦ ὁράματος δύναμιν, καὶ λογι-
σάμενοι ὅτι ἐν τῷ ὄρει αὐτῷ κεῖται ἡ Ἰώ, κτίσαντες αὐτῇ ἱερὸν
οἴκησαν ἐκεῖ εἰς τὸ Σίλπιον ὄρος, κτίσαντες καὶ πόλιν ἑαυτοῖς, V 35

6. Σέλευκος ὁ] ὁ Σέλευκος P. 7. ἑαυτοῦ P. 12. Τρικόλεμον V. 13. Ἀργεῖοι αὐτοὶ P. 16. ἴδον PV. 20. ᾤκησαν P. ibid. Σήλπιον PV saepius.

injuriam Io indigne ferens, Picique Jovis aversata concubitum, clam eo caeterisque omnibus, suaque relicta prole, clam etiam ipso parente Inacho, quem verebatur, gemebunda in Aegyptum fugit: quo cum navigio pervenisset, ibi sedem fixit. Verum cum post aliquod tempus accepisset Mercurium Pici Jovis filium Aegypto imperare, hunc metuens, inde fuga in Sipilum montem evasit, ubi Seleucus Nicator Macedo urbem postea condidit, quam de filii nomine Antiochiam magnam nuncupavit. Profecta deinde eadem Io in Syriam, ibi extincta est, quemadmodum scripsit doctissimus Theophilus. Alii contra tradiderunt eam in Aegypto defunctam.

Inachus autem Iûs pater ad eam inquirendam illius fratres et propinquos, necnon et Triptolemum, et cum illis Argivos misit: qui ubique vestigantes illam non repererunt. Posteaquam autem didicere Argivi Iopolitae in Syria mortuam, illuc profecti, aliquandiu ibi haeserunt, singulas domos pulsantes, dicentesque, *Hic salva sit anima Iûs.* Accepto postmodum per speciem quandam visionis oraculo, visi sunt videre buculam humana voce sibi haec dicentem: *Hic ego sum Io.* E somno excitati ii, super vi somnii mansere attoniti: tum vero sibi in animum induxere, eam jacere in monte Sipilo, conditoque in illius nomen templo,

B ἣν ἐκάλεσαν Ἰώπολιν· οἵτινες ἐκλήθησαν παρὰ τοῖς αὐτοῖς Σύροις Ἰωνῖται ἕως νῦν. οἱ οὖν Σύροι Ἀντιοχεῖς ἐξ ἐκείνου τοῦ χρόνου ἀφ' οὗ οἱ Ἀργεῖοι ἐλθόντες ἐζήτησαν τὴν Ἰὼ ποιοῦσι τὴν μνήμην, κρούοντες τῷ καιρῷ αὐτῷ κατ' ἔτος τοὺς Ἑλλήνων οἴκους ἕως ἄρτι. διὰ τοῦτο δὲ οἱ Ἀργεῖοι ἔμειναν αὐτοὶ ἐκεῖ εἰς τὴν Συρίαν, ἐπειδὴ ἐκελεύσθησαν ἀπολυόμενοι ἀπὸ τῆς Ἀργείων χώρας ὑπὸ τοῦ βασιλέως αὐτῶν Ἰνάχου τοῦ πατρὸς τῆς Ἰὼ ὅτι Εἰ μὴ ἀγάγητέ μοι τὴν θυγατέρα μου Ἰώ, μὴ ὑποστρέψητε ἐπὶ τὴν Ἀργείων χώραν. ἔκτισαν οὖν ἐκεῖ οἱ αὐτοὶ Ἰωνῖται ἱερὸν Κρονίωνος εἰς τὸ Σίλπιον ὄρος.

C Ἡ δὲ Λιβύη θυγάτηρ τῆς Ἰὼ καὶ τοῦ Πίκου Διὸς ἐγαμήθη τινὶ ὀνόματι Ποσειδῶνι· ἐξ ὧν ἐτέχθη ὁ Ἀγήνωρ καὶ Βῆλος καὶ Ἐνυάλιος, παῖδες τρεῖς. ὁ δὲ Ἀγήνωρ καὶ Βῆλος κατέλαβον τὴν Συρίαν καὶ αὐτοὶ εἰς ἀναζήτησιν τῆς Ἰώ, εἰ ἔτι ζῇ, καὶ τῶν ἀδελφῶν αὐτῆς, εἴπερ εἰσίν· ἦσαν γὰρ αὐτῶν συγγενεῖς. καὶ μηδένα εὑρηκότες ὑπέστρεψαν. καὶ ὁ μὲν Βῆλος ἐπὶ τὴν Αἴγυπτον ἀπῆλθεν, κἀκεῖ γαμήσας τὴν Σίδαν ἔσχεν υἱοὺς δύο Αἴγυπτον καὶ Δαναόν. ὁ δὲ Ἀγήνωρ ἐπὶ τὴν Φοινίκην ἐλθὼν ἠγάγετο τὴν Τυρώ· καὶ κτίζει πόλιν, ἣν ἐκάλεσεν Τύρον εἰς ὄνομα τῆς αὐτοῦ γαμετῆς. ἐβασίλευσεν οὖν ἐκεῖ, καὶ ἔσχεν υἱὸν ἐκ D τῆς Τυρῶ τὸν Κάδμον, τὸν Φοίνικα, καὶ τὸν Σύρον καὶ τὸν Κίλικα, καὶ θυγατέρα, ἣν ἐκάλεσεν Εὐρώπην. καὶ βασιλεύει ὁ

2. τοῦ om. P. 5. δὲ om. P. 8. ἀγάγετε PV. Verum habet Malalas p. 30. 1. 15. Fort. εἰ περίεισιν. ib. εἶσαν PV. ib. αὐτῷ P. 16. τὴν] τὸν P. 21. Κήλικα PV. 22. ἐκάλεσεν] ἐβασίλευσεν P.

ibi sedes fixerunt, urbemque aedificarunt, Iopolees indita appellatione: cujus cives hodieque a Syris Ionitae nuncupantur. Ab eo igitur tempore ex quo Io quaeritantes Argivi advenerant, ad rei testandam memoriam, Syri Antiocheni, stato tempore, quotannis Graecorum aedes pulsant. Atque ex ea causa Argivi in Syria consederunt. Haec enim in mandatis ex Argivorum regione soluturi acceperant ab Inacho: *Nisi filiam meam Io ad me reduxeritis, in Argivorum regionem ne revertimini.* Condiderunt ergo ibi iidem Ionitae in monte Sipilo fanum Iovi Saturnio.

Nupsit autem Libya, Pici Jovis et Iûs filia, cuidam Neptuno appellato, ex quibus tres nati filii, Agenor, Belus, et Enyalius seu Mavors. Agenor et Belus in Syriam pervenere, quo inquirerent an Io viveret, et an illius fratres essent superstites, (cum iis quippe affinitas intercedebat) nemineque ex illis reperto reversi sunt. Ac Belus quidem in Aegyptum se contulit, ibique ducta in uxorem Sida, binos procreavit filios, Aegyptum et Danaum. Agenor vero profectus in Phoenicen, Tyron accepit in conjugem, urbemque condidit, quam de uxoris nomine Tyrum nuncupavit. Istic ergo regnavit, ac filium ex Tyro suscepit, Cadmum, Phoenicem, praeterea Syrum et Cilicem, ac filiam quam Europam appellavit.

*Ἀγήνωρ τῶν μερῶν ἐκείνων ἔτη ξγ'. τὴν δὲ Εὐρώπην οἱ ποιη-
ταὶ ἐξέθεντο θυγατέρα εἶναι τοῦ Φοίνικος τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἀγήνορος
βασιλέως, μὴ ὁμοφωνήσαντες τοῖς χρονογράφοις.*

Ἐπιῤῥίψας δὲ τῇ πόλει Τύρῳ Ταῦρος ὁ τῆς Κρήτης βασι- R 100
*λεύς, ναυμαχίᾳ πολεμήσας παρέλαβε τὴν αὐτὴν Τύρον πόλιν
ἑσπέρας, καὶ πραιδεύσας αὐτὴν ἔλαβεν ἐξ αὐτῆς αἰχμαλώτους
πολλούς· ἐν οἷς ἔλαβεν καὶ τὴν αὐτὴν Εὐρώπην τὴν θυγατέρα* P 43
*τοῦ βασιλέως Ἀγήνορος. ὁ δὲ Ἀγήνωρ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ἐπολέ-
μουν ἐπὶ τὸ λίμιτον. καὶ γνοὺς ὁ Ταῦρος ὁ τῆς Κρήτης βασι-
λεύς, ἐξαίφνης ἐπέῤῥιψεν τῇ χώρᾳ διὰ θαλάσσης, ἧστινος ἑσπέ-
ρας μνήμην ποιοῦσιν οἱ Τύριοι ἕως τῆς νῦν, λέγοντες Κακὴ
ὀψινή.*

*Ἀπήγαγεν δὲ τὴν Εὐρώπην εἰς τὴν ἰδίαν πατρίδα ὁ Ταῦρος,
ἥντινα καὶ γυναῖκα ἔλαβεν οὖσαν παρθένον καὶ εὐπρεπῆ, καὶ
ἐκάλεσε τὰ μέρη ἐκεῖνα εἰς ὄνομα αὐτῆς Εὐρώπεια. ἐξ ἧς ἔσχεν
υἱὸν τὸν Μίνων, καθὼς Εὐριπίδης ὁ σοφώτατος ποιητὴς συνε-
γράψατο, ὅς φησι, Ζεὺς μεταβληθεὶς εἰς Ταῦρον τὴν Εὐρώπην
ἥρπασεν.*

Ἔκτισε δὲ ἐν τῇ αὐτῇ νήσῳ τῆς Κρήτης ὁ αὐτὸς Ταῦρος βα- B
*σιλεὺς πόλιν μεγάλην, ἣν ἐκάλεσεν Γόρτυναν εἰς ὄνομα τῆς αὐ-
τοῦ μητρὸς τῆς ἐκγόνου Πίκου Διός. τὴν δὲ τῆς αὐτῆς πόλεως*

3. *μὴ*] *καὶ* P. 6. *πραιδεύσας* Malalas p. 30. 21., *παιδεύσας* PV. 8. *οἱ* om. V. 9. *λίμητον* PV. 11. *κἀκεῖ ὀψινῇ* PV. Conf. Malalas p. 31. 8. 16. *Μῆνον* PV. 17. *ὅς* m. R., *ὡς* PV. 19. *τῆς — βασιλεὺς* om. P. 20. *ἣν δὲ ἐκάλεσεν* P.

In istis porro regionibus regnavit Agenor an. LXIII. Verum Europam Phoenicis, Agenoris Regis filii natam faciunt Poetae: qua in re cum Chronographis consentiunt.

Taurus deinde Cretae Rex in urbem Tyrum irruptionem fecit, commissoque navali proelio hanc sub vesperum expugnavit, eaque castigata, magnam captivorum copiam abduxit, quos inter extitit Europa Regis Agenoris filia. Agenor vero cum filiis in regni limitibus bellum gerebat: quod ubi Cretae Rex Taurus accepit, repentino incursu per mare regionem invasit: cujus quidem vesperi memoriam Tyrii hodieque celebrant, dicentes, *Et ibi sero sapit.*

Taurus Europam in patriam abduxit, eamque sibi conjugio sociavit, cum virgo esset et admodum formosa, vocavitque regiones illas de illius nomine Europaeas. Ex hac suscepit Minoem, quemadmodum scripsit doctissimus Poeta Euripides, cum ait, *Jupiter in Taurum transformatus Europam rapuit.*

Condidit vero in ipsa insula urbem magnam, quam de matris Pici,

τύχην ἐκάλεσεν Καλλινίκην εἰς ὄνομα τῆς παρ' αὐτοῦ σφαγιασθείσης κόρης.

Ὁ δὲ Ἀγήνωρ βασιλεὺς ἐλθὼν ἐκ τοῦ πολέμου ἐν τῇ Τύρῳ, καὶ μαθὼν τὴν γενομένην παρ' αὐτοῦ ἐξαίφνης ἔφοδόν τε καὶ ἁρπαγήν, εὐθέως ἐξέπεμψεν τὸν Κάδμον διὰ τὴν Εὐρώπην μετὰ χρημάτων πολλῶν καὶ στρατοῦ. μέλλων δὲ τελευτᾶν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Ἀγήνωρ διετάξατο πᾶσαν ἣν ὑπέταξε γῆν μερίσασθαι τοὺς τρεῖς αὐτοῦ υἱούς. καὶ ἔλαβεν ὁ Φοῖνιξ τὴν Τύρον καὶ τὴν V 36 C *αὐτῆς ἐνορίαν, καλέσας τὴν ὑπ' αὐτὸν γενομένην γῆν Φοινίκην. ὁμοίως δὲ καὶ ὁ Σύρος εἰς τὸ ἴδιον ὄνομα τὴν ἐπιλαχοῦσαν αὐτῷ χώραν ἐκάλεσεν Συρίαν. ὡσαύτως δὲ καὶ ὁ Κίλιξ τὸ ἐπιλαχὸν αὐτῷ κλῖμα ἐκάλεσεν Κιλικίαν εἰς τὸ ἴδιον αὐτοῦ ὄνομα.*

Ἐν δὲ τοῖς χρόνοις τῆς βασιλείας τοῦ Φοίνικος ἦν Ἡρακλῆς ὁ φιλόσοφος ὁ λεγόμενος Τύριος, ὅστις ἐφεῦρε τὴν κογχύλην. ἐωριζόμενος γὰρ ἐπὶ τὸ παράλιον μέρος τῆς Τύρου πόλεως εἶδε ποιμενικὸν κύνα ἐσθίοντα τὴν λεγομένην κογχύλην, ὅπερ ἐστὶ μικρὸν εἶδος θαλάσσιον κογχυλιῶδες, καὶ ποιμένα νομίζοντα αἱ- D R 102 *μάσσειν τὸν κύνα λαβόντα ἀπὸ προβάτου πόκον ἐρέας καὶ καταμάσσοντα τὸ καταφερόμενον ἐκ τοῦ στόματος τοῦ κυνὸς καὶ βάπτοντα τὸν πόκον. ὁ δὲ Ἡρακλῆς προσεσχηκὼς μὴ εἶναι αὐτὸ αἷμα, ἀλλὰ βάμματος παραξένου ἀρετήν, ἐθαύμασεν· καὶ γνοὺς ὅτι ἐκ τῆς κογχύλης ἐστὶ τὸ κατιὸν βάμμα τοῦ πόκου,*

6. *βασιλεὺς ὁ αὐτὸς* P. 7. *ἐπέταξε* R. 9. *συνορίαν* P. ibid. *αὐτῶν* PV. 11. *ἐπιλαχὼν* PV. 15. *ἴδε* PV. 17. *κοχλιῶδες* P. 22. *κατιὸν* om. P.

Jovis neptis, nomine Gortynam nuncupavit. Urbis vero fortunam Callinicen appellavit, de virginis a se hic immolatae nomine.

Porro Rex Agenor cum ab expeditione Tyrum venisset, audissetque subitam Tauri irruptionem, abactamque ab eo praedam, statim Cadmum cum multa pecunia militaribusque copiis propter Europam misit. Tandem Rex Agenor moriturus, statuit, ut universa quam subegerat regio inter tres suos filios divideretur. Ac Phoenix quidem Tyrum et circumjacentes oras in sortem habuit, quam de suo nomine Phoenicen appellavit. Syrus pariter quam sortitus est provinciam a suo nomine Syriam, quemadmodum Cilix suam a suo quoque Ciliciam nuncupavit.

Ea tempestate qua Phoenix regnabat, vixit Hercules Philosophus, Tyrius cognominatus, qui primus purpuram invenit. Cum enim circa maritima Tyri littora spatiaretur, pastorium vidit canem, qui ostreum, quod Conchylion dicitur, parvumque genus est conchae marinae, mandebat, ac pastorem qui sanguinem emittentem canem observarat, arrepto ex ove vellere, quod ab ore canis profluebat extersit, ipso ex eo tincto vellere. Cum id non sanguinem, sed peregrini alicujus liquoris virtutem esse animadvertisset Hercules, obstupuit, statimque acceptam a pastore

εἰληφὼς ἐκ τοῦ ποιμένος τὸν πόκον, ὃς μέγα δῶρον τοῦτον
προσήγαγε τῷ βασιλεῖ τῆς Τύρου Φοίνικι. καὶ ἐκπλαγεὶς καὶ
αὐτὸς ἐπὶ τῇ θέᾳ τῆς ξένης χροιᾶς τοῦ βάμματος, θαυμάζων
τὴν αὐτοῦ εὕρεσιν, ἐκέλευσεν ἐξ αὐτοῦ τοῦ βάμματος τῆς κογχύ-
λης βαφῆναι ἐρέαν, καὶ γενέσθαι αὐτῷ περιβόλαιον βασιλικόν,
καὶ ἐφόρεσεν αὐτὸς πρῶτος περιβόλαιον ἐκ πορφύρας, καὶ πάν- P 44
τες ἐθαύμασαν τὴν αὐτὴν βασιλικὴν ἐσθῆτα, ὡς ξένην θέαν.
καὶ ἐξ ἐκείνου ἐκέλευσεν ὁ βασιλεὺς Φοῖνιξ μηδένα ὑπὸ τὴν αὐ-
τοῦ ὄντα βασιλείαν τολμᾶν φορεῖν τὴν αὐτὴν ἐνάρετον ἐκ γῆς καὶ
θαλάσσης οὖσαν φορεσίαν, εἰ μήτι αὐτὸν καὶ τοὺς μετ' αὐτὸν
βασιλεύοντας Φοινίκης, διὰ τὸ γινώσκεσθαι τὸν βασιλέα τῷ
στρατῷ καὶ παντὶ τῷ πλήθει ἐκ τῆς θαυμαστῆς καὶ παραξένου
φορεσίας· πρώην γὰρ οὐκ ἐγίνωσκον οἱ ἄνθρωποι βάπτειν χρόας
ἱματίων, ἀλλὰ τὰς τῶν προβάτων ἐρέας, οἷαι καὶ ἦσαν, ἐποίουν
ἱμάτια καὶ ἐφόρουν, καὶ οἱ βασιλεῖς δὲ τὰς αὐτὰς χρόας τῆς
τυχούσης ἐρέας ἱμάτια ἐφόρουν, καὶ οὐκ εὐχερῶς ἐγνωρίζοντο
τῷ ὑπηκόῳ πλήθει οἱ βασιλεῖς. λοιπὸν οἱ κατὰ τὸν τόπον βασι- B
λεῖς ἤτοι ῥῆγες καὶ τοπάρχαι ἀκηκοότες τοῦτο, οἱ μὲν περιβό-
λαια, οἱ δὲ φίβλας χρυσᾶς καὶ μαντία ἐπενόησαν ἑαυτοῖς πορ-
φύρεα ἢ ῥούσεα, βάπτοντες αὐτὰ ἀπὸ βοτανῶν, καὶ ἐφόρουν
διὰ τὸ γινώσκεσθαι τῷ ἰδίῳ πλήθει, καθὼς Παλαίφατος ὁ σο-
φώτατος ἐξέθετο.

7. αὐτὴν om. P. Hoc reddendum Malalae p. 32. 16. pro αὐτοῦ. 8. ὑπὸ τὴν αὐτοῦ] τῶν ὑπὸ τοῦ V. 15. καὶ οἱ — ἐφόρουν addidi ex Malala p. 33. 3. 17. οἱ] οὐ P. 18. εἶτοι PV. ibid. τούτῳ PV. 19. χρυσᾶς om. P. ib. μαντεῖα PV. ib. πορφυραῖα PV. ib. ῥούσαια V, ῥουσσαῖα P.

lanam, quam succo illo Conchylii tinctam noverat, ad Phoenicem Tyri Regem, magni loco muneris, detulit: qui et ipse attonitus novi et insoliti coloris tincturae aspectu, illiusque inventionem demiratus, Conchylii liquore lanas infici praecepit, et ex iis regiam sibi vestem confici, sicque primus purpureum vestimentum gestavit, adeo ut ad regiam vestem, tanquam ad inusitatum hactenus spectaculum universi obstupescerent. Ab eo tempore Rex Phoenix edicto cavit, ne quisquam ex suae ditioni subjectis magnificum hujusmodi e terra marique collatum cultum deferret, praeter ipsum, ac Phoeniciae Reges. Unde hactenus ab exercitu et populo universo ex admirando isto et insolito gestamine Rex dignoscitur. Antea quippe coloribus vestes inficere minime noverant homines, sed ex ovium vellere, qualiacunque erant, has conficiebant, atque deferebant, ita ut aegre principes a subjecta plebe secernerentur. Verum deinceps neque Imperatores vel Reges aut Toparchae huicce legi paruere: quorum alii indumenta, alii fibulatas vestes, et pallia sibi confecere coloris purpurei vel russei, ex herbarum scilicet succis expresso eodem colore, eaque gestarunt, quo a propriis subditis dignoscerentur, ut tradidit doctissimus Palaephatus.

Περὶ τοῦ σώματος τοῦ Πίκου.

Ἐν ᾧ χρόνῳ Πῖκος ὁ καὶ Ζεὺς ἐτελεύτα, ἐκέλευσεν τὸ λείψανον αὐτοῦ ταφὲν τεθῆναι ἐν τῇ Κρήτῃ νήσῳ, καὶ κτίσαντες αὐτῷ ναὸν οἱ αὐτοῦ παῖδες ἔθηκαν αὐτὸν ἐκεῖ ἐν τῇ Κρήτῃ νήσῳ ἐν μνήματι, ὅπερ μνῆμά ἐστιν ἐν τῇ αὐτῇ Κρήτῃ κείμενον ἕως
C τοῦ παρόντος, ἐν ᾧ ἐπιγέγραπται, Ἐνθάδε κεῖται θανὼν Πῖκος ὁ καὶ Ζεύς, ὃν καὶ Δία καλοῦσιν. περὶ οὗ συνεγράψατο Διόδωρος ὁ σοφώτατος χρονογράφος, ὃς καὶ ἐν τῇ ἐκθέσει τοῦ συγγράμματος αὐτοῦ τοῦ περὶ θεῶν εἶπεν ὅτι Ζεὺς ὁ τοῦ Κρόνου υἱὸς ἐν τῇ Κρήτῃ κεῖται.

104 Περὶ Φαύνου βασιλέως τῆς Ἰταλίας, ὅστις πρῶτος ἐφεῦρε τὸν χρυσόν.

D Μετὰ τὴν τελευτὴν τοῦ αὐτοῦ Πίκου τοῦ καὶ Διὸς ἐβασίλευσεν ὁ αὐτοῦ υἱὸς Φαῦνος ὁ καὶ Ἑρμῆς τῆς Ἰταλίας ἔτη τριάκοντα πέντε, ὃς ἦν ἀνὴρ πανοῦργος καὶ μαθηματικός, ὅστις ἐφεῦρεν τὸ μέταλλον τοῦ χρυσίου ἐν τῇ δύσει πρῶτος καὶ τὸ χωνεύειν. γνοὺς δὲ ὅτι διαφθονοῦνται αὐτῷ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ οἱ ἀπὸ τῶν γυναικῶν ὧν ἔσχεν Πῖκος ὁ καὶ Ζεὺς ὁ αὐτοῦ πατήρ· ἠβούλοντο γὰρ αὐτὸν φονεῦσαι, ὡς ὄντες πολλοί, περί που ἑβδομήκοντα·

3. τεθεῖναι PV. 4. νήσῳ — Κρήτῃ om. P. 7. Διόδωρος] III. 60. 9. τοῦ περὶ] περὶ P. 13. Πίκου τοῦ] τοῦ Πήκου P. 14. υἱὸς αὐτοῦ P.

De corpore Pici.

Cum moriturus esset Picus, seu Jupiter, corpus suum in Creta insula sepeliri jussit, ubi in illius nomen condito a filiis templo, in eo depositum jacet: ubi ad hoc usque tempus sepulcrum illius visitur, cum hacce inscriptione:

Hic jacet mortuus Picus, qui et Jupiter, quem Jovem etiam vocant.

De quo conscripsit Diodorus doctissimus Chronographus, qui in contextu libri sui de Diis, haec ait: *Jupiter Saturni filius in Creta jacet.*

De Fauno Rege Italiae, qui primus aurum reperit.

Extincto eodem Pico, qui et Jupiter dictus est, regnavit in Italia filius ejus Faunus, qui et Mercurius appellatus, annos XXXV. Erat ille vir callidus et Mathematicus, qui primus in Occidente auri metallum, ejusque conflandi rationem, adinvenit. Is cum intelligeret se magna apud fratres suos, quos Picus, seu Jupiter, pater suus ex variis uxoribus susceperat, invidia flagrare, ejusque occidendi consilium iniisse, ut qui essent haud pauci praeterpropter LXX. (Jupiter quippe cum multis feminis habita consuetudine, multos procrearat liberos,) convasato ingenti

μετὰ γὰρ πολλῶν συμμιγνύμενος γυναικῶν ἐτεκνοποίησεν ὁ Ζεύς· πολὺ χρυσίον ἐγκολπωσάμενος εἰς ὑπερβολὴν ἀνεχώρησεν, καὶ ἀπέρχεται εἰς τὴν Αἴγυπτον πρὸς τὴν φυλὴν τοῦ Χὰμ υἱοῦ Νῶε, P 45 οἵτινες ἐδέξαντο αὐτὸν ἐν τιμῇ. καὶ διέτριβεν ἐκεῖ ὑπερηφανῶν πάντας, καὶ φορῶν στολὴν χρυσῆν ἐφιλοσόφει παρὰ τοῖς Αἰγυπτίοις, λέγων αὐτοῖς μαντείας μελλόντων· ἦν γὰρ φύσει σφόδρα λογικός· καὶ προσεκύνουν αὐτὸν λέγοντες θεὸν Ἑρμῆν, ὡς λέγοντα τὰ μέλλοντα καὶ διακονοῦντα αὐτοῖς ἐκ τοῦ θεοῦ τῶν μελλόντων τὴν ἀπόκρισιν καὶ παρέχοντα αὐτοῖς χρήματα, ὅντινα καὶ πλουτοδότην ἐκάλουν, ὡς τὸν χρυσὸν θεὸν νομίζοντες. ὅτε οὖν ὁ αὐτὸς Ἑρμῆς εἰς τὴν Αἴγυπτον ἦλθεν, ἐβασίλευσεν τῶν B Αἰγυπτίων τότε ἐκ τοῦ γένους τοῦ Χὰμ ὁ Μεστραΐμ· οὕτινος τελευτήσαντος ἐποίησαν οἱ Αἰγύπτιοι τὸν Ἑρμῆν βασιλέα· καὶ ἐβασίλευσε τῶν Αἰγυπτίων ἔτη λθ′ ἐν ὑπερηφανίᾳ. καὶ μετ᾽ αὐτὸν ἐβασίλευσε τῶν Αἰγυπτίων ὁ Ἥφαιστος ἡμέρας ,αχπ′, ὡς γενέσθαι ἔτη δ′, μῆνας ἑπτὰ τρίτον. οὐκ ᾔδεισαν γὰρ τότε ἐνιαυτοὺς μετρεῖν οἱ Αἰγύπτιοι, ἀλλὰ τὴν περίοδον τῆς ἡμέρας ἐνιαυτοὺς ἔλεγον. τὸν δὲ αὐτὸν Ἥφαιστον θεὸν ἐκάλουν· ἦν γὰρ πολεμιστὴς καὶ μυστικός. ὅστις ἐξελθὼν εἰς πόλεμον συνέπεσεν σὺν τῷ ἵππῳ αὐτοῦ, καὶ πληγεὶς ἔμενε χωλεύων. ὁ δὲ αὐτὸς

5. τὴν χρυσῆν στολὴν P. 10. ὀνομάζοντες P. 11. ὁ om. P. ibid. καὶ ἐβασίλευσεν P. 12. Μεστρέμ PV. 16. ἑπτὰ τρίτον] ζ′, ἡμέρας γ′ P cum R: sed Raderus mutatam ab se scripturam fatetur in margine: „*ita legendus hic locus. annum definit ut nos diebus* 365. *pro mense dies* 31 *hic putandi.*“ Quae sane computatio obtinet p. seq. v. 14. Sed hic menses intelligendi triginta dierum 7⅓. Dictum autem hoc ut εἰκοσιεννέα τέταρτον ἡμερῶν schol. Platon. p. 454. B. 19. ἐλθὼν P.

admodum auri pondere, in Aegyptum ad tribum Cham filii Noe se contulit, a qua perhonorifice exceptus est. Ille cum ibi degeret, pro nihilo caeteris habitis, aurea indutus veste, philosophabatur apud Aegyptios, quibus ventura praedicebat: a natura enim acri admodum valebat ingenio: unde ab iis adorabatur, cum illum esse dicerent Deum Mercurium, ut qui futura praediceret, ipsisque rerum venturarum a Deo accepta responsa subministraret, opesque praeberet: quem ideo Divitiarum largitorem vocitabant, cum aurum Deum appellarent. Cum porro idem Mercurius in Aegyptum venit, apud Aegyptios regnabat Mestrem, ex genere Cham: quo fatis functo, Mercurium Regem renuntiarunt Aegyptii, quibus ille annos XXXIX. magnifice imperavit. Post hunc regnavit apud Aegyptios Vulcanus dies MDCLXXX. qui annos IV. conficiunt, menses VII. et dies III. Neque enim tum annos metiri norant Aegyptii, sed dierum cursus annos dicebant. Vulcanum porro Deum vocabant: erat enim vir bellicosus, quique arcana quaevis intelligeret, qui dum in praelio pugnat, cum equo lapsus, accepto vulnere, exinde claudicavit. Idem

C Ἥφαιστος νόμον ἔθηκεν τὰς Αἰγυπτίας γυναῖκας μονανδρεῖν καὶ σωφρόνως διάγειν, τὰς δὲ ἐπὶ μοιχείᾳ εὑρισκομένας τιμωρεῖσθαι· καὶ ηὐχαρίστησαν αὐτῷ οἱ Αἰγύπτιοι, διότι πρῶτον νόμον σωφροσύνης τοῦτον ἐδέξαντο.

R 106 **Περὶ σιδήρου, τίς πρῶτος ἐφεῦρεν.**

Ὁ δὲ αὐτὸς Ἥφαιστος ἀπὸ μυστικῆς τινος εὐχῆς τὴν ὀξυλάβην ἐδέξατο ἐκ τοῦ ἀέρος εἰς τὸ κατασκευάζειν ἐκ σιδήρου ὅπλα. ὅθεν καὶ ἐπικρατὴς σιδήρου ηὑρέθη εἰς τοὺς πολέμους. ἀπεθέωσαν οὖν αὐτὸν ὡς σωφροσύνην νομοθετήσαντα καὶ τροφὴν D ἀνθρώποις διὰ κατασκευῆς ὅπλων εὑρηκότα καὶ ἐν τοῖς πολέμοις δύναμιν καὶ σωτηρίαν ποιήσαντα· πρὸ γὰρ αὐτοῦ ῥοπάλοις καὶ λίθοις ἐπολέμουν. μετὰ δὲ τὴν τελευτὴν Ἡφαίστου ἐβασίλευσεν Αἰγυπτίων ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὀνόματι Ἥλιος ἡμέρας δυοζ', ὡς εἶναι ἔτη ιβ', μῆνας γ', ἡμέρας δ'. οὐ γὰρ ᾔδεισαν οἱ Αἰγύπτιοι τότε ἢ ἄλλοι τινὲς ἀριθμὸν ἐν τῷ ψηφίζειν, ἀλλὰ τὰς περιόδους τῶν ἡμερῶν εἰς ἔτη ἐψήφιζον. οἱ γὰρ τῶν ιβ' μηνῶν ἀριθμοὶ P 46 μετὰ ταῦτα ἐπενοήθησαν, ἐξότε ἐνομίσθη ὑποτελεῖς εἶναι τοὺς ἀνθρώπους τοῖς βασιλεῦσιν. ὁ δὲ αὐτὸς Ἥλιος βασιλεὺς ὁ υἱὸς Ἡφαίστου ἦν φιλόσοφος δυνατός, ὅστις ἐδιδάχθη παρά τινος ὡς

2. μοιχείαν P. 12. τὴν om. P sola. 15. ἄλλον τινὰ P. 17. ἐνομίσθη P, ὀνομάσθη RV. 19. τοῦ Ἡφαίστου P.

vero Vulcanus lege sanxit, uti Aegyptiae feminae uno contentae viro caste vitam agerent: quae vero deprehenderentur in stupro, punirentur. Unde Vulcano gratias egere Aegyptii, quod tum primum continentiae legem accepissent.

De ferro, et quis primus illud invenerit.

Idem porro Vulcanus edita quadam mystica ac secreta precatione, forcipem ex aere accepit, quo ex ferro arma posset conflare: unde et ferri ad belli usus repertor habitus est. Hunc ergo in Deos retulere, tum propter latam de continentia legem, tum etiam quod armorum fabrica, victus parandi rationis, in bellis autem roboris salutisque hominibus auctor extiterit: ante illum quippe clavis et saxis pugnabant. Extincto Vulcano, Aegyptiorum regnum excepit Sol, illius filius, illudque rexit dies v. MCDLXXVII. qui annos conficiunt XII. menses III. dies IV. Alius enim omnis numerandi modus tunc temporis ab Aegyptiis ignorabatur, cum singulas dierum periodos pro tot annis putarent. Duodecim enim mensium numeri tum primum deinde inventi, ex quo decretum est homines Regibus fieri vectigales. Enimvero Rex Sol, Vulcani filius, insignis admodum extitit Philosophus, qui cum ex aliquo esse quandam feminam comperisset, ex iis quae opum copia ac dignitate apud Aegy-

γυνή τις Αἰγυπτία τῶν ἐν εὐπορίᾳ καὶ ἀξίᾳ οὐσῶν παρ' αὐτοῖς V 88
ἐρῶσά τινος ἐμοιχεύετο ὑπ' αὐτοῦ. καὶ ἀκούσας ὁ Ἥλιος ἐζήτησεν αὐτὴν πιάσαι διὰ τὴν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Ἡφαίστου νομοθεσίαν, ἵνα μὴ λυθῇ. καὶ λαβὼν στρατιώτας ἐκ τοῦ ἰδίου στρατοῦ, μαθὼν τὸν καιρὸν τῆς μοιχείας αὐτῆς ὅτι γίνεσθαι ἔμελλεν νυκτός, ἐπιῤῥίψας αὐτῇ, τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς μὴ ὄντος αὐτόθι, εὗρεν αὐτὴν μετ' ἄλλου καθεύδουσαν τοῦ ἐρωμένου παρ' αὐτῆς. B
ἥντινα εὐθέως καταγαγὼν ἐπόμπευσεν ἐν πάσῃ τῇ χώρᾳ τῆς Αἰγύπτου, τιμωρησάμενος αὐτήν. καὶ γέγονε σωφροσύνη μεγάλη ἐν τῇ γῇ τῆς Αἰγύπτου. κἀκεῖνον δὲ τὸν μοιχὸν ἀνεῖλεν, καὶ ηὐχαριστήθη· περὶ οὗ ἱστορεῖ ποιητικῶς Ὅμηρος ποιητὴς ὡς ὁ Ἥλιος, φησίν, ἤλεγξεν τὴν Ἀφροδίτην συμμιγνυμένην νυκτὸς Ἄρει. Ἀφροδίτην δὲ ἐκάλεσεν τὴν ἐπιθυμίαν τῆς πορνείας ἀπὸ τοῦ Ἡλίου βασιλέως ἐλεγχθεῖσαν· τὸ δὲ ἀληθές, ὡς προγέγραπται, Παλαίφατος ὁ σοφώτατος συνεγράψατο.

Μετὰ δὲ τὴν τελευτὴν Ἡλίου τοῦ βασιλέως υἱοῦ Ἡφαίστου ἐβασίλευσεν Αἰγυπτίων Σῶσις· καὶ μετὰ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ C
ἐβασίλευσεν Ὄσιρις· καὶ μετὰ Ὄσιριν ἐβασίλευσεν Ὧρος· καὶ μετὰ Ὧρον ἐβασίλευσεν Θοῦλις, ὅστις παρέλαβεν μετὰ δυνάμεώς R 108
τινος πᾶσαν τὴν γῆν ἕως τοῦ Ὠκεανοῦ· καὶ ἐν τῷ ὑποστρέφειν ἦλθεν ἐπὶ τὴν Ἀφρικὴν χώραν εἰς τὸ μαντεῖον ἐν ὑπερηφανίᾳ, καὶ θυσιάσας ἐπυνθάνετο λέγων, Φράσον μοι, πυρισθενές, ἀψευδές, μάκαρ, ὁ τὸν αἰθέριον μετεγκλίνων δρόμον, τίς πρὸ τῆς

1. καὶ] ἐν καὶ P sola. ibid. ἐξίᾳ R. 2. ὁ om. P. 17. Σῶσις m. R, Σώσεις PV. 19. μετὰ τὸν Ὄρον P. 23. μετεκκλίνων V.

ptios praestabant, quae viri cujusdam amore capta, pravam cum eo consuetudinem exerceret, curam omnem adhibuit, ut eam perquireret, caperetque, quo Vulcani parentis leges impune minime violarentur. Lectis igitur ex castris aliquot militibus, ac observato quo per noctem adulterium committere solebat tempore, dum vir abesset, in aedes irrupit, illamque cum amasio jacentem offendit: qua confestim abrepta, ac per universam Aegyptum traducta, graviter in illam animadvertit, ex quo rite observata est deinceps apud Aegyptios castimonia, adultero insuper morte mulctato, unde a subditis gratiam iniit. Id poëtico more narrat Homerus Poëta, dum ait, Venerem cum Marte noctu cubantem a Sole fuisse deprehensam. Venerem autem appellavit moechandi libidinem, quam Sol Rex prodiderit. Hujus porro historiae, quemadmodum supra relata est, veritatem descripsit doctissimus Palaephatus.

Post Solis Regis, Vulcani filii, excessum, regnavit apud Aegyptios Sosis, cui successit Osiris: Osiridi Orus: Oro Thulis, qui cum aliquot copiis terram omnem usque ad Oceanum occupavit: et dum reverteretur, in regiones Africae cum pompa venit, consulturus oraculum; peractoque sacrificio, ita illud sciscitatus est: *Dic mihi, ignipotens, veridice, beate,*

ἐμῆς βασιλείας ἠδυνήθη ὑποτάξαι πάντα ἢ τίς μετ' ἐμέ; καὶ ἐδόθη αὐτῷ χρησμὸς οὗτος.

D πρῶτα θεός, μετέπειτα λόγος καὶ πνεῦμα σὺν αὐτοῖς.
ταῦτα δὲ σύμφυτα πάντα καὶ ἔντομον εἰς ἓν ἰόντα,
οὗ κράτος αἰώνιον· ὀρθοῖς ποσὶ βάδιζε, θνητέ,
ἄδηλον διανύων βίον.

καὶ εὐθέως ἐξελθὼν ἐκ τοῦ μαντείου συσκευασθεὶς ὑπὸ τῶν ἰδίων ἐσφάγη ἐν τῇ Ἀφρικῇ χώρᾳ. ταῦτα δὲ τὰ ἀρχαῖα καὶ παλαιὰ βασίλεια τῶν Αἰγυπτίων Μανέθων συνεγράψατο. καὶ ἐν τοῖς συγγράμμασιν αὐτοῦ ἐμφέρεται ἄλλως λέγεσθαι τὰς ἐπωνυμίας τῶν πέντε πλανητῶν ἀστέρων. τὸν γὰρ λεγόμενον Κρόνον
P 47 ἀστέρα ἐκάλουν τὸν Λάμποντα, τὸν δὲ Διὸς τὸν Φαέθοντα, τὸν δὲ Ἄρεως τὸν Πυρώδη, τὸν δὲ Ἀφροδίτης τὸν Κάλλιστον, τὸν δὲ Ἑρμοῦ τὸν Στίλβοντα.

Ἐν τοῖς μετὰ ταῦτα χρόνοις ἐβασίλευσεν τῶν Αἰγυπτίων πρῶτος ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ Χὰμ Σέσωστρις, ὅστις ὁπλισάμενος ἐπολέμησεν Ἀσσυρίοις καὶ ὑπέταξεν αὐτοὺς καὶ τοὺς Χαλδαίους καὶ Πέρσας ἕως Βαβυλῶνος. ὁμοίως δὲ ὑπέταξε καὶ τὴν Ἀσίαν πᾶσαν καὶ τὴν Εὐρώπην καὶ τὴν Σκυθίαν καὶ τὴν Μυσίαν· καὶ ἐν τῷ ὑποστρέφειν αὐτὸν ἐπὶ τὴν Αἴγυπτον ἐκ τῆς χώρας τῆς Σκυθίας ἐπελέξατο ἀνδρῶν νεανίσκων πολεμιστῶν χιλιάδας δεκαπέντε, οὕσ-

4. ἔντομον non intellectum omiserunt qui haec repetierunt Malalas, Cedrenus, Suidas. 5. αἰώνων P. ἀέναον Lobeckius Aglaoph. p. 459. ibid. θνητέ, βάδιζε P. 6. διανοιῶν P. 8. τὰ om. P. 9. Μενεθὼ P. 13. πυῤῥώδη V. 15. τοῖς] τούτοις P. 18. δὲ om. P. 21. ὑπελέξατο P.

qui coeli cursum moderaris, quis antequam regnarem potuit sibi subjicere omnia: aut quis poterit post me? Datumque est illi ejusmodi oraculum:

Ipse Deus primum, dein, juncto flamine, Verbum:
Haec tamen existunt simul omnia, et omnia in unum
Distinctim veniunt: cujus sine fine potestas:
Tu certo incertum vitae pede dirige callem.

Egressusque confestim ex oraculo, insidiis a suis appetitus, interfectus est in Africa. Has autem veteres et antiquas Aegyptiorum Regum historias Menetho conscripsit. Sed et in illius commentariis aliter efferri proditur quinque planetarum astrorum nomina. Astrum enim Saturnum appellatum Lampontem: Iovem Phaethontem, Martem Pyrodem; Venerem Callistum: Mercurium denique Stilbontem vocabant.

His posthaec temporibus primus apud Aegyptios regnavit ex tribu Cham Sesostris, qui instructis copiis bellum intulit Assyriis, eosque subegit, ut et Chaldaeos et Persas usque ad Babylonem. Subegit pariter universam Asiam, Europam, Scythiam, et Mysiam: cumque in Aegyptum reverteretur ex Scythiae regionibus, delegit juvenum bellatorum quindecim millia, quos in Persidem traduxit, ibique habitare jussit, concessa

τινας μετανάστας ποιήσας ἐκέλευσεν αὐτοὺς οἰκεῖν ἐν τῇ Περσίδι, δοὺς αὐτοῖς χώραν ἐκεῖ ἣν ἐπελέξαντο. καὶ ἔμειναν ἐν Περσίδι οἱ αὐτοὶ Σκύθαι ἐξ ἐκείνου ἕως τῆς νῦν, οἵτινες ἐκλήθησαν παρὰ τῶν Περσῶν Παρθυαῖοι, ὅ ἐστιν Περσικῇ γλώσσῃ Σκύθες, οἵ καὶ τὴν φορεσίαν καὶ τὴν λαλιὰν καὶ τοὺς νόμους Σκυθῶν ἔχουσιν ἕως τῆς νῦν, καὶ εἰσὶν μαχιμώτατοι ἐν τοῖς πολέμοις, καθὼς Ἡρόδοτος ὁ σοφώτατος ταῦτα συνεγράψατο. B V 89

Ἐν τοῖς χρόνοις τῆς βασιλείας Σεσώστριος ἦν Ἑρμῆς ὁ τρισμέγιστος ὁ Αἰγύπτιος, ἀνὴρ φοβερὸς ἐν σοφίᾳ· ὅστις ἔφρασεν τρεῖς μεγίστας δυνάμεις εἶναι τὸ τοῦ ἀῤῥήτου καὶ δημιουργοῦ θεοῦ ὄνομα, μίαν δὲ θεότητα εἶπεν εἶναι. διὸ καὶ ἐκλήθη ἀπὸ τῶν Αἰγυπτίων τρισμέγιστος Ἑρμῆς. ἐμφέρεται γὰρ ἐν διαφόροις αὐτοῦ λόγοις πρὸς Ἀσκληπιὸν εἰρηκὼς περὶ θεοῦ φύσεως ταῦτα· „εἰ μὴ πρόνοιά τις ἦν τοῦ πάντων κυρίου ὥστε μοι τὸν λόγον τοῦτον ἀποκαλύψαι, οὐδὲ ὑμᾶς τοιοῦτος ἔρως κατεῖχεν, ἵνα περὶ τούτου ζητήσητε· οὐ γὰρ ἐφικτόν ἐστιν εἰς ἀμυήτους τοιαῦτα μυστήρια παρέχεσθαι, ἀλλὰ τῷ νοΐ ἀκούσατε. ἓν μόνον ἦν φῶς νοερὸν πρὸ φωτὸς νοεροῦ, καὶ ἦν ἀεὶ νοῦς νοὸς φωτεινός, καὶ οὐδὲν ἕτερον ἦν ἢ ἡ τούτου ἑνότης, ἀεὶ ἐν ἑαυτῷ ὢν ἀεὶ τῷ ἑαυτοῦ νοΐ καὶ φωτὶ καὶ πνεύματι ἅπαντα περιέχει. ἐκτὸς τούτου R 110 C D

1. *μετανασθάσαι* P sola. 4. *Παρθίδιοι* PV, *Παρθηνοὶ* m. R. *ib.* *τῇ Περσικῇ* P. 8. *Σέσωστρι ὃς* V, *Σέσωστρις* P, *Σέσωστρις ὃς* R. 11. *δὲ* om. P. 14. *ἦν τοῦ* Malalas p. 26. 15. , *ἢ τῶν* PV. *ibid.* *μοι*] *με* Cyrillus c. Iulianum I. p. ed. Spanh. 35. C. *ib.* *τοιοῦτον* P. 16. *ζητήσεται* P. 18. *καὶ νοὸς φωτεινός*] *νοῦ αἴτιος* P sola. Correxi ex Cyrillo. 19. *ἢ* om. V, *ἡ* R. *ib.* *ἑαυτῷ*] *αὐτῷ* P sola. *ibid.* *τῷ ἑαυτοῦ*] *ἐν τῷ αὐτῷ* P sola. 20. *πάντα* P sola.

illis quam delegissent regione. Ex eoque tempore Scythae illi in Perside manserunt, qui a Persis Parthidii nuncupati sunt, quod Persica lingua Scythas sonat, qui et habitum et idioma ac leges Scytharum usque nunc servant, maximeque virtute bellica praestant, quemadmodum haec tradit doctissimus Herodotus.

Dum regnaret Sesostris, extitit Hermes Trismegistus Aegyptius, vir sapientia suspiciendus, qui tres maximas esse Potentias asserebat, nomen Inenarrabilis et opificis Dei unam Deitatem esse dixit. Propterea appellatus est ab Aegyptiis Trismegistus Mercurius. Reperitur enim in variis ejus libris ad Aesculapium haec de Deo dixisse: *Nisi providentia quaedam sit omnium Domini, quae mihi hunc sermonem aperuisset, haud vos hujusmodi cupido incessisset, ut de eo quaestionem institueretis, neque enim fas est profanis haec arcana committere: verum mente haec duntaxat attendite. Erat lux intelligens ante lucem intelligentem, eratque semper mens quae menti causa esset, neque quidquam erat aliud quam hujus mentis unitas. Ea mens cum semper in seipsa sit, semper sua ipsius mente, luce, atque spiritu universa continet. Extra eam mentem*

οὐ θεός, οὐκ ἄγγελος, οὐ δαίμων, οὐκ οὐσία τις ἄλλη. πάντων γὰρ κύριος καὶ πατὴρ καὶ θεός, καὶ πάντα ἐν αὐτῷ καὶ ὑπ' αὐτόν ἐστιν. ὁ γὰρ λόγος αὐτοῦ προελθὼν παντέλειος ὢν καὶ γόνιμος καὶ δημιουργός, ἐν γονίμῳ φύσει πεσὼν ἐν γονίμῳ ὕδατι ἔγκυον τὸ ὕδωρ ἐποίησεν. καὶ ταῦτα εἰρηκὼς ηὔξατο λέγων, Οὐρανὸν ὁρκίζω σε, θεοῦ μεγάλου σοφὸν ἔργον· ἵλεως ἔσο. ὁρκίζω σε φωνὴν πατρός, ἣν ἐφθέγξατο πρώτην, ἡνίκα κόσμον ἅπαντα ἐστηρίξατο βουλῇ· φωνὴν πατρός, ἣν ἐφθέγξατο πρώτην τὸν μονογενῆ λόγον αὐτοῦ.

P 48 Ταῦτα καὶ ἐν τοῖς κατὰ Ἰουλιανοῦ βασιλέως ὑπὸ τοῦ ὁσιωτάτου Κυρίλλου συνταχθεῖσιν ἐμφέρεται πρὸς ἀπόδειξιν σαφεστέραν ὅτι καὶ ὁ τρισμέγιστος Ἑρμῆς ἀγνοῶν τὸ μέλλον τριάδα ὁμοούσιον ὡμολόγησεν.

Ὁ δὲ Σέσωστρις βασιλεὺς μετὰ τὴν νίκην καταλαβὼν τὴν Αἴγυπτον τελευτᾷ, καὶ ἐβασίλευσεν μετ' αὐτὸν τῆς τῶν Αἰγυπτίων χώρας Φαραὼ ὁ καὶ Νάχωρ καλούμενος, καὶ ἐκ τοῦ αὐτοῦ γένους ἐβασίλευσαν Αἰγυπτίων οἱ λοιποί.

Ῥαγαῦ ρλβ', ὁμοῦ ,γνγ'.
ἐπέζησεν σζ', ὁμοῦ τλθ',
B Σερούχ ρλ', ὁμοῦ ,γρπγ'.

1. οὐ prius om. P sola. 2. ὁ κύριος P sola. ibid. πάντα ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἐν αὐτῷ P sola. 5. ἐπέδειξεν P sola. 8. πρωτίστην P. Caeterum post αὐτοῦ addendum φησί ex Cyrillo. 10. τοῦ β. P sola. 11. συναχθεῖσιν P.

neque Deus est, neque Angelus, neque daemon, neque alia natura; omnium enim Dominus Deus et pater est, sub ipso et in ipso omnia sunt. Sermo enim ipsius qui perfectus omnibus modis est, et foecundus ac opifex ab ipsa progressus mente, inque aquam, cujus est foecunda natura, incidens, foetam aquam reddidit.

Haec fatus Hermes, sic precatus est: *Adjuro te, Coelum, Dei magni sapiens opus, propitiare. Adjuro te vocem Patris, quam tum primam effatus est, quando mundum universum consilio firmavit, vocem Patris, quam primam protulit, unigenitum Verbum suum.*

Haec etiam in iis quae a sanctissimo Cyrillo adversus Julianum Imperatorem collecta sunt, referuntur, ut evidenter ostenderet Mercurium Trismegistum futurarum rerum inscium, unam Trinitatis essentiam confessum esse.

Sesostris vero Rex parta victoria, reversus in Aegyptum moritur: et post illum regnavit in Aegypti regione Pharao, qui et Nachor dictus est, ex ejusque stirpe caeteri apud Aegyptios regnarunt.

Rhagau, 132. Colliguntur anni 3053.
Supervixit 207. coll. an. 339.
Seruch, 130. coll. an. 3183.

ἐπέζησεν σλ', ὁμοῦ τ'.
Νάχωρ οϑ', ὁμοῦ ,γσξβ'. R 112
ἐπέζησεν ρκϑ', ὁμοῦ ση'.
Θάρα ο', ὁμοῦ ,γτλβ'.
ἐπέζησεν σε', ὁμοῦ σοε'.

Ἑλληνισμὸς ἀπὸ τῶν χρόνων Σερουχ ἐναρξάμενος [διά τοι] τῆς εἰδωλολατρείας, καὶ ὡς ἐστοίχουν τὸ τηνικαῦτα ἕκαστος κατά τινα δεισιδαιμονίαν ἐπὶ τὸ μᾶλλον πολιτικώτερον ἐπὶ ἔϑη καὶ ἐπὶ ϑεσμοὺς εἰδώλων τάττεσϑαι τὰ τῶν ἀνϑρώπων γένη. οἷς τότε στοιχήσαντες ἐποίουν διὰ χρωμάτων διαγράφοντες τὴν ἀρχὴν καὶ ἀπεικάζοντες τοὺς πάλαι παρ' αὐτοῖς τετιμημένους ἢ τυράννους C ἢ ἡγεμόνας ἢ τινάς τι δράσαντας ἐν βίῳ μνήμης δοκοῦν ἄξιον διὰ ἀλκῆς τε ἢ σώματος εὐρωστίας. ἔπειτα δὲ ἀπὸ τῶν χρόνων τοῦ Θάρα πατρὸς Ἀβραὰμ καὶ δι' ἀγαλμάτων τὴν πλάνην τῆς εἰδωλολατρείας κτισάμενοι, τοὺς ἑαυτῶν προπάτορας δι' ἀπεικονισμάτων τετιμηκότες καὶ τοὺς πρὸ αὐτῶν προτετελευτηκό- V 40 τας τεχνασάμενοι ἐκ κεραμικῆς ἐπιστήμης τὸ πρῶτον, ἔπειτα ἑκάστης τέχνης μιμησαμένης, οἰκοδόμοι μὲν λίϑον λίϑῳ ξέσαντες, ἀργυροκόποι τε καὶ χρυσοχόοι διὰ τῆς ἰδίας ὕλης τεχνασάμενοι ἐπετέλεσαν, χαλκοπλάσται δὲ καὶ ἐπιξῦσται τέχναις χρησάμενοι ἐποικιλλεύσαντο καὶ τέκτονες καὶ οἱ καϑεξῆς. D

6. τοῦ Σερούχ P. *ibid.* διά τοι om. V. 7. ἐστοιχοῦντο τηνικαῦτα PV. Correxi ex Epiphanio loco mox indicando. 8. πολιτικώτερον ἐπὶ τὸ μᾶλλον V. 16. ἀπεικονισμαῖν P. 17. τεχνισάμενοι P. 21. ἐπαποικηλεύσαντο V.

Supervixit 230. coll. an. 300.
Nachor, 79. coll. an. 3262.
Supervixit 129. coll. an. 208.
Thara, 70. coll. an. 3332.
Supervixit 205. coll. an. 275.

Graecismus tempestate Seruch coepit per idololatriam, cum sua quisque superstitione quadam ductus, genus humanum ad politicam potissimum vivendi rationem, et usum seu consuetudines, cultumque idolorum informaret: quos tum secuti, magistratus et tyrannos, aut duces, aut si quid aevo memoriave dignum factitasse viderentur quod vel pugnam, vel corporis robur commendaret, pictura effigiabant. Postea vero temporibus Thara, qui Abraham habuit filium, etiam per statuas et simulacra errorem idololatriae propagarunt, dum majores suos per effigies coluerunt, fatoque functos primum per figlinam expresserunt, mox caeteri artifices secuti primos, architecti quidem lapidem caedebant, argentarii vero et auri caelatores pro sua quisque materia simulacra fabricati sunt, aerarii, et scalptores etiam pro suo ingenio artificii opus variabant: postremo fabri et alii deinceps opifices.

Αἰγύπτιοι μὲν οὖν καὶ Βαβυλώνιοι καὶ Φρύγες καὶ Φοίνικες ταυτησὶ τῆς θρησκείας πρῶτοι εἰσηγηταὶ γεγονότες ἀγαλματοποιίας τε καὶ μυστηρίων τελετάς, ἀφ' ὧν τὰ πλεῖστα εἰς Ἕλληνας μετηνέχθησαν ἀπὸ τῆς Κέκροπος ἡλικίας, καὶ μετέπειτα καθεξῆς ὕστερον πολλοὶ τοὺς περὶ Κρόνον καὶ Ῥέαν Δία τε καὶ Ἀπόλλωνα καὶ τοὺς ἐφεξῆς δυνάστας γενομένους θεοὺς ἀναγορεύσαντες.

Ἕλληνες κέκληνται ἀπὸ Ἕλληνός τινος ἀνδρὸς τῶν ἐν τῇ Ἑλλάδι κατῳκηκότων· ὡς δὲ ἕτεροί φασιν, ἀπὸ τῆς ἐλαίας τῆς ἐν Ἀθήναις βλαστησάσης.

P 49 *Ἴωνες δὲ τούτων ἀρχηγοὶ γεγένηνται, ὡς ὁ ἀκριβὴς ἔχει λόγος, ἀπὸ τοῦ Ἰωϋάν, ἑνὸς ἀνδρὸς τῶν τὸν πύργον οἰκοδομησάντων,*
R 114 *ὅτε αἱ γλῶσσαι διεμερίσθησαν τῶν ἀνθρώπων· δι' ἣν αἰτίαν καὶ μέροπες πάντες κέκληνται διὰ τὴν μεμερισμένην φωνήν.*

1. *οἱ Βαβυλώνιοι* V. 3. *μάλιστα* PV, *τὰ πλεῖστα* Epiphanius. 6. *δικαστὰς* P. 12. *Ἰωνὰν* PV. 14. In ima pagina ascribit V quod in textu ponit P *Σχόλιον* *). *Σκυθισμὸς ἀπὸ τῶν ἡμερῶν τοῦ Νῶε μετὰ τὸν κατακλυσμὸν ἄχρι τῆς τοῦ πύργου οἰκοδομῆς καὶ Βαβυλῶνος, καὶ μετὰ τὸν χρόνον τῆς τοῦ πύργου οἰκοδομῆς ἐπ' ὀλίγοις ἔτεσιν, τουτέστιν ἕως Ῥαγαῦ. οἵτινες ἐπὶ τὸ τῆς Εὐρώπης νενευκότες τῷ τῆς Σκυθίας μέρει καὶ τοῖς ἑαυτῶν ἔθεσιν*
B *προσεκρίθησαν* **) *ἕως τῆς* ***) *τοῦ Ῥαγαῦ ἡλικίας καὶ ἐπέκεινα, ἐξ οὗπερ οἱ Θρᾷκες γεγόνασιν. ὕστερον δὲ ὁ ἑλληνισμὸς εἰς αἱρέσεις κατέστη κατωτέρω τῶν χρόνων, φημὶ Πυθαγορικῶν καὶ Στωικῶν καὶ Πλατω-*

) *προσεκρίθησαν* Epiphanius Resp. ad Epist. Acacii ed. Petav. fol. 5. verso C, *προεκρίθησαν* PV. *) *τῆς* om. P.

Aegyptii porro et Babylonii, Phrygesque, et Phoenices primi auctores hujus cultus extitere, primique simulacrorum et mysteriorum hujusmodi initiatores; a quibus, Cecropis aetate in Graeciam immigrarunt. Posteris dein saeculis complures Saturnum, Rheam, Jovem, Apollinem, caeterosque principes, Deos renuntiarunt.

Graeci nomen tulerunt ab Hellene viro quodam, ex iis qui olim Hellada incoluerunt: ut alii vero prodidere, ab *ἐλαίᾳ*, seu olea, quae Athenis nata est.

Jones autem horum Duces, quemadmodum constans habet fama, orti sunt ab Jonan quodam ex iis, qui turrim aedificarunt, quando hominum linguae sunt divisae: unde omnes a divisa lingua Meropes sunt cognominati.

---

*) ***Scholium.***

A diebus Noe post diluvium usque ad Turris et Babylonis aedificationem Scythismus perstitit, annisque aliquot post tempus aedificationis turris, hoc est usque ad Rhagau. Qui porro versus Europae fines vergunt, in Scythiae partibus degunt, suis ipsi moribus vivere elegerunt usque ad tempora Rhagau, ut et qui ulterius habitant, donec Thracum regio occurrat.

Graecismus postmodum, seu gentilismus posteris temporibus confla-

Ἀβραάμ οε', *ὁμοῦ ‚γυζ'.*

Ἀβραάμ Χαλδαῖος ὢν τὸ γένος τὴν πρώτην ἡλικίαν παρὰ Χαλδαίοις ποιεῖται.

α', β', γ', δ', ε', ϛ', ζ', η', θ', ι', ια', ιβ', ιγ', ιδ', ιε', ιϛ', ιζ', ιη', ιθ', κ', κα', κβ', κγ', κδ', κε', κϛ', κζ', κη', κθ', λ', λα', λβ', λγ', λδ', λε', λϛ', λζ', λη', λθ', μ', μα', μβ', μγ', μδ', με', μϛ', μζ', μη', μθ', ν', να', νβ', νγ', νδ', νε', νϛ', νζ', νη', νθ'.

Νάχωρ προπάτωρ Ἀβραὰμ τελευτᾷ ζήσας ἔτη σή'. D

ξ', ξα', ξβ', ξγ', ξδ', ξε', ξϛ', ξζ', ξη', ξθ', ο', οα', οβ', ογ'.

νικῶν καὶ Ἐπικουρείων καὶ τῶν λοιπῶν. θεοσεβείας δὲ χαρακτὴρ αὐτοῖς ὑπῆρξεν ἅμα καὶ ὁ κατὰ φύσιν νόμος πολιτευόμενος ἀπὸ τούτων τῶν ἐθνῶν ἀφορίζων ἑαυτὸν) ἀπὸ τῆς τοῦ κόσμου καταβολῆς καὶ μέχρι τοῦ δεῦρο. τῶν ἐθνῶν μέσος τυγχάνων βαρβαρισμὸς καὶ σκυθισμὸς καὶ ἑλληνισμὸς ἕως οὗ συνήφθη ἡ τοῦ Ἀβραὰμ θεοσέβεια καὶ ὁ κατὰ φύσιν νόμος καὶ ἰουδαϊσμὸς**) μετέπειτα.* C 2. *ὢν* om. P sola: habent V et R, in m. notans: *abest in C.* 9. *σή'*] *σο'* R. 10. *ξ' — ογ'* ante *Περὶ Μελχισεδέκ* ponunt PV, ante *Νάχωρ* R. 11. Post *ογ'* addit P sola *οδ', οε', ὁμοῦ ‚γυζ'.*

*) *τούτων τῶν ἐθνῶν — ἑαυτὸν*] *τούτων — ἑαυτοὺς* V. **) *καὶ* om. P. *ἰουδαϊσμὸς* ex Epiphanio addidit Raderus, om. V.

Abraham, 75. coll. an. 3407.

Abraham gente Chaldaeus, primam aetatem apud Chaldaeos terit.

I. II. III. IV. V. VI. VII. VIII. IX. X. XI. XII. XIII. XIV. XV. XVI. XVII. XVIII. XIX. XX. XXI. XXII. XXIII. XXIV. XXV. XXVI. XXVII. XXVIII. XXIX. XXX. XXXI. XXXII. XXXIII. XXXIV. XXXV. XXXVI. XXXVII. XXXVIII. XXXIX. XL. XLI. XLII. XLIII. XLIV. XLV. XLVI. XLVII. XLVIII. XLIX. L. LI. LII. LIII. LIV. LV. LVI. LVII. LVIII. LIX.

Nachor avus Abraham moritur, cum vixisset CCVIII.

LX. LXI. LXII. LXIII. LXIV. LXV. LXVI. LXVII. LXVIII. LXIX. LXX. LXXI. LXXII. LXXIII. LXXIV. LXXV. Colliguntur anni III. MCDVII.

---

tus est, in sectas divisus, Pythagoreorum scilicet, Stoicorum, Platonicorum, Epicureorum, et aliorum.

Cultus porro divini character una cum lege naturae ab hisce nationibus observabatur, cum ille se a mundi conditione servasset incolumem in hanc usque diem.

Gentilitatis medium tenuere Barbarismus, Scythismus, et Hellenismus, donec cultus divinus ab Abraham institutus, ac postmodum Judaïsmus una cum lege naturae coaluit.

R 116
V 41
Περὶ Μελχισεδέκ.

οδ'.

Διηγήσατό τις γέρων περὶ τοῦ Μελχισεδὲκ διαβεβαιούμενος
P 50 καὶ λέγων ὅτι Ἄνθρωπός ἐστιν ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ Χάμ. εὑρεθεὶς δὲ ἐν τῇ φυλῇ αὐτοῦ ἅγιον γέννημα εὐηρέστησεν τῷ θεῷ, καὶ μετέθηκεν αὐτὸν ὁ θεὸς ἐκ τῆς ἰδίας αὐτοῦ γῆς εἰς τὸ πέραν τοῦ Ἰορδάνου, καθ' ὃν τρόπον μετέθηκε τὸν Ἀβραὰμ ἐκ τῆς χώρας τῶν Χαλδαίων. ὢν δὲ ἅγιος ἐκεῖνος ὁ ἄνθρωπος καὶ δίκαιος, ἐγένετο ἱερεὺς τοῦ θεοῦ τοῦ ὑψίστου, ἄρτον καὶ οἶνον καὶ λιτὰς ἁγίας προσφέρων τῷ θεῷ τῷ ὑψίστῳ. ἐδεήθη δὲ περὶ τῆς φυλῆς αὐτοῦ λέγων, Κύριε, μετέθηκάς με ἐκ τῆς φυλῆς μου καὶ ἠλέησάς με· ἐλέησον καὶ αὐτούς. εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ κύριος, Ἐγὼ αὐτοὺς σώσω, ὅταν ἐξ Αἰγύπτου καλέσω τὸν υἱόν μου. ταύτην τὴν ἐπαγγελίαν ἔδωκεν ὁ θεὸς τῷ Μελχισεδέκ. ἐμνημόνευσεν οὖν ὁ γέρων ἐκεῖ-
II νος, λέγων ὅτι κατὰ τοὺς καιροὺς τούτους συνέβη τὸν Λὼτ αἰχμαλωτισθῆναι ἐκ γῆς Σοδόμων ἐκ τῶν περὶ τῶν Γοθωλλογομώρ, καὶ ἐπιδιῶξαι τὸν Ἀβραὰμ ὀπίσω αὐτῶν, καὶ ἥττησεν αὐτοὺς καὶ ἀπέστρεψεν ἀπ' αὐτῶν πᾶσαν τὴν αἰχμαλωσίαν καὶ τὸν Λὼτ τὸν υἱὸν τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Ἀράν.

Ἔλεγεν οὖν ἐν ἑαυτῷ ὁ Ἀβραάμ, Κύριε, εἰ ἐν τῷ χρόνῳ τῶν ἡμερῶν μου ἀποστελεῖς τὸν ἄγγελόν σου ἐπὶ τῆς γῆς, ἄρα βλέπω τὴν ἡμέραν ἐκείνην; εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ θεός, Οὐχί, ἀλλὰ δεικνύω σοι τὸν τύπον τῆς ἡμέρας ἐκείνης· κάτελθε καὶ πέρασον τὸν Ἰορδάνην ποταμόν, καὶ ὄψει τὸν τύπον τῆς ἡμέρας ἐκείνης.

1. νδ' (οδ' R) τοῦ Ἀβραάμ margo P. 2. οδ' om. P. 5. μετέθηκεν post Χαλδαίων ponit P. 9. τοῦ alterum om. P. 10. τῷ alterum om. P. 23. τύπον m. R, τόπον PV.

De Melchisedec.

Senex quidam haec de Melchisedec narrabat, affirmabatque, hisce verbis: Vir est ex tribu Cham, qui sanctus in sua tribu inventus foetus, placuit Deo; illumque transtulit Deus ex terra sua trans Jordanem, quemadmodum Abraham ex regione Chaldaeorum transtulit. Cum autem vir ille sanctus esset ac justus, factus est Pontifex Dei altissimi, panem et vinum, sanctasque orationes offerens Deo altissimo. Precatus est pro sua tribu, dicens: *Domine, transtulisti me ex tribu mea, et misertus es mei, miserere etiam eorum.* Dixit vero illi Dominus: *Ego illos salvabo, cum ex Aegypto vocavero filium meum.* Hanc promissionem dedit Deus Melchisedec. Memorabat praeterea senex ille, dicens: Contigit hisce temporibus ut Lot ex Sodomorum terra captivus abduceretur ab iis qui ex Gothologomor tribu erant: quos insecutus Abraham delevit, universis captivis, ipsoque Lot filio fratris sui Aram ex eorum manibus ereptis.

Dixit porro Abraham intra se: *Domine, si tempore dierum meorum miseris Angelum tuum in terram, fac ut videam hunc diem.* Dixit illi

Ἐπέρασεν δὲ Ἀβραὰμ τὸν Ἰορδάνην ποταμὸν μετὰ τῆς δυνάμεως αὐτοῦ· καὶ ἐξῆλθεν Μελχισεδὲκ εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ ὑπὸ C τοῦ ἁγίου πνεύματος φερόμενος, ἔχων ἐν χερσὶν αὐτοῦ ἄρτον εὐχαριστίας καὶ ποτήριον εὐλογίας. οὐκ εἶδεν δὲ Ἀβραὰμ τὸν Μελχισεδέκ, εἰ μὴ πρῶτον διέβη τὸν Ἰορδάνην, τουτέστιν σημεῖον τοῦ βαπτίσματος. ἰδὼν δὲ Ἀβραὰμ τὸν Μελχισεδὲκ ἐρχόμενον εἰς ἀπάντησιν αὐτῷ ἔχοντα τὸν ἄρτον τῆς εὐχαριστίας καὶ τὸ ποτήριον τῆς εὐλογίας, πεσὼν Ἀβραὰμ ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν προσεκύνησεν, ὅτι εἶδεν τὴν ἡμέραν κυρίου, καὶ ἐχάρη. ἀπαντήσας δὲ αὐτῷ Μελχισεδὲκ ὁ βασιλεὺς Ἱερουσαλήμ, ἱερεὺς ὢν τοῦ R 118 θεοῦ τοῦ ὑψίστου, ηὐλόγησε τὸν Ἀβραὰμ καὶ εἶπεν, Εὐλογητὸς Ἀβραὰμ τῷ θεῷ τῷ ὑψίστῳ, ὃς ἔκτισε τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, καὶ εὐλογητὸς ὁ θεὸς ὁ ὕψιστος, ὃς παρέδωκε τοὺς ἐχθρούς σου D ὑποχειρίους σου. καὶ ἔδωκεν αὐτῷ Ἀβραὰμ δεκάτην ἀπὸ πάντων.

Ἔστιν οὖν ὁ Μελχισεδὲκ ἄνθρωπος ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ Χάμ, μετατεθεὶς ἐκ τῆς φυλῆς αὐτοῦ ἐκ τῆς χώρας τῶν Χαναναίων εἰς τὸ πέραν τοῦ Ἰορδάνου εἰς Σαλὴμ πόλιν, οὗ καὶ τὴν κώμην ἐθεασάμην.

Ἐγένετο δὲ ἱερεὺς τοῦ θεοῦ τοῦ ὑψίστου κατὰ τὴν γραφὴν ἀπάτωρ, ἀμήτωρ, ἀγενεαλόγητος. μετετέθη δὲ εἰς Σαλὴμ κώμην, ἥτις ἑρμηνεύεται εἰρήνη. περὶ οὗ μέμνηται ὁ ἀπόστολος Παῦλος Ἑβραίοις ἐπιστέλλων, „ὤμοσεν κύριος, καὶ οὐ μεταμελη- P 51

7. αὐτοῦ P sola. *ib.* τὸν om. P. 8. τῆς om. P. 10. Ἱλήμ R, Σαλήμ P. 11. τοῦ om. P. 17. ἐθεασώμην V. 22. Ἑβραίοις ἐπιστέλλων] VII.

Deus: *Minime, sed ostendo tibi figuram diei istius: descende, et transi Jordanem fluvium, et videbis figuram diei illius.*

Trajecit ergo Abraham Jordanem fluvium cum suis, et egressus est Melchisedec in occursum illius, a Spiritu sancto adductus, habens in manibus suis panem gratiarum actionis, et calicem benedictionis. Non vidit Abraham Melchisedec nisi postquam transivit Jordanem, id est symbolum baptismatis. Videns vero Abraham Melchisedec venientem in occursum sui, habentem panem gratiarum actionis, et calicem benedictionis, Abraham in faciem humi procumbens, adoravit, quoniam vidit diem Domini, et laetatus est. Huic autem occurrens Melchisedec Rex Salem, Pontifex Dei altissimi, benedixit Abraham, et dixit: *Benedictus Abraham Deo altissimo, qui condidit coelum et terram: benedictus Deus altissimus qui tradidit inimicos tuos in manus tuas, ac tibi subdidit.* Et dedit illi Abraham decimam ex omnibus.

Est ergo Melchisedec homo ex tribu Cham, translatus ex sua tribu; ex regione Chananaeorum, in terram ultra Jordanem, in urbem Salem, cujus etiam vicum spectavimus.

Fuit et sacerdos Dei altissimi, juxta Scripturam, sine matre, sine patre, sine genealogia. Translatus est in Salem vicum, qui interpretatus Pacem sonat. Cujus meminit Apostolus Paulus ad Hebraeos scribens:

θήσεται· σὺ εἶς ἱερεὺς [εἰς τὸν αἰῶνα] κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ·" περὶ οὗ πολὺς ἡμῖν ὁ λόγος καὶ ἀληθῆ ἐλέχθη ὑπὸ τοῦ γέροντος.

Ἐπίγραμμα.

Οὗτός ἐστιν ὁ Μελχισεδὲκ ὁ πηλίκος ὁ ἱερεὺς τοῦ θεοῦ τοῦ
V 42 *ὑψίστου, ὁ τοὺς κατὰ νόμον Μωϋσέως ἱερεῖς ἀποδεκατῶν. οὗτός ἐστιν ὁ βασιλεὺς τῆς εἰρήνης καὶ τῆς δικαιοσύνης ἅμα καὶ ἱερεὺς τοῦ θεοῦ τοῦ ὑψίστου, ὁ ἀφωμοιωμένος τῷ υἱῷ τοῦ θεοῦ, ὁ τὴν ἱερωσύνην μήτε ἐκ διαδοχῆς ἑτέρων ἱερέων παραλαβὼν*
B *μήτε ἑτέροις ἱερεῦσι παραπέμψας. οὗτός ἐστιν ὁ μὴ κατὰ νόμον Μωϋσέως τὰς λατρείας ἐπιτελῶν, ἀλλ' ἑτέροις κρείττοσι συμβόλοις ἱερουργῶν. οὗτός ἐστιν ὁ τὸν πατριάρχην Ἀβραὰμ εὐλογήσας, ὁ ἀπάτωρ καὶ ἀμήτωρ καὶ μὴ γενεαλογούμενος ἐξ αὐτῶν, ὁ μόνος ἱερεὺς καὶ βασιλεὺς ὁ ἀφωμοιωμένος τῷ υἱῷ τοῦ θεοῦ καὶ αὐτὸς ἀξιωθεὶς τοσούτων ἀγαθῶν μηνυτής.*

οε'.

Τούτῳ τῷ ἔτει τοῦ Ἀβραὰμ Θάρα ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἀπέθανεν ζήσας ἔτη σμε'. ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ εἶπε κύριος πρὸς Ἀβραάμ, Ἔξελθε ἐκ τῆς γῆς σου καὶ ἐκ τῆς συγγενείας σου καὶ ἐκ τοῦ οἴκου
C *τοῦ πατρός σου, καὶ δεῦρο εἰς τὴν γῆν ἣν ἄν σοι δείξω, καὶ*

1. *εἷς* om. P. *ibid.* *εἰς τὸν αἰῶνα* om. V. 8. *τοῦ* alterum om. P. *ib.* *ὁ* om. P. 17. *Ἀβραὰμ* V. 18. *σμέ*] *ρμέ* V. *ibid.* *εἶπε*] Genes. XII. 1.

Anni a m. c. *Juravit Dominus, et non poenitebit eum, tu es Sacerdos in aeternum secundum ordinem Melchisedec:* de quo multa a nobis hactenus dicta, veraque sunt quae a sene illo sunt enarrata.

Inscriptio.

Hic est magnus ille Melchisedec, Sacerdos Dei altissimi, qui a Sacerdotibus secundum legem Moysis, decimas accepit. Hic est Rex pacis et justitiae, simul et Pontifex Dei altissimi, similis factus filio Dei, qui Sacerdotium neque ex aliorum Sacerdotum successione accepit, neque ad alios Sacerdotes transmisit. Hic est qui non secundum legem Moysis sacrificia peregit, sed aliis melioribus symbolis sacrificavit. Hic est qui Patriarcham Abraham benedixit, sine patre, sine matre, et sine genealogia: solus Pontifex et Rex, similis factus filio Dei, et ipse dignatus esse tantorum bonorum nuntius.

3407. LXXV.

Hoc anno Abraham, Thara illius pater mortuus est, cum vixisset annos CCXLV. Eodem anno, dixit Dominus ad Abraham: *Egredere de terra tua, et de cognatione tua, et de domo patris tui, et veni in terram,*

ποιήσω σε εἰς ἔθνος μέγα καὶ εὐλογήσω σε καὶ μεγαλυνῶ τὸ ὄνομά σου, καὶ ἔσῃ εὐλογημένος, καὶ εὐλογήσω τοὺς εὐλογοῦντάς R 120 *σε καὶ τοὺς καταρωμένους σε καταράσομαι, καὶ ἐνευλογηθήσονται ἐν σοὶ πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς. καὶ ἐπορεύθη Ἀβραὰμ καθάπερ ἐλάλησεν αὐτῷ κύριος, καὶ ᾤχετο μετ' αὐτοῦ Λώτ.* Ἀβραὰμ δὲ ἦν ἐτῶν πέντε καὶ ἑβδομήκοντα, ὅτε θείου χρησμοῦ καταξιοῦται καὶ τῆς πρὸς αὐτὸν γενομένης ἐπαγγελίας. *καὶ ἐξῆλθεν ἐκ Χαῤῥὰν εἰς γῆν Χαναάν·* διέτριψεν δὲ Ἀβραὰμ εἰς γῆν Χαναὰν ἕτερα ἔτη κε'.

Τούτῳ τῷ ἑβδομηκοστῷ πέμπτῳ ἔτει τοῦ Ἀβραὰμ *περὶ ἡλίου δυσμὰς ἔκστασις ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτόν· καὶ ἰδοὺ φόβος σκοτεινὸς μέγας ἐπιπίπτει αὐτῷ, καὶ ἐῤῥέθη πρὸς Ἀβραάμ, Γινώσκων γνώσῃ ὅτι πάροικον ἔσται τὸ σπέρμα σου ἐν γῇ οὐκ ἰδίᾳ· καὶ δουλώσουσιν αὐτοὺς καὶ κακώσουσιν αὐτοὺς τετρακόσια καὶ τριάκοντα ἔτη· τὸ δὲ ἔθνος ᾧ δουλεύσωσι κρινῶ ἐγώ. μετὰ δὲ ταῦτα ἐξελεύσονται ὧδε μετὰ ἀποσκευῆς πολλῆς, σὺ δὲ ἀπελεύσῃ πρὸς τοὺς πατέρας σου, τραφεὶς μετ' εἰρήνης ἐν γήρει καλῷ· τετάρτῃ δὲ γενεᾷ ἀποστραφήσονται ὧδε.* D

Καὶ Μωϋσῆς δὲ ἐν Ἐξόδῳ συνᾴδει λέγων, „ἡ δὲ κατοίκησις

2. *εὐλογημένος* margo V, *εὐλογητός* V. 4. *Ἀβρὸμ* P. 6. *Ἀβρὰμ* PV. *ibid.* *ἑβδομήκοντα πέντε* P. 7. *γενομένης* om. P. 8. *Καρὰν* P, *Χαρὰν* R. *ibid.* *διέτριψεν — Χαναὰν* om. P. 10. *ἔτει* ante *ἑβδομηκοστῷ* ponit P. *ibid.* *περὶ ἡλίου*] Genes XV. 12. 14. *καὶ τριάκοντα*] *τριάκοντα* R, utrumque om. P. *ibid.* *τὸ δὲ*] *καὶ τὸ* P. 16. *σκευῆς* R. 17. *ταφεὶς* P. 18. Post *ὧδε* addit P sola *διέτριψεν δὲ Ἀβραὰμ εἰς Χαναὰν ἕτερα ἔτη κέ:* tum ponit illa p. seq. v. 3. *Ἀβραὰμ — 11. ἄκυροι.* 19. *Ἐξόδῳ*] XII. 40.

quam tibi monstrabo: et faciam te in gentem magnam, et benedicam te, et magnificabo nomen tuum, et eris benedictus. Et benedicam benedicentes te, et maledicentes te maledicam, et benedicentur in te omnes tribus terrae. Et abiit Abraham sicut locutus est ei Dominus, et ivit cum eo Lot. Abraham autem erat annorum LXXV. quando coeleste accepit oraculum, divinamque hanc repromissionem. Et egressus est ex Charan, venitque in Chanaan, ubi XXV. annos alios (traduxit).

Hoc anno LXXV. Abraham, cum sol occumberet, sopor irruit super illum, et horror magnus et tenebrosus invasit eum: dictumque est ad Abraham, *Scito praenoscens quod peregrinum futurum sit semen tuum in terra non sua, et subjicient eos servituti, et affligent quadringentis annis. Veruntamen gentem cui servituri sunt ego judicabo, et post haec egredientur cum magna substantia. Tu autem ibis ad patres tuos in pace, sepultus in senectute bona: quarta autem generatione revertentur huc.*

Moyses vero in Exodo his convenit, dum ait: *Habitatio autem fi-*

τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, ἣν κατῴκησαν ἐν Αἰγύπτῳ καὶ ἐν γῇ Χαναὰν αὐτοὶ καὶ οἱ πατέρες αὐτῶν ἔτη υλ'."

Ἀβραὰμ ἕτερα ἔτη κε', ὁμοῦ ,γυλβ'.
ἐπέζησεν οε', ὁμοῦ ροε'.

οϛ'.

P 52 Πρῶτον ἔτος τῆς τοῦ θεοῦ πρὸς τὸν Ἀβραὰμ ἐπαγγελίας. ἀπὸ οϛ' ἔτους καὶ αὐτοῦ Ἀβραὰμ ἐπὶ Μωϋσέα, ἤγουν πα' ἔτος τῆς ἐκείνου ἡλικίας καὶ τὴν ἐξ Αἰγύπτου πορείαν τοῦ Ἑβραίων ἔθνους, ἔτη τυγχάνει υλ'. ὧν μέμνηται Παῦλος Γαλάταις ἐπιστέλλων, „διαθήκην προκεκηρυγμένην ὑπὸ τοῦ θεοῦ εἰς Χριστὸν ὁ μετὰ ἔτη υλ' γεγονὼς νόμος οὐκ ἀκυροῖ.

B οζ', οη', οθ', π', πα', πβ', πγ', πδ', πε'.

Τούτῳ αὐτοῦ τῷ ἔτει Ἀβραάμ, λιμοῦ μεγίστου γενομένου ἐν τῇ χώρᾳ τῶν Χαναναίων, κάτεισιν εἰς Αἴγυπτον.

Δέκατον ἔτος τῆς ἀπὸ τοῦ θεοῦ πρὸς τὸν Ἀβραὰμ ἐπαγγελίας.

R 122 πϛ'.

Τούτῳ τῷ ἔτει τοῦ Ἀβραὰμ ἔτεκεν αὐτῷ Ἀγὰρ ἡ παιδίσκη τὸν Ἰσμαήλ, ἀφ' οὗ τὸ τῶν Ἰσμαηλιτῶν γένος. οἱ δ' αὐτοί εἰσιν Ἀγαρηνοὶ οἱ καὶ Σαρακηνοὶ καλούμενοι.

V 43 πζ', πη', πθ', ϟ', ϟα', ϟβ', ϟγ', ϟδ', ϟε', κ' ἔτος τῆς ἐπαγγελίας, ϟϛ', ϟζ', ϟη', ϟθ'.

5. οϛ' om. P. 7. Ἀβρὰμ V. 9. *Γαλάταις ἐπιστέλλων*] III. 17. 13. τῷ om. R. 20. *εἰσὶν*] *εἰσ* V, m. R. 21. *κ' — ἐπαγγελίας* om. P.

Anni am. c. *liorum Israel qui manserunt in Aegypto et in terra Chanaan, ipsi et patres eorum, anni quadringenti et triginta.*

Abraham an. 25. Colliguntur anni 3482.
Supervixit 75. coll. an. 175.

Primus hic annus Repromissionis Dei factae Abraham, ab anno LXXVI. ad annum aetatis ipsius LXXXI. et usque ad profectionem Hebraeorum ex Aegypto, sunt anni CDXXX. quorum meminit Paulus ad Galatas scribens: *Testamentum autem praedicatum a Deo de Christo, lex quae post CDXXX. annos facta est, non irritum facit ad evacuandam promissionem.*

LXXVII. LXXVIII. LXXIX. LXXX. LXXXI. LXXXII. LXXXIII. LXXXIV. LXXXV.

Hoc anno Abraham, cum apud Chananaeos ingens fames grassaretur, descendit in Aegyptum.

Decimus annus Repromissionis a Deo factae Abraham.

3418. LXXXVI.

Hoc anno Abraham, peperit ex Agar ancilla Ismael, a quo Ismaelitarum gens est orta. Ii vero sunt Agareni, qui et Saraceni appellantur.

LXXXVII. LXXXVIII. LXXXIX. XC. XCI. XCII. XCIII. XCIV. XCV. XCVI. XCVII. XCVIII. XCIX.

Τούτῳ τῷ ἔτει Ἀβραὰμ ὤφθη αὐτῷ ὁ Θεὸς λόγος πρὸς τῇ δρυῒ τῇ Μαμβρῇ, καὶ δύο ἄγγελοι σὺν αὐτῷ οἱ καὶ ὑποδεχθέντες ἐν τῇ σκηνῇ. καὶ εἶπεν αὐτῷ, Ἐγώ εἰμι ὁ Θεός σου· εὐαρέστει ἐνώπιόν μου καὶ γίνου ἄμεμπτος, καὶ θήσομαι τὴν διαθήκην μου ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ ἀνὰ μέσον σοῦ καὶ πληθυνῶ σε σφόδρα. καὶ ἔπεσεν Ἀβραὰμ ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ. καὶ ἐλάλησεν αὐτῷ ὁ Θεὸς λέγων, Ἐγὼ ἰδοὺ ἡ διαθήκη μου μετὰ σοῦ. καὶ ἔσῃ πατὴρ πλήθους ἐθνῶν, καὶ οὐ κληθήσεται ἔτι τὸ ὄνομά σου Ἀβράμ, ἀλλ' ἔσται τὸ ὄνομά σου Ἀβραάμ, ὅτι πατέρα πολλῶν ἐθνῶν τέθεικά σε, καὶ αὐξανῶ σε σφόδρα, καὶ θήσω τὴν διαθήκην μου ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ σπέρματός σου μετὰ σὲ εἰς τὰς γενεὰς αὐτῶν. καὶ μεθ' ἕτερα, καὶ εἶπεν ὁ Θεὸς πρὸς Ἀβραάμ, Σάρα ἡ γυνή σου, οὐ κληθήσεται τὸ ὄνομα αὐτῆς Σάρα, ἀλλὰ Σάῤῥα ἔσται τὸ ὄνομα αὐτῆς. καὶ εὐλογήσω αὐτήν, καὶ δώσω σοι ἐξ αὐτῆς τέκνον, καὶ ἔσται σοι εἰς ἔθνη καὶ βασιλεῖς ἐθνῶν ἐξ αὐτοῦ ἐξελεύσονται. καὶ ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον καὶ ἐγέλασεν ἐν τῇ διανοίᾳ αὐτοῦ λέγων, Εἰ τῷ ἑκατονταετεῖ γεννήσεται υἱός, καὶ εἰ ἡ Σάῤῥα ἐνενήκοντα ἐτῶν οὖσα τέξεται; εἶπε δὲ Ἀβραὰμ πρὸς Θεόν, Ἰσμαὴλ οὗτος ζήτω ἐναντίον σου. εἶπε δὲ ὁ Θεὸς τῷ Ἀβραάμ, Ἰδοὺ Σάῤῥα ἡ γυνή σου τέξε-

C D

1. Genes. XII. 1. 4. θήσω P. 10. τέθηκά P. 11. ἐμοῦ] μου P. θήσω σε εἰς ἔθνη· καὶ βασιλεῖς ἐκ σοῦ ἐξελεύσονται. καὶ στήσω τὴν διαθήκην μου ἀνὰ μέσον σου καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ σπ. Genesis. 16. καὶ ἔπεσεν Ἀβραὰμ ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ καὶ ἐγέλασεν καὶ εἶπεν ἐν τῇ διανοίᾳ λέγων P. 18. υἱὸς et ἡ om. V. ibid. ἐννενήκοντα P. ib. οὖσα om. P. 19. ἐνώπιόν P. 20. τῷ] πρὸς P.

Hoc Abraham anno, Deus Verbum illi apparuit ad quercum in valle Mambre, et Angeli duo cum illo, qui in tabernaculum ab eo recepti sunt. Et dixit illi: *Ego sum Deus tuus: complace coram me, et esto irreprehensibilis, et ponam foedus meum inter me et inter te, et multiplicabo te valde.* Et cecidit Abraham pronus in faciem, et locutus est ei Deus, dicens: *Et ecce foedus meum tecum, et eris pater multitudinis gentium; et non vocabitur ultra nomen tuum Abram, sed erit nomen tuum Abraham, quia patrem multarum gentium constitui te, et faciam te crescere vehementissime. Et statuam pactum meum inter me, et inter semen tuum post te in generationes suas.* Et post alia:

Et dixit Deus Abraham: *Sara uxor tua, non vocabitur nomen ejus ultra Sara, sed Sarra erit nomen ejus. Benedicam autem ei, et dabo tibi ex ea filium, et benedicam ei, et erit in gentes, et Reges gentium ex illo erunt.* Et cecidit Abraham in faciem suam, et risit, et ait in mente, dicens: *An centenario nascetur filius? et an Sarra nonaginta annorum pariet?* Dixit autem Abraham ad Deum: *Ismael hic vivat coram te:* Dixit autem Deus ad Abraham: *Ecce Sarra uxor tua pariet tibi fi-*

P 53 ται υἱόν σοι, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰσαάκ, καὶ στήσω τὴν διαθήκην μου πρὸς αὐτὸν εἰς διαθήκην αἰώνιον, εἶναι αὐτῷ θεὸς καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ μετ' αὐτόν. περὶ δὲ Ἰσμαὴλ ἰδοὺ ἐπήκουσά σου· ἰδοὺ ηὐλόγησα αὐτὸν καὶ αὐξανῶ αὐτὸν καὶ πληθυνῶ αὐτὸν σφόδρα· δώδεκα ἔθνη γεννήσει, καὶ δώσω αὐτὸν εἰς ἔθνος μέγα. τὴν δὲ διαθήκην μου στήσω πρὸς Ἰσαάκ, ὃν τέξεταί σοι Σάῤῥα εἰς τὸν καιρὸν τοῦτον ἐν τῷ ἐνιαυτῷ τῷ ἑτέρῳ.

R 124 Ὅτι ϟθ' ἐτῶν Ἀβραὰμ περιετμήθη καὶ Ἰσμαὴλ ἐτῶν ιδ'.

Τούτῳ τῷ ϟθ' ἔτει τῆς αὐτοῦ ἡλικίας Ἀβραὰμ περιετμήθη
B τὴν σάρκα τῆς ἀκροβυστίας αὐτοῦ καὶ Ἰσμαὴλ ὢν ἐτῶν ιδ' καὶ πάντες οἱ οἰκογενεῖς αὐτοῦ καὶ πάντες οἱ ἀργυρώνητοι καὶ πᾶν ἄρσεν τῶν ἀνδρῶν τῶν ἐν τῷ οἴκῳ Ἀβραάμ. μετὰ ταῦτα ὤφθη αὐτῷ ὁ θεὸς πρὸς τῇ δρυῒ τῇ Μαμβρῇ, καθημένου αὐτοῦ ἐπὶ τῆς θύρας τῆς σκηνῆς αὐτοῦ μεσημβρίας. ἀναβλέψας δὲ τοῖς ὀφθαλμοῖς εἶδεν, καὶ ἰδοὺ τρεῖς ἄγγελοι εἱστήκεισαν ἐπάνω αὐτοῦ, καὶ ἰδὼν προσέδραμεν εἰς συνάντησιν αὐτοῖς ἀπὸ τῆς θύρας τῆς σκηνῆς αὐτοῦ, καὶ προσεκύνησεν ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ εἶπεν, Κύριε, εἰ ἄρα ηὗρον χάριν ἐναντίον σου, μὴ παρέλθῃς τὸν παῖδά σου. ληφθήτω δὴ ὕδωρ καὶ νιψάτωσαν τοὺς πόδας ὑμῶν, καὶ καταψύξατε ὑπὸ τὸ δένδρον, καὶ λήψομαι ἄρ-

1. σοι υἱὸν P. ibid. θήσω P. 3. τῷ om. P. 4. ἰδοὺ] εἶδε V, h. e. ἴδε. ib. εὐλογήσω P. 10. τούτῳ] ἐν τούτῳ P. ib. αὐτοῦ om. P. 16. ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ P. ib. ἐπάνω om. R. 19. εὗρον P.

lium, et vocabis nomen ejus Isaac, et ponam pactum meum ad eum in foedus sempiternum et semini ejus post eum. De Ismael autem ecce exaudivi te: ecce benedicam ei, et augebo eum, et multiplicabo eum valde. Duodecim gentes generabit, et dabo illum in gentem magnam. At pactum meum statuam ad Isaac, quem pariet tibi Sarra in tempore hoc, in anno altero.

Abraham aetatis anno XCIX. circumcisus est cum filio suo Ismael quatuordecenni.

Hoc anno XCIX. aetatis Abraham circumcisus est carnem praeputii sui, et Ismael quatuordecennis, et omnes viri domus ejus, et emptitii. Post haec apparuit ei Deus ad quercum Mambre, sedente ipso in ostio tabernaculi sui in meridie. Suspiciens autem oculis suis, vidit; et ecce tres Angeli steterunt super eum, et videns cucurrit in occursum eis, de ostio tabernaculi sui: et adoravit super terra, et dixit: *Domine, si utique inveni gratiam coram te, ne transeas servum tuum. Accipiatur aqua, et lavent pedes vestros, et refrigerate sub arbore. Et accipiam panem,*

τον, καὶ φάγεσθε· καὶ μετὰ τοῦτο παρελεύσεσθε εἰς τὴν ὁδὸν ὑμῶν οὗ εἵνεκεν ἐξεκλίνατε πρὸς τὸν παῖδα ὑμῶν. καὶ εἶπαν, C Οὕτω ποίησον καθὰ εἴρηκας. καὶ ἔσπευσεν Ἀβραὰμ ἐπὶ τὴν σκηνὴν πρὸς Σάῤῥαν, καὶ εἶπεν αὐτῇ, Σπεῦσον καὶ φύρασον τρία μέτρα σεμιδάλεως, καὶ ποίησον ἐγκρυφίας. καὶ εἰς τὰς βόας ἔδραμεν Ἀβραάμ, καὶ ἔλαβε μοσχάριον ἁπαλὸν καὶ καλόν, καὶ ἔδωκε τῷ παιδὶ καὶ ἐτάχυνε τοῦ ποιῆσαι αὐτό. ἔλαβε δὲ βούτυρον καὶ γάλα καὶ τὸ μοσχάριον [ὃ ἐποίησε], καὶ παρέθηκεν αὐτοῖς, καὶ ἔφαγον. αὐτὸς δὲ παρειστήκει αὐτοῖς ὑπὸ τὸ δένδρον. V 44 εἶπε δὲ πρὸς αὐτόν, Ποῦ Σάῤῥα ἡ γυνή σου; ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν, Ἰδοὺ ἐν τῇ σκηνῇ. εἶπε δέ, Ἐπαναστρέφων ἥξω πρὸς σὲ κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον εἰς ὥρας, καὶ τέξεται υἱὸν Σάῤῥα ἡ γυ- D νή σου. Σάῤῥα δὲ ἤκουσε πρὸς τῇ θύρᾳ τῆς σκηνῆς οὖσα ὄπισθεν αὐτοῦ. Ἀβραὰμ δὲ καὶ Σάῤῥα πρεσβύτεροι προβεβηκότες ἡμερῶν. ἐξέλιπεν δὲ Σάῤῥᾳ γίνεσθαι τὰ γυναικεῖα. ἐγέλασε δὲ Σάῤῥα ἐν ἑαυτῇ λέγουσα, Οὔπω μέν μοι γέγονεν ἕως τοῦ νῦν· ὁ δὲ κύριός μου πρεσβύτερος. καὶ εἶπε κύριος πρὸς Ἀβραάμ, Τί ὅτι ἐγέλασεν Σάῤῥα ἐν ἑαυτῇ λέγουσα, Ἆρά γε ἀληθῶς τέξομαι; ἐγὼ δὲ γεγήρακα. μὴ ἀδυνατεῖ παρὰ τῷ θεῷ ῥῆμα; εἰς τὸν καιρὸν τοῦτον ἐπιστρέψω πρὸς σὲ εἰς ὥρας, καὶ ἔσται τῇ

2. ἕνεκα P. 3. κατὰ PV. ibid. ὁ Ἀβραὰμ P. 8. ὃ ἐποίησε om. V. 9. παριστήκει V, παρεστήκει P. 12. τέξεται] ἕξει P. 13. τὴν θύραν P. 14. πρεσβύτεροι om. P. 15. ἦσαν ἡμερῶν P. ibid. ἐξέλειπεν V. 17. Ἀβραὰμ λέγων P. 19. ἀδυνατῇ P. ibid. παρὰ (κυρίῳ) τῷ P. 20. εἰς ὥρας ἀναστρέψω πρός σε P.

et comeditis: et post hoc transibitis in viam vestram; cujus caussa declinastis ad servum vestrum. Et dixit: *Sic fac, sicut dixisti.* Et festinavit Abraham ad Tabernaculum ad Sarram, et dixit ei: *Accelera, et commisce tres mensuras similae, et fac subcineritios.* Et ad boves cucurrit Abraham, et tulit vitulum tenerum, et bonum; et dedit puero, et festinavit facere illum. Accepit autem butyrum et lac, et vitulum quem fecit, et apposuit eis, et comederunt, ipse autem astabat eis sub arbore. Dixit autem ad eum: *Ubi Sarra uxor tua?* Ille autem respondens dixit: *Ecce in Tabernaculo.* Dixit autem: *Revertens veniam ad te secundum tempus hoc in horas; et habebit filium Sarra uxor tua.* Sarra autem audivit ad ostium tabernaculi existens post eum. Abraham autem et Sarra provecti erant diebus. Desierant autem Sarra fieri muliebria. Risit autem Sarra in seipsa, dicens: *Nondum quidem mihi fuit usque nunc: at dominus meus senex.* Ait autem Dominus ad Abraham, dicens: *Quare risit Sarra in seipsa dicens: Num vere pariam? ego consenui. Numquid impossibile erit apud Dominum verbum? in tempus hoc in horas revertar ad te: et*

Σάῤῥᾳ υἱός. ἠρνήσατο δὲ Σάῤῥα, λέγουσα ὅτι Οὐκ ἐγέλασα· ἐφοβήθη γάρ. καὶ εἶπεν, Οὐχί, ἀλλ' ἐγέλασας.

P 54 R 126 Καὶ μετὰ τὸ Σόδομα καὶ Γόμοῤῥα καταστραφῆναι κύριος ἐπεσκέψατο τὴν Σάῤῥαν, καθὰ εἶπεν· καὶ ἐποίησε κύριος τῇ Σάῤῥᾳ καθὰ ἐλάλησεν. καὶ συλλαβοῦσα ἔτεκε Σάῤῥα τῷ Ἀβραὰμ υἱὸν εἰς τὸ γῆρας εἰς τὸν καιρὸν καθὰ ἐλάλησεν αὐτῇ κύριος.

Ὅτι ρ' ἐτῶν ὑπῆρχεν Ἀβραὰμ ὅτε ἐτέχθη Ἰσαάκ.

Τούτῳ τῷ ἑκατοστῷ ἔτει τοῦ Ἀβραὰμ γίνεται αὐτῷ παῖς γνήσιος Ἰσαάκ, ᾧ ἐπέζησεν ἔτη οε'.

B Πρώτῳ προφητῶν ὄντι τῷ Ἀβραὰμ ὁ τοῦ θεοῦ λόγος φανεὶς ἐν ἀνθρώπου σχήματι τὴν τῶν ἐθνῶν κλῆσιν θεσπίζει, ἣν καθ' ἡμᾶς ὁ τοῦ Χριστοῦ λόγος εἰς πέρας ἤγαγεν διὰ τῆς εἰς πάντα τὰ ἔθνη εὐαγγελικῆς διδασκαλίας.

Ἰσαὰκ ξ', ὁμοῦ ,γυϟβ'.

ἐπέζησεν ρκ', ὁμοῦ ρπ'.

Ἐκάλεσεν Ἀβραὰμ τὸ ὄνομα τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ τοῦ γενομένου αὐτῷ, ὃν ἔτεκεν αὐτῷ Σάῤῥα, Ἰσαάκ. περιέτεμεν δὲ Ἀβραὰμ τὸν Ἰσαὰκ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ, καθὰ ἐνετείλατο αὐτῷ ὁ θεός.

λ' ἔτος τῆς ἐπαγγελίας.

α', β', γ', δ', ε', ς', ζ', η', θ', ι', ια', ιβ', ιγ', ιδ', ιε'.

2. εἶπεν αὐτῇ P. 9. Post οε' ponit P Τὸ κ' ἔτος τῆς ἐπαγγελίας. 16. Ἀβραὰμ om. P. 18. ὁ θεὸς] κύριος P. 20. α' — ε' om. P, add. m. RV.

Anni a m. c. *erit Sarrae filius.* Negavit autem Sarra dicens: *Non risi:* timuit enim. Et ait illi, *Non, risisti.*

Eversis autem Sodoma et Gomorrha, visitavit Dominus Sarram, sicut dixit: Et fecit Dominus Sarrae, sicut loquutus est, et concipiens peperit Abrahamo Sarra filium in senectute in tempus, sicut loquutus est ei Dominus.

Abraham erat annorum c. cum natus est Isaac.

Hoc anno c. Abraham, nascitur illi filius germanus Isaac, cui supervixit annos LXXV.

Abraham, primo inter Prophetas, Dei Verbum humana specie apparens, gentium vocationem promulgat, quam Christi Verbum nostris temporibus adimplevit, Evangelica doctrina per omnes nationes praedicata.

3492. Isaac, 60. coll. an. 3492.

Supervixit, 120. coll. an. 180.

Vocavit nomen filii sui, quem peperit illi Sarra, Isaac. Circumcidit autem Abraham Isaac die VIII. sicut praecepit ei Dominus.

Annus XXX. Repromissionis.

VI. VII. VIII. IX. X. XI. XII. XIII. XIV. XV.

μ' ἔτος τῆς ἐπαγγελίας. C

ις', ιζ', ιη', ιθ', κ', κα', κβ', κγ', κδ', κε'.

ν' ἔτος τῆς ἐπαγγελίας.

κς', κζ', κη', κθ', λ', λα', λβ', λγ', λδ', λε'.

ξ' ἔτος τῆς ἐπαγγελίας.

Τούτῳ τῷ τριακοστῷ πέμπτῳ ἔτει τοῦ Ἰσαὰκ καὶ ρλε' τοῦ Ἀβραὰμ ἐπείρασε τὸν Ἀβραὰμ ὁ θεός, καὶ εἶπεν αὐτῷ, Ἀβραὰμ Ἀβραάμ. ὁ δὲ εἶπεν, Ἰδοὺ ἐγώ. καὶ εἶπεν, Λάβε τὸν υἱόν σου τὸν ἀγαπητόν, ὃν ἠγάπησας, τὸν Ἰσαάκ, καὶ πορεύθητι εἰς τὴν γῆν τὴν ὑψηλήν, καὶ ἀνάγαγε αὐτὸν ἐκεῖ εἰς ὁλοκάρπωσιν D ἐφ' ἓν τῶν ὀρέων ὧν ἐάν σοι εἴπω. ἀναστὰς δὲ Ἀβραὰμ τὸ R 128 πρωὶ ἐπέσαξεν τὴν ὄνον αὐτοῦ, παρέλαβε δὲ μεθ' ἑαυτοῦ δύο παῖδας καὶ Ἰσαὰκ τὸν υἱὸν αὐτοῦ. καὶ σχίσας ξύλα εἰς ὁλοκάρπωσιν ἀναστὰς ἐπορεύθη· καὶ ἦλθεν ἐπὶ τὸν τόπον ὃν εἶπεν αὐτῷ ὁ θεὸς τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ. καὶ ἀναβλέψας Ἀβραὰμ τοῖς ὀφθαλμοῖς εἶδεν τὸν τόπον ἀπὸ μακρόθεν. καὶ εἶπεν Ἀβραὰμ τοῖς παισὶν αὐτοῦ, Καθίσατε αὐτοῦ μετὰ τῆς ὄνου· ἐγὼ δὲ καὶ τὸ παιδάριον πορευσόμεθα ἕως ὧδε, καὶ προσκυνήσαντες ἀναστρέψομεν πρὸς ὑμᾶς. ἔλαβε δὲ Ἀβραὰμ τὰ ξύλα τῆς ὁλοκαρ- P 55 V 45 πώσεως καὶ ἐπέθηκεν Ἰσαὰκ τῷ υἱῷ αὐτοῦ. ἔλαβεν δὲ μετὰ χεῖ-

1. ἔτος] μετὰ P hic et 3. 5. 5. ἐπαγγελίας ἔτος P. 6. τῷ — ἔτει] τῷ ἔτει τῷ τριακοστῷ ε' P. 8. ὁ δὲ] καὶ P. 10. ἀνένεγκε P. 11. ἐάν] ἂν P. 14. ἦλθον εἰς τὸν P. 16. ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ εἶδε P. 17. καθήσατε PV. Hic margo PV: ταῦτα εἶπεν λογισάμενος ὅτι καὶ ἐκ νεκρῶν ἐγείρειν δύναται ὁ θεός· οὐ γὰρ ἐψεύσατο. 18. διελευσόμεθα P. ib. ἕως om. P sola. 20. ἔλαβε δὲ καὶ τὸ

XL. Repromissionis.

XVI. XVII. XVIII. XIX. XX. XXI. XXII. XXIII. XXIV. XXV.

L. Repromissionis.

XXVI. XXVII. XXVIII. XXIX. XXX. XXXI. XXXII. XXXIII. XXXIV. XXXV.

Annus LX. Repromissionis.

Hoc anno quinto et tricesimo Isaac, et centesimo tricesimo quinto Abraham, tentavit Deus Abraham, et dixit ei: *Abraham, Abraham.* Et dixit: *Accipe filium tuum dilectum, quem dilexisti Isaac, et vade in terram excelsam, et offer eum ibi in holocaustum super unum montium, quos dixero tibi.*

Surgens autem Abraham mane, stravit asinum suum. Assumpsit autem secum duos pueros, et Isaac filium suum, et scindens ligna in holocaustum; surgens abiit, et venerunt in locum, quem dixit ei Deus, die tertia. Et respiciens Abraham oculis suis, vidit locum a longe.

Et dixit Abraham pueris suis: *Sedete hic cum asino: ego autem et puer transibimus usque huc, et postquam adoraverimus, revertemur ad vos.*

Accepit autem Abraham ligna holocausti, et imposuit Isaac filio suo.

ρας τὸ πῦρ καὶ τὴν μάχαιραν, καὶ ἐπορεύθησαν οἱ δύο ἅμα. εἶπε δὲ Ἰσαὰκ πρὸς Ἀβραὰμ τὸν πατέρα αὐτοῦ, Πάτερ; ὁ δὲ εἶπεν, Τί ἐστι τέκνον; εἶπε δέ, Ἰδοὺ τὸ πῦρ καὶ τὰ ξύλα· ποῦ ἐστι τὸ πρόβατον τὸ εἰς τὴν ὁλοκάρπωσιν; εἶπε δὲ Ἀβραάμ, ὁ θεὸς ὄψεται ἑαυτῷ πρόβατον εἰς ὁλοκάρπωσιν, τέκνον. πορευθέντες δὲ ἀμφότεροι ἅμα ἦλθον ἐπὶ τὸν τόπον ὃν εἶπεν αὐτῷ ὁ θεός. καὶ ᾠκοδόμησεν ἐκεῖ Ἀβραὰμ θυσιαστήριον, καὶ ἐπέθηκεν τὰ ξύλα, καὶ συμποδίσας Ἰσαὰκ τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐπέθηκεν
B αὐτὸν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ἐπάνω τῶν ξύλων. καὶ ἐξέτεινεν Ἀβραὰμ τὴν χεῖρα αὐτοῦ λαβεῖν τὴν μάχαιραν σφάξαι τὸν υἱὸν αὐτοῦ. καὶ ἐκάλεσεν αὐτὸν ἄγγελος κυρίου ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ εἶπεν αὐτῷ, Ἀβραὰμ Ἀβραάμ. ὁ δὲ εἶπεν, Ἰδοὺ ἐγώ. καὶ εἶπεν, Μὴ ἐπιβάλῃς τὴν χεῖρά σου ἐπὶ τὸ παιδάριον μηδὲ ποιήσῃς αὐτῷ μηδέν. νῦν γὰρ ἔγνων ὅτι φοβῇ τὸν θεὸν σὺ καὶ οὐκ ἐφείσω τοῦ υἱοῦ σου τοῦ ἀγαπητοῦ δι' ἐμέ. καὶ ἀνέβλεψεν Ἀβραὰμ τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ καὶ εἶδεν. καὶ ἰδοὺ κριὸς εἷς κατεχόμενος ἐν φυτῷ Σαβὲκ τῶν κεράτων· καὶ ἐπορεύθη Ἀβραάμ, καὶ ἔλαβε τὸν κριόν, καὶ ἀνήνεγκεν αὐτὸν εἰς ὁλοκάρπωσιν ἀντὶ Ἰσαὰκ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ. καὶ ἐκάλεσεν Ἀβραὰμ τὸ ὄνομα τοῦ τόπου
C ἐκείνου Κύριος εἶδεν, ἵνα εἴπωσιν σήμερον ἐν τῷ ὄρει κύριος

πῦρ μετὰ χεῖρας P. 3. In margine ponit P: διὰ τί οὐκ εἶπεν, μάχαιρα; πόθεν πρόβατον ἐζήτει, καὶ οὐ μόσχον ἢ ἄλλο τι τῶν καθαρῶν; ib. εἶπε δὲ] λέγων V. 4. τὴν om. P. ib. εἶπε — ὁλοκάρπωσιν, τέκνον om. V. Supplevit Raderus ex Gen. XXII. 8. 7. ἐκεῖ om. P. 8. συμποδήσας PV. 13. ἐπιβάλλεις V. 14. νῦν γὰρ ἔγνων] ἀντὶ τοῦ νῦν ἔδειξας m. RV. ibid. σὺ τὸν θεὸν P. 16. ἴδεν PV. 17. ἐκ τῶν κ. P.

Accepit autem et ignem in manibus et gladium: et abierunt duo simul. Ait autem Isaac ad Abraham patrem suum, *Pater:* ille autem dixit: *Quid est, fili?* Dixit autem, *Ecce ignis et ligna? ubi est ovis in holocaustum?* Dixit autem Abraham: *Deus providebit sibi ovem in holocaustum, fili.* Pergentes autem uterque pariter, venerunt in locum, quem dixit ei Deus, et aedificavit Abraham altare, et imposuit ligna, et cum colligasset Isaac filium suum, imposuit eum in altare super ligna.

Et extendit Abraham manum suam ad accipiendum gladium, ut jugularet filium suum. Et vocavit eum Angelus Domini de coelo, et dixit ei: *Abraham, Abraham.* Ille autem dixit: *Ecce ego.* Et dixit, *Ne injicias manum tuam super puerum, neque facias ei quicquam. Nunc enim cognovi, quod times tu Deum: et non pepercisti filio tuo dilecto propter me.* Et aspiciens Abraham oculis suis, vidit: et ecce aries unus detentus in planta Sabec ex cornibus: et abiit Abraham, et accepit arietem, et obtulit eum in holocaustum, pro filio suo Isaac.

Et vocavit Abraham nomen loci illius, *Dominus vidit.* Ut dicant hodie, *In monte, Dominus visus est.* Et vocavit Angelus Domini Abra-

ὤφθη. καὶ ἐκάλεσεν ἄγγελος κυρίου τὸν Ἀβραὰμ ἐκ τοῦ δευτέρου ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, λέγων, Κατ' ἐμαυτοῦ ὤμοσα, λέγει κύριος, οὗ εἵνεκεν ἐποίησας τὸ ῥῆμα τοῦτο καὶ οὐκ ἐφείσω τοῦ υἱοῦ R 130 σου τοῦ ἀγαπητοῦ δι' ἐμέ. ἦ μὴν εὐλογῶν εὐλογήσω σε καὶ πληθύνων πληθυνῶ τὸ σπέρμα σου ὡς τοὺς ἀστέρας τοῦ οὐρανοῦ καὶ ὡς τὴν ἄμμον τὴν παρὰ τὸ χεῖλος τῆς θαλάσσης. καὶ κληρονομήσει τὸ σπέρμα σου τὰς πόλεις τῶν ὑπεναντίων, καὶ ἐνευλογηθήσονται ἐν τῷ σπέρματί σου πάντα τὰ ἔθνη τῆς γῆς ἀνθ' ὧν ὑπήκουσας τῆς ἐμῆς φωνῆς. ὑπέστρεψεν δὲ Ἀβραὰμ πρὸς τοὺς παῖδας αὐτοῦ, καὶ ἀναστάντες ἐπορεύθησαν ἅμα ἐπὶ τὸ φρέαρ τοῦ ὅρκου, καὶ κατῴκησεν Ἀβραὰμ ἐπὶ τὸ φρέαρ τοῦ ὅρκου.

Οὗτος ὁ μέγας πατριάρχης Ἀβραὰμ ὁ πρῶτος ἀνθρώπων

1. ἐκ τοῦ δευτέρου] δεύτερον P. 3. ἕνεκεν P. 8. εὐλογηθήσονται P. 9. Eieci quod post φωνῆς inferebatur Σχόλιον*). ὅτι D τὰ τέκνα τοῦ Ἀβραὰμ περιγίνεται τῶν παρὰ θεοδόχοις λόγων καὶ (hoc om. P) ὑποχείρια ποιεῖ ἐκεῖνα ἑαυτοῖς, κληρονομεῖ τὸ σπέρμα τοῦ Ἀβραὰμ τὰς πόλεις τῶν ὑπεναντίων: de quo Ducangius notat codicem Holstenii omittere scholium ὅτι — τοῦ ὅρκου: quasi ὑπέστρεψεν — τοῦ ὅρκου, quae sunt Genesis verba, ad scholium illud pertineant. Ex V ita notatum: Σχόλιον] in margine. 12. Ante οὗτος ponit vocem Σχόλιον P, acsi quae sequuntur scholion sint: quod nunc demum ex margine V prodit ita ibi scriptum: . . . ερὶ ὃ ἐπλανᾶτο φρέαρ ἡ Ἄγαρ, ἐκεῖ κατῴκησεν Ἀβραάμ, ὃ καλεῖται ἑβραϊστὶ Βηρσαβεέ. ἔστι || . . τὰ πρῶτα καὶ ἐντιμότατα ὅρια τοῦ λαοῦ· διὸ καὶ ἡ φυλὴ Ἰούδα ὡς βασιλικὴ ἀκληρωτὶ λαμβάνει τὸν τόπον μετὰ || . . . τῆς ἰδίας μερίδος, καὶ πολλαχοῦ τῶν γραφῶν λέγεται ἀποδὰν (scr. ἀπὸ Δὰν) ἕως Βηρσαβεέ· ὅπερ ἴσον δύναται τῷ ἀπὸ τῶν ὁρίων || . . . Ἰουδαίας ἕως τῶν πρώτων καὶ κυριωτάτων· καὶ γὰρ εὑρίσκεται ἐν τῷ Ἰσραὴλ ὁ μὲν ἕβδομος καὶ ἐπὶ πᾶσι || κληρούμενος τὴν ἑαυτοῦ γῆν· ὁ δὲ Ἰούδας οὗ ἐστιν ἡ Βηρσαβεέ, πρὸ πάντων ἀκληρωτὶ λαμβάνων πέραν τοῦ || (Ἰορ)δάνου τὴν ἐπιβάλλουσαν αὐτῷ μερίδα.

ham secundo de coelo dicens: *Per memetipsum juravi, dicit Dominus: propterea quod fecisti verbum hoc, et non pepercisti filio tuo dilecto propter me: profecto benedicens benedicam te, et multiplicans multiplicabo semen tuum, sicut stellas coeli, et sicut arenam juxta labium maris. Et haereditabit semen tuum civitates adversariorum. Et benedicentur in semine tuo omnes gentes terrae: quia obedisti voci meae.*

Reversus est autem Abraham ad pueros suos, et surgentes abierunt simul ad Puteum juramenti, et habitavit Abraham super Puteum juramenti.

Hic est magnus ille Patriarcha Abraham, qui cum primus hominum

*) *Scholium.*

Propterea quod liberi Abraham longe caeteris praestant, qui verbum a Deo acceperunt, ideo illos sibimet subditos facit, mittitque semen Abraham in haereditatem civitatum adversariorum.

P 56 *καταλείψας πατρίδα καὶ γένος καὶ ἔθνος, καὶ πιστεύσας τῷ θεῷ
καὶ δικαιωθείς, διὰ τοῦτο καὶ τὰς ἐπαγγελίας ἔλαβεν τοῦ θεοῦ,
ἃς πρὸς αὐτὸν ἐποιήσατο ὁ θεός, ὁ ἐκ νενεκρωμένου σώματος
καὶ νενεκρωμένης μήτρας μυριάδας συστησάμενος, ὁ τὸν εὐλο-
γημένον καρπὸν ὡς ἀπὸ ῥίζης φὺς τῷ κόσμῳ, δι' οὗ κόσμος εὐ-
λογεῖται καὶ ἀνακτίζεται, ὁ δι' ἔργων καὶ δι' ἐπαγγελιῶν μη-
νύων τῷ κόσμῳ τὴν ἐκ νεκρῶν ἀνάστασιν, δι' ἐπαγγελιῶν μέν,
ὡς τὸ „ἐνευλογηθήσονται ἐν σοὶ καὶ ἐν τῷ σπέρματί σου πάντα τὰ
V 46 ἔθνη", καθάπερ καὶ ὁ ἀπόστολος βοᾷ, „τῷ δὲ Ἀβραὰμ ἐῤῥέθη-
B σαν αἱ ἐπαγγελίαι καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ, ὅς ἐστιν Χριστός"·
δι' ἔργων δέ, ὅτε τὸν μονογενῆ υἱὸν εἰς θυσίαν προσήνεγκεν.
οὕτω γὰρ λέγει ὁ κύριος, „Ἀβραὰμ ὁ πατὴρ ὑμῶν ἠγαλλιάσατο
ἰδεῖν τὴν ἡμέραν τὴν ἐμήν, καὶ εἶδεν καὶ ἐχάρη." ὁ δὲ ἀπόστο-
λος Παῦλος βοᾷ, „πίστει προσήνεγκεν Ἀβραὰμ τὸν Ἰσαὰκ πειρα-
ζόμενος, καὶ τὸν μονογενῆ προσέφερεν ὁ τὰς ἐπαγγελίας ἀναδε-
R 132 ξάμενος, πρὸς ὃν ἐλαλήθη ὅτι ἐν Ἰσαὰκ κληθήσεταί σοι σπέρμα,
λογισάμενος ὅτι καὶ ἐκ νεκρῶν ἐγεῖραι δυνατὸς ὁ θεός· ὅθεν αὐ-
τὸν καὶ ἐν παραβολῇ ἐκομίσατο. πάλιν γὰρ καὶ ἐν τῇ πρὸς Ῥω-
C μαίους βοᾷ, „καθὼς γέγραπται, πατέρα πολλῶν ἐθνῶν τέθεικά
σε, κατέναντι οὗ ἐπίστευσεν θεοῦ τοῦ ζωογονοῦντος τοὺς νε-
κροὺς καὶ καλοῦντος τὰ μὴ ὄντα ὡς ὄντα, ὃς παρ' ἐλπίδα ἐπ'*

2. *ἔλαβεν* addidit Raderus. 8. *τὸ*] Gen. XXII. 18. 9. *ὁ ἀπόστολος*] Gal. III. 16. 10. *αἱ* om. P. 12. *λέγει*] Ioan. VIII. 56. 13. *ἴδεν* PV. 14. *Παῦλος*] Hebr. XI. 17. 17. *ἐκ νεκρῶν ἐγεῖραι*] *ἐκ ἐγεῖραι* R, *ἐξεγεῖραι* P. 18. *ἐν τῇ πρὸς Ῥωμαίους*] IV. 17. 20. *ζωογονοῦντος*] *ζωοποιοῦντος* P ex emendatione Raderi.

patriam, proximos, et gentem suam reliquisset, credidissetque Deo, eapropter promissiones quas illis fecit Deus accepit. Qui ex moribundo corpore, et moribunda vulva, multa hominum millia confecit. Qui fructum benedictum velut a radice mundo edidit, per quem mundus benedicitur et instauratur. Qui per opera, et per promissa, annuntiat mundo ex mortuis resurrectionem, ac per promissa quidem, ut hisce verbis: *Benedicentur in te, et in semine tuo, omnes gentes.* Quemadmodum etiam clamat Apostolus: *Abraham autem dictae sunt promissiones, et semini ejus qui est Christus.* Per opera vero, quando unigenitum filium in sacrificium obtulit. Sic enim ait Dominus: *Abraham pater noster exultavit ut videret diem meum, et vidit, et gavisus est.* Paulus vero Apostolus clamat: *Fide obtulit Abraham Isaac cum tentaretur; et unigenitum offerebat, in quo susceperat repromissiones, ad quem dictum est: Quia in Isaac vocabitur tibi semen: arbitrans quia et a mortuis suscitare potens est Deus: unde eum et in parabolam accepit.* Rursum enim ad Romanos clamat Paulus: *Sicut scriptum est, Patrem multarum gentium posui te ante Deum, cui credidisti, qui vivificat mortuos, et vocat ea quae non*

ἐλπίδι ἐπίστευσεν εἰς τὸ γενέσθαι αὐτὸν πατέρα πολλῶν ἐθνῶν
κατὰ τὸ εἰρημένον, οὕτως ἔσται τὸ σπέρμα σου, καὶ μὴ ἀσθε-
νήσας τῇ πίστει οὐ κατενόησε τὸ ἑαυτοῦ σῶμα ἤδη νενεκρωμένον,
ἑκατονταετής που ὑπάρχων, καὶ τὴν νέκρωσιν τῆς μήτρας Σάῤ-
ῥας. εἰς δὲ τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ θεοῦ οὐ διεκρίθη τῇ ἀπιστίᾳ,
ἀλλ' ἐνεδυναμώθη τῇ πίστει, δοὺς δόξαν τῷ θεῷ καὶ πληρο-
φορηθεὶς ὅτι ὃ ἐπήγγελται δυνατός ἐστιν καὶ ποιῆσαι· διὸ καὶ D
ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην. οὐκ ἐγράφη δὲ δι' αὐτὸν μόνον
ὅτι ἐλογίσθη αὐτῷ, ἀλλὰ καὶ δι' ἡμᾶς, οἷς μέλλει λογίζεσθαι
τοῖς πιστεύουσιν ἐπὶ τὸν ἐγείραντα Ἰησοῦν τὸν κύριον ἡμῶν ἐκ
νεκρῶν, ὃς παρεδόθη διὰ τὰ παραπτώματα ἡμῶν καὶ ἠγέρθη
διὰ τὴν δικαιοσύνην ἡμῶν." τὸ δὲ πορευθῆναι τρεῖς ἡμέρας ἕως
οὗ φθάσει τὸν τόπον ὃν ἔδειξεν αὐτῷ ὁ θεός, ἵνα ἀνενέγκῃ τὸν
υἱὸν αὐτοῦ εἰς θυσίαν ἐφ' ἓν τῶν ὀρέων, καθὼς γέγραπται,
καὶ τὸ ἀντὶ τοῦ γνησίου καὶ φυσικοῦ υἱοῦ δεῖξαι αὐτῷ κριόν, ἵνα
προσενέγκῃ, πάντα σύμβολα ἦσαν καὶ τύποι τοῦ κατὰ Χριστὸν
μυστηρίου τοῦ πάθους καὶ τῆς ἀναστάσεως· πᾶσα γὰρ ἡ γραφὴ P 57
πρὸς τοῦτον τὸν σκοπὸν ὁρᾷ.

λϛʹ.

Τούτῳ τῷ τριακοστῷ ἕκτῳ ἔτει τοῦ Ἰσαὰκ Σάῤῥα ἡ γυνὴ Ἀβραὰμ ἀπέθανεν ζήσασα ἔτη ρκζʹ.

1. αὐτὸν τὸν πατέρα P. 2. σου om. P. 3. τῇ om. P.

sunt, tanquam ea quae sunt: qui contra spem in spem credidit, ut fieret pater multarum gentium, secundum quod dictum est ei: Sic erit semen tuum (*sicut stellae coeli et arena maris) *et non infirmatus est in fide, nec consideravit corpus suum emortuum, cum jam fere centum esset annorum, et emortuam vulvam Sarrae. In repromissione etiam Dei non haesitavit diffidentia, sed confortatus est fide, dans gloriam Deo, plenissime sciens, quia quaecunque promisit, potens est et facere. Ideo et reputatum est illi ad justitiam. Non est autem scriptum tantum propter ipsum, quia reputatum est illi ad justitiam, sed et propter nos, quibus reputabitur credentibus in eum, qui suscitavit Jesum Dominum nostrum a mortuis, qui traditus est propter delicta nostra, et resurrexit propter justificationem nostram.* Quod autem profectus sit tres dies donec veniret ad locum, quem monstravit illi Deus, ut offerret filium suum in sacrificium, super unum montium, sicut scriptum est. Et quod pro filio proprio et naturali ostenderet illi Deum arietem, quem offerret; haec omnia sunt symbola et figurae mysterii Christi passionis et resurrectionis: tota enim scriptura ad hunc scopum respicit.

*) In MS. desiderantur, a librario forte omissa.

XXXVI.

Anno hoc tricesimo sexto Isaac, Sarra uxor Abraham decessit: cum vixisset annos CXXVII.

λζ', λη', λθ', μ'.

Τούτῳ τῷ ἔτει τῆς αὐτοῦ ἡλικίας Ἰσαὰκ ἔλαβε γυναῖκα τὴν Ῥεβέκκαν, ὄντος Ἀβραὰμ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐτῶν ρμ'.

μα', μβ', μγ', μδ', με'.

ο' ἔτος τῆς ἐπαγγελίας.

R 134 B μς', μζ', μη', μθ', ν', να', νβ', νγ', νδ', νε'.

π' ἔτος τῆς ἐπαγγελίας.

νς', νζ', νη', νθ', ξ'.

Τούτῳ τῷ ἔτει γίνονται τῷ Ἰσαὰκ δύο παῖδες δίδυμοι ἐκ τῆς Ῥεβέκκας, πρῶτος Ἠσαῦ ὁ καὶ Ἐδώμ, ἀφ' οὗ τὸ Ἰδουμαίων ἔθνος, δεύτερος Ἰακὼβ ὁ μετονομασθεὶς Ἰσραήλ, ἀφ' οὗ Ἰσραηλῖται οἱ καὶ Ἰουδαῖοι.

V 48 Ἰσαὰκ προεφήτευσε περὶ Ἰακώβ, λέγων, Δουλευσάτωσάν σοι ἔθνη καὶ προσκυνήσουσίν σοι ἄρχοντες. καὶ γίνου κύριος τοῦ ἀδελφοῦ σου.

C Οὗτος Ἰσαὰκ ὁ συγκληρονόμος τῶν ἐπαγγελιῶν καὶ τῶν εὐλογιῶν τοῦ θεοῦ τῶν γενομένων πρὸς Ἀβραὰμ τὸν αὐτοῦ πατέρα, ὃς τύπος ἐγένετο τῆς σφαγῆς τοῦ δεσπότου Χριστοῦ, τριημέρως βαδίσας ἐπὶ τὸ θανεῖν καὶ μετὰ ταῦτα ζῶν ὑποστρέψας, ὁ ἐν τοῖς ἰδίοις ὤμοις τὰ ξύλα τῆς ἑαυτοῦ θυσίας βαστάξας, ὥσπερ καὶ ὁ δεσπότης Χριστὸς τὸν ἑαυτοῦ σταυρὸν ἐπὶ τοὺς ὤμους ἐβάσταξεν, ὅτι προαιρέσει θανὼν καὶ ὑπὸ τοῦ θεοῦ ζωωθείς,

13. λέγων] Genes. XXVII. 29. 14. προσκυνησάτωσαν P. 20. βαστάσας — ἐβάστασεν P, βαστάξας (m. βαστάσας) — ἐβάσταξεν R. 21. ὁ om. P.

XXXVII. XXXVIII. XXXIX. XL.

Anni a m. c. Hoc anno aetatis Isaac uxorem duxit Rebeccam, cum pater ejus Abraham esset annorum CXI.

XLI. XLII. XLIII. XLIV. XLV.

LXX. annus Repromissionis.

3478. XLVI. XLVII. XLVIII. XLIX. L. LI. LII. LIII. LIV. LV.

LXXX. annus Repromissionis.

LVI. LVII. LVIII. LIX. LX.

Hoc anno nati sunt Isaac duo filii gemini ex Rebecca: primus Esau, qui et Edom, a quo Idumaeorum gens: alter Jacob, cognomento Israel, a quo Israelitae et Judaei promanarunt.

Isaac prophetavit de Jacob, dicens: *Serviant tibi gentes, et adorent te Principes, et fias Dominus fratris tui.*

Hic est Isaac cohaeres pollicitationum et benedictionum, quas Deus fecit ad Abraham patrem suum: qui typus fuit et figura caedis Domini Christi, qui per tres dies exivit ad mortem, et post haec vivus rediit. Qui propriis humeris ligna sui ipsiusmet sacrificii portavit, quemadmodum etiam Dominus Christus crucem humeris suis gestavit, quia ultro-

οὗπερ ἀντάλλαγμα πρόβατον ἐσφάγη. καὶ ἤκουσεν ὁ πατὴρ παρὰ θεοῦ ὅτι οὐκ ἐφείσω τοῦ υἱοῦ σου τοῦ ἀγαπητοῦ· οὕτω καὶ ἐπὶ τοῦ Χριστοῦ τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ λέλεκται, ὅς γε τοῦ ἰδίου υἱοῦ οὐκ ἐφείσατο, ἀλλ' ὑπὲρ ἡμῶν πάντων παρέδωκεν αὐτόν. D
καὶ ἡ σὰρξ μόνη ἐστὶν ἡ δοθεῖσα ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς, ἐπειδὴ ἀδύνατον τὴν θεότητα θανεῖν. τῆς σαρκὸς διδομένης τὸν ἴδιον υἱὸν δεδόσθαι λέγει ἡ γραφή, ἀντάλλαγμα καὶ ἀντίδειξιν οὖσαν τοῦ υἱοῦ κατὰ τὸν τύπον τοῦ μακαρίου Ἰσαάκ. οὕτω γὰρ εἶπεν ὁ κύριος ὅτι Ἀβραὰμ ἠγαλλιάσατο ἰδεῖν τὴν ἡμέραν τὴν ἐμήν, καὶ εἶδεν καὶ ἐχάρη. οὗτός ἐστιν Ἰσαὰκ ὁ ἀκουσίως παραδοὺς τὴν ἐπηγγελμένην αὐτῷ καὶ τῷ πατρὶ αὐτοῦ εὐλογίαν ὑπὸ τοῦ θεοῦ τῷ Ἰακώβ, φάσκων, Δουλευσάτωσάν σοι ἔθνη καὶ προσκυνησάτωσάν σοι ἄρχοντες. καὶ γίνου κύριος τοῦ ἀδελφοῦ σου· καὶ προσκυνήσουσίν σοι οἱ υἱοὶ τοῦ πατρός σου. ὁ καταρώμενός σε ἐπικατάρατος· ὁ δὲ εὐλογῶν σε εὐλογημένος. P 58
ταῦτα δὲ πάντα ἐπὶ τοῦ Ἰακὼβ οὐχ ὁρῶμεν γενόμενα, ἀλλὰ καὶ μᾶλλον αὐτὸς ἑπτάκις πεσὼν ἐπὶ τὴν γῆν προσεκύνησεν τῷ Ἡσαῦ. καὶ τριάκοντα βασιλεῖς ἐβασίλευσαν ἐκ τοῦ Ἡσαῦ, πρὶν ἢ βασιλεῦσαι βασιλέα ἐν Ἰσραήλ, ὥστε αἱ εὐλογίαι ἐπὶ τὸν προσδοκώμενον ἐξ αὐτῶν δεσπότην Χριστὸν παραπέμπουσιν, R 136
πρὸς ὃν πᾶς ὁ σκοπὸς τῆς θείας γραφῆς ἀφορᾷ.

2. τοῦ alterum om. P. 3. *Χριστοῦ τοῦ* om. P sola. *ibid.* *λέλεκται*] Rom. VIII. 32. 10. *ἴδεν* PV. v. Ioan. VIII. 56. 12. *φάσκων*] Genes. l. c. 14. *οἱ* om. P. 16. *δὲ* om. P.

nec mortem est passus, et a Deo in vitam revocatus: cujus vice ovis occisa est. Et audivit a Deo pater ejus: *Quia non pepercisti filio tuo dilecto.* Sic etiam de Christo filio Dei dictum est: *Qui proprio filio suo non pepercit, sed pro nobis omnibus tradidit illum.* Ac caro quidem sola est quae data sit pro mundi vita, quandoquidem fieri non potest ut Divinitas moriatur. Carne ergo oblata, proprium filium esse datum scriptura ait, ut esset permutata illa hostia, et exemplar filii, secundum beati Isaac figuram: sic enim dixit Dominus: *Abraham exultavit ut videret diem meum; vidit et gavisus est.* Hic est Isaac qui invitus promissam a Deo sibi et patri suo benedictionem, Jacob tradidit, dicens: *Serviant tibi gentes, et adorent te principes, et fias Dominus fratris tui, et adorent te filii patris tui. Qui maledixerit tibi, sit ipse maledictus, et qui benedixerit tibi, sit et ipse benedictus.* Haec omnia in Jacob non videmus esse peracta: quin potius ipse septies procidens in terram, adoravit Esau. Et xxx. Reges regnarunt ex Esau, antequam quisquam ex Israel regnaret, ita ut istae benedictiones ad expectatum ex illis Dominum Christum transmittantur, ad quem omnis sacrae Scripturae scopus collineat.

Ἰακὼβ πγ', ὁμοῦ ,γφοέ.

α'.

Ἐξ Ἑβραίων Ἰακὼβ μέχρι τῆς τοῦ παιδὸς Ἰωσὴφ ἀρχῆς τῆς
B ἐν Αἰγύπτῳ ἔζησεν ἔτη ρλζ', καὶ μετὰ ταῦτα ἕτερα ἔτη ιζ', ὁμοῦ ρνδ'.

β', γ', δ', ε'.

ϟ' ἔτος τῆς ἐπαγγελίας.

ϛ', ζ', η', θ', ι', ια', ιβ', ιγ', ιδ', ιε'.

ρ' ἔτος τῆς ἐπαγγελίας.

ιϛ', ιζ', ιη', ιθ', κ', κα', κβ', κγ', κδ', κε'.

ρι' ἔτος τῆς ἐπαγγελίας.

C κϛ', κζ', κη', κθ', λ', λα', λβ', λγ', λδ', λε'.

ρκ' ἔτος τῆς ἐπαγγελίας.

λϛ', λζ', λη', λθ', μ'.

ρ' ἔτος τοῦ Ἰσαάκ.

μα', μβ', μγ', μδ', με'.

V 48 ρλ' ἔτος τῆς ἐπαγγελίας.

μϛ', μζ', μη', μθ', ν', να', νβ', νγ', νδ', νε'.

ρμ' ἔτος τῆς ἐπαγγελίας.

νϛ', νζ', νη', νθ', ξ'.

D ρκ' ἔτος Ἰσαάκ.

ξα', ξβ', ξγ'.

7. ϟ' post ἐπαγγελίας ponit P. 21. τοῦ Ἰσαάκ P.

Anni a m. c. 3493. Jacob, 83. Colliguntur anni 3575.

I.

Ex Hebraeis Jacob usque ad Joseph filii principatum in Aegypto, vixit annos CXXXVII. et postea alios annos XVII. colliguntur anni CLIV.

II. III. IV. V. annus Repromissionis XC.

VI. VII. VIII. IX. X. XI. XII. XIII. XIV. XV.

C. annus Repromissionis.

XVI. XVII. XVIII. XIX. XX. XXI. XXII. XXIII. XXIV. XXV.

CX. annus Repromissionis.

XXVI. XXVII. XXVIII. XXIX. XXX. XXXI. XXXII. XXXIII. XXXIV. XXXV.

CXX. annus Repromissionis.

XXXVI. XXXVII. XXXVIII. XXXIX. XL.

C. annus Isaac.

XLI. XLII. XLIII. XLIV. XLV.

CXXX. annus Repromissionis.

XLVI. XLVII. XLVIII. XLIX. L. LI. LII. LIII. LIV. LV.

CXL. annus Repromissionis.

LVI. LVII. LVIII. LIX. LX.

CXX. annus Isaac.

LXI. LXII. LXIII.

Τούτῳ τῷ ἔτει τῆς αὐτοῦ ἡλικίας Ἰακὼβ κάτεισιν εἰς τὴν Μεσοποταμίαν πρὸς Λάβαν τὸν ἀδελφὸν τῆς μητρὸς αὐτοῦ, καὶ δουλεύει παρ' αὐτῷ ἔτη κ', χάριν Λείας καὶ Ῥαχήλ. καὶ γίνονται αὐτῷ παῖδες ἐκεῖσε τέσσαρις, Ῥουβήν, Συμεών, Λευὶ καὶ Ἰούδας.

ξδ', ξε'.

ρν' ἔτος τῆς ἐπαγγελίας.

ξϛ', ξζ', ξη', ξθ', ο', οα', οβ', ογ', οδ', οε'.

ρξ' ἔτος τῆς ἐπαγγελίας. P 59 R 138

οϛ', οζ', οη', οθ', π'.

Ἰακὼβ ὀγδοηκοστῷ ἔτει τῆς αὐτοῦ ἡλικίας γεννᾷ τὸν Ῥουβήν.

πα'.

Τούτῳ τῷ ἔτει Ἰακὼβ γεννᾷ τὸν Συμεών.

πβ', πγ'.

Τούτῳ τῷ ἔτει γεννᾷ Ἰακὼβ τὸν Λευί.

Οὐ κληθήσεται ἔτι τὸ ὄνομά σου Ἰακώβ, ἀλλ' Ἰσραὴλ ἔσται τὸ ὄνομά σου, ὅτι ἐνίσχυσας μετὰ θεοῦ καὶ μετὰ ἀνθρώπων B δυνατῶς.

3. *Αἴας* PV. 4. *τέσσαρες* P. *ibid.* *Ῥουβήμ, Σιμεὼν* P. *ib.* *Λευεὶ* PV hic et post. 13. *γεννᾷ Ἰακὼβ* P. *ib.* *Σιμεών* P. 16. *ἔτι* om. P. V. Genes. XXXII. 28. 18. *δυνατῶς*] *δυνατὸς ἔσῃ* Genesis.

Hoc aetatis suae anno Jacob descendit in Mesopotamiam ad Laban fratrem matris suae, et apud eum serviit annos xx. propter Liam et Rachel: natique sunt illi ibi filii IV. Ruben, Simon, Levi, et Judas. Anni a m. c.

LXIV. LXV.

CL. annus Repromissionis.

LXVI. LXVII. LXVIII. LXIX. LXX. LXXI. LXXII. LXXIII. LXXIV. LXXV.

CLX. annus Repromissionis.

LXXVI. LXXVII. LXXVIII. LXXIX. LXXX. 3568.

Jacob anno aetatis suae LXXX. procreat Ruben.

LXXXI.

Hoc anno Jacob procreat Simeon.

LXXXII. LXXXIII.

Hoc anno Jacob genuit Levi.

Non vocabitur nomen tuum Jacob, sed Israel erit nomen tuum, quoniam praevaluisti cum Deo, et cum hominibus potens.

Οὗτος Ἰακώβ, καὶ αὐτὸς συγκληρονόμος τῶν ἐπαγγελιῶν τοῦ θεοῦ, ἐκδεχόμενος καὶ αὐτὸς τὴν τοὺς θεμελίους ἔχουσαν πόλιν, ἧς τεχνίτης καὶ δημιουργὸς ὁ θεός, τουτέστιν τῆς ἐπουρανίου Ἱερουσαλήμ, ἔνθα πρόδρομος ὑπὲρ ἡμῶν εἰσῆλθεν Χριστός· εἰς ἣν κατάστασιν ἀφορᾷ πᾶσα ἡ τῶν Χριστιανῶν θρησκεία, ἣν πρῶτος πάντων ἐνεκαίνισεν ἡμῖν ὁ δεσπότης Χριστὸς ὁδὸν πρόσφατον καὶ ζῶσαν· ἣν καὶ προλέγει ὁ μέγας Ἰακὼβ παραπέμπων τῷ ἰδίῳ υἱῷ Ἰούδᾳ, εὐλογῶν αὐτόν, ἐξ οὗ καὶ ὁ τῶν ἐπαγγελιῶν ἀνεφαίνετο κύριος Ἰησοῦς Χριστός, φάσκων οὕτως· C Ἰούδα, σὲ αἰνέσαισαν οἱ ἀδελφοί σου, αἱ χεῖρές σου ἐπὶ νώτου τῶν ἐχθρῶν σου. προσκυνησάτωσάν σοι οἱ υἱοὶ τοῦ πατρός σου. σκύμνος λέοντος Ἰούδα. ἐκ βλαστοῦ, υἱέ μου, ἀνέβης. ἀναπεσὼν ἐκοιμήθης, ὡς λέων καὶ ὡς σκύμνος. τίς ἐγερεῖ αὐτόν; οὐκ ἐκλείψει ἄρχων ἐξ Ἰούδα καὶ ἡγούμενος ἐκ τῶν μηρῶν αὐτοῦ, ἕως ἂν ἔλθῃ τὰ ἀποκείμενα αὐτῷ, καὶ αὐτὸς προσδοκία ἐθνῶν. δεσμεύων πρὸς ἄμπελον τὸν πῶλον αὐτοῦ καὶ τῇ ἕλικι τὸν πῶλον τῆς ὄνου αὐτοῦ. πλυνεῖ ἐν οἴνῳ τὴν στολὴν αὐτοῦ καὶ ἐν αἵματι σταφυλῆς τὴν περιβολὴν αὐτοῦ. χαροποιοὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ἀπὸ οἴνου καὶ λευκοὶ οἱ ὀδόντες αὐτοῦ ἢ γάλα.

D Καίτοι τοῦτον οὐ προσεκύνησαν οἱ υἱοὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ἀλλὰ τοὐναντίον αὐτὸς προσεκύνησεν τῷ Ἰωσὴφ καὶ μετὰ θάνατον τοῦ πατρός. εὔδηλον οὖν ὅτι πᾶσα ἡ προφητεία αὕτη εἰς τὸν ἐξ αὐτοῦ τεχθέντα δεσπότην Χριστὸν κατὰ σάρκα ἔσχεν

8. αὐτῷ P. 9. φάσκων] Genes. IL. 8. 14. καὶ] οὐδὲ P.

Hic Jacob et ipse cohaeres promissionum Dei, expectans et ipse civitatem fundamenta habentem, cujus conditor et architectus Deus, hoc est illius coelestis Hierusalem, in quam praecursor pro nobis intravit Christus. Ad quam constitutionem universa Christianorum respicit Religio, cui quidem novae ac viventi viae primus omnium initium dedit Dominus Christus: quam et praedicit magnus Jacob, dum hanc commendat filio suo Juda, et ipsi benedictionem impertitur, ex quo promissus Dominus Jesus Christus apparuit, ita fatus: *Juda, te laudabunt fratres tui: Manus tuae super dorsum inimicorum tuorum: adorabunt te filii patris tui. Catulus leonis Juda. Ex germine, fili mi, ascendisti. Recumbens dormivisti ut leo, et sicut catulus leonis: quis suscitabit eum? Non deficiet princeps ex Juda, neque dux ex femoribus ejus, donec veniant reposita ei, et ipse expectatio gentium. Ligans ad vineam pullum suum, et pampino pullum asinae suae. Lavabit in vino stolam suam, et in sanguine uvae pallium suum. Pulchri oculi ejus prae vino: et albi dentes ejus quam lac.*

Atqui hunc non adoraverunt filii patris sui, immo ipse adoravit Joseph, atque adeo post mortem patris. Hinc igitur patet omnino quod omnis haec prophetia in Domino Christo ex eo secundum carnem nato

τὸ πέρας, τό τε δυνατὸν καὶ βασιλικὸν αὐτοῦ παριστῶσα καὶ τὸ πάθος καὶ τὴν ἐκ τοῦ πάθους μακαρίαν ἀνάστασιν.

Λευὶ μζ', ὁμοῦ ˏγχκβ'. V 49

α', β'.

ρο' ἔτος τῆς ἐπαγγελίας.

γ'. R 140

Τούτῳ τῷ τρίτῳ ἔτει τοῦ Λευὶ καὶ πϛ' ἔτει τῆς αὐτοῦ ἡλι- P 60
κίας Ἰακὼβ γεννᾷ τὸν Ἰούδαν, ἐξ οὗ Ἰουδαῖοι.

δ'. Τετάρτῳ ἔτει τοῦ Λευὶ καὶ πζ' τῆς αὐτοῦ ἡλικίας Ἰακὼβ γεννᾷ τὸν Ἰσσαχάρ, ὅ ἐστι μισθός.

ε'. Πέμπτῳ ἔτει τοῦ Λευὶ καὶ πη' τῆς αὐτοῦ ἡλικίας Ἰακὼβ γεννᾷ τὸν Ζαβουλών.

ϛ', ζ'.

η'. Ὀγδόῳ ἔτει τοῦ Λευὶ καὶ ϟα' ἔτει τῆς αὐτοῦ ἡλικίας Ἰακὼβ τίκτει τὴν Δίνα ἐκ τῆς Λείας.

θ'. Ἐνάτῳ ἔτει τοῦ Λευὶ καὶ ϟβ' τῆς αὐτοῦ ἡλικίας Ἰακὼβ γεννᾷ τὸν Ἰωσὴφ ἐκ τῆς Ῥαχήλ.

ι', ια', ιβ'. B

ρπ' ἔτος ἐπαγγελίας.

8. οἱ Ἰουδαῖοι P. 15. Λίας PV. 16. ἐννάτῳ PV. 18. α' ἔτος Ἰωσὴφ m. P.

impleta est: illius potentiam ac regiam dignitatem repraesentans, passionem etiam, et ex passione beatam resurrectionem. Anni a m. c.

Levi, 47. Colliguntur anni 3622.

I. II.

CLXX. annus Repromissionis.

III. 3578.

Hoc anno III. Levi, et LXXXVI. aetatis suae anno, Jacob procreavit Judam, ex quo Judaei dicti.

IV. anno Levi, et LXXXVII. aetatis suae anno Jacob procreat Isachar, quod mercedem sonat.

V. anno Levi, et LXXXVIII. aetatis suae, Jacob procreat Zabulon.

VI. VII.

VIII. anno Levi, et aetatis suae XCI. anno procreat Jacob Dina ex Lia.

IX. anno Levi, et aetatis suae XCII. Jacob procreat Joseph ex Rachel.

X. XI. XII.

CLXXX. annus Repromissionis.

ιγ', ιδ', ιε', ιϛ'.

Τούτῳ τῷ ἑκκαιδεκάτῳ ἔτει τοῦ Λευὶ καὶ ϟθ' τῆς ἑαυτοῦ ἡλικίας Ἰακὼβ ἄνεισιν ἀπὸ τῆς Μεσοποταμίας.

ιζ'.

Τούτῳ τῷ ἔτει τοῦ Λευὶ καὶ ρ' τοῦ Ἰακὼβ ἦν ἔτος Ἰσαὰκ ρξ'.

ιη'.

Τούτῳ τῷ ιη' ἔτει τοῦ Λευὶ καὶ ρα' τῆς αὐτοῦ ἡλικίας Ἰα-
C κὼβ προεφήτευσεν, καὶ εἶπεν, Ἰούδα, σὲ αἰνέσαισαν οἱ ἀδελφοί σου. αἱ χεῖρές σου ἐπὶ νώτου τῶν ἐχθρῶν σου. προσκυνήσουσίν σε οἱ υἱοὶ τοῦ πατρός σου. σκύμνος λέοντος Ἰούδα, καὶ τὰ λοιπὰ τῆς προφητείας, ὡς πρόκειται.

ιθ', κ', κα', κβ'.

ρϟ' ἔτος τῆς ἐπαγγελίας.

κγ'. Τούτῳ τῷ κγ' ἔτει τοῦ Λευὶ καὶ ρϛ' τοῦ Ἰακὼβ τὰ περὶ τὴν Δίναν ἐτελεῖτο καὶ Βενιαμὶν ἐτέχθη.

κδ', κε'.

Τῷ εἰκοστῷ πέμπτῳ ἔτει τοῦ Λευὶ καὶ ρη' τοῦ Ἰακὼβ Ἰω-
D σὴφ πιπράσκεται ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν ἔτος ἄγων ιζ'.

Εἶτα οἱ κατ' αὐτὸν ι' πειρασμοί.

R 142 κϛ'. Πρῶτον ἐζήλωσαν αὐτὸν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ.

2. ἑκκαιδεκάτῳ ἔτει] ϛ̅ καὶ δεκάτῳ ἔτη V, ἔτει ἕκτῳ καὶ δεκάτῳ P.

XIII. XIV. XV. XVI.

Anni a m. c. Hoc anno XVI. Levi, et XCIX. aetatis suae, Jacob ascendit ex Mesopotamia.

XVII.

Hoc anno Levi, et C. Jacob, annum agebat Isaac CLX.

XVIII.

Hoc anno XVIII. et CI. aetatis suae Jacob, prophetavit, et dixit: *Juda, te laudabunt fratres tui. Manus tuae super tergum inimicorum tuorum. Adorabunt te filii patris tui. Catulus leonis Juda.* Et caetera quae in prophetia supra posita habentur.

XIX. XX. XXI. XXII.

CXC. annus Repromissionis.

XXIII. Hoc anno XXIII. Levi, et CVI. Jacob, quae Dinam spectant peracta sunt: et Benjamin natus est.

XXIV. XXV.

Hoc anno XXV. Levi, et CVIII. Jacob, Joseph venditur a fratribus, cum annum ageret XVII.

3601. Sequuntur deinde X. tentationes Joseph.

XXVI. tum primum inviderunt ei fratres ejus.

κζ'. Εἶτα κατηγόρησαν αὐτοῦ.

κη'. Εἶτα ἐλογίσαντο αὐτὸν ἀποκτεῖναι. εἶτα ἐνέβαλον αὐτὸν εἰς τὸν λάκκον.

κθ'. Εἶτα πιπράσκεται τοῖς Ἰσμαηλίταις. εἶτα ἐπράθη ἐν Αἰγύπτῳ ὑπὸ τῶν Ἰσμαηλιτῶν τῷ Πετεφρῇ.

λ'. Εἶτα ἤρξατο ἡ κυρία αὐτοῦ ἀπατᾶν αὐτὸν καὶ γυμνοῦσθαι ἔμπροσθεν αὐτοῦ καὶ παρακαλεῖν αὐτόν. P 61

λα'. Εἶτα μόνον αὐτὸν εὑροῦσα, καὶ ἀποκλείσασα πάσας τὰς θύρας, ἐπανίστη αὐτῷ γυμνὴ καὶ ἐβιάζετο αὐτόν.

λβ'. Εἶτα ἀπορήσασα αὐτοῦ κατηγόρησεν αὐτοῦ πρὸς τὸν κύριον αὐτοῦ. εἶτα ἐβλήθη ἐν τῇ εἱρκτῇ.

σ' ἔτος τῆς ἐπαγγελίας. V 50

λγ', λδ', λε', λς', λζ', λη'.

Τούτῳ τῷ λη' ἔτει τοῦ Λευὶ Ἰωσὴφ γενόμενος ἐτῶν λ' λύει τοῖς εὐνούχοις Φαραὼ ἐν τῇ εἱρκτῇ τῷ καιρῷ τοῦ δεκάτου πειρασμοῦ τοὺς ὀνείρους. B

Ἕως ὧδε τοῦ Ἰακὼβ εἰσιν ἔτη ρκα'.

λθ'.

Τούτῳ τῷ ἔτει τοῦ Λευὶ καὶ ρκβ' ἔτει τοῦ Ἰακὼβ γε-

3. τὸν om. P. 5. Πεοτεφρῇ P. 14. ἔτει λη' P.

XXVII. dein illum accusarunt.

XXVIII. tum cogitarunt quomodo eum interficerent. Deinde illum in lacum demiserunt.

XXIX. postea venditus est Ismaelitis. Deinde venditus est Peotefre in Aegypto ab Ismaelitis.

XXX. deinde illius Domina coepit eum circumvenire, et coram illo corpus nudare, illumque provocare (ad stuprum).

XXXI. postea solum illum inveniens, et foribus omnibus occlusis, nudam se illi praebuit, vimque inferre est conata.

XXXII. cum vero ab eo desperaret quidquam consequi, illum ad Dominum illius detulit. Postea in carcerem detrusus est.

CC. annus Repromissionis.

XXXIII. XXXIV. XXXV. XXXVI. XXXVII. XXXVIII.

Hoc anno XXXVIII. Levi, Joseph cum annum ageret XXXVIII. solvit Pharaonis Eunuchis, qui in carcere detinebantur, somnia, tempore decimae tentationis.

Huc usque anni Jacob sunt
CXXI.

XXXIX. Hoc anno Levi, et CXXII. anno Jacob, Joseph cum annum

νόμενος Ἰωσὴφ ἐτῶν λα΄ παρέστη τῷ Φαραὼ ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ ἔκρινεν αὐτῷ τοὺς ὀνείρους αὐτοῦ. καὶ ἐκ τούτου τοῦ χρόνου γέγονεν αὐτὸς Ἰωσὴφ ἡγεμὼν τῆς Αἰγύπτου.

Ἰωσὴφ Αἰγυπτίων ἡγεῖται ἔτη π΄.

Πρῶτον ἔτος ἡγεμονίας Ἰωσήφ, καὶ πρῶτον τῆς εὐθηνίας, ἐν ᾧ τριακοστὸν πρῶτον ἔτος ἦγε τῆς ἡλικίας Ἰωσήφ.

C *μ΄, μα΄, μβ΄.*

σι΄ ἔτος τῆς ἐπαγγελίας.

μγ΄, μδ΄, με΄, μϛ΄.

Τούτῳ τῷ μϛ΄ ἔτει τοῦ Λευὶ πρῶτον ἔτος τοῦ λιμοῦ τοῦ ἐν Αἰγύπτῳ. οἱ παῖδες Ἰακὼβ εἰς Αἴγυπτον κάτεισιν ἀποσταλέντες ὑπ᾽ αὐτοῦ διὰ τὸν λιμόν.

R 144 *μζ΄.*

Τούτῳ τῷ μζ΄ ἔτει τοῦ Λευὶ καὶ δευτέρῳ τοῦ λιμοῦ καὶ ἐνάτῳ τῆς ἡγεμονίας Ἰωσὴφ κάτεισιν Ἰακὼβ εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἔστη ἐναντίον Φαραώ. εἶπε δὲ Φαραὼ τῷ Ἰακώβ, Πόσα ἔτη
D *ἡμερῶν τῆς ζωῆς σου; καὶ εἶπεν Ἰακὼβ τῷ Φαραώ, Ἡμέραι τῶν ἐτῶν τῆς ζωῆς μου, ἃς παροικῶ, ρλ΄ ἔτη. μικραὶ καὶ πονηραὶ γεγόνασιν αἱ ἡμέραι τῶν ἐτῶν τῆς ζωῆς μου.*

Καὰθ, ξ΄, *ὁμοῦ ͵γχπβ΄.*

8. *σι΄* post *ἐπαγγελίας* ponit P. 10. *μϛ΄* om. P. 11. *ὑποσταλέντες* P. 14. *ἔτει μζ΄* P. 15. *ἐννάτῳ* PV. 16. *εἶπε δὲ*] Genes. XLVII. 9. 20. *Καάθ* P.

Anni a m. c. xxxi. attigisset, sistitur Pharaoni in Aegypto, illiusque somnia eidem interpretatur. Et ab illo tempore factus est idem Joseph Princeps Aegypti.

Joseph Aegyptiis praeest annos lxxx.

Primus annus procurationis Joseph, primusque prosperae fortunae, quo ipse agebat aetatis annum xxxi.

xl. xli. xlii.

Annus Repromissionis ccx.

xliii. xliv. xlv. xlvi.

Hoc anno Levi primus annus fuit, quo coepit fames in Aegypto. Filii Jacob in Aegyptum veniunt, a patre missi propter famem.

3622. xlvii.

Hoc anno xlvii. Levi, qui fuit secundus annus famis, et nonus principatus Joseph, descendit Jacob in Aegyptum, et stetit coram Pharaone: qui ad Jacob dixit: *Quot sunt anni dierum vitae tuae.* Et dixit Jacob: *Dies annorum vitae meae quibus peregrinor cxxx. anni, pauci et mali fuerunt dies annorum vitae meae.*

Caad, 60. Colliguntur anni 3682.

α', β', γ', δ', ε'.

σκ' ἔτος τῆς ἐπαγγελίας.

ς', ζ', η', θ', ι', ια', ιβ', ιγ', ιδ', ιε'.

σλ' ἔτος τῆς ἐπαγγελίας.

ις', ιζ'.

Τούτῳ τῷ ἔτει ἑκατοστὸν τεσσαρακοστὸν ἕβδομον ἔτος ἄγων Ἰακὼβ προφητεύει περὶ τοῦ κυρίου καὶ περὶ τῆς τῶν ἐθνῶν κλήσεως (P 62) διὰ Χριστοῦ, εἰπών, Οὐκ ἐκλείψει ἄρχων ἐξ Ἰούδα οὐδὲ ἡγούμενος ἐκ τῶν μηρῶν αὐτοῦ ἕως οὗ ἔλθῃ ᾧ ἀπόκειται. καὶ αὐτὸς ἔσται προσδοκία ἐθνῶν. δεσμεύων πρὸς ἄμπελον τὸν πῶλον αὐτοῦ καὶ τῇ ἕλικι τὸν πῶλον τοῦ ὄνου αὐτοῦ, πλυνεῖ ἐν οἴνῳ τὴν στολὴν αὐτοῦ καὶ ἐν αἵματι σταφυλῆς τὴν περιβολὴν αὐτοῦ. χαροποιοὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ καὶ λευκοὶ οἱ ὀδόντες ἢ γάλα.

ιη', ιθ', κ', κα', κβ', κγ', κδ', κε'.

σμ' ἔτος τῆς ἐπαγγελίας.

κς', κζ', κη', κθ', λ', λα', λβ' λγ', λδ', λε'. B

σν' ἔτος τῆς ἐπαγγελίας.

λς', λζ', λη', λθ', μ', μα', μβ', μγ', μδ', με'.

σξ' ἔτος τῆς ἐπαγγελίας.

8. εἰπὼν] Genes. IL. 10. 11. καὶ τῇ — αὐτοῦ om. P. 13. χαροποιοὶ — αὐτοῦ om. P. 20. σξ' post ἐπαγγελίας ponit P.

I. II. III. IV. V.

CCXX. annus Repromissionis.

VI. VII. VIII. IX. X. XI. XII. XIII. XIV. XV.

CCXXX. annus Repromissionis.

XVI. XVII.

Hoc anno, cum Jacob ageret annum CXLVII. de Domino prophetat, deque gentium per Christum vocatione, in haec verba: *Non deficiet Princeps ex Juda, neque dux a femoribus ejus, donec veniat, cui repositum est: et ipse erit expectatio gentium. Ligans ad vineam pullum suum. Lavabit in vino stolam suam, et in sanguine uvae pallium suum: et albi dentes, quam lac.*

XVIII. XIX. XX. XXI. XXII. XXIII. XXIV. XXV.

CCXL. annus Repromissionis.

XXVI. XXVII. XXVIII. XXIX. XXX. XXXI. XXXII. XXXIII. XXXIV. XXXV.

CCL. annus Repromissionis.

XXXVI. XXXVII. XXXVIII. XXXIX. XL. XLI. XLII. XLIII. XLIV. XLV.

CCLX. annus Repromissionis.

μϛʹ, μζʹ, μηʹ, μθʹ, νʹ.

V 51 πʹ ἔτος Ἰωσήφ.

ναʹ, νβʹ, νγʹ, νδʹ, νεʹ.

σοʹ ἔτος τῆς ἐπαγγελίας.

C νϛʹ, νζʹ, νηʹ, νθʹ, ξʹ.

R 146 Ἀμβρὰμ οεʹ, ὁμοῦ ͵γψνγʹ.

αʹ, βʹ, γʹ, δʹ, εʹ.

σπʹ ἔτος τῆς ἐπαγγελίας.

ϛʹ, ζʹ ηʹ, θʹ, ιʹ, ιαʹ, ιβʹ.

Τούτῳ τῷ ἔτει παʹ ἔτος ἄγων τῆς ἡγεμονίας Ἰωσὴφ καὶ ριαʹ τῆς αὐτοῦ ἡλικίας τελευτᾷ τὸν βίον.

Μετὰ θάνατον Ἰωσὴφ δουλεύουσιν Ἑβραῖοι τοῖς Αἰγυπτίοις ἕτερα ἔτη ρμδʹ. τὰ δὲ πάντα τῆς ἐν Αἰγύπτῳ διατριβῆς τῶν Ἰουδαίων ἔτη τυγχάνει σιεʹ, ἀριθμούμενα ἀπὸ τῆς καθόδου Ἰακὼβ καὶ τῶν τούτου παίδων εἰς Αἴγυπτον.

ιγʹ, ιδʹ, ιεʹ.

D σϟʹ ἔτος τῆς ἐπαγγελίας.

ιϛʹ, ιζʹ, ιηʹ, ιθʹ, κʹ, καʹ, κβʹ, κγʹ, κδʹ, κεʹ.

ἔτος τʹ τῆς ἐπαγγελίας.

κϛʹ, κζʹ κηʹ, κθʹ, λʹ.

8. σωʹ P. 17. σηʹ post ἐπαγγελίας ponit P. 19. τʹ ἔτος P.

XLVI. XLVII. XLVIII. XLIX. L.

LXXX. annus Joseph.

LI. LII. LIII. LIV. LV.

CCLXX. annus Repromissionis.

LVI. LVII. LVIII. LIX. LX.

Ambram, 75. Colliguntur anni 3753.

I. II. III. IV. V.

CCLXXX. annus Repromissionis.

VI. VII. VIII. IX. X. XI. XII.

Hoc anno moritur Joseph, anno sui Principatus LXXXI. aetatis vero CXI.

Post mortem Joseph, Hebraei serviunt Aegyptiis alios annos CXLIV. Universum vero tempus quo Judaei in Aegypto mansere, annorum fuit CCXV. a profectione Jacob et illius liberorum in Aegyptum.

XIII. XIV. XV.

Annus Repromissionis CCXC.

XVI. XVII. XVIII. XIX. XX. XXI. XXII. XXIII. XXIV. XXV.

CCC. annus Repromissionis.

XXVI. XXVII. XXVIII. XXIX. XXX.

Τοῦ Ἀμβρὰν Λευὶ ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἀπέθανεν ζήσας ἔτη ρλζʹ.

λαʹ, λβʹ, λγʹ, λδʹ, λεʹ.

τιʹ ἔτος τῆς ἐπαγγελίας.

λϛʹ, λζʹ, ληʹ, λθʹ, μʹ, μαʹ, μβʹ, μγʹ, μδʹ, μεʹ. P 63

τκʹ ἔτος τῆς ἐπαγγελίας.

μϛʹ, μζʹ, μηʹ, μθʹ, νʹ, ναʹ, νβʹ, νγʹ, νδʹ, νεʹ.

τλʹ ἔτος τῆς ἐπαγγελίας.

νϛʹ, νζʹ, νηʹ, νθʹ, ξʹ, ξαʹ, ξβʹ, ξγʹ, ξδʹ, ξεʹ.

τμʹ ἔτος τῆς ἐπαγγελίας.

ξϛʹ, ξζʹ, ξηʹ, ξθʹ, οʹ, οαʹ, οβʹ.

Τούτῳ τῷ οβʹ ἔτει τῆς ἑαυτοῦ ἡλικίας Ἀμβρὰν γεννᾷ τὸν Ἀαρὼν ἐκ τῆς Ἰωχαβέθ. B

ογʹ, οδʹ, οεʹ.

Τούτῳ αὐτοῦ τῷ ἔτει γεννᾷ Ἀμβρὰν τὸν Μωϋσῆν ἐκ τῆς αὐτῆς Ἰωχαβέθ, θυγατρὸς ἀδελφοῦ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ.

τνʹ ἔτος τῆς ἐπαγγελίας.

Μωϋσῆς πʹ, ὁμοῦ ,γωλζʹ. R 148

αʹ. Πρῶτον ἔτος ἀνατρεφομένου Μωϋσῆ ἐν Αἰγύπτῳ.

Τούτῳ τῷ ἔτει Φαραὼ βασιλεὺς Αἰγύπτου ἐκέλευσεν τὰ ἄρ-

1. αὐτοῦ om. P. 10. Post οβʹ P sola inferebat ογʹ, οδʹ, οεʹ.
12. Ἰωχεβέθ R. 13. ἐν τῇ P.

Levi pater Ambram moritur cum vixisset annos CXXXVII. Anni a m. c.

XXXI. XXXII. XXXIII. XXXIV. XXXV.

CCCX. annus Repromissionis.

XXXVI. XXXVII. XXXVIII. XXXIX. XL. XLI. XLII. XLIII. XLIV. XLV.

CCCXX. annus Repromissionis.

XLVI. XLVII. XLVIII. XLIX. L. LI. LII. LIII. LIV. LV.

CCCXXX. annus Repromissionis.

LVI. LVII. LVIII. LIX. LX. LXI. LXII. LXIII. LXIV. LXV.

CCCXL. annus Repromissionis.

LXVI. LXVII. LXVIII. LXIX. LXX. LXXI. LXXII.

Hoc anno LXXII. aetatis suae Ambram procreat Aaron ex Iochabeth.

LXXIII. LXXIV. LXXV.

Hoc ipsius anno Ambran ex eadem Iochabeth, filia fratris patris sui, generat Moysen.

CCCL. annus Repromissionis.

Moyses, 80. Colliguntur anni 3337. 3758.

I. Primus annus Moysis in Aegypto educati.

Hoc anno Pharao Rex Aegypti masculos Hebraeorum filios jussit in

C *ῥενα τῶν Ἑβραίων βρέφη εἰς τὸν ποταμὸν ῥίπτεσθαι. καὶ πολλῶν βασιλέων ἡγουμένων Παλμανωθὴς ἐβασίλευσεν τῶν περὶ Ἡλιούπολιν τόπων. οὗτος δὲ μετὰ τῶν ἄλλων βασιλέων φαύλως τοῖς Ἑβραίοις προσεφέρετο. καὶ γεγόνει τούτῳ τῷ Παλμανωθῇ θυγάτηρ ὀνόματι Μεῤῥί, ἣν ἐξέδοτο Χενεβρῶν βασιλεύοντι τῶν ὑπὲρ Μέμφιν τόπων. αὕτη δὲ ἡ Μεῤῥὶ στεῖρα οὖσα τὸν Μωϋσῆν ῥιφέντα εἰς τὸν ποταμὸν ἀνελομένη ἀνεθρέψατο εἰς υἱόν.*

β'.

V 52 *Δευτέρῳ ἔτει Μωϋσῆ οζ' ἔτος τῆς ἑαυτοῦ ἡλικίας ἄγων Ἀμβρὰμ γεννᾷ ἐκ τῆς Ἰωχαβὲθ Μαριὰμ τὴν προφῆτιν.*

D *γ', δ', ε', ς', ζ', η', θ', ι'.*

τξ' ἔτος τῆς ἐπαγγελίας.

ια', ιβ', ιγ', ιδ', ιε', ις', ιζ', ιη', ιθ', κ'.

το' ἔτος τῆς ἐπαγγελίας.

κα', κβ', κγ', κδ', κε', κς', κζ', κη', κθ', λ'.

τπ' ἔτος τῆς ἐπαγγελίας.

λα'.

Τούτῳ αὐτοῦ τῷ ἔτει Μωϋσῆς κτίζει τὴν Ἑρμούπολιν, καὶ Αἰθίοψιν ἐπολέμησεν ἐπὶ ἔτη ι'.

3. φαῦλος P. 4. *Παλμανωθεῖ* R. 10. *Ἀμβρὰν* P. 19. *αὐτοῦ* post ἔτει ponit P.

fluvium abjici. Multis vero Regibus tum regnantibus, Palmanothes locis versus Heliopolim sitis imperabat. Is una cum caeteris regibus Hebraeis infestus extitit. Huicque Palmanothi filia fuit, nomine Merrhi, quam Chenebron, qui in locis supra Memphin regnabat, dedit in uxorem. Ipsa vero Merrhi cum esset sterilis, Moysem, qui in fluvium projectus fuerat, ex eo sublatum, filii loco educavit.

II.

Secundo anno Moysis, LXXVII. aetatis annum agens Ambran, ex Iocabeth Mariam Prophetissam procreat.

III. IV. V. VI. VII. VIII. IX. X.

CCCLX. annus Repromissionis.

XI. XII. XIII. XIV. XV. XVI. XVII. XVIII. XIX. XX.

CCCLXX. annus Repromissionis.

XXI. XXII. XXIII. XXIV. XXV. XXVI. XXVII. XXVIII. XXIX. XXX.

CCCLXXX. annus Repromissionis.

XXXI.

Hoc ipsius anno Moyses Hermopolim condit, et cum Aethiopibus bellum decennio gessit.

Τοῦ δὲ Χενεφρῶν βασιλέως τῶν ὑπὲρ Μέμφιν τόπων διὰ φθόνον ἐπιβουλεύοντος τῷ Μωϋσεῖ, καὶ τῆς Μεῤῥίνης τῆς γυναικὸς αὐτοῦ τῆς ἀνελομένης τὸν Μωϋσῆν ἐκ τοῦ ποταμοῦ εἰς υἱὸν ἑαυτῆς τελευτησάσης καὶ ταφείσης εἰς τοὺς ὑπὲρ Αἴγυπτον τόπους, ἔκτισε πόλιν Ἑρμούπολιν Μωϋσῆς, ἥντινα Μεῤῥὶν κληθῆναι παρεσκεύασεν. P 64

Εἶτα γνοὺς Μωϋσῆς τὴν τοῦ Χενεφρῶν ἐπιβουλὴν φονεύει Χανεθώθην τὸν μέλλοντα ἀναιρεῖν τὸν Αἰγύπτιον, καὶ οὕτω φεύγει εἰς Ἀραβίαν πρὸς Ῥαγουὴλ τὸν τῶν τόπων ἄρχοντα, καὶ ἔλαβε Σεπφώραν τὴν θυγατέρα Ῥαγουὴλ πρὸς γάμον. ταῦτα ἱστορεῖ Ἀρτάβανος. Εὐπόλεμος δέ φησι Μωϋσῆν πρῶτον σοφὸν B γενέσθαι καὶ γράμματα παραδοῦναι τοῖς Ἰουδαίοις πρῶτον, R 150 Φοίνικας δὲ παρὰ Ἰουδαίων παραλαβεῖν, Ἕλληνας δὲ παρὰ Φοινίκων, νόμους δὲ πρῶτον Μωϋσέα γράψαι τοῖς Ἰουδαίοις.

Ἐκ τοῦ Ἀβραὰμ καὶ Χεττούρας γεννᾶται Ἰεζάν, ἐκ τοῦ Ἰεζὰν γεννᾶται Δαδάν, ἐκ τοῦ Δαδὰν γεννᾶται Ῥαγουήλ, ἐκ Ῥαγουὴλ γεννᾶται Ἰοθὼρ καὶ Ἰακώβ, ἐκ τοῦ Ἰοθὼρ γεννᾶται Σεπφώρα, ἣν ἔγημε Μωϋσῆς. ἀπὸ οὖν Ἀβραὰμ Μωϋσῆς ἕβδομος, ἡ δὲ Σεπφώρα ἕκτη γενεαλογεῖται.

λβ', λγ', λδ', λε', λϛ', λζ', λη', λθ', μ' C

τϟ' ἔτος τῆς ἐπαγγελίας.

1. 7. *Χενεβρῶν* P. 2. *Μωϋσῇ* PV. 8. *Χανεθόθην* P. 9. *τῶν* om. P. 14. *νόμους τε* V. 15. *Χετούρας* P. *ibid.* *Ἰέξαν* bis V, *Ἰεξᾶν* P. 17. *Ἰωθὼρ* PV bis. *ibid.* *Ἰωκὰβ* V.

Chenebron porro Regionum ultra Memphin Rege Moysi ex invidia insidias struente: ac Merrhina illius uxore, quae Moysem e fluvio eduxerat atque in filium adoptaverat, extincta, et in locis trans Aegyptum sepulta, Moyses urbem Hermopolim condidit, quam Merrhin appellari decrevit. **Anni a m. c.**

Dein cum Moyses a Chenebron parari sibi insidias accepisset, Canethothen Aegyptium, a quo occidendus erat, interficit, sicque in Arabiam fugit ad Rhaguel, qui in his locis regnabat: ubi Sepphoram Rhaguel filiam sibi matrimonio copulavit. Haec narrat Artabanus. Eupolemus vero ait Moysem sapientia praecelluisse, literasque Judaeis primum tradidisse, a Judaeis deinde Phoenices, a Phoenicibus accepisse Graecos, leges denique Judaeis primum Moysem scripsisse.

Ex Abraham et Chetura nascitur Jezan, ex Jezan nascitur Dadan, ex Dadan nascitur Rhaguel, Jothor et Jacob: ex Jothor nascitur Sepphora, quam duxit Moyses. Igitur ab Abraham septimus est Moyses, sexta vero Sepphora in generis deductione.

XXXII. XXXIII. XXXIV. XXXV. XXXVI. XXXVII. XXXVIII. XXXIX. XL. **3789.**

CCCXC. annus Repromissionis.

Τούτῳ τῷ ἔτει Μωϋσῆς τὰς ἐν Αἰγύπτῳ καταλιπὼν διατριβὰς κατὰ τὴν ἔρημον ἐφιλοσόφει.

μα', μβ', μγ', μδ', με', μς', μζ', μη', μθ', ν'.

υ' ἔτος τῆς ἐπαγγελίας.

να', νβ', νγ', νδ', νε', νς', νζ', νη', νθ', ξ'.

υι' ἔτος τῆς ἐπαγγελίας.

ξα', ξβ'.

D *Τούτῳ τῷ ξβ' ἔτει Μωϋσέως Ἀμβρὰν ὁ πατὴρ αὐτοῦ τελευτᾷ ζήσας ἔτη ροζ'.*

ξγ', ξδ', ξε', ξς', ξζ', ξη', ξθ', ο'.

υκ' ἔτος τῆς ἐπαγγελίας.

οα', οβ', ογ', οδ', οε', ος', οζ'.

V 54 *Μωϋσῆς θεοφανείας ἐπὶ τοῦ Σιναίου ὄρους ἠξιοῦτο.*

οη', οθ', π'.

υλ' ἔτος τῆς ἐπαγγελίας.

P 65 *Ἰουδαϊσμὸς ἀπὸ τῶν χρόνων τοῦ Ἀβραάμ, τὸν χαρακτῆρα τοῦ Ἀβραὰμ διὰ περιτομῆς εἰληφώς, καὶ ἐν τῷ Μωϋσῇ ἑβδόμῳ ἀπὸ Ἀβραὰμ διὰ τοῦ δοθέντος νόμου ἀπὸ τοῦ θεοῦ πλατυνθείς, ἀπὸ δὲ Ἰούδα τοῦ τετάρτου υἱοῦ τοῦ Ἰακὼβ τοῦ ἐπικληθέντος Ἰσραὴλ διὰ Δαβὶδ τοῦ βασιλέως πρώτου ἀπὸ τῆς αὐτοῦ τοῦ*

1. *καταλείπων* V. 2. *κατὰ* om. V, ex m. R addidit P. 8. *ξβ'* om. P. 14. *οη' — π'* ante *Μωϋσῆς* ponit P sola. 15. *ολ'* P. 16. *τὸν χαρακτῆρα τοῦ ἔθνους διὰ περιτομῆς εἰληφότος* Malalas p. 58. 18.

Hoc anno Moyses, relictis Aegypti habitationibus, in eremo philosophiae vacavit.

XLI. XLII. XLIII. XLIV. XLV. XLVI. XLVII. XLVIII. XXIX. L.

cccc. annus Repromissionis.

LI. LII. LIII. LIV. LV. LVI. LVII. LVIII. LIX. LX.

ccccx. annus Repromissionis.

LXI. LXII.

Hoc anno Moysis, Ambran illius pater moritur, cum vixisset annos CLXXVII.

LXIII. LXIV. LXV. LXVI. LXVII. LXVIII. LXIX. LXX.

ccccxx. annus Repromissionis.

LXXI. LXXII. LXXIII. LXXIV. LXXV. LXXVI. LXXVII. LXXVIII. LXXIX. LXXX.

Moyses Dei aspectu dignatur in monte Sinai.

ccccxxx. annus Repromissionis.

Judaismus a temporibus Abraham, signo Abraham per circumcisionem accepto, et in Moyse septimo ab Abraham, data a Deo lege, dilatatus: a Juda vero quarto filio Jacob, qui et Israel cognominatus est,

Ἰούδα φυλῆς τὸ τέλειον τοῦ ἰουδαϊσμοῦ ὀνόματος κεκληρωμένος, καθὰ σαφῶς περὶ τούτων τῶν αἱρέσεων ὁ ἀπόστολος Παῦλος ἐπιστέλλων ἔλεγεν, „ἐν γὰρ Χριστῷ Ἰησοῦ οὐ βάρβαρος, οὐ Σκύθης, οὐχ Ἕλλην, οὐκ Ἰουδαῖος, ἀλλὰ καινὴ κτίσις.“ R 152

Μωϋσῆς ἐν τῇ ἐρήμῳ μʹ, ὁμοῦ ,γωοζʹ.

παʹ. B

Μετὰ δὲ τὰς ἡμέρας τὰς πολλὰς ἐκείνας ἐτελεύτησεν ὁ βασιλεὺς Αἰγύπτου· καὶ κατεστέναξαν υἱοὶ Ἰσραὴλ ἀπὸ τῶν ἔργων καὶ ἀνεβόησαν, καὶ ἀνέβη ἡ βοὴ αὐτῶν πρὸς τὸν θεόν, καὶ εἰσήκουσεν ὁ θεὸς τὸν στεναγμὸν αὐτῶν, καὶ ἐμνήσθη ὁ θεὸς τῆς διαθήκης αὐτοῦ τῆς πρὸς Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ, καὶ ἐφεῖδεν ὁ θεὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ, καὶ ἐγνώσθη αὐτοῖς.

Καὶ Μωϋσῆς ἦν ποιμαίνων τὰ πρόβατα Ἰοθὸρ τοῦ γαμβροῦ αὐτοῦ τοῦ ἱερέως Μαδιάμ, καὶ ἦγεν τὰ πρόβατα ὑπὸ τὴν ἔρημον, καὶ ἦλθεν εἰς τὸ ὄρος Χωρήβ. ὤφθη δὲ αὐτῷ ἄγγελος κυρίου ἐν φλογὶ πυρὸς ἐκ τοῦ βάτου· καὶ ὁρᾷ ὅτι ὁ βάτος καίεται πυρί, C ὁ δὲ βάτος οὐ κατεκαίετο. εἶπε δὲ Μωϋσῆς, Παρελθὼν ὄψομαι τὸ ὅραμα τὸ μέγα τοῦτο ὅτι οὐ καίεται ὁ βάτος. ὡς δὲ εἶδεν κύριος ὅτι προσάγει ἰδεῖν, ἐκάλεσεν αὐτὸν κύριος ἐκ τοῦ βάτου λέγων, Μωϋσῆ Μωϋσῆ. ὁ δὲ εἶπεν, Τί ἔστιν; καὶ εἶπεν, Μὴ ἐγγίσῃς

3. ἐπιστέλλων] Gal. VI. 15. 8. οἱ υἱοὶ P. 9. θεόν] ἀπὸ τῶν ἔργων de coniectura addunt PR ex Exod. II. 23. 10. ἤκουσεν P. 12. ἐφεῖδεν] ἐπίδεν P. 13. πενθεροῦ P. 14. Μαδίαν P. ib. ἤγαγεν P. ib. ὑπὸ τὴν] εἰς P. 15. αὐτῷ om. P. 17. οὐκ ἐκαίετο P. 18. τοῦτο τί ὅτι οὐ κατακαίεται ἡ βάτος P. 19. προάγει P. ib. αὐτὸν ἐκ τῆς βάτου καὶ εἶπεν Μ. P. 20. καὶ] ὁ δὲ P.

pe David primum Regem ex tribu Juda nominis Judaismi perfectionem, adeptus est: quemadmodum de his sectis loquitur in Epistolis Apostolus Paulus: *Nam in Christo Jesu neque Barbarus, neque Scytha, neque Graecus, nec Judaeus, sed nova creatura.* Anni a m. c.

Moyses in deserto, XL. Colliguntur anni III. MCCCLXXVII. 3438.

LXXXI.

Post autem dies illos multos, mortuus est Rex Aegypti, et ingemuerunt filii Israel propter opera, et clamaverunt: ascenditque clamor eorum ad Deum ab operibus. Et audivit Deus gemitum eorum, et recordatus est Deus foederis sui, quod pepigerat ad Abraham, et Isaac et Jacob. Et respexit Deus filios Israel, et ab iis cognitus est.

Et Moyses pascebat oves Jethro soceri sui, Sacerdotis Madian: et duxit oves in desertum: et venit ad montem Dei Oreb. Apparuit autem ei Angelus Dei in flamma ignis ex rubo, et vidit quod rubus ardebat igne: at rubus non comburebatur. Dixit autem Moyses: *Accedens videbo visionem hanc grandem, quare non comburitur rubus.* Postquam autem vidit Dominus quod pergit ad videndum, vocavit eum Dominus, ex

*ὧδε. λῦσον τὸ ὑπόδημα ἐκ τῶν ποδῶν σου· ὁ γὰρ τόπος ἐν
ᾧ σὺ ἕστηκας γῆ ἁγία ἐστίν. καὶ εἶπεν αὐτῷ, Ἐγώ εἰμι ὁ θεὸς
τοῦ πατρός σου, ὁ θεὸς Ἀβραὰμ καὶ θεὸς Ἰσαὰκ καὶ θεὸς Ἰα-
κώβ. ἀπέστρεψε δὲ Μωϋσῆς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ· ηὐλαβεῖτο
γὰρ κατεμβλέψαι ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωϋ-
σῆν, Ἰδὼν εἶδον τὴν κάκωσιν τοῦ λαοῦ μου τοῦ ἐν Αἰγύπτῳ καὶ τῆς*
D *κραυγῆς αὐτῶν ἀκήκοα ἀπὸ τῶν ἐργοδιωκτῶν· οἶδα γὰρ τὴν
ὀδύνην αὐτῶν. καὶ κατέβην ἐξελέσθαι αὐτοὺς ἐκ χειρὸς Αἰγυ-
πτίων καὶ ἐξαγαγεῖν αὐτοὺς ἐκ τῆς γῆς ἐκείνης καὶ εἰσαγαγεῖν
αὐτοὺς εἰς γῆν ἀγαθὴν καὶ πολλήν, εἰς γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ
μέλι, εἰς τὸν τόπον τῶν Χαναναίων καὶ Χετταίων καὶ Ἀμοῤ-
ῥαίων καὶ Φερεζαίων καὶ Εὐαίων καὶ Γεργεσαίων καὶ Ἰεβουσαίων.
καὶ νῦν ἰδοὺ κραυγὴ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἥκει πρός με. καὶ ἐγὼ*
R 154 *ἑώρακα τὸν θλιμμὸν ὃν οἱ Αἰγύπτιοι θλίβουσιν αὐτούς. καὶ
νῦν δεῦρο ἀποστελῶ σε πρὸς Φαραὼ βασιλέα Αἰγύπτου, καὶ ἐξά-*
P 66 *ξεις τὸν λαόν μου, τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ, ἐκ γῆς Αἰγύπτου. καὶ
εἶπεν Μωϋσῆς πρὸς τὸν θεόν, Τίς εἰμι, ὅτι πορεύσομαι πρὸς
Φαραὼ βασιλέα Αἰγύπτου καὶ ὅτι ἐξάξω τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐκ
γῆς Αἰγύπτου; εἶπε δὲ ὁ θεὸς πρὸς Μωϋσῆν λέγων ὅτι Ἔσο-
μαι μετὰ σοῦ, καὶ τοῦτό σοι τὸ σημεῖον ὅτι ἐγώ σε ἀποστέλλω*

1. λῦσαι P. 3. καὶ ὁ θεὸς — καὶ ὁ θεὸς P. 4. εὐλαβεῖτο P. 5. κατεμβλέψαι] κατεβλέψαι V, καταβλέψαι P. 6. ἴδον PV. 7. τὴν om P. 9. καὶ εἰσαγαγεῖν αὐτοὺς om. V. 10. τὴν γῆν ἀγαθὴν P. 12. καὶ Γεργεσαίων om. V. 13. ἡ κραυγὴ P. ib. κἀγὼ P. 15. ἀποστείλω P. 17. ὁ Μωϋσῆς P. ib. τίς εἰμι ἐγὼ ὅτι πορεύομαι P. 19. ὁ — λέγων om. V. 20. τὸ σημεῖον] σημεῖον P.

rubo, et dixit: *Moyses, Moyses.* Ille autem dixit; *Quid est?* at ille dixit: *Non appropinques huc. Solve calceamentum de pedibus tuis: etenim locus in quo stas, terra sancta est.* Et dixit ei: *Ego sum Deus patris tui, Deus Abraham, et Deus Isaac, et Deus Jacob.* Avertit autem Moyses faciem suam: timuit enim aspicere contra Deum. Dixit autem Dominus ad Moysen: *Videns vidi afflictionem populi mei, qui est in Aegypto: et clamorem eorum audivi, propter operum praefectos: scio enim dolorem eorum. Et descendi ut liberem eos ex terra illa, et inducam eos in terram bonam et multam, in terram manantem lac et mel, in locum Chananaeorum et Chettaeorum, et Amorrhaeorum, et Pheresaeorum, et Evaeorum, et Gergesaeorum, et Jebusaeorum. Et nunc ecce clamor filiorum Israel venit ad me: et ego vidi afflictionem, qua Aegyptii opprimunt eos. Et nunc veni, mittam te ad Pharaonem Regem Aegypti, et educes populum meum filios Israel ex terra Aegypti.* Et dixit Moyses ad Deum: *Quis sum ego, ut vadam ad Pharaonem Regem Aegypti, et ut educam filios Israel ex terra Aegypti?* Dixit autem ad Moysen Deus, dicens: *Quia ero tecum, et hoc tibi signum, quod ego te mit-*

ἐν τῷ σε ἐξαγαγεῖν τὸν λαόν μου ἐξ Αἰγύπτου, καὶ λατρεύσετε τῷ θεῷ ἐν τῷ ὄρει τούτῳ. καὶ εἶπε Μωϋσῆς πρὸς τὸν θεόν, Ἰδοὺ ἐγὼ ἐξελεύσομαι πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ, καὶ ἐρῶ πρὸς αὐτούς, Ὁ θεὸς τῶν πατέρων ὑμῶν ἀπέσταλκέ με πρὸς ὑμᾶς. ἐρωτήσουσί με, Τί τὸ ὄνομα αὐτῷ; τί ἐρῶ πρὸς αὐτούς; καὶ εἶπεν V 54 ὁ θεὸς πρὸς Μωϋσῆν, Ἐγώ εἰμι ὁ ὤν. καὶ εἶπεν, Οὕτως ἐρεῖς τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ, Ὁ ὢν ἔσταλκέν με πρὸς ὑμᾶς. καὶ εἶπεν πά- B λιν ὁ θεὸς πρὸς Μωϋσῆν, Οὕτως ἐρεῖς τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ, Κύριος ὁ θεὸς τῶν πατέρων ὑμῶν, ὁ θεὸς Ἀβραὰμ καὶ θεὸς Ἰσαὰκ καὶ θεὸς Ἰακὼβ ἀπέσταλκέ με πρὸς ὑμᾶς. τοῦτό μού ἐστιν ὄνομα αἰώνιον καὶ μνημόσυνον γενεαῖς γενεῶν. ἐλθὼν οὖν συνάγαγε τῆς γερουσίαν τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς, Κύριος ὁ θεὸς τῶν πατέρων ὑμῶν ὦπταί μοι, θεὸς Ἀβραὰμ καὶ θεὸς Ἰσαὰκ καὶ θεὸς Ἰακώβ, λέγων, Ἐπισκοπῇ ἐπέσκεμμαι ὑμᾶς καὶ ὅσα συμβέβηκεν ὑμῖν ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, καὶ εἶπον, Ἀναβιβάσω ὑμᾶς ἐκ τῆς κακώσεως τῶν Αἰγυπτίων εἰς τὴν γῆν τῶν Χαναναίων καὶ Χετταίων καὶ Ἀμοῤῥαίων καὶ Φερεζαίων καὶ Γεργεσαίων καὶ Εὐαίων καὶ Ἰεβουσαίων, εἰς γῆν ῥέουσαν γάλα C καὶ μέλι. καὶ εἰσακούσονταί σου τῆς φωνῆς, καὶ εἰσελεύσῃ σὺ καὶ ἡ γερουσία Ἰσραὴλ πρὸς Φαραὼ βασιλέα Αἰγύπτου. καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτόν, Κύριος ὁ θεὸς τῶν Ἑβραίων προκέκληται ἡμᾶς· πορευ-

1. ἐξαγαγεῖν σε P. 3. ἐλεύσομαι P. 4. καὶ ἐὰν ἐρωτήσωσί P. 6. θεὸς] κύριος P. 7. ἀπέσταλκέ P. ib. ὁ θεὸς πάλιν P. 9. 10. καὶ ὁ θεὸς — καὶ ὁ θεὸς PV. 10. μοί ἐστι τὸ P. 11. αἰώνιον om. V. ib. γενεῶν γενεαῖς P. 13. ὁ θεὸς P. 14. ἐπίσκεμμαι V, ἔσκεμμαι P. 15. γῇ om. P. ib. ἑώρακα καὶ εἶπα P. 17. τῶν om. P. ib. καὶ Φερεζαίων et καὶ Εὐαίων om. V. 20. Φαραὼ om. V.

to, ut educas tu populum meum ex Aegypto, et servietis Deo in monte hoc. Et dixit Moyses ad Deum: *Ecce ego vadam ad filios Israel, et dicam ad eos: Deus patrum vestrorum misit me ad vos, et si interrogaverint me, Quod nomen ei? quid dicam ad eos?* Et dixit Dominus ad Moysen: *Ego sum qui sum:* et dixit: *Sic dices filiis Israel: Qui est, misit me ad vos.* Et dixit Deus rursus ad Moysen: *Sic dices filiis Israel: Dominus Deus patrum vestrorum, Deus Abraham, et Deus Isaac, et Deus Jacob, misit me ad vos. Hoc meum est nomen sempiternum, et memoriale generationum generationibus. Vadens igitur congrega seniores filiorum Israel, et dices ad eos: Dominus Deus patrum vestrorum apparuit mihi, Deus Abraham, et Deus Isaac, et Deus Jacob dicens: Visitatione visitavit vos, et quaecunque contigerunt vobis in Aegypto, vidi, et dixi: Reducam vos ex afflictione Aegyptiorum in terram Chananaeorum et Chettaeorum, et Amorrhaeorum, et Pheresaeorum, et Gergesaeorum, et Evaeorum, et Jebusaeorum in terram manantem lacte et melle. Et audient tuam vocem, et ingredieris tu et seniores Israel ad Pharaonem Regem Aegypti, et dices ad eum: Dominus Deus Hebraeorum vocavit nos: ibimus*

σόμεθα οὖν ὁδὸν τριῶν ἡμερῶν εἰς τὴν ἔρημον, ἵνα θύσωμεν κυρίῳ τῷ θεῷ ἡμῶν. ἐγὼ δὲ οἶδα ὅτι οὐ προήσεται ὑμᾶς Φαραὼ βασιλεὺς Αἰγύπτου πορευθῆναι, ἐὰν μὴ μετὰ χειρὸς κραταιᾶς. καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρά μου πατάξω τοὺς Αἰγυπτίους ἐν πᾶσι τοῖς θαυμασίοις μου οἷς ποιήσω ἐν αὐτοῖς· καὶ μετὰ ταῦτα ἐξαποστελεῖ ὑμᾶς. καὶ δώσω χάριν τῷ λαῷ τούτῳ ἐναντίον τῶν
B 156 Αἰγυπτίων. ὅταν δὲ ἀποτρέχητε, οὐκ ἀπελεύσεσθε κενοί, ἀλλ'
D αἰτήσει γυνὴ παρὰ γείτονος καὶ συσκήνου αὐτῆς σκεύη ἀργυρᾶ καὶ χρυσᾶ καὶ ἱματισμόν. καὶ ἐπιθήσετε ἐπὶ τοὺς υἱοὺς ὑμῶν, καὶ ἐπὶ τὰς θυγατέρας ὑμῶν, καὶ συσκευάσατε τοὺς Αἰγυπτίους.

Ἀπεκρίθη δὲ Μωϋσῆς καὶ εἶπεν, Ἐὰν οὖν μὴ πιστεύσωσί μοι μηδὲ εἰσακούσωσι τῆς φωνῆς μου· ἐροῦσι γὰρ ὅτι οὐκ ὦπταί σοι ὁ θεός· τί ἐρῶ πρὸς αὐτούς; εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ θεός, τί τοῦτό ἐστι τὸ ἐν τῇ χειρί σου; ὁ δὲ εἶπεν, Ῥάβδος. καὶ εἶπεν αὐτῷ, Ῥῖψον αὐτὴν ἐπὶ τὴν γῆν. καὶ ἔρριψεν αὐτὴν ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἐγένετο ὄφις, καὶ ἔφυγε Μωϋσῆς ἀπ' αὐτοῦ. καὶ εἶπεν
P 67 αὐτῷ κύριος, Ἔκτεινον τὴν χεῖρά σου καὶ ἐπιλαβοῦ τῆς κέρκου. καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἐπελάβετο τῆς κέρκου, καὶ ἐγένετο ῥάβδος ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ· ἵνα πιστεύσωσί σοι ὅτι ὦπταί σοι κύριος ὁ θεὸς τῶν πατέρων αὐτῶν, ὁ θεὸς Ἀβραὰμ καὶ θεὸς Ἰσαὰκ καὶ θεὸς Ἰακώβ. εἶπε δὲ αὐτῷ κύριος πάλιν, Εἰσένεγκε τὴν χεῖρά

2. Φαραὼ om. P. 6. ἐνώπιον P. 7. ἀπελεύσεσθαι PV. Hic m. PV: *αὕτη ἡ ἐπαγγελία ἐδόθη τῷ Ἀβραὰμ ἀπὸ τοῦ θεοῦ, ὅτε ἔλεγεν, μετὰ δὲ ταῦτα ἐξελεύσεται (σὺ ὧδε) μετὰ ἀποσκευῆς πολλῆς.* 10. ἐπισυσκευάσατε P. 11. οὖν] οὐ V. 13. ὁ θεός] κύριος P. 14. ἐστι τὸ om. V. ibid. τῇ om. P. 15. αὐτῷ om. P. 17. αὐτῷ κύριος] κύριος πρὸς τὸν Μωϋσῆν P. 18. καὶ ἐκτείνας] ἐκτείνας οὖν P. 20. καὶ ὁ θεὸς Ἰσαὰκ καὶ ὁ θεὸς Ἰακὼβ P.

igitur viam trium dierum in solitudinem, ut sacrificemus Domino Deo nostro. Ego vero scio, quod non dimittet vos Rex Aegypti nisi cum manu valida. Et extendens manum meam in omnibus mirabilibus meis, quae faciam in eis. Et post haec dimittet vos. Et dabo gratiam populo huic coram Aegyptiis. Quando autem egressi fueritis, non recedetis vacui. Sed postulabit mulier a vicino et cohabitatore suo vasa argentea et aurea, et vestes, et imponetis super filias vestras, et spoliabitis Aegyptum.

Respondit vero Moyses, et dixit: *Si igitur non crediderint mihi, nec audierint vocem meam: dicent enim, quod non apparuit tibi Deus, quid dicam ad eos?* Dixit autem ei Dominus. *Quid hoc est quod in manu tua?* ille autem dixit: *Virga:* et dixit: *Projice eam in terram.* Et projecit eam in terram, et facta est coluber, et fugit Moyses ab eo. Et dixit Dominus ad Moysen: *Extende manum tuam, et apprehende caudam.* Extendens igitur manum apprehendit caudam, et facta est virga in manu sua. *Ut credant tibi, quod apparuit tibi Dominus Deus suorum, Deus Abraham, et Deus Isaac, et Deus Jacob.* Dixit autem ei Dominus rur-

σου εἰς τὸν κόλπον σου. καὶ εἰσήνεγκε τὴν χεῖρα εἰς τὸν κόλπον αὐτοῦ, καὶ ἐξήνεγκεν τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐκ τοῦ κόλπου αὐτοῦ, καὶ ἐγένετο ἡ χεὶρ αὐτοῦ λεπρῶσα ὡσεὶ χιών. καὶ εἶπε πάλιν, Εἰσένεγκε τὴν χεῖρά σου εἰς τὸν κόλπον σου. καὶ εἰσήνεγκε τὴν χεῖρα αὐτοῦ εἰς τὸν κόλπον αὐτοῦ, καὶ ἐξήνεγκεν τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐκ τοῦ κόλπου αὐτοῦ, καὶ πάλιν ἀπεκατεστάθη εἰς τὴν χρόαν τῆς σαρκὸς αὐτοῦ. ἐὰν δὲ μὴ πιστεύσωσί σοι μηδὲ εἰσακούσωσι τῆς φωνῆς τοῦ σημείου τοῦ πρώτου, πιστεύσουσί σοι τῆς φωνῆς τοῦ σημείου τοῦ δευτέρου. καὶ ἔσται ἐὰν μὴ πιστεύσωσί σοι τοῖς B *δυσὶ σημείοις τούτοις μηδὲ εἰσακούσωσι τῆς φωνῆς σου, λήψῃ ἀπὸ τοῦ ὕδατος τοῦ ποταμοῦ καὶ ἐκχεεῖς ἐπὶ τὸ ξηρόν, καὶ ἔσται τὸ ὕδωρ ὃ ἐὰν λάβῃς ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ αἷμα ἐπὶ τοῦ ξηροῦ. εἶπε δὲ Μωϋσῆς πρὸς κύριον, Δέομαι, κύριε, οὐκ εὔλογός εἰμι πρὸ τῆς χθὲς οὐδὲ πρὸ τῆς τρίτης ἡμέρας, οὐδὲ ἀφ' οὗ ἤρξω λαλῆσαι τῷ θεράποντί σου, ἰσχνόφωνος καὶ βραδύγλωσσος ἐγώ εἰμι. εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωϋσῆν λέγων, Τίς ἔδωκε στόμα ἀνθρώπῳ; τίς ἐποίησεν δύσκωφον καὶ κωφόν, βλέποντα καὶ τυφλόν; οὐκ ἐγὼ κύριος ὁ θεός; καὶ νῦν πορεύου, καὶ ἐγὼ* V 55 *ἀνοίξω τὸ στόμα σου καὶ συμβιβῶ σε ἃ μέλλεις λαλῆσαι. καὶ εἶπεν Μωϋσῆς, Δέομαι, κύριε, προχείρισαι ἄλλον δυνάμενον, ὃν* C R 158

2. 5. *τὴν χεῖρα αὐτοῦ*] *αὐτὴν* P. 3. *ἐγενήθη* P. ibid. *λεπρὸς* P. 5. *αὐτοῦ* prius om. P 8. *πιστεύσωσί σοι* P, *πιστεύσωσι* V. 9. *δευτέρου*] *ἐσχάτου* m. PV, *ἐπομένου* m. V, *ἐπομίου* m. P. ib. *σοι* om. P. 12. *ἂν* P. 13. *δέομαι κύριε* om. V. ib. *οὐχ* P. *Ἀ. οὐκ ἀνὴρ ῥήματος. Συ. οὐκ εὔλαλος* m. P. 14. *ἐχθὲς* P. 15. *ἤρξω λαλεῖν* P. 16. *πρὸς Μωϋσῆν λέγων*] *τῷ Μωϋσῇ* P. 17. *καὶ τίς* P. 19. *συμβιβάσω* P. *Ἀ. φωτίσω σε. Συ. ὑποδείξω σοι*: quas varietates habet etiam m. V. 20. *Μωϋσῆς* om. V. ibid. *δυνάμενον ἄλλον* P.

sus: *Mitte manum tuam in sinum tuum*: et misit manum suam in sinum suum: et eduxit eam de sinu suo, et facta est manus ejus leprosa sicut nix. Et dixit rursus: *Mitte manum tuam in sinum tuum*: Et misit manum in sinum suum, et eduxit eam de sinu suo, et rursus restituta est in colorem carnis suae. *Si vero non crediderint tibi, neque audierint vocem signi primi, credent tibi voce signi secundi. Et erit, si non crediderint duobus signis his, neque audiverint vocem tuam, accipies ab aqua fluminis, et effundes super aridam, et erit aqua, quam accipies a flumine sanguis super aridam.* Dixit autem Moyses ad Dominum: *Ore Domine, non eloquens sum ante heri, neque ante tertiam diem, neque ex quo coepisti loqui servo tuo, gracili voce, et tarda lingua ego sum.* Dixit autem Dominus Moysi: *Quis dedit os homini, et quis fecit mutum et surdum, videntem et coecum? nonne ego Dominus Deus? Et nunc vade, et ego aperiam os tuum, et instruam te, quae debes loqui.* Et dixit Moyses: *Obsecro, Domine elige potentem alium, quem mittes.* Et iratus ira Do-

ἀποστελεῖς. καὶ θυμωθεὶς ὀργῇ κύριος ἐπὶ Μωυσῆν εἶπεν, Οὐκ ἰδοὺ Ἀαρὼν ὁ ἀδελφός σου ὁ Λευίτης; ἐπίσταμαι ὅτι λαλῶν λαλήσει αὐτός σοι. καὶ ἰδοὺ αὐτὸς ἐξελεύσεται εἰς συνάντησίν σοι, καὶ ἰδών σε χαρήσεται ἐν ἑαυτῷ. καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτὸν τοὺς λόγους τούτους, καὶ δώσεις τὰ ῥήματά μου εἰς τὸ στόμα αὐτοῦ. καὶ ἐγὼ ἀνοίξω τὸ στόμα σου καὶ τὸ στόμα αὐτοῦ καὶ συμβιβάσω ὑμᾶς ἃ ποιήσετε. καὶ λαλήσει αὐτός σοι πρὸς λαόν, καὶ αὐτὸς ἔσται σου στόμα. σὺ δὲ αὐτῷ ἔσῃ τὰ πρὸς τὸν θεόν· καὶ τὴν ῥάβδον ταύτην τὴν στραφεῖσαν εἰς ὄφιν λήψῃ ἐν τῇ χειρί σου, ἐν ᾗ ποιήσεις ἐν αὐτῇ τὰ σημεῖα. ἐπορεύθη δὲ Μωϋσῆς,
D καὶ ἀπέστρεψε πρὸς Ἰοθὼρ τὸν γαμβρὸν αὐτοῦ. καὶ εἶπεν αὐτῷ, Πορεύσομαι, καὶ ἀποστρέψω πρὸς τοὺς ἀδελφούς μου τοὺς ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ ὄψομαι εἰ ἔτι ζῶσιν. καὶ εἶπεν Ἰοθὼρ τῷ Μωϋσεῖ, Βάδιζε ὑγιαίνων. μετὰ δὲ τὰς ἡμέρας τὰς πολλὰς ἐκείνας ἐτελεύτησεν ὁ βασιλεὺς Αἰγύπτου. εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωϋσῆν ἐν γῇ Μαδιάμ, Βάδιζε, ἄπελθε εἰς Αἴγυπτον· τεθνήκασι γὰρ πάντες οἱ ζητοῦντες τὴν ψυχήν σου. ἀναλαβὼν δὲ Μωϋσῆς τὴν γυναῖκα καὶ τὰ παιδία ἀνεβίβασεν αὐτὰ ἐπὶ τὰ ὑποζύγια, καὶ ἀπέστρεψεν εἰς Αἴγυπτον. ἔλαβε δὲ Μωϋσῆς τὴν ῥάβδον τὴν παρὰ τοῦ θεοῦ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ. εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωϋσῆν, Πορευο-
P 68 μένου σου καὶ ἀποστρέφοντος εἰς Αἴγυπτον ὅρα πάντα τὰ τέρατα ἃ ἔδωκα ἐν ταῖς χερσίν σου ποιήσεις αὐτὰ ἐναντίον Φαραώ.

3. ἰδοὺ om. P. 4. τοὺς λόγους τούτους om. P. 6. Ἀ. φωτίσω. Ἀ. ὑποδείξω m. P. 7. ἃ ποιήσετε] καὶ λαλήσετε V. ib. αὐτὸς σοὶ λαλήσει τὰ P. 11. Ἰωθὼρ saepius V. ibid. πενθερὸν αὐτοῦ καὶ λέγει, Π. P. 12. ὑποστρέψω V. 13. Μωϋσῇ P. 16. Μαδίαν P. 18. ἐπέστρεψεν P. 20. τῇ om. P. 22. ταῖς χερσίν] τῇ χειρί P.

minus contra Moysen, dixit: *Non ecce Aaron frater tuus Levita? scio quod loquens loquetur ipse tibi: et ecce ipse egredietur in occursum tibi, et videns te laetabitur in seipso. Et dices ad eum, et dabis verba mea in os ejus: et ego aperiam os tuum, et os ejus, et instruam vos, quae facietis. Et ipse loquetur, quae ad populum, et ipse erit os tuum: tu vero illi eris quae ad Deum. Et virgam hanc versam in colubrum accipies in manu tua, in qua facies in ea signa.* Abiit autem Moyses, et reversus ad Jethro socerum suum, et dicit: *Ibo, et revertar ad fratres meos, qui sunt in Aegypto, et videbo si adhuc vivunt.* Et dixit Iethro Moysi: *Vade sanus.* Post autem dies multos illos mortuus est Rex Aegypti. Dixit vero Dominus ad Moysen in terra Madian: *Vade, proficiscere in Aegyptum, mortui sunt enim omnes quaerentes animam tuam.* Accipiens autem Moyses uxorem, et filios, imposuit eos super subjugalia, et reversus est in Aegyptum. Accepit autem Moyses virgam, a Deo, in manu sua. Dixit autem Dominus ad Moysen: *Abeunte te et revertente in Aegyptum, vide omnia portenta, quae dedi in manu tua; fa-*

ἐγὼ δὲ σκληρυνῶ τὴν καρδίαν αὐτοῦ, καὶ οὐ μὴ ἐξαποστείλῃ τὸν λαόν. σὺ δὲ ἐρεῖς τῷ Φαραώ, Τάδε λέγει κύριος, υἱὸς πρωτότοκός μου Ἰσραήλ. εἶπα δέ σοι, Ἐξαπόστειλον τὸν λαόν μου, ἵνα μοι λατρεύσῃ· σὺ δὲ οὐκ ἠβούλου ἐξαποστεῖλαι αὐτόν. ὅρα οὖν, ἐγὼ ἀποκτενῶ τὸν υἱόν σου τὸν πρωτότοκον. ἐγένετο δὲ ἐν τῇ ὁδῷ ἐν τῷ καταλύματι, συνήντησεν αὐτῷ ἄγγελος κυρίου, καὶ ἐζήτει ἀποκτεῖναι αὐτόν. καὶ λαβοῦσα Σεπφώρα ψῆφον πετρίνην περιέτεμε τὴν ἀκροβυστίαν τοῦ υἱοῦ αὐτῆς, καὶ προσέπεσε πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ καὶ εἶπεν, Ἔστη τὸ αἷμα τῆς περιτομῆς B τοῦ παιδίου μου. καὶ ἀπῆλθεν ἀπ᾽ αὐτοῦ ὁ ἄγγελος, διότι εἶπεν, Ἔστη τὸ αἷμα τῆς περιτομῆς τοῦ παιδίου μου. εἶπε δὲ κύριος πρὸς Ἀαρών, Πορεύθητι εἰς συνάντησιν Μωϋσεῖ εἰς τὴν ἔρημον. καὶ ἐπορεύθη, καὶ συνήντησεν αὐτῷ ἐν τῷ ὄρει τοῦ R 160 θεοῦ, καὶ κατεφίλησαν ἀλλήλους. καὶ ἀνήγγειλε Μωϋσῆς Ἀαρὼν πάντας τοὺς λόγους κυρίου οὓς ἀπέστειλεν πρὸς αὐτὸν καὶ πάντα τὰ σημεῖα ἃ ἐνετείλατο αὐτῷ. ἐπορεύθη δὲ Μωϋσῆς καὶ Ἀαρών, καὶ συνήγαγον πᾶσαν τὴν γερουσίαν τῶν υἱῶν Ἰσραήλ. καὶ ἐλάλησεν Ἀαρὼν πάντα τὰ ῥήματα ταῦτα ἃ ἐλάλησεν ὁ θεὸς πρὸς Μωϋσῆν. καὶ ἐποίησε τὰ σημεῖα ἐναντίον παντὸς τοῦ λαοῦ. καὶ ἐπίστευσεν ὁ λαὸς καὶ ἐχάρη, ὅτι ἐπεσκέψατο ὁ θεὸς τοὺς C

1. σκληρυνῶ] Ἀ. ἐνισχύσω. Ἀ. θρασύνω m. P. *ibid.* αὐτοῦ τὴν καρδίαν P. 4. ἠβούλου P, ἠπήθησας m. V, Ἀ. ἀνένευσας. Συ. ἠπείθησας m. P. *ibid.* αὐτοὺς P. 5. ἀποκτεινῶ P. 7. Ἀ. πέτρον. Σ. ψῆφον πετρίνην. Θ. ἀκρότομον m. P. 9. καὶ ἔστη V. 10. μου om. V. *ibid.* ὁ ἄγγελος — μου om. V. 12. Μωϋσῇ PV. 15. πρὸς αὐτὸν om. V. 17. πᾶσαν om. P. 18. ταῦτα om. P. 19. παντὸς om. P, 20. ὁ λαὸς om. P. *ibid.* ὁ θεὸς] κύριος P.

cies ea coram Pharaone. Ego vero indurabo illius cor, et non dimittet populum. Tu autem dices Pharaoni: Haec dicit Dominus, Filius primogenitus meus Israel. Dixit autem tibi, Dimitte populum meum, ut mihi serviat. Tu vero non volebas dimittere ipsos, vide igitur, ego interficiam filium tuum primogenitum. Factum est autem in via, in diversorio, occurrit illi Angelus Domini, et quaerebat interficere illum. Et accipiens Sephora petram, circumcidit praeputium filii sui, et procidit ad pedes suos: et dixit: *Stetit sanguis circumcisionis filii mei.* Et abiit ab eo Angelus: quoniam dixit: *Stetit sanguis circumcisionis filii mei.* Dixit autem Dominus ad Aaron: *Abi in occursum Moysi in desertum.* Et abiit, et obviavit illi in monte Dei, et osculati sunt invicem. Et narravit Moyses Aaron omnes sermones Domini, quos misit ad eum, et omnia signa quae mandavit ei. Abiit autem Moyses et Aaron, et congregaverunt seniores filiorum Israel. Et locutus est Aaron omnia verba, quae locutus est Deus ad Moysen, et fecit signa coram populo. Et credidit populus, et laetatus est; quod visitavit Dominus filios Israel, et quod

υἱοὺς Ἰσραὴλ καὶ ὅτι εἶδεν αὐτῶν τὴν θλῖψιν. κύψας δὲ ὁ λαὸς προσεκύνησεν. καὶ μετὰ ταῦτα εἰσῆλθε Μωϋσῆς καὶ Ἀαρὼν πρὸς Φαραώ, καὶ εἶπαν αὐτῷ, Τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς Ἰσραήλ. Ἐξαπόστειλον τὸν λαόν μου, ἵνα ἑορτάσῃ μοι ἐν τῇ ἐρήμῳ. καὶ εἶπε Φαραώ, Τίς ἐστιν οὗ εἰσακούσομαι τῆς φωνῆς αὐτοῦ, ὥστε ἐξαποστεῖλαι τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ; οὐκ οἶδα τὸν κύριον, καὶ τὸν Ἰσραὴλ οὐκ ἐξαποστελῶ. καὶ λέγουσιν αὐτῷ, Ὁ θεὸς τῶν Ἑβραίων προσκέκληται ἡμᾶς. πορευσόμεθα οὖν ὁδὸν τριῶν ἡμερῶν εἰς τὴν ἔρημον, ὅπως θύσωμεν κυρίῳ τῷ θεῷ ἡμῶν, μήποτε V 56 συναντήσῃ ἡμῖν θάνατος ἢ φόνος. καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς D Αἰγύπτου, Ἱνατί, Μωϋσῆ καὶ Ἀαρών, διαστρέφετε τὸν λαὸν ἀπὸ τῶν ἔργων; ἀπέλθατε ἕκαστος ὑμῶν πρὸς τὰ ἔργα αὐτοῦ.

Καὶ μετὰ βραχέα. Ἑώρων δὲ οἱ γραμματεῖς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἑαυτοὺς ἐν κακοῖς, λέγοντες, Οὐκ ἀπολείψετε ἀπὸ τῆς πλινθείας τὸ καθῆκον τῇ ἡμέρᾳ. συνήντησαν δὲ Μωϋσεῖ καὶ Ἀαρὼν ἐρχομένοις εἰς συνάντησιν αὐτοῖς, ἐκπορευομένων αὐτῶν ἀπὸ Φαραώ. καὶ εἶπαν αὐτοῖς, Ἐφίδοι ὁ θεὸς ὑμᾶς καὶ κρίναι, ὅτι ἐβδελύξατε τὴν ὀσμὴν ἡμῶν ἐναντίον Φαραὼ καὶ ἐναντίον τῶν θεραπόντων αὐτοῦ, δοῦναι ῥομφαίαν εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ

2. προσεκύνησαν P. ibid. καὶ Ἀαρὼν om. V. 3. εἶπεν V. 4. ἑορτάσωσιν P, ἑορτάσει μοι V. 5. οὗ εἰσακούσομαι] οὐκ ἀκούσωμαι V. 9. κυρίῳ om. P. 10. ὁ om. P. 11. ἱνατί om. V. ibid. διαστρέφετε] Ἀ. ἀποπετάζετε. Σ. ἀποστρέφετε. Θ. διασκεδάζετε m. P. 12. ἐπέλθατε V, ἀπέλθετε P. 13. Ἀρχὴ εἰσόδου Μωϋσέως καὶ Ἀαρὼν πρὸς Φαραώ. ἀθέατα (ἀθεάτης V) δὲ Φαραὼ καὶ ἐπιτίμια πρὸς αὐτοὺς καὶ προσθήκας κακῶσαι (προσθήκη κακώσεως V) τοῦ Ἰσραὴλ καὶ βαρυλογεῖ (βαρυλογία V) τοῦ Ἰσραὴλ πρὸς Μωϋσῆν καὶ Ἀαρών. m. PV. 14. ὑπολείψετε V. ib. πληνθίας P. 15. Μωυσῇ P. 17. εἶπον P. ib. ἐπίδοι P, ἐφείδοι V. 18. ἐβδέξατε V. 19. αὐτοῦ, τοῦ ἀποκτεῖναι P.

vidit eorum tribulationem. Inclinatus autem populus adoraverunt. Et post haec ingressus est Moyses et Aaron ad Pharaonem, et dixerunt ei: *Haec dicit Dominus Deus Israel: Dimitte populum meum, ut festum agant in deserto.* Et dixit Pharao: *Quis est, cujus audiam vocem ejus, ut dimittam filios Israel? non novi Dominum; et Israel non dimittam.* Et dicunt ei: *Deus Hebraeorum vocavit nos. Ibimus igitur viam trium dierum in desertum, ut sacrificemus Deo nostro; ne forte occurrat nobis mors, vel caedes.* Et dixit eis Rex Aegypti: *Cur Moyses et Aaron avertitis populum ab operibus: recedite unusquisque vestrum ad opera sua.*

Et post pauca. Videbant autem Scribae filiorum Israel seipsos in malis dicentes: *Non relinquetis a lateritio quod facitis, quod pertinet ad diem.* Occurrerunt autem Moysi et Aaron venientibus in occursum eis, exeuntibus illis a Pharaone, et dixerunt eis: *Videat Deus vos, et judicet, quod * abominati estis odorem nostrum coram Pharaone, et coram*

* putere fecistis. foetere vulg.

ἀποκτεῖναι ἡμᾶς. ἐπέστρεψε δὲ Μωϋσῆς πρὸς κύριον, καὶ εἶπε,
Κύριε, διὰ τί ἐκάκωσας τὸν λαόν σου τοῦτον, καὶ ἱνατί ἀπέσταλκάς P 69
με, καὶ ἀφ' οὗ εἰσπεπόρευμαι πρὸς Φαραὼ λαλῆσαι ἐπὶ τῷ σῷ
ὀνόματι, ἐκάκωσε τὸν λαὸν τοῦτον, καὶ οὐκ ἐῤῥύσω τὸν λαόν σου. R 162
καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωϋσῆν, Ἤδη ὄψει ἃ ποιήσω τῷ Φαραώ.
ἐν γὰρ χειρὶ κραταιᾷ ἐξαποστελεῖ αὐτοὺς καὶ ἐν βραχίονι ὑψηλῷ
ἐκβαλεῖ αὐτοὺς ἐκ τῆς γῆς αὐτοῦ. ἐλάλησε δὲ ὁ θεὸς πρὸς
Μωϋσῆν καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν, Ἐγὼ κύριος, καὶ ὤφθην πρὸς
Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ, θεὸς ὢν αὐτῶν. καὶ τὸ ὄνομά
μου κύριος οὐκ ἐδήλωσα αὐτοῖς. καὶ ἔστησα τὴν διαθήκην μου
πρὸς αὐτούς, ὥστε δοῦναι αὐτοῖς τὴν γῆν τῶν Χαναναίων, τὴν
γῆν ἣν παρῳκήκασιν καὶ παρῴκησαν ἐπ' αὐτῆς. καὶ ἐγὼ εἰσή- B
κουσα τὸν στεναγμὸν τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, ὃν οἱ Αἰγύπτιοι κατα-
δουλοῦνται αὐτούς, καὶ ἐμνήσθην τῆς διαθήκης ὑμῶν. Βάδιζε, εἰ-
πον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ λέγων, Ἐγὼ κύριος, καὶ ἐξάξω ὑμᾶς ἀπὸ τῆς
δυναστείας τῶν Αἰγυπτίων, καὶ ῥύσομαι ὑμᾶς ἐκ τῆς δουλείας
αὐτῶν, καὶ λυτρώσομαι ὑμᾶς ἐν βραχίονι ὑψηλῷ καὶ κρίσει με-
γάλῃ, καὶ λήψομαι ὑμᾶς εἰς λαὸν ἐμαυτῷ καὶ ἔσομαι ὑμῶν
θεός, καὶ γνώσεσθε ὅτι ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν ὁ ἐξαγαγὼν ὑμᾶς
ἐκ γῆς Αἰγύπτου καὶ ἐκ τῆς δυναστείας τῶν Αἰγυπτίων. καὶ εἰσ-

1. ὑμᾶς P. ib. κύριον] τὸν θεὸν P. 4. ἐρύσω P. 5. πρὸς τὸν M. P. 12. καὶ π.] ἐν ᾗ π. P. 13. τῶν στεναγμῶν V et codex Augustanus: correxit R. ib. κατεδουλοῦντο m. P. 14. ὑμῶν] μου P. 15. λέγων om. V. ib. τῆς δυναστείας] δουλείας P. 16. δουλείας], δυναστείας P. 18. ἐμαυτῷ εἰς λαὸν P. 20. ἐκ γῆς Αἰγύπτου καὶ om. P.

servis ejus, ut det gladium in manus ejus, ut occidat nos. Conversus est autem Moyses ad Deum, et dixit: *Domine, quare afflixisti populum hunc? et cur misisti me? Et ex quo ingressus sum ad Pharaonem, ut loquerer in nomine tuo, afflixit populum hunc, et non liberasti populum tuum.* Et dixit Dominus ad Moysen: *Jam videbis quae faciam Pharaoni. In manu enim valida, et in brachio excelso ejiciet eos de terra sua.* Locutus est autem Dominus ad Moysen, et dixit ad eum: *Ego Dominus. Et apparui ad Abraham, et Isaac, et Jacob, Deus existens eorum. Et nomen meum Dominus non manifestavi eis. Et constitui foedus meum cum eis, ut darem eis terram Chananaeorum, terram quam habitaverunt in qua habitaverunt in ea. Et ego audivi gemitum filiorum Israel, quae Aegyptii in servitutem redegerunt eos, et recordatus sum foederis mei. Vade, loquere filiis Israel, dicens: Ego Dominus, et educam vos a servitute Aegyptiorum: et liberabo vos de potentia eorum, et redimam vos in brachio excelso et judicio magno. Et accipiam vos mihi in populum, et ero vester Deus: et cognoscetis, quod ego Dominus Deus vester, educens vos de potentia Aegyptiorum. Et adducam vos in terram, in quam ex-*

αὔξω ὑμᾶς εἰς τὴν γῆν εἰς ἣν ἐξέτεινα τὴν χεῖρά μου δοῦναι αὐ-
C τὴν τῷ Ἀβραὰμ καὶ τῷ Ἰσαὰκ καὶ τῷ Ἰακώβ. καὶ δώσω αὐτὴν ὑμῖν ἐν κλήρῳ ἐγὼ κύριος.

Ἐλάλησε δὲ Μωϋσῆς οὕτω τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ, καὶ οὐκ εἰσήκουσαν Μωϋσῆ ἀπὸ τῆς ὀλιγοψυχίας καὶ ἀπὸ τῶν ἔργων τῶν σκληρῶν. εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωϋσῆν λέγων, Εἴσελθε, λάλησον πρὸς Φαραὼ βασιλέα Αἰγύπτου, ἵνα ἐξαποστείλῃ τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐκ τῆς γῆς αὐτοῦ. ἐλάλησε δὲ Μωϋσῆς ἐναντίον κυρίου λέγων, Ἰδοὺ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ οὐκ εἰσήκουσάν μου· πῶς εἰσακούσεταί μου Φαραώ; ἐγὼ δὲ ἄλογός εἰμι. εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωϋσῆν καὶ Ἀαρὼν καὶ συνέταξεν αὐτοῖς πρὸς Φαραὼ βασιλέα Αἰγύπτου, ὥστε ἐξαποστεῖλαι τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύπτου.

D Καὶ μετ' ὀλίγα. Μωϋσῆς δὲ ἦν ἐτῶν ὀγδοήκοντα, Ἀαρὼν δὲ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ὀγδοήκοντα τριῶν ἦν ἐτῶν, ἡνίκα ἐλάλησαν πρὸς Φαραώ. καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωϋσῆν καὶ Ἀαρὼν λέγων, Καὶ ἐὰν λαλήσῃ πρὸς ὑμᾶς Φαραὼ λέγων, Δότε ἡμῖν σημεῖον ἢ τέρας. καὶ ἐρεῖς Ἀαρὼν τῷ ἀδελφῷ σου, Λάβε τὴν ῥάβδον, καὶ ῥῖψον
R 164 αὐτὴν ἐπὶ τὴν γῆν ἐναντίον Φαραὼ καὶ τῶν θεραπόντων αὐτοῦ, καὶ ἔσται δράκων. εἰσῆλθεν δὲ Μωϋσῆς καὶ Ἀαρὼν ἐναντίον

1. εἰς ἣν] ἐφ' ἣν P. 2. καὶ δώσω — κλήρῳ om. V. 4. οὕτως P. 8. ἐναντι P. 9. λέγων et οἱ om. P. ib. πῶς] καὶ πῶς P. 10. Φαραώ ante εἰσακούσεται ponit P. Φαραῶ saepius V. ib. ἄλογος. Ἀ. ἄλογος χείλεσιν. Σ. οὐκ εἰμὶ καθαρὸς τῷ φθέγματι. Θ. ἀπερίτμητος τοῖς χείλεσιν. LXX. m. P. 12. ἵνα ἐξαγάγῃ ὥστε P. 15. ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ om. P. ib. ἦν om. P. 17. λαλήσει PV. 19. ἐπὶ τὴν γῆν om. P. ib. καὶ ἐναντίον τῶν P. 20. εἰσῆλθε Μωϋσῆς P.

tendi manum meam, ut darem eam Abraham, Isaac et Jacob. Et dabo eam vobis in sorte: ego Dominus.

Locutus est autem Moyses sic filiis Israel: et non audiverunt Moysen prae pusillanimitate, et prae operibus duris. Ait autem Dominus ad Moysen, dicens: *Ingredere, loquere ad Pharaonem Regem Aegypti, ut dimittat filios Israel de terra sua.* Locutus est autem Moyses coram Domino dicens: *Ecce filii Israel non audiverunt me, et quomodo Pharao audiet me? ego enim balbus sum.* Dixit autem Dominus ad Moysen et Aaron: et mandavit eis ad Pharaonem Regem Aegypti: ut educat filios Israel de terra Aegypti. Et post pauca.

Moyses autem erat annorum octoginta, Aaron autem octoginta trium annorum, quando locuti sunt ad Pharaonem. Et ait Dominus ad Moysen et Aaron, dicens: *Et si loquitur ad vos Pharao dicens: Date nobis signum aut portentum. Et dices Aaron fratri tuo: Accipe virgam, et projice eam coram Pharaone, et coram servis ejus, et erit draco.* Ingres-

Φαραὼ καὶ τῶν θεραπόντων αὐτοῦ, καὶ ἐποίησαν οὕτως, καθάπερ ἐνετείλατο αὐτοῖς κύριος, καὶ ἔῤῥιψεν Ἀαρὼν τὴν ῥάβδον αὐτοῦ ἐναντίον Φαραὼ καὶ ἐναντίον τῶν θεραπόντων αὐτοῦ, καὶ ἐγένετο δράκων. συνεκάλεσε δὲ Φαραὼ τοὺς σοφιστὰς καὶ τοὺς φαρμακούς, καὶ ἐποίησαν καὶ οἱ ἐπαοιδοὶ τῶν Αἰγυπτίων ταῖς φαρμακείαις αὐτῶν ὡσαύτως, καὶ ἔῤῥιψεν ἕκαστος τὴν P 70 V 57
ῥάβδον αὐτοῦ, καὶ ἐγένοντο δράκοντες. καὶ κατέπιεν ἡ ῥάβδος Ἀαρὼν τὰς ἐκείνων ῥάβδους. καὶ κατίσχυσεν ἡ καρδία Φαραώ, καὶ οὐκ εἰσήκουσεν αὐτῶν, καθάπερ ἐλάλησεν αὐτοῖς κύριος. εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωϋσῆν, Βεβάρυνται ἡ καρδία Φαραὼ τοῦ μὴ ἐξαποστεῖλαι τὸν λαόν. βάδισον πρὸς Φαραὼ τὸ πρωί, ἰδοὺ αὐτὸς ἐκπορεύεται ἐπὶ τὸ ὕδωρ. καὶ σὺ ἔσῃ συναντῶν αὐτῷ ἐπὶ τὸ χεῖλος τοῦ ποταμοῦ, καὶ τὴν ῥάβδον ταύτην τὴν στραφεῖσαν εἰς ὄφιν λήψῃ ἐν τῇ χειρί σου, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτόν, Κύριος ὁ θεὸς τῶν Ἑβραίων ἀπέσταλκέ με πρὸς σὲ λέγων, Ἀπόστειλον τὸν λαόν μου, ἵνα λατρεύσωσί μοι ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ ἰδοὺ οὐκ εἰσήκουσας ἕως τούτου. τάδε λέγει κύριος, Ἐν τούτῳ γνώσει B
ὅτι ἐγὼ κύριος· ἰδοὺ ἐγὼ τύπτω τῇ ῥάβδῳ τῇ ἐν τῇ χειρί μου ἐπὶ τὸ ὕδωρ τὸ ἐν τῷ ποταμῷ, καὶ μεταβαλεῖ εἰς αἷμα, καὶ οἱ ἰχθύες οἱ ἐν τῷ ποταμῷ τελευτήσουσι, καὶ ἐποζέσει ὁ ποταμός, καὶ οὐ δυνήσονται οἱ Αἰγύπτιοι πιεῖν ὕδωρ ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ. εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωϋσῆν, Εἶπον Ἀαρὼν τῷ ἀδελφῷ σου, Λάβε τὴν

1. καὶ τῶν θ. αὐτοῦ om. V. 3. αὐτοῦ prius om. P. 6. ἔῤῥιψαν P. 10. βεβάρυται P. 11. τὸν Φαραὼ P. ib. τὸ] τῷ P. 12. σὺ ἔσῃ] στήσῃ P. 13. ταύτην om. P. 14. λήψει V. 15. ἐξαπόστειλον P. 20. τελευτήσωσι V. ibid. ὑποζέσει P.

sus est autem Moyses et Aaron coram Pharaone et servis ejus, et fecerunt sic, sicut praecepit eis Dominus, et projecit Aaron virgam coram Pharaone, et coram servis ejus, et facta est draco. Convocavit autem Pharao sapientes et veneficos, et fecerunt, et incantatores Aegyptiorum incantationibus suis similiter. Et projecerunt unusquisque virgam suam, et factae sunt dracones: et devoravit virga Aaron illorum virgas. Et induratum est cor Pharaonis, et non audivit illos, sicut locutus est eis Dominus. Dixit autem Dominus ad Moysen: *Aggravatum est cor Pharaonis, ut non dimittat populum. Vade ad Pharaonem mane, ecce ipse egredietur ad aquam, et stabis obvians ei super labium fluminis; et virgam conversam in colubrum accipies in manu tua, et dices ad eum: Dominus Deus Hebraeorum misit me ad te dicens: Dimitte populum meum, et serviant mihi in deserto, et ecce non audivisti usque huc. Haec dicit Dominus: Ecce ego percutiam virga, quae in manu mea, in aquam quae in fluvio, et vertetur in sanguinem. Et pisces qui in flumine, morientur: et fervebit fluvius: et non poterunt Aegyptii bibere aquam a flumine.* Dixit autem Dominus ad Moysen: *Dic Aaron fratri tuo; accipe virgam*

ῥάβδον σου καὶ ἔκτεινον τὴν χεῖρά σου ἐπὶ τὰ ὕδατα Αἰγύπτου καὶ ἐπὶ τοὺς ποταμοὺς αὐτῶν καὶ ἐπὶ τὰς διώρυγας αὐτῶν καὶ ἐπὶ τὰ ἕλη αὐτῶν καὶ ἐπὶ πᾶν συνεστηκὸς ὕδωρ αὐτῶν, καὶ ἔσται αἷμα. καὶ ἐγένετο αἷμα ἐν πάσῃ γῇ Αἰγύπτῳ, ἔν τε τοῖς ξύλοις C καὶ ἐν τοῖς λίθοις. καὶ ἐποίησαν οὕτως Μωϋσῆς καὶ Ἀαρών, καθάπερ ἐνετείλατο κύριος αὐτοῖς. καὶ ἐπάρας Ἀαρὼν τὴν ῥάβδον αὐτοῦ ἐπάταξε τὸ ὕδωρ τὸ ἐν τῷ ποταμῷ ἐναντίον Φαραὼ καὶ ἐναντίον τῶν θεραπόντων αὐτοῦ, καὶ μετέβαλε πᾶν τὸ ὕδωρ τὸ ἐν ποταμῷ εἰς αἷμα. καὶ οἱ ἰχθύες οἱ ἐν τῷ ποταμῷ ἐτελεύτησαν, καὶ ἐπώζεσεν ὁ ποταμός, καὶ οὐκ ἠδύναντο οἱ Αἰγύπτιοι πιεῖν ὕδωρ ἐκ τοῦ ποταμοῦ, καὶ ἦν τὸ αἷμα ἐν πάσῃ γῇ Αἰγύ- R 166 πτῳ. ἐποίησαν δὲ ὡσαύτως καὶ οἱ ἐπαοιδοὶ τῶν Αἰγυπτίων ταῖς φαρμακείαις αὐτῶν, καὶ ἐσκληρύνθη ἡ καρδία Φαραώ, καὶ οὐκ εἰσήκουσεν αὐτῶν, καθάπερ εἶπεν κύριος. ἐπιστραφεὶς δὲ Φαραὼ εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ· καὶ οὐκ ἐπέστησε τὸν νοῦν D αὐτοῦ οὐδὲ ἐπὶ τοῦτο. ὤρυξαν δὲ πάντες οἱ Αἰγύπτιοι κύκλῳ τοῦ ποταμοῦ, ὥστε πιεῖν ὕδωρ, καὶ οὐκ ἠδύναντο πιεῖν ὕδωρ ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ. καὶ ἀνεπληρώθησαν ἑπτὰ ἡμέραι μετὰ τὸ πατάξαι κύριον τὸν ποταμόν.

Εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωϋσῆν, Εἴσελθε πρὸς Φαραώ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτόν, Τάδε λέγει κύριος, Ἐξαπόστειλον τὸν λαόν

2. διορυχὰς V. 4. τῇ γῇ Αἰγύπτου P. 5. ἐν om. P. 6. αὐτοῖς κύριος P. 11. ἐκ] ἀπὸ P. ibid. πάσῃ τῇ γῇ Αἰγυπτίων P, πάσῃ τῇ γῇ Αἰγύπτου R. 15. εἰσῆλθεν — αὐτοῦ cum lacuna om. V.

tuam, et extende manum tuam super aquas Aegypti, et super fluvios eorum, et super rivos eorum, et super paludes eorum, et super omnem aquam congregatam: et erit sanguis. Et fuit sanguis in omni terra Aegypti, inque lignis et lapidibus. Et fecerunt sic Moyses et Aaron, sicut praeceperat eis Dominus. Et elevans Aaron virgam suam, percussit aquam in flumine coram Pharaone, et coram servis ejus, et conversa est tota aqua, quae in flumine, in sanguinem. Et pisces, qui in flumine, mortui sunt: et computruit flumen, et non potuerunt Aegyptii bibere aquam a flumine, et erat sanguis in omni terra Aegypti. Fecerunt autem similiter, et incantatores Aegyptiorum incantationibus suis. Et induratum est cor Pharaonis, et non audivit eos, sicut dixit Dominus. Conversus autem Pharao ingressus est in domum suam: et non apposuit mentem suam neque in hoc. Foderunt autem omnes Aegyptii per circuitum fluminis, ut biberent aquam; et non poterant bibere aquam a flumine. Et impleti sunt septem dies postquam percussit Dominus flumen.

Dixit autem Dominus ad Moysen: *Ingredere ad Pharaonem, et dices ad eum: Haec dicit Dominus, Dimitte populum meum, ut mihi ser-*

μου, ἵνα μοι λατρεύσωσιν. εἰ δὲ μὴ βούλει σὺ ἐξαποστεῖλαι, ἰδοὺ ἐγὼ τύπτω πάντα τὰ ὅριά σου βατράχοις, καὶ ἐξερεύξεται ὁ ποταμὸς βατράχους, καὶ ἀναβάντες εἰσελεύσονται εἰς τοὺς οἴκους σου καὶ εἰς τὰ ταμεῖα τῶν κοιτώνων σου καὶ ἐπὶ τῶν κλινῶν σου P 71 καὶ εἰς τοὺς οἴκους τῶν θεραπόντων σου καὶ τοῦ λαοῦ σου καὶ ἐν τοῖς φυράμασί σου καὶ ἐν τοῖς κλιβάνοις σου, καὶ ἐπὶ σὲ καὶ ἐπὶ τὸν λαόν σου καὶ ἐπὶ τοὺς θεράποντάς σου ἀναβήσονται οἱ βάτραχοι. εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωϋσῆν, Εἰπὸν Ἀαρὼν τῷ ἀδελφῷ σου, Ἔκτεινον τῇ χειρί σου τὴν ῥάβδον σου ἐπὶ τοὺς ποταμοὺς καὶ ἐπὶ τὰς διώρυγας καὶ ἐπὶ τὰ ἕλη καὶ ἀνάγαγε τοὺς βατράχους. καὶ ἐξέτεινεν Ἀαρὼν τὴν χεῖρα ἐπὶ τὰ ὕδατα Αἰγύπτου καὶ ἀνήγαγε τοὺς βατράχους, καὶ ἀνεβιβάσθη ὁ βάτραχος καὶ ἐκάλυψε τὴν γῆν Αἰγύπτου. ἐποίησαν δὲ ὡσαύτως καὶ οἱ ἐπαοιδοὶ τῶν Αἰγυπτίων ταῖς φαρμακείαις αὐτῶν, καὶ ἀνήγαγον τοὺς βατράχους ἐπὶ τὴν γῆν Αἰγύπτου. καὶ ἐκάλεσε Φαραὼ Μωϋσῆν καὶ Ἀαρών, καὶ εἶπεν, Εὔξασθε περὶ V 58 B ἐμοῦ πρὸς κύριον, καὶ περιελέτω τοὺς βατράχους ἀπ' ἐμοῦ καὶ ἀπὸ τοῦ ἐμοῦ λαοῦ, καὶ ἐξαποστελῶ τὸν λαόν, καὶ θύσουσι κυρίῳ. εἶπε δὲ Μωϋσῆς πρὸς Φαραώ, Τάξαι πρός με πότε εὔξομαι περί σου καὶ περὶ τῶν θεραπόντων σου καὶ περὶ τοῦ λαοῦ σου ἀφανίσαι τοὺς βατράχους ἀπὸ σοῦ καὶ ἀπὸ λαοῦ σου καὶ ἐκ τῶν οἰκιῶν ὑμῶν, πλὴν ἐν ποταμῷ ὑπολειφθήσονται. ὁ δὲ εἶπεν, Εἰς αὔριον. εἶπεν οὖν, Ὡς εἴρηκας, ἵνα εἰδῇς ὅτι οὐκ

1. βούλει m. PR, βούλῃ PV. 2. ἐγὼ om. P. 3. τοὺς βατράχους P. 9. σου om. Exod. VIII. 5. 10. σου om. P. ibid. διορυχὰς V. 13. πᾶσαν τὴν P. 15. καὶ ἐκάλεσε δὲ V. 16. εὔξασθε πρὸς τὸν κύριον P. 18. τοῦ λαοῦ μου P. ib. θύσωσι V. 22. ἐκ] ἀπὸ P.

viant. Si autem non volueris tu dimittere, ecce ego percutio omnes terminos tuos ranis. Et eructabit fluvius ranas, et ascendentes ingredientur in domos tuas, et in penetralia cubiculorum tuorum, et in lectos tuos, et in massis tuis, et in furnis tuis, et in te, et in populum tuum, et in servos tuos ascendent ranae. Dixit autem Dominus ad Moysen: *Dic Aaron fratri tuo: et extende manu tua virgam super fluvios, et super rivos, et super paludes, et educ ranas.* Et extendit Aaron manum super aquas Aegypti, et eduxit ranas: et ascendit rana, et operuit totam terram Aegypti. Fecerunt autem similiter, et incantatores Aegyptiorum incantationibus suis, et eduxerunt ranas super terram Aegypti. Et vocavit Pharao Moysen et Aaron, et dixit: *Orate ad Dominum, et auferat ranas a me, et a populo meo, et dimittam populum, et sacrificabunt Domino.* Dixit autem Moyses ad Pharaonem: *Constitue ad me, quando orabo pro te, et pro servis tuis, et pro populo tuo, et ad delendum ranas a te, et a populo tuo, et a domibus vestris: veruntamen in fluvio remanebunt.* Ille autem dixit: *Cras.* Dixit igitur: *Ut dixisti, ut scias quia non est*

ἔστιν ἄλλος πλὴν κυρίου. καὶ περιαιρεθήσονται οἱ βάτραχοι ἀπὸ σοῦ καὶ ἀπὸ τῶν οἰκιῶν ὑμῶν καὶ ἐκ τῶν ἐπαύλεων καὶ ἀπὸ τῶν θεραπόντων σου καὶ ἀπὸ τοῦ λαοῦ σου, πλὴν ἐν τῷ ποταμῷ ὑπολειφθήσονται.

C R 168 Ἐξῆλθε δὲ Μωϋσῆς καὶ Ἀαρὼν ἀπὸ Φαραώ. καὶ ἀνεβόησε Μωϋσῆς πρὸς κύριον περὶ τοῦ ὁρισμοῦ τῶν βατράχων, ὡς ἐτάξατο Φαραώ. ἐποίησε δὲ κύριος, καθάπερ εἶπε Μωϋσῆς, καὶ ἐτελεύτησαν οἱ βάτραχοι ἐκ τῶν οἰκιῶν καὶ ἐκ τῶν ἐπαύλεων καὶ ἐκ τῶν ἀγρῶν, καὶ συνήγαγον αὐτοὺς θημωνίας θημωνίας, καὶ ἐπώζεσεν ἡ γῆ. ἰδὼν δὲ Φαραὼ ὅτι γέγονεν ἀνάψυξις, ἐβαρύνθη ἡ καρδία αὐτοῦ, καὶ οὐκ εἰσήκουσεν αὐτῶν, καθάπερ ἐλάλησεν κύριος.

Εἶτα ἐπῆλθον τοῖς Αἰγυπτίοις καὶ ἄλλαι πληγαί.

γ'. Σκνίψ, ὡς ἀπροβλέπτοις καὶ ἀνηκόοις καὶ ἀδιακρίτοις καὶ ἀνομολόγοις.

D δ'. Κυνόμυια, ὡς ἀχρώμοις καὶ ἀναισθήτοις.

ε'. Θάνατος πάντων τῶν τετραπόδων διὰ τὴν πρὸς αὐτὰ πεποίθησιν.

ϛ'. Ἕλκη, διὰ τὸ αὐχεῖν ἐν εὐρωστίᾳ.

ζ'. Χάλαζα καὶ πῦρ, διὰ τὸ αὐχεῖν ὡς ἐν εὐθηνίᾳ ἀγαθῇ.

η'. Ἀκρίς. ἀβασίλευτόν ἐστιν ἀκρίς, ὡς οὐ κυριεῦον. τὰ

2. καὶ ἐκ τῶν ἐπαύλεων quae om. P, supra v. 22. post ὑμῶν addit V, annectens καὶ ἀπὸ τῶν θ. — λαοῦ σου. Ego posui ubi Exod. VIII. 11. 9. θημωνίας] Al. θειμωνίας. Ἀ. Σ. κόρους m. P. 10. ἀνάψυξις] Θ. ἄνεσις m. P. 19. εὐρωστείᾳ P. 21. κυριεύοι PV.

alius praeter Dominum. Et auferentur ranae a te, et a domibus vestris, et a servis tuis, et a populo tuo: verumtamen in fluvio relinquentur.

Egressus est autem Moyses et Aaron a Pharaone: et exclamavit Moyses ad Dominum pro finitione ranarum, sicut constituit Pharaoni. Fecit autem Dominus sicut dixit Moyses, et mortuae sunt ranae ex domibus, et ex habitationibus, et ex agris: et congregaverunt illas cumulos, cumulos, et computruit terra. Videns autem Pharao, quod facta est requies, aggravatum est cor ejus: et non audivit illos, sicut locutus est Dominus.

Aegyptios invasere deinde Plagae aliae.

III. Scinips, velut inconsultos, inobedientes, qui verum et falsum non discernerent, et impia meditarentur.

IV. Musca canina, velut impudentes ac stupidos.

V. Mors omnium quadrupedum, quod in iis spem ponerent.

VI. Ulcera, quod dum essent sani, gloriarentur.

VII. Grando, et ignis, quod ex prospera fortuna superbirent.

VIII. Locusta: a Rege non gubernatur locusta, uti nec dominatur.

γὰρ ἄλλα κυριεύουσιν ἐκστρατεύματι, ἀφ᾽ ἑνὸς κελεύσματος εὐτάκτως πρὸς κάκωσιν ἐχθρῶν ἀποστελλόμενα.

θ′. Σκότος.

ι′. Θάνατος πρωτοτόκων, διὰ τὸ αὐχεῖν ἐν παραμονῇ ζωῆς P 72 καὶ ἰσχύι καὶ δόξῃ.

Πληγαὶ δέκα.

Γ′ διὰ τοῦ Ἀαρὼν ἐν τῇ ῥάβδῳ, αἷμα, βάτραχος, σκνίψ. καὶ β′ διὰ ἑαυτοῦ ὁ θεός, κυνόμυιαν, θάνατον, ἕλκη. καὶ μίαν διὰ χειρὸς Μωϋσέως, συνυπουργοῦντος αὐτῷ τοῦ Ἀαρών.

Καὶ ἄλλαι τρεῖς διὰ Μωϋσέως μόνου· μία διὰ τῆς ῥάβδου, καὶ μία διὰ τῆς χειρὸς αὐτοῦ, χάλαζα, ἀκρίς, σκότος.

Καὶ μίαν, τὴν τῶν πρωτοτόκων, δι᾽ ἑαυτοῦ ὁ θεός. B

Τούτῳ τῷ ͵γωλη′ ἔτει γενέσεως κόσμου ἀρχὴν εἰληφότι ἀπὸ κα′ τοῦ μαρτίου μηνὸς καὶ δευτέρῳ τῆς ἐξόδου εἶπεν ὁ κύριος πρὸς Μωϋσῆν καὶ Ἀαρὼν ἐν γῇ Αἰγύπτῳ λέγων, Οὗτος ὁ μὴν ἀρχὴ μηνῶν πρῶτός ἐστιν ὑμῖν ἐν τοῖς μησὶ τοῦ ἐνιαυτοῦ· λάλησον R 170 πρὸς πᾶσαν συναγωγὴν υἱῶν Ἰσραὴλ λέγων, Τῇ δεκάτῃ τοῦ μηνὸς τούτου λαβέτωσαν ἕκαστος πρόβατον κατ᾽ οἴκους πατριῶν, πρόβατον κατ᾽ οἰκίαν. ἐὰν δὲ ὀλιγοστοὶ ὦσιν οἱ ἐν τῇ οἰκίᾳ, ὥστε μὴ ἱκανοὺς εἶναι εἰς πρόβατον, συλλήψεται μεθ᾽

1. κελεύματος P. 10. τῆς om. P. 13. αβ′ ἐξόδου. αα′ τῆς ἐξόδου m. P. 15. Αἰγύπτου P. 16. ὑμῖν] ἐν ὑμῖν P. 18. ἕκαστος om. P.

Caetera enim animalia velut in castris aliis imperant, cum unius mandato composite ad hostium exitium mittuntur.

IX. Tenebrae.

X. Mors primogenitorum, quod diuturnioris vitae spe, potentia pariter et gloria insolescerent.

Decem Plagae.

Tres per Aaronis virgam: Sanguis, rana, scinips.

Tres Deus per seipsum: Cynomyiam, [mortem] ulcera.

Et una per manum Moysi, adjuvante illum Aaron.

Et aliae tres per solum Moysen: una per virgam, una per manum ipsius: grando, locusta, tenebrae.

Una Deus per se: primogenitorum caedem.

Hoc anno a mundi conditione III. MDCCCXXXVII. qui a XXI. Martii mensis initium sumit, et secundus est Exodi, dixit Dominus ad Moysen et Aaron in terra Aegypti: *Mensis hic principium mensium, primus est vobis in mensibus anni. Loquere ad omnem congregationem filiorum Israel, dicens: Decima mensis hujus, accipiant unusquisque agnum per domos familiarum, agnum per domum. Si autem pauci fuerint, qui in domo, ut non sufficientes sint ad agnum, assumet secum vicinum proxi-*

ἑαυτοῦ τὸν γείτονα τὸν πλησίον αὐτοῦ, κατὰ ἀριθμὸν ψυχῶν
ἕκαστος τὸ ἀρκοῦν αὐτῷ συναριθμηθήσεται εἰς πρόβατον. πρό-
C V 59 βατον τέλειον ἄρσεν ἐνιαύσιον ἔσται ὑμῖν· ἀπὸ τῶν ἀμνῶν καὶ
τῶν ἐρίφων λήψεσθε. καὶ ἔσται ὑμῖν διατετηρημένον ἕως ιδ'
τοῦ μηνὸς τούτου, καὶ σφάξουσιν αὐτὸ πᾶν τὸ πλῆθος συναγω-
γῆς υἱῶν Ἰσραὴλ πρὸς ἑσπέραν. καὶ λήψονται ἀπὸ τοῦ αἵματος,
καὶ θήσουσιν ἐπὶ τῶν δύο σταθμῶν καὶ ἐπὶ τὴν φλιὰν ἐν τοῖς οἴ-
κοις ἐν οἷς ἂν φάγωσιν αὐτὰ ἐν αὐτοῖς. καὶ φάγονται τὰ κρέα
τῇ νυκτὶ ταύτῃ ὀπτὰ πυρὶ καὶ ἄζυμα ἐπὶ πικρίδων ἔδονται. καὶ
οὐκ ἔδεσθε ἀπ' αὐτῶν ὠμὸν οὐδὲ ἡψημένον ἐν ὕδατι, ἀλλ' ἢ
ὀπτὰ πυρί, κεφαλὴν σὺν τοῖς ποσὶ καὶ τοῖς ἐνδοσθίοις. οὐκ ἀπο-
D λείψεται ἀπ' αὐτοῦ εἰς τὸ πρωί, καὶ ὀστοῦν οὐ συντρίψετε ἀπ'
αὐτοῦ. τὰ δὲ καταλειπόμενα ἀπ' αὐτοῦ ἕως πρωὶ ἐν πυρὶ κατα-
καύσετε, οὕτω δὲ φάγεσθε αὐτό. αἱ ὀσφύες ὑμῶν περιεζωσμέ-
ναι καὶ τὰ ὑποδήματα ὑμῶν ἐν τοῖς ποσὶν ὑμῶν, καὶ αἱ βακτη-
ρίαι ὑμῶν ἐν ταῖς χερσὶν ὑμῶν, καὶ ἔδεσθε αὐτὸ μετὰ σπουδῆς.
πάσχα ἐστὶν κυρίῳ. καὶ ἐλεύσομαι ἐν γῇ Αἰγύπτῳ ἐν τῇ νυκτὶ
ταύτῃ, καὶ πατάξω πᾶν πρωτότοκον ἐν γῇ Αἰγύπτῳ ἀπὸ ἀν-
θρώπου ἕως κτήνους, καὶ ἐν πᾶσι θεοῖς Αἰγυπτίων ποιήσω τὴν
ἐκδίκησιν ἐγὼ κύριος. καὶ ἔσται τὸ αἷμα ὑμῖν ἐν σημείῳ ἐπὶ
τῶν οἰκιῶν ἐν αἷς ὑμεῖς ἐστε ἐκεῖ. καὶ ὄψομαι τὸ αἷμα, καὶ σκε-
P 73 πάσω ὑμᾶς· καὶ οὐκ ἔσται ἐν ὑμῖν πληγὴ τοῦ ἐκτριβῆναι, ὅταν

2. τὸ] τῷ P. ibid. συναριθμήσασθαι R, συναριθμήσεται P. 3. ἄμωμον post ἄρσεν contra codicem addidit R. 5. αὐτὸ] αὐτῷ V. 8. αὐτὸ P. 10. ἢ] ἡ V, om. P sola. 11. ὑπολείψεται V, ἀπολείψετε R. 13. ἀπὸ τοῦ R. ib. ἕως] εἰς τὸ P. 21. ἔσται RV.

mum suum: juxta numerum animarum unusquisque quod sufficit sibi connumerabitur in agnum. Agnus perfectus, masculus, anniculus erit vobis: ab agnis et haedis accipietis. Et erit vobis servatum usque ad quartam et decimam mensis hujus. Et immolabunt eum omnis multitudo congregationis filiorum Israel ad vesperam. Et accipient de sanguine, et ponent in duobus postibus, et super limen, in domibus in quibus comederint illos in ipsis. Et comedent carnes hac nocte assas igne, et azyma cum herbis amaris comedent. Non comedetis ab eis crudum, neque coctum in aqua, sed assa igne, caput cum pedibus, et intestinis. Non relinquetur ex ipsis usque ad mane: et os non confringetis ab eo. At relicta ex eo usque ad mane, in igne comburetis. Sic autem comedetis illum. Lumbi vestri accincti, et calceamenta in pedibus vestris, et baculi vestri in manibus vestris, et comedetis eum cum festinatione: Pascha est Domini. Et transibo in terra Aegypti in hac nocte et percutiam omne primogenitum in terra Aegypti ab homine usque ad pecus: et in omnibus diis Aegyptiorum faciam ultionem, ego Dominus. Et erit sanguis vobis in signo domibus, in quibus vos eritis illic: et videbo sanguinem, et protegam vos: et non erit in vobis plaga ut deleamini, quando percussero in terra Ae-

παίω ἐν γῇ Αἰγύπτῳ. καὶ ἔσται ἡ ἡμέρα αὕτη ὑμῖν μνημόσυναν, καὶ ἑορτάσετε αὐτὴν ἑορτὴν κυρίῳ εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν. νόμιμον αἰώνιον ἑορτάσετε αὐτήν, ἑπτὰ ἡμέρας ἄζυμα ἔδεσθε, ἀπὸ δὲ τῆς πρώτης ἡμέρας ἀφανιεῖτε ζύμην ἐκ τῶν οἰκιῶν ὑμῶν. πᾶς ὃς ἂν φάγῃ ζύμην, ἐξολοθρευθήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐξ Ἰσραήλ, ἀπὸ τῆς ἡμέμας τῆς πρώτης ἕως τῆς ἡμέρας τῆς ἑβδόμης. καὶ ἡ ἡμέρα ἡ πρώτη κεκλήσεται ἁγία, καὶ ἡ ἡμέρα ἡ ἑβδόμη κλητὴ ἁγία ἔσται ὑμῖν. πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε ἐν αὐ- R 172 *ταῖς, πλὴν ὅσα ποιηθήσεται πάσῃ ψυχῇ· τοῦτο μόνον ποιηθήσεται ὑμῖν, καὶ φυλάξεσθε τὴν ἐντολὴν ταύτην· ἐν γὰρ τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ ἐξάξω τὴν δύναμιν ὑμῶν ἐκ γῆς Αἰγύπτου. καὶ ποιήσετε τὴν ἡμέραν ταύτην εἰς γενεὰς ὑμῶν νόμιμον αἰώνιον. ἐναρχο-* B *μένου τῇ τεσσαρισκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου ἀφ' ἑσπέρας ἔδεσθε ἄζυμα ἕως ἡμέρας μιᾶς καὶ εἰκάδος τοῦ μηνὸς ἕως ἑσπέρας. ἑπτὰ ἡμέρας ζυμὴ οὐχ εὑρεθήσεται ἐν ταῖς οἰκίαις ὑμῶν. πᾶς ὃς ἂν φάγῃ ζυμωτόν, ἐξολοθρευθήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐκ συναγωγῆς υἱῶν Ἰσραὴλ ἔν τε τοῖς γειώραις καὶ αὐτόχθοσι τῆς γῆς. πᾶν ζυμωτὸν οὐκ ἔδεσθε, ἐν παντὶ κατοικητηρίῳ ὑμῶν ἔδεσθε ἄζυμα. καὶ μετὰ βραχέα.*

Ἐὰν δὲ εἰσέλθητε εἰς τὴν γῆν ἣν ἂν δῷ κύριος ὑμῖν, καθότι ἐλάλησεν, φυλάξεσθε τὴν λατρείαν ταύτην. καὶ ἔσται

2. *ἑορτάσατε* V. 3. *ἄζυμα φάγεσθε, ἀπὸ δὲ τῆς ἡμέρας τῆς πρώτης* in margine ponit P, omissis quae eorum loco ex V recepi. 8. *ποιήσατε* P. 12. *ἐναρχομένῃ* P. 13. *τεσσαρισκ.* P. ibid. *ἀφ'*] *ἀπ'* V. 15. *οὐχ*] *οὐκ* V.

gypti. Et erit dies haec vobis in memoriale, et celebrabitis eam festum Domino in generationes vestras. Legitimum sempiternum celebrate eam septem dies. Azyma comedetis: ab autem die prima expelletis fermentum ex domibus vestris. Omnis qui comederit fermentum, peribit anima illa ex Israel: a die prima, usque ad diem septimam. Et dies prima vocabitur sancta, et dies septima vocata sancta erit vobis. Omne opus servile non facietis in eis, praeter quae fient omni animae, hoc solum fiet vobis. Et custodietis mandatum hoc. In enim hac die educam exercitum vestrum ex terra Aegypti, et facietis diem hanc in generationes vestras legitimum sempiternum. Incipiente quarta decima die mensis primi, a vespera comedetis azyma, usque ad diem unam et vigesimam mensis, usque ad vesperam. Septem dies fermentum non invenietur in domibus vestris: omnis qui comederit fermentatum, peribit anima illa ex congregatione Israel, inque advenis, et in indigenis terrae. Omne fermentatum non comedetis: in omni habitaculo vestro comedetis azyma. Et post pauca.

Si autem ingressi fueritis in terram, quam Dominus dederit vobis, sicut locutus est, servabitis cultum hunc. Et erit. Si dixerint ad vos

C ἐὰν λέγωσι πρὸς ὑμᾶς οἱ υἱοὶ ὑμῶν, Τίς ἡ λατρεία αὕτη; καὶ
ἐρεῖτε αὐτοῖς, Θυσία τὸ πάσχα τοῦτο κυρίῳ, ὃς ἐσκέπασεν τοὺς
οἴκους τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐν Αἰγύπτῳ, ἡνίκα ἐπάταξε τοὺς Αἰγυ-
πτίους, τοὺς δὲ οἴκους ἡμῶν ἐῤῥύσατο. καὶ μεθ' ἕτερα.

Καὶ ἐλάλησεν κύριος πρὸς Μωϋσῆν λέγων, Εἶπον τοῖς υἱοῖς
Ἰσραὴλ καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς, Ὅταν εἰσέλθητε εἰς τὴν γῆν ἣν
ἐγὼ δίδωμι ὑμῖν, καὶ θερίζητε τὸν θερισμὸν αὐτῆς, καὶ οἴσετε
δράγμα ἀπαρχὴν τοῦ θερισμοῦ ὑμῶν πρὸς τὸν ἱερέα. καὶ ἀνοίσει τὸ
δράγμα ἐναντίον κυρίου δεκτὸν ὑμῖν, τῇ ἐπαύριον τῆς πρώτης ἀνοίσει
D αὐτὸ ὁ ἱερεύς. καὶ ποιήσετε ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐν ᾗ ἂν φέρητε τὸ δράγμα
πρόβατον ἄμωμον ἐνιαύσιον εἰς ὁλοκαύτωμα τῷ κυρίῳ. καὶ τὴν
θυσίαν αὐτοῦ δύο δέκατα σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ,
V 60 θυσία τῷ κυρίῳ, εἰς ὀσμὴν εὐωδίας κυρίῳ καὶ σπονδὴν αὐτοῦ
τὸ τέταρτον τοῦ οἴνου καὶ ἄρτον καὶ πεφρυγμένα χίδρα νέα οὐ
φάγεσθε ἕως εἰς αὐτὴν τὴν ἡμέραν ταύτην, ἕως ἂν προσενέγκητε
ὑμεῖς τὰ δῶρα τοῦ θεοῦ ὑμῶν, νόμιμον αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς
ὑμῶν ἐν πάσῃ κατοικίᾳ ὑμῶν. καὶ ἀριθμήσετε ὑμῖν ἀπὸ τῆς ἐπαύ-
ριον τῶν σαββάτων ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἧς ἂν προσενέγκητε τὸ δρά-
R 174 γμα τοῦ ἐπιθέματος, ἑπτὰ ἑβδομάδας ὁλοκλήρους ἀριθμήσεις
P 74 ἕως τῆς ἐπαύριον τῆς ἐσχάτης ἑβδομάδος, ἀριθμήσετε πεντήκον-
τα ἡμέρας, καὶ προσοίσετε θυσίαν νέαν τῷ κυρίῳ· ἀπὸ τῆς κα-

2. τοῦτο τῷ P, τούτῳ V. 4. μεθ' ἕτερα] Levit. XXIII. 10. 7. θερίσητε P. 8. δράγμα erasis τα V, δράγματα P. 9. ἔναντι P. 10. ἐν alterum om. P. 12. δέκατα] δεκατάς V. 13. θυσίαν P. 14. τὸ om. P. 15. ταύτην om. V. 16. ὑμεῖς om. P. 19. ἀριθμήσεις om. Levit.

filii vestri: Quis cultus hic? Et dicetis eis: Victima Pascha hoc Domino, qui protexit domos filiorum Israel in Aegypto, quando percussit Aegyptios: at domos nostras liberavit. Rursum post alia.

Et locutus est Dominus ad Moysen, dicens: *Loquere filiis Israel, et dices ad eos: Quando ingressi fueritis in terram, quam ego do vobis, et messueritis messem ipsius, et feretis manipulos primitias messis vestrae ad sacerdotem. Et offeret manipulum coram Domino acceptabile vobis, crastina die a primo offeret illum sacerdos. Et facietis in die qua tuleritis manipulum, ovem immaculatam anniculam in holocaustum Domino. Et sacrificium ejus duae decimae similae confectae in oleo, sacrificium Domino; in odorem suavitatis Domino, et libationem ejus quartam partem hin vini. Et panem et tosta farra nova non comedetis usque ad ipsam diem hanc; quoad obtuleritis dona Dei vestri: legitimum sempiternum in generationes vestras in omni habitatione vestra. Et numerabitis vobis a postero die sabbatorum, a die qua obtuleritis manipulum impositionis, septem hebdomadas integras numerabis usque ad crastinum ultimae hebdomadis, numerabis quinquaginta dies, et offeretis sacrificium novum Domino. Ab*

τοικίας ὑμῶν προσοίσετε ἄρτους ἐπίθεμα, δύο ἄρτους, ἐκ δύο δεκάτων σεμιδάλεως ἔσονται, ἐζυμωμένοι πεφθήσονται πρωτογεννημάτων τῷ κυρίῳ. καὶ προσάξετε μετὰ τῶν ἄρτων ἑπτὰ ἀμνοὺς ἀμώμους ἐνιαυσίους καὶ μόσχον ἕνα ἐκ βουκολίου καὶ κριοὺς δύο ἀμώμους, καὶ ἔσονται εἰς ὁλοκαύτωμα τῷ κυρίῳ, καὶ αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν θυσία ὀσμὴ εὐωδίας τῷ κυρίῳ. καὶ μεθ' ἕτερα.

Καὶ ἐξαριθμήσεις σεαυτῷ ἑπτὰ ἀναπαύσεις ἐτῶν, ἑπτὰ ἔτη ἑπτάκις, καὶ ἔσονταί σοι ἑπτὰ ἑβδομάδες ἐτῶν ἐννέα καὶ τεσσα- B ράκοντα ἔτη. καὶ διαγγελεῖτε σάλπιγγος φωνῇ ἐν πάσῃ τῇ γῇ ὑμῶν τῷ μηνὶ τῷ ἑβδόμῳ τῇ δεκάτῃ τοῦ μηνός, τῇ ἡμέρᾳ τοῦ ἐξιλασμοῦ διαγγελεῖτε σάλπιγγι ἐν πάσῃ τῇ γῇ ὑμῶν, καὶ ἁγιάσετε τὸ ἔτος τὸ πεντηκοστόν, καὶ διαβοήσετε ἄφεσιν ἐπὶ τῆς γῆς πᾶσι τοῖς κατοικοῦσιν αὐτήν. ἐνιαυτὸς ἀφέσεως σημασία αὕτη ἔσται ὑμῖν. καὶ ἀπελεύσεται ἕκαστος εἰς τὴν κτῆσιν αὐτοῦ, καὶ ἕκαστος εἰς τὴν πατριὰν αὐτοῦ ἀπελεύσεσθε. ἀφέσεως σημασία αὕτη ἔσται ὑμῖν.

Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωϋσῆν ἐν τῇ ἐρήμῳ Σινὰ ἐν τῷ ἔτει τῷ δευτέρῳ ἐξελθόντων αὐτῶν ἐκ γῆς Αἰγύπτου ἐν τῷ μηνὶ τῷ πρώτῳ λέγων, Εἶπον καὶ ποιείτωσαν υἱοὶ Ἰσραὴλ τὸ πάσχα καθ' ὥραν αὐτοῦ C τῇ τεσσαρισκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου πρὸς ἑσπέραν

1. προσοίσετε] οἴσετε V. ib. δεκατῶν V. 2. ἔσονται] ἔσται ὁ ἄρτος ὁ εἷς V. 5. εἰς om. P. 7. μεθ' ἕτερα] XXV. 8. 10. διαγγελήσονται V hic et 12. ib. φωνὴν P. 15. ἀπελεύσεσθε P. 18. καὶ ἐλάλησε] Numer. IX. 1. 19. ἐκ γῆς] ἐξ V. 20. ποιήτωσαν V, ποιησάτωσαν P. ibid. οἱ υἱοὶ P. 21. τεσσαρισκ.] ιδ' P.

habitatione vestra offeretis panes impositionem, duos panes: ex duabus decimis similae erunt, fermentati coquentur primitiarum domino. Et offeretis cum panibus, septem agnos immaculatos anniculos, et vitulum unum ex bobus et arietes duos immaculatos, et erunt holocaustum Domino, et sacrificia eorum, et libationes eorum sacrificium odor suavitatis Domino. Et post alia.

Et numerabis tibi ipsi septem requies annorum septem annos septies: et erunt tibi septem hebdomades, annorum novem, et quadraginta anni. Et annunciabitis tubae vocem in omni terra vestra, mense septimo, decima mensis. Die propitiationis annunciabitis tuba in omni terra vestra: Et sanctificabitis annum quinquagesimum, et clamabitis remissionem in terra, in omnibus habitantibus eam. Annus remissionis significatio haec erit vobis. Et redibitis unusquisque in possessionem suam, et quilibet in familiam suam redibitis. Remissionis significatio haec erit vobis.

Et locutus est Dominus ad Moysen in deserto Sinai, in anno secundo egressorum eorum de terra Aegypti, in mense primo, dicens: *Dic, et faciant filii Israel Pascha juxta tempus suum. Quarta et decima die*

ποιήσετε αὐτὸ κατὰ καιρούς. κατὰ τὸν νόμον αὐτοῦ καὶ κατὰ τὴν σύγκρισιν αὐτοῦ ποιήσετε αὐτό.

Καὶ ἐλάλησε Μωϋσῆς τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ ποιῆσαι τὸ πάσχα. ἐναρχομένου τῇ τεσσαρισκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου ἐν τῇ ἐρήμῳ Σινά, καθὰ συνέταξε κύριος τῷ Μωϋσεῖ, οὕτως ἐποίησαν υἱοὶ Ἰσραήλ. καὶ παρεγένοντο οἱ ἄνδρες οἳ ἦσαν ἀκάθαρτοι ἐπὶ ψυχῇ ἀνθρώπου, καὶ οὐκ ἠδύναντο ποιῆσαι τὸ πάσχα ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. καὶ προσῆλθον ἔναντι Μωϋσεῖ καὶ Ἀαρὼν ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ. καὶ εἶπον οἱ ἄνδρες ἐκεῖνοι πρὸς αὐ-
D *τούς, Ἡμεῖς ἀκάθαρτοι ἐπὶ ψυχῇ ἀνθρώπου, μὴ οὖν ὑστερήσωμεν ὥστε προσενεγκεῖν τὸ δῶρον κυρίου κατὰ καιρὸν αὐτοῦ ἐν*
R 176 *μέσῳ υἱῶν Ἰσραήλ. καὶ εἶπε Μωϋσῆς πρὸς αὐτούς, Στῆτε αὐτοῦ, καὶ ἀκούσομαι τί ἐντελεῖται κύριος περὶ ὑμῶν. καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωϋσῆν λέγων, Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ λέγων, Ἄνθρωπος ἄνθρωπος, ὃς ἐὰν γένηται ἀκάθαρτος ἐπὶ ψυχῇ ἀνθρώπου ἢ ἐν ὁδῷ μακρὰν ὑμῖν ἢ ἐν ταῖς γενεαῖς ὑμῶν, καὶ ποιήσει τὸ πάσχα τῷ κυρίῳ τῷ μηνὶ τῷ β' ἐν τῇ ιδ' ἡμέρᾳ, πρὸς ἑσπέραν ποιήσουσιν αὐτό, ἐπ' ἀζύμων καὶ πικρίδων φάγονται αὐτό. οὐ καταλείψουσιν ἀπ' αὐτοῦ εἰς τὸ πρωΐ, καὶ ὀστοῦν οὐ*
P 75 *συντρίψουσιν ἀπ' αὐτοῦ, κατὰ τὸν νόμον τοῦ πάσχα ποιήσουσιν αὐτό. καὶ ἄνθρωπος ὃς ἐὰν καθαρὸς ᾖ καὶ ἐν ὁδῷ μακρὰν οὐκ*

1. καιρούς] καιρὸν αὐτοῦ P. 2. τὴν om. P. ibid. ποιήσεις P. 4. τεσσαρεσκ. P. ibid. τοῦ πρώτου om. P. 5. τοῦ Σινὰ P. ib. 8. Μωϋσῇ PV. 6. οἱ υἱοὶ P. 8. ἐναντίον P. 10. ὑστερήσομεν P. 12. καὶ om. P et V (?). 13. ἀκούσομεν P. ib. κύριος περὶ ὑμῶν] περὶ ὑμῶν κύριος P. 15. ἂν P. 16. ὑμῖν] ἐν ὑμῖν V. 17. τῷ] ἐν τῷ P. 18. ποιήσουσιν] ποιήσετε V. 21. ἂν P.

mensis primi ad vesperam facietis illud, juxta tempus suum, secundum legem ejus, et juxta comparationem ejus facies illud.

Et locutus est Moyses filiis Israel facere Pascha, incipiente quarta decima die mensis in deserto Sinai, sicut praecepit Dominus Moysi, sic fecerunt filii Israel. Et venerunt viri, qui erant immundi super anima hominis, et non potuerunt facere Pascha in die illa. Et accesserunt coram Moyse, et Aaron in illa die. Et dixerunt viri ad eos: *Nos immundi sumus super anima hominis: non igitur fraudemur ad offerendum donum Domino juxta tempus suum, in medio filiorum Israel?* Et dixit ad eos Moyses: *State ibi, et audiemus quid praecipiet de vobis Dominus.* Et locutus est Dominus ad Moysen, dicens: *Homo, homo, qui fuerit immundus super anima hominis, aut in via longe a vobis, aut in generationibus vestris, et faciet Pascha Domino, in mense secundo in quarta et decima die ad vesperam facient illud: in azymis et herbis amaris comedent illud. Non relinquent ex eo in mane, et os non confringent ex eo: juxta legem Paschae facient illud.* Et *homo qui mundus fuerit, et in via longe*

ἔστιν, καὶ ὑστερήσει τοῦ ποιῆσαι τὸ πάσχα, ἐξολοθρευθήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῆς, ὅτι τὸ δῶρον κυρίῳ οὐ προσήνεγκεν κατὰ τὸν καιρὸν αὐτοῦ, ἁμαρτίαν αὐτοῦ λήψεται ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος. ἐὰν δὲ προσέλθῃ πρὸς ὑμᾶς προσήλυτος ἐν τῇ V 61 γῇ ὑμῶν, καὶ ποιήσει τὸ πάσχα κυρίῳ κατὰ τὸν νόμον τοῦ πάσχα καὶ κατὰ τὴν σύνταξιν αὐτοῦ, οὕτω ποιήσει αὐτό. νόμος εἷς ἔστω ὑμῖν καὶ τῷ προσηλύτῳ καὶ τῷ αὐτόχθονι τῆς γῆς.

Αὗται αἱ ἑορταὶ τῷ κυρίῳ καὶ αὗται ἅγιαι, ἃς καλέσετε αὐτὰς ἐν τοῖς καιροῖς αὐτῶν τῷ πρώτῳ μηνὶ ἐν τῇ τεσσαρισκαιδε- B κάτῃ τοῦ μηνὸς ἀνὰ μέσον τῶν ἑσπερινῶν πάσχα τῷ κυρίῳ, καὶ ἐν τῇ πεντεκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς τούτου ἑορτὴ τῶν ἀζύμων· ἑπτὰ ἡμέρας ἄζυμα φάγεσθε. καὶ ἡ ἡμέρα ἡ πρώτη κλητὴ ἁγία ἔσται ὑμῖν, πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε. καὶ ἡ ἡμέρα ἡ ἑβδόμη κλητὴ ἁγία ἔσται ὑμῖν. πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε.

Εἶτα βουλόμενοι γνῶναι πότε ἔφθασεν ἡ δεκάτη τοῦ πρώτου μηνός, τίθεμεν τὰ ,γωλη΄ ἔτη, καὶ μερίζομεν παρὰ τὸν ιθ΄. ιθ΄ σ΄ γίνονται ,γω΄, ιθ΄ α΄ γίνονται ιθ΄. λοιπὸν ιθ΄. ἔχει δὲ τὸ κατὰ φύσιν ιθ΄ ἔτος ἐπακτὰς λ΄. ταύταις συνάπτομεν τὰς ιγ΄ τὰς πρὸ τῶν φωστήρων καὶ προσελήνους ζ΄ καὶ ἀπὸ κα΄ καὶ αὐ- C τῆς τοῦ μαρτίου μηνός, καθ᾽ ἣν ἡ ἰσημερία γνωρίζεται, ια΄ καὶ

1. τοῦ om. P. 3. αὐτοῦ alterum om. P. 6. οὕτως ποιήσουσιν P. 7. ἔσται P. 8. αὗται] Levit. XXIII. 4. 9. τεσσαρεσκ. P. 11. πρώτῃ καὶ δεκάτῃ P. 16. πόθεν P, πότεν R. 19. συνάπτωμεν PV.

non est, et fraudabitur facere Pascha, exterminabitur anima illa de populo suo: quia donum Domino non obtulit juxta tempus suum: peccatum accipiet homo ille. Si vero accesserit ad vos advena in terra vestra, et faciet Pascha Domino juxta legem Paschae, et juxta ordinem ejus, sic facient illud. Lex una erit vobis et advenae, et indigenae terrae.

Haec festa Domini vocata sancta, quae vocabitis ipsa in temporibus suis. In primo mense, in quarta decima die mensis, inter vespertina Phase Domino. Et in quinta decima die mensis hujus, festum azymorum Domino, septem dies comedetis azyma. Et dies prima vocata sancta erit vobis. Omne opus servile non facietis, Et dies septima vocata sancta erit vobis: omne opus servile non facietis.

Deinde si velimus nosse, quando decima Luna primi mensis inciderit, ponimus annos 3838. quos per 19. dividimus. 19. ducimus in 200. et fiunt 3800, Novendecim duc in monadem, fiunt 19. relinquentur 19. Annus porro naturalis decimus nonus, habet epactas 30. His addamus illas 13. ante luminaria et septem antelunares: praeterea (undecim illas) a 21. Martii mensis, quo die aequinoctium designatur, et novem insuper ex Aprili, fiunt septuaginta. Abjice deinceps bis 30. fiunt 60. remane-

ἀπριλίου θ', γίνονται ο'. ἔκβα βλ', γίνονται ξ'. λοιπὸν ι'. καὶ
R 178 δῆλον ὡς ι' τοῦ πρώτου μηνός, καθ' ὃ τὸ πρῶτον ἐν Αἰγύπτῳ πάσχα ἐπετελεῖτο, καὶ προσετάχθησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ λαβεῖν τὸ πρόβατον καὶ διατηρῆσαι, τῇ θ' ἔφθασεν τοῦ ἀπριλίου μηνός. διὰ τί δὲ ,γωλη' ἐμερίσαμεν, καὶ οὐχὶ τὸ ἓν ἐξελόντες τὰ ,γωλζ' ἐμερίσαμεν; ἐπειδὴ ,γωλη' ἔτει γενέσεως κόσμου εἰσῆλθον πρὸς Φαραὼ Μωϋσῆς καὶ Ἀαρών, καὶ ἀπὸ κα' καὶ αὐτῆς τοῦ μαρτίου μηνὸς ἐπελάβετο τὸ ,γωλθ' ἔτος τοῦ κόσμου. καὶ εἰκότως
D τὰ ,γωλη' μερίζομεν παρὰ τὸν ιθ'.

Εἶτα θέλοντες γνῶναι καὶ πότε γέγονεν ἡ ιδ', καθ' ἣν ἐπετελέσθη τὸ πάσχα, τίθεμεν τὰς τοῦ φύσει ιθ' ἔτους ἐπακτὰς λ' καὶ πρὸ τῶν φωστήρων ιγ' προσελήνους ζ' καὶ ια' τὰς ἀπὸ κα' μαρτίου καὶ ιγ' ἀπριλίου· γίνονται οδ'. ἔξελε βλ', γίνονται ξ'. λοιπὸν ιδ'. καὶ ἔγνωμεν ὡς ἡ ιδ' τῆς σελήνης κατὰ τὸ παρὸν ἔτος ἔφθασεν τῇ ιγ' τοῦ ἀπριλίου μηνός.

Εἶτα θέλοντες γνῶναι καὶ ποία ἡμέρα τῆς ἑβδομάδος ἦν, ὅτε τὸ πρῶτον ἐν Αἰγύπτῳ γέγονε πάσχα, τίθεμεν τὰ ,γωλη' ἔτη.
P 76 τούτοις προσάπτομεν τὸ τέταρτον, γίνονται ,δψϟζ'. μέρισον ἑβδόμου ζ', χ' γίνονται. ,δσ' π', γίνονται φξ'. ζ' ε', γίνονται λε'. λοιπὸν β'. ταύταις πρόσβαλε πρὸ τῶν φωστήρων γ', γίνονται ε', καὶ ια' τὰς ἀπὸ κα' μαρτίου, γίνονται ις'. πρόσβαλε καὶ ἀπριλίου ιγ', γίνονται κθ'. ταύτας εἰς ζ', ζ' δ' γίνονται κη'. λοι-

1. ἀπριλλίου P hic et infra. 2. πάσχον V. 13. βλ'] λβ' V. 16. ποία ἡ ἡμέρα P.

bunt 10. Planum ergo fit decimam Lunam primi mensis, (qua primum in Aegypto Pascha celebrabatur, et jussi sunt filii Israel agnum accipere et servare) in nonum Aprilis mensis incidisse. Sed cur partiti sumus annum mundi 3838. et non potius abjecto uno divisimus 3837? Quia Moyses cum Aarone anno mundi, 3838. ingressus est ad Pharaonem; e a 21. Mensis Martii inchoabat jam annus mundi 3839. Merito ergo 3838. dividimus per 19.

Porro si lubet scire quando 14. Luna extiterit, qua Pascha celebratum est: ponimus illas 30. epactas, quas annus decemnovennalis natura sua habet; et 13. praeterea illas ante luminaria, ac 7. antelunares, illasque 11. a 21. Martii: et 13. Aprilis; fiuntque 74. Abjice bis 30. et erunt 60 relinquenturque 14. Ita discimus, quo pacto 14. Luna praesentis anni in diem 13. mensis Aprilis inciderit.

Insuper si velimus etiam scire, quis ille dies hebdomadis fuerit, quo die primum in Aegypto Pascha institutum est: numeramus annos 3838. His quartam adjicimus partem, existuntque 4797. Duc 7. in 600. prodibunt 4200. Duc 7. in 80. exstabunt 560. Duc 5. in 7. nascentur 35. superant duo: his adjice tres ante luminaria, et erunt 5. undecimque a 21. Martii, erunt 16. Adde ex Aprili 13. erunt 29. Duc 4. in 7. erunt

πὸν α΄. καὶ ἔγνωμεν ὡς ἡ ιδ΄ τοῦ πρώτου μηνὸς τῆς σελήνης, καθ᾽ ἣν πρῶτον τὸ ἐν Αἰγύπτῳ πάσχα ἐπετελέσθη, ἔφθασεν τῇ ιγ΄ τοῦ ἀπριλίου μηνὸς καὶ ἐν ἡμέρᾳ πρώτῃ τῆς ἑβδομάδος.

Μετὰ τὰς ι΄ πληγὰς ἡ κάλυψις τῆς θαλάσσης ἐπὶ Φαραὼ καὶ B ἐπὶ τοὺς Αἰγυπτίους ια΄.

Τὸν Μωϋσῆν μετὰ τὸ ἐπαγαγεῖν αὐτὸν τὰς πληγὰς οἱ Αἰγύπτιοι Ψομ-Θομ-Φαν-Χθὴ προσηγόρευσαν, ὃ ἑρμηνεύεται, ᾧ ἀπεκαλύφθη τὸ μέλλον.

Μωϋσῆς προεφήτευσεν λέγων, Προφήτην ὑμῖν ἀναστήσει κύριος ὁ θεός, ὡς ἐμέ, αὐτοῦ ἀκούσεσθε κατὰ πάντα.

Ἀαρὼν προεφήτευσεν λέγων, Μή μοι ὀργίζου, κύριε· σὺ V 62 γὰρ οἶδας τὸ ὅρμημα τοῦ λαοῦ τούτου· λέγουσι γάρ μοι, Ποίησον ἡμῖν θεούς.

γ΄, δ΄, ε΄, ϛ΄.

ϛ΄ ἔτει τῆς ἐξόδου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ καὶ πϛ΄ Μωϋσέως R 180
Ἀαρὼν ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ πθ΄ ἔτος κατάγων πρῶτος Ἑβραίων C ἀρχιερεὺς κατέστη.

ζ΄, η΄, θ΄, ι΄, ια΄, ιβ΄, ιγ΄, ιδ΄, ιε΄, ιϛ΄, ιζ΄, ιη΄.

Ἑβραίων τὴν ἀρχιερωσύνην δεύτερος διεδέξατο Ἐλεάζαρος υἱὸς Ἀαρών.

2. πρῶτος V, qui voluit fortasse πρώτως. *ib.* πάσχον V. 8. τὸ om. P. 10. κύριος om. P. 11. σὺ] οὐ RV. Exod. XXXII. 22. 15. τῷ ϛ΄ P.

28. relinquitur unum. Intelligitur ergo quemadmodum 14. Luna mensis Anni a m. c. primi, qua primum in Aegypto Pascha celebratum est, in 13. diem Aprilis inciderit, primaque hebdomadis die peractum sit.

Post x. plagas secuta est alia, qua Pharao et Aegyptii mari obruti, eoque contecti perierunt.

Moysen, post inductas ab eo plagas, Aegyptii appellavere Psom-Thom-Phan-Chti, hoc est, cui futura revelata sunt.

Moyses prophetavit, dicens: *Prophetam vobis suscitabit Deus sicuti me: ipsum in omnibus audietis.*

Aaron quoque prophetavit dicens: *Ne irascaris, Domine, mihi: non enim nosti impetum populi hujus. Dicunt enim mihi: fac nobis Deos.*

III. IV. V. VI. 3840.

Hoc anno VI. migrationis filiorum Israel, et anno LXXXVI. Aaron, frater ejus, cum ageret annum LXXXIX. primus Hebraeorum summus pontifex est creatus.

VII. VIII. IX. X. XI. XII. XIII. XIV. XV. XVI. XVII. XVIII.

Summum Pontificatum Hebraeorum excepit Eleasarus, filius Aaron.

ιθ', κ', κα', κβ', κγ', κδ', κε', κς', κζ', κη', κθ', λ', λα', λβ', λγ', λδ', λε', λς', λζ', λη', λθ', μ'.

Εἰς τὸν Μωϋσῆν.

D Οὗτός ἐστιν ὁ μέγας Μωϋσῆς ὁ τῶν παραδόξων σημείων καὶ τεράτων ποιητής, ὁ τῆς κτίσεως κοσμογράφος, ὁ σκιαῖς τοῦ ἀληθινοῦ ἡμῶν ποιμένος Χριστοῦ τετιμημένος καὶ προσώπῳ ὑπὸ θεοῦ δεδοξασμένος, ὁ λόγοις καὶ ἔργοις προμηνύων τὰ τῆς οἰκονομίας τοῦ δεσπότου Χριστοῦ, ἔργοις μὲν ὡς τὸν Ἰσραὴλ ἐκ δουλείας Αἰγυπτίων λυτρώσασθαι, τὸ πάσχα καὶ τὴν πρόσχυσιν τοῦ αἵματος ποιησάμενος, τὴν διάβασιν τῆς θαλάσσης ὡς ἐπὶ βαπτίσματος διὰ τῆς νεφέλης προμηνύων τὴν δόσιν τοῦ νόμου καὶ τῆς ἐρήμου τὴν διαγωγήν, ὡς ἐπὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος καὶ τῆς ἐκ-
P 77 κλησίας προτυπούμενος, τὸν ὄφιν τὸν χαλκοῦν ἐφ' ὑψηλοῦ στήσας, τὸ πάθος τὸ διὰ τοῦ σταυροῦ τοῦ δεσπότου Χριστοῦ προκατήγγελλεν τὴν εἴσοδον τῆς γῆς τῆς ἐπαγγελίας διὰ Ἰησοῦ παραπέμψας τὸ κατοικητήριον τὸ ἐν οὐρανοῖς προεγράφετο, ᾧ τάξις μεσίτου ὑπερφυὴς διὰ πλειόνων θαυμάτων ἱστορουμένη. τί δὲ δεῖ λέγειν καὶ περὶ τῆς σκηνῆς τῆς οὔσης ἐκμαγεῖον παντὸς τοῦ κόσμου, ἐν ᾗ καὶ τὸ ἱλαστήριον ἔθετο, τάξιν ἐπέχον τοῦ δεσπότου Χριστοῦ; ἀλλ' ἵνα μὴ μηκύνωμεν τὸν λόγον, πολλάκις αὐτὰ προειρηκότες, ἐπὶ τὴν προ-

14. προκατήγγελεν P. 15. τῆς alterum om. P. 18. τοῦ om. P. ibid. τὸ om. P. 19. μηκύνωμεν] μείνομεν P.

XIX. XX. XXI. XXII. XXIII. XXIV. XXV. XXVI. XXVII. XXVIII. XXIX. XXX. XXXI. XXXII. XXXIII. XXXIV. XXXV. XXXVI. XXXVII. XXXVIII. XXXIX. XL. XLI. XLII. XLIII. XLIV. XLV. XLVI. XLVII. XLVIII. XLIX. L. LI. LII. LIII. LIV. LV. LVI. LVII. LVIII. LIX.

De Moyse.

Hic est magnus ille Moyses, mirandorum signorum et prodigiorum patrator, qui mundi creationem descripsit: qui Christum verum nostrum Pastorem adumbrare, et Deum videre meruit: qui verbis et factis Christi dispensationem praenuntiavit: ac factis quidem, ut qui Israelitas ab Aegyptiorum servitute liberaverit, Pascha et effusionem sanguinis instituerit: qui per maris factum transitum baptismum expressit: qui per nubem praenuntians legis promulgationem, et vitam in eremo, Spiritus sancti et Ecclesiae formam designavit: qui per serpentem aereum in sublime erectum, Christi Domini per crucem passionem praedixit: qui ingressum in terram Repromissionis, per Jesum filium Nave praemittens, coeleste domicilium descripsit: cui supernaturalis Mediatoris status per plura miracula descriptus est. Quid porro de Tabernaculo dicere attinet, quod mundi totius extitit figura, in quo et propitiatorium collocavit, quod Christi Domini vicem obtinuit? Verum ne diutius sermonem

*φητείαν αὐτοῦ τὴν διὰ τῶν λόγων ἔλθωμεν. λέγει τοίνυν οὕτως.
Προφήτην ὑμῖν ἀναστήσει κύριος ὁ θεὸς ἐκ τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν
ὡς ἐμέ. αὐτοῦ ἀκούσεσθε κατὰ πάντα ὅσα ἂν εἴπῃ πρὸς ὑμᾶς.* B
*ἔσται δέ, πᾶσα ψυχή, ἥτις οὐκ ἀκούει τοῦ προφήτου ἐκείνου, ἐξο-
λοθρευθήσεται ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῆς. καὶ πάλιν αὐτὸς συγγράφει,
ὡς ἀπὸ τοῦ Βαλαὰμ εἰρημένον, Ἀνατελεῖ ἄστρον ἐξ Ἰακώβ, καὶ* R 182
*ἀναστήσεται ἄνθρωπος ἐξ Ἰσραήλ, καὶ θραύσει τοὺς ἄρχοντας
Μωὰβ καὶ ὑποτάξει πάντας τοὺς υἱοὺς Σήθ. υἱοὶ δὲ Σὴθ ὅλος
ὁ κόσμος ἐστί· καὶ οὐχ ἁρμόζει τοῦτο, εἰ μὴ ἐπὶ τοῦ δεσπότου
Χριστοῦ. ὁ γὰρ Σὴθ θεμέλιος ἑρμηνεύεται. ἐπειδὴ οὖν ὁ Καῒν
καὶ τὸ τούτου σπέρμα ἐν τῷ κατακλυσμῷ ὅλον ἀπώλετο, Ἀβὲλ
δὲ ἄπαις νεώτερος ἐτελεύτησεν, τούτων ὁ Σὴθ μεταγενέστερος* C
*ἐγένετο, ἐξ οὗ καὶ ὁ Νῶε καὶ πᾶς ὁ κόσμος κατάγεται, ὥσπερ τις
θεμέλιος τῶν ἀνθρώπων· διὰ τοῦτο ἐκ τῆς αἰτίας ἐνθουσιασθεὶς
αὐτὸν ὁ Ἀδὰμ ἐπωνόμασε Σήθ, ἵνα εἴπῃ ὅλον τὸν κόσμον. τοῦ-
το δὲ ἐπὶ τοῦ Χριστοῦ καὶ μόνου ἁρμόζει, πρὸς ὃν πᾶσα ἡ θεία
γραφὴ ἀφορᾷ.*

Ἰησοῦς Ναυῆ κζ', *ὁμοῦ ,γωδ'.* V 63

α', β', γ', δ' ε'.

Ἦν ἀρχιερεὺς Ἐλεάζαρος, υἱὸς Ἀαρών.

1. *τῶν* om. P. *ibid. λέγει*] Deut. XVIII. 15. 2. *ὑμῶν* om. P. 6. *Ἀβραὰμ* P. Conf. Numer. XXIV. 17. 9. *οὐκ* V. 10. *ὅτι Σὴθ θεμέλιος ἑρμηνεύεται* m. P. 13. *ὁ* alterum om. P.

protrahamus, eadem saepius iterantes, ad illius Prophetiam quam verbis prodidit, deveniamus. Sic igitur ait: *Prophetam suscitabit vobis Dominus Deus ex fratribus vestris, sicuti me. Illum juxta omnia audietis quaecumque dixerit vobis. Erit autem omnis anima, quae non audierit Prophetam illum, exterminabitur de populo suo.* Rursum ipse scribit, velut ab Abraham dictum: *Orietur stella ex Jacob, et consurget homo de Israel, et percutiet Duces Moab, et subjiciet sibi omnes filios Seth.* Nomine porro filiorum Seth, totus mundus intelligitur: neque tamen in Seth id quadrat, sed in Christum Dominum. Seth enim idem valet quod fundamentum. Nam cum Cain et omnis illius posteritas in diluvio perierit, Abel autem absque liberis natu minor vitam finierit, his posterior Seth erat, ex quo et ex Noe et mundus universus propagatus est, factus veluti hominum fundamentum: propterea divino afflatus spiritu Adam eum Seth appellavit, ut isto nomine totum mundum designaret. Illud autem in unicum Christum quadrat, in quem omnis sacra spectat Scriptura.

Jesus Nave, 27. Colliguntur anni 3804.

I. II. III. IV. V.

Eleazarus, Aaronis filius, sumptus erat Pontifex.

D ϛ', ζ'.

Τούτῳ τῷ ἔτει τῆς ἑαυτοῦ ἡγεμονίας διαγαγὼν Ἰησοῦ υἱὸς Ναυῆ τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ εἰς γῆν Χαναὰν δεκάτῃ τοῦ πρώτου μηνὸς διὰ μέσου τοῦ Ἰορδάνου στήσας τοὺς δύο φωστῆρας θεοῦ βουλήσει, πρώτην τε πόλιν τὴν Ἱεριχώ, τῶν τειχέων αὐτῆς πεπτωκότων αὐτομάτως ἄνευ ἀνθρωπίνης καυχήσεως, τὴν Παλαιστινῶν γῆν τῷ Ἰουδαίων ἔθνει διανέμει πρὸς κλῆρον κατὰ φυλήν, κατασκάψας ἐπαρχίας ἑπτὰ καὶ ἐρημώσας βασιλείας κθ' ἐν ἓξ ἔτεσιν· ἐν οἷς καὶ τῆς τῶν Φοινίκων γῆς περιεκράτησεν.

P 78 *Προεφήτευσεν Ἰησοῦς καὶ εἶπεν, Κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν κύριος εἷς ἐστιν ἐν οὐρανῷ ἄνω καὶ ἐπὶ τῆς γῆς κάτω.*

η', θ', ι', ια', ιβ', ιγ', ιδ', ιε', ιϛ', ιζ', ιη', ιθ', κ', κα', κβ', κγ', κδ', κε', κϛ', κζ'.

Μετὰ τελευτὴν Ἰησοῦ ἐξήμαρτεν ὁ λαὸς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ πρὸς τὸν θεόν· καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς κύριος ὁ θεὸς τῷ Χουσαρσαθὲμ βασιλεῖ τῆς Μεσοποταμίας, καὶ ἐδούλευσαν αὐτῷ ἔτη η'.

R 184 *Χουσαρσαθὲμ η', ὁμοῦ ,γϡιβ'.*

α', β', γ', δ', ε', ϛ', ζ', η'.

B *Ἑβραίων τὴν ἀρχιερωσύνην τρίτος διεδέξατο Φινεές.*

Μετὰ τελευτὴν τοῦ Χουσαρσαθὲμ κρατοῦσιν Ἑβραίων ἀλ-

5. *τε τὴν πόλιν* P. 11. *τῆς* om. P. 15. *δουλεία πρώτη* m. R. 21. *δευτέρα δουλεία* m. P.

Anni a m. c.

VI. VII.

Hoc anno Principatus sui Jesus filius Nave cum in Chananaeorum terram decima mensis per medium Jordanem filios Israel deduceret, ac duo coeli luminaria Dei nutu stitisset, primamque urbem Jericho, moenibus illius sponte ac sine vi humana cadentibus, cepisset, Palaestinorum terram Judaeorum genti tributim sorte partitur: provinciis VII. destructis, ac XXIX. regnis intra sexennium desolatis: qua etiam tempestate terram Phoenices obtinuit.

Prophetavit quoque Jesus, et dixit: *Dominus Deus noster Dominus unus est in coelo sursum, et in terra deorsum.*

VIII. IX. X. XI. XII. XIII. XIV. XV. XVI. XVII. XVIII. XIX. XX. XXI. XXII. XXIII. XXIV. XXV. XXVI. XXVII.

Defuncto Jesu, populus filiorum Israel peccavit in Deum: eosque tradidit Dominus Chusarsathem Regi Mesopotamiae, cui annos VIII servierunt.

3921. Chusarsathem, 8. Colliguntur anni 3912.

I. II. III. IV. V. VI. VII. VIII.

Hebraeorum summum Pontificatum tertius obtinuit Phinees.

Post mortem Chusarsathem, Hebraeis, iis subactis, imperarunt alie-

λόφυλοι ἔτη η', ἃ καὶ συνάπτεται τοῖς τοῦ Γοθονιὴλ κατὰ τὰς Ἰουδαίων παραδόσεις. καὶ κεκραξάντων τῶν λαῶν πρὸς τὸν θεὸν ἀνέστησεν αὐτοῖς κύριος ὁ θεὸς ἡγεμόνα τὸν Γοθονιήλ, ἀδελφὸν Χαλὲβ τὸν νεώτερον, ἐκ φυλῆς Ἰούδα. οὗτος παρετάξατο τῷ Χουσαρσαθὲμ βασιλεῖ τῆς Μεσοποταμίας εἰς πόλεμον, καὶ ἔκρινεν αὐτόν, καὶ τὸν λαὸν αὐτοῦ προενόμευσεν, καὶ ἦρξεν Γοθονιὴλ κρίνων τὸν λαὸν ἔτη λβ'. ὁμοῦ ,γϡμδ'.

α', β', γ', δ', ε', ϛ', ζ', η', θ', ι', ια', ιβ', ιγ', ιδ', ιε', ιϛ', C
ιζ', ιη', ιθ', κ', κα', κβ', κγ', κδ', κε', κϛ', κζ', κη', κθ',
λ', λα', λβ'.

Καὶ πάλιν ἐξήμαρτεν ὁ λαὸς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ πρὸς τὸν θεόν. καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς κύριος ὁ θεὸς τῷ Ἐγλὼμ βασιλεῖ Μωαβιτῶν, καὶ ἐδούλευσαν αὐτῷ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἔτη ιη', ὁμοῦ ,γϡξβ'.

α', β', γ', δ', ε', ϛ', ζ', η', θ', ι', ια', ιβ', ιγ', ιδ', ιε', ιϛ', ιζ', ιη'.

Ἐπιστρεψάντων τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ πρὸς τὸν θεὸν ἀνέστησεν D
αὐτοῖς κύριος ὁ θεὸς ἡγεμόνα τὸν Ἀώδ, ἄνδρα ἐκ φυλῆς Ἐφραΐμ· καὶ ἀπέκτεινε τὸν Ἐγλὼμ βασιλέα Μωαβιτῶν. καὶ ἦρξεν τοῦ λαοῦ Ἀὼδ ἐκ φυλῆς Ἐφραΐμ, καὶ ἐδούλευσαν αὐτῷ ἔτη νϛ'.

Ἀὼδ νϛ', ὁμοῦ ,δι η'.

3. κατὰ τούτους τοὺς χρόνους Προμηθεὺς μυθεύεται σοφὸς ὢν ἐν παιδείᾳ, ἐν ᾗ τοὺς ἀνθρώπους ἀπὸ ἰδιωτείας μετέπλασεν. m. P. 6. ἔκρινεν] ἐνίκησεν P sola. 12. γ' δουλεία m. P.

nigenae annis VIII. qui annis Gothoniel adjunguntur, juxta Hebraeorum traditiones. Clamantibus autem ad Deum populis, suscitavit illis Dominus Deus Gothoniel, fratrem Chaleb natu minorem, ex tribu Juda. Hic cum Chusarsathem Rege Mesopotamiae bello congressus, eum devicit, ac illius exercitum est depraedatus: et judicavit Gothoniel populum annis XXXII. Colliguntur anni II. MDCCCCXLIV.

I. II. III. IV. V. VI. VII. VIII. IX. X. XI. XII. XIII. XIV. XV. XVI. XVII. XVIII. XIX. XX. XXI. XXII. XXIII. XXIV. XXV. XXVI. XXVII. XXVIII. XXIX. XXX. XXXI. XXXII.

Et rursum peccavit populus filiorum Israel adversus Deum: et tradidit illos Dominus Deus Eglom Moabitarum Regi, et servierunt ei filii Israel annis XVIII. Colliguntur anni II. MDCCCCLXII.

I. II. III. IV. V. VI. VII. VIII. IX. X. XI. XII. XIII. XIV. XV. XVI. XVII. XVIII.

Reversis ad Dominum Deum filiis Israel, suscitavit illis Dominus Deus ducem Aod, ex tribu Ephraim, qui occiso Eglom Rege Moabitarum, imperavit populo Aod, ex tribu Ephraim, cui servierunt annos LVI.

Aod, 56. Colliguntur anni 4018.

α΄, β΄, γ΄, δ΄, ε΄, ϛ΄, ζ΄, η΄, θ΄, ι΄, ια΄, ιβ΄, ιγ΄, ιδ΄, ιε΄, ιϛ΄, ιζ΄,
V 64 ιη΄, ιθ΄, κ΄, κα΄, κβ΄, κγ΄, κδ΄, κε΄, κϛ΄, κζ΄, κη΄, κθ΄, λ΄, λα΄,
P 79 λβ΄, λγ΄, λδ΄, λε΄, λϛ΄, λζ΄, λη΄, λθ΄, μ΄, μα΄, μβ΄, μγ΄, μδ΄,
με΄, μϛ΄, μζ΄, μη΄, μθ΄, ν΄, να΄, νβ΄, νγ΄, νδ΄, νε΄, νϛ΄.

R 186 Ἦν ἀρχιερεὺς Ἀβιούδ.

Μετὰ τελευτὴν Ἀὼδ τοῦ κριτοῦ ἔκρινεν ὁ υἱὸς αὐτοῦ Σεμεγὰρ τὸν λαὸν τῶν υἱῶν Ἰσραήλ.

Σεμεγὰρ κδ΄, ὁμοῦ ͵δμβ΄.

α΄, β΄, γ΄, δ΄, ε΄, ϛ΄, ζ΄, η΄, θ΄, ι΄, ια΄, ιβ΄, ιγ΄, ιδ΄, ιε΄, ιϛ΄, ιζ΄, ιη΄, ιθ΄, κ΄, κα΄, κβ΄, κγ΄, κδ΄.

Ἦν ἀρχιερεὺς Βοκχεί.

B *Μετὰ τὸ ἀποθανεῖν Ἀὼδ καὶ Σεμεγὰρ ἐξήμαρτεν ὁ λαὸς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ, καὶ παρεδόθησαν ὑπὸ κυρίου τῷ Ἰαβεὶς βασιλεῖ τῶν Χαναναίων, καὶ ἐδούλευσαν αὐτῷ ἔτη κ΄.*

Ἰαβεὶς κ΄, ὁμοῦ ͵δξβ΄.

α΄, β΄, γ΄, δ΄, ε΄, ϛ΄, ζ΄, η΄, θ΄, ι΄, ια΄, ιβ΄, ιγ΄, ιδ΄, ιε΄, ιϛ΄, ιζ΄, ιη΄, ιθ΄, κ΄.

Ἐν τοῖς χρόνοις τούτοις προεφήτευσεν Δεββώῤῥα, γυνὴ Λαφιδὼ ἐκ φυλῆς Ἐφραίμ, καὶ εἶπεν, Οὐκ ἰδοὺ κύριος ἐξελεύσεται

6. *Ἀὼδ* om. R. 12. *δ΄ δουλεία* m. P. 19. *Δεβώῤῥα* V.

Anni am. c. I. II. III. IV. V. VI. VII. VIII. IX. X. XI. XII. XIII. XIV. XV. XVI. XVII. XVIII. XIX. XX. XXI. XXII. XXIII. XXIV. XXV. XXVI. XXVII. XXVIII. XXIX. XXX. XXXI. XXXII. XXXIII. XXXIV. XXXV. XXXVI. XXXVII. XXXVIII. XXXIX. XL. XLI. XLII. XLIII. XLIV. XLV. XLVI. XLVII. XLVIII. XLIX. L. LI. LII. LIII. LIV. LV. LVI.

Summus Pontifex erat Abiud.

Post mortem Aod Judicis, illius filius Semegar Populum filiorum Israel judicavit.

Semegar, 24. Colliguntur anni 4042.

4019. I. II. III. IV. V. VI. VII. VIII. IX. X. XI. XII. XIII. XIV. XV. XVI. XVII. XVIII. XIX. XX. XXI. XXII. XXIII. XXIV.

Summus Pontifex erat Bocchi.

Postquam mortui sunt Aod et Semegar, peccavit populus filiorum Israel coram Domino Deo, et traditi sunt a Domino Jabis Regi Chananaeorum, et servierunt illi annos XX.

Jabis, 20. Colliguntur anni 4062.

I. II. III. IV. V. VI. VII. VIII. IX. X. XI. XII. XIII. XIV. XV. XVI. XVII. XVIII. XIX. XX.

Iisdem annis, prophetavit Deborra, uxor Laphido, ex tribu Ephraim, et dixit: *Nunquid ecce Dominus egredietur post te, et expugnabit adver-*

ὄπισθέν σου καὶ πολεμήσει τοὺς ἀντιδίκους σου; καὶ δι' αὐτῆς ἡγήσατο τῆς στρατιᾶς τοῦ λαοῦ Βαρὰχ ὁ υἱὸς Ἀμινοὲμ ἐκ φυλῆς Νεφθαλεὶμ, ὃς παραταξάμενος τῷ Σισάρᾳ τῷ ἄρχοντι τῆς στρατιᾶς τοῦ Ἰαβεὶς ἐνίκησεν αὐτόν, καὶ ἦρξεν αὐτῶν Δεββώῤῥα διακρίνουσα ἔτη μ'. C

Δεββώῤῥα μ', *ὁμοῦ ,δρβ'.*

α'.

Δεβώῤῥα ἐκ φυλῆς Ἐφραῒμ, γυνὴ Λαφιδώ, καὶ Βαρὰχ ὁ τοῦ Ἀμινοὲμ φυλῆς Βενιαμὶν πνεύματι θεοῦ προαχθέντες καὶ παραταξάμενοι τῷ Σισάρᾳ στρατηγῷ Ἰαβεὶς, ἀπέκτειναν αὐτὸν σὺν πολλῷ πλήθει ἀλλοφύλων, καὶ ἐννακόσια ἅρματα σιδηρᾶ κατεδυνάστευσαν τοῦ Σισάρα. οὗτος δὲ διωκόμενος ὑπὸ Δεβώῤῥας καὶ Βαρὰχ ὁ Σισάρα ἀναιρεῖται ὑπὸ Ἰαήλ, γυναικὸς Ἀδὲρ τοῦ Κιναίου, πάσσαλον αὐτῆς λαβούσης ἀπὸ τοῦ τοίχου, καὶ κολλησάσης κατὰ τοῦ κροτάφου αὐτοῦ καθεύδοντος, καὶ διαδύντος εἰς τὴν γῆν τοῦ αὐτοῦ πασσάλου. ἦν δὲ ποτισθεὶς γάλακτι, συνεχόμενος ἀφορήτῳ δίψει. D

β', γ', δ', ε', ς', ζ', η', θ', ι', ια', ιβ', ιγ', ιδ', ιε', ις'.

Τούτῳ τῷ ἔτει τὸ Ἴλιον ὑπὸ Ἴλου ἐκτίσθη. [καὶ Ἀσκληπιὸς τὴν ἰατρικὴν μετῄει.] R 188

2. τοῦ om. P. *ibid.* Βαρούχ P. 4. Δεβώρα V. 6. Δεββώρα V, Δεβώῤῥα P. 10. ἀπέκτεινεν P. 11. κατεδυνάστησαν P. 15. καταδυέντος P. 18. β'] α', β' P. 19. καὶ — μετῄει om. V. 20. μετίει P.

sarios tuos? Illiusque consilio Barach filius Aminoem, ex tribu Nephtalim, exercitum populi eduxit, qui cum Sisara Duce exercitus Jabis congressus, illum vicit, et imperavit iis Deborra, judicavitque annos XL.

Deborra, 40. Colliguntur anni 4102.

I.

Deborra, ex tribu Ephraim, uxor Laphido, et Barach, filius Aminoem, ex tribu Benjamin, Dei spiritu deducti, et cum Sisara Duce Jabis congressi, illum cum ingenti alienigenarum multitudine interfecerunt, et nongentos Sisarae currus ferreos ceperunt. Hic Sisara, dum eum persequerentur Deborra et Barach, occiditur a Jael uxore Ader Cynaei, arrepto illius clavo, et in dormientis tempora adacto, ipsoque clavo in terram usque defixo: lac enim biberat, cum intoleranda premeretur siti.

II. III. IV. V. VI. VII. VIII. IX. X. XI. XII. XIII. XIV. XV. XVI.

Hoc anno Ilium ab Ilio conditum est: et Aesculapius medicinae scientiam profitetur.

ιζ', ιη', ιθ', κ', κα', κβ', κγ', κδ', κε', κϛ', κζ', κη', κθ', λ', λα', λβ', λγ', λδ', λε', λϛ', λζ', λη', λθ', μ.

P 80 Μετὰ τὸ ἀποθανεῖν Δεββώῤῥαν καὶ Βαρὰχ ἐξήμαρτεν πάλιν ὁ λαὸς ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ, καὶ παρεδόθησαν τῷ Ὠρὴβ καὶ Ζὴβ τοῖς ἄρχουσι τῶν Μαδιηναίων, καὶ ἐδούλευσαν αὐτοῖς ἔτη ζ'.

Ὠρὴβ καὶ Ζὴβ ζ', ὁμοῦ ,δρθ'.

α', β', γ', δ', ε', ϛ', ζ'.

Ἐπὶ τούτων ἐξανέστησεν ὁ θεὸς τὸν Γεδεὼν ἐκ φυλῆς Μανασσῆ, ἔχοντα τριακοσίους ἄνδρας, καὶ ἀπώλεσε τὸν Ὠρὴβ καὶ
V 65 τὸν Ζὴβ τοὺς ἄρχοντας τῶν Μαδιηναίων καὶ δώδεκα μυριά-
B δας τῶν ἀλλοφύλων, καὶ ἦρξε Γεδεὼν τοῦ λαοῦ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ὁ ἐκ φυλῆς Μανασσῆ ἔτη μ'.

Γεδεὼν μ', ὁμοῦ ,δρμθ'.

α', β', γ'.

Κύζικος Ἑλλησπόντου καὶ Ἀσίας μητρόπολις ὑπὸ Κυζίκου ἐκτίσθη μετὰ λδ' ἔτη τοῦ τὸ Ἴλιον κτισθῆναι.

δ', ε', ϛ', ζ', η'.

Τύρος ἐκτίσθη πρὸ τοῦ ἐν Ἱεροσολύμοις νεὼ ἔτεσι τριακοσίοις πεντήκοντα καὶ ἑνί.

3. Δεβώῤῥαν P. ib. ε' δουλεία m. P. 4. τοῦ κ. θεοῦ P. 11. τὸν om. P. ib. μυριάδας] φκ' χιλιάδας m. P. ρκ' χιλιάδας m. V. 16. περὶ Κυζίκου praefigit R. ib. Κυζικίου V. 19. περὶ πόλεως Τύρου praefigit R.

Anni a m. c.
4079. XVII. XVIII. XIX. XX. XXI. XXII. XXIII. XXIV. XXV. XXVI. XXVII. XXVIII. XXIX. XXX. XXXI. XXXII. XXXIII. XXXIV. XXXV. XXXVI. XXXVII. XXXVIII. XXXIX. XL.

Postquam Deborra et Barach e vita excessere, peccavit rursum populus adversus Dominum Deum: et traditi sunt Oreb et Zeb ducibus Madianitarum, et servierunt illis annos VII.

Oreb et Zeb, 7. Colliguntur anni 4109.

I. II. III. IV. V. VI. VII.

His regnantibus, suscitavit Deus Gedeon ex tribu Manasse, habentem trecentos viros, et exterminavit Oreb et Zeb duces Madianitarum, et centum viginti millia alienigenarum, et regnavit Gedeon ex tribu Manasse super populum filiorum Israel annos XL.

Gedeon, 40. Colliguntur anni 4149.

I. II. III.

Cyzicus. Hellesponti et Asiae Metropolis, a Cyzico condita est, postquam conditum est Ilium annis XXXIV.

IV. V. VI. VII. VIII.

Tyrus condita est ante templum Hierosolymitanum annis CCCLI.

ϑ', ι', ια', ιβ', ιγ', ιδ', ιε', ις', ιζ', ιη', ιϑ', κ', κα', κβ', κγ', κδ', κε', κς', κζ', κη', κϑ', λ', λα'. C

Γεδεὼν καθελὼν τὸ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ θυσιαστήριον τοῦ Βαὰλ τυγχάνον, πνεῦμά τε κυρίου λαβὼν καὶ πίστιν διὰ σημείων τοῦ πόκου, ἔχων τετρακοσίους ἄνδρας ἐξέκοψε τῶν Μαδιηναίων δυοκαίδεκα μυριάδας.

λβ', λγ', λδ', λε', λς', λζ', λη', λϑ', μ'.

Μετὰ τελευτὴν Γεδεὼν τοῦ κριτοῦ ἔκρινε τὸν λαὸν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ Ἀβιμέλεχ ὁ ἐκ παλλακῆς υἱὸς αὐτοῦ ἔτη τρία.

Ἀβιμέλεχ γ', ὁμοῦ ,δρνβ'. R 190 D

α', β', γ'.

Οὗτός ἐστιν Ἀβιμέλεχ ὁ φονεύσας τοὺς ἑβδομήκοντα ἀδελφοὺς αὐτοῦ καὶ τυραννίδι ἑαυτὸν βασιλέα καταστήσας καὶ τὸν λαὸν εἰς τὸν κατ' ἀλλήλων πόλεμον καταστήσας.

Μετὰ τελευτὴν Ἀβιμέλεχ τοῦ κριτοῦ ἦρξεν Θωλᾶ κριτής, υἱὸς Φιλὰ τοῦ ἐκ Χαῤῥὰν ἐκ φυλῆς Ἐφραΐμ.

Θωλᾶ κγ', ὁμοῦ ,δροε'.

α', β', γ', δ'.

Ἑβραίων ἀρχιερεὺς Ὀζεί.

ε', ς'.

14. εἰς τὸν om. R.

Anni a m. c.

IX. X. XI. XII. XIII. XIV. XV. XVI. XVII. XVIII. XIX. XX. XXI. XXII. XXIII. XXIV. XXV. XXVI. XXVII. XXVIII. XXIX. XXX. XXXI.

Gedeon everso quod Baali pater erexerat altari, Dominique accepto Spiritu, ac per velleris signa spe erectus, cum trecentos duntaxat viros haberet, Madianitarum centum viginti millia delevit.

XXXII. XXXIII. XXXIV. XXXV. XXXVI. XXXVII. XXXVIII. XXXIX. XL.

Post mortem Gedeon Judicis, Abimelech, illius ex concubina filius, populum filiorum Israel judicavit annis III.

Abimelech, 3. Colliguntur anni 4152. 4150.

Hic est ille Abimelech, qui LXX. fratres suos interfecit, Regemque seipsum per tyrannidem constituit, et ut populus invicem bellum gereret effecit.

Post mortem Abimelech Judicis, regnavit Thola Judex filius Phila, ex Charran, ex tribu Ephraim.

Thola, 23. Colliguntur anni 4175.

I. II. III. IV.

Hebraeorum Pontifex Ozi.

V. VI.

P 81 Μεθ' ὃν οἱ ἐκ τοῦ οἴκου Ἰθάμαρ διεδέξαντο τὴν ἀρχιερωσύνην, πρώτου παραλαβόντος αὐτὴν Ἠλεὶ τοῦ κριτοῦ.

ζ', η', θ', ι', ια', ιβ', ιγ', ιδ', ιε', ιϛ', ιζ', ιη', ιθ', κ', κα', κβ', κγ'.

Μετὰ Θωλᾶ πάλιν ἀνέστη Ἰαεὶρ ὁ Γαλααδίτης ἐκ φυλῆς Μανασσῆ, καὶ αὐτὸς ἔκρινε τὸν Ἰσραὴλ ἔτη κβ'.

Ἰαεὶρ κβ', ὁμοῦ ,δρϟζ'.

α', β', γ', δ', ε', ϛ', ζ', η', θ', ι', ια', ιβ', ιγ', ιδ', ιε', ιϛ', ιζ', ιη', ιθ', κ', κα', κβ'.

B Μετὰ τοῦτον ἐξήμαρτεν ὁ λαὸς πάλιν ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ, καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς κύριος ὁ θεὸς τοῖς Ἀμμανίταις, καὶ ἐδούλευσαν αὐτοῖς ἔτη ιη',

ὁμοῦ ,δσιε'.

α', β', γ', δ', ε', ϛ', ζ', η', θ', ι', ια', ιβ', ιγ', ιδ', ιε', ιϛ', ιζ', ιη'.

Καὶ κεκράξαντος τοῦ λαοῦ πρὸς τὸν θεὸν ἀνέστησεν αὐτοῖς κύριος ὁ θεὸς ἡγεμόνα τὸν Ἰεφθαὲ τὸν Γαλααδίτην ἐκ φυλῆς Μανασσῆ, ὃς ἐξεπολέμησε τοὺς ἀλλοφύλους, καὶ ἐῤῥύσατο αὐτοὺς ἐκ τῆς δουλείας τῶν Ἀμμανιτῶν, καὶ ἔκρινε τὸν λαὸν τῶν
C υἱῶν Ἰσραὴλ ἔτη ϛ'.

V 66 Ἰεφθαὲ ϛ', ὁμοῦ ,δσκα'.

7. ϛ' δουλεία m. P.

Post quem qui ex domo Ithamar erant Pontificatum excepere, horum primo illum obtinente Heli Judice.

VII. VIII. IX. X. XI. XII. XIII. XIV. XV. XVI. XVII. XVIII. XIX. XX. XXI. XXII. XXIII.

Post Thola, rursum surrexit Jair Galaadites, ex tribu Manasse: et ipse judicavit Israel ann. XXII.

Jair, 22. Colliguntur anni 4197.

I. II. III. IV. V. VI. VII. VIII. IX. X. XI. XII. XIII. XIV. XV. XVI. XVII. XVIII. XIX. XX. XXI. XXII.

Post hunc peccavit populus rursum coram Domino Deo, et tradidit illos Dominus Deus Ammanitis, et servierunt illis annis XVIII. Colliguntur anni 4215.

I. II. III. IV. V. VI. VII. VIII. IX. X. XI. XII. XIII. XIV. XV. XVI. XVII. XVIII.

Et clamante populo ad Deum, suscitavit illis Dominus Deus ducem Jephthae Galaaditam, ex tribu Manasse, qui debellavit alienigenas, et liberavit eos ex servitute Ammanitarum, et judicavit populum filiorum Israel ann. VI.

Jephthae, 6. Colliguntur anni 4221.

α'.

Οὗτος ὁ Ἰεφθαὲ κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος αὐτοῦ μέλλων Ἀμμα-
νίταις πολεμεῖν ηὔξατο, ἐὰν νικήσῃ, τὸν ὑπαντήσαντα αὐτῷ
πρῶτον ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ θυσίαν αὐτὸν προσενεγκεῖν τῷ θεῷ. R 192
καὶ νικήσαντος αὐτοῦ συνήντησεν αὐτῷ ἡ μονογενὴς αὐτοῦ θυ-
γάτηρ, ἥντινα μετὰ δύο μῆνας πενθήσασαν τὴν ἑαυτῆς παρθε-
νίαν ἔθυσεν· εἰς ὃν τύπον εἰσέτι καὶ νῦν αἱ τῶν Ἑβραίων παρ-
θένοι, ὅσαι ἂν εὑρεθῶσι, κατ' ἐνιαυτὸν τελοῦσι θρῆνον.

β', γ', δ', ε', ς'.

Μετὰ τὴν τελευτὴν Ἰεφθαὲ ἦρξεν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ Ἐσσεβὼν ἐκ Βηθλεὲμ ἐκ φυλῆς Ἰούδα, καὶ αὐτὸς ἔκρινεν τὸν Ἰσραὴλ ἔτη ἑπτά.

Ἐσσεβὼν ζ', ὁμοῦ ,δσκη'.

α', β', γ', δ', ε', ς', ζ'.

Μετὰ τελευτὴν Ἐσσεβὼν ἦρξεν τοῦ Ἰσραὴλ Αἰαλὼν ὁ Ζα- D
βουλωνίτης, καὶ αὐτὸς ἔκρινε τὸν Ἰσραὴλ ἔτη ι'.

Αἰαλὼν ι', ὁμοῦ ,δσλη'.

α', β', γ', δ', ε', ς', ζ', η', θ', ι'.

Μετὰ τὴν τελευτὴν Αἰαλὼν ἦρξε τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ Λαβδὼν P 82
ὁ υἱὸς Ἀελὴμ ὁ Φαραθωνίτης ἐκ φυλῆς Ἐφραΐμ, καὶ αὐτὸς
ἔκρινε τὸν Ἰσραὴλ ἔτη η'.

2. ὁ om. P. 3. ὑπαντήσοντα V. 7. εἰς ὃν] ἧς τὸν RV. 11. ἐκ Β.] ἐν Β. RV. 15. Αἰαλὼν] Ἰαλὼν hic et infra V.

I. Anni a m. c.

Hic Jephthae, anno I. illius, bello aggressurus Ammonitas, vovit si vinceret, primum sibi e domo sua occurrentem Deo se in sacrificium oblaturum. Eoque victoriam adepto, occurrit ipsi filia unica, quam post duos menses, ubi suam illa deplorasset virginitatem, immolavit. In cujus symbolum ad hunc usque diem Hebraeorum virgines, quotquot reperiuntur, quotannis luctum peragunt.

II. III. IV. V. VI. 4217.

Post mortem Jephthae, imperavit filiis Israel Essebon ex Bethleem, ex tribu Juda, et judicavit Israel ann. VII.

Essebon, 7. Colliguntur anni 4228.

I. II. III. IV. V. VI. VII.

Post mortem Essebon, imperavit Israel Aealon Zabulonites, ipseque judicavit Israel ann. X.

Aealon, 10. Colliguntur anni 4238.

I. II. III. IV. V. VI. VII. VIII. IX. X.

Post mortem Aealon, imperavit filiis Israel Labdon filius Aelim, Pharaonites, ex tribu Ephraim, et ipse judicavit Israel annis VIII.

Λαβδὼν η', ὁμοῦ ,δσμϛ'.

α', β', γ'.

Τρίτῳ ἔτει τοῦ Λαβδὼν τὸ Ἴλιον ἥλω.

δ', ε', ϛ', ζ', η'.

Οὗτος ὁ Λαβδὼν ἔσχεν υἱοὺς τριάκοντα καὶ ἐκγόνους τριάκοντα.

Μετὰ τελευτὴν τοῦ Λαβδὼν ἐξήμαρτεν πάλιν ὁ λαὸς ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ, καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς τοῖς Φυλιστιείμ, καὶ ἐδούλευσαν αὐτοῖς ἐπὶ ἔτη μ'.

B Φυλισταῖοι ἔτη μ', ὁμοῦ ,δσπϛ'.

α', β', γ', δ', ε', ϛ', ζ', η', θ', ι', ια', ιβ', ιγ', ιδ', ιε', ιϛ', ιζ', ιη', ιθ', κ', κα', κβ', κγ', κδ', κε', κϛ', κζ', κη', κθ', λ', λα', λβ', λγ', λδ', λε', λϛ', λζ', λη', λθ', μ'.

R 194 Καὶ ἐπιστρεψάντων τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ πρὸς τὸν θεὸν ἀνέστησεν αὐτοῖς ὁ θεὸς ἡγεμόνα τὸν Σαμψὼν υἱὸν Μανωὲ ἐκ φυλῆς Δάν, ὃς ἐξεπολέμησεν τοὺς ἀλλοφύλους ἐν ἰσχύϊ μεγάλῃ, καὶ αὐτὸς ἔκρινεν τὸν Ἰσραὴλ ἔτη κ'.

Σαμψὼν κ', ὁμοῦ ,δτϛ'.

C α', β', γ', δ', ε', ϛ', ζ', η', θ', ι', ια', ιβ', ιγ', ιδ', ιε', ιϛ', ιζ', ιη', ιθ', κ'.

Τὸν Σαμψὼν υἱὸν Μανωὲ ἐκ φυλῆς Δὰν ἰσχύϊ διάσημον

7. ζ' δουλεία m. P. 9. ἐδούλευσεν V. 10. Φυλιστηαῖοι V. 20. ιθ'] ιη' V.

Labdon, 8. Colliguntur anni 4246.

I. II. III.

Anno III. Labdon, captum est Ilium.

IV. V. VI. VII. VIII.

Hic Labdon habuit filios XXX. et nepotes XXX.

Post mortem Labdon, peccavit rursum populus in conspectu Domini Dei, et tradidit illos Philistiim, et iis servierunt per annos XL.

Philistaei, an. 40. Colliguntur anni 4286.

I. II. III. IV. V. VI. VII. VIII. IX. X. XI. XII. XIII. XIV. XV. XVI. XVII. XVIII. XIX. XX. XXI. XXII. XXIII. XXIV. XXV. XXVI. XXVII. XXVIII. XXIX. XXX. XXXI. XXXII. XXXIII. XXXIV. XXXV. XXXVI. XXXVII. XXXVIII. XXXIX. XL.

Reversis filiis Israel ad Deum, suscitavit illis Deus ducem Sampson, filium Manoe, ex tribu Dan, qui alienigenas magna virtute debellavit, ipseque judicavit Israel annis XX.

Sampson, 20. Colliguntur anni 4306.

I. II. III. IV. V. VI. VII. VIII. IX. X. XI. XII. XIII. XIV. XV. XVI. XVII. XVIII. XIX. XX.

Sampson Manoe filium, ex tribu Dan, virium robore fuisse famosum

γεγονέναι φασί, τὸν πολεμήσαντα τοὺς ἀλλοφύλους, καὶ παρά τισι τὰς πράξεις αὐτοῦ παραβάλλεσθαι ταῖς τοῦ Ἡρακλέους φασί. θηράσας γὰρ ἀλώπεκας τριακοσίους, καὶ ταῖς κέρκοις αὐτῶν λαμπάδας ἐξημμένας προσδήσας, ἐνέπρησε τῶν ἀλλοφύλων τοὺς ἀμπελῶνας καὶ σπόριμα. οἱ δὲ ἀλλόφυλοι ἐπιστρατεύσαντες τῷ Ἰσραὴλ ἔκδοτον αὐτὸν ἐξήτουν γενέσθαι· συλλαβόμενοι [V 67] *δὲ αὐτὸν δέσμιον ἀπήγαγον. ὁ δὲ διαῤῥήξας τὰ κῶλα τῶν δεσμῶν, συντυχὼν σιαγόνι ὄνου, ἀπέκτεινεν αὐτῶν χιλίους, καὶ* [D] *διεσώθη. καὶ διψήσας τὸν θεὸν ἐπεκαλέσατο. καὶ διαῤῥήξας τὸν ἐν τῇ σιαγόνι ὅλμον, ἀνέβλυσε πηγή. εἶτα ἐν Γάζῃ συγκλεισθέντα αὐτὸν, καὶ ἀποκλεισάντων τὴν πόλιν τῶν ἀλλοφύλων, ἐλπιζόντων τε ἔχειν αὐτὸν ἐν φρουρᾷ, τῇ νυκτὶ κεκλεισμένων τῶν πυλῶν διαῤῥήξας τὰ δεσμὰ ἐξῆλθεν, συνήθειαν ἔχων πρός τινα πόρνην Δαλιδὰν ὀνόματι, κἀκεῖσε γίνεται τοῖς σατράπαις τῶν ἀλλοφύλων, καὶ ἡ διὰ τῆς κόμης αὐτοῦ ἰσχὺς φανερὰ τούτοις γίνεται. καὶ ὑπνώσαντος αὐτοῦ καὶ ξυρηθέντος τὴν κεφαλὴν ἀπὸ* [P 83] *τῆς Δαλιδᾶς, ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ ἐμαράνθη. συλλαβόμενοί τε οἱ ἀλλόφυλοι καὶ ἐκκόψαντες αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμοὺς, κατήγαγον εἰς Γάζαν, καὶ πεδήσαντες αὐτὸν εἰς μύλωνα καθεῖρξαν. εἶτα ἑορτάζοντες προήνεγκαν αὐτὸν ἐμπαίζειν αὐτῷ. ὁ δὲ ἀξιώσας τὸν χειραγωγὸν αὐτοῦ συνάψαι αὐτὸν τοῖς κίοσιν, ὡς κεκμηκότα, συνηγμένων τῶν ἀλλοφύλων ἀμφὶ τοὺς ͵γ, εὐξάμενος ἐκδίκησιν*

2. ταῖς] τὰς V. ibid. Ἡρακλέως PV. 6. ἐξήτουν — αὐτὸν om. P. 8. σιαγῶνι PV. 10. σιαγῶνι P. 15. ἡ om. P. 16. ξυριθέντος V, ξυρισθέντος P. 20. προήνεγκεν — συμπαίζειν P.

ferunt, illum scilicet qui alienigenas debellavit: adeo ut non desint, qui illius facinora Herculis certaminibus aequiparari dixerint. Cum enim trecentas vulpes venando cepisset, earum caudis alligatis facibus accensis, alienigenarum vineas ac segetes combussit. Alienigenae vero illato Israelitis bello, sibi deditum, vinctum abduxere. Is autem disruptis vinculorum nodis, cum in asini maxillam incidisset, horum mille interfecit, salvusque evasit. Porro cum sitiret, Deum invocavit, confractoque in maxilla molari dente, fons scaturiit. Postea Gazae inclusus, urbis januis ab allophylis obseratis, cum illum in custodia habere se putarent, disruptis clausarum forium repagulis, noctu exivit, cum meretrice quadam, cui Dalila nomen erat, consuesse solens, ubi in alienigenarum Principum potestatem venit, cum totum in coma virium illius robur esse accepissent. Eo quippe dormiente, detonso a Dalila capite, robur ipsum emarcuit. Ab allophylis igitur comprehensus, oculis prius evulsis, Gazam deductus, vinctusque in pistrino conclusus est. Deinde cum diem festum ii agerent, quo ipsi illuderent, hunc adducendum curavere, qui rogato ductore suo ut se defessum ad columnas applicaret, tribus alienigenarum

παρὰ θεοῦ, ἐπεσπάσατο τοὺς κίονας, καὶ διεφθάρη σὺν τοῖς ἀλλοφύλοις, πλείονας θανατώσας τελευτῶν ἤπερ ἀποκτείνας ζῶν.

B Μετὰ τελευτὴν Σαμψὼν ἀναρχίας καὶ εἰρήνης μʹ, ὁμοῦ ,δτμςʹ.

R 196 αʹ, βʹ, γʹ, δʹ, εʹ, ςʹ, ζʹ, ηʹ, θʹ, ιʹ, ιαʹ, ιβʹ, ιγʹ, ιδʹ, ιεʹ, ιςʹ, ιζʹ, ιηʹ, ιθʹ, κʹ, καʹ, κβʹ, κγʹ, κδʹ, κεʹ, κςʹ, κζʹ, κηʹ, κθʹ, λʹ, λαʹ, λβʹ, λγʹ, λδʹ, λεʹ, λςʹ, λζʹ, ληʹ, λθʹ, μʹ.

Μετὰ ταῦτα ἔκρινε τὸν Ἰσραὴλ Ἠλεὶ ὁ μέγας ἱερεύς, καθ' ὃν ἡ πρώτη τῶν βασιλειῶν παρὰ τοῖς Ἑβραίοις καὶ χριστιανοῖς ἱστορεῖται. μετὰ γὰρ τοὺς κριτὰς ἦρξεν Ἠλεὶ ὁ ἱερεὺς καὶ ἔκρινε
C τὸν Ἰσραὴλ ἔτη μʹ.

Ἠλεὶ ὁ ἱερεὺς μʹ, ὁμοῦ ,δτπςʹ.

αʹ, βʹ, γʹ, δʹ, εʹ, ςʹ, ζʹ, ηʹ, θʹ, ιʹ, ιαʹ, ιβʹ, ιγʹ, ιδʹ, ιςʹ, ιζʹ, ιηʹ, ιθʹ, κʹ, καʹ, κβʹ, κγʹ, κεʹ, κςʹ, κζʹ, κηʹ, κθʹ, λʹ, λαʹ, λβʹ, λγʹ, λδʹ, λεʹ, λςʹ, λζʹ, ληʹ, λθʹ, μʹ.

Ἑβραίων τέταρτος τὴν ἀρχιερωσύνην διεδέξατο Ἠλεί. οἱ δὲ τούτου υἱοὶ Ὀφνὶ καὶ Φινεὲς λοιμοὶ καὶ οὐκ εἰδότες τὸν κύριον. πρὸ γὰρ τοῦ τῷ θεῷ προσενεχθῆναι τὰς ὑπὸ τοῦ λαοῦ προσφερομένας θυσίας ἑαυτοῖς ἀπέσπων τὰ καλλιστεύοντα μετὰ βίας· οἳ
D καὶ συνετρίβησαν μετ' οὐ πολὺ ἐν πολέμῳ τῶν ἀλλοφύλων ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ. ἐπὶ τούτου τοῦ Ἠλεὶ ὁ ἅγιος Σαμουὴλ γεννᾶται

2. εἴπερ PV. 12. Ἠλεὶ — μʹ om. P. 20. ἐν τῷ πολέμῳ P.

Anni a m. c. millibus ibi collectis, implorata a Deo vindicta, columnas convulsit, et cum allophylis interiit, pluribus moriendo, quam cum viveret, ab eo interemptis.

Post mortem Sampson, interregni et pacis, 40. Colliguntur anni 4446.

4307. I. II. III. IV. V. VI. VII. VIII. IX. X. XI. XII. XIII. XIV. XV. XVI. XVII. XVIII. XIX. XX. XXI. XXII. XXIII. XXIV. XXV. XXVI. XXVII. XXVIII. XXIX. XXX. XXXI. XXXII. XXXIII. XXXIV. XXXV. XXXVI. XXXVII. XXXVIII. XXXIX. XL.

Post haec judicavit Israel Heli, magnus Pontifex, quemadmodum primus Regnorum liber apud Hebraeos et Christianos narrat. Quippe post judices principatum adeptus est Heli Pontifex, et judicavit Israel annos XL. Colliguntur anni 4386.

I. II. III. IV. V. VI. VII. VIII. IX. X. XI. XII. XIII. XIV. XV. XVI. XVII. XVIII. XIX. XX. XXI. XXII. XXIII. XXIV. XXV. XXVI. XXVII. XXVIII. XXIX. XXX. XXXI. XXXII. XXXIII. XXXIV. XXXV. XXXVI. XXXVII. XXXVIII. XXXIX. XL.

Hebraeorum quartus Pontificatum excepit Heli, cujus filii Ophni et Phinees nefarii Deum non cognoverunt. Priusquam enim sacrificia quae Deo a populo offerebantur, afferrentur, ipsi sibi per vim optima quaeque ex iis abstulere: qui quidem una eademque die haud multo post in alienigenarum bello contriti perierunt. Isto vero Heli Pontifica-

ἀπὸ Ἑλκανᾶ καὶ Ἄννας, ὃς καὶ ἱερατεύειν ἤρξατο, ὁράσεων ἀξιωθεὶς παρὰ τοῦ θεοῦ.

Ἄννα προεφήτευσεν καὶ εἶπεν, Κύριος ἀνέβη εἰς οὐρανοὺς καὶ ἐβρόντησε. αὐτὸς κρινεῖ ἄκρα γῆς δίκαιος ὢν καὶ ὑψώσει κέρας Χριστοῦ αὐτοῦ.

Μετὰ τελευτὴν Ἠλεὶ τοῦ ἱερέως ἔκρινε Σαμουὴλ ὁ προφήτης τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ, ἐπιστρέψας ἀπὸ τῶν ἀλλοφύλων τὴν κιβωτὸν διαθήκης κυρίου. καὶ εἰσήγαγεν αὐτὴν εἰς οἶκον Ἀμιναδὰβ P 84 V 68
τοῦ Χετταίου, καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ ἔτη κ'.

Σαμουὴλ κ', *ὁμοῦ ,δυς'.*

α', β', γ', δ', ε', ς'.

Ἑβραίων ἀρχιερεὺς Ἀχιμέλεχ.

ζ', η', θ'.

Προεφήτευσεν Σαμουήλ, Μάρτυς κύριος καὶ μάρτυς ὁ θεὸς σήμερον.

ι', ια', ιβ', ιγ', ιδ', ιε', ις', ιζ', ιη', ιθ', κ'. R 198

Γηράσαντος Σαμουήλ, καὶ τοῦ λαοῦ αἰτήσαντος βασιλέα, χρίεται κατὰ θεῖον πρόσταγμα ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδαν B
Σαούλ.

Πρῶτος οὖν ἐβασίλευσεν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ Σαοὺλ υἱὸς Κὶς φυλῆς Βενιαμὶν ἔτη κ'.

10. ἔτη κ' P. 21. *Βενιαμεῖν* V, *Βενιαμὴν* P.

tum obtinente, nascitur sanctus Samuel ex Heleana et Anna, qui et Anni a m. c.
Pontificatum administrare coepit, visionibus a Deo dignatus.

Anna prophetavit et dixit: *Dominus ascendit in coelos, et tonuit: ipse judicabit fines terrae, justus existens, et sublimabit cornu Christi sui.*

Post mortem Heli Pontificis, judicavit Samuel Propheta filios Israel, reduxitque ab alienigenis arcam testamenti Domini: et introduxit eam in domum Aminadab Chettaei, et ibi mansit annis xx.

Samuel, 20. Colliguntur anni 4406.

I. II. III. IV. V. VI.

Hebraeorum Pontifex Achimelech.

VII. VIII. IX.

Samuel prophetavit: *Testis Dominus, et testis Deus hodie.*

X. XI. XII. XIII. XIV. XV. XVI. XVII. XVIII. XIX. XX. 4396.

Samuele in senium vergente, populoque Regem flagitante, ungitur juxta Dei praeceptum Saul in Regem Israel et Juda.

Primus igitur regnavit in Judaea Saul, filius Cis, ex tribu Benjamin, annis xx.

Σαοὺλ λ', ὁμοῦ ,δυκς'.

α', β'.

Ἐξ ὧν θεαρέστως ἐβασίλευσεν ἔτη δύο. τὰ δὲ λοιπὰ ἐν παραβάσει, καθὼς ἔστι τοῦτο λαβεῖν ἐκ τῶν γεγραμμένων ἐν αὐτῇ τῇ πρώτῃ τῶν βασιλειῶν.

γ', δ', ε', ς'.

Τὴν ἀρχιερωσύνην διεδέξατο Σαμουὴλ ὁ ἐκ Βηθλεέμ, υἱὸς Ἑλκανᾶ καὶ Ἄννας.

C ζ', η', θ', ι', ια', ιβ', ιγ'.

Ὅμηρος κατά τινας ἐγνωρίζετο.

ιδ', ιε', ις', ιζ', ιη', ιθ', κ'.

Τούτῳ αὐτοῦ τῷ κ' ἔτει Σαοὺλ τὸν Ἀβιμέλεχ καὶ ἄλλους τν' ἱερεῖς ἀνεῖλεν, ἔχων ἀρχιστράτηγον τὸν Ἀβεννὴρ υἱὸν Νήρ.

Εἶτα ἔχρισε Σαμουὴλ ὁ προφήτης τὸν Δαβὶδ υἱὸν Ἰεσσαὶ ἐκ φυλῆς Ἰούδα εἰς βασιλέα ἐπὶ Ἰσραήλ. ὅστις πρῶτος Ἑβραίων ἐβασίλευσεν ἔτη μ'.

Ἑβραίων βασιλεὺς πρῶτος ἐκ φυλῆς Ἰούδα

D Δαβὶδ ἔτη μ', ὁμοῦ ,δυξς'.

α', β', γ'.

Δαβὶδ ἐξαλείψας πόλεις τῶν ἀλλοφύλων πολλὰς τὴν Ἰεβοὺς πόλιν Ἱερουσαλὴμ προσηγόρευσεν, μηχανησάμενος ἐκ τοῦ συμβεβηκότος. ἐν γὰρ τῇ Ἰεβοὺς ἐλθὼν ὁ Δαβὶδ ἐν αὐτῇ τῶν ἀλ-

Saul, 20. Colliguntur anni 4426.

I. II. Ex quibus secundum placitum Dei regnavit annis II. reliquis praevaricatus est, quemadmodum ex iis quae in primo Regnorum libro scribuntur colligere licet.

III. IV. V. VI.

Summum Pontificatum excepit Samuel, Bethleemita, filius Alcanae et Annae.

VII. VIII. IX. X. XI. XII. XIII.

Homerus secundum quosdam notus habetur.

XIV. XV. XVI. XVII. XVIII. XIX. XX.

Hoc illius anno XX. Saul Abimelech, aliosque CCCL. Sacerdotes interfecit, cum haberet militiae suae ducem Abenner, filium Ner.

Deinde unxit Samuel Propheta David filium Jessai, ex tribu Juda, in Regem super Israel. Is primus ex Judaeis regnavit annis XL.

Hebraeorum Rex primus ex tribu Juda,

David, an. 40. Colliguntur anni 4466.

I. II. III.

David multis alienigenarum deletis urbibus, civitatem Jebus Hierosolyma appellavit, nomine ab eventu excogitato. Cum enim Jebus civitatem pervenisset, in ea omnimoda de alienigenis victoria peracta est:

λοφύλων παντελὴς νίκη γεγένηται· ὅθεν καὶ Ἱερουσαλὴμ αὐτὴν προσηγόρευσεν, οἰκοδομημένης αὐτῆς ἐν ὄρει ὑψηλῷ. ὄρος δὲ τῇ ἑβραΐδι φωνῇ ἱεβοὺς προσαγορεύεται, καὶ ἑλλάδι τῇ φωνῇ σαλὴμ [δὲ] εἰρήνη.

δ', ε', ϛ', ζ'.

Ἐν Χεβρὼν ἐβασίλευσεν Δαβὶδ ἔτη ἑπτά, τὰ δὲ λοιπὰ τριάκοντα τρία ἐν Ἱερουσαλήμ. R 200 οὗτος ἀνάγει τὴν κιβωτὸν διαθήκης P 85 κυρίου ἐξ οἴκου Ἀμιναδάβ, καὶ ἐν τῷ ἀνάγειν αὐτὴν ἐξέκλινεν ὁ μόσχος· καὶ ἐπισχὼν ὁ Χοζὰ τὴν κιβωτὸν ἐπατάχθη διὰ τὸ μὴ εἶναι αὐτὸν τῶν ἱερέων ἢ τῶν Λευιτῶν. καὶ φοβηθεὶς Δαβὶδ εἰσήγαγεν αὐτὴν εἰς οἶκον Ἀβεδεδὼν τοῦ Χετταίου, καὶ ἐποίησεν ἐκεῖ μῆνας τρεῖς.

η'.

Ἑβραίων ἀρχιερεὺς Ἀβιαθὰρ ἐγνωρίζετο.

θ'.

Προεφήτευον Γάδ, Νάθαν, καὶ Ἀσάφ. Νάθαν προφητεύων εἶπεν, Τί ὅτι οὐκ ἐγνώρισας τῷ δούλῳ σου τίς καθήσεται B V 69 ἐπὶ τοῦ θρόνου τοῦ κυρίου μου τοῦ βασιλέως.

ι', ια', ιβ', ιγ', ιδ', ιε', ιϛ', ιζ', ιη', ιθ', κ', κα', κβ', κγ', κδ', κε', κϛ', κζ', κη', κθ', λ'.

8. καὶ — φωνῇ om. P. ἑλλάδι — φωνῇ post σαλὴμ addit m. R. Seclusi δέ. 9. ὁ Χοζὰ] Ὀζὰ P sola. 11. Ἀβεδεδὼν] Ἀβεδδαρά V, Ἀβεδάταρα m. P. 16. προεφήτευσεν P. 18. τοῦ tertium om. P.

unde et Hierosolymam nuncupavit, quod in edito monte sita esset. Mons Anni a m. c. vero lingua Hebraica Jebus appellatur: Salem vero pax.

IV. V. VI. VII.

Regnavit David in Chebron annis VII. reliquis vero XXXIII. Hierosolymis. Hic reducit arcam testamenti Domini ex domo Aminadab, dumque hanc reducit, bos illam inclinavit, quam cum Osa contineret, ictus est, eo quod non esset ex Sacerdotibus, vel Levitis. David autem metu perculsus illam in domum Abededon Chettaei intulit, ibique mansit menses III.

VIII. 4434.

Hebraeorum summus Pontifex Abiathar agnoscebatur.

IX.

Gad, Nathan, et Asaph prophetaverunt. Nathan prophetans, dixit: *Quid est quod non significaveris servo tuo, quis sessurus sit in throno Domini mei Regis?*

X. XI. XII. XIII. XIV. XV. XVI. XVII. XVIII. XIX. XX. XXI. XXII. XXIII. XXIV. XXV. XXVI. XXVII. XXVIII. XXIX. XXX.

Ἀβεσσαλὼμ υἱὸς Δαβὶδ εἰς τὸν ἴδιον ἐμπαροινῶν πατέρα, ἐπικαθήμενος κτήνει καὶ φεύγων, διερχόμενός τε διὰ φυτοῦ δένδρου μεγάλου, περιεπλάκη ἐκ τῆς κόμης τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ τῷ δένδρῳ, καὶ ἐκρεμάσθη. οὗπερ γενομένου οὐκ ἄν τις ἁμάρτοι λαμβάνων τὸ παρὰ Μωϋσέως εἰρημένον περὶ τούτου λελέχθαι, Ἐπικατάρατος πᾶς ὁ κρεμάμενος ἐπὶ ξύλου. ὃ προεφή-
C τευσε δὲ Μωϋσῆς περὶ τοῦ σωτῆρος λέγων, Ὄψεσθε τὴν ζωὴν ὑμῶν κρεμαμένην ἐνώπιον τῶν ὀφθαλμῶν ὑμῶν νυκτὸς καὶ ἡμέρας, καὶ οὐ μὴ πιστεύσητε τῇ ζωῇ ὑμῶν.

λα', λβ', λγ', λδ', λε', λϛ', λζ', λη', λθ', μ'.

Τὸ πῶς συνέστη ὁ ψαλτήρ.

Μετὰ Μωϋσέα καὶ τὸν τούτου διάδοχον Ἰησοῦν τὸν τοῦ Ναυῆ καὶ μετὰ τοὺς γενομένους κριτὰς ἐν τῷ Ἰσραὴλ ἐπιλαβομένου λοιπὸν τῆς βασιλείας τοῦ Σαοὺλ καὶ ἀποδοκιμασθέντος, ἤγειρεν
D αὐτοῖς ὁ θεὸς βασιλέα ἐνάρετον δίκαιόν τε καὶ προφήτην, ὃς
R 202 συνέταξε βίβλον Ψαλμῶν ρν' ἐκ πνεύματος ἁγίου κινούμενος ἐμμέτρως κατὰ τὸ μέτρον τὸ ἴδιον τῆς Ἑβραΐας γλώττης, καὶ ἐμμελῶς μετὰ ῥυθμοῦ καὶ ὀργάνων διαφόρων καὶ ὀρχήσεων καὶ ᾠδῶν αὐτοὺς ᾄδων· ἦν γὰρ αὐτὸς κατέχων κιθάραν. εἶχε δὲ καὶ χοροὺς ὑφ' ἑαυτὸν διαφόρους μικρῶν προφητῶν· οὕτω γὰρ ἐκάλουν τοὺς

7. σωτῆρος Χριστοῦ P. 9. πιστεύσετε P. 10. Post μ' addit P περὶ τῶν Ψαλμῶν. 13. τῷ om. P. 15. ἐνάρετον om. P. 18. αὐτὸς P.

Absalom Davidis filius in patrem suum debacchatus, mulae insidens fugiensque, et sub ingentem transiens arborem, coma verticis sui implicitus, arbori suspensus haesit. Quo facto, non erret fortasse, qui a Moyse dictum illud de hoc accipiat: *Maledictus omnis qui pependerit in ligno.* Quod alioqui Moyses de Christo praedixit, cum ait: *Videbitis vitam vestram pendentem ante oculos vestros die ac nocte, et non credetis vitae vestrae.*

XXXI. XXXII. XXXIII. XXXIV. XXXV. XXXVI. XXXVII. XXXVIII. XXXIX. XL.

De Psalmis.

Quo pacto compositum est Psalterium.

Post Moysen, et illius successorem Jesum filium Nave, et post judices qui fuerunt in Israel, Saul regnum deinceps suscipiente, eoque postea abdicato, excitavit illis Deus Regem, justum simul et Prophetam, qui inspirante Spiritu sancto librum centum quinquaginta Psalmorum carmine composuit, ad peculiares Hebraicae linguae modulos, quos cum rhythmis variisque musicis instrumentis, sed et cum saltatione et canticis, ipsemet suaviter cecinit: citharam enim ipse tenebat. Quin et chorus varios minorum Prophetarum secum habebat, (sic enim eos qui manebant cum

παραμένοντας τοῖς προφήταις, πολλάκις δὲ καὶ υἱοὺς προφητῶν αὐτοὺς ὠνόμαζον· ἐχόντων διάφορα ὄργανα, τοῦ μὲν κύμβαλα, τοῦ δὲ αὐλούς, τοῦ δὲ τύμπανα, τοῦ δὲ σάλπιγγας, τοῦ δὲ ψαλτήριον καὶ κιθάραν, τοὺς δὲ ᾠδοὺς τοὺς λεγομένους βοκαλίους. [P 86] ἕκαστος δὲ χορὸς ἔξαρχον εἶχεν· ὁ μὲν ἐλέγετο Ἀσάφ, ἄλλος Ἰδιθούμ, ἕτεροι υἱοὶ Κορέ, ἄλλος Ἐθὰμ Ἰσραηλίτης, ἕτερος Μωϋσῆς ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ. ἡνίκα τοίνυν ἐκινεῖτο ὑπὸ τοῦ πνεύματος προειπεῖν τι ἢ περὶ τῆς αἰχμαλωσίας τοῦ λαοῦ ἢ περὶ τῆς ἐπανόδου αὐτῶν ἢ περὶ ἠθῶν διδασκαλικῶν ἢ περὶ προνοίας ἢ περὶ τοῦ δεσπότου Χριστοῦ, συνετίθει ἐμμέτρως τὸν ψαλμὸν ἑκάστου εἰς μίαν ὑπόθεσιν συντείνοντα, διὰ τοῦτο γὰρ καὶ μεγάλοι καὶ μικροὶ ψαλμοί, καὶ παρεδίδου ἑνὶ χορῷ, ὡς ἐδοκίμαζεν ἢ ἥρμοζεν παραδίδοσθαι, καὶ ᾖδεν αὐτὸν ἐν [B] ἐκείνῳ πρῶτον τῷ χορῷ. εἰ δὲ πάλιν ἐδοκίμασε κατὰ μέσον τοῦ ψαλμοῦ καὶ ἄλλῳ χορῷ παραδοῦναι τὸ λοιπὸν τοῦ ψαλμοῦ, τότε αὕτη ἡ διαδοχὴ τοῦ ῥυθμοῦ ἐκαλεῖτο διάψαλμα, ὥστε καὶ ὅταν ἢ τοῖς λεγομένοις ᾠδοῖς ἤτοι βοκαλίοις κατὰ μέσοθεν ψαλμοῦ ἤθελεν παραδοῦναι, τότε ἐκαλεῖτο ᾠδὴ διαψάλματος, ἐπειδήπερ οἱ ᾠδοὶ ἐκ διαδοχῆς παρελάμβανον τὸ λοιπὸν τοῦ ψαλμοῦ ᾄδειν. μαθεῖν δὲ ἔνεστιν τῷ βουλομένῳ περὶ τούτου ἐν τῷ γεγράφθαι ἐν ταῖς παραλειπομέναις τῶν βασιλειῶν οὕτως· καὶ ᾔνεσε τὴν ᾠδὴν ταύτην ἐν χειρὶ Ἀσὰφ τοῦ προφήτου. με- [V 70 C]

2. ἔχοντας P. 7. πνεύματος ἁγίου P. 10. ἐνμέτρως V. 13. καὶ om. P.

Prophetis, iisque aderant, saepe etiam Filios Prophetarum vocabant) quorum alii cymbala, alii tibias, alii tympana, tubas alii, Psalterium vel citharam alii tenebant, aderant et cantores, quos Vocales nuncupabant. Singulis porro choris suus erat praefectus: quorum alius Asaph, alius Jdithum, alii filii Chore, alius Etham Israelita, alius Moyses homo Dei dicebatur. Quando ergo a Spiritu sancto afflabatur, ad vaticinandum impellebatur, seu de populi captivitate, vel illius reditu, aut de morum institutione, vel de providentia, seu de Christo Domino: tum vero Psalmum qui ad unum pertineret argumentum certo carminis genere componebat, (unde Psalmorum prolixiores alii, alii breviores,) unique choro tradebat concinendum, prout cuique convenire censebat: ac primum quidem in illo choro. Quippe interdum sub medium ipsum Psalmum quod reliquum erat, prout sibi videbatur, choro alteri concinendum tradebat: quae quidem carminis seu Rhythmi successio, Diapsalma vocabatur. Ita ut quotiescumque cantoribus, vel Vocalibus, circa medium Psalmi, reliquum concinendum traderet, tum illud Canticum Diapsalmatis diceretur, siquidem continuata serie reliquum Psalmi concinendum excipiebant cantores. Illud porro cuivis percipere licet ex iis quae scribuntur in libris Paralipomenôn, ubi haec habentur: *Et cecinit Canticum hoc in manu*

τὰ τὸ παραδοῦναι δὲ οὕτω πρῶτον τὸν ψαλμὸν λοιπὸν ἕκαστος χορὸς καὶ καθ' ἑαυτὸν καὶ ὁμοθυμαδὸν μετὰ τέρψεων καὶ ῥυθμοῦ, τῶν μὲν τούτοις τοῖς ὀργάνοις, τῶν δὲ ἐν ἐκείνοις ἀντιφωνούντων, ᾖδον τὸν ψαλμὸν μετ' ὀρχήσεως εἰς δόξαν θεοῦ. ἔνεστι δὲ πάλιν καὶ περὶ τούτου μαθεῖν ὡς αὐτὸς δι' ἑαυτοῦ ὁ Δαβὶδ ἀναλαβὼν ἐκ τῶν ἀλλοφύλων τὴν κιβωτὸν ὠρχήσατο ἔμπροσθεν αὐτῆς· καὶ ὀνειδισθεὶς ὑπὸ τῆς ἰδίας γυναικὸς Μελχὸλ ἔφη, Παίξομαι καὶ γελάσομαι ἐναντίον κυρίου. οὐ μόνον γὰρ ἐπαύ-
R 204 σατο, ἀλλὰ καὶ ἐπιτείνειν τὰ τοιαῦτα ἐπηγγείλατο. τινὲς δὲ μὴ
D προσεσχηκότες τῇ τάξει καὶ τῇ ἀκριβείᾳ ταύτῃ, μὴ θελήσαντες ἐκ τῶν εἰδότων διδαχθῆναι, εἰς ἀλληγορίας ἐτράπησαν, μηδὲ πάντας εἶναι τοῦ Δαβὶδ τοὺς ψαλμοὺς ἀποφηνάμενοι, ἀλλὰ τῶν ἐκ τοῦ Δαβὶδ παραλαμβανόντων, φανεροὺς ἐξ αὐτῶν εἰρηκότες, ἐπαγγελίαν γενομένην ὅτι ταύτην ὁ θεὸς ἐκπεπλήρωκε τοῖς τέκνοις ἡμῶν, ἀναστήσας Ἰησοῦν, ὡς καὶ ἐν τῷ ψαλμῷ γέγραπται τῷ δευτέρῳ, Υἱός μου εἶ σύ, ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε, τὴν γέννησιν ἐπὶ τῆς ἀναστάσεως ἐκλαβὼν καὶ κυρώσας καὶ αὐτὸς ὡς ὁ
P 87 δεύτερος ψαλμὸς εἰς αὐτὸν εἴρηται, καθὰ καὶ πάντες οἱ ἀπόστολοι εἶπον. καὶ ταῦτα μὲν περὶ τῆς ἀνθρωπότητος αὐτοῦ· τὸ γὰρ περὶ τῆς θεότητος αὐτοῦ ἐν τούτῳ τῷ ψαλμῷ εἰρημένον ἐστὶ τοῦτο. Ποιμανεῖς αὐτοὺς ἐν ῥάβδῳ σιδηρᾷ, καὶ ὡς σκεύη κεραμέως συντρίψεις αὐτούς, ὡσανεὶ τὸ ἰσχυρὸν καὶ δυνατὸν

3. μὲν om. P. 7. Μελχὼλ P. *ibid.* ἔφη] Reg. II. 6. 21.
15. γέγραπται] Psalm. II. 7. 17. ὡς om. P. 19. τῆς om. P.

Asaph Prophetae. Tradito in hunc modum primo Psalmo, singuli deinceps chori, tum per se, tum simul et unanimi voce, cum exultatione et rhythmo, hi organis, isti vero alternatim cum similibus instrumentis concinentes, saltabundi in Dei gloriam Psalmum decantabant. Sed et id rursum addiscere licet, ut David ipse recepta ab alienigenis Arca, coram illa saltaverit, et a Melchol uxore sua reprehensus, haec subintulerit: *Ludam et irridebor coram Domino.* Non modo enim cessavit, sed illa ipsa produci praecepit. Nonnulli vero ordinem hunc non secuti, neglectaque hac accuratione, ut qui ex obviis nollent edoceri, ad allegorias confugerunt, cum Psalmos omnes Davidis esse negarent, sed eorum duntaxat qui se hos accepisse a Davide assererent: idque maxime constare dictitarent ex illis factam promissionem, quam tum demum filiis nostris praestitit Deus, cum Jesum a mortuis excitavit, ut in secundo Psalmo scribitur: *Filius meus es tu, ego hodie genui te*, ubi generationem de resurrectione accipit. Idque firmat idem secundus Psalmus de eodem dictus, quemadmodum aiunt omnes Apostoli. Atque haec quidem de illius humanitate: quod enim de ejus Divinitate in eodem Psalmo dicitur, istud est: *Pasces eos in virga ferrea, et ut vas figuli confringes eos.* Quibus verbis veluti vim et potentiam Divinitatis in eodem indicat, ho-

τῆς θεότητος γνωρίσας ἐν ταὐτῷ καὶ τὸν ἀνακαινισμὸν ἤτοι ἀναπλασμὸν τῶν ἀνθρώπων σημάνας· τὸ γὰρ σκεῦος τοῦ κεραμέως συντριβόμενον μήπω προσομιλῆσαν πυρὶ δέχεται ἀναπλασμόν. ὁμοίως καὶ τὸν ὄγδοον εἰς αὐτὸν πάλιν εἴρηκεν, εἰς τὴν αὐτοῦ θεότητα εἰπὼν τὰ πρῶτα τοῦ ψαλμοῦ, καθὰ καὶ αὐτὸς ὁ δεσπότης Χριστὸς μαρτυρεῖ περὶ τούτου ἐν τῷ εὐαγγελίῳ, ὅτι μετὰ B τῶν κλάδων ἐπευφήμουν λέγοντες, Ὡσαννὰ τῷ υἱῷ Δαβίδ, εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι κυρίου. καὶ ἐπειδὴ μὴ ἴσχυον οἱ Ἰουδαῖοι ἐπιτιμᾶν τοῖς ὄχλοις καὶ τοῖς νηπίοις, ἦν γὰρ παράδοξα τὰ ὁρώμενα, παῖδες καὶ θηλάζοντα νήπια καὶ μαθηταὶ καὶ ὄχλοι ἐπευφημοῦντες καὶ τὸν ὕμνον ἀνακράζοντες αὐτῷ ἐπεχείρουν τὴν μέμψιν ἐπιῤῥίπτειν, καί φασιν πρὸς αὐτόν, Ἀκούεις τί οὗτοι λέγουσιν; ὁ δὲ ἕτερος εὐαγγελιστής φησι, Τινὲς ἐκ τοῦ ὄχλου ἔλεγον αὐτῷ, Ἐπιτίμησον τοῖς μαθηταῖς σου, ὡσανεὶ ὅτι δυσφημεῖς, καταδεχόμενος ὕμνον, ὃς τῷ θεῷ μόνῳ ἁρμόζει, ἑκάτεροι C τὸν αὐτὸν νοῦν ἔχοντες. πρὸς οὓς ὁ κύριός φησι, τοῖς μέν, Ναί, οὐδέποτε ἀνέγνωτε, Ἐκ στόματος νηπίων καὶ θηλαζόντων κατηρτίσω αἶνον, διαῤῥήδην φήσας τὸν ὄγδοον εἰς αὐτὸν εἰρῆσθαι ψαλμόν, ἐν ταὐτῷ καὶ αἰνιξάμενος ὅτι Οὐχ ἁρπάζω τὰ τῷ θεῷ προσόντα. τοῦτο γάρ εἰμι, καθὰ καὶ ὁ ἀπόστολος βοᾷ, Οὐχ ἁρπαγμὸν ἡγήσατο τὸ εἶναι ἴσα θεῷ, ἀλλ᾽ ἑαυτὸν ἐκένωσε R 206

1. *ἤτοι ἀναπλασμὸν* om. P. 3. *μὴ* P. 6. *τῷ* om. P. Matth. XXI. 9. 12. *ἐπιρίπτειν* PV. *ibid.* *φασὶν*] Ibid. 21. 13. *ὁ δὲ ἕτερος*] Luc. XIX. 39. 16. *φησὶ*] Matth. XXI. 16. 19. *οὐκ* V. *ibid.* *ἁρπάσω* P, *ἁρπάξω* R. 20. Post *εἰμὶ* addit P (*ὁμοούσιος*). *ib.* *ὁ ἀπόστολος*] Philip. II. 6. 21. *ἴσον* P.

minumque renovationem significat. Vas enim comminutum figuli, quod igni admotum non fuit, rursum innovatur. Sed et octavum pariter in eundem rursum dixit, prima Psalmi parte illius Divinitati aptata, quemadmodum ipsemet Dominus Christus de eo testatur in Evangelio, quando cum ramis acclamarunt, dicentes: *Hosanna filio David, benedictus qui venit in nomine Domini.* Cum igitur turbas ac pueros cohercere et continere non possent Judaei, (quae enim cernebantur miranda putabantur, quod scilicet pueri, et lactentes infantes, discipuli pariter ac plebs laudes ei, hymnumque acclamarent) accusationem adversus illum instituere sunt conati, cum dicerent, *Audis quid hi dicunt?* Alter vero Evangelista ait: *Quidam ex turba dicebant illi, Increpa discipulos tuos: tu enim quasi blasphemas, cum hymnum admittis, qui soli Deo convenit.* Quibus Dominus ait: *Ita sane, sed nunquam legistis, Ex ore infantium et lactentium perfecisti laudem?* Quibus in se dictum esse Psalmum octavum aperte profitebatur. Cum in eodem simul innueret, *Non rapiam Deo quae Dei sunt, illud enim sum:* quemadmodum clamat Apostolus, *Non rapinam arbitratus se esse aequalem Deo: sed semetipsum exinanivit for-*

μορφὴν δούλου λαβών· τοῖς δὲ πάλιν εἰπών, *Μὴ θαυμάζετε
περὶ τῶν νηπίων καὶ περὶ τῶν μαθητῶν· οὗτοι ἐὰν σιωπήσωσι,
οἱ λίθοι κεκράξονται.* οἱ δὲ εἰδότες ὅ,τι γέγραπται, θεωροῦντες
D δὲ καὶ αὐτοῖς ἔργοις νήπια καὶ θηλάζοντα παραδόξως κράζοντα
V 71 τὸν ὕμνον, ἀναλογιζόμενοι δὲ ὡς δυνατὸν τῷ ποιήσαντι τὰ νή-
πια ὑπὲρ φύσιν ἀνακράζειν τὸν ὕμνον, δυνατὸν αὐτῷ καὶ τὰ
ἄψυχα ποιῆσαι κράξαι, εὐφημοῦντο αἰσχυνόμενοι, Βαβαί, δύ-
ναμις τοῦ δεσπότου Χριστοῦ, βαβαί, φιλανθρωπία, βαβαί,
συγκατάβασις εὔσπλαγχνος. πῶς διὰ τῆς διδασκαλίας ἧς ἀνέλα-
βε δούλου μορφῆς ἠξίωσε πραέως τὴν ἑαυτοῦ θεότητα ὑποδεῖξαι,
δέχεσθαί τε ἐναγωγὰς ὑπὸ τῶν ἰδίων κτισμάτων, καὶ ἀποκρίνε-
σθαι οὐ μετ' ὀργῆς, ἀλλὰ πραέως καὶ ἀνεξικάκως. ὢ μακρο-
P 88 θυμίας ὑπερβολή, ὢ καὶ τοῦ Δαβὶδ ἀξία, τοιαῦτα ἀξιωθέντος
προειπεῖν. ἔτι γὰρ λέγει καὶ περὶ τῆς ἀνθρωπότητος αὐτοῦ ἐν
τῷ αὐτῷ ψαλμῷ ἀπὸ τοῦ, *Τί ἐστιν ἄνθρωπος ὅτι μιμνήσκει αὐ-
τοῦ*, ἕως τέλους. οἷς μαρτυρεῖ ὁ θεῖος ἀπόστολος Παῦλος λέ-
γων οὕτως. *Τὸν δὲ βραχύ τι παρὰ ἀγγέλους ἠλαττωμένον βλέ-
πομεν Ἰησοῦν διὰ τὸ πάθημα τοῦ θανάτου δόξῃ καὶ τιμῇ ἐστε-
φανωμένον.* καὶ πάλιν, *Οὐ γὰρ ἀγγέλοις ὑπέταξεν ὁ θεὸς τὴν
οἰκουμένην τὴν μέλλουσαν, περὶ ἧς λαλοῦμεν.* ἀλλὰ τίνι αὐτὴν
ὑπέταξεν, ὦ Παῦλε; φησί, *Διεμαρτύρατο δέ τίς που λέγων, Τί
ἐστιν ἄνθρωπος ὅτι μιμνήσκει αὐτοῦ;* τούτῳ ὑπέταξεν αὐτήν.

4. καὶ αὐτοῖς ἔργοις] τοῖς ἔργοις αὐτοῖς P. 7. ηὐφημοῦντο P, ἠφημοῦντο R, ἐφημοῦντο V. 10. μορφὴν P. 16. θειότατος P. Hebr. II. 9. 17. βλέπωμεν P. 19. πάλιν] 5. 21. διεμαρτυρεῖτο P.

mam servi accipiens. Aliis vero dicebat: *Ne miramini de infantibus et discipulis: quoniam si hi tacuerint, lapides clamabunt.* Qui cum scirent quod scriptum erat, viderentque reipsa infantes et lactentes praeter ordinem hymnum acclamare, credidere fieri perinde posse, ut qui efficit ut supra naturam infantes hymnum canant, ita et sensu carentia acclamare efficiat, pudibundi exclamarunt: *Papae, qualis potentia Domini Christi? Papae, qualis clementia? Papae, quae tanta tamque misericors indulgentia? Quomodo per doctrinam, qua formam servi suscepit, suam tam mansuete dignatus est ostendere Deitatem, suarumque creaturarum excipere opprobria, atque respondere, non iracunde, sed placide ac clementer? O patientiae immensitas, o digna Davide, qui talia praedicere dignatus est.* Rursum enim de illius humanitate in eodem Psalmo ait ab eo loco, *Quid est homo quod memor es ejus*, usque ad finem. Quibus consentanea scribit divinissimus Apostolus Paulus, cum sic ait: *Hunc paulo minus ab Angelis minutum videmus propter passionem mortis, gloria et honore coronatum.* Et rursum: *Non enim Angelis subjecit Deus orbem terrae futurum, de quo loquimur.* Sed cui ipsum subjecit, o Paule? Addit: *Testatus est in quodam loco quis dicens, Quid est homo quod me-*

ἐν γὰρ τῷ ὑποτάξαι αὐτῷ τὰ πάντα, φησίν, οὐδὲν ἀφῆκεν αὐτῷ B
ἀνυπότακτον. οὕτω τοῖς Ἑβραίοις πιστὸς εἰρηκὼς τὰ αὐτὰ
καὶ τοῖς Ἕλλησι λέγει καί φησι, Τοὺς μὲν χρόνους τῆς ἀγνοίας
ὑπεριδὼν ὁ θεὸς τὰ νῦν παραγγέλλει πᾶσιν ἀνθρώποις πάντας
πανταχοῦ μετανοεῖν, καθότι ἔστησεν ἡμέραν, ἐν ᾗ μέλλει κρίνειν
τὴν οἰκουμένην ἐν δικαιοσύνῃ ἐν ἀνδρὶ ᾧ ὥρισε, πίστιν παρασχὼν
πᾶσιν, ἀναστήσας αὐτὸν ἐκ νεκρῶν. ὁμοίως καὶ Πέτρος, Ὅτι
αὐτός ἐστιν ὁ ὡρισμένος ἀπὸ τοῦ θεοῦ κριτὴς ζώντων καὶ νε-
κρῶν. ὁμοίως πάλιν εἶπεν εἰς αὐτὸν ὁ Δαβὶδ καὶ τὸν τεσσαρα-
κοστὸν τέταρτον ψαλμόν, ἐν ᾧ πάλιν καὶ περὶ τῆς θεότητος αὐ-
τοῦ φαίνεται λέγων καὶ περὶ τῆς ἀνθρωπότητος. οἷς μαρτυρεῖ C
πάλιν ὁ μακαρίτης Παῦλος ἐν τῇ πρὸς Ἑβραίους ἐπιστολῇ λέ-
γων οὕτως. Πρὸς δὲ τὸν Ἰησοῦν, ὁ θρόνος σου ὁ θεὸς εἰς τὸν R 208
αἰῶνα τοῦ αἰῶνος, ῥάβδος εὐθύτητος, ἡ ῥάβδος τῆς βασιλείας
σου. τοῦτο περὶ τῆς θεότητος αὐτοῦ εἰρηκὼς λέγει εὐθέως καὶ
περὶ τῆς ἀνθρωπότητος καί φησιν, Ἠγάπησας δικαιοσύνην καὶ
ἐμίσησας ἀδικίαν· διὰ τοῦτο ἔχρισέν σε ὁ θεὸς ὁ θεός σου ἔλαιον
ἀγαλλιάσεως παρὰ τοὺς μετόχους σου. οὐ γὰρ ἡ θεότης διὰ τὸ
ἀγαπῆσαι δικαιοσύνην καὶ μισῆσαι ἀδικίαν χρίεται οὔτε ὅλως
χρίεται οὔτε θεὸν ἔχει· αὐτὸ γὰρ χρῖσμα θεός ἐστιν· ἀλλ' ἡ
ἀνθρωπότης αὐτοῦ χρίεται ἔλαιον ἀγαλλιάσεως, ἵνα εἴπῃ τῷ πνεύ- D
ματι τῷ ἁγίῳ, Παρὰ τοὺς μετόχους αὐτῆς, τουτέστιν παρὰ

3. καὶ om. P. *ibid.* λέγει] Act. XVII. 30. 5. καθότι] διότι m. P. 7. πᾶσιν om. R. *ib.* καὶ] δὲ P. *ib.* Πέτρος] Act. X. 42. 9. τεσσαρκοστὸν PV. 12. Ἑβραίους] I. 8. 16. ἠγάπησας] Hebr. I. 9. Psalm. XLIV. 8. 20. χρῆμα V.

mor es ejus? Huic illum subjecit. Dum quippe omnia illi subjicit, inquit, nihil quod non ei subditum sit reliquit. Sic cum ista Hebraeis ut fidelis dixisset, eadem gentilibus dicit, aitque: *Et tempora quidem hujus ignorantiae despiciens Deus, nunc annuntiat omnibus hominibus, ut omnes ubique poenitentiam agant. Eo quod statuit diem in quo judicaturus est orbem in aequitate, in viro, in quo statim fidem praebens omnibus, suscitans eum a mortuis.* Similiter et Petrus: *Quia ipse constitutus est a Deo judex vivorum atque mortuorum.* Simililter rursum in ipsum XLIV. Psalmum dixit David, in quo iterum et de ejus Divinitate videtur loqui, et de humanitate. Quibus rursum assentitur Beatus Paulus in Epistola ad Hebraeos, ubi sic ait de Jesu: *Thronus tuus Deus in saeculum saeculi: virga aequitatis, virga regni tui.* Hoc cum de Divinitate illius dixisset statim etiam subjungit de humanitate, dicitque: *Dilexisti justitiam, et odisti iniquitatem: propterea unxit te Deus, Deus tuus oleo laetitiae prae consortibus tuis.* Neque enim Divinitas, quod diligat justitiam, et iniquitatem odio habeat, ungitur: neque omnino ungitur, neque Deum habet, cum unctio Deus sit, sed ejus humanitas ungitur oleo ex-

πάντας τοὺς χριστούς. ἡ γὰρ θεότης μετόχους ἄλλους οὐκ ἔχει· εἷς γάρ ἐστιν θεὸς ὅ τε πατὴρ καὶ υἱὸς καὶ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον. ἡ δὲ ἀνθρωπότης τοῦ Χριστοῦ πάντας τοὺς ἀνθρώπους, μάλιστα τοὺς χριστούς, ἔχει μετόχους· διὰ τοῦτο γὰρ ὅτι παρὰ πάντας ἐχρίσθη ἡ ἀνθρωπότης τοῦ Χριστοῦ χρισθεῖσα πνεύματι ἁγίῳ καὶ δυνάμει, ὅπερ οὐδενὶ τῶν ἄλλων χριστῶν ὑπῆρξεν, οὕτως ἐξεῖπεν, Παρὰ πάντας τοὺς μετόχους σου. ὅλον δὲ αὐτὸν τὸν ψαλμὸν περὶ τοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς ἐκκλησίας ὡς ἐπὶ βασιλέως νυμ-
P 89 *φίου καὶ νύμφης βασιλίδος ἐξειπὼν ἐτέλεσεν. ὁμοίως δὲ καὶ τὸν ἑκατοστὸν ἔνατον ψαλμὸν εἰς τοῦτο εἴρηκεν. καὶ μαρτυρεῖ αὐτὸς ὁ κύριος λέγων πρὸς Ἰουδαίους, Πῶς οὖν Δαβὶδ ἐν πνεύ-*
V 72 *ματι ἁγίῳ κύριον αὐτὸν ἀποκαλεῖ λέγων, Εἶπεν ὁ κύριος τῷ κυρίῳ μου, Κάθου ἐκ δεξιῶν μου. εἰ υἱὸς αὐτοῦ ἐστιν, πῶς κύριος αὐτοῦ ἐστιν; τὸ μὲν κύριος αὐτοῦ ὡς θεὸν σαφῶς προειπών, τὸ δὲ Κάθου ἐκ δεξιῶν μου σαφῶς τῇ ἀνθρωπότητι ἁρμόζει. τὸ γὰρ Κάθου τῷ μὴ καθεζομένῳ λέγει· ἡ δὲ θεότης ἵδρυται εἰς τὴν οἰκείαν τιμὴν καὶ δόξαν καὶ μακαριότητα παρ' ἑτέρου μείζονος μὴ ἐπιτρεπομένη ἢ*
B *προτρεπομένη εἰς τοῦτο· ἀλλ' ἡ ἀνθρωπότης τοῦ Χριστοῦ ὑπὸ τῆς ἡνωμένης αὐτῇ ἀχωρίστως θεότητος ἐπιτρέπεται ἀκούουσα, Κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ὡσανεὶ ἐν τῇ ἐμῇ τιμῇ. οὔτε γὰρ δεξιὰ οὔτε ἀριστερὰ ἔχει ὁ θεὸς ἀπερίγραφος ὑπάρχων, ἀλλὰ τοῦτο*

2. ὁ θεὸς P. *ibid.* τὸ ἅγιον] ἅγιον P. *ibid.* ἡ δὲ] καὶ P. 7. ἐξεῖπεν] Matth. XXII. 43. 9. βασιλείδος V. 10. ἔννατον PV.

ultationis, ut dicat Spiritus sanctus, *Prae consortibus tuis*, hoc est, prae omnibus unctis. Divinitas quippe consortes alios non habet: unus enim est Deus, Pater, et Filius, et Spiritus sanctus. Humanitas autem Christi omnes homines, ac unctos praesertim, consortes habet: hacque potissimum de causa, quia prae omnibus uncta est Christi humanitas, uncta Spiritu sancto et virtute, quod nulli alii contigit ex iis qui uncti fuere, proindeque dixit, *Prae omnibus consortibus tuis.* Totum vero eundem Psalmum de Christo et Ecclesia, cum eum veluti in Regem sponsum, et Reginam sponsam confecisset, absolvit. Similiter et CIX. Psalmum in illud ipsum cecinit, quod Dominus ipse testatur, dum ait Judaeis: *Quomodo ergo David in Spiritu sancto vocat illum Dominum, dicens, Dixit Dominus Domino meo, sede a dextris meis.* Si filius ejus est, quomodo Dominus illius est? Illud quidem, *Dominus illius*, ut Deum manifeste praedicens, illud autem, *Sede a dextris meis*, humanitati aperte aptat. Illud enim, *Sede*, ei qui non sedet dicit. Divinitas vero propter suum sedet honorem suamque gloriam ac beatitudinem, non ab majore alio invitata, vel ad hoc etiam sollicitata: sed Christi humanitas a sibi inseparabiliter unita Divinitate invitatur, dum haecce audit: *Sede a dextris meis.* Quasi diceret in honore meo: neque enim dextram vel sinistram habet Deus, qui incircumscriptus est, sed hoc illi ait, *Sede in*

αὐτὴ λέγει, ὅτι Κάθου ἐν τῇ ἐμῇ τιμῇ, ὡσανεὶ εἰς πρόσωπον
ἐμόν, ὡς εἰκὼν θεοῦ παντὶ τῷ κόσμῳ δεικνυμένη. οὕτω γὰρ
καὶ Δανιὴλ λέγει, Καὶ αὐτῷ ἐδόθη ἡ βασιλεία καὶ ἡ τιμὴ καὶ ἡ R 210
ἐξουσία, καὶ τὰ λοιπά. ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὁ κύριός φησιν, Ἐδόθη
μοι ἐξουσία πᾶσα ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ γῆς. παρακατιὼν δὲ πάλιν
τοῦ αὐτοῦ ψαλμοῦ φησιν περὶ τῆς θεότητος, Ἐκ γαστρὸς πρὸ
ἑωσφόρου ἐγέννησά σε· ὡσανεὶ τοῦ πατρὸς πρὸς τὸν υἱὸν κατὰ C
τὴν θεότητα λέγοντος ὅτι Πρὸ πάσης τῆς κτίσεως ὡς ἀπὸ γαστρὸς τὸ ὁμοούσιον θέλων σημᾶναι οὐχ ὕστερον προβαλὼν ἀλλ' ἐν ἐμαυτῷ σε ἔχων ἀνάρχως καὶ ἀπεράντως ὡς ἀπὸ γαστρὸς ἐκ τῆς ἡμετέρας οὐσίας σε ἐξεγέννησα συνόντα καὶ συνυπάρχοντα.

Εἶτα πάλιν εὐθέως καὶ περὶ τῆς ἀνθρωπότητος δηλῶν φησιν, Ὤμοσε κύριος, καὶ οὐ μεταμεληθήσεται· σὺ εἶ ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ. οὐ γὰρ ἡ θεότης ἱερατεύει, ἀλλὰ μᾶλλον αὐτὴ λατρεύεται καὶ τὰ ἱερεῖα προσδέχεται.
μέμνηται δὲ καὶ τῆς χρήσεως ταύτης ὁ ἀπόστολος Παῦλος ἐν τῇ D
πρὸς Ἑβραίους ἐπιστολῇ λέγων οὕτως. Καθώσπερ Ἀαρών, οὕτω καὶ ὁ Χριστὸς οὐχ ἑαυτὸν ἐδόξασεν γενέσθαι ἀρχιερέα, ἀλλ' ὁ λαλήσας πρὸς αὐτόν, Υἱός μου εἶ σύ· ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε. καθὼς καὶ ἐν ἑτέρῳ λέγει, Σὺ εἶ ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ, πάντα περὶ τῆς ἀνθρωπότητος αὐτοῦ ἐκλαβών. οὕτως οὖν καὶ ὁ μακαρίτης Δαβὶδ τοὺς τέσσαρας τούτους ψαλ-

1. αὐτῇ P. 3. Δανιὴλ] VII. 4. φησὶν] Matth. XXVIII. 18.
7. τὸν om. P. 15. ἱερὰ P. 17. λέγων] V. 5. ib. οὕτω P sola.

honore meo, quasi diceret, *in conspectu meo*, ut imago Dei universo mundo ostensa. Ita enim Daniel loquitur: *Et ipsi datum est regnum, et honor et potestas, etc.* Sed et ipse Dominus ait: *Data est mihi potestas in coelo et in terra.* Decurrens rursum eundem Psalmum, de humanitate ait, *Ex utero ante luciferum genui te.* Veluti si pater filio secundum Divinitatem diceret, ante omnem creaturam quasi ex utero, (eandem substantiam indicare volens) non posterius producens, sed in meipso te habens, sine principio et sine fine, veluti ex utero, ex mea substantia te genui simul existentem simulque subsistentem.

Rursum deinde statim et de humanitate locutum indicat, dum ait: *Juravit Dominus, et non poenitebit eum, tu es Sacerdos in aeternum secundum ordinem Melchisedec.* Neque enim Divinitas sacerdotale munus peragit, sed ipsi potius cultus defertur, ac sacrificia is suscipit. Meminit etiam dicti istius Paulus Apostolus in Epistola ad Hebraeos, ubi sic ait: *Tanquam Aaron, sic et Christus non semetipsum clarificavit, ut Pontifex fieret, sed qui locutus est ad eum, Filius meus es tu, ego hodie genui te. Uti et alio loco dicit, Tu es Sacerdos secundum ordinem Melchisedec.* Quae omnia de ejus humanitate interpretatur. Ita ergo beatus David quatuor istos Psalmos in Dominum Christum, illumque solum,

*μοὺς εἰς τὸν δεσπότην Χριστὸν καὶ μόνον εἶπεν. οὐ γὰρ ἐκοινο-
ποίει τὰ τοῦ δεσπότου Χριστοῦ μετὰ ἑτέρων τινῶν, τὰ τοῦ δε-
σπότου μετὰ τῶν δούλων, ἀλλ' ἰδίᾳ τὰ τοῦ δεσπότου ὡς δεσπό-*
P 90 *του ἐξεῖπεν, καὶ τὰ τῶν δούλων ὡς δούλων. ὅσα δὲ ἕτερα ἐξέ-
λαβον οἱ ἀπόστολοι ἐκ τῶν ψαλμῶν οὐχ ὡς εἰς αὐτὸν κυρίως εἰ-
ρημένα ἐξέλαβον, ἀλλ' ὡς ἁρμόζοντα τῇ ὑποθέσει, οἷον, Διε-
μερίσαντο τὰ ἱμάτιά μου ἑαυτοῖς, καὶ τό, Ἔδωκαν εἰς τὸ βρῶ-
μά μου χολήν, καὶ τό, Προωρώμην τὸν κύριον ἐνώπιόν μου διὰ
παντός, καί, Ἀναβὰς εἰς ὕψος ᾐχμαλώτευσεν αἰχμαλωσίαν, καὶ
ὅσα τούτοις ὅμοια, ὡς ἁρμόζοντα τῇ ὑποθέσει αὐτῶν ἐξέλαβον·
οἷον ἐποίησε καὶ ὁ μακαρίτης Παῦλος τὴν χρῆσιν Μωϋσέως τὴν
ἐν τῷ Δευτερονομίῳ μεταβαλὼν εἰς τὴν ἰδίαν ὑπόθεσιν ὡς ἁρ-
μόζουσαν, λέγων οὕτως, Μὴ εἴπῃς ἐν τῇ καρδίᾳ σου, Τίς ἀνα-*
B
R 212 *βήσεται εἰς τὸν οὐρανόν, τουτέστιν Χριστὸν καταγαγεῖν, ἢ Τίς
καταβήσεται εἰς τὴν ἄβυσσον, τουτέστι Χριστὸν ἐκ νεκρῶν ἀνα-
γαγεῖν, μεταφράσας τὴν χρῆσιν ὡς ἁρμοδίαν εἰς τὴν ἰδίαν ὑπό-*
V 73 *θεσιν. οὐδὲ γὰρ ἁρμόζουσι τὰ λοιπὰ τῶν ψαλμῶν εἰς τὸν δε-
σπότην Χριστόν, ἐξ ὧν τινα ἐξέλαβον, οἷον εἰς τό, Διεμερί-
σαντο τὰ ἱμάτιά μου ἑαυτοῖς, εἰκοστὸς πρῶτος ψαλμός ἐστιν.
λέγει οὖν εἰς αὐτόν, Μακρὰν ἀπὸ τῆς σωτηρίας μου οἱ λόγοι τῶν πα-
ραπτωμάτων μου· ὅπερ ἀνάρμοστον καὶ ἀσύμφωνον τῇ θείᾳ γραφῇ,
καὶ σαφὴς μανία περὶ τοῦ Χριστοῦ ἐκλαβεῖν τὸ τοιοῦτον. ἐπεὶ δὲ*

3. *ἀλλ' — ὡς δούλων* addit V ima pagina, om. P. 6. *διεμερίσαντο*] Matth. XXVII. 35. Psalm. XXI. 19. 7. *ἔδωκαν*] Psalm. LXVIII. 22. 8. *προωρώμην*] Psalm. XV. 8. 9. *ἀναβὰς*] Psalm. LXVII. 19. 11. *Παῦλος*] Rom. X. 6. 12. *ὡς* om. P. 14. *κατάγειν* P. 17. *ἁρμόζουσαν* P, *ἁρμοδίαν* R. 22. *περὶ*] *ἐπὶ* P.

confecit. Neque enim quae Domini Christi erant, cum aliis quibusdam, et quae Domini erant, cum servis communia fecit. Quaecumque vero alia ex Psalmis desumpserunt Apostoli, non ut de Christo proprie dicta acceperunt, sed ut quae instituto suo convenirent, veluti: *Diviserunt sibi vestimenta mea.* Et illud: *Dederunt in escam meam fel.* Et illud: *Providebam Dominum in conspectu meo semper.* Et: *Ascendens in altum captivam duxit captivitatem.* Et quaecunque his sunt similia, ut suo argumento idonea usurparunt, quemadmodum beatus Paulus dictum Moysis in Deuteronomio, quod in suum transtulit argumentum, ubi ita ait: *Ne dixeris in corde tuo, Quis ascendet in coelum.* Id est Christum deducere, aut, *Quis descendet in Abyssum?* Hoc est Christum a mortuis revocare, dictum illud ut argumento suo idoneum interpretatus. Caetera enim ex Psalmis in Dominum Christum minime conveniunt, quibusdam duntaxat ex iis desumptis: cujusmodi est illud, *Diviserunt sibi vestimenta mea,* quae sunt ex Psalmo XXI. Ait vero de seipso: *Longe a salute mea verba delictorum meorum.* Quod minime sacrae Scripturae conveniens ac congruum, imo aperta esset insania, si tale quidpiam de Christo accipe-

τῶν τεσσάρων τούτων ψαλμῶν τῶν εἰς τὸν δεσπότην Χριστὸν εἰρημένων ὅλοι διὰ ὅλου αὐτῷ ἁρμόζουσιν. C οὔτε γάρ, καθὰ καὶ πρώην εἴπαμεν, ἐκοινοποίει ὁ μακάριος Δαβὶδ τὰ εἰς τὸν δεσπότην Χριστὸν λεγόμενα μετὰ τῶν λεγομένων εἰς ἑτέρους τινάς. φαίνεται γὰρ καὶ αὐτὸς ὁ σωτὴρ τοῦτο ποιῶν ἡνίκα ἐνεκάλουν αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι λέγοντες, Διὰ τί ἐργάζῃ ἐν σαββάτῳ; ὃς ἀπεκρίνατο λέγων, Ὁ πατήρ μου ἕως ἄρτι ἐργάζεται, κἀγὼ ἐργάζομαι. ὅτε δὲ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ἐνεκάλουν, φησίν, Οὐκ ἀνέγνωτε τί ἐποίησεν Δαβίδ, ὡς τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως ἔφαγεν αὐτός, οὓς οὐκ ἔξεστι φαγεῖν εἰ μὴ τοῖς ἱερεῦσι μόνοις, διαῤῥήδην τῷ πατρὶ ἑαυτὸν ἀντιδιαστέλλων, τοὺς μαθητὰς δὲ τοῖς προφήταις, D ἤγουν τοῖς ἱερεῦσιν, ὡς δούλους πρὸς δούλους καὶ ὡς υἱὸν πρὸς πατέρα. οὕτως οὖν καὶ ὁ προφήτης Δαβὶδ τῷ πνεύματι τῷ ἁγίῳ κινούμενος οὐκ ἀνέμιξε χύδην τὰ τῆς ὑποθέσεως τοῦ δεσπότου μετὰ ὑποθέσεως δούλων, ἀλλ' ἰδικῶς εἰς τὴν ὑπόθεσιν τοῦ δεσπότου τοὺς τέσσαρας τούτους ψαλμοὺς ἠξιώθη προειπεῖν καὶ συντάξαι. τοὺς δὲ ἄλλους πάντας εἰς ἑτέρων προσώπων ἢ πραγμάτων ἢ ἱστοριῶν κοινωφελῆ διδασκαλίαν τοῖς πᾶσιν ἐκτιθέμενος. διὰ τοῦτο καὶ ἐμμελῶς καὶ μετὰ ῥυθμοῦ αὐτὰ ἐξεῖπεν, ἵνα εὐκάτοχα καὶ εὐμνημόνευτα τοῖς πᾶσιν ὡς τερπνὰ γένωνται. καὶ τοῦ- P. 91 το εὔδηλον ὡς ἐν πάσαις ταῖς ἐκκλησίαις τοῦ κόσμου ᾀδόμενα τὰ τοῦ Δαβὶδ εὑρήσομεν καὶ σχεδὸν ὑπὸ πάντων ἀνθρώπων μι-

1. τῶν alterum om. P. 5. ποιεῖν P. 6. λέγοντες] Ioan. V. 17. 7. ἕως om. P. 11. ἀντιδιαστέλλων] διαστέλλων P. 22. εὑρήσκομεν P.

retur. Soli igitur quatuor hi Psalmi in Dominum Christum dicti, toti ubique ipsi conveniunt. Neque enim, ut praefati sumus, commiscuit beatus David quae de Domino Christo dicta sunt, cum iis quae de quibusdam aliis dicuntur. Videtur enim ipse Servator id fecisse, quando accusabant illum Judaei, dicentes, *Quare operaris in Sabbato?* Is vero respondit, dicens, *Pater meus modo operatur, et ego operor.* Quando vero Discipulos calumniabantur, respondit: *Nunquid legistis quid fecerit David, quando panes propositionis comedit ipse, quos non licebat ei edere, nisi solis sacerdotibus?* Aperte seipsum Patri comparans, Discipulos vero Prophetis, seu sacerdotibus, servos nempe servis, ut et filium Patri. Ita ergo et Propheta David Spiritu sancto afflatus non promiscue ea confudit argumenta quae Christum, cum iis quae servos spectabant: sed ut speciatim in argumentum de Christo quatuor illos Psalmos praediceret et componeret dignus habitus est: alios autem omnes de aliis personis, vel rebus, vel historiis, conscripsit, utili omnibus proposita instructione. Quapropter modulata et rhythmis adornata oratione haecce edidit, ut essent ad uniuscujusque captum prompta, et memoria facile ex eorum suavitate comprehenderentur. Atque id per se evidens est, in universis mundi Ecclesiis Davidis Psalmos cantari, et ab omnibus fere

R 214 *κρῶν τε καὶ μεγάλων διὰ στόματος φερόμενα καὶ καθ' ἑκάστην ᾀδόμενα καὶ μελετώμενα καὶ μνημονευόμενα πλείω τῶν ἄλλων προφητῶν καὶ γραφῶν.*

Δεύτερος Ἑβραίων ἐβασίλευσε Σολομῶν υἱὸς Δαβὶδ ἔτη μ'. ὁμοῦ ,δφϛ'.

α', β'.

Σολομῶν τὸν ἐν Ἱεροσολύμοις νεὼν οἰκοδομεῖν ἤρξατο, ἔχων B *ἑβδομήκοντα χιλιάδας ἁρμάτων αἰρόντων ἆρσιν καὶ ὀγδοήκοντα χιλιάδας λατομῶν ἐν τῷ ὄρει, ὃν καὶ συνετέλεσεν ἔτεσιν ὀκτώ.*

Καὶ συνάγεται ὁ πᾶς χρόνος ἀπὸ πα' Μωϋσέως, καθ' ὃ ἡ ἐξ Αἰγύπτου πορεία γέγονεν, ἐπὶ Σολομῶντα καὶ τὴν ἀρχὴν τῆς τοῦ ἱεροῦ κατασκευῆς εἰς ἔτη χλ'.

γ', δ', ε', ϛ', ζ', η'.

Οὐαφρῆς βασιλεύων τῆς Αἰγύπτου ἀπέστειλε Σολομῶντι εἰς βοήθειαν τῆς οἰκοδομῆς τοῦ ἱεροῦ τοῦ ἐν Ἱεροσολύμοις μυριάδας η', καθὼς ἱστορεῖ Εὐπόλεμος.

θ', ι'.

C *Σολομῶν ἐκβαλὼν τὸν Ἀβιάθαρ τῆς ἀρχιερωσύνης καθίστησι τὸν Βαρούχ, ὄντα ἐκ τοῦ γένους Ἐλεαζάρου.*

ια', ιβ', ιγ', ιδ'.

9. ὃ P. 10. *Μωσέως* V. 12. *εἰς* om. P.

Anni a m. c. hominibus, parvulis juxta ac adultis in ore haberi, et quotidie concini, atque adeo animo ac memoria longe magis revolvi, quam Prophetarum, aut sacrae Scripturae caetera quae supersunt monumenta.

Secundus apud Hebraeos regnavit Solomon, filius David. annos XL. Colliguntur anni IV. MDVI.

4467. I. II.

Solomon templum Hierosolymis aedificare coepit, habens LXX. millia curruum onera portantium, et LXXX. millia latomorum in monte, illudque intra VIII. annos confecit.

Colligitur universum tempus ab LXXXI. anno Moysis, quo ex Aegypto profectio contigit, usque ad Solomonem, et initium templi fabricae anni DCXXX.

III. IV. V. VI. VII. VIII.

Vaphres Aegypti Rex Solomoni ad templi Hierosolymitani aedificationem misit octoginta millia aureorum, ut Eupolemus refert.

IX. X.

Solomon, cum Abiathar summum Pontificatum abrogasset, Baruchum, qui ex genere Eleazari erat, constituit.

XI. XII. XIII. XIV.

Τυρίων ἐβασίλευσε Θείραμος, οὗ τὴν θυγατέρα ἔγημε Σολομῶν, καθὼς ἱστορεῖ Τατιανός.

ιε΄.

Ἑβραίων ἀρχιερεὺς Ἀαρών. προεφήτευε Σαδώκ, Νάθαν, καὶ V 74
Ἀχίας ὁ Σιλωνίτης καὶ Σαμαίας υἱὸς Ἐμβλὰς καὶ ὁ Ἀδόχ. Νάθαν προφητεύων εἶπεν, Τί ὅτι οὐκ ἐγνώρισας τῷ δούλῳ σου τίς καθήσεται ἐπὶ τοῦ θρόνου τοῦ κυρίου μου τοῦ βασιλέως. D

ις΄, ιζ΄.

Σολομῶν μετὰ τὸ οἰκοδομῆσαι αὐτὸν τὸν οἶκον κυρίου καὶ ὀφθῆναι αὐτῷ δὶς τὸν θεὸν ἔκτισε πόλεις ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ Ἀσοὺδ, Μαγδῶ, Γαζὲρ, Βεθωρὼν τὴν ἄνω, Βαλαδάθ, ἔτι μὴν καὶ Θα- R 216
μνὼρ ἐν τῇ ἐρήμῳ τῇ νῦν λεγομένῃ Παλμύρᾳ. πολλὰ δὲ καὶ θαυμαστὰ ἔργα ποιήσας ἐν καιρῷ γήρους αὐτοῦ τὸ πονηρὸν ἔπραξεν, καὶ παρώργισε τὸν κύριον ἐπὶ τῷ ἀπατηθῆναι αὐτὸν ἀπὸ τῆς Ἱερισόης, καὶ ᾠκοδόμησε τὰ ὑψηλὰ τῷ Χαμῶς εἰδώλῳ Μωὰβ καὶ τῷ Μελχὼμ προσοχθίσματι, τουτέστιν εἰδώλῳ υἱῶν Ἀμ- P 92
μών, καὶ τῇ Ἀστάρτῃ, βδελύγματι Σιδωνίων.

4. *Ἀαρών. προεφήτευε Σαδώκ*] (*ἀπ'*) *Ἀαρὼν* (*ή Σαδὼκ*) *προεφήτευε* (*Σαδὼκ*) P sola. *ib.* *Νάδαν* P. 5. *Ἀδώχ* P. 6. *τί* om. P. *ibid.* *σου* om. P. 10. *τῇ* om. P. *ibid.* *Ἀσοήδ* P. 11. *Μαγδό* P. *ibid.* *ἔτι μὴν*] *Ἐτημὴν* P, *Ἔτιμην* V. *ib.* *Θαμνώρ*] Immo *Θαδμώρ*. 12. *τῇ* prius om. P. *ib.* Immo *τὴν νῦν λεγομένην Πάλμυραν*. *ib.* *πολλά τε* PV. 14. *τῷ*] *τὸ* PV. 15. *τῷ*] *τὸ* PV. *ib.* *εἰδώλῳ*] *καὶ τοῖς εἰδώλοις* Reg. III. 11. 33. 16. *εἴδωλον* P. 17. *Εὐστάρτῃ* R. *ib.* *βδέλυγμα* PV.

Tyriis imperavit Thiramus, cujus filiam duxit Solomon, ut narrat Tatianus.

XV.

Hebraeorum summus Pontifex VIII. ab Aaron Sadoc. Prophetavit Nathan, et Achias Silonites, et Samaeas filius Emblas, et Adoc. Nathan prophetans dixit: *Non significasti servo* (tuo) *quis sederet super thronum Domini mei Regis.*

XVI. XVII.

Solomon, cum templum Domini aedificasset, geminaque Dei donatus fuisset visione, civitates condidit in Judaea Asoed, Magdo, Gazer, Bethoron superiorem, Baladad, Etimen et Thamnor in eremo quae nunc appellatur Palmyra. Multis igitur admiratione dignis perfectis operibus, cum jam consenuisset, malum fecit, et ad iram provocavit Dominum, cum deceptus fuisset ab Hierisoe, excitavitque excelsa Chamos idolo Moab, et Melchom offendiculo, hoc est, idolo filiorum Ammon, et Astartae abominationi Sidoniorum.

ιη', ιθ', κ', κα', κβ', κγ', κδ', κε', κς', κζ', κη', κθ', λ', λα', λβ', λγ'.

Ἀχίας ὁ Σιλωνίτης προεθέσπισε τῷ Ἱεροβοὰμ δούλῳ Σολομῶνος περὶ τοῦ μέλλειν αὐτὸν τῶν δέκα φυλῶν τοῦ Ἰσραὴλ βασιλεύειν.

λδ', λε', λς', λζ'.

Τούτῳ τῷ ἔτει Σολομῶν ἠθέλησεν ἀνελεῖν τὸν Ἱεροβοάμ. ὁ δὲ γνοὺς ἀπέδρασε πρὸς Σουσακὶμ βασιλέα Αἰγύπτου. καὶ ἦν ἐκεῖ ἕως οὗ ἀπέθανεν Σολομῶν, καὶ ἔλαβεν Ἱεροβοὰμ τὴν θυ-
B γατέρα Σουσακὶμ ἑαυτῷ γυναῖκα.

λη'.

Σολομῶν προφητεύων εἶπεν, Ἐνεδρεύσωμεν τὸν δίκαιον, ὅτι δύσχρηστος ἡμῖν ἐστιν· ἐναντιοῦται τοῖς ἔργοις ἡμῶν. ἐπαγγέλλεται γνῶσιν ἔχειν θεοῦ, καὶ παῖδα κυρίου ἑαυτὸν ὀνομάζει.

λθ', μ'.

Μετὰ τελευτὴν Σολομῶνος, στασιάσαντος τοῦ Ἰουδαίων ἔθνους, καὶ τῆς βασιλείας αὐτῶν διαιρεθείσης, ἐν Σαμαρείᾳ δέκα φυλῶν ἡγεῖται τοῦ Ἰσραὴλ Ἱεροβοὰμ υἱὸς Ναδάβ, δοῦλος
C ὢν Σολομῶνος, ἐκ φυλῆς Ἐφραΐμ, ἔτη κβ'.

Ἰούδα δὲ καὶ Βενιαμὶν ἐν Ἱερουσαλὴμ βασιλεύει Ῥοβοὰμ υἱὸς Σολομῶντος, αἷς ἐπώνυμον Ἰουδαία, διὰ τὸ ἐκ φυλῆς Ἰού-

3. 19. Σολομῶντος P. 8. Σουσακεὶμ P. 20. Βενιαμὴν PV. 21. οἷς — Ἰουδαῖοι P. αἷς etiam m. R.

Anni a m. c. 4484. XVIII. XIX. XX. XXI. XXII. XXIII. XXIV. XXV. XXVI. XXVII. XXVIII. XXIX. XXX. XXXI. XXXII. XXXIII.

Achias Silonita praedixit Hieroboam servo Solomonis eum regnaturum super decem tribus Israel.

XXXIV. XXXV. XXXVI. XXXVII.

Hoc anno Solomon conatus est Hieroboam e medio tollere. Is re cognita profugit ad Regem Aegypti Susacim, ibique moratus est, quoad Solomon diem suum obiit; accepitque Hieroboam in uxorem filiam Susacim.

XXXVIII.

Solomon prophetans, dixit: *Circumveniamus justum, quia inutilis est nobis: adversatur operibus nostris. Praedicat se scientiam Dei habere, et filium Domini se nominat.*

XXXIX. XL.

Post mortem Solomonis, seditionem faciente Judaeorum gente, eorumque regno diviso, in Samaria super decem tribus Israel regnat Hieroboam, filius Nadab, servus Salomonis, ex tribu Ephraim annis XXII.

Roboam filius Solomonis regnat Hierosolymis super Juda et Benja-

δα κρατεῖν τοὺς βασιλεῖς· ὅθεν καὶ τὸ πᾶν ἔθνος τὴν τῶν Ἰουδαίων εἴληφεν ἐπωνυμίαν.

Ἱεροβοὰμ πρῶτος βασιλεύει ἐπὶ Ἰσραὴλ ἔτη κβ′. R 218 V 75

Ἀχίας ὁ Σιλωνίτης προεφήτευεν, ὅστις ἱμάτιον καινὸν φορῶν, ἀπαντήσας τῷ Ἱεροβοὰμ ἐξιόντι ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ διέῤῥηξεν τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ εἰς τμήματα ιβ′, καὶ εἶπεν αὐτῷ, Λάβε σεαυτῷ δέκα τμήματα, ὅτι διέῤῥηξε κύριος τὴν βασιλείαν ἐκ χειρὸς D
Σολομῶνος. καὶ ἐβασίλευσεν ἐπὶ Ἰσραὴλ τῶν δέκα φυλῶν ἐν Βεθὴλ καὶ ἐν Σαμαρείᾳ καὶ τῶν πέριξ, οἳ καὶ Ἰσραὴλ ἐκλήθησαν.

β′, γ′, δ′, ε′, ϛ′.

Προφητεύει Ἀχίας ὁ Σιλωνίτης καὶ Σαμαίας υἱὸς Βαλαμεί.

ζ′.

Ἱεροβοὰμ ἑβδόμῳ ἔτει τῆς αὐτοῦ βασιλείας παρώργισε τὸν κύριον ἐπὶ εἰδωλολατρείᾳ· ποιήσας γὰρ δαμάλεις χρυσᾶς δύο τὴν μὲν μίαν ἔθηκεν εἰς Βεθήλ, τὴν δὲ ἑτέραν εἰς Δάν. καὶ κατέ- P 93
στησεν ἱερεῖς ἐκ τῶν υἱῶν Λευί· Ποιήσατε ἑορτὴν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ ἐν Βεθήλ. ἀναβὰς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, ὃ ἐπεποιήκει ὑψηλόν,

3. *Ἱεροβοὰμ*] „Exhinc in cod. Vaticano, quod etiam observatum in ed. Scaligeri, reges Israel et reges Iuda distinguuntur in columnis parallelis usque ad Olympiadem V. caeteris Olympiadibus secundae columnae adscriptis: quod in ed. Raderiana nec regia servari potuit propter latinas versiones graecis adiunctas. Quo tamen secerneretur utraque regum series, singulos principatus horum nominibus in marginibus adscripserat antiquarius cod. Augustani, prout in editione Raderi et hac regia describuntur.“ Ducangius. *ibid.* *ἐβασίλευσεν* P. 4. *προεφήτευσεν* P. „*V fluctuat semper inter aoristum et imperfectum.*“ 8. *Σολομῶντος* P. 9. *Βεθὴλ* Raderus, *Βηθλεὲμ* PV. 14. *γὰρ* om. P. 16. *Λευεί* P.

min, quibus tribubus cognomentum est Judaeorum, quod regnarent Reges ex tribu Juda: unde et gens universa Judaeorum nomen sortita est.

Hieroboam primus regnat super Israel annos XXII.

Achias Silonites prophetavit, qui novam vestem indutus, occurrens Hieroboam Hierosolymis egredienti, vestem suam duodecim in partes discidit, eique dixit: *Sume tibi decem scissuras: quia scidit dominus regnum de manu Solomonis.* Regnavitque super Israel decem tribuum in Bethleem, et in Samaria, et super circumvicinos, qui Israel etiam appellati sunt.

II. III. IV. V. VI.

Prophetat Achias Silonites, et Sameas filius Balami.

VII.

Hieroboam, VII. regni sui anno, Domini in se iram concitavit propter idololatriam, cum duos confecisset aureos vitulos, quorum unum posuit in Bethel, alterum vero in Dan: et constituit sacerdotes ex filiis Levi: *Agite diem festum filiis Israel in Bethel.* Cum autem ascendisset

παρεφάνη αὐτῷ προφήτης παραγενόμενος ἐξ Ἰούδα λέγων, Θυσιαστήριον θυσιαστήριον. τάδε λέγει κύριος ὁ θεός, Ἰδοὺ υἱὸς τίκτεται τῷ οἴκῳ Δαβίδ, Ἰωσίας ὄνομα αὐτῷ, καὶ θύσει ἐπὶ σὲ τοὺς ἱερεῖς τῶν ὑψηλῶν τοὺς ἐπιθύοντας ἐπὶ σοί, καὶ ὀστᾶ ἀνθρώπων καύσει ἐπὶ σέ. καὶ ἔδωκεν τέρας λέγων, Τοῦτο τὸ ῥῆμα ὃ ἐλάλησε κύριος, Ἰδοὺ τὸ θυσιαστήριον ῥήγνυται, καὶ ἐκχυθήσεται ἡ πιότης ἡ οὖσα ἐν αὐτῷ.

B *Ἀκούσαντος δὲ τοῦ Ἱεροβοὰμ ταῦτα, καὶ ἐκτείναντος τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ εἰρηκότος συλλαβέσθαι τὸν προφήτην, ἐξηράνθη ἡ χεὶρ αὐτοῦ, καὶ τὸ θυσιαστήριον ἐῤῥάγη, καὶ ἡ πιότης ἐξεχύθη ἡ ἐν αὐτῷ κατὰ τὸ τέρας, ὃ ἔδωκεν ὁ ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ ἐν λόγῳ θεοῦ. καὶ ἠξίου τὸν προφήτην δεηθῆναι τοῦ θεοῦ, ἵνα ἐπιστρέψει ἡ χεὶρ αὐτοῦ. καὶ δεηθέντος ἀπεκατεστάθη. καὶ ἠξίου τὸν προφήτην φαγεῖν ἄρτον· καὶ οὐκ ἠθέλησεν ὁ προφήτης. καὶ οὐδ' οὕτως ἐπεστράφη πρὸς κύριον, ἀλλὰ μᾶλλον τοῖς εἰδώλοις προσανεῖχεν, καὶ πᾶς ὁ βουλόμενος ἐπλήρου τὴν χεῖρα τούτου, καὶ ἐγίνετο ἱερεὺς τῶν ὑψηλῶν. καὶ*
R 220 *τοῦ παιδὸς δὲ αὐτοῦ ἀῤῥωστήσαντος ἀπέστειλε τὴν γυναῖκα αὐτοῦ ἄνω πρὸς Ἀχίαν τὸν Σιλωνίτην προφήτην· καὶ ἤκουσεν παρ'*
C *αὐτοῦ, Τεθνήξεται ὁ υἱός σου, καὶ ἐξολοθρευθήσεται τοῦ Ἱεροβοὰμ οὐροῦντα πρὸς τοῖχον, καὶ τοὺς ἐν τῷ ἀγρῷ τεθνηκότας αὐτοῦ καταφάγεται τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ.*

1. *Οὐ λέγει τὸ ὄνομα τοῦ προφήτου, Οδήθ ἐστι τὸ ὄνομα αὐτοῦ* (*ὁ Δήθ ἐστιν ὄνομα αὐτῷ* R.) m. P. 14. *οὗτός ἐστιν Οδήθ* m. P. 18. *δὲ* om. P. 21. *οὐροῦντος* P.

super altare, quod excelsum fecerat, apparuit ipsi Propheta qui ex tribu Juda erat, dicens: *Altare, altare. Haec autem dicit Dominus Deus: Ecce nascetur filius domus David, Josias nomen ejus, et immolabit super te sacerdotes excelsorum qui nunc in te thura succedunt, et ossa hominum super te incendet.* Deditque signum, dicens: *Hoc verbum quod locutus est Dominus: Ecce altare scindetur, et effundetur pinguedo quae in illo est.*

Cum haec audisset Hieroboam, manumque suam ab altari extenderet, jubens comprehendi Prophetam, exaruit manus illius, et altare discissum est, ac effusa pinguedo ejus, quae erat in illo, juxta signum quod dedit vir Dei in sermone Dei. Et rogavit Prophetam ut Deum deprecaretur, quo manus sua reverteretur. Illo autem precante, reversa est. Rogavitque Prophetam, ut panem comederet, et noluit Propheta. Sed et neque propterea ad Dominum reversus est, sed magis etiam idolis adhaesit, et quicunque volebat, illius manum implebat, et fiebat Sacerdos in excelsis. Filio autem ejus aegrotante, misit uxorem suam ad Achiam Silonitem Prophetam; et audivit ab illo: *Morietur filius tuus, et peribit de Hieroboam usque ad mingentem ad parietem, et in agro mortuos aves coeli vorabunt.*

η', θ', ι', ια', ιβ', ιγ', ιδ', ιε', ις', ιζ', ιη', ιθ', κ', κα', κβ'.

Ῥοβοὰμ υἱὸς Σολομῶντος ἐκ φυλῆς Ἰούδα μα' [ἑνὸς καθετὸς] ἐνιαυτῶν βασιλεὺς τρίτος τοῦ Ἰούδα ἔτη ιζ'. Ἑβραίων τοῦ Ἰούδα γ'.

ὁμοῦ ,δφκγ'.

α', β', γ', δ'.

Προεφήτευσε Σαμαίας.

ε', ς'. D

Τούτῳ τῷ ἔτει Ῥοβοὰμ βασιλέως Ἰούδα Σουσακὶμ βασιλεὺς Αἰγύπτου παραλαβὼν Λίβυας καὶ Αἰθίοπας καὶ Τρωγλοδύτας, ἀναβὰς εἰς Ἱερουσαλὴμ ἐσύλησε τὸν ναόν, λαβὼν τοὺς ἐν αὐτῷ θησαυροὺς καὶ τοὺς θησαυροὺς Ῥοβοὰμ καὶ τὰ δόρατα τὰ χρυσᾶ, ἃ ἔλαβεν Δαβὶδ ἐκ χειρὸς τῶν παίδων Ἀδρωζαὰρ βασιλέως Σουβά, καὶ τὰ ὅπλα τὰ χρυσᾶ, ἃ ἐποίησε Σολομῶν.

ζ', η', θ', ι', ια'.

Ἔτι προεφήτευσεν Ἀχίας ὁ Σιλωνίτης καὶ Σαμαίας υἱὸς Ἐλαμί.

ιβ', ιγ'. P 94

Προεφήτευσεν ὁ ἐν Βεθὴλ οἰκῶν καὶ ὁ ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου ἠξίου τὸν προφητεύσαντα τῷ Ἱεροβοὰμ δούλῳ Σολομῶνος ὁ αὐ-

3. μ' καὶ ἑνὸς ἐτῶν P. 9. Σουσακεὶμ P. 12. τὰ alterum om. P. 13. Ἀδριζαάρ P. 17. Ἐλαμεί P. 20. Σολομῶντος P. *ibid.* ὁ αὐτὸς Ῥοβοὰμ om. P, deleta, ut videtur, ab Radero qui in m. „*ita lege hunc traiectum locum: vide c.* 13. 3. *Reg. de occiso propheta per leonem.*"

VIII. IX. X. XI. XII. XIII. XIV. XV. XVI. XVII. XVIII. XIX. XX. XXI. XXII. Anni a m. c.

Roboam, filius Solomonis, ex tribu Juda, annos XLI. natus, tertius regnat in Juda annos XVIII. Colliguntur anni IV. MDXXIII.

I. II. III. IV. 4507.

Samaeas prophetavit.

V. VI.

Hoc anno Roboam Regis Juda, Susacim Rex Aegypti assumptis Africanis, et Aethiopibus ac Troglodytis, venit Hierosolyma, spoliavitque templum, ablatis qui in eo erant thesauris, ac thesauris Roboam, et hastis aureis, quas acceperat David ex manu filiorum Adrizaar Regis Suba, ac armis aureis quae confecerat Solomon.

VII. VIII. IX. X. XI.

Prophetavit etiam Achias Silonites, et Samaeas filius Elami.

XII. XIII.

Prophetavit qui in Bethel habitabat, et qui fuit ad altare, rogavit eum qui prophetaverat Jeroboam servo Solomonis, ut panem manducaret,

τὸς Ῥοβοὰμ φαγεῖν ἄρτον, καὶ μόλις ἔφαγεν. φασὶν τὸν Ἰώσηπον λέγειν ἀπὸ παραδόσεως αἶνον εἶναι τὸν ἐν Βεθήλ, Καὶ Ὀδὴθ ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου.

V 76 ιδʹ, εʹ, ιςʹ, ιζʹ.

Ῥοβοὰμ ἔσχεν υἱοὺς κηʹ καὶ θυγατέρας ἑπτά.

Μετὰ Ἱεροβοὰμ δεύτερος ἐβασίλευσεν τοῦ Ἰσραὴλ Ναδὰβ υἱὸς αὐτοῦ ἔτη βʹ. ὁμοῦ κδʹ.

B αʹ, βʹ.

R 222 Ἑβραίων τοῦ Ἰσραήλ. Ναδὰβ ἀναιρεῖται ὑπὸ Ἀσὰ βασιλέως Ἰούδα ἐν Γαβαθὼν τῇ τῶν ἀλλοφύλων βασιλείᾳ.

Μετὰ Ῥοβοὰμ ἐβασίλευσεν τοῦ Ἰούδα τέταρτος Ἀβιοὺδ υἱὸς αὐτοῦ ἔτη γʹ. ὁμοῦ ,δφκςʹ.

αʹ.

Ἑβραίων τοῦ Ἰούδα. Οὗτος Ἀβιοὺδ εἰδώλοις προσέχων ἀπώλεσε τοῦ λαοῦ μυριάδας νʹ.

βʹ.

Προεφήτευον Ἰαδὼχ καὶ Ἀνανίας.

γʹ.

C Ἑβραίων τοῦ Ἰσραήλ. Μετὰ Ναδὰβ τρίτος ἐβασίλευσεν τοῦ Ἰσραὴλ Βαασᾶ υἱὸς Ἀχία ἔτη κδʹ. ὁμοῦ μηʹ.

2. αἶνον P, εἰηου V: „εἶνον, ὅ νο, ἢ εἰνοῦ: *ego lego αἶνον* (sic) *pro proverbio seu apologo.*" m. R. ib. Ὀδήθ] ὁ δύθ' V, ὁ Σήθ P. 14. προσέχων εἰδώλοις P. 19. Βααζά P. 20. Ῥαχία P.

Anni a m. c. et vix manducavit. Aiunt Josephum dicere, ex traditione proverbium obtinere in Bethel, *Etiam Seth ad altare.*

XIV. XV. XVI. XVII.

Roboam habuit filios XXVIII. et filias VII.

Post Hieroboam secundus regnavit super Israel Nadab filius ejus ann. II, Colliguntur anni XXIV.

I. II.

Nadab ab Asa Rege Juda interficitur in Gabathon, in regno alienigenarum.

Post Roboam, regnavit in Juda quartus Abiud, filius ejus, ann. III. Colliguntur anni IV. MDXXVI.

4524. I.

Hic Abiud, cum idola coleret, de exercitu suo perdidit quingenta millia.

II.

Prophetarunt Jadoc et Ananias.

III.

Post Nadab tertius regnavit super Israel Baasa, filius Rhachia, ann. XXIV. Colliguntur anni XLVIII.

α'.

Πέμπτῳ ἔτει τοῦ Ἀσὰ βασιλέως Ἰούδα Βαασᾶ υἱὸς Ἀχία ἐπάταξε τὸν οἶκον Ἱεροβοάμ· καὶ οὐχ ὑπελείπετο αὐτῷ πᾶσα πνοὴ κατὰ τὸ ῥῆμα κυρίου, ὃ ἐλάλησεν ἐν χειρὶ δούλου αὐτοῦ Ἀχία τοῦ Σιλωνίτου προφήτου περὶ τῶν ἁμαρτιῶν τοῦ αὐτοῦ Ἱεροβοάμ. ὕστερον δὲ καὶ αὐτὸς Βαασᾶ ἐπορεύθη ἐν ταῖς ἁμαρτίαις Ἱεροβοάμ, ᾧ καὶ προφητεύει Ἰηοῦ υἱὸς Ἀνανίου γενέσθαι τὸν οἶκον αὐτοῦ ὡς τὸν τοῦ Ἱεροβοάμ· καὶ τὸν τεθνηκότα αὐτοῦ ἐν πόλει οἱ κύνες καταφάγονται, τὸν δὲ ἐν τῷ πεδίῳ τὰ πετεινὰ D τοῦ οὐρανοῦ.

α', β', γ', δ', ε', ϛ', ζ', η', θ', ι', ια', ιβ', ιγ', ιδ', ιε', ιϛ', ιζ', ιη', ιθ', κ', κα', κβ', κγ', κδ'.

Οὗτος Βαασᾶ ἐπορεύθη ἐν ταῖς ἁμαρτίαις Ἱεροβοάμ, ᾧ προφητεύει Ἰηοῦ υἱὸς Ἀνανίου γενέσθαι τὸν οἶκον αὐτοῦ ὡς τὸν οἶκον Ἱεροβοάμ· καὶ τὸν τεθνηκότα αὐτοῦ ἐν πόλει οἱ κύνες καταφάγονται, τὸν δὲ ἐν τῷ πεδίῳ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ.

Μετὰ Ἀβιοὺδ ἐβασίλευσε πέμπτος τῶν δύο φυλῶν Ἰούδα καὶ P 95
Μανασσῆ Ἀσᾶ υἱὸς αὐτοῦ ἔτη μδ'. ὁμοῦ ͵δφο'.

α', β', γ', δ'.

Ἀρχιερεὺς ἔνατος Ἀχιμελὲχ ἐγνωρίζετο. Ἑβραίων τοῦ Ἰούδα.

13. „*Iterat eadem.*" m. P. Similis fatuitas p. 144. 145. 319. ib. ὁ Βαασᾶ P. 14. τὸν om. P. 20. ἐννατος PV.

I.

Quinto anno Asa Regis Juda, Baasa filius Achia domum Hieroboam extirpavit, neque relicta est ipsi omnis anima, juxta verbum Domini, quod locutus est in manu servi sui Achiae Silonitae Prophetae de peccatis ejusdem Hieroboam. Postmodum vero et ipse Baasa ambulavit in peccatis Hieroboam, cui Jehu, filius Ananiae, prophetat idem de domo sua futurum quod de domo Hieroboam, ac illius quidem cadaver in civitate a canibus devoratum fuisse, illius vero ab avibus coeli devoratum iri.

I. II. III. IV. V. VI. VII. VIII. IX. X. XI. XII. XIII. XIV. XV. XVI. XVII. XVIII. XIX. XX. XXI. XXII. XXIII. XXIV.

Hic Baasa ambulavit in peccatis Hieroboam, cui prophetat Jehu filius Ananiae idem futurum de domo sua, quod de domo Hieroboam: ac illius quidem cadaver in civitate a canibus devoratum fuisse, illius vero ab avibus coeli devoratum iri.

Post Abiud quintus regnavit super duas tribus Juda et Manasse Asa, filius ejus, annos XLIV. Colliguntur anni IV. MDLXX.

I. II. III. IV.

Nonus summus Pontifex Achimelech agnoscebatur.

ε'.

R 224 Προεφήτευσεν Ἰωήλ, ὃς καὶ εἶπεν, Ἔσται ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματός μου ἐπὶ πᾶσαν σάρκα προφητεύουσαν. καὶ δώσω τέρατα ἐν τῷ οὐρανῷ ἄνω καὶ ἐπὶ τῆς γῆς κάτω. καὶ μεθ' ἕτερα ὁ αὐτὸς εἶπεν, Ἰδοὺ ἐγὼ ἐμβαλῶ εἰς B τὰ θεμέλια Σιὼν λίθον πολυτελῆ, ἐκλεκτόν, ἀκρογωνιαῖον, ἔντιμον εἰς τὰ θεμέλια αὐτῆς· καὶ ὁ πιστεύων ἐπ' αὐτῷ οὐ μὴ καταισχυνθῇ, καὶ θήσω κρίσιν εἰς ἐλπίδα.

ϛ', ζ'.

Ζαρὰθ ὁ Αἰθίοψ συμπαραλαβὼν Λίβυας ἐπεστράτευσεν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ. ἐξελθὼν δὲ Ἀσᾶ ἐτροπώσατο αὐτὸν ἐν Γεράροις.

V 77 η', θ'.

Προεφήτευσεν Ἀζαρίας υἱὸς Ἰοδὴθ καὶ Ἀνανίας.

ι', ια'.

Προεφήτευσεν Ἀζαρίας υἱὸς Ἰωδὴθ καὶ Ἀνανίας καὶ Ζα-
C χαρίας υἱὸς Ἰωδαὲ τοῦ ἱερέως, ὁ τὸ δρέπανον, ὅστις προφητεύων εἶπεν, Τέρπου καὶ εὐφραίνου, θυγάτηρ Σιών, διότι ἰδοὺ ἔρχομαι, καὶ κατασκηνώσω ἐν μέσῳ σου, λέγει κύριος, καὶ καταφεύξονται ἔθνη πολλὰ ἐπὶ τὸν θεὸν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ.

ιβ', ιγ', ιδ', ιε', ιϛ', ιζ', ιη'.

2. Περὶ τῆς τοῦ ἁγίου πνεύματος ἐπὶ τοῖς ἀποστόλοις ἐπιφοιτήσεως m. P. 4. τῆς om. P. 16. Ἰωδαὶ P.

Anni a m. c. 4521.

V.

Prophetavit Joel, qui et dixit: *Erit in diebus illis, effundam de spiritu meo super omnem carnem prophetantem. Et dabo prodigia in coelo sursum, et in terra deorsum.* Et infra ipse dixit: *Ecce ego immittam in fundamenta Sion lapidem pretiosum, electum, angularem, angustum in fundamenta illius: et qui credet in illum, non confundetur, et ponam in spem judicium.*

VI. VII.

Zarath Aethiops, assumptis Afris, Judaeam armis invasit. Egressus autem Asa in Geraris ipsum delevit.

VIII. IX.

Prophetavit Azarias filius Jodeth, et Ananias.

X. XI.

Prophetarunt Azarias filius Jodeth et Ananias, et Zacharias filius Jojadae sacerdotis, qui Falx dicitur, qui prophetavit in haec verba: *Jucundare, filia Sion, laetare, filia Hierusalem: quia ecce venio, et habitabo in medio tui, dicit Dominus: et confugient multae gentes ad Deum in die illa.*

XII. XIII. XIV. XV. XVI. XVII. XVIII.

Ἀσᾶ βασιλεὺς Ἰούδα πολεμούμενος ὑπὸ Βαασὰ βασιλέως Ἰσραὴλ ἐμισθώσατο εἰς βοήθειαν τὸν υἱὸν Ἄδερ βασιλέως Συρίας.

Προεφήτευεν Ἰηοῦ.

ιθ', κ', κα', κβ', κγ'.

Προεφήτευσεν Ἰηοῦ.

κδ', κε'. D

Προεφήτευσεν Ἀνανίας.

κς', κζ', κη', κθ', λ', λα', λβ', λγ', λδ', λε', λς', λζ', λη', λθ', μ', μα', μβ', μγ', μδ'.

Μετὰ Βαασὰ τέταρτος ἐβασίλευσεν τοῦ Ἰσραὴλ Ἠλὰ υἱὸς αὐτοῦ ἔτη β'. ὁμοῦ ν'. Ἑβραίων τοῦ Ἰσραήλ.

α', β'. R 226

Τὸν Ἠλὰ ἀνελὼν Ζαμβρὶ ὁ παῖς αὐτοῦ βασιλεύει ἐπὶ Ἰσραὴλ ἡμέρας ζ', καὶ τὸν οἶκον Βαασὰ πατάξας οὐκ εἴασεν αὐτοῦ οὐροῦντα πρὸς τοῖχον κατὰ τὸ ῥῆμα κυρίου, ὃ ἐλάλησεν ἐν χειρὶ Ἰηοῦ υἱοῦ Ἀνανίου διὰ τὸ ἁμαρτεῖν αὐτόν. γνοὺς δὲ ὅτι ὁ λαὸς ἀνηγόρευσε τὸν Ἀμβρί, [ἑαυτὸν ἀνεῖλεν] Ἀμβρὶ ἑαυτὸν ἐμπρήσας ἀπέκτεινεν. P 96

Μετὰ Ἀσὰ ἐβασίλευσεν τοῦ Ἰούδα ἕκτος Ἰωσαφὰτ υἱὸς αὐτοῦ ἔτη κε'. ὁμοῦ ,δφϟε'. Ἑβραίων τοῦ Ἰούδα.

4. προεφήτευσεν P. 5. ιθ'] θ' P. 17. υἱοῦ om. R. 18. ἑαυτὸν ἀνεῖλεν om. P. Ἀμβρὶ] Ζαμβρὶ Raderus.

Asa Rex Juda bello impetitus a Baasa Rege Israel, in auxilium conduxit filium Ader Regis Syriae.

Prophetavit Jehu.

XIX. XX. XXI. XXII. XXIII.

Prophetavit Jehu.

XXIV. XXV.

Prophetavit Ananias.

XXVI. XXVII. XXVIII. XXIX. XXX. XXXI. XXXII. XXXIII. XXXIV. XXXV. XXXVI. XXXVII. XXXVIII. XXXIX. XL. XLI. XLII. XLIII. XLIV.

Post Baasa quartus regnavit in Israel Aela, filius ejus, ann. II. Colliguntur anni L.

I. II.

Zambri, cum patrem interfecisset, regnavit super Israel dies VII. ac percussa domo Baasa, non reliquit mingentem ad parietem, juxta verbum Domini, quod locutus est in manu Jehu filii Ananiae, propter peccatum ejus. Cum autem accepisset Zambri renuntiatum fuisse Regem a populo, Zambri seipsum concremando interfecit.

Post Asa regnavit super Juda sextus Josaphat filius ejus ann. XXV. Colliguntur anni IV. MDXCV.

α', β'

Προεφήτευσεν Ἠλίας ὁ Θεσβίτης καὶ Ἀβδιοῦ υἱὸς Ἀνανίου, ὃς καὶ εἶπεν ὅτι Ἐγγὺς ἡ ἡμέρα κυρίου ἐπὶ πάντα τὰ ἔθνη· ὃν τρόπον ἐποίησας, οὕτως ἔσται σοι. ἔτι προεφήτευον Ὀζιὴλ
B υἱὸς Ζαχαρίου, Ἰηοῦ υἱὸς Ἀνανίου, Μιχαίας ὁ Μορασθήτης, υἱὸς Ἀμαλή· ἐφ' οὗ ψευδοπροφῆται Σεδεκίας υἱὸς Χαναάν, ὁ ποιήσας ἑαυτῷ κέρατα σιδηρᾶ καὶ μανεὶς ἐπάταξε τὸν Μιχαίαν ἐπὶ τὴν σιαγόνα. ἔτι προεφήτευεν Ἐλιέζερ καὶ ἄλλοι υ' ψευδοπροφῆται καὶ τῆς αἰσχύνης υν' ψευδοπροφῆται τοῦ Βαάλ.

γ', δ'.

Ἑβραίων ἀρχιερεὺς Ἰωαννάν.

ε', ϛ'.

Προεφήτευον Ἠλεί, Ἀβδιοῦ, Ὀζιήλ, Ἰηοῦ, Μιχαίας.

C ζ', η', θ', ι'.

Ψευδοπροφῆται Σεδεκίας, Ἐλιέζερ, καὶ ἄλλοι τετρακόσιοι.

ια', ιβ', ιγ'.

Ἀνομβρία γέγονεν ἐν τῇ Παλαιστίνῃ ἐπὶ ἔτη τρία καὶ μῆνας ϛ'.

V 78 ιδ', ιε', ιϛ', ιζ', ιη'.

Ἑβραίων ἀρχιερεὺς Ἀζαρίας ἐγνωρίζετο.

4. οὕτω P. 8. σιαγῶνα PV. ibid. ἔτι om. P sola. ib. προεφήτευεν Ἐ.] προεφήτευσεν ὁ Ἐ. P. 11. δέκατος Ἑβραίων P.

I. II.

Anni a m. c. 4571. Prophetavit Elias Thesbites, et Abdiu filius Ananiae, qui dixit: *Prope est dies Domini super omnes gentes: uti feceris, ita fiet tibi.* Prophetarunt praeterea Oziel filius Zachariae, Jehu filius Ananiae, Michaeas Morasthetes filius Amali: sub quo fuere Pseudoprophetae Sedecias filius Chanaan, qui sibi cornua ferrea confecit, et furens Michaeam in maxilla percussit. Prophetavit etiam Eliezer, et alii CD. Pseudoprophetae, et pro pudor! CCCCL. Pseudoprophetae Baal.

III. IV.

Decimus Hebraeorum summus Pontifex Joannan.

V. VI.

Prophetarunt Eli, Abdiu, Oziel, Jehu, Michaeas.

VII. VIII. IX. X.

Pseudoprophetae Sedecias, Eliezer, et alii quadringenti.

XI. XII. XIII.

In Palaestina tribus annis et sex mensibus non pluit.

XIV. XV. XVI. XVII. XVIII.

Hebraeorum summus Pontifex Azarias agnoscebatur.

ιθ', κ', κα'.

Προεφήτευεν Ἰεζεκιὴλ ὁ τοῦ Ἐλιέζερ.

κβ', κγ', κδ'. D

Ἰωσαφὰτ βασιλεὺς τοῦ Ἰούδα ἀνεῖλεν τοὺς ἰδίους ἀδελφοὺς καὶ ἐκ τῶν ἀρχόντων τοῦ λαοῦ.

κε'.

Ἑβραίων τοῦ Ἰσραὴλ ἐβασίλευσεν πέμπτος Ἀμβρὶ ἔτη β'. R 228 Ἑβραίων τοῦ Ἰσραήλ.

ὁμοῦ ξβ'.

α', β', γ', δ', ε', ς', ζ', η', θ', ι', ια', ιβ'.

Μετὰ Ἰωσαφὰτ ἐβασίλευσεν ἕβδομος τῶν δύο φυλῶν Ἰούδα καὶ Μανασσῆ Ἰωρὰμ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἐν Σαμαρείᾳ ἔτη ι'. Ἑβραίων τοῦ Ἰούδα.

ὁμοῦ ,δχε'.

α'. P 97

Ἑβραίων ἀρχιερεὺς Ἀχιτώβ.

β'.

Ἰωρὰμ υἱὸς Ἰωσαφὰτ εἰδώλοις δουλεύσας οἰκοδόμησεν τὰ ὑψηλὰ καὶ τὰ ἄλση ὁμοίως τῷ πατρὶ αὐτοῦ.

γ', δ', ε', ς'.

Ἠλίας ἐξ ἀνθρώπων ἀπῆλθεν.

2. προεφήτευσεν P. 7. Ἀμβρὶ] Ζαμβρὶ m. P. 11. Σαμαρείᾳ] „Ἱερουσαλὴμ lege." m. R. 16. ᾠκοδόμησεν P.

XIX. XX. XXI. Anni a m. c.

Prophetavit Ezechiel filius Eliezer.

XXII. XXIII. XXIV.

Josaphat Rex Juda fratres suos interfecit, et quosdam ex principibus populi.

XXV.

Super Hebraeos Israel regnavit V. Zambri ann. XII. Colliguntur anni LXII.

I. II. III. IV. V. VI. VII. VIII. IX. X. XI. XII.

Post Josaphat regnavit VII. super duas tribus Juda et Manasse Joram ejus filius in Samaria ann. X. Colliguntur anni IV. MDCV.

I. 4596.

Hebraeorum summus Pontifex Achitob.

II.

Joram, filius Josaphat, idolorum cultor, aedificavit excelsa et lucos, velut ipsius pater.

III. IV. V. VI.

Elias ex hominibus excessit.

ζ', η'.

Ἰωρὰμ βασιλεὺς Ἰούδα ἐνόσησεν δεινῶς, ὥστε τὰ ἔντερα αὐτοῦ φανῆναι.

θ'.

Προεφήτευσεν Ἀμὼς καὶ Ἐλισσαῖος.

B ι'.

Ἰωναδὰβ υἱὸς Ῥηχὰβ ἐγνωρίζετο.

Ἑβραίων τοῦ Ἰσραήλ.

Μετὰ Ἀμβρὶ ἕκτος υἱὸς Ἀχαάβ, ὢν ἐτῶν λε', ἐβασίλευσεν τοῦ Ἰσραὴλ ἔτη κβ'. ὁμοῦ πδ'.

α'.

Ὁ Ἀχαὰβ οὗτος ἔλαβε γυναῖκα τὴν θυγατέρα Ἰθωβάλου τοῦ Τυρίων καὶ Σιδωνίων βασιλέως, ᾗ ὄνομα Ἰεζάβελ.

β', γ', δ', ε', ς', ζ'.

Ἀχαὰβ ἑβδόμῳ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ διὰ τὴν γυναῖκα
C αὐτοῦ Ἰεζάβελ ἐδούλευσεν τῷ Βαάλ, καὶ τοῖς εἰδώλοις προσανέχων παρώργισεν κύριον τὸν θεόν· ᾧτινι Ἠλίας ὁ Θεσβίτης προεφήτευσεν τοῦ μὴ γενέσθαι ὑετὸν ἐπὶ τὴν γῆν ἐπὶ ἔτη γ' καὶ μῆνας ς'. ἀναχωρήσας δὲ ὁ Ἠλίας κατὰ ἀνατολάς, καὶ καθίσας ἐν τῷ
R 230 χειμάῤῥῳ Χοῤῥὰθ τῷ ἐπὶ πρόσωπον τοῦ Ἰορδάνου, ὥστε ἐξ αὐτοῦ πίνειν, τροφὴ αὐτῷ διὰ κοράκων ἐχορηγεῖτο. καὶ χήρᾳ δὲ

8. ἕκτος] ἕκτος ὁ V. 11. Ἰθωβόλου V. 15. τῷ] τῇ RV. 19. προσώπου P.

VII. VIII.

Joram Rex Juda graviter aegrotavit, adeo ut ipsius viscera apparerent.

IX.

Prophetarunt Amos, et Elissaeus.

X.

Jonadab filius Rechab agnoscebatur.

Post Zambri, sextus ejus filius Achaab, annos xxxv. natus, regnavit super Israel ann. XXII. Colliguntur anni LXXXIV.

I.

Hic Achaab uxorem duxit filiam Ithobali Tyriorum et Sidoniorum Regis, cui nomen fuit Jezabel.

II. III. IV. V. VI. VII

Achaab septimo regni anno, propter uxorem suam Jezabel adoravit Baal, ac idolis adhaerens, Domini Dei iram in se provocavit: cui Elias Thesbites prophetavit, intra annos III. et menses VI. nullam super terram futuram pluviam. Recedente vero Elia versus Orientem, et ad torrentem Chorrath juxta Jordanem residente, ut ex eo potum hauriret, victus ei a corvis subministrabatur. Viduae quoque ex fame una cum filio mo-

τινι διὰ λιμὸν μελλούσῃ ἅμα τῷ ἑαυτῆς υἱῷ τελευτᾶν τὴν ὑδρίαν
τοῦ ἀλεύρου καὶ τὸν καψάκην τοῦ ἐλαίου εἰς ἐπάρκειαν τοῦ λιμοῦ
ἀνεξάλειπτα ἐποίησεν. ἀνέστησεν δὲ αὐτῆς καὶ τὸ παιδίον τε-
θνηκότα. μετὰ δὲ τὸ πληρωθῆναι τὸν χρόνον τῆς ἀβροχίας ἐκ
κελεύσεως θεοῦ ἔρχεται πρὸς αὐτὸν Ἀχαάβ, ἵνα ὑετὸς γένηται. D
καὶ λέγει τῷ Ἀχαάβ, ζήλῳ θεοῦ κινηθείς, συναχθῆναι πάντα τὸν
Ἰσραὴλ καὶ τοὺς προφήτας τοῦ Βαὰλ νν΄ καὶ τοὺς προφήτας τῆς
αἰσχύνης υ΄ εἰς τὸ ὄρος τὸ Καρμήλιον. αἰτήσας δὲ βόας δύο V 79
εἶπεν ὅπως οἱ προφῆται τῆς αἰσχύνης προσευξάμενοι τοῖς θεοῖς
αὐτομάτως πυρὶ ἀναλώσουσιν τὰ ὑποκείμενα. καὶ ὡς θύσαντες
τοῖς θεοῖς αὐτῶν οὐδὲν ἤνυον ἄχρι μεσημβρίας, ὁ αὐτὸς προφήτης
ἕτερον βοῦν θύσας, ὕδωρ ἐπικλύσας ηὔξατο τῷ θεῷ, καὶ πῦρ ἀπ' P 98
οὐρανοῦ κατελθὸν ἅπαντα κατανάλωσεν. καὶ οὕτως ὑπήκοον
τὸν Ἀχαὰβ ποιήσας τοὺς ψευδοπροφήτας ἐθανάτωσεν, καὶ ὁ ὑε-
τὸς ἐπέκλυσε τὴν γῆν. ἀναχωρήσαντος δὲ αὐτοῦ ἕως ὄρους
Χωρὴβ καὶ Δαμασκοῦ, καὶ ἀσίτου διαρκέσαντος ἡμέρας τεσσε-
ράκοντα, προστάσσεται παρὰ θεοῦ χρῖσαι τὸν Ἀζαὴλ βασιλέα
τῆς Συρίας καὶ τὸν Ἰηοῦ υἱὸν Ναμεσσῆ ἐπὶ Ἰσραὴλ καὶ τὸν
Ἐλισσαῖον εἰς προφήτην. καὶ ἐπανελθόντος αὐτοῦ πάλιν πρὸς
Ἀχαὰβ ἤλεγξεν αὐτὸν ἐπὶ τῇ συμφορᾷ τοῦ φόνου Ναβουθὲ διὰ
κῆπον, ὃν ἐπὶ ψευδομαρτυρίᾳ λίθοις ἀπεκτάγκει, ἐπαγγειλάμενος
τῷ οἴκῳ αὐτοῦ παντὶ ὄλεθρον ἔσεσθαι· ὃ καὶ γέγονεν. B

1. ἑαυτῆς υἱῷ] υἱῷ αὐτοῦ P. 6. θεοῦ] ποῦ P. 14. ὁ om. P. 16. ἀσίτου om. P. Addit et margo R. 21. ἀπεκτάκει P.

riturae, porrectam hydriam farinae et lecythum olei ad usum vitae necessarium, ut nunquam deficerent effecit. Sed et filium illius extinctum ad vitam revocavit. Exacto porro siccitatis tempore, Deo ita praecipiente, ad ipsum Achaab accessit, ut pluvia fieret. Et zelo quodam impulsus, ait ad Achaab, ut universum Israel et prophetas Baal quadringentos quinquaginta, et impudentiae prophetas quadringentos in monte Carmelo cogeret. Petitisque duobus bobus, Prophetis impudentiae dixit ut Deos suos precarentur, uti sponte subjectas hostias igne absumerent. Qui cum peracto diis suis sacrificio usque ad meridiem nihil effecissent, Propheta bove altero in sacrificium oblato, et aqua irrigato, fusis ad Deum precibus, confestim ignis de coelo delapsus omnia depastus est. Atque ita Achaab Dei mandatis obediente facto, et Pseudoprophetis omnibus interfectis, continuo terra imbre perfusa est. Recedente vero illo usque ad montem Choreb et Damascum, ibique exactis diebus quadraginta, jubetur a Deo ungere Azael in Regem Syriae, et Jehu Namessae filium in Regem Israel, et Elizaeum in Prophetam. Tum reversus ad Achaab, illum coarguit ob caedem Nabuthe, quem propter hortum per falsos testes circumventum, lapidibus obruerat, praedicto universae illius stirpis ac familiae interitu: quod et postea accidit.

η', θ', ι', ια', ιβ', ιγ', ιδ'.

Ἦσαν ψευδοπροφῆται Ἐζεκίας καὶ Ἐλιέζερ καὶ ἄλλοι υ'.

ιε'.

Τῶν ἀλλοφύλων συναχθέντων ἐπὶ Ἰωσαφὰτ βασιλέα Ἰούδα πολεμῆσαι τὸν Ἰούδαν, ἔνεδρον ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς ὁ θεός, καὶ ἀνέστησαν καὶ ἐφόνευσαν ἀλλήλους, καὶ διεσώθη Ἰωσαφὰτ καὶ Ἰούδας.

C ις', ιζ', ιη', ιθ', κ', κα', κβ'.

Ἀχαὰβ ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ συμβαλὼν τῷ Ἄδερ βασιλεῖ Συρίας εἰς πόλεμον ἀναιρεῖται.

R 232 Ἑβραίων τοῦ Ἰούδα. Μετὰ Ἰωρὰμ ὄγδοος ἐβασίλευσεν τῶν δύο φυλῶν Ἰούδα καὶ Μανασσῆ Ὀχοζίας υἱὸς αὐτοῦ ἔτος ἕνα.

ὁμοῦ ͵βχϛ'.

α'.

Προεφήτευσεν Ἐλισσαῖος καὶ Ἀβδαναΐ. Ἰηοῦ ἀνεῖλεν τὸν Ἰωρὰμ καὶ τὸν Ὀχοζίαν καὶ τοὺς ο' υἱοὺς Ἀχαὰβ καὶ τὴν Ἰεζάβελ.

Μετὰ Ἀχαὰβ ἕβδομος ἐβασίλευσεν τοῦ Ἰσραὴλ Ὀχοζίας υἱὸς αὐτοῦ ἔτη β'. ὁμοῦ πϛ'.

D α', β'.

Οὗτος Ὀχοζίας εἰδώλοις προσανέχων καὶ ἀῤῥωστίᾳ περιπε-

12. ἓν P. 16. ο' om. P. 19. αὐτοῦ om. P.

Anni a m. c. VIII. IX. X. XI. XII. XIII. XIV.

Erant tum Pseudoprophetae Ezechias et Eliezer, et alii quadringenti.

XV.

Alienigenis contra Josaphat Regem Judae coactis, ut Judaeos bello aggrederentur, insidiatorem in illos immisit Deus, ac invicem commissi, sese mutuo trucidarunt, atque ita Josaphat et Judaei salvi evasere.

XVI. XVII. XVIII. XIX. XX. XXI. XXII.

Achaab Rex Israel commisso cum Ader Syriae Rege praelio interficitur.

Post Joram, Octavus regnavit super duas tribus Juda et Manasse, Ochozias illius filius annum unum. Colliguntur anni IV. MDCVI.

4606. I.

Elissaeus et Abdanai prophetant. Jehu interfecit Joram et Ochoziam, et filios Achaab, et Jezabel.

Post Achaab, septimus regnavit super Israel Ochozias illius filius annos duos. Colliguntur anni LXXXVI.

I. II.

Iste Ochozias idolorum cultor cum gravi correptus esset morbo, mi-

σὼν δεινῇ, ἔπεμψεν ἐπερωτῆσαι τὸν Βαὰλ προσόχθισμα θεὸν
Ἀκκάρων, γνῶναι ποθῶν εἰ ζήσεται καὶ ἀναστήσεται ἐκ τῆς ἀῤ-
ῥωστίας αὐτοῦ. ὁ δὲ Ἠλίας ἐπαντήσας τοῖς παισὶν αὐτοῦ ἔφη
μὴ ἀνίστασθαι αὐτόν. καὶ χολέσας ἀπέστειλεν πρὸς Ἠλίαν τρεῖς
πεντηκοντάρχους, ὅπως αὐτὸν ἐκ τοῦ ὄρους καταγάγωσι. τῶν
δὲ δύο ἐν πυρὶ καυθέντων ὁ τρίτος δεηθεὶς αὐτοῦ κατέβη. καὶ
ἐλθὼν πρὸς Ὀχοζίαν εἶπεν αὐτῷ, Ἐπειδὴ οὐκ ἐπέστρεψας πρὸς P 99
κύριον τὸν θεόν, ἀλλ' εἰδώλοις ἔπεμψας ἐπερωτῆσαι, οὐ κατα-
βήσῃ ἀπὸ τῆς κλίνης, ἀλλ' ἀποθάνῃς. καὶ ἀπέθανεν ἐν τῇ κλί-
νῃ κατὰ τὸ ῥῆμα κυρίου, ὃ ἐλάλησεν ἐν χειρὶ Ἠλίου τοῦ δούλου
τοῦ θεοῦ.

Μετὰ Ὀχοζίαν ἐβασίλευσεν τοῦ Ἰούδα καὶ Μανασσῆ ἡ μή- Ἑβραίων τοῦ Ἰούδα.
τηρ αὐτοῦ Γοθολία, γυνὴ Ἰωράμ, ἔτη ϛʹ. ὁμοῦ ,δχιβʹ.

αʹ, βʹ.

Γοθολία μήτηρ Ὀχοζίου, θυγάτηρ Ἀχαάβ, ἐφόνευσεν τὰ V 80
τέκνα τοῦ υἱοῦ αὐτῆς Ὀχοζίου. ἐκ γὰρ τοῦ γένους ἦν αὐτὴ Ἀ-
χαὰβ βασιλέως Ἰσραὴλ τοῦ καταραθέντος.

γʹ. B

Γοθολία καθεῖλε τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ τὸν ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ἐλάτρευσεν τοῖς Βαλιείμ.

δʹ.

3. παισὶν] υἱοῖς P. 4. χολέσας] Immo χολήσας. Conf. ad p. 318. B. 8. καταβήσει V. 19. τὸν alterum om. P.

sit qui rogarent Baal Deum, offensionem Accaron, scire cupiens an ex ea invaletudine vitam et incolumitatem esset recepturus. Elias vero filiis illius occursans, dixit illum minime sanitatem recepturum. Tum iratus misit ad Eliam centuriones qui illum ex monte adducerent. Duobus ex iis igne consumptis, tertius, Elia precibus exorato, descendit. Elias autem ad Ochoziam accedens: *Quandoquidem*, inquit, *non convertisti te ad Dominum Deum, sed idola consuluisti, de lecto non descendes, sed morieris.* Et mortuus est in lecto juxta verbum Domini, quod locutus est in manu Eliae servi Dei.

Post Ochoziam regnavit in Juda et Manasse illius mater Gotholia, uxor Joram, ann. VI. Colliguntur anni IV. MDCXII.

I. II.

Gotholia mater Ochoziae, filia Achaab, liberos filii sui Ochoziae interfecit. Erat enim illa ex genere Achaab execrandi illius Regis Israel.

III.

Gotholia evertit domum Dei Hierosolymis, et Baliim coluit.

IV.

Ἰωναδὰβ υἱὸς Ῥηχὰβ ἐγνωρίζετο, καὶ Ἐλισσαῖος προεφήτευεν.

Ἑβραίων ἀρχιερεὺς Σαδούχ.

R 234 *έ.*

Ἐλισσαῖος προεφήτευεν καὶ Ἀβδαναῒ καὶ Ἰηοὺ καὶ Ὀζιήλ.

ϛ'.

C *Ἰωσαβέχ, γυνὴ Ἰωδαὲ τοῦ ἀρχιερέως, ἀδελφὴ Ὀχοζίου, ἔκλεψεν Ἰωὰς τὸν υἱὸν Ὀχοζίου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῆς, καὶ τούτῳ περιέθηκεν Ἰωδαὲ ἀρχιερεὺς τὸ βασίλειον, ἀνελὼν τὴν Γοθολίαν.*

Ἑβραίων τοῦ Ἰσραήλ. *Μετὰ Ὀχοζίαν ὄγδοος ἐβασίλευσεν τοῦ Ἰσραὴλ Ἰωρὰμ ἀδελφὸς αὐτοῦ Ὀχοζίου ἔτη ιβ'. ὁμοῦ ϟη'.*

α', β'.

Ἀζαὴλ υἱοῦ Ἄδερ, βασιλέως Συρίας, πολιορκοῦντος τοὺς εἰς Σαμάρειαν ἐπὶ Ἰωρὰμ ἀδελφὸν Ὀχοζίου, βασιλέα Ἰσραήλ, λιμὸς βαρὺς γέγονεν ἐπὶ ἔτη ἑπτά, ὡς κεφαλὴν ὄνου ν' σίκλων πεπρᾶσθαι καὶ τέταρτον μέτρον κόπρου περιστερᾶς πέντε σίκλων ἐσθίειν D *αὐτούς, ἔτι μὴν καὶ τὰ ἑαυτῶν τέκνα φαγεῖν τινας διὰ τὰς ἀπιστίας αὐτῶν καὶ τὰς ἀσεβείας τῶν πράξεων αὐτῶν, καὶ ἀνταποδόσεις αὐτοῖς ἐπηνέχθησαν δικαίως.*

γ', δ', ε'.

ε' ἔτει τοῦ Ἰωρὰμ βασιλέως Ἰσραὴλ Ἠλίας ὁ προφήτης σὺν

3. Σαδοὺχ P. 8. ἀδελφὴ Ἰωχοζίου V. 13. Ἄδελ P. 21. ε' om. PV.

Jonadab filius Rechab agnoscitur. Et Elissaeus prophetat. Hebraeorum summus Pontifex Saduc.

V.

Elisaeus prophetavit, ut et Abdanai, et Jehu, et Oziel.

VI.

Josabech, uxor Jodae summi Pontificis, soror Ochoziae, furtim subripuit Joas filium Ochoziae fratris sui, huicque Jodae summus Pontifex, Gotholia interfecta, regnum asseruit

Post Ochoziam, octavus regnavit super Israel Joram, frater ejusdem Ochoziae, ann. XII. Colliguntur anni XCVIII.

I. II.

Azael, filio Adel, Rege Syriae Samaritanos obsidente, cum Joram Ochoziae frater regnaret, tanta in Israel, per septennium fames invaluit, ut asini caput quinquaginta siclis venderetur, et quartam partem cabi stercoris columbae quinque siclorum pretii ipsi manducarent, atque adeo liberos quidam comederent cum propter incredulitatem et impia illorum facinora has merito poenas luerent.

III. IV. V.

Anno Joram Regis Israel quinto, Elias Propheta cum Elissaeo ver-

τῷ Ἐλισσαίῳ ἐπὶ τὸν Ἰορδάνην πορευθεὶς, τῇ μηλωτῇ πατάξας τὸ
ὕδωρ διέστησεν ἔνθεν καὶ ἔνθεν, καὶ διῆλθον ἀμφότεροι διὰ ξηρᾶς.
εἰπέν τε τῷ Ἐλισσαίῳ αἰτῆσαι ὃ ἐὰν θέλῃς. ὁ δὲ διπλάσιον
ἠξίωσε σχεῖν πνεῦμα οὗ εἶχεν Ἠλίας. καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἠλίας, P 100
Ἕως ἂν ἴδῃς με ἀναλαμβανόμενον, ἔσται οὕτως. καὶ ἀναλη-
φθέντος Ἠλίου ἅρματι πυρίνῳ, θεασάμενος Ἐλισσαῖος εἶπεν πε-
ρὶ αὐτοῦ, Ἅρμα Ἰσραὴλ καὶ ἱππεὺς αὐτοῦ. καὶ ὑπέστρεψεν
πνεύματος ἁγίου πλησθεὶς, καὶ δὶς τῇ μηλωτῇ πατάξας τὸν Ἰορ-
δάνην παρῆλθεν αὐτὸν διὰ ξηρᾶς. ἔτι δὲ καὶ τὰ ὕδατα πονηρὰ
ὄντα καὶ ἀτεκνοῦντα ἐν Ἱεριχῷ μετέβαλεν, ἐπικαλεσάμενος τὸν
θεόν.

Ἐλθὼν δὲ εἰς Βεθὴλ λίθοις ὑπὸ παιδαρίων ἐβάλλετο, κατα-
παιζόμενος εἰς φαλακρότητα ὑπ' αὐτῶν· καὶ ἰδὼν αὐτὰ κατηρά-
σατο αὐτὰ ἐν ὀνόματι κυρίου, καὶ ἐξελθοῦσαι δύο ἄρκοι ἐκ τοῦ B
δρυμοῦ διέῤῥηξαν ἐξ αὐτῶν μβ'. ἐκεῖθεν ἦλθεν εἰς τὸ Καρμή-
λιον ὄρος, κἀκεῖθεν εἰς Σαμάρειαν. ἀλλὰ μὴν καὶ γυναικός τι- R 236
νος προσελθούσης αὐτῷ ὀχλουμένης ὑπὸ δανειστῶν αὐτῆς, καὶ
τῶν υἱῶν αὐτῆς εἰς δουλείαν ἑλκομένων, πυθόμενός τε ἔχειν αὐ-
τὴν εἰς ἄγγος βραχύ τι ἐλαίου, προσέταξεν αὐτῇ εἰς ἀγγεῖα πάμ-
πολλα ἔχειν αὐτό. καὶ πληρωθέντων αὐτῶν ἐλαίου, ἀπέδοτο
τὸ χρέος, καὶ σὺν τοῖς παισὶν ἠλευθερώθη. ὁ δὲ αὐτὸς εἰς Σω- V 81

3. εἶπεν δὲ P. ib. ὃ ἐὰν θέλῃς] ἐὰν θέλεις V, ἐὰν θέλῃ R. 6. περὶ αὐτοῦ, Ἅρμα] πάτερ V, πάτερ μου, πάτερ μου m. P. 7. καὶ alterum om. P. 12. ἐβάλετο P. 14. ἄρκτοι P. 20. ἔχειν] χέειν m. R. 21. εἰς om. V.

sus Jordanem profectus, melote aquam percussit, illaque continuo hinc et inde recessit, ac tum sicco uterque pede per aridam transiit. Dixitque Elissaeo Elias, ut quod vellet postularet: ille vero petiit sibi dari duplicem spiritum, quem Elias possidebat. Cui Elias, *Cum me*, inquit, *in sublime assumptum videris, voti compos eris.* Et cum Elias curru igneo elevaretur, videns Elissaeus, de illo dixit: *Currus Israel, et auriga ejus:* repletusque Spiritu sancto reversus, Jordane melote bis percusso, sicco vestigio illum pertransiit. Quinetiam aquas quae tum amarae erant et steriles Hierichunte, implorata divina ope, in dulcedinem convertit.

Cum porro in Bethel veniret, a pueris lapidibus impetitus, ob calvitiem irrisus, illis animadversis, diris eos devovit in nomine Domini, statimque egressae ex luco geminae ursae duo ex iis supra quadraginta discerpserunt ac dilaniarunt. Inde profectus est in montem Carmelum, ex quo venit Samariam. Quinetiam viduam quandam a creditoribus, filiis in servitutem abductis, vexatam se adeuntem, cum accepisset perexiguum olei in vasculo habere, praecepit illi ut in multa alia vasa illud diffunderet: quibus omnibus impletis, inde creditoribus satisfecit, et cum

μὰν παιδαρίου τελευτήσαντος, ζῶντα ἀπέδωκεν τῇ μητρί. καὶ εἰς Γάλγαλα παραγενόμενος, καὶ λιμοῦ ὄντος ἐκεῖσε, λέβητα μέ-
C γαν ἐπιστήσας ἐποίησεν αὐτοῖς τροφήν. καὶ συναξάντων τινῶν ἀπὸ ἀγρίων ἀμπέλων ἀμανίτας θανασίμους καὶ ἑψησάντων, ἀρχομένων τε ἐσθίειν, ἀνεβόησαν θανατοῦσθαι· αὐτὸς δὲ ἄλευρα ὀλίγα ἐμβαλὼν διέσωσεν αὐτοὺς ἔκ τε θανάτου καὶ λιμοῦ.

ϛ'.

Προεφήτευον Ἀμὼς καὶ Ἐλισσαῖος.

ζ', η', θ', ι', ια', ιβ'.

Ἑβραίων τοῦ Ἰούδα. Μετὰ Γοθολίαν ἐβασίλευσεν τῶν δύο φυλῶν Ἰούδα καὶ Μανασσῆ Ἰωὰς υἱὸς Ὀχοζίου ἔτη μ'. ὁμοῦ ,δχνβ'.

α', β'.

D Ἰωδαὲ παρ' Ἑβραίοις ἀρχιερεὺς ἐγνωρίζετο, μόνος μετὰ Μωϋσέα βιώσας ἔτη ρλ'.

γ', δ'.

Ἰωὰς οὗτος ἀνῳκοδόμησε τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ τὸν ἐν Ἱερουσαλήμ, ἐρημωθέντα ὑπὸ Γοθολίας, καὶ ποιήσας τὸ εὐθὲς ἐνώπιον κυρίου, κατακόψας τε τὰ εἴδωλα Ἱερουσαλὴμ καὶ Μάτθαν τὸν ἱερέα τοῦ Βαὰλ μονώτατος κατ' ἐνώπιον τοῦ θυσιαστηρίου ἀποκτείνας, τῶν μετεώρων οὐκ ἀπέστη, θύων αὐτοῖς καὶ θυμιῶν.

4. ἀμμανίτας RV. 12. 17. Ἠϊωας V. ib. υἱὸς om. V. 15 Μωσέα V.

Anni a m. c. filiis libertatem recepit. Idem porro Propheta in Soman mortuum puerum in vitam excitatum matri reddidit. Cumque in Galgala venisset, fame tum invalescente, lebete magno hic posito, cibos incolis paravit. Et legentibus quibusdam ex agrestibus vitibus colocyntides mortiferas, et elixantibus, cum eas comedere incoepissent, mori se exclamarunt: ipse vero immissa modica farina, mortem ab illis et famem depulit.

VI.

Prophetarunt Amos et Elissaeus.

VII. VIII. IX. X. XI. XII.

Post Gotholiam regnavit Joas, Ochoziae filius, super utramque tribum, Juda et Manasse, annis XL. Colliguntur anni IV. MDCLII.

4613. 6. I. II.

Jodae apud Hebraeos summus Pontifex agnoscebatur, solus qui post Moysem vixerit annos CXXX.

III. IV.

Joas iste instauravit templum Dei Hierosolymis, quod desertum fuerat sub Gotholia, cum faceret verbum in conspectu Domini, concisis Hierusalem idolis, ac Matthan Sacerdote Baal in conspectu altaris interfecto, ab excelsis tamen non abstinuit, iisque sacrificavit et adolevit.

ᾧ καὶ ἐπιστρατεύσας Ἀζαὴλ υἱὸς Ἄδερ βασιλεὺς Συρίας, εἰς πόλεμον, καὶ λαβὼν παρ' αὐτοῦ χρυσίον τι καὶ ἀργύριον ὑπέστρεψεν ἐν Ἱερουσαλὴμ παρακληθείς. P 101

εʹ, ϛʹ.

Ἐλισσαῖος καὶ Ζαχαρίας υἱὸς Ἰωδαὲ τοῦ ἀρχιερέως ὁ τὸ δρέπανον προεφήτευον καὶ Ὀζιὴλ καὶ Ἐλεάζαρ.

ζʹ, ηʹ, θʹ, ιʹ, ιαʹ, ιβʹ. R 238

Ζαχαρίας ὁ προφήτης, υἱὸς Ἰωδαὲ τοῦ ἀρχιερέως, ἀνῃρέθη ὑπὸ Ἰωὰς υἱοῦ Ὀχοζίου, βασιλέως Ἰούδα, ιβʹ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ, μεταξὺ τοῦ θυσιαστηρίου, διὰ τὸ ἐλέγχειν αὐτὸν τὴν ἀσέβειαν τοῦ τε βασιλέως καὶ τοῦ λαοῦ τῶν Ἰουδαίων.

ιγʹ, ιδʹ, ιεʹ, ιϛʹ, ιζʹ.

Ἀζαὴλ βασιλεὺς Συρίας ἐπιστρατεύσας τῷ Ἰωὰς ἀνεῖλεν B πλεῖστον ὄχλον τοῦ λαοῦ κατὰ τὸ ῥῆμα Ἐλισσαίου τοῦ προφήτου.

ιηʹ, ιθʹ, κʹ, καʹ.

Ἀζαὴλ ἐπιβὰς τῇ Ἱερουσαλὴμ ἤμελλεν αὐτὴν πολιορκεῖν. γνοὺς δὲ Ἰωὰς ὅτι ἐπολέμησεν τὸν Ἰσραήλ, ἔλαβεν πάντα τὰ ἅγια καὶ τὸ χρυσίον, καὶ ἀπέστειλε τῷ Ἀζαήλ, καὶ λαβὼν ἀνεχώρησεν.

κβʹ, κγʹ, κδʹ, κεʹ, κϛʹ.

Ἰωὰς ἠσέβησεν.

6. προεφητεύων V, προφητεύων P. 20. Ἰωὰς ἠσέβησεν om. P.

Huic Azael, filius Adel, Syriae Rex bellum intulit: acceptoque ab illo auro et argento, Hierosolymam advocatus reversus est. Anni a m. c.

v. vi.

Elissaeus et Zacharias filius Jodae summi Pontificis, qui de falce prophetat, et Oziel, atque Eleazar.

vii. viii. ix. x. xi. xii.

Zacharias Propheta, filius Jodae, summi Pontificis, a Joa, filio Ochoziae, Rege Juda, anno regni xii. inter altare interfectus est, quod Regis ac populi Judaeorum impietatem reprehendisset.

xiii. xiv. xv. xvi. xvii. 4619.

Azael Rex Syriae Joaz bello aggressus, ingentem populi multitudinem sustulit, juxta verbum Elissaei Prophetae.

xviii. xix. xx. xxi.

Azael versus Hierusalem venit, urbem obsessurus. Joas vero cum didicisset bello subactum ab eo Israel, sumptis sanctis omnibus, et auro, ea ad Azael misit, qui his acceptis recessit.

xxii. xxiii. xxiv. xxv. xxvi. xxvii. xxviii. xxix. xxx. xxxi. xxxii. xxxiii. xxxiv. xxxv. xxxvi. xxxvii. xxxviii. xxxix. xl.

C κζ', κη', κθ', λ', λα', λβ', λγ', λδ', λε', λς', λζ', λη', λθ', μ'.

'Εβραίων τοῦ Ἰσραήλ. Μετὰ Ἰωρὰμ ἔνατος ἐβασίλευσεν τοῦ Ἰσραὴλ Ἰηοῦ υἱὸς Ναμεσσεὶ ἔτη κη'. ὁμοῦ ρκς'.

α', β', γ', δ', ε', ς'.

Ἐλισσαῖος ὁ προφήτης θεσπίζει τῷ Ἰωάχαζ περὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ καὶ κακῶν ὧν ἐπάξει τῷ Ἰσραὴλ βασιλεύων.

V 82 ζ', η', θ', ι', ια'.

Ἰωδαὲ παρ' Ἑβραίοις ἀρχιερεὺς ἐγνωρίζετο, ὃς μόνος μετὰ Μωϋσέα ἐβίωσεν ἔτη ρκ'.

D ιβ', ιγ', ιδ'.

Ἰηοὺ ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ προσεκύνησεν ταῖς δαμάλεσι ταῖς χρυσαῖς αἷς ἐποίησεν Ἱεροβοὰμ ἐν Βεθὴλ καὶ ἐν Δὰν τῇ νῦν λεγομένῃ Πανεάδι.

ιε', ις', ιζ', ιη', ιθ', κ', κα'.

Ἀζαὴλ βασιλεὺς Συρίας ἐπόρθησε τὸν Ἰσραήλ.

κβ', κγ', κδ', κε', κς', κζ', κη'.

R 240 'Εβραίων τοῦ Ἰούδα. Μετὰ Ἰωὰς ἐβασίλευσεν τῆς Ἰουδαίας ια' Ἀμεσσίας υἱὸς αὐτοῦ ἔτη κθ'. ὁμοῦ ,δχπα'.

P 102 α'.

Ἀμεσσίας βασιλεὺς Ἰούδα, κε' ὧν ἐτῶν, ἐπιστρατεύσας τοῖς

3. ἔννατος P. 7. καὶ τῶν κακῶν P. 18. ια' om. P.

Anni a m. c. Post Joram nonus super Israel regnavit Jehu, filius Namessei annis XXVIII. Colliguntur anni CXXVI.

I. II. III. IV. V. VI.

Elissaeus Propheta vaticinatur Joachaz de illius regno, et de malis quae Israeli dum regnaret esset illaturus.

VII. VIII. IX. X. XI.

Jodae apud Hebraeos summus Pontifex agnoscebatur, solus qui post Moysen annos vixit CXX.

XII. XIII. XIV.

Jehu Rex Israel adoravit vitulos aureos, quos fecit Hieroboam in Bethel et in Dan, nunc Paneade dicta.

XV. XVI. XVII. XVIII. XIX. XX. XXI.

Azael Syriae Rex populatus est Israel.

XXII. XXIII. XXIV. XXV. XXVI. XXVII. XXVIII.

Post Joas, Judaeam rexit Amessias (seu Amasias) illius filius annos XXIX. Colliguntur anni IV. MDCLXXXI.

4653. I.

Amessias Rex Juda, cum aetatis annum XXV. attigisset, moto in

ἐξ Ἰσραὴλ καὶ τοῖς υἱοῖς Σηεὶρ ἐτροπώσατο αὐτούς, καὶ λαβὼν τοὺς θεοὺς αὐτῶν ἤγαγεν εἰς Ἱερουσαλήμ.

β', γ', δ', ε', ς'.

Ἀζαὴλ βασιλεὺς Συρίας ἀπέθανεν, καὶ ἀντ' αὐτοῦ ἐβασίλευσεν ὁ υἱὸς Ἄδερ.

ζ'.

Ἰωνᾶς ὁ προφήτης, υἱὸς Ἀμαθί, ὑπὸ τοῦ κήτους καταποθείς, καὶ τρισὶν ἡμέραις ἐν τῇ κοιλίᾳ αὐτοῦ φυλαχθείς, ἀπεπτύσθη θεοῦ βουλήσει, ὃς καὶ εἶπεν, Ἤμην Ἰωνᾶς ἐν τῇ κοιλίᾳ τοῦ κήτους τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας, καὶ προσηυξάμην πρὸς B κύριον τὸν θεόν μου ἐκ τῆς κοιλίας τοῦ κήτους, καὶ εἶπον, Ἐβόησα ἐν θλίψει μου πρὸς κύριον τὸν θεόν μου, καὶ ἐπήκουσεν ἐκ κοιλίας ᾅδου κραυγῆς μου. ἀπέῤῥιψε με εἰς βάθη καρδίας θαλάσσης, ποταμοὶ ἐκύκλωσάν με. πάντες οἱ μετεωρισμοί σου καὶ τὰ κύματά σου ἐπ' ἐμὲ διῆλθον. καὶ ἐγὼ εἶπα, Ἀπῶσμαι ἀπὸ ὀφθαλμῶν σου. ἆρα προσθήσω τοῦ ἐπιβλέψαι πρὸς ναὸν ἅγιόν σου. περιεχύθη μοι ὕδωρ πολὺ ἕως ψυχῆς μου, καὶ ἄβυσσος ἐκύκλωσέ με ἐσχάτη. ἔδυ ἡ κεφαλή μου εἰς σχισμὰς ὀρέων, κατέβην εἰς γῆν, ἧς οἱ μοχλοὶ αὐτῆς κάτοχοι αἰώνιοι, καὶ ἀνέβη ἐκ C φθορᾶς ἡ ζωή μου, κύριε ὁ θεός μου. ἐν τῷ ἐκλείπειν τὴν ψυχήν μου ἀπ' ἐμοῦ τοῦ κυρίου ἐμνήσθην, καὶ ἔλθοι πρὸς σὲ ἡ προσευχή μου πρὸς ναὸν ἅγιόν σου. φυλάσσοντες μάταια καὶ ψεύδη

5. υἱὸς αὐτοῦ Ἀδέρ P. 13. βάθος P. βάθει V. 16. ναὸν] θεὸν P. 19. μοχλοὶ] μέτοχοι RV. Conf. Ion. I. 2. 6. 22. φυλασσόμενοι m. R ex Iona.

Israelitas et filios Seir bello, illos devicit: et ablatos eorum Deos Hierusalem transtulit.

II. III. IV. V. VI.

Azael Syriae Rex moritur, huicque succedit illius filius Ader.

VII.

Jonas Propheta, filius Amathi, a ceto deglutitus, et per tres dies in illius ventre custoditus, Deo ita volente, regestus est, qui et dixit: *Eram ego Jonas in ventre ceti tribus diebus et tribus noctibus, et oravi ad Dominum Deum meum ex ventre ceti, et dixi, Clamavi in tribulatione mea ad Dominum Deum meum, et exaudivit de ventre inferi vocem meam. Projecisti me in profundum cordis maris, flumina circumdederunt me: omnes elevationes tuae, et fluctus tui super me transierunt. Et ego dixi: projectus sum ab oculis tuis: profecto addam ut videam templum sanctum tuum. Circumfusa est mihi aqua multa usque ad animam, abyssus vallavit me ultima, intravit caput meum in scissuras montium, descendit in terram, cujus vectes ejus retinacula sempiterna. Et ascendit ex corruptione vita, Domine Deus meus. Cum deficeret a me anima, Domini me-*

ἔλεον αὐτῶν ἐγκατέλιπον. ἐγὼ δὲ μετὰ φωνῆς αἰνέσεως θύσω σοι, πάντα ὅσα ηὐξάμην ἀποδώσω σοι σωτήριον τῷ κυρίῳ. καὶ προσετάγη τῷ κήτει, καὶ ἐξέβαλε τὸν Ἰωνᾶν ἐπὶ τὴν ξηράν.

Ἱστορεῖ Ἰώσηπος ἐν ἐνάτῳ τῆς ἀρχαιολογίας τὸν Ἰωνᾶν κα-
R 242 ταποθέντα ἀπὸ τοῦ κήτους ἐν τῷ Εὐξείνῳ Πόντῳ μετὰ τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας ἐκβρασθῆναι ζῶντα.

η', θ', ι', ια', ιβ', ιγ'.

D Ἰωὰς βασιλεὺς Ἰσραὴλ συμβαλὼν τῷ Ἀμεσσίᾳ εἰς πόλεμον αἰχμάλωτον αἱρεῖ τὸν Ἀμεσσίαν, καὶ τοῦ τείχους Ἱερουσαλὴμ καθεῖλεν υ' πήχεις.

ιδ', ιε', ιϛ', ιζ', ιη'.

Προεφήτευον Ὡσηέ, Ἀμώς, Ἰωνᾶς καὶ Ναούμ. Ἀμὼς
V 83 προφητεύων εἶπεν, Ἑτοιμάζου τοῦ ἐπικαλεῖσθαι τὸν θεόν σου Ἰσραήλ, διότι ἰδοὺ στερεῶν οὐρανὸν καὶ κτίζων πᾶν πνεῦμα καὶ ἀπαγγέλλων εἰς ἄνθρωπον τὸν λόγον αὐτοῦ.

ιθ', κ', κα', κβ', κγ', κδ', κε', κϛ', κζ', κη', κθ'.

P 103 Ἀμεσσίας βασιλεὺς Ἰούδα ἀνῃρέθη ὑπὸ τῶν ἰδίων εἰς Λαχεῖς.

Μετὰ Ἰηοὺ δέκατος ἐβασίλευσεν τοῦ Ἰσραὴλ Ἰωαχὰζ ἔτη ιζ'.

ὁμοῦ ρμγ'.

α', β'.

1. ἐγκατέλειπον V. 4. ἐννάτῳ PV. c. 9. 2. 8.—17. Ἀμεσίᾳ — Ἀμασίαν — Ἀμεσίας R. 13. εἶπεν] IV. 12. 19. δέκατος Ἑβραίων ἐβασίλευσεν P.

Anni a m. c. *moratus sum, et veniat ad te oratio mea, ad templum sanctum tuum. Qui custodiunt vana et mendacia, misericordiam suam reliquerunt. Ego autem cum voce laudis immolabo tibi. Quaecunque vovi, reddam tibi salutare Domino.* Et praeceptum est ceto, et ejecit Jonam super aridam.

Narrat Josephus in nono Antiquitatum, Jonam a ceto in Ponto Euxino absorptum, post dies tres totidemque noctes vivum ejectum.

6660. VIII. IX. X. XI. XII. XIII.

Joas Rex Israel praelio cum Amessia congressus, eodem Amessia captivo abducto, muros Hierusalem usque ad cccc. cubitos destruxit.

XIV. XV. XVI. XVII. XVIII.

Prophetarunt Osee, Amos, Jonas, Naum. Amos prophetans dixit: *Praeparare ad invocandum Deum tuum, Israel. Quia ecce firmans coelum, et creans omnem spiritum, et annuncians homini eloquium suum.*

XIX. XX. XXI. XXII. XXIII. XXIV. XXV. XXVI. XXVII. XXVIII. XXIX.

Amessias Rex Juda a suis in Lachis interfectus est.

Post Jehu, decimus Hebraeorum regnavit in Israel Joachaz annis XVII. Colliguntur anni CXLIII.

I. II.

Ἀζαὴλ βασιλεὺς Συρίας ἠβουλήθη ἐπιστρατεῦσαι τῷ Ἰωὰς βασιλεῖ Ἰούδα. καὶ ἐπιστρατεύσας τῷ Ἰωάχαζ βασιλεῖ Ἰσραήλ, ἐν πρώτοις ἐξέθλιψεν αὐτὸν πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτοῦ.

γʹ, δʹ, εʹ.

Ἐλισσαῖος ὁ προφήτης μετήλλαξε τὸν βίον προφητεύσας ἔτη μʹ.

ϛʹ, ζʹ, ηʹ, θʹ, ιʹ, ιαʹ, ιβʹ, ιγʹ, ιδʹ, ιεʹ, ιϛʹ, ιζʹ. B

Ἐν τῷ τάφῳ Ἐλισσαίου τοῦ προφήτου ῥιφεὶς ἐν τοῖς ὀστέοις αὐτοῦ νεκρός τις ἀπὸ τῶν μονοζώνων τῶν Μωαβιτῶν ἀνέζησε θεοῦ βουλήσει.

Μετὰ Ἀμεσσίαν βασιλεὺς ιβʹ τῶν δύο φυλῶν Ἰούδα καὶ Βενιαμὴν Ὀζίας ὁ καὶ Ἀζαρίας υἱὸς αὐτοῦ ἔτη νβʹ. ὁμοῦ δψλγʹ. Ἑβραίων τοῦ Ἰούδα.

αʹ.

Ὀζίας ὁ καὶ Ἀζαρίας υἱὸς Ἀμεσσίου καὶ Τελεχίας ὢν ἐτῶν C
ιϛʹ ἐβασίλευσεν.

βʹ, γʹ, δʹ, εʹ, ϛʹ, ζʹ, ηʹ, θʹ, ιʹ, ιαʹ, ιβʹ, ιγʹ. R 244

Προεφήτευον Ὡσηὲ υἱὸς Βεηρεί, Ἀμὼς καὶ Ἰωνᾶς ὁ τοῦ Ἀμαθεὶ ἐκ Γοφέρ.

ιδʹ.

Ὀζίας βασιλεὺς Ἰούδα πολέμῳ καθεῖλεν τὰ τείχη Γὲθ καὶ

Azael Rex Syriae bellum inferre Joas Regi Juda constituit. Deinde moto in Joachaz Regem Israel exercitu, illum afflixit totis vitae suae diebus. Anni a m. c.

III. IV. V.

Elissaeus Propheta vitam cum morte commutavit, cum prophetasset annos XL.

VI. VII. VIII. IX. X. XI. XII. XIII. XIV. XV. XVI. XVII.

Quidam ex latrunculis Moabitis mortuus in tumulum Elissaei Prophetae inter illius ossa projectus, Deo ita volente, revixit.

Post Amessiam, duodecimus regnat super duas tribus Juda et Benjamin Ozias, qui et Azarias dictus, filius ejus, an. LII. Colliguntur anni IV. MDCCXXXIII.

I.

Ozias, qui et Azarias, Amessiae et Telechiae filius, cum annorum esset XVI. regnavit.

II. III. IV. V. VI. VII. VIII. IX. X. XI. XII. XIII. 4683.

Prophetarunt Osee filius Beeri, Amos, et Jonas Amathi filius ex Gofer.

XIV.

Ozias Rex Juda moto bello prostravit muros Geth, et Azoti, et Jamniae. Bellum etiam gessit cum Arabibus qui Petram incolebant.

Ἀζώτου καὶ Ἰαμνίας. ἐπολέμησε δὲ καὶ τοὺς Ἄραβας τοὺς κατοικοῦντας Πέτραν.

ιε', ις'.

Ὀζίας ὁ καὶ Ἀζαρίας εἰσῆλθεν εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ θεοῦ θυμιάσαι· D κωλυθεὶς δὲ ὑπὸ Ἀζαρίου τοῦ ἱερέως, καὶ μὴ βουλόμενος ἀναχωρῆσαι, ἐλεπρώθη ὅλος παραχρῆμα, ὄντος ἀρχιερέως Ἀζαρίου.

ιζ', ιη', ιθ', κ', κα', κβ', κγ', κδ', κε'.

Πρῶτος Ἀμὼς ὁ προφήτης τὰ περὶ τῆς τοῦ Ἰσραὴλ αἰχμαλωσίας θεσπίζει πρὸ δύο ἐτῶν τοῦ σεισμοῦ.

κς', κζ'.

Σεισμὸς μέγας γέγονεν ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ ὅλῃ τῇ Ἰουδαίᾳ Ὀζίου τοῦ καὶ Ἀζαρίου βασιλέως Ἰούδα εἰσελθόντος εἰς τὸ ἁγίασμα P 104 τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ λεπρωθέντος αὐτοῦ, ἐξεχύθη ἡ πιότης τοῦ θυσιαστηρίου, τοῦ σεισμοῦ γενομένου.

κη', κθ', λ', λα', λβ', λγ', λδ', λε', λς', λζ', λη', λθ', μ', μα', μβ', μγ', μδ', με'.

Τούτῳ τῷ ἔτει Ἡσαΐας υἱὸς Ἀμὼς ἤρξατο προφητεύειν, καὶ Ὡσηὲ υἱὸς Βεηρεὶ καὶ Ναούμ.

V 84 Ἡσαΐας προφητεύων εἶπεν, Ἰδοὺ κύριος ἔρχεται ἐπὶ νεφέλης κούφης. Ὡσηὲ εἶπεν προφητεύων, Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ οὐκ ἔσται φῶς, καὶ ψῦχος καὶ πάγος ἔσται μίαν ἡμέραν. καὶ ἡ ἡμέρα

2. Πέτρας P. 11. περὶ σεισμοῦ m. P. 16. μβ' om. V. 19. εἶπεν om. P. Esai. XIX. 1. 21. ἡ om. P.

XV. XVI.

Ozias qui et Azarias ingressus est templum Dei, ut incensum offerret Deo: prohibitus vero ab Azaria Pontifice, cum nollet recedere, statim totus lepra corripitur, Azaria sacerdotium tum obtinente.

XVII. XVIII. XIX. XX. XXI. XXII. XXIII. XXIV. XXV.

Primus Amos Propheta quae in captivitate Israel eventura erant biennio ante terrae motum praedicit.

XXVI. XXVII.

Ingens terrae motus Hierosolymis et in tota Judaea factus est. Ozia seu Azaria Rege Juda Sanctuarium altaris ingresso, eoque lepra correpto, adeps altaris effusa est, terrae motu facto.

XXVIII XXIX. XXX. XXXI. XXXII. XXXIII. XXXIV. XXXV. XXXVI. XXXVII. XXXVIII. XXXIX. XL. XLI. XLII. XLIII. XLIV. XLV.

Hoc anno Esaias, filius Amos, coepit prophetare, ut et Osee Beeri filius, et Naum.

Esaias prophetans dixit: *Ecce Dominus venit super nube levi.* Osee vero dixit: *In illa die non erit lux, nec frigus, nec glacies unum diem.*

ἐκείνη γνωστὴ τῷ κυρίῳ, καὶ οὐχ ἡμέρα καὶ οὐ νύξ, καὶ πρὸς ἑσπέραν ἔσται φῶς.

Ναοὺμ προεφήτευσε λέγων, Ἀνέβη ὁ ἐμφυσῶν εἰς πρόσωπόν B *σου, ἐξαιρούμενός σε ἐκ θλίψεως, σκόπευσον ὁδόν, κράτησον ὀσφύος, ἀνδρίζου τῇ ἰσχύϊ σφόδρα, διότι ἀπέστρεψε τὴν ὕβριν Ἰακώβ, καθὼς ὕβριν τοῦ Ἰσραήλ.*

μϛ', μζ', μη', μθ', ν'. R 246

Τὴν α' Ὀλυμπιάδα ὁ Ἀφρικανὸς κατὰ Ἰωαθὰμ Ἑβραίων τοῦ Ἰούδα βασιλέα συνάγει. καὶ ὁ ἡμέτερος δὲ κανὼν κατὰ τὸν αὐτὸν παρίστησιν. γράφει δὲ ὁ Ἀφρικανὸς ὧδε πρὸς λέξιν.

Αἰσχύλος ὁ Ἀγαμήστορος ἦρξεν Ἀθηναίων διὰ βίου ἔτη κγ', ἐφ' οὗ Ἰωαθὰμ ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ.

Καὶ ὁ ἡμέτερος δὲ κανὼν λέγει, ἐπὶ τῆς πρώτης Ὀλυμπιάδος C *τὸν Ἰωαθὰμ βασιλέα Ἰούδα συνείληφεν.*

να' ἔτει Ὀζίου τοῦ καὶ Ἀζαρίου βασιλέως Ἰούδα πρώτη Ὀλυμπιὰς ἐτέθη ὑπὸ Ἰφίτου, καθ' ἣν προεφήτευον Ἡσαΐας υἱὸς Ἀμώς, Ὡσηὲ ὁ τοῦ Βεηρεί, Ἰωὴλ ὁ τοῦ Βαθουήλ, Ὠδήδ, καὶ Μιχαίας ὁ Μορασθίτης.

Ἡ πρώτη Ὀλυμπιὰς ἤχθη παρὰ τοῖς Ἕλλησιν, ἥτις ἐστὶν τετραετηρίς.

3. *Περὶ τῆς ἀναστάσεως τοῦ κυρίου* m. P. ibid. *εἰς τὸ π.* P. 11. *ἦρξεν τῶν Ἀ. ἔτη* P. 13. *δὲ* om. P. 15. *πρώτη ἡ Ὀ.* P. 17. *Βεηρή* P. ibid. *Βατουήλ* P. ibid. *Ὠδὴβ* R. 18. *Μεχήας* P. 19. *Ὀλυμπιάδων ἀρχή* m. P.

Et dies haec nota Domino: non dies, neque nox, et lux ad vesperam durabit. Anni a m. c.

Naum prophetavit, dicens: *Ascendit inflans in faciem tuam, eripiet te ex afflictione, considera viam, stringe lumbos, firma animum valde, quia Dominus avertit ignominiam Jacob, velut contumeliam Israel.*

XLVI. XLVII. XLVIII. XLIX. L. 4727.

Primam Olympiadem Africanus ad tempora Joatham Hebraeorum tribus Juda Regis colligit. Noster etiam canon ad eandem tempestatem refert. Africanus porro haec ad verbum scribit.

Aeschylus Agamestoris filius Atheniensibus imperavit annis XXIV. quo regnante, regnavit pariter Hierosolymis Joatham.

Noster vero canon, inquit, I. Olymp. Joatham Regem Juda comprehendit.

Anno LI. Osiae, qui et Azarias dictus est, prima Olympias est instituta ab Iphito, qua Prophetarunt Esaias filius Amos, Osee Beeri filius, Joel filius Batouel, Oded, et Michaeas Morathites.

Prima Olympias acta est apud Graecos, quae quadriennium complectitur.

α' Ὀλυμπιάς.

να', νβ'.

D Καὶ οὗτος Ὀζίας ὁ καὶ Ἀζαρίας ποιήσας τὸ εὐθὲς ἐνώπιον κυρίου ἐτελεύτησεν.

Ἑβραίων τοῦ Ἰσραήλ. Μετὰ Ἰωάχαζ ια' ἐβασίλευσεν τοῦ Ἰσραὴλ Ἰωὰς υἱὸς αὐτοῦ ἔτη ις'. ὁμοῦ ρνθ'.

α', β', γ', δ', ε'.

Ἰωὰς βασιλεὺς Ἰσραὴλ ἐτροπώσατο τὸν Ἰούδαν, καὶ συνελάβετο τον Ἀμεσσίαν βασιλέα Ἰούδα, καὶ καθεῖλεν τοῦ τείχους Ἱερουσαλὴμ τρεῖς πήχεις, καὶ σκυλεύσας τὴν Ἱερουσαλὴμ ἀνεχώρησεν εἰς Σαμάρειαν.

ς', ζ', η', θ', ι', ια', ιβ', ιγ', ιδ', ιε', ις'.

P 105

Ἑβραίων τοῦ Ἰούδα. Μετὰ Ὀζίαν τὸν καὶ Ἀζαρίαν ἐβασίλευσεν τῶν δύο φυλῶν Ἰούδα καὶ Βενιαμὶν Ἰωάθαμ υἱὸς αὐτοῦ ἔτη ις'.

ὁμοῦ ,δψμθ'.

α'.

Ἡσαΐας θείας ὁράσεως ἠξιώθη.

β'.

Ἦν ἀρχιερεὺς Οὐρίας.

Προεφήτευον Ἡσαΐας, Ὠσηέ, Ἰωνᾶς, καὶ Μιχαίας ὁ Μορασθίτης, Ἰωὴλ ὁ τοῦ Βαθουήλ, καὶ Ὠδήδ.

8. συνεβάλετο P. 9. Ἱεροσολύμων P. 14. Βενιαμὴν PV. ib. Ἰωαδάμ P. 21. Βατουὴλ P.

Prima Olympias.

Et hic Ozias, qui et Azarias, rectum faciens coram Deo moritur.

Post Joachaz, XI. regnavit in Israel Joas illius filius ann. XVI. Colliguntur anni CLIX.

I. II. III. IV. V.

Joas Rex Israel Judam debellavit, et cum Amessia Rege Juda congressus est, dejecitque muri Hierosolymorum tres cubitos, ac eadem urbe direpta, Samariam reversus est.

VI. VII. VIII. IX. X. XI. XII. XIII. XIV. XV. XVI.

Post Oziam seu Azariam, regnavit super duas tribus Juda et Benjamin Joadam, illius filius, annos XVI. Colliguntur anni IV. MDCCXLIX.

I.

Esaias divina dignatur visione.

II.

Urias erat summus Pontifex.

Prophetabant Esaias, Osee, Jonas, et Michaeas Morathites, Joel filius Batouel, et Oded.

Μιχαίας προεφήτευσεν λέγων, Ἐξελεύσεται νόμος καὶ λό- R 248
γος κυρίου ἐξ Ἱερουσαλήμ, καὶ κρινεῖ ἀνὰ μέσον λαῶν πολλῶν,
καὶ ἐλέγξει ἔθνη ἰσχυρά. καὶ μεθ' ἕτερα. Καὶ σὺ Βηθλεέμ, B
οἶκος τοῦ Ἐφραθά, ὀλιγοστὸς εἶ τοῦ εἶναι ἐν χιλιάσιν Ἰούδα. ἐκ
σοῦ μοι ἐξελεύσεται τοῦ εἶναι εἰς ἄρχοντα τοῦ Ἰσραήλ, καὶ αἱ
ἔξοδοι αὐτοῦ ἀπ' ἀρχῆς ἐξ ἡμερῶν αἰῶνος.

Ἰωὴλ προεφήτευσε λέγων, Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐκχεῶ
ἀπὸ τοῦ πνεύματός μου, καὶ δώσω τέρατα ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ση-
μεῖα ἐπὶ τῆς γῆς αἷμα καὶ πῦρ καὶ ἀτμίδα καπνοῦ, ὁ ἥλιος μετα- V 85
στραφήσεται εἰς σκότος καὶ ἡ σελήνη εἰς αἷμα, πρὶν ἢ ἐλθεῖν τὴν
ἡμέραν κυρίου τὴν μεγάλην καὶ ἐπιφανῆ. καὶ ἔσται, πᾶς ὃς ἂν
ἐπικαλέσηται τὸ ὄνομα κυρίου, σωθήσεται.

β' Ὀλυμπιάς. C

γ'.

Τούτῳ τῷ ἔτει ἐγεννήθησαν Ῥῶμος καὶ Ῥῆμος οἱ κτίσαντες τὴν Ῥώμην.

δ', ε', ϛ'.

γ' Ὀλυμπιάς.

ζ'.

1. λέγων] Mich. IV. 2. 3. μεθ' ἕτερα] V. 2. 7. λέγων] Ioel II. 29. 9. ὁ] καὶ P. 11. καὶ ἔσται] ἔσται P. 15. Περὶ Ῥωμύλου καὶ Ῥήμου m. P.

Michaeas prophetavit, dicens: *Exibit lex et verbum Domini ex Hierusalem, et judicabit inter multos populos, et arguet gentes fortes.* Et post alia.

Et tu Bethleem domus Ephrata, minima es, ut sis in millibus Juda. Ex te mihi egredietur, ut sit in principem Israel, et egressus ejus ab initio ex diebus saeculi.

Joel prophetavit, dicens: *In diebus illis effundam de Spiritu meo, et dabo prodigia in coelo, et signa in terra, sanguis et ignis, et spiritum fumi, et sol vertetur in tenebras, et luna in sanguinem, antequam veniat dies Domini magnus et manifestus. Et erit, omnis qui invocaverit nomen Domini, salvus erit.*

II. Olympias.

Hoc anno nati Romulus et Remus urbis Romae conditores.

IV. V. VI.

III. Olympias.

VII.

Ἰωαθὰμ τὰς ἐν τῷ ναῷ στοὰς ἵδρυσεν· ἡ ἀνατολικὴ γὰρ μόνη στοὰ ὑπὸ Σολομῶντος ἱδρύθη.

η', ϑ'.

D *Προεφήτευεν Ναούμ. τὰ δὲ ὑπ' αὐτοῦ προφητευθέντα περὶ τῆς Νινευὴ συνέβη μετὰ ἔτη ρμδ'.*

ι'.

δ' Ὀλυμπιάς.

ια'.

Ἰωαθὰμ πλεῖστα ᾠκοδόμησεν ἐν Ἱερουσαλήμ.

ιβ', ιγ', ιδ'.

ε' Ὀλυμπιάς.

ιε', ις'.

Ἑβραίων τοῦ Ἰσραήλ. *Μετὰ Ἰωὰς ιβ' ἐβασίλευσεν τοῦ Ἰσραὴλ Ἱεροβαὰλ υἱὸς αὐτοῦ ἔτη μα'. ὁμοῦ σ'.*

P 106 *α', β', γ', δ', ε', ϛ', ζ', η', ϑ', ι', ια', ιβ', ιγ', ιδ', ιε', ις', ιζ', ιη', ιϑ', κ', κα', κβ', κγ', κδ', κε', κϛ', κζ', κη', κϑ', λ', λα', λβ', λγ', λδ', λε', λϛ', λζ', λη', λϑ'.*

R 250 *Ἐν ἡμέραις Ὀζίου τοῦ καὶ Ἀζαρίου βασιλέως Ἰούδα καὶ Μανασσῆ καὶ ἐν ἡμέραις Ἱεροβαὰλ βασιλέως Ἰσραὴλ ἐξαπέ-*

3. ϑ'] ϑ', ι' P. 4. προεφήτευσεν P. 6. ι' om. P, post Ὀλυμπιάς ponit V. 13. Ἱεροβοὰμ P. 15. Conf. Amos VII. 9.

Anni a m. c. 4736. Joatham porticus in templo excitavit: sola enim Orientalis a Solomone erecta fuerat.

VIII. IX. X.

Naum prophetat. Quae autem ab illo praedicta sunt de Niniviti post annum CXLIV. evenere.

IV. Olympias.

XI.

Joatham plurima Hierosolymis aedificia extruxit.

XII. XIII. XIV.

V. Olympias.

XV. XVI.

Post Joas, duodecimus regnavit in Israel Hieroboam, filius ejus, annos XLI. Colliguntur anni CC.

I. II. III. IV. V. VI. VII. VIII. IX. X. XI. XII. XIII. XIV. XV. XVI. XVII. XVIII. XIX. XX. XXI. XXII. XXIII. XXIV. XXV. XXVI. XXVII. XXVIII. XXIX. XXX. XXXI. XXXII. XXXIII. XXXIV. XXXV. XXXVI. XXXVII. XXXVIII. XXXIX.

In diebus Oziae seu Azariae Regis Juda et Manasse, et in diebus Hierobaal Regis Israel, misit Amessias Sacerdos Bethel ad Hierobaal

στειλεν Ἀμεσσίας ὁ ἱερεὺς Βεθὴλ πρὸς Ἱεροβαὰλ βασιλέα Ἰσραὴλ λέγων, Συστροφὰς ποιεῖται κατὰ σοῦ Ἀμὼς ἐν μέσῳ οἴκου Ἰσραήλ, καὶ οὐ μὴ δυνήσεται ἡ γῆ ὑπενεγκεῖν ἅπαντας τοὺς λόγους αὐτοῦ. διότι τάδε λέγει Ἀμώς, Ἐν ῥομφαίᾳ τελευτήσει Ἱεροβαάλ, ὁ δὲ B Ἰσραὴλ αἰχμάλωτος ἀχθήσεται ἀπὸ τῆς γῆς αὐτοῦ. καὶ εἶπεν Ἀμεσσίας πρὸς Ἀμώς, Ὁ ὁρῶν βάδιζε, ἐκχώρησον εἰς γῆν Ἰούδα, καὶ ἐκεῖ καταβιοῦ, καὶ ἐκεῖ προφητεύσεις· εἰς δὲ Βεθὴλ οὐκέτι οὐ μὴ προσθῇς τοῦ προφητεῦσαι, ὅτι ἁγίασμα βασιλέως ἐστίν, ὅτι οἶκος βασιλείας ἐστίν. καὶ ἀπεκρίθη Ἀμὼς καὶ εἶπεν πρὸς Ἀμεσσίαν, Οὐκ ἤμην προφήτης ἐγὼ οὐδὲ υἱὸς προφήτου, ἀλλ' ἢ αἰπόλος ἤμην καὶ κνίζων συκάμινα, καὶ ἀνέλαβέν με κύριος ἐκ τῶν προβάτων, καὶ εἶπε κύριος πρός με, Βάδιζε, προφήτευσον ἐπὶ τὸν λαόν μου Ἰσραήλ. καὶ νῦν ἄκουε λόγον κυρίου, Σὺ λέγεις, μὴ προφήτευε ἐπὶ Ἰσραήλ, καὶ οὐ μὴ ὀχλαγωγήσετε ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰακώβ. διὰ τοῦτο τάδε λέγει κύριος, Ἡ γυνή σου ἐν τῇ C πόλει πορνεύσει καὶ οἱ υἱοί σου καὶ αἱ θυγατέρες σου ἐν ῥομφαίᾳ πεσοῦνται, καὶ ἡ γῆ σου ἐν σχοινίῳ συμμετρηθήσεται, καὶ σὺ ἐν γῇ ἀκαθάρτῳ τελευτήσεις. ὁ δὲ Ἰσραὴλ αἰχμάλωτος ἀχθήσεται ἀπὸ τῆς γῆς αὐτοῦ, οὕτως ἔδειξέ μοι κύριος. ἰδοὺ ἄγγος ἰξευτοῦ, καὶ εἶπεν, Τί σὺ βλέπεις, Ἀμώς; καὶ εἶπα, Ἄγγος ἰξευτοῦ. καὶ εἶπε κύριος πρός με, Ἥκει τὸ πέρας ἐπὶ τὸν λαόν μου Ἰσραήλ, V 86 οὐκέτι οὐ μὴ προσθῶ τοῦ παρελθεῖν αὐτόν, καὶ ὀλολύξει τὰ φατνώ-

7. κατάβηθι m. P. 8. προσθεὶς P. ibid. ἔτασμα m. P. 9. καὶ prius om. P. 10. ἀλλ' ἢ] ἀλλὰ P. 11. καὶ prius om. P. 14. ὀχλαγωγήσεις P. 19. καὶ ἰδοὺ P. 20. εἶπεν κύριος P: 21. τὸν Ἰσραὴλ P.

Regem Israel, dicens: *Rebellavit contra te Amos in medio domus Israel, non poterit terra sustinere universos sermones ejus.* Haec enim dicit Amos: *In gladio morietur Hieroboam, et Israel captivus migrabit de terra sua.* Et dixit Amessias ad Amos: *Qui vides, gradere, fuge in terram Juda, et comede ibi panem, et prophetabis ibi, et in Bethel non adjicies ultra ut prophetes, quia sanctificatio Regis est, et domus regni est.* Responditque Amos, et dixit ad Amessiam: *Non sum propheta et filius prophetae, sed armentarius ego sum, vellicans sycomoros. Et tulit me Dominus Deus cum sequerer gregem, et dixit dominus ad me, Vade, propheta ad populum meum Israel, et nunc audi verbum Domini: Tu dicis, non prophetabis super Israel, et non turbabis super domum Jacob. Propter hoc haec dixit Dominus: Uxor tua in civitate fornicabitur, et filii tui et filiae tuae in gladio cadent, et humus tua funiculo metietur, et tu in terra polluta morieris, et Israel captivus migrabit de terra sua. Haec ostendit mihi Dominus Deus meus. Et ecce uncinus pomorum, et dixit: Quid tu vides, Amos. Et dixi: uncinum pomorum. Et dixit Dominus ad me, venit finis super populum meum Israel, non adjiciam ultra ut pertranseam eum, et stridebunt cardines templi in die illa, dicit Dominus Deus.* Et

ματα τοῦ ναοῦ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, λέγει κύριος. καὶ μετὰ βρα-
D χέα, Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἀναστήσω τὴν σκηνὴν Δαβὶδ τὴν πεπτω-
κυῖαν καὶ ἀνοικοδομήσω τὰ πεπτωκότα αὐτῆς καὶ τὰ ἀνεσκαμμένα αὐτῆς ἀναστήσω, καὶ ἀνοικοδομήσω αὐτήν, καθὼς αἱ ἡμέραι τοῦ αἰῶνος, ὅπως ἐκζητήσωσί με οἱ κατάλοιποι τῶν ἀνθρώπων, καὶ πάντα τὰ ἔθνη, ἐφ' οὓς ἐπικέκληται τὸ ὄνομά μου ἐπὶ αὐτούς, λέγει κύριος ὁ ποιῶν ταῦτα.

μ', μα'.

Ἑβραίων τοῦ Ἰσραήλ.

Μετὰ Ἱεροβαὰλ ιγ' ἐβασίλευσεν τοῦ Ἰσραὴλ Μαναὴμ ἔτη ιβ'. ὁμοῦ σιβ'.

α', β', γ', δ', ε'.

R 252 Φοὺλ βασιλεὺς Ἀσσυρίων ἐπιβὰς τῇ Σαμαρείᾳ, λαβὼν παρὰ
P 107 Μαναὴμ τοῦ βασιλέως Ἰσραὴλ ͵α τάλαντα ἀργυρίου, ἀνεχώρησεν.

ϛ', ζ', η', θ', ι', ια', ιβ'.

Ἐν ταῖς ἡμέραις Μαναὴμ βασιλέως Ἰσραήλ, ἤγουν τῶν δέκα φυλῶν, ἀνέβη Φοὺλ βασιλεὺς Ἀσσυρίων ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ Μαναὴμ ͵α τάλαντα ἀργυρίου τοῦ εἶναι χεῖρα αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ, διαγράψας τὸν λαὸν καὶ πάντα δυνατόν, καὶ λαβὼν τὸ ἀργύριον ὁ Ἀσσύριος ὑπέστρεψεν εἰς τὴν χώραν αὐτοῦ.

Ἑβραίων τοῦ Ἰσραήλ.

Μετὰ Μαναὴμ ιδ' ἐβασίλευσεν τοῦ Ἰσραὴλ ὁ υἱὸς αὐτοῦ Φακεΐας ἔτη ιβ'. ὁμοῦ σκδ'.

12. Φουᾶ PV. 16. Φουᾶ PV. Φοὺλ m. P.

post pauca. *In die illa suscitabo tabernaculum David, quod cecidit, et reaedificabo aperturas murorum ejus, et ea quae corruerant instaurabo, et reaedificabo illud sicut in diebus antiquis, ut requirant me reliquiae hominum, et omnes nationes, eo quod invocatum sit nomen meum super eos, dicit Dominus faciens haec.*

XL. XLI.

Post Hierobaal, XIII. regnavit super Israel Manahem annos XII. Colliguntur anni CCXII.

I. II. III. IV. V.

Phua Rex Assyriorum Samariam aggressus, acceptis a Manahem Rege Israel mille argenti talentis, recessit.

VI. VII. VIII. IX. X. XI. XII.

In diebus Manahem Regis Israel, seu decem tribuum, venit Phua Rex Assyriorum in illius ditiones, et dedit illi Manahem multa talenta argenti, ut esset ei in auxilium, descripto populo, et quovis divite. Rex autem Assyriorum accepto argento, in regionem suam reversus est.

Post Manahem, XIV. regnavit in Israel illius filius Phaceeias annis XII. Colliguntur anni CCXXIV.

α΄, β΄, γ΄, δ΄, ε΄, ς΄, ζ΄, η΄, θ΄, ι΄. B

Ἑβραίων τοῦ Ἰσραὴλ ιδ΄ Ζαχαρίας μῆνας ς΄. μεθ᾽ ὃν ιε΄ Σελοὺμ μῆνα α΄. μεθ᾽ ὃν Φακεείας υἱὸς Μαναὴμ ἔτη ι΄.

ια΄, ιβ΄.

Οὗτος Φακεείας ἐπιβουλευθεὶς ὑπὸ Φακεὲ υἱοῦ Ῥομελίου τοῦ τριστάτου αὐτοῦ ἀπέθανεν, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ᾽ αὐτοῦ ὁ εἰρημένος Φακεὲ υἱὸς Ῥομελίου ιε΄ τοῦ Ἰσραὴλ ἔτη λ΄.

ὁμοῦ σνδ΄.

α΄, β΄, γ΄, δ΄, ε΄, ς΄, ζ΄, η΄, θ΄, ι΄, ια΄, ιβ΄, ιγ΄, ιδ΄, ιε΄, ις΄, ιζ΄, ιη΄, ιθ΄, κ΄, κα΄, κβ΄, κγ΄, κδ΄, κε΄, κς΄, κζ΄, κη΄, κθ΄, λ΄. C

Ἐν ταῖς ἡμέραις Φακεὲ ἀνέβη Θεγλὰθ Φανασσὰρ βασιλεὺς Ἀσσυρίων, καὶ ἔλαβε τὴν Ἀὶν καὶ τὴν Βεδμόλχα καὶ τὴν Ἀἰνὼν καὶ τὴν Κενὲξ καὶ τὴν Ἀσὼρ καὶ τὴν Γαλαὰδ καὶ τὴν Γαδδὶ καὶ τὴν Γαλιλαίαν πᾶσαν καὶ τὴν γῆν Νεφθαλείμ, καὶ ἀπῴκισεν αὐτοὺς εἰς Ἀσσυρίους. εἶτα μετὰ ταῦτα πολεμήσας Φακεὲ υἱὸς Ῥομελίου ἅμα τῷ Ῥαασσὼν βασιλεῖ Ἀσσυρίας κατὰ τῆς Ἱερουσαλήμ, ἔλαβεν αὐτήν.

Τὸν Φακεὲ ἐπάταξεν Ὡσηὲ υἱὸς Δαλή, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ᾽ αὐτοῦ ἐν Σαμαρείᾳ ἔτη θ΄. ὁμοῦ σξγ΄. D

α΄.

3. ιβ΄ P. 6. ὁ εἰρημένος om. P. 7. 16. Ῥωμελίου P et infra. 12. Post ἔλαβε quae addit P πόλεις θ΄, in margine ponit V. πόλεις repetit etiam m. R. *ib.* τὴν om. P. *ib.* Ἀεὶν P. *ib.* Βεθμαλχά m. P. 14. Νεφθαλήμ P. 17. καὶ ἔλαβεν P.

I. II. III. IV. V. VI. VII. VIII. IX. X.

Hebraeorum Israelis (Rex) XIV. Zacharias, mensibus VI. Post quam Phaceeias filius Manahem an. XII. regnarunt.

XI. XII.

Hic Phaceeias insidiis Phacee filii Romeliae, ipsius Magistri militum circumventus occubuit: et loco illius regnavit Phacee filius Romeliae XV. super Israel an. XXX. Colliguntur anni CCLIV.

I. II. III. IV. V. VI. VII. VIII. IX. X. XI. XII. XIII. XIV. XV. XVI. XVII. XVIII. XIX. XX. XXI. XXII. XXIII. XXIV. XXV. XXVI. XXVII. XXVIII. XXIX. XXX.

In diebus Phacee, ascendit Theglath Phanassar Rex Assyriorum, et cepit urbes IX. Ain, et Bedmalcha, et Aïnon, et Chenex, et Asor, et Galaad, et Gaddi, et universam Galilaeam, et terram Nephtalim, et transtulit eorum incolas in Assyriam. Post haec deinde Phacee filius Romeliae una cum Raasson Rege Assyriae bellum movit adversus Hierusalem, eamque expugnavit.

Hosee, filius Dale, interfecit Phacee, et illius loco regnavit in Samaria an. IX. Colliguntur anni CCLXIII.

I.

R 254 *Ὠσηὲ τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου ποιήσας παρὰ πάντας τους ἔμπροσθεν αὐτοῦ εἰδώλοις ἐδούλευσεν, οἰκοδομῶν αὐτοῖς οἴκους, καὶ τὰ τέκνα αὐτοῦ διῆγεν ἐν πυρί, καὶ τὸ βδέλυγμα τῶν ἐθνῶν, καὶ ἔθυεν καὶ ἐθυμία ἐν τοῖς ὑψηλοῖς καὶ ἐν τοῖς βουνοῖς καὶ ὑποκάτω παντὸς ξύλου πυκάζοντος.*

V 87 *β', γ', δ', ε'.*

Καὶ ἐπὶ Ὠσηὲ ἀνέβη Σαλμανάσαρ βασιλεὺς Ἀσσυρίων· καὶ ἐγένετο αὐτοῦ Ὠσηὲ δοῦλος, τουτέστιν συντελεστής.

ς', ζ'.

P 108 *Ὠσηὲ βασιλεὺς Ἰσραὴλ ἀπέστειλεν πρὸς Ἀδραμελὲχ τὸν Αἰθίοπα εἰς βοήθειαν ἑαυτοῦ.*

η', θ'.

Τούτῳ τῷ θ' ἔτει τῆς βασιλείας Ὠσηὲ υἱοῦ Δαλὴ πρώτη αἰχμαλωσία γέγονε τοῦ Ἰσραὴλ τῶν δέκα φυλῶν, βασιλευομένων μὲν ἐν Σαμαρείᾳ, νῦν δὲ μετοικισθεισῶν εἰς ὄρη Μήδων καὶ Χαλδαίων, ἐπιστρατεύσαντος τῇ Σαμαρείᾳ καὶ πολιορκήσαντος αὐτὴν Σαλμανάσαρ τοῦ τῶν Χαλδαίων βασιλέως, ὃς καὶ αὐτὸν τὸν Ὠσηὲ υἱὸν Δαλὴ βασιλέα τοῦ Ἰσραὴλ δέσμιον λαβὼν ἀπῆλθεν. ἐβασιλεύθησαν δὲ ἐν Σαμαρείᾳ ἔτεσιν διακοσίοις ἑξήκοντα τρισί.
B *μετῳκίσθησαν δὲ αἱ δέκα φυλαὶ τοῦ Ἰσραὴλ ἐκ τῆς Ἰουδαίας ἀφ' οὗ μὲν οἱ πρόγονοι αὐτῶν ἐξῆλθον ἐξ Αἰγύπτου μετὰ ἔτη ϡλβ',*

3. τῶν om. P. 4. θυμία P. 13. ἔτει θ' P. 15. μετῳκισθεισῶν P. 16. τῇ — πολ. om. P. 17. αὐτός P.

Hosee, malum in conspectu Dei faciens, contra quam illius decessores, idola coluit, et fana illis aedificavit, filiosque suos per ignem traduxit, et gentium abominationem, ac sacrificavit sacrificia in excelsis, et in collibus, et subter omne lignum frondosum.

II. III. IV. V.

Et Hosee aggressus est Salmanazar Rex Assyriorum, et factus est Hosee illius servus, id est Tributarius.

VI. VII.

Hosee Rex Israel misit ad Adramelech Aethiopem, quo sibi auxilio esset.

VIII. IX.

Hoc anno IX. regni Hosee filii Dale, prima contigit servitus seu captivitas decem tribuum Israel, quae in Samaria Regibus parebant. Nunc autem eae traductae sunt in Medorum et Chaldaeorum montes, Salmanasar Chaldaeorum Rege bellum iis inferente, qui Hosee filio Dale Rege Israel captivo facto, recessit. In Samaria porro CCLXIII. annis Regibus paruere. Ex Judaea vero translatae sunt X. tribus post an. DCCCCXXXII. ex quo majores earum ex Aegypto profecti erant. Ex quo autem Sa-

ἀφ' οὗ δὲ τὴν χώραν Σαμαρείας κατέσχον στρατηγήσαντος αὐτῶν Ἰησοῦ υἱοῦ Ναυῆ, εἰσὶν ἔτη ωϞβʹ, ἀφ' οὗ δὲ ἀποστάντες Ῥοβοὰμ τοῦ ἐκγόνου Δαβὶδ ἐβασιλεύθησαν ὑπὸ Ἱεροβοὰμ δούλου γενομένου Σολομῶνος, εἰσὶν ἔτη σξβʹ καὶ μῆνες ζʹ, ἅτινα συντρέχει ἤγουν καταλήγει εἰς τὸ τέταρτον ἔτος Ἐζεκίου βασιλέως Ἰούδα, καθ' ὃ καὶ τὸ πάσχα σεσημείωται γεγενῆσθαι λαμπρῶς καὶ φιλοτίμως ἀπὸ Σολομῶνος. οἳ καὶ μετοικισθέντες εἰς Σαμάρειαν Χουθέοι ἐκλήθησαν, τὴν τῆς χώρας ἐν ᾗ κατῳκίσθησαν προςηγορίαν λαβόντες, διὰ τὸ ἐκ τῆς Χουθὰς οὕτω καλουμένης χώρας τότε μετατεθῆναι. ἔστι δὲ αὕτη ἡ Χουθὰς χώρα ἐν τῇ Περσίδι καὶ ποταμὸς τοῦτο ἔχων ὄνομα. καὶ μετοικισθέντες εἰς Σαμάρειαν ἕκαστος κατ' ἔθνος ἴδιον εἶχε θεόν. ὕστερον δὲ Σαμαρεῖς ἐκλήθησαν, τὴν τῆς χώρας ἐν ᾗ κατῳκίσθησαν προσηγορίαν λαβόντες. C

Τούτῳ τῷ ἔτει Σίβυλλα ἡ Ἐρυθραία ἐν Αἰγύπτῳ ἐγνωρίζετο.

Γεγόνασι δὲ καὶ ἄλλαι ιαʹ Σίβυλλαι.

Σίβυλλα ἡ Ἑβραία.

Σίβυλλα ἡ Περσίς. B 256

Σίβυλλα ἡ Δελφίς. D

Σίβυλλα ἡ Ἀδαὴ ἡ Κιμμερία.

Σίβυλλα ἡ Σαμία.

2. ὑποστάντες P. 4. 7. Σολομῶντος P. 5. Ἐζεχίου P sola. 6. ὃν P sola. 8. ἐν ᾗ — προσηγορίαν] ἐπίκλησιν P. 10. τῆς χώρας P. 15. Ἐρυθρία V hic et p. seq. v. 7. 21. Κιμερία PV.

mariae regionem obtinuere, Jesu filio Nave eorum duce, anni DCCCXCII. computantur. Ex quo, dum defecerunt a Roboam nepote Davidis, iis dominatus est Hieroboam Solomonis servus, anni sunt CCLXII. et menses VII. qui concurrunt, seu desinunt in IV. annum Ezechiae Regis Juda, quo Pascha splendide ac magnifice celebratum esse a Solomone annotatum est. Jam vero qui in Samariam translati sunt, Chuthei sunt appellati, ex regionis nomine, quod ex Chuta, regione sic nuncupata, tunc fuerint translati. Est autem illa Chutae regio in Perside, ubi ejusdem nomenclaturae est fluvius. Cumque in Samariam fuissent deducti, unusquisque secundum gentem suum habuit Deum. Postmodum vero Samaritani appellati sunt, tracto a regione quam incoluere nomine.

Hoc anno Sibylla Erythraea in Aegypto claruit.

Fuere et aliae XI. Sibyllae.

Sibylla Hebraea.

Sibylla Persica.

Sibylla Delphica.

Sibylla Adaena, seu Cimeria.

Sibylla Samia.

Σίβυλλα ἡ Ῥοφία.
Σίβυλλα ἡ Κυμαία.
Σίβυλλα ἡ Λιβοίη.
Σίβυλλα ἡ Τρῳάς.
Σίβυλλα ἡ Φρυγία.
Σίβυλλα ἡ Τιβουρτία.

Σίβυλλα ἡ Ἐρυθραία ἡ προγεγραμμένη ἦν ἀπὸ πολίχνης Ἐρυθρίας καλουμένης, ἀντικρὺ Χίου, ἡ καὶ ἐποποιὸς οὖσα, ἧς καὶ P 109 *στήλη ἐστὶν ἐν τῇ αὐτῇ Ἐρυθρίᾳ ἄχρι τοῦ νῦν κατὰ τὴν στερεὰν ἀντικρὺ Χίου.*

Ἑβραίων τοῦ Ἰούδα. *Μετὰ Ἰωαθὰμ ἐβασίλευσεν τῶν δύο φυλῶν Ἰούδα καὶ Βενιαμὶν Ἀχὰζ υἱὸς αὐτοῦ ἔτη ιϛʹ.* *ὁμοῦ ͵δψξεʹ.*

αʹ.

Ῥαασσὼν υἱὸς Ἀρὰμ καὶ Φακεὲ υἱὸς Ῥομελίου περιεκάθισαν τῇ Ἱερουσαλὴμ πρώτῳ ἔτει τοῦ Ἀχὰζ βασιλέως Ἰούδα, καὶ οὐκ ἴσχυσαν αὐτὴν λαβεῖν.

V 88 *βʹ.*

Οὐρίας ἀρχιερεὺς ἐγνωρίζετο καὶ Ζαχαρίας υἱὸς Βαραχίου· B *περὶ ὧν εἶπεν ὁ Θεὸς τῷ Ἡσαΐᾳ, Μάρτυράς μοι πιστοὺς ποίησον τοὺς μέλλοντας προφητεύειν τῷ Ἀχὰζ τὸ Ἰδοὺ ἡ παρθένος ἐν γα-*

1. *Ῥοδία* P. 3. *Λιβοία* P, *Λιβοίη* V, *Λιβυκὴ* m. P. 7. *ἡ* alterum om. P. *ibid.* et 9. *Ἐρυθρᾷ* — *Ἐρυθρᾶς* Schurzfleisch. Not. Bibl. Vin. p. 85. 8. *καὶ*] *δὲ* P. 9. *ἐστὶν* om. P. *ibid.* *αὐτῇ* om. P. 11. *Βενιαμὴν* PV. 15. *τῷ ἔτει* P. 19. *εἶπεν*] VIII. 2. 20. *τὸ*] VII. 14.

Anni a m. c.

Sibylla Rhodia.
Sibylla Cumana.
Sibylla Libyca.
Sibylla Trojana.
Sibylla Phrygia.
Sibylla Tiburtina.

Sibylla Erythraea supramemorata ex Erythria, oppidulo, e regione Chii, ita appellato, ortum duxit. Fuit porro versificatrix, ejusque statua usque hodie Erythriae e regione Chii in continenti visitur.

Post Jonatham, regnavit super duas tribus Juda et Benjamin Achaz
4750. illius filius, an. xvi. Colliguntur anni iv. mdcclxv.

I.

6. Raasson filius Aram, et Phacee filius Romeliae, Hierusalem obsederunt anno i. Achaz Regis Juda, neque hanc potuerunt expugnare.

II.

Urias summus Pontifex agnoscebatur, ut et Zacharias filius Barachiae, de quibus dixit Deus ad Esaiam: *Testes mihi fideles facias qui*

στρὶ ἕξει, καὶ τέξεται υἱόν, καὶ καλέσουσι τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἐμμανουήλ. καὶ τὸ Ταχέως σκύλευσον, ὀξέως προνόμευσον, καὶ τὰ ἑξῆς.

Προεφήτευον Ἡσαΐας, Ὡσηέ, καὶ Μιχαίας.

ϛʹ Ὀλυμπιάς.

γʹ, δʹ, εʹ, ϛʹ.

Ἀχὰζ βασιλεὺς Ἰούδα καὶ Βενιαμὶν ἀπέστειλεν ἀγγέλους πρὸς Θιλὰθ Φαλσὰρ βασιλέα Ἀσσυρίων, προτρέπων αὐτὸν καὶ R 258
λέγων, Εἰ δοῦλός σου καὶ υἱός σου ἐγώ, βοήθησόν μοι καὶ ἀνάβηθι καὶ ῥῦσαί με ἐκ χειρὸς Συρίας καὶ ἐκ χειρὸς βασιλέως Ἰσραήλ, C
ὅτι ἐπανέστησαν κατ' ἐμοῦ, πέμψας αὐτῷ χρυσίον καὶ ἀργύριον. καὶ δὴ ἐπείσθη αὐτῷ ὁ βασιλεὺς Ἀσσυρίων, καὶ ἀνῆλθεν ἐπὶ Δαμασκόν, καὶ συνέλαβεν αὐτήν. τὸν δὲ Φακεὲ ἐπάταξεν Ὡσηὲ υἱὸς Ἠλα, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ ἐν Σαμαρείᾳ ἔτη θʹ.

ζʹ Ὀλυμπιάς.

ζʹ.

Τούτῳ τῷ ζʹ ἔτει τοῦ Ἀχὰζ οἱ Ἰδουμαῖοι συμβαλόντες αὐτῷ πολλοὺς αἰχμαλώτους ἔλαβον.

ηʹ, θʹ, ιʹ.

2. προνόμωσον P. 7. Βενιαμὴν PV. 8. Θιλὰθ] Θίλαδ R. 10. Συρίας — Ἰσραὴλ om. P 12. ἐπίσθη R, ἐπίστη P et V (?). 17. ζʹ ἔτει] ἔτει ἑβδόμῳ P.

prophetaturi sunt Achaz: illud nempe: *Ecce virgo concipiet, et filium pariet, et vocabunt nomen ejus Emmanuel.* Et illud: *Praedare celeriter, quamprimum spolia collige, etc.* Anni a m. c.

Prophetarunt Esaias, Osee, et Michaeas.

VI. Olympias.

III. IV. V. VI.

Achaz Rex Juda et Benjamin, misit nuntios ad Thilath Phalsar Regem Assyriorum, illum hisce verbis adhortatus: *Si servus tuus, et filius tuus ego sum, opitulare mihi, et accede, ac libera me, quoniam in me insurrexerunt.* Misitque illi aurum et argentum, fidemque illi adhibuit Rex Assyriorum, venitque Damascum, et urbem accepit. Osee vero filius Ela percussit Phacee, ejusque loco regnavit in Samaria annos IX.

VII. Olympias.

VII. 4756.

Hoc anno Achaz VII. Idumaei praelio cum eo congressi multos captivos abduxere. 4.

VIII. IX. X.

Τούτῳ τῷ ἔτει ἀνέβη Σαλμανάσαρ εἰς Σαμάρειαν.

D *Τούτῳ τῷ δεκάτῳ ἔτει τοῦ Ἀχὰζ καὶ τετάρτῳ ἔτει ἑβδόμης Ὀλυμπιάδος εἰκοστοτέταρτον τῆς οἰκείας ἡλικίας ἄγοντες ἐνιαυτὸν Ῥῶμος καὶ Ῥῆμος κτίζουσι τὴν Ῥώμην, ὅθεν μετεκλήθησαν Ῥωμαῖοι· οἵτινες καὶ τὰ ὅπλα τοῦ Ἡρακλέους ἀπέθεντο ἐν τῇ παρ' αὐτῶν κτισθείσῃ πόλει Ῥώμῃ, ἥτις πρώην ἐκαλεῖτο κώμη Βαλέντζια ἐν τῷ Βοαρίῳ φόρῳ. οἱ δὲ αὐτοὶ δύο ἀδελφοὶ ἀνενέωσαν τὸ λεγόμενον Παλλάντιον, τὸν βασιλικὸν οἶκον τοῦ Πάλλαντος. ἔκτισαν δὲ καὶ ναὸν μέγαν τῷ Διί, ὅντινα ἐκάλεσαν Καπετώλιον ῥωμαϊστί, ὅ ἐστιν ἡ κεφαλὴ τῆς πόλεως, ἀγαγόντες καὶ* P 110 *τὸ Παλλάδιον ξόανον ἀπὸ πόλεως Σίλβης ἀπέθεντο αὐτὸ ἐν τῇ Ῥώμῃ. οἵτινες ἀδελφοὶ ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτοὺς εἰς ἔχθραν ἦλθον πρὸς ἀλλήλους, καὶ ἐφονεύθη ὑπὸ Ῥώμου Ῥῆμος ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ· καὶ ἐβασίλευσεν μόνος Ῥῶμος. ἔξοτε δὲ ἐφόνευσεν τὸν ἴδιον ἀδελφόν, ἐσείετο πᾶσα ἡ πόλις Ῥώμη, καὶ οἱ δῆμοι αὐτῆς ἐστασίαζον, καὶ ἐγίνοντο πόλεμοι ἐμφύλιοι ἐπὶ τῆς αὐτοῦ μόνου βασιλείας. καὶ ἀπελθὼν εἰς τὸ μαντεῖον ἐπηρώτησεν διὰ τί γίνεται ἐπὶ τῆς αὐτοῦ βασιλείας ταραχή. καὶ ἐῤῥέθη αὐτῷ ἐκ τῆς Πυθίας ὅτι Εἰ μὴ συγκαθήσει σοι ὁ ἀδελφός σου ἐν τῷ βασιλικῷ θρόνῳ, οὐ μὴ στῇ ἡ πόλις σου Ῥώμη οὔτε ἡσυχάσει ὁ* B *δῆμος οὔτε ὁ πόλεμος. καὶ ποιήσας τῆς εἰκόνος τοῦ αὐτοῦ ἀδελ-*

3. εἰκοστὸν τέταρτον P, εἰκοστὸ τέταρτον V. 5. Ἡρακλέως PV. 6. Ῥώμης P et eraso ς V. 8. τὸν — Πάλλαντος PV. Correxi auctore Malala p. 171. 7. 10. ἡ om. P. *ibid.* καὶ] δὲ P. Quod mihi fraudi fuit, quum Malalam ederem V nondum utens. 11. τῆς πόλεως P. 13. ὁ om. P. 19. τῆς om. P.

Hoc anno venit Salmanasar in Samariam.

Hoc anno Achaz x. et anno iv. Olympiadis vii. Romulus et Remus, cum annum agerent quartum et vigesimum, Romam condunt, unde nomen accepere Romani: qui quidem arma Herculis in urbe abs se condita deposuere, cum antea vicus Valentia in Foro Boario appellaretur. Duo porro isti fratres Pallantis Regiam, quae Palatium dicebatur, instaurarunt. Excitarunt etiam fanum ingens Jovi, cui Capitolii latinum nomen imposuere, quod est Caput urbis. Adducto autem Alba urbe Palladio, illud Romae collocarunt. Atque hi quidem fratres dum simul imperarent, mutuis se odiis sunt prosecuti, ac Remus a fratre Romulo interfectus est, isque solus deinceps regnavit. Verum ex quo fratrem occidit, ortus est Romae tumultus, urbisque civibus in seditiones prolapsis, eo regnante civilia bella exarsere. Ille autem ad oraculum profectus, sciscitatus est, quae causa esset cur se regnante tumultuarentur cives. Responsumque datum est ab Oraculo ejusmodi: *Nisi frater tuus tibi in regio solio assideat, nec stabit urbs Roma, nec quiescent cives, neque bellum cessabit.* Is vero confecta fratris sui, et quae vultum ejus

φοῦ ἐκτύπωμα τοῦ χαρακτῆρος αὐτοῦ χρυσοῦν στηθάριν στήλην ἔθηκεν ἐν τῷ θρόνῳ αὐτοῦ ἐν ᾧ ἐκάθητο, καὶ οὕτως ἐβασίλευσε τὸν ὑπόλοιπον αὐτοῦ χρόνον, συγκαθημένου αὐτῷ τοῦ R 260 ὁλοχρύσου ἐκτυπώματος τοῦ αὐτοῦ ἀδελφοῦ Ῥήμου, καὶ ἔπαυσεν ὁ σεισμὸς τῆς πόλεως καὶ ἡσύχασεν ἡ δημοτικὴ ταραχή. καὶ εἴ τι δ᾽ ἂν ἐκέλευεν θεσπίζων, ἔλεγεν ὡς ἀφ᾽ ἑαυτοῦ καὶ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, λέγων Ἐκελεύσαμεν, Ἐθεσπίσαμεν. ὅπερ ἔθος κατέσχεν ἐξ ἐκείνου παρὰ τοῖς βασιλεῦσιν ἕως τοῦ παρόντος, τὸ λέγειν, Ἐκελεύσαμεν, Ἐθεσπίσαμεν. καὶ ἐπέπεμψεν εἰς ἑκάστην πόλιν V 89 ὑπὸ Ῥωμαίους οὖσαν στηθάρια ὁλόχρυσα αὐτοῦ καὶ τοῦ ἀδελ- C φοῦ αὐτοῦ ἐπὶ τῷ τίθεσθαι αὐτὰ πλησίον τῶν ἀρχόντων. ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς Ῥῶμος μετὰ τὸ πληρῶσαι αὐτὸν τὰ τείχη καὶ κοσμῆσαι τὴν πόλιν, ἔκτισε καὶ τῷ Ἄρει ναόν, καὶ ἐν αὐτῷ τῷ μηνὶ ἐποίησεν ἑορτὴν μεγάλην, θύσας τῷ Ἄρει, καλέσας καὶ τὸν μῆνα μάρτιον, πρώην λεγόμενον πρῖμον, ὅπερ ἑρμηνεύεται Ἄρεως, ἥνπερ ἑορτὴν κατ᾽ ἔτος οἱ Ῥωμαῖοι πάντες ἐπιτελοῦσιν ἕως νῦν, καλοῦντες τὴν ἡμέραν τῆς πανηγύρεως Μάρτις ἐν κάμπῳ. καὶ εὐθέως πάλιν ἀρξάμενος ἔκτισε Κερκέσιον ἐν τῇ Ῥώμῃ, ὅπερ Ἱππικὸν ὠνόμασεν, θέλων διασκεδάσαι τὸ πλῆθος τοῦ δήμου Ῥώμης, ὅτι ἐστασίαζον καὶ ἐπήρχοντο αὐτῷ διὰ τὸν ἀδελφὸν αὐ- D τοῦ· καὶ ἐπετέλεσεν πρῶτος ἱππικὸν ἀγῶνα ἐν τῇ πόλει Ῥώμῃ εἰς ἑορτὴν τοῦ Ἡλίου καὶ τῶν ὑπ᾽ αὐτὸν τεσσάρων στοιχείων, του-

3. χρόνον αὐτοῦ P. ib. αὐτῷ τοῦ] αὐτῷ P. 10. τοῦ om. P. 13. τῷ om. P. 15. Ἄρεος P. 22. καὶ ὑπ᾽ αὐτῶν P.

referret pectorali statua, hanc in eodem quo residebat solio collocavit, sicque deinceps, assidente sibi Remi fratris ex solido auro confecta figura, urbis motus conquievit, sedataque popularis seditio. Sed et si quidpiam edicto praeciperet, suo et fratris nomine id se agere aiebat, hacce utens formula, *Jussimus*, *Decrevimus*, qui quidem mos exinde apud Reges usque ad haecce tempora obtinuit, quibus solenne est hisce uti verbis, *Jussimus*, *Decrevimus*. Misit praeterea ad singulas Romanis subditas urbes ex auro solido confectas sui et fratris pectorales statuas, quo juxta magistratus collocarentur. Rex vero Romulus, confectis moenibus, ornataque urbe, Marti templum exaedificavit, ac eodem ipso mense solenne festum peregit, facto Marti sacrificio, inditoque mensi eidem Martii nomine, cum Primus antea nuncuparetur, hoc est Martis: quam quidem festivitatem universi Romani quotannis celebrant ad hanc usque tempestatem isto festi die, in campo Martis appellato. Nec multo post Circum Romae condere coepit, quem Hippodromum nuncupavit, cum Romanae plebis motus compescere in animo haberet, quae ob fratris perpetratam caedem, seditiones conflabat, ipsique insidias moliebatur. Primus ergo Circenses ludos Romae peregit in honorem Solis, et subjectorum Soli quatuor elementorum, hoc est terrae, maris, ignis, et aëris, ratus

τέστιν τῆς γῆς καὶ τῆς θαλάσσης καὶ τοῦ πυρὸς καὶ ἀέρος, λογισάμενος ὅτι διὰ τοῦτο εὐτυχῶς φέρονται οἱ τῶν Περσῶν βασιλεῖς εἰς τοὺς πολέμους, ὡς τιμῶντες τὰ τέσσαρα ταῦτα στοιχεῖα· ἐν τῇ Ῥώμῃ γὰρ οὐκ ἐτίμων αὐτὰ τὰ τέσσαρα στοιχεῖα οὐδὲ ἐν μιᾷ ἑορτῇ. ὁ δὲ τῆς Πισαίων χώρας βασιλεὺς Οἰνόμαος ἀγῶνα ἐπετέλει ἐπὶ τὰ Εὐρώπεια μέρη μηνὶ δύστρῳ τῷ καὶ μαρτίῳ κε' P 111 τῷ Ἡλίῳ Τιτᾶνι ὡς ὑψουμένῳ, ἀγωνιζομένης, φησίν, γῆς καὶ θαλάσσης, τουτέστιν Δημήτρας καὶ Ποσειδῶνος, καὶ τῶν ὑποκειμένων στοιχείων τῷ Ἡλίῳ. καὶ ἐβάλλετο κλῆρος μετὰ τοῦ αὐτοῦ Οἰνομάου βασιλέως καὶ τοῦ ἐρχομένου ἀπὸ οἱασδήποτε χώρας καταγωνίσασθαι αὐτοῦ· καὶ ὅτε μὲν ὁ κλῆρος ἐκάλει τὸν Οἰνόμαον ἀγωνίσασθαι ὑπὲρ τοῦ Ποσειδῶνος, ἐφόρει σχῆμα ἱμάτιον κυανόν, ὅ ἐστι τῶν ὑδάτων· καὶ ὁ ἀνταγωνιζόμενος κατ' αὐτοῦ ἐφόρει τὸ χλοῶδες σχῆμα, ὅ ἐστιν τῆς γῆς. καὶ πάλιν εἰ R 262 ἤνεγκεν ὁ κλῆρος τῷ Οἰνομάῳ φορέσαι τὸ τῆς Δημήτρας σχῆμα, B ἐφόρει τὸ χλοῶδες σχῆμα, καὶ ὁ ἀνταγωνιζόμενος αὐτοῦ ἐφόρει τὸ σχῆμα τοῦ Ποσειδῶνος, ὅ ἐστιν τῶν ὑδάτων, τὸ κυανόν. καὶ ὁ ἡττώμενος ἐφονεύετο. καὶ πλῆθος ἄπειρον ἤρχετο θεωρῆσαι τὸν αὐτὸν ἐτήσιον βασιλικὸν ἀγῶνα ἀπὸ ἑκάστης χώρας καὶ πόλεως. καὶ οἱ μὲν τὰς παραλίους οἰκοῦντες πόλεις καὶ τὰς νήσους πολῖται καὶ τὰς κώμας τὰς παραλίους ναῦται ηὔχοντο τὸν φοροῦντα τὸ κυανὸν σχῆμα, τουτέστιν τοῦ Ποσειδῶνος, νικῆσαι,

5. Πισίων P. 6. σύστρῳ τῷ μαρτίῳ P. 7. ὑψουμένῳ Malalas p. 173. 13., ὑψωμένῳ PV. 8. Δήμητρος P. 11. αὐτοῦ] αὐτὸν Malalas. 21. ηὐχοῦντο P sola.

ea de causa Persarum Reges bella feliciter peragere, ut qui quatuor haec elementa colerent. Neque enim antea quatuor ista Romae colebantur elementa, neque festum ullum institutum. Pisensium vero Rex Oenomaus certamen peregit in Europae partibus mensis Systri, seu Martii, xxv. die, in Solis Titanis, velut excelsi, honorem, certantibus, ut aiunt, terra et mari, hoc est Cerere et Neptuno, subjectisque Soli elementis. Sors vero mittebatur inter ipsum Regem Oenomaum, et alterum ex quacumque ille venisset regione, qui cum eo esset decertaturus: ita ut si forte sors Oenomaum pro Neptuno decertare statueret, tum is vestem indueret caeruleam, quod is color sit aquarum: qui porro cum illo pugnaturus esset, viridi uteretur, quod terrae color sit. Rursum siquidem sors Oenomaum Cereris habitum deferre designasset, viridi cultu ornaretur, et alter adversarius caeruleo habitu indueretur, Neptuni scilicet, qui color est aquarum: ac victus quidem morte lueret. Ad regium vero istud et anniversarium certamen infinita hominum multitudo ex singulis regionibus ac civitatibus confluebat. Qui porro maritimas urbes cives vel insulas, ac vicos littorales incolebant nautae, victoriam illi adprecabantur qui cyaneam vestem ferebat, id est Neptuni, cum inde au-

οἰωνιζόμενοι, ὅτι ἐὰν ἡττηθῇ ὁ ὑπὲρ τοῦ Ποσειδῶνος ἀγωνιζόμε-
νος, ἔκλειψις ἰχθύων γίνεται παντοίων καὶ ναυάγια θαλάσσης
καὶ ἀνέμων βιαίων ταραχή. οἱ δὲ τὰς μεσογείους οἰκοῦντες πο- C
λῖται καὶ ἐπιχώριοι ἄγροικοι καὶ πάντες οἱ ἐν τῇ γεωργίᾳ κάμνον-
τες ηὔχοντο νικῆσαι τὸν φοροῦντα τὸ χλοῶδες σχῆμα, οἰωνιζό-
μενοι ὅτι ἐὰν ἡττηθῇ ὁ ὑπὲρ τῆς Δημήτρας ἀγωνιζόμενος, ὅ
ἐστιν ὑπὲρ τῆς γῆς, λιμὸς σίτου καὶ σπάνις οἴνου καὶ ἐλαίου καὶ
τῶν ἄλλων καρπῶν πάντων γίνεται. καὶ ἐνίκησεν πολλοὺς ὁ Οἰ-
νόμαος ἀνταγωνιστὰς αὐτοῦ ἐπὶ πολλὰ ἔτη· εἶχεν γὰρ καὶ τὸν
Ἄψυρτον διδάσκοντα αὐτὸν πικρῶς τὴν ἡνιοχικήν· ὅστις Οἰνό-
μαος ἡττηθεὶς ὑπὸ Πέλοπος τοῦ Λυδοῦ ἐφονεύθη.

Τὸν δὲ ἱππικὸν ἀγῶνα πρῶτος ἐπενόησεν Ἐνυάλιός τις ὀνό- V 90
ματι, υἱὸς Ποσειδῶνος, ἀγαγόμενος τὴν Λιβύην, θυγατέρα τῆς D
Ἰοῦς καὶ τοῦ Πίκου Διός, ὃς κρατήσας τὰ μεσημβρινὰ μέρη ἐκά-
λεσεν τὴν αὐτὴν χώραν ἐν ᾗ ἐβασίλευσεν Λιβύην εἰς ὄνομα τῆς
αὐτοῦ γυναικός. τὸν δὲ αὐτὸν ἱππικὸν ἀγῶνα ὁ Ἐνυάλιος ἅρμα-
σι διπώλοις ἐφηῦρε, καθὼς συνεγράψατο Καλλίμαχος ὁ σοφώ-
τατος ἐν τοῖς Αἰτησίοις αὐτοῦ. καὶ λοιπὸν μετ' αὐτὸν ὁ Ἐριχθό-
νιος ἐπετέλεσεν καὶ ἄλλοι ἐν διαφόροις τόποις ἐπετέλεσαν. ὁ δὲ
Οἰνόμαος πρῶτος αὐτὸς ἐπετέλεσεν τὸν αὐτὸν ἱππικὸν ἀγῶνα ἅρ-
μασι τετραΐπποις· διὸ καὶ περιβόητος ἐγένετο, καθὰ ἐν ταῖς P 112

3. τὰς om. P. 4. ἀγροικοὶ P. 11. τοῦ om. P. 12. ἐνόησεν P. 14. Ἰοῦ PV, Ἰοῦς m. R. 15. ἐν — Λιβύην] (Λιβύην) P. 16. αὐτὸν om. P. 17. διπώλοις Malalas, δὴ πολλοῖς PV. 18. Ἐριχθόνιος Malalas, Ἐρεχθόνιος PV.

gurarentur, si qui pro Neptuno dimicabat vinceretur, futuram omnis generis piscium caritatem, maris eventura naufragia, ac fore ut ingentes ventorum turbines excitarentur. Contra autem qui continentem habitabant, ac indigenae rustici, et quotquot agriculturae dabant operam, illum superiorem optabant qui herbaceum colorem deferebat, ominati, si vinceretur qui pro Cerere certabat, seu pro terra, annonae caritatem, vinique ac olei, frugumque aliarum omnium secuturam inopiam. Atque Oenomaus multos quidem ex adversariis superavit per multos annos, Absyrto magistro usus, a quo aurigationis artem apprime edoctus erat: sed tandem victus a Pelope Lydo interfectus est.

Equestrium porro certaminum primus auctor fertur Enyalius, Neptuni filius, qui ducta in uxorem Libya, Iûs et Pici Jovis filia, meridionales regiones a se subactas, de uxoris nomine Libyam appellavit. Enimvero equestres multorum curruum pugnas Enyalius adinvenit, quemadmodum doctissimus Callimachus in suis Aetesiis literis prodidit. Post Enyalium denique Erechtonius, aliique deinceps variis in locis eosdem ludos celebrarunt. Primus autem Oenomaus certamen illud equestre quo quadrijugis bigam vehentibus dimicabatur instituit, unde celebris admodum est habitus, ut in doctissimi Characis historiis habetur: in quibus

Χάρακος τοῦ σοφωτάτου ἱστορίαις ἐμφέρεται, ὃς συνεγράψατο καὶ ταῦτα, ὅτι τὸ τοῦ Ἱππικοῦ γυμνάσιον εἰς τὴν τοῦ κόσμου διοίκησιν ἐπινενόηται, τουτέστιν τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς καὶ τῆς θαλάσσης. τοὺς γὰρ δώδεκα οἴκους ἱστόρησαν τοῦ ζωδιακοῦ κύκλου τοῦ διοικοῦντος τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν καὶ τῶν ἀνθρώπων τὸν παροδικὸν βίον, τὸ δὲ πέλμα τοῦ Ἱππικοῦ τὴν γῆν πᾶσαν εἶναι, τὸν δὲ εὔριπον τὴν θάλασσαν ἀπὸ τῆς γῆς μεσαζομένην, τὸν δὲ ἐπὶ τὰς θύρας καμπτὸν τὴν ἀνατολήν, καὶ τὸν R 264 *ἐπὶ τὴν σφενδόνα τὴν δύσιν, τὰ δὲ ἑπτὰ σπατία τὸν δρόμον καὶ* B *τὴν κίνησιν τῆς ἀστρῴας τῶν ἑπτὰ ἀστέρων τῆς μεγάλης ἄρκτου. ὁ δὲ αὐτὸς Ῥῶμος βασιλεὺς πρὸς τιμὴν καὶ αὐτὸς τοῦ Ἡλίου καὶ τῶν ὑπ' αὐτὸν τεσσάρων στοιχείων τὸν ἀγῶνα ἐν τῇ Ῥώμῃ πρῶτος ἐφευρὼν ἐπετέλεσεν ἐν τῇ αὐτῇ χώρᾳ τῆς δύσεως, ἤτοι τῆς Ἰταλίας, ἅρμασι τετραπώλοις, τουτέστιν τῇ γῇ καὶ τῇ θαλάσσῃ καὶ πυρὶ καὶ ἀέρι. καὶ ἐπέθηκεν ὁ Ῥῶμος τοῖς αὐτοῖς τέτρασι στοιχείοις τὰ ὀνόματα ταῦτα, τῇ γῇ τὸ Πράσινον μέρος, ὅ ἐστιν τὸ χλοῶδες, τῇ δὲ θαλάσσῃ, τουτέστι τοῖς ὕδασι, τὸ Βένετον μέρος, ὡς κυανόν, τῷ πυρὶ τὸ Ῥουσαῖον μέρος πυρῶδες, καὶ τῷ ἀέρι τὸ λευκόν. κἀκεῖθεν ἐπενοήθη τέσσαρα μέρη ἐν Ῥώμῃ.* C *ἐκάλεσε δὲ τὸ Πράσινον μέρος Πραίσεντον, ὅ ἐστιν ῥωμαϊκὴ λέ-*

4. *τοὺς γὰρ δώδεκα οἴκους*] *τὰς δὲ δεκαδύο θύρας τοὺς δώδεκα οἴκους* Malalas. 7. *εὔριππον* V. 9. *σπαθία* PV. *σπατία* cum Cedreno Chilmeadus ad Malalam et Ducangius Gloss. v. *σπάτιον*. 10. *ἀστρῴας*] *ἀστρονομίας* Malalas, *ἀστροθεσίας* Ducangius, *τὴν ἀστρῴαν* Chilmeadus ad Malalam. Infra p. 219 D. *ἐπειδὴ μηδὲ τῇ ἀστρῴᾳ τοῦτο συμβαίνει κινήσει.* ib. *τῆς* Malalas, *καὶ τῆς* PV. ib. *μεγάλης* om. P. 12. *αὐτοῦ* P.

et hoc subditur, equestris certaminis exercitationem ad orbis gubernationem exprimendam adinventam, coeli scilicet, terrae ac maris. Duodecim quippe Zodiaci circuli domos effingere, a quo terra et mare, ac caduca hominum vita regitur. Solo enim Circi terram universam designari, Euripo mare quod in terrae medio consistit: flexum vero versus januas, orientem: eum autem qui ad metas est, occasum: septem spatiis, cursum et motum septem planetarum ac ursae majoris. Quinetiam idem Romulus in ipsius Solis honorem, et quatuor elementorum a se repertum certamen primus Romae celebravit in eadem Occidentis sive Italiae regione, quadrijugo curru, quo terram, mare, ignem et aerem designaret. His porro quatuor elementis sua nomina Romulus imposuit, terrae, Prasina, id est herbacea, vel viridi: mari seu aquis, Veneta seu caerulea: aëri denique Alba Factione assignata. Prasinam autem factionem Praesentem appellavit, voce a Latino ducta, quae Permanens quidpiam sonat, quod terra cum silvis ac saltibus virens semper existat ac permaneat. Venetam vocavit a provincia, quae Venetia dicitur, Romae subdita, cu-

ξις, ἥτις ἑρμηνεύεται ἐμπαράμονον· πραισεντεύειν γὰρ λέγεται
τὸ παραμένειν, διότι ἡ χλοώδης γῆ διὰ παντὸς ἵσταται σὺν τοῖς
ἄλσεσι. τὸ δὲ Βένετον ἐκάλεσεν ἐκ τοῦ εἶναι ὑπὸ τὴν Ῥώμην
ἐπαρχίαν χώραν λεγομένην Βενετζίαν, ἧστινος μητρόπολίς ἐστιν
Ἀκυληΐα· κἀκεῖθεν ἐξέρχονται τὰ κυανά, τουτέστιν τὰ Βενέτζια
βάμματα τῶν ἱματίων, καὶ προσεκόλλησεν τῷ Πρασίνῳ μέρει, ὅ
ἐστιν τῇ γῇ, τὸ λευκόν, φησὶ τὸν ἀέρα, καθότι βρέχει καὶ ὑπουρ-
γεῖ καὶ ἁρμόττει τῇ γῇ. τῷ Βενέτῳ μέρει, ὅ ἐστι τοῖς ὕδασι,
προσεκόλλησε συμμίξας τὸ Ῥουσαῖον μέρος, ὅ ἐστιν τὸ πῦρ, καθό-
τι σβέννυσι τὸ πῦρ ὡς ὑποτεταγμένον αὐτῷ. καὶ λοιπὸν οἱ τὴν D
Ῥώμην οἰκοῦντες διεμερίσθησαν τὰ μέρη, καὶ οὐκέτι ὡμονόησαν
πρὸς ἀλλήλους διὰ τὸ ἐρᾶν ἕκαστον τῆς ἰδίας νίκης καὶ ἀντιποιεῖ-
σθαι τοῦ ἰδίου μέρους, ὥσπερ θρησκείας τινός· καὶ ὑπῆρξε μέγα
σχίσμα ἐν τῇ Ῥώμῃ, καὶ μεγάλην ἔχθραν εἶχον πρὸς ἀλλήλους
τὰ μέρη, ἀπότε ἐπενόησεν αὐτοῖς τὴν τοῦ ἱππικοῦ θέαν ὁ Ῥῶ-
μος. ἐν δὲ τῇ βασιλείᾳ τοῦ αὐτοῦ Ῥώμου ὁ στρατὸς αὐτοῦ ἐγέ-
νετο πολὺς ἐπείσακτος, καὶ πλῆθος ἦν ἐν τῇ Ῥώμῃ ἀγρίων ἀν-
θρώπων, καὶ οὐκ ἦσαν πρὸς τὰ πλήθη τῶν ἀνθρώπων γυναῖκες,
καὶ ἐπεθύμουν τῆς τοῦ βίου ἡδονῆς τὰ τῶν νεανιῶν στρατεύματα, P 113
καὶ ἐπήρχοντο κατὰ τὴν ἀγορὰν ταῖς γυναιξί, καὶ ἐγένετο ταραχὴ V 91
καὶ ἐμφύλιος πόλεμος. καὶ ἠθύμει ὁ Ῥῶμος, ἀμηχανῶν τί πρά- R 266

4. Βενεττίαν P. 5. Βενέττια P. 7. φησί post καθότι ponit P. 11. τὰ] εἰς τὰ P sola. 14. ἀλλήλους] ἄλλους V. 15. ἀπότε] ἀφότε Chilmeadus, ὁπότεν δ' m. R. V. p. 298. B. 16. ἐν δὲ Malalas, ἐν PV. 17. ἀγρίων ἀνθρώπων Malalas, ἀγριανῶν PV, quod decepit Ducangium in Gloss. 19. τὰ τῶν] τούτων PV.

jusque Metropolis est Aquileia, unde nempe colores caerulei, seu tincturae Venetae, quibus inficiuntur panni, afferuntur: quae quidem Factio Veneta Prasinae, qua designatur terra, adjungitur. Albae nomine donavit aërem, quod is terram riget, eidemque subserviat, ac commodum praestet. Venetae Factioni, quae aquam exhibet, Russatam adjunxit, qua ignis denotatur, quod illa veluti sibi subditum ignem extinguat. Qui porro tum Romam incolebant hac ratione in Factiones divisi, nusquam deinceps invicem coaluerunt, dum quisque Factionem suam superiorem esse cupit, ac victoriam adipisci, atque ex nescio qua superstitione depugnat. Hinc exorta Romae intestina dissidia, et inter factiones enatae graves ad invicem inimicitiae. Ex quo igitur Circenses ludos Romanis dedit Romulus, quamdiu is regnavit, ex militibus extraneis ut plurimum conflatus erat illius exercitus, cum haud pauci Romam ex agris confluerent, quibus pro tanto numero deerant uxores. Cumque vitae voluptatis cupiditate flagraret ejusmodi juvenum multitudo, passim ii feminas in foro adoriebantur, unde turbae enascebantur, ac civiles seditiones. Anxius igitur Romulus, quidve ageret incertus, cum nulla esset

ξει· οὐδεμία γὰρ ἠνείχετο τῶν γυναικῶν καταμῖξαι τοῖς στρατιώταις, ὡς ἀγρίοις καὶ βαρβάροις, καὶ ἐξεφώνησε νόμον ὥστε λαμβάνειν τοὺς στρατιώτας πρὸς γάμον παρθένους, ἃς ἐκάλεσαν βροΐτιδας. καὶ οὐδεὶς εἵλατο αὐτοῖς δοῦναι τὴν ἰδίαν θυγατέρα, ἀλλ' ἔλεγον ὅτι οὐκ ἔστιν αὐτοῖς καθ' ἑκάστην ἐλπὶς ζωῆς διὰ τοὺς πολέμους, ἀλλὰ πάντες τοῖς τῆς πόλεως ἐζεύγνυον τὰς ἑαυτῶν θυγατέρας. καὶ ἀθυμῶν ὁ Ῥῶμος ἀπῄει εἰς τὸ μαντεῖον· καὶ ἐδόθη αὐτῷ χρησμὸς ὥστε ἐπιτελέσαι ταῖς γυναιξὶ
B θέαν ἱππικοῦ, ἵνα ἀγάγηται ἑαυτῷ ὁ στρατὸς γυναῖκας. καὶ συνάξας τὸ πλῆθος τοῦ στρατοῦ ἐν τῷ Παλατίῳ ἐπετέλεσεν ἱππικόν, κελεύσας γυναῖκας καὶ μόνον θεωρῆσαι τὸ ἱπποδρόμιον αὐτοῦ. καὶ ὡς παραξένου τινὸς θέας μελλούσης γίνεσθαι ἀπὸ πάσης τῆς περιχώρου καὶ τῶν πόῤῥωθεν πόλεων καὶ κωμῶν ἐν τῇ πόλει Ῥώμῃ πλήθη γυναικῶν παρεγένοντο, καὶ ἀνεπλήρωσαν τὸ Ἱππικὸν γυναῖκες ὕπανδροι καὶ νεώτεραι παρθένοι. ἦλθον δὲ καὶ θυγατέρες τῶν λεγομένων Σαβινῶν, χώρας πλησίον τῆς Ῥώμης οὔσης, γυναῖκες εὐπρεπεῖς. καὶ δεδωκὼς ὁ Ῥῶμος μανδᾶτα λάθρᾳ γυναῖκα οὖσαν ὕπανδρον Ῥωμαίαν πολῖτιδα μὴ θεωρῆσαι, κελεύσας καὶ τῷ ἰδίῳ πάλιν στρατῷ ὥστε ὑπάνδρῳ γυναικὶ
C μὴ τολμῆσαι ἅψασθαι, ἀλλὰ τὰς παρθένους ἁρπάσαι καὶ τὰς μὴ ἐχούσας ἄνδρας, καὶ ἀνελθὼν ἐν τῷ Ἱππικῷ ὁ Ῥῶμος ἐθεώρει· καὶ ἐν τῷ ἐπιτελεῖσθαι τὸν ἀγῶνα ἀπολυθεὶς ἀπὸ τοῦ Παλατίου

1. οὐδεμία Chilmeadus, οὐδεὶς PVMalalas. 4. εἵλετο P. 10. Παλλατίῳ P. ibid. ἐτέλεσεν P. 13. τῆς om. P. 19. καὶ πάλιν ἰδίῳ P. 20. τὰς μόνας παρθένους P. 22. Παλλατίου P.

femina quae cum militibus misceri vellet, utpote agrestibus et barbaris, legem promulgavit, qua milites jussit sibi in uxores adsciscere virgines, quas Brutides appellabant. Sed nemo erat qui filiam suam iis vellet tradere, cum horum singulis haud superesse vitae spem propter bella dicerent, quin potius suas filias civibus collocabant. Romulus igitur consilio destitutus ad oraculum proficiscitur, a quo datum est responsum, ut feminis Circenses exhiberet, ex quibus miles sibi uxores adscisceret. Coactis ergo in Palatium copiis, Circenses peregit, quibus feminas duntaxat interesse statuit. Cumque inauditum hactenus futurum esset spectaculum, e vicinis regionibus, remotioribusque adeo urbibus ac vicis Romam advolavit mulierum multitudo, Circumque feminae conjugio illigatae et juniores virgines promiscue impleruut. Advenere etiam Sabinorum, quorum regio Romae proxima erat, filiae, feminae caeterum forma praestantes. Dederat porro Romulus clam in mandatis, ut nulla Romana matrona spectaculo interesset: rursumque militibus suis edixerat, ut nullam ex nuptis feminam contingerent, sed solas raperent virgines, et quae conjuges non haberent. Tum Romulus Circo conscenso, Circenses spectavit, qui cum peragerentur, dimissus ex Palatio miles in

ὁ στρατὸς ὥρμησεν ἐν τῷ Ἱππικῷ, καὶ ἐκ τῶν βάθρων ἀπεσπῶσαν τὰς παρθένους κόρας καὶ τὰς μὴ ἐχούσας ἄνδρας, καὶ ἔλαβον ἑαυτοῖς γυναῖκας. τοῦτο πρὸς ἅπαξ ἐποίησεν ὁ Ῥῶμος γενέσθαι, καθὼς ὁ σοφώτατος Βηργίλιος ποιητής, ὡσαύτως δὲ καὶ Ἀπολλώνιος Ῥωμαίων ἱστοριογράφος συνεγράψατο, ὁμοίως δὲ καὶ Σίλβιος. ἕτεροι δὲ ἱστορικοὶ συνεγράψαντο τὸ πρῶτον ἱπποδρόμιον ἐπιτελεσθῆναι τοῖς Ῥωμαίοις εἰς βουρδῶνας. D

Τὸν δὲ Ῥῶμον καὶ τὸν Ῥῆμον ἱστοροῦσιν ἀπὸ λυκαίνης γαλακτοτροφηθῆναι, διότι ὁ βασιλεὺς ὁ Ἀμούλιος ὁ αὐτῶν πάππος ἐκέλευσεν αὐτοὺς ῥιφῆναι εἰς τὰς ὕλας, ὡς πορνογεννήτους, ἐπειδὴ ἡ Ἰλία ἡ μήτηρ αὐτῶν, ἱέρεια οὖσα τοῦ Ἄρεως, ἐφθάρη πορνευθεῖσα ὑπό τινος στρατιώτου, περὶ οὗ λέγουσι μυθολογοῦντες τὸν Ἄρεα αὐτὴν ἐγγαστρῶσαι, καὶ ἐγέννησεν αὐτοὺς διδύμους, καὶ R 268 διὰ τοῦτο ὁ πάππος αὐτῶν ἔρριψεν αὐτοὺς εἰς τὰς ὕλας. καὶ ηὗρεν τοὺς αὐτοὺς παῖδας χωρική τις βόσκουσα πρόβατα, καὶ σπλαγχνισθεῖσα, ὅτι ἦσαν εὔμορφοι, λαβοῦσα ἀνεθρέψατο αὐ- P 114 τοὺς τῷ ἰδίῳ γάλακτι. εἰς δὲ τὴν χώραν ἐκείνην λυκαίνας καλοῦσιν ἕως ἄρτι τὰς χωρικὰς τὰς βοσκούσας τὰ πρόβατα, ὡς ἀεὶ τὸν βίον καὶ τὴν διαγωγὴν ἐχούσας μετὰ τῶν ἀλόγων καὶ τῶν λύκων.

Τούτου ἕνεκεν ὁ Ῥῶμος ἐπενόησεν τὰ λεγόμενα Βρουμάλια, εἰρηκώς, φησίν, ἀναγκαῖον εἶναι τρέφειν τὸν κατὰ καιρὸν βασιλέα

1. ἀπέσπασαν P. 4. Ἀπολλώνιος] Πλίνιος Malalas. 5. Ῥωμαῖος P. ibid. ἐγράψατο P. 6. Σίλβιος] Λίβιος Malalas. 9. ὁ Ἀμούλιος] Θαμούλιος PV, ὅτε βασιλεὺς ὁ Ἀμούλιος Malalas. 11. Ἠλία PV. ib. ἱερὰ P. 22. φησίν om. P sola.

Circum irruit, raptasque ex gradibus puellas virgines, ac feminas quae viris carebant, sibi in conjuges adjunxit. Hoc semel duntaxat fecit Romulus, ut doctissimus Virgilius Poeta pariter ac Apollonius Romanae historiae scriptor, et Silvius tradiderunt. Caeteri vero historici primos Circenses ludos in mulis tum primum a Romanis actos scripsere.

Romulum autem ac Remum narrant a lupa fuisse lactatos. Rex enim Amulius eorum avus in silvis veluti nothos exponi praeceperat, quod mater Silvia Martis Sacerdos a quodam milite fuisset compressa: unde hanc a Marte fuisse gravidatam finxere. Cum autem gemellos edidisset, eaque propter ab illorum avo in silvis essent expositi, hos inventos mulier quaedam rustica, quae greges pascebat, miseratione commota, ut qui essent admodum formosi, acceptosque lacte suo enutrivit. In hacce autem regione rusticas mulieres quae greges pascunt, Lupas hodieque vocant, ut quae vitam agant cum bestiis ac lupis, continuoque cum iis versentur.

Romulus porro Brumalia, uti appellantur, ea de causa instituit. Cum enim necesse esse diceret ut statuto tempore Senatores suos omnes, vel

τὴν ἑαυτοῦ σύγκλητον πᾶσαν καὶ τοὺς ἐν ἀξίαις καὶ πάσας τὰς
ἔνδον τοῦ Παλατίου οὔσας στρατιὰς ὡς ἐντίμους ἐν τῷ καιρῷ τοῦ
χειμῶνος, ὅτε τὰ πολεμικὰ ἔνδοσιν ἔχει, καὶ ἤρξατο πρώτους κα-
λεῖν καὶ τρέφειν τοὺς ἀπὸ τοῦ α ἔχοντας τὸ ὄνομα, καὶ λοιπὸν
B ἀκολούθως ἕως τοῦ ω, κελεύσας καὶ τὴν ἑαυτοῦ σύγκλητον θρέ-
V 92 ψαι τῷ αὐτῷ σχήματι· καὶ ἔθρεψαν καὶ αὐτοὶ τὸν ὄχλον ἅπαντα,
ἕκαστος οὓς ἠβούλετο. οἱ οὖν ἑκάστου ἀριθμοῦ πάνδουροι ἀπὸ
ἑσπέρας εἰς τοὺς οἴκους ἀπιόντες τῶν καλούντων οὓς ἤθελον ἐπ᾽
ἀρίστῳ εἰς τὴν ἑξῆς ηὔλουν πρὸς τὸ γνῶναι ἐκεῖνον ὅτι παρ᾽ αὐ-
τῷ τρέφονται αὔριον. καὶ κατέσχεν τὸ ἔθος τῶν Βρουμαλίων
παρὰ τῇ Ῥωμαίων πολιτείᾳ ἕως τοῦ νῦν. τοῦτο δὲ ἐποίησεν ὁ
αὐτὸς Ῥῶμος θέλων ἐξαλεῖψαι τὴν ἑαυτοῦ ὕβριν, ὅτι οἱ Ῥω-
μαῖοι ἐχθροὶ ὄντες αὐτοῦ καὶ μισοῦντες αὐτὸν λοιδοροῦντες ἔλε-
C γον ὅτι οὐκ ἐχρῆν αὐτὸν βασιλεύειν, διότι ἐξ ἀλλοτρίων ἐτράφη-
σαν οἱ δύο ἀδελφοὶ ἕως ὅτου τελείας γεγόνασιν ἡλικίας καὶ ἐβα-
σίλευσαν, σημαίνοντες ὅτι ἀπὸ τοῦ Φαυστόλου τοῦ γεωργοῦ καὶ
τῆς γυναικὸς αὐτοῦ Λυκαίνης ἐτράφησαν ἐκ τῶν ἀλλοτρίων ἐσθί-
οντες. ὄνειδος γὰρ ὑπῆρχε παρὰ Ῥωμαίοις καὶ πᾶσι τοῖς ἀρ-
χαίοις τὸ ἐκ τῶν ἀλλοτρίων τρέφεσθαί τινα· ὅθεν καὶ ἐν τοῖς
συμποσίοις τοῖς λεγομένοις φιλικοῖς ἕκαστος τῶν συνερχομένων
εἰς τὸ συμπόσιον τὸ ἴδιον βρῶμα καὶ πόμα μεθ᾽ ἑαυτοῦ κομίζει,
καὶ εἰς τὸ κοινὸν τὰ πάντα παρατίθεται, καὶ ἐσθίουσι κρατοῦν-
τες τὸ ἀρχαῖον ἔθος.

7. οὓς] ὡς m. P solius. ibid. ἐβούλετο P. 8. ἑσπέραν V secunda manu. ib. οὓς] ὡς PV. 11. Ῥωμαίᾳ P. 16. Φαυστόλου τοῦ] Φαυστολόγου PV. Φαύστου τοῦ Malalas.

qui in dignitatibus erant, Palatinasque adeo militias, ut honoratiores, hiberna tempestate, quando scilicet vacant res bellicae, Rex epulis exciperet, primos in convivium accire coepit, epulisque pascere, qui ab A. nomen ducerent, et sic deinceps usque ad postremam literam, jussis Senatoribus ut eadem pariter ratione convivia exhiberent, singulique pro libito plebem omnem invitarent, quod ita peragebatur. Singularum turmarum tubicines ad eorum aedes profecti qui ad convivium invitabantur, quo se in sequentem diem invitatos scirent, pridie sub vesperam tubae cantu indicabant: isque exinde Brumaliorum in Romana Republica usque ad haecce tempora mos obtinuit. Ideo autem hoc egit Romulus, quo maculae sibi objectae memoriam aboleret: cum Romani, quibus odio erat, minime dignum esse qui regnaret, gemellosque istos fratres ex alieno ad perfectam usque aetatem educatos regnum invasisse, subinde non sine contumelia objectarent, hacque ratione indicarent ab Faustulo agricola ejusque uxore Lupa enutritos, ex alieno victitasse. Apud Romanos quippe veteresque omnes quemquam alienis enutriri pro opprobrio semper habitum est. Unde in conviviis quae Cara appellantur, singuli qui ad

Τούτου οὖν χάριν ἐπενόησεν τοῦτο ὁ αὐτὸς Ῥῶμος πρὸς τὸ ἐξιλεώσασθαι τὴν ὕβριν ἑαυτοῦ, καλέσας καὶ τὸ ὄνομα τῆς κλήσεως αὐτοῦ ῥωμαϊστὶ Βρουμάλια, ὅ ἐστιν τραφῆναι ἐκ τῶν ἀλλοτρίων, καθὼς ὁ σοφώτατος Λικίνιος Ῥωμαῖος ἱστοριογράφος ἐξέθετο. D

η' Ὀλυμπιάς. R 270

ια', ιβ'.

Τούτῳ τῷ ἔτει Ἡσαΐας τὴν κατὰ Βαβυλῶνος ὅρασιν εἶδεν.

ιγ', ιδ'.

Ἀχὰζ ὁ βασιλεὺς Ἰούδα ἕτερον θυσιαστήριον προσέταξεν Οὐρίᾳ τῷ ἱερεῖ ποιῆσαι ὅμοιον τοῦ ἐν Δαμασκῷ εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ. P 115

θ' Ὀλυμπιάς.

ιε', ιϛ'.

Τούτῳ τῷ ιϛ' ἔτει τῆς ἑαυτοῦ βασιλείας Ἀχὰζ καθεῖλε τὴν θάλασσαν τὴν χαλκῆν ἀπὸ τῶν μόσχων τὴν ὑπὸ Σολομῶνος γενομένην· καὶ ἐπὶ τούτου ἦν ἀρχιερεὺς ὁ λεχθεὶς Οὐρίας.

Μετὰ Ἀχὰζ ἐβασίλευσε τῶν δύο φυλῶν τοῦ Ἰούδα Ἐζεκίας υἱὸς αὐτοῦ ἔτη κθ'. ὁμοῦ ,δψλδ'

4. Λικίννιος PV. 7. εἶπεν R.

convivium conveniunt, cibum et potum suum secum deferunt, et in commune omnia apponunt, sicque epulantur, more veteri observato.

Hujus rei gratia Romulus, quo nempe deleta objecta macula plebem sibi conciliaret, convivia ista instituit, quibus Brumaliorum nomen indidit, voce latina, quae idem sonat quod alienis enutriri, quemadmodum tradidit doctissimus Licinius Romanus Historicus.

VIII. Olympias.

XI. XII.

Hoc anno Esaias visionem de Babylone vidit.

XIII. XIV.

Achaz Rex Juda aliud altare, ei simile quod Damasci erat, ab Uria Sacerdote Hierosolymis fieri praecepit.

IX. Olympias.

XV. XVI.

Hoc anno XVI. regni sui Achaz sustulit mare aereum a vitulis ab Solomone factum: et illo regnante erat supradictus Urias summus Pontifex.

Post Achaz, regnavit super duas tribus Juda, Ezechias, filius ejus annis XXIX. Colliguntur anni IV. MDCCXCIV.

α΄.

B Οὗτος ὁ Ἐζεκίας ἐν πάσαις ταῖς ἐντολαῖς τοῦ θεοῦ πορευθεὶς καὶ τὰ ὑψηλὰ καθελὼν καὶ τὰς στήλας συντρίψας καὶ τὸν ὄφιν ὃν ἐκρέμασε Μωϋσῆς καθεῖλεν· αὐτῷ γὰρ ἐθυσίαζον πολλοί.

Ἀλλὰ καὶ βιβλίον Σολομῶνος, ὥς φασιν Ἑβραῖοι, ἰαμάτων παντὸς πάθους ἐγκεκολαμμένον εἰς τοῖχον εὑρὼν τοῦ ναοῦ ἐξέκοψεν.

Ἐπὶ τούτου προεφήτευον Ἡσαΐας, Ὠσηέ, Ἰωήλ, Μιχαίας, Ἀμώς, Ἰωνᾶς καὶ Ναούμ.

Οὗτος ὁ Ἐζεκίας λατρεύσας τῷ θεῷ ἀνεκτήσατο τὴν Ἱερουσαλὴμ καὶ τὸν Ἰουδάμ, καὶ ᾠκοδόμησε τὸ κατεσκαμμένον τεῖχος C τῆς Ἱερουσαλήμ, καὶ τὴν πηγὴν τοῦ Σιλωὰμ ἀπέστρεψεν ἔσω τῶν τειχῶν.

V 93 β΄.

ι΄ Ὀλυμπιάς.

γ΄, δ΄.

Ἀπὸ Σολομῶνος τοῦ βασιλέως οὐκ ἀχθέντος τοῦ πάσχα νῦν ἐπὶ Ἐζεκίου ἐπετελέσθη λαμπρῶς καὶ φιλοτίμως· ὅτε καὶ οἱ ἐξ Ἱερουσαλὴμ μέτοικοι γεγόνασι.

ε΄.

Τούτῳ τῷ ἔτει Θαλῆς ὁ Μιλήσιος φιλόσοφος ἐν Τενέδῳ ἀπέθανεν.

I.

Hic Ezechias in omnibus mandatis Dei ambulans, evertit excelsa, statuasque contrivit, et Serpentem quem Moyses suspenderat dejecit: illi quippe multi sacrificabant.

Sed et Librum Solomonis, ut dicunt Hebraei, de remediis ad omnes aegritudines, muro templi affixum inveniens, discidit.

Illo regnante prophetarunt Esaias, Osee, Joel, Michaeas, Amos, Jonas, et Nau:n.

Hic Ezechias, cum Deum coleret, instauravit Hierosolyma, et Judam, et reaedificavit murum destructum Hierosolymorum, et fontem Siloam intra moenia avertit.

II.

X. Olympias.

III. IV.

Omissa a Solomonis temporibus Paschalis solennitas magno cum splendore et magnificentia tum primum sub Ezechia peracta est: quando cives Hierosolymitani alio translati sunt.

V.

Hoc anno Thales Milesius Philosophus in Tenedo obiit.

ϛʹ.

ιαʹ Ὀλυμπιάς. D

ζʹ, ηʹ, θʹ, ιʹ.

ιβʹ Ὀλυμπιάς. R 272

ιαʹ, ιβʹ, ιγʹ.

Ἀρχιερεὺς Σοβνᾶς ἐγνωρίζετο, ὃν διεδέξατο Ἐλιακεὶμ ὁ τοῦ Χελκίου προδόντος τοῦ Σοβνᾶ τὸν λαὸν καὶ αὐτομολήσαντος πρὸς Σενναχηρεὶμ βασιλέα τῆς Συρίας.

ιδʹ.

Τούτῳ τῷ ιδʹ ἔτει τῆς βασιλείας Ἐζεκίου ἀνέβη Σενναχηρεὶμ βασιλεὺς Ἀσσυρίων ἐπὶ τὰς πόλεις τῆς Ἰουδαίας τὰς ὀχυ- P 116 ράς, καὶ ἔλαβεν αὐτάς. ἐπιβαλὼν δὲ τῷ Ἐζεκίᾳ ἀργυρίου τάλαντα τʹ καὶ χρυσίου τάλαντα λʹ, καὶ ταῦτα λαβὼν παρ' αὐτοῦ, ἔτι περιεκάθητο συμπάσαις ταῖς παρεμβολαῖς αὐτοῦ ταῖς ἐν Ἱερουσαλήμ, βουλόμενος καὶ αὐτὴν πολιορκῆσαι, ὡς καὶ τὰς ἄλλας.

Ἀκούσας δὲ ὁ Σενναχηρεὶμ ὅτι Θαρθᾶς βασιλεὺς Αἰθιόπων ἐξῆλθεν πολιορκῆσαι αὐτόν, ἀπέστειλεν πρὸς Ἐζεκίαν λέγων, Μή σε ἀπατάτω ὁ θεός σου ἐφ' ᾧ σὺ πέποιθας ἐπ' αὐτῷ, λέγων, Οὐ μὴ παραδοθῇ Ἱερουσαλὴμ εἰς χεῖρας βασιλέως Ἀσσυρίων. οὐκ ἤκουσας ἃ πεποιήκασι βασιλεῖς Ἀσσυρίων πάσῃ τῇ γῇ, ὡς ἀπῴ-

6. Σοβνὰρ P. ibid. διετάξατο R. 7. τοῦ προδόντος Σοβνᾶ P sola tacente V. 12. ἐπιβάλλων P. 21. ἀπῴκησαν PV.

VI. Anni a m. c.

XI. Olympias.

VII. VIII. IX. X.

XII. Olympias.

XI. XII. XIII. 4776.

Sobnar summus Pontifex agnoscebatur, cui successit Eliacim, Helciae qui exercitum Sobnae prodidit, et ad Sennacherim Regem Syriae defecit, filius.

XIV.

Hoc regni Ezechiae anno XIV. profectus est Sennacherim Rex Assyriorum adversus urbes Judaeae munitas, easque expugnavit. Ezechiam vero adortus, argenti CCC. et auri XXX. talentis ab eo acceptis, nihilo secius, cum suis universis copiis urbem Hierosolymitanam circumsedit, quam ut et caeteras alias urbes obsidere constituerat.

Cum vero Sennacherim Thartham (Tharacam) Regem Aethiopum, bellum sibi illaturum adventare accepisset, misso ad Ezechiam legato, *Ne*, inquit, *fallat te Deus tuus, in quem spem tuam reposuisti, cui sic ais, Non tradatur Hierusalem in manus Regis Assyriorum. Nunquid au-*

B κισαν αὐτήν, καὶ σὺ ῥυσθήσῃ; τοῦ δὲ Ἐζεκίου γνησίως τὸν θεὸν ἐπικαλεσαμένου, καὶ τοῦ θεοῦ ἐπακούσαντος αὐτόν, ἐξελθὼν ἄγγελος κυρίου ἀνεῖλεν ἐκ τῆς παρεμβολῆς τῶν Ἀσσυρίων ἐν μιᾷ νυκτὶ ρπε' χιλιάδας. ἀναστάντες δὲ τὸ πρωὶ ηὗρον πάντα τὰ σώματα νεκρά· καὶ οὕτω διεσώθη ὅ τε λαὸς καὶ Ἱερουσαλήμ. καὶ ὑποστρέψας ὁ Σενναχηρεὶμ ᾤκησεν εἰς Νινευή. ἐν δὲ τῷ προσκυνεῖν αὐτὸν Ἀρσὰχ τὸν πάτραρχον αὐτοῦ Ἀδραμέλεχ καὶ Σαρασὰρ υἱοὶ αὐτοῦ ἐπάταξαν αὐτὸν ἐν μαχαίραις. δείκνυται κἀντεῦθεν σαφῶς ὅσον ἰσχύει δικαίου προσευχὴ ἐν πάσαις ταῖς ἐντολαῖς τοῦ θεοῦ περιπατοῦντος.

C Κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ἀρρωστήσαντι τῷ Ἐζεκίᾳ καὶ μέλλοντι τελευτᾶν προσδωρεῖται ὁ θεὸς διὰ Ἡσαΐου τοῦ προφήτου ἔτη ζωῆς ιε' δι' ἀναποδισμοῦ φωστῆρος ἡμερινοῦ δέκα ἀναβαθμίσι γενομένου. ἐν ᾧ καιρῷ καὶ Μαρωδὰχ υἱὸς Βαλαδὰν R 274 ἀπέστειλεν ἐπιστολὰς καὶ πρέσβεις καὶ δῶρα τῷ Ἐζεκίᾳ. ἤκουσεν γὰρ ὅτι ἐμαλακίσθη Ἐζεκίας ἕως θανάτου, καὶ ἀνέστη ἐκ τῆς ἀρρωστίας αὐτοῦ, καὶ εἶδεν τὰ δῶρα, καὶ ἐχάρη ἐπ' αὐτοῖς Ἐζεκίας.

V 94 ιγ' Ὀλυμπιάς.

D ιε', ιϛ', ιζ', ιη'.

Προεφήτευον Ἡσαΐας, Ὡσηὲ καὶ Μιχαίας.

5. καὶ alterum om. P. 7. Ἀῤῥὰχ P. ib. πάτραχον RV. 12. προδωρεῖται P. 13. ἀναβαθμήσει V, ἀναβαθμήσεις P. 18. ὁ Ἐζεκίας P.

Anni a m. e. *disti quaecumque egere Reges Assyriorum in universa terra, atque ut hanc incolis spoliarint: tu vero evades incolumis?* Ezechia autem enixe Deum deprecante, Deoque preces ejus exaudiente, egressus Angelus Domini, sustulit ex Assyriorum castris una nocte CLXXXV. millia. Illi vero mane surgentes, invenere omnia cadavera, sicque servatus est, ac exercitus Hierusalem. Reversus deinde Sennacherim, Ninive habitavit: qui dum Arrach adoraret, Deum patrium suum, ab Adramelech et Sarasar filiis suis gladiis confossus occubuit. Atque hinc evidenter apparet, quantum valeant preces Justi, qui in omnibus Dei mandatis ambulat.

Eadem tempestate, aegrotante Ezechia, mortique proximo, vitam illi Deus per Esaiam Prophetam ad annos XV. prorogavit, diurno luminari, (seu sole) per decem gradus regresso: quo quidem tempore Marodach, filius Baladan, epistolas et legatos, ac munera Ezechiae misit. Audierant enim illum ad mortem aegrotare, et ab aegritudine convaluisse, viditque munera, et super iis laetatus est Ezechias.

XIII. Olympias.

4780. XV. XVI. XVII. XVIII.

Prophetabant Esaias, Oseo, et Michaeas.

ιδ' Ὀλυμπιάς.

ιθ', κ', κα', κβ'.

ιε' Ὀλυμπιάς.

κγ', κδ', κε', κς'.

ις' Ὀλυμπιάς.

κζ', κη', κθ'.

Μετὰ Ἐζεκίαν ἐβασίλευσεν Μανασσῆς υἱὸς αὐτοῦ ἔτη νε'. ὁμοῦ ‚δωμθ'.

α'. P 117

ιζ' Ὀλυμπιάς.

β', γ'.

Τούτῳ τῷ τρίτῳ ἔτει Μανασσοῦ καὶ δευτέρῳ ιζ' Ὀλυμπιάδος ἀπέθανεν Ῥῶμος ἐν τῷ βουλευτηρίῳ Ῥώμης κατὰ μέλος διαιρεθείς, ἄρξας ἔτη λη'. μεθ' ὃν γέγονε δεύτερος βασιλεὺς ἐν Ῥώμῃ Νουμμᾶς Πομπήλιος ἔτη μγ'.

Οὗτος Νουμμᾶς ὁ καὶ Πομπήλιος δεξάμενος πρεσβευτὰς ἐκ τῆς χώρας τῶν λεγομένων Πελασγῶν, φορούντων χλαμύδας ἐχούσας ταβλία ῥούσαια, καθάπερ οἱ ἀπὸ τῆς Ἰσαυρίας χώρας, B καὶ τερφθεὶς τοῦ σχήματος, ἐπενόησεν πρῶτος ἐν Ῥώμῃ χλαμύ-

12. δευτέρῳ] δευτέρας V, om. P. 13. μέρος P. 17. φορούντων] φοροῦντας Malalas p. 83. 16. 18. ταββλία P.

XIV. Olympias.

XIX. XX. XXI. XXII.

XV. Olympias.

XXIII. XXIV. XXV. XXVI.

XVI. Olympias.

XXVII. XXVIII. XXIX.

Post Ezechiam, regnavit Manasses, illius filius, annos LV. Colliguntur anni MDCCCXLIX.

I.

XVII. Olympias.

II. III.

Hoc tertio Manassae anno, XVII. Olympiade, Romulus interiit, Romae in Senatu in partes discerptus, cum regnasset annos XXXVIII. Post quem secundus Romae Rex fuit Numa Pompilius, isque regnavit annos XLIII.

Hic Numa Pompilius legatis acceptis ex eorum regione quos Pelasgos vocant, qui chlamydes clavis purpureis adornatas, quemadmodum ii qui ex Isaurorum regione erant deferre solent, isto delectatus amictu,

δας φορεῖσθαι, τὰς μὲν βασιλικὰς πορφυρᾶς, ἐχούσας ταβλία χρυσᾶ, τὰς δὲ τῶν συγκλητικῶν καὶ τῶν ἄλλων τῶν ἐν ἀξίαις καὶ στρατείαις χλαμύδας σήμαντρον τῆς βασιλικῆς φορεσίας ταβλία πορφυρᾶ, ἀξίαν δηλοῦντα Ῥωμαϊκῆς πολιτείας καὶ ὑποταγήν, κελεύσας μηδένα συγχωρεῖσθαι εἰσελθεῖν εἰς τὸ αὐτοῦ παλάτιον πρὸς αὐτὸν δίχα τοῦ σχήματος τῆς αὐτῆς χλαμύδος. καὶ οὐ συνεχώρουν τινὶ εἰσελθεῖν οἱ φυλάσσοντες τὸ παλάτιον, εἰ μὴ ἐφόρει χλα-
R 276 μύδα ἔχουσαν φιλοτιμίαν βασιλικῆς ἐσθῆτος, καθὼς ὁ σοφώτα-
C τος Σουετώνιος Τράγκυλλος Ῥωμαίων ἱστοριογράφος συνεγράψατο.

δ′, ε′.

ιη′ Ὀλυμπιάς.

ϛ′.

Νουμμᾶς Πομπήλιος τετάρτῳ ἔτει τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἐν Ῥώμῃ κτίζει τὸ Καπετώλιον ἐκ θεμελίων.

ζ′.

Νουμμᾶς Πομπήλιος κογγιάριον ἔδωκεν ἐν Ῥώμῃ ἀσσάρια ξύλινα καὶ ὀστράκινα.

η′, θ′.

D ιθ′ Ὀλυμπιάς.

3. χλαμύδας] ἐχούσας addit Malalas. 9. Τραγκύλλος Malalas, Στραγκύαλος PV. 10. δ′, ε′ om. P.

Anni am. c. primus Romae auctor fuit, ut chlamydes ejusmodi deinceps induerentur: ac ut regiae quidem purpureae cum aureis, Senatorum vero ac Magistratuum, vel eorum qui in militia praefecturas obtinerent, chlamydes, regio habitui consentaneae, cum purpureis duntaxat clavis essent, quae Romanae reipublicae dignitatem demonstrarent et subjectionem: edita insuper sanctione, qua nemini liceret Palatium ingredi, ac se adire, nisi cum ejusmodi chlamydis habitu. Sed nec ii qui ad Palatium excubabant, quenquam sinebant ingredi, nisi chlamydem, quae regiae munificentiae haberet symbolum, deferret, ut auctor est doctissimus Suetonius Tranquillus Romanorum Historicus.

XVIII. Olympias.

4800. VI.

Numa Pompilius anno regni IV. Romae Capitolium a fundamentis aedificat.

VII.

Numa Pompilius civibus in congiarium Romae dedit asses ligneos et scorteos.

VIII. IX.

XIX. Olympias.

ι', ια', ιβ', ιγ'.

κ' Ὀλυμπιάς.

ιδ', ιε', ιϛ'.

Ἑβραίων ἀρχιερεὺς Σελλούμ.

ιζ'. V 95

κα' Ὀλυμπιάς.

ιη', ιθ', κ', κα'.

Ἡσαΐας ὁ προφήτης πρισθεὶς ὑπὸ Μανασσοῦ ἐλεγχομένου ὑπ' αὐτοῦ ἐπὶ εἰδώλων σεβάσμασι μετήλλαξε τὸν βίον, προ- P 118
φητεύσας ἔτη ϟ'. καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ὑποκάτω δρυὸς Ῥωγήλ, ἐχόμενα τῆς διαβάσεως τῶν ὑδάτων ὧν ἀπώλεσεν Ἐζεκίας, χώσας αὐτά. καὶ ὁ θεὸς τὸ σημεῖον τοῦ Σιλωὰμ διὰ τὸν προφήτην ἐποίησεν, ὅτι πρὸ τοῦ ἀποθανεῖν ὀλιγώρησεν, καὶ ηὔξατο πιεῖν ὕδωρ, καὶ εὐθέως ἀπεστάλη αὐτῷ ἐξ αὐτοῦ ὕδωρ, καὶ ἔπιεν. διὰ τοῦτο ἐκλήθη Σιλωάμ, ὃ ἑρμηνεύεται ἀπεσταλμένος.

κβ' Ὀλυμπιάς.

κβ'.

Τὸν Μανασσῆν βασιλέα Ἰούδα οἱ ἄρχοντες τῆς δυνάμεως B
βασιλέως Ἀσσυρίων αἰχμάλωτον ἔλαβον, καὶ κατήγαγον εἰς Βαβυλῶνα.

12. τοῦ Σιλωὰμ om. P. 14. ποιεῖν P. ibid. ἀπέστειλεν P, ἀπέσταλεν R.

x. xi. xii. xiii.

XX. Olympias.

xiv. xv. xvi.

Hebraeorum summus Pontifex Sellum.

xvii.

XXI. Olympias.

xviii. xix. xx. xxi.

Esaias Propheta a Manasse Serra dissectus, quod ab illo de idololatria fuisset objurgatus, vitam cum morte commutavit, cum prophetasset annos xc. Huncque humo mandarunt subter quercum Rogel, juxta transitum aquarum, quas Ezechias, iis aggestis, disperdiderat. Et Deus signum propter prophetam fecit, cum antequam moreretur, eas minuisset: et precatus est ut aquam daret, et confestim ex eo misit illi aquam et bibit. Propterea nomen accepit Siloam, quod idem valet ac missus.

XXII. Olympias.

xxii.

Manassem Regem Juda Assyriorum Regis exercitus Principes captivum factum Babylonem abduxerunt.

κγ', κδ', κε'.

κγ' Ὀλυμπιάς.

κϛ', κζ', κη', κθ'.

κδ' Ὀλυμπιάς.

λ', λα', λβ', λγ'.

R 278 κε' Ὀλυμπιάς.

λδ', λε', λϛ'.

Μανασσῆς ἐν τῇ αἰχμαλωσίᾳ ὢν ἐπίστρεψεν πρὸς τὸν θεὸν C τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἀπεκατεστάθη εἰς τὴν βασιλείαν αὐτοῦ.

λζ'.

κϛ' Ὀλυμπιάς.

λη', λθ', μ', μα'.

κζ' Ὀλυμπιάς.

μβ', μγ', μδ'.

Τούτῳ τῷ ἔτει Νουμμᾶς Πομπήλιος Ῥωμαίων βασιλεὺς καταστήματι τελευτᾷ.

Ἐν Ῥώμῃ τρίτος ἐβασίλευσεν Τοῦλλος ὁ καὶ Στήλιος ἔτη λγ'.

8. ὑπέστρεψε P, ἐπέτρεψεν V.

Anni a m. c.

XXIII. XXIV. XXV.

XXIII. Olympias.

4828. XXVI. XXVII. XXVIII. XXIX.

XXIV. Olympias.

XXX. XXXI. XXXII. XXXIII.

XXV. Olympias.

XXXIV. XXXV. XXXVI.

Manasses cum in captivitate esset, ad Deum patrum suorum reversus est, et in Regnum suum est restitutus.

XXXVII.

XXVI. Olympias.

XXXVIII. XXXIX. XL. XLI.

XXVII. Olympias.

XLII. XLIII. XLIV.

Hoc anno, Romae Numa Pompilius Romanorum Rex naturali morte extinguitur.

Romae tertius regnavit Tullus, qui et Hostilius, ann. XXXIII.

με'.

κη' Ὀλυμπιάς.

μϛ', μζ', μη', μθ'. D

κθ' Ὀλυμπιάς.

ν', να', νβ', νγ'.

λ' Ὀλυμπιάς.

νδ', νε'.

Μετὰ Μανασσῆν ἐβασίλευσεν Ἀμὼν ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἔτη β'.
ὁμοῦ ,δωνα'.

λα' Ὀλυμπιάς.

α', β'.

Μετὰ Ἀμὼν ἐβασίλευσεν Ἰωσίας υἱὸς αὐτοῦ ἔτη λα'. P 119
ὁμοῦ ,δωπβ'.

α'.

Οὗτος Ἰωσίας, πρὶν γεννηθῆναι αὐτόν, προεφητεύθη γεννᾶσθαι, ὡς ἐν τῇ τρίτῃ τῶν Βασιλειῶν ἀναγέγραπται, ὑπὸ Σαμαίου τοῦ προφήτου ἐν βασιλείᾳ Ἱεροβοὰμ βασιλέως Ἰσραήλ. ἐβασίλευσεν δὲ οὗτος Ἰωσίας ὢν ἐτῶν η', καὶ κατὰ πάσας τὰς ἐντολάς, V 96
ἃς προσέταξε κύριος ὁ θεός, ἐπορεύθη δίκαιος ὤν. ἐκβαλὼν

11. ante 10. ponit R. 17. τοῦ om. P.

XLV.

XXVIII. Olympias.

XLVI. XLVII. XLVIII. XLIX.

XXIX. Olympias.

L. LI. LII. LIII.

XXX. Olympias.

LIV. LV.

Post Manassem regnavit Amon, illius filius, annos II. Colliguntur anni IV. MDCCCLI.

XXXI. Olympias.

I. II.

Post Amon regnavit Josias, illius filius, annos XXXI. Colliguntur anni IV. MDCCCLXXXII.

I.

Hunc Josiam priusquam nasceretur, nasciturum praedictum fuerat a Sameia Propheta, regnante Hieroboam super Israel, ut scribitur in Regnorum libro III. Regnare autem incoepit Josias cum annorum esset VIII, et ambulavit secundum omnia praecepta quae statuit Deus, cum ju-

γὰρ τὰ εἴδωλα ἐκάθαρε τὸν ναὸν καὶ τὴν Ἱερουσαλὴμ καὶ τὴν R 280 Ἰουδαίαν, καὶ ἐποίησεν καθὼς προεφήτευσεν περὶ αὐτοῦ ὁ προ- B φήτης ὁ ἐλθὼν ἐξ Ἰούδα ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου πρὸς Ἱεροβοὰμ βασιλέα Ἰσραήλ.

Οὗτος Ἰωσίας ἔσχεν υἱοὺς Ἰωάχας τὸν ὑπὸ τοῦ Ἱερεμίου Σελλὴμ προσαγορευόμενον καὶ τὸν Ἰωακεὶμ τὸν καὶ Ἐλιακεὶμ καὶ τὸν Ματθανίαν τὸν καὶ Σεδεκίαν.

Σοφωνίας ὁ τοῦ Χουσί, υἱὸς Γοδολίου, ἐν ἡμέραις Ἰωσίου υἱοῦ Ἀμώς, βασιλέως Ἰούδα, προεφήτευσε λέγων, Διὰ τοῦτο ὑπόμεινόν με, λέγει κύριος, ἐν ἡμέραις ἀναστάσεώς μου εἰς μαρτύριον, διότι τὸ κρῖμά μου εἰς συναγωγὰς ἐθνῶν τοῦ εἰσδέξασθαι βασιλεῖς καὶ ἐκχέαι ἐπ' αὐτοὺς πᾶσαν ὀργὴν θυμοῦ μου. C διότι ἐν πυρὶ ζήλου μου καταναλωθήσεται πᾶσα ἡ γῆ. καὶ μεθ' ἕτερα, Χαῖρε, θύγατερ Σιών, κήρυσσε, θύγατερ Ἱερουσαλήμ, εὐφραίνου καὶ κατατέρπου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου, θύγατερ Ἱερουσαλήμ· περιεῖλε γὰρ κύριος τὰ ἀδικήματά σου, λελύτρωταί σε ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν σου βασιλεὺς Ἰσραήλ, καὶ ὁ κύριος ἀνὰ μέσον σου. οὐκ ὄψεται αὐτὸς οὐκέτι. ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐρεῖ κύριος τῇ Ἱερουσαλήμ, Θάρσει, Σιών, μὴ παρείσθωσαν αἱ χεῖρές σου, κύριος ὁ θεός σου ἐν σοὶ δυνατὸς σῶσαί σε, ἐπάξει ἐπὶ σὲ εὐφροσύνην καὶ καινιεῖ σε ἐν τῇ ἀγαπήσει αὐτοῦ, καὶ εὐφρανθήσεται ἐπὶ σὲ ἐν τέρψει, ὡς ἐν ἡμέρᾳ ἑορτῆς, καὶ συνέξει τοὺς συντετριμμένους σου.

5. οὗτος ὁ Ἰ. P. 12 ἐκχέας P. 13. μου om. P. ib. ἡ om. P. 18. ὄψεται] ὄψει κακά m. P. 20. σου alterum om. P. 22. συνάξει P.

stitiam observaret. Ejectis enim idolis, templum purgavit, ac Hierusalem et Judaeam: fecitque uti de eo prophetaverat Propheta qui venit ex Juda ad altare ad Jeroboam Regem Israel.

Hic Josias tres suscepit filios: Joachas, quem Hieremias Sellem appellat: Joacim, qui et Eliacim dictus est, et Matthaniam, qui et Sedecias est appellatus.

Sophonias Chusi, filius Godoliae, Josia filio Amos Rege Juda regnante, prophetavit, dicens: *Propterea sustine me, ait Dominus, in diebus resurrectionis meae in testimonium, Quia judicium meum in synagogas gentium ad recipiendos reges, ut effundam super eos omnem iram furoris mei, quia in igne zeli mei consumetur omnis terra.*

Et post alia: *Gaude, filia Sion, praedica, filia Hierusalem, exulta et delectare ex toto corde tuo, filia Hierusalem. Abstulit enim Dominus iniquitates tuas, redemit te de manu inimicorum tuorum Rex Israel. Et Dominus in medio tui. Non videbit ipse amplius. In illo tempore dicet Dominus Hierusalem, Confide Sion, non dissolvantur manus tuae. Dominus Deus tuus fortis in te salvabit te: adducet super te laetitiam, et inno-*

β', γ', δ'. D

λβ' Ὀλυμπιάς.

ε', ς', ζ'.

Προεφήτευε Σοφωνίας, Ἀμβακοὺμ καὶ Ναούμ.

η'.

λγ' Ὀλυμπιάς.

θ', ι', ια', ιβ'.

λδ' Ὀλυμπιάς.

ιγ'.

Ἱερεμίας υἱὸς Χελκίου τοῦ ἱερέως, κατοικῶν ἐν Ἀναθὼθ ἐν
γῇ Βενιαμίν, ἤρξατο προφητεύειν τρισκαιδεκάτῳ ἔτει βασιλείας P 120
Ἰωσίου υἱοῦ Ἀμώς, βασιλέως Ἰούδα. ὁ αὐτὸς δὲ καὶ ἐν ἡμέ- R 282
ραις Ἐλιακεὶμ τοῦ καὶ Ἰωακείμ, υἱοῦ Ἰωσίου βασιλέως Ἰούδα,
καὶ ἕως συντελείας ια' ἔτους Σεδεκίου τοῦ καὶ Ἰεχωνίου βασι-
λέως Ἰούδα, προφητεύει ἐπὶ ἔτη μβ'. ὁ αὐτὸς δὲ καὶ μετὰ τὴν
αἰχμαλωσίαν τοῦ λαοῦ καὶ τὴν ἐρήμωσιν τοῦ ἐν Ἱεροσολύμοις
νεώ, ἐφ' οὗ ψευδοπροφήτης Ἀνανίας ὁ τοῦ Χαναναίου.

ιδ', ιε'.

10. *Χελκίου*] *Ἑλκίου* m. P. *ibid.* *Ἀμαθὼθ* P. 11. *Βενιαμὶν* PV. 12. *Ἀμών* P. 15. *καὶ* om. R.

vabit te in charitate sua, et lactabitur in te in delectatione quasi in die solennitatis, et congregabit contritos tuos. Anni a m. c.

II. III. IV. 4853.

XXXII. Olympias.

V. VI. VII.

Sophonias, Abacuc, et Naum prophetarunt.

VIII.

XXXIII. Olympias.

IX. X. XI. XII.

XXXIV. Olympias.

XIII.

Hieremias, Helciae Sacerdotis filius, cum in Amathoth habitaret in terra Benjamin, coepit prophetare anno XIII. Regni Josiae, filii Amon, Regis Juda. Idem in diebus Eliacim, qui et Joacim dictus est, filii Josiae Regis Juda, usque ad exactum annum XI. Sedeciae seu Jechoniae Regis Juda, prophetavit per annos XLII. tum etiam post captivitatem populi et desolationem templi Hierosolymitani, sub quo Ananias Chananaei filius Pseudopropheta extitit.

XIV. XV. 4865.

Ὀλδὰ γυνὴ Σελὴμ τοῦ ἱματιοφύλακος τοῦ ἱερέως παρ' Ἑβραίοις προεφήτευσεν, καὶ Ἐλισαβελλὴμ ὁ τοῦ ἱματιοφύλακος
B τοῦ ἱερέως, καὶ Σοφωνίας καὶ Ὀδολλάμ.

ιϛ'.

Τέταρτον ἔτος τῆς προφητείας Ἱερεμίου. ἐντεῦθεν ἐπὶ τὸ πρῶτον ἔτος Κύρου τοῦ Περσῶν βασιλέως ἔτη ἑβδομήκοντα.

V 97 λε' Ὀλυμπιάς.

ιζ', ιη'.

Τούτῳ τῷ ἔτει τὸ πάσχα νομίμως γέγονεν. ἀφ' οὗ γὰρ Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ναυῆ ἐτελεύτησεν, οὐκ ἐφύλαξεν ὁ λαὸς τὸ πάσχα νομίμως, εἰ μὴ νῦν. καὶ Χελκίας δὲ ὁ ἱερεύς, πατὴρ Ἱερεμίου
C τοῦ προφήτου, τῷ ἐνεστῶτι χρόνῳ ηὗρεν ἐν τῷ ἱερῷ τὸ βιβλίον τοῦ νόμου. τῷ παρόντι χρόνῳ Ἰωσίας ὁ βασιλεὺς ἐπέθηκεν τὰ κῶλα τῶν ἀνθρώπων ἐπὶ τὰ κῶλα τῶν εἰδώλων, ὡς γέγραπται ἐν τῇ βίβλῳ τῶν Βασιλειῶν.

ιθ', κ'.

λϛ' Ὀλυμπιάς.

κα'.

Τούτῳ τῷ ἔτει Τοῦλλος ὁ καὶ Στήλιος ἐν Ῥώμῃ τῆς οἰκίας αὐτοῦ κεραυνωθείσης συγκατεφλέχθη αὐτῇ καὶ ἀπέθανεν. καὶ ἐβασίλευσεν ἐν Ῥώμῃ τέταρτος Ἄγκος Μάρκος ἔτη κδ'.

11. Χελκίας] Ἑλκίας m. P. ibid. δὲ om. P. 15. βασιλέων P.
16. ιθ', κ' om. PV. 21. τέταρτος] τρίτος V. ib. Ἄγκιος R.

Olda, uxor Selem custodis vestium sacerdotis, apud Hebraeos prophetavit, ut et Elisabellem filius custodis vestium sacerdotis, et Sophonias, et Odollam.

XVI.

Quartus annus prophetiae Hieremiae. Hinc usque ad annum I. Cyri Regis Persarum, anni LXX.

XXXV. Olympias.

XVII. XVIII.

Hoc anno, Pascha secundum legem celebratum est. Ex quo enim Jesus filius Nave e vita excessit, populus Pascha ex lege nisi hoc anno non observavit: et Helcias Sacerdos, pater Hieremiae Prophetae, hoc praesente anno librum legis in templo invenit. Hoc perinde anno Josias Rex membra hominum posuit super membra idolorum, quemadmodum scriptum est in libro Regum.

XXXVI. Olympias.

XXI.

Hoc anno, Tullus, qui et Hostilius dictus est, Romae tacta de coelo

κβ', κγ', κδ'.

λζ' Ὀλυμπιάς. D

κε', κϛ', κζ', κη'.

Προφητεύουσιν Ἐλισαβελλὴμ ὁ τοῦ ἱματιοφύλακος τοῦ ἱερέως καὶ Σοφωνίας καὶ Ἱερεμίας καὶ Ὀδολλὰμ καὶ Βαρούχ. ἦν δὲ ψευδοπροφήτης Ἀνανίας ὁ λορδός.

λη' Ὀλυμπιάς.

κθ'.

Ἑβραίων ἀρχιερεὺς Ἀζαρίας. R 284

λ', λα'.

Ἰωσίας βασιλεὺς Ἰούδα συμβαλὼν Νεχαὼ τῷ καὶ Νεχεψὼ P 121
ἀναιρεῖται ὑπ' αὐτοῦ· καὶ ἐποίησεν ὁ λαὸς βασιλέα ἕνα τῶν υἱῶν αὐτοῦ. καί μοι θαυμάζειν ἔπεισι πῶς συνέδραμον οἱ χρόνοι κατὰ τὸν προκείμενον κανόνα, ὡς ἀντιπρόσωπον τοῦ Ἰωσίου τὸν τῶν Αἰγυπτίων βασιλέα Νεχαὼ τὸν καὶ Ψαμμίτιχον, ὃν καὶ ἡ θεία γραφὴ τοῦ Ἱερεμίου Φαραὼ Νεχαὼ ὀνομάζει.

Μετὰ Ἰωσίαν ἐβασίλευσεν τῆς Ἰουδαίας Ἰωαχὰζ ὁ καὶ Σελλήμ, υἱὸς αὐτοῦ, μῆνας γ'. ὁμοῦ ,δωπβ' καὶ μῆνας γ'.

6. ὁ λορδός] ὁ κύρτος m. PV. 15. Ψαμμιτικόν PV. 18. καὶ om. P.

domo sua, una cum illa igne consumptus periit. Et regnavit Romae Anni a m. c.
quartus Ancus Marcus annos xxiv.

XXII. XXIII. XXIV.

XXXVII. Olympias.

XXV. XXVI. XXVII. XXVIII.

Prophetarunt Elisabellem, vestium Sacerdotis custodis filius, et Sophonias, et Hieremias, et Odollam, et Baruch. Erat autem Pseudopropheta Ananias Cernuus.

XXXVIII. Olympias.

XXIX.

Hebraeorum summus Pontifex Azarias.

XXX. XXXI. 4881.

Josias Rex Juda bello congressus cum Nechao, qui et Nechepso est appellatus, ab eo interficitur: creavitque populus Regem unum ex ejus filiis. Unde mihi subit mirari, quomodo secundum praeallatum canonem, qui oppositus videtur, concurrerint anni Josiae cum annis Nechao, seu Psammetici, Aegyptiorum Regis, qui apud Hieremiam in sacra Scriptura Pharao Nechao appellatur.

Post Josiam regnavit in Judaea Joachaz, qui et Sellem dictus, illius filius, menses III. Colliguntur anni IV. MDCCCLXXXII. menses III.

B Ὁ αὐτὸς Φαραὼ Νεχαὼ βασιλεὺς Αἰγύπτου τὸν Ἰωάχαζ
τὸν καὶ Σελλήμ, υἱὸν Ἰωσίου, τετάρτῳ μηνὶ τῆς βασιλείας αὐ-
τοῦ αἰχμάλωτον ἔλαβεν, δήσας αὐτὸν δεσμοῖς χαλκοῖς, καὶ κα-
τήγαγεν εἰς Αἴγυπτον καὶ πολὺ πλῆθος τοῦ λαοῦ, ἐν οἷς καὶ Ἱε-
ρεμίας ὁ προφήτης συγκατέβη μετ' αὐτῶν εἰς Αἴγυπτον. τὸν δὲ
ἀδελφὸν αὐτοῦ Ἰωαχὰζ τοῦ καὶ Σελλὴμ Ἰεχωνίαν τὸν καὶ Ἰωα-
κεὶμ κατέστησεν ἡγεῖσθαι τῶν ὑπολελειμμένων Ἰουδαίων ἐν Ἱε-
ρουσαλήμ, φόρον τε ἐπιθεὶς αὐτῷ ἀργυρίου τάλαντα ρ' καὶ χρυ-
σίου τάλαντα ι' ἀνεχώρησεν τῆς Ἰουδαίας.

Μετὰ Ἰωάχαζ τὸν καὶ Σελλὴμ ἐβασίλευσε τῆς Ἰουδαίας Ἰε-
C χωνίας ὁ καὶ Ἰωακείμ, ἀδελφὸς αὐτοῦ, ἐν Ἱερουσαλὴμ ἔτη ιβ'.
ὁμοῦ ,δωϞδ' καὶ μῆνας γ'.

α'.

Ἐν ἀρχῇ τῆς βασιλείας Ἰεχωνίου τοῦ καὶ Ἰωακείμ, υἱοῦ Ἰω-
σίου βασιλέως Ἰούδα, ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς Ἱερεμίαν λέ-
γων οὕτως. Ἔσται Ἱερουσαλὴμ ὡς ἡ Σηλώμ. καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ
V 98 οἱ ψευδοπροφῆται καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἀκούσαντες τὸν λόγον τοῦτον
συνελάβοντο τὸν Ἱερεμίαν, καὶ εἶπαν, Κρίσις θανάτου τῷ ἀν-
θρώπῳ τούτῳ. τοῦ δὲ Ἱερεμίου εἰπόντος ὅτι Κύριος ἐλάλησέ
μοι οὕτως, οἱ αὐτοὶ ἱερεῖς εἶπον, Οὐκ ἔστι κρίσις τῷ ἀνθρώπῳ
τούτῳ.

6. Ἰωαχὰζ m. P solius, Ἀχὰζ RV. 9. ι'] ι' καὶ P. 12. καὶ μῆνας γ' post ιβ' ponit P sola. 18. συνέλαβον P. 20. αὐτοὶ om. P.

Idem ipse Pharao Nechao Rex Aegypti, Joachaz, qui et Sellem est appellatus, filium Josiae, quarto illius regni mense, captivum factum, et aereis catenis vinctum in Aegyptum abduxit, magnamque populi copiam, in quibus Hieremias Propheta cum iis in Aegyptum descendit. Fratrem porro ejusdem Achaz, qui et Sellem, Jechoniam, qui et Joacim ducem super reliquos Judaeos Hierosolymis constituit, argenti talentorum centum, et auri talentorum decem imposito tributo, recessitque ex Judaea.

Post Joachaz, qui et Sellem dictus, regnavit in Judaea Jechonias, qui et Joacim nuncupatus, illius frater, Hierosolymis, ann. XII. et menses III. Colliguntur anni IV. MDCCCXCIV.

I.

In ipso regni exordio Jechoniae, qui et Joacim appellatus, filii Josiae Regis Juda, factum est verbum Domini ad Hieremiam, sic dicens: *Erit Hierusalem ut Silom.* Hinc Sacerdotes et Pseudoprophetae, ac universus populus, hoc sermone audito, comprehenderunt Hieremiam, et dixerunt: *Judicium mortis homini huic.* Hieremia vero dicente: *Dominus sic ad me locutus est:* tum Sacerdotes dixere: *Non est judicium mortis huic homini.*

Προεφήτευον Οὐρίας υἱὸς Σαμαίου, Ἱερεμίας καὶ Βουζὶ D καὶ Βαροὺχ ἐκ Καριαθιαρεὶμ καὶ Ἐζεκιήλ, ὃς προστάσσεται παρὰ θεοῦ ἀπελθεῖν εἰς τὸν οἶκον Ῥηχαβεὶν καὶ συγκαλέσασθαι τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ καὶ τοὺς υἱοὺς Ἰωναδὰβ τοῦ πιεῖν οἶνον. καὶ οὐκ R 286 ἠβουλήθησαν, λέγοντες, Ὁ πατὴρ ἡμῶν ἐνετείλατο ἡμῖν μήτε εἰς οἶκον μεῖναι, ἀλλ' ἐν σκηναῖς, μήτε οἶνον πιεῖν ἕως θανάτου ἡμῶν. ὅθεν ὀνειδίζων ὁ θεὸς τὸν Ἰσραὴλ λέγει, Υἱοὶ Ἰωναδὰβ καὶ υἱοὶ Ῥηχαβεὶν ἐφύλαξαν λόγους πατρὸς αὐτῶν· ὁ δὲ λαός μου οὐκ ἐφυλάξαντο τὸν λόγον μου, καὶ τὰ ἑξῆς.

λθ' Ὀλυμπιάς. P 122

β', γ'.

Οὐρίαν προφήτην Ἰεχωνίας ἀνεῖλεν, μὴ φέρων αὐτοῦ τὴν παῤῥησίαν.

δ'.

Τούτῳ τῷ τετάρτῳ ἔτει Ἰεχωνίου υἱοῦ Ἰωσίου βασιλέως Ἰούδα ἦλθεν Ναβουχοδονόσορ βασιλεὺς Βαβυλῶνος εἰς Ἱερουσαλὴμ καὶ ἐπολιόρκησεν αὐτήν. καὶ ἔδωκε κύριος ἐν χειρὶ αὐτοῦ τὸν Ἰεχωνίαν τὸν καὶ Ἰωακείμ, βασιλέα Ἰούδα, καὶ ἀπὸ μέρους τῶν σκευῶν οἴκου τοῦ θεοῦ, καὶ ἤνεγκεν αὐτὰ εἰς γῆν Σενναὰρ οἴκου τοῦ θεοῦ αὐτοῦ, καὶ τὰ σκεύη εἰσήνεγκεν εἰς τὸν οἶκον θη- B

2. Καριαθαρεὶμ P. 7. ὁ θεὸς om. P. 12. αὐτοῦ φέρων P. 15. α' ἔτος Ναβουχοδονόσορ ἐκ τῆς προφητείας Δανιὴλ m. P. ibid. τετάρτῳ om. P. 16. Ναβουχοδονόσωρ semper P. 19. θεοῦ αὐτοῦ P sola. 20. καὶ — αὐτοῦ om. R.

Prophetarunt Urias filius Samaeae, Hieremias, et Buzi, et Baruch Anni a m. c. ex Cariatharim, et Ezechiel, cui praeceptum est a Deo ut iret in domum Rhechabin, et convocaret filios ejus, et filios Jonadab, ut biberent vinum. At hi recusarunt, dicentes: *Pater noster praecepit nobis, uti nec in domo ulla habitaremus, sed in tabernaculis, nec vinum biberemus usque ad mortem.* Unde exprobrans Israeli, dicit: *Filii Jonadab et filii Rechabin patris sui sermones servaverunt: populus vero meus non custodivit sermonem meum;* et quae sequuntur.

XXXIX. Olympias.

II. III. 4884.

Jechonias Uriam Prophetam occidit, cum illius in dictis licentiam non ferret.

IV.

Hoc anno Jechoniae, filii Josiae, Regis Juda, venit Nabuchodonosor Rex Babylonis Hierusalem, et obsedit eam, et tradidit Dominus in manu ejus Jechoniam, qui et Joacim dictus est, Regem Juda, et partem vasorum domus Dei, et asportavit eam in terram Sennaar in domum Dei sui,

σαυροῦ τοῦ θεοῦ αὐτοῦ. καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Ἀσφανὲζ τῷ ἀρχιευνούχῳ αὐτοῦ εἰσαγαγεῖν ἀπὸ τῶν υἱῶν τῆς αἰχμαλωσίας Ἰσραὴλ καὶ ἀπὸ τοῦ σπέρματος τῆς βασιλείας καὶ ἀπὸ τῶν φορθομμεῖν νεανίσκους, οἷς οὐκ ἔστιν ἐν αὐτοῖς μῶμος, καὶ καλοὺς τῇ ὄψει καὶ συνιέντας ἐν πάσῃ σοφίᾳ καὶ γινώσκοντας γνῶσιν καὶ διανοουμένους φρόνησιν, καὶ οἷς ἐστιν ἰσχὺς ἐν αὐτοῖς ἑστάναι ἐν τῷ οἴκῳ ἐνώπιον τοῦ βασιλέως καὶ διδάξαι αὐτοὺς γράμματα καὶ γλῶσσαν Χαλδαίων. καὶ διέταξεν αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς τὸ τῆς ἡμέρας καθ' ἡμέραν ἀπὸ τῆς τραπέζης τοῦ βασιλέως καὶ ἀπὸ τοῦ οἴνου τοῦ πότου αὐτοῦ, καὶ θρέψαι αὐτοὺς ἔτη τρία, καὶ μετὰ C *ταῦτα στῆναι ἐνώπιον τοῦ βασιλέως. καὶ ἐγένοντο ἐν αὐτοῖς ἐκ τῶν υἱῶν Ἰούδα Δανιὴλ καὶ Ἀνανίας καὶ Μισαὴλ καὶ Ἀζαρίας, καὶ ἐπέθηκεν αὐτοῖς ὁ ἀρχιευνοῦχος ὀνόματα τῷ Δανιὴλ Βαλτάσαρ, καὶ τῷ Ἀνανίᾳ Σεδράχ, καὶ τῷ Μισαὴλ Μισάκ, καὶ τῷ Ἀζαρίᾳ Ἀβδεναγώ. καὶ ἔθετο Δανιὴλ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ ὡς οὐ μὴ ἀλισγηθῇ ἐν τῇ τραπέζῃ τοῦ βασιλέως καὶ ἐν τῷ οἴνῳ τοῦ πότου αὐτοῦ. καὶ ἠξίωσεν τὸν ἀρχιευνοῦχον, ὡς οὐ μὴ ἀλισγηθῇ.*

Καὶ ἔδωκεν ὁ θεὸς τὸν Δανιὴλ εἰς ἔλεον καὶ οἰκτιρμοὺς ἐνώπιον R 288 *τοῦ ἀρχιευνούχου. καὶ εἶπεν ὁ ἀρχιευνοῦχος τῷ Δανιήλ, Φοβοῦμαι ἐγὼ τὸν κύριόν μου τὸν βασιλέα τὸν ἐκτάξαντα τὴν βρῶ-* D *σιν ὑμῶν καὶ τὴν πόσιν ὑμῶν, μήποτε ἴδῃ τὰ πρόσωπα ὑμῶν σκυθρωπὰ παρὰ τὰ παιδάρια τὰ συνήλικα ὑμῶν, καὶ καταδικάση-*

3. *φορθομαιεῖν* P, *φορτομμὶν* m. P, *φαρθμμεῖν* m. R. 5. *συνιέντας*] *τοὺς συνέτας* P. 9. *τοῦ* prius om. P. 14. *Σιδρὰκ* P, *Σεδρὰκ* R. 22. *τὰ* alterum om. R.

et vasa intulit in domum Dei sui. Et ait Rex Asphanez Praeposito Eunuchorum, ut introduceret de filiis Israel, et de semine regio, et tyrannorum pueros, in quibus nulla esset macula, decoros forma, et eruditos omni sapientia, cautos scientia et doctos disciplina, et qui possent stare in Palatio Regis, ut doceret eos literas et linguam Chaldaeorum. Et constituit eis Rex annonam per singulos dies de cibis suis, et de vino unde bibebat ipse, ut enutriti tribus annis postea starent in conspectu Regis. Fuerunt autem inter eos de filiis Juda, Daniel, Ananias, Misael, et Azarias. Et imposuit eis Praepositus Eunuchorum nomina, Danieli, Balthazar: Ananiae, Sidrach: Misaeli, Misach: et Azariae, Abdenago. Proposuit autem Daniel in corde suo, ne pollueretur de mensa Regis, neque de vino potus ejus. Et rogavit Eunuchorum Praepositum, ne contaminaretur.

Dedit autem Deus Danieli gratiam et misericordiam in conspectu Principis Eunuchorum. Et ait Princeps Eunuchorum ad Danielem: *Timeo ego Dominum meum Regem, qui constituit cibum vestrum et potum, qui si videat facies vestras macilentas, prae caeteris adolescentibus coaevis vestris, condemnabitis caput meum Regi.* Et dixit Daniel ad Amer-

τε τὴν κεφαλήν μου τῷ βασιλεῖ. καὶ εἶπεν Δανιὴλ πρὸς Ἀμελσάδ, ὃν κατέστησεν ὁ ἀρχιευνοῦχος ἐπὶ Δανιὴλ καὶ Ἀνανίαν καὶ Μισαὴλ καὶ Ἀζαρίαν, Πείρασον δὴ τοὺς παῖδάς σου ἡμέρας δέκα, καὶ δότωσαν ἡμῖν ἀπὸ τῶν σπερμάτων τῆς γῆς, καὶ φαγόμεθα καὶ ὕδωρ πιόμεθα, καὶ ὀφθήτωσαν ἐνώπιόν σου αἱ ἰδέαι V 99
ἡμῶν καὶ αἱ ἰδέαι τῶν παιδαρίων τῶν ἐσθιόντων τὴν τράπεζαν τοῦ βασιλέως, καὶ καθὼς ἂν ἴδῃς, ποίησον μετὰ τῶν παίδων σου. καὶ εἰσήκουσεν αὐτῶν, καὶ ἐπείρασεν αὐτοὺς ἡμέρας δέκα. καὶ ἐκ τέλους τῶν δέκα ἡμερῶν ὡράθησαν αἱ ἰδέαι αὐτῶν ἀγαθαὶ P 123
καὶ ἰσχυραὶ ταῖς σαρξὶν ὑπὲρ πάντα τὰ παιδάρια τὰ ἐσθίοντα τὴν τράπεζαν τοῦ βασιλέως. καὶ ἐγένετο Ἀμελσὰδ ἀναιρούμενος τὸ δεῖπνον αὐτῶν καὶ τὸν οἶνον τοῦ πότου αὐτῶν, καὶ ἐδίδου αὐτοῖς σπέρματα. καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ θεὸς σύνεσιν καὶ φρόνησιν ἐν πάσῃ γραμματικῇ σοφίᾳ, καὶ Δανιὴλ συνῆκεν ἐν πάσῃ ὁράσει καὶ ἐνυπνίοις.

Ἰεχωνίας ὁ καὶ Ἰωακείμ, υἱὸς Ἰωσίου, τὰ μὲν πάντα ἔτη ἐβασίλευσεν ια', πρὸς τῷ τέλει δὲ τοῦ τρίτου ἔτους τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἐβασίλευσεν Ναβουχοδονόσορ ἐν Βαβυλῶνι, ὥς εἶναι τὸ πρῶτον ἔτος τῆς βασιλείας Ναβουχοδονόσορ κατὰ τὸ παρὸν τέταρτον ἔτος Ἰεχωνίου τοῦ καὶ Ἰωακείμ, καθὼς ἔστι τοῦτο λαβεῖν ἐκ B
τῆς δευτέρας τῶν Παραλειπομένων.

Τούτῳ τῷ τετάρτῳ ἔτει τῆς βασιλείας Ἰεχωνίου τοῦ καὶ Ἰωακείμ, βασιλέως Ἰούδα, καὶ πρώτῳ Ναβουχοδονόσορ βασιλέως

1. τὴν om. P. ib. Ἀμερσὰδ P. 2. καὶ Μισαὴλ] Μισαὴλ V. 3. δὴ om. P. 11. Ἀμελσὰδ] Μέλσαρ Ἀμερσὰδ m. P. 17. τὸ τέλος P. 21. τῆς δευτέρας] XXXVI. 5. 23. πρῶτον V.

sad, quem constituerat Princeps Eunuchorum super Daniel, et Ananiam, et Misael, et Azariam: *Tenta servos tuos diebus decem, et dentur nobis legumina ad vescendum, et aqua ad bibendum, et contemplare vultus nostros, et vultus puerorum qui vescuntur cibo regio, et sicut videris, facies cum servis tuis.* Qui audito sermone hujuscemodi, tentavit eos dies decem. Post dies autem decem apparuerunt vultus eorum meliores et corpulentiores prae omnibus pueris qui vescuntur cibo regio. Porro Amelsad tollebat cibaria, et vinum potus eorum, et dabat illis legumina. Pueris autem his dedit Deus scientiam et disciplinam in omni libro et sapientia: Danieli autem intelligentiam omnium visionum et somniorum.

Jechonias, qui et Joacim, Josiae filius, universe quidem regnavit annos XI. Ad finem porro tertii anni regni ejus, regnavit in Babylone Nabuchodonosor: ita ut primus annus regni Nabuchodonosor incidat in quartum annum Jechoniae, sive Joacim, quemadmodum ex secundo Paralipomenôn libro percipere licet.

Hoc quarto anno Jechoniae, sive Joacim, Regis Juda, et primo Nabuchodonosor Regis Babylonis, factum est verbum Domini, quod locutus

*Βαβυλῶνος ὁ λόγος ὃν ἐλάλησεν Ἱερεμίας ὁ προφήτης πρὸς πάν-
τα τὸν λαὸν Ἰούδα καὶ τοὺς κατοικοῦντας ἐν Ἱερουσαλήμ, λέ-
γων, Ἀπὸ τρισκαιδεκάτου ἔτους τοῦ αὐτοῦ Ἰωσίου, υἱοῦ Ἀμώς,
βασιλέως Ἰούδα, ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης ταῦτα κʹ καὶ τρία ἔτη.
ἐγενήθη λόγος κυρίου πρός με, καὶ ἐλάλησα πρὸς ὑμᾶς ὀρθρίζων
καὶ λέγων, καὶ οὐκ ἠκούσατέ μου. καὶ εἶπε κύριος, Ἀπέστειλα
πρὸς ὑμᾶς τοὺς δούλους μου τοὺς προφήτας ὄρθρου, λέγων,*
R 290 *Ἀποστραφήτω ἕκαστος ἀπὸ τῆς ὁδοῦ αὐτοῦ τῆς πονηρᾶς καὶ ἀπὸ*
C *τῶν πονηρῶν ἐπιτηδευμάτων ὑμῶν, καὶ κατοικήσατε ἐπὶ τῆς γῆς
ἧς ἔδωκα τοῖς πατράσιν ὑμῶν ἀπ' αἰῶνος καὶ ἕως αἰῶνος. μὴ
πορεύεσθε ὀπίσω θεῶν ἀλλοτρίων τοῦ δουλεύειν αὐτοῖς καὶ τοῦ
προσκυνεῖν αὐτοῖς, ὅπως μὴ παροργίζητέ με ἐν τοῖς ἔργοις τῶν
χειρῶν ὑμῶν τοῦ κακῶσαι ὑμᾶς, καὶ οὐκ ἠκούσατέ μου. διὰ
τοῦτο τάδε λέγει κύριος τῶν δυνάμεων, Ἐπειδὴ οὐκ ἐπιστεύσατε
τοῖς λόγοις μου, ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστελῶ, καὶ λήψομαι πᾶσαν τὴν
πατριὰν τοῦ βοῤῥᾶ, καὶ πρὸς Ναβουχοδονόσορ βασιλέα Βαβυ-
λῶνος τὸν δοῦλόν μου· καὶ ἄξω αὐτοὺς ἐπὶ τὴν γῆν ταύτην.
καὶ ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας αὐτὴν καὶ ἐπὶ πάντα τὰ ἔθνη τὰ κύ-
κλῳ αὐτῆς. καὶ ἐξερημώσω αὐτοὺς καὶ δώσω αὐτοὺς εἰς ἀφανι-*
D *σμὸν καὶ εἰς συριγμὸν καὶ εἰς ὀνειδισμὸν αἰώνιον, καὶ ἀπολῶ ἀπ'
αὐτῶν φωνὴν χαρᾶς καὶ φωνὴν εὐφροσύνης, φωνὴν νυμφίου καὶ
φωνὴν νύμφης καὶ ὀσμὴν μύρου, φωνὴν μύλου καὶ φῶς λύχνου.*

2. *καὶ* om. V. Conf. Ierem. XXV. 3 *τοῦ αὐτοῦ*] *καὶ αὐτοῦ* PV. 4. *τῆς* om. P. *ibid.* *ταῦτα*] *καὶ ἐγένετο* praeponit m. P. 5. *ἐγεννήθη* PV. *ib.* *ἄλλως πως παρὰ τοῖς ο'* m. P. 9. *κατοικήσετε* V. 11. *πορεύεσθαι* PV. 14. *κύριος λέγει* P.

est Hieremias Propheta ad universum populum Juda, et habitatores Hierusalem, dicens: *A tertio decimo anno ipsius Josiae, filii Amos, Regis Juda, usque ad hanc diem, sunt hi tres et viginti anni. Et factum est verbum Domini ad me, et locutus sum ad vos manicans et loquens, et non audistis me. Et dixit Dominus: Misi ad vos servos meos diluculo dicens: Avertatur unusquisque a via sua mala, et a malis studiis vestris, et habitabitis in terra quam dedi patribus vestris a saeculo, et usque in saeculum. Ne ambuletis post Deos alienos, ut serviatis eis, et adoretis eos, ut non ad iracundiam provocetis me in operibus manuum vestrarum; et non audistis me. Propterea haec dicit Dominus exercituum: Quoniam non credidistis verbis meis, ecce ego mittam, et assumam cognationem Aquilonis omnem; et ad Nabuchodonosor Regem Babylonis servum meum; et adducam eos super terram istam, et super habitantes eam, et super omnes gentes, quae in circuitu ejus; et desolabo eos, et dabo eos in desolationem, et in sibilum, et in opprobrium sempiternum. Et perdam ex eis vocem gaudii, et vocem laetitiae; vocem sponsi, et vocem sponsae; et odorem unguenti; vocem molae, et vocem lucernae. Et erit omnis terra*

καὶ ἔσται πᾶσα ἡ γῆ αὕτη εἰς ἐρήμωσιν καὶ εἰς ἀφανισμόν, καὶ
δουλεύσουσιν ἐν τοῖς ἔθνεσιν τούτοις τῷ βασιλεῖ Βαβυλῶνος ο'
ἔτη. καὶ ἐν τῷ πληρωθῆναι τὰ ο' ἔτη ἐκδικήσω ἐπὶ τὸν βασιλέα
Βαβυλῶνος καὶ ἐπὶ τὸ ἔθνος ἐκεῖνο, φησὶ κύριος.

Τῷ αὐτῷ τετάρτῳ ἔτει Ἰωακεὶμ τοῦ καὶ Ἰεχωνίου βασιλέως
Ἰούδα Ἱερεμίας ὁ προφήτης προστάσσεται παρὰ κυρίου κεφα-
λῖδα βιβλίου λαβεῖν, καὶ γράψαι ἐν αὐτῇ πάντας τοὺς λόγους κυ- P 124
ρίου τοὺς ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ χρηματισθέντας ἀπὸ ἡμερῶν Ἰωσίου
βασιλέως Ἰούδα ἕως τοῦ τετάρτου ἔτους Ἰωακείμ, Ἴσως ἐπι-
στραφήσονται δι' ἅπερ λογίζομαι εἰς αὐτούς, καὶ οὐκ ἐπεστρέψατε.
μετὰ δὲ τὸ ἀναγνῶναι ταῦτα τὸν Βαροὺχ υἱὸν Νηρίου εἰς τὰ
ὦτα παντὸς τοῦ λαοῦ τοὺς λόγους τούτους ἀπέστειλεν Ἰωακεὶμ
Ἰουδεὶν λαβεῖν τὸ βιβλίον· καὶ λαβὼν Ἰουδεὶν τὸ βιβλίον ἀνέγνω. καὶ
ὡς ἀνέγνω τρεῖς ἢ τέσσαρις σελίδας τῷ Ἰωακεὶμ ἐν οἴκῳ χειμερινῷ, V 100
ὅπου ἦν καὶ ἐσχάρα πυρός, ἀπέτεμεν αὐτὸ τῇ σμίλῃ τοῦ γραμμα-
τέως καὶ ἔῤῥιπτεν εἰς τὸ πῦρ τὸ ἐπὶ τῆς ἐσχάρας, ἕως οὗ ἐξέλιπεν
τὸ βιβλίον ἐν τῷ πυρί, καὶ οὐκ ἐπέστρεψαν πρὸς τὸν κύριον. καὶ B
ὀργισθεὶς κύριος εἶπεν Ἰωακεὶμ τῷ καὶ Ἐλιακεὶμ διὰ Ἱερεμίου
τοῦ προφήτου, Ἔκαυσας τὸ βιβλίον τοῦτο εἰπών, Διὰ τί ἔγρα-
ψας ἐπ' αὐτῷ λέγων, Ἐλεύσεται Ναβουχοδονόσορ καὶ διαφθερεῖ R 292
τὴν γῆν ταύτην, καὶ ἐκλείψει ἀπ' αὐτῆς ἄνθρωπος καὶ κτῆνος.
διὰ τοῦτο εἶπεν κύριος Ἰωακείμ, Οὐκ ἔσται αὐτῷ καθήμενος ἐπὶ
θρόνου Δαβίδ. καὶ ἔλαβεν ἑτέραν κεφαλῖδα βιβλίου Ἱερεμίας,

3. τὰ om. P. 11. *Βαρὰχ* P. 13. καὶ om. P. 14. *τέσσαρας* P. *ib.* τῷ] τοῦ P. 16. *ἐξέλειπεν* P. 18. τῷ Ἰ. P. *ib.* τῷ καὶ] καὶ τῷ P. 20. *διαφθηρεῖ* V. 22. Ἰωαχεὶμ P.

haec in desolationem, et in vastitatem. Et servient in his gentibus Regi Babyloni septuaginta annos. Et post septuaginta annos vindicabo super Regem Babylonis, et super gentem illam, dicit Dominus.

Hoc eodem quarto anno Joacim sive Jechoniae Regis Juda, Hieremias Propheta jubetur a Domino volumen libri accipere, et scribere in eo universa quae locutus est Dominus contra Hierusalem a diebus Josiae Regis Juda, usque ad annum quartum Joacim: *Fortasse propterea quae cogito super eos, convertentur, et non conversi estis.* Quae verba cum legisset Baruch filius Neriae in aures universi populi, misit Joacim Judin ut tolleret volumen, quod Judin acceptum legit; et cum tres quatuorve pagellas legisset Joacim Regi in domo hiemali sedenti, ubi et foculus ignis erat, scalpello scribae scidit illud, et projecit in ignem arulae, donec consumeretur totum volumen. Et non sunt reversi ad Dominum. Iratus ergo Dominus dixit Joacim et Eliacim per Hieremiam Prophetam: *Tu combussisti volumen istud, dicens: Quare scripsisti in eo, dicens: Veniet Nabuchodonosor, et vastabit terram hanc, et cessare faciet ab eo hominem et jumentum. Propterea dicit Dominus Joacim: Non erit*

καὶ ἔδωκεν αὐτὴν τῷ Βαρούχ, καὶ ἦν γεγραμμένα ἐν αὐτῇ πάντα ἅπερ ἦν κατὰ Ἰωακείμ.

ε'.

Ἱερεμίας ὁ προφήτης ῥίπτεται εἰς λάκκον βορβόρου ὑπὸ Μελχίου υἱοῦ Ἰωακείμ. Ἀβδεμέλεχ δὲ ὁ Αἰθίοψ, εὐνοῦχος τοῦ C *αὐτοῦ Ἰωακείμ, ἀκούσας τοῦτο ἐλάλησεν τῷ βασιλεῖ μάτην βεβλῆσθαι τὸν Ἱερεμίαν ἐν τῷ λάκκῳ. καὶ ἐπιτραπεὶς ὑπὸ τοῦ βασιλέως, λαβὼν λ' ἄνδρας ἀνήγαγεν αὐτὸν ἐκ τοῦ λάκκου τοῦ βορβόρου.*

Ἐκ τῆς προφητείας Δανιήλ.

Ἐν τῷ ἔτει τῷ δευτέρῳ τῆς βασιλείας Ναβουχοδονόσορ ἐνυπνιάσθη Ναβουχοδονόσορ ἐνύπνιον, καὶ ἐξέστη τὸ πνεῦμα αὐτοῦ καὶ ὁ ὕπνος αὐτοῦ ἐγένετο ἀπ' αὐτοῦ. καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς καλέσαι τοὺς ἐπαοιδοὺς καὶ τοὺς μάγους καὶ τοὺς φαρμάκους καὶ τοὺς Χαλδαίους τοῦ ἀναγγεῖλαι τῷ βασιλεῖ τὸ ἐνύπνιον αὐτοῦ. D *καὶ ἦλθον, καὶ ἔστησαν ἐνώπιον τοῦ βασιλέως· καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ βασιλεύς, Ἐνυπνιάσθην, καὶ ἐξέστη τὸ πνεῦμά μου τοῦ γνῶναι τὸ ἐνύπνιον. καὶ ἐλάλησαν οἱ Χαλδαῖοι τῷ βασιλεῖ συριστί, Βασιλεῦ, εἰς τοὺς αἰῶνας ζῆθι, σὺ εἰπὸν τὸ ἐνύπνιον τοῖς παισί σου, καὶ τὴν σύγκρισιν αὐτοῦ ἀναγγελοῦμεν. ἀπεκρίθη ὁ βασι-*

8. ε' om. P. *ibid.* Ναβουχοδονόσορ β' m. R, Ναβουχοδονόσωρ m. P. 10. τοῦ Δανιήλ P. Est c. 2. 13. ὁ prius om. P. 16. ἦλθεν P.

Anni am. c. *ex eo qui sedeat super thronum David.* Et accepit aliud volumen Hieremias, et dedit illud Baruch, in quo erant scripta universa, quae erant contra Joacim.

Hieremias Propheta projicitur in lacum coeni a Melchia filio Joacim. Abdemelech autem Aethiops Eunuchus ipsius Joacim, hoc audiens, ac injuste Hieremiam projectum fuisse in lacum, locutus est ad Regem. Commisso ergo sibi negotio, accepit triginta viros, et Hieremiam e lacu coeni extraxit.

Ex Prophetia Danielis.

In anno secundo regni Nabuchodonosor, vidit Nabuchodonosor somnium, et conterritus est spiritus ejus; et somnium ejus fugit ab eo. Et dixit Rex ut vocarent incantatores, et magos, et maleficos, et Chaldaeos, ut indicarent regi somnium ejus. Et venerunt, et steterunt coram Rege. Et dixit Rex ad eos: „Somnium somniavi, et stupefactus est spiritus meus meus, ut non possem scire somnium." Et dixerunt Chaldaei ad Regem Syriace: „Rex in aeternum vive; dic somnium servis tuis, et interpretationem ejus indicabimus." Respondit Rex, et dixit Chaldaeis: „Sermo recessit a me; nisi indicaveritis mihi somnium, et inter-

λεὺς καὶ εἶπε τοῖς Χαλδαίοις, Ὁ λόγος ἀπ᾽ ἐμοῦ ἀπέστη· ἐὰν οὖν μὴ γνωρίσητέ μοι τὸ ἐνύπνιον καὶ τὴν σύγκρισιν αὐτοῦ ἀπαγγείλητέ μοι, εἰς ἀπώλειαν ἔσεσθε καὶ οἱ οἶκοι ὑμῶν εἰς διαρπαγὴν ἔσονται. ἐὰν δὲ τὸ ἐνύπνιον καὶ τὴν σύγκρισιν αὐτοῦ γνωρίσητέ μοι, δώματα καὶ δωρεὰς καὶ τιμὴν πολλὴν λήψεσθε παρ᾽ ἐμοῦ. P 125 πλὴν τὸ ἐνύπνιον καὶ τὴν σύγκρισιν αὐτοῦ ἀπαγγείλατέ μοι. ἀπε- R 294 κρίθησαν δεύτερον καὶ εἶπον, Ὁ βασιλεὺς εἰπάτω τὸ ἐνύπνιον τοῖς παισὶν αὐτοῦ, καὶ τὴν σύγκρισιν αὐτοῦ ἀπαγγελοῦμεν. καὶ ἀπεκρίθη ὁ βασιλεὺς καὶ εἶπεν, Ἐπ᾽ ἀληθείας οἶδα ἐγὼ ὅτι καιρὸν ὑμεῖς ἐξαγοράζετε, καθότι εἴδετε ὅτι ἀπέστη ἀπ᾽ ἐμοῦ τὸ ῥῆμα. ἐὰν οὖν τὸ ἐνύπνιον μὴ ἀπαγγείλητέ μοι, οἶδα ὅτι ῥῆμα ψευδὲς καὶ διεφθαρμένον συνέθεσθε εἰπεῖν ἐνώπιόν μου, ἕως οὗ καιρὸς παρέλθῃ· τὸ ἐνύπνιόν μου εἴπατέ μοι, καὶ γνώσομαι ὅτι καὶ τὴν σύγκρισιν αὐτοῦ ἀπαγγείλητέ μοι. ἀπεκρίθησαν πάντες οἱ Χαλδαῖοι ἐνώπιον τοῦ βασιλέως καὶ εἶπον, Οὐκ ἔστιν ἄνθρωπος ἐπὶ τῆς ξηρᾶς, ὅστις τὸ ῥῆμα τοῦ βασιλέως δυνήσεται γνωρίσαι· καθότι πᾶς βασιλεὺς μέγας καὶ ἄρχων ῥῆμα τοιοῦτον B οὐκ ἐπερωτᾷ ἐπαοιδὸν μάγον καὶ Χαλδαῖον, ὅτι ὁ λόγος ὃν ὁ βασιλεὺς ἐπερωτᾷ βαρύς, καὶ ἕτερος οὐκ ἔστιν ὃς ἀναγγελεῖ αὐτὸν ἐνώπιον τοῦ βασιλέως, ἀλλ᾽ οἱ θεοί, ὧν οὐκ ἔστιν ἡ κατοικία μετὰ πάσης σαρκός. τότε αὐτὸς ὁ βασιλεὺς ἐν θυμῷ καὶ ὀργῇ πολλῇ εἶπεν ἀπολέσαι πάντας τοὺς σοφοὺς Βαβυλῶνος· καὶ τὸ δόγμα ἐξῆλθεν, καὶ οἱ σοφοὶ ἀπεκτείνοντο· καὶ ἐζήτησαν Δανιὴλ καὶ τοὺς φίλους αὐτοῦ ἀνελεῖν. τότε Δανιὴλ ἀπε- V 101

6. ἐπαγγείλατε P. 13. μου om. P. 14. ἀπαγγελεῖτε P sola. 16. δυνήσηται PV. 18. ὃν βασιλ. P. 19. ἀγγελεῖ P. 23. ἀπεκταίνοντο R.

pretationem ejus, peribitis vos, et domus vestrae diripientur. Si autem somnium et conjecturam ejus narraveritis, dona et munera, et honores multos accipietis a me. Somnium igitur et interpretationem ejus indicate mihi." Responderunt secundo, et dixerunt: „Rex dicat somnium servis suis, et interpretationem ejus indicabimus." Respondit Rex, et ait: „In veritate scio, quod tempus redimitis, scientes quod recesserit a me verbum. Si ergo somnium non indicaveritis mihi, scio quod verbum mendax et corruptum composuistis, ut dicatis coram me, donec tempus praetereat: somnium dicite mihi, et sciam, quia et conjecturam ejus annunciabitis mihi." Responderunt omnes Chaldaei in conspectu regis, et dixerunt: „Non est homo super terram, qui possit verbum Regis notum facere, quia omnis Rex magnus et Princeps, verbum tale non interrogat incantatorem, magum et Chaldaeum: quia sermo quem Rex interrogat gravis, et alius non est, qui renuntiet eum coram Rege, nisi Dii, quorum non est habitatio cum omni carne." Tunc Rex in furore et ira multa dixit perdere omnes sapientes Babylonis. Et sententia egressa est, et sapientes interficiebantur: et quaerebant Danielem et amicos ejus in-

κρίθη βουλὴν καὶ γνώμην τῷ Ἀριὼχ τῷ ἀρχιμαγείρῳ τοῦ βασιλέως, ὃς ἐξῆλθεν ἀνελεῖν τοὺς σοφοὺς Βαβυλῶνος, καὶ ἐπυνθά-
C νετο αὐτοῦ λέγων, Ἄρχων τοῦ βασιλέως, περὶ τίνος ἐξῆλθεν ἡ γνώμη ἡ ἀναιδὴς αὕτη ἐκ προσώπου τοῦ βασιλέως; ἐγνώρισε δὲ τὸ ῥῆμα Ἀριὼχ τῷ Δανιήλ· καὶ Δανιὴλ ἠξίωσεν ὅπως χρόνον δῷ αὐτῷ καὶ τὴν σύγκρισιν αὐτοῦ ἀπαγγείλῃ τῷ βασιλεῖ. καὶ εἰσῆλθε Δανιὴλ εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ καὶ τῷ Ἀνανίᾳ καὶ τῷ Μισαὴλ καὶ τῷ Ἀζαρίᾳ τοῖς φίλοις αὐτοῦ τὸ ῥῆμα ἐγνώρισε. καὶ οἰκτιρμοὺς ἐζήτουν παρὰ τοῦ θεοῦ τοῦ οὐρανοῦ ὑπὲρ τοῦ μυστηρίου τούτου, ὅπως ἂν μὴ ἀπόλωνται Δανιὴλ καὶ οἱ φίλοι αὐτοῦ μετὰ τῶν ἐπιλοίπων σοφῶν Βαβυλῶνος. τότε τῷ Δανιὴλ ἐν ὁράματι τῆς νυκτὸς τὸ μυστήριον ἀπεκαλύφθη, καὶ εὐλόγησε τὸν
D θεὸν τοῦ οὐρανοῦ Δανιήλ, καὶ εἶπεν, Εἴη τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου εὐλογημένον ἀπὸ τοῦ αἰῶνος καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος, ὅτι ἡ σύνεσις καὶ ἡ σοφία αὐτοῦ ἐστιν, καὶ αὐτὸς ἀλλοιοῖ καιροὺς καὶ χρόνους, καθιστᾷ βασιλεῖς καὶ μεθιστᾷ, διδοὺς σοφίαν τοῖς σοφοῖς καὶ φρόνησιν τοῖς εἰδόσιν σύνεσιν. καὶ αὐτὸς ἀποκαλύπτει βαθέα καὶ ἀπόκρυφα, γινώσκων τὰ ἐν τῷ σκότει, καὶ τὸ φῶς μετ' αὐτοῦ ἐστιν. σοὶ ὁ θεὸς τῶν πατέρων μου ἐξομολογοῦμαι καὶ αἰνῶ ὅτι σοφίαν καὶ δύναμιν ἔδωκάς μοι καὶ ἐγνώρισάς μοι ἃ ἠξιώσαμεν παρὰ σοῦ· καὶ τὸ ὅραμα τοῦ βασιλέως ἐγνώρισάς μοι. καὶ ἦλθε Δανιὴλ πρὸς Ἀριώχ, ὃν κατέστησεν ὁ βα-
P 126 σιλεὺς ἀπολέσαι τοὺς σοφοὺς Βαβυλῶνος· καὶ εἶπεν αὐτῷ, Τοὺς

11. τῷ om. R. 13. τοῦ alterum om. P. 14. καὶ — αἰῶνος om. P. 19. μου] ἡμῶν m. P. 21. τὸ om. P. 22. ἐκατέστηκεν P, ἐκατέστησεν R.

terficere. Tunc Daniel respondit consilium et sapientiam Arioch Principi coquorum Regis, qui egressus est, ut interficeret sapientes Babylonis, et interrogabat eum, dicens: „Princeps regis, pro quo egressa est sententia Regis impudens haec a facie Regis?“ Notum fecit autem verbum Arioch Daniel. Et rogavit Daniel ut tempus daret sibi, et conjecturam ejus annunciaret Regi. Et ingressus Daniel in domum suam, et Ananiae, et Misael, et Azariae amicis suis verbum notum fecit. Et miserationes quaerebant a Deo coeli super mysterio hoc, ne perirent Daniel et amici ejus cum caeteris sapientibus Babylonis. Tunc Danieli in visione noctis mysterium revelatum est, et benedixit Deum coeli Daniel, et dixit: „Sit nomen Domini benedictum a saeculo quia intellectus et sapientia ipsius est. Et ipse mutat tempora et annos: constituit Reges, et transfert, dans sapientiam sapientibus, et prudentiam scientibus intellectum. Et ipse revelat profunda et abscondita, sciens quae in tenebris, et lumen in eo est. Tibi Deus patrum nostrorum confiteor, et laudo, quia sapientiam et virtutem dedisti mihi, et nota fecisti mihi, quae rogavimus te, et visionem Regis notam fecisti mihi.“ Et venit Daniel ad Arioch quem constituerat Rex, ut perderet sapientes Babylonis; et

σοφοὺς Βαβυλῶνος μὴ ἀπολέσῃς· εἰσάγαγέ με ἐνώπιον τοῦ βασιλέως, καὶ τὴν σύγκρισιν τῷ βασιλεῖ ἀναγγελῶ. τότε Ἀριὼχ ἐν R 296 σπουδῇ εἰσήγαγε τὸν Δανιὴλ ἐνώπιον τοῦ βασιλέως, καὶ εἶπεν αὐτῷ, Εὕρηκα ἄνδρα ἐκ τῶν υἱῶν τῆς αἰχμαλωσίας τῆς Ἰουδαίας, ὅστις τὸ σύγκριμα τῷ βασιλεῖ ἀπαγγελεῖ. καὶ ἀπεκρίθη ὁ βασιλεὺς καὶ εἶπε τῷ Δανιήλ, οὗ τὸ ὄνομα Βαλτάσαρ, Εἰ δύνασαί μοι ἀναγγεῖλαι τὸ ἐνύπνιον ὃ εἶδον καὶ τὴν σύγκρισιν αὐτοῦ; καὶ ἀπεκρίθη Δανιὴλ ἐνώπιον τοῦ βασιλέως καὶ εἶπε, Τὸ μυστήριον ὃ ὁ βασιλεὺς ἐπερωτᾷ οὐκ ἔστιν σοφῶν, μάγων, ἐπαοιδῶν, Γαζαρηνῶν, ἀναγγεῖλαι τῷ βασιλεῖ, ἀλλ' ἔστιν θεὸς ἐν οὐρανῷ ἀποκαλύπτων μυστήρια. καὶ ἐγνώρισεν τῷ βασιλεῖ Να- B βουχοδονόσορ ἃ δεῖ γενέσθαι ἐπ' ἐσχάτου τῶν ἡμερῶν.

Τὸ ἐνύπνιόν σου καὶ αἱ ὁράσεις τῆς κεφαλῆς σου ἐπὶ τῆς κοίτης σου τοῦτο ἔστιν. σύ βασιλεῦ, οἱ διαλογισμοί σου ἐπὶ τῆς κοίτης σου ἀνέβησαν, τί δεῖ γενέσθαι μετὰ ταῦτα. καὶ ὁ ἀποκαλύπτων μυστήρια ἐγνώρισέν σοι ἃ δεῖ γενέσθαι· καὶ ἐμοὶ οὐκ ἐν σοφίᾳ τῇ οὔσῃ ἐν ἐμοὶ παρὰ πάντας τοὺς ζῶντας τὸ μυστήριον τοῦτο ἀπεκαλύφθη, ἀλλ' ἕνεκεν τοῦ τὴν σύγκρισιν τῷ βασιλεῖ γνωρίσαι, ἵνα μὴ τοὺς διαλογισμοὺς τῆς καρδίας σου γνῷς. σὺ βασιλεῦ ἐθεώρεις, καὶ ἰδοὺ εἰκὼν μία μεγάλη, καὶ ἡ εἰκὼν ἐκείνη ἡ πρόσοψις αὐτῆς ὑπερφερής ἐστιν πρὸ προσώπου σου, καὶ ἡ C ὅρασις αὐτῆς φοβερά. εἰκών, ἧς ἡ κεφαλὴ ἐκ χρυσίου καθαροῦ, αἱ χεῖρες καὶ τὸ στῆθος καὶ οἱ βραχίονες αὐτῆς ἄργυρος, ἡ κοι-

2. ἀγγελῶ P. 19. μὴ om. P. 20. καὶ ἡ] ἡ P.

dixit illi: „Sapientes Babylonis ne perdas. Introduc me in conspectu Regis, et interpretationem Regi narrabo.“ Tunc Arioch festinus introduxit Danielem coram Rege, et dixit ei: „Inveni virum de filiis captivitatis Judaeae, qui solutionem Regi annunciabit.“ Et respondens Rex dixit Danieli, cujus nomen Balthasar: „An potes mihi renuntiare somnium quod vidi, et interpretationem ejus?“ Et respondit Daniel in conspectu Regis, et dixit: „Mysterium, quod Rex interrogat, non est sapientum, magorum, incantatorum, aruspicum indicare tibi: sed est Deus in coelo revelans mysteria.“ Et notum fecit Regi Nabuchodonosor, quae oportet fieri in novissimis diebus.

„Somnium tuum, et visiones capitis tui, in lectulo tuo hujuscemodi sunt. Tu Rex, cogitationes tuae in cubili tuo ascenderunt, quid oportet fieri post haec. Et revelans mysteria nota fecit tibi, quae oportet fieri. Et mihi non in sapientia existente in me, praeter omnes viventes, mysterium hoc revelatum est; sed ideo ut conjecturam Regi manifestaret, ut cogitationes cordis tui scias. Tu Rex videbas, et ecce imago una multa, imago illa magna, et facies ejus elevata, stans a facie tua, et visio ejus terribilis. Imago, cujus caput auri puri; manus et pectus, et brachia ejus argentea; venter et femora aerea; tibiae ferreae, pedes,

λία καὶ οἱ μηροὶ χαλκοῖ καὶ αἱ κνῆμαι σιδηραῖ, οἱ πόδες μέρος
μέν τι σιδηροῦν καὶ μέρος τι ὀστράκινον. ἐθεώρεις ἕως ἀπε-
τμήθη λίθος ἐξ ὄρους ἄνευ χειρῶν· καὶ ἐπάταξε τὴν εἰκόνα ἐπὶ
τοὺς πόδας τοὺς σιδηροῦς καὶ ὀστρακίνους, καὶ ἐλέπτυνεν αὐτοὺς
εἰς τέλος. τότε ἐλεπτύνθησαν εἰς ἅπαξ τὸ ὄστρακον, ὁ σίδη-
ρος, ὁ χαλκός, ὁ ἄργυρος, ὁ χρυσός, καὶ ἐγένοντο ὡσεὶ κονιορ-
τὸς ἀπὸ ἅλωνος θερινῆς, καὶ ἐστήριξεν αὐτὰ τὸ πλῆθος τοῦ
V 102 πνεύματος, καὶ τόπος οὐχ ηὑρέθη αὐτοῖς, καὶ ὁ λίθος ὁ πατά-
D ξας τὴν εἰκόνα ἐγενήθη εἰς ὄρος μέγα, καὶ ἐπλήρωσεν πᾶσαν τὴν
γῆν. τοῦτό ἐστιν τὸ ἐνύπνιον, καὶ τὴν σύγκρισιν αὐτοῦ ἐροῦμεν
ἐνώπιον τοῦ βασιλέως.

Σὺ βασιλεῦ, βασιλεὺς βασιλέων, ᾧ ὁ θεὸς τοῦ οὐρανοῦ βα-
R 298 σιλείαν ἰσχυρὰν καὶ κραταιὰν καὶ ἔντιμον ἔδωκεν ἐν παντὶ τό-
πῳ, ἐν ᾧ κατοικοῦσιν οἱ υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων, θηρία τε ἀγροῦ
καὶ πετεινὰ οὐρανοῦ καὶ ἰχθύας θαλάσσης ἔδωκεν ἐν τῇ χειρί σου,
καὶ κατέστησέν σε κύριον πάντων, σὺ εἶ ἡ κεφαλὴ ἡ χρυσῆ. καὶ
ὀπίσω σου ἀναστήσεται βασιλεία ἑτέρα ἥττων σου, ἥ ἐστιν ὁ ἄρ-
γυρος, καὶ βασιλεία τρίτη, ἥ ἐστιν ὁ χαλκός, ἣ κυριεύσει πάσης
τῆς γῆς. καὶ βασιλεία τετάρτη ἔσται ἰσχυρὰ ὡς ὁ σίδηρος· ὃν
P 127 τρόπον ὁ σίδηρος λεπτύνει καὶ δαμάζει πάντα τὰ ἐπὶ τῆς γῆς·
οὕτω πάντας λεπτυνεῖ καὶ δαμάσει. καὶ ὅτι εἶδες τοὺς πόδας

2. μέρος] μέρος δέ P sola. 6. ἐγένετο P. 7. ἐξῆρεν P, om. R., addit m. 12. ᾧ] ὡς RV. 16. σε om. P. 17. ἐστιν ἄργυρος P. 20. λεπτυνεῖ P. 21. καὶ δαμάσει om. V.

pars quidem quaedam ferrea, pars autem quaedam fictilis. Videbas donec abscissus est lapis ex monte sine manibus, et percussit imaginem super pedes ferreos, et fictiles, et comminuit eos in finem. Tunc comminuta sunt omnino testa, ferrum, argentum, aurum, et facta sunt quasi pulvis ab area aestiva, et extulit ea multitudo venti, et locus non est inventus illis. Et lapis qui percussit imaginem factus est in montem magnum, et implevit omnem terram. Hoc est somnium; et conjecturam ejus dicemus coram Rege."

„Tu Rex, Rex Regum, cui Deus coeli regnum forte, et validum et gloriosum dedit in omni loco, in quo habitant filii hominum, bestiasque agri, et volatilia coeli dedit in manu tua, et constituit te Dominum omnium: tu es caput aureum. Et post te surget regnum aliud minus te, quod est argentum: et regnum tertium, quod est aes, quod dominabitur omni terrae. Et regnum quartum erit forte quasi ferrum: quemadmodum ferrum comminuit et domat omnia quae sunt in terra, ita omnes comminuet. Et quia vidisti pedes et digitos partem quidem quandam testeam et luteam, partem autem aliquam ferream, regnum divisum erit, et a radice ferrea erit in eo: quemadmodum vidisti ferrum mixtum testae et digiti pedum pars quidem quaedam ferrea, pars autem

καὶ τοὺς δακτύλους μέρος μέν τι ὀστράκινον καὶ κεραμεοῦν, μέρος δέ τι σιδηροῦν, βασιλεία διῃρημένη ἔσται, καὶ ἀπὸ τῆς ῥίζης τῆς σιδηρᾶς ἔσται ἐν αὐτῇ, ὃν τρόπον εἶδες τὸν σίδηρον ἀναμεμιγμένον τῷ ὀστράκῳ. καὶ οἱ δάκτυλοι τῶν ποδῶν μέρος μέν τι σιδηροῦν, μέρος δέ τι ὀστράκινον, καὶ μέρος τι τῆς βασιλείας ἔσται ἰσχυρότερον, καὶ ἀπ' αὐτῆς ἔσται συντριβόμενον. ὅτι δὲ εἶδες τὸν σίδηρον ἀναμεμιγμένον τῷ ὀστράκῳ, συμμιγεῖς ἔσονται ἐν σπέρματι ἀνθρώπων, καὶ οὐκ ἔσονται προσκολλώμενοι οὕτως μετὰ τούτου, καθὼς ὁ σίδηρος οὐκ ἀναμίγνυται μετὰ τοῦ ὀστρά- B κου. καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις τῶν βασιλέων ἐκείνων ἀναστήσει ὁ θεὸς τοῦ οὐρανοῦ βασιλείαν, ἥτις εἰς τοὺς αἰῶνας οὐ διαφθαρήσεται, καὶ ἡ βασιλεία αὐτοῦ λαῷ ἑτέρῳ οὐχ ὑπολειφθήσεται, καὶ λεπτυνεῖ καὶ λικμήσει πάσας τὰς βασιλείας, καὶ αὐτὴ ἀναστήσεται εἰς τοὺς αἰῶνας, ὃν τρόπον εἶδες ὅτι ἀπὸ ὄρους ἐτμήθη λίθος ἄνευ χειρῶν, καὶ ἐλέπτυνε τὸ ὄστρακον, τὸν σίδηρον, τὸν χαλκόν, τὸν ἄργυρον, τὸν χρυσόν. ὁ θεὸς ὁ μέγας ἐγνώρισεν τῷ βασιλεῖ ἃ δεῖ γενέσθαι μετὰ ταῦτα· καὶ ἀληθινὸν τὸ ἐνύπνιον, καὶ πιστὴ ἡ σύγκρισις αὐτοῦ.

Τότε ὁ βασιλεὺς Ναβουχοδονόσορ ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον, καὶ τῷ Δανιὴλ προσεκύνησε, καὶ μαναὰ καὶ εὐωδίαν εἶπε σπεῖσαι αὐτῷ. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ βασιλεὺς εἶπε τῷ Δανιήλ, Ἐπ' ἀληθείας C ὁ θεὸς ἡμῶν αὐτός ἐστιν θεὸς θεῶν καὶ κύριος κυρίων καὶ βασιλεὺς τῶν βασιλέων καὶ ἀποκαλύπτων μυστήρια, ὅτι ἠδυνήθης ἀποκαλύψαι τὸ μυστήριον τοῦτο.

1. κεραμέου V, κεράμιον P. 4. μέν τι] μέντοι P. 6. ἀπ'] ἐπ' R, ὑπ' P. 10. ἡμέραις βασιλέων P. 12. οὐκ V. 15. τὸν ἄργυρον om. P. 16. ὁ alterum om. P.

quaedam testea; pars quaedam regni erit fortis, et ex ea erit contritum. Quia vidisti ferrum mixtum testae; commixti erunt in semine hominum, et non erunt adhaerentes hic cum hoc, sicut ferrum non miscetur cum testa. Et in diebus Regum illorum, suscitabit Deus coeli regnum, quod in aeternum non corrumpetur: et regnum ejus populo alteri non relinquetur, comminuet, et ventilabit omnia regna; et hoc suscitabitur in aeternum: quemadmodum vidisti, quia de monte abscissus est lapis sine manibus, et comminuit testam, ferrum, aes, argentum, aurum. Deus magnus nota fecit Regi, quae oportet fieri post haec, et verum somnium, et fidelis conjectura ejus."

Tunc Rex Nabuchodonosor cecidit in faciem suam, et Danielem adoravit, et munera, et odores dixit libare ei. Et respondens Rex, dixit Danieli: „In veritate Deus vester Deus Deorum, et Dominus Dominorum, et Rex regum, et revelans mysteria; quia potuisti revelare mysterium hoc."

Καὶ ἐμεγάλυνεν ὁ βασιλεὺς τὸν Δανιήλ, καὶ δώματα μεγάλα R 300 καὶ πολλὰ ἔδωκεν αὐτῷ, καὶ κατέστησεν αὐτὸν ἐπὶ πάσης χώρας Βαβυλῶνος, καὶ ἄρχοντα σατραπῶν καὶ ἐπὶ πάντας τοὺς σοφοὺς Βαβυλῶνος· καὶ Δανιὴλ ᾐτήσατο παρὰ τοῦ βασιλέως, καὶ κατέστησεν ἐπὶ τὰ ἔργα τῆς χώρας Βαβυλῶνος τὸν Σεδρὰκ καὶ Μισὰκ καὶ Ἀβδεναγώ· καὶ Δανιὴλ ἦν ἐν τῇ αὐλῇ τοῦ βασιλέως.

D μ′ Ὀλυμπιάς.

ς′, ζ′, η′, θ′.

μα′ Ὀλυμπιάς.

ι′.

Τούτῳ τῷ δεκάτῳ ἔτει Ἰεχωνίου τοῦ καὶ Ἰωακεὶμ Ναβουχοδονόσορ βασιλεὺς Βαβυλῶνος ἑβδόμῳ ἔτει τῆς αὐτοῦ βασιλείας τὴν Ἰουδαίων χειρωσάμενος καὶ ͵γκγ′ τῶν Ἰουδαίων αἰχμαλώτους λαβών, καὶ τῶν ἱερῶν σκευῶν τῶν ἐν τῷ νεῷ τὰ πλεῖστα λαβών, φόρον τε Ἰεχωνίᾳ τῷ καὶ Ἰωακεὶμ ἐπιτάξας τελεῖν ἀργυρίου τάλαντα ρ′ καὶ χρυσίου τάλαντα ι′, ἀνεχώρησεν.

V 103
P 128 Ἀπὸ ις′ ἔτους Φακεὲ υἱοῦ Ῥομελίου βασιλέως Ἰσραήλ, ἤγουν δευτέρου ἔτους καὶ αὐτοῦ τῆς βασιλείας Ἰωάθαν βασιλέως τῶν δύο φυλῶν Ἰούδα καὶ Βενιαμίν, ἐπὶ τὸ παρὸν δέκατον ἔτος Ἰεχωνίου τοῦ καὶ Ἰωακεὶμ πληροῦνται ἔτη ρν′, ἅπερ Ἐζε-

2. πάσας P. 6. ἦν om. R. ib. τοῦ om. P. 7. γ′ Ναβουχοδονόσορ. m. R. γ′ Ναβουχοδονόσωρ m. P. 18. τῆς om. P.

Anni a m. c. Et magnificavit Rex Daniel, et dona magna et multa dedit ei, et constituit eum super omnes regiones Babylonis, et Principem Satraparum super omnes sapientes Babylonis. Et Daniel postulavit a Rege, et constituit super opera regionis Babylonis Sidrach, et Misac, et Abdenago. Et Daniel erat in atrio Regis.

XL. Olympias.

4888. VI. VII. VIII. IX.

XLI. Olympias.

X.

Hoc anno decimo Jechoniae, seu Joacim, Nabuchodonoser Babylonis Rex, septimo regni sui anno, subjugata Judaea, et III. MXXIII. ex Judaeis captivis factis, maximaque vasorum templi parte ablata, Jechoniae, seu Joacim, argenti centum, et auri decem talentorum imposito tributo, recessit.

Ab anno XVI. Phacee, filii Romeliae Regis Israel, qui quidem secundus annus fuit Joatham Regis duarum tribuum Juda et Benjamin, usque ad praesentem decimum annum Jechoniae, seu Joacim, complentur anni

κίας διὰ τῆς τῶν ρν' ἡμερῶν ἐπὶ τὸ πλευρὸν ἀνακλίσεως καὶ κοιμήσεως ὑπὲρ τῆς τοῦ Ἰσραὴλ παρανομίας ἑωρακέναι λέγεται.

Ἔχει οὖν τὸ ἀκριβὲς τῆς ψήφου ἡ κατάληψις οὕτως.

Φακεὲ ἐν Σαμαρείᾳ	ἔτη ιδ'.	
Ὡσηὲ ἐν Σαμαρείᾳ	ἔτη θ'.	
Ἐζεκίας	ἔτη κθ'.	
Μανασσῆς	ἔτη νε'.	B
Ἀμὼν	ἔτη β'.	
Ἰωσίας	ἔτη λα'.	
Ἰωάχαζ ὁ καὶ Σελλὴμ	μῆνας γ'.	
Ἰεχωνίας ὁ καὶ Ἰωακεὶμ	ἔτη ι'.	

Ἀπὸ οὖν πεντεκαιδεκάτου ἔτους Φακεὲ υἱοῦ Ῥομελίου ἐπὶ τὸ παρὸν ι' ἔτος Ἰεχωνίου τοῦ καὶ Ἰωακεὶμ εἰσὶν ἔτη, ὡς πρόκειται, ρν'.

ια'. R 302

Ἱερεμίας προφητεύων Ἰεχωνίᾳ τῷ καὶ Ἰωακεὶμ λέγει, Ὁ οἰκοδομῶν τὸν οἶκον αὐτοῦ οὐ μετὰ δικαιοσύνης καὶ τὰ ὑπερῷα C αὐτοῦ οὐκ ἐν κρίσει, παρ' αὐτῷ ὁ πλησίον αὐτοῦ ἐργᾶται δωρεὰν καὶ τὸν μισθὸν αὐτοῦ οὐ διδοὺς αὐτῷ. ᾠκοδόμησας σεαυτῷ οἶκον σύμμετρον, ὑπερῷα εὐρύχωρα, διεσταλμένα θυρίσι καὶ ἐξυλωμένα ἐν κέδρῳ καὶ κεχρισμένα ἐν μιλτῇ. μὴ βασιλεύων

1. ἀνακλήσεως RV. 7. νβ' P. 16. η' Ναβουχοδενόσορος m. R, η' Ναβουχοδονόσωρ m. P. ib. λέγει] Ierem. XXII. 13.

CL. quos Ezechias per dierum CL. in latus inclinationem et dormitionem Anni a m. c. super Israelis impietates vidisse dicitur.

Ita vero se habet accurata calculi comprehensio.

Phacee in Samaria (regnavit)	annos XIV.
Osias in Samaria	annos IX.
Ezechias	annos XXIX.
Manasses	annos LII.
Amon	annos II.
Josias	annos XXXI.
Joachaz, qui et Sellem,	menses III.
Jechonias, qui et Joacim	ann. X.

A decimo quinto igitur anno Phacee filii Romeliae, usque ad praesentem decimum annum Jechoniae, sive Joacim, sunt anni, ut supra dictum est, CL.

XI. 4863.

Hieremias prophetans Jechoniae, sive Joacim, ait: *Qui aedificat domum suam non cum justitia, et coenacula sua non in judicio, apud ipsum proximus ejus operatur gratis, et mercedem ejus non reddet ei. Aedificasti tibi domum proportionatam, coenacula spatiosa, distincta fenestris, et contignata in cedro, et linita sinopide. Num regnans regna-*

βασιλεύσῃς, ὅτι ἁμιλλᾶσαι πρὸς τὴν κέδρον. ὁ πατήρ σου ἔφαγεν καὶ ἔπιεν καὶ ἐποίησεν δίκαια, καὶ καλῶς ἦν αὐτῷ, καὶ σὲ ἔδει οὕτω ποιεῖν. διὰ τοῦτο, φησίν, οὐ μὴ κόψονται αὐτόν. οἴμοι, κύριε, οἴμοι, ἀδελφέ, οὐδὲ μὴ κλαύσονται αὐτόν, ὦ ἀδελφέ, οἴμοι, ἀδελφέ. ταφῇ ὄνου ταφήσεται. συμψησθεὶς ὡς D κοπρία ῥιφήσεται ἐπέκεινα τῆς πύλης Ἱερουσαλήμ. ὅπερ καὶ γέγονεν οὐ μετ' οὐ πολύ.

ιβ'.

Τούτῳ τῷ ἔτει Ἱερεμίας ἐκ προσώπου τοῦ θεοῦ προφητεύων λέγει Ἰεχωνίᾳ τῷ καὶ Ἰωακείμ, Παραδοθήσῃ εἰς χεῖρας Ναβουχοδονόσορ βασιλέως Βαβυλῶνος σὺ καὶ ἡ μήτηρ σου ἡ τεκοῦσά σε, καὶ ἐκεῖ ἀποθανεῖσθε. ὃ καὶ γέγονεν εὐθύ. Ναβουχοδονόσορ γὰρ ἀπὸ Μαρέων τῆς Αἰγύπτου ἕως τοῦ ποταμοῦ Εὐφράτου πάντα οἷα ἦν τῆς βασιλείας Αἰγύπτου ἀποσπάσας, τῇ γῇ Βαβυλωνίων προσκτησάμενος, ἐλθὼν πάλιν εἰς Ἱερουσαλὴμ Ἰεχωνίαν τὸν καὶ Ἰωακεὶμ τῷ μηνὶ τῷ τρίτῳ δωδεκάτῳ ἔτει τῆς βασιλείας P 129 αὐτοῦ, δήσας αὐτὸν Ναβουχοδονόσορ ἐν πέδαις χαλκαῖς ἐνάτῳ ἔτει τῆς ἑαυτοῦ βασιλείας αἰχμάλωτον ἔλαβεν, καὶ πλεῖστον μέρος τοῦ λαοῦ ἀπῆξεν εἰς Βαβυλῶνα, καὶ ὡς ἠβούλετο ἐχρῆτο αὐτοῖς κατὰ τὴν προφητείαν Ἱερεμίου· ἐν οἷς καὶ τὸν Δανιὴλ καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ τρεῖς παῖδας καὶ τὸν Ἐζεκιὴλ ἤγαγεν αἰχμα-

1. *βασιλεύσεις* P. ib. *ἁμιλλᾷ σε* P. 4. *οἴμμοι* V. 5. *συμψηφισθεὶς* V, *συμψιθεὶς* P. 7. *οὐ μετ' οὐ*] Aut prius aut posterius *οὐ* delendum videatur, ut est p. 277. A. 294. B. Sed conf. p. 258. C. 277. B. 9. *θ' ἔτος τοῦ Ναβουχοδονόσ.* m. R. *θ' Ναβουχοδονόσωρ* m. P. 17. *Ναβουχοδονόσορ* uncis includit P tacente V. ibid. *ἐννάτῳ* PV. 18. *τῷ ἔτει* P. 19. *ἐβούλετο* P.

bis, quoniam te confers cedro. Pater tuus comedit et bibit, et fecit justitiam, et bene erat ei, et te oportebat ita facere. Propterea, dicit (Dominus,) non plangent eum, vae mihi, Domine, vae mihi, frater: neque flebunt eum, o frater, heu mihi frater. Sepultura asini sepelietur: computrefactus projicietur ultra portum Hierusalem. Quod et paullo post factum est.

XII.

Hoc anno Hieremias ex persona Dei prophetans Jechoniae, seu Joacim, ait: *Traderis in manus Nabuchodonosor Regis Babylonis, tu et mater tua quae te genuit, et ibi moriemini.* Quod et accidit: quippe Nabuchodonosor a Mareis Aegypti usque ad flumen Euphratem quaecumque erant regni Aegypti, avulsa, terrae Babylonis subjecit: ac Hierusalem rursum profectus, Jechoniam, seu Joacim, mense tertio anni XII. regni ejus, aereis vinctum catenis, captivum factum anno regni sui IX. unaque cum illo maximam populi partem, Babylonem abduxit, iisque pro suo arbitratu usus est, juxta Hieremiae Prophetiam: in quibus erant

*λώτους· πλὴν βασιλεύσας ιβ' ἔτη ὁ αὐτὸς Ἰεχωνίας ὁ καὶ Ἰωα-
κεὶμ ἀπέθανεν, καὶ βασιλεύει μετ' αὐτὸν Ἰωακεὶμ υἱὸς αὐτοῦ, ἔκγο-
νος Ἰωσίου, ὅντινα ἡ βίβλος τῶν Παραλειπομένων καὶ τὸ εὐαγ-
γέλιον Ἰεχωνίαν ὀνομάζει, ὅστις τρίμηνον ἐβασίλευσεν.*

*Μετὰ Ἰεχωνίαν τὸν καὶ Ἰωακεὶμ ἐβασίλευσεν Ἰεχωνίας ἔκ-
γονος Ἰωσίου μῆνας γ'. ὁμοῦ ͵δωϟδ' καὶ μῆνας γ'.*

Ἐπὶ τούτου πάλιν ἀνέβη Ναβουχοδονόσορ τρίτῳ μηνὶ τῆς V 104 B
*βασιλείας αὐτοῦ ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ἦλθεν ἡ πόλις ἐν περιοχῇ.
καὶ ἐξῆλθεν Ἰεχωνίας αὐτὸς καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ καὶ οἱ παῖδες αὐ-* R 304
*τοῦ πρὸς τὸν βασιλέα Βαβυλῶνος, καὶ ἔλαβεν αὐτοὺς Ναβουχο-
δονόσορ τῷ ἐνάτῳ ἔτει τῆς αὐτοῦ βασιλείας. καὶ εἰσῆλθεν εἰς
τὴν πόλιν ὁ βασιλεὺς τῶν Ἀσσυρίων, καὶ ἐξήνεγκεν τοὺς θησαυ-
ροὺς τοῦ τε ναοῦ καὶ τοῦ βασιλέως, καὶ συνέκοψεν τὰ σκεύη ἃ
ἐποίησεν Σολομῶν, καὶ ἀπῴκισεν τὴν Ἱερουσαλὴμ καὶ πάντας
τοὺς ἄρχοντας καὶ πάντας τοὺς δυνατοὺς ἰσχύϊ καὶ ὅλον τὸν λαὸν
ιζ' χιλιάδας αἰχμαλώτους καὶ πάντα τέκτονα καὶ τὸν συγκλείον-* C
*τα, καὶ οὐχ ὑπελείφθησαν πλὴν πενομένων τοῦ λαοῦ τῆς γῆς, ἐν
οἷς καὶ αὐτὸν τὸν Ἰεχωνίαν μετῴκισεν εἰς Βαβυλῶνα καὶ τὴν
μητέρα καὶ τὰς γυναῖκας αὐτοῦ καὶ τοὺς εὐνούχους. ἔλαβεν ἑτέ-
ραν κεφαλῖδα βιβλίου Ἱερεμίας, καὶ ἔδωκεν αὐτὴν τῷ Βαρούχ,
καὶ ἦν γεγραμμένα αὐτῇ πάντα ἅπερ ἦν κατὰ Ἰεχωνία. καὶ ἐβα-
σίλευσεν μετ' αὐτὸν Σεδεκίας ὁ καὶ Ματθανίας, υἱὸς αὐτοῦ,
ἔτη ια'. ὁμοῦ ͵δϡε' καὶ μῆνας ϛ'.*

1. *ἔτη ιβ'* P. 3. *τῶν Παραλειπομένων*] I. 3. ib. *εὐαγγέλιον*] Matth I. 11. 11. *ἐννάτῳ* PV. 13. *τε* om. R. 14. 253. 14. *ἀπῴκησεν* PV. 15. *τὸν ὅλον λαὸν* R. 16. *πάντα τὸν τέκτονα* P. 18. *μετῴκησεν* PV. 22. *Σεδεχίας* P. ib. *ι' Ναβουχοδονόσορ.* m. R.

etiam Daniel, et cum eo tres pueri, et Ezechiel. Jechonias vero, qui et Joacim, cum regnasset annos xii. decessit, ac post illum regnavit Joacim filius ejus, Josiae nepos, quem liber Paralipomenôn et Evangelium Jechoniam nominant, qui tribus duntaxat mensibus regnavit.

Post Jechoniam, seu Joacim, regnavit Jechonias, Josiae nepos, menses iii. Colliguntur anni iv. mdcccxciv. et menses iii.

Illo regnante venit rursum Nabuchodonosor tertio mense illius regni Hierosolymam, urbeque obsessa, et vallata, egressi sunt Jechonias, ipse et mater et filii ejus ad Regem Babylonis, et capti sunt a Nabuchodonosor anno regni illius nono, ingressusque urbem Assyriorum Rex, abstulit Thesauros templi et Regis: et vasa, quae fecerat Solomon, confregit, et traduxit ex urbe Hierusalem principes omnes ac potentiores una cum universo populo ad xvii. millia, et in captivitatem abduxit, atque adeo omnem artificem et inclusorem, relictis tantummodo ex plebe terrae pauperibus: in quibus et ipsum Jechoniam, et matrem, et uxores ejus, et Eunuchos abduxit Babylonem. Hieremias accepit aliud volumen, et dedit Barucho; erantque in eo scripta quaecunque contra Jechoniam

α'.

μβ' Ὀλυμπιάς.

D β'.

Τούτῳ τῷ ἔτει Ἄγκιος Μάρκος τελευτᾷ ἐν Ῥώμῃ καταστήματι· καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ Ἄγκιος Ταρκύνιος ὁ καὶ Πρίσκος ἐν αὐτῇ τῇ Ῥώμῃ ἔτη λη'.

γ'.

Ἐπὶ τῆς Ἰουδαίας προεφήτευεν Ἱερεμίας καὶ Βαρούχ.

δ'.

Τούτῳ τῷ ἔτει Ματθανίας ὁ καὶ Σεδεκίας ἀπέστειλε πρὸς
P 130 *Ἱερεμίαν τὸν Πάσχωρ υἱὸν Μελχίου καὶ Σοφωνίαν υἱὸν Μαδαασαίου τοῦ ἱερέως ἐπερωτῆσαι περὶ Ναβουχοδονόσορ, ἐπελθόντος αὐτῷ καὶ τῇ Ἰουδαίᾳ, εἰ ποιήσει κύριος ἔλεος μετ' αὐτῶν. καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ἱερεμίας ἐκ προσώπου κυρίου ὅτι πολεμήσει κύριος τὴν πόλιν καὶ τοὺς κατοικοῦντας ἐν αὐτῇ ἐν χειρὶ ἐκτεταμένῃ καὶ ἐν βραχίονι ὑψηλῷ μετὰ θυμοῦ καὶ ὀργῆς καὶ παροξυσμοῦ μεγάλου. καὶ μετὰ ταῦτα τὸν Ματθανίαν τὸν καὶ Σεδεκίαν, βασιλέα Ἰούδα, καὶ τοὺς παῖδας αὐτοῦ καὶ τὸν λαὸν τὸν καταλειφθέντα ἐν τῇ πόλει ἀπὸ τοῦ θανάτου καὶ τῆς μαχαίρας*

1. *ια' Ναβουχοδ.* m. P. 4. *Ἄγκος* P. 5. *Ἄγκιος*] *Λούκιος* m. P. 6. *ιβ' Ναβουχοδ.* m. P. 10. *ιγ' Ναβουχοδ.* m. P. 11. *Πάχωρ* P. *ibid.* *Μαδασσαίου* P. 12. *περὶ τοῦ N.* P. 17. *κατὰ* R. 18. *τὸν* alterum om. P.

Anni a m. c. fuerant praedicta: et regnavit post illum Sedecias, qui et Matthanias dictus, ann. XI. Colliguntur anni IV. MDCCCCV. et menses VI.

I.

XLII. Olympias.

4895. 6. II.

Hoc anno Ancus Marcius Romae naturali morte extinguitur: cui successit Lucius Tarquinius, qui et Priscus dictus, ac Romae pariter regnavit ann. XXXVIII.

III.

In Judaea prophetabant Hieremias et Baruch.

IV.

Hoc anno Matthanias, qui et Sedecias, misit ad Hieremiam Pachor, filium Melchiae, et Sophoniam, filium Madassaei Sacerdotis, ut de Nabuchodonosor, qui se, Judaeamque aggressus erat, illum rogarent, an Deus facturus esset misericordiam cum eis. Quibus ex persona Dei respondit Hieremias, in haecce verba: *Dominus urbem oppugnabit, et incolas ejus in manu extenta, et brachio excelso, cum furore et indignatione, et impetu magno. Post haec Matthaniam, sive Sedeciam, Regem Juda, ejusque*

καὶ τοῦ λιμοῦ παραδώσει ἐν χειρὶ Ναβουχοδονόσορ βασιλέως Βαβυλῶνος, καὶ κατακόψουσιν αὐτοὺς ἐν στόματι μαχαίρας, καὶ R 306
οὐ φείσομαι ἐπ' αὐτοῖς καὶ οὐκ οἰκτερῶ αὐτούς. καὶ ἀπέστειλεν B
Ματθανίας ὁ καὶ Σεδεκίας τοῖς ἐν Βαβυλῶνι ἃ ἔμαθεν ἐκ προφητείας Ἱερεμίου περὶ τῶν ο' ἐτῶν τῆς αἰχμαλωσίας. Ἀνανίας δὲ ὁ ψευδοπροφήτης ἐνιστάμενος ταῖς Ἱερεμίου προφητείαις τῷ αὐτῷ τετάρτῳ ἔτει τελευτᾷ.

Τούτῳ τῷ τετάρτῳ ἔτει Ματθανίου τοῦ καὶ Σεδεκίου καὶ πέμπτῳ ἔτει τῆς αἰχμαλωσίας Ἐλιακεὶμ τοῦ καὶ Ἰωακεὶμ εἰκοστὸν ἔνατον ἔτος τυγχάνει μεθ' ὃ τὸ πάσχα γέγονεν νομίμως κατὰ τὸ ὀκτωκαιδέκατον ἔτος τοῦ Ἰωσίου.

Τούτῳ τῷ τετάρτῳ ἔτει Ἐζεκιὴλ ὁ τοῦ Βουζὶ τοῦ ἱερέως υἱὸς τετάρτῳ μηνὶ πέμπτῃ τοῦ μηνὸς ἤρξατο προφητεύειν ἐν Βαβυλῶνι ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ τοῦ Χοβάρ, μεθ' οὗ ἦσαν προφητεύον- C
τες Ναούμ, Μαλαχίας καὶ Δανιήλ. Μαλαχίας προφητεύων εἶπεν, Οὐκ ἔστι μοι θέλημα ἐν ὑμῖν, λέγει κύριος παντοκράτωρ, V 105
καὶ θυσίαν οὐ προσδέξομαι ἐκ τῶν χειρῶν ὑμῶν, διότι ἀπὸ τῶν ἀνατολῶν ἡλίου καὶ μέχρι δυσμῶν τὸ ὄνομά μου δοξασθήσεται.

Ἀνανίας καὶ Ἀζαρίας καὶ Μισαὴλ ἐγνωρίζοντο ἐν Βαβυλῶνι. ἐν δὲ τῇ Ἰουδαίᾳ προεφήτευον Ἱερεμίας καὶ Βαροὺχ υἱὸς Νηρίου.

Τούτῳ τῷ τετάρτῳ ἔτει μηνὶ πέμπτῳ Ἐζεκιὴλ προφητεύει περὶ ὧν ἐποίει ὁ οἶκος Ἰσραὴλ ἀνομιῶν. καὶ δεκάτῃ πάλιν τοῦ

3. οἰκτειρῶ V. 10. ἔννατον PV. 17. θυσίας P. 20. δὲ om. P.

filios, et populum relictum in civitate a morte, et gladio, et fame tradet in manu Nabuchodonosor Regis Babylonis. Et occident eos in ore gladii, et non parcam eis, et non miserebor eis. Tum misit Matthanias, qui et Sedecias, his qui Babylone erant, quae didicerat ex Prophetia Hieremiae de LXX. annis captivitatis. Ananias vero Pseudopropheta, qui Hieremiae prophetiis contradixerat, eodem anno IV. moritur.

Hoc quidem anno IV. Matthaniae, seu Sedeciae, et anno V. captivitatis Eliacim seu Joacim, nonus et vicesimus annus extitit, quo Pascha secundum legem anno Josiae XVIII. actum est.

Hoc anno IV. Ezechiel, Buzi Sacerdotis filius, mense IV. mensis die V. coepit prophetare in Babylone, ad fluvium Chobar: cum quo prophetantes erant Nahum, Malachias et Daniel. Malachias autem prophetans, dixit: *Non est mihi voluntas in vobis, ait Dominus omnipotens, et sacrificia de manibus vestris non accipiam, quoniam ab ortu solis usque ad occasum laudabitur nomen meum.*

Ananias, et Azarias, et Misael clari habebantur Babylone. In Judaea prophetabant Hieremias, et Baruch filius Neriu.

Hoc quarto anno, mense quinto, Ezechiel prophetat de impietatibus quas faciebat domus Israel: et rursum X. ejusdem V. mensis, idem ipse,

D *αὐτοῦ πέμπτου μηνὸς ὁ αὐτὸς ἐπὶ πλεῖον ἀνομούντων αὐτῶν καὶ τοῦ Θαμούζ, ὅπερ ἑρμηνεύεται Ἄδωνις, θρηνούντων, προφητεύει, ἐλέγχων καὶ ὀνειδίζων τὸν Ἰσραὴλ τὰς ἀνομίας αὐτῶν.*

Προεφήτευεν Βαροὺχ ἐν Αἰγύπτῳ καὶ Ἐζεκιὴλ καὶ Ἀμβακοὺμ καὶ Ναούμ, Μαλαχίας ὁ νεώτερος καὶ Ἀγγαῖος καὶ Ζαχαρίας.

ε'.

Τούτῳ τῷ ἔτει Ἐζεκιὴλ ἤρξατο τῆς προφητείας ἐν Βαβυλῶνι.

μγ' Ὀλυμπιάς.

ϛ'.

P 131 *Τούτῳ τῷ ἔτει ὁ βασιλεὺς Ματθανίας ὁ καὶ Σεδεκίας καὶ οἱ ἔνδοξοι αὐτοῦ καὶ οἱ ἱερεῖς ἐμίαναν τὸν οἶκον κυρίου τὸν ἐν Ἱερουσαλὴμ ἐν τοῖς εἰδώλοις τῶν ἐθνῶν.*

ζ'.

Ἑβραίων ἀρχιερεὺς Σαραίας ὁ πατὴρ Ἰωσεδὲκ ἐγνωρίζετο.

η', θ'.

Τούτῳ τῷ ἐνάτῳ ἔτει Σεδεκίου τοῦ καὶ Ἰεχωνίου βασιλέως R 308 *Ἰούδα, ἐν τῷ μηνὶ τῷ δεκάτῳ, Ναβουχοδονόσορ μετὰ δυνάμεως πολλῆς ὅσης αὐτοῦ εἰς Ἱερουσαλὴμ παραγενόμενος ἐν τῷ ὀγδόῳ* B *καὶ δεκάτῳ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἐπολιόρκησεν αὐτήν, καὶ ἔλαβεν ἐξ αὐτῆς αἰχμαλώτους Ἰουδαίους ,ωλβ', καὶ ἀπήγαγεν εἰς*

1. *μηνὸς* om. P. 2. *Θαμύζ* P. 4. *ιδ' Ναβουχοδον.* m. R. ib. *καὶ* alterum om. P. 8. *Τούτῳ — Βαβυλῶνι* om. P. 11. *ιε' Ναβουχοδον.* m. R. ib. *οἱ* om. P. 17. *ιϛ' Ναβουχοδον. ιζ'. ιη'* m. R. ibid. *ἔτει ἐννάτῳ* P.

Anni a m. c. cum ii magis impie agerent, et Thamiz, quod Adonidem sonat, lamentarentur, prophetans arguit, et exprobravit Israeli impietates eorum.

Prophetavit Baruch in Aegypto, et Ambacum, Naum, Malachias junior, et Aggaeus, et Zacharias.

4894. V.

XLIII. Olympias.

VI.

Hoc anno Rex Matthanias, qui et Sedecias, et illius proceres, et Sacerdotes polluerunt domum Domini Hierosolymis, inductis gentium idolis.

VII.

Hebraeorum summus Pontifex Saraeas, pater Josedec agnoscitur.

VIII. IX.

Hoc anno IX. Sedeciae seu Jechoniae Regis Juda, mense X. Nabuchodonosor Rex cum suis quantas cogere potuit copiis veniens Hierusa-

*Βαβυλῶνα. ἐν ᾧ καιρῷ καὶ τὴν εἰκόνα τὴν ἑαυτοῦ χρυσῆν ἔστησεν
εἰς τὸ ὑπὸ πάντων ἐκεῖσε προσκυνεῖσθαι αὐτήν· καὶ ἦν τὸ ὕψος αὐτῆς
πηχῶν ἑξήκοντα, εὖρος αὐτῆς πηχῶν ἕξ. καὶ ἔστησεν αὐτὴν ἐν πεδίῳ
Δεηρὰ ἐν χώρᾳ Βαβυλῶνος. καὶ ἀπέστειλεν συναγαγεῖν τοὺς ὑπά-
τους καὶ στρατηγοὺς καὶ τοπάρχας, ἡγουμένους καὶ τυράννους καὶ
τοὺς ἐπ' ἐξουσιῶν καὶ ἄρχοντας τῶν χωρῶν ἐλθεῖν εἰς τὰ ἐγκαίνια τῆς
εἰκόνος τῆς χρυσῆς, ἧς ἔστησεν Ναβουχοδονόσορ ὁ βασιλεύς. καὶ
συνήχθησαν οἱ τοπάρχαι, ὕπατοι, στρατηγοί, ἡγούμενοι, τύ-* C
*ραννοι μεγάλοι ἐπ' ἐξουσιῶν καὶ πάντες οἱ ἄρχοντες τῶν χω-
ρῶν εἰς τὸν ἐγκαινισμὸν τῆς εἰκόνος ἧς ἔστησεν Ναβουχοδονό-
σορ ὁ βασιλεύς· καὶ εἱστήκεισαν ἐνώπιον τῆς εἰκόνος ἧς ἔστησεν
Ναβουχοδονόσορ· καὶ ὁ κῆρυξ ἐβόα ἐν ἰσχύϊ, Ὑμῖν λέγεται,
ἔθνη, λαοί, φυλαί, γλῶσσαι, ᾗ ἂν ὥρᾳ ἀκούσητε τῆς φωνῆς
τῆς σάλπιγγος, σύριγγός τε καὶ κιθάρας, σαμβύκης καὶ ψαλτη-
ρίου, καὶ παντὸς γένους μουσικῶν, πίπτοντες προσκυνεῖτε τῇ εἰ-
κόνι τῇ χρυσῇ ᾗ ἔστησεν Ναβουχοδονόσορ ὁ βασιλεύς. καὶ ὃς
ἂν μὴ πεσὼν προσκυνήσῃ, αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἐμβληθήσεται εἰς τὴν
κάμινον τοῦ πυρὸς τὴν καιομένην. καὶ ἐγένετο, ὅτε ἤκουσαν οἱ
λαοὶ τῆς φωνῆς τῆς σάλπιγγος, σύριγγός τε καὶ κιθάρας, σαμ-* D
*βύκης τε καὶ ψαλτηρίου, καὶ παντὸς γένους μουσικῶν, πίπτοντες
οἱ λαοί, φυλαί, γλῶσσαι προσεκύνουν τῇ εἰκόνι τῇ χρυσῇ ἣν* V 106
ἔστησεν Ναβουχοδονόσορ ὁ βασιλεύς, τότε προσῆλθον ἄνδρες

1. περὶ τῆς εἰκόνος m. P. 3. πέδῳ P. 13. φωνῆς τῆς] φωνῆς P. 17. προσκυνήσει PV. 19. σαμβούκης P.

lem, urbem obsidione cinxit, captivosque ex ea Judaeos DCCCXXXII. Babylonem abduxit. Qua quidem tempestate suam ipsius statuam auream, quo ab omnibus illic adoraretur, erexit. Erat autem illius altitudo cubitorum LX. latitudo vero cubitorum VI. et statuit eam in campo Deera provinciae Babylonis. Itaque Nabuchodonosor Rex misit ad congregandos Satrapas, Magistratus, et Judices, Duces et Tyrannos, Optimates et Praefectos, omnesque Principes regionum, ut convenirent ad Dedicationem statuae quam erexerat Nabuchodonosor Rex. Tunc congregati sunt Satrapae, Magistratus, et Judices, Duces, Tyranni et Optimates, qui erant in potestatibus constituti, et universi principes regionum, ut convenirent ad dedicationem statuae, quam erexerat Nabuchodonosor Rex. Stabant autem in conspectu statuae, quam posuerat Nabuchodonosor Rex, et Praeco clamabat valenter: *Vobis dicitur populis, tribubus et linguis, in hora qua audietis sonitum tubae, et fistulae, et cytharae, et sambucae et psalterii, et symphoniae, et universi generis musicorum, cadentes adorate statuam auream, quam constituit Nabuchodonosor Rex. Si quis autem non prostratus adoraverit, eadem hora mittetur in fornacem ignis ardentis.* Post haec igitur, statim ut audierunt omnes populi sonitum tubae, et fistulae, et citharae, et sambucae, et Psalterii, symphoniae, et omnis generis musicorum, ca-

Χαλδαῖοι, καὶ διέβαλον τοὺς Ἰουδαίους, καὶ ὑπολαβόντες εἶπον Ναβουχοδονόσορ τῷ βασιλεῖ, Βασιλεῦ, εἰς τοὺς αἰῶνας ζῆθι. σὺ βασιλεῦ ἔθηκας δόγμα, Πᾶς ἄνθρωπος, ὃς ἂν ἀκούσῃ τῆς φωνῆς τῆς σάλπιγγος, σύριγγός τε καὶ κιθάρας, σαμβύκης καὶ ψαλτηρίου, καὶ συμφωνίας, καὶ παντὸς γένους μουσικῶν, καὶ
P 132 μὴ πεσὼν προσκυνήσῃ τῇ εἰκόνι τῇ χρυσῇ, ἐμβληθήσεται εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρὸς τὴν καιομένην. εἰσὶν ἄνδρες Ἰουδαῖοι, οὓς κατέστησας ἐπὶ τὰ ἔργα τῆς χώρας Βαβυλῶνος, Σεδράκ, Μισὰκ
R 310 καὶ Ἀβδεναγώ· οἱ ἄνδρες ἐκεῖνοι οὐχ ὑπήκουσαν, βασιλεῦ, τῷ δόγματί σου, καὶ τοῖς θεοῖς σου οὐ λατρεύουσιν καὶ τῇ εἰκόνι τῇ χρυσῇ ᾗ ἔστησας οὐ προσκυνοῦσιν. τότε Ναβουχοδονόσορ ἐν θυμῷ καὶ ὀργῇ εἶπεν ἀγαγεῖν τὸν Σεδράκ, Μισὰκ καὶ Ἀβδεναγώ. καὶ ἤχθησαν ἐνώπιον τοῦ βασιλέως, καὶ ἀπεκρίθη Ναβουχοδονόσορ καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Εἰ ἀληθῶς, Σεδράκ, Μισὰκ καὶ Ἀβδεναγώ, τοῖς θεοῖς μου οὐ λατρεύετε καὶ τῇ εἰκόνι τῇ χρυσῇ ᾗ ἔστησα
B οὐ προσκυνεῖτε; νῦν οὖν εἰ ἔχετε ἑτοίμως, ἵνα ὡς ἂν ἀκούσητε τῆς φωνῆς τῆς σάλπιγγος, σύριγγός τε καὶ κιθάρας, σαμβύκης τε καὶ ψαλτηρίου, καὶ συμφωνίας, καὶ παντὸς γένους μουσικοῦ, πεσόντες προσκυνεῖτε τῇ εἰκόνι ᾗ ἐποίησα· ἐὰν δὲ μὴ προσκυνήσητε, αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἐμβληθήσεσθε εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρὸς τὴν καιομένην. καὶ τίς ἔστιν ὃς ἐξελεῖται ὑμᾶς ἐκ τῶν χειρῶν μου;

1. εἶπαν R. 3. πάντα ἄνθρωπον V: quo recepto scribendum ἐμβληθήσεσθαι. ib. ἀκούσει P. 4. σαμβούκης P. 5. καὶ σ.] σ. P. 6. προσκυνήσει RV, προσκύνει P. 8. nescio an 12. Μισὰκ καὶ] καὶ Μισὰκ V, hic Μισὰκ R. 15. τῇ εἰκόνι] εἰκόνι P. 17. σαμβούκης PV. 20. τὴν κάμινον] τὸν κάμινον P. 21. ὃς] θεός, ὃς P sola.

dentes omnes populi, tribus, et linguae, adoraverunt statuam auream quam constituerat Nabuchodonosor Rex. Statimque et in ipso tempore accedentes viri Chaldaei accusaverunt Judaeos, dixeruntque Nabuchodonosor Regi: *Rex, in aeternum vive. Tu, Rex, posuisti decretum, ut omnis homo qui audierit sonitum tubae, fistulae et citharae, sambucae, et psalterii, et symphoniae, et universi generis musicorum prosternat se et adoret statuam auream: si quis autem non procidens adoraverit, mittatur in fornacem ignis ardentis. Sunt ergo viri Judaei quos constituisti super opera regionis Babyloniae, Sidrach, Misach, et Abdenago. Viri isti contempserunt, Rex, decretum tuum, et Deos tuos non colunt, et imaginem auream quam statuisti non adorant.* Tunc Nabuchodonosor in furore et ira praecepit, ut adducerentur Sidrach, Misach et Abdenago: qui confestim adducti sunt in conspectu Regis. Pronuncians que Nabuchodonosor, dixit eis: *Vere ne, Sidrach, Misach, et Abdenago, Deos meos non colitis, et imaginem, quam constitui non adoratis? Nunc ergo si estis parati, quacumque hora audieritis sonitum tubae, fistulae, citharae, sambucae, psalterii et symphoniae, et omnis generis musicorum, prosternite vos et adorate statuam quam feci. Quod si non adoraveritis:*

Ἀπεκρίθη Σεδράχ, Μισὰχ καὶ Ἀβδεναγὼ λέγοντες τῷ βασιλεῖ Ναβουχοδονόσορ, Οὐ χρείαν ἔχομεν ἡμεῖς περὶ τοῦ ῥήματος τούτου ἀποκριθῆναί σοι· ἔστι γὰρ θεὸς ἐν οὐρανῷ, ᾧ ἡμεῖς λατρεύομεν, [δυνατὸς] ἐξελέσθαι ἡμᾶς ἐκ τῆς καμίνου τοῦ πυρὸς τῆς καιομένης, καὶ ἐκ τῶν χειρῶν σου, βασιλεῦ, ῥύσεται C ἡμᾶς· καὶ ἐὰν μή, γνωστὸν ἔστω σοι, βασιλεῦ, ὅτι τοῖς θεοῖς σου οὐ λατρεύομεν καὶ τῇ εἰκόνι τῇ χρυσῇ ᾗ ἔστησας οὐ προσκυνοῦμεν. τότε Ναβουχοδονόσορ ἐπλήσθη θυμοῦ, καὶ ἡ ὄψις τοῦ προσώπου αὐτοῦ ἠλλοιώθη ἐπὶ Σεδράχ, Μισὰχ καὶ Ἀβδεναγώ, καὶ εἶπεν, Ἐκκαύσατε τὴν κάμινον ἑπταπλασίως, ἕως οὗ εἰς τέλος ἐκκαῇ· καὶ ἄνδρας ἰσχυροὺς εἶπεν πεδήσαντας τὸν Σεδράχ, Μισὰχ καὶ Ἀβδεναγὼ ἐμβαλεῖν εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρὸς τὴν καιομένην. τότε οἱ ἄνδρες ἐκεῖνοι ἐπεδήθησαν σὺν τοῖς σαραβάροις αὐτῶν καὶ τιάραις καὶ περικνημῖσι καὶ ἐνδύμασιν αὐτῶν ἐβλήθησαν εἰς τὸ μέσον τῆς καμίνου τοῦ πυρὸς τῆς καιομένης, ἐπεὶ τὸ ῥῆμα τοῦ βασιλέως ὑπερίσχυσεν. καὶ ἡ κάμινος ἐξεκαύθη D ἐκ περισσοῦ, καὶ οἱ τρεῖς οὗτοι Σεδράχ, Μισὰχ καὶ Ἀβδεναγὼ ἔπεσον εἰς μέσον τῆς καμίνου τοῦ πυρὸς τῆς καιομένης πεπεδημένοι· καὶ περιεπάτουν ἐν μέσῳ τοῦ πυρὸς ὑμνοῦντες τὸν θεὸν καὶ εὐλογοῦντες τὸν κύριον. καὶ συστὰς Ἀζαρίας προσηύξατο οὕτως, καὶ ἀνοίξας τὸ στόμα αὐτοῦ ἐν μέσῳ τοῦ πυρὸς εἶπεν, Εὐλογητὸς εἶ, κύριε ὁ θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, καὶ αἰνε- R 812

3. σοι om. V. 4. δυνατὸς addidit m. R. 5. τῶν om. P. 9. καὶ Μισάχ P. 12. ἐκβαλεῖν P. ibid. τὴν alterum om. P. 16. τοῦ om. P. 22. ὁ θεὸς om. P.

hac eadem hora mittemini in fornacem ignis ardentis. Et quis est Deus qui eximet vos de manu mea?

Respondentes Sidrach, Misach, et Abdenago, dixerunt Regi Nabuchodonosor: *Non oportet nos de hac re respondere tibi: est enim Deus in coelo quem colimus, potens eripere nos de camino ignis ardentis, et de manibus tuis, ó Rex, liberare. Quod si noluerit, notum sit tibi, Rex, quia Deos tuos non colimus, et statuam auream, quam erexisti, non adoramus.* Tunc Nabuchodonosor repletus est furore, et aspectus faciei illius immutatus est super Sidrach, Misach, et Abdenago. Et praecepit ut succenderetur fornax septuplum quam succendi consueverat, donec tandem succenderetur, et viris fortissimis jussit ut ligantes Sidrach, Misach, et Abdenago, mitterent eos in fornacem ignis ardentis. Et confestim viri illi vincti cum braccis suis, et tiaris, et calceamentis, et vestibus missi sunt in medium fornacis ignis ardentis: nam jussio Regis urgebat. Fornax autem succensa erat nimis. Viri autem tres Sidrach, Misach, et Abdenago ceciderunt in medio camino ignis ardentis colligati, et ambulabant in medio flammae laudantes Deum, et benedicentes Domino. Stans autem Azarias oravit sic; aperiensque os suum in medio ignis,

τὸν καὶ δεδοξασμένον τὸ ὄνομά σου εἰς τοὺς αἰῶνας, Ὅτι δίκαιος
εἶ ἐπὶ πᾶσιν οἷς ἐποίησας ἡμῖν, καὶ πάντα τὰ ἔργα σου ἀληθινὰ
P 133 καὶ εὐθεῖαι αἱ ὁδοί σου καὶ πᾶσαι αἱ κρίσεις σου ἀληθιναί, καὶ
κρίματα ἀληθείας ἐποίησας κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησας ἡμῖν καὶ
ἐπὶ τὴν πόλιν τὴν ἁγίαν σου τὴν τῶν πατέρων ἡμῶν Ἱερουσαλήμ,
ὅτι ἐν ἀληθείᾳ καὶ κρίσει ἐπήγαγες ταῦτα πάντα διὰ τὰς ἁμαρ-
V 107 τίας ἡμῶν, ὅτι ἡμάρτομεν καὶ ἠνομήσαμεν ἀποστῆναι ἀπό σου
καὶ ἐξημάρτομεν ἐν πᾶσι καὶ τῶν ἐντολῶν σου οὐκ ἠκούσαμεν
οὐδὲ συνετηρήσαμεν οὐδὲ ἐποιήσαμεν καθὼς ἐνετείλω ἡμῖν, ἵνα
εὖ ἡμῖν γένηται. καὶ πάντα ὅσα ἡμῖν ἐπήγαγες, καὶ πάντα ὅσα
ἐποίησας ἡμῖν, ἐν ἀληθινῇ κρίσει ἐποίησας, καὶ παρέδωκας ἡμᾶς
εἰς χεῖρας ἐχθρῶν ἐχθίστων ἀποστατῶν, καὶ βασιλεῖ ἀδίκῳ καὶ
B πονηροτάτῳ παρὰ πᾶσαν τὴν γῆν. καὶ νῦν οὐκ ἔστιν ἡμῖν ἀνοῖ-
ξαι τὸ στόμα ἡμῶν· αἰσχύνη καὶ ὄνειδος ἐγενήθη τοῖς δούλοις
σου καὶ τοῖς σεβομένοις σε. μὴ δὴ παραδῷς ἡμᾶς εἰς τέλος διὰ
τὸ ὄνομά σου, καὶ μὴ διασκεδάσῃς τὴν διαθήκην σου, καὶ μὴ
ἀποστήσῃς τὸ ἔλεός σου ἀφ' ἡμῶν διὰ Ἀβραὰμ τὸν ἠγαπημένον
ὑπό σου καὶ διὰ Ἰσαὰκ τὸν δοῦλόν σου καὶ Ἰσραὴλ τὸν ἅγιόν σου,
οἷς ἐλάλησας πρὸς αὐτοὺς λέγων, Πληθῦναι τὸ σπέρμα αὐτῶν
ὡς τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ καὶ ὡς τὴν ἄμμον τὴν παρὰ τὸ χεῖλος
τῆς θαλάσσης. ὅτι, δέσποτα, ἐσμικρύνθημεν παρὰ πάντα τὰ
ἔθνη, καὶ ἐσμὲν ταπεινοὶ ἐν πάσῃ τῇ γῇ σήμερον διὰ τὰς ἁμαρ-

2. ἐπὶ] καὶ ἐπὶ P. 4. κατὰ] καὶ κατὰ P. 7. καὶ om. V.
9. οὐδὲ ἐποιήσαμεν om. P.

ait: *Benedictus es, Domine Deus patrum nostrorum, et laudabile et glorificatum nomen tuum in saecula. Quia justus es et in omnibus quae fecisti nobis, et universa opera tua vera, et rectae viae tuae, et omnia judicia tua vera, et judicia veritatis fecisti, juxta omnia, quae fecisti nobis, et super civitatem sanctam tuam patrum nostrorum Hierusalem. Quia in veritate et judicio induxisti super nos haec omnia propter peccata nostra; quia peccavimus et inique fecimus recedentes a te, et deliquimus in omnibus, et mandata tua non audivimus, neque observavimus, neque fecimus, quemadmodum praeceperas nobis, ut bene sit nobis. Et omnia quaecunque induxisti nobis, et universa quaecunque fecisti nobis in vero judicio fecisti. Et tradidisti nos in manus inimicorum iniquorum inimicissimorum apostatarum, et Regi iniquo, et pessimo ultra omnem terram. Et nunc non possumus aperire os: confusio et opprobrium facti sumus servis tuis, et his qui colunt te. Ne tradas nos in perpetuum, propter nomen tuum: et ne dissipes testamentum tuum, neque auferas misericordiam tuam a nobis, propter Abraham dilectum tuum, et Isaac servum tuum, et Israel sanctum tuum. Quibus locutus es ad eos, dicens, quia multiplicares semen eorum sicut stellas coeli, et sicut arenam, quae est in littore maris. Quia Domine imminuti sumus plusquam omnes gentes, sumusque humiles*

τίας ἡμῶν, καὶ οὐκ ἔστιν ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ ἄρχων καὶ προφήτης καὶ ἡγούμενος οὐδὲ ὁλοκαύτωσις οὐδὲ θυσία οὐδὲ προσφορὰ οὐδὲ θυμίαμα, οὐ τόπος τοῦ ὁλοκαρπῶσαι ἐναντίον σου καὶ εὑρεῖν ἔλεος, ἀλλ' ἐν ψυχῇ συντετριμμένῃ καὶ πνεύματι ταπεινώσεως προσδεχθείημεν, ὡς ἐν ὁλοκαυτώμασι κριῶν καὶ ταύρων καὶ ὡς ἐν μυριάσιν ἀρνῶν πιόνων, οὕτως γενέσθω ἡ θυσία ἡμῶν ἐνώπιόν σου σήμερον, καὶ ἐκτελέσαι ὄπισθέν σου, ὅτι οὐκ ἔστιν αἰσχύνη τοῖς πεποιθόσιν ἐπὶ σοί. νῦν οὖν ἀκολουθοῦμεν ἐν ὅλῃ καρδίᾳ, καὶ φοβούμεθά σε καὶ ζητοῦμεν τὸ πρόσωπόν σου, μὴ καταισχύνῃς ἡμᾶς, ἀλλὰ ποίησον μεθ' ἡμῶν κατὰ τὴν ἐπιείκειάν σου καὶ κατὰ τὸ πλῆθος τοῦ ἐλέους σου, καὶ ἐξελοῦ ἡμᾶς κατὰ τὰ θαυμάσιά σου, καὶ δὸς δόξαν τῷ ὀνόματί σου, κύριε. καὶ ἐντραπείησαν πάντες οἱ ἐνδεικνύμενοι τοῖς δούλοις σου κακά. καὶ καταισχυνθείησαν ἀπὸ πάσης δυνάμεως καὶ δυναστείας, καὶ ἡ ἰσχὺς αὐτῶν συντριβείη, καὶ γνώτωσαν ὅτι σὺ εἶ κύριος ὁ θεὸς μόνος καὶ ἔνδοξος ἐφ' ὅλην τὴν οἰκουμένην.

C · R 314 · D

Καὶ οὐ διέλιπον οἱ ἐμβαλόντες αὐτοὺς ὑπηρέται τοῦ βασιλέως καίοντες τὴν κάμινον νάφθαν καὶ πίσσαν καὶ στυππεῖον καὶ κληματίδα· καὶ διεχεῖτο ἡ φλὸξ ἐπάνω τῆς καμίνου ἐπὶ πήχεις τεσσεράκοντα ἐννέα, καὶ διώδευσεν καὶ ἐνεπύρισεν οὓς ηὗρε περὶ τὴν κάμινον τῶν Χαλδαίων. ὁ δὲ ἄγγελος τοῦ κυρίου συγκατέβη ἅμα τοῖς περὶ τὸν Ἀζαρίαν εἰς τὴν κάμινον, καὶ ἐξετίναξεν τὴν

P 134

2. οὐδὲ θ.] καὶ θ. P. 17. ἐμβάλλοντες PV. ib. τοῦ Βαβυλῶνος βασιλέως P. 18. στυππίον P, στιππύον V. 21. τὴν om. P.

in universa terra hodie propter peccata nostra. Et non est in tempore isto Princeps et Propheta, et dux, neque holocaustum, neque sacrificium, neque oblatio, neque incensum, non locus primitiarum coram te, ut possimus invenire misericordiam tuam, sed in anima contrita, et spiritu humilitatis suscipiamur, sicut in holocaustis arietum et taurorum, et sicut in millibus agnorum pinguium, sic fiat sacrificium nostrum in conspectu tuo hodie, et impleat post te, quia non est confusio confidentibus in te. Nunc igitur sequimur te in toto corde, et timemus te, et quaerimus faciem tuam. Ne confundas nos, sed facias nobiscum secundum mansuetudinem tuam, et secundum multitudinem misericordiae tuae: et erue nos secundum mirabilia tua, et da gloriam nomini tuo, Domine. Et confundantur omnes qui ostendunt servis tuis mala, et confundantur in omni potentia et potestate; et robur eorum conteratur. Et sciant quia tu es Dominus Deus solus, et gloriosus super orbem terrarum.

Et non cessabant, qui miserant eos ministri Regis succedentes fornacem naphtha, et pice, et stupa, et malleolis. Et effundebatur flamma super fornacem in cubitos quadraginta novem, et erupit, et incendit quos invenit circa fornacem Chaldaeorum. Angelus autem Domini de-

φλόγα τοῦ πυρὸς ἐκ τῆς καμίνου, καὶ ἐποίησεν τὸ μέσον τῆς καμίνου ὡς πνεῦμα δρόσου διασυρίζων. καὶ οὐχ ἥψατο αὐτῶν καθόλου τὸ πῦρ· καὶ οὐκ ἐλύπησεν οὐδὲ ἠνώχλησεν αὐτούς. τότε οἱ τρεῖς ὡς ἐξ ἑνὸς στόματος ὕμνουν καὶ ἐδόξαζον καὶ εὐλόγουν τὸν θεὸν ἐν τῇ καμίνῳ, λέγοντες, Εὐλογητὸς εἶ, κύριε ὁ θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν καὶ αἰνετὸς καὶ ὑπερυψούμενος εἰς τοὺς
B αἰῶνας, καὶ εὐλογημένον τὸ ὄνομά σου τὸ ἅγιον καὶ ὑπερύμνητον καὶ ὑπερυψούμενον εἰς τοὺς αἰῶνας. εὐλογημένος εἶ ἐν τῷ ναῷ τῆς ἁγίας δόξης σου καὶ ὑπερύμνητος καὶ ὑπερένδοξος εἰς τοὺς αἰῶνας. καὶ μετὰ βραχέα. Εὐλογεῖτε Ἀνανία, Ἀζαρία καὶ
V 108 Μισαὴλ τὸν κύριον, ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας, ὅτι ἐξείλατο ἡμᾶς ἐξ ᾅδου καὶ ἔσωσεν ἡμᾶς, ἐκ χειρὸς θανάτου καὶ ἐῤῥύσατο ἡμᾶς ἐκ καμίνου μέσης καιομένης φλογὸς καὶ ἐκ μέσου πυρὸς ἐῤῥύσατο ἡμᾶς. ἐξομολογεῖσθε τῷ κυρίῳ, ὅτι χρηστός, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. εὐλογεῖτε πάντες οἱ σεβόμενοι τὸν κύριον, τὸν θεὸν τῶν θεῶν, ὑμνεῖτε καὶ
C ἐξομολογεῖσθε, ὅτι εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας τὸ ἔλεος αὐτοῦ.
R 316 Καὶ Ναβουχοδονόσορ ἤκουσεν ὑμνούντων αὐτῶν, καὶ ἐθαύμασεν, καὶ ἐξανέστη ἐν σπουδῇ, καὶ εἶπε τοῖς μεγιστᾶσιν αὐτοῦ, Οὐχὶ ἄνδρας τρεῖς ἐβάλομεν ἐν μέσῳ τοῦ πυρὸς πεπεδημένους; καὶ εἶπον τῷ βασιλεῖ, Ἀληθῶς, βασιλεῦ. καὶ εἶπεν ὁ βασιλεύς, Ὧδε ἐγὼ ὁρῶ ἄνδρας τέσσαρις λελυμένους καὶ περιπατοῦντας ἐν μέ-

12. ἐξείλετο R. 20. τρεῖς ἄνδρας P. 22. τέσσαρας P. ibid. λελυμένους] πεπεδημένους V.

scendit cum Azaria et sociis ejus in fornacem, et excussit flammam ignis de fornace, et fecit medium fornacis, quasi ventum roris flantem. Et non tetigit eos omnino ignis, neque contristavit, nec quicquam molestiae intulit. Tunc hi tres quasi ex uno ore laudabant et glorificabant, et benedicebant Deum in camino dicentes: *Benedictus es, Domine Deus patrum nostrorum, et laudabilis et superexaltatus in saecula. Et benedictum nomen tuum sanctum, et superlaudabile et superexaltatum in saecula. Benedictus es in templo sanctae gloriae tuae, et superlaudabilis et supergloriosus in saecula.* Et post pauca.

Benedicite Anania, Azaria, et Misael Domino, laudate et superexaltate eum in saecula, quia liberavit nos de inferno, et salvavit nos de manu mortis, et liberavit nos de fornace media ardentis flammae, et ex medio igne liberavit nos.

Confitemini Domino, quoniam bonus, quoniam in saeculum misericordia ejus.

Benedicite omnes colentes Dominum, Deum Deorum: laudate et confitemini, quia in omnia saecula misericordia ejus.

Et Nabuchodonosor audivit laudantes eos, et miratus est, et surrexit in festinatione, et ait Optimatibus suis: *Nonne tres viros injecimus*

σῳ τοῦ πυρός, καὶ διαφθορὰ οὐκ ἔστιν ἐν αὐτοῖς, καὶ ἡ ὅρασις τοῦ τετάρτου ὁμοία υἱῷ θεοῦ.

Τότε προσῆλθεν Ναβουχοδονόσορ πρὸς τὴν θύραν τῆς καμίνου τοῦ πυρὸς τῆς καιομένης, καὶ εἶπεν, Σεδράκ, Μισάκ, Ἀβδεναγώ, οἱ δοῦλοι τοῦ θεοῦ τοῦ ὑψίστου, ἐξέλθετε καὶ δεῦτε. καὶ ἐξῆλθον Σεδράκ, Μισάκ, Ἀβδεναγὼ ἐκ μέσου τοῦ πυρός. D

Καὶ συνάγονται οἱ σατράπαι καὶ οἱ στρατηγοὶ καὶ οἱ τοπάρχαι καὶ οἱ δυνάσται τοῦ βασιλέως, καὶ ἐθεώρουν τοὺς ἄνδρας ὅτι οὐκ ἐκυρίευσε τὸ πῦρ τοῦ σώματος αὐτῶν καὶ ἡ θρὶξ τῆς κεφαλῆς αὐτῶν οὐκ ἐφλογίσθη καὶ τὰ σαράβαρα αὐτῶν οὐκ ἠλλοιώθησαν καὶ ὀσμὴ πυρὸς οὐκ ἦν ἐν αὐτοῖς. καὶ προσεκύνησεν ὁ βασιλεὺς ἐνώπιον αὐτῶν τῷ κυρίῳ. καὶ ἀπεκρίθη Ναβουχοδονόσορ καὶ εἶπεν, Εὐλογητὸς ὁ θεὸς τοῦ Σεδράκ, Μισὰκ καὶ Ἀβδεναγώ, ὃς ἀπέστειλε τὸν ἄγγελον αὐτοῦ καὶ ἐξείλατο τοὺς παῖδας αὐτοῦ, ὅτι ἐπεποίθησαν ἐπ' αὐτῷ καὶ τὸ ῥῆμα τοῦ βασι- P 135
λέως ἠλλοίωσαν καὶ παρέδωκαν τὰ σώματα αὐτῶν εἰς πῦρ, ὅπως μὴ λατρεύσωσι μηδὲ προσκυνήσωσι παντὶ θεῷ, ἀλλ' ἢ τῷ θεῷ αὐτῶν. ἐγὼ ἐκτίθεμαι δόγμα, Πᾶς λαός, φυλή, γλῶσσα, ἣ ἐὰν εἴπῃ βλασφημίαν κατὰ τοῦ θεοῦ Σεδράκ, Μισάκ, Ἀβδεναγώ, εἰς ἀπώλειαν ἔσονται, καὶ οἱ οἶκοι αὐτῶν εἰς διαρπαγήν, καθότι οὐκ ἔστιν θεὸς ἕτερος, ὅστις δυνήσεται ῥύσασθαι οὕτως.

Τότε ὁ βασιλεὺς κατεύθυνε τὸν Σεδράκ, Μισὰκ καὶ Ἀβδε-

4. 6. 19. καὶ Ἀβδεναγώ P. 11. ὁ om. P. 14. ἐξείλετο P. 22. ὁ om. P.

in medium ignis compeditos? Et dixerunt Regi: *Vere, Rex.* Et dixit Rex: *Ecce ego video quatuor viros solutos et ambulantes in medio ignis, et nihil corruptionis est in eis: et species quarti similis filio Dei.*

Tunc accessit Nabuchodonosor ad ostium fornacis ignis ardentis, et ait: *Sidrach, Misach, et Abdenago, servi Dei excelsi, egredimini, et venite foras.* Et egressi sunt Sidrach, Misach, et Abdenago de medio ignis.

Et congregantur Satrapae, Magistratus, et Judices et potentes Regis, et contemplabantur viros illos, quoniam nihil potestatis habuisset ignis in corporibus eorum; et capillus capitis eorum non est adustus, et sarabara eorum non sunt immutata, et odor ignis non transiisset per eos. Et adoravit in conspectu eorum Rex Dominum. Et respondit Nabuchodonosor, et dixit: *Benedictus Deus Sidrach, Misach, et Abdenago, qui misit Angelum suum, et eruit servos suos, quia confiderunt in eo. Et verbum regis immutaverunt, et tradiderunt corpora sua in ignem, ne servirent et ne adorarent omnem Deum, praeter Deum suum. A me positum est decretum: Omnis populus, tribus, lingua, quae dixerit blasphemiam contra Deum Sidrach, Misach, et Abdenago, dispereat, et domus ejus vastetur, neque enim est alius Deus qui possit ita salvare.*

ναγὼ ἐν τῇ χώρᾳ Βαβυλῶνος, καὶ ηὔξησεν αὐτούς, καὶ ἠξίωσεν αὐτοὺς ἡγεῖσθαι πάντων τῶν Ἰουδαίων τῶν ὄντων ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ.

μδ' Ὀλυμπιάς.

B ι'.

Τούτῳ τῷ δεκάτῳ ἔτει Ματθανίου τοῦ καὶ Σεδεκίου ὁ λόγος ὁ γενόμενος πρὸς Ἱερεμίαν παρὰ κυρίου, ἐν ᾧ καιρῷ ἐφυλάττετο τῇ αὐλῇ τῆς φυλακῆς τοῦ βασιλέως Ἰούδα, ἐν ᾗ κατέκλεισεν
R 318 αὐτὸν Ματθανίας ὁ καὶ Σεδεκίας, λέγων, Διὰ τί σὺ προφητεύεις λέγων, Οὕτως εἶπε κύριος, Ἰδοῦ ἐγὼ δίδωμι τὴν πόλιν ταύτην ἐν χειρὶ βασιλέως Βαβυλῶνος, καὶ λήψεται αὐτήν, καὶ Ματθανίας ὁ καὶ Σεδεκίας οὐ μὴ σωθῇ ἐκ χειρὸς τῶν Χαλδαίων, ὅτι παραδόσει παραδοθήσεται εἰς χεῖρας βασιλέως Βαβυλῶνος, καὶ λαλήσει τὸ στόμα αὐτοῦ πρὸς τὸ στόμα αὐτοῦ καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ
C αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ ὄψονται, καὶ εἰσελεύσεται Ματθανίας ὁ καὶ Σεδεκίας εἰς Βαβυλῶνα, καὶ ἐκεῖ καθιεῖται, ἕως οὗ ἐπισκέψομαι αὐτόν, φησὶ κύριος, ὅτι πολεμεῖ τοὺς Χαλδαίους.

ια'.

Τούτῳ τῷ ἔτει ἐνάτῃ τοῦ τετάρτου μηνὸς ἐῤῥάγη ἡ πόλις Ἱερουσαλήμ, καὶ εἰσῆλθον πάντες οἱ ἡγεμόνες Ναβουχοδονόσορ,

4. ιθ' Ναβουχοδονόσορος m. R. 6. δεκάτῳ ἔτει] ἔτει ι' P. 14. οἱ om. P. 18. ια' om. RV. 19. κ' Ναβουχοδονόσορ, quod apponit m. P, ex V affertur diserte, ut mihi non liqueat scholia illa V constanter habeat an minus. ib. ἐννάτῃ PV.

Anni am. c. Tunc Rex promovit Sidrach, Misach, et Abdenago in provincia Babylonis. Et evexit eos, et toti Judaeorum genti, quae in regno ejus erat, praefecit.

XLIV. Olympias.

4904. X.

Decimo Matthaniae, sive Sedeciae, anno, verbum Domini factum est ad Hieremiam, quando custodiebatur in atrio carceris Regis Judae, in quo clauserat eum Matthanias, qui et Sedecias, dicens: *Quare tu vaticinaris dicens: Sic dixit Dominus, Ecce ego do civitatem istam in manu Regis Babylonis, et capiet eam, et Matthanias, qui et Sedecias, non salvabitur de manu Chaldaeorum, quia traditione tradetur in manus Regis Babylonis; et loquetur os ejus ad os ejus, et oculi ejus oculos ejus videbunt. Et ingredietur Matthanias, qui et Sedecias, in Babylonem, et ibi sedebit, donec visitem eum, dicit Dominus, quia pugnat contra Chaldaeos.*

4905. XI.

Hoc anno, die nono quarti mensis, vastata est Hierusalem, et in-

καὶ ἔφυγεν Ματθανίας ὁ καὶ Σεδεκίας καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ νυκτὸς V 109
εἰς κῆπον αὐτοῦ, καὶ ἠθέλησαν φυγεῖν, καὶ κατεδίωκον οἱ Χαλ-
δαῖοι ὀπίσω τοῦ βασιλέως, καὶ κατέλαβον αὐτόν· καὶ πᾶσα ἡ
δύναμις αὐτοῦ διεσπάρη, καὶ ἔσφαξαν τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ ὁρῶντος
αὐτοῦ καὶ αὐτὸν ἐξετύφλωσεν καὶ ἀπήγαγεν αὐτὸν εἰς Βαβυ-
λῶνα.

Καὶ ἐν τῷ μηνὶ τῷ ε', θ' τοῦ μηνός, οὗτος ιθ' ἐνιαυτὸς D
Ναβουχοδονόσορ, ἦλθεν Ναβουζάρδαν ὁ ἀρχιμάγειρος αὐτοῦ εἰς
Ἱερουσαλήμ, καὶ ἐνέπρησε τὸν ναὸν κυρίου διαρκέσαντα ἔτεσιν
υκε', καὶ τὸν οἶκον τοῦ βασιλέως Σεδεκίου τοῦ καὶ Ἰεχωνίου καὶ
αὐτὸν ἐνέπρησεν, καὶ πάσας τὰς οἰκίας τῆς πόλεως καὶ πᾶν τὸ
τεῖχος Ἱερουσαλὴμ κύκλῳ καθεῖλεν πᾶσα ἡ δύναμις Χαλδαίων ἡ
μετὰ Ναβουζάρδαν τοῦ ἀρχιμαγείρου, καὶ τοὺς καταλειφθέντας
ἐν τῇ πόλει καὶ τοὺς πεπτωκότας ἀπῴκισεν πρὸς βασιλέα Βαβυ-
λῶνος, τοὺς δὲ πένητας τῆς γῆς κατέλιπεν Ναβουζάρδαν εἰς
ἀμπελουργοὺς καὶ εἰς γεωργούς. καὶ τοὺς στύλους τοὺς χαλκοῦς τοὺς
ἐν οἴκῳ κυρίου συνέτριψαν οἱ Χαλδαῖοι, καὶ ἔλαβον πάντα τὸν χαλ- P 186
κὸν αὐτῶν καὶ ἀπήνεγκαν εἰς Βαβυλῶνα. καὶ τοὺς ποδιστῆρας καὶ
τοὺς ἀναληπτῆρας καὶ τὰ ψαλτήρια καὶ τὴν στεφάνην καὶ τὰς φιά-
λας καὶ τὰς κρεάγρας καὶ πάντα σκεύη τὰ χαλκᾶ, ἐν οἷς ἐλει-
τούργουν ἐν αὐτοῖς, καὶ τὰς ὑδρίας καὶ σαπφὼθ καὶ τὰ μασ-
μαιρὼθ καὶ τοὺς ὑποχυτῆρας καὶ τὰς λυχνίας καὶ τὰ ἀμμα- R 320

4. ἔσφαξεν P. 7. ἕως Μαρτίου κα' ἐνίστατο τὸ ιθ' ἔτος Ναβουχοδονόσωρ m. P. 12. τῶν Χαλδαίων P. 14. ἐμπεπτωκότας P. 17. οἱ Χαλδαῖοι om. P. 18. ἀπήνεγκεν P. 19. καὶ τὴν] τὴν V. 21. ἀπφὼθ P. φιάλας m. P. ibid. μαρμαιρὼθ P. θυμιαματήρια m. P. 22. ἀμμαστραχὼθ P. λέβητας m. P.

gressi sunt duces omnes Nabuchodonosor, fugitque Matthanias, qui et Sedecias, et qui cum illo erant noctu in hortum ejus, et voluerunt fugere, et insecuti a tergo Regis ceperunt eum Chaldaei, et totus exercitus ejus dissipatus est, et occidit filios ejus coram eo, et ipsum oculis privavit, et in Babylonem deduxit.

Mense vero quinto, die nono, qui decimus nonus est Nabuchodonosor, venit Nabuzardan Princeps coquorum Hierosolymam, et incendit templum Domini, quod steterat annis ccccxxv. domumque regiam Sedeciae, qui et Joacim, et omnes domos civitatis; et totum murum Hierosolymorum in circuitu exercitus Chaldaeorum, qui erant cum Nabuzardan, dejecit, et relictos in urbe et cadentes transtulit ad Regem Babylonis. Pauperes vero terrae Nabuzardan reliquit ad colendas vineas et agros. Et columnas aereas in templo Domini comminuerunt, et quicquid erat aeris acceperunt, secumque Babylonem deportarunt. Lebetes praeterea, amulas, psalteria, coronam, phialas, et creagras, omnisque generis vasa aerea in quibus sacrificabant, et rei divinae operabantur; hydrias quo-

σραχὼθ καὶ τὰς θυίσκας καὶ τοὺς κυάθους, ἃ ἦν χρυσᾶ καὶ ἃ ἦν ἀργυρᾶ, ἔλαβεν ὁ ἀρχιμάγειρος. καὶ οἱ στῦλοι δύο καὶ ἡ θάλασσα μία καὶ οἱ μόσχοι δώδεκα χαλκοῖ, οἳ ἦσαν ὑποκάτω τῆς θαλάσσης, ἃ ἐποίησεν βασιλεὺς Σολομῶν εἰς οἶκον κυρίου, οὐκ B ἦν σταθμὸς τοῦ χαλκοῦ αὐτῶν πάντων τῶν σκευῶν τούτων.

Καὶ οὗτος Σεδεκίας ὁ καὶ Ἰεχωνίας τὸ πονηρὸν ἐποίησεν ἐνώπιον κυρίου κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησαν οἱ πατέρες αὐτοῦ.

Τῷ αὐτῷ ια΄ ἔτει Σεδεκίου τῇ Σώρ, ὅπερ ἐστὶν Τύρος, ἐπιφανείσῃ τῇ Ἱερουσαλὴμ διὰ τὰ συμβάντα αὐτῇ ὑπὸ Ναβουχοδονόσορ καὶ Ναβουζάρδαν τοῦ ἀρχιμαγείρου αὐτοῦ προφητεύει κατ᾽ αὐτῆς Ἐζεκιὴλ δηλῶν ὅσα αὐτῇ κακὰ ἔσται καὶ ὡς εἰς λεωπετρίαν δοθήσεται καὶ ψυγμὸς σαγηνῶν ἔσται.

Ἐπὶ τούτου καὶ οἱ βασιλεῖς Ἰουδαίων ἐπαύσαντο αἰχμαλωτισθέντες ὑπὸ Ναβουχοδονόσορ, καὶ μηκέτι ἰσχύσαντες ἐδούλευ- C σαν Βαβυλωνίοις καὶ Μήδοις. παρέδωκε γὰρ κύριος ὁ θεὸς τὴν βασιλείαν τῆς γῆς εἰς χεῖρας Ἀσσυρίων καὶ Χαλδαίων καὶ Μήδων καὶ Περσῶν.

Μέχρι Ματθανίου τοῦ καὶ Σεδεκίου καταλήγουσιν οἱ ἐκ φυλῆς Ἰούδα βασιλεῖς, διαγενόμενοι ἐπὶ ὅλοις ἔτεσιν υοθ΄.

Τὰ ο΄ ἔτη τῆς αἰχμαλωσίας τῶν Ἰουδαίων τὰ προφητευθέντα ὑπὸ Ἱερεμίου τοῦ προφήτου, καθὼς ἡ δευτέρα τῶν Παραλει-

6. οὕτως P sola. 8. ἔτει ια΄ P. 9. Ναβουχοδονόσορος P. 10. αὐτοῦ om. P. 11. λεοπετρίαν m. P ex Ezech. XXVI. 4., γεωμετρίαν PV. 12. δοθήσεται om. P.

Anni a m. c. que et phialas et thymiateria, et urceos, et pelves, et candelabra, et libatoria, et mortariola seu thuribula, et cyathos: quae erant aurea, et quae erant argentea tulit Princeps cocorum. Et columnae duae, et mare unum, et vituli duodecim aenei sub mare, quae fecit Rex Solomon in domum Domini, non erat pondus aeris omnium horum vasorum.

Hic Sedecias, qui et Jechonias, malum fecit coram Domino, juxta omnia quae fecerant patres ejus.

Eodem anno XI. Sedeciae, Sor, seu Tyro, insultante urbi Hierusalem propter ea quae passa fuerat a Nabuchodonosor et Nabuzardan Principe coquorum, adversus illam prophetat Ezechiel, quaeque illi impendeant mala indicat, et ut in limpidissimam petram dabitur, et ut siccatio sagenarum erit.

4906. Illo regnante, desierunt Reges Judaeorum, facti a Nabuchodonosor captivi, viribusque destituti Babyloniis et Medis servierunt. Tradidit enim Dominus Deus regnum terrae in manus Assyriorum et Chaldaeorum, Persarum et Medorum.

Usque ad Matthaniam, seu Sedeciam, deficiunt Reges ex tribu Juda, cum perstitissent annis CCCCLXXIX.

LXX. ann. captivitatis Judaeorum, qui praedicti sunt ab Hieremia Propheta, quemadmodum secundus liber paralipomenôn, et Esdrae scri-

πομένων καὶ ἡ τοῦ Ἔσδρα διδάσκει γραφή, τὴν ἀρχὴν ἔχει μετὰ τὸ ια' ἔτος Ματθανίου τοῦ καὶ Σεδεκίου, καὶ συμπληροῦνται εἰς τὸ δεύτερον ἔτος Δαρείου τοῦ Ὑστάσπου βασιλέως Περσῶν.

ιβ'. D

Ἰουδαίων αἰχμαλωσίας καὶ ἀφανισμοῦ τοῦ ἐν Ἱεροσολύμοις νεώ.

Πρῶτον ἔτος ἀρχῆς ἀφανισμοῦ τοῦ νεὼ καὶ αἰχμαλωσίας
τοῦ Ἰουδαίων ἔθνους πλὴν ὀλίγων, οἳ καὶ εἰς Αἴγυπτον κατέβη-
σαν πρὸς Οὐαφρῆν βασιλέα Αἰγύπτου μετὰ τὰς εἰς αὐτοὺς γε-
νομένας μερικὰς αἰχμαλωσίας, καθ' ἣν ὁ τῶν Χαλδαίων καὶ Βα- V 110
βυλωνίων βασιλεὺς Ναβουχοδονόσορ ἐπαύσατο πολιορκήσας τὰ
Ἱεροσόλυμα καὶ τὸν Σεδεκίαν ἐκτυφλώσας αἰχμάλωτον ἔλαβεν. R 322
Ναβουζάρδαν δὲ ὁ ἀρχιμάγειρος μηνὶ πέμπτῳ δεκάτῃ τοῦ μηνὸς P 187
τόν τε νεὼ πυρπολεῖ, διαρκέσαντα ἀπὸ πρώτης οἰκοδομῆς Σολο-
μῶνος ἔτεσι υμβ'. συνᾴδει δὲ ἡμῖν ὁ Κλήμης καὶ αὐτὸς ἐν τῷ
πρώτῳ στρώματι, φάσκων ἐπὶ τῆς μδ' Ὀλυμπιάδος τὴν εἰς Βα-
βυλῶνα αἰχμαλωσίαν τοῦ Ἰουδαίων λαοῦ γενέσθαι, βασιλεύοντος
μὲν Αἰγυπτίων Οὐαφροῦ, ἄρχοντος δὲ Ἀθήνησι Φιλίππου· συ-
νάγεσθαί τε τὰ ο' ἔτη τῆς ἐρημίας τοῦ τόπου ἐπὶ τὸ δεύτερον ἔτος
Δαρείου τοῦ Ὑστάσπου. ταῦτα μὲν ὁ δηλωθεὶς ἀνήρ.

4. ιβ' om. RV. ib. κα' Ναβουχοδονόσωρ. α' ἔτος αἰχμαλωσίας m. R et m. V. 13. ὁ om. P. 15. καὶ ὁ αὐτὸς P. ibid. ἐν τῷ πρώτῳ] p. 395. 18. Οὐαφρίου V. ib. Φιλίππου] Conf. Euseb. p. 330. ed. Mai.

ptura docet, initium ducunt post Matthaniae, seu Sedeciae, annum XI. et complentur anno II. Darii, Hystaspis filii, Regis Persarum.

XII.

De Judaeorum captivitate, et excidio templi Hierosolymitani.

Primus annus incoepti excidii templi, et captivitatis gentis Judaeorum, paucis exceptis qui in Aegyptum ad Vafrem Aegypti Regem profecti sunt, postquam pars alia in captivitatem abducta est, quando Chaldaeorum et Babyloniorum Rex Nabuchodonosor obsidionem Hierosolymorum solvit, et Sedecia occoecato, hunc captivum abduxit. Nabuzardan vero Princeps coquorum mensis quinti die X. templum incendit, quod a prima Solomonis aedificatione annis CDXLII. perstiterat. Nobis ipsemet concinit Clemens lib. I. Stromatum, scribens, quadragesima quarta Olympiade abductam fuisse in civitatem Babylonis in captivitatem Judaeorum gentem, regnante apud Aegyptios Vafre, Philippo vero Athenis Archonte: confici porro LXX. annos vastationis loci anno II. Darii Hystaspis filii. Haec supra memoratus vir.

Ἐζεκιὴλ δὲ ὁ προφήτης τῷ Φαραὼ Οὐαφρῇ βασιλεῖ Αἰγύπτου προφητεύει ὁπόσα αὐτῷ συμβήσεται καὶ τῇ Αἰγύπτῳ, B *ἀνθ᾽ ὧν ὡς καλαμίνη ῥάβδος τεθλασμένη ἐγενήθη τῷ οἴκῳ Ἰσραήλ.*

Ὁ αὐτὸς δέ φησι περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀφανισμοῦ, Δωδεκάτῳ ἔτει αἰχμαλωσίας Ἐλιακεὶμ τοῦ καὶ Ἰωακεὶμ, ὅπερ ἐστὶ πρῶτον ἔτος ἀφανισμοῦ τοῦ ἐν Ἱεροσολύμοις νεώ.

Δεκάτῳ μηνὶ πέμπτῃ τοῦ μηνὸς ἦλθεν ὁ ἀνασωθεὶς ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ ἐν χώρᾳ Χαλδαίων, λέγων τῷ προφήτῃ Ἰεζεκιήλ, Ἑάλωκεν ἡ πόλις. χεὶρ δὲ κυρίου ἦν γενομένη ἐπὶ τὸν αὐτὸν προφήτην ἑσπέρας, πρὶν ἢ ἐλθεῖν τὸν ἀνασωθέντα, καὶ ἠνοίχθη τὸ στόμα αὐτοῦ πρωί, ὡς ἦλθεν πρὸς αὐτὸν ὁ ἀνασωθείς, καὶ ἀνοιχθέντος τοῦ στόματος αὐτοῦ οὐ συνεσχέθη ἔτι, καὶ μετὰ τοῦτό C *φησιν, Ἐγένετο λόγος κυρίου πρός με λέγων, Υἱὲ ἀνθρώπου, οἱ κατοικοῦντες τὰς ἠρημωμένας πόλεις ἐπὶ τῆς γῆς τοῦ Ἰσραὴλ λέγουσιν, Εἷς ἦν Ἀβραὰμ καὶ κατέσχε γῆν, καὶ ἡμεῖς πλείους ἐσμέν· ἡμῖν δέδοται εἰς κατάσχεσιν. διὰ τοῦτο εἰπὲ αὐτοῖς, Τάδε λέγει Ἀδωναεὶ κύριος, Ἐπειδὴ τοῦ αἵματος ἐσθίετε καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑμῶν ἤρατε πρὸς τὰ εἴδωλα ὑμῶν καὶ αἷμα ἐξεχέατε καὶ τὴν γῆν ἐκληρονομήσατε καὶ ἕκαστος τὴν γυναῖκα τοῦ πλησίον ἐμιάνατο, ζῶ ἐγώ, λέγει κύριος, εἰ μὴ οἱ ἐν ταῖς ἠρημωμέναις μαχαίρᾳ πεσοῦνται,*

1. *Ἰεζεκιὴλ* R. ib. *δὲ* om. P. 3. *καλάμιν ἡ* V, *καλάμη ἡ* P. 5. *δέ* om. P. 13. *οὐ* om. V. 15. *ἐρημωμένας* P. 16. *εἷς ἦν*] *εἰς ἣν* V. ib *Ἀβραὰμ κατέσχε γῆν* V, *καὶ κατέσχει γῆν Ἀβραὰμ* P. Conf. Ezech. XXXIII. 24. 17. *Ἀδωνάϊ* P. 19. *ἐξεχέετε* V. 21. *ἐρημωμέναις* PV. ib. *μαχαίραις* P.

Ezechiel Propheta Pharaoni Vafre Aegypti Regi praedicit quaecumque ipsi eventura sunt, et Aegypto, pro quibus quasi arundo virga confracta factus est domui Israel.

Idem praeterea scribit de hac eversione templi: Anno XII. captivitatis Eliacim, qui et Joacim dictus est, qui primus est eversionis annus templi Hierosolymitani.

Mense decimo, die quinto mensis, accessit quidam qui ex urbe Hierosolymitana evaserat, et in Chaldaeorum Regionem venerat, dicens Ezechieli Prophetae: *Capta est civitas.* Manus autem Domini facta fuerat ad ipsum Prophetam vespere antequam veniret qui evaserat, ejusque ore aperto, non se amplius continuit, et post haec dixit: *Factum est verbum Domini ad me, dicens: Fili hominis, qui habitant in ruinosis super humum Israel, aiunt, unus erat Abraham, et haereditate possedit terram, nos autem multi sumus, nobis data est terra in possessionem: idcirco dices ad eos, Haec dicit Dominus Deus, Quia in sanguine comeditis, et oculos vestros levatis ad immunditias vestras, et sanguinem funditis, et terram possidetis, et unusquisque uxorem proximi sui polluit. Vivo ego, dicit Dominus, quia qui in ruinosis, habitabant, gladio cadent,*

καὶ οἱ ἐν τῷ πεδίῳ βρωθήσονται ἀπὸ τῶν θηρίων τοῦ ἀγροῦ, καὶ ἐρημωθήσεται ὄρη τοῦ Ἰσραὴλ διὰ τὸ μὴ εἶναι διαπορευόμενον, D
καὶ γνώσονται ὅτι ἐγώ εἰμι κύριος.

Δανιὴλ ἐν Βαβυλῶνι προεφήτευεν. ἐκεῖσε δὲ καὶ Ἀνανίας καὶ Ἀζαρίας καὶ Μισαὴλ ἐγνωρίζοντο.

κβ'.

με' Ὀλυμπιάς. R 324

κγ'.

Τούτῳ τῷ κγ' ἔτει Ναβουχοδονόσορ καὶ τρίτῳ τῆς αἰχμαλωσίας ἀπῴκισε Ναβουζάρδαν πάλιν ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ Ἰουδαίους ψμε'. πᾶσαι δὲ ψυχαὶ Ἰουδαίων ἀπῳκίσθησαν ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ P 138
εἰς Βαβυλῶνα δ' καὶ χ'.

Μετὰ Ναβουχοδονόσορ διεδέξατο τὴν Χαλδαίων ἀρχὴν ὁ υἱὸς αὐτοῦ Εὐειλὰδ Μαροδὰχ ἔτη ζ'. ὁμοῦ ,δϡιε'.

α'.

Τούτῳ τῷ ἔτει ἐξέβαλεν Εὐειλὰδ Μαροδὰχ ὁ υἱὸς Ναβουχοδονόσορ Ἰωακεὶμ τὸν καὶ Ἰεχωνίαν ἐκ τῆς οἰκίας τῆς φυλακῆς ἧς ἐφυλάττετο, καὶ ἐλάλησεν αὐτῷ χρηστά, καὶ ἔδωκεν τὸν θρόνον V 111
αὐτοῦ ἐπάνω τῶν θρόνων τῶν βασιλέων τῶν μετ' αὐτοῦ ἐν Βαβυλῶνι, καὶ ἤλλαξε τὴν στολὴν τῆς φυλακῆς αὐτοῦ, καὶ ἤσθιεν

4. προεφήτευσεν P. ibid. δὲ] τε PV. 5. ἐγνωρίζετο P. 9. αἰχμαλωσίας β', γ' m. P. ib. κγ' om. P. 11. Ἰουδαίων om. P. 14. μαρωχάδ V. 18. ἔδωκεν] Immo ἔθηκεν.

et qui in campo a bestiis agri devorabuntur, et desolabuntur montes Israel, eo quod nullus sit qui per eos pertranseat, et scient quia ego sum Dominus. Anni a m. c.

Daniel Babylone prophetavit, ibidemque Ananias, Azarias et Misael clari habebantur.

XXII. 4907.

XLV. Olympias.

XXIII. 4912.

Hoc anno Nabuchodonosor, et tertio a captivitate, transtulit rursum Nabuzardan DCCXLV. Judaeos ex Hierusalem. Universum vero translati sunt ex Hierusalem in civitatem Babylonis animae IV. MDC.

Post Nabuchodonosor, Chaldaeorum principatum excepit filius ejus Euilad-Marodach, qui regnavit annos VII. Colliguntur anni IV. MDCCCCXV.

I.

Hoc anno Evilad-Marodach, filius Nabuchodonosor, eduxit Joacim, qui et Jechonias dictus, e carcere in quo custodiebatur, et locutus est illi benigne, et posuit thronum ejus super thronos Regum qui erant cum eo in Babylone, et mutavit vestes ejus quas habuerat in carcere, et com-

B ἄρτον διὰ παντὸς κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ πάσας τὰς ἡμέρας ἃς ἔζησεν, καὶ ἡ ταγὴ αὐτοῦ ταγὴ διὰ παντὸς ἐδίδοτο αὐτῷ παρὰ τοῦ βασιλέως Βαβυλῶνος ἐξ ἡμέρας εἰς ἡμέραν ἕως ἡμέρας ἧς ἀπέθανεν.

β', γ'.

μϛ' Ὀλυμπιάς.

δ', ε', ϛ', ζ'.

μζ' Ὀλυμπιάς.

Μετὰ Εὐειλὰδ Μαροδὰχ βασιλεύει Χαλδαίων ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Βαλτασὰρ ἔτη δ'. ὁμοῦ ,δῳιθ'.

C α', β', γ'.

κ' ἔτος προφητείας Ἰεζεκιὴλ καὶ λ' προφητείας Δανιὴλ ἐν Βαβυλῶνι.

δ'.

Βαλτάσαρ ὁ βασιλεὺς ἐποίησε δεῖπνον μέγα τοῖς μεγιστᾶσιν αὐτοῦ ἀνδράσι ,α. κατέναντι τῶν χιλίων πίνων Βαλτάσαρ εἶπεν ἐν τῇ γεύσει τοῦ οἴνου ἐξενεγκεῖν τὰ σκεύη τὰ χρυσᾶ καὶ τὰ ἀργυρᾶ, ἃ ἐξήνεγκε Ναβουχοδονόσορ ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἐκ τοῦ ναοῦ τοῦ ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ πινέτωσαν ἐν αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ μεγιστᾶνες αὐτοῦ καὶ αἱ παλλακαὶ αὐτοῦ καὶ αἱ παράκοιτοι αὐ-

7. δ'—ζ' ante μϛ' Ὀλυμπιὰς ponunt RV, transposuit P, sequuta m. R, qui Ὀλυμπιὰς μϛ' ε', ϛ', ζ', η', θ': quas litteras ponit etiam m. P. 8. αἰχμαλωσίας ι', ια', ιβ', ιγ', ιδ' m. P. 11. κ' ἔτος om. P. 14. 19. 259. 3. μεγαστᾶσιν — μεγαστᾶνες R.

edebat panem semper in conspectu ejus cunctis diebus vitae suae. Annonam quoque constituit ei sine intermissione, quae ei dabatur a Rege Babylonis.

II. III.

XLVI. Olympias.

IV. V. VI. VII.

XLVII. Olympias.

Post Evilad-Marodach, super Chaldaeos regnavit frater ejus Baltasar annos IV. Colliguntur anni IV. MDCCCCXIX.

I. II. III.

Prophetiae Ezechielis, et XXX. annus Prophetiae Danielis Babylone.

IV.

Baltasar fecit grande convivium optimatibus suis mille, et coram mille bibens Baltasar, praecepit jam temulentus, ut afferrentur vasa aurea et argentea quae asportaverat pater ejus de templo quod fuit in Hierusalem, ut biberent in eis Rex et optimates ejus, uxoresque ejus et concubinae. Tunc allata sunt vasa quae asportaverat de templo, quod

τοῦ. καὶ ἠνέχθησαν τὰ σκεύη τὰ χρυσᾶ καὶ τὰ ἀργυρᾶ, ἃ ἐξή- [D] νεγκεν ἐκ τοῦ ναοῦ τοῦ θεοῦ τοῦ ἐν Ἱερουσαλήμ. καὶ ἔπινον ἐν αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ μεγιστᾶνες αὐτοῦ καὶ αἱ παλλακαὶ αὐτοῦ καὶ αἱ παράκοιτοι αὐτοῦ ἔπινον οἶνον, καὶ ᾔνεσαν τοὺς θεοὺς [R 326] τοὺς χρυσοῦς καὶ ἀργυροῦς καὶ χαλκοῦς καὶ σιδηροῦς καὶ ξυλίνους καὶ λιθίνους, καὶ τὸν θεὸν τοῦ αἰῶνος οὐκ εὐλόγησαν τὸν ἔχοντα τὴν ἐξουσίαν τοῦ πνεύματος αὐτῶν. ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἐξῆλθον δάκτυλοι χειρὸς ἀνθρώπου καὶ ἔγραφον κατέναντι τῆς λαμπάδος ἐπὶ τοῦ κονιάματος τοῦ τοίχου τοῦ οἴκου τοῦ βασιλέως. καὶ ὁ βασιλεὺς ἐθεώρει τοὺς ἀστραγάλους τῆς χειρὸς τῆς γραφούσης. τότε τοῦ βασιλέως ἡ μορφὴ ἠλλοιώθη, καὶ οἱ διαλογισμοὶ αὐτοῦ συνετάρασσον αὐτόν, καὶ οἱ δεσμοὶ τῆς ὀσφύος αὐτοῦ δι- [P 139] ελύοντο καὶ τὰ γόνατα αὐτοῦ συνεκρούοντο.

Καὶ ἐβόησεν ὁ βασιλεὺς ἐν ἰσχύϊ τοῦ εἰσαγαγεῖν μάγους, Χαλδαίους, Γαζαρηνούς· καὶ ἀπεκρίθη ὁ βασιλεὺς καὶ εἶπε τοῖς σοφοῖς Βαβυλῶνος, Ὃς ἂν ἀναγνῷ τὴν γραφὴν ταύτην καὶ τὴν σύγκρισιν αὐτῆς γνωρίσῃ μοι, πορφύραν ἐνδύσεται, καὶ ὁ μανιάκης ὁ χρυσοῦς ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ, καὶ τρίτος ἐν τῇ βασιλείᾳ μου ἄρξει. καὶ εἰσεπορεύοντο πάντες οἱ σοφοὶ τοῦ βασιλέως, καὶ οὐκ ἠδύναντο τὴν γραφὴν ἀναγνῶναι οὐδὲ τὴν σύγκρισιν τῷ βασιλεῖ γνωρίσαι. καὶ ὁ βασιλεὺς Βαλτάσαρ ἐταράχθη, καὶ ἡ μορφὴ αὐτοῦ ἠλλοιώθη ἐπ' αὐτῷ, καὶ οἱ μεγιστᾶνες αὐτοῦ [B] συνεταράσσοντο. καὶ ἡ βασίλισσα εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ

2. τοῦ θεοῦ] θεοῦ P. 8. χειρὸς om. P.

fuerat in Hierusalem, et biberunt in eis Rex et optimates ejus, uxores et concubinae ejus. Bibebant vinum, et laudabant Deos suos aureos et argenteos, aereos, ferreos, ligneosque et lapideos, et non laudabant Deum saeculi qui habet potestatem spiritus eorum. In eadem hora apparuerunt digiti, quasi manus hominis scribentis contra candelabrum in superficie parietis aulae regiae. Et Rex aspiciebat articulos manus scribentis. Tunc facies Regis commutata est, et cogitationes ejus conturbabant eum: et compages renum ejus solvebantur, et genua ejus ad se invicem collidebantur.

Exclamavit itaque Rex fortiter, ut introducerent Magos, Chaldaeos et aruspices. Et proloquens Rex, ait sapientibus Babylonis: *Quicumque legerit scripturam hanc, et interpretationem ejus manifestam mihi fecerit, purpura vestietur, et torquem auream habebit in collo, et tertius in regno meo erit.* Tunc ingressi omnes sapientes Regis non potuerunt nec scripturam legere, nec interpretationem ejus indicare Regi. Unde Rex Baltasar satis conturbatus est, et vultus illius immutatus est: sed et optimates ejus turbabantur. Regina autem pro re quae acciderat Regi et optimatibus ejus, domum convivii ingressa est: et proloquens ait: *Rex,*

πότου, καὶ ἀπεκρίθη ἡ βασίλισσα καὶ εἶπεν, Βασιλεῦ, εἰς τοὺς αἰῶνας ζῆθι· μὴ ταρασσέτωσάν σε οἱ διαλογισμοί σου, καὶ ἡ μορφή σου μὴ ἀλλοιούσθω. ἔστιν ἀνὴρ ἐν τῇ βασιλείᾳ σου, ἐν ᾧ πνεῦμα θεοῦ ἅγιον, καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ πατρός σου γρηγόρησις καὶ σύνεσις ηὑρέθη ἐν αὐτῷ· καὶ ὁ βασιλεὺς Ναβουχοδονόσορ ὁ πατήρ σου ἄρχοντα ἐπαοιδῶν, μάγων, Χαλδαίων, Γα- V 112 *ζαρηνῶν κατέστησεν αὐτόν, ὅτι πνεῦμα περισσὸν ἐν αὐτῷ καὶ φρόνησις καὶ σύνεσις, συγκρίνων ἐνύπνια καὶ ἀναγγέλλων κρυπτό-* C *μενα καὶ λύων συνδέσμους Δανιήλ, καὶ ὁ βασιλεὺς ἐπέθηκεν αὐτῷ ὄνομα Βαλτάσαρ. νῦν οὖν κληθήτω, καὶ τὴν σύγκρισιν ἀναγγελεῖ σοι. τότε Δανιὴλ εἰσήχθη κατ' ἐνώπιον τοῦ βασιλέως. καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῷ Δανιήλ, Σὺ εἶ Δανιὴλ ὁ ἀπὸ τῶν υἱῶν τῆς αἰχμαλωσίας τῆς Ἰουδαίας ὃς ἤγαγεν ὁ βασιλεὺς ὁ πατήρ μου; καὶ εἶπεν, Ναί, βασιλεῦ. Ἤκουσα περὶ σοῦ ὅτι πνεῦμα θεοῦ ἐν σοὶ καὶ γρηγόρησις καὶ σύνεσις καὶ σοφία περισσὴ ηὑρέ-* R 328 *θη ἐν σοί, καὶ νῦν εἰσῆλθον ἐνώπιόν μου οἱ σοφοί, μάγοι, Χαλδαῖοι, Γαζαρηνοί, ἵνα τὴν γραφὴν ταύτην ἀναγνῶσι καὶ τὴν σύγκρισιν αὐτῆς γνωρίσωσί μοι· καὶ οὐκ ἠδυνήθησαν ἀπαγγεῖλαί* D *μοι. καὶ ἐγὼ ἤκουσα περὶ σοῦ ὅτι δύνασαι κρίματα συγκρῖναι. νῦν οὖν ἐὰν δυνηθῇς τὴν γραφὴν ἀναγνῶναι καὶ τὴν σύγκρισιν αὐτῆς γνωρίσαι μοι, πορφύραν ἐνδύσῃ, καὶ ὁ μανιάκης ὁ χρυσοῦς ἐπὶ τὸν τράχηλόν σου, καὶ τρίτος ἐν τῇ βασιλείᾳ μου ἄρ-*

1. *βασιλεῦ* om P. 6. *ἐπ' ἀοιδῶν* PV. 6. *κρυπτόμενα* m. R, *κρατούμενα* PV. 11. *κατ' ἐνώπιον*] *ἐνώπιον* P. 14. *ναί, βασιλεῦ*] *ὁ βασιλεύς* P. 18. *καὶ* om. P.

in aeternum vive: non te conturbent cogitationes tuae, neque facies tua immutetur. Est vir in regno tuo, qui spiritum Deorum sanctorum habet in se: et in diebus patris tui scientia et sapientia inventae sunt in eo. Nam et Rex Nabuchodonosor pater tuus Principem Magorum, incantatorum, Chaldaeorum, et Aruspicum constituit eum, pater, inquam, tuus, o Rex, quia spiritus amplior et prudentia, intelligentiaque et interpretatio somniorum, et ostensio secretorum, ac solutio ligatorum inventae sunt in eo, hoc est in Daniele, cui Rex nomen posuit Balthasar. Nunc itaque Daniel vocetur, et interpretationem narrabit. Igitur introductus est Daniel coram Rege: ad quem praefatus Rex ait: *Tu es Daniel de filiis captivitatis Juda, quem adduxerat pater meus Rex de Judaea? audivi de te quoniam spiritum Deorum habeas, et scientia intelligentiaque ac sapientia ampliores inventae sunt in te. Et nunc introgressi sunt in conspectu meo sapientes magi, ut scripturam hanc legerent, et interpretationem ejus indicarent mihi, et nequiverunt sensum hujus sermonis edicere. Porro ego audivi de te quod possis obscura interpretari, et ligata dissolvere: si ergo vales scripturam legere, et interpretationem ejus indicare mihi, purpura vestieris, et torquem auream circa collum tuum habebis, et tertius in regno meo Princeps eris.* Ad quae respondens Daniel, ait coram Rege:

ξεις. τότε ἀπεκρίθη Δανιὴλ καὶ εἶπεν ἐνώπιον τοῦ βασιλέως, Τὰ δόματά σου σοὶ ἔστω καὶ τὴν δωρεὰν τῆς οἰκίας σου ἑτέρῳ δός· ἐγὼ δὲ τὴν γραφὴν ἀναγνώσομαι τῷ βασιλεῖ καὶ τὴν σύγκρισιν αὐτῆς γνωρίσω σοι. βασιλεῦ, ὁ θεὸς ὁ ὕψιστος τὴν βασιλείαν καὶ τὴν μεγαλωσύνην καὶ τὴν δόξαν ἔδωκεν Ναβουχοδονόσορ τῷ πατρί σου. καὶ ἀπὸ τῆς μεγαλωσύνης ἧς ἔδωκεν αὐτῷ P 140 πάντες οἱ λαοί, φυλαί, γλῶσσαι ἦσαν τρέμοντες καὶ φοβούμενοι ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ. οὓς ἠβούλετο αὐτὸς ἀνῄρει καὶ οὓς ἠβούλετο αὐτὸς ἔτυπτεν καὶ οὓς ἠβούλετο αὐτὸς ὕψου καὶ οὓς ἠβούλετο αὐτὸς ἐταπείνου. καὶ ὅτε ὑψώθη ἡ καρδία αὐτοῦ καὶ τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἐκραταιώθη τοῦ ὑπερηφανεύεσθαι, κατηνέχθη ἀπὸ τοῦ θρόνου τῆς βασιλείας, καὶ ἡ τιμὴ ἀφῃρέθη ἀπ᾽ αὐτοῦ, καὶ ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων ἐξεδιώχθη, καὶ ἡ καρδία αὐτοῦ μετὰ τῶν θηρίων ἐδόθη καὶ μετὰ ὀνάγρων ἡ κατοικία αὐτοῦ, καὶ χόρτον ὡς βοῦν ἐψώμιζον αὐτόν, καὶ ἀπὸ τῆς δρόσου τοῦ οὐρανοῦ τὸ σῶμα αὐτοῦ ἐβάφη ἕως οὗ ἔγνω ὅτι κυριεύει ὁ ὕψιστος τῆς βασιλείας τῶν αἰώνων καὶ ᾧ ἐὰν δόξῃ δώσει αὐτήν. B καὶ σὺ οὖν ὁ υἱὸς αὐτοῦ Βαλτάσαρ οὐκ ἐποίησας τὴν καρδίαν σου κατ᾽ ἐνώπιον τοῦ θεοῦ, οὐ πάντα ταῦτα ἔγνως, καὶ ἐπὶ τὸν κύριον θεὸν τοῦ οὐρανοῦ ὑψώθης καὶ τὰ σκεύη τοῦ οἴκου αὐτοῦ ἤνεγκας ἐνώπιόν σου καὶ σὺ καὶ οἱ μεγιστᾶνές σου καὶ αἱ παλλακαί σου καὶ αἱ παράκοιτοί σου οἶνον ἔπιναν ἐν αὐτοῖς, καὶ τοὺς θεοὺς τοὺς χρυσοῦς καὶ ἀργυροῦς καὶ χαλκοῦς καὶ σιδηροῦς

8. αὐτὸς ἀνῄρει] ἀνῄρει P. 17. αἰώνων ἀνθρώπων P, ἀνθρώπων Daniel V. 20. 20. κύριον om. P. ib. ὑψωθεὶς P. 21. αἱ om. P. 22. ἔπιναν] Conferendum ἐγκατέλειπας p. 263. 12.

Munera tua sint tibi, et dona domus tuae alteri da: scripturam autem legam tibi, Rex, et interpretationem ejus ostendam tibi. O Rex, Deus altissimus Regnum et magnificentiam, gloriam et honorem dedit Nabuchodonosor patri tuo, et propter magnificentiam quam dederat ei, universi populi, tribus, et linguae tremebant, et metuebant eum. Quos volebat interficiebat, et quos volebat percutiebat, et quos volebat exaltabat, et quos volebat humiliabat. Quando autem elevatum est cor ejus, et spiritus illius obfirmatus est ad superbiam, depositus est de solio regni sui, et gloria ejus ablata est, et a filiis hominum ejectus est, sed et cor ejus cum bestiis positum est, et cum onagris erat habitatio ejus, foenum quoque ut bos comedebat, et rore coeli corpus ejus infectum est, donec cognosceret quod potestatem haberet altissimus in regno hominum, et quaecunque voluerit suscitabit super illud. Tu quoque filius ejus Baltasar, non humiliasti cor tuum, cum scires haec omnia: sed adversum dominatorem coeli elevatus es, et vasa domus ejus allata sunt coram te, et tu, et optimates tui, et uxores tuae, et concubinae tuae vinum bibistis in eis. Deos quoque aureos et argenteos et aereos, ferreos, ligneosque et lapideos,

καὶ ξυλίνους καὶ λιθίνους, οἳ οὐ βλέπουσι καὶ οὐκ ἀκούουσι καὶ οὐ γινώσκουσιν, ᾔνεσας. καὶ τὸν θεὸν τοῦ οὐρανοῦ, οὗ ἡ πνοή σου ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ καὶ πᾶσαι αἱ ὁδοί σου, αὐτὸν οὐκ ἐδόξασας.
C διὰ τοῦτο ἐκ προσώπου αὐτοῦ ἀπεστάλη ἀστράγαλος χειρός, καὶ τὴν γραφὴν ταύτην ἐνέταξεν. καὶ αὕτη ἡ γραφὴ ἡ ἐντεταγμένη,
R 330 Μανῆ, Θεκέλ, Φαρές. τοῦτο τὸ σύγκριμα τοῦ ῥήματος· Μανῆ ἐμέτρησεν ὁ θεὸς τὴν βασιλείαν σου καὶ ἐπλήρωσεν αὐτήν, Θεκὲλ κατεστάθη ἐν ζυγῷ, καὶ ηὑρέθη ὑστεροῦσα, Φαρὲς διῄρηται ἡ βασιλεία σου, καὶ ἐδόθη Μήδοις καὶ Πέρσαις. καὶ εἶπεν Βαλτάσαρ, καὶ ἐνέδυσαν τὸν Δανιὴλ πορφύραν καὶ τὸν μανιάκην τὸν χρυσοῦν περιέθηκαν περὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ ἐκήρυξεν περὶ αὐτοῦ εἶναι αὐτὸν ἄρχοντα τρίτον ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ. ἐν
V 113 ταύτῃ τῇ νυκτὶ ἀνῃρέθη Βαλτάσαρ ὁ Χαλδαῖος καὶ Δαρεῖος ὁ Μῆδος παρέλαβε τὴν βασιλείαν.

D μη' Ὀλυμπιάς.

Μετὰ Βαλτάσαρ βασιλεὺς Χαλδαίων Δαρεῖος ὁ Μῆδος ἔτη γ'. ὁμοῦ ,δϡκβ'.

α'.

Οὗτος Δαρεῖος κατέστησεν ἐπὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ σατράπας ρκ', καὶ τούτων ἐπάνω τακτικοὺς γ', ὧν εἷς ἐτύγχανε Δανιὴλ ὁ προφήτης. συσκευῇ δὲ καὶ διαβολῇ τῶν αὐτῶν σατραπῶν καὶ

1. καὶ οὐκ ἀκούουσι om. P. 12. περὶ] τὰ περὶ P. 19. αἰχμαλωσίας ια' m. P.

Anni a m. c. *qui non vident, neque audiunt, neque sentiunt, laudasti: porro Deum qui habet flatum tuum in manu sua, et omnes vias tuas, non glorificasti. idcirco ab eo missus est articulus manus qui scripsit hoc quod exaratum est. Haec autem scriptura, quae digesta est, Mane, Tecel, Phares, et haec est interpretatio sermonis: Mane: numeravit Deus regnum tuum, et complevit illud. Thecel, appensus es in statera, et inventus es minus habens. Phares, divisum est regnum tuum, et datum est Medis et Persis.* Tunc jubente Rege indutus est Daniel purpura, et circumdata est torques aurea collo ejus, et praedicatum est de eo quod haberet potestatem tertius in regno suo. Eadem nocte interfectus est Baltasar Rex Chaldaeus, et Darius Medus successit in regnum.

XLVIII. Olympias.

Post Baltasar, regnavit super Chaldaeos Darius Medus annos III. Colliguntur anni IV. MDCCCCXXII.

4920. I.

Hic Darius constituit in Regno suo Satrapas CXX. quibus praefecit III. Principes, quorum unus erat Daniel Propheta. Insidiis autem et calumniis Satraparum et Principum fidem adhibens Darius, Danielem con-

ταχτικῶν πεισθεὶς ὁ Δαρεῖος ἔβαλε τὸν Δανιὴλ εἰς λάκκον λεόντων, καὶ οὐκ ἐφθάρη, διὰ τὴν εἰς τὸν Θεὸν μετὰ πεποιθήσεως προσκύνησιν αὐτοῦ. καὶ εἶπεν ἄγγελος κυρίου τῷ Ἀμβακούμ, P 141 *Ἀπένεγκαι τὸ ἄριστον ὃ ἔχεις εἰς Βαβυλῶνα τῷ Δανιὴλ εἰς τὸν λάκκον τῶν λεόντων. καὶ εἶπεν Ἀμβακούμ, Κύριε, Βαβυλῶνα οὐχ ἑώρακα, καὶ τὸν λάκκον οὐ γινώσκω [ποῦ ἔστιν]. καὶ ἐπελάβετο ὁ ἄγγελος κυρίου τῆς κορυφῆς αὐτοῦ, καὶ βαστάσας τῆς κόμης τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ ἔθηκεν αὐτὸν εἰς Βαβυλῶνα ἐπάνω τοῦ λάκκου ἐν τῷ ῥοίζῳ τοῦ πνεύματος αὐτοῦ. καὶ ἐβόησεν Ἀμβακοὺμ λέγων, Δανιὴλ Δανιήλ, λάβε τὸ ἄριστον ὅ ἀπέστειλέν σοι ὁ θεός. εἶπε δὲ Δανιήλ, Ἐμνήσθης γάρ μου, ὁ θεός, καὶ οὐκ ἐγκατέλειπας τοὺς ἀγαπῶντάς σε. καὶ ἀναστὰς Δανιὴλ ἔφαγεν. ὁ δὲ ἄγγελος τοῦ θεοῦ ἀπεκατέστησε τὸν Ἀμβακοὺμ παραχρῆμα ἐπὶ τὸν τόπον αὐτοῦ.*

Τῷ αὐτῷ πρώτῳ ἔτει ἐνύπνιον εἶδεν Δανιήλ, ὃς ἐπεκλήθη B *Βαλτάσαρ, τὸ τῶν τεσσάρων θηρίων, λεαίνης, ἄρκου, παρδάλεως, καὶ ἑτέρου ζώου τούτων φοβερωτέρου καὶ ἰσχυροτέρου περισσῶς, ἅτινά εἰσι τέσσαρες βασιλεῖαι ἐξαιρούμεναι ἀπὸ τῆς γῆς.*

Ἐν τῷ αὐτῷ δὲ ἔτει καὶ τὸν παλαιὸν τῶν ἡμερῶν εἶδεν, ἕως οὗ θρόνοι ἐτέθησαν, καὶ ἐπὶ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ, ὡς υἱὸς R 332 *ἀνθρώπου ἐρχόμενος ἦν, καὶ ἕως τοῦ παλαιοῦ τῶν ἡμερῶν ἔφθασεν, καὶ αὐτῷ ἐδόθη ἡ ἀρχὴ καὶ ἡ τιμὴ καὶ ἡ βασιλεία, καὶ πάντες λαοί,*

6. *οὐκ* V. *ibid.* *ποῦ ἔστιν* om. V. 10. *λέγων* om. P. 12. *ἐγκατέλειπες* P. *ib.* *ἀγαπῶντας*] *ἐκζητοῦντας* P. 16. *ἄρκτου* P. 19. *ἔτει* om. V. 20. *ὡς*] *ὡσεὶ* P.

jecit in lacum leonum, neque absumptus est, eo quod Deum cum spe adoravit. Dixitque Angelus Domini Abacuc: *Defer prandium quod habes Babylonem Danieli in lacum leonum.* Et dixit Abacuc: *Domine, Babylonem non vidi, et nescio ubi est lacus.* Tum Angelus vertice ejus arrepto, portavit eum capillis capitis sui, posuitque in Babylonem supra lacum in impetu spiritus sui. Et clamavit Abacuc: *Daniel, Daniel, accipe prandium, quod misit tibi Deus.* Et dixit Daniel: *Recordatus es mei, Deus, et non reliquisti exquirentes te.* Et surgens Daniel, comedit. Angelus autem Dei statim restituit Abacuc in locum suum.

Eodem primo anno, visa sunt in somnis a Daniele, qui dictus est Baltasar, quatuor animalia, leaena, ursus, pardalis, et alterum his omnibus terribilius, longeque fortius, quibus designabantur praecipua regna terrae.

Eodem anno vidit antiquum dierum, donec throni positi sunt, et in nubibus coeli tanquam filius hominis veniens erat, et usque ad antiquum dierum pervenit; et ipsi datus est principatus, et honos, et regnum, et omnes populi, tribus, et linguae servient ei: et potestas ejus potestas in aeternum, quae non transibit, et regnum ejus non corrumpetur.

φυλαί, γλῶσσαι αὐτῷ δουλεύσουσι, καὶ ἡ ἐξουσία αὐτοῦ ἐξουσία αἰώνιος, ἥτις οὐ παρελεύσεται οὐδὲ διαφθαρήσεται.

C *Τίς δ' ἂν εἴη ὁ κατὰ σάρκα φανεὶς τῷ γένει τῶν ἀνθρώπων; θεὸς λόγος, ὁ πρὸ αἰώνων γεννηθεὶς θεός.*

β', γ'.

Τρίτῳ ἔτει Δαρείου ὅρασιν εἶδε Δανιὴλ ἐν Σούσοις τῇ βάρει, ἥτις ἐστὶν ἐν χώρᾳ Αἰλὰμ Βαβυλῶνος, κριὸν κερατίζοντα κατὰ θάλασσαν καὶ βοῤῥᾶν καὶ νότον, ὡς πάντα τὰ θηρία μὴ ἵστασθαι ἐνώπιον αὐτοῦ καὶ μετ' αὐτοῦ. τράγον ὁρῶ ἀπὸ λιβὸς ἐρχόμενον ἐπὶ πρόσωπον πάσης τῆς γῆς, ὃς συνέτριψε τὸν κριὸν καὶ τὰ κέρατα αὐτοῦ, ὅπερ ἐστὶν βασιλεία Ῥωμαίων τὴν πρὸ αὐτῆς βασιλείαν καὶ τὸ σπέρμα αὐτῆς συντρίψει.

D *Μετὰ Δαρεῖον τὸν Μῆδον ἐβασίλευσεν Δαρεῖος υἱὸς Ἀσσουήρου ἀπὸ τοῦ σπέρματος Μήδων ἔτη ιγ'. ὁμοῦ ἔτη ,δϠλε'.*

Τινές φασι τουτονὶ τὸν Δαρεῖον καὶ Ἀστυάγην ἐπικεκλῆσθαι.

α'.

ξ' ἔτος προφητείας Ἱερεμίου ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ.

V 114 *μθ' Ὀλυμπιάς.*

β'.

ξα' ἔτος προφητείας Ἱερεμίου ἐν τῇ Αἰγύπτῳ.

1. *δουλεύσωσι* P. 3. *ὁ* om. P. 6. *αἰχμαλωσίας ιϛ', ιζ'* m. P. 9. *καὶ μετ' αὐτοῦ* om. P. 11. *βασιλείας Ῥ.* P. 14. *ἔτη* alterum om. P. 15. *αἰχμαλωσίας ιη'* m. P. *ib. τουτονὶ* V, *τοῦτον* P. 17. *ιθ', κ', κα', κβ', κγ', κδ', κε', κϛ', κζ', κη', κθ'* m. P. 20. *ξ'* P. *ibid. τῇ* om. P.

Anni a m. c. Quis autem hic qui humano generi secundum carnem apparuit? Deus Verbum, qui ante saecula natus est Deus.

4921. II. III.

Anno III. Darii, visionem vidit Daniel in Susis castro, quod est in regione Aelam Babylonis: arietem cornibus ventilantem contra mare, et Aquilonem, et austrum, et omnes bestiae non poterant resistere ei. *Video hircum venientem ab occidente super faciem totius terrae, qui contrivit arietem, et cornua ejus,* (id est, regni quod Imperium Romanorum praecedet) *ejusque semen conteret.*

Post Darium Medum regnavit Darius, filius Assueri, ex stirpe Medorum, annos XIII. Colliguntur anni IV. MDCCCCXXXV.

Quidam aiunt Darium hunc Astyagem etiam fuisse cognominatum.

I.

Annus LX. Prophetiae Hieremiae in Judaea.

XLIX. Olympias.

II.

γ', δ', ε'. P 142

ν' Ὀλυμπιάς.

ϛ', ζ', η', θ'.

να' Ὀλυμπιάς.

ι', ια', ιβ'.

Ἐργασίας μάταιον αὐτὸ εἶναι. ἔτι δὲ καὶ τὸν δράκοντα ἀνεῖλεν ὃν ἔσεβον Βαβυλώνιοι, δι' ἣν αἰτίαν ἔκδοτον αὐτὸν αἰτησάμενοι ἔβαλλον εἰς λάκκον λεόντων. ἐκ προνοίας δὲ θεοῦ δι' Ἀμβακοὺμ τραφεὶς ἑπτὰ ἡμέρας σῶος ἀνήχθη, καὶ ἀντ' αὐτοῦ οἱ R 334
ὑπεναντίοι αὐτοῦ βληθέντες παρὰ τοῦ αὐτοῦ βασιλέως εἰς τὸν λάκ- B
κον τῶν λεόντων παραχρῆμα ἐβρώθησαν.

ιγ'.

Κῦρος τὸν Ἀστυάγην καθελὼν τὴν Μήδων καθεῖλεν βασιλείαν, γεγονυῖαν ἐν ἔτεσι σνθ', ἥτις συνεκρίθη μετὰ τῆς βασιλείας Βαβυλωνίων ἡ χρυσῆ κεφαλὴ τῆς εἰκόνος ἧς εἶδεν Ναβουχοδονόσορ.

νβ' Ὀλυμπιάς.

Περσῶν ἐβασίλευσεν πρῶτος Κῦρος ὁ Πέρσης ἔτη λ'.

ὁμοῦ ͵δϡξε'.

6. αὐτὸ] ἴσως αὐτῷ m. R. 7. ἐσέβοντο P. 12. αἰχμαλωσίας λ' m. P. 14. ἥτινι P sola.

LX. annus Prophetiae in Aegypto. Anni a m. c.

III. IV. V.

L. Olympias.

VI. VII. VIII. IX.

LI. Olympias.

X. XI. XII.

Frustraneum esse quicquid contra Dei decretum agitur, id vel etiam docet. Sublato enim (a Daniele) dracone quem adorabant Babylonii, illum cum sibi dedi ii postulassent, in leonum lacum immiserunt. Sed Dei providentia per Abacuc septem dies pastus salvus est extractus, illiusque loco ejus adversarii ab eodem Rege in lacum leonum projecti, statimque absumpti sunt.

XIII. 4935.

Cyrus, Astyage sublato, Medorum regnum delevit, cum perstitisset annos CCLIX. quod quidem comparatum est una cum Babyloniae regno, capiti aureo statuae quam vidit Nabuchodonosor.

LII. Olympias.

Persis primus imperavit Cyrus Persa ann. XXX. Colliguntur anni IV. MDCCCCLXV.

C α′.

Κῦρος ἀνῆκε τὴν αἰχμαλωσίαν τοῦ Ἰουδαίων ἔθνους πορεύεσθαι εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα· καθ᾽ ὃν ἐπανελθόντες ἀπὸ Βαβυλῶνος ἀμφὶ τὰς πέντε μυριάδας Ἰουδαίων τὸ θυσιαστήριον ἤγειραν καὶ θεμελίους κατεβάλοντο τοῦ ἱεροῦ. τῶν δὲ περιοίκων ἐθνῶν ἐπισχόντων, διέμεινεν τὸ ἔργον ἀτελὲς μέχρι δευτέρου ἔτους Δαρείου τοῦ Ὑστάσπου βασιλέως Περσῶν, μόνου τοῦ θυσιαστηρίου συνεστῶτος, ἐπειδὴ ἡ προφητεία μέμνηται Δαρείου καὶ τῶν τριῶν προφητῶν, Ἀγγαίου καὶ Ζαχαρίου καὶ Μαλαχίου τοῦ καὶ ἀγγέλου προφητευόντων.

Προεφήτευον ἐν Περσίδι Δανιὴλ καὶ Ἰεζεκιήλ· ἐν δὲ τῇ Ἰου-
D δαίᾳ Ἀμβακούμ, Ἀγγαῖος καὶ Ζαχαρίας· καθ᾽ οὓς ἐν Περσίδι Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ἰωσεδὲκ ἱερεὺς ἐγνωρίζετο, καὶ Ζοροβάβελ ὁ τοῦ Σαλαθιήλ, βασιλικοῦ γένους ὤν, οἱ καὶ ἡγήσαντο τῆς ἀπὸ Βαβυλῶνος ἐπανόδου. τῷ Δανιὴλ ἐν τῷ αὐτῷ πρώτῳ ἔτει Κύρου λόγος ἀπεκαλύφθη ἐν ἡμέρᾳ εἰκοστῇ τετάρτῃ τοῦ πρώτου μηνὸς ὄντι ἐν τῷ Τίγρι ποταμῷ τὰ περὶ τῶν πέντε βασιλέων τῶν ἔτι ἀναστησομένων καὶ τὰ περὶ τῆς παντελοῦς ἐρημώσεως Ἱερουσαλὴμ καὶ τοῦ θυμιάματος καὶ τοῦ χρίσματος τοῦ ἐν αὐτῇ καὶ τὰ περὶ τῆς τῶν ἐθνῶν κλήσεως· ἐν ᾧ ἔτει Δανιὴλ ἐκοιμήθη προφητεύσας ἔτη ν′.

P 143 β′, γ′, δ′.

2. τοῦ] τῶν PV. 4. ἤγειρον P. 5. κατέβαλον τὸ PV. 8. ἐκεὶ δὲ ἡ P. 11. δὲ om. R. 15. τῷ Δανιὴλ v. 17. ante ὄντι ponit P sola. 22. αἰχμαλωσίας λβ′, λγ′, λδ′, λε′, λϛ′, λζ′, λη′, λθ′, μ′ m. P.

I.

Cyrus potestatem dedit universis captivis ex gente Judaeorum Hierosolyma revertendi: qua tempestate circiter L. millia Babylone egressi, sanctuarium instaurarunt, et templi fundamenta jecerunt. Sed vicinis gentibus Judaeos incursantibus, imperfectum opus mansit usque ad annum II. Darii, Hystaspis filii, Persarum Regis, solo stante sanctuario: siquidem Prophetia Darii meminit, et trium Prophetarum, Aggaei, Zachariae, et Malachiae, qui et Angelus dictus est, idipsum prophetantium.

Prophetarunt in Perside Daniel et Ezechiel: in Judaea Abacuc, Aggaeus, et Zacharias: quorum tempestate Jesus filius Josedec Sacerdos claruit, et Zorobabel, filius Salathiel, qui ex regio erat genere, quique reversionis ex Babylone duces fuere.

Danieli, hoc ipso primo anno Cyri, sermo revelatus est die XXIV. primi mensis, cum ad Tigrim fluvium esset, de quinque Regibus adhuc secuturis, et de omnimoda destructione Hierusalem, et incensi ac unctionis in ea, et de vocatione gentium: quo quidem anno Daniel obdormivit, cum prophetasset annos L.

II. III. IV.

νγʹ Ὀλυμπιάς.

εʹ, ϛʹ, ζʹ.

Σιμωνίδης ἐγνωρίζετο.

ηʹ. V 115

Χίλων ὁ τῶν ἑπτὰ σοφῶν ἔφορος ἐν Λακεδαίμονι αʹ ἐγένετο.

νδʹ Ὀλυμπιάς. R 336

θʹ.

Πυθαγόρας φυσικὸς φιλόσοφος ἐγνωρίζετο.

ιʹ. B

Ξενοφάνης Κολοφῶνος ἐγνωρίζετο.

5. *Χείλων* V. *ib. Λακεδαίμονι αʹ*] *Λακεδαιμόνια* V, *Λακεδαιμωνίᾳ* P. Vitium repetiit Scaliger verba haec in Eusebium suum conferens p. 162., quamvis Animadv. ad illum p. 72. n. MCCLVII. locum Diogenis de Chilone III. 1. *γέγονε δὲ ἔφορος κατὰ τὴν πεντηκοστὴν ἕκτην* (*πέμπτην* restituit Casaubonus, confirmantibus libris duobus) *Ὀλυμπιάδα, Παμφίλη δέ φησι κατὰ τὴν ἕκτην, καὶ πρῶτον ἔφορον γενέσθαι ἐπὶ Εὐθυδήμου, ὥς φησι Σωσικράτης*, recte sic accepisset ut primus omnium ephorus Chilo factus diceretur, non, ut Menagius, princeps collegii ephororum. Caeterum quum numerus αʹ etiam in Hieronymi et Armenia Eusebii interpretatione desit, Chronicon Paschale autem non aliunde haec quam ab Eusebio petiverit, credibile mihi est vitiosum *Λακεδαιμονίᾳ* iam apud Eusebium comparuisse, quemadmodum, ut hoc exemplo utar, unum idemque mendum imposuit Hieronymo p. 76., interpreti Armenio p. 283. ed. Med. et Syncello p. 153. D: quorum duo priores: *Hercules cognomento Desanaus in Phoenice clarus habetur*, et: *Hercules in Phoenicia cognoscebatur Desandas dictus;* mendi autem originem patefacit Syncellus, *Ἡρακλέα τινές φασιν ἐν Φοινίκῃ γνωρίζεσθΑΙ ΔΙσάνδαν ἐπιλεγόμενον*, id est *γνωρίζεσθαι Σάνδαν;* quo de Herculis cognomine testimonia quae exstabant collegit Wesselingius ad Hieroclem p. 710. praeter nuper editum Ioannis Laurentii de magistr. Rom. p. 268., ubi *Σανδάν* scriptum. 6. *αἰχμαλ. μαʹ, μβʹ, μγʹ, μδʹ, μεʹ* m. R. 7. θʹ ante ιʹ ante v. 9. ponit P. 10. *Ξενοφῶν* V: „*al. Ξενοφῶν*" m. R. *ib. Κολοφώνος* V, qui eodem accentu scribere solet *Σολομώνος*, ὁ *Κολοφώνιος* P. Conf. praef. nostram ad Ioan. Antioch. p. VII. VIII.

LIII. Olympias.

V. VI. VII.

Simonides agnoscebatur.

VIII.

Chilon unus e VII. sapientibus Ephorus erat Lacedaemone.

LIV. Olympias.

Pythagoras Philosophus Physicus florebat.

IX. X.

Xenophanes Colophonius agnoscebatur.

ια', ιβ'.

νε' Ὀλυμπιάς.

ιγ'.

Κροῖσος ἐπὶ Κῦρον ἐστράτευσεν.

ιδ', ιε'.

Κῦρος τὴν Λυδῶν βασιλείαν καθεῖλεν καὶ Κροῖσον αἰχμαλώτισεν. ὁ δὲ αὐτὸς καὶ ἄλλας βασιλείας περιεῖλεν Ἀσίας, Κα-
C ρίας, Λυκίας, Ἰνδῶν πρὸς βοῤῥᾶν καὶ Σακῶν καὶ Σκυθῶν.

ις'.

Θαλῆς ὁ Ἐξαμύου Μιλήσιος πρῶτος φυσικὸς φιλόσοφος ἀπέθανεν ζήσας ἔτη ϟα'.

νς' Ὀλυμπιάς.

ιζ', ιη', ιθ'.

Συνάγεται ὁ πᾶς χρόνος τῆς αἰχμαλωσίας τῶν ο' ἐτῶν τοῦ Ἰουδαίων ἔθνους, ἀριθμούμενος κατὰ μέν τινας ἀπὸ τρίτου ἔτους τῆς
D βασιλείας Ἐλιακεὶμ τοῦ καὶ Ἰωακεὶμ ἐπὶ τὸ θ' καὶ δέκατον ἔτος Κύρου τοῦ Περσῶν βασιλέως, κατὰ δὲ ἑτέρους ἀπὸ ἀρχῆς τῆς Ἱερεμίου προφητείας, ἣ γέγονε κατὰ τὸ ιγ' ἔτος Ἰωσίου τοῦ τῶν Ἰουδαίων βασιλέως, ἐπὶ τὸ λς' Ἀστυάγους. ἀπὸ δὲ τῆς προφη-

5. ιδ' post ιγ' v. 3. ponit P. 8. Σακῶν Salmasius apud Schurzfleischium Not. Bibl. Vin. p. 86., Σαβακῶν PV. 10. Θάλης PV. ib. ἐξ Ἀμύου R. 14. τοῦ] τῶν PV.

Anni a m. c. 4944.

XI. XII.

LV. Olympias.

XIII. XIV.

Croesus in Cyrum expeditionem movit.

XV.

Cyrus Lydorum regnum delevit, et Croesum captivum fecit. Idem et alia regna invasit, Asiae, Cariae, Lyciae, Indorum, versus Aquilonem, Sabacorum, et Scytharum.

XVI.

Thales, Examyi filius, Milesius, primus Philosophus Physicus, obiit, cum vixisset ann. XCI.

LVI. Olympias.

XVII. XVIII. XIX.

Universum tempus captivitatis Judaeorum gentis LXX. annos complectitur, computatum, secundum quosdam, a tertio anno regni Eliacim, qui et Joacim dictus est, ad annum usque XIX. Cyri Regis Persarum: secundum vero alios, ab initio prophetiae Hieremiae, quae coepit versus annum XIII. Josiae Regis Judaeorum, usque ad XXXVI. Astyagis. A pro-

τείας Ἱερεμίου ἐπὶ τὸ α' ἔτος Κύρου ἔτη γίνεται ο'. ὅπερ δοκεῖ πιθανὸν εἶναι· τὸ δὲ ἀληθὲς τῆς ἐρημίας τοῦ ἱεροῦ ἡ ἑβδομηκονταετία ἐπὶ τὸ δεύτερον ἔτος Δαρείου τοῦ Ὑστάσπου περαιοῦται ἀπὸ θ' καὶ ι' ἔτους Ναβουχοδονόσορ ἀρχομένη.

κ'.

Θέογνις ποιητὴς ἐγνωρίζετο.

νζ' Ὀλυμπιάς. P 144

κα', κβ'.

Φερεκύδης ἱστοριοποιὸς ἐγνωρίζετο καὶ Πυθαγόρας.

κγ', κδ'.

νη' Ὀλυμπιάς.

κε', κϛ', κζ', κη'.

κθ' Ὀλυμπιάς.

κθ', λ'.

Τόμυρις γυνή, Μασσαγετῶν βασίλισσα, Κῦρον ἀνεῖλεν. R 338 μετὰ Κῦρον Περσῶν ἐβασίλευσε δεύτερος Καμβύσης υἱὸς Κύρου ἔτη η'. ὁμοῦ ,δϡογ'.

2. *οετία* V, *ἑπταηκονταετία* R. ibid. *περαιοῦται*] Non videtur mutandum in *περατοῦται* neque hic nec p. 165. D.: vide quae diximus ad Xenoph. Histor. gr. II. 4. 39. 6. *Θεόγνιος* V. 10. *αἰχμαλωσίας ν', να', νβ', νγ', νδ', νε'* m. P. 15. *αἰχμαλωσίας νϛ', νζ', νη', νθ', ξ', ξα', ξβ', ξγ', ξδ', ξε'* m. P.

phetia autem Hieremiae usque ad annum I. Cyri, conficiuntur anni LXX. quod esse videtur probabile: tametsi verum sit, spatium LXX. annorum eversionis templi in II. annum Darii, filii Hystaspis desinere, initio ducto a XIX. Nabuchodonosor anno.

XX.

Theognis Poëta agnoscebatur.

LVII. Olympias.

XXI. XXII.

Pherecydes historicus et Pythagoras florebant.

XXIII. XXIV.

LVIII. Olympias.

XXV. XXVI. XXVII. XXVIII.

LIX. Olympias.

XXIX. XXX.

Tomyris, femina, Massagetarum Regina, Cyrum interfecit. Post Cyrum, apud Persas secundus regnavit Cambyses, Cyri filius, annos VIII. Colliguntur anni IV. MDCCCCLXXIII.

V 116

α'.

Καμβύσην φασὶν παρ' Ἑβραίοις δεύτερον Ναβουχοδονόσορ καλεῖσθαι· ἐφ' οὗ τὴν κατὰ Ἰουδὶθ ἱστορίαν λέγουσιν γεγενῆσθαι.

β'.

Ἡλίου ἔκλειψις γέγονε.

ξ' Ὀλυμπιάς.

γ', δ', ε', ϛ'.

Καμβύσης Αἰγύπτου κατέσχεν.

C *Ὁ δὲ αὐτὸς καὶ τὸν Ἀμμενῶφιν, ὃς Μέμνων νομιζόμενος εἶναι καὶ λίθος φθεγγόμενος, τέμνει, ὑφορώμενος γοητείαν τινὰ εἶναι ἐν αὐτῷ, ὡς ἱστορεῖ Πολύαινος Ἀθηναῖος.*

ξα' Ὀλυμπιάς.

ζ', η'.

Περσῶν τρίτοι ἐβασίλευσαν δύο ἀδελφοί, Μέρδιος καὶ Πατζάτης, μῆνας ζ'.

Περσῶν τέταρτος ἐβασίλευσεν Δαρεῖος Ὑστάσπου ἔτη λϛ'.

ὁμοῦ ,εθ'.

α', β'.

D *Ἔτους δευτέρου Δαρείου τοῦ Ὑστάσπου τοῦ Περσῶν καὶ*

8. *Ἰουδὶθ*] *Ἰουδαίων* V. 7. *ξϛ'* m. P. 10. *αἰχμαλωσίας ξζ', ξη', ξθ', ο'* m. P. *ib.* *Ἀμμενόφιν* PV. 11. *καὶ λίθος*] *λίθος καὶ* PV. 12. *ἐν* om. PV. Conf. Syncellus p. 151. C. *ib.* *ὡς* om. V. 14. *ζ', η'* om. P.

Anni a m. c. 4966.

I.

Cambysem aiunt apud Hebraeos Secundum Nabuchodonosor appellatum: quo regnante historiam Judith contigisse volunt.

II.

Solis defectio contigit.

LX. Olympias.

III. IV. V. VI.

Cambyses Aegyptum occupavit.

Idem Ammenophin, qui Memnon esse lapis, ac loqui credebatur, frangit, cum praestigias in eo esse suspicaretur, ut narrat Polyaenus Atheniensis.

LXI. Olympias.

Apud Persas tertii regnarunt gemini fratres, Merdius et Patzates menses VII.

Apud Persas quartus regnavit Darius, Hystaspis filius, annos XXXVI. Colliguntur anni V. MIX.

I. II.

Anno II. Darii, Hystaspis filii, Persarum, Assyriorum, et Aegyptio-

Ἀσσυρίων καὶ Αἰγυπτίων βασιλέως, ἐφ' οὗ ἅμα Ἀγγαῖος καὶ Ζαχαρίας καὶ ὁ ἐκ τῶν ιβ' ἄγγελος προφητεύουσιν, ἐπληρώθη τὰ ο' ἔτη τῆς ἐρημίας τοῦ ἱεροῦ· καὶ μάρτυς ἐχέγγυος ὁ προφήτης Ζαχαρίας, ἔτους δευτέρου Δαρείου εἰπών, Κύριε παντόκρατορ, ἕως τίνος οὐ μὴ ἐλεήσεις τὴν Ἱερουσαλὴμ καὶ τὰς πόλεις Ἰούδα, ἃς ὑπερεῖδες τοῦτο ο' ἔτος. καὶ κατὰ μὲν Κῦρον ἡ τῆς αἰχμαλωσίας τοῦ Ἰουδαίων ἔθνους ἐλευθερία γίνεται καὶ ἡ συγχώρησις τῆς τοῦ ἱεροῦ οἰκοδομῆς, εἰς ἔργον δὲ χωρεῖ καὶ τελειοῦται ὁ ναὸς κατὰ [P 145] τὸ η' ἔτος Δαρείου τοῦ Ὑστάσπου, καθ' ὃ ἱεράτευεν Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ἰωσεδὲκ ἅμα Ζοροβάβελ τοῦ Σαλαθιήλ, τῶν περιοίκων ἐν [R 340] τῷ μεταξὺ χρόνῳ τὴν οἰκοδομὴν ἐπισχόντων. παρατηρητέον δὲ ὡς μετὰ τὴν ἐπάνοδον τῆς αἰχμαλωσίας οὐκέτι βασιλεὺς μνημονεύεται τοῦ λαοῦ, ἐπειδὴ ἤγγιζεν τοῦ ἐπουρανίου βασιλέως Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ ἡ κατὰ σάρκα ἀνάδειξις. συνᾴδει δὲ τούτοις καὶ ὁ Κλήμης ἐν τῷ πρώτῳ Στρώματι γράφων οὕτως· καὶ ἔμεινεν ἡ αἰχμαλωσία ἔτη ο', καταλήξασα εἰς τὸ β' ἔτος Δαρείου τοῦ Ὑστάσπου τοῦ Περσῶν καὶ Ἀσσυρίων καὶ Αἰγυπτίων [B] γενομένου βασιλέως, ἐφ' οὗ Ἀγγαῖος καὶ Ζαχαρίας καὶ ὁ ἐκ τῶν ιβ' ἄγγελος προφητεύουσι. καὶ ταῦτα μὲν ὁ δηλωθεὶς ἀνήρ. περὶ δὲ τοῦ μέχρι δευτέρου ἔτους Δαρείου τὸ ο' τῆς ἐρημίας τοῦ ἱεροῦ ἔτος παρατεῖναι μάρτυς ἐχέγγυος ὁ προφήτης Ζαχαρίας, ἔτους δευτέρου Δαρείου εἰπών, Κύριε παντόκρατορ, ἕως τίνος

4. εἰπὼν] Zach. I. 12. ib. 22. παντοκράτωρ V. 6. ὑπερίδες PV. ib. τοῦτο] τοῦτο τὸ P. 14. τοῦ υἱοῦ om. P. 15. Κλήμις V. ib. ἐν] ὁ ἐν P. 17. τοῦ alterum om. P. 20. τοῦ om. P. 21. ἱερίου V.

rum Regis, sub quo Aggaeus simul et Zacharias, et qui ex XII. dictus est Angelus, prophetant, completi sunt LXX. anni destructionis templi, ut fide dignus testis Zacharias anno II. Darii ait: *Omnipotens Domine, quousque tandem miscreberis nostri super Hierusalem, et civitatibus Juda quas despexisti.* Atque hic est annus LXX. Et regnante Cyro genti Judaeorum post captivitatem libertas est reddita, et templi instaurandi facultas data. Opere vero procedente, perfectum est templum anno VIII. Darii filii Hystaspis, quo tempore summum Pontificatum gessit Jesus filius Josedec, una cum Zorobabel filio Salathiel, circumhabitantibus, per id temporis aedificationi incumbentibus. Observandum porro post reditum ex captivitate nullum populi Regem memorari, quia coelestis Regis Jesu Christi Dei appropinquabat secundum carnem adventus. Hisce consona scribit Clemens libro I. Stromatum, ubi sic ait: *Et perseveravit captivitas annis LXX. desiitque in ann. II. Darii, Hystaspis filii, Persarum, Assyriorum, et Aegyptiorum Regis: sub quo Aggaeus et Zacharias, et unus ex XII. qui Angelus dictus est, prophetabant.* Atque haec quidem praedictus scriptor. Ab illo vero tempore usque ad II. annum Darii, destructionis templi annum LXX. protendi testis est omni exceptio-

οὐ μὴ ἐλεήσεις τὴν Ἱερουσαλὴμ καὶ τὰς πόλεις Ἰούδα, ἃς ὑπερεῖδες τοῦτο ο' ἔτος. καὶ κατὰ μὲν Κῦρον ἡ τῆς αἰχμαλωσίας τῶν Ἰουδαίων ἐλευθερία γίνεται καὶ ἡ συγχώρησις τῆς τοῦ ἱεροῦ οἰκο-C δομῆς, εἰς ἔργον δὲ χωρεῖ καὶ τελειοῦται ὁ νεὼς κατὰ τὸ η' ἔτος Δαρείου βασιλείας.

V 117 ξβ' Ὀλυμπιάς.

γ'.

Ἔτους τρίτου Δαρείου τοῦ Ὑστάσπου ὁ ἐν Ἱεροσολύμοις νεὼς οἰκοδομεῖται ὑπὸ Ζοροβάβελ, τελειοῦται δὲ ἐν ϛ' ἔτεσιν.

δ'.

Δαρεῖος φόρους ἔταξεν τοῖς ὑπηκόοις πρῶτος.

ε', ϛ', ζ'.

D ξγ' Ὀλυμπιάς.

Ἁρμόδιος καὶ Ἀριστογείτων Ἵππαρχον καὶ Ἱππίαν Ἀθηναίων τυράννους ἀνεῖλον.

η'.

Ἐνταῦθα ἀπὸ πρώτου ἔτους Κύρου ὁ τῶν μϛ' ἐτῶν χρόνος συμπληροῦται τῆς οἰκοδομῆς τοῦ ναοῦ τοῦ ἐν Ἱερουσαλήμ· ὄντι-

1. ὑπερίδες PV. Conf. autem de his ad p. 94. D. 4. τὸ η' ἔτος Δαρείου βασιλείας] Δάρειον V. 18. τοῦ ἐν om. R.

Anni a m. c. ne major Zacharias Propheta, dum sub annum II. Darii ait: *Domine omnipotens, quousque miscreberis Hierusalem et civitatibus Juda, quas despexisti?*

Hic est annus LXX. quo, Cyro regnante, Judaeis post captivitatem facta est libertas, et facultas data instaurationis templi. Procedente autem opere, templum tandem absolvitur circa VIII. annum regni Darii.

4976. *LXII. Olympias.*

III.

Anno III. Darii Hystaspis filii, templum Hierosolymitanum a Zorobabel aedificatur, absolvitur vero annis VI.

IV.

Darius primus subjectis vectigalia imposuit.

V. VI. VII.

LXIII. Olympias.

Harmodius et Aristogiton Hipparchum et Hippiam Atheniensium tyrannos sustulerunt.

VIII.

Exinde a primo anno Cyri, tempus XLVI. annorum aedificationis templi Hierusalem completur: quod quidem tempus servatori dixerunt increduli Judaei, seu potius, cum non intelligerent quod ab illo dictum

να χρόνον τῷ σωτῆρι ἔλεγον ἀπιστοῦντες Ἰουδαῖοι, μᾶλλον δὲ οὐ
νοήσαντες τὸ ὑπ' αὐτοῦ εἰρημένον ἐν τῷ κατὰ Ἰωάννην εὐαγγε-
λίῳ, Τεσσαράκοντα καὶ ἓξ ἔτεσιν οἰκοδομήθη ὁ ναὸς οὗτος, καὶ P 146
σὺ λέγεις, ἐν τρισὶν ἡμέραις ἐγερῶ αὐτόν.

Μετὰ τὴν ἐκ Βαβυλῶνος ἐπάνοδον πρῶτος μετὰ τὴν τοῦ ἱε- R 342
ροῦ οἰκοδομὴν ἀρχιερεύσατο Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ἰωσέδεκ ἅμα Ζορο-
βάβελ ἔτη λβ'. οὗτοι τέλος ἐπιτεθείκασιν τῇ τοῦ ἱεροῦ οἰκοδομῇ.

Ἀπ' ἐντεῦθεν τοῦ ἐνιαυτοῦ, ἐν ᾧ ὁ ἐν Ἱεροσολύμοις νεὼς τέ-
λεον ἐπληρώθη, ἕως τελευταίου ἔτους Ὑρκάνου Ἰουδαίων
ἀρχιερέως καὶ βασιλέως ὑστάτου γενομένου ἐκ γένους ἱερατικοῦ
ἔτη τυγχάνει υπγ', ὁπόσα αἱ ζ' καὶ ξβ' τοῦ Δανιὴλ προφητευό- B
μεναι συνάγουσιν ἑβδομάδες.

θ', ι'.

ξδ' Ὀλυμπιάς.

ια', ιβ', ιγ', ιδ'.

ξε' Ὀλυμπιάς.

ιε'.

Ἡλίου ἔκλειψις ἐγένετο.

ις', ιζ', ιη'.

ξς' Ὀλυμπιάς.

2. εὐαγγελ(ίῳ] II. 20. 3. ᾠκοδομήθη P. 9. ἕως τοῦ P sola. 18. ἔκλειψις ἡλίου P.

erat in Joannis Evangelio: *Quadraginta sex annis templum hoc aedificatum est, et tu dicis, in tribus diebus excitabo illud.* Anni a m. c.

Post reditum e Babylone, primus post templi aedificationem Pontificatum gessit Jesus, filius Josedec, cum Zorobabel, annos XXXII. Ii finem imposuere templi aedificationi.

Ab eo deinceps anno, quo Hierosolymis templum tandem confectum est, usque ad ultimum annum Hyrcani summi Judaeorum Pontificis, quique Rex postremus fuit ex genere Sacerdotali, anni sunt CCCCLXXXIII. quot efficiunt VII. et LXII. hebdomades a Daniele praedictae.

IX. X. 4984.

LXIV. Olympias.

XI. XII. XIII. XIV.

LXV. Olympias.

XV.

Eclipsis Solis accidit.

XVI. XVII. XVIII.

LXVI. Olympias.

C ιθ', κ', κα', κβ'.

ξζ' Ὀλυμπιάς.

κγ'.

Ἑλλάνικος ἱστοριογράφος καὶ Δημόκριτος φιλόσοφος καὶ Ἡράκλειτος ὁ σκοτεινὸς καὶ Ἀναξαγόρας φυσικὸς φιλόσοφος ἐγνωρίζοντο.

κδ', κε', κς'.

ξη' Ὀλυμπιάς.

κζ', κη', κθ', λ'.

ξθ' Ὀλυμπιάς.

λα', λβ', λγ', λδ'.

D ο' Ὀλυμπιάς.

λε', λς'.

V 118 Δέον ἐν συντόμῳ μνημονεῦσαι καὶ τῶν προφητῶν καὶ δεῖξαι καὶ αὐτοὺς περὶ τοῦ κατὰ Χριστὸν μυστηρίου προειρηκότας καὶ ὅτι πάντες ἀπὸ τοῦ πρωτοπλάστου Ἀδὰμ μέχρις Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ εἰς τὴν μέλλουσαν κατάστασιν ἀφορῶσιν.

R 344 **Εἰς τὸν Ἠλίαν.**

Οὗτός ἐστιν Ἠλίας ὁ πρῶτος ἀνθρώπων τοῖς ἀνθρώποις ὑπο-

3. κγ' ante v. 7. κδ' ponit P. 4. Ἑλλανικὸς V.

XIX. XX. XXI. XXII.

LXVII. Olympias.

Hellanicus historicus, et Democritus Philosophus, atque Heraclitus tenebricosus, et Anaxagoras Physicus Philosophus agnoscebantur.

XXIII. XXIV. XXV. XXVI.

LXVIII. Olympias.

XXVII. XXVIII. XXIX. XXX.

LXIX. Olympias.

XXXI. XXXII. XXXIII. XXXIV.

LXX. Olympias.

XXXV. XXXVI.

Nunc porro memorandi sunt Prophetae, atque demonstrandum quemadmodum ipsi Christi mysterium praedixerint, et ut omnes ab Adam primo hominum usque ad Joannem Baptistam ad futurum statum respexerint.

De Elia.

Hic est Elias qui primus ex hominibus iis ostendit unicam esse An-

δείξας οὐρανοδρομεῖν, ὁ πρῶτος ἀνθρώπων ὑποδείξας ἀγγέλων καὶ ἀνθρώπων μίαν ὁδόν, ὁ τὴν γῆν λαχὼν οἰκητήριον καὶ τὸν οὐρανὸν P 147 ἀθρόον διατρέχων, ὁ θνητὸς ὑπάρχων καὶ τοῖς ἀθανάτοις ἁμιλλώμενος, ὁ χαμαὶ βαδίζων καὶ ὡς πνεῦμα μετ' ἀγγέλων οὐρανοπολῶν, ὁ διὰ τῆς μηλωτῆς τῷ μαθητῇ Ἐλισσαίῳ διπλᾶ τὰ χαρίσματα μεταδούς, ὁ μακροχρόνιος καὶ ἀγήρως ἄνθρωπος, ὁ τῷ Ἀντιχρίστῳ διατηρούμενος στρατηγός, ὁ ἀντικαθιστάμενος καὶ διελέγχων τὴν ἀπάτην καὶ τὴν ὑπερηφανίαν αὐτοῦ, ὁ πάντας ἀνθρώπους ἐκ τῆς πλάνης αὐτοῦ ἐπὶ τὸν θεὸν ἐν τῇ συντελείᾳ ἐπιστρέφων. οὗτος ὁ τῆς δευτέρας καὶ ἐπιφανοῦς παρουσίας τοῦ δεσπότου Χριστοῦ ἀξιούμενος εἶναι πρόδρομος, ὁ μετὰ διακονιῶν B τοῖς ἀγγέλοις ἁμιλλώμενος. δόξα τῷ ταῦτα τοῖς ἀνθρώποις χαριζομένῳ θεῷ. Ἀμήν.

Εἰς τὸν Ὡσηέ. Σωζόμενος.

Οὗτος Ὡσηὲ τῶν ιβ' προφητῶν ὁ πρῶτος ἀξιωθεὶς εἰπεῖν περὶ τοῦ δεσπότου Χριστοῦ οὕτως, Ὅταν θλιβῶσιν, ὀρθρίσουσιν πρός με λέγοντες, Δεῦτε ἐπιστρέψωμεν πρὸς κύριον τὸν θεὸν ἡμῶν, ὅτι αὐτὸς ἥρπακεν, καὶ ἰάσεται ἡμᾶς πλήξας, μοτώσει ἡμᾶς, ὑγιάσει ἡμᾶς μετὰ δύο ἡμέρας· ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ ἀναστησόμεθα ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ γνωσόμεθα. ἐκ ταύτης τῆς χρήσεως ὁ ἀπόστολος λέγει Παῦλος τοῖς Κορινθίοις, Παρέδωκα

1. οὐρανοδρομεῖν—ἀνθρώπων om. P. 3. ἀθρωόν V, ἀθρῶν P, unde καὶ ante διατρέχων addit m. P. 11. μετὰ] μέτρα V. 12. ἁμιλλώμενα RV. 14. Οσηέ P sola. 15. εἰπεῖν] Hos. VI. 18. πλήξας—μετὰ] μετὰ P: βωτώσει cum dubitatione affertur ex V. 19. τῇ alterum om. P. 20. τῆς om. P. 21. λέγει] I. 15. XI. 3.

gelorum et hominum viam. Qui terram nactus in domicilium, caelum vidit et peragravit. Qui mortalis cum immortalibus contendit. Qui in terra ambulans, velut spiritus cum Angelis coelum sulcavit. Qui per melotem discipulo Elissaeo, bina communicavit gratiarum dona. Longaevus homo ac senectutis expers. Dux adversus Antichristum servatus. Qui contra illum stabit, ejusque fraudes aperiet, ac superbiam. Qui homines omnes ab ejus fallacia, in mundi consummatione ad Deum convertet. Hic qui secundi et visibilis adventus Domini Christi dignatus est esse praecursor. Qui officiis suis cum Angelis contendit. Gloria Deo qui haec hominibus est elargitus.

De Osee. Salvator.

Hic Osee primus ex XII. Prophetis dignatus est de Domino Christo sic loqui: *Cum tribulabuntur, manicabunt ad me dicentes, Venite, revertamur ad Dominum Deum nostrum, quia ipse rapuit, et sanabit nos post duos dies: in die tertia resurgemus coram eo, et cognoscemus.* Ex hoc dicto Apostolus Paulus dixit Corinthiis: *Tradidi enim vobis in pri-*

C γὰρ ὑμῖν ἐν πρώτοις ὃ καὶ παρέλαβον, ὅτι Χριστὸς ἀπέθανεν ὑπὲρ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν κατὰ τὰς γραφάς, καὶ ὅτι ἐτάφη, καὶ ὅτι ἐγήγερται τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ κατὰ τὰς γραφάς. οὐκ ἔστιν ἀλλαχόθεν εὑρεῖν. ἔτι λέγει ὁ προφήτης ἁρμόζων ἐπὶ τοῦ δεσπότου Χριστοῦ, Σάρξ μου ἐξ αὐτῶν. πάλιν λέγει, Ἐκύκλωσάν με ἐν ψεύδει Ἐφραῒμ καὶ ἐν ἀσεβείᾳ οἶκος Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδα, νῦν ἔγνω αὐτοὺς ὁ θεός, καὶ λαὸς ἅγιος κεκλήσεται τοῦ θεοῦ, ἀπὸ τῆς φυλῆς διὰ τὸν ἐξ αὐτῆς ἀναδεινύμενον κατὰ σάρκα δεσπότην Χριστὸν λαὸν ἅγιον θεοῦ ὀνομάσας τὸν Ἰούδαν. ἔτι πάλιν ὁ αὐτὸς προφήτης, Ἐκ χειρὸς ᾅδου ῥύσομαι αὐτούς· ποῦ ἡ δίκη
D σου, θάνατε; ποῦ τὸ κέντρον σου, ᾅδη; ταύτῃ τῇ χρήσει ἐχρήσατο ὁ ἀπόστολος Παῦλος ἐπὶ τῆς ἀναστάσεως.

R 846 Οὗτος Ὡσηὲ ἦν ἐκ Βελεμὼθ τῆς φυλῆς Ἰσσάχαρ, καὶ ἐτάφη ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ ἐν εἰρήνῃ.

Εἰς τὸν Ἀμώς. Στερέωσις.

Οὗτος ὁ δεύτερος Ἀμὼς καὶ αὐτὸς ἀξιωθεὶς εἰπεῖν περὶ τῆς ἐλεύσεως τοῦ δεσπότου Χριστοῦ οὕτως· Διότι ἰδοὺ ἐγὼ στερεῶν βροντὴν καὶ κτίζων πνεῦμα καὶ ἀπαγγέλλων εἰς ἀνθρώπους τὸν Χριστὸν αὐτοῦ. ἔτι λέγει, Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἀναστήσω τὴν
P 148 σκηνὴν Δαβὶδ τὴν πεπτωκυῖαν, καὶ ἀνοικοδομήσω τὰ πεπτωκότα

4. λέγει] IX. 12. 5. πάλιν] XI. 12. 9. πάλιν] XIII. 14. 11. ποῦ om. P. 12. Παῦλος] I. Cor. XV. 55. ibid. ἐπὶ] ἀπὸ P. 13. Βελεμὼν P. 17. οὕτως] Amos IV. 13. 19. αὐτοῦ] αὐτὸν P. ib. λέγει] IX. 11. ib. ἀναστήσεται P. 20. ἀνῳκοδομήσει P, ἀνῳκοδομήσω V. ibid. τὰ — ἀνοικοδομήσω om. P.

mis, quod et accepi, Christum mortuum esse pro peccatis nostris secundum scripturas, et sepultum, et resurrexisse tertia die secundum scripturas. Id alibi non reperitur. Ait praeterea Propheta, haec aptans Domino Christo: *Caro mea ex ipsis.* Rursum ait: *Circumdederunt me in mendacio Ephraim, et in impietate Domus Israel et Juda, nunc cognovit eos Deus, et populus sanctus vocabitur Dei.* Ex tribu nempe, propter ostensum ex ea secundum carnem Dominum Christum, populum sanctum Dei nominans Judam. Iterum idem Propheta: *Ex manu inferi liberabo illos: ubi est causa tua, mors? stimulus tuus, inferne?* Hocce dicto usus est Apostolus Paulus de Resurrectione.

Hic Osee erat de Belemon, ex tribu Issachar, et sepultus est in terra sua in pace.

De Amos. Firmamentum.

Hic secundus Amos, et ipse dignus habitus qui de adventu Domini Christi ita diceret: *Quia ecce ego firmans tonitruum, et creans spiritum, et annuntians in homines Christum suum.* Praeterea dicit: *In illa die*

αὐτῆς καὶ ἀνοικοδομήσω αὐτήν, καθὼς αἱ ἡμέραι τοῦ αἰῶνος, ὅπως ἐκζητήσωσιν οἱ κατάλοιποι τῶν ἀνθρώπων τὸν κύριον, καὶ πάντα τὰ ἔθνη, ἐφ' οὓς ἐπικέκληται τὸ ὄνομά μου ἐπ' αὐτούς, λέγει κύριος ὁ ποιῶν ταῦτα. ταύτης τῆς χρήσεως μέμνηται Ἰάκωβος ὁ ἀπόστολος ἐν ταῖς Πράξεσι τῶν ἀποστόλων.

Ἀμὼς ἦν ἐκ Θεκουέ, καὶ Ἀμεσσίας συχνῶς αὐτὸν ἐτυμπάνι- V 119
σεν. τέλος ἀνεῖλεν αὐτὸν ὁ υἱὸς αὐτοῦ ῥοπάλῳ πλήξας τὸν κρόταφον, καὶ ἔτι ἐμπνέων ἦλθεν εἰς τὴν γῆν αὐτοῦ, καὶ μεθ' ἡμέρας δύο ἀπέθανεν, καὶ ἐκεῖ ἐτάφη.

Εἰς τὸν Μιχαίαν. Στρατηγός.

Οὗτος Μιχαίας ὁ τρίτος, ὃς ἠξιώθη καὶ αὐτὸς προειπεῖν πε- B
ρὶ τῆς ἐλεύσεως τοῦ δεσπότου Χριστοῦ, καί φησιν, Καὶ σύ, Βηθλεέμ, οἶκος τοῦ Ἐφραθά, ὀλιγοστὸς εἶ τοῦ εἶναι ἐν χιλιάσιν Ἰούδα. ἐκ σοῦ μοι ἐξελεύσεται τοῦ εἶναι εἰς ἄρχοντα ἐν τῷ Ἰσραήλ, καὶ αἱ ἔξοδοι αὐτοῦ ἀπ' ἀρχῆς ἐξ ἡμερῶν αἰῶνος. ταύτην τὴν χρῆσιν λαβόντες οἱ ἀρχιερεῖς καὶ γραμματεῖς τῶν Ἰουδαίων, Ἡρώδου αὐτοὺς ἀπαιτοῦντος ποῦ ὁ Χριστὸς γεννᾶται, ἔφησαν, Ἐν Βηθλεέμ. ὅθεν καὶ τοὺς μάγους ἐπὶ τὴν Βηθλεὲμ τότε ἀπέστειλεν. ἔτι λέγει αὐτὸς ὁ προφήτης, Αὐτὸς ἐπιστρέψῃ καὶ οἰκτει-
ρήσει ἡμᾶς, καταδύσει τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν καὶ ἀποῤῥίψει εἰς C
τὰ βάθη τῆς θαλάσσης πάσας τὰς ἀδικίας ἡμῶν, δώσει εἰς ἀλή-

5. ἐν ταῖς πράξεσι] XV. 17. 12. φησὶν] V. 2. 19. λέγει] VII. 19.

suscitabit tabernaculum David quod cecidit, et instaurabit illud, sicut dies saeculi, ut requirant reliquiae hominum Dominum, et omnes nationes, eo quod invocatum est nomen meum super eos, dicit Dominus faciens haec. Hujus sententiae meminit Jacobus Apostolus in Actis Apostolorum.

Erat Amos ex Thecue, et Amessias crebro illum fustibus cecidit, tandemque interfecit ejus filius, vectis ictu in tempora impacto. Ille vero adhuc spirans venit in terram suam, et post dies duos obiit, ibique est sepultus.

De Michaea. Dux.

Iste Michaeas tertius, (ex XII.) qui et ipse dignatus est praedicere de adventu Domini Christi, cum ait: *Et tu Bethleem domus Ephrata, minima es, ut sis in millibus Juda. Ex te mihi egredietur qui sit dominator in Israel, et egressus ejus ab initio a diebus aeternitatis.* Hoc dictum accipientes Pontifices et Scribae Judaeorum, cum ab Herode rogarentur, ubi Christus naturus esset, dixerunt, in Bethleem. Unde et tres Magos in Bethleem tunc misit. Sed et rursum ait idem Propheta: *Ipse revertetur et miserebitur nostri, deponet iniquitates nostras, et projiciet*

θειαν τῷ Ἰακώβ, ἔλεος τῷ Ἀβραάμ, καθότι ὤμοσε τοῖς πατράσιν ἡμῶν κατὰ τὰς ἡμέρας τὰς ἔμπροσθεν.

Μιχαίας ἦν ἀπὸ Μορασθὴ ἐκ φυλῆς Ἐφραΐμ. πολλὰ ποιήσας τῷ Ἀχαὰβ ὑπὸ Ἰωρὰμ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ ἀνῃρέθη ἐν κρημνῷ, ὅτι ἤλεγχεν αὐτὸν ἐπὶ ταῖς ἀσεβείαις τῶν πατέρων αὐτοῦ· καὶ ἐτάφη ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ μόνος, σύνεγγυς πολυανδρίου ἐν Ἀκείμ.

R 348 *Εἰς τὸν Ἰωήλ. Αὐθαίρετος ἰσχύς.*

Οὗτος Ἰωὴλ ὁ τέταρτος καὶ αὐτὸς ἀξιωθεὶς προειπεῖν περὶ
D τοῦ κατὰ τὸν δεσπότην Χριστὸν μυστηρίου· φησὶ γὰρ οὕτως· Καὶ ἔσται μετὰ ταῦτα, ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματός μου ἐπὶ πᾶσαν σάρκα, καὶ προφητεύσουσιν οἱ υἱοὶ ὑμῶν καὶ αἱ θυγατέρες ὑμῶν, καὶ οἱ πρεσβύτεροι ὑμῶν ἐνυπνίοις ἐνυπνιασθήσονται, καὶ οἱ νεανίσκοι ὑμῶν ὁράσεις ὄψονται, καὶ ἐπὶ τοὺς δούλους μου καὶ ἐπὶ τὰς δούλας μου ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματός μου, καὶ δώσω τέρατα ἐν τῷ οὐρανῷ ἄνω καὶ ἐπὶ τῆς γῆς αἷμα καὶ πῦρ καὶ ἀτμίδα καπνοῦ. ὁ ἥλιος μεταστραφήσεται εἰς σκότος καὶ ἡ σελήνη εἰς αἷμα, πρὶν ἐλθεῖν τὴν ἡμέραν κυρίου τὴν μεγάλην καὶ ἐπιφανῆ. καὶ ἔσται, πᾶς ὃς ἂν ἐπικαλέσηται τὸ ὄνομα κυρίου, σωθήσεται.

P 149 Ταύτης τῆς χρήσεως μέμνηται ὁ μακαρίτης Πέτρος ἐν ταῖς

1. τῷ] τοῦ bis P. 3. Μωρασθίτης P. 4. Ἀχὰβ P. *ibid.* ἀνῃρέθη Ducangius, ὃς ηὑρέθη V, ὡς ηὑρέθη R. 6. πολυανδρείου R. 9. φησὶ] II. 28. 11. οἱ om. PV. 13. ὁ. καὶ] ὁ. καίγε V. 16. γῆς κάτω P. 20. ἐν ταῖς Πράξεσι] II. 17.

in profundum maris omnia peccata nostra, dabit veritatem Jacob, misericordiam Abraham, sicut juravit patribus nostris in diebus antiquis.

Erat Michaeas ex Morasthite, ex tribu Ephraim. Is cum multa fecisset Achab, a Joram filio ejus, praecipitatus est, quod illum reprehendisset ob impietates patrum suorum: et sepultus est in terra sua solus, et juxta coemeterium in Acim.

De Joel. Spontanea fortitudo.

Hic Joel quartus, et ipse dignatus qui mysteria in Domino Christo peracta praediceret: sic enim loquitur: *Et erit, post haec effundam de spiritu meo super omnem carnem, et prophetabunt filii vestri, et filiae vestrae, et seniores vestri somnia somniabunt, et juvenes vestri visiones videbunt, et super servos meos et ancillas meas in diebus illis effundam de spiritu meo, et dabo prodigia in coelo sursum, et in terra deorsum sanguinem, et ignem, vaporem fumi. Sol convertetur in tenebras, et luna in sanguinem, antequam veniat dies Domini magna et manifesta. Et erit, qui invocaverit nomen Domini, salvus erit.*

Hujus sententiae meminit beatus Petrus in Actis Apostolorum, tunc

Πράξεσι τῶν ἀποστόλων πληρουμένης ὅτι ἡ κάθοδος τοῦ ἁγίου πνεύματος ἐπὶ τοὺς ἀποστόλους ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς πεντηκοστῆς ἐγένετο.

Ἰωὴλ ἐκ γῆς ἦν τοῦ Ῥουβὴν ἀγροῦ τοῦ Βεθομορῶν, καὶ ἀπέθανεν ἐν εἰρήνῃ, καὶ ἐκεῖ ἐτάφη.

Εἰς τὸν Ἀβδιοῦ. Δουλεύων κυρίῳ.

Οὗτος Ἀβδιοῦ πέμπτος φησὶ καὶ αὐτὸς ἀξιωθεὶς εἰπεῖν περὶ τοῦ κατὰ Χριστὸν μυστηρίου οὕτως· Διότι ἐγγὺς ἡμέρα κυρίου ἐπὶ πάντα τὰ ἔθνη. εἴρηται μὲν κατὰ τὸ πρόχειρον ἐπὶ τῶν B Σκυθῶν, τουτέστιν τοῦ Γὼγ καὶ Μαγώγ· κυριώτερον δὲ ἁρμόζει ἐπὶ τοῦ δεσπότου Χριστοῦ. ἐπιφέρει γὰρ μετ' ὀλίγα, Ἐν δὲ τῷ ὄρει Σιὼν ἔσται ἡ σωτηρία.

Ἀβδιοῦ ἦν ἐκ γῆς Συχὲμ ἀγροῦ Βεθαχαράμ. οὗτος ἦν μαθητὴς Ἡλία, καὶ πολλὰ ὑπομείνας δι' αὐτὸν περισώζεται. οὗτος ἦν ὁ τρίτος πεντηκόνταρχος, οὗ ἐφείσατο Ἡλίας, καὶ κατέβη πρὸς Ὀχοζίαν, καὶ μετὰ ταῦτα ἀπολιπὼν λειτουργίαν τοῦ V 120 βασιλέως προεφήτευσεν, καὶ ἀπέθανεν, ταφεὶς μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ.

Εἰς τὸν Ἰωνᾶν.

Δέησις κυρίου, ὁ αὐτὸς βαπτιστής. C

Οὗτος Ἰωνᾶς ἕκτος, ὃς οὐ διὰ λόγων ἀλλ' ἔργῳ καὶ τύπῳ

6. Ἀβδιαν R. 8. κατὰ Χριστὸν] Χριστοῦ P. ib. οὕτως] 15. 11. ἐν δὲ] ἐν P.

impletae, cum in die Pentecostes Spiritus sanctus super Apostolos descendit.

Joel e terra Ruben, agri Bethomoron, oriundus, ibidem extinctus est et humatus.

De Abdiu. *Qui servit Domino.*

Hic Abdiu quintus, et ipse dignatus loqui de Christi mysterio, sic ait: *Quia juxta dies Domini super omnes gentes.* Dictum quidem illud est ex occasione, de Scythis, id est, Gog et Magog: sed magis proprie convenit Christo Domino. Paullo post enim infert: *In monte Sion erit salus.*

Abdiu erat ex terra Sychem, ex agro Bithacharam. Is fuit Discipulus Eliae, qui multa propter illum perpessus, tandem salvus evasit: fuitque tertius Pentecontarchus, sive Quinquagenarius, cui Elias pepercit, et descendit ad Ochoziam, et post haec relicto Regis servitio, prophetavit, obiitque, et sepultus est cum patribus suis.

προεμήνυσε τὴν ἀνάστασιν τοῦ Χριστοῦ. φησὶ γὰρ ὁ κύριος, R 350 *Ὥσπερ Ἰωνᾶς ἔμεινεν ἐν τῇ κοιλίᾳ τοῦ κήτους τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας. ὥσπερ γὰρ τὸ κῆτος ἀδιάφθορον ἐξήμεσε τὸν Ἰωνᾶν, οὕτω καὶ ὁ τάφος τὸν δεσπότην ἐξήμεσεν εἰς κρείττονα ζωήν.*

Ἰωνᾶς ἦν ἐκ γῆς Καριαθμαοῦς, πλησίον Ἀζώτου, πόλεως Ἑλλήνων κατὰ θάλασσαν, καὶ ἐκβρασθεὶς ἐκ τοῦ κήτους, καὶ ἀπελθὼν ἐν Νινευῇ, ἀνακάμψας οὐκ ἔμεινεν εἰς τὴν γῆν αὐτοῦ, D *ἀλλὰ παραλαβὼν τὴν μητέρα αὐτοῦ παρῴκησε τὴν Σούρ, χώραν ἀλλοφύλων ἐθνῶν. ἔλεγε γὰρ ὅτι Οὕτως ἀφελῶ τὸ ὄνειδός μου, ὅτι ἐψευσάμην προφητεύσας κατὰ Νινευῆ πόλεως τῆς μεγάλης, ἣν τότε Ἠλίας ἐλέγχων καὶ τὸν οἶκον Ἀχαάβ, καὶ καλέσας λιμὸν ἐπὶ τὴν γῆν, ἔφυγεν. καὶ ἐλθὼν ηὗρε τὴν χήραν μετὰ τοῦ υἱοῦ αὐτῆς, καὶ ἔμεινεν παρ' αὐτοῖς· οὐ γὰρ ἠδύνατο μένειν μετὰ ἀπεριτμήτων· καὶ ηὐλόγησεν αὐτήν. θανόντα τὸν Ἰωνᾶν πάλιν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν ὁ θεὸς διὰ τοῦ Ἠλία· ἠθέλησε γὰρ δεῖξαι αὐτῷ ὅτι οὐ δύναται ἀποδρᾶσαι θεόν. καὶ ἀναστὰς Ἰωνᾶς μετὰ τὴν λιμὸν ἦλθεν ἐν γῇ Ἰούδα, καὶ ἀποθανοῦσαν τὴν μητέρα αὐ-* P 150 *τοῦ κατὰ τὴν ὁδὸν ἔθαψεν αὐτήν, ἐχόμενα τῆς Λιβάνου βαλάνου. ἐν γῇ Σαὰρ ἀπέθανεν, καὶ ἐτάφη ἐν σπηλαίῳ Κενεζέου, κριτοῦ γενομένου μιᾶς φυλῆς ἐν ἡμέραις τῆς ἀναρχίας. καὶ ἔδω-*

1. *ὁ κύριος*] Matth. XII. 40. 7. *ἐκβραθεὶς* P. 8. *ἀνακάμψαι* P. 9. *προλαβὼν* P. 18. *τὴν λιμὸν*] *τὸν λιμὸν* P. 19. *Λιβάνου* om. V. 20. *Γενεζέου* P. 21. *τοῦ κριτοῦ* P sola. *ib.* *τῆς* om. P.

De Jona. Precatio Domini, et ipse Baptistes.

Hic Jonas Sextus, qui non verbo, sed opere ac figura Christi Resurrectionem indicavit. Ait enim Dominus: *Quemadmodum Jonas mansit in ventre ceti tribus diebus et noctibus.* Quemadmodum enim cetus illaesum reddidit Jonam, ita quoque sepulchrum reddidit Dominum meliori vitae.

Jonas erat e Cariathmaus, juxta Azotum, Graecorum urbem ad mare sitam, et a ceto ejectus venit Niniven, rediensque, non amplius in terra sua, sed assumpta matre sua, Sur, regionem alienigenarum gentium, incoluit. Aiebat enim: *Sic auferam opprobrium meum, quia mentitus sum, prophetans contra Ninivem urbem magnam, quam tunc Elias coarguit, et domum Achab, et qui fame vocata super terram, fugerat.* Et profectus, invenit viduam, cum filio ejus, et mansit apud eos. Neque enim cum incircumcisis manere poterat: et ei benedixit. Extinctum Jonam rursum a mortuis suscitavit Deus per Eliam: ostendere enim illi voluit, quia nemo potest Deum effugere. Et resuscitatus Jonas, post famem venit in terram Juda, et matrem suam, qaae in via obierat, sepelivit juxta glandem Libani. In terra Saar mortuus est, et sepultus est

κεν τέρας ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ καὶ ὅλην τὴν γῆν, ὅτε ἴδωσι λίθον βοῶντα οἰκτρῶς, ἐγγίζει τὸ τέλος, καὶ ὅτε ἴδωσιν ἐν Ἱερουσαλὴμ πάντα τὰ ἔθνη, τότε ἡ πόλις ἀφανισθήσεται.

Εἰς τὸν Ναούμ. Παράκλησις.

Οὗτος Ναοὺμ ἕβδομος ἠξιώθη καὶ αὐτὸς προειπεῖν περὶ τῆς ἀναστάσεως τοῦ δεσπότου Χριστοῦ, καὶ φησίν, Ἑόρταζε, Ἰούδα, τὰς ἑορτάς σου, ἀπόδος κυρίῳ τὰς εὐχάς σου, διότι οὐ μὴ προσ- B θῶσιν ἔτι τοῦ διελθεῖν εἰς παλαίωσιν. συντετέλεσται, ἐξῆρται. ἀνέβη ὁ ἐμφυσῶν εἰς πρόσωπόν σου, ὁ ἐξαιρούμενός σε ἐκ θλίψεως.

Ναοὺμ ἦν ἀπὸ Ἐλκεσεὶ πέραν τοῦ εἰς Βηταβαρὴν ἐκ φυλῆς Συμεών. οὗτος μετὰ τὸν Ἰωνᾶν τῇ Νινευῇ τέρας ἔδωκεν ὅτι ἀπὸ ὑδάτων γλυκέων καὶ πυρὸς ὑπογείου ἀπολεῖται. ὃ καὶ γέγονεν· ἡ γὰρ περιέχουσα αὐτὴν λίμνη κατέκλυσεν αὐτὴν ἐν σεισμῷ καὶ ἀπώλεσεν· καὶ πῦρ ἐκ τῆς ἐρήμου ἐπελθὸν τὸ ὑψηλότερον αὐτῆς ἐνέπρησεν μέρος. ἀπέθανε δὲ ἐν εἰρήνῃ, καὶ ἐτάφη ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ.

Εἰς τὸν Ἀμβακούμ. Περίληψις. R 352 C

Οὗτος Ἀμβακοὺμ ὄγδοος καὶ αὐτὸς ἀξιωθεὶς εἰπεῖν περὶ τῆς

5. οὗτος] οὗτος ὁ P. 6. φησὶν] Π. 1. 8. συνεκλήσθη, συντετέλεσται P. ib. ἐξῆρται om. P. 9. ὁ alterum om. P sola. 10. Ἑλκέσε P. 12. γλυκέων Epiphanius vol. II. p. 147. A ed. Petav., γλυκίων R, γλυκείων PV. 13. ἐν om. P.

in spelunca Genesei, qui fuit Judex unius tribus in diebus interregni. Et dedit prodigium super Hierusalem et totam terram: *Cum viderint lapidem clamantem lamentabiliter, instat finis: et cum viderint in Hierusalem omnes gentes, tunc civitas delebitur.*

De Naum. Consolatio.

Hic Naum septimus, dignatus est et ipse praedicere de Resurrectione Domini Christi, ubi ait: *Celebra, Juda, festivitates tuas, redde vota tua, quia non ultra apponent ut pertranseant vetustatem. Completum est, Confectum est. Ascendit insufflans in faciem tuam eruens te de tribulatione.*

Naum erat ex Helcese, ultra Betabarem, ex tribu Simeon. Hic post Jonam dedit Ninive prodigium: *Ab aquis dulcibus, et igne subterraneo peribit.* Quod et factum est. Nam palus quae illam cingebat, facto terrae motu ipsam inundavit, et pessumdedit: ignisque de eremo erumpens, partes ejus superiores incendit. Mortuus est in pace, et sepultus in terra sua.

De Abacuc. Comprehensio.

Hic Abacuc octavus, et ipse dignatus dicere de Resurrectione Chri-

ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ οὕτως· Ἴδετε οἱ καταφρονηταὶ καὶ ἐπιβλέψατε καὶ θαυμάσατε καὶ ἀφανίσθητε, διότι ἐγὼ ἔργον ἐργάζομαι ἐν ταῖς ἡμέραις ὑμῶν, ὃ οὐ μὴ πιστεύσητε, ἐάν τις ἐκδιηγῆται. ταύτην τὴν χρῆσιν ἁρμοδίως ὁ Παῦλος ἐπὶ τῆς ἀναστάσεως τοῦ δεσπότου Χριστοῦ ἐξέλαβεν ἐν Ἀντιοχείᾳ τῆς Πισιδίας.

V 121 *Ἀμβακοὺμ ἦν ἐκ φυλῆς Συμεὼν ἐξ ἀγροῦ Βηθιτουχάρ. οὗτος εἶδεν πρὸ τῆς αἰχμαλωσίας περὶ τῆς ἁλώσεως Ἱερουσαλήμ,*
D *καὶ ἐπένθησεν. Ναβουχοδονόσορ ὅτε ἦλθεν εἰς Ἱερουσαλήμ, ἔφυγεν εἰς Ὀστρακίνην, καὶ ἦν πάροικος ἐν γῇ Ἰσμαήλ. ὡς δὲ ὑπέστρεψαν οἱ Χαλδαῖοι καὶ οἱ κατάλοιποι οἱ ὄντες εἰς Ἱερουσαλὴμ καὶ κατέβησαν εἰς Αἴγυπτον, ἦν παροικῶν γῆν αὐτοῦ καὶ ἐλειτούργει θερισταῖς τοῦ ἀγροῦ αὐτοῦ. ὡς δὲ ἔλαβε τὸ ἔδεσμα, προεφήτευσε τοῖς ἰδίοις εἰπών, Πορεύομαι εἰς γῆν μακράν, καὶ ταχέως ἐλεύσομαι· εἰ δὲ βραδυνῶ, ἐνέγκατε τοῖς θερισταῖς. καὶ γενόμενος ἐν Βαβυλῶνι, καὶ δοὺς τὸ ἄριστον τῷ Δανιὴλ ἐπέστη τοῖς θερισταῖς ἐσθίουσι, καὶ οὐδὲν εἶπεν τῶν γενομένων. συνῆ-*
P 151 *κεν δὲ ὅτι τάχιον ἐπιστρέψει ὁ λαὸς ἀπὸ Βαβυλῶνος. καὶ πρὸ δύο ἐτῶν ἀποθνήσκει τῆς ἐπιστροφῆς, καὶ ἐτάφη ἐν ἀγρῷ ἰδίῳ μόνος ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ. καὶ περὶ συντελείας τοῦ ναοῦ προεῖπεν ὅτι ὑπὸ ἔθνος δυτικὸν γενήσεται. τότε τὸ ἅπλωμα, φησί, τοῦ δαβεὶρ καὶ τὰ ἐπίκρανα τῶν δύο στηλῶν ἀφαιρεθήσονται, καὶ οὐδεὶς*

1. οὕτως] I. 5. ibid. εἴδετε PV. 4. ὁ *Παῦλος*] Act. XIII. 41. 5. *τῇ Ἀντιοχείᾳ* P. 7. *Βῆθι τοῦ Χὰρ* PV. 10. *Ἰσραήλ* P. 11. εἰς] ἐν P. 12. καὶ alterum om. P. 15. *βραδύνω* PV. 16. ἀπέστη R. 18. τάχειον PV. 20. ναοῦ PV, m. R, *λαοῦ* R. 21. ἔθνους δυτικοῦ P, ἔθνους δυτικὸν R. ib. τὸ om. P. 22. στύλων V.

sti, ita: *Videte contemptores, et admiramini, et disperdimini, quia opus ego operor in diebus vestris, quod non credetis, si quis enarraverit.* Hanc sententiam apte omnino usurpavit Paulus de Resurrectione Domini Christi, dum Antiochiae Pisidiae versaretur.

Abacuc erat ex tribu Symeon, ex terra Bethi Char. Hic vidit ante captivitatem, quae eventura erant in expugnatione Hierusalem, et luxit. Quando Nabuchodonosor venit Hierusalem, fugit in Ostracinam, eratque inquilinus in terra Israel. Postquam vero reversi sunt Chaldaei, et qui relicti erant in Hierusalem, in Aegyptum descenderunt, habitavit in terra sua, et messoribus agri sui ministravit. Ut porro cibum sumpsit, suis ita prophetavit: *Abeo in terram longinquam, et confestim redibo. Si autem cunctatus fuero, ferte* (cibum) *messoribus.* Cumque esset Babylone, dedissetque prandium Danieli, rediens adfuit messoribus edentibus, quibus nihil ex iis quae evenerant aperuit. Cognovit etiam populum Babylone quamprimum rediturum. Biennio ante illius reditum mortuus est, ac sepultus est in fundo suo solus in Judaea. Templi excidium, illudque ab gente occidua fieri debere praedixit: *Tunc velum*, inquit, *Da-*

γνώσεται ποῦ ἔσονται. αὐτὰ δὲ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἀπενεχθήσονται ὑπὸ ἀγγέλου, ὅπου ἐν ἀρχῇ ἐπάγη ἡ σκηνὴ τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἐν αὐτοῖς γνωσθήσεται ἐπὶ τέλους κύριος, καὶ φωτίσει τοὺς διωκομένους ὑπὸ τοῦ ὄφεως ἐν σκότει, ὡς ἐξ ἀρχῆς.

Εἰς τὸν Σοφωνίαν. Σκοπεύων.

Οὗτος Σοφωνίας ἔνατος καὶ αὐτὸς ἀξιωθεὶς προφητεῦσαι B
περὶ τοῦ δεσπότου Χριστοῦ φησὶν οὕτως· Ἐπιφανήσεται κύριος
ἐπ' αὐτούς, καὶ ἐξολοθρεύσει πάντας τοὺς θεοὺς τῶν ἐθνῶν τῆς
γῆς, καὶ προσκυνήσουσιν αὐτῷ ἕκαστος ἐκ τοῦ τόπου αὐτοῦ, πᾶ- R 354
σαι αἱ νῆσοι τῶν ἐθνῶν. πάλιν λέγει ὅτι Μεταστρέψω ἐπὶ λαοὺς
γλῶσσαν εἰς γενεὰς αὐτῆς τοῦ ἐπικαλεῖσθαι πάντας τὸ ὄνομα
κυρίου τοῦ δουλεύειν αὐτῷ ὑπὸ ζυγὸν ἕνα. ἐκ περάτων ποταμῶν Αἰθιοπίας οἴσουσι θυσίας μοι. καὶ πάλιν λέγει, Χαῖρε
σφόδρα, θύγατερ Ἱερουσαλήμ, εὐφραίνου καὶ κατατέρπου ἐξ
ὅλης τῆς καρδίας σου, θύγατερ Ἱερουσαλήμ, περιεῖλε κύριος τὰ
ἀδικήματά σου, λελύτρωταί σε ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν σου βασιλεὺς C
Ἰσραὴλ ὁ κύριος, ἐν μέσῳ σου οὐκ ὄψει κακὰ οὐκέτι. ἅπερ πάντα κυριώτερον ἐπὶ τοῦ δεσπότου Χριστοῦ ἁρμόζει.

Σοφωνίας ἦν ἐκ φυλῆς Συμεὼν ἐξ ἀγροῦ Σαβαρθαθά. οὗτος προεφήτευσε περὶ τῆς πόλεως καὶ περὶ τέλους Ἰσραὴλ καὶ αἰσχύνης ἀσεβῶν· καὶ θανὼν ἐτάφη ἐν ἀγρῷ αὐτοῦ.

6. ἔννατος PV. 7. φησὶν] II. 11. 10. πάλιν] III. 9. 13. πάλιν] 14. 15. σου] σοῦ θεοῦ P.

bir, et capitella duarum columnarum auferentur, et nemo sciet ubi sint. Ipsa autem in eremo deferentur ab Angelo, ubi initio defixum est tabernaculum testimonii, et in illis cognoscetur tandem Dominus, et illuminabit a serpente oppugnatos in tenebris, sicut ab initio.

De Sophonia. Speculator.

Hic Sophonias nonus, et ipse dignatus prophetare de Domino Christo, sic ait: *Apparebit Dominus super eos, et disperdet omnes Deos gentium terrae, et adorabunt ipsum singuli de loco suo: omnes insulae gentium.* Rursum ait: *Convertam super populos linguam in generationem ejus, ut invocent omnes nomen Domini, ut serviant ei sub jugo uno. De finibus fluminum Aethiopiae adferent victimas mihi.* Et rursum: *Gaude valde, filia Hierusalem, exulta et delectare ex toto corde tuo, filia Hierusalem, abstulit Dominus iniquitates tuas, redemit te de manu inimicorum tuorum Rex Israel, in medio tui non videbit mala ultra.* Quae omnia magis proprie in Dominum Christum conveniunt.

Erat Sophonias ex tribu Symeon, ex agro Sabarthata. Hic prophetavit de civitate, et de fine Israel, et ignominia impiorum: et cum esset mortuus, sepultus est in agro suo.

Εἰς τὸν Ἀγγαῖον. Ἑορτή.

Οὗτος Ἀγγαῖος δέκατος ἠξιώθη καὶ αὐτὸς προειπεῖν περὶ τοῦ δεσπότου Χριστοῦ ὡς εἰς πρόσωπον Ζοροβάβελ τὰ ἁρμόζοντα τῷ δεσπότῃ Χριστῷ λέγων, Καὶ θήσομαί σε σφραγῖδα, D διότι σε ᾑρετισάμην, λέγει κύριος παντοκράτωρ, καθάπερ καὶ Ἰωάννης ὁ εὐαγγελιστὴς λέγει, Τοῦτον γὰρ ὁ πατὴρ ἐσφράγισεν ὁ θεός.

Ἀγγαῖος νέος ἦλθεν ἐκ Βαβυλῶνος εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ φανερῶς περὶ τῆς ἐπιστροφῆς τοῦ λαοῦ προεφήτευσεν. καὶ εἶδεν ἐκ μέρους τὴν οἰκοδομὴν τοῦ ναοῦ· καὶ θανὼν ἐτάφη πλησίον τοῦ τάφου τῶν ἱερέων ἐνδόξως, ὡς αὐτοί.

V 122

Εἰς τὸν Ζαχαρίαν. Μνήμη θεοῦ.

Οὗτος Ζαχαρίας ἑνδέκατος καὶ αὐτὸς ἀξιωθεὶς προειπεῖν περὶ τῆς ἐλεύσεως τοῦ Χριστοῦ, λέγων οὕτως· Χαῖρε σφόδρα, θύγατερ P 152 Σιών, κήρυσσε, θύγατερ Ἱερουσαλήμ, ἰδοὺ ὁ βασιλεύς σου ἔρχεται δίκαιος καὶ σώζων, αὐτὸς πραῢς καὶ ἐπιβεβηκὼς ἐπὶ ὑποζύγιον καὶ πῶλον νέον. ὑπερβολικῶς μὲν εἰς τὸν Ζοροβάβελ εἴρηκεν ταύτην τὴν χρῆσιν· τὴν ἔκβασιν δὲ κυρίως ἔσχεν ἐπὶ τοῦ δεσπότου Χριστοῦ. ἔτι λέγει, Καὶ ἐρῶ πρὸς αὐτόν, Τί αἱ πληγαὶ αὗ- R 356 ται αἱ ἀνὰ μέσον τῶν χειρῶν σου; καὶ ἐρεῖ, Ἐπλήγην ἐν τῷ οἴκῳ τῷ ἀγαπητῷ μου. καὶ μετ' ὀλίγα πάνυ, Πατάξω τὸν ποι-

4. λέγων] II. 23. 6. Ἰωάννης] VI. 27. 14. οὕτως] IX. 9. 16. πρᾶος P. 19. λέγων P. XIII. 6.

De Aggaeo. Festum.

Hic Aggaeus decimus, dignatus est et ipse praedicere de Domino Christo, velut in persona Zorobabel, quae in Dominum Christum conveniunt, dum ait: *Ponam te signaculum, quia elegi te, dicit Dominus omnipotens.* Quemadmodum et Joannes Evangelista ait: *Hunc enim pater signavit Deus.*

Aggaeus juvenit venit ex Babylone in Hierusalem, et aperte reditum populi praedixit. Vidit etiam ex parte aedificationem templi, et mortuus, juxta sepulcrum Sacerdotum honorifice, ut illi, sepultus est.

De Zacharia. Memoria Dei.

Hic Zacharias undecimus, et ipse dignatus praedicere de adventu Christi, ubi sic ait: *Gaude, filia Sion, praedica, filia Hierusalem, ecce Rex tuus venit tibi justus et salvans, ipse mansuetus, et ascendens super subjugalem et pullum novum.* Hyperbolice quidem de Zorobabel hanc sententiam dixit, sed eventum proprie habet in Domino Christo. Rursum ait: *Et dicam ad eam, Quid plagae istae in medio manuum tuarum? Et dicet, His percussus sum in domo dilectionis.* Et post pauca quae-

μένα, καὶ διασκορπισθήσονται τὰ πρόβατα τῆς ποίμνης. ταύτης τῆς χρήσεως μέμνηται ὁ κύριος ἐν τῷ καιρῷ τοῦ πάθους, ὅτε ἤμελλε παραδίδοσθαι, εἰς ἑαυτὸν αὐτὴν εἰρηκώς.

Ζαχαρίας ἦλθεν ἀπὸ Χαλδαίων ἤδη προβεβηκώς, κἀκεῖ τῷ B λαῷ πολλὰ προεφήτευσεν, καὶ τέρατα ἔδωκεν εἰς ἀπόδειξιν. οὗτος εἶπεν τῷ Ἰωσεδέκ, Καὶ εἰς Ἱερουσαλὴμ ἱερατεύσεις. οὗτός καὶ τὸν Σαλαθιὴλ ἐπὶ υἱῷ ηὐλόγησεν καὶ τὸ ὄνομα Ζοροβάβελ ἐπέθηκεν. καὶ ἐπὶ Κύρου τέρας ἔδωκεν εἰς νῖκος, καὶ περὶ τῆς λειτουργίας αὐτοῦ προηγόρευσεν ἣν ποιήσει ἐπὶ Ἱερουσαλήμ, καὶ ηὐλόγησεν αὐτὸν σφόδρα. τὰ δὲ τῆς προφητείας εἶδεν ἐν Ἱερουσαλήμ, περὶ τέλους ἐθνῶν καὶ τοῦ ναοῦ καὶ ἀργίας προφητῶν καὶ ἱερέων καὶ περὶ διπλῆς κρίσεως ἐξέθετο. καὶ ἀπέθανεν ἐν γήρει μακρῷ, καὶ ἐτάφη σύνεγγυς τοῦ Ἀγγαίου. C

Εἰς τὸν Μαλαχίαν. Ἄγγελος.

Οὗτος Μαλαχίας δωδέκατος καὶ αὐτὸς προφητεύειν ἀξιωθεὶς τῶν κατὰ τὴν οἰκονομίαν τοῦ δεσπότου τοῦ Χριστοῦ. λέγει δὲ καὶ αὐτὸς οὕτως. Διότι ἀπὸ ἀνατολῶν ἕως δυσμῶν τὸ ὄνομά μου δεδόξασται ἐν τοῖς ἔθνεσιν, καὶ ἐν παντὶ τόπῳ θυμίαμα προσάγεται τῷ ὀνόματί μου καὶ θυσία καθαρά, διότι μέγα τὸ ὄνομά μου ἐν τοῖς ἔθνεσι, λέγει κύριος παντοκράτωρ. καὶ πάλιν λέγει, Ἰδοὺ ἐγὼ ἐξαποστελῶ τὸν ἄγγελόν μου, καὶ ἐπιβλέψεται ὁδὸν πρὸ προσ-

1. ἐκ τῆς P. 2. μέμνηται] Marc. XIV. 27. 5. οὗτος P cum Epiphanio p. 149. A, ὡς RV. 6. ἱερατεύσεις P, ἱεράτευσεν RV. 16. λέγει] I. 11. 19. πάλιν] III. 1.

dam: *Percutiam pastorem, et dispergentur oves gregis* Hujus loci meminit Dominus in tempore passionis cum tradendus esset, hoc de seipso pronuntiato.

Zacharias ex Chaldaeis venit jam aevo maturus, multaque populo ibi prophetavit, et in praedictionum suarum argumentum prodigia fecit. Et hic dixit Josedeci: *Et in Hierusalem Pontifex eris* Hic et Salathieli in filio benedixit, et nomen Zorobabel imposuit. Ac in Cyro prodigium edidit in victoriae signum, et de ejus ministerio quod in Hierusalem obiturus erat praedixit, ipsique valde benedixit. Prophetias autem vidit in Hierusalem, de fine gentium, ac templi, et de cessatione Prophetarum ac Sacerdotum, ut et de duplici judicio disseruit. Obiit in ultima senectute, et tumulatus est juxta Aggaeum.

De Malachia. *Angelus.*

Hic Malachias duodecimus, et ipse prophetare dignatus de Incarnatione Domini Christi. Ipse autem sic ait: *Quia ab ortu solis usque ad occasum nomen meum glorificatum est in gentibus, et in omni loco sacrificatur et offertur nomini meo oblatio munda, quia magnum est nomen meum in gentibus, dicit Dominus omnipotens.* Et rursum ait: *Ecce ego*

ώπου σου. ταύτην δὲ τὴν χρῆσιν ὁ κύριος εἰς ἑαυτὸν ἐξέλαβεν D *καὶ εἰς τὸν βαπτιστὴν Ἰωάννην. ἔτι λέγει ὁ αὐτὸς προφήτης, καὶ ἀνατελεῖ ὑμῖν τοῖς φοβουμένοις τὸ ὄνομά μου ἥλιος δικαιοσύνης καὶ ἴασις ἐν ταῖς πτέρυξιν αὐτοῦ, καὶ ἐξελεύσεσθε καὶ σκιρτήσετε ὡς μοσχάρια ἐκ δεσμῶν ἀνειμένα, καὶ καταπατήσετε ἀνόμους, διότι ἔσονται σποδὸς ὑποκάτω τῶν ποδῶν ὑμῶν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἣν ἐγὼ ποιῶ, λέγει κύριος παντοκράτωρ. καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω ὑμῖν Ἡλίαν τὸν Θεσβίτην, πρὶν ἐλθεῖν τὴν ἡμέραν κυρίου τὴν μεγάλην καὶ ἐπιφανῆ, καθὼς εἶπεν ὁ κύριος τοῖς Ἰουδαίοις ὅτι καὶ ἐὰν θέλετε δέξασθαι περὶ Ἰωάννου, αὐτός ἐστιν Ἡλίας ὁ μέλλων ἔρχεσθαι.*

R 358 P 153 *Μαλαχίας οὗτος μετὰ τὴν ἐπιστροφὴν τίκτεται ἐν Σοφᾷ· καὶ ἔτι πάνυ νέος ὢν καλὸν βίον ἔσχηκεν· καὶ ἐπειδὴ πᾶς ὁ λαὸς ἐτίμα αὐτὸν ὡς ὅσιον καὶ πρᾷον, ἐκάλεσαν αὐτὸν Μαλαχίαν, ὃ ἑρμηνεύεται ἄγγελος. ἦν γὰρ καὶ τῷ εἴδει εὐπρεπής, ἀλλὰ καὶ ὅσα εἶπεν αὐτὸς ἐν προφητείᾳ, αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ ὀφθεὶς ἄγγελος κυρίου* V 123 *ἐπεδευτέρωσεν, ὡς ἐγένετο ἐν ἡμέραις ἀναρχίας, ὡς γέγραπται ἐν Σφερτελλεὶμ, τουτέστιν ἐν βίβλῳ Κριτῶν. καὶ ἔτι νέος ὢν προσετέθη πρὸς τοὺς πατέρας αὐτοῦ ἐν ἀγρῷ αὐτοῦ.*

B ***Λοιπὸν ἐπὶ τοὺς τέσσαρας μεγάλους βαδιοῦμεν, πληρώσαν-***

1. δὲ om. P. *ib* καὶ ὁ R. 2. λέγει] IV. 2. 12. κεῖται RV. τίκτεται P cum Epiphanio. *ib.* σοφίᾳ R. 17. τῆς ἀναρχίας — ἐν ex Epiphanio addidit P: τῆς om. V. 18. Σφερτελλείμ P. 20. εἰς τοὺς τέσσαρας μεγάλους προφήτας praeponit P. *ib.* μεγάλους om. R.

mittam Angelum meum, et praeparabit viam ante faciem tuam. Huncce locum Dominus sibi aptavit, et Joanni Baptistae. Ait praeterea idem Propheta: *Et orietur vobis timentibus nomen meum sol justitiae, et sanitas in pennis ejus. Egredicmini et salictis sicut vitulus de armento, et calcabitis ipsos cum fuerit cinis sub planta pedum vestrorum in die quam ego facio, dicit Dominus omnipotens. Ecce ego mitto vobis Eliam Thesbitem, antequam veniat dies Domini magnus et horribilis.* Quemadmodum dixit Dominus Judaeis. Quod si velitis haec accipere de Joanne, ipse est Elias qui venturus est.

Malachias iste, post reditum (e Babylone) nascitur in Sopha: et cum admodum adhuc esset adolescens, praeclaram vitam egit: cumque propter vitae sanctitatem et mansuetudinem a populo coleretur, Malachiae nomen ei datum est, quod idem valet ac Angelus. Erat enim decenti pulcritudine: sed et quaecumque ipse dum prophetaret dicebat, ipsomet die apparens Angelus Domini iterabat, quemadmodum in diebus interregni, ut scriptum est in Spherctellim, hoc est in libro Judicum, contigit. Juvenis adhuc appositus est ad patres suos in agro suo.

De quatuor magnis Prophetis.

Duodecim (Prophetis) juvante Deo explicitis, superest ut de quatuor

τες σὺν θεῷ τοὺς ιβ'. πάντες μὲν οἱ προφῆται προεφήτευον καὶ ὑπεμίμνησκον τοὺς Ἰουδαίους περὶ τῶν ἐπαγγελιῶν τοῦ θεοῦ ὧν πρὸς τοὺς πατέρας ἐποιήσατο, ὅπως πάντα τὰ ἔθνη εὐλογεῖν ὑπέσχετο ἐν τῷ σπέρματι τοῦ Ἀβραὰμ διὰ τῆς κατὰ τὸν δεσπότην Χριστὸν οἰκονομίας, καὶ ὅπως ἐλυτρώσατο αὐτοὺς ὁ θεὸς πρώην ἐκ τῆς δουλείας τῶν Αἰγυπτίων μετὰ βραχίονος ὑψηλοῦ· καὶ δέδωκεν αὐτοῖς τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας, καὶ ὅπως αἰχμάλω- C τοι εἰς Βαβυλῶνα ὑπὸ Ναβουχοδονόσορ ἀπαχθήσονται, καὶ πάλιν ἐνδόξως ἐπανήξουσι, καὶ πάλιν πείσονται κακὰ ὑπὸ Ἀντιόχου καὶ τῶν πέριξ ἐθνῶν, καὶ ὅπως καὶ τούτων δυνάμει θείᾳ περιγένωνται, καὶ τότε ὁ προσδοκώμενος ἐκ τοῦ σπέρματος Ἀβραὰμ ἥξει ἐπὶ σωτηρίᾳ παντὸς τοῦ κόσμου κατὰ τὰς ἄνωθεν ἐπαγγελίας. τοῦτο τὸ ἔργον τῶν προφητῶν. τινὲς μὲν οὖν ἐξ αὐτῶν ἑαυτοῖς συνέγραψαν τὰς ἰδίας βίβλους, οἷον ὁ Δαβίδ, συνθεὶς τὴν βίβλον τῶν Ψαλμῶν, καὶ Δανιήλ, ἐν τῇ αἰχμαλωσίᾳ κελευσθεὶς γράψαι ἅπερ αὐτῷ δι' ὁράσεων ἀπεκαλύφθη, ἢ καὶ ἄλλοι τινές. οἱ δὲ λοιποὶ οὐχ ἑαυτοῖς συνέγραφον, ἀλλὰ γραμματεῖς ἦσαν ἐν D τῷ ἱερῷ, οἳ ἔγραφον ἑκάστου προφήτου ὡς ἐπὶ ἡμερολογίου λόγον. καὶ ἡνίκα ἀπεστέλλετο ὑπὸ τοῦ θεοῦ προφήτης κηρῦξαι ἢ περὶ Ἱερουσαλὴμ ὅτι μέλλει αἰχμαλωτίζεσθαι ἢ περὶ Σαμαρείας ἢ περὶ ἑτέρων τόπων ἢ περὶ τῆς ἐπανόδου ἢ περὶ Ἀντιόχου ἢ περὶ τῶν πέριξ ἐθνῶν ἢ περὶ αὐτοῦ τοῦ δεσπότου Χριστοῦ, καθ'

13. οὖν om. P. 14. ὁ om. P.

magnis agamus. Omnes quidem Prophetae prophetarunt, et Judaeos de promissionibus subinde monuerunt, quas Deus eorum patribus fecerat, quove pacto gentes universas benedictione sua donare erat pollicitus in semine Abraham per Domini Christi dispensationem: et quomodo Deus ex Aegyptiorum servitute prius illos cum brachio excelso liberaverit, et dederit eis terram repromissionis: quave ratione captivi Babylonem a Nabuchodonosor abducti, rursum gloriose reversi sunt: et ut mala iterum patientur ab Antiocho gentibusque circumvicinis: quo etiam pacto divina potentia iis superiores evaserint, et ut tunc expectatus ex semine Abraham venturus erat pro salute mundi totius, secundum praedictas repromissiones. Hoc prophetarum opus fuit. Atque ex iis quidam suos sibi ipsis libros conscripsere, quemadmodum David Psalmorum librum composuit, et Daniel in captivitate scribere jussus est quaecunque sibi per visiones revelata fuerant: ita et alii quidam. Reliqui vero non sibi scripserunt, sed erant in templo scribae qui uniuscujusque Prophetae verba, in modum Kalendarii, describerent. Et cum a Deo mittebatur Propheta, ut quippiam nuntiaret, vel de Hierusalem, quod scilicet esset expugnanda: vel de Samaria, aut de locis aliis, vel de reversione, aut de Antiocho, aut de circumvicinis nationibus, aut de ipso Domino Christo, quo die prophetabant, in istius Prophetae sermone ea describebant quae de

R 360 ἣν ἡμέραν προεφήτευεν, ἔγραφον ἐν τῷ λόγῳ τοῦ προφήτου ἐκεί-
νου ὃ ἐκήρυττεν περὶ ἑνὸς πράγματος. καὶ πάλιν μετὰ καιρόν, εἰ
ἐκήρυξεν περὶ ἑτέρου πράγματος, πάλιν ἔγραφον ὑποτάσσοντες
P 154 εἰς τὸν αὐτοῦ λόγον, ὡς ἀρχὴν κεφαλαίου ποιούμενοι ἐκήρυττον.
καὶ οὕτω πᾶσαν τὴν βίβλον αὐτοῦ συνετίθεσαν. ὅθεν ἔστιν εὑ-
ρεῖν ἐν ταῖς αὐτῶν βίβλοις κεφάλαιον ἁρμόζον εἰς τὴν αἰχμαλω-
σίαν Βαβυλῶνος ἢ εἰς τὴν ἐπάνοδον, καὶ εὐθέως περὶ Χριστοῦ
ἕτερον καὶ αὖθις περὶ τῆς αἰχμαλωσίας καὶ τῆς ἐπανόδου λέγοντα.
καὶ ἁπλῶς εἰπεῖν, ἐὰν μὴ παρατετηρημένως ἀναγνῷς, συγκεχυ-
μένα τὰ πάντα εὑρήσεις. οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ αἱ βασιλεῖαι
τούτῳ τῷ τρόπῳ ἐγράφησαν ἐν τῷ ἱερῷ κατὰ μέρος ἐν τῷ και-
ρῷ τοῦ Σαοὺλ τὰ ἕως τοῦ Σαοὺλ καὶ ἐν τῷ καιρῷ τοῦ Δαβὶδ
B τὸ ἕως Δαβίδ. ὁμοίως καὶ τὰ ἑκάστου βασιλέως κατὰ τὸν ἴδιον
καιρὸν ἐγράφοντο. ὁμοίως ἔγραφον καὶ ἐν τοῖς σκρινίοις τῶν
βασιλέων, ἃς καλοῦμεν Παραλειπομένας. τὴν δὲ Πεντάτευ-
χον ὁ Μωϋσῆς ἔγραψεν ἱστορίαν προγεγονότων καὶ γινομέ-
νων καὶ ἐσομένων. Ἰησοῦς πάλιν τὴν ἰδίαν βίβλον, τοὺς Κριτὰς
πάλιν ἐν τῷ ἱερῷ, ἤγουν τῇ σκηνῇ, ὁμοίως καὶ τὴν Ῥούθ. Σο-
V 124 λομὼν πάλιν τὰ ἴδια ἔγραψεν, τάς τε Παροιμίας καὶ τὰ Ἄισμα-
τα καὶ τὸν Ἐκκλησιαστήν· σοφίας γὰρ χάριν εἰληφὼς παρὰ
θεοῦ, καὶ πάντα ἄνθρωπον νουθετῶν σοφῶς ἀναστρέφεσθαι ἐν
C τῷδε τῷ βίῳ· προφητείας γὰρ χάριν οὐκ εἰλήφει. ὅσους οὖν
ηὕρομεν προφήτας ἀξιωθέντας εἰπεῖν περὶ τοῦ δεσπότου Χριστοῦ

1. προεφήτευον P. 2. εἰ] ἢ PV. 10. εὑρήσει V. ibid. αἱ om. P. 11. τῷ om. P. 13 τὸ om. P. ib. τὸ ἕως Δαβίδ] ἕως τοῦ Δαβίδ P. 14. δὲ καὶ P. 18. τὴν σκήνην P. 20. vel 22. dele γάρ.

re aliqua nuntiaverat. Rursum si post aliquod tempus de re alia quidpiam praedixisset, tum in illius sermone superioribus subjiciebant, facto capitis initio. Atque hac ratione totum illius librum compegere. Unde reperire est in illorum libris caput quod captivitati Babylonis convenit, vel reversioni, et statim aliud quod de Christo, ac rursum de captivitate vel reditu agit. Atque ut uno verbo dicam, nisi haec attente legeris, omnia confusa reperies. Neque Prophetiae duntaxat, sed et libri Regnorum eadem ratione in templo particulatim conscripti sunt, veluti Saüle regnante, quae Saülem, quae Davidis tempestate, quae Davidem spectabant. Atque eodem modo uniuscujusque Regis acta, suo quoque tempore, scribebantur. Sed et pariter scribebant in Regum scriniis quae Paralipomena appellamus. Pentateuchum vero Moyses conscripsit, historiam scilicet rerum praeteritarum, praesentium et futurarum. Jesus etiam singularem librum confecit; Judices rursum in templo, seu Tabernaculum, similiter et librum Ruth. Solomon suos perinde conscripsit libros, Proverbia, et Cantica, et Ecclesiastem. Donatus enim a Deo sapientiae gratia, cunctos homines adhortatus est ut in hac vita sapienter sese gererent, Prophetiae tamen gratiam non adeptus. Quotquot igitur inve-

ἐτάξαμεν. ἔτι δὲ γράφωμεν καὶ περὶ τῶν ἄλλων τεσσάρων προφητῶν, ὅσα ἠξιώθησαν εἰπεῖν περὶ τῆς κατὰ τὸν δεσπότην Χριστὸν οἰκονομίας, ἐν ᾗ ἀφορᾷ πᾶς ὁ σκοπὸς τῆς θείας γραφῆς. προφέρωμεν τοίνυν πρῶτον τὸν μεγαλοφωνότατον Ἡσαΐαν, ὃς καὶ τύπῳ καὶ λόγῳ ἠξιώθη ἰδεῖν καὶ προειπεῖν περὶ τοῦ κατὰ Χριστὸν μυστηρίου.

Εἰς τὸν Ἡσαΐαν.

Οὗτος ὁ μέγας Ἡσαΐας ὁ υἱὸς τοῦ Ἀμώς, ὃς τύπῳ μὲν εἶδεν
τὰ κατὰ τὸ μυστήριον τοῦ Χριστοῦ, ὅτε εἶδεν τὸν κύριον καθή- R 362 D
μενον ἐπὶ θρόνου ὑψηλοῦ καὶ ἐπηρμένου, καὶ σεραφεὶμ εἱστήκεισαν κύκλῳ αὐτοῦ, ἓξ πτέρυγες τῷ ἑνὶ καὶ ἓξ πτέρυγες τῷ ἑνὶ ἑαυτὰ κατακαλύπτοντα, καὶ ἔκραζον ἕτερος πρὸς τὸν ἕτερον, Ἅγιος ἅγιος ἅγιος, κύριος σαβαώθ, πλήρης πᾶσα ἡ γῆ τῆς δόξης αὐτοῦ. ἐπὶ τούτοις ἀπεστάλη ἓν τῶν σεραφείμ, καὶ ἔλαβεν τῇ λαβίδι ἄνθρακα ἀπὸ τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ ἥψατο τῶν χειλέων αὐτοῦ λέγων, Τοῦτο ἀφελεῖ τὰς ἁμαρτίας σου, σαφῶς διὰ τῆς ὄψεως τῆς δειχθείσης καὶ τοῦ ὕμνου καὶ τοῦ τύπου διδαχθεὶς
προμηνῦσαι τὸ κατὰ Χριστὸν μυστήριον. ἔτι δὲ πάλιν καὶ λόγῳ P 155
φησὶν οὕτως· Ὡς πρόβατον ἐπὶ σφαγὴν ἤχθη, καὶ ὡς ἀμνὸς ἐναντίον τοῦ κείραντος αὐτὸν ἄφωνος. ταύτην τὴν χρῆσιν ὁ Αἰθίοψ

2. Χριστὸν τὸν δεσπότην P. 4. ὃς] ὃς δὲ P. 11. καὶ — ἑνὶ om. P. 12. τὸν om. P. 14. ἓν] εἷς ἐκ P. 17. δειχθείσης] δειχθείας P. δειλίας m. P. 19. οὕτως] LIII. 7. 20. ὁ Αἰθίοψ] Act. VIII. 35.

nimus Prophetas, qui dignati sunt de Domino Christo praedicere, hactenus sumus executi. Nunc porro videtur operaepretium ut de quatuor aliis prophetis scribamus, et quaecunque de Christi Domini humanitate dicere dignati sunt, quo divinae Scripturae scopus omnis spectat. Producamus igitur magniloquum illum Isaiam, qui et figura et sermone dignatus est videre, et praedicere peractum in Christo Sacramentum.

De Isaia.

Hic est magnus ille Isaias, filius Amos, qui in figura quidem vidit mysterium Christi, cum scilicet Dominum conspexit sedentem in throno excelso ac sublimi, quem Seraphim in orbem circumstabant. Singulis erant sex alae quibus se tegerent, et clamabat alter ad alterum: *Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dominus Sabaoth, plena est omnis terra gloria ejus.* Deinde missus est unus ex Seraphim, et accepit forcipe carbonem ex altari, et tetigit labia ejus, dicens: *Hoc auferet peccata tua.* Per visionem verecundiae, et hymni, ac figurae perspicue edoctus est praenunciare peractum in Christo Sacramentum. Sed et rursum ita loquitur: *Tanquam ovis ad occisionem ductus est, et sicut agnus coram tundente se*

εὐνοῦχος ἀναγνοὺς τὸν Φίλιππον παρεκάλει ἑρμηνευθῆναι αὐτῷ αὐτήν· ὃς τάχιστα περὶ τοῦ δεσπότου Χριστοῦ αὐτὴν ἑρμήνευσεν εἰρῆσθαι ὑπὸ τοῦ προφήτου. ἔτι πάλιν λέγει, Ἄνθρωπος ἐν πληγῇ ὢν καὶ εἰδὼς φέρειν μαλακίαν. καὶ πάλιν, Ὅτι ἀνομίαν οὐκ ἐποίησεν, οὐδὲ εὑρέθη δόλος ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ, καὶ κύριος βούλεται καθαρίσαι αὐτὸν ἀπὸ τῆς πληγῆς καὶ δεῖξαι αὐτῷ φῶς. καὶ πάλιν οὕτω λέγει κύριος· Ἰδοὺ ἐγὼ ἐμβαλῶ εἰς τὰ θεμέλια Σιὼν λίθον πολυτελῆ ἐκλεκτὸν ἀκρογωνιαῖον ἔντιμον εἰς
B *τὰ θεμέλια αὐτῆς, καὶ ὁ πιστεύων ἐπ᾽ αὐτῷ οὐ μὴ καταισχυνθῇ. καὶ πάλιν, Ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἡ ῥίζα τοῦ Ἰεσσαί, καὶ ὁ ἀνιστάμενος ἄρχειν ἐθνῶν, ἐπ᾽ αὐτῷ ἔθνη ἐλπιοῦσι. καὶ πάλιν, Πνεῦμα κυρίου ἐπ᾽ ἐμέ, οὗ εἵνεκεν ἔχρισέ με. τοῦτο ἀναγνοὺς ὁ κύριος ἐν τῇ συναγωγῇ τοῖς σάββασιν εἶπεν, Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, σήμερον ἐπληρώθη ἡ γραφὴ αὕτη ἐν τοῖς ὠσὶν ὑμῶν.*

Ἡσαΐας ἦν ἀπὸ Ἱερουσαλήμ· θνήσκει δὲ ὑπὸ Μανασσοῦ πρισθεὶς εἰς δύο, καὶ ἐτέθη ὑποκάτω δρυὸς Ῥογήλ, ἐχόμενα τῆς διαβάσεως τῶν ὑδάτων ὧν ἀπώλεσεν Ἐζεκίας ὁ βασιλεὺς χώσας αὐτά. καὶ ὁ θεὸς τὸ σημεῖον τοῦ Σιλωὰμ ἐποίησεν διὰ τὸν προφήτην,
C *ὅτι πρὸ τοῦ ἀποθανεῖν ὀλιγωρήσας ηὔξατο πιεῖν ὕδωρ, καὶ εὐθέως ἀπεστάλη αὐτῷ ἐξ αὐτοῦ· διὰ τοῦτο ἐκλήθη Σιλωάμ, ὅπερ ἑρμηνεύεται ἀπεσταλμένος. καὶ ἐπὶ τοῦ Ἐζεκία πρὸ τοῦ ποιῆσαι*

3. *λέγει*] LIII. 3. 4. *πληγῇ*] *τιμῇ* V. *ibid. πάλιν*] 9. 7. *πάλιν*] XXVIII. 16. 8. *Σιὼν — θεμέλια* om. P. 10. *πάλιν*] XI. 10. 12. *πάλιν*] LXI. 1. 13. *σάβασιν* V. *ibid. εἶπεν*] Luc. IV. 21. 18. *δι᾽ αὐτὸν προφήτην* P. 21. *Ἐζεκίου* P.

obmutuit. Hunc locum Eunuchus Aethiops cum legisset, rogavit Philippum ut hunc sibi interpretaretur, qui statim de Domino Christo a Propheta dictum respondit. Iterum praeterea ait: _Homo in plaga existens, et sciens ferre infirmitatem._ Et rursum: _Quoniam peccatum non fecit, nec inventus est dolus in ore ejus._ Et, _Dominus vult mundare eum a plaga, et ostendere illi lumen._ Deinde sic dicit Dominus: _Ecce ego injiciam in fundamenta ejus, et qui crediderit in eum, non confundetur._ Et rursum: _Erit in die illa radix Jesse, et qui surgit ex ea reget gentes, in ipsum gentes sperabunt._ Et rursum: _Spiritus Domini super me, eo quod unxerit me._ Hoc cum Dominus in Synagoga in Sabbatis legisset, dixit: _Amen dico vobis, hodie impleta est scriptura in auribus vestris._

Erat Isaias ex Hierusalem: moritur autem, a Manasse in duas partes dissectus, et positus est subter quercum Rogel, juxta transitum aquarum, quas Ezechias Rex, iis obstructis, disperdidit. Et fecit Deus signum Siloam propter ipsum Prophetam: priusquam enim moreretur, animo deficiens, petiit aquam sibi dari quam biberet, statimque ex eo illi allata est, ac propterea Siloam appellatur, quod idem valet ac missus. Et sub Ezechia, priusquam fierent fossae ac piscinae, ad preces Isaiae

τοὺς λάκκους καὶ τὰς κολυμβήθρας ἐπὶ εὐχῇ τοῦ Ἠσαΐου μικρὸν ὕδωρ ἐξῆλθεν, ὅτι ἦν ὁ λαὸς ἐν συγκλεισμῷ ἀλλοφύλων, καὶ ἵνα μὴ διαφθαρῇ ἡ πόλις, ὡς μὴ ἔχουσα ὕδωρ. ἠρώτων γὰρ οἱ R 364 πολέμιοι πόθεν πίνουσι· καὶ χαρακώσαντες τὴν πόλιν παρεκαθέζοντο τῷ Σιλωάμ. ὅταν οὖν ἤρχοντο σὺν τῷ Ἠσαΐᾳ οἱ Ἰουδαῖοι, ἐξήρχετο τὸ ὕδωρ· διὸ ἕως τῆς σήμερον αἰφνιδίως ἐξέρχεται, ἵνα V 125 δειχθῇ τὸ μέγα τοῦτο μυστήριον. καὶ ἐπειδὴ διὰ τοῦ Ἠσαΐου τοῦτο γέγονε, μνήμης χάριν καὶ ὁ λαὸς τῶν Ἰουδαίων πλησίον αὐτὸν τοῦ Σιλωὰμ ἔθαψαν ἐπιμελῶς καὶ ἐνδόξως, ἵνα διὰ τῶν D ὁσίων αὐτοῦ προσευχῶν καὶ μετὰ θάνατον αὐτοῦ ὡσαύτως ἔχωσι τὴν ἀπόλαυσιν τοῦ ὕδατος, ὅτι καὶ χρησμὸς ἐδόθη αὐτῷ περὶ αὐτοῦ τοῦ ποιῆσαι οὕτως. ἔστι δὲ ὁ τάφος ἐχόμενος τοῦ τάφου τῶν βασιλέων, ὄπισθεν τοῦ τάφου τῶν Ἰουδαίων ἐπὶ τὸ μέρος τὸ πρὸς νότον. Σολομῶν γὰρ ἐποίησε τοὺς τάφους τοῦ Δαβίδ, διαγράψας κατὰ ἀνατολὰς τῆς Σιών, ἥτις ἔχει εἴσοδον ἀπὸ Γαβαὼν μήκοθεν τῆς πόλεως σταδίους εἴκοσιν. ἐποίησεν δὲ ταύτην σκολιάν, σύνθετον, ἀνυπονόητον· καὶ ἔστιν ἡ εἴσοδος ἕως τῆς σήμερον τοῖς πολλοῖς ἀγνοουμένη τῶν ἱερέων καὶ ὅλῳ τῷ λαῷ. ἐκεῖ εἶχεν ὁ P 156 βασιλεὺς Σολομῶν τὸ χρυσίον τὸ ἐξ Αἰθιοπίας καὶ τὰ ἀρώματα. καὶ ἐπειδὴ ἔδειξεν Ἐζεκίας τὸ μυστήριον Δαβὶδ καὶ Σολομῶν τοῖς ἔθνεσι καὶ ἐμίανεν ὀστᾶ τῶν προπατόρων αὐτοῦ, διὰ τοῦτο ὁ θεὸς

1. κολυμβήτρας P. 2. συγκλεισμῷ P cum Epiphanio, συκαῖς μωὰμ V, Συκαῖς Μωάβ R. 5. εἴρχοντο PV. *ibid.* Ἰουδαῖοι] ἀντλεῖν addit P ex Epiphanio. 10. ὁσίων αὐτοῦ προσ om. P. *ib.* καὶ μετὰ θάνατον om. P. 12. ἐχομένως P. 16. σταδίων P, σταδίου m. R. 21. τῶν προπατόρων Symeon Logotheta, τύπου πατέρων PV.

ibi modicum aquae exivit, cum populus ab alienigenis undique concluderetur, ne ex aquae penuria periret. Quaesierant enim hostes unde ii biberent: ex quo, urbe circumvallata, Siloam etiam circumsederunt. Quoties igitur una cum Isaia veniebant ut aquam haurirent, illa exibat, unde ad hunc usque diem, in magni miraculi argumentum etiamnum subito erumpit. Postquam autem id per Isaiam peractum est, hunc magnifice ac studiose juxta Siloam Judaeorum populus sepelìit, ut ejus precibus aquae perinde copia iis suppeteret, cum praeterea, ut ita agerent, ex oraculo iis praeceptum esset. Jacet autem ejus sepulcrum juxta Regum tumulos, ad Austrum, pone Judaeorum tumulos. Solomon quippe Davidis sepulcra ita constituit, ut Orienti Sion obversarentur. quae aditum habet a Gabaon procul ab urbe, stadiis xx. quem quidem aditum obliquum ac occultum ita confecit ut a nemine perciperetur, adeo ut ejus introitus plerisque Sacerdotum atque ipsi populo etiam hodie ignotus sit. Ibi Solomon Rex aurum ex Aethiopia sibi allatum, et aromata recondidit. Sed cum Ezechias Davidis et Solomonis arcanum gentibus aperuisset, et ossa patrum suorum inquinasset, ea propter Deus ejus semen hostium

ἐπηράσατο εἰς δουλείαν ἔσεσθαι τὸ σπέρμα αὐτοῦ τοῖς ἐχθροῖς αὐτοῦ, καὶ ἄκαρπον αὐτὸν καὶ ἄγονον ἐποίησεν ὁ θεὸς ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης.

Εἰς τὸν Ἱερεμίαν.

Οὗτος Ἱερεμίας ἀξιωθεὶς καὶ αὐτὸς προειπεῖν περὶ τοῦ κατὰ Χριστὸν μυστηρίου, λέγων οὕτως· *Καὶ ἔλαβον τὰ τριάκοντα ἀργύρια τὴν τιμὴν τοῦ τετιμημένου, ὃν ἐτιμήσαντο ἀπὸ υἱῶν Ἰσραήλ,*
B *καὶ ἔδωκαν αὐτὰ εἰς τὸν ἀγρὸν τοῦ κεραμέως, καθὰ συνέταξέ μοι κύριος.* ταύτης δὲ τῆς χρήσεως καὶ ὁ εὐαγγελιστὴς μέμνηται Ματθαῖος, πληρωθείσης ἐν καιρῷ τοῦ πάθους. πάλιν λέγει ὁ αὐτὸς προφήτης, Ἰδοὺ ἡμέραι ἔρχονται, λέγει κύριος, καὶ διαθήσομαι τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ καὶ τῷ οἴκῳ Ἰούδα διαθήκην καινήν, οὐ κατὰ τὴν διαθήκην ἣν ἐποίησα τοῖς πατράσιν αὐτῶν, ἐν ᾗ ἡμέρᾳ ἐπιλαβομένου μου τῆς χειρὸς αὐτῶν ἐξαγαγεῖν αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ὅτι αὐτοὶ οὐκ ἐνέμειναν ἐν τῇ διαθήκῃ μου, κἀγὼ ἠμέλησα αὐτῶν, φησὶ κύριος, διδοὺς νόμους μου ἐπὶ διά-
C νοιαν αὐτῶν, καὶ ἐπὶ καρδίαν αὐτῶν ἐπιγράψω αὐτούς, καὶ ἔσομαι
R 366 αὐτοῖς εἰς θεόν, καὶ αὐτοὶ ἔσονταί μοι εἰς λαόν, καὶ οὐ μὴ διδάξουσιν ἕκαστος τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ καὶ ἕκαστος τὸν πλησίον αὐτοῦ, λέγων, Γνῶθι τὸν κύριον, ὅτι πάντες εἰδήσουσί με ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου αὐτῶν, ὅτι ἵλεως ἔσομαι ταῖς ἀδικίαις αὐτῶν, καὶ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν οὐ μὴ μνησθῶ ἔτι. καὶ

1. ἐπηράσατο] ἐπειράσατο V, ἐπειρώσατο R. 3. ἡμέρας om. P. 9. δὲ om. P. 10. Ματθαῖος] XXVII. 9. ib. πάλιν] XXXVIII. 31. 13. ᾗ om. V. 18. εἰς θεὸν αὐτοῖς P. 22. οὐ μιμνησθῶ V, οὐ μνησθῶ P.

servituti addixit, ab illoque die infoecundum et sterilem hunc fecit Deus.

De Hieremia.

Hic Hieremias dignatus est, et ipse de peracto in Christo mysterio praedicere, cum ita ait: *Et acceperunt triginta argenteos pretium appretiati, quem appretiaverunt a filiis Israel, et dederunt eos in agrum figuli, sicut constituit mihi Dominus.* Sententiae istius meminit Evangelista Matthaeus, quae impleta est tempore Passionis. Rursum ait idem Propheta: *Ecce dies veniunt, dicit Dominus, et disponam domui Israel, et domui Juda testamentum novum, non secundum testamentum quod feci patribus eorum, in die in qua apprehendi manum eorum, ut educerem illos de terra Aegypti. Quia ipsi non manserunt in testamento meo, et ego neglexi eos, dicit Dominus, dans leges meas in mentem eorum, et in corde eorum inscribam eos, et ero eis in Deum, et ipsi erunt mihi in populum, et non docebunt ultra unusquisque fratrem suum, et unusquisque proximum suum, dicens: Cognosce Dominum, quia omnes scient me a*

ταύτης τῆς χρήσεως μέμνηται ὁ ἀπόστολος ἐν τῇ πρὸς Ἑβραίους ἐπιστολῇ.

Ἱερεμίας ἦν ἐξ Ἀναθώθ, καὶ ἐν Τάφναις Αἰγύπτου λίθοις βληθεὶς ὑπὸ τοῦ λαοῦ ἀποθνήσκει. κεῖται δὲ ἐν τόπῳ τῆς οἰκήσεως Φαραώ, ὅτι Αἰγύπτιοι ἐδόξασαν αὐτὸν εὐεργετηθέντες δι' αὐτοῦ· ηὔχετο γὰρ αὐτοῖς. τῶν γὰρ ὑδάτων οἱ θῆρες, οὓς D *καλοῦσιν οἱ Αἰγύπτιοι μενεφώθ, Ἕλληνες δὲ κροκοδείλους, καὶ ὅσοι εἰσὶ πιστοὶ θεοῦ ἕως σήμερον εὔχονται ἐν τῷ τόπῳ ἐκείνῳ, καὶ λαμβάνοντες τοῦ χοὸς τοῦ τόπου δήγματα ἀνθρώπων θεραπεύουσι, καὶ πολλοὶ αὐτὰ τὰ θηρία τὰ ἐν τῷ ὕδατι φυγαδεύουσιν. ἡμεῖς δὲ ἠκούσαμεν ἐκ τῶν παίδων Ἀντιγόνου καὶ Πτολεμαίου, γερόντων ἀνδρῶν, ὅτι Ἀλέξανδρος ὁ τῶν Μακεδόνων, ἐπιστὰς τῷ τάφῳ τοῦ προφήτου καὶ ἐπιγνοὺς τὰ εἰς αὐτὸν μυ-* V 126 *στήρια, εἰς Ἀλεξάνδρειαν μετέστησεν αὐτοῦ τὰ λείψανα, περιθεὶς αὐτὰ ἐνδόξως κύκλῳ, καὶ ἐκωλύθη ἐκ τῆς γῆς ἐκείνης τὸ γένος* P 157 *τῶν ἀσπίδων, καὶ ἐκ τοῦ ποταμοῦ ὡσαύτως, καὶ οὕτως ἐνέβαλεν τοὺς ὄφεις τοὺς λεγομένους ἀργολάους, ὅ ἐστιν ὀφιομάχους, οὓς ἤνεγκεν ἐκ τοῦ Ἄργους τοῦ Πελοποννησιακοῦ, ὅθεν καὶ ἀργόλαοι*

1. *ταύτης* om. P. 3. *ἐν* addidit P cum Epiphanio, om. RV. ib. *λίθοις δὲ ὑποβληθεὶς* PV. Correxit Ducangius. 6. *τῶν γὰρ*] *ἐλλιπές τι* m. R. 7. *μενεφώθ*] *νεφώθ* Epiphanius p. 139. B, ut scribendum sit *μὲν νεφώθ*. ib. *κορκοδ.* PV. 8. *θεὸν* P. 9. *τῶν ἀνθρώπων* P. 11. *ὅρα* m. P. 12. *ὁ τῶν Μακεδόνων*] Rarior ellipsis nominis *βασιλεὺς* non eripienda erat Diodoro Exc. Vat. p. 36. 3. ed. nostrae. 13. *τάφῳ*] *τόπῳ* PV. 16. *τῶν* om. P. ibid. *ἐνέβαλεν* P cum Suida v. *ἀργόλαι*, *ἐνέβαλλον* RV. 18. *Ἄργου* P. ib. *Πελοπονικοῦ* V, *Πελοποννησιακοῦ* P. ib. *ὅθεν καὶ ἀργόλαοι καλοῦνται* om. P, *ὅθεν καὶ ἀργόλαοι* addit m. R.

parvo usque ad magnum, quia propitius ero iniquitatibus eorum, et peccatorum eorum non ero memor amplius. Et istius sententiae meminit Apostolus in Epistola ad Hebraeos.

Hieremias erat ex Anathoth, et in Thaphnis Aegypti lapidibus a populo impetitus interiit, jacetque in loco habitationis Pharaonis, cum magna illum veneratione prosequerentur Aegyptii ob accepta ab eo beneficia, et quod pro iis Deum deprecatus esset, cum ab animalibus aquaticis, quae Aegyptiis Menephot, Graecis vero Crocodili dicuntur, infestarentur. Unde quotquot Deo sunt fideles, usque hodie hoc in loco preces fundunt, et accepto de loco isto terrae pulvillo, ex eorum morsibus homines curant, multique crocodilos ex aquis fugant. Nos vero ex Antigoni et Ptolemaei posteris accepimus, iisque viris aetate gravibus, Alexandrum Macedonem, cum ad Prophetae sepulcrum accessisset, audiissetque arcana quae de se is praedixerat, illius reliquias Alexandriam transtulisse, hasque magnifico apparatu circumdedisse, unde accidit ut a loco isto, uti pariter a fluvio, aspides arcerentur, sicque serpentes Argolaos nuncupatos, (hoc est serpentum hostes) quos ex Argo Peloponnesi

καλοῦνται, τουτέστιν Ἄργους δεξιοί. λαλιὰν δὲ ἔχουσιν ἡδυτάτην καὶ πανευώνυμον.

Οὗτος ὁ Ἱερεμίας σημεῖον ἔδωκεν τοῖς ἱερεῦσιν Αἰγύπτου ὅτι δεῖ σεισθῆναι τὰ εἴδωλα αὐτῶν καὶ συμπεσεῖν διὰ σωτῆρος παιδὸς ἐκ παρθένου γενομένου, ἐν φάτνῃ δὲ κειμένου. διὸ καὶ ἕως νῦν θεοποιοῦσιν παρθένον λοχὸν καὶ βρέφος ἐν φάτνῃ τιθέντες προσ-
B *κυνοῦσιν. καὶ Πτολεμαίῳ τῷ βασιλεῖ τὴν αἰτίαν πυνθανομένῳ ἔλεγον ὅτι πατροπαράδοτόν ἐστιν μυστήριον ὑπὸ ὁσίου προφήτου τοῖς πατράσιν ἡμῶν παραδοθέν.*

R 868 *Οὗτος ὁ προφήτης Ἱερεμίας πρὸ τῆς ἁλώσεως τοῦ ναοῦ ἥρπασε τὴν κιβωτὸν τοῦ νόμου καὶ τὰ ἐν αὐτῇ, καὶ ἐποίησεν αὐτὰ κατατεθῆναι ἐν πέτρᾳ, καὶ εἶπεν τοῖς παρεστῶσιν, Ἀπεδήμησε κύριος ἐκ Σινᾶ εἰς οὐρανόν, καὶ πάλιν ἐλεύσεται νομοθέτης ἐκ Σιὼν ἐν δυνάμει, καὶ σημεῖον ὑμῖν ἔστω τῆς παρουσίας αὐτοῦ, ὅτε ξύλον πάντα τὰ ἔθνη προσκυνήσουσιν. εἶπεν δὲ ὅτι Τὴν κιβωτὸν ταύτην οὐδεὶς ἐκβαλεῖ εἰ μὴ Ἀαρών, καὶ τὰς ἐν αὐτῇ πλά-*
C *κας οὐδεὶς ἀναπτύξει οὐκέτι ἱερέων ἢ προφητῶν, εἰ μὴ Μωϋσῆς ὁ ἐκλεκτὸς τοῦ θεοῦ. καὶ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς ἀναστάσεως πρώτη ἡ κιβωτὸς ἀναστήσεται, καὶ ἐξελεύσεται ἐκ τῆς πέτρας, καὶ τεθήσεται ἐν ὄρει Σινᾶ. καὶ πάντες οἱ ἅγιοι πρὸς αὐτὴν συναχθήσονται, ἐκεῖ ἐκδεχόμενοι κύριον, τὸν ἐχθρὸν φεύγοντες, ἀνελεῖν*

1. Ἄργους δεξιοί] ἀργόλαι οὖν ἐκ τοῦ Ἄργους λαιοί Suidas v. ἀργόλαι. Post δεξιοί addit καλοῦνται P. 8. παράδοτον P. 21. ἀνέλετε αὐτὸν ἐλθόντα] ἀνελόντες τε αὐτὸν ἐλθόντα P sola: scribe ἀνελεῖν αὐτοὺς θέλοντα.

regione attulerat, illic injecit. Ita porro dicti, quasi segnes dextris: loquelam autem habent suavissimam, sed infaustam.

Hic Hieremias signum dedit Aegyptiis Sacerdotibus, quo futurum praedixit, ut eorum idola concuterentur et conciderent per Salvatorem puerum ex Virgine natum, et in praesepi jacentem. Quapropter etiamnum ut Deam colunt virginem puerperam, et infantem in praesepi adorant. Ptolemaeo autem Regi causam sciscitanti, responderunt se accepisse arcanum istud ab sancto Propheta patribus suis fuisse traditum.

Idem Propheta Hieremias, ante templi eversionem, arcam legis, quaeque in ea recondita erant, abripuit, ac reposuit illam in rupe, dixitque circumstantibus: *Migravit Dominus ex Sina in coelum, et rursum veniet legislator ex Sion cum virtute, et signum vobis sit adventus ejus, cum omnes gentes lignum adoraverint. Dixitque: arcam illam nemo extrahet praeter Aaronem, nec tabulas in ea reconditas nemo ex Sacerdotibus aut Prophetis aperiet, praeter Moysem dilectum Dei. In die porro Resurrectionis arca resurget prima, et egredietur ex rupe, et in monte Sina reponetur. Omnes vero Sancti ad illam sese congregabunt, ibi expectantes Dominum, hostemque fugientes, occident illum venientem.*

αὐτοὺς θέλοντα. ἐν τῇ πέτρᾳ ἐκείνῃ ἐσφράγισεν τῷ δακτύλῳ τὸ ὄνομα τοῦ θεοῦ, καὶ ἐγένετο ὁ τύπος ὡς γλυφὴ σιδήρου, καὶ νεφέλη φωτεινὴ ἐσκέπασε τὸ ὄνομα, καὶ οὐδεὶς νοεῖ τὸν τύπον, οὐδὲ ἀναγνῶναι αὐτὸν δύναταί τις ἕως σήμερον καὶ ἕως τῆς συντελείας. ἔστιν δὲ ἡ πέτρα ἐν τῇ ἐρήμῳ, ὅπου πρῶτον ἡ κιβωτὸς γέγονεν μεταξὺ τῶν δύο ὀρέων, ἐν οἷς κεῖνται Μωϋσῆς καὶ Ἀα- D ρών. καὶ ἐν νυκτὶ νεφέλη ὡς πῦρ γίνεται περὶ τὸν τόπον κατὰ τὸν τύπον τὸν ἀρχαῖον, ὅτι οὐ μὴ παύσηται ἡ δόξα τοῦ θεοῦ ἐκ τοῦ νόμου αὐτοῦ. διὰ τοῦτο ἔδωκεν ὁ θεὸς τῷ Ἱερεμίᾳ χάριν, ἵνα τὸ τέλος τοῦ μυστηρίου αὐτοῦ αὐτὸς ποιήσῃ, ἵνα γένηται συγκοίνωνος Μωϋσέως καὶ Ἀαρών· καὶ ὁμοῦ εἰσιν ἕως σήμερον, ἐπειδὴ καὶ ὁ Ἱερεμίας ἐστὶν ἐκ σπέρματος ἱερατικοῦ.

Εἰς τὸν Ἰεζεκιήλ.

Οὗτος Ἰεζεκιὴλ ἐν Βαβυλῶνι προφητεύων καὶ αὐτὸς ἠξιώθη προειπεῖν περὶ τῆς κατὰ Χριστὸν οἰκονομίας, καί φησι, Καὶ ῥύσομαι αὐτοὺς ἀπὸ πασῶν τῶν ἀνομιῶν αὐτῶν, καὶ καθαριῶ P 158 αὐτούς, καὶ ἔσονταί μοι εἰς λαόν, καὶ ἐγὼ ἔσομαι αὐτοῖς εἰς θεόν, καὶ ὁ δοῦλός μου Δαβὶδ ἄρχων ἐν μέσῳ αὐτῶν καὶ ποιμὴν εἷς ἔσται πάντων, ὅτι ἐν τοῖς προστάγμασίν μου πορεύσονται. καὶ πάλιν λέγει, Καὶ εἶπε πρός με, Τὸ ὕδωρ τοῦτο τὸ ἐκπορευόμε- R 370 νον εἰς τὴν Γαλιλαίαν τὴν πρὸς ἀνατολάς, καὶ κατέβαινεν ἐπὶ

10. ποιήσει V. ibid. γέννηται PV. 12. καὶ] δὲ P. 21. πάλιν] XLVII. 8. 22. Γαλιλαίαν] θάλασσαν V.

In rupe illa digito suo nomen Domini impressit, et forma ejus velut ferri scalptura facta est, nubesque lucida nomen texit, ac nemo figuram intelligit, vel legere potest ad hunc usque diem, et usque ad mundi consummationem. Est autem illa petra in solitudine, ubi primum fuit arca, intra duos montes, in quibus jacent Moyses et Aaron. Per noctem vero nubes ut ignis circa locum apparet, juxta figuram antiquam, quoniam non desinet gloria Dei ex lege ejus. Propterea hanc Hieremiae gratiam dedit Deus, ut mysterii sui finem ipse faceret, ut Moysis etiam et Aaronis socius fieret, sicut simul sunt usque hodie, si quidem Hieremias erat ex stirpe sacerdotali.

De Ezechiele.

Iste Ezechiel Babylone prophetans, et ipse dignatus est praedicere de Christi humanitate, ubi ait: *Et liberabo eos ab omnibus iniquitatibus suis, et mundabo eos, et erunt mihi in populum, et ego ero eis in Deum, et servus meus David Princeps in medio eorum, et pastor erit unus omnium, quia in praeceptis meis ambulabunt.* Et rursum dicit: *Et dixit ad me, Haec aqua quae egreditur in Galilaeam Orientem versus, et quae descen-*

τὴν Ἀραβίαν, καὶ ἤρχετο ἐπὶ τὴν θάλασσαν ἐπὶ τὸ ὕδωρ τῆς διεκβολῆς, καὶ ὑγιάσει τὰ ὕδατα· καὶ ἔσται, πᾶσα ψυχὴ τῶν ζώων τῶν ἐκζεόντων καὶ ἐπὶ πάντα ἐφ' ἃ ἂν ἐπέλθῃ ἐκεῖ ὁ ποταμός, ζήσεται.

V 127 B *Ἰεζεκιὴλ οὗτός ἐστιν ἐξ Ἀριρὰ τῶν ἱερέων, καὶ ἀπέθανεν ἐν γῇ Χαλδαίων ἐπὶ τῆς αἰχμαλωσίας, πολλὰ προφητεύσας τοῖς ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ. ἀπέκτεινεν δὲ αὐτὸν ὁ ἡγούμενος τοῦ λαοῦ Ἰσραὴλ ἐκεῖ, ἐλεγχόμενος ὑπ' αὐτοῦ ἐπὶ εἰδώλων σεβάσμασι. καὶ ἔθαψεν αὐτὸν ὁ λαὸς ἐν ἀγρῷ Μαοὺρ ἐν τάφῳ Ἰωσὴφ καὶ Ἀρφαξὰδ πατέρων Ἀβραάμ. καὶ ἔστιν ὁ τάφος σπήλαιον διπλοῦν, ὅτι Ἀβραὰμ ἐν Χεβρῶν πρὸς τὴν ὁμοιότητα αὐτοῦ ἐποίησεν τὸν τάφον Σάῤῥας. διπλοῦν δὲ λέγεται, ὅτι εἱλικτόν ἐστι καὶ ἀπόκρυφον ἐξ ἐπιπέδου, καὶ ἔστιν ὑπερῷον ἐπὶ γῆς ἐν πέτρᾳ κρεμάμενον.*

Οὗτος ὁ προφήτης τέρας ἔδωκε τῷ λαῷ, ὥστε προσέχειν τῷ ποταμῷ Χοβάρ, ὅτε ἐκλείποι, ἐλπίζειν τὸ δρέπανον τῆς
C *ἐρημώσεως εἰς πέρας τῆς γῆς, καὶ ὅτε πλημμυρήσει, τὴν εἰς Ἱερουσαλὴμ ἐπάνοδον. καὶ γὰρ ἐκεῖ κατῴκει ὁ ὅσιος, καὶ πολλοὶ πρὸς αὐτὸν συνήγοντο. καί ποτε πλήθους συνόντος αὐτῷ ἔδησαν οἱ Χαλδαῖοι τοὺς Ἑβραίους, μὴ ἀνταράξωσι καὶ ἐπέλθωσιν αὐτοῖς εἰς ἀναίρεσιν. καὶ ἐποίησεν ὁ προφήτης διαστῆναι τὸ ὕδωρ, ἵνα ἐκφύγωσιν εἰς τὸ πέραν. οἱ δὲ κατατολμήσαντες τῶν ἐχθρῶν ἐπιδιώξαντες κατεποντίσθησαν.*

3. καὶ om. P. *ib.* ἀπέλθῃ P. *ib.* ὁ om. P. 12. ἐπιπεδίου R. 15. ἐλπίζειν P cum Epiphanio p. 141. A, ἐπελθὼν R, et omisso τὸ, ἐπελθόντα m. R, ἐπελθότα V. 16. πέρας Epiphanius, πέτρας PV. *ib.* εἰς om. RV. 18. αὐτῷ om. P.

dit in Arabiam, et venit usque ad mare ad aquam exitus, et sanabit aquas: et erit, omnis anima animalium bullientium in omnibus in quae abierit illic fluvius, vivet.

Hic Ezechiel ortus est ex Arira, ex filiis Sacerdotum, et obiit in terra Chaldaeorum, tempore captivitatis, multa prophetans in Judaea. Hunc porro ibi interfecit dux populi Israel, quod ab eo ob idolorum cultum coargueretur. Illumque sepeliit populus in agro Maûr, in sepulcro Joseph et Arphaxath patrum Abraham. Estque sepulcrum spelunca duplex, quia Abraham in Chebron ad sui similitudinem fecit sepulcrum Sarrae. Duplex vero dicitur, quod in plano sinuosa sit, et occulta, in parte vero superiore supra terram a petra quodammodo pendeat.

Hic Propheta prodigium dedit populo, ut observaret fluvium Chobar, quando deficiet, tunc falcem desolationis ad petras fines terrae sperarent; cum vero inundaverit illius aqua, reditum in Hierusalem. Hic enim habitabat vir sanctus, et complures ad eum confluebant. Porro cum aliquando multi cum eo essent, Chaldaei Hebraeos ligaverunt, ne tumul-

Οὗτος ὁ προφήτης διὰ προσευχῆς αὐτομάτως αὐτοῖς δαψιλῆ τροφὴν ἰχθύων παρέσχεν, καὶ πολλῶν ἐκλειπόντων ζωὴν αὐτοῖς ἐκ θεοῦ ἐλθεῖν παρεκάλεσεν.

Οὗτος ἀπολλυμένου τοῦ λαοῦ σημεῖα ποιήσας ἔπαυσε τοὺς D *πολεμίους, καταπλήξας αὐτοὺς οὐρανόθεν, ὅτε ἔλεγεν ὁ Ἰσραὴλ ὅτι διαπεφωνήκαμεν, ἀπόλωλεν ἡ ἐλπὶς ἡμῶν. καὶ ἐν τέρασι τῶν ὀστέων τῶν νεκρῶν αὐτοὺς ἔπεισεν ὅτι ἐστὶν ἐλπὶς τῷ Ἰσραὴλ καὶ ὧδε καὶ ἐπὶ τοῦ μέλλοντος. οὗτος κρίνων τῷ Ἰσραὴλ ἐδείκνυεν τὰ ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ ἐν τῷ ναῷ γενόμενα. οὗτος ἡρπάγη* R 372 *ἐκεῖθεν, καὶ ἦλθεν εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ εἶπεν τὰ ἐν τῷ ναῷ γενόμενα κατ' αὐτὴν τὴν ὥραν εἰς ἔλεγχον τῶν ἀπειθούντων τῷ θεῷ.*

Οὗτος κατὰ τὸν Μωϋσῆν εἶδε τὸν τύπον τοῦ ναοῦ καὶ τὸ P 159 *τεῖχος καὶ περίτειχος καὶ τὴν πύλην ἐν ᾗ κύριος εἰσελεύσεται καὶ ἐξελεύσεται. καὶ ἔσται ἡ πύλη κεκλεισμένη, καὶ εἰς αὐτὸν ἐλπιοῦσι πάντα τὰ ἔθνη.*

Οὗτος ἔκρινεν ἐν Βαβυλῶνι τὴν φυλὴν Δὰν καὶ τοῦ Γάδ, ὅτι ἠσέβουν πρὸς κύριον διώκοντες τοὺς τὸν νόμον φυλάσσοντας, καὶ ἐποίησεν αὐτοῖς τέρας μέγα, ὅτι οἱ ὄφεις ἀνήλισκον τὰ βρέφη αὐτῶν καὶ πάντα τὰ κτήνη αὐτῶν διὰ τὴν ἀσέβειαν αὐτῶν. καὶ εἴρηκεν ὅτι δι' αὐτοὺς οὐκ ἐπιστρέψει ὁ λαὸς εἰς τὴν γῆν αὐτοῦ,

2. ***ἐκλιπόντων*** **P. 6.** ***ἡ ἐλπὶς*** **om. R. 10.** ***γενόμενα*** **] Post haec** ***οὗτος — Ἱερουσαλὴμ*** **repetit V. 11.** ***ἔλεγον*** **R. 13.** ***περὶ τεῖχος*** **PV. 19** ***κτῆνα*** **R. 20.** ***ἐπιστρέφει*** **RV.**

tu excitato ab iis insurgentibus interficerentur. Fecitque Propheta ut aqua divideretur, quo in ulteriorem ripam evaderent Hebraei. Ex hostibus vero qui illos persequi sunt ausi, demersi sunt.

Hic Propheta precibus suis, amplas ipsis ex piscibus epulas sponte praebuit, pluribusque ex iis deficientibus, escas a Deo impetravit.

Hic pereunte populo, signis editis, hostium conatus compressit, iis caelitus perterritis, quando dicebat Israel, ***Quia dissensimus, periit spes nostra: et in prodigiis ossium mortuorum ad fidem reduxit eos, et erit spes Israeli hic et in futuro saeculo.*** **Hic cum judicaret Israel, ostendit ea quae in Hierusalem et in templo fiebant. Hic inde raptus est, et venit Hierusalem, ac dixit quae in Templo facta sunt eadem hora, ad redargutionem eorum qui Deo non credebant.**

Hic, perinde ac Moyses, vidit figuram Templi, et murum, et circa murum portam per quam Dominus ingredietur, et egredietur, eritque porta occlusa, et in ipsum sperabunt omnes gentes.

Hic Babylone judicavit tribum Dan et Gad. Quod vero impie se gererent erga Dominum, divexatis iis qui legem observabant, ingens illis prodigium fecit: serpentes enim illorum infantes ac jumenta propter eorum impietates consumpserunt. Dixitque propter illos non reversurum

ἀλλ' ἐν Μηδίᾳ ἔσονται ἕως συντελείας πλάνης αὐτῶν, καὶ ἐξ αὐ-
B τῶν ἦν ὁ ἀνελὼν αὐτὸν πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτοῦ.

Εἰς τὸν Δανιήλ.

Οὗτος Δανιὴλ ἐν Βαβυλῶνι προφητεύων καὶ αὐτὸς ἀξιωθεὶς προειπεῖν περὶ τοῦ δεσπότου Χριστοῦ φησιν οὕτως· Καὶ γνώσῃ καὶ συνήσεις ἀπὸ ἐξόδου λόγου τοῦ ἀποκριθῆναί σοι καὶ τοῦ οἰκοδομηθῆναι Ἱερουσαλὴμ ἕως Χριστοῦ ἡγουμένου ἑβδομάδες ἑπτὰ καὶ ἑβδομάδες ἑξήκοντα δύο, καὶ τὰ ἑξῆς. καὶ πάλιν, Καὶ ἐτμήθη λίθος ἄνευ χειρῶν, καὶ ἐπάταξε τὴν εἰκόνα, καὶ ἐγένετο ὁ λίθος εἰς ὄρος μέγα, καὶ ἐπλήρωσε τὴν γῆν. καὶ πάλιν, Καὶ ἰδοὺ
V 128 μετὰ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ ὡς υἱὸς ἀνθρώπου ἐρχόμενος, καὶ
C ἕως τοῦ παλαιοῦ τῶν ἡμερῶν ἔφθασεν, καὶ αὐτῷ ἐδόθη ἡ τιμὴ καὶ ἡ ἐξουσία καὶ τὰ λοιπὰ ὅσα ἐῤῥέθη.

Δανιὴλ οὗτος ἦν ἐκ φυλῆς Ἰούδα τῶν ἐξεχόντων τῆς βασιλικῆς ὑπηρεσίας, ἀλλ' ἔτι νήπιος ὢν ἤχθη ἐν τῇ αἰχμαλωσίᾳ ἐκ τῆς Ἰουδαίας εἰς γῆν Χαλδαίων. ἐγενήθη δὲ ἐν Βεθωρὼμ τῇ ἀνωτέρᾳ, καὶ ἦν ἀνὴρ σώφρων, ὥστε δοκεῖν τοὺς Ἰουδαίους εἶναι αὐτὸν σπάδοντα.

Πολλὰ ἐπένθησεν οὗτος τὸν λαὸν καὶ ἐπὶ τὴν πόλιν Ἱερουσαλήμ, καὶ ἐν νηστείαις ἤσκησεν ἀπὸ πάσης τροφῆς ἐπιθυμητῆς,

5. οὕτως] IX. 25. 6. συνήσεις καὶ P: quod ita scriptum in V ut vel ς vel καὶ erasum videatur. ib. ἀπὸ — λόγου om. V. 8. πάλιν] II. 45. 10. πάλιν] VII. 13. 16. γῆν] τὴν P. ibid. Βεθερὼμ P, Βεθερὼν R. 20. νηστείᾳ P.

populum in terram suam, sed in Media mansurum usque ad finem erroris sui, et ex illis futurum qui tollet illum omnibus diebus vitae suae.

De Daniele.

Hic Daniel Babylone prophetans, et ipse dignatus praedicere de Domino Christo, sic ait: *Et cognosces et intelliges ab exitu sermonis, ut respondeatur tibi, et ut aedificetur Hierusalem usque ad Christum ducem hebdomades septem, et hebdomades sexaginta duae, etc.* Rursum: *Et abscissus est lapis sine manibus, et percussit statuam, et factus est in montem magnum, et implevit totam terram.* Et rursum: *Et ecce cum nubibus caeli, tanquam filius hominis veniens, et usque ad antiquum dierum pervenit, et datus est illi honor, et potestas*, et reliqua quae dicta sunt.

Erat Daniel ex tribu Juda, ex praecipuis Regis ministris. Admodum puer ductus est in captivitatem ex Judaea in terram Chaldaeorum: natus est autem in Betherom superiori, adeoque castus fuit, ut Eunuchus ab Judaeis existimaretur.

Is plurimum deflevit pro populo, et pro Hierusalem, vitamque egit

σπέρματα γῆς ἐσθίων. καὶ ἦν ἀνὴρ ξηρὸς καὶ σπανός, τὴν ἰδέαν D
ὡραῖος, ἐν χάριτι ὑψίστου. οὗτος πολλὰ ηὔξατο ὑπὲρ τοῦ Να- R 374
βουχοδονόσορ, παρακαλοῦντος αὐτὸν Βαλτάσαρ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ,
ὅτι ἐγένετο θηρίον καὶ κτῆνος, ἵνα μὴ ἀπόληται. ἦν γὰρ τὰ ἔμ-
προσθεν ὡς βοῦς σὺν τῇ κεφαλῇ, καὶ οἱ πόδες σὺν τοῖς ὄπισθεν
λέων. ἀπεκαλύφθη δὲ τῷ ὁσίῳ περὶ τοῦ μυστηρίου τούτου ὅτι
κτῆνος γέγονε διὰ τὴν ἄλογον αὐτοῦ φιληδονίαν καὶ σκληροτρα-
χηλίαν, καὶ ὅτι ὡς βοῦς ὑποζύγιον γενήσεται τοῦ Βελιᾶ, λέων δὲ
διὰ τὸ ἁρπακτικὸν καὶ τυραννικὸν καὶ θηριῶδες τοῦ τρόπου.
ταῦτα ἔχουσιν οἱ δυνάσται ἐν νεότητι, ἐπὶ τέλει δὲ θῆρες γίνον- P 160
ται, ἁρπάζοντες, ὀλοθρεύοντες, πατάσσοντες, ἀναιροῦντες, τυ-
ραννοῦντες, ἀσεβοῦντες, τὰς δὲ τούτων ἀμοιβὰς παρὰ τοῦ δι-
καιοκρίτου θεοῦ ἀπολαμβάνοντες. ἔγνω δὲ διὰ τοῦ θεοῦ ὁ ἅγιος
ὅτι ὡς βοῦς ἤσθιε χόρτον, καὶ ὅτι οὐκ ἐγένετο αὐτῷ ἀνθρωπίνης
φύσεως τροφῆς ἐπιθυμία. διὰ τοῦτο καὶ ὁ αὐτὸς Ναβουχοδονό-
σορ μετὰ τὴν πέψιν τῆς τροφῆς ἐν καρδίᾳ ἀνθρωπίνῃ γινόμενος
ἔκλαιε καὶ ἠξίου κύριον πᾶσαν τὴν ἡμέραν καὶ νύκτα τεσσαρα-
κοντάκις δεόμενος. δαίμων δὲ ἐπεγίνετο αὐτῷ, καὶ ἐλάνθανεν
ὅτι γέγονεν ἄνθρωπος. ἤρθη δὲ ἡ γλῶσσα αὐτοῦ τοῦ μὴ λα-
λεῖν, καὶ νοῶν εὐθὺς ἐδάκρυεν, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ἦσαν ὡς B
νεκρὸν κρέας ἐν τῷ κλαίειν· πολλοὶ γὰρ ἐξιόντες ἐκ τῆς πόλεως
ἐθεώρουν αὐτόν.

1. τῆς γῆς P. 2. ὕψιστος P. *ibid.* ηὔξετο PV. 10. ἐν τῇ νεότητι P. 11. ἀπατάσσοντες R. 12. κριτοῦ P. 20. οἱ om. P.

in ciborum omnium desiderabilium abstinentia, terrae duntaxat semina comedens. Vir erat siccus corpore et gracilis, forma decorus, gratia praestantissimus. Hic saepius Deum precatus est pro Nabuchodonosor, filii Baltasar suasionibus, cum bestia et jumentum factus est, ne periret. Antrorsum enim capite bovem, pedibus vero et parte posteriori leonem referebat. Revelatum est autem viro sancto istud mysterium: eo quod ex irrationali voluptatis amore, ac refractario ingenio, in jumentum evasit, et quod veluti bos, jumentum Belia factus est: in leonem autem, ex illius rapacitate, tyrannide, ac ferinis moribus, cujusmodi quidem vitiis, qui rerum potiuntur, dum juvenes sunt infici solent, sub vitae vero extremum, ferae evadunt, dum rapiunt, vastant, feriunt, occidunt, tyrannorum more, ac impie vivunt, quorum tandem poenas a judice Deo recipiunt. A Deo porro edoctus vir sanctus, ut bovem foenum comedisse dixit, nullamque ipsi fuisse naturae humanae idonei alimenti cupiditatem. Propterea idem Nabuchodonosor, post ciborum concoctionem, cum cor hominis haberet, plorabat, et Dominum singulis diebus ac noctibus quadragies deprecabatur. Daemon vero ad eum accessit, cum hominem esse ignoraret. Elevata est ejus lingua, ita ut non potuerit loqui, quod cum

Ὁ δὲ Δανιὴλ μόνος οὐκ ἤθελεν ἰδεῖν αὐτόν, ὅτι πάντα τὸν χρόνον τῆς ἀλλοιώσεως αὐτοῦ ἐν προσευχῇ ἦν περὶ αὐτοῦ. ἔλεγεν γὰρ ὅτι Πάλιν ἄνθρωπος γενήσεται, καὶ τότε ὄψομαι αὐτόν. καὶ ἠπίστουν αὐτῷ.

Ὁ Δανιὴλ οὖν τὰ ἑπτὰ ἔτη προσευχόμενος πρὸς τὸν ὕψιστον ἤτησεν γενέσθαι οὓς εἶπεν καιρούς, προσευχόμενος πρὸς τὸν ὕψιστον ἐποίησεν γενέσθαι μῆνας ἑπτά. καὶ τὸ μυστήριον τῶν ἑπτὰ καιρῶν
C *ἐτελέσθη ἐπ' αὐτόν, ὅτι ἀποκαταστὰς ἐν ἑπτὰ μησίν, ὡς ἦν τὸ πρίν, τὰ ἓξ ἔτη καὶ πέντε μῆνας ὑπέπιπτεν κυρίῳ καὶ ὡμολόγει τὴν ἀσέβειαν αὐτοῦ καὶ πᾶσαν τὴν ἀνομίαν αὐτοῦ, καὶ μετὰ ἄφεσιν τῶν*
R 376 *ἀνομιῶν αὐτοῦ ἀπέδωκεν αὐτῷ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ, καὶ οὔτε ἄρτον οὔτε κρέα ἔφαγεν οὔτε οἶνον ἔπιεν, ἐξομολογούμενος κυρίῳ ὅτι Δανιὴλ προσέταξεν αὐτῷ ὀσπρίοις βρεκτοῖς καὶ χλόαις ἐξιλεώσασθαι κύριον. διὰ τοῦτο ἐκάλεσεν αὐτὸν Βαλτάσαρ, ὡς τὸν υἱὸν αὐτοῦ. ἠθέλησεν δὲ αὐτὸν συγκληρονόμον καταστῆσαι τῶν τέκνων αὐτοῦ. ἀλλ' ὁ ὅσιος εἶπεν, Ἱλεώς μοι ἀφεῖναί με κληρονομίαν πατέρων μου καὶ κολληθῆναί με κληρονομίᾳ ἀπεριτμήτων.*
D V 129 *καὶ τοῖς ἄλλοις βασιλεῦσι Περσῶν πολλὰ ἐποίησεν τεράστια, ὅσα οὐκ ἐγράφησαν. οὗτος δὲ ἀπέθανεν, καὶ ἐτάφη ἐν τῷ σπηλαίῳ τῷ βασιλικῷ μόνος ἐνδόξως. καὶ αὐτὸς ἔδωκε τέρας ἐν ὄρεσι τοῖς ὑπεράνω τῆς Βαβυλῶνος ὅτι Ὅτε καπνισθήσεται τὸ ἐκ βοῤ-*

6. προσευχόμενος πρὸς τὸν ὕψιστον omittit P sola: καὶ addit m. P. 10. μετὰ — ἀνομιῶν αὐτοῦ om. P. 13. χλόαις] χλωροῖς P, σχόλαις R, β' σκαλίαις m. R. 17. καὶ μὴ κολληθῆναι P. ib. κληρονομίας P. 18. τεράστεια PV. 21. ἐν βοῤῥᾷ P.

intelligeret, lacrymabatur, et oculi illius erant sicut caro mortua dum fleret. Multi autem urbe egressi ipsum spectabant.

Solus vero Daniel illum videre noluit, cum toto isto transformationis tempore assidue pro illo preces funderet. Aiebat enim: *In hominem rursum evadet, tum illum videbo.* Quod plerique minime credebant.

Daniel igitur fusis precibus, ab Altissimo petiit ut septem anni, ea quae dixerat tempora fierent, ac impetravit ut ad menses septem redigerentur. Tum vero septem temporum mysterium in eo adimpletum est. Nam cum post septem menses pristinam formam recepisset, sex anni et quinque menses subtracti sunt. Ille autem ante Dominum procidit, impietatem, omnemque iniquitatem suam confessus, reddiditque ei Dominus regnum suum; neque panem, neque carnes comedit, nec vinum bibit, confessus Domino. Quippe praeceperat ipsi Daniel, ut leguminibus aqua tinctis, et viridibus Dominum placaret. Propterea ipsum appellavit Baltasar, perinde ac filium suum. Sed et una cum liberis suis haeredem instituere velle se testatus est. Verum vir sanctus dixit: *Absit, ut ego relicta paterna haereditate incircumcisorum haereditatem attingam.* Apud alios porro Persarum Reges multa miranda edidit, quae non descripta sunt. Obiit ille, et in spelaeo Regio magnifice solus sepultus est. Quin-

ῥα, τότε ἥξει τέλος Βαβυλῶνος· ὅτε δὲ κατ' ἀνατολὰς ὕδωρ καθαρὸν ἐξελεύσεται, τότε ὁ θεὸς ἐπὶ γῆς φανεὶς ὡς ἄνθρωπος ἀναδέξεται πάσας τὰς ἀνομίας τοῦ κόσμου εἰς ἑαυτὸν ἐν τῷ ἀνασκολοπίζεσθαι αὐτὸν ὑπὸ τῶν ἱερέων τοῦ νόμου. καὶ εὐθὺς πνεύματος χάρις ἐπὶ γῆς ἐκχυθήσεται εἰς πάντα τὰ ἔθνη. ὅτε P 161
δὲ ἐν πυρὶ καίεται, τότε τέλος ἔσται πάσης τῆς γῆς. ἐὰν δὲ ἐν τῷ νότῳ ῥεύσῃ ὕδατα, ὑποστρέψει ὁ λαὸς εἰς τὴν γῆν αὐτοῦ. ἐὰν δὲ αἷμα ῥεύσῃ, φόνος ἔσται τοῦ Βελιὰ ἐν πάσῃ τῇ γῇ. καὶ ἐκοιμήθη ἐν εἰρήνῃ ὁ ὅσιος τοῦ θεοῦ.

Ἠλίας ὁ Θεσβίτης.

Οὗτος ἦν ἐκ γῆς Ἀράβων, φυλῆς Ἀαρών, οἰκῶν ἐν Γαλαάδ, ὅτι ἡ Θεσβὶς δῶμα ἦν τοῖς ἱερεῦσιν. οὗτος ὅταν ἔμελλεν τεχθῆναι, εἶδεν Σωβαχὰ ὁ πατὴρ αὐτοῦ ὅτι ἄγγελοι λευκοφανεῖς αὐτὸν προσηγόρευον καὶ ὅτι ἐν πυρὶ αὐτὸν ἐσπαργάνουν καὶ φλόγα πυρὸς ἐδίδουν αὐτῷ φαγεῖν. καὶ ἐλθὼν ἀνήγγειλεν εἰς Ἱερου- B
σαλήμ, καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ χρησμός, Μὴ δειλιάσῃς· ἔσται γὰρ ἡ οἴκησις αὐτοῦ φῶς καὶ ὁ λόγος αὐτοῦ ἀπόφασις, καὶ κρινεῖ τὸν Ἰσραὴλ ἐν ῥομφαίᾳ καὶ πυρί.

Εἰς τὸν Ἐλισσαῖον.

Οὗτος ὁ Ἐλισσαῖος ἦν ἐξ Ἀβελμαοὺλ γῆς τοῦ Ῥουβίν. καὶ

2. *φανεὶς* om. P. 5. *ἐπὶ τῆς γῆς* P sola. 6. *τότε* P, *τὸ* RV. ib. *ἔσται* om. R. 7. 8. *ῥεύσει* PV. 11. *ἐν* om. P. 13. *Σβαχὰ* P.

etiam prodigia fecit in superioribus Babylonis montibus, quando dixit: *Cum fumigabit quod est in Aquilone, tunc instabit finis Babylonis. Cum vero ab Oriente adveniet aqua munda, tunc Deus in terra tanquam homo recipiet in se omnes iniquitates mundi, dum in crucem agetur a Sacerdotibus legis. Statimque spiritus gratia in terra effundetur in omnes gentes. Cum vero igne conflagrabit, tum finis totius terrae adveniet. Cum autem in Austro fluent aquae, revertetur populus in terram suam. Si autem sanguis fluat, caedes erit Beliae per totum mundum.* Obiit in pace sanctus Dei.

Elias Thesbites.

Hic erat ex terra Abraham, de tribu Aaron, habitans Galaad: nam Thesbis Sacerdotum habitatio erat. Cum is nasciturus esset, vidit Sbacha ejus pater, ab Angelis candidatis illum consalutari, et in igne fasciis involvi, ac ignis flammam comedendum ei porrigi, profectusque haec nuntiavit in Hierusalem, eique dixit Oraculum: *Ne timeas, erit illi habitatio lux, et sermo ejus sententia, et judicabit Israel in romphaea et igni.*

ἐπὶ τούτου γέγονε τέρας ὅτι ἡνίκα ἐτέχθη, ἐν Γαλγάλοις ἡ δάμαλις ἡ χρυσῆ ὀξὺ ἐβόησεν, ὥστε ἀκουσθῆναι εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ εἶπεν ὁ ἱερεὺς διὰ τῶν δήλων ὅτι προφήτης ἐτέχθη εἰς Ἱερουσαλήμ, ὃς καθελεῖ τὰ γλυπτὰ αὐτῶν καὶ τὰ χωνευτὰ αὐτῶν. καὶ θανὼν ἐτάφη ἐν Σαμαρείᾳ.

R 378 Ζ α χ α ρ ί α ς.

C Ζαχαρίας υἱὸς Ἰωδαὲ τοῦ ἱερέως. οὗτος ἦν ἐξ Ἱερουσαλήμ, καὶ ἀπέκτεινεν αὐτὸν Ἰωὰς ὁ βασιλεὺς Ἰούδα ἐχόμενα τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ ἐξέχεεν τὸ αἷμα αὐτοῦ ὁ οἶκος Δαβὶδ ἀνὰ μέσον ἐπὶ τοῦ Ἐλάμ. καὶ λαβόντες αὐτὸν οἱ ἱερεῖς ἔθαψαν μετὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ.

Περσῶν ι' Ξέρξης ὁ μέγας Δαρείου τοῦ Ὑστάσπου υἱὸς ἔτη κη'. ὁμοῦ ,ελζ'.

α', β'.

οα' Ὀ λ υ μ π ι ά ς.

D γ', δ'.

Ἀριστείδης ἐξωστρακίσθη.

Δεύτερος ἀρχιερεὺς Ἰάκιμος υἱὸς Ἰησοῦ ἔτη λ'. ὁμοῦ ξβ'.

2. καὶ εἶπεν — Ἱερουσαλὴμ om. P. 7. ὁ υἱὸς P. 12. τοῦ om. P.

Anni a m. c. *De Elissaeo.*

Erat hic Elissaeus ex Abelmaul, terra Rubin. In eo vero miraculum istud factum est. Cum in lucem editus est, in Galgalis aurea bucula acutam vocem edidit, adeo ut audiretur in Hierusalem: *Hic destruet sculpta illorum, et fusa illorum simulacra.* Mortuusque in Samaria sepultus est.

Zacharias.

Zacharias filius Jodae Sacerdotis. Is ortus erat ex Hierosolymis, atque hunc Joas Rex Juda juxta altare interfecit, et effudit sanguinem ejus domus David in medio Elam. Illum porro accipientes Sacerdotes, cum ipsius patre sepelierunt.

Persarum v. Rex Xerxes Magnus, Darii filii Hystaspis filius, ann. xxxviii. Colliguntur anni v. mxxxvii.

5010. I. II.

LXXI. Olympias.

III. IV.

Aristides in exilium mittitur.

Secundus summus Pontifex Joacimus, filius Jesu, ann. xxx. Colliguntur anni lxii.

ε', ς'.

οβ' Ὀλυμπιάς.

ζ', η', θ', ι'.

ογ' Ὀλυμπιάς.

ια'.

Πίνδαρος ἐγνωρίζετο.

ιβ'. P 162 V 130

Θεμιστοκλῆς εἰς Πέρσας ἔφυγεν.

ιγ'.

Σοφοκλῆς τραγῳδοποιὸς πρῶτος ἐπεδείξατο.

ιδ'.

οδ' Ὀλυμπιάς.

ιε'.

Εὐριπίδης ἐγνωρίζετο.

7. *ιβ' — ἔφυγεν* om. P. 9. *ιγ'*] *ιβ', ιγ'* P ex coniectura Raderi. 10. *πρῶτος*] *πρῶτον* m. P. Probabilius scribas *πρώτοις*, quod infra p. 184. A in *πρῶτος* corruptum, restituendumque videtur p. 225. C, *ἑόρτασαν πρῶτον πάσχα οἱ ἅγιοι ἀπόστολοι*, ubi V *πρῶτος*, et p. 255. A, *ὁ ἐν Ῥόδῳ κολοσσὸς ἐπὶ τῆς ἀρχῆς Ἀδριανοῦ πρῶτον ἐκινήθη*, ubi iterum *πρῶτος* praebet V, sicut supra p. 76. A, *καθ' ἣν πρῶτον τὸ ἐν Αἰγύπτῳ πάσχα ἐπετελέσθη*, ubi in annotatione male expressum *πρώτως* pro *πρώτοις*. Caeterum eiusdem generis sunt haec Anonymi *περὶ κωμῳδίας* I Aristophanis fabulis praemissi, *ἐδίδαξε πρῶτος ἐπὶ ἄρχοντος Διοτίμου*, *ἐδίδαξε πρῶτος ἔφηβος ὢν ἐπὶ Διοκλέους ἄρχοντος*, schol. Aristoph. Equit. v. 534. *κωμῳδίας ἦν ποιητής, ὃς πρῶτος ὑπεκρίνατο τὰ Κρατίνου καὶ αὐτὸς ποιητὴς ὕστερον ἐγένετο*, et similia quaedam apud Syncellum, et *πρότερος* Chron. P. p. 294. D, *εἰληφὼς πρότερος τὸ ἅγιον βάπτισμα μεταλλάττει.*

V. VI.

LXXII. Olympias.

VII. VIII. IX. X.

LXXIII. Olympias.

XI.

Pindarus clarus habetur.

XII. XIII.

Sophocles tragoediarum scriptor primus innotuit.

XIV.

LXXIV. Olympias.

XV.

ις'.

Ἔσδρας ἀρχιερεὺς παρὰ Ἰουδαίοις ἐγνωρίζετο.

B ιζ'.

Ἡρόδοτος ἱστοριογράφος ἐγνωρίζετο.

ιη'.

Βακχυλίδης ἤκμαζεν.

οε' Ὀλυμπιάς.

ιθ', κ'.

Σωκράτης ἐγεννήθη.

κα', κβ'.

ος' Ὀλυμπιάς.

C κγ', κδ', κε', κς'.

οζ' Ὀλυμπιάς.

κζ'.

R 380 Περσῶν ς' ἐβασίλευσεν Ἀρτάβανος μῆνας ζ'. μεθ' ὃν ζ' Ἀρταξέρξης ὁ ἐπικληθεὶς μακρόχειρ μα'. ὁμοῦ ,εοη'.

α'.

2. Εσδραμ P. 14. κζ' ante οζ' ponit V. 16. Ἀρταρξέρξης V.

Anni a m. c. Euripides agnoscebatur.

XVI.

Esdras summus Pontifex apud Judaeos agnoscebatur.

XVII.

Herodotus Historiarum scriptor agnoscebatur.

XVIII.

Bacchylides florebat.

LXXV. Olympias.

XIX. XX.

Socrates nascitur.

XXI. XXII.

LXXVI. Olympias.

XXIII. XXIV. XXV. XXVI.

LXXVII. Olympias.

XXVII.

Persarum VI. regnavit Artabanus menses VII. Post quem, VII. Artaxerxes, Longimanus cognominatus, ann. XLI. Colliguntur anni V. MLXXVIII.

5038. I.

Θεμιστοκλῆς αἷμα ταύρου πιὼν τελευτᾷ.

Μαρδοχαῖόν φασί τινες ἐν τοῖς χρόνοις τούτοις γεγεννῆσθαι. D *οὐ γὰρ ἂν ἐσιώπησε τὰς κατ' αὐτὸν πράξεις ἡ τοῦ Ἔσδρα γραφή, ἥτις τὰ κατὰ τὸν Ἀρταξέρξην ἱστορεῖ καὶ Ἔσδραν καὶ Νεεμίαν ἐκ Βαβυλῶνος ἀνεληλυθέναι καὶ τὰς ἐμφερομένας πράξεις αὐτῶν γεγονέναι.*

β'.

οη' Ὀλυμπιάς.

γ', δ', ε', ς'.

Ὁ ἥλιος ἐξέλιπεν.

Τρίτος ἀρχιερεὺς Ἐλιάσιβος υἱὸς Ἰακίμου ἔτη μ'. P 163
ὁμοῦ ρβ'.

οθ' Ὀλυμπιάς.

ζ', η'.

Ἔσδρας γραμματικῆς νόμων ἱερῶν διδάσκαλος ἐγνωρίζετο.

θ', ι'.

π' Ὀλυμπιάς.

ια'.

3. οὐ] *„Aliquid deest, et sententia est Mardochaeum non sub hoc VII. Artaxerxe vixisse.“* Raderus. 4. τὰ om. P. *ib.* Ἀρταρξ. V. 10. ἐξέλειπεν V. 15. γραμματικῆς] γραμματεὺς m. R.

Themistocles epoto tauri sanguine moritur.

Quidam aiunt Mardochaeum sub haec tempora natum fuisse. Quod si ita esset, illius facinora minime siluisset Esdrae liber: in quo Artaxerxe regnante et Edram et Neemiam Babylone reversos narratur, ut et caetera quae ab iis acta circumferuntur, contigisse.

II.

LXXVIII. Olympias.

III. IV. V. VI.

Sol defecit.

Tertius summus Pontifex Eliazibus, filius Joacimi, ann. XL. Colliguntur anni CII.

LXXIX. Olympias.

VII. VIII.

Esdras grammaticae sacrarum legum doctor insignis habetur.

IX. X.

LXXX Olympias.

XI.

Ἡρόδοτος Ἁλικαρνασσεὺς ἱστοριογράφος ἐγνωρίζετο.

B V 131 ιβ', ιγ'.

Ἐμπεδοκλῆς καὶ Παρμενίδης φυσικοὶ φιλόσοφοι ἐγνωρίζοντο.

ιδ'.

πα' Ὀλυμπιάς.

ιε'.

Φερεκύδης ὁ δεύτερος, ἱστοριογράφος, ἐγνωρίζετο.

ις', ιζ'.

Κατὰ τοῦτον τὸν χρόνον Νεεμίας υἱὸς Ἀχελλὶ ἐκ σπέρμα-
C τος Ἰσραὴλ οἰκοδομεῖ τὴν Ἱερουσαλήμ· ὢν γὰρ ἀρχιοινοχόος τοῦ βασιλέως Ἀρταξέρξου, αἰτήσας τὸν βασιλέα οἰκοδομῆσαι τὴν Ἱερουσαλήμ, ἐπιτραπεὶς παρ' αὐτοῦ ἄνεισιν εἰς τὴν Ἰουδαίαν σὺν δυνάμει πολλῇ. τὸ δὲ τεῖχος τῆς πόλεως ἀνεγείρει καὶ πλατείας ἐν αὐτῇ κατασκευάζει κατὰ τὴν τοῦ Δανιὴλ προφητείαν, φάσκουσαν οὕτως· Ἑβδομήκοντα ἑβδομάδες συνετμήθησαν ἐπὶ τὸν
R 382 λαόν σου, καὶ ἐπὶ τὴν πόλιν τὴν ἁγίαν τοῦ συντελεσθῆναι ἁμαρτίας καὶ σφραγίσαι ἁμαρτίας καὶ τοῦ ἀπαλεῖψαι τὰς ἀνομίας καὶ τοῦ ἐξιλάσασθαι ἀδικίας καὶ τοῦ ἀγαγεῖν δικαιοσύνην αἰώνιον καὶ τοῦ σφραγίσαι ὅρασιν καὶ προφήτην καὶ χρῖσαι ἅγιον ἁγίων.
D καὶ γνώσῃ καὶ συνήσεις ἀπὸ ἐξόδου λόγου τοῦ ἀποκριθῆναι καὶ

15. οὕτως] IX. 24. 16. συντετελεσθῆναι P. 17. τοῦ om. P.

Olymp. Iphiteae. Herodotus Halicarnasseus Historiographus cognoscitur.

XII. XIII.

Empedocles et Parmenides Physici Philosophi florebant.

XIV.

Ol. 63. *LXXXI. Olympias.*

XV.

Pherecydes secundus Historiographus agnoscebatur.

XVI. XVII.

Circa id temporis, Neemias, filius Achelli, ex stirpe Israel, instauravit Hierosolyma. Cum enim Regis Artaxerxis Pincernarum Princeps esset, petiit a Rege ut sibi liceret instaurare Hierusalem, impetrataque ab eo facultate, profectus in Judaeam cum magna hominum copia, muros urbis erigit, et plateas in ea conficit, juxta Prophetiam Danielis, quae hisce verbis concipitur: *Septuaginta hebdomades abbreviatae sunt super populum tuum, et super urbem sanctam, ut consummetur praevaricatio, et ad signandum peccata finem accipiat peccatum, et deleatur iniquitas, et adducatur justitia sempiterna, et impleatur visio, et prophetia, et ungatur Sanctus sanctorum. Scies ergo et animadvertes ab exitu sermonis, ubi responsum est, ut iterum aedificetur Hierusalem, usque ad Christum*

τοῦ ἀνοικοδομηθῆναι Ἱερουσαλὴμ ἕως Χριστοῦ ἡγουμένου ἑβδο-
μάδες ζ' καὶ ἑβδομάδες ξβ', καὶ ἐπιστρέψει, καὶ οἰκοδομηθήσονται
πλατεῖα καὶ τεῖχος, καὶ ἐκκενωθήσονται οἱ καιροί· καὶ μετὰ τὰς
ἑβδομάδας τὰς ζ' καὶ ξβ' ἐξολοθρευθήσεται χρῖσμα, καὶ κρῖμα
οὐκ ἔσται ἐν αὐτῷ. τὴν δὲ πόλιν καὶ τὸ ἅγιον διαφθερεῖ σὺν τῷ
ἡγουμένῳ τῷ ἐρχομένῳ, καὶ ἐκκοπήσεται ἐν κατακλυσμῷ, καὶ ἕως
τέλους πολέμου συντετμημένου τάξει ἀφανισμούς, καὶ δυναμώσει
διαθήκην πολλοῖς ἑβδομὰς μία, καὶ ἥμισυ τῆς ἑβδομάδος κατα- P 164
παύσει θυσιαστήρια καὶ θυσίας, καὶ ἕως πτερυγίου ἀπὸ ἀφανι-
σμοῦ καὶ ἕως συντελείας καὶ σπονδῆς τάξει ἐπὶ ἀφανισμῷ, καὶ
δυναμώσει διαθήκην πολλοῖς ἑβδομὰς μία, καὶ ἐν τῷ ἡμίσει τῆς
ἑβδομάδος ἀρθήσεταί μου θυσία καὶ σπονδή, καὶ ἐπὶ τὸ ἱερὸν
βδέλυγμα τῶν ἐρημώσεων ἔσται καὶ ἕως συντελείας καιροῦ συντέ-
λεια δοθήσεται ἐπὶ τὴν ἐρήμωσιν.

Ἐντεῦθεν οὖν Ἀφρικανὸς ἐξαριθμεῖ τὸν ἐν τῇ αὐτῇ προφη-
τείᾳ τῶν ἑβδομήκοντα ἑβδομάδων ἀριθμόν, συντείνοντα οὐ μόνον
ἐπὶ τὴν τοῦ σωτηρίου κηρύγματος παρουσίαν, ἀλλὰ γὰρ καὶ εἰς
ἔτη υϟ'. αἳ παρὰ τῷ Δανιὴλ προφητευθεῖσαι τῶν ο' ἐτῶν ἑβδο- B
μάδες τὴν ἀρχὴν ἔλαβον, καὶ συμπληροῦνται εἰς τὸ κβ' ἔτος
τῆς ἡγεμονίας Τιβερίου Καίσαρος, ἤγουν δ' ἔτος σα' Ὀλυμπιά-
δος, καὶ τῶν μὲν ξθ' ἑβδομάδων πληρουμένων εἰς τὸ ιδ' ἔτος
τῆς ἡγεμονίας Τιβερίου Καίσαρος καὶ πρῶτον ἔτος σβ' Ὀλυμπιά-

2. οἰκοδομηθήσεται P. 6. τῷ om. R. 10. τῆς συντελείας P sola. ib. σπουδῆς V. 11. ἡμισεῖ V, ἥμισυ P. 12. ἐπὶ om. V. 13. ἔσται καὶ] καὶ ἔσται RV. ib. ἕως τῆς σ. P sola.

ducem hebdomades septem, et hebdomades sexaginta duae, et revertetur, et aedificabitur platea et murus, et evacuabuntur tempora et post hebdomades septem et* LXII. *exterminabitur chrisma et unctio: et judicium in illo non erit. Civitatem et sanctuarium dissipabit cum duce venturo, et succidetur velut in diluvio, et usque ad finem belli concisi ordinabit desolationes, et confortabit testamentum multis hebdomas una, et in dimidio hebdomadis deficient altaria et hostiae, et usque ad pinnam templi a tempore abolitionis, et usque ad finem et libamen ordinabit eversioni. Et confortabit testamentum multis hebdomas una, et in dimidio hebdomadis auferetur hostia mea, et libamen, et in templo abominatio desolationum erit, et usque ad consummationem temporis, consummatio dabitur super desolationem.

Exhinc Africanus numerum in hac ipsa Prophetia LXX hebdomadum ita putat, ut eum extendat non solum ad initium Christi praedicationis, sed etiam ad annos CCCCXC. unde LXX. annorum hebdomades a Daniele praedictae initium acceperunt, et quae complentur in XXII. anno Imperii Tiberii Caesaris, sive in IV. anno CCI. Olympiadis: ita ut LXIX. hebdomades impleantur XIV. anno Imperii Caesaris: et primus CCII. Olympia-

δος, ἐν ᾧ ἡ παρουσία ἡ ἐπὶ τὸ βάπτισμα καὶ ἡ ἀρχὴ τοῦ σωτηρίου κηρύγματος τοῦ μεγάλου θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. τῆς δὲ λοιπῆς μιᾶς ἑβδομάδος, ἥτις δυναμώσει διαθήκην πολλοῖς, πληρουμένης, ὡς εἴρηται, κατὰ τὸ κβʹ ἔτος τῆς Τιβερίου
V 132 Καίσαρος μοναρχίας. τὸ δὲ ἥμισυ τῆς ἑβδομάδος, ἐν ᾧ φησιν ὁ προφήτης, Ἀρθήσεταί μου θυσία, φθάνει κατὰ τὸ ιθʹ ἔτος τῆς
C R 384 Τιβερίου μοναρχίας, ἤγουν τέταρτον ἔτος σβʹ Ὀλυμπιάδος, καθʼ ὃ τὸν ἑκούσιον καὶ ζωοποιὸν ὑπέμεινε σταυρὸν Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς θεὸς ἡμῶν.

ιηʹ.

πβʹ Ὀλυμπιάς.

ιθʹ, κʹ, καʹ, κβʹ.

κγʹ Ὀλυμπιάς.

κγʹ, κδʹ, κεʹ, κϛʹ.

πδʹ Ὀλυμπιάς.

D κζʹ, κηʹ, κθʹ, λʹ.

πεʹ Ὀλυμπιάς.

Ἀπὸ τούτου τοῦ χρόνου ἤρξαντο οἱ Ῥωμαίων ὕπατοι χρηματίζειν καὶ διοικεῖν τὰ Ῥωμαϊκὰ πράγματα ἐπὶ ἔτη τϟδʹ, τουτέστιν ἕως δευτέρου ἔτους καὶ αὐτοῦ ρπγʹ Ὀλυμπιάδος, ὑπατείας Λεπι-

1. ἡ prius om. R. 6. τὸ om. P. 7. ρβʹ P.

Anni a m. c. dis sit is, quo baptismus, et salutaris magni Dei Salvatoris nostri Jesu Christi praedicationis initium contigit: reliquo porro unius hebdomadis, quae *confortabit testamentum multis*, completo, ut dictum est, XXII. anno Imperii Tiberii Caesaris. Jam vero dimidium hebdomadis in quo dixit Propheta, *Tolletur hostia mea*, incidit in XIX. annum Imperii Tiberii Caesaris, sive in CCII. Olympiadis annum IV. quo Christus verus Deus noster sponte sua salutarem et vivificam crucem subiit.

5055. XVIII.

Ol. Iph. 64. *LXXXII. Olympias.*

XIX. XX. XXI. XXII.

65. *LXXXIII. Olympias.*

XXIII. XXIV. XXV. XXVI.

66. *LXXXIV. Olympias.*

XXVII. XXVIII. XXIX. XXX.

67. *LXXXV. Olympias.*

Ab hoc anno coepere Romani Consules appellari, et Romanas res administrare per annos CCCXCIV. hoc est usque ad annum secundum

δου καὶ Πλάγκου, ἤγουν καὶ ἐπὶ τὸ α' ἔτος Γαΐου Ἰουλίου Καίσαρος καὶ ἕκτον Κλεοπάτρας.

Ὀνομασίαι τῶν ἐν Ῥώμῃ ὑπάτων. P 165

λα'. *ὑπατεία Βρούτου καὶ Κολλατίνου.*
λβ'. *ὑπ. Πουβλικόλα καὶ Λουκρητίου.*
λγ'. *ὑπ. Πουβλικόλα τὸ β' καὶ Πουπλίου.*
λδ'. *ὑπ. Πουβλικόλα τὸ γ' καὶ Λουκρητίου τὸ β'.*

πϛ' Ὀλυμπιάς.

λε'. *ὑπ. Μενενίου καὶ Ποστουμιανοῦ.*
λϛ'. *ὑπ. Τρικόστου καὶ Βιτελλίνου.* B
λζ'. *ὑπ. Ἀρούγκου καὶ Φλάβου.*
λη'. *ὑπ. Καμερίνου καὶ Λόγγου.*

πζ' Ὀλυμπιάς.

λθ'. *ὑπ. Ἑλούα καὶ Γεμίνου.*

1. *Καίσαρος* om. P.

CLXXXIII. Olympiadis, Lepido et Planco Coss. seu usque ad annum primum Caii Julii Caesaris, et sextum Cleopatrae.

Nomina
Consulum Romanorum.

Anni Urbis conditae Varroniani.			[Ol. Iph.]
245.	XXXI.	Bruto et Collatino Coss.	1. 68.
246.	XXXII.	Publicola et Lucretio Coss.	2.
247.	XXXIII.	Publicola II. et Publio Coss.	3.
248.		Laertio et Aquilino Coss.	4.
249.		Volusio et Tuberto Coss.	1. 69.
250.	XXXIV.	Publicola III. et Lucretio II. Coss.	2.
		LXXXVI. Olympias.	
251.	XXXV.	Menenio et Postumiano Coss.	3.
252.	XXXVI.	Tricosto et Vitellino Coss.	4.
253.	XXXVII.	Aruneo et Flavo Coss.	1. 70.
254.	XXXVIII.	Camerino et Longo Coss.	2.
		LXXXVII. Olympias.	
255.	XXXIX.	Helva et Gemino Coss.	3.

μ'. ὑπ. Φλάβου τὸ β' καὶ Σιφούλου.

μα'. ὑπ. Ἀτρατίνου καὶ Αὐγουρίνου.

R 386 Περσῶν βασιλεὺς η' Δαρεῖος Ξέρξου ὁ ἐπικληθεὶς νόθος ἔτη ιθ'. ὁμοῦ ,εϟζ'.

α'. ὑπ. Ἄλβου καὶ Κελεμοντανοῦ.

C πη' Ὀλυμπιάς.

β'. ὑπ. Σαβίνου καὶ Πρίσκου.

γ'. ὑπ. Κελεμοντανοῦ τὸ β' καὶ Γεμίνου τὸ β'.

δ'. ὑπ. Ἀρούγκου τὸ β' καὶ Βιτελλίνου τὸ β'.

ε'. ὑπ. Μακρίνου καὶ Αὐγουρίνου τὸ β'.

Τέταρτος ἀρχιερεὺς Ἰωδαὲ υἱὸς Ἐλιασίβου ἔτη ις'. ὁμοῦ ρλη'.

πθ' Ὀλυμπιάς.

ς'. ὑπ. Αὐγουρίνου τὸ γ' καὶ Ἀτρατίνου τὸ β'.

D Πλάτων ἐγεννήθη.

ζ'. ὑπ. Καμερίνου καὶ Φλαύου.

η'. ὑπ. Τούλλου καὶ Ῥούφου.

V 133 Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων Ῥωμαῖοι ἄρχοντες ἐκλήθησαν.

θ'. ὑπ. Ναυτίτου καὶ Ῥούφου τὸ β'.

1. Σικούλου P, Σιφούλου V, m. R. 3. ὁ Ξέρξου ὁ P. 11. Τέταρτος — ρλη' om. R. 16. Φλάβου P.

Anni m. c. A. u. c. [Ol. Iph.]

256. XL. Flavo II. et Siculo Coss. 4.

257. XLI. Atratino et Augurino Coss. 1. 71.

Persarum Rex VIII. Darius, Xerxis filius, Nothus appellatus, ann. XIX. Colliguntur anni V. MXCVII.
5097.

258. I. Albo et Celimontano Coss. 2.

LXXXVIII. Olympias.

259. II. Sabino et Prisco Coss. 3.

260. III. Coelimontano II. et Gemino II. Coss. 4.

261. IV. Arunco II. et Vitellino II. Coss. 1. 72.

262. V. Macrino et Augurino II. Coss. 2.

Quartus summus Pontifex Jodae, filius Eliasibi, ann. XVI. Colliguntur anni CXXXVIII.

LXXXIX. Olympias.

263. VI. Augurino III. et Atratino II. Coss. 3.

Plato nascitur.

264. VII. Camerino et Flavo Coss. 4.

265. VIII. Tullo et Rufo Coss. 1. 73.

His Coss. Proceres Romani dicti sunt.

266. IX. Nautito et Rufo II. Coss. 2.

ϟʹ Ὀλυμπιάς.

ιʹ. ὑπ. Λούσκου καὶ Σαβίνου.

Ἐντεῦθεν Ἀφρικανὸς ἀριθμεῖ κατὰ τὴν τοῦ Δανιὴλ προφητείαν τὸν τῶν οʹ ἑβδομάδων ἀριθμόν, συντείνοντα εἰς ἔτη υϟʹ· καὶ εὕροι τις αὐτὰς περαιουμένας μετὰ τὴν τοῦ Χριστοῦ ἀνάληψιν P 166 ἐπὶ τὴν ἀρχὴν Νέρωνος Ῥωμαίων αὐτοκράτορος, καθ' ὃν ἡ πόλις ἀρξαμένη πολιορκεῖσθαι δευτέρῳ ἔτει τοῦ μετ' αὐτὸν βασιλεύσαντος Οὐεσπασιανοῦ καὶ δευτέρῳ σιβʹ Ὀλυμπιάδος τὴν ἐσχάτην ἅλωσιν, ἤγουν αἰχμαλωσίαν, ὑπέμεινε.

ιαʹ. ὑπ. Ῥουτιλίου καὶ Βιτελλίνου.

ιβʹ. ὑπ. Φαβίου καὶ Μαλογεννησίου.

ιγʹ. ὑπ. Μαμέρκου καὶ Φαβίου τὸ βʹ.

ϟαʹ Ὀλυμπιάς.

ιδʹ. ὑπ. Φαβίου τὸ γʹ καὶ Βολισίου.

ιεʹ. ὑπ. Τερτύλλου καὶ Φαβίου τὸ δʹ. B R 388

ιϛʹ. ὑπ. Σαβίνου καὶ Φούσου.

ιζʹ. ὑπ. Κικιννάτου καὶ Φαβίου τὸ εʹ.

ϟβʹ Ὀλυμπιάς.

ιηʹ. ὑπ. Ῥουτιλίου καὶ Φαβίου τὸ ϛʹ.

4. τῶν] ἐτῶν P. 7. βασιλεύοντος P. 9. ὑπομεῖναι PV. 10. 19. Ῥουτιλλίου PV. 12. 14. 15. 19. τὸ om. R. 16. Φούλβου P. Φούβου V.

A. u. c. [Ol. Iph.] Anni a m. c.

XC. Olympias.

267. x. Lusco et Sabino Coss. 3.

Hinc Africanus, secundum Prophetiam Danielis LXX. annorum hebdomadum numerum putat, qui usque ad annos CDXC. protenditur. Quas quidem hebdomades quilibet completas reperiet post Christi assumptionem sub Imperio Neronis Romanorum Imperatoris, sub quo urbs coepit obsideri anno II. illius qui post eum imperavit Vespasiani, et anno II. Olympiadis CCXII. extremum excidium sive captivitatem subiit.

268. XI. Rutillio et Vitellino Coss. 4.

269. XII. Fabio et Maloginense Coss. 1. 74.

270. XIII. Mamerco et Fabio II. Coss. 2.

XCI. Olympias.

271. XIV. Fabio III. et Vollsio Coss. 3.

272. XV. Tertullo et Fabio IV. Coss. 4.

273. XVI. Sabino et Fulvo Coss. 1. 75. 5094.

274. XVII. Cincinnato et Fabio V. Coss. 2.

XCII. Olympias.

275. XVIII. Rutilio et Fabio VI. Coss. 3.

ιθ'. ὑπ. *Αἰμιλίου καὶ Ἑρκουλίνου.*

Ξέρξης ἐλθὼν εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐξεπολέμησε τὰς Ἀθήνας ἐμπρήσας αὐτάς· καὶ τοξοβολίᾳ πληγεὶς ὑπέστρεψεν εἰς Βαβυλῶνα καὶ ἀπέθανεν.

Περσῶν θ' ἐβασίλευσε Σογδιανὸς ἔτη ζ'. ὁμοῦ ͵ερδ'.

C α'. ὑπ. *Λενάτου καὶ Πουβλικίου.*

β'. ὑπ. *Ῥουτιλίου τὸ β' καὶ Στρούκτου.*

ϟγ' Ὀλυμπιάς.

γ'. ὑπ. *Ναυτίου καὶ Πουβλικόλα.*

δ'. ὑπ. *Μαλλίου καὶ Φουρίου.*

ε'. ὑπ. *Αἰμιλίου τὸ β' καὶ Ἰουλίου.*

ϛ'. ὑπ. *Πιναρίου καὶ Φούσου.*

ϟδ' Ὀλυμπιάς.

ζ'. ὑπ. *Σαβίνου καὶ Καπετωλίνου.*

Περσῶν ι' ἐβασίλευσεν Ἀρταξέρξης ὁ μνήμων, υἱὸς Δα-
D *ρείου καὶ Πυράττιδος, ἔτη μ'.* ὁμοῦ ͵ερμδ'.

α'. ὑπ. *Αἰμιλίου τὸ γ' καὶ Βαλερίου.*

β'. ὑπ. *Κελεμοντάνου καὶ Πρίσκου.*

Εὐριπίδης τελευτᾷ καὶ Σοφοκλῆς ἐν Ἀθήναις.

6. *Λανάτου* P. 7. *Ῥουτιλλίου* PV. 11. *τὸ* om. R. 16. *Πυράττιδος*] Immo *Παρυσάτιδος*.

A. u. c.		[Ol. Iph.]
276.	XIX. Aemilio et Herculino Coss.	4.
	Xerxes in Graeciam profectus, Athenas expugnavit, incenditque: ac teli accepto ictu saucius, Babylonem reversus, obiit.	
	Apud Persas IX. regnavit Sogdianus ann. VII. Colliguntur anni V. MCIV.	
277.	I. Lanato et Publicio Coss.	1. 76.
278.	II. Rutilio II. et Structo Coss.	2.
	XCIII. Olympias.	
279.	III. Nautio et Publicola Coss.	3.
280.	IV. Mallio et Furio Coss.	4.
281.	V. Aemilio II. et Julio Coss.	1. 77.
282.	VI. Pinario et Fuso Coss.	2.
	CXIV. Olympias.	
283.	VII. Sabino et Capitolino Coss.	3.
	Apud Persas X. regnavit Artaxerxes Mnemon, filius Darii et Pyrattidos, ann. XL. Colliguntur anni V. MCXLIV.	
284.	I. Aemilio III. et Valerio Coss.	4.
285.	II. Celemontano et Prisco Coss.	1. 78.
	Euripides moritur, ut et Sophocles Athenis.	

γʹ. ὑπ. Κελεμοντάνου τὸ βʹ καὶ Πρίσκου τὸ βʹ.

ϟεʹ Ὀλυμπιάς.

δʹ. ὑπ. Αἰμιλίου τὸ δʹ καὶ Βιβουλανοῦ.
εʹ. ὑπ. Ῥεγιλλανοῦ καὶ Φούσκου.
ϛʹ. ὑπ. Πρίσκου καὶ Φλάβου.
ζʹ. ὑπ. Τρικεπιτίνου καὶ Βετουρίνου. P 167

ϟϛʹ Ὀλυμπιάς. R 390

ηʹ. ὑπ. Γάλλου καὶ Καμερίνου.
θʹ. ὑπ. Πουβλικόλα τὸ βʹ καὶ Σαβίνου.
ιʹ. ὑπ. Βιβουλάνου τὸ βʹ καὶ Μαλογεννησίου.
Ἰσοκράτης ὁ ῥήτωρ ἐγνωρίζετο.
ιαʹ. ὑπ. Ναυτίου καὶ Ἀτρατίνου.
Ἀθηναῖοι ἤρξαντο στοιχείοις κδʹ χρᾶσθαι, πρότερον ιϛʹ χρώμενοι. V 134

ϟζʹ Ὀλυμπιάς. B

ιβʹ. ὑπ. Πουβλιλίου καὶ Ἱλαριανοῦ.
ιγʹ. ὑπ. Μαξίμου καὶ Βεργινίου.
ιδʹ. ὑπ. Ῥόγου καὶ Βετουρίου.

6. Τρεκιπιτίνου V. ib. Βετουρίου R, alterum in margine ponens.

A. u. c.			[Ol. Iph.]	Anni a m. c.
286.	III.	Celimontano II. et Prisco II. Coss.	2.	
		XCV. Olympias.		
287.	IV.	Aemilio IV. et Vibulano Coss.	3.	
288.	V.	Regilliano et Fusco Coss.	4.	
289.		Capitolino III. et Fabio II. Coss.	1. 79.	
290.	VI.	Prisco et Flavo Coss.	2.	
291.		Prisco et Helva Coss.	3.	
292.	VII.	Tricipitino et Veturino Coss.	4.	
		XCVI. Olympias.		5112.
293.	VIII.	Gallo et Camerino Coss.	1. 80.	
294.	IX.	Publicola II. et Sabino Coss.	2.	
295.	X.	Vibulano II. et Maloginense Coss.	3.	
		Isocrates Rhetor claruit.		
296.	XI.	Nautio et Atratino Coss.	4.	
		Athenienses coeperunt XXIV. elementis uti, cum prius non nisi XVI. uterentur.		
		XCVII. Olympias.		
297.	XII.	Publilio et Hilariano Coss.	1. 81.	
298.	XIII.	Maximo et Verginio Coss.	2.	
299.	XIV.	Rogo et Veturio Coss.	3.	

ιέ. ὑπ. Καπετωλίνου καὶ Οὐάρου.

Πέμπτος ἀρχιερεὺς Ἰανναῖος υἱὸς Ἰωδαὲ ἔτη λβ'. ὁμοῦ ροδ'.

ϟη' Ὀλυμπιάς.

C ις'. ὑπ. Φήστου καὶ Κυντίλλου.
ιζ'. ὑπ. Λανάτου καὶ Καπετωλίνου τὸ β'.
ιη'. ὑπ. Βαρβάτου καὶ Ποτίτου.
ιθ'. ὑπ. Ἀρμενίου καὶ Τρικόστου.

ϟθ' Ὀλυμπιάς.

κ'. ὑπ. Μακρίνου καὶ Ἰουλίου.
κα'. ὑπ. Φουρίου καὶ Καπετωλίνου τὸ γ'.

Εὔδοξος ἀστρολόγος ἐγνωρίζετο.

κβ'. ὑπ. Γενουκίου καὶ Κουρτίου.

Γαλάται οἱ καὶ Κελτοὶ Ῥώμης ἐκράτησαν πλὴν τοῦ Καπετωλίου.

D κγ'. ὑπ. Μακρίνου τὸ β' καὶ Καπετωλίνου τὸ γ'.

Πλάτων φιλόσοφος ἤκμαζεν.

6. Λανάτου] Λενάτου m. R. 8. Τρισκόστου V. 13. Γενουτίου P sola. 14. οἱ om. V.

A. u. c. [Ol. Iph.]
300. XV. Capitolino et Varo Coss. 4.
V. Summus Pontifex Jannaeus, filius Jodae, ann. XXXII. Colliguntur anni CLXXIV.

XCVIII. Olympias.

301. XVI. Festo et Quintillo Coss. 1. 82.
302. XVII. Lanato et Capitolino II. Coss. 2.
303. His Coss. Decemviri creati priores et posteriores ann. II. 3.
304. Ex Idatio. 4.
305. XVIII. Barbato et Potito Coss. 2. 83.
306. XIX. Armenio et Tricosto Coss. 3.

XCIX. Olympias.

307. XX. Macrino et Julio Coss. 4.
308. XXI. Furio et Capitolino III. Coss. 1. 84.
Eudoxus Astrologus floruit.
309. XXII. Genutio et Curtio Coss. 2.
310. Mugillano et Atratino Coss. 3.
Galli qui et Celtae dicti, Romam occuparunt, praeter Capitolium.
311. XXIII. Macrino II. et Capitolino III. Coss.
Plato Philosophus floruit.

ρ' Ὀλυμπιάς.

κδ'. ὑπ. Βιβουλάνου καὶ Ἑλουά.
κε'. ὑπ. Πακέλλου καὶ Κράσσου.
κς'. ὑπ. Μακρίνου τὸ γ' καὶ Λενάτου. R 392
κζ'. ὑπ. Μαλλίου καὶ Καπετωλίνου τὸ ε'.

ρα' Ὀλυμπιάς.

κη'. ὑπ. Μακρίνου τὸ δ' καὶ Φιδενάτου.
κθ'. ὑπ. Μαλογενησίου καὶ Κράσσου.
λ'. ὑπ. Ἰουλίου καὶ Βεργινίου. P 168
λα'. ὑπ. Καπετωλίνου τὸ ς' καὶ Καμερίνου.

ρβ' Ὀλυμπιάς.

λβ'. ὑπ. Ποίνου καὶ Μελίτωνος.
Καμπανῶν ἔθνος ἐν Ἰταλίᾳ συνέστη.
λγ'. ὑπ. Κράσσου καὶ Τουλλίου.
λδ'. ὑπ. Τρικιτίνου καὶ Φιδενάτου τὸ β'.
λε'. ὑπ. Κόσσου καὶ Ποίνου τὸ β'. B
Ἰσοκράτης ὁ ῥήτωρ ἐγνωρίζετο.

ργ' Ὀλυμπιάς.

λς. ὑπ. Ἀχίλλα καὶ Μουγιλάνου.

4. *Λενάτου* V, m. R, *Λανάτου* P. 7. δ'] *τέταρτον* R, γ' P. 8. *Μαλλογεννησίου* P.

A. u. c.		[Ol. Iph.]	Anni a m. c.
	C. Olympias.		
312.	xxiv. Vibulano et Helva Coss.	1. 85.	
313.	xxv. Pacello et Crasso Coss.	2.	
314.	xxvi. Macrino III. et Lanato Coss.	3.	5140.
315.	xxvii. Mallio et Capitolino V. Coss.	4.	
316.	His Coss. Item Tribuni plebis III. ann. ii. Ex Idatio.	1. 86.	
	CI. Olympias.		
317.	xxviii. Macrino III. et Fidenate Coss.	2.	
318.	xxix. Maloginense et Crasso Coss.	3.	
319.	xxx. Julio et Verginio Coss.	4.	
320.	xxxi. Capitolino VI. et Camerino Coss.	1. 87.	
321. 322.	His Coss. Item Tribuni plebis III. ann. ii. Ex Idatio.	2. 3.	
	CII. Olympias.		
323.	xxxii. Poeno et Melitone Coss.	4.	
	Gens Campana in Italia coacta est.		
324.	xxxiii. Crasso et Tullio Coss.	1. 88.	5150.
325.	xxxiv. Tricipitino et Fidenate II. Coss.	2.	
326.	xxxv. Cosso et Poeno II. Coss.	3.	
	Isocrates Rhetor agnoscebatur.		

λζ'. ὑπ. Ἀτρατίνου καὶ Βιβουλάνου.

V 135 Πλάτων καὶ Ξενοφῶν καὶ ἄλλοι Σωκρατικοὶ ἐγνωρίζοντο.

λη'. ὑπ. Καπετωλίνου τὸ ζ' καὶ Βιβουλάνου τὸ β'.

C λθ'. ὑπ. Μουγιλάνου τὸ β' καὶ Ῥουτιλίου.

ρδ' Ὀλυμπιάς.

μ'. ὑπ. Αἰμιλίου καὶ Ῥουστικίου.

Ξενοφῶν ὁ Γρύλλου καὶ Κτησίας ἐγνωρίζοντο, καὶ Σωκράτης φιλόσοφος ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ πιὼν τὸ κώνειον ἀπέθανεν, ζήσας ἔτη ϟ'.

D ια'. Περσῶν ἐβασίλευσεν Ἀρταξέρξης ὁ καὶ Ὦχος ἔτη κζ'. ὁμοῦ ͵εροα'.

α'. ὑπ. Κόσσου καὶ Μεδουλλίνου.

β'. ὑπ. Φλάβου καὶ Καμερίνου.

γ'. ὑπ. Ποτίτου καὶ Καπετωλίνου.

6. Ῥουστίκου P sola. 7. ὁ Γρύλλου] Ὀργυλάου V, Ὀρξυλάου P. Conf. Menagius ad Diogenis Vit. Xenoph. init. 10. ια' om. P. ib. βασιλεὺς P. 12. Κόσσου] Κάσσου RV. ib. Μεδουλλίνου] Μουδιλλίνου V, m. R.

A. u. c. [Ol. Iph.]

CIII. Olympias.

327. XXXVI. Achilla et Mugilano Coss. 4.

328. 329. 330. His Coss. Item Tribuni plebis IV. ann. III. Ex Idatio. 1. 2. 3. 89.

331. XXXVII. Atratino et Vibulano Coss. 4.

Plato et Xenophon, aliique Socratici florebant. 1. 90.

332. XXXVIII. Capitolino VII. et Vibulano II. Coss. 2.

His Coss. Idem Tribuni plebis IV. ann. VIII. Ex Idatio.

333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340.
2. 3. 4. Ol. 91. 1. 2. 3. 4. Ol. 92. 1.

341. Cosso et Medullino Coss. 2.

342. Ambusto et Paculo Coss. 3.

343. XXXIX. Mugillano II. et Rutilio Coss. 4.

CIV. Olympias.

344. XL. Aemilio et Rustico Coss. 4.

Xenophon Orzylai filius, et Ctesias florebant: et Socrates Philosophus in carcere hausto toxico interiit, cum vixisset annos XC.

Persarum Rex Artaxerxes, qui et Ochus dictus, ann. XXVIII. Colliguntur anni V. MCLXXI.

345. I. Cosso et Medullino Coss. 1. 93.

His Coss. Tribuni plebis IV. et VI. ann. XV. Ex Idatio.

346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360.
2. 3. 4. Ol. 94. 1. 2. 3. 4. Ol. 95. 1. 2. 3. 4. Ol. 96. 1. 2. 3.

361. II. Flavo et Camerino Coss. 4.

362. III. Potito et Capitolino Coss. 1. 97.

Διογένης Ἱκεσίου ὁ κυνικὸς ἐγνωρίζετο.

ρε' Ὀλυμπιάς. R 394

δ'. ὑπ. Γενουκίου καὶ Κουρτίου.

ε'. ὑπ. Μαμερτίνου καὶ Λατεράνου. P 169

Δημόκριτος τελευτᾷ ζήσας ἔτη ρ'.

ς'. ὑπ. Πετίνου καὶ Γάλβα.

Σκιπίων Ἀφρικανὸς Ῥωμαίων δικτάτωρ πορθήσας τὴν Καρχηδόνα Ἀφρικὴν μετωνόμασεν.

ζ'. ὑπ. Μαμερτίνου τὸ β' καὶ Σύλλα.

Σεισμοῦ γενομένου ἐν Ἀχαΐᾳ Ἑλίκη καὶ Βοῦρα καὶ Πελοπόννησος κατεπόθησαν, ὧν κατὰ θάλασσαν ἄχρι νῦν ἴχνη φαίνονται πλεόντων ἀπὸ Κορίνθου εἰς Πάτρας ἐπὶ τὰ ἀριστερὰ μέρη.

Εὔδοξος ἀστρολόγος ἐγνωρίζετο.

Ἕκτος ἀρχιερεὺς Ἰαδδοῦς ἔτη κ'. ὁμοῦ ρϟδ'. B

ρς' Ὀλυμπιάς.

η'. ὑπ. Ἄλλου καὶ Γενουκίου.

3. *Γενουκίου καὶ Κουβίου* P. 10. *Ἑλία* P. ib. *καὶ Πελοπόννησος* om. P. 12. *ὑπὸ* P. 14. *ἀστιολόγος* V, m. R.

A. u. c. [Ol. Iph.] Anni a m. c.

Diogenes, Icesii filius, Cynicus florebat.

His Coss. Item Tribuni plebis creati sunt ann. XVIII. Postea ann. IV. nemo curulis Magistratus fuit. Item Tribuni plebis VI. Ex Idatio.

363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374.
375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386.
2. 3. 4. Ol. 98. 1. 2. 3. 4. Ol. 99. 1. 2. 3. 4. Ol. 100. 1.
2. 3. 4. Ol. 101. 1. 2. 3. 4. Ol. 102. 1. 2. 3. 4. Ol. 103.
1. 2. 3. 4. Ol. 1. 104.

CV. Olympias.

387. IV. Genucio et Cubio Coss. 2. 5148.

388. V. Mamertino et Laterano Coss. 3.

Democritus moritur, cum vixisset annos C.

390. VI. Petito et Galba Coss. 1.

Scipio Africanus Romanorum Dictator, vastata Carthagine, Africam cognominavit.

391. VII. Mamertino II. et Sulla Coss.

Terrae motu in Achaia facto, Helia et Bura demersae sunt, quarum versus mare usque hodie vestigia visuntur a navigantibus Corintho Petras ad sinistras partes.

Eudoxus Philosophus florebat.

VI. Summus Pontifex Jaddus, ann. XX. Colliguntur anni CXCIV.

θ'. ὑπ. Στόλωνος καὶ Πετίνου.
ι'. ὑπ. Λίβωνος καὶ Λαινάτου.
ια'. ὑπ. Ἀμβούστου καὶ Προκούλου.
Ἰσοκράτης ὁ ῥήτωρ ἐγνωρίζετο.

ρζ' Ὀλυμπιάς.

ιβ'. ὑπ. Ῥουστικίου καὶ Καπετωλίνου.
ιγ'. ὑπ. Ἀμβούστου τὸ β' καὶ Λαινάτου.
C ιδ'. ὑπ. Ποτίτου καὶ Πουβλικόλα.
ιε'. ὑπ. Ῥουστικίου τὸ β' καὶ Ποίνου.

ρη' Ὀλυμπιάς.

ις'. ὑπ. Σκιπίωνος καὶ Λενάτου.
V 136 ιζ'. ὑπ. Καμίλλου καὶ Κράσσου.
Δημοσθένης ὁ ῥήτωρ ἐγνωρίζετο.
ιη'. ὑπ. Κορβίνου καὶ Λενάτου τὸ γ'.
ιθ'. ὑπ. Βένωκος καὶ Τορκουάτου.

ρθ' Ὀλυμπιάς.

R 396
D κ'. ὑπ. Κορβίνου τὸ β' καὶ Λίβωνος.

2. 7. Λενάτου P sola, V. 6. Καπετωλίου V. 15. Τουρκουάτου V.

A. u. c.			[Ol. Iph.]
		CVI. Olympias.	
392.	VIII.	Allo et Genucio Coss.	4.
393.	IX.	Stolone et Petino Coss.	1. 105.
394.		Balbo et Ambusto Coss.	2.
395.	X.	Libone et Lenato Coss.	3.
396.	XI.	Ambusto et Proculo Coss.	4.
		Isocrates Rhetor claruit.	
		CVII. Olympias.	
397.	XII.	Rusticio et Capitolino Coss.	1. 106.
398.	XIII.	Ambusto II. et Lenato Coss.	2.
399.	XIV.	Potito et Publicola Coss.	3.
400.		Ambusto III. et Capitolino Coss.	4.
401.		Petito IV. et Publicola Coss.	1. 107.
402.		Publicola et Rutilio II. Coss.	2.
403.	XV.	Rusticio II. et Poeno Coss.	3.
		CVIII. Olympias.	
404.	XVI.	Scipione et Lenato Coss.	4.
405.	XVII.	Camillo et Crasso Coss.	1. 108.
		Demosthenes orator florebat.	
406.	XVIII.	Corvino et Lenato III. Coss.	2.
407.	XIX.	Venoce et Torquato Coss.	3.
		CIX. Olympias.	
408.	XX.	Corvino II. et Libone Coss.	4.

κα'. ὑπ. Βούλσωνος καὶ Καμερίνου.
κβ'. ὑπ. Ῥουτιλίου καὶ Τορκουάτου.
κγ'. ὑπ. Κορβίνου τὸ γ' καὶ Κόσσου.

ρι' Ὀλυμπιάς.

κδ'. ὑπ. Ἄλλου καὶ Ῥουτιλίου τὸ β'.
κε'. ὑπ. Βένωκος τὸ β' καὶ Μαμερτίνου.
κς'. ὑπ. Τορκουάτου τὸ γ' καὶ Μούσωνος.

Πλάτων καὶ Αἰσχίνης καὶ Σύμμαχος καὶ Ἀριστοφάνης κωμῳδοποιὸς ἐγνωρίζοντο καὶ Δημοσθένης.

κζ'. ὑπ. Μαμερτίνου καὶ Σίλωνος. P 170

Ἀρταξέρξης ὁ καὶ Ὦχος, βασιλεὺς Περσῶν, κατελθὼν εἰς Αἴγυπτον ἐπολιόρκησεν αὐτήν. τότε κατασοφισάμενος ὁ Νεκτεναβός, βασιλεὺς τελευταῖος Αἰγύπτου, Φαραὼ κεκλημένος, μαθὼν ὅτι ἔπαυσεν ὁ θεὸς τὴν δυναστείαν τῶν Αἰγυπτίων, ξυρησάμενος τὴν κόμην τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ καὶ ἀλλοιώσας ἑαυτὸν ἑτέρῳ σχήματι ἔφυγεν διὰ τοῦ Πηλουσίου, καταλιπὼν τὸ ἴδιον βασίλειον, καὶ εἰς τὴν Πέλλην τῆς Μακεδονίας διέτριβεν, ὅπου ἐτυράννησε Φίλιππος ὁ Μακεδὼν βασιλεύς.

Ἕβδομος ἀρχιερεὺς Ὀνείας υἱὸς Ἰάδδου ἔτη κα'.

ὁμοῦ ,σιε'.

2. 7. Τουρκουάτου P. 3. τὸ om. R. ib. Κόσκου V. 8. Αἰσχύλης V, Αἰσχύλος P. 10. Φίλωνος P. 11. Ἀρταρξέρξης V. 12. ὃν Ἐκταβανός V. 15. ἀλλοιώσθη R, alterum in m. 16. δι' αὐτοῦ P. 19. Ὀνίας P. ib. Τάδδου V ab secunda manu.

A. u. c. [Ol. Iph.]
409. XXI. Vulsone et Camerino Coss. 1. 109.
410. XXII. Rutilio et Torquato Coss. 2.
411. XXIII. Corvino III. et Cosso Coss. 3.

CX. Olympias.

412. XXIV. Allo et Rutilio II. Coss. 4.
413. XXV. Venoce II. et Mamertino Coss. 1. 110.
414. XXVI. Torquato III. et Musone Coss. 2.

Plato, et Aeschylus, et Symmachus, et Aristophanes comoediarum scriptor florebant, ut et Demosthenes.

415. XXVII. Mamertino et Philone Coss. 3.

Artaxerxes, qui et Ochus dictus, Persarum Rex, in Aegyptum facta exscensione, hanc circumsedit. Tum vero perculsus Nectenabus Aegypti Rex ultimus, qui et Pharao appellatus est, cum intellexisset Regnum Aegypti a Deo destructum iri, tonsa capitis sui coma, ac veste mutata, per ipsum Pelusium fugit, relicto suo regno, et Pellae Macedoniae urbe, ubi imperabat Philippus Macedoniae Rex, moratus.

B ρια' Ὀλυμπιάς.

ιβ' ἐβασίλευσεν ἐν Περσίδι Ἀρσισόχος ἔτη δ'. ὁμοῦ ‚εροε'.

α'. ὑπ. Καμίλλου καὶ Μυνίου.

β'. ὑπ. Φήστου καὶ Λόγγου.

γ'. ὑπ. Κράσσου καὶ Δουλίου.

δ'. ὑπ. Ῥηγούλου καὶ Κορβίνου.

ριβ' Ὀλυμπιάς.

C ιγ' ἐβασίλευσε Δαρεῖος ὁ καὶ Ἀλέξανδρος Ἀρσάμου ἔτη ς'. ὁμοῦ ‚ερπα'.

α'. ὑπ. Ἀλβίνου καὶ Γαλβίνου.

R 898 β'. ὑπ. Ἀλβίνου τὸ β' καὶ Κόσσου.

γ'. ὑπ. Ποτίτου καὶ Μαρκέλλου.

δ'. ὑπ. Κράσσου καὶ Βένωχος.

ριγ' Ὀλυμπιάς.

ε'. ὑπ. Μαμερτίνου τὸ β' καὶ Δεκιανοῦ.

ς'. ὑπ. Βένωχος τὸ γ' καὶ Σκιπίωνος.

2. Ἀρσίοχος P. 4. Φιστοῦ P. 5. Δουλείου V. 8. Ἀρσάμου] Ἀρσάκης P. 9. ε] ξ P. Mox repetit V ριβ' Ὀλυμπιάς. 13. Κράσσου] Βράσσου V. 16. Βένωνος R, Ῥένωκος m. R.

Anni a m. c. A. u. c. [Ol. Iph.]

VII. Summus Pontifex Onias, filius Jaddu, ann. XXI. Colliguntur anni CCXV.

CXI. Olympias.

XII. Apud Persas regnavit Arsiochus ann. IV. Colliguntur anni V. MCLXXV.

416. I. Camillo et Munio Coss. 4.
417. II. Festo et Longo Coss. 1. 111.
418. III. Crasso et Dulio Coss. 2.
419. IV. Regulo et Corvino Coss. 3.

CXII. Olympias.

XIII. Regnavit Darius, qui et Arsaces, ann. VI. Colliguntur anni V. MCLXXXI.

420. I. Albino et Galbino Coss. 4.
421. Absque Coss.
5177. 422. II. Albino II. et Cosso Coss. 1. 112.
423. III. Potito et Marcello Coss. 2.
424. IV. Crasso et Venoce Coss. 3.

CXIII. Olympias.

425. V. Mamertino II. et Deciano Coss. 4.
426. VI. Venoce III. et Scipione Coss. 1. 113.

Κατέσχεν Βαβυλῶνος Ἀλέξανδρος, καὶ ἡ Περσῶν βασιλεία κατελύθη, διαμείνασα ἔτεσι σμς' ἀπὸ πρώτου ἔτους Κύρου ἕως τοῦ παρόντος ἕκτου ἔτους Δαρείου τοῦ Ἀρσάμου, ἧς βασιλείας ἡ ὁμοίωσις τῆς εἰκόνος γέγονεν, ἧς αἱ χεῖρες καὶ τὸ στῆθος D καὶ οἱ βραχίονες ἀργυροῖ.

Ἀλέξανδρος ἔκτισε πόλεις ιβ', ὧν αἱ προσηγορίαι αὗται.

Ἀλεξάνδρειαν τὴν παρὰ Πεντάπολιν, πρότερον Χεττοῦν καλουμένην, Μέμφεως οὖσαν ἐμπόριον.

Ἀλεξάνδρειαν τὴν πρὸς Αἴγυπτον. V 137
Ἀλεξάνδρειαν τὴν πρὸς Ἅρπαν.
Ἀλεξάνδρειαν τὴν Καβίωσαν.
Ἀλεξάνδρειαν τὴν καὶ Σκυθίαν ἐν Αἰγαίοις.
Ἀλεξάνδρειαν τὴν ἐπὶ Πώρῳ.
Ἀλεξάνδρειαν τὴν περὶ Κυπρίδος ποταμόν. P 171
Ἀλεξάνδρειαν τὴν ἐπὶ Τρῳάδος.
Ἀλεξάνδρειαν τὴν ἐπὶ Βαβυλῶνος.
Ἀλεξάνδρειαν τὴν ἐπὶ Μεσασγαγές.
Ἀλεξάνδρειαν τὴν ἐπὶ Πέρσας.

1. Βαβυλῶνα P sola. 4. ἧς om. RV. 7. Singulas Alexandrias litteris α' — ιβ' praepositis notat P. *ib.* Τεττοῦν P. 10. Ἅρπαν] Ἅρπασα Rochettus *histoire de l'établissement des colonies grecques* vol. IV. p. 123. 11. Καβιώσον V, *Cabiosum* Exc. Scaligeri p. 73., quo alludit etiam Malalae p. 397. 19. Καμβύσου. 12. καὶ Σκυθίαν] κατὰ Κιλικίαν Rochettus p. 128. *ib.* Αἰγέοις V. 17. Μεσαργαρές P, *Mesasgiges* Exc. Scaligeri.

Alexander Babylonem occupavit, regnumque Persarum est deletum, cum annos durasset CCXLVI. ab anno I. Cyri, usque ad praesentem annum VI. Darii Arsami filii: cujus regni similitudo statuae extitit, cujus manus, et pectus, et brachia argentea erant.

Alexander oppida XII. condidit, quorum haec sunt nomina:

I. Alexandria ad Pentapolim prius Tettus nuncupata, Mempheos emporium.
II. Alexandria in Aegypto.
III. Alexandria ad Harpam.
IV. Alexandria Cabiosa.
V. Alexandria, quae et Scythia, in Aegaeis.
VI. Alexandria ad Porum.
VII. Alexandria ad Cypridis flumen.
VIII. Alexandria in Troade.
IX. Alexandria in Babylone.
X. Alexandria ad Mesargares.
XI. Alexandria in Perside.

Ἀλεξάνδρειαν τὴν Κάσον.

Ἀλέξανδρος λβ' ἔτος ἄγων ἀναιρεθεὶς φαρμάκῳ τελευτᾷ ἐν Βαβυλῶνι.

Αἰγύπτου τῶν δώδεκα Λαγιδῶν βασιλεῖς.

B *Αἰγύπτου πρῶτος Πτολεμαῖος Λάγου καὶ Ἀρσινόης υἱὸς ἔτη μ'. ὁμοῦ ,εσκα'.*

α'. ὑπ. Λεντούλου καὶ Σίλωνος.

β'. ὑπ. Λίβωνος καὶ Κούρσωρος.

R 400 *ριδ' Ὀλυμπιάς.*

γ'. ὑπ. Καμίλλου καὶ Βρούτου.

Παπίριος Κούρσωρ ἀντιγραφεὺς κατέστη, Δροῦσος στρατηγὸς ἱππέων.

Κάμιλλος ὕπατος τὸν ἴδιον υἱὸν ἐπελέκισεν παρὰ γνώμην αὐτοῦ συμβαλόντα πόλεμον καὶ νικήσαντα.

δ'. ὑπ. Λόγγου καὶ Κερατανοῦ.

ε'. ὑπ. Κούρσωρος τὸ β' καὶ Σύλλου.

C *ς'. ὑπ. Γαλβίνου καὶ Βαλβίνου.*

1. *Κάσον*] Coniicias *κατ' Ἴσσον*. *Καύκασον* Rochettus p. 162. Aliud mendum imposuit misero Exc. Scal. scriptori, qui huius loco ponit *Alexandriam fortissimam*. 11. *Παπίριος* m. R, *Παπίνιος* PV. 13. *ἐπελέκησεν* V.

Anni a m. c. A. u. c. [Ol. Iph.]

xii. Alexandria Cason.

Alexander cum annum ageret xxxii. veneno Babylone extinctus est. 3. 113.

Aegypti Reges xii. ex Lagidis.

Aegypti primus Rex Ptolemaeus, Lagi et Arsinoes filius, ann. xl. Colliguntur anni v. mccxxi.

427. i. Lentulo et Silone Coss. 2.

428. ii. Libone et Cursore Coss. 3.

CXIV. Olympias.

5184. 429. iii. Camillo et Bruto Coss. 4.

Papinius Cursor Dictator est creatus: Drusus vero Magister militum. 1. 114.

Camillus Consul filium suum, quod praeter suum Imperium praelium commisisset, licet victorem, securi percussit.

430. iv. Longo et Ceratano Coss. 2.

432. v. Cursore II. et Sulla Coss. 3.

433. vi. Galbino et Balbino Coss. 4.

ριε' Ὀλυμπιάς.

ζ'. ὑπ. Κούρσωρος τὸ γ' καὶ Σίλωνος.
η'. ὑπ. Παπιρίου καὶ Κερατανοῦ.
θ'. ὑπ. Βένωκος καὶ Φλάκκου.
ι'. ὑπ. Βαρβούλου καὶ Βουβούλκου.

ρις' Ὀλυμπιάς.

ια'. ὑπ. Ῥουτιλίου καὶ Λενάτου.

Ὄγδοος ἀρχιερεὺς ἐν Ἱερουσαλὴμ Ἐλεάζαρος ἔτη ιε'.
ὁμοῦ σλ'.

ιβ'. ὑπ. Κούρσωρος τὸ δ' καὶ Λενάτου τὸ β'. D
ιγ'. ὑπ. Σαμνήτου καὶ Λόγγου.
ιδ'. ὑπ. Κούρσωρος τὸ ε' καὶ Βουβούλκου τὸ β'.

ριζ' Ὀλυμπιάς.

ιε'. ὑπ. Μαξίμου καὶ Μούσωνος.
ις'. ὑπ. Βουβούλκου τὸ γ' καὶ Βαρβούλου.
ιζ'. ὑπ. Ῥούλλου καὶ Ῥουτιλίου.

Ἀπὸ τούτων τῶν ὑπάτων ψηφίζονται τὰ ἔτη τῶν Συρομακεδόνων, ἤγουν καὶ Ἀπαμέων, εἰς τὸ πασχάλιν.

3. Παπηνίου V. 4. Φλάκου constanter V. 5. Βαλβούλου V. 12. Βουλβούλου P, Βουλβούλκου R. 18. Πασχάλιον P.

A. u. c.			[Ol. Iph.]
		CXV. Olympias.	
434.	VII.	Cursore III. et Silone Coss.	1. 115.
435.	VIII.	Papirio et Ceratano Coss.	2.
436.	IX.	Venoce et Flacco Coss.	3.
437.	X.	Barbola et Bubulco Coss.	4.
		CXVI. Olympias.	
438.	XI.	Rutilio et Lenato Coss.	1. 116.

VIII. Summus Pontifex Hierosolymis Eleazarus, ann. XV. Colliguntur anni CCXXX.

439.	XII.	Cursore IV. et Lenato II. Coss.	2.
440.	XIII.	Samnite et Longo Coss.	3.
441.	XIV.	Cursore V. et Bulbulo II. Coss.	4.
		CXVII. Olympias.	
442.	XV.	Maximo et Musone Coss.	1. 117.
443.	XVI.	Bubulco III. et Barbulo Coss.	2.
444.	XVII.	Rullo et Rutilio Coss.	3.

Ab his Coss. putantur anni Syromacedonum, sive Apamiensium, in Paschalio.

445. His praedictis Coss. Bubulus creatus est Magister Equitum. 1. 117.

Ἐπὶ τῶν προκειμένων ὑπάτων γέγονε μάγιστρος Βούβουλκος.

P 172 ιη΄. ὑπ. Μούσωνος τὸ β΄ καὶ Ῥούλλου τὸ β΄.

ριη΄ Ὀλυμπιάς.

R 402 ιθ΄. ὑπ. Ἀππίου καὶ Βιόλεντος.
κ΄. ὑπ. Ῥεμούλου καὶ Ἀλβίνου.
κα΄. ὑπ. Μετέλλου καὶ Μινουκίου.
κβ΄. ὑπ. Σεμπρωνίου καὶ Φαβερίου.

V 138 ριθ΄ Ὀλυμπιάς.

κγ΄. ὑπ. Λεντούλου καὶ Ἀβεντησίου.
κδ΄. ὑπ. Δεντωνίου καὶ Αἰμιλίου.
κε΄. ὑπ. Κορβίνου καὶ Πάνσα.
κϛ΄. ὑπ. Πετίτου καὶ Τορκουάτου.

B Ἔνατος ἀρχιερεὺς Σίμων ἔτη ιδ΄. ὁμοῦ σμ΄.

ρκ΄ Ὀλυμπιάς.

κζ΄. ὑπ. Σκιπίωνος καὶ Μαξίμου.
κη΄. ὑπ. Ῥούλλου τὸ γ΄ καὶ Μούσωνος τὸ γ΄.
Μένανδρος ὁ κωμικὸς τελευτᾷ.
κθ΄. ὑπ. Κλαυδίου καὶ Βιόλεντος.

1. μαγίστρος V. ibid. Βούβουλος P. 5. Ἀπίου PV. 14. ἔννατος PV.

Anni a m.	c. A. u. c.			[Ol. Iph.]
	446.	xviii.	Musone II. et Rullo II. Coss.	1. 118.
			CXVIII. Olympias.	
	447.	xix.	Appio et Violente Coss.	2.
5201.	448.	xx.	Remulo et Albino Coss.	3.
	449.	xxi.	Metello et Minucio Coss.	4.
	450.	xxii.	Sempronio et Faverio Coss.	1. 119.
			CXIX. Olympias.	
	451.	xxiii.	Lentulo et Aventiuense Coss.	2.
	452.	xxiv.	Dentone et Aemilio Coss.	3.
	453.	xxv.	Corvino et Pansa Coss.	4.
	454.	xxvi.	Petito et Torquato Coss.	1. 120.
		ix.	Summus Pontifex Simon, ann. xiv. Colliguntur anni ccxl.	2.
			CXX. Olympias.	
	455.	xxvii.	Scipione et Maximo Coss.	3.
	456.	xxviii.	Rullo III. et Musone III. Coss. Menander comicus moritur.	4.
	457.	xxix.	Claudio et Violente Coss.	1. 121.

λ'. ὑπ. Ῥούλλου τὸ δ' καὶ Μούσωνος τὸ δ'.

ρκα' Ὀλυμπιάς.

λα'. ὑπ. Κλαυδίου καὶ Βιόλεντος τὸ β'.
λβ'. ὑπ. Ῥούλλου τὸ ε' καὶ Μούσωνος τὸ ε'.
λγ'. ὑπ. Μετέλλου καὶ Ῥηγούλου.
λδ'. ὑπ. Κούρσωρος καὶ Μαξίμου. C

ρκβ' Ὀλυμπιάς.

λε'. ὑπ. Μαξίμου τὸ β' καὶ Γράκχου.
λϛ'. ὑπ. Μετέλλου τὸ β' καὶ Βούλβου.
λζ'. ὑπ. Μαξίμου τὸ γ' καὶ Μούσωνος τὸ ϛ'.
λη'. ὑπ. Κρεμούλου καὶ Ἀλβίνου.

ρκγ' Ὀλυμπιάς.

λθ'. ὑπ. Μαρκέλλου καὶ Ῥουτιλίου. D
μ'. ὑπ. Ποτίτου καὶ Πετίτου.

Δέκατος ἀρχιερεὺς Ὀνίας Σίμωνος υἱὸς ἔτη λβ'.
ὁμοῦ σοβ'.

Αἰγύπτου δεύτερος βασιλεὺς Πτολεμαῖος ὁ Φιλάδελφος, R 404
Βερνίκης καὶ Πτολεμαίου τοῦ Σωτῆρος υἱός, ἔτη λη'.
ὁμοῦ ͵εσνθ'.

8. Βράκχου V. 18. Βερενίκης P.

A. u. c.			[Ol. Iph.]
	xxx.	Rullo IV. et Musone IV. Coss.	2.
		CXXI. Olympias.	
458.	xxxi.	Claudio et Violente II. Coss.	
459.	xxxii.	Rullo V. et Musone V. Coss.	
460.	xxxiii.	Metello et Regulo Coss.	3.
461.	xxxiv.	Cursore et Maximo Coss.	4.
		CXXII. Olympias.	
462.	xxxv.	Maximo II. et Graccho Coss.	1. 122.
463.	xxxvi.	Metello II. et Bulbo Coss.	2.
464.		Rufino et Dentato Coss.	3.
465.	xxxvii.	Maximo III. et Musone VI. Coss.	4.
466.	xxxviii.	Cremulo et Albino Coss.	1. 123.
		CXXIII. Olympias.	
467.	xxxix.	Marcello et Rutilio Coss.	2.
468.	xl.	Potito et Petito Coss.	3.

x. Summus Pontifex Onias, Simonis filius, ann. xxxii. Colliguntur anni cclxxii.

Aegypti secundus Rex Ptolemaeus Philadelphus Bereni-

α'. ὑπ. Λεπίδου καὶ Κεκίννα.
β'. ὑπ. Τακίτου καὶ Δέντωνος.
Πτολεμαῖος ὁ φιλάδελφος τοὺς κατ' Αἴγυπτον αἰχμαλώ-
P 173 τους Ἰουδαίους ὑπὸ Πτολεμαίου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ γενομένους
ἐλευθέρους ἀνῆκεν, ἀναθέματά τε βασιλικὰ ἐν Ἱεροσολύμοις Ὀνίᾳ
Σίμωνι ἀρχιερεῖ, ἀδελφῷ Ἐλεαζάρου, διαπεμψάμενος τὰς Ἰου-
δαίων γραφὰς ἐκ τῆς Ἑβραίων φωνῆς εἰς τὴν ἑλλάδα μεταβλη-
θῆναι ἐσπούδασεν διὰ τῶν ἑβδομήκοντα δύο παρ' Ἑβραίοις σο-
φῶν, ἐν Φάρῳ τῇ νήσῳ Πρωτέως ἐν οβ' οἴκοις αὐτοὺς ἀποκλεί-
σας, καὶ ἐν ταῖς κατὰ τὴν Ἀλεξάνδρειαν κατασκευασθείσαις αὐ-
τῷ βιβλιοθήκαις ἀπέθετο μετὰ καὶ ἄλλων πλείστων ἀπὸ ἑκάστης
πόλεως φορολογήσας παντοίων βιβλίων. θεασάμενος δὲ τὰς
ἀπὸ Ἱεροσολύμων κομισθείσας βίβλους χρυσοῖς γράμμασι γεγραμ-
B μένας, ἐθαύμασεν, καὶ μεταγραφῆναι ποιήσας μετέπεμψεν σὺν
δώροις. ἑρμηνεύθησαν δὲ αἱ βίβλοι ἐν Φάρῳ τῇ νήσῳ ἐν οβ'
ἡμέραις. καὶ ἐθαυμάσθη ὅτι χωρισθέντες ἀλλήλων οἱ οβ' καὶ
ἑρμηνεύσαντες τὰς γραφὰς εἰσελθόντες παρὰ Πτολεμαίῳ πα-
ρεντέβαλον, καὶ ηὗρον ὡσαύτως ἔχειν. ὁ δὲ θεὸς ἐδοξάσθη· αἱ
V 139 δὲ γραφαὶ ὄντως θεῖαι ἐγνώσθησαν, τῶν πάντων ὡσαύτως ἑρμη-
νευσάντων, ὡς καὶ τὰ παρόντα ἔθνη γνῶναι ὅτι κατ' ἐπίπνοιαν

2. Τακίου V.

Anni a m. c.	A. u. c.		[Ol. Iph.]
		ees, et Ptolemaei Soteris filius, ann. XXXVIII. Colliguntur anni v. MCCLIX.	
6222.	469.	I. Lepido et Cecinna Coss.	4.
	470.	II. Tacito et Dentone Coss.	1. 124.

Ptolemaeus Philadelphus captivos in Aegypto Judaeos a Ptolemaeo patre suo factos, liberos dimisit, regiaque donaria, quae Hierosolymis olim fuerant, ad Osiam Simonem summum Pontificem, Eleazari fratrem, misit. Is Judaeorum scripturas ex Hebraica lingua in Graecam transferri curavit a viris LXXII. qui apud Hebraeos sapientes habebantur, iis in Pharo, insula Protei, in LXXII. aedibus conclusis: quas quidem in instructis abs se Alexandriae Bibliothecis reposuit, cum aliis quampluribus ex singulis civitatibus corrogatis omnis generis voluminibus. Libros autem Hierosolymis allatos aureis conscriptos literis conspicatus, miratus est: cumque illos curasset exscribi, cum muneribus remisit. Translati vero sunt libri in Pharo insula LXX. dierum spatio: resque admirationi fuit, quod disjuncti a se invicem LXXII. isti viri, ita scripturas sint interpretati, ut regressis iis, coram Ptolemaeo collatae singulorum interpretationes, ad amussim convenire deprehensae sint. Tum vero data est gloria Deo, scripturaeque illae pro revera divinis deinceps sunt habitae, ex eo quod in illis

τοῦ Θεοῦ εἰσιν ἑρμηνευθεῖσαι αἱ γραφαὶ ἐν οβ' ἡμέραις ἐν Φάρῳ τῇ νήσῳ. C

ρκδ' Ὀλυμπιάς.

γ'. ὑπ. Δολαβέλλα καὶ Μαξίμου.
δ'. ὑπ. Λουκίου καὶ Πάππου.
ε'. ὑπ. Βαρβούλου καὶ Φιλίππου.
ϛ'. ὑπ. Λεβίνου καὶ Κουρουγκανίου.

ρκε' Ὀλυμπιάς.

ζ'. ὑπ. Σαβερίωνος καὶ Μούρωνος.
η'. ὑπ. Λουσκίνου καὶ Πάππου τὸ β'.
θ'. ὑπ. Ῥουφίνου καὶ Βουβούλκου. R 406
ι'. ὑπ. Γοργίτου καὶ Κλεπυϊνοῦ. D

ρκϛ' Ὀλυμπιάς.

ια'. ὑπ. Βενάκου καὶ Λεντούλου.
ιβ'. ὑπ. Βενάκου τὸ β' καὶ Μερένδου.
ιγ'. ὑπ. Λικινίου καὶ Καμβίου.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων ἀργυροῦν νόμισμα πρώτοις ἐν Ῥώμῃ ἐκόπη.

ιδ'. ὑπ. Κούρσωρος καὶ Μαξίμου.

7. Λεβυΐνου V. 9. Καβερίωνος V. 17. πρῶτον P.

A. u. c. [Ol. Iph.] Anni a m. c.

transferendis universi consenserint: adeo ut quotquot sunt hodie populi has intra LXXII. dies in Pharo insula fuisse translatas intelligant.

CXXIV. Olympias.

A. u. c.			[Ol. Iph.]	Anni a m. c.
471.	III.	Dolabella et Maximo Coss.	2.	
472.	IV.	Lucio et Pappo Coss.	3.	
473.	V.	Barbula et Philippo Coss.	4.	
474.	VI.	Levino et Curuncanio Coss.	1. 125.	

CXXV. Olympias.

475.	VII.	Saverione et Murone Coss.	2.	
476.	VIII.	Luscino et Pappo II. Coss.	3.	
477.	IX.	Rufino et Bubulco Coss.	4.	
478.	X.	Gurgite et Clepuine Coss.	1. 126.	5230.

CXXVI. Olympias.

479.	XI.	Benaco et Lentulo Coss.	2.	
480.	XII.	Benaco II. et Merenda Coss.	3.	
481.	XIII.	Licinio et Cambia Coss.	4.	

His consulibus, argenteus nummus tum primum Romae est signatus.

482.	XIV.	Cursore et Maximo Coss.	1. 127.	

ρκζ' Ὀλυμπιάς.

ιε'. ὑπ. Κλαυδίου καὶ Κλεψινάτου.
P 174 ις'. ὑπ. Γάλλου καὶ Πίκτωρος.
ιζ'. ὑπ. Σεμπρωνίου καὶ Ῥούφου.
ιη'. ὑπ. Ῥηγούλου καὶ Λίβωνος.

ρκη' Ὀλυμπιάς.

ιθ'. ὑπ. Φαβίου Πίκτωρος καὶ Πέτα.
κ'. ὑπ. Μαξίμου καὶ Βιτούλου.
κα'. ὑπ. Θαυγάτου καὶ Φλάκκου.

Νικομήδης Βιθυνῶν βασιλεύσας Ἀστάκειαν ἐπικτίσας Νικομήδειαν ὠνόμασεν.

κβ'. ὑπ. Μαξίμου τὸ β' καὶ Κράσσου.

B ρκθ' Ὀλυμπιάς.

κγ'. ὑπ. Ἀλβίνου καὶ Βιτούλου.
κδ'. ὑπ. Φλάκκου τὸ β' καὶ Κράσσου τὸ β'.
κε'. ὑπ. Σκιπίωνος καὶ Δουλίου.
κς'. ὑπ. Σκιπίωνος τὸ β' καὶ Φλώρου.

ρλ' Ὀλυμπιάς.

κζ'. ὑπ. Κατακένου καὶ Πατερκύλου.

9. Ταυγάτου P. 10. Ἀστάκειαν m. R, Τάκειαν RV. 14. Βιτούλλου P. 19. Πατερεύλου V.

A.u.c.		[Ol. Iph.]
	CXXVII. Olympias.	
483.	xv. Claudio et Clepsinate Coss.	2.
484.	Clepsinate et Blasio Coss.	3.
485.	xvi. Gallo et Pictore Coss.	4.
486.	xvii. Sempronio et Rufo Coss.	1. 128.
487.	xviii. Regulo et Libone Coss.	2.
	CXXVIII. Olympias.	
488.	xix. Fabio Pictore et Peta Coss.	3.
489.	xx. Maximo et Vitulo Coss.	4.
490.	xxi. Thaugate et Flacco Coss.	1. 129.
	Nicomedes Bithynorum Rex instauratam a se Astaciam, Nicomediam appellavit.	
	xxii. Maximo II. et Crasso Coss.	2.
	CXXIX. Olympias.	
491.	xxiii. Albino et Vitullo Coss.	3.
492.	xxiv. Flacco II. et Crasso II. Coss.	4.
493.	xxv. Scipione et Dulio Coss.	1. 130.
494.	xxvi. Scipione II. et Floro Coss.	2.

κη'. ὑπ. Ῥηγούλου καὶ Βλέσου.
κθ'. ὑπ. Βούλσωνος καὶ Δεκίου.
λ'. ὑπ. Πετίνου καὶ Παύλου.

ρλα' Ὀλυμπιάς. C R 408

λα'. ὑπ. Σκιπίωνος καὶ Καταχίωνος.
λβ'. ὑπ. Καπίτωνος καὶ Βλέσου τὸ β'.
Ἰουδαίων ια' ἀρχιερεὺς Μανασσῆς ἔτη κϛ'. ὁμοῦ σϟη'.
λγ'. ὑπ. Κόττα καὶ Γεμίνου.
λδ'. ὑπ. Μετέλλου καὶ Πάππου. V 140

ρλβ' Ὀλυμπιάς.

λε'. ὑπ. Ῥηγούλου τὸ β' καὶ Βούλσωνος.
λϛ'. ὑπ. Πούλχρου καὶ Πούλχρου.
λζ'. ὑπ. Κόττα τὸ β' καὶ Γεμίνου τὸ β'.
λη'. ὑπ. Μετέλλου τὸ β' καὶ Βουτέωνος.
Αἰγύπτου γ' Πτολεμαῖος Εὐεργέτης ὁ καὶ Τρύφων D ἔτη κϛ'. ὁμοῦ ͵εσπε'.

ρλγ' Ὀλυμπιάς.

α'. ὑπ. Κράσσου καὶ Λικινίου.

18. Λικιννίου PV.

A. u. c.			[Ol. Iph.]	
		CXXX. Olympias.		
495.	XXVII.	Cataceno et Paterculo Coss.	3.	
496.	XXVIII.	Regulo et Bleso Coss.	4.	
497.	XXIX.	Vulsone et Decio Coss.	1.	131.
498.	XXX.	Petino et Paulo Coss.	2.	
		CXXXI. Olympias.		
499.	XXXI.	Scipione et Catacione Coss.	3.	
500.	XXXII.	Capitone et Bleso II. Coss.	4.	
		Judaeorum summus Pontifex Manasses ann. XXVI. Colliguntur anni CCXCVIII.		
501.	XXXIII.	Cotta et Gemino Coss.	1.	132.
502.	XXXIV.	Metello et Pappo Coss.	2.	
		CXXXII. Olympias.		
503.	XXXV.	Regulo II. et Vulsone Coss.	3.	
504.	XXXVI.	Pulchro et Pulchro Coss.	4.	
505.	XXXVII.	Cotta II. et Gemino II. Coss.	1.	133.
506.	XXXVIII.	Metello II. et Buteone Coss.	2.	
		Aegypti III. Rex Ptolemaeus Evergetes, qui et Tryphon dictus, ann. XXVI. Colliguntur anni V. MCCLXXXV.		
		CXXXIII. Olympias.		
507.	I.	Crasso et Licinnio Coss.	3.	

β΄. ὑπ. Βουτέωνος τὸ β΄ καὶ Βούλβου.
γ΄. ὑπ. Τορκουάτου καὶ Βλέσου.
δ΄. ὑπ. Φουνδούλου καὶ Γάλλου.

ρλδ΄ Ὀλυμπιάς.

ε΄. ὑπ. Κατούλου καὶ Ἀλβίνου.
P 175 Σέλευκος Καλλίνικος ἐν Μεσοποταμίᾳ Καλλίνικον πόλιν κτίζει.
ς΄. ὑπ. Τορκουάτου καὶ Κάτωνος.
ζ΄. ὑπ. Κέντωνος καὶ Τουδινάτου.
η΄. ὑπ. Τογκίνου καὶ Φάλκωνος.

ρλε΄ Ὀλυμπιάς.

θ΄. ὑπ. Γράκχου καὶ Φλάκκου.
ι΄. ὑπ. Κλαυδίου καὶ Οὐάρου.
ια΄. ὑπ. Τορκουάτου τὸ β΄ καὶ Βούλβου.
ιβ΄. ὑπ. Ἀλβίνου τὸ β΄ καὶ Ῥόγου.

R 410 ρλς΄ Ὀλυμπιάς.

ιγ΄. ὑπ. Μαξίμου καὶ Μάλχωνος.
B ιδ΄. ὑπ. Λεπίδου καὶ Βαλβούλου.
ιε΄. ὑπ. Μάτωνος καὶ Μάσωνος.

5. *Κατούλλου* PV. 6. *Καλλινικὸν πόλιν* V, *Καλλινίκου πόλιν* R, *Καλλινικούπολιν* m. R, P. 8. *Τορκουάτου* PV.

A. u. c.			[Ol. Iph.]
508.	II.	Buteone II. et Bulbo Coss.	4.
509.	III.	Torquato et Bleso Coss.	1. 134.
510.	IV.	Fundulo et Gallo Coss.	2.
		CXXXIV. Olympias.	
511.	V.	Catullo et Albino Coss.	3.
		Seleucus Callinicus in Mesopotamia Callinici urbem condit.	
513.	VI.	Torquato et Catone Coss.	4.
514.	VII.	Centone et Tudinate Coss.	1. 135.
515.	VIII.	Toncino et Falcone Coss.	2.
		CXXXV. Olympias.	
516.	IX.	Graccho et Flacco Coss.	3.
517.		Lentulo et Flacco Coss.	4.
518.	X.	Claudio et Varo Coss.	1. 136.
519.	XI.	Torquato II. et Bulbo Coss.	2.
520.	XII.	Albino II. et Rogo Coss.	3.
		CXXXVI. Olympias.	
521.	XIII.	Maximo et Malchone Coss.	4.
522.	XIV.	Lepido et Balbulo Coss.	1. 137.

ις'. ὑπ. Βαλλιόλου καὶ Πέρου.

ρλζ' Ὀλυμπιάς.

ιζ'. ὑπ. Ἀλβίνου τὸ γ' καὶ Κεντουμάλου.

ιη'. ὑπ. Γούργα καὶ Μαξίμου.

ιθ'. ὑπ. Φλάκκου καὶ Ῥηγούλου.

κ'. ὑπ. Μαξίμου καὶ Ἀρουστίου.

ιβ' ἀρχιερεὺς ἐν Ἱερουσαλὴμ Σίμων ἔτη κβ'. ὁμοῦ τκ'.

Κατὰ τοῦτον Ἰησοῦς ὁ τοῦ Σιρὰχ τὴν καλουμένην Πανά- C
ρετον σοφίαν συντάξας αὐτοῦ τοῦ Σίμωνος ἐμνημόνευσεν.

Ἐπὶ τῶν προκειμένων ὑπάτων ἡ πρώτη τῶν Μακκαβαίων ἐτελεῖτο.

ρλη' Ὀλυμπιάς.

κα'. ὑπ. Πάππου καὶ Ῥηγούλου τὸ β'.

κβ'. ὑπ. Τορκουάτου καὶ Πάππου τὸ β'.

Αἱ παρθένοι ἐν Ῥώμῃ ἁλοῦσαι κατωρύγησαν.

Καρία καὶ Ῥόδος ἐσείσθη, ὡς καὶ τὸν κολοσσὸν ἐν Ῥόδῳ D
πεσεῖν.

Ἡ δευτέρα τῶν Μακκαβαίων βίβλος ἤρξατο συγγράφεσθαι.

4. Ῥούγα P, Γούργα V, m. R. 18. Μακχαβαίων P, Μαχαβαίων R.

A. u. c.			[Ol. Iph.]
523.	xv.	Matone et Masone Coss.	2.
524.	xvi.	Balliolo et Pera Coss.	3.

CXXXVII. Olympias.

525.	xvii.	Albino II. et Centumalo Coss.	4.
526.	xviii.	Ruga et Maximo Coss.	1. 138.
527.	xix.	Flacco et Regulo Coss.	2.
528.	xx.	Maximo et Arustio Coss.	3.

xii. Hierosolymis Pontifex Simon, ann. xxii. Colliguntur anni cccxx.

Hoc Pontifice, Jesus, filius Sirach, qui librum omnigenae virtutis praecepta continentem, Sapientiae titulo, conscripsit, istius Simonis meminit.

His praedictis Coss. primus Maccabaeorum liber absolutus est.

CXXXVIII. Olympias.

529.	xxi.	Pappo et Regulo II. Coss.	4.
530.	xxii.	Torquato et Pappo II. Coss.	1. 139.

Virgines Romae in stupro deprehensae vivae defossae sunt.

Caria et Rhodus terrae motu adeo sunt concussae, ut qui in Rhodo stabat Colossus collapsus fuerit.

Secundus Maccabaeorum liber coepit conscribi.

κγ΄. ὑπ. Φλαμινίνου καὶ Φίλου.

Ἐρατοσθένης ἐγνωρίζετο.

V 141 *κδ΄. ὑπ. Σκιπίωνος καὶ Μαρκέλλου.*

ρλθ΄ Ὀλυμπιάς.

κε΄. ὑπ. Σκιπίωνος τὸ β΄ καὶ Ῥούφου.

Ἀρχιμήδης μηχανικὸς ἐγνωρίζετο.

P 176 *κϛ΄. ὑπ. Κατούλου καὶ Φίλωνος.*

Αἰγύπτου δ΄ Πτολεμαῖος Φιλοπάτωρ ὁ καὶ Γάλλος, Πτολεμαίου Εὐεργέτου τοῦ καὶ Τρύφωνος υἱός, ἔτη ιζ΄. ὁμοῦ ͵ετβ΄.

R 412 *α΄. ὑπ. Παύλου καὶ Σαλινάτωρος.*

Ἰουδαίων ληφθέντων ἀπὸ τούτου τοῦ Πτολεμαίου, καὶ τεσσαράκοντα ὁπλίτας ἀποβαλομένων, καὶ αἰχμαλώτων ἀχθέντων ἐν Ἱερουσαλήμ, ἐκ προστάξεως αὐτοῦ Πτολεμαίου ἐλέφαντας πεντακοσίους, οὓς εἶχον ἐπιτηδείους, οἰνολιβάνῳ ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας ἐπότισαν, ὅπως ἅπαντας τοὺς Ἰουδαίους κοινῇ μοίρᾳ
B *ἀπολέσωσιν. ἐλθούσης δὲ τῆς τετάρτης ἡμέρας, καὶ προσευξαμένων αὐτῶν, οἱ ἐλέφαντες εἰς τοὺς ἰδίους ἐνόπλους στρατιώτας τε καὶ δήμους ἐμπηδήσαντες πολυτελέστατον αὐτῶν ὄχλον ἐν τῇ περιεχούσῃ αὐτοὺς μανίᾳ ἀπώλεσαν, καὶ οὕτω διασωθέντες οἱ Ἰουδαῖοι μετ᾽ εὐχαριστίας ἐπανῆλθον εἰς τὰ ἴδια.*

11. τοῦ om. P. 12. τεσσαράκοντα] χιλιάδας praeponit Ducangius.
16. τετάρτης] ταυτης PV.

Anni a m. c. A. u. c. [Ol. Iph.]

531. XXIII. Flaminino et Philo Coss. 2.
Eratosthenes florebat.

532. XXIV. Scipione et Marcello Coss. 3.

CXXXIX. Olympias.

533. XXV. Scipione II. et Rufo Coss. 4.
Archimedes Mechanicus florebat.

534. XXVI. Catullo et Philone Coss. 1. 140.
Aegypti IV. Rex Ptolemaeus Philopator, qui et Gallus dictus, Ptolemaei Evergetae, qui et Trypho nuncupatus est, filius, ann. XVII. Colliguntur anni V. MCCCII.

5266. 535. I. Paulo et Salinatore Coss. 2.
Judaeis a bhoc Ptolemaeo captis, cum ii armatorum XL. (millia) amisissent, captivisque Hierosolymam abductis, ejusdem Ptolemaei praecepto quingentis elephantis, quos ad belli usus idoneos habebat, vinum thure mistum per tres dies bibendum praebitum est, quo Judaeos omnes una simul sorte delerent. Isto porro appetente die, iis Deum deprecantibus, in ipsos armatos milites, et populos irruentes, lectissimam ex iis multitudinem ea qua tenebantur insania protrivere, atque ita incolumes facti Judaei, actis Deo gratiis, domum reversi sunt.

β΄. ὑπ. Σκιπίωνος τὸ γ΄ καὶ Λόγγου.

ρμ΄ Ὀλυμπιάς.

γ΄. ὑπ. Γεμίνου καὶ Φλαμινίνου.
δ΄. ὑπ. Παύλου τὸ β΄ καὶ Βάῤῥωνος.
ε΄. ὑπ. Φαβίου Μαξίμου καὶ Γράκχου.
ς΄. ὑπ. Φαβίου Μαξίμου τὸ β΄ καὶ Μαρκέλλου τὸ β΄. C

ρμα΄ Ὀλυμπιάς.

ζ΄. ὑπ. Μαξίμου καὶ Γράκχου τὸ β΄.
η΄. ὑπ. Πούλχρου καὶ Φλάκκου.
θ΄. ὑπ. Γάλβα καὶ Κεντουμάλου.

Εἴδωλον τῆς Ῥέας μητρὸς θεῶν ἀπὸ Φρυγίας ἐν Ῥώμῃ ἀπηνέχθη.

ι΄. ὑπ. Λεβίνου καὶ Μαρκέλλου τὸ γ΄.

ρμβ΄. Ὀλυμπιάς. D

ια΄. ὑπ. Φαβίου καὶ Φλάκκου τὸ β΄.
ιβ΄. ὑπ. Μαρκέλλου τὸ δ΄ καὶ Κρισπίνου.
ιγ΄. ὑπ. Νέρωνος καὶ Σαλινάτωρος.
ιδ΄. ὑπ. Μετέλλου καὶ Φίλωνος.

4. Βάρωνος PV. 13. Λεβυΐνου V.

A. u. c.			[Ol.	Iph.]
536.	II.	Scipione III. et Longo Coss.	3.	
		CXL. Olympias.		
537.	III.	Gemino et Flaminino Coss.	4.	
538.	IV.	Paulo II. et Varrone Coss.	1.	141.
539.	V.	Fabio Maximo et Graccho Coss.	2.	
540.	VI.	Fabio Maximo II. et Marcello II. Coss.	3.	
		CXLI. Olympias.		
541.	VII.	Maximo et Gracch II. Coss.	4.	
542.	VIII.	Pulchro et Flacco Coss.	1.	142.
543.	IX.	Galba et Centumalo Coss.	2.	
		Simulacrum Rheae Matris Deum ex Phrygia Romam allatum est.		
544.	X.	Levino et Marcello III. Coss.	3.	
		CXLII. Olympias.		
545.	XI.	Fabio et Flacco II. Coss.	4.	
546.	XII.	Marcello IV. et Crispino Coss.	1.	143.
547.	XIII.	Nerone et Salinatore Coss.	2.	
548.	XIV.	Metello et Philone Coss.	3.	
		CXLIII. Olympias.		
549.	XV.	Scipione et Crasso Coss.	4.	

ρμγ' Ὀλυμπιάς.

ιε'. ὑπ. Σκιπίωνος καὶ Κράσσου.

ις'. ὑπ. Κεθήγου καὶ Τουδινάτου.

R 414 ιγ' ἀρχιερεὺς ἐν Ἱερουσαλὴμ Ὀνείας ἕτερος ἔτη κδ'. ὁμοῦ τμδ'.

ιζ'. ὑπ. Σκιπίωνος τὸ β' καὶ Σερβιλίου.

P 177 Αἰγύπτου ε' Πτολεμαῖος Ἐπιφανής, Πτολεμαίου τοῦ Φιλοπάτορος τοῦ καὶ Γάλλου υἱός, ἔτη κδ'. ὁμοῦ ,ετκς'.

α'. ὑπ. Νέρωνος τὸ β' καὶ Σερβιλίου τὸ β'.

ρμδ'. Ὀλυμπιάς.

β'. ὑπ. Λεντούλου καὶ Πέτου.

V 142 γ'. ὑπ. Γάλβα τὸ β' καὶ Κόττα.

δ'. ὑπ. Λεντούλου τὸ β' καὶ Ταππούλου.

ε'. ὑπ. Φλαμινίνου καὶ Πέτου τὸ β'.

ρμε' Ὀλυμπιάς.

ς'. ὑπ. Κεθήγου τὸ β' καὶ Ῥούφου.

ζ'. ὑπ. Πορφυρίου καὶ Μαρκέλλου.

B Ἀντίοχος βασιλεὺς Συρίας φιλωθεὶς Πτολεμαίῳ τῷ Ἐπιφανεῖ σπονδὰς πρὸς αὐτὸν ἐποιήσατο καὶ Κλεοπάτραν τὴν

13. Παπποῦλου P. 18. τῷ Πτολεμαίῳ P.

Anni a m. c. A. u. c. [Ol. Iph.]

550. XVI. Cethego et Tudinato Coss. 1. 144.

XIII. Summus Pontifex Hierosolymis Onias alter, ann. XXIV. Colliguntur anni CCCXLIV.

5302. 551. XVII. Scipione II. et Servilio Coss. 2.

Aegypti V. Rex Ptolemaeus Epiphanes, Ptolemaei Philopatoris, qui et Gallus dictus, filius, ann. XXIV. Colliguntur anni V. MCCCXXVI.

552. I. Nerone II. et Servilio II. Coss. 3.

CXLIV. Olympias.

553. II. Lentulo et Peto Coss. 4.

554. III. Galba II. et Cotta Coss. 1. 145.

555. IV. Lentulo II. et Pappulo Coss. 2.

556. V. Flaminino et Peto II. Coss. 3.

CXLV. Olympias.

557. VI. Cethego II. et Rufo Coss. 4.

558. VII. Porphyrio et Marcello Coss. 1. 146.

Antiochus Rex Syriae inita cum Ptolemaeo Epiphane amicitia, foedus cum illo pepigit, filiamque suam Cleopatram Ptolemaeo in uxorem dedit, Syria, Phoenice, Samaria et Judaea in dotem concessis.

αὐτοῦ θυγατέρα ἐκδίδωσι τῷ Πτολεμαίῳ εἰς γυναῖκα, παραχωρήσας αὐτῷ φερνῆς ὀνόματι Συρίαν καὶ Φοινίκην καὶ Σαμάρειαν καὶ Ἰουδαίαν.

ηʹ. ὑπ. Φήστου καὶ Φλάκκου.
θʹ. ὑπ. Σκιπίωνος τὸ γʹ καὶ Λόγγου.

ρμϛʹ Ὀλυμπιάς.

ιʹ. ὑπ. Μερούλου καὶ Ἕρμου.
ιαʹ. ὑπ. Φλαμινίνου τὸ βʹ καὶ Λενοβάρβου.
ιβʹ. ὑπ. Γλαβρίωνος καὶ Νασίκου. C
ιγʹ. ὑπ. Σκιπίωνος τὸ δʹ καὶ Λελίου.

ρμζʹ Ὀλυμπιάς.

ιδʹ. ὑπ. Βούλσωνος καὶ Νοβιλιόρου.
ιεʹ. ὑπ. Σαλινάτωρος καὶ Μεσσάλα.
ιϛʹ. ὑπ. Λεπίδου καὶ Φλαμινίου.
ιζʹ. ὑπ. Ἀλβίνου καὶ Φιλίππου.

ρμηʹ Ὀλυμπιάς. R 416

ιηʹ. ὑπ. Πούλχρου καὶ Τουδιτάτου.
ιθʹ. ὑπ. Πούλχρου τὸ βʹ καὶ Λικινίου.
κʹ. ὑπ. Λαβέμου καὶ Μαρκέλλου.

4. Φίστου PV. 8. Λεβωβάρβου PV. 10. δʹ] βʹ R. 14. Λεπίδου R, Λεπιδίου PV, m. R. 18. Λικιννίου PV. 19. Λαβέλλου P.

A. u. c.			[Ol. Iph.]	Anni a m. c.
559.	VIII.	Festo et Flacco Coss.	2.	
560.	IX.	Scipione III. et Longo Coss.	3.	
		CXLVI. Olympias.		
561.	X.	Merula et Hermo Coss.	4.	
562.	XI.	Flaminino II. et Levobarbo Coss.	1. 147.	
563.	XII.	Glabrione et Nasica Coss.	2.	
564.	XIII.	Scipione IV. et Laelio Coss.	3.	
		CXLVII. Olympias.		
565.	XIV.	Vulsone et Nobiliore Coss.	4.	
566.	XV.	Salinatore et Messala Coss.	1. 148.	
567.	XVI.	Lepidio et Flaminino Coss.	2.	
568.	XVII.	Albino et Philippo Coss.	3.	
		CXLVIII. Olympias.		
569.	XVIII.	Pulchro et Tudinate Coss.	4.	5320.
570.	XIX.	Pulchro II. et Licinio Coss.	1. 149.	
571.	XX.	Labello et Marcello Coss.	2.	

D κα'. ὑπ. Παμφίλου καὶ Παύλου.

Σίμων τις προστάτης τοῦ ἐν Ἱεροσολύμοις ἱεροῦ ἀντιπολιτευσάμενος Ὀνείᾳ τῷ ἀρχιερεῖ, καὶ κατὰ πάντα τρόπον διαβαλὼν τὸ τῶν Ἰουδαίων ἔθνος τῷ βασιλεῖ Σελεύκῳ τῷ Νικάτορι, καὶ οὐκ ἰσχύσας αὐτὸν κακῶσαι, φυγὰς γενόμενος τὴν πατρίδα αὐτῶν παραδοῦναι ἐβουλεύσατο· καὶ ἐλθὼν πρὸς Ἀπολλώνιον τὸν Συρίας καὶ Φοινίκης καὶ Κιλικίας στρατηγὸν ὑπισχνεῖται χρήματα, φάσκων αὐτῷ τὰ ἐν Ἱεροσολύμοις γαζοφυλάκια πολλῶν χρημάτων ἰδιωτικῶν πεπληρῶσθαι, καὶ μὴ προσήκειν αὐτὰ τῷ ἱερῷ, ἀλλὰ τῷ βασιλεῖ.

P 178 Ὁ δὲ Ἀπολλώνιος ἀνήγαγεν ταῦτα τῷ βασιλεῖ Σελεύκῳ, καὶ λαβὼν τὴν ἐξουσίαν παρὰ τοῦ βασιλέως ὁ Ἀπολλώνιος ἔρχεται εἰς Ἱερουσαλὴμ μετὰ τοῦ Σίμωνος καὶ στρατοῦ βαρυτάτου. τοῦ δὲ λαοῦ καὶ τῶν ἱερέων τοῦ ἱεροῦ ἀντιλεγόντων, μετ' ἀπειλῶν ὁ Ἀπολλώνιος εἰσῄει εἰς τὸ ἱερόν. ἱκετεύσαντος δὲ τοῦ λαοῦ τὸν θεὸν ὑπερασπίσαι τοῦ ἱεροῦ, ἐξαίφνης οὐρανόθεν ἔφιπποι προφανέντες ἄγγελοι κατέπληξαν τὸν Ἀπολλώνιον, καὶ ἔπεσεν ἡμιθανὴς χάμαι ἐπὶ τὸν πάμφυλον τοῦ ἱεροῦ περίβολον, καὶ ἐκτείνας τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἱκέτευεν τὸν λαὸν ὑπὲρ αὐτοῦ εὔξασθαι καὶ
B δεηθῆναι τοῦ θεοῦ. πεισθεὶς δὲ τοῖς λόγοις αὐτοῦ Ὀνείας ὁ ἀρ-

1. Πούλου P. 9. πεπληροῦσθαι P. 12. Ἀπολλώνιος] Ἡλιόδωρος hic et postea ex Maccab. II. 3. restituit Raderus. 15. εἰσίῃ PV. ibid. τοῦ de meo addidi.

A. u. c. [Ol. Iph.]
572. xxi. Pamphilo et Pulo Coss. 3.

Simon quidam templo Hierosolymitano praepositus, qui Oniae summo Pontifici adversabatur, et Judaeorum gentem apud Regem Seleucum Nicatorem omnimodo calumniabatur, cum illi nocere non posset, profugus factus, patriam suam prodere constituit. Profectus igitur ad Apollonium Syriae, Phoenices et Ciliciae Praetorem, pecuniam ei pollicitus, dixit in Hierosolymitanis Gazophylaciis multas recondi pecunias, quae privatorum essent, nec ad templum spectarent, sed ad Regem.

Retulit haec Apollonius Seleuco Regi, acceptaque a Rege potestate, Apollonius venit Hierosolyma una cum Simone et valido exercitu. Populo autem et templi Sacerdotibus obnitentibus, Apollonius minitans templum ingressus est. Effuso tum populo in preces ad Deum, uti templum tueretur, confestim e coelo equis insidentes apparuere Angeli, qui Apollonium percussere. Is vero in terram semianimis collapsus super templi septum plenum populo, manus protendens, supplex rogavit populum, uti Deum pro se deprecaretur. Onias summus Pontifex verbis ejus persuasus, ne praesertim hominum

χιερεύς, ἵνα μὴ μάλιστα νομίσῃ ὁ Σέλευκος ἀπὸ ἀνθρωπίνης ἐπιβουλῆς τεθνάναι τὸν Ἀπολλώνιον, ηὔξατο περὶ αὐτοῦ πρὸς τὸν θεόν. καὶ διασωθεὶς ὁ αὐτὸς Ἀπολλώνιος ἦλθεν πρὸς τὸν βασιλέα Σέλευκον, δηλώσων τὰ συμβάντα αὐτῷ.

ρμθ' Ὀλυμπιάς. V 143

κβ'. ὑπ. Κεθήγου καὶ Παμφίλου τὸ β'.

κγ'. ὑπ. Ἀλβίνου καὶ Πίσωνος.

ιδ' ἀρχιερεὺς Ἰησοῦς ἔτη ις'. ὁμοῦ τξ'.

κδ'. ὑπ. Ἀκινδύνου καὶ Φλάκκου. R 418

Αἰγύπτου ϛ' ἐβασίλευσεν Πτολεμαῖος Φιλομήτωρ Πτολε- C
μαίου τοῦ Ἐπιφανοῦς υἱὸς ἔτη λε'. ὁμοῦ ,ετξα'.

α'. ὑπ. Βρούτου καὶ Βούλσωνος.

ρν' Ὀλυμπιάς.

β'. ὑπ. Πούλχρου καὶ Γράκχου.

γ'. ὑπ. Σκιπίωνος καὶ Πετίνου.

δ'. ὑπ. Λεπίδου καὶ Σκεβόλου.

Ἀριστόβουλος Ἰουδαῖος περιπατητικὸς φιλόσοφος ἐγνωρίζετο, ὃς Πτολεμαίῳ τῷ Φιλομήτορι ἐξηγήσεις τῆς Μωϋσέως γραφῆς ἀνέθηκεν.

ε'. ὑπ. Ἀλβίνου καὶ Βενάτου. D

1. νομίσει PV.

A. u. c.		[Ol. Iph.]	Anni a m. c.
	insidiis mortuum esse Apollonium Seleucus suspicaretur, pro illo Deum oravit. Incolumis tum factus idem Apollonius, venit ad Regem Seleucum, quae sibi accidissent nuntiaturus.		
	CXLIX. Olympias.		
573.	xxii. Cethego et Pamphilo II. Coss.	4.	
574.	xxiii. Albino et Pisone Coss.	1. 150.	
	xiv. Summus Pontifex Jesus, ann. xvi. Colliguntur anni cccLx.		
575.	xxiv. Acyndino et Flacco Coss.	2.	
	In Aegypto vi. regnavit Ptolemaeus Philometor, Ptolemaei Epiphanis filius, ann. xxxv. Colliguntur anni v. mcccLxi.		
576.	i. Bruto et Vulsone Coss.	3.	5327.
	CL. Olympias.		
577.	ii. Pulchro et Graccho Coss.	4.	
578.	iii. Scipione et Petino Coss.	1. 151.	
579.	iv. Lepido et Scevola Coss.	2.	
	Aristobulus Judaeus Peripateticus Philosophus florebat, qui Ptolemaeo Philometori enarrationes suas in Mosis libros dicavit.		
580.	Albino et Scaevola Coss.	3.	
581.	v. Albino et Benate Coss.	4.	

ρνα' Ὀλυμπιάς.

ϛ'. ὑπ. Λενάτου καὶ Αἰμιλίου.
ζ'. ὑπ. Κράσσου καὶ Λόγγου.
η'. ὑπ. Μακρίνου καὶ Σεῤῥάνου.
θ'. ὑπ. Φιλίππου καὶ Πίσωνος.

ρνβ' Ὀλυμπιάς.

ι'. ὑπ. Παύλου καὶ Κράσσου.
ια'. ὑπ. Πέτου καὶ Πέννου.
P 179 ιβ'. ὑπ. Γάλλου καὶ Κλαυδίου.
ιγ'. ὑπ. Τορκουάτου καὶ Ὀκταβίου.

ρνγ' Ὀλυμπιάς.

ιδ'. ὑπ. Τορκουάτου τὸ β' καὶ Λογγίνου.
ιε'. ὑπ. Γράκχου καὶ Ταλίνου.
Ἀρχιερεὺς ἐν Ἱερουσαλὴμ ιε' Ὀνείας ὁ καὶ Μενέλαος ἔτη ζ'. ὁμοῦ τξζ'.
ιϛ'. ὑπ. Σκιπίωνος Νασίκα καὶ Φιγούλου.
ιζ'. ὑπ. Μεσσαλᾶ καὶ Κάρβωνος.

ρνδ' Ὀλυμπιάς.

B ιη'. ὑπ. Γάλλου καὶ Κεθήγου.

4. Σεῤῥάνου] Βεῤῥάνου RV. 16. Νασικὰ R.

A. u. c. [Ol. Iph.]

CLI. Olympias.

582. VI. Lenato et Aemilio Coss. 1. 152.
583. VII. Crasso et Longo Coss. 2.
584. VIII. Macrino et Serrano Coss. 3.
585. IX. Philippo et Pisone Coss. 4.

CLII. Olympias.

586. X. Paulo et Crasso Coss. 1. 153.
587. XI. Peto et Penno Coss. 2.
588. XII. Gallo et Claudio Coss. 3.
589. XIII. Torquato et Octavio Coss. 4.

CLIII. Olympias.

590. XIV. Torquato II. et Longino Coss. 1. 154.
591. XV. Graccho et Talina Coss. 2.
Summus Pontifex Hierosolymis XV. Oneias, qui et Menelaus dictus, ann. VII. Colliguntur anni CCCLXVII.
592. XVI. Scipione Nasica et Figulo Coss. 3.
593. XVII. Messala et Carbone Coss. 4.

CLIV. Olympias.

594. XVIII. Gallo et Cethego Coss. 1. 155.

ιθ'. ὑπ. Δολαβέλλα καὶ Φουλβίου.
κ'. ὑπ. Λεπίδου καὶ Λενάτου. R 420
Ἰουδαίων ἡγεῖται πρῶτος Ἰούδας ὁ καὶ Μακκαβαῖος, Ματ-
θίου παῖς, τρίτῳ ἔτει ρνδ' Ὀλυμπιάδος.
Ὀνείου τοῦ καὶ Μενελάου, ἀρχιερέως Ἰουδαίων, τοῦ καὶ
τὸ ἔθνος προδεδωκότος Ἀντιόχῳ τῷ Ἐπιφανεῖ, ἀναιρεθέντος ὑπὸ
Ἀντιόχου τοῦ Εὐπάτορος, Ἄλκιμος, οὐκ ὢν ἐκ γένους ἱερατικοῦ,
τὴν ἱερωσύνην ἐκ περιδρομῆς διαδεξάμενος· δι' ὃν Ὀνείας Ὀνείου
τοῦ ἀρχιερέως υἱὸς ἐλθὼν εἰς Αἴγυπτον κτίζει πόλιν τὴν ἐπικλη-
θεῖσαν Ὀνείου, ἐν ᾗ καὶ ἱερὸν οἰκοδομεῖ ὅμοιον τοῦ ναοῦ τοῦ ἐν C
Ἱεροσολύμοις.
Ἄλκιμος δὲ ὁ ἀρχιερεὺς πρὸς Ἰούδαν τὸν Μακκαβαῖον στα-
σιάσας μετ' οὐ πολὺν χρόνον θεοῦ πληγῇ περιπεσὼν τελευτᾷ. ὁ
δὲ πᾶς τῶν Ἰουδαίων λαὸς Ἰούδᾳ τῷ Μακκαβαίῳ τὴν ἀρχιερω- V 144
σύνην δίδωσιν. ὁ δὲ ταύτην ὑποδεξάμενος πρεσβεύεται πρὸς
Ῥωμαίους, καὶ ψηφίζεται ἡ σύγκλητος φίλους καὶ συμμάχους
Ῥωμαίων Ἰουδαίους ἀπογράψασθαι, καθὼς ἡ τῶν Μακκαβαίων
ἱστορία δηλοῖ.
κα'. ὑπ. Καίσαρος καὶ Ὀρέστου.
Ἀντίοχος ὁ νέος Εὐπάτωρ ἐλθὼν εἰς Ἀντιόχειαν ηὗρε Φι- D

1. Φουλβίου] Φουλβίωου V. 3. *Μανθίου*] *Ματταθίου* m. P solius. 15. πρὸς τοὺς Ῥωμαίους P. 17. τοὺς Ἰουδαίους P. 20. τὸν Φίλιππον βασιλεύσαντα P.

A. u. c.		[Ol. Iph.]	Anni a m. c.
595.	xix. Dolabella et Fulvio Coss.	2.	
596.	xx. Lepido et Lenate Coss.	3.	5346.

Judaeis primus praefuit Judas, qui et Maccabaeus, Mattathiae filius, anno III. Olympiadis CLIV.

Oneia, seu Menelao, Judaeorum summo Pontifice, qui Antiocho Epiphani gentem suam prodiderat, ab Antiocho Eupatore sublato, Alcimus, qui non erat ex genere Sacerdotali, summum Pontificatum per ambitum adeptus est: cujus causa Onias, Oniae summi Pontificis filius, profectus in Aegyptum, urbem condit, Oniae nuncupatam, in qua templum excitat, Hierosolymitano simile.

Alcimus vero summus Pontifex cum inimicitias cum Juda Maccabaeo exercuisset, non multo post tempore Dei plaga percussus interiit. Universus autem Judaeorum populus, Judae Maccabaeo summum Pontificatum detulit: quo is suscepto, ad Romanos legationem mittit: decretumque a Senatu ut Judaei inter amicos, et socios populi Romani describerentur, quemadmodum narrat Maccabaeorum Historia.

597.	xxi. Caesare et Oreste Coss.	4.	

Antiochus junior Eupator veniens Antiochiam, Philippum

λιππον βασιλεύοντα, καὶ ἀνεῖλεν αὐτόν. μετὰ δὲ ταῦτα πολεμῶν εἰς Ἱεροσόλυμα ἡττήθη ὑπὸ Ἰούδα τοῦ Μακκαβαίου στρατηγοῦ Ἰουδαίων. ὁ δὲ αὐτὸς Ἀντίοχος διὰ Ἀνδρονίκου στρατηγοῦ αὐτοῦ Ὀνείαν τὸν καὶ Μενέλαον, ἱερέα, ἀναιρεῖ. μεθ' ὃν Ἄλκιμος οὐκ ὢν ἐκ γένους ἱερατικοῦ ἐγνωρίζετο.

ρνε' Ὀλυμπιάς.

κβ'. ὑπ. Λεντούλου καὶ Φιγούλου.

P 180 ις' ἀρχιερεὺς ἐν Ἱερουσαλὴμ Ἰούδας Μακκαβαῖος ἔτη λγ'. ὁμοῦ υ'.

Ἡ δευτέρα τῶν Μακκαβαίων τὰς κατὰ Σέλευκον τὸν Κεραυνὸν καὶ Ἀντίοχον τὸν μέγαν καὶ Σέλευκον τὸν Φιλοπάτορα καὶ Ἀντίοχον τὸν Ἐπιφανῆ καὶ Ἀντίοχον τὸν Νέον Εὐπάτορα καὶ ἕως πέμπτου ἔτους Δημητρίου τοῦ Σωτῆρος καὶ Ἰούδαν τὸν Μακκαβαῖον Ματταθίου παῖδα περιέχει. μετὰ Ἰούδαν ἡγεῖται Ἰωάνθης ἀδελφὸς αὐτοῦ Ματταθίου καὶ αὐτός.

R 422 κγ'. ὑπ. Νασίκου καὶ Μαρκέλλου.

Ἀρίσταρχος γραμματικὸς ἤκμαζεν.

κδ'. ὑπ. Ὀπιμίου καὶ Ἀλβίνου.

κε'. ὑπ. Νοβιλιόρου καὶ Λαύσου.

8. λγ'] λ' P. 14. Ἰωάννης P.

Anni a m. c. A. u. c. [Ol. Iph.]

invenit regnantem, huncque de medio sustulit. Post haec deinde dum praelium committit versus Hierosolyma, victus est a Juda Maccabaeo Judaeorum duce. Idem porro Antiochus per Andronicum ducem suum Oneiam, seu Menelaum, summum Pontificem interficit, post quem Alcimus, qui non erat ex stirpe Sacerdotali, notus haberi coepit.

CLV. Olympias.

598. xxii. Lentulo et Figulo Coss. 1. 156.

xiv. Summus Pontifex Hierosolymis Judas Maccabaeus, ann. xxx. Colliguntur anni cccc.

Liber ii. Maccabaeorum res gestas complectitur sub Seleuco Ceranno, Antiocho Magno, Seleuco Philopatore, Antiocho Epiphane, Antiocho Juniore Eupatore, usque ad v. Demetrii Soteris annum, et Judam Maccabaeum Mattathiae filium. Post Judam Principatum excepit Joannes illius frater, Mattathiae pariter filius.

5349. 599. xxiii. Nasica et Marcello Coss. 2.

Aristarchus Grammaticus floruit.

600. xxiv. Opimio et Albino Coss. 3.

601. xxv. Nobiliore et Lauso Coss. 4.

ρνϛʹ Ὀλυμπιάς. B

κϛʹ. ὑπ. Μαρκέλλου τὸ βʹ καὶ Φλάκκου.

κζʹ. ὑπ. Λουκούλλου καὶ Ἀλβίνου.

κηʹ. ὑπ. Φλαμινίνου καὶ Βάλβου.

κθʹ. ὑπ. Κενσωρίνου καὶ Μανιλίου.

ρνζʹ Ὀλυμπιάς.

λʹ. ὑπ. Ἀλβίνου τὸ βʹ καὶ Πίσωνος.

λαʹ. ὑπ. Σκιπίωνος καὶ Δρούσου.

λβʹ. ὑπ. Λεντούλου καὶ Νουμικίου.

Σαμαρεῖται καὶ Ἰουδαῖοι ἐν Ἀλεξανδρείᾳ παρὰ Πτολεμαίῳ C τῷ Φιλομήτορι διακρίνονται περὶ τῶν παρ' ἑκατέρῳ μέρει τιμωμένων ἱερῶν, καὶ νικῶσιν Ἰουδαῖοι.

λγʹ. ὑπ. Μαξίμου καὶ Μανικίου.

ρνηʹ Ὀλυμπιάς.

λδʹ. ὑπ. Γάλβα καὶ Κόττα.

λεʹ. ὑπ. Κλαυδίου καὶ Μετέλλου.

Αἰγύπτου ζʹ Πτολεμαῖος ὁ νεώτερος, δεύτερος Εὐεργέτης, ἔτη κθʹ. ὁμοῦ ,εσϟʹ.

αʹ. ὑπ. Μετέλλου τὸ βʹ καὶ Μαξίμου.

Ἀλεξάνδρῳ Συρίας καὶ Ἀσίας βασιλεῖ Πτολεμαῖος ὁ νεώτε-

10. Σαμαρῖται PV. 12. οἱ Ἰουδαῖοι P.

A. u. c.			[Ol. Iph.]
		CLVI. Olympias.	
602.	XXVI.	Marcello II. et Flacco Coss.	1. 157.
603.	XXVII.	Lucullo et Albino Coss.	2.
604.	XXVIII.	Flaminino et Balbo Coss.	3.
605.	XXIX.	Censorino et Manilio Coss.	4.
		CLVII. Olympias.	
606.	XXX.	Albino II. et Pisone Coss.	1. 158.
607.	XXXI.	Scipione et Druso Coss.	2.
608.	XXXII.	Lentulo et Numicio Coss.	3.
		Samaritani et Judaei Alexandriae apud Ptolemaeum Philometorem de sacris apud alterutram partem colendis contendunt, et vincunt Judaei.	
609.	XXXIII.	Maximo et Manicio Coss.	4.
		CLVIII. Olympias.	
610.	XXXIV.	Galba et Cotta Coss.	1. 159.
611.	XXXV.	Claudio et Metello Coss.	2.
		In Aegypto VII. regnat Ptolemaeus Junior, II. Evergetes, ann. XXIX. Colliguntur anni V. MCCCXC.	
612.	I.	Metello II. et Maximo Coss.	3.

D ρος, δεύτερος Εὐεργέτης, τὴν ἑαυτοῦ θυγατέρα πρὸς γάμον ἐκδίδωσι.

β'. ὑπ. Σκιπίωνος καὶ Λακαίου.

V 145 ρνθ' Ὀλυμπιάς.

γ'. ὑπ. Βενάτου καὶ Πίσωνος.

δ'. ὑπ. Νασίκα καὶ Βρουττίου.

Ἀλέξανδρος βασιλεὺς Συρίας καὶ Ἀσίας ἀνῃρέθη ὑπὸ Πτολεμαίου τοῦ ἰδίου πενθεροῦ.

R 424 ε'. ὑπ. Λεπίδου καὶ Φλαμίνου.

P 181 Δημητρίῳ τῷ μετὰ Ἀλέξανδρον βασιλεύσαντι Συρίας καὶ Ἀσίας Πτολεμαῖος ὁ νεώτερος Εὐεργέτης τὴν ἑαυτοῦ θυγατέρα δίδωσι πρὸς γάμον, τὴν καὶ Ἀλεξάνδρου πρώην γενομένην γαμετήν.

ϛ'. ὑπ. Φίλου καὶ Σερβιλίου.

ρξ' Ὀλυμπιάς.

ζ'. ὑπ. Φλάκκου καὶ Πίσωνος.

η'. ὑπ. Σκιπίωνος καὶ Φλάκκου τὸ β'.

θ'. ὑπ. Σκεβόλου καὶ Καλπουρνίου.

ι'. ὑπ. Λενάτου καὶ Ῥουτιλίου.

6. Νασικὰ R. 9. Φλαμινίνου P sola, Φαλμίνου R.

Anni a m. c.	A. u. c.			[Ol. Iph.]
	Alexandro Syriae et Asiae Regi Ptolemaeus Junior secundus Evergetes filiam suam in uxorem concedit.			
	613.		Caepione et Rufo Coss.	4.
	614.	II.	Scipione et Lacaeo Coss.	1. 160.
			CLIX. Olympias.	
	615.	III.	Benato et Pisone Coss.	2.
	616.	IV.	Nasica et Bruttio Coss.	3.
	Alexander Syriae et Asiae Rex a Ptolemaeo socero suo occiditur.			
5366.	617.	V.	Lepido et Flaminino Coss.	4.
	Demetrio, qui post Alexandrum Syriae et Asiae imperavit, Ptolemaeus Junior Evergetes, filiam suam nuptum tradit, quae antea Alexandri uxor fuerat.			
	618.	VI.	Philo et Servilio Coss.	1. 161.
			CLX. Olympias.	
	619.	VII.	Flacco et Pisone Coss.	2.
	620.	VIII.	Scipione et Flacco II. Coss.	3.
	621.	IX.	Scaevola et Calpurnio Coss.	4.
	622.	X.	Lenate et Rutilio Coss.	1. 162.

ρξα' Ὀλυμπιάς.

ια'. ὑπ. Κράσσου καὶ Φλάκκου.
ιβ'. ὑπ. Λεντούλου καὶ Πεπέρνου.
ιγ'. ὑπ. Αὐδινάτου καὶ Ἀνουλλίνου.
ιδ'. ὑπ. Ὀκταβίου καὶ Ῥούφου.

ρξβ' Ὀλυμπιάς.

ιε'. ὑπ. Λογγίνου καὶ Κεκίννα.
ις'. ὑπ. Λεπίδου καὶ Ὀρέστου.
ιζ'. ὑπ. Ὑψαίου καὶ Φλάκκου.
ιη'. ὑπ. Λογγίνου τὸ β' καὶ Βολβίνου.

ρξγ' Ὀλυμπιάς.

ιθ'. ὑπ. Μετέλλου καὶ Φλαμινίνου.

Δημήτριος ὁ Σίδης, βασιλεὺς Συρίας, ἐπελθὼν τοῖς Ἱε- C ροσολύμοις, καὶ παραταξάμενος εἰς πολιορκίαν ἐπὶ συνθήκαις ταῖς πρὸς Ἰούδαν τὸν Μακκαβαῖον, ἀναιρεῖται ὑπὸ στρατιωτῶν Πτολεμαίου τοῦ δευτέρου Εὐεργέτου ἐν συμποσίῳ.

κ'. ὑπ. Ἀενοβάρβου καὶ Φαινίου.

Ἰουδαίων ιζ' ἀρχιερεὺς Ἰωάνθης Μακκαβαῖος ἔτη ιζ'.
ὁμοῦ νιζ'.

9. Ἰψίου PV. 13. Σίδης] Σιδήτης Ducangius. Conf. p. 143. B.

A. u. c.			[Ol. Iph.]
		CLXI. Olympias.	
623.	XI.	Crasso et Flacco Coss.	2.
624.	XII.	Lentulo et Peperna Coss.	3.
625.	XIII.	Audinate et Anullino Coss.	4.
626.	XIV.	Octavio et Rufo Coss.	1. 163.
		CLXII. Olympias.	
627.	XV.	Longino et Cecinna Coss.	2.
628.	XVI.	Lepido et Oreste Coss.	3.
629.	XVII.	Ipseo et Flacco Coss.	4.
630.	XVIII.	Longino II. et Bolbino Coss.	1. 164.
		CLXIII. Olympias.	
631.	XIX.	Metello et Flaminino Coss.	2.

Demetrius Sidetes Rex Syriae Hierosolyma aggressus, et apparata obsidione, dum de pace componenda cum Juda Maccabaeo agitat, a Ptolemaei secundi Evergetae militibus in convivio interficitur.

632.	XX.	Aënobarbo et Faenio Coss.	3.

Judaeorum XVII. summus Pontifex Jonathas Maccabaeus, ann. XVII. Colliguntur anni CDXVII.

633.	XXI.	Opimio et Maximo Coss.	4.

κα'. ὑπ. Ὀπιμίου καὶ Μαξίμου.
κβ'. ὑπ. Μανιλίου καὶ Κάρβου.

R 426 *ρξδ' Ὀλυμπιάς.*

D *κγ'. ὑπ. Μετέλλου τὸ β' καὶ Κόττα.*
κδ'. ὑπ. Κάτωνος καὶ Μαρκίου.
κε'. ὑπ. Μετέλλου τὸ γ' καὶ Σινεριβούλου.
κς'. ὑπ. Γέτα καὶ Μαξίμου.

Ἰωάνθης ὁ Μακκαβαῖος Ἰουδαίων ἀρχιερεὺς τὴν Σαμάρειαν τὴν καθ' ἡμᾶς Σεβαστὴν καλουμένην, Σαμαρέων οὖσαν, πολιορκήσας εἰς ἔδαφος καθεῖλεν· ἣν ὕστερον Ἡρώδης ἀλλόφυλος βασιλεύσας Ἰουδαίων ἀναστήσας Σεβαστὴν ὠνόμασεν.

ρξε' Ὀλυμπιάς.

κζ'. ὑπ. Σκαύρου καὶ Μετέλλου.
P 182 *κη'. ὑπ. Βάλβου καὶ Κάτωνος.*
κθ'. ὑπ. Μετέλλου τὸ δ' καὶ Κάρβωνος.

Αἰγύπτου η' ἐβασίλευσεν Πτολεμαῖος Φούσκων ὁ καὶ Σωτήρ, Κλεοπάτρας υἱός ἔτη ιζ'. *ὁμοῦ ͵ευζ'.*

V 146 *α'. ὑπ. Βρούτου καὶ Πίσονος.*

1. *Ὀπηνίου* V. 9. *Σαμαραίων* V. 16. *Φύσκων* m. P. 18. *Πίσονος*] *Πέσωνος* P.

Anni a m. c.	A. u. c.			[Ol. Iph.]
	634.	XXII.	Manilio et Carbo Coss.	

CLXIV. Olympias.

5384.	635.	XXIII.	Metello II. et Cotta Coss.	1. 165.
	636.	XXIV.	Catone et Marcio Coss.	2.
	637.	XXV.	Metello III. et Scevola Coss.	3.
	638.	XXVI.	Geta et Maximo Coss.	4.

Jonathas Maccabaeus Judaeorum summus Pontifex, Samariam, quae hacce tempestate Sebaste nuncupatur, et Samaritanorum erat, expugnatam, a fundamentis evertit: quam postea Herodes alienigena Judaeis imperans instauratam Sebasten appellavit.

CLXV. Olympias.

	639.	XXVII.	Scauro et Metello Coss.	1. 166.
	640.	XXVIII.	Balbo et Catone Coss.	3.
	641.	XXIX.	Metello IV. et Carbone Coss.	4.

In Aegypto VIII. regnavit Ptolemaeus Physcon, qui et Soter dictus est, Cleopatrae filius, ann. XVII. Colliguntur anni V. MCDVII.

	642.	I.	Bruto et Pisone Coss.	1. 167.

Ἰωάνθης ὁ Μακκαβαῖος, Ἰουδαίων ἀρχιερεύς, διαπρεπῶς τῆς Ἰουδαίας ἡγεῖτο.

ρξϛʹ Ὀλυμπιάς.

βʹ. ὑπ. Νασικάρπου καὶ Βεστίου.
γʹ. ὑπ. Ῥούφου καὶ Ἀλβίνου. B
δʹ. ὑπ. Μετέλλου τὸ εʹ καὶ Σιλάνου.
εʹ. ὑπ. Σουλπικίου καὶ Σκαύρου.

ρξζʹ Ὀλυμπιάς.

ϛʹ. ὑπ. Λογγίνου καὶ Μαρίου.
ζʹ. ὑπ. Σεῤῥάνου καὶ Σκιπίωνος.
ηʹ. ὑπ. Ῥούφου τὸ βʹ καὶ Μαλλίου.

ιηʹ ἀρχιερεὺς ἐν Ἱερουσαλὴμ Σίμων ἀδελφὸς Ἰωάνθου τοῦ καὶ Μακκαβαίου ἔτη ηʹ. ὁμοῦ υκεʹ.

θʹ. ὑπ. Μαρίου τὰ βʹ καὶ Φιμβρίου.

Σελευκεῖς οἱ πρὸς Ἀντιόχειαν τῆς Συρίας ἀπ᾽ ἐντεῦθεν τοὺς ἑαυτῶν χρόνους ἀριθμοῦσι. C

ρξηʹ Ὀλυμπιάς.

ιʹ. ὑπ. Μαρίου τὸ γʹ καὶ Ὀρέστου. R 428

1. Ἰωνάθης R hic et postea. ib. καὶ Ἰουδαίων V: καὶ uncis includit P. 9. Μαρκίου P. 13. τοῦ καὶ Μακκαβαίου om. P. 14. Βιμβρίου P.

A. u. c. [Ol. Iph.] Anni a m. c.

Jonathas Maccabaeus Judaeorum summus Pontifex Judaeam praeclare rexit.

CLXVI. Olympias.

643. II. Nasicarpo et Bestia Coss. 2.
644. III. Rufo et Albino Coss. 3.
645. IV. Metello V. et Silano Coss. 4.
646. V. Sulpicio et Scauro Coss. 1. 168.

CLXVII. Olympias.

647. VI. Longino et Marcio Coss. 2.
648. VII. Serrano et Scipione Coss. 3.
649. VIII. Rufo II. et Mallio Coss. 4.

XVIII. Summus Pontifex Hierosolymis Simon, frater Jonathae, ann. VIII. Colliguntur anni CDXXV.

650. IX. Mario II. et Fimbria Coss. 1. 169.

Seleucienses, qui ad Antiochiam Syriae siti sunt, hinc annos suos putant.

CLXVIII. Olympias.

651. X. Mario III. et Oreste Coss. 2. 5400.

ια'. ὑπ. Μαρίου τὸ δ' καὶ Κατούλου.
ιβ'. ὑπ. Μαρίου τὸ ε' καὶ Ἀκυλίου.
ιγ'. ὑπ. Μαρίου τὸ ς' καὶ Φλάκκου.

ρξθ' Ὀλυμπιάς.

ιδ'. ὑπ. Ἀντωνίου καὶ Ἀλβίνου.
Ἀσκαλωνῖται τοὺς ἑαυτῶν χρόνους ἐντεῦθεν ἀριθμοῦσιν.
D ιε'. ὑπ. Μετέλλου τὸ ς' καὶ Κιτιδίου.
ις'. ὑπ. Λεντούλου καὶ Κράσσου.
ιθ' ἀρχιερεὺς Ἱερουσαλὴμ Ἰωάνθης κζ'. ὁμοῦ υνβ'.
ιζ'. ὑπ. Ἀενοβάρβου καὶ Λογγίνου.
Ἰωάνθης ἱερεὺς ὁμοῦ καὶ στρατηγὸς κατὰ Ὑρκανῶν στρατηγήσας Ὑρκανὸς μετωνομάσθη· ὃς καὶ πρεσβεύσας πρὸς Ῥωμαίους δόγματι συγκλήτου φιλίαν πρὸς αὐτοὺς σπένδεται.

ρο' Ὀλυμπιάς.

P 183 Αἰγύπτου θ' Πτολεμαῖος ὁ καὶ Ἀλέξανδρος, υἱὸς Πτολεμαίου τοῦ δευτέρου Εὐεργέτου καὶ Φιλομήτορος, ἔτη ι'. ὁμοῦ ͵ευιζ'.
α'. ὑπ. Κράσσου καὶ Σκεβόλου.
β'. ὑπ. Βάλβου καὶ Ἀενοβάρβου.

1. Κατούλλου PV. 5. Semper fere Ἀντωνίνου V.

A. u. c. [Ol. Iph.]
652. XI. Mario IV. et Catulo Coss. 3.
653. XII. Mario V. et Aquilio Coss. 4.
654. XIII. Mario VI. et Flacco Coss. 1. 170.

CLXIX. Olympias.

655. XIV. Antonio et Albino Coss. 2.
Ascalonitae hinc annos suos ordiuntur.
656. XV. Metello VI. et Citidio Coss. 3.
657. XVI. Lentulo et Crasso Coss. 4.
XIX. Summus Pontifex Hierosolymis Jonathas, ann. XXVII. Colliguntur anni CDLII.
658. XVII. Aënobarbo et Longino Coss. 1. 171.
Jonathas simul et Pontifex et Dux, bello in Hyrcanos moto, Hyrcanus cognominatus est. Is legatione ad Romanos missa, cum iis ex Senatusconsulto, amicitiae foedus iniit.

CLXX. Olympias.

Aegypti IX. Rex Ptolemaeus, qui et Alexander dictus, Ptolemaei II. Evergetae et Philometoris filius, an. X. Colliguntur anni V. MCDXVII.
659. I. Crasso et Scevola Coss. 2.
660. II. Balbo et Aënobarbo Coss. 3.

γ'. ὑπ. Φλάκκου καὶ Ἑρεννίου.
δ'. ὑπ. Φούλκου καὶ Περπέρνου.

ροα' Ὀλυμπιάς.

ε'. ὑπ. Φιλίππου καὶ Καίσαρος.
ϛ'. ὑπ. Καίσαρος καὶ Λούπου.
ζ'. ὑπ. Στράβωνος καὶ Κάτωνος.
η'. ὑπ. Σύλλου καὶ Ῥούφου.

ροβ' Ὀλυμπιάς. B

θ'. ὑπ. Ὀκταβίου καὶ Κίννα.
ι'. ὑπ. Μαρίου τὸ ζ' καὶ Κίννα τὸ β'.

Σαλούστιος ἐγεννήθη καλάνδαις ὀκτωβρίαις. R 430

Πτολεμαῖος ὁ καὶ Ἀλέξανδρος, υἱὸς Πτολεμαίου τοῦ δευ- V 147
τέρου Εὐεργέτου καὶ Κοκκῆς μητρός, ἀπεβλήθη τῆς βασιλείας καὶ ἐσφάγη εἰς Μύρα τῆς Λυκίας.

Αἰγύπτου ι' ἐβασίλευσεν Πτολεμαῖος ὁ Ποθεινός, ὁ ἐξωσθείς, ὁ αὐτὸς ὢν καὶ Φούσκων καὶ Σωτήρ, υἱὸς Κλεοπάτρας, C
ἔτη η'. ὁμοῦ ,ευκε'.

α'. ὑπ. Κίννα τὸ γ' καὶ Κάρβωνος.
β'. ὑπ. Κάρβωνος τὸ β' καὶ Σκριβωνίου.

5. Λούππου V.

A. u. c.			[Ol.	Iph.]	Anni a m. c.
661.	III.	Flacco et Herennio Coss.	4.		
662.	IV.	Fulco et Peperna Coss.	1.	172.	
		CLXXI. Olympias.			
663.	V.	Philippo et Caesare Coss.	2.		
664.	VI.	Caesare et Lupo Coss.	3.		
665.	VII.	Strabone et Catone Coss.	4.		
666.	VIII.	Sulla et Rufo Coss.	1.	173.	
		CLXXII. Olympias.			
667.	IX.	Octavio et Cinna Coss.	2.		
668.	X.	Mario VII. et Cinna II. Coss.	3.		

Salustius natus est Kalendis Octobris.

Ptolemaeus, qui et Alexander dictus, Ptolemaei II. Evergetae et Coccae matris filius, regno pulsus, Myrae Lyciae civitate interfectus est.

In Aegypto X. regnavit Ptolemaeus Pothinus, qui ejectus est, idem cum eo qui Physcon et Soter dictus est, Cleopatrae filius, ann. VIII. Colliguntur anni V. MCDXXV.

669.	I.	Cinna III. et Carbone Coss.	4.		5418.
670.	II.	Carbone II. et Scribonio Coss.	1.	174.	

ρογ' Ὀλυμπιάς.

γ'. ὑπ. Σκιπίωνος καὶ Νάρβωνος.
δ'. ὑπ. Κάρβωνος τὸ γ' καὶ Μαρίου τὸ β'.
ε'. ὑπ. Φουσκούλου καὶ Δολαβέλλα.
ϛ'. ὑπ. Σύλλου καὶ Μετέλλου.

ροδ' Ὀλυμπιάς.

ζ'. ὑπ. Βιτία καὶ Πούλχρου.
η'. ὑπ. Κλαυδίου καὶ Σερβιλίου.

D Αἰγύπτου ια' βασιλεὺς Πτολεμαῖος ὁ νέος Διόνυσος, Αὐλητής, Πτολεμαίου Φούσκωνος τοῦ καὶ Σωτῆρος υἱός, ἀδελφὸς δὲ Κλεοπάτρας, ἔτη λ'. ὁμοῦ ͵ευνε'.

α'. ὑπ. Λεπίδου καὶ Κατούλου.
β'. ὑπ. Βρούτου καὶ Μαμέρκου.

ροε' Ὀλυμπιάς.

γ'. ὑπ. Ὀκταβίου καὶ Κουρίωνος.
δ'. ὑπ. Λουκούλλου καὶ Μικούττου.
ε'. ὑπ. Μαρκέλλου καὶ Κασσίου.
P 184 ϛ'. ὑπ. Λεντούλου καὶ Γελλίου.

ροϛ' Ὀλυμπιάς.

ζ'. ὑπ. Λεντούλου καὶ Ὀρέστου.

11. δὲ om. P. 12. Κατούλλου PV. 17. Κασίου V. 18. Γεντίλλου P, Γεντούλου V, ut recte Λεντούλου reponendum iudicaverit Clintonus Fast. vol. II. p. 162. 20. Λεντούλου] Πλενδούλου m. R, V.

A. u. c. [Ol. Iph.]

CLXXIII. Olympias.

671. III. Scipione et Narbone Coss. 2.
672. IV. Carbone II. et Mario II. Coss. 3.
673. V. Fusculo et Dolabella Coss. 4.
674. VI. Sulla et Metello Coss. 1. 175.

CLXXIV. Olympias.

675. VII. Bitia et Pulchro Coss. 2.
VIII. Claudio et Servilio Coss. 3.

Aegypti XI. Rex Ptolemaeus Novus Dionysus, Auletes, Ptolemaei Physconis, seu Soteris filius, frater Cleopatrae, ann. XXX. Colliguntur anni V. MCDLV.

676. I. Lepido et Catullo Coss. 4.
677. II. Bruto et Mamerco Coss.

CLXXV. Olympias.

678. III. Octavio et Curione Coss. 1. 176.
679. Octavio et Cotta Coss. 2.
680. IV. Lucullo et Micutto Coss. 3.
681. V. Marcello et Cassio Coss. 4.
682. VI. Gentillo et Gellio Coss. 1. 177.

η'. ὑπ. Πομπηίου καὶ Κράσσου.

Εἰκοστὸς ἀρχιερεὺς ἐν Ἱερουσαλὴμ Ἀριστόβουλος ἔτος α'. ὁμοῦ ͵υνγ'.

Οὗτος Ἀριστόβουλος υἱὸς Ἰωάνθου τοῦ καὶ Ὑρκανοῦ πρὸς τῇ ἀρχιερωσύνῃ διάδημα περιέθετο βασιλικὸν πρώτοις ἐπὶ R 432 *ἐνιαυτὸν ἕνα μετὰ ἔτη φκζ' ἀπὸ πρώτου ἔτους τῆς εἰς Βαβυλῶνα αἰχμαλωσίας.*

θ'. ὑπ. Ὁρτησίου καὶ Μετέλλου.

Εἰκοστὸς πρῶτος ἀρχιερεὺς Ἰανναῖος ὁ καὶ Ἀλέξανδρος, B *βασιλεὺς ἅμα καὶ ἀρχιερεύς, ἔτη λ'. ὁμοῦ υπγ'. ὃς καὶ ὠμότατα προέστη.*

Παρατηρητέον οὖν ἐκ τούτου ὡς διέφθαρτο λοιπὸν ἡ τῆς βασιλείας Ἰούδα διαδοχή. μετὰ γὰρ τελευτὴν Ζοροβάβελ, ὄντος ἐκ φυλῆς Ἰούδα, μετὰ τὴν ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας ἐπάνοδον ἕως ἀναδείξεως Χριστοῦ οὐκ ἦν ἡ προειρημένη διαδοχή, ὡς λοιπὸν ἐπιζητεῖσθαι τὸν ἐπηγγελμένον Χριστόν. ὅθεν καὶ οἱ προσδοκῶντες ἅγιοι τῆς Χριστοῦ παρουσίας τὴν ἀνάδειξιν ἐν σαρκὶ θεάσασθαι γεγόνασιν ἄξιοι, ὅπερ ἐπόθουν εὑρεῖν, ἐκλαμβάνοντες μετὰ τε- C *λευτὴν Ζοροβάβελ, Οὐκ ἐκλείψει ἄρχων ἐξ Ἰούδα οὐδὲ ἡγούμενος ἐκ τῶν μηρῶν αὐτοῦ, ἕως ἂν ἔλθῃ ᾧ ἀπόκειται, καὶ αὐτὸς*

4. τοῦ καὶ] τοῦ P. 5. πρῶτος P. 6. *εἰς Βαβυλῶνος* P uncis includens. 10. *τπγ'* V. 15. ἡ om. PV. 20. ᾧ] ὃ V, ὃς P. Conf. Genes. IL. 10., infra p. 189. A.

A. u. c. [Ol. Iph.] Anni a m. c.

CLXXVI. Olympias.

683. VII. Lentulo et Oreste Coss. 2.

684. VIII. Pompeio et Crasso Coss. 3.

XX. Summus Pontifex Hierosolymis Aristobulus, ann. I. Colliguntur anni CDLIII.

Hic Aristobulus, Jonathae Hyrcani filius, ad summi Pontificis dignitatem diadema regium primus adjecit, cum regnasset ann. I. post annos DXXVII. a primo anno captivitatis.

685. IX. Hortensio et Metello Coss. 4. 5434.

XXI. Summus Pontifex Jannaeus, qui et Alexander dictus, Rex simul et summus Pontifex, an. XXX. Colliguntur anni CDLXXXIII. Is crudeliter praefuit.

Inde igitur observare licet, ut regni Juda successio deleta fuerit. Nam post mortem Zorobabel, qui ex tribu Juda erat, post reditum ex captivitate, usque ad Christi adventum, non erat illa praedicta successio: ita ut quaereretur deinceps Christus promissus. Unde et sancti, qui Christi praesentiae manifestationem praestolabantur, digni habiti sunt videre in carne quod invenire peroptabant, illud interpretati post mortem Zorobabel, *Non deficiet Princeps ex Juda, neque Dux de*

ἔσται προσδοκία ἐθνῶν, σαφῶς εἰς τὴν κατὰ σάρκα γέννησιν τοῦ Χριστοῦ τοῦτο πληροῦσθαι. ὅθεν, οἶμαι, καὶ οἱ τοῦ Χριστοῦ μαθηταὶ νομομαθήσαντες ἔλεγον, Εὑρήκαμεν τὸν Μεσσίαν, ὅς ἐστι Χριστός, περὶ οὗ ἔγραψεν ἡμῖν Μωϋσῆς καὶ οἱ προφῆται.

V 148 Βιργίλιος ἐγεννήθη.

ι'. ὑπ. Μαρκίου Ῥήγου καὶ Μετέλλου τὸ β'.

ροζ' Ὀλυμπιάς.

ια'. ὑπ. Πίσωνος καὶ Γλαβρίωνος.

D ιβ'. ὑπ. Βουλκακίου καὶ Τούλλου.

ιγ'. ὑπ. Κόττου καὶ Τορκουάτου.

ιδ'. ὑπ. Λουκίου Καίσαρος καὶ Φιγούλου.

ροη' Ὀλυμπιάς.

ιε'. ὑπ. Κικέρωνος καὶ Ἀντωνίου.

Πομπήιος, δὶς στρατηγὸς Ῥωμαίων, ἐπελθὼν πολιορκεῖ μὲν τὰ Ἱεροσόλυμα μέχρι τῶν ἀδύτων, τουτέστι τῶν ἁγίων τοῦ
R 434 ἱεροῦ, πρόεισι, καὶ τὸν ναὸν συλήσας, καὶ πολλὰ παρ' αὐτοῦ ἀφελόμενος, Ἀριστόβουλον ἅμα τέκνοις δέσμιον ποιεῖ Ῥωμαίοις.

P 185 ις'. ὑπ. Σιλανοῦ καὶ Μουρήνα.

ιζ'. ὑπ. Πίσωνος καὶ Μεσσάλα.

2. καὶ om. R. 3. νομομαθήσοντες PV. ib. ἔλεγον] Ioan. I. 42. IV. 25. 4. Μωσῆς P. 13. Ἀντωνίνου V. 14. πολιορκεῖ μὲν] Fort. πολιορκεῖν.

A. u. c. [Ol. Iph.]

femoribus ejus, donec veniat qui repositus est, et ipse erit expectatio gentium, in Christi secundum carnem nativitate perspicue adimpleri. Unde, ut arbitror, Christi discipuli legem edocti dicebant: *Invenimus Messiam, qui et Christus, de quo scripserunt Moyses et Prophetae.*

Virgilius natus est.

686. x. Marcio Rege et Metello II, Coss. 1. 178.

CLXXVII. Olympias.

687. xi. Pisone et Glabrione Coss. 2.

688. xii. Vulcacio et Tullo Coss. 3.

689. xiii. Cotta et Torquato Coss. 4.

690. xiv. Lucio Caesare et Figulo Coss. 1. 179.

CLXXVIII. Olympias.

691. xv. Cicerone et Antonio Coss. 2.

Pompeius, Romanorum secundus Imperator, aggressus Hierosolyma, urbem obsidet, et usque ad Adyta, hoc est Sancta Sanctorum templi pervenit, et spoliato templo, multisque ab eo ablatis, Aristobulum una cum liberis vinctum Romam deducit.

692. xvi. Silano et Murena Coss. 3

Πομπήιος ὁ μέγας ἑλὼν τὰ Ἱεροσόλυμα καὶ τὸν ναὸν συλήσας, καὶ ἀφελόμενος τὰς ἁγίας γραφὰς καὶ τοὺς κανθάρους καὶ χαρακτῆρας χρυσοῦς καὶ ἄλλα πολλὰ ἅγια σκεύη καὶ τὴν ἄμπελον τὴν χρυσῆν καὶ τὴν κλίνην Σολομῶνος, Ὑρκανῷ τὴν ἀρχιερωσύνην τῷ υἱῷ Ἀλεξάνδρου καὶ Ἀλεξάνδρας τῆς Σαλίνας παραδίδωσι, καὶ Ἀντίπατρόν τινα Ἀσκαλωνίτην τῆς Παλαιστίνης ἐπιμελητὴν καθιστᾷ· τό τε πᾶν ἔθνος Ἰουδαίων ὑπόφορον Ῥωμαίοις καταστήσας πολλοὺς αὐτῶν αἰχμαλώτους εἰς Ῥώμην ἤγαγεν τῇ συγκλήτῳ.

Ὑρκανὸς τὰ ὑπὸ Πομπηίου καθαιρεθέντα τείχη τῆς Ἱερουσαλὴμ ἀνίστησιν. B

ιη΄. ὑπ. Ἀφρανίου καὶ Μετέλλου.

ροθ΄ Ὀλυμπιάς.

ιθ΄. ὑπ. Δεκίου Καίσαρος καὶ Βιβουλάνου.

κ΄. ὑπ. Πίσωνος καὶ Γαβίνου.

Φιλαδελφεῖς ἐντεῦθεν ἀριθμοῦσι τοὺς ἑαυτῶν χρόνους.

κα΄. ὑπ. Λεντούλου καὶ Μαρκέλλου.

Πομπήιος ὁ μέγας Ῥωμαίων στρατηγὸς αὐτοκράτωρ προσηγορεύθη, καὶ θεμέλιοι θεάτρου ὑπ' αὐτοῦ ἐβλήθησαν ἐν Ῥώμῃ.

κβ΄. ὑπ. Μαρκέλλου τὸ β΄ καὶ Φιλίππου. C

2. καὶ prius om. P. 3. ἅγια om. P. 5. (καὶ) Σαλίνας P sola. 10. κ. τὰ τείχη P. 14. Βιβούλου P. 19. θεμέλια P.

A. u. c. [Ol. Iph.]

693. XVII. Pisone et Messala Coss. 4.

Pompeius Magnus, captis Hierosolymis, spoliatoque templo, sacris ablatis scripturis, cantharis, aureis caelaturis, multisque aliis vasis, ac viti aurea, et lectulo Solomonis, Hyrcano Alexandri et Alexandrae, quae et Salina dicta est, filio, summum Pontificatum tradit, et Antipatrum quendam Ascalonitam Palaestinae Procuratorem constituit: ac universa Judaeorum gente Romanis vectigali facta, complures ex iis captivos ad Senatum adduxit.

Hyrcanus destructa a Pompeio Hierosolymorum moenia instaurat.

694. XVIII. Afranio et Metello Coss. 1. 180.

CLXXIX. Olympias.

695. XIX. Decio Caesare et Bibulo Coss. 2.

696. XX. Pisone et Gabino Coss. 3.

Philadelphienses hinc annos suos putant.

697. XXI. Lentulo et Marcello Coss. 4.

Pompeius Magnus supremus Romanorum Dux est appellatus: et Theatri Romae fundamenta ab illo jacta sunt.

Ἐντεῦθεν Γαζαῖοι τοὺς ἑαυτῶν χρόνους ἀριθμοῦσιν.

ρπ' Ὀλυμπιάς.

κγ'. ὑπ. Πομπηίου καὶ Κράσσου.

κδ'. ὑπ. Ἀινοβάρβου καὶ Πούλχρου.

Κικέρων ὁ ῥήτωρ ἀπὸ ἐξορίας μετεκλήθη διὰ μηνῶν ις'.

Πτολεμαῖος ὁ νέος Διόνυσος ὁ καὶ Αὐλητὴς εἰς Ῥώμην ἔφυγεν.

κε'. ὑπ. Βαλβίνου καὶ Μεσσάλα.

D R 486 Γάϊος Ἰούλιος Καῖσαρ πρὸς Ἕλληνας ἐπολέμει.

κς'. ὑπ. Πομπηίου τὸ β' καὶ Μετέλλου.

Πομπήιος ὁ μέγας τὸ κτισθὲν ὑπ' αὐτοῦ θέατρον ἀφιέρωσεν, καὶ θεωρίας ἐπετέλεσεν ἐν αὐτῷ δι' ἐλεφάντων σαράκοντα καὶ ἱππέων τ' καὶ πεζῶν ω' καὶ μονομάχων χ', ἐλεφαντομαχίαν ποιήσας.

V 149 ρπα' Ὀλυμπιάς.

κζ'. ὑπ. Ῥούφου καὶ Μαρκέλλου.

κη'. ὑπ. Μαρκέλλου τὸ β' καὶ Παύλου.

κθ'. ὑπ. Λεντούλου καὶ Μαρκέλλου.

P 186 λ'. ὑπ. Γαΐου Ἰουλίου Καίσαρος καὶ Σερβιλίου.

5. μετεβλήθη P. 12. ἀπετέλεσεν αὐτοῦ δι' R. ib. τεσσαράκοντα P.

Anni a m. c. A. u. c. [Ol. Iph.]

698. XXII. Marcello II. et Philippo Coss. 1. 181.

Hinc Gazenses annos suos putant.

CLXXX. Olympias.

699. XXIII. Pompeio et Crasso Coss. 2.

700. XXIV. Aënobarbo et Pulchro Coss. 3.

Cicero Orator post sextum decimum mensem ab exilio revocatur.

Ptolemaeus Novus Dionysus, qui et Auletes, Romam fugit.

701. XXV. Balbino et Messala Coss. 4.

Caius Julius Caesar bellum Graecis intulit.

5451. 702. XXVI. Pompeio II. et Metello Coss. 1. 182.

Pompeius Magnus conditum a se theatrum dedicavit, et elephantos exhibuit XL. equites CCC. pedites DCCC. gladiatores mille, edito praeterea elephantorum certamine.

CLXXXI. Olympias.

703. XXVII. Rufo et Marcello Coss. 2.

704. XXVIII. Marcello II. et Paulo Coss. 3.

705. XXIX. Lentulo et Marcello Coss. 4.

706. XXX. Caio Julio Caesare et Servilio Coss. 1. 183.

ρπβ' Ὀλυμπιάς.

Αἰγύπτου δωδεκάτη Κλεοπάτρα θυγάτηρ Πτολεμαίου τοῦ νέου Διονύσου τοῦ καὶ Αὐλητοῦ ἔτη κβ'. ὁμοῦ ͵ενοζ'.

α'. ὑπ. Καλίνου καὶ Βατίνου.

Ἀρχὴ Γαΐου Ἰουλίου Καίσαρος καὶ Πομπηίου καὶ [τοῦ] Λεπίδου.

Γάϊος Ἰούλιος Καῖσαρ Γαλάτας εἰς τέλειον νικήσας εἰς Ῥώμην ἐπανῆλθεν.

β'. ὑπ. Γαΐου Ἰουλίου Καίσαρος τὸ β' καὶ Λεπίδου. B

γ'. ὑπ. Γαΐου Ἰουλίου Καίσαρος τὸ γ' μόνου.

δ'. ὑπ. Γαΐου Ἰουλίου Καίσαρος τὸ δ' καὶ Ἀντωνίου.

ρπγ' Ὀλυμπιάς.

ε'. ὑπ. Πάνσα καὶ Ἱρτίου.

Γάϊος Ἰούλιος Καῖσαρ πρῶτος Ῥωμαίων ᾑρέθη μονάρχης.

Τὰ Ῥωμαϊκὰ ἐδιοικήθη πράγματα ὑπὸ Βρούτου καὶ Κολλατίνου καὶ τῶν μετ' αὐτοὺς ὑπάτων ἐπὶ ἔτη τϞγ', ἤγουν τοῦ παρόντος πέμπτου ἔτους Κλεοπάτρας καὶ ἐπὶ τὸ πρῶτον ἔτος Γαΐου Ἰουλίου Καίσαρος καὶ τῶν προκειμένων ὑπάτων.

Ἰούλιος Καῖσαρ ὁ δικτάτωρ οὐκ ἐγεννήθη, ἀλλὰ τῆς μητρὸς C

5. Post *Πομπηίου* delevi *Πτολεμαίου* uncis inclusum P. *ibid. καὶ τοῦ*] *τοῦ καὶ* V. 9. *καὶ Λεπιδίου* V, *μόνου* P. 11. *καὶ Ἀντωνίνου* V, *μόνου* P. 13. *Πανσάλα* V, m. R. 14. *Καῖσαρ* om. V. 15. *πράγματα ἐδιοικήθη* P. 19. *διὰ τί Καῖσαρ λέγεται* m. P, quae in textu ponit R.

A. u. c. [Ol. Iph.]

CLXXXII. Olympias.

In Aegypto XII. regnat Cleopatra, Ptolemaei Novi Dionysi, qui et Auletes dictus est, filia, ann. XXII. Colliguntur anni V. MCDLXXVII.

707. I. Calino et Vatino Coss. 2.

Imperium Caii Julii Caesaris, et Pompeii, et Lepidi.

Caius Julius Caesar, Gallis omnino debellatis, Romam reversus est.

708. II. C. Julio Caesare II. solo Cos. 3.

709. III. C. Julio Caesare III. solo Cos. 4.

710. IV. C. Julio Caesare IV. solo Cos. 1. 184.

CLXXXIII. Olympias.

711. V. Pansa et Hirtio Coss. 2.

Caius Julius Caesar primus Romanorum Imperator creatus est.

Hactenus res Romanorum administratae sunt a Bruto et Collatino, caeterisque post illos Consulibus, per annos CCCXCIII. sive usque ad praesentem V. annum Cleopatrae, et I. annum Caii Julii Caesaris, et praedictos Consules.

αὐτοῦ τῷ ἐνάτῳ μηνὶ τελευτησάσης, ἀνέχειραν αὐτὴν καὶ ἐξέβα- R 438 λον τὸ βρέφος· διὸ καὶ Καῖσαρ ἐλέγετο· Καῖσαρ γὰρ λέγεται ῥωμαϊστὶ ἡ ἀνατομή. ἀνατραφεὶς δὲ καὶ ἀνδρεῖος γενόμενος, προεβλήθη τριουμβιράτωρ μετὰ Πομπηΐου καὶ Κράσσου ὑπατευσάντων κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος τῆς προκειμένης ρπ' Ὀλυμπιάδος. ἀπὸ γὰρ τριῶν τούτων ἐδιοικεῖτο τὰ Ῥωμαϊκὰ πράγματα.

Ὁ δὲ Ἰούλιος Καῖσαρ ὁ δικτάτωρ μετὰ τὸ φονευθῆναι τὸν Κράσσον παραληφθέντα ὑπὸ Περσῶν πολέμῳ ἐν τοῖς Περσικοῖς D μέρεσιν ἔμεινεν αὐτὸς πολεμῶν μετὰ τοῦ πλήθους αὐτοῦ ἐν τοῖς μέρεσι τῆς δύσεως. καὶ διαδεχθεὶς τῆς ὑπατείας ἤτοι τριουμβιρατορίας κατὰ δοκιμασίαν τοῦ κοινοῦ τῆς συγκλήτου Ῥώμης καὶ Πομπηΐου Μάγνου τοῦ αὐτοῦ πενθεροῦ ὁ αὐτὸς Ἰούλιος Καῖσαρ λυπηθεὶς ἐτυράννησε Ῥωμαίους, καὶ προτρεψάμενος κατὰ Ῥωμαίων πολεμίους ἐπεστράτευσεν κατὰ τῆς συγκλήτου Ῥώμης καὶ Πομπηΐου Μάγνου. καὶ γενόμενος ἐν Ῥώμῃ, καὶ παραλαβὼν αὐτήν, ἀνεῖλεν τοὺς συγκλητικοὺς αὐτῆς.

Οὗτος Γάϊος Ἰούλιος ὁ δικτάτωρ, ὅ ἐστιν μονάρχης, ἁπάντων ἐκράτησεν ἐν ὑπερηφανίᾳ καὶ τυραννείᾳ ἐπὶ ἔτη δ' καὶ μῆ- P 187 νας ζ' πρὸ δ' ἰδῶν μαΐων τῆς πρώτης ἐπινεμήσεως. καὶ προετέθη ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ ἡ ἐλευθερία αὐτῆς, ὅτε καὶ ὑπὸ

1. ἐννάτῳ R, ς' P. 2. ἐλέγετο· Καῖσαρ supplevi ex Malala p. 214. 4. γὰρ apud utrumque de meo addid. 5. Post Ὀλυμπιάδος addit P sola ex libro Holstenii: καὶ μὴ διαδεχθείσης ὑπατείας ἤτοι Τριουμβιρατορίας κατὰ δοκιμασίαν τοῦ κοινοῦ τῆς συγκλήτου Ῥώμης. 10. τριουμβνατορίας V, δικτατορίας P. 11. τῆς] [ὑπὸ] τῆς R. 12. πενθερὸς P sola. 14. πολέμους P sola. 17. ὁ om. P sola. 18. ὑπερηφανείᾳ καὶ τυραννίᾳ PV. 19. εἰδῶν P. 20. ἡ om. R.

Julius Caesar Dictator natus non est, sed matre nono mense extincta, ipsa excisa, eductus est infans: unde Caesar est appellatus, quod Latinis idem valet ac caesio. Educatus vero, cum eximia fortitudine polleret, Triumvir cum Pompeio et Crasso, viris Consularibus, creatus est anno I. praedictae Olympiadis CLXXX. non abrogato tamen Consulatu ac Triumviratu, universi Senatus decreto. Ab his enim tribus res Romanae administrabantur.

Julius vero Caesar Dictator, post interfectum Crassum, qui a Persis in praelio in ipsa Perside captus fuerat, solus mansit, bellum cum copiis suis gerens in Occidente. Abrogato deinde Consulatu, seu Dictatoris dignitate universi Senatus decreto, atque adeo procurante ipso Pompeio Magno, offensus illius socer Julius Caesar, tyrannidem in Romanos arripuit, et concitatis in Romanos bellis, contra Senatum Romanum et Pompeium Magnum arma movit, Romaque occupata, Senatores interfecit.

Hic Caius Julius Dictator, id est Monarcha, superbum ac tyrannicum in omnes Imperium exercuit per annos IV. et menses VII. ex ante diem IV. Id. Maias. Et proposita ac publicata est Antiochiae magna urbe

Ῥωμαίους ἐγένετο, τῇ κʹ τοῦ ἀρτεμισίου μηνὸς πεμφθεῖσα παρὰ τοῦ αὐτοῦ Ἰουλίου Καίσαρος, καὶ ἐκλήθη ὁ αὐτὸς Καῖσαρ Ἰούλιος δικτάτωρ ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ γʹ καὶ κʹ τοῦ αὐτοῦ ἀρτεμισίου μηνός. χρηματίζει οὖν τῆς μεγάλης Ἀντιοχείας εἰς τιμὴν αὐτῆς ἔτος αʹ καὶ πρῶτον ἔτος τῆς πεντεκαιδεκαετηρίδος V 150
τῶν ἰνδίκτων ἀπὸ πρώτου ἔτους Γαΐου Ἰουλίου Καίσαρος.

ςʹ. ὑπ. Λεπίδου καὶ Πλάγκου.

αʹ. Γάϊος Ἰούλιος Καῖσαρ πρῶτος Ῥωμαίων ἠρέθη μονάρ- B
χης βασιλεύς, ἐφ᾽ οὗ τὰ Ῥωμαίων ἤκμασεν· καὶ οἱ μετ᾽ αὐτὸν Καίσαρες προσηγορεύθησαν. ὃς καὶ ὕπατος βασιλεὺς πρῶτος Ῥωμαίων προῆλθεν.

Οὗτος εἰς ἄκρον ῥητορικὴν ἠσκεῖτο.

Ἀρχὴ Ἰνδικτιώνων.

Ἀπὸ πρώτου ἔτους Γαΐου Ἰουλίου Καίσαρος καὶ τῶν προκειμένων ὑπάτων Λεπίδου καὶ Πλάγκου, ἤγουν ιβʹ καὶ αὐτῆς τοῦ ἀρτεμισίου μηνός, Ἀντιοχεῖς τοὺς ἑαυτῶν χρόνους ἀριθμοῦσι, R 448
καὶ αἱ ἴνδικτοι δὲ χρηματίζειν ἤρξαντο ἀπὸ πρώτης καὶ αὐτῆς C
τοῦ γορπιαίου μηνός.

3. αὐτοῦ om. R. 4. ἐντεῦθεν Ἀντιοχεῖς τοὺς ἑαυτῶν χρόνους ἀριθμοῦσιν m. R. eadem ad 14. ponit m. P. 6. Post verba ἀπὸ πρώτου ἔτους Γαΐου Ἰουλίου Καίσαρος sequitur alia eaque recentiori manu scriptus elenchus imperatorum in V, item in R. De quo v. annotat. Ducangii. 9. ἀφ᾽ PV. 10. ὕπατος βασιλεὺς πρῶτος] ὕπατος βασιλεὺς R, βασιλεύς, δικτάτωρ καὶ πρῶτος P. 11. Ῥωμαίων om. R. 14. τοῦ Γαΐου P.

A. u. c.
illius libertas, cum Romanorum esse coepit, xx. die mensis Artemisii, Ol. Iph.
seu Maii, ab eodem Julio Caesare missa: idemque Julius Caesar Dictator in ipsa urbe magna Antiochena proclamatus est xxiii. Artemisii mensis die. In istius igitur libertatis adeptae honorem primus magnae Antiochiae putatur annus; atque adeo primus etiam quindecennii Indictionum annus, a primo Caii Julii Caesaris anno. 3.

712. vi. Lepido et Planco Coss.

i. Caius Julius Caesar primus Romanorum levatus est Imperator, sub quo res Romanorum floruerunt. Qui vero hunc sunt subsecuti, Caesares appellati sunt. Is porro Imperator, Dictator, et Primus Romanorum processit.

Hic eximia dicendi facultate praestitit.

Initium Indictionum.

A primo anno Caii Julii Caesaris, et praedictis Consulibus Lepido et Planco, ac ipso xii. die mensis Artemisii, (seu Maii) Antiocheni annos suos putant: ac Indictiones numerari coepere a primo die ipsius Gorpiaei mensis, (seu Septembris.)

ζ'. ὑπ. Ἀντωνίου καὶ Ἰσαυρικοῦ.

β'. Γαΐου τοῦ Ἰουλίου Καίσαρος.

Λαοδικεῖς ἐντεῦθεν τοὺς ἑαυτῶν χρόνους ἀριθμοῦσιν.

Ἐπὶ τῶν προκειμένων ὑπάτων πόλεμος Ἰσαυρικὸς συνεβλήθη.

Ἀντώνιος ὁ ὕπατος ἐψηφίσατο ἰούλιον μῆνα λέγεσθαι τὸν D *κυντίλιον διὰ τὸ αὐτὸν ἐν αὐτῷ γεγεννῆσθαι.*

Ὁ δὲ αὐτὸς καὶ τῷ ἐνιαυτῷ προσέθηκεν ἡμέρας ιαʹ, σκοπήσας τὸν τοῦ ἡλίου καὶ σελήνης δρόμον.

ηʹ. ὑπ. Ἀλβίνου καὶ Πουλλίωνος.

γʹ. Γαΐου Ἰουλίου Καίσαρος.

Γάϊος Ἰούλιος Καῖσαρ τρίτῳ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἐπεστράτευσεν κατὰ Σκιπίωνος καὶ Ὑρκανοῦ τοῦ ἀρχιερέως, καὶ φυγαδεύσας αὐτοὺς θεωρίας ἔδωκεν ἐπὶ ἡμέρας ϛʹ.

P 188 *Εἰσὶν δὲ καὶ οἱ καθηγησάμενοι τῶν Ἑβραίων ἀρχιερεῖς μετὰ τὴν ἐπάνοδον τῆς αἰχμαλωσίας τῶν οʹ ἐτῶν, ἤγουν ἀπὸ ὀγδόου ἔτους καὶ αὐτοῦ Δαρείου τοῦ Ὑστάσπου καὶ δευτέρου ἔτους ξγʹ Ὀλυμπιάδος, οἵδε.*

αʹ. Ἰησοῦς υἱὸς Ἰωσεδὲκ ἅμα Ζοροβάβελ ἔτη λβʹ.

βʹ. Ἰακίμος υἱὸς Ἰησοῦ ἔτη λʹ.

γʹ. Ἐλιάσιβος Ἰακίμου ἔτη μʹ.

1. ζʹ] *Ἰνδ. αʹ* addit P sola. 2. *τοῦ* om. P. 6. *τὸν μῆνα Κυντήλλιον Ἰούλιον λέγεσθαι* P: *Κυντήλλιον* etiam V. 8. *αὐτὸς (Ἰούλιος)* R. 10. *ηʹ*] *Ἰνδ. γʹ* addit P sola. ib. *Πολλιῶνος* P. 11. *Γαΐου* om. R. 15. *καὶ* om. R. 17. *καὶ* alterum om. P. 20. *Ἰοάκιμος* P sola. ib. *ἔτη* om. P hinc usque *κʹ*.

A. m. c. 5462. A. u. c. [Ol. Iph.]

713. VII. Ind. I. Antonio et Isaurico Coss. 4.

II. Caii Julii Caesaris.

Laodicenses hinc annos suos numerant.

His Coss. bellum Isauricum peractum est.

Antonius Cos. decrevit uti mensis Quintilis Julius diceretur, quod in illo is, (Caesar) natus esset.

Idem vero (Caesar) XI. dies anno adjecit, expenso Solis et Lunae cursu.

714. VIII. Ind. III. Albino et Pollione Coss. 1. 185.

III. Julii Caesaris.

Caius Julius Caesar tertio sui imperii anno, contra Scipionem et Hyrcanum summum Pontificem bellum movit, iisque in fugam actis, circenses per dies VI. dedit.

Hi sunt Summi Pontifices qui Hebraeis praefuerunt post reditum ex captivitate annorum LXX. seu ab VIII. anno, et ipso Darii, Hystaspis filii, anno II. Olympiadis LXIII. Scilicet,

I. Jesus, Josedec filius, una cum Zorobabel, ann. XXXII.

II. Joacimus, filius Jesu, an. XXX.

δ'. Ἰωδαὲ Ἐλιασίβου ἔτη λς'.
ε'. Ἰανναῖος ὁ τοῦ Ἰωδαὲ ἔτη λβ'.
ς'. Ἰαδδοὺς Ἰανναίου, καθ' ὃν Ἀλέξανδρος Ἀλεξάνδρειαν B
ἔκτισεν, καὶ ἐλθὼν εἰς Ἱερουσαλὴμ προσεκύνησεν, ἔτη κ'.
ζ'. Ὀνείας Ἰαδδοῦ ἔτη κα'.
η'. Ἐλεάζαρος, καθ' ὃν οἱ ο' τὰς θείας γραφὰς ἑρμήνευσαν, ἔτη ιε'.
θ'. Ὀνείας Σίμωνος, ἀδελφὸς Ἐλεάζαρ, ἔτη ιδ'. R 450
ι'. Σίμων, καθ' ὃν Ἰησοῦς ὁ τοῦ Σίραχ ἐγνωρίζετο, ἔτη λβ'.
ια'. Μανασσῆς ἔτη κς'. V 151
ιβ'. Σίμων ἀρχιερεὺς ἔτη κβ'. C
ιγ'. Ὀνείας, καθ' ὃν Ἀντίοχος Ἰουδαίους πολιορκήσας ἑλληνίζειν ἠνάγκασεν ἔτη κθ'.

Μεθ' ὃν Ἰούδας ὁ Μακκαβαῖος προέστη, ἐκκαθάρας τῶν ἀσεβῶν τὴν χώραν.

ιδ'. Ἰησοῦς ἀρχιερεὺς ἔτη ις'.
ιε'. Ὀνείας ὁ καὶ Μενέλαος ἔτη ζ'.
ις'. Ἰούδας ὁ Μακκαβαῖος ἔτη λγ'.
ιζ'. Ἰωάνθης ἀδελφὸς Ἰούδα ἔτη ιζ'.
ιη'. Σίμων ἀδελφὸς Ἰωάνθου ἔτη ιη'.

1. Ἰασίβου V. 3. 5. Ἰάδδας, Ἰάδδα P. ib. καθὴν RV. 6. ἡρμήνευσαν P. 8. Ἐλεαζάρου P. 9. τοῦ om. P. 13. ἠνάγκαζεν PV. 19. Ἰωνάθης P sola.

III. Eliazibus, Joacimi filius, an. XL.
IV. Jodae, Eliazibi filius, an. XXXVI.
V. Jannaeus, Jodae filius, an. XXXII.
VI. Jaddas, Jannaei filius, sub quo Alexander condidit Alexandriam, Hierosolymamque profectus, adoravit, ann. XX.
VII. Onias, Jaddae filius, ann. XXI.
VIII. Eleazarus, cujus tempore viri LXX. interpretati sunt sacras Scripturas, an. XV.
IX. Onias, Simonis filius, Eleazari frater, ann. XIV.
X. Simon, sub quo Jesus Sirach florebat, ann. XXXII.
XI. Manasses, ann. XXVI.
XII. Simon summus Pontifex, ann. XXII.
XIII. Onias, sub quo Antiochus Judaeos, iis obsessis, ad gentilem cultum coegit, ann. XXIV.

Post quem Judas Maccabaeus praefuit, purgata ab impio cultu regione.

XIV. Jesus summus Pontifex, an. XVI.
XV. Onias, qui et Menelaus, an. VII.
XVI. Judas Maccabaeus, an. XXXIII.
XVII. Jonathas, frater Judae, ann. XVII.
XVIII. Simon, frater Jonathae, ann. XVIII.

ιθ'. Ἰωάνθης Σίμωνος, ὁ καὶ Ὑρκανός, ἔτη κζ'.

D κ'. Ἀριστόβουλος, ὃς πρῶτος περιέθετο διάδημα βασιλικὸν πρὸς τῇ ἱερωσύνῃ ἔτη α'.

κα'. Ἰανναῖος ὁ καὶ Ἀλέξανδρος βασιλεὺς ἅμα καὶ ἀρχιερεὺς ἔτη λ'.

Μέχρι τούτου οἱ ἀπὸ Κύρου χριστοὶ ἡγούμενοι διαρκέσαντες ἔτεσιν υπγ', αἵ εἰσιν ἑβδομάδες ἐτῶν ξθ', αἱ καὶ παρὰ τῷ Δανιὴλ τοῦτον εἰρημέναι τὸν τρόπον, Καὶ γνώσει καὶ συνήσεις ἀπὸ ἐξόδου λόγων τοῦ ἀποκριθῆναι καὶ ἀνοικοδομῆσαι Ἱερουσαλήμ· καὶ ἐπι-
P 189 στρέψει, καὶ οἰκοδομηθήσεται πλατεῖα καὶ τεῖχος, καὶ ἐκκενωθήσονται οἱ καιροὶ ἕως Χριστοῦ ἡγουμένου ἑβδομάδες ζ' καὶ ἑβδομάδες ξβ'.

Τῶν παρὰ Ἰουδαίοις ἀρχιερέων καὶ βασιλέων ἐκλειπόντων Ἡρώδης ἀλλόφυλος βασιλεύει, Ἀντιπάτρου τοῦ Ἀσκαλωνίτου παῖς, καὶ μητρὸς Κύπριδος Ἀραβίσσης, ἀπὸ Ῥωμαίων τὴν τῶν Ἰουδαίων ἐγχειρισθεὶς βασιλείαν, καθ' ὃν τῆς τοῦ Χριστοῦ γενέσεως πλησιαζούσης ἡ ἐκ προγόνων διαδοχὴ καὶ ἀρχιερωσύνη τε καὶ βασιλεία τῶν Ἰουδαίων κατελύθη, συμπληρουμένης τῆς παρὰ Μωϋσεῖ προφητείας, Οὐκ ἐκλείψει ἄρχων ἐξ Ἰούδα οὐδ' ἡγούμενος ἐκ τῶν μηρῶν αὐτοῦ, ἕως οὗ ἔλθῃ ᾧ ἀπόκειται, καὶ αὐτὸς ἔσται προσδοκία ἐθνῶν.

R 452
B Ἐνταῦθα δὲ καὶ ὁ προφητευόμενος παρὰ τῷ Δανιὴλ χριστὸς

7. *Δανιὴλ*] IX. 25. 8. *εἰρηκέναι τρόπον* R. 15. *ὑπὸ* P sola. ibid. *Ῥωμαίων* P, *Ἡρώδου* RV. 17. *ἡ* om. PV. ib. *καὶ ἀρχ.*] *ἀρχ.* P sola, V (?). 18. *Μωϋσῇ* PV. Gen. II. 20. *ᾧ*] *ὁ* R, *ὃς* P.

XIX. Jonathas, Simonis filius, qui et Hyrcanus, an. XXVII.

XX. Aristobulus, qui primus regium diadema adjunxit summo Pontificatui, ann. I.

XXI. Jannaeus, qui et Alexander, Rex simul et summus Pontifex, ann. XXX.

Huc usque a Cyro per unctionem consecrati Principes perstiterunt annis CDLXXXIII., qui conficiunt hebdomades annorum LXIX, quae et apud Danielem praenuntiatae sunt in hunc modum: *Et scies intelligesque ab exitu sermonum quibus responsum est, et iterum aedificetur Hierusalem: et revertetur et aedificabitur platea et murus, et impleduntur tempora usque ad Christum ducem hebdomades VII. et hebdomades LXII.*

Deficientibus apud Hebraeos summis Pontificibus et Regibus, imperat Herodes advena, Antipatri Ascalonitae et Cypridis Arabissae filius, cum Judaeorum regnum a Romanis obtinuisset: quo tempore, appropinquante Christi nativitate, haereditaria successio, et summus Pontificatus ac regnum Judaeorum corruerunt, adimpleta Moysis prophetia: *Non deficiet Princeps ex Juda, neque Dux de femore ejus, donec veniat qui repositus est, et ipse erit expectatio gentium.*

ἡγούμενος τέλος λαμβάνει· μέχρι γὰρ Ἡρώδου χριστοὶ ἡγούμενοι. οἱ δὲ ἦσαν ἀρχιερεῖς, οἳ προέστησαν τοῦ ἰδίου ἔθνους, ἀρξάμενοι μὲν ἀπὸ τῆς κατὰ Δαρεῖον τὸν Ὑστάσπου τελείας ἀνανεώσεως τοῦ ἱεροῦ, ἥτις γέγονε κατὰ τὸ δεύτερον ἔτος ρπγ´ Ὀλυμπιάδος. τὰ δὲ μεταξὺ γίνεται ἔτη υπγ´, ἅτινά ἐστιν ἑβδομάδες ἐτῶν ξθ´, ὁπόσας καὶ ἡ τοῦ Δανιὴλ θεσπίζει προφητεία.

ρπδ´ Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. δ´. θ´. ὑπ. Κενσωρίνου καὶ Σαβίνου.

δ´. Γαΐου Ἰουλίου Καίσαρος.

Σαλούστιος ἀπέθανεν πρὸ τριῶν ἰδῶν μαΐων. C

Ἰνδ. ε´. ι´. ὑπ. Πούλχρου καὶ Φλάκκου.

ε´. Γαΐου Ἰουλίου Καίσαρος.

Γάϊος Ἰούλιος Καῖσαρ ἀπελθὼν ἐν Ῥώμῃ ἐσφάγη ὑπὸ τοῦ δευτέρου Βρούτου, συμποιησάντων μετ' αὐτοῦ καὶ ἄλλων τινῶν συγκλητικῶν.

Μετὰ τὸ τελευτῆσαι τὸν Καίσαρα Γάϊον Ἰούλιον ἐπελέξατο V 152
ἡ σύγκλητος Ῥωμαίων τὸν Αὔγουστον Ὀκτάβιον τὸν συγγενέα τοῦ Καίσαρος καὶ τὸν Ἀντώνιον τὸν τοῦ Αὐγούστου γαμβρὸν ἐπὶ D
ἀδελφῇ καὶ Λέπιδον. καὶ ἐγένοντο οἱ τρεῖς τριουμβιράτορες, οἳ

6. τοῦ om. P. 7. *ρπδ´ Ὀ.* om. R. 8. *Ἰνδ. δ´. θ´.*] Invertere haec solet P. 10. *εἰδῶν* P. ib. *Μαΐου* P sola. 16. *Γάϊον Ἰούλιον Καίσαρα* P. 19. *Λεπίδιον* V. ibid. *τριουμβοιάτορες* V, *τριούμβιροι* R.

Hic autem praedictus a Daniele Christus Dux finem accipit: quippe usque ad Herodem uncti duces fuere. Hi vero extitere summi Pontifices, qui genti suae praefuerunt, a completa templi sub Dario Hystaspis filio renovatione, quae facta est sub annum II. Olympiadis CLXXXIII. Quae vero intercedunt, annos conficiunt CDLXXXIII, scilicet hebdomades LXIX, quot Danielis prophetia praedixit. Anni a u. c.

A. u. c. [Ol. Iph.]

CLXXXIV. Olympias.

715. IX. Ind. IV. Censorino et Sabino Coss. 2. 5464.
IV. Caii Julii Caesaris.
Salustius moritur III. Idus Maias.

716. X. Ind. V. Pulchro et Flacco Coss. 3.
V. Caii Julii Caesaris.
Caius Julius Caesar Romam reversus, ab altero Bruto interfectus est, cum eo conjurantibus aliis quibusdam Senatoribus.

Extincto Caio Julio Caesare, Senatus Romanus Octavium Augustum Caesaris cognatum, et Antonium Augusti sororium, ac Lepidum delegit, qui creati Triumviri, Romanam Rempublicam usque ad mortem suam administrarunt, et Consules crearunt.

ἐδιοίκουν τὰ Ῥωμαϊκὰ πράγματα ἕως θανάτου αὐτῶν, προβαλλόμενοι ὑπάτους.

Ῥωμαίων δεύτερος ἐβασίλευσεν Καῖσαρ Σεβαστὸς Αὔγουστος ὁ καὶ Ὀκτάβιος ἔτη νϛ', μῆνας ϛ', ὁμοῦ ͵εφκα', δώδεκα μὲν ἕως οὗ ἀνῃρέθη Κλεοπάτρα, λ' δὲ ἄλλα μετὰ τὴν ἐκείνης ἀναίρεσιν μοναρχήσας, κρατήσας καὶ τῆς Αἰγύπτου, ἐν οἷς ἐτέχθη κατὰ σάρκα ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς ὁ Χριστὸς ἐν Βηθλεὲμ τῆς
P 190 Ἰουδαίας, τὰ δὲ λοιπὰ ιδ' μετὰ ταῦτα, καθὼς ἐνταῦθα φέρεται.

Ἰνδ. ϛ'. ια'. ὑπ. Ἀγρίππα καὶ Γάλλου.

α' Αὐγούστου Καίσαρος.

Δόγματι συγκλήτου τρεῖς ἄνδρες τὸν κόσμον διεμερίσαντο,
R 454 α' Καῖσαρ Αὔγουστος δυσμὰς σὺν τῇ Ἰταλίᾳ, β' Ἀντώνιος Ἑῴαν σὺν τῇ Ἀσίᾳ, γ' Λέπιδος τὴν Λιβύην.

Ἀπὸ τούτου Σεβαστοὶ καὶ Αὔγουστοι οἱ Ῥωμαίων βασιλεῖς ἀνηγορεύθησαν.

B Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων Κικέρων ῥήτωρ ἀπέθανεν καλάνδαις μαΐαις.

Ἰνδ. ζ'. ιβ'. ὑπ. Πουβλικόλα καὶ Ἔρβα Κοκίου.

β' Αὐγούστου Καίσαρος.

Ἔκλειψις ἡλίου ἐγένετο.

Ἡρώδης δὲ Ἀνάνηλόν τινα μεταπεμψάμενος ἀπὸ Βαβυλῶ-

4. ͵εφκα'] ͵δφκα' V: ὁμοῦ ͵εφκα' v. 8. post φέρεται ponit P cum ed. Scaligeri p. 261., quamvis ipse Ducangius glossema sibi moneat videri καθὼς — φέρεται (et fortasse totum illud δώδεκα — φέρεται). 7. ὁ alterum om. P. 13. Λέπιδος] καὶ Λέπιδος P.

Anni a m. c. A. u. c. [Ol. Iph.]

Romanis II. imperavit Caesar Augustus, qui et Octavius, ann. LVI. menses VI. ac annos quidem XII. usque ad mortem Cleopatrae: XXX. vero alios, ea sublata, solus imperans, expugnata Aegypto: quibus secundum carnem natus est Dominus noster Jesus Christus in Bethleem Judaeae; reliquos vero XIV. postea, ut hic observare licet. Colliguntur anni V. MDXXI.

XI. Ind. VI. Agrippa et Gallo Coss. 4.

I. Augusti Caesaris.

Senatusconsulto Triumviri orbem inter se partiti sunt, I. Caesar Augustus Occidentem cum Italia, II. Antonius Orientem cum Asia, III. Lepidus Africam obtinuit.

Ab hoc Augusto caeteri deinceps Romanorum Imperatores Augusti sunt appellati.

His Coss. Cicero Orator obiit Kalendis Maiis.

5466. 717. XII. Ind. VII. Publicola et Nerva Coccio Coss. 1. 186.

II. Augusti Caesaris.

Solis Eclipsis accidit.

Herodes, Ananelo quodam Babylone evocato, hunc sum-

νος Ἰουδαίων ἀρχιερέα καθίστησι. μετ' οὐ πολὺ δὲ τοῦτον παύσας Ἀριστόβουλον τὸν ἀδελφὸν τῆς ἑαυτοῦ γυναικός, υἱὸν δὲ Ὑρκανοῦ, ἐπὶ τὴν τιμὴν προάγει. ἐνιαυτοῦ δὲ διαγενομένου πάλιν τῷ Ἀνανήλῳ ἀποδίδωσι τὴν λειτουργίαν, τὸν Ἀριστόβου- C
λον ἀνελών.

ρπε' Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. η'. ιγ'. ὑπ. Κορνεφικίου καὶ Πομπηίου.
γ' Αὐγούστου Καίσαρος.
Ἰνδ. θ'. ιδ'. ὑπ. Ἀντωνίνου καὶ Λίβωνος.
Αὐγούστου Καίσαρος δ'.
Ἰνδ. ι'. ιε'. ὑπ. Ὀκταβιανοῦ Αὐγούστου καὶ Κικέρωνος.
Αὐγούστου Καίσαρος ε'. D
Ἰνδ. ια'. ις'. ὑπ. Ὀκταβιανοῦ Αὐγούστου τὸ β' καὶ Κορβιλίου.
Αὐγούστου Καίσαρος ς'.
Ἔκλειψις ἡλίου ἐγένετο.

ρπς' Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. ιβ'. ιζ'. ὑπ. Ὀκταβιανοῦ Αὐγούστου τὸ γ' καὶ Κράσσου.
Αὐγούστου Καίσαρος ζ'.
Ἰνδ. ιγ'. ιη'. ὑπ. Ὀκταβιανοῦ Αὐγούστου τὸ δ' καὶ Κράσσου τὸ β'.

10. δ' Αὐγούστου Καίσαρος] Numerum semper postponit V: quanquam dubito an non p. 191. A. 12. ε'. A. K. ε'. R.

A. u. c. [Ol. Iph.] Anni a m. c.

mum Judaeorum Pontificem constituit. Nec multo post eo exauctorato, Aristobulum uxoris fratrem, Hyrcani filium, ad hanc dignitatem provehit, quam anno dein elapso, rursum Ananelo restituit, sublato ac interfecto Aristobulo.

CLXXXV. Olympias.

718. XIII. Ind. VIII. Cornificio et Pompeio Coss. 2. 5467.
III. Augusti Caesaris.
719. XIV. Ind. IX. Antonio et Libone Coss. 3.
IV. Augusti Caesaris.
720. XV. Ind. X. Octaviano Augusto et Cicerone Coss. 4.
721. Aënobarbo et Sosio Coss. 1. 187.
V. Augusti Caesaris.
722. XVI. Ind. XI. Octavio Augusto II. et Corvilio Coss. 2.
VI. Augusti Caesaris.
Solis Eclipsis facta est.

CLXXXVI. Olympias.

723. XVII. Ind. XII. Octaviano Augusto III. et Crasso Coss. 3.

V 153 *Αὐγούστου Καίσαρος η'.*

P 191 *Ἀντίπατρος ὁ Ἀσκαλωνίτης, παῖς δὲ οὗτος ἦν Ἡρώδου τινὸς τῶν περὶ τὸν νεὼ τοῦ Ἀπόλλωνος ἱεροδούλων, Ὑρκανῷ τῷ Ἰουδαίων βασιλεῖ τὰ πλεῖστα συμπράττων ἐπίτροπος τῆς Ἰουδαίας ὑπὸ Ἡρώδου καθίσταται.*

R 456 *η' ἔτει Αὐγούστου Καίσαρος Ἡρώδης υἱὸς Ἀντιπάτρου καὶ Κύπριδος τὸ γένος ἐξ Ἀραβίας φερούσης ὑπὸ Ῥωμαίων τὴν βασιλείαν ἐγχειρίζεται· ὃς τὸν Ὑρκανὸν ἀνελὼν οὐκέτι τοῖς ἐκ διαδοχῆς, ἀλλά τισιν ἀσήμοις τὴν ἀρχιερωσύνην ἀπένειμεν.*

Καθ' ὃν γεννηθέντος τοῦ κυρίου καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἡ παρὰ Μωϋσεῖ πληροῦται προφητεία ἡ φάσκουσα, Οὐκ
B *ἐκλείψει ἄρχων ἐξ Ἰούδα οὐδὲ ἡγούμενος ἐκ τῶν μηρῶν αὐτοῦ, ἕως ἂν ἔλθῃ ᾧ ἀπόκειται, καὶ αὐτὸς ἔσται προσδοκία ἐθνῶν.*

Βασιλεύει δὲ Ἡρώδης Ἰουδαίων ἔτη λζ'· οὗ τῆς βασιλείας ἔτει λε' Ἰησοῦς ὁ Χριστὸς ἐν Βηθλεὲμ γεννᾶται τῆς Ἰουδαίας.

Μεθ' ὃν Ἀρχέλαος παῖς αὐτοῦ ἔτη θ'.

Μεθ' ὃν Ἡρώδης Ἀρχελάου ἀδελφὸς τετράρχης ἔτη κη', καθ' ὃν πέπονθεν ὁ κύριος ἡμῶν καὶ σωτὴρ ὁ Χριστός.

C *Ἰνδ. ιδ'. ιθ'. ὑπ. Ἀενοβάρβου καὶ Σουσίου.*

11. *Μωϋσῇ* PV. 13. ᾧ] ὃς P sola. 15. ὁ om. P. 19. *Σωσίου* P.

A. u. c. [Ol. Ipß.]

vii. Augusti Caesaris.

724. xviii. Ind. xiii. Octaviano Augusto IV. et Crasso II. Coss. 4.

viii. Augusti Caesaris.

Antipater Ascalonites, (is vero cujusdam Herodis templi Apollinis ministri filius fuit) qui Hyrcano Judaeorum Regi in multis adjutor fuerat, Judaeae Procurator ab Herode constituitur.

viii. Anno Augusti Caesaris, Herodes filius Antipatri et Cypridis, quae genus ex Arabia ducebat, a Romanis Rex constituitur. Is Hyrcano sublato, deinceps non ex successione, sed viris quibusdam obscuris summum Pontificatum commisit.

Eo regnante nato Domino et Salvatore nostro Jesu Christo, Mosis Prophetia impleta est, quae dicit: *Non deficiet Princeps ex Juda, neque Dux de femoribus ejus, donec veniat qui repositus est, et ipse erit expectatio gentium.*

Judaeis vero imperat Herodes annos xxxvii. cujus regni an. xxxv. Jesus Christus in Bethleem Judaeae nascitur.

Post quem Archelaus illius filius regnavit ann. ix.

Post quem Herodes, Archelai frater, Tetrarcha, ann. xxviii. regnavit: sub quo Dominus noster et Salvator Christus passus est.

xix. Ind. xiv. Aënobarbo et Sosio Coss.

Αὐγούστου Καίσαρος θʹ.

Ἰνδ. ιʹ. κʹ. ὑπ. Ὀκταβίου Αὐγούστου τὸ εʹ καὶ Ἀπουληίου.

Αὐγούστου Καίσαρος ιʹ.

ρπζʹ Ὀλυμπιάς.

Ὀκτάβιος Αὔγουστος Σεβαστὸς ἀνηγορεύθη, καὶ ὁ σεξτίλιος μὴν Αὔγουστος προσηγορεύθη διὰ τὸ ἐν αὐτῷ Σεβαστὸν ἀναγορευθῆναι.

Ἰνδ. αʹ καʹ. ὑπ. Ὀκταβίου Αὐγούστου τὸ ϛʹ καὶ Ἀγρίππα. D

Αὐγούστου Καίσαρος ιαʹ.

Ἰνδ. βʹ. κβʹ. ὑπ. Ὀκταβίου Αὐγούστου τὸ ζʹ καὶ Ἀγρίππα τὸ βʹ.

Αὐγούστου Καίσαρος ιβʹ.

Δωδεκάτῳ ἔτει τῆς τριουμβιρατορίας Αὐγούστου Καίσαρος, τυραννησάντων τῶν Αἰγυπτίων καὶ τῆς Κλεοπάτρας τῆς κτισάσης ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τῇ μεγάλῃ Φάρον εἰς τὴν νῆσον τὴν λεγομένην Πρωτέως καὶ οὖσαν κατέναντι Ἀλεξανδρείας αὐτῆς ὡς ἀπὸ μιλίων δʹ, καὶ προσχωσάσης γῆν καὶ λίθους εἰς τὴν θάλασσαν P 192
ἐπὶ τοσοῦτον διάστημα, ποιησάσης βαδίζεσθαι ἕως αὐτῆς τῆς νήσου καὶ τῆς Φάρου ἀπὸ ἀνθρώπων· ὅπερ φοβερὸν ἔργον ἐποίη- R 458
σεν ἡ αὐτὴ Κλεοπάτρα διὰ Δεξιφάνους Κνιδίου μηχανικοῦ, ὃς

2. 6. 10. *Ὀκταβιανοῦ* P. 5. *Σεξτήλιος* P, *Σεκστήληος* V. 13. *τριουμβυατορίας* RV. 16. *αὐτῆς* om. Malalas p. 218. 10. 17. *γῇ* P. *ibid.* *λίθοις* P. *ibid.* *εἰς* sumpsi a Malala. 18. *ποιησάσης*] *εἰς τὸ* Malalas. 20. *αὐτὴ* om. P. *ib.* *Κνησίου* R.

A. u. c. [Ol. Iph.] Anni a m. c.

IX. Augusti Caesaris.

725. XX. Ind. XV. Octaviano Augusto V. et Apuleio Coss. 4. 5474.

X. Augusti Caesaris.

CLXXXVII. Olympias.

Octavius Augustus renuntiatus est, et Sextilis mensis Augustus appellatus, quod in eo Augustus esset renuntiatus.

726. XXI. Ind. I. Octaviano Augusto VI. et Agrippa Coss. 1. 188.

XI. Augusti Caesaris.

727. XXII. Ind. II. Octaviano Augusto VII. et Agrippa II. Coss. 2.

XII. Augusti Caesaris.

Anno XII. Triumviratus Augusti Caesaris, Aegyptiis et Cleopatra tyrannice imperantibus, illa scilicet quae in magna Alexandria Pharum in insula, quae Protei appellatur, ipsi Alexandriae ad IV. circiter millia passuum objecta, aedificavit, molibus et lapidibus aggestis mari: quo effecit ut per illud spatium quivis ad ipsam usque insulam et Pharum pedestri itinere pervenire posset: quod quidem stupendum opus

τὴν θάλασσαν ἐποίησεν χθόνα. τῆς δὲ τυραννίδος τῶν Αἰγυπτίων καὶ τῆς Κλεοπάτρας γνωσθείσης Ῥωμαίοις, ἐξῆλθεν ἀπὸ Ῥώμης Ἀντώνιος ὁπλισάμενος κατὰ τῆς Κλεοπάτρας καὶ τῶν Αἰγυπτίων καὶ τὰ Περσικὰ μέρη, ὅτι ἐτάρασσον τὴν ἀνατολήν.

Λέγει ἐν τοῖς χρόνοις τούτοις Σωσίβιόν τινα Ἀντιοχέα συγκλητικὸν ἀνελθεῖν μετὰ τοῦ Αὐγούστου ἐν τῇ Ῥώμῃ, καὶ τελευ-
V 154 τῶντα καταλιπεῖν τὴν πρόσοδον αὐτοῦ τῇ ἰδίᾳ πατρίδι εἰς τὸ ἐπι-
B τελεῖσθαι ἐν αὐτῇ κατὰ πενταετηρίδα τὰς λ' ἡμέρας τοῦ περιτίου μηνὸς ἀγῶνας ἀκροαμάτων, θυμελικῶν, σκηνικῶν καὶ ἀθλητῶν καὶ ἱππικὸν ἀγῶνα.

Λέγει ὅτι πρῶτος ἐγένετο βασιλεὺς Ῥωμαίων μονάρχης ὁ Αὔγουστος, ὅστις ἐχρημάτισεν οὕτως· Αὔγουστος Καῖσαρ Ὀκταυιανός, τροπαιοῦχος, σεβαστός, κραταιός, ἰμπεράτωρ, ὅπερ ἐστὶν αὐτοκράτωρ.

Αὔγουστος ἐλθὼν εἰς Αἴγυπτον κρατεῖ τῆς Αἰγύπτου, τὴν
C τῶν Πτολεμαίων καθελὼν βασιλείαν, διαρκέσασαν ἔτεσι σϙϛ'.

Αὔγουστος Ὀκτάβιος ἐμονάρχησεν ἔτη μδ'. ὁμοῦ ͵εφκα'.

Ἰνδ. γ'. ιγ'. ὑπ. Ὀκταβιανοῦ Αὐγούστου τὸ η' καὶ Ταύρου.

3. Ἀντωνῖνος V. 4. τὰ] ἐπὶ τὰ Malalas. 5. χρόνοις τούτοις] χρόνοις R, (αὐτοῖς) χρόνοις P. 6. τῇ om. P. 9. ἀθλητῶν Malalas p. 225. 2., ἀθληκῶν RV, ἀθλητικῶν P. 12. Ὀκταυιανὸς] ὁ Κλαυγῖνος PV. 13. ἰμπεράτωρ m. R, ὁ πηρεράτωρ RV. 16. σϟϛ' P.

Anni a m. c. A. u. c. [Ol. Iph.]

Cleopatra confecit, Dexiphane Cnidio architecto usa, qui mare in continentem vertit. Aegyptiorum vero et Cleopatrae accepta a Romanis tyrannide, Roma profectus est Augustus, coactis et eductis copiis contra Cleopatram et Aegyptios, orasque Persicas, quod Orientem turbarent.

Refert Sosibius hac eadem tempestate quendam Antiochenum, ordinis Senatorii virum, cum Augusto Romam venisse, ac morientem suos omnes reditus patriae suae reliquisse, hac conditione, ut singulis quinquenniis, totis triginta mensis Peritii diebus Acroamatici, Thymelici, Scenici, et Athletici, atque adeo Equestres ludi in ea celebrarentur.

Scribit praeterea Augustum primum fuisse qui solus Romanis imperaverit, itaque sese inscripsisse: *Augustus Caesar Octavianus, Triumphator, Augustus, Invictus, Imperator*, id est Monarcha.

Augustus, ubi in Aegyptum appulit, hanc capit, extincto Ptolemaeorum regno, quod annis duraverat CCXCVI.

Octavius Augustus solus imperavit ann. XLIV. Colliguntur anni V. MDXXI.

5478. 728. XIII. Ind. III. Octaviano Augusto VIII. et Tauro Coss. 3.

Ἐντεῦθέν τινες ἀριθμοῦσιν τὸ πρῶτον ἔτος Αὐγούστου μοναρχίας, ἥντινα βασιλείαν Ῥωμαίων οὖσαν ἡ παρὰ τῷ Δανιὴλ τῆς εἰκόνος σύγκρισις σιδηρᾶν ὀνομάζει, ὡς λεπτύνουσαν. Βαβυλωνίων χρυσὸς ἡ βασιλεία, ἡ Περσῶν ἄργυρος, Μακεδόνων χαλκός. τὸ δὲ μέρος τι αὐτῆς σιδηροῦν, μέρος τι ὀστράκου, τὸ ἐπίμικτον τῆς Ῥωμαίων καὶ Αἰγυπτίων βασιλείας δηλοῖ, ὡς εἶναι D μὲν τὴν Ῥωμαίων βασιλείαν σίδηρον, τὴν δὲ τῶν Αἰγυπτίων ὄστρακον.

Ἰνδ. δʹ. ιδʹ. ὑπ. Ὀκταβιανοῦ Αὐγούστου τὸ θʹ καὶ Σιλάνου.

ρπηʹ Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. εʹ. ιεʹ. ὑπ. Ὀκταβιανοῦ Αὐγούστου τὸ ιʹ καὶ Φλάκκου.

Ἰνδ. ϛʹ. ιϛʹ. ὑπ. Ὀκταβιανοῦ Αὐγούστου τὸ ιαʹ καὶ Πίσωνος.

Ἰνδ. ζʹ. ιζʹ. ὑπ. Ὀκταβιανοῦ Αὐγούστου τὸ ιβʹ καὶ Ἀρουντίου. R 460 P 193

Ἰνδ. ηʹ. ιηʹ. ὑπ. Κέλσου καὶ Τιβερίου.

Αὔγουστος Καῖσαρ Καλαβρίαν καὶ Γαλάτας ὑποφόρους ἐποίησεν.

Θέατρον Μαρκέλλου ἐν Ῥώμῃ ἐκαύθη.

ρπθʹ Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. θʹ. ιθʹ. ὑπ. Λολλίου καὶ Λεπίδου.

2. Ῥωμαίαν RV. ib. παρὰ om. R. 4. χρυσῆ P. 5. ὀστράκινον P.
6. τῆς om. P. 13. Ἀρουντίνου P.

A. u. c. [Ol. Iph.] Anni a m. c.

Hinc primum imperii Augusti annum nonnulli putant: quod quidem Romanorum imperium, quae apud Danielem habetur statuae comparatio, ferreum appellat, tanquam attenuans. Babyloniorum quippe regnum auro confertur, Persarum argento, Macedonum aeri. Pars autem istius statuae ferrea, parsque alia testacea, Romanorum et Aegyptiorum mixtum regnum significat, ita ut Romanorum quidem sit ferrum, Aegyptiorum autem testa.

729. XIV. Ind IV. Octaviano Augusto IX. et Silano Coss. 4.

CLXXXVIII. Olympias.

730. XV. Ind. V. Octaviano Augusto X. et Flacco Coss. 1. 189.
731. XVI. Ind. VI. Octaviano Augusto XI. et Pisone Coss. 2.
732. XVII. Ind. VII. Octaviano Augusto XII. et Aruntino Coss. 3. 5482.
XVIII. Ind. VIII. Celso et Tiberio Coss.

Augustus Caesar Calabriam et Gallos vectigales fecit.

Theatrum Marcelli Romae conflagravit.

CLXXXIX Olympias.

733. XIX. Ind. IX. Lollio et Lepido Coss. 4.

Ἰνδ. ι'. κ'. ὑπ. Ἀπουληίου καὶ Νέρβα.

B Ἰνδ. ια. κα'. ὑπ. Σατορνίλου καὶ Λουκρητίου.

Ἰνδ. ιβ'. κβ'. ὑπ. Λεντούλου καὶ Λεντούλου.

ρϟ' Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. ιγ'. κγ'. ὑπ. Λεντούλου τὸ β' καὶ Κορνηλίου.

Ἡρώδης ἐν Ἱεροσολύμοις πλεῖστα καὶ μέγιστα ἔκτισεν. ὁ αὐτὸς δὲ καὶ τὴν πάλαι Σαμάρειαν κατερειπομένην ἐκ θεμελίων ἐγείρας εἰς τιμὴν τοῦ Σεβαστοῦ Αὐγούστου Σεβαστὴν ὠνόμασεν. ἐν Πανειάδι δὲ τὸ Πάνειον κατεσκεύασεν.

V 155 C Ἰνδ. ιδ'. κδ'. ὑπ. Φορνικίου καὶ Σιλανοῦ.

Ἰνδ. ιε'. κε'. ὑπ. Δομετίου καὶ Ἀενοβάρβου.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων μηνὶ σεπτεμβρίῳ η' ἡμέρᾳ β' ἰνδ. ιε' ἐγεννήθη ἡ δέσποινα ἡμῶν ἡ θεοτόκος ἀπὸ Ἰωακεὶμ καὶ Ἄννης.

Ἰνδ. α'. κϛ'. ὑπ. Αἴβωνος καὶ Πίσωνος.

Ἡρώδης ἐν Ἱεροσολύμοις νεὼν λύσας μείζονα οἰκοδόμησεν.

ρϟα' Ὀλυμπιάς.

D Ἰνδ. β'. κζ'. ὑπ. Κράσσου καὶ Λεντούλου.

Ἰνδ. γ'. κη'. ὑπ. Νέρωνος καὶ Κλάρου.

2. Σατουρνίνου P. 4. Ὀλυμπιάδος V. 6. μέγιστα] μεγάλα PV. 9. Πανιάδι — Πάνιον PV. 13. ἡ prius om. P. 16. ᾠκοδόμησεν m. R, P sola.

A. u. c. [Ol. Iph.]

734. xx. Ind. x. Apuleio et Nerva Coss. 1. 190.

735. xxi. Ind. xi. Saturnino et Lucretio Coss. 2.

736. xxii. Ind. xii. Lentulo et Lentulo Coss. 3.

CXC. Olympias.

xxiii. Ind. xiii. Lentulo II. et Cornelio Coss.

Herodes Hierosolymis multa et praeclara aedificia extruxit. Idem etiam pridem eversam Samariam a fundamentis instauratam in honorem Augusti Sebasten appellavit. In Paniade vero Panium condidit.

737. xxiv. Ind. xiv. Fornicio et Silano Coss. 4.

738. xxv. Ind. xv. Domitio et Aënobarbo Coss. 1. 191.

His Coss. mensis Septembris viii. feria ii. Ind. xv. nata est Domina nostra Dei genitrix ex Joacim et Anna.

739. xxvi. Ind. i. Libone et Pisone Coss. 2.

Herodes Hierosolymis, destructo templo, illud longe majus aedificavit.

CXCI. Olympias.

740. xxvii. Ind. ii. Crasso et Lentulo Coss. 3.

741. xxviii. Ind. iii. Nerone et Claro Coss. 4.

Ἰνδ. δ΄. κθ΄. ὑπ. Μεσσάλα καὶ Κυρινίου.

Ἡρώδης Καισάρειαν εἰς ὄνομα Καίσαρος Αὐγούστου ἔκτισεν, Στράτωνος πύργον τὸ πρὶν καλουμένην. ὁ αὐτὸς δὲ καὶ Ἀνθηδόνα ἐπικτίσας Ἀγρίππειαν ἐκάλεσεν, ἔτι δὲ καὶ Περσαβίνην εἰς ὄνομα Ἀντιπάτρου τοῦ ἰδίου πατρός.

Ἰνδ. ε΄. λ΄. ὑπ. Ῥουβελλίου καὶ Σατορνίνου. P 194 R 462

ρϙβ΄ Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. ϛ΄. λα΄. ὑπ. Μαξίμου καὶ Τουβέρωνος.

Ἰνδ. ζ΄. λβ΄. ὑπ. Ἀφρικανοῦ καὶ Μαξίμου τὸ β΄.

Ἰνδ. η΄. λγ΄. ὑπ. Δρούσου καὶ Κρισπίνου.

Ἰνδ. θ΄. λδ΄. ὑπ. Κενσωρίνου καὶ Γάλλου.

ρϙγ΄ Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. ι΄. λε΄. ὑπ. Νέρωνος τὸ β΄ καὶ Πίσωνος τὸ β΄. B

Τιβέριος ἐστράτευσεν κατὰ Βρεταννῶν καὶ Ἀρμενίων.

Ἰνδ. ια΄. λϛ΄. ὑπ. Βάλβου καὶ Βετέρου.

Ἰνδ. ιβ΄. λζ΄. ὑπ. Ὀκταβιανοῦ λοιπὸν τὸ ιγ΄ καὶ Σύλλου.

Ἰνδ. ιγ΄. λη΄. ὑπ. Σαβίνου καὶ Ῥουφίνου.

Αὔγουστος Ἰουλίαν τὴν ἑαυτοῦ θυγατέρα ἐφυγάδευσεν, καταγνοὺς αὐτῆς μοιχείαν.

3. δὲ om. P. ib. Ἀνθηδόνα] Καριανθηδόνα PV, Ἀνθήδονα m. R. 4. δὲ add. V. ib. καὶ Περσαβίνην] Καπερζαβίνην Wesselingius ad Itin. Hieros. p. 601. 5. ἰδίου om. P. 6. Σατουρνίνου P. 16. λοιπὸν addidit V. 19. μοιχείας PV.

A. u. c. [Ol. Iph.] Anni a m. c.

742. XXIX. Ind. IV. Messala et Cyrinio Coss. 1. 192.

Herodes Caesaream in Caesaris Augusti nomen condidit. cum prius Turris Stratonis vocaretur. Idem Carianthedone instaurata, hanc Agrippeam nuncupavit. Sed et Persabinae, patris Antipatri nomen indidit.

XXX. Ind. V. Rubellio et Saturnino Coss.

CXCII. Olympias.

743. XXXI. Ind. VI. Maximo et Tuberone Coss. 2. 5496.

744. XXXII. Ind. VII. Africano et Maximo Coss. 3.

745. XXXIII. Ind. VIII. Druso et Crispino Coss. 4.

746. XXXIV. Ind. IX. Censorino et Gallo Coss. 1. 193.

CXCIII. Olympias.

747. XXXV. Ind. X. Nerone II. et Pisone II. Coss. 2.

Tiberius in Britannos et Armenios expeditionem suscepit.

748. XXXVI. Ind. XI. Balbo et Vetere Coss. 3.

749. XXXVII. Ind. XII. Octaviano XIII. et Sulla Coss. 4.

750. XXXVIII. Ind. XIII. Sabino et Rufino Coss.

ρϟδ' Ὀλυμπιάς.

C Ἰνδ. ιδ'. λθ'. ὑπ. Ὀκταβιανοῦ Αὐγούστου τὸ ιδ' καὶ Σιλανοῦ.

Τούτῳ τῷ ͵εφϛ' ἔτει γενέσεως κόσμου μετὰ τὸ παρελθεῖν τὸ κϛ' ἔτος τῆς Αὐγούστου Καίσαρος μοναρχίας καὶ μῆνα τὸν ἕκτον, τουτέστιν κατὰ τὸ λθ' ἔτος τῆς αὐτοῦ βασιλείας, θέλομεν γνῶναι πόστην ἔχει κατὰ σελήνην ἡ πρώτη τοῦ ἑβδόμου μηνὸς Ἐλλοὺλ κατὰ τὴν σεληνιακὴν παράδοσιν τῆς γραφῆς καὶ ποία ἐστὶν ἡμέρα τῆς ἑβδομάδος. ἀπὸ τῶν ͵εφϛ' ἐτῶν τὸ α' ἀφαιροῦντες τὰ ͵εφε' ποιοῦμεν παρὰ τὸν ιθ'. ιθ' σ' γίνονται ͵γω'. ιθ' π' γί-
V 156 D νονται ͵αφκ'. ιθ' θ' γίνονται ροα'. λοιπὸν ιδ'. τὸ ιδ' ἔτος τῆς ἐννεακαιδεκαετηρίδος ἔχει δ' ἐπακτάς. ταύταις προσάπτομεν ιγ' τὰς πρὸ τῶν φωστήρων καὶ ια' τὰς ἀπὸ κα' μαρτίου. ἀπριλίου λ', μαίου λα', ἰουνίου λ', ἰουλίου λα', αὐγούστου λα', σεπτεμβρίου α', γίνονται ρπβ'. ἔκβα τριακοντάδας, λοιπὸν β'. ἔγνωμεν οὖν ὡς κατὰ τὸ παρὸν ͵εφϛ' ἔτος γενέσεως κόσμου ἡ α' ἡλιακὴ τοῦ σεπτεμβρίου μηνὸς ἔσχεν κατὰ σελήνην δευτέραν.

Εἶτα γνῶμεν καὶ ποίᾳ ἡμέρᾳ ἔφθασεν ἡ πρώτη τοῦ σεπτεμ-
P 195 βρίου. τοῖς ͵εφε' προσάπτομεν τὸ δ'. ͵ατος' γίνονται ͵ςωπα'. ταύτας παρὰ τὸ ζ'· ζ' ϡ' γίνονται ͵ςτ'· ζ' π' γίνονται φξ'· ζ'

2. Σιλουανοῦ P. 6. πόστην] πῶς τὴν V, πῶς P. ibid. Ἐλλοὺλ] Ἐλαλοὺλ V. 11. ιθ' ἐτηρίδος PV.

A. u. c. [Ol. Ipb.]

Augustus Juliam filiam, cognito illius adulterio, in exilium misit.

CXCIV. Olympias.

751. xxxix. Ind. xiv. Octaviano Augusto XIV. et Silvano Coss. 3. 194.

Hoc anno a mundo condito v. mdvi. post expletum Augusti Caesaris Imperii annum xxvi. et mensem vi. hoc est xxxix. illius imperii, si velimus nosse, ut se habeat secundum lunae cursum prima septimi mensis Elul, juxta lunarem traditionem scripturae, et qualis sit dies septimanae, ita computare licet. De v. mdvi. annis detracto i. remanent v. mdv. Jam per xix. operemur: ducamus xix. in cc. prodibunt iii. mdccc. ducamus xix. in lxxx. existent mdxx. ducamus xix. in ix. nascentur clxxi. reliqua erunt xiv. Decimus quartus annus decemnovennalis cycli habet Epactas iv. His addimus xiii. ante luminaria, et xi. illas a xxi. Martii, xxx. Aprilis, xxxi. Maii, xxx. Junii, xxxi. Julii, xxxi. Augusti, i. Septembris, fiunt clxxxii. tolle tricenarios, relinquuntur ii. Inteleximus ergo quod hoc praesenti anno mundi v. mdvi. primus dies solaris mensis Septembris, in secundam lunam inciderit.

Dein videamus etiam qua feria contigerit dies primus Septembris. v. mdv. quartam addimus partem, nempe m. ccclxxvi. et procreatur vi. mdccclxxxi. Hoc totum dividamus per vii. vii. duc in dccc. fiunt

β′ γίνονται ιδ′, λοιπὸν ζ′. καὶ ἔγνωμεν ὡς κατὰ τὸ ,εφϛ′ ἔτος ἔφθασεν ἡ α′ τοῦ σεπτεμβρίου ἐν ἡμέρᾳ ζ′, καὶ εἶχε κατὰ σελήνην δευτέραν.

Λευιτικοῦ.

Καὶ αἱ μὲν ἑορταὶ τοῦ ἑβδόμου μηνός εἰσιν αὗται.

Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωϋσῆν λέγων, Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ λέγων, Τοῦ μηνὸς τοῦ ἑβδόμου μιᾷ τοῦ μηνὸς B *ἔσται ὑμῖν ἀνάπαυσις, μνημόσυνον σαλπίγγων, κλητὴ ἁγία τῷ κυρίῳ. πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε, καὶ προσάξετε ὁλοκαύτωμα τῷ κυρίῳ. καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωϋσῆν λέγων, Καὶ τῇ δεκάτῃ τοῦ μηνὸς τοῦ ἑβδόμου τούτου ἡμέρα ἐξιλασμοῦ κλητὴ ἁγία ἔσται ὑμῖν, καὶ ταπεινώσετε τὰς ψυχὰς ὑμῶν, καὶ προσάξετε ὁλοκαύτωμα τῷ κυρίῳ. πᾶν ἔργον οὐ ποιήσετε ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ· ἔστιν γὰρ ἡμέρα ἐξιλασμοῦ αὕτη ὑμῖν ἐξιλάσασθαι περὶ ὑμῶν ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν. πᾶσα γὰρ ψυχὴ ἥτις οὐ ταπεινωθήσεται ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, ἐξολοθρευθήσεται ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῆς, καὶ πᾶσα ψυχὴ ἥτις ποιήσει ἔργον ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ, ἀπολεῖται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῆς. πᾶν ἔργον* C *οὐ ποιήσετε. νόμιμον αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν ἐν πάσαις ταῖς κατοικίαις ὑμῶν. σάββατα σαββάτων ἔσται ὑμῖν, καὶ τα-*

2. *τὴν σελήνην* P. 6. *καὶ ἐλάλησε*] Levit. XXIII. 23. 7. *τοῦ* tertium om. P. 14. *ἡ ἡμέρα* P. 16. *ταύτῃ*] *αὕτη* P.

VI. MCCC. VII. in LXXX. fiunt DLX. VII. in duo, fiunt XIV. Ergo didicimus quemadmodum anno Mundi V. MDVI. primus dies Septembris in diem Sabbati inciderit, quo die secunda luna fuit.

Ex Levitico.

Et festa septimi mensis haec sunt: *Et locutus est Dominus ad Moysen dicens: Loquere filiis Israel dicens: Mensis septimi una mensis erit vobis requies, memoriale tubarum, vocata, sancta Domino. Omne opus servile non facietis, et offeretis holocaustum Domino.*

Et locutus est Dominus ad Moysen dicens: Et decima mensis septimi hujus dies expiationis vocata sancta erit vobis, et humiliabitis animas vestras, et offeretis holocaustum Domino. Omne opus non facietis in ipsa die hac. Est enim dies expiationis haec vobis propitiare pro vobis coram Domino Deo vestro. Omnis enim anima quae non humiliabitur in ipsa die hac, exterminabitur de populo suo. Et omnis anima quae faciet opus in ipsa die hac, peribit anima illa de populo suo. Omne opus non facietis. Legitimum sempiternum in generationes vestras in omnibus habitationibus vestris. Sabbata Sabbatorum erunt vobis, et humiliabitis animas vestras a nono mensis a vespera usque ad vesperam sabbatizabitis

πεινώσετε τὰς ψυχὰς ὑμῶν ἀπὸ ἐνάτης τοῦ μηνός, ἀπὸ ἑσπέρας ἕως ἑσπέρας σαββατιεῖτε τὰ σάββατα ὑμῶν. καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωϋσῆν λέγων, Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ λέγων, Τῇ πεντεκαιδεκάτῃ τοῦ μηνὸς τοῦ ἑβδόμου τούτου, ὅταν συντελέσητε τὰ γεννήματα τῆς γῆς, ἑορτάσετε τῷ κυρίῳ ζ' ἡμέρας. τῇ ἡμέρᾳ τῇ πρώτῃ ἀνάπαυσις καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ ἀνάπαυσις. καὶ λήψεσθε ἑαυτοῖς τῇ ἡμέρᾳ τῇ πρώτῃ καρπὸν ξύλον ὡραῖον καὶ κάλλυνθρα φοινίκων καὶ κλάδους ξύλου δασεῖς καὶ ἰτέας καὶ D ἄγνου κλάδους ἐκ χειμάῤῥου, καὶ εὐφρανθήσεσθε ἐναντίον κυρίου R 466 τοῦ θεοῦ ὑμῶν ἑπτὰ ἡμέρας τοῦ ἐνιαυτοῦ. νόμιμον αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν ἐν τῷ μηνὶ τῷ ἑβδόμῳ ἑορτάσετε αὐτήν. ἐν σκηναῖς κατοικήσετε ἑπτὰ ἡμέρας. πᾶς ὁ αὐτόχθων ἐν Ἰσραὴλ κατοικήσουσιν ἐν σκηναῖς, ὅπως ἴδωσιν αἱ γενεαὶ ὑμῶν ὅτι ἐν σκηναῖς κατῴκισα τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐν τῷ ἐξαγαγεῖν με αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου ἐγὼ κύριος.

Καὶ αἱ μὲν ἑορταὶ τοῦ ἑβδόμου μηνός, καθὰ λέλεκται, εἰσὶν αὗται. ἡ πρώτη ἑορτὴ σαλπίγγων, καθὼς ἀπεδείχθη, ἡμέρα ἑβδόμη λειτουργουμένη ἐπὶ ἡμέρας ἑπτά. ἡ δὲ ὀγδόη ἐγκαί- P 196 νια τοῦ ναοῦ ἡμέρα ἑβδόμη. ἡ δεκάτη ἐξιλασμοῦ, ἡμέρα δευ- V 157 τέρα, τρίτη δὲ τῶν ἐγκαινίων. καὶ μετὰ τὰς ἑπτὰ ἡμέρας τῶν ἐγκαινίων ἡ πεντεκαιδεκάτη ἑορτὴ σκηνοπηγιῶν, ἡμέρα ἑβδόμη,

1. ἐννάτης PV. ib. ἀπὸ ἑσπέρας ἕως ἑσπέρας] ἑσπέρας V. 5. ἑορτάσατε V. ib. τῇ ἡμέρᾳ] 39. 7. ὡραίου P. 8. κάλλυνθραν PV: κάλλυνθρα comparari potest formae in libris non infrequenti θύρεθρα. ibid. καὶ ἰτέας] ἰτέας V. 11. ἑορτάσατε PV. 13. κατοικήσωσιν V. 14. κατῴκησα PV. 19. ἡ ἡμέρα P. 20. τῶν prius om. P.

Sabbata vestra. Et locutus est Dominus ad Moysen, dicens: *Loquere filiis Israel dicens: Quintadecima mensis septimi hujus, quando collegeritis fructus terrae, celebrabitis Domino septem dies: die prima requies, et die octava requies. Et accipietis vobis die prima fructum arboris pulchrum, et spatulam palmarum, et ramos arboris densos, et agni casti ramos ex torrente, et laetabimini coram Domino Deo vestro septem dies anni. Legitimum sempiternum in generationes vestras, in mense septimo celebrate ipsam, in tabernaculis habitate septem dies. Omnis indigena in Israel habitabunt in tabernaculis, ut videant generationes vestrae, quod in tabernaculis habitare feci filios Israel, cum educerem eos de terra Aegypti, ego Dominus.*

Atque septimi quidem mensis hae sunt, prout dictum est, festivitates. Primus festus dies Tubarum, uti est demonstratum, dies septimus, per septem dies celebratus. Decimus, expiationis, dies secundus. Tertius vero, Encaeniorum. Decimus quintus, Scenopegiorum, dies septimus, diebus septem celebratus, quo coepit Zacharias officio suo fungi,

ἑπτὰ ἡμέρας ἑορταζομένη, ἐν ᾗ ἤρξατο τῆς λειτουργίας Ζαχαρίας, καὶ εὐηγγελίσθη ὑπὸ τοῦ ἀγγέλου τὴν σύλληψιν τῆς Ἐλισάβετ. καὶ μετὰ τὰς ἑπτὰ τῶν σκηνοπηγιῶν ἡ ὀγδόη ἐξόδιον, ἡμέρα ἑβδόμη. καὶ ἔμεινεν τὸ σάββατον διὰ τὴν ἐντολὴν τοῦ νόμου. καὶ τῇ εἰκοστῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ πρώτῃ, εἰκάδι δὲ τετάρτῃ κατὰ σελήνην, ἡμέρᾳ πρώτῃ ἀπῆλθεν Ζαχαρίας εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ.

Καὶ ἐγένετο, ὡς ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι τῆς λειτουργίας αὐτοῦ, ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. μετὰ δὲ ταύτας τὰς ἡμέ- B ρας συνέλαβεν Ἐλισάβετ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, καὶ περιέκρυβεν ἑαυτὴν μῆνας πέντε λέγουσα ὅτι οὕτω μοι πεποίηκεν ὁ κύριος ἐν ἡμέραις αἷς ἀφεῖλεν τὸ ὄνειδός μου ἐν ἀνθρώποις.

Ἀριθμήσωμεν τοίνυν τὰς ἡμέρας κατὰ τὴν κρατοῦσαν συνήθειαν τῆς γραφῆς σεληνιακῶς ἀπὸ τῆς συλλήψεως τῆς Ἐλισάβετ ἕως τῆς ἡμέρας τοῦ εὐαγγελισμοῦ τῆς ἁγίας ἀειπαρθένου καὶ θεοτόκου Μαρίας, ἐν ᾗ συνελήφθη ὁ ἀμνὸς τοῦ θεοῦ κατὰ τὴν τοῦ τυπικοῦ ἀμνοῦ σύλληψιν· εὑρίσκομεν τὸν ἕκτον μῆνα τῆς Ἐλισάβετ ἀφ' οὗ συνέλαβεν τότε πληροῦσθαι.

Τίθεμεν τὰς ἀπὸ κε' τοῦ ἑβδόμου μηνὸς ἡμέρας σεληνιακῶς C οὕτως. ἐλοὺλ ζ' σεπτεμβρίου, θεελεὶφ λα' ὀκτωβρίου, μορσουὰν λ' νοεμβρίου, χασιλεῦ λα' δεκεμβρίου· τούτῳ τῷ μηνὶ ιη', ἡμέρᾳ

2. εὐαγγελίσθη P. 8. καὶ ἐγένετο] Luc. I. 24. 9. τὰς om. P. 12. ἀφεῖλεν] ἐπεῖδεν ἀφελεῖν Lucas. ib. Post ἀνθρώποις addit P sola: ἰνδ. ιε'. μετὰ ὑπ. Λεντούλου καὶ Πίσωνος 13. τοίνυν] οὖν P. 16. συλλήφθη P. 17. εὑρίσκωμεν PV. 19. μηνὸς om. P. 20. Θεειλεὶς P. Est *Tisri.* 21. δεκέμβριος V. Verba τούτῳ—αὐτήν post γίνονται γ' posuit P ex coniectura Raderi, ὑπ. — Πίσωνος autem omisit.

et nuntium accepit ab Angelo de conceptione Elizabet. Et post septem dies Scenopegiorum, Octavus, Exitus, dies septimus. Et mansit Sabbatum propter legis praeceptum. Et vigesimo tertio die, primo, (hebdomadis) vigesimo vero quarto secundum lunarem computum, primo (hebdomadis) die, abiit Zacharias in domum suam.

Et factum est ut impleti sunt dies officii ejus, abiit in domum suam. Post hos autem dies, concepit Elizabet uxor ejus, seque occultabat menses quinque, dicens, Quia fecit mihi Dominus in diebus, quibus abstulit opprobrium meum inter homines.

A.u.c.

758. Ind. xv. P. C. Lentuli et Pisonis.

Numeremus ergo dies pro recepto in scriptura more, juxta lunarem computum a conceptione Elizabet usque ad diem Annuntiationis sanctae semper Virginis et Dei genitricis Mariae, qua conceptus est Agnus Dei secundum typici agni conceptionem, inveniemus sextum mensem Elizabet, ex quo concepit, tum impleri.

Ponemus a xxv. septimi mensis dies secundum Lunarem computum,

πέμπτη, ἐπορεύθη ἡ ἁγία θεοτόκος εἰς τὴν ὀρεινὴν πρὸς τὴν Ἐλισάβετ καὶ ἠσπάσατο αὐτήν. ὑπ. Λεντούλου καὶ Πίσωνος. τηβὴθ λα' ἰανουαρίου, σαβὰτ κη' φεβρουαρίου, ἀδὰρ κε' μαρτίου. ὁμοῦ ρπγ'. ταύτας κατὰ σελήνην μέρισον· ς' κ' γίνονται ρκ'· ς' ι' γίνονται ξ'· τουτέστιν τὸ ἥμισυ τοῦ ς' γίνονται γ'.

Τούτῳ τῷ ,εφζ' ἔτει εὐηγγελίσθη τὴν σύλληψιν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ ἀληθινοῦ θεοῦ ἡ δέσποινα ἡμῶν ἡ θεοτόκος μηνὶ μαρτίῳ κε', ἡμέρᾳ β'.

Τούτῳ τῷ ,εφς' ἔτει γενέσεως κόσμου τῷ ζ' μηνὶ ιε', τῇ ἡμέρᾳ τῶν σκηνοπηγιῶν θεοῦ βιῶν ὁ Ζαχαρίας εὐηγγελίσθη τὴν σύλληψιν τῆς Ἐλισάβετ.

V 159
P 198 Τῇ κε' τοίνυν τοῦ δύστρου μηνὸς συμπληροῦται ὁ ἑξαμηνιαῖος χρόνος τῆς συλλήψεως τῆς Ἐλισάβετ· διὰ τοῦτο καὶ ὁ εὐαγγελιστὴς λέγει, Ἐν δὲ τῷ μηνὶ τῷ ς' ἀπεστάλη ὁ ἄγγελος Γαβριὴλ ὑπὸ τοῦ θεοῦ εἰς πόλιν τῆς Γαλιλαίας, ᾗ ὄνομα Ναζαρέτ, πρὸς παρθένον μεμνηστευμένην ἀνδρί, ᾧ ὄνομα Ἰωσήφ, ἐξ οἴκου καὶ πατριᾶς Δαβίδ· καὶ τὸ ὄνομα τῆς παρθένου Μαριάμ. καὶ εἰσελθὼν ὁ ἄγγελος πρὸς αὐτὴν εἶπεν, Χαῖρε κεχαριτωμένη, ὁ κύριος μετά σου. ἡ δὲ ἐπὶ τῷ λόγῳ διεταράχθη, καὶ διελογίζετο ποταπὸς εἴη ὁ ἀσπασμὸς οὗτος. καὶ εἶπεν ὁ ἄγγελος πρὸς αὐτήν, Μὴ φοβοῦ, Μαριάμ· εὗρες γὰρ χάριν παρὰ

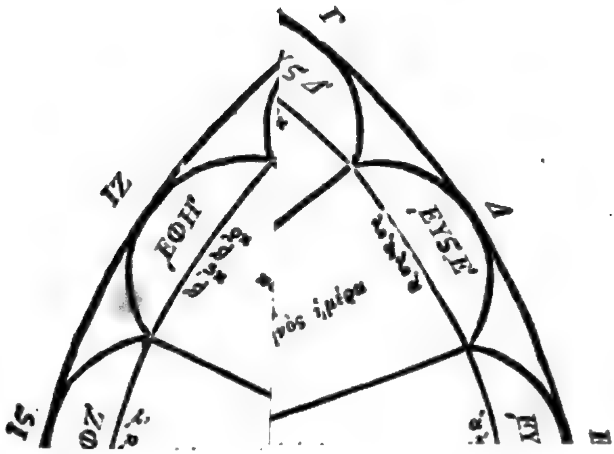
3. τηβηθὴθ V. ibid. ἰαννουάριος V. ibid. φευρουαρίου P. 4. ὁμοῦ ρπγ' om. P sola. ib. ταύτας τὰς κατὰ P. 6. τούτῳ — ἡμέρᾳ β' om. P. In V scriptum μ μαρ κε ἡμ β'. 8. Circulum qui sequebatur in tabula adiecta posuimus. 9. τούτῳ — Ἐλισάβετ om. P. Corruptum est βιῶν. 12. τοίνυν] τανῦν RV. ibid. σύστρου R. 13. ὁ εὐαγγελιστὴς] Luc. I. 26. 20. ποταπῶς εἰ V.

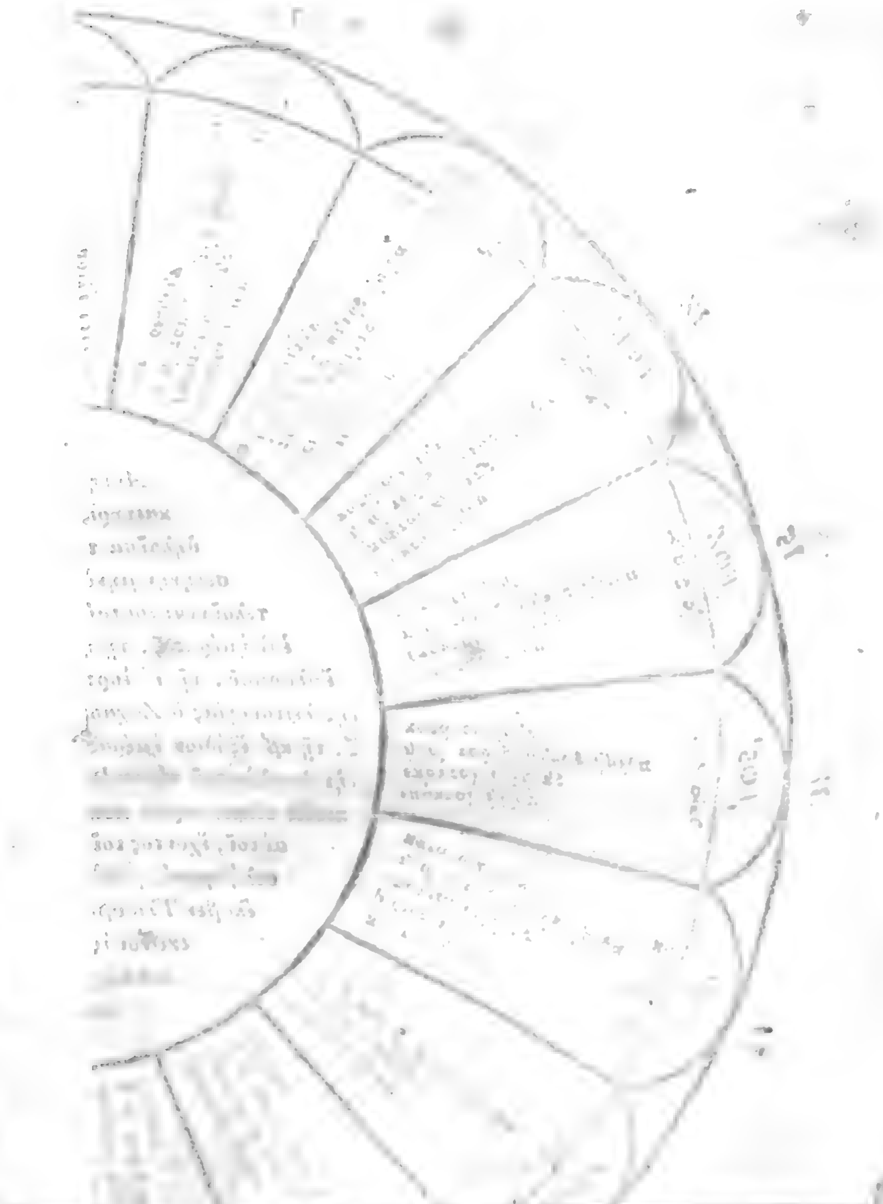
hac ratione. Ilul VIII. Septembris. Theilis XXXI. Octobris. Morsuan XXX. Novembris. Chasleu XXXI. Decembris. Hoc mense XVIII. die, feria quinta, Deipara virgo profecta est in montana ad Elizabet, et salutavit illam. Tebeth seu Tibith. XXXI. Januarii. Sabath XXVIII. Februarii. Adar XXV. Martii. Colliguntur anni CLXXXIII. Has secundum lunam divide: duc VI. in XX. prodeunt CXX. VI. in X. existunt LX. hoc est dimidium VI. fiunt III.

Igitur XXV. mensis Dystri, (seu Martii) tempus semestre conceptionis Elisabet impletur: propterea dicit Evangelista: *Mense autem sexto missus est Angelus Gabriel a Deo in civitatem Galilaeae, cui nomen Nazaret, ad virginem desponsatam viro, cui nomen erat Joseph de domo et familia David, et nomen Virginis Maria. Et ingressus Angelus ad eam, dixit: Ave gratia plena, Dominus tecum. Illa vero turbata est in sermone ejus, et cogitabat, qualis esset ista salutatio. Et dixit Angelus ad eam: Ne timeas Maria, invenisti enim gratiam apud Deum. Et ecce concipies in utero, et paries filium, et vocabis nomen ejus Jesum. Iste erit magnus, et filius altissimi vocabitur, et dabit illi Dominus Deus thro-*

Ad pag. 372.

P 197
V 158

τῷ θεῷ. καὶ ἰδοὺ συλλήψῃ ἐν γαστρὶ καὶ τέξῃ υἱόν, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν. οὗτος ἔσται μέγας, καὶ υἱὸς ὑψίστου B *κληθήσεται, καὶ δώσει αὐτῷ κύριος ὁ θεὸς τὸν θρόνον Δαβὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ βασιλεύσει ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰακὼβ εἰς τοὺς αἰῶνας· καὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ οὐκ ἔσται τέλος. εἶπε δὲ Μαριὰμ πρὸς τὸν ἄγγελον, Πῶς ἔσται μοι τοῦτο, ἐπεὶ ἄνδρα οὐ γινώσκω; καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἄγγελος εἶπεν αὐτῇ, Πνεῦμα ἅγιον* R 470 *ἐπελεύσεται ἐπὶ σὲ καὶ δύναμις ὑψίστου ἐπισκιάσει σοι, διὸ καὶ τὸ γεννώμενον ἅγιον κληθήσεται υἱὸς θεοῦ. καὶ ἰδοὺ Ἐλισάβετ ἡ συγγενής σου καὶ αὐτὴ συνειληφυῖα υἱὸν ἐν γήρει αὐτῆς, καὶ οὗτος μὴν ἕκτος ἐστὶν αὐτῇ, τῇ καλουμένῃ στείρᾳ. ὅτι οὐκ ἀδυνατήσει παρὰ τῷ θεῷ πᾶν ῥῆμα. εἶπεν δὲ Μαριὰμ πρὸς τὸν ἄγ-* C *γελον, Ἰδοὺ ἡ δούλη κυρίου, γένοιτό μοι κατὰ τὸ ῥῆμά σου. καὶ ἀπῆλθεν ἀπ' αὐτῆς ὁ ἄγγελος.*

Ἐν ταύτῃ τοίνυν τῇ ἡμέρᾳ, λέγω δὲ τῇ κε' τοῦ κατὰ Ῥωμαίους μαρτίου μηνός, παραλαβοῦσα ἀπὸ τῶν θεοφόρων διδασκάλων ἑορτάζει τὸν εὐαγγελισμὸν τῆς ἁγίας δεσποίνης ἡμῶν ἐνδόξου θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας ἡ τοῦ θεοῦ καθολικὴ καὶ ἀποστολικὴ ἐκκλησία.

Τοῦ οὖν ἕκτου μηνὸς τῇ Ἐλισάβετ συμπληρουμένου, καθὰ πρόκειται, τῇ κε' τοῦ κατὰ Ῥωμαίους μαρτίου μηνός, καὶ ἐν ταύτῃ ἀρχομένου αὐτῇ τοῦ ἑβδόμου μηνός, συνέλαβεν ἐν γαστρὶ D *κατὰ σάρκα τὸν ἀΐδιον καὶ ὁμοούσιον τῷ πατρὶ καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύ-*

1. συλλήψει — τέξει V. 6. μοι om. P. 9. τὸ om. P. ib. γενόμενον V. 10. γήρει] γαστρὶ P. 13. τὸ om. R.

num David patris ejus, et regnabit in domo Jacob in aeternum, et regni ejus non erit finis. Dixit autem Maria ad Angelum: Quomodo fiet istud, quoniam virum non cognosco? Et respondens Angelus, dixit ei: Spiritus sanctus superveniet in te, et virtus altissimi obumbrabit tibi; propterea quod nascetur ex te sanctum, vocabitur Filius Dei. Et ecce Elisabet cognata tua et ipsa concepit filium in utero suo; et hic mensis est sextus illi quae vocatur sterilis, quia non impossibile erit apud Deum omne verbum. Dixit autem Maria ad Angelum: *Ecce ancilla Domini, fiat mihi secundum verbum tuum.* Et discessit ab ea Angelus.

Hoc ergo die, xxv. inquam, secundum Romanos Martii mensis, Catholica et Apostolica Dei Ecclesia, ex sanctorum doctorum traditione, Sanctae Dominae nostrae gloriosae Dei genitricis et semper Virginis Mariae Annuntiationem celebrat.

Sexto igitur mense Elisabet completo, quemadmodum superius dictum est, xxv. juxta Romanos Martii mensis, eoque incipiente septimo, in utero secundum humanitatem concepit Sanctissima et intemerata ac benedicta semper Virgo et Dei genitrix Maria, aeternum ac ejusdem

ματι μονογενῆ υἱὸν καὶ λόγον, Χριστὸν τὸν ἀληθινὸν θεὸν ἡμῶν,
ἡ παναγία ἄχραντος εὐλογημένη ἀειπαρθένος καὶ θεοτόκος Μα-
ρία. καὶ εὐθέως ἤρξατο ἐν τῇ γαστρὶ αὐτῆς ἡ καθ' ὑπόστα-
σιν ἕνωσις, ἐν ᾗ ἡ ἄσηπτος κιβωτὸς εἰσῆλθεν εἰς τὴν γῆν τῆς
ἐπαγγελίας, καὶ ἡ ἄμωμος καὶ παναγία σὰρξ τοῦ θεοῦ λόγου ἡ
μὴ διαφθαρεῖσα ἤρξατο πλαστουργεῖσθαι ἐν τῇ ἐμψύχῳ γῇ τῇ
θεοτόκῳ τῇ ἐπελεύσει τοῦ ἁγίου πνεύματος καὶ τῇ ἐπισκιάσει
τῆς δυνάμεως τοῦ ὑψίστου ἐβλάστησεν τὸ ἄνθος τὸ ἐκ τῆς ῥίζης
P 199 *Ἰεσσαὶ ἐν τῇ παρθένῳ γῇ τῇ θεοτόκῳ, τουτέστιν ἡ κατὰ σάρκα*
τοῦ ἑνὸς τῆς ἁγίας τριάδος θεοῦ λόγου σύλληψις ἤρξατο κατὰ τὸ
γεγραμμένον, Καὶ ἡ γῆ ἡμῶν δώσει τὸν καρπὸν αὐτῆς.

Ἐπὶ τῶν προκειμένων ὑπάτων Λεντούλου καὶ Πίσωνος τῇ
R 472 *εἰκάδι πέμπτῃ τοῦ δύστρου μηνός, κατὰ δὲ τοὺς Αἰγυπτίους*
ἀδὰρ τριακάδι, πρὸ η' καλανδῶν ἀπριλίων ἔτους ,εφζ' γενέσεως
κόσμου, ἐν τῷ πρώτῳ σεληνιακῷ μηνὶ τῷ ἀδάρ, δεκάτῃ τοῦ μη-
νός, ὡς προεμήνυσεν διὰ τῆς λήψεως καὶ διατηρήσεως τοῦ προ-
βάτου τὴν κατὰ σάρκα σύλληψιν αὐτοῦ ὁ κύριος καὶ δεσπότης
τῶν ἁπάντων Χριστός, ὁ ἀληθινὸς θεὸς ἡμῶν, οὕτω καὶ ἐπλή-
V 160 B *ρωσεν ὁ κατὰ πάντα τέλειος καὶ τελεσιουργὸς πάσης κτίσεως ἐν*
τῷ τελείῳ ἀριθμῷ τῆς συλλήψεως, καὶ πάλιν ὡς προεζωγράφη-
σεν ἐν τῇ κιβωτῷ τὴν ἄχραντον καὶ ἄμωμον καὶ παναγίαν αὐτοῦ
σάρκα καὶ εἰσήγαγεν αὐτὴν εἰς τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας, οὕτως
ἐν τῷ αὐτῷ μηνὶ ἐν τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τοῦ μηνός, ἡμέρᾳ δευτέρᾳ

4. *ἡ* om. R. 8. *τὸ* prius om. R. 9. *γῇ* om. P sola. 11. *γεγραμμένον*] Psalm. LXVI. 7.

Anni a m. c. cum Patre et Spiritu sancto essentiae unigenitum Filium, Verbum, Christum, verum Deum nostrum: et statim in utero ejus secundum hypostasin unio, in qua arca exors corruptionis ingressa est in terram promissionis, et intacta ac sacrosancta caro Verbi Dei, quae incorrupta est, coepit formari in terra animata, Dei genitrice, superveniente Spiritu sancto, et obumbrante virtute altissimi, germinavit flos de radice Jesse in Virgine Dei genitrice, hoc est conceptio secundum carnem unius Sanctae Trinitatis, Dei Verbi coepit, quemadmodum scriptum est, *Terra nostra dedit fructum suum.*

5505. His praedictis Coss. Lentulo et Pisone xxv. Dystri mensis, secundum Aegyptios vero Adar xxx. ex a. d. viii. Kalendas Apriles, anno a mundo condito v. mdvii. primo mense lunari Adar, decima mensis, uti per agni acceptionem et conservationem praenuntiaverat, suam secundum carnem conceptionem Dominus et Dominator omnium Christus verus Deus noster, in omnibus perfectus, ac universae creaturae conditor, in perfecto conceptionis numero, sic adimplevit: et rursum, ut in Arca intactam et intemeratam ac sanctissimam carnem adumbraverat, ipsamque in terram promissionis induxit: ita hoc mense, ipsoque mensis die, feria se-

ἐπὶ τῇ φωνῇ τοῦ ἀγγέλου εἰπόντος πρὸς τὴν ἁγίαν παρθένον, Πνεῦμα ἅγιον ἐπελεύσεται ἐπὶ σὲ καὶ δύναμις ὑψίστου ἐπισκιάσει σοι· διὸ καὶ τὸ γεννώμενον ἅγιον κληθήσεται υἱὸς θεοῦ· ἐν ᾗ τῆς δημιουργίας ἡμέρᾳ δευτέρᾳ τοὺς οὐρανοὺς ἐποίησεν Χριστὸς ὁ θεὸς ἡμῶν, ἐν αὐτῇ εὑρίσκεται σαρκωθεὶς καὶ τελείως ἐνανθρωπήσας, ὡς ὑπάρχων ἥλιος δικαιοσύνης· φησὶ γὰρ ὁ προφήτης περὶ αὐτοῦ, Ἀνατελεῖ τοῖς φοβουμένοις αὐτὸν ἥλιος δικαιοσύνης, καὶ ἴασις ἔσται ἐν ταῖς πτέρυξιν αὐτοῦ. C

Εὑρίσκομεν δὲ τὴν δεκάτην τοῦ πρώτου μηνὸς τῆς σελήνης, ἐν ᾗ προσέταξεν ὁ δεσπότης τῶν ἁπάντων ληφθῆναι τὸ πρόβατον καὶ διατηρηθῆναι, συντρέχουσαν κατὰ τὸ παρὸν ͵εφζʹ ἔτος εἰς τὴν πέμπτην καὶ εἰκάδα τοῦ μαρτίου μηνός.

Ἐστὶ γὰρ κατὰ τὸ παρὸν ͵εφζʹ ἔτος τῆς ἐννεακαιδεκαετηρίδος ἔτος ιϛʹ, καὶ ἔχει ἀναγεγραμμένας ἐπακτὰς ιεʹ. ταύταις προστίθεμεν τὰς πρὸ τῶν φωστήρων ιγʹ καὶ προσελήνους ζʹ καὶ εʹ τὰς ἀπὸ καʹ καὶ αὐτῆς τοῦ μαρτίου, γίνονται μʹ, ἔκβα λʹ, μένουσι ιʹ.

Καὶ γινώσκομεν ὡς τῇ δεκάτῃ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου κατὰ D **σελήνη ηὑρέθη κατὰ τὸ παρὸν ἔτος τῇ εἰκάδι πέμπτῃ τοῦ κατὰ Ῥωμαίους μαρτίου μηνός.**

Ἀναστᾶσα δὲ Μαριὰμ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις, καὶ ἐλθοῦσα ἐκ Ναζάρετ διὰ γʹ, καὶ τελέσασα τὸ πάσχα ἐν Ἱερουσαλὴμ

6 φησὶ — δικαιοσύνης om. P. ib. ὁ προφήτης] Malach. IV. 2. 9. εὑρίσκωμεν P. 15. πρὸ] πρὸς V. 16. ἔκβα] ἐκβαλὼν PV. 19. εὑρέθη P. 21. ἀναστᾶσα] Luc. I. 39.

cunda, ad vocem Angeli dicentis ad beatam Virginem, *Spiritus sanctus superveniet in te, et virtus altissimi obumbrabit tibi: quapropter et hoc quod nascetur sanctum, vocabitur Filius Dei:* quo die creationis mundi secundo coelos condidit Christus Deus noster, eodem carnem humanamque naturam perfecte induisse reperitur, ut qui sol est justitiae, et salus erit in alis ejus.

Invenimus vero decimam primi mensis Lunae, qua praecepit rerum omnium Dominus, ut Agnus acciperetur et servaretur, cum hoc praesenti anno v. MDVII. in XXV. Martii concurrentem.

Est enim hoc praesenti an. v. MDVII. annus decemnovennalis cycli XVI. et habet descriptas epactas XV. His addimus dies XIII. ante luminaria, et ante lunares VII. et V. et illas a XXI. ejusdem Martii, fiunt XL. ex quibus rejectis XXX. remanent X.

Hinc agnoscimus quomodo decima mensis primi secundum lunam reperta sit hoc praesenti anno in XXV. mensis Martii juxta Romanos.

Surgens autem Maria diebus illis, profecta ex Nazaret per triduum, peracto Hierosolymis Paschate, septemque Azymorum diebus adimpletis, cum festinatione petiit per montana civitatem Juda, quae distabat mil-

καὶ τὰς τῶν ἀζύμων ζ' ἡμέρας, ἐπορεύθη εἰς τὴν ὀρεινὴν μετὰ R 474 σπουδῆς εἰς πόλιν Ἰούδα, οὖσαν ἀπὸ μιλίων ιβ'. καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον Ζαχαρίου, καὶ ἠσπάσατο τὴν Ἐλισάβετ. καὶ ἐγένετο, ὡς ἤκουσεν ἡ Ἐλισάβετ τὸν ἀσπασμὸν τῆς Μαρίας, ἐσκίρτησεν τὸ βρέφος ἐν τῇ κοιλίᾳ αὐτῆς, καὶ ἐπλήσθη πνεύματος ἁγίου ἡ Ἐλισάβετ, καὶ ἀνεφώνησεν φωνῇ μεγάλῃ, καὶ εἶπεν, P 200 Εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξὶν καὶ εὐλογημένος ὁ καρπὸς τῆς κοιλίας σου. καὶ πόθεν μοι τοῦτο, ἵνα ἔλθῃ ἡ μήτηρ τοῦ κυρίου μου πρός με; ἰδοὺ γὰρ ὡς ἐγένετο ἡ φωνὴ τοῦ ἀσπασμοῦ σου εἰς τὰ ὦτά μου, ἐσκίρτησε τὸ βρέφος ἐν ἀγαλλιάσει ἐν τῇ κοιλίᾳ μου. καὶ μακαρία ἡ πιστεύσασα ὅτι ἔσται τελείωσις τοῖς λελαλημένοις αὐτῇ παρὰ κυρίου.

Καὶ εἶπεν Μαριάμ, Μεγαλύνει ἡ ψυχή μου τὸν κύριον, καὶ ἠγαλλίασε τὸ πνεῦμά μου ἐπὶ τῷ θεῷ τῷ σωτῆρί μου, ὅτι ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν ταπείνωσιν τῆς δούλης αὐτοῦ· ἰδοὺ γὰρ ἀπὸ τοῦ νῦν μακαριοῦσί με πᾶσαι αἱ γενεαί, ὅτι ἐποίησέ μοι μεγαλεῖα ὁ δυνατός, καὶ ἅγιον τὸ ὄνομα αὐτοῦ, καὶ τὸ B ἔλεος αὐτοῦ εἰς γενεὰς γενεῶν τοῖς φοβουμένοις αὐτόν. ἐποίησε κράτος ἐν βραχίονι αὐτοῦ, διεσκόρπισεν ὑπερηφάνους διανοίᾳ καρδίας αὐτῶν, καθεῖλε δυνάστας ἀπὸ θρόνων καὶ ὕψωσεν ταπεινούς. πεινῶντας ἐνέπλησεν ἀγαθῶν, καὶ πλουτοῦντας ἐξαπέστειλεν κενούς. ἀντελάβετο Ἰσραὴλ παιδὸς αὐτοῦ μνησθῆναι ἐλέους, καθὼς ἐλάλησε πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν τῷ Ἀβραὰμ καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ εἰς τὸν αἰῶνα.

8. τὸν om. P. 8. μου om. P. 11. λελαμένοις V. 14. τῷ alterum om. P. 15. ἔβλεψεν P.

liaribus XII. et ingressa est domum Zachariae, et salutavit Elisabet. Et factum est, ut audivit Elisabet salutationem Mariae, exultavit infans in utero ejus, et repleta Spiritu sancto Elisabet, exclamavit voce magna, et dixit: *Benedicta tu in mulieribus, et benedictus fructus ventris tui. Et unde mihi hoc, ut veniat mater Domini ad me? Ecce enim ut facta est vox salutationis tuae in auribus meis, exultavit infans in utero meo in exultatione. Et beata quae credidisti, quoniam perficientur quae dicta sunt tibi a Domino.* Et dixit Maria:

Magnificat anima mea Dominum, et exultavit spiritus meus, in Deo
* salutari — ** salvatore meo. Quia respexit humilitatem ancillae suae, ecce enim ex*
* magna — *hoc beatam me dicent omnes generationes. Quia fecit mihi * magnalia qui potens est, et sanctum nomen ejus. Et misericordia ejus in generationes generationum timentibus eum. Fecit potentiam in brachio suo, dispersit*
* sede — *superbos mente cordis sui. Deposuit potentes de * thronis, et exaltavit humiles. Esurientes implevit bonis, et divites dimisit inanes. Suscepit Israel puerum suum recordatus misericordiae suae. Sicut locutus est ad patres nostros, Abraham et semini ejus in saeculum.*

Ἔμεινε δὲ Μαριὰμ σὺν αὐτῇ ὡσεὶ μῆνας τρεῖς, καὶ ὑπέστρεψεν εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς. τῇ δὲ Ἐλισάβετ ἐπλήσθη ὁ χρόνος τοῦ τεκεῖν αὐτήν, καὶ ἐγέννησεν υἱόν· καὶ ἤκουσαν οἱ περίοικοι καὶ οἱ συγγενεῖς αὐτῆς ὅτι ἐμεγάλυνε κύριος τὸ ἔλεος αὐτοῦ μετ' αὐ- C
τῆς, καὶ συνέχαιρον αὐτῇ. καὶ ἐγένετο, τῇ ἡμέρᾳ τῇ η' ἦλθον V 161
περιτεμεῖν τὸ παιδίον, καὶ ἐκάλουν αὐτὸ ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Ζαχαρίαν. καὶ ἀποκριθεῖσα ἡ μήτηρ αὐτοῦ εἶπεν, Οὐχί, ἀλλὰ κληθήσεται Ἰωάννης. καὶ εἶπαν πρὸς αὐτήν, Ὅτι οὐδείς ἐστιν ἐκ τῆς συγγενείας σου ὃς καλεῖται τῷ ὀνόματι τούτῳ. ἐνένευον δὲ τῷ πατρὶ αὐτοῦ τὸ τί ἂν θέλοι καλεῖσθαι αὐτόν. καὶ αἰτήσας πινακίδιον ἔγραψεν λέγων, Ἰωάννης ἐστὶ τὸ ὄνομα αὐ- R 476
τοῦ. καὶ ἐθαύμασαν πάντες. ἀνεῴχθη δὲ τὸ στόμα αὐτοῦ παραχρῆμα, καὶ ἐλύθη ἡ γλῶσσα αὐτοῦ, καὶ ἐλάλει εὐλογῶν τὸν θεόν. καὶ ἐγένετο ἐπὶ πάντας φόβος τοὺς περιοικοῦντας αὐτούς, καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ὀρεινῇ τῆς Ἰουδαίας ἐλαλεῖτο πάντα τὰ ῥή- D
ματα ταῦτα. καὶ ἔθεντο πάντες οἱ ἀκούσαντες ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν λέγοντες, Τί ἄρα τὸ παιδίον τοῦτο ἔσται; καὶ χεὶρ κυρίου ἦν μετ' αὐτοῦ. καὶ Ζαχαρίας ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἐπλήσθη πνεύματος ἁγίου, καὶ προεφήτευσεν λέγων, Εὐλογητὸς κύριος ὁ θεὸς τοῦ Ἰσραήλ, ὅτι ἐπεσκέψατο καὶ ἐποίησε λύτρωσιν τῷ λαῷ αὐτοῦ. καὶ ἤγειρεν κέρας σωτηρίας ἡμῖν ἐν τῷ οἴκῳ Δαβὶδ τοῦ παιδὸς αὐτοῦ, καθὼς ἐλάλησεν διὰ στόματος τῶν ἁγίων τῶν ἀπ' αἰῶνος προφητῶν αὐτοῦ. σωτηρίαν ἐξ ἐχθρῶν ἡμῶν καὶ ἐκ χει-

2. τὸν om. P. 10. τὸ om. P.

Mansit autem Maria cum illa quasi mensibus tribus, et reversa est in domum suam. Elisabet autem impletum est tempus pariendi, et peperit filium, et audiverunt vicini et cognati ejus, quod Dominus magnificasset eum ea misericordiam suam, et congratulabantur ei. Et factum est, octavo die venerunt circumcidere puerum, et vocabant eum nomine patris sui, Zachariam. Et respondens mater ejus dixit: *Nequaquam: sed Joannes vocabitur.* Et dixerunt ad eam: *Quia nemo est in cognatione tua, qui vocetur hoc nomine.* Innuebant autem patri ejus, quid vellet vocari eum. Et postulans pugillares scripsit dicens: *Joannes est nomen ejus.* Et mirati sunt omnes. Apertum est autem illico os ejus, et soluta est lingua ejus, et loquebatur benedicens Deum. Et factus est super omnes timor circumhabitantes, et in tota regione montana Judaeae dicebantur omnia verba haec. Et posuerunt omnes audientes in corde suo dicentes: *Quis putas puer iste erit*, *et manus Domini erat cum eo.* Et Zacharias pater ejus repletus Spiritu sancto prophetavit, dicens,

Benedictus Dominus Deus Israel, quia visitavit et fecit redemptionem plebi suae. Et excitavit cornu salutis nobis, in domo David pueri sui. Sicut locutus est per os sanctorum a saeculo prophetarum ejus. Salutem ex inimicis nostris et de manu omnium qui oderunt nos. Ad faciendam

ρὸς πάντων τῶν μισούντων ἡμᾶς. ποιῆσαι ἔλεος μετὰ τῶν πα-
P 201 τέρων ἡμῶν, καὶ μνησθῆναι διαθήκης ἁγίας αὐτοῦ. ὅρκον ὃν ὤμοσεν πρὸς Ἀβραὰμ τὸν πατέρα ἡμῶν τοῦ δοῦναι ἡμῖν. ἀφόβως ἐκ χειρὸς τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν ῥυσθέντας λατρεύειν αὐτῷ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς ἡμῶν. καὶ σύ, παιδίον, προφήτης ὑψίστου κληθήσῃ· προπορεύσῃ γὰρ πρὸ προσώπου κυρίου ἑτοιμάσαι ὁδοὺς αὐτοῦ τοῦ δοῦναι γνῶσιν σωτηρίας τῷ λαῷ αὐτοῦ ἐν ἀφέσει ἁμαρτιῶν αὐτῶν. διὰ σπλάγχνα ἐλέους θεοῦ ἡμῶν, ἐν οἷς ἐπεσκέψατο ἡμᾶς, ἀνατολὴ ἐξ ὕψους. ἐπιφανεῖ τοῖς ἐν σκότει καὶ σκιᾷ θανάτου καθημένοις τοῦ κατευθῦναι τοὺς πόδας ἡμῶν εἰς ὁδὸν εἰρήνης.

B Τὸ δὲ παιδίον ηὔξανεν καὶ ἐκραταιοῦτο πνεύματι, καὶ ἦν ἐν ταῖς ἐρήμοις ἕως ἡμέρας ἀναδείξεως αὐτοῦ πρὸς τὸν Ἰσραήλ.

Εἰς Ἰωάννην τὸν Πρόδρομον.

Οὗτος ὁ μείζων πάντων ἀνθρώπων Ἰωάννης ὁ βαπτιστής, ὁ ἔτι ἐν κοιλίᾳ πνεύματος ἁγίου πλησθεὶς καὶ σκιρτῶν καὶ ἐπειγόμενος προδραμεῖν τοῦ κυρίου αὐτοῦ, ὁ μέγας ἐνώπιον τοῦ θεοῦ, ὁ πρόδρομος τοῦ κυρίου, ὁ ἑτοιμάζων αὐτῷ λαὸν κατεσκευασμένον, ὁ τῶν προφητῶν ἀνώτερος καὶ τῶν ἀποστόλων προγενέστε-
C R 478 ρος, ὁ μέσος τῆς παλαιᾶς καὶ καινῆς διαθήκης, ὁ τελευταῖος ἐν νόμῳ καὶ τῆς νέας ὑποδείκτης, ὁ παρόντα τὸν δεσπότην Χριστὸν

6. προπορεύσει PV. ib. γὰρ om. R. 9. ἐπιφάναι R. 12. ἐκραταιοῦ (ἐκραταιοῦτο corrigitur in Emend. p. 920.) τῷ π. R, ἐκραταιοῦτο τῷ π. P. 16. ἔτι om. R. ibid. τῇ κοιλίᾳ P.

misericordiam cum patribus nostris, et memorari testamenti sui sancti. Jusjurandum quod juravit ad Abraham patrem nostrum daturum se nobis. Ut sine timore de manu inimicorum nostrorum liberati serviamus illi. In sanctitate et justitia coram ipso omnibus diebus nostris. Et tu, puer, Propheta altissimi vocaberis, praeibis ante faciem Domini parare vias ejus. Ad dandam scientiam salutis plebi ejus, in remissionem peccatorum eorum. Per viscera misericordiae Dei nostri, in quibus visitavit nos oriens ex alto. Illuminare his qui in tenebris et umbra mortis sedent, ad dirigendos pedes nostros in viam pacis.

Puer autem crescebat et confortabatur spiritu. Et erat in desertis usque ad diem ostensionis suae ad Israel.

De Joanne Praecursore.

Hic omnibus major hominibus Joannes Baptista, qui in utero repletus Spiritu Sancto exultavit, festinans praecurrere Domino suo, magnus coram Deo, Praecursor Domini, qui paravit ipsi plebem perfectam, excelsior Prophetis, antiquior Apostolis, medius inter novum et vetus Testamentum, ultimus in lege veteri, et novae indigitator, qui praesentem Dominum Christum omnibus ostendit, qui vitae asperitate homines uni-

πᾶσιν ὑποδεικνύς, ὁ τῇ σκληραγωγίᾳ πάντας ἀνθρώπους ὑπεραίρων καὶ τῇ διακονίᾳ πάντας ἀνθρώπους ὑπερβάς, ὁ ἐν πνεύματι καὶ δυνάμει Ἠλίου προελθὼν καὶ τὸν Ἠλίαν ὑπερβαίνων τῷ βαπτίζειν τὸν κύριον, ὁ λύχνος ὁ καιόμενος πρὸ τοῦ ἡλίου τῆς δικαιοσύνης, οὗτος παρόντα τὸν κύριον ὑποδείκνυσι λέγων, Ἰδὲ ὁ ἀμνὸς τοῦ θεοῦ, ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου, ἀμνὸν ὡς θυόμενον καλέσας καὶ τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου αἴροντα ὡς ἀπαλλάττοντα τὸν κόσμον τῆς ἁμαρτίας, διὰ τῆς ἀναστάσεως ἀφθάρτους καὶ ἀθανάτους καὶ ἀτρέπτους ἀποτελῶν. τοιαύτης διακονίας καὶ τοιούτων πραγμάτων μηνυτὴς ἠξιώθη ὁ μέγας D
Ἰωάννης εἶναι.

Εἶτα θέλοντες γνῶναι καὶ πόστῃ τοῦ μηνὸς ἐτέχθη ὁ πρό- V 162
δρομος, εὑρίσκομεν ὡς ὁ ἐννεαμηνιαῖος ἡλιακὸς χρόνος τῆς συλλήψεως τῆς Ἐλισάβετ συμπληροῦται εἰς τὴν εἰκάδα τετάρτην τοῦ ἰουνίου μηνός.

Εἶτα γνῶναι βουλόμενοι καὶ τὴν ἡμέραν καθ' ἣν ἐτέχθη, τίθεμεν τὰ ,εφζʹ παρὰ τὸ ἕν, καὶ συνάπτομεν αὐτοῖς τὸ τέταρτον, τουτέστιν ἄλλα ,ατοϛʹ· γίνονται ,ϛωπβʹ. μέρισον εἰς ζʹ· ζʹ
ϡʹ ,ϛτʹ, ζʹ πʹ φξʹ, ζʹ γʹ καʹ. λοιπὸν αʹ· ταύτῃ προστίθεμεν P 202
ἀπριλίου λʹ, μαίου λαʹ, ἰουνίου κδʹ, γίνονται πϛʹ λῦσον εἰς ζʹ, ζʹ ιʹ οʹ, ζʹ βʹ ιδʹ, λοιπὸν βʹ.

Ἔγνωμεν οὖν ὡς ἐν δευτέρᾳ τῆς ἑβδομάδος ἡμέρᾳ κατὰ τὸ

1. δεικνὺς P. ib. ὑπεραίρων — ἀνθρώπους om. P. 10. μηνυθὴς P. 12. πόσῃ P. 13. ἐννεαμηναῖος P. 22. οὖν om. P.

versos superavit, qui in spiritu et virtute Eliae ambulans, ipsum etiam Eliam praecelluit, dum Dominum baptizavit, lucerna ardens ante Solem justitiae. Hic praesentem Dominum ostendit, dicens: *Ecce Agnus Dei qui tollit peccatum mundi*, agnum ut sacrificandum appellans, quique peccatum mundi tolleret, et absolveret mundum a peccato, per Resurrectionem, incorruptis iis, immortalibus et immutabilibus effectis. Hujusmodi ministerii, taliumque rerum nuntius esse dignatus est magnus Joannes.

Porro qui nosse volet quota mensis die natus est Praecursor, deprehendemus novem mensium solarium tempus conceptionis Elisabet in XXIV. mensis Junii compleri.

Deinde, si nosse etiam velimus feriam qua in lucem est editus, ponimus V. MDVII. uno dempto: his addimus quartam partem, hoc est MCCCLXXVI. et existunt VI. MDCCCLXXXII. hoc quidem divide in VII. VII. vero in DCCCC. et prodibunt VI. MCCC. duc VII. in LXXX. nascentur DLX. duc VII. in III. prodibunt XXI. relinquitur I. huic addimus XXX. dies Aprilis, XXXI. Maii, XXIV. Junii, fiunt LXXXVI. quae divide per VII. septies X. efficiunt LXX. divide VII. per II. fiunt XIV. reliqua sunt II.

παρὸν ἔτος ὁ πρόδρομος ἐτέχθη, καθ' ἣν ἡμέραν ἐδημιούργησεν ὁ θεὸς τὸ στερέωμα τὸ ἐν μέσῳ τῶν ὑδάτων.

R 480 *Ἐν ταύταις δὲ ταῖς ἡμέραις ἐξῆλθεν δόγμα παρὰ Καίσαρος Αὐγούστου ἀπογράφεσθαι πᾶσαν τὴν οἰκουμένην. αὕτη ἡ ἀπογραφὴ πρώτη ἐγένετο ἡγεμονεύοντος τῆς Συρίας Κυρινίου, καὶ ἐπορεύοντο πάντες ἀπογράφεσθαι, ἕκαστος εἰς τὴν ἰδίαν πόλιν.* B *ἀνέβη δὲ καὶ Ἰωσὴφ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἐκ πόλεως Ναζαρὲθ εἰς τὴν Ἰουδαίαν εἰς πόλιν Δαβίδ, ἥτις καλεῖται Βηθλεέμ, διὰ τὸ εἶναι αὐτὸν ἐξ οἴκου καὶ πατριᾶς Δαβίδ, ἀπογράψασθαι σὺν Μαριὰμ τῇ μεμνηστευμένῃ αὐτῷ γυναικί, οὔσῃ ἐγκύῳ. ἐγένετο δὲ ἐν τῷ εἶναι αὐτοὺς ἐκεῖ, ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι τοῦ τεκεῖν αὐτήν, καὶ ἔτεκεν τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν πρωτότοκον, καὶ ἐσπαργάνωσεν αὐτὸν καὶ ἀνέθηκεν αὐτὸν ἐν τῇ φάτνῃ, διότι οὐκ ἦν αὐτοῖς τόπος ἐν τῷ καταλύματι. καὶ ποιμένες ἦσαν ἐν τῇ χώρᾳ τῇ αὐτῇ ἀγραυλοῦντες καὶ φυλάσσοντες φυλακὰς τῆς νυκτὸς ἐπὶ τὴν ποίμνην αὐτῶν. καὶ ἰδοὺ ἄγγελος κυρίου ἐπέστη αὐτοῖς, καὶ* C *δόξα κυρίου περιέλαμψεν αὐτούς, καὶ ἐφοβήθησαν φόβον μέγαν. καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ ἄγγελος, Μὴ φοβεῖσθε ὑμεῖς· ἰδοὺ γὰρ εὐαγγελίζομαι ὑμῖν χαρὰν μεγάλην, ἥτις ἔσται παντὶ τῷ λαῷ, ὅτι ἐτέχθη ὑμῖν σήμερον σωτήρ, ὅς ἐστιν Χριστὸς κύριος ἐν πόλει Δαβίδ, καὶ καθὼς γέγραπται, Αὐτὸς ὁ λαλῶν ἰδοὺ πάρειμι.*

Εἶτα γνῶναι βουλόμενοι καὶ τὴν ἡμέραν καθ' ἣν ἐτέχθη Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς θεὸς ἡμῶν, τίθεμεν τὴν κατὰ τὸ παρὸν ἔτος

3. *ἐν ταύταις*] Luc. II. 21. *γέγραπται*] Esai. LVIII. 9. 23. *τίθεμεν τὴν*] *τίθεμεν* P.

Ex his discimus feria II. hebdomadis hoc praesenti anno natum Praecursorem, quo die creavit Deus firmamentum in medio aquarum.

His diebus exiit edictum a Caesare Augusto ut describeretur universus orbis. Haec descriptio prima facta est Cyrinio Syriae Praeside. Et ibant omnes ut describerentur, singuli in suam civitatem. Ascendit autem et Joseph a Galilaea civitate Nazareth in Judaeam civitatem David, quae vocatur Bethleem, eo quod esset de domo et familia David, ut describeretur cum Maria desponsata sibi uxore praegnante. Factum est autem cum essent ibi, impleti sunt dies ut pareret. Et peperit filium suum primogenitum, et pannis eum involvit, et reclinavit eum in praesepio, quia non erat ei locus in diversorio. Et pastores erant in regione eadem vigilantes et custodientes vigilias noctis super gregem suum. Et ecce Angelus Domini stetit juxta illos, et gloria Domini circumfulsit illos, et timuerunt timore magno. Et dixit illis Angelus: *Nolite timere, ecce enim evangelizo vobis gaudium magnum, quod erit omni populo, quia natus est vobis hodie Salvator, qui est Christus Dominus, in civitate David, quemadmodum scriptum est, Ipse qui loquor, ecce adsum.*

Quod si deinde voluerimus nosse feriam qua Christus verus Deus

μίαν ἐπακτὴν τοῦ ἡλίου, καὶ ταύτῃ προστιθέντες ἀπὸ ἀρχῆς τοῦ πρώτου μηνὸς ἡμέρας ἀπριλίου λ΄, μαΐου λα΄, ἰουνίου λ΄, ἰουλίου λα΄, αὐγούστου λα΄, σεπτεμβρίου λ΄, ὀκτωβρίου λα΄, νοεμβρίου λ΄, D δεκεμβρίου κε΄, γίνονται σό, ταύτας ἑβδόμου, ζ΄ λ΄ γίνονται σί, ζ΄ η΄ νϛ΄, λοιπὰ δ΄.

Ἔγνωμεν οὖν ὡς καθ᾽ ἣν ἡμέραν ἐδημιούργησεν τοὺς φωστῆρας, κατ᾽ αὐτὴν ἐτέχθη Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς θεὸς ἡμῶν, ὡς ὑπάρχων ἥλιος δικαιοσύνης.

Ἡρώδης δὲ πρὸς ταῖς ἑτέραις αὐτοῦ μιαιφονίαις Σαλώμης τῆς ἰδίας ἀδελφῆς ἀναιρεῖ τὸν ἄνδρα. γήμαντος δὲ αὐτὴν ἑτέρου, καὶ τοῦτον ἐπιπροστίθησιν. καὶ ἔτι πρὸς τούτοις τοὺς ὑφηγητὰς τῶν ἱερῶν νόμων καὶ τοὺς τῶν πατρίων ζηλωτὰς κτείνουσιν.

Ἰνδ. α΄. μα΄. ὑπ. Πουπλίου Καίσαρος καὶ Παύλου. R 482 P 203 V 163

Τῇ πρώτῃ τοῦ ἰανουαρίου μηνὸς ἡμέρᾳ δ΄, ὅτε ἐπλήσθησαν ἡμέραι η΄, ἦλθον περιτεμεῖν τὸ παιδίον, καὶ ἐκλήθη τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦς, τὸ κληθὲν ὑπὸ τοῦ ἀγγέλου πρὸ τοῦ συλληφθῆναι αὐτὸν ἐν τῇ κοιλίᾳ. εἶτα μετὰ ταῦτα ὡς ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι τοῦ καθαρισμοῦ αὐτοῦ, κατὰ τὸν νόμον τὸν δοθέντα παρ᾽ αὐτοῦ διὰ Μωϋσέως ἀνήγαγον αὐτὸν εἰς Ἱεροσόλυμα παραστῆσαι τῷ κυρίῳ, καθὼς γέγραπται ἐν νόμῳ κυρίου, ὅτι πᾶν ἄρσεν διανοῖγον μήτραν ἅγιον τῷ κυρίῳ κληθήσεται. καὶ ἐν τῷ

6. ἡμέρᾳ τετάρτῃ ἐγεννήθη ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός. m. P. 10. γαμήσαντος P sola. 11. τούτους R. 14. Πουβλίου P sola. 15. ὅτε ἐπλήσθησαν] Luc. II. 21. 21. καθὼς] ὡς P.

noster natus est, ponimus hoc praesenti anno unam epactam Solis, cui adjicimus a principio primi mensis dies Aprilis xxx. Maii xxxi. Junii xxx. Julii xxxi. Augusti xxxi. Septembris xxx. Octobris xxxi. Novembris xxx. Decembris xxv. qui efficiunt dies ccLxx. Hos deinde septuplica, duc septem in xxx. efficiunt ccx. septem in viii. erunt Lvi. reliqua sunt iv. Anni a m. c.

Colligimus ergo Christum verum Deum nostrum, utpote verum justitiae solem, eo die natum, quo ipse luminaria condidit.

Herodes vero praeter alia scelera sua, sororis suae Salomes conjugem interfecit. Hanc cum alius duxisset, illum pariter sustulit. Legum praeterea interpretes, jurisque patrii amatores occidit.

Anni Christi. [Ol. Iph.]

1. xli. Ind. i. Publio Caesare et Paulo Coss. 1. 195. 5506.

Primo Januarii mensis die, feria iv. quando impleti sunt dies viii. venerunt circumcidere puerum, et vocatum est nomen ejus Jesus, quod vocatum est ab Angelo, priusquam in utero conciperetur. Porro cum impleti essent dies purificationis ejus, secundum legem ab ipso per Moysen datam, duxerunt eum in Hierusalem, ut sisterent eum Domino, quem-

εἰσαγαγεῖν τοὺς γονεῖς τὸ παιδίον Ἰησοῦν ἐν τῷ ἱερῷ ἐδέξατο αὐτὸ Συμεὼν ἐν ταῖς ἀγκάλαις αὐτοῦ, καὶ εὐλόγησεν τὸν θεὸν καὶ εἶπεν, Νῦν ἀπολύεις τὸν δοῦλόν σου, δέσποτα, κατὰ τὸ ῥῆμά σου ἐν εἰρήνῃ, ὅτι εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου τὸ σωτήριόν σου, ὃ ἡτοίμασας κατὰ πρόσωπον πάντων τῶν λαῶν, φῶς εἰς ἀποκάλυψιν ἐθνῶν καὶ δόξα λαοῦ σου Ἰσραήλ. καὶ μετὰ βραχέα, Ἰδοὺ οὗτος κεῖται εἰς πτῶσιν καὶ ἀνάστασιν πολλῶν ἐν τῷ Ἰσραὴλ καὶ εἰς σημεῖον ἀντιλεγόμενον. καὶ σοῦ δὲ αὐτῆς τὴν ψυχὴν διελεύσεται ῥομφαία.

Ταῦτα δὲ ἡμῖν παραδέδοται ἐκ τῶν ἀπ' ἀρχῆς αὐτοπτῶν C καὶ ὑπηρετῶν γενομένων τοῦ λόγου, παρ' ὧν καὶ ὁ ἅγιος Λουκᾶς λαβὼν συνεγράψατο. οἱ δὲ αὐτόπται καὶ ὑπηρέται εἰσὶν ἡ ἁγία ἔνδοξος καὶ κατὰ ἀλήθειαν δέσποινα ἡμῶν θεοτόκος, ἡ καὶ συντηρήσασα πάντα ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς, καθὼς γέγραπται, καὶ ὁ δίκαιος Ἰωσὴφ ὁ μνηστὴρ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ Ἰάκωβος ὁ πρῶτος τῶν ἐν Ἱεροσολύμοις κατακοσμήσας θρόνον καὶ Ἰωσῆς καὶ Σίμων καὶ Ἰούδας. οὗτοί εἰσιν οἱ ἀπ' ἀρχῆς αὐτόπται καὶ ὑπηρέται ἕως τοῦ τριακοστοῦ ἔτους τῆς κατὰ σάρκα ἐπιφανείας τοῦ μεγάλου θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

D

Ἐκ τοῦ μεγάλου Βασιλείου.

Τὰ τοῦ Συμεὼν ῥήματα πρὸς τὴν Μαρίαν οὐδὲν ἔχει ποι-

4. ἴδον PV. 6. δόξαν P. 10. ἐκ τῶν] αὐτῶν R. 11. παρ' ὧν] παρὸν RV, ὥσπερ P. 12. ἡ ἁγία ἡ ἔνδοξος P. 15. τῶν] τοῦ P. 20. Βασιλέου V.

admodum scriptum est in lege Domini: *Quia omne masculinum adaperiens vulvam sanctum Domino vocabitur.* Et cum inducerent parentes puerum Jesum in templum, accepit eum Symeon in ulnas suas, et benedixit Deum, et dixit: *Nunc dimittis servum tuum, Domine, secundum verbum tuum in pace. Quia viderunt oculi mei, salutare tuum: quod parasti ante faciem omnium populorum. Lumen ad revelationem gentium, et gloriam plebis tuae Israel.* Et paulo infra: *Ecce positus est hic in ruinam et resurrectionem multorum in Israel, et in signum cui contradicetur. Et tuam ipsius animam pertransibit gladius.*

Haec nobis tradita sunt ab iis qui ab initio viderunt, et ipsimet, ac ministri Verbi extiterunt, veluti Sanctus Lucas, qui haec ab illis accepta descripsit. Testes vero oculati et ministri sunt, sancta et gloriosa, et vere Domina nostra Dei genitrix, quae omnia servavit in corde suo, quemadmodum scriptum est, et justus Joseph sponsus illius, et filii illius Jacobus qui primus Hierosolymitanum thronum exornavit, et Joses, et Simon, ac Judas: hi sunt qui ab initio ipsimet inspexere, fuereque ministri usque ad trigesimum annum magni Dei et Servatoris nostri Jesu Christi secundum carnem apparitionis.

κῖλον οὐδὲ βαθύ. ηὐλόγησε γὰρ αὐτοὺς Συμεὼν καὶ εἶπε πρὸς Μαριὰμ τὴν μητέρα αὐτοῦ, Ἰδοὺ οὗτος κεῖται εἰς πτῶσιν καὶ ἀνάστασιν πολλῶν ἐν τῷ Ἰσραήλ, καὶ εἰς σημεῖον ἀντιλεγόμενον. καὶ σοῦ δὲ αὐτῆς τὴν ψυχὴν διελεύσεται ῥομφαία. καίτοι ἐμοὶ οὐδὲν ἧττον φαίνεται ἄπορον πῶς ὁ αὐτὸς εἰς πτῶσιν κεῖται καὶ εἰς ἀνάστασιν, καὶ τί τὸ σημεῖον τὸ ἀντιλεγόμενον, καὶ τρίτον πῶς τῆς Μαρίας τὴν ψυχὴν διελεύσεται ἡ ῥομφαία. ἡγοῦμαι [P 204] *τοίνυν εἰς πτῶσιν καὶ ἀνάστασιν εἶναι τὸν κύριον οὐκ ἄλλων πιπτόντων καὶ ἄλλων ἀνισταμένων, ἀλλ᾽ αὐτοῦ τοῦ ἐν ἡμῖν χείρονος καταπίπτοντος καὶ τοῦ βελτίονος διανισταμένου. καθαιρετικὴ μὲν γὰρ τῶν σωματικῶν παθῶν ἐστιν ἡ τοῦ κυρίου ἐπιφάνεια, διεγερτικὴ δὲ τῶν τῆς ψυχῆς ἰδιωμάτων. ὡς ὅταν λέγει Παῦλος, Ὅταν ἀσθενῶ, δυνατός εἰμι, ὁ αὐτὸς ἀσθενεῖ καὶ δύναται· ἀλλ᾽ ἀσθενεῖ μὲν τῇ σαρκί, δυνατὸς δέ ἐστι τῷ πνεύματι. οὕτω καὶ ὁ κύριος οὐχὶ τοῖς μὲν τοῦ πίπτειν τὰς ἀφορμὰς παρέχει, τοῖς δὲ τοῦ ἀνίστασθαι· οἱ γὰρ πίπτοντες ἀπὸ τῆς στάσεως ἐν ᾗ ποτε ἦσαν καταπίπτουσιν δηλονότι. οὐδέποτε δὲ στή-* [B] *κει ὁ ἄπιστος, ἀεὶ συρόμενος μετὰ τοῦ ὄφεως συνέπεται. οὐκ ἔχει οὖν ὅθεν πέσῃ διὰ τὸ καταβεβλῆσθαι τῇ ἀπιστίᾳ. πρώτη* [V 164] *εὐεργεσία τοῦ στήκοντα τῇ ἁμαρτίᾳ πεσεῖν καὶ ἀποθανεῖν, εἶτα ζῆσαι τῇ δικαιοσύνῃ καὶ ἀναστῆναι, τῆς εἰς Χριστὸν γνώσεως*

1. αὐτὴν P. 5. ὁ om. P. 10. διαναστaμένου P. 13. *Παῦλος*] II. Cor. XII. 10. 17. εἱστήκει P. 18. συνέρπεται P. 20. εὐεργεσία τὰ ἑστήκοντα P.

Ex Basilio Magno.

Symeonis verba ad Mariam nihil varium habent aut altum. Benedixit enim illi Symeon, et dixit ad Mariam matrem ejus: *Ecce hic positus est in ruinam et resurrectionem multorum in Israel, et in signum cui contradicetur. Et tuam ipsius animam pertransibit gladius.* Neque enim minus dubium mihi videtur, quomodo idem in ruinam et resurrectionem sit positus, et quid sit signum cui contradicetur: et tertio, quomodo Mariae animam pertransibit gladius. Existimo ergo Dominum esse positum in ruinam et resurrectionem, non aliis cadentibus et aliis resurgentibus: sed malo potius, quod in nobis ipsis est, ruente, et eo quod melius est resurgente. Etenim Domini in terras adventus eam vim habet, ut corporis appetitus convellat, et animae naturam rursum excitet. Cum dicit Paulus, *Quando infirmor, potens sum:* idem infirmatur et potens est: nimirum infirmatur carne, valet autem spiritu. Ita Dominus non aliis quidem caussam praebet cadendi, aliis surgendi: nam qui cadunt, de statu videlicet cadunt, in quo antea fuerant. Nullomodo enim stat qui non credit, et semper cum serpente serpit. Non habet ergo unde cadat, quia per incredulitatem dejectus semper jacet. Primum beneficium est, ut quae in peccato stant, cadant et moriantur, deinde rursum

ἑκάτερον ἡμῖν χαριζομένης. πιπτέτω τὰ χείρονα, ἵνα λάβῃ καιρὸν τὰ βελτίω πρὸς τὴν ἀνάστασιν. ἐὰν μὴ πέσῃ πορνεία, σωφροσύνη οὐκ ἀνίσταται· ἐὰν μὴ ἀλογία συντριβῇ, τὸ λογικὸν ἐν ἡμῖν οὐκ ἀνθήσει. οὕτως οὖν εἰς πτῶσιν καὶ ἀνάστασιν πολλῶν.
C εἰς δὲ σημεῖον ἀντιλεγόμενον, κυρίως σημεῖον ἔγνωμεν παρὰ τῇ
R 486 γραφῇ τὸν σταυρὸν εἰρημένον. ἔθηκεν γὰρ Μωϋσῆς τὸν ὄφιν ἐπὶ σημείου, τουτέστιν ἐπὶ σταυροῦ, ὃ σημεῖόν ἐστι παραδόξου τινὸς καὶ ἀφανοῦς πράγματος ἐνδεικτικόν, ὁρώμενον μὲν παρὰ αὐτῶν, νοούμενον δὲ παρὰ τῶν ἐντρεχῶν τὴν διάνοιαν. ἐπεὶ οὖν οὐ παύονται ζυγομαχοῦντες περὶ τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ κυρίου, οἱ μὲν ἀνειληφέναι σῶμα, οἱ δὲ ἀσώματον αὐτοῦ τὴν ἐπιδημίαν γεγενῆσθαι διοριζόμενοι, καὶ οἱ μὲν παθητὸν ἐσχηκέναι τὸ σῶμα, οἱ δὲ φαντασίᾳ τινὶ τὴν διὰ τοῦ σώ-
D ματος οἰκονομίαν πληροῦν, ἄλλοι δὲ χοϊκόν, καὶ ἄλλοι ἐπουράνιον σῶμα, καὶ οἱ μὲν προαιώνιον τὴν ὕπαρξιν, οἱ δὲ ἀπὸ Μαρίας τὴν ἀρχὴν ἐσχηκέναι· διὰ τοῦτο εἰς σημεῖον ἀντιλεγόμενον. ῥομφαίαν δὲ λέγει τὸν λόγον τὸν πειραστικόν, τὸν κριτικὸν τῶν ἐνθυμήσεων, τὸν διικνούμενον ἄχρι μερισμοῦ ψυχῆς καὶ σώματος, ἁρμῶν τε καὶ μυελῶν καὶ κριτικῶν ἐνθυμήσεων· ἐπειδὴ τοίνυν πᾶσα ψυχὴ παρὰ τὸν καιρὸν τοῦ πάθους οἱονεὶ διακρίσει τινὶ ὑπεβάλλετο κατὰ τὴν τοῦ κυρίου φωνὴν εἰπόντος ὅτι πάν-

4. πολλῶν κεῖται P. 10. ἀνθρωποποιήσεως P ex coniectura Raderi, ἀνθρωπήσεως R. 11. ἀνειληφὲν R, ἀνειληφέναι m. R. 13. ἐσχέναι R, ἐσχηκέναι m. R. 17. δὲ om. PV. ib. τὸν secundum om. P. 18. καὶ om. R. 21. ὑπερεβάλλετο P.

per justitiam resurgant, utrumque cognitione Christi nobis largiente. Cadant ergo deteriora, ut occasionem resurgendi capiant. Nisi prius libido ceciderit, temperantia non resurget: nisi sensus animalis prius fuerit contritus, rationis vigor in nobis non efflorescet. Ita ergo positus est in ruinam et resurrectionem multorum. *In signum autem cui contradicetur:* signum proprie in sacris literis pro cruce sumitur. Moyses enim serpentem in signo proposuit, hoc est in cruce, quod rei alicujus insolitae et occultae est indicium, quod ab omnibus quidem videtur, sed ab iis duntaxat qui valent ingenio intelligitur. Cum igitur altercari non desinant, de Domini inhumanatione, dum alii corpus assumpsisse contendunt, alii absque corpore in terris versatum, alii corpus habuisse passibile, alii in phantastico corpore adventum suum adimplesse: alii terrenum, coeleste alii corpus assumpsisse, alii natura aeternum, alii ex Maria principium duxisse: ideo dicitur fuisse positus in signum contradictum. Rhomphaeam vero seu gladium, verbum vocat, quod explorat ac discernit cogitationes, et usque ad animae et corporis divisionem penetrat, atque adeo compagini et medullarum ipsarumque internarum cogitationum: quandoquidem cum passus est, dubitatione fluctuabant omnes ad Domini vocem, dum dixit, *Omnes in me scandalum patie-*

τες σκανδαλισθήσεσθε ἐν ἐμοί, προφητεύει Συμεὼν περὶ αὐτῆς
τῆς Μαρίας ὅτι παρεστῶσα τῷ σταυρῷ καὶ βλέπουσα τὰ γινόμε- P 205
να καὶ ἀκούουσα τῶν φωνῶν μετὰ τὴν τοῦ Γαβριὴλ μαρτυρίαν,
μετὰ τὴν ἀπόῤῥητον γνῶσιν τῆς θείας συλλήψεως, μετὰ τὴν με-
γάλην τῶν θαυμάτων ἐπίδειξιν, γενήσεταί τις καὶ περὶ τὴν σὴν
ψυχὴν σάλος. ἔδει γὰρ τὸν κύριον ὑπὲρ παντὸς γεύσασθαι θα-
νάτου, καὶ ἱλαστήριον γενόμενον τοῦ κόσμου πάντας δικαιῶσαι
τῷ αὐτοῦ αἵματι. καὶ σοῦ οὖν αὐτῆς τῆς ἄνωθεν δεδιδαγμένης
τὰ περὶ τοῦ κυρίου ἅψεταί τις διάκρισις, τουτέστιν ῥομφαία,
ὅπως ἂν ἀποκαλυφθῶσιν ἀπὸ πολλῶν καρδιῶν διαλογισμοί. ὀνή-
σεται, ὅτι μετὰ τὸν σκανδαλισμὸν τὸν ἐπὶ τῷ σταυρῷ τοῦ Χρι-
στοῦ γενόμενον τοῖς τε μαθηταῖς καὶ αὐτῇ τῇ Μαρίᾳ ταχεῖά τις B
ἴασις παρακολουθήσει παρὰ τοῦ κυρίου, βεβαιοῦσα αὐτῶν τὴν καρ-
δίαν ἐπὶ τὴν αὐτῶν πίστιν. οὕτω γὰρ οἴδαμεν Πέτρον μετὰ τὸ
σκανδαλισθῆναι βεβαιότερον τῆς εἰς τὸν Χριστὸν πίστεως ἀντε-
χόμενον. τὸ ἀνθρώπινον οὖν σαθρὸν διηλέγχθη, ἵνα τὸ ἰσχυ-
ρὸν τοῦ κυρίου διδαχθῇ, ᾧ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶ-
νας. ἀμήν.

Εἶτα γνῶναι θέλοντες καὶ ἐν πόστῃ τῆς ἑβδομάδος ἡμέρᾳ R 488
κατὰ τὸ παρὸν πεντακισχιλιοστὸν φζ' ἔτος ἔφθασεν ἡ δευτέρα τοῦ
φεβρουαρίου μηνός, τίθεμεν τὴν μίαν ἐπακτὴν τοῦ ἡλίου, καὶ
ταύτῃ συνάπτομεν τὰς ἀπὸ πρώτης ἀπριλίου μηνὸς ἡμέρας μέ- C

3. ἀκούσασα P. 8. δεδειδαγμένης V, δεδειγμένης P. 10. ὅπως ἀνακοκαλυφθῶσιν P. ib. ἐνήσεται V. 12. τοῖς τε μαθηταῖς] τοῖς δὲ τοῖς μαθηταῖς P. 14. εἴδαμεν PV. 15. τὸν om. P. 19. καὶ om. P. 22. τῆς πρώτης P.

mini. Haec autem ipsi Mariae praedixerat Symeon, (hanc sic affatus) Cum steteris, inquit, ad crucem, spectaverisque omnia quae fiunt, ac verba audieris, post Gabrielis testimonium, post inexplicabilem divinae conceptionis cognitionem, post tot peracta miracula, aliquam tamen in anima tua fluctuationem patieris. Necesse enim erat ut Dominus pro omnibus mortem gustaret, et mundi propitiatorium effectus, universos suo sanguine justificaret. Te ergo ipsam, divinitus licet quae de Domino ventura erant edoctam, quaedam subibit dubitatio, hoc est gladius, ut ex multorum cordibus revelentur cogitationes. Proderit tamen illa, quia post scandalum, quod ex cruce Christi discipulis et ipsi Mariae orietur, cura statim ac sanatio a Domino subsequetur, quae illorum corda in fide confirmabit. Sic videmus Petrum postquam scandalum passus est, firmiorem in Christum fidem servasse. Humana ergo imbecillitas ostensa est, ut Domini potentia edoceretur, cui gloria et imperium in saecula. Amen.

Deinde si nosse quis velit quota hebdomadis die, hoc praesenti anno v. MDVII. secunda mensis Februarii inciderit, ponimus unam Solis

χρις αὐτῆς τῆς δευτέρας τοῦ φεβρουαρίου μηνός, τουτέστιν ἀπριλίου λ', μαΐου λα', ἰουνίου λ', ἰουλίου λα', αὐγούστου λα', σεπτεμβρίου λ', ὀκτωβρίου λα', νοεμβρίου λ', δεκεμβρίου λα', ἰανουαρίου λα', φεβρουαρίου β', γίνονται τθ'. ταύτας ἑβδόμου· ζ'
V 165 μ' γίνονται σπ'· ζ' δ' γίνονται κη'· λοιπὸν α'. ἔγνωμεν ὡς ἐν κυριακῇ ἔφθασεν, ὅτε Συμεὼν ἐν ἀγκάλαις ἐδέξατο τὸν δεσπότην Χριστὸν τὸν ἀληθινὸν θεὸν ἡμῶν· καθ' ἣν ἡμέραν ἐδημιούργησεν τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, καὶ ᾗ ἡμέρᾳ τὴν ἄφθαρτον καὶ ζωοποιὸν ἡμῖν ἀνάστασιν ἐδωρήσατο.

D Ἰνδ. β'. μβ'. ὑπ. Οὐινδικίου καὶ Οὐάρου.

Ἡρώδης τὴν τοῦ Χριστοῦ γέννησιν πυθόμενος παρὰ τῶν μάγων, τὰ περὶ τὴν Βηθλεὲμ ἀναιρεῖ παιδία ἀπὸ διετοῦς καὶ κατωτέρω, οἰόμενος καὶ τὸν Χριστὸν τῆς τοιαύτης τοῖς ὁμήλιξιν συναπολέσαι συμφορᾶς, ὄντος τοῦ κυρίου κατὰ τοῦτον τὸν καιρὸν ἐν Αἰγύπτῳ μετὰ Μαρίας τῆς μητρὸς αὐτοῦ.

ρϟε' Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. γ'. μγ'. ὑπ. Λαμίου καὶ Σερβιλίου.

Ἰνδ. δ'. μδ'. ὑπ. Μάγνου καὶ Βαλερίου.

P 206 Ἡρώδης ὑδέρῳ δεινῷ πιασθείς, σκώληκας δὲ ἐκβράσας ἀπὸ

4. φεβρουαρίῳ V: conf. ad p. 224. D. ib. ἑβδόμῳ RV. 6. εἰς κυριακὴν ὁ Συμεὼν ἐδέξατο ἐν ἀγκάλαις τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν m. P. 10. Οὐινδικίου] τοῦ Ἰνδικίου V, Ἰνδικίου P. ib. Οὐαρίου P.

Anni a m. c. epactam, huicque dies a prima Aprilis mensis adjungimus, usque ad secundam mensis Februarii, scilicet Aprilis xxx. Maii xxxi. Junii xxx. Julii xxxi. Augusti xxxi. Septembris xxx. Octobris xxxi. Novembris xxx. Decembris xxxi. Januarii xxxi. Februarii ii. Colliguntur dies cccix. hos si septuplices, septies xl. efficiunt cclxxx, septies iv. efficiunt xxviii. relinquitur i. Intelligimus ergo in Dominicam incidere, quando Symeon in ulnas excepit Dominum Christum verum Deum nostrum: quo quidem die coelum et terram condidit, quoque die incorruptibilem et vivificam nobis dedit Resurrectionem.

A. C. [Ol. Iph.]

5507. 2. xlii. Ind. ii. Indicio et Vario Coss. 2.

Herodes cum a Magis Christi nativitatem accepisset, pueros circa Bethleem a bimis et infra trucidat, ratus se in hac ejusdem aetatis puerorum clade una Christum sublaturum, cum isto tempore Dominus cum Maria matre sua in Aegypto ageret.

CXCV. Olympias.

3. xliii. Ind. iii. Lamia et Servilio Coss. 3.

5. xliv. Ind. iv. Magno et Valerio Coss. 1. 196.

Herodes aqua intercute afflictus, corpore etiam vermi-

τοῦ σώματος καὶ σαπεὶς ὅλος, καταστρέφει τὸν βίον· ποινὴν δικαίαν τίσας, ἀνθ᾽ ὧν ἀμφὶ Βηθλεὲμ ἀνεῖλεν παίδων τῆς τοῦ σωτῆρος ἡμῶν ἐπιβουλῆς ἕνεκα. ‹ ἐβασίλευσεν δὲ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ἀντ᾽ αὐτοῦ Ἀρχέλαος ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἔτη θ'.

Ἰνδ. ε' με'. ὕπ. Λεπίδου καὶ Πλάγκου.

Ἰνδ. ϛ'. μϛ'. ὕπ. Τιβερίου Καίσαρος καὶ Καπίτωνος.

Ἰουδαίων βασιλέα Αὔγουστος Ἀρχέλαον Ἡρώδου παῖδα καθίστησιν, τετράρχας δὲ ἀποδείκνυσιν Ἡρώδην τὸν καὶ Ἀντί- R 490
παν καὶ Λυσανίαν καὶ Φίλιππον, Ἀρχελάου ἀδελφούς. B

ρϟϛ' Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. ζ'. μζ'. ὕπ. Κρητίου καὶ Νερβά.

Ἰνδ. η'. μη'. ὕπ. Καμίλλου καὶ Κυντιλιανοῦ.

Ἰνδ. θ'. μθ'. ὕπ. Καμερίνου καὶ Σαβίνου.

Ἰνδ. ι'. ν'. ὕπ. Δολαβέλλα καὶ Σιλανοῦ.

ρϟζ' Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. ια'. να'. ὕπ. Λεπίδου καὶ Ταύρου.

Ἰνδ. ιβ'. νβ'. ὕπ. Τιβερίου Καίσαρος τὸ β' καὶ Σκηπίωνος. C

Ἰνδ. ιγ'. νγ'. ὕπ. Φλάκκου καὶ Σιλάνου.

Ἀποθανόντος Ἀρχελάου βασιλεύει τῆς Ἰουδαίας Ἡρώδης ὁ τετράρχης, ἀδελφὸς αὐτοῦ, υἱὸς δὲ καὶ αὐτὸς Ἡρώδου

1. τοῦ om. P. 2. παιδία P. 3. ἐπιβουλῆς om. P. ibid. δὲ καὶ ἐν P. 7. βασιλέα] τετράρχην V. 16. Λεπιδίου V. 17. Σιπίωνος R.

A. C. [Ol. Iph.] Anni a m. c.

nante et putrescente, vitam finivit, justis poenis datis, quod Servatoris nostri causa pueros circa Bethleem sustulisset. Illius vero loco regnavit in Judaea Archelaus filius annis IX.

6.	XLV.	Ind. V.	Lepido et Planco Coss.	2.	5511.
	XLVI.	Ind. VI.	Tiberio Caesare et Capitone Coss.		

Augustus Judaeorum Regem Archelaum Herodis filium creat. Tetrarchas vero renuntiat Herodem Antipam, Lysaniam, et Philippum, Archelai fratres.

CXCVI. Olympias.

7.	XLVII.	Ind. VII.	Cretio et Nerva Coss.	
8.	XLVIII.	Ind. VIII.	Camillo et Quintiliano Coss.	
9.	XLIX.	Ind. IX.	Camerino et Sabino Coss.	1. 197.
10.	L.	Ind. X.	Dolabella et Silano Coss.	2.

CXCVII. Olympias.

11.	LI.	Ind. XI.	Lepido et Tauro Coss.	3.
12.	LII.	Ind. XII.	Tiberio Caesare II. et Scipione Coss.	4.
13.	LIII.	Ind. XIII.	Flacco et Silano Coss.	1. 198.

τοῦ τετράρχου καὶ βασιλέως τῆς Ἰουδαίας, τοῦ καὶ ἀνελόντος τὰ νήπια. βασιλεύει δὲ οὗτος Ἡρώδης ἔτη κδʹ.

Ἰνδ. ιδʹ. νδʹ. ὑπ. Σέκστου καὶ Σέκστου.

ρϟηʹ Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. ιεʹ. νεʹ. ὑπ. Πομπηΐου Μάγνου καὶ Ἀπουληΐου.

D Ἰνδ. αʹ. νϛʹ. ὑπ. Βρούτου καὶ Φλάκκου τὸ βʹ.

Ῥωμαίων γʹ ἐμονάρχησεν Τιβέριος Καῖσαρ ἔτη κβʹ. ὁμοῦ ,εφμγʹ.

Ἰνδ. βʹ. αʹ. ὑπ. Ταύρου καὶ Λίβωνος.

Ἰνδ. γʹ. βʹ. ὑπ. Κράσσου καὶ Ῥούφου.

V 166 ρϟθʹ Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. δʹ. γʹ. ὑπ. Τιβερίου Καίσαρος τὸ γʹ καὶ Ῥούφου τὸ βʹ.

Ἰνδ. εʹ. δʹ. ὑπ. Σιλάνου καὶ Βάλβου.

Ἰνδ. ϛʹ. εʹ. ὑπ. Μεσσάλα καὶ Γράτου.

P 207 Ἰνδ. ζʹ. ϛʹ. ὑπ. Τιβερίου Καίσαρος τὸ δʹ καὶ Δρούσου.

σʹ Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. ηʹ. ζʹ. ὑπ. Ἀγρίππα καὶ Γάλβα.

1. καὶ alterum om. P. 2. παιδία P. 4. Ὀλυμπιάδος V. 12. Post βʹ inserit m. R in textu omissa Σιλάνου καὶ Βάλβου. ἰνδ. εʹ. δʹ. numerosque sequentes ita scriptos exhibet: ἰνδ. (ϛʹ) εʹ, δʹ (εʹ). ἰνδ. (ζʹ) ϛʹ, εʹ (ϛʹ). ἰνδ. ζʹ. . . Ad quae omnia ab Ducangio ut a me repetuntur conformata tacetur de V.

A. C. [Ol. Iph.]

Extincto Archelao, in Judaea regnat Herodes Tetrarcha frater Archelai, filius Herodis Regis Judaeorum qui pueros sustulerat. Is vero Herodes regnat annis XXIV.

14. LIV. Ind. XIV. Sexto et Sexto Coss. 2.

CXCVIII. Olympias.

15. LV. Ind. XV. Pompeio Magno et Apuleio Coss. 2.

LVI. Ind. I. Bruto et Flacco II. Coss. 3.

Tertius Romanorum Imperator Tiberius Caesar, annis imperavit XXII. Colliguntur anni v. MDXLIII.

16. I. Ind. II. Tauro et Libone Coss. 4.

17. II. Ind. III. Crasso et Rufo Coss. 1. 199.

CXCIX. Olympias.

18. III. Ind. IV. Tiberio Caesare III. et Rufo II. Coss. 2.

19. IV. Ind. V. Silano et Balbo Coss. 3.

20. V. Ind. IV. Messala et Grato Coss. 4.

21. VI. Ind. VII. Tiberio Caesare IV. et Druso Coss. 1. 200.

CC. Olympias.

22. VII. Ind. VIII. Agrippa et Galba Coss. 2.

Ἰνδ. θ'. η'. ὑπ. Πούλλωνος καὶ Βετέρου.
Ἰνδ. ι'. θ'. ὑπ. Κεθήγου καὶ Οὐάρου.
Ἰνδ. ια'. ι'. ὑπ. Ἀγρίππα τὸ β' καὶ Λεντούλου. R 492

σα' Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. ιβ'. ια'. ὑπ. Γετουλικοῦ καὶ Σαβίνου.
Ἰνδ. ιγ'. ιβ'. ὑπ. Κράσσου καὶ Πίσωνος.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων Πόντιος Πιλᾶτος ἐπίτροπος τῆς B Ἰουδαίας ὑπὸ Τιβερίου ἐκπέμπεται ιβ' ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ, ὡς ἱστορεῖ Ἰώσηπος.

Ἰνδ. ιδ'. ιγ'. ὑπ. Σιλανοῦ καὶ Νερούα.
Ἰνδ. ιε'. ιδ'. ὑπ. Γεμίνου καὶ Γεμίνου.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων ἦν ἀρχιερεὺς ἐν Ἱερουσαλὴμ Ἄννας. Ἰωάννης ὁ βαπτιστὴς προφητεύων εἶπεν, Ἐγὼ φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἑτοιμάσατε τὴν ὁδὸν κυρίου, εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ. πᾶσα φάραγξ πληρωθήσεται, καὶ πᾶν ὄρος καὶ βουνὸς ταπεινωθήσεται, καὶ ἔσται τὰ σκολιὰ εἰς εὐθεῖαν καὶ αἱ τραχεῖαι εἰς ὁδοὺς λείας, καὶ ὄψεται πᾶσα σὰρξ τὸ σωτήριον C τοῦ θεοῦ.

Ὁ αὐτὸς ὡς εἶδεν τὸν Ἰησοῦν ἐρχόμενον πρὸς αὐτόν, εἶπεν, Ἴδε, ὁ ἀμνὸς τοῦ θεοῦ, ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου.

7. ὁ Πιλάτος P. 9. Ἰώσηππος P. Bel. Iud. II. 9. 2. 10. Νέρβα P. 13. εἶπεν] Luc. III. 4. 15. καὶ — ταπεινωθήσεται om. P. 19. εἶπεν] Ioan. I. 29. 20. ἴδε] εἰδὲ V, ἰδοὺ P.

A. C.				[Ol. Iph.]	Anni a m. c.
23.	VIII.	Ind. IX.	Pullone et Vetere Coss.	3.	
24.	IX.	Ind. X.	Cethego et Varo Coss.	4.	
25.	X.	Ind. XI.	Agrippa II. et Lentulo Coss.	1. 201.	

CCI. Olympias.

26.	XI.	Ind. XII.	Getulico et Sabino Coss.	2.	
27.	XII.	Ind. XIII.	Crasso et Pisone Coss.	3.	

His Coss. Pontius Pilatus Judaeae Procurator a Tiberio mittitur anno imperii ejus XII., ut narrat Josephus.

28.	XIII.	Ind. XIV.	Silano et Nerva Coss.	4.	5534.
29.	XIV.	Ind. XV.	Gemino et Gemino Coss.	1. 202.	

His Coss. summus Pontifex erat Hierosolymis Annas. Joannes Baptista prophetans, dixit: *Ego vox clamantis in deserto, parate viam Domini, rectas facite semitas ejus. Omnis vallis implebitur, et erunt prava in directa, et aspera in vias planas, et videbit omnis caro salutare Dei.*

Idem ut vidit Jesum venientem ad se, dixit: *Ecce Agnus Dei, qui tollit peccatum mundi.*

Οἱ καθηγησάμενοι τῶν Ἑβραίων τῶν καὶ Ἰουδαίων ἀρχιερεῖς μετὰ τὴν ἐκ Βαβυλῶνος ἐπάνοδον ἐν Ἱερουσαλήμ.

α'. Πρῶτος ἀρχιερεὺς Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ἰωσέδεκ ἅμα Ζοροβάβελ ἔτη λβ'.

β'. Ἰωακεὶμ ἀρχιερεὺς ἔτη λ'.

D *γ'. Ἐλιάσιβος ἀρχιερεὺς ἔτη μ'.*

δ'. Ἰωδαὶ ἀρχιερεὺς ἔτη λϛ'.

ε'. Ἰανναῖος ἀρχιερεὺς ἔτη λβ'.

ϛ'. Ἰαδδοῦς ἀρχιερεὺς ἔτη κ'.

Ἐν τοῖς χρόνοις τούτου Ἀλέξανδρος ὁ Μακεδὼν καὶ κτιστής, Ἀλεξάνδρειαν κτίζων τὴν πρὸς Αἴγυπτον, ἀνελθὼν εἰς Ἱεροσόλυμα, κυρίῳ τῷ θεῷ προσεκύνησεν.

ζ'. Ὀνείας ἀρχιερεὺς ἔτη κα'.

P 208 *η'. Ἐλεάζαρος ἀρχιερεὺς ἔτη ιε'.*

θ'. Σίμων ἀρχιερεὺς ἔτη ιδ'.

R 494 *ι'. Ὀνείας ἀρχιερεὺς ἔτη λβ'.*

ια'. Μανασσῆς ἀρχιερεὺς ἔτη κϛ'.

V 167 *ιβ'. Σίμων ἀρχιερεὺς ἔτη κβ'.*

ιγ'. Ὀνείας ἕτερος ἀρχιερεὺς ἔτη κδ'.

ιδ'. Ἰησοῦς ἀρχιερεὺς ἔτη ιϛ'.

ιε'. Ὀνείας ὁ καὶ Μενέλαος ἀρχιερεὺς ἔτη ζ'.

2. μετὰ τὴν om. P. ib. ἐπανόδον P. 10. τούτοις P, τούτου Ἰαδδοῦς m. P.

Principes Hebraeorum, seu Judaeorum, summi Pontifices, a reditu ex Babylone Hierosolymam.

I. Summus Pontifex Jesus, Josedec filius, una cum Zorobabel, regnavit annis XXXII.

II. Joacim summus Pontifex, an. XXX.

III. Eliasibus summus Pontifex, an. XL.

IV. Jodae summus Pontifex, an. XXXVI.

V. Jannaeus summus Pontifex, an. XXXII.

VI. Jaddus summus Pontifex, an. XX.

Hac tempestate, Alexander Macedo et urbium conditor, Alexandria in Aegypto condita, Hierosolymam veniens, Dominum Deum adoravit.

VII. Onias summus Pontifex, an. XXI.

VIII. Eleazarus summus Pontifex, an. XV.

IX. Simon summus Pontifex, an. XIV.

X. Onias summus Pontifex, an. XXXII.

XI. Manasses summus Pontifex, an. XXVI.

XII. Simon summus Pontifex, an. XXII.

XIII. Onias alter summus Pontifex, an. XXIV.

XIV. Jesus summus Pontifex, an. XVI.

XV. Onias, qui et Menelaus, summus Pontifex, an. VII.

Ἐν τοῖς χρόνοις τούτοις Ἀντίοχος Συρίας βασιλεὺς πο- B λιορκήσας τοὺς Ἰουδαίους ἑλληνίζειν ἠνάγκαζεν. μεθ' ὃν

ιϛ'. Ἰούδας ὁ ἐπικληθεὶς Μακκαβαῖος προέστη ἔτη λγ'.

Οὗτος ἐξεκάθαρεν τῶν ἀσεβημάτων τὴν χώραν.

ιζ'. Ἰωάνθης ὁ Μακκαβαῖος ἀρχιερεὺς ἔτη ιζ'.

ιη'. Σίμων ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἀρχιερεὺς ἔτη η'.

ιθ'. Ἰωάνθης ἀρχιερεὺς ἔτη κζ'.

κ'. Ἀριστόβουλος ἀρχιερεὺς ἔτος α'. C

Οὗτος πρῶτος περιέθετο διάδημα βασιλείας πρὸς τῇ ἱερωσύνῃ.

κα'. Ἰανναῖος ὁ καὶ Ἀλέξανδρος βασιλεὺς ἅμα καὶ ἀρχιερεὺς ἔτη λ'.

Μέχρι τούτου οἱ ἀπὸ Κύρου βασιλέως Περσῶν χριστοὶ ἡγούμενοι διαρκέσαντες ἔτη υπγ', αἵ εἰσιν ἑβδομάδες ἐτῶν ξθ', αἳ καὶ παρὰ τῷ Δανιὴλ τοῦτον εἴρηνται τὸν τρόπον.

Ἕως γὰρ Ἰανναίου τοῦ καὶ Ἀλεξάνδρου χριστοὶ ἡγούμενοι, ἐφ' ὃν κατέληξαν οἱ κατὰ διαδοχὴν ἐξ ἀρχιερέων ἡγούμενοι, χρι- D στοὶ ὑπὸ τῆς προφητείας ὀνομαζόμενοι.

σβ' Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. α'. ιε'. ὑπ. Ῥούφου καὶ Ῥουβελλίνου.

Ἐν ἔτει πεντεκαιδεκάτῳ τῆς ἡγεμονίας Τιβερίου Καίσαρος,

11. καὶ prius om. P. 13. τοῦ Κύρου P. 17. ὃν] οὗ P. ib. ἐξ om. P. 21. ἐν ἔτει] Luc. III. 1.

His temporibus, Antiochus Syriae Rex, Judaeos, cum eos obsedisset, ad paganismum coegit. Post hunc, Anni a m. c.

XVI. Judas, cognomento Maccabaeus, praefuit annis XXXIII.

Hic regionem ab omni impietate purgavit.

XVII. Jonathas Maccabaeus summus Pontifex, an. XVII.

XVIII. Simon frater ejus summus Pontifex, an. VIII.

XIX. Jonathas summus Pontifex, an. XXVII.

XX. Aristobulus summus Pontifex, an. I.

Hic primus Pontificiae dignitati regium adjecit diadema.

XXI. Jannaeus Alexander, Rex simul et summus Pontifex, an. XXX.

Ad hunc usque, a Cyro Persarum Rege, Uncti principes perstitere annis CDLXXXIII. qui conficiunt hebdomadas annorum LXIX. quae apud Danielem hac ratione describuntur.

Etenim usque ad Jannaeum, qui et Alexander dictus est, Uncti principes fuere: sub quo defecerunt summi Pontifices qui ex successione eligi solebant, Christi seu Uncti a Prophetis nuncupati.

CCII. Olympias.

A. C. [Ol. Iph.]

30. XV. Ind. I. Rufo et Rubellino Coss. 2. 5536.

ἐπιτροπεύοντος Ποντίου Πιλάτου τῆς Ἰουδαίας, τετραρχοῦντος δὲ
τῆς Γαλιλαίας Ἡρώδου, Φιλίππου δὲ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ τε-
τραρχοῦντος τῆς Ἰτουραίας καὶ Τραχωνίτιδος χώρας, καὶ Λυσα-
νίου τῆς Ἀβιληνῆς τετραρχοῦντος, ἐπὶ ἀρχιερέων Ἄννα καὶ Καϊ-
P 209 *άφα, ἐγένετο ῥῆμα θεοῦ ἐπὶ Ἰωάννην τὸν Ζαχαρίου υἱὸν ἐν τῇ*
ἐρήμῳ· καὶ ἦλθεν εἰς πᾶσαν τὴν περίχωρον τοῦ Ἰορδάνου, κη-
R 496 *ρύσσων βάπτισμα μετανοίας εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν, ὡς γέγραπται*
ἐν βίβλῳ Ἡσαΐου τοῦ προφήτου λέγοντος, Φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ
ἐρήμῳ, ἑτοιμάσατε τὴν ὁδὸν κυρίου· εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρί-
βους αὐτοῦ. πᾶσα φάραγξ πληρωθήσεται, καὶ πᾶν ὄρος καὶ βου-
νὸς ταπεινωθήσεται, καὶ ἔσται τὰ σκολιὰ εἰς εὐθείαν καὶ αἱ τρα-
χεῖαι εἰς ὁδοὺς λείας, καὶ ὄψεται πᾶσα σὰρξ τὸ σωτήριον τοῦ
θεοῦ. καὶ καθὼς γέγραπται ὅτι Ἁγιάσετε τὸ ἔτος τὸ πεντηκο-
στόν, καὶ διαβοήσετε ἄφεσιν ἐπὶ τῆς γῆς πᾶσι τοῖς κατοικοῦσιν
B *αὐτήν· ἐνιαυτὸς ἀφέσεως ἔσται ὑμῖν· οὕτω καὶ ἐγένετο. ἐν τῷ*
γὰρ παρόντι ͵εφλς´ ἔτει γενέσεως κόσμου, μηνὶ αὐδυναίῳ ς´, τῆς
τε κληροδοσίας τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἔτους ͵αψ´, συμπληρουμένων
Ἰωβηλαίων λδ´, ἐγένετο ῥῆμα θεοῦ ἐπὶ Ἰωάννην τὸν τοῦ Ζαχα-
ρίου υἱὸν ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ ἦλθεν κηρύσσων βάπτισμα μετανοίας
εἰς τὴν κυρίως καὶ κατὰ ἀλήθειαν ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν πᾶσιν
V 168 *ἀνθρώποις, παρὰ τῷ Ἰορδάνῃ ποταμῷ εὐαγγελιζόμενος ἐν μέ-*
σοις αὐτοῖς ἤδη παρεῖναι τὸν χριστὸν τοῦ θεοῦ. καὶ αὐτὸς δὲ

1. *δὲ* om. P. 2. *τοῦ* om. P. 3. *Ἰτουρέας* PV. *ib.* *Τραχων.* P. 4. *Ἀβιλινῆς* PV. *ib.* *ἀρχιερέως* V. 10. *καὶ—ταπεινωθήσεται* om. P. 11. *εὐθεῖα* P. 12. *τὸ σωτήριον τοῦ θεοῦ*] *τὸν θεὸν* P. 13. *γέγραπται*] Levit. XXV. 10. 16. *Αὐδιναίῳ* P. 20. *κυρίου* R.

Anno decimo quinto Imperii Tiberii Caesaris, Pontio Pilato Judaeam procurante, Herode Galilaeae Tetrarcha, Philippo illius fratre Tetrarcha Itureae et Trachanitidis Provinciae, Lysania Abilinae Tetrarcha, Anna et Caïpha summum Pontificatum obtinentibus; factum est verbum Domini super Joannem filium Zachariae in deserto: et venit in regionem Jordanis praedicans baptismum poenitentiae, in remissionem peccatorum: sicut scriptum est in libro Isaiae Prophetae, dicentis: *Vox clamantis in deserto, parate viam Domini, rectas facite semitas ejus: omnis vallis implebitur, et erunt prava in directa et aspera in vias planas, et videbit omnis caro Deum.* Et quemadmodum scriptum est: *Sanctificabitis annum quinquagesimum, et annuntiabitis remissionem in terra omnibus habitantibus eam. Annus remissionis erit vobis, ut et factum est.* Hoc enim praesenti anno mundi conditi v. MDXXXVI. mensis Audinei (seu Januarii) die VI. distributionis vero haereditatis filiorum Israel anno MDCC. Jubilaeis XXXIV. completis, factum est verbum Dei super Joannem Zachariae filium in eremo: et venit praedicans baptismum poenitentiae, in nomine Domini, ac veram remissionem peccatorum omnibus hominibus,

Ἰησοῦς ὁ Χριστὸς ὁ τοῦ θεοῦ υἱὸς μετὰ τὸ τεχθῆναι ἐν Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας συμπληρώσας ἐτῶν ἀριθμὸν τριάκοντα παρεγένετο ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἐπὶ τὸν Ἰορδάνην πρὸς τὸν Ἰωάννην, καὶ ἐβαπτίσθη ὑπ' αὐτοῦ. ἐν τῇ τρισκαιδεκάτῃ οὖν ἡμέρᾳ τοῦ τρια- C κοστοῦ πρώτου ἔτους αὐτοῦ Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς θεὸς ἡμῶν ἐβαπτίσθη τῇ ἕκτῃ, καθὰ λέλεκται, τοῦ αὐδυναίου μηνός, καθὼς ἀνεπιλήπτως ἐν αὐτῇ ἑορτάζει τὰ ἅγια φῶτα, ἤγουν ἐπιφάνια τοῦ μεγάλου θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἡ καθολικὴ καὶ ἀποστολικὴ ἐκκλησία ἐν τύπῳ αὐτοῦ τε καὶ τῶν ιβʹ μαθητῶν αὐτοῦ.

Ἐν τῷ ͵ε τοίνυν φζʹ ἔτει γενέσεως κόσμου, καθὼς πρόκειται, καὶ τεσσαρακοστῷ τῆς Αὐγούστου Καίσαρος βασιλείας, ἤγουν εἰκοστῷ ὀγδόῳ τῆς αὐτοῦ μοναρχίας, ἐγεννήθη κατὰ σάρκα Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς θεὸς ἡμῶν. ἐν δὲ τῷ παρόντι ͵εφλςʹ ἔτει ἐβαπτίσθη ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ὑπὸ Ἰωάννου ὁ αὐτὸς κύριος καὶ θεὸς D ἡμῶν Ἰησοῦς ὁ Χριστὸς κατὰ τὸ πεντηκοστὸν ἔτος τῆς τριακοστοτετάρτης πεντηκονταετηρίδος ἀπὸ τῆς κληροδοσίας τῶν υἱῶν Ἰσραήλ. κατὰ γὰρ πεντηκονταετηρίδα μετὰ τὸ εἰσελθεῖν εἰς τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἄφεσιν γίνεσθαι ὁ θεῖος παρεκελεύσατο νόμος, ἣν ἤρξαντο καταριθμεῖν ἀπὸ ὀγδοηκοστοπρώτου ἔτους Μωϋσέως, μετὰ τὸ πέρας δηλονότι τῶν υλʹ ἐτῶν R 498 τῆς πρὸς τὸν Ἀβραὰμ κατὰ τὸ ἑβδομηκοστὸν πέμπτον ἔτος τῆς

1. ὁ Χριστὸς] Χριστὸς P. 6. Αὐδιναίου P. 7. ἐπιφάνεια PV. 9. ἑαυτοῦ PV. 20. ἣν om. R. ib. ἤρξατο RV. ib. ὀγδοηκοστοῦ πρώτου P.

apud Jordanem fluvium annuntians in medio ipsorum adesse Christum Dei. Ipse autem Jesus Christus Dei filius postquam in Bethleem Judaeae natus est, cum complesset annum trigesimum, venit a Galilaea Hierusalem ad Joannem, et ab illo baptizatus est. Tertia decima deinde die xxxi. anni suae aetatis, Christus verus Deus noster die vi. baptizatus est, sicut dictum est, mense Audinaeo, quemadmodum recte eodem die sacra Lumina, seu Epiphania, magni Dei et Servatoris nostri Jesu Christi celebrat Catholica et Apostolica Ecclesia in suiipsius et xii. Apostolorum suorum figura.

Anno igitur mundi conditi v. mdvii. uti supra expositum est, et xl. Augusti Caesaris imperii, seu xxviii. monarchiae ipsius, natus est secundum carnem Christus verus Deus noster. Hoc autem praesente v. mdxxxvi. anno, ipse Dominus et Deus noster Jesus Christus baptizatus est in Jordane, sub annum quinquagesimum trigesimi quarti Jubilaei, ex quo distributio haereditatis filiorum Israel facta est. Quippe post annos l. ex quo terram promissionis ingressi sunt filii Israel, remissionem fieri sanxit lex divina, quam coeperunt numerare ab octogesimo primo anno Moysis, post exactos nempe ccccxxx. annos promissionis a Deo factae

αὐτοῦ ἡλικίας γενομένης αὐτῷ ἀπὸ τοῦ θεοῦ ἐπαγγελίας τῆς ἐν Αἰγύπτῳ δουλείας ἕνεκα καὶ τῆς ἐκεῖθεν γενησομένης ἐλευθερίας τῶν υἱῶν Ἰσραήλ.

P 210 *Καὶ εὐλογῶν ὁ Ἰωάννης τὰ ὕδατα εἶπεν, Φωνὴ κυρίου ἐπὶ τῶν ὑδάτων, ὁ θεὸς τῆς δόξης ἐβρόντησεν, κύριος ἐπὶ ὑδάτων πολλῶν. ἐγένετο δὲ μετὰ τὸ βαπτισθῆναι ἅπαντα τὸν λαὸν καὶ Ἰησοῦ βαπτισθέντος καὶ προσευχομένου ἀνεῳχθῆναι τὸν οὐρανὸν καὶ καταβῆναι τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον σωματικῷ εἴδει ὡσεὶ περιστερὰν ἐπ' αὐτόν, καὶ φωνὴν ἐξ οὐρανοῦ γενέσθαι λέγουσαν, Σὺ εἶ ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἐν σοὶ ηὐδόκησα.*

Εἶτα γνῶναι βουλόμενοι καὶ ποία ἦν τῆς ἑβδομάδος ἡμέρα, ὅτε ὁ κύριος ἐβαπτίσθη, τίθεμεν τὰ ,εφλϛ' ἔτη· τούτοις προσ-
B *τίθεμεν τὸ τέταρτον· γίνονται ,ϛϡκ'. ταῦτα παρὰ τὸν ζ'· ἑπτάκις ϡ' γίνονται ,ϛτ'· ἑπτάκις π' γίνονται φξ'· ἑπτάκις ὀκτὼ γίνονται νϛ'· λοιπὸν δ' ἐπακταί. ταύταις προσάπτομεν τὰς ἀπὸ τοῦ πρώτου μηνὸς νισὰν ἡμέρας ἕως αὐτῆς τῆς ἡμέρας ἐν ᾗ ὁ κύριος ἐβαπτίσθη. οὕτως ἔχεις ἐπακτὰς δ', ἀπριλίου λ', μαΐου λα', ἰουνίου λ', ἰουλίου λα', αὐγούστου λα', σεπτεμβρίου λ', ὀκτωβρίου λα', νοεμβρίου λ', δεκεμβρίου λα', ἰανουαρίου ϛ'· γίνονται σπε'. ταύτας παρὰ τὸν ζ'· ἑπτάκις μ' γίνονται σπ'· λοιπὸν ε'.*

C *Ἔγνωμεν οὖν ὡς ἐν πέμπτῃ τῆς ἑβδομάδος ἡμέρᾳ ἐβαπτί-*

5. *τῆς* om. P. *ib.* *τῶν ὑδάτων* P. 15. *ἐπακταὶ* uncis includit P sola, tacente V. 17. *ἐπακτὰς* uncis includit P. 20. *ταύτας*] (*ταύτας εἰς ζ'*) praeponit R, *ταῦταί εἰσιν ζ'* P.

Abraham, cum annum is ageret LXXV. propter servitutem in Aegypto, et ibidem futuram liberationem filiorum Israel.

Et Joannes benedicens aquas, dixit: *Vox Domini super aquas, Deus gloriae intonuit, Dominus super aquas multas.* Factum est autem, postquam universus populus baptizatus est, ut Jesu baptizato, ipsoque precante, coelum aperiretur et super eum descenderet Spiritus sanctus forma corporea, veluti columba, et vox de coelo fieret, dicens: *Tu es filius meus dilectus, in te mihi complacui.*

Porro si nosse velimus, quis fuerit hebdomadis dies quando Dominus baptizatus est, ponimus V. MDXXXVI. annos: his addimus quartam partem: prodeunt VI. MDCCCCXX. hos per VII. dividimus, septies DCCCC. faciunt VI. MCCC. septies LXXX. producunt DLX. septies VIII. generant LVI. relinquuntur IV. quibus addimus illos a die primi mensis Nisan, usque ad diem quo Dominus baptizatus est.

Hac ratione habes epactas IV. Aprilis XXX. Maii XXXI. Junii XXX. Julii XXXI. Augusti XXXI. Septembris XXX. Octobris XXXI. Novembris XXX. Decembris XXXI. Januarii VI. fiunt CCLXXXV. hae sunt VII. has divide per VII. septies XL. efficiunt CCLXXX. reliqua sunt V.

Intelligimus ergo quinta hebdomadis die baptizatum fuisse Christum

*σθη ὁ Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς θεὸς ἡμῶν ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ποταμῷ,
καθ' ἣν πέμπτην ἡμέραν ἐν ἀρχῇ τῆς τοῦ κόσμου γενέσεως αὐτὸς
ὁ τῶν ἁπάντων δεσπότης καὶ δημιουργὸς προσέταξεν ἐξαγαγεῖν τὰ
ὕδατα, ἑρπετὰ ψυχῶν ζωσῶν, αὐτὸς ἐπὶ συντελείᾳ τῶν αἰώνων,
ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ ἐβαπτίσθη ἐν ὕδατι καὶ ἡγίασεν τὸ ὕδωρ καὶ
σωτήριον αὐτὸ καὶ ζωοποιὸν ἡμῖν ἀπειργάσατο. μετὰ δὲ τὸ βα-
πτισθῆναι ἀνήχθη ὑπὸ τοῦ πνεύματος εἰς τὴν ἔρημον πειρασθῆ-* V 169
*ναι ὑπὸ τοῦ διαβόλου, ὡς ἱστορεῖ τὰ θεῖα εὐαγγέλια, καὶ νηστεύ-
σας ἡμέρας μ' καὶ νύκτας μ', καὶ πειρασθεὶς ὑπὸ τοῦ διαβόλου,
καὶ νικήσας τὸν πειράζοντα, παρεγένετο εἰς τὴν Γαλιλαίαν, κη-* D
*ρύσσων τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας, καὶ καλέσας τοὺς μαθητὰς
πιστεύσαντας καὶ δεξαμένους τὸ κήρυγμα τῆς εὐσεβείας ἀνῆλθε
μετ' αὐτῶν εἰς Ἱεροσόλυμα ἑορτάσαι τὸ νομικὸν πάσχα.*

Εἶτα θέλοντες γνῶναι πόστη τοῦ μηνὸς ἔφθασεν κατὰ τὸ R 500
*παρὸν ͵εφλζ' ἔτος, ἀρχὴν εἰληφὸς ἀπὸ κα' τοῦ μαρτίου μηνός,
ἡ ιδ' τοῦ πρώτου μηνὸς τῆς σελήνης, τὰ ͵εφλϛ' ποιοῦμεν παρὰ
τὸν ιθ'· ιθ' σ' γίνονται ͵γω'· ιθ' ϟ γίνονται ͵αψι'· ιθ' α' γίνον-
ται ιθ'· λοιπὸν ζ'· ταύτας ἐπὶ τὸν ια', γίνονται οζ'· ἔκβα β' λ'·* P 211
*γίνονται ξ'· λοιπὸν ιζ'· πρόσβαλε ταύταις ιγ' τὰς πρὸ τῶν φω-
στήρων, προσελήνους ζ', καὶ ζ' τὰς ἀπὸ κα' καὶ αὐτῆς τοῦ μαρτίου
μηνός, γίνονται μδ'· ἔκβα λ', λοιπὸν ιδ'. ἔφθασεν ἡ ιδ' τοῦ πρώ-
του μηνὸς τῆς σελήνης τῇ κζ' τοῦ μαρτίου μηνός.*

3. πάντων R. 14. πόση P. 22. κζ'] ιζ' R.

verum Deum nostrum in Jordane fluvio: quo quidem die quinto, in mundi conditi exordio, ipse universorum Dominus et conditor praecepit aquis ut educerent reptilia animarum viventium, ipse vero in consummatione saeculorum hoc ipso die baptizatus est in aqua, et consecravit aquam, et salutarem illam et vivificam nobis effecit. Postquam autem est baptizatus, ductus est a spiritu in desertum ut tentaretur a diabolo, uti sacra narrant Evangelia: et cum jejunasset dies XL. et XL. noctes, et tentatus fuisset a diabolo, ille devicto, venit in Galilaeam, praedicans Evangelium regni (Dei), vocatisque discipulis credentibus, quique praedicationem pietatis receperant, ascendit cum iis Hierosolyma, ut legale Pascha celebraret.

Jam vero si velimus intelligere quota mensis hoc praesenti anno V. MDXXXVII. extiterit, initio a XXI. mensis Martii sumpto, XIV. primi mensis Lunae, V. MDXXXVI. facimus per XIX. et ducimus CC. in XIX. fiunt III. MDCCC. deinde XIX. XC. creant MDCCX. duc I. in XIX. reliqua sunt VII. rursum VII. duc in XI. fiunt LXXVII. abjice bis XXX. fiunt LX. reliqua sunt XVII. adjice his XIII. illas anteluminarium antelunares, et VII. a XXI. mensis Martii, fiunt XLIV. abjice XXX. relinquuntur XIV. proinde incidit XIV. mensis Lunae XXVII. mensis Martii.

Εἶτα θέλοντες γνῶναι καὶ ποίᾳ ἡμέρᾳ ἔφθασεν ἡ ιδ' τοῦ πρώτου μηνὸς τῆς σελήνης, τοῖς ,εφλϛ' προστίθεμεν τὸ τέταρτον ,ατπδ'· γίνονται ,ϛϡκ'. ταύτας εἰς ζ'· ζ' ϡ' γίνονται ,ϛτ'· ζ' π' γίνονται φξ'· ζ' η' γίνονται νϛ'· λοιπὸν δ' ἐπακταί. ταύταις πρόσβαλε γ' τὰς πρὸ τῶν φωστήρων καὶ ζ' τὰς ἀπὸ κα' καὶ B αὐτῆς τοῦ μαρτίου μηνός, γίνονται ιδ'. ταύτας παρὰ τὸν ζ'· ἔκβα ζ', λοιπὸν ζ'. ἔγνωμεν οὖν ὡς κατὰ τὸ παρὸν ἔτος ἔφθασεν ἡ ιδ' τοῦ πρώτου μηνὸς τῆς σελήνης τῇ κζ' τοῦ μαρτίου μηνὸς καὶ ἐν σαββάτῳ. ἡ δὲ ιε' τοῦ πρώτου μηνὸς τῆς σελήνης, ἣν πρώτην τῶν ἀζύμων ὁ θεῖος προσαγορεύει νόμος, ἔφθασεν ἐν ἡμέρᾳ πρώτῃ τῆς ἑβδομάδος, τουτέστιν κυριακῇ, ἥ ἐστιν ἡμέρα δευτέρα τοῦ σαββάτου· εἴωθεν γὰρ ἡ θεόπνευστος γραφὴ ἑκάστην ἡμέραν ἀνάπαυσιν ἔχουσαν σάββατον ὀνομάζειν. σάββατον οὖν καλεῖ οὐ μόνον τὴν ιδ' τοῦ πρώτου μηνὸς τῆς σελήνης φθάσασαν ἐν σαββάτῳ, ἀλλὰ καὶ τὴν ιε' τοῦ πρώτου μηνὸς τῆς C σελήνης, ἥτις ἐστὶν πρώτη τῶν ἀζύμων ἡμέρα, καὶ αὐτὴν ἐν ἡμέρᾳ πρώτῃ φθάσασαν, καὶ τὴν κα' τοῦ αὐτοῦ μηνός, ἥτις ἐστὶν ἑβδόμη μὲν ἡμέρα τῆς ἑορτῆς τῶν ἀζύμων, ἑβδόμη δὲ τῆς ἑβδομάδος ἡμέρα. τοῦτο οὖν τὸ πάσχα δηλῶσαί μοι δοκεῖ ὁ θεῖος εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς, ἐν οἷς φησιν, Ἐγένετο ἐν σαββάτῳ δευτεροπρώτῳ διέρχεσθαι τὸν Ἰησοῦν καὶ τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ διὰ τῶν σπορίμων, τοὺς δὲ μαθητὰς τίλλοντας τοὺς στάχυας ἐσθίειν.

1. ποία ἡμέρα PV. 2. τοῖς] τῆς R. 4 ἐπακταὶ uncis inclusit P. 9. καὶ om. P. ib. ιε' post μηνὸς ponit P. 11. ἐστι P, ιϛ' RV. 13. ἀνάπαυσιν P. 14. πρώτου om. P. 20. φησιν] VI. 1.

Si velimus etiam nosse in qualem diem inciderit XIV. mensis Lunae, V. MDXXXVI. addimus quartam partem MCCCLXXXIV. fient VI. MDCCCCXX. has divide in VII. VII. in DCCCC. fient VI. MCCC. deinde VII. in XXC. fient DLX. rursum VII. in VIII. fient LVI. reliquae sunt epactae IV. his adde III. anteluminares, et VII. a XXI. mensis Martii, fient XIV. ab his praeter VII. abjice VII. remanebunt VII. Igitur colligimus hoc praesenti anno XIV. primi mensis Lunae XXVII. die Sabbato mensis Martii occurrere. Primi vero mensis XV. Lunae, quem primum Azymorum vocat lex divina, occurrit feria I. hebdomadis, hoc est Dominica, quae est dies II. a Sabbato: solet enim a Deo inspirata scriptura unumquemque diem feriatum Sabbatum appellare. Sabbatum igitur appellat, non modo XIV. mensis lunae sabbato occurrentem, sed etiam XV. primi mensis lunae, qui est primus Azymorum dies, illumque primo die occurrentem, et XXI. ejusdem mensis diem, qui est septimus Festi Azymorum, septimus vero hebdomadis dies. Illud porro Pascha indicasse mihi videtur divinus Evangelista Lucas, cum ait: *Factum est autem in Sabbato Secundo-primo cum Jesus transiret per sata cum Discipulis suis, qui vellebant spicas, ut manducarent.* Vocat autem Secundo-primum Sabbatum, non solum quod septi-

δευτερόπρωτον δὲ σάββατον καλεῖ τοῦτο τὸ σάββατον, οὐ μόνον ὡς ἑβδόμης ἡμέρας οὔσης, ἐν ᾗ ἡ πρώτη τῶν ἀζύμων εὑρέθη, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸ ἀπ' αὐτῆς ἀριθμεῖν τὰς ν' ἡμέρας, καὶ ἑορτάζειν τὴν ἑορτήν, ἣν ἑορτὴν τῶν ἑβδομάδων ὁ θεῖος προσαγορεύει νόμος. ἑπτὰ R 502
οὖν σαββάτων ὄντων ἐν τούτῳ τῷ ἔτει τῆς πεντηκοστῆς, ἅτε ἀπὸ D
σαββάτου ἀρχομένης καὶ εἰς σάββατον συμπληρουμένης, πρῶτον ἦν σάββατον τῶν ἑπτὰ σαββάτων καὶ τελευταῖον πάλιν τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ· διὰ ταύτας τὰς αἰτίας ἐν τούτῳ τῷ πάσχα τὸν κύριον μετὰ τῶν μαθητῶν διερχόμενον διὰ τῶν σπορίμων δηλῶσαι βουλόμενος ὁ εὐαγγελιστὴς εἴρηκεν ὅτι ἐν σαββάτῳ δευτεροπρώτῳ διήρχετο διὰ τῶν σπορίμων ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.

Ὅτι δὲ ὁ θεῖος νόμος τὴν μὲν ιδ' τοῦ πρώτου μηνὸς τῆς σελήνης πάσχα προσαγορεύει, τὴν δὲ ιε' πρώτην τῶν ἀζύμων καὶ V 170
σάββατον ὀνομάζει, πρὸς δέ γε καὶ τὴν ιϛ' πρώτην τῆς πεντηκοστῆς ἡμέραν καλεῖ, διδάσκει σαφῶς ἡ θεόπνευστος γραφή. ἐν γὰρ τῷ Λευιτικῷ γέγραπται ἐπὶ λέξεως οὕτως. „αὗται αἱ ἑορταὶ P 212
τῷ κυρίῳ κληταὶ ἅγιαι, ἃς καλέσετε αὐτὰς ἐν τοῖς καιροῖς αὐτῶν. ἐν τῷ πρώτῳ μηνὶ ἐν τῇ ιδ' ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς ἀνὰ μέσον τῶν ἑσπερινῶν πάσχα τῷ κυρίῳ. ἑπτὰ ἡμέρας ἄζυμα ἔδεσθε. καὶ ἡ ἡμέρα ἡ πρώτη κλητὴ ἁγία ἔσται ὑμῖν. πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε, καὶ προσάξετε ὁλοκαυτώματα τῷ κυρίῳ ἑπτὰ ἡμέ-

2. ἡ om. P. 6. συμπληρουμένης πρῶτον ἦν σάββατον om. P. 17. *Λευιτικῷ*] XXIII. 4. 18. κληταὶ] καὶ αὗται PV. *ib.* καλέσετε] καλέσουσιν V. 19. *μέσον*] μέσων R. 22. ὁλοκαύτωμα P.

mus sit dies, quo primus Azymorum inventus est, sed etiam quod ab eo L. dies putarentur, festumque celebraretur: quod quidem festum lex divina Festum hebdomadum appellat. Cum ergo VII. Sabbata extent in hoc quinquagesimae anno, ut quae a Sabbato initium ducat, et in Sabbatum septem Sabbatorum rursum totius numeri finis desinat, eapropter hoc Paschate cum discipulis per sata transiisse Dominum volens indicare Evangelista, dixit, eum in Sabbato Secundo-primo cum discipulis suis per sata transiisse.

Quod vero divina lex XIV. primi mensis Lunae Pascha apellet, XV. autem, primum Azymorum, et Sabbatum vocet: praeterea XVI. primum quinquagesimae diem, diserte docet a Deo inspirata scriptura. Sic enim ad verbum scribitur in Levitico: *Hae sunt feriae Domini sanctae, quas vocabitis ipsas temporibus suis. Mense primo, quartadecima die mensis inter vespertina Phase Domino: septem diebus comedetis azyma. Et dies prima vocata sancta erit vobis. Omne opus servile non facietis, et offeretis sacrificium in igne Domino septem diebus. Et dies septima vocata sancta vobis erit. Omne opus servile non facietis. Quando vero ingressi*

ρας. καὶ ἡ ἡμέρα ἡ ἑβδόμη κλητὴ ἁγία ἔσται ὑμῖν. πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε. ὅταν δὲ εἰσέλθητε εἰς τὴν γῆν, ἣν ἐγὼ δίδωμι ὑμῖν, καὶ θερίζητε τὸν θερισμὸν αὐτῆς, καὶ οἴσετε τὸ δράγμα, ἀπαρχὴν τοῦ θερισμοῦ ὑμῶν, πρὸς τὸν ἱερέα, καὶ B ἀνοίσει τὸ δράγμα ἔναντι κυρίου δεκτὸν ὑμῖν, καὶ τῇ ἐπαύριον τῆς πρώτης ἀνοίσει αὐτὸ ὁ ἱερεύς. καὶ ἀριθμήσετε ὑμῖν ἀπὸ τῆς ἐπαύριον τῆς πρώτης τῶν σαββάτων ἀπὸ τῆς ἡμέρας, ἧς ἂν προσενέγκητε τὸ δράγμα τοῦ ἐπιθέματος, ἑπτὰ ἑβδομάδας ὁλοκλήρους ἀριθμήσεις ἕως τῆς ἐπαύριον τῆς ἐσχάτης ἑβδομάδος, ἀριθμήσετε πεντήκοντα ἡμέρας, καὶ προσοίσετε θυσίαν νέαν τῷ κυρίῳ, καὶ καλέσετε ταύτην τὴν ἡμέραν κλητήν· ἁγία ἔσται ὑμῖν. πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε ἐν αὐτῇ."

Εἴτε οὖν τὴν ιε' τῆς σελήνης, ὡς ἐν σαββάτῳ φθάσασαν, μετὰ τὸ θῦσαι τὸν ἀμνόν, δεύτερον ὠνόμασε σάββατον ὁ εὐαγ- R 504 γελιστής, εἴτε ὡς πρώτην οὖσαν τῆς πεντηκοστῆς, ἤγουν τῶν C ἑπτὰ τῆς ἐν τούτῳ τῷ ἔτει πεντηκοστῆς, πανταχόθεν φαίνεται ὅτι τὴν ἐν τούτῳ τῷ ἔτει τοῦ πάσχα ἑορτὴν δηλῶσαι βουλόμενος ὁ εὐαγγελιστὴς δευτερόπρωτον ὠνόμασε σάββατον. τοῦτο τὸ πάσχα ἐδήλωσεν καὶ ὁ θεολόγος καὶ εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης μετὰ τὸ πρῶτον ἐν Κανᾷ τῆς Γαλιλαίας θαῦμα, ὅτε τὸ ὕδωρ οἶνος ἐγένετο, λέγων οὕτως, Ταύτην ἐποίησεν ἀρχὴν τῶν σημείων ὁ Ἰησοῦς ἐν Κανᾷ τῆς Γαλιλαίας καὶ ἐφανέρωσεν τὴν δόξαν αὐτοῦ

4. καὶ om. P. 6. τῆς ἐπαύριον] ἐπαύριον P. 15. εἶτα P. 17. τὴν om. P. ib. δηλῶσαι] διηλῶσαι PV. 19. καὶ prius om. P. ib. Ἰωάννης] II. 11.

fueritis terram, quam ego do vobis, et messueritis segetem ejus, et afferetis manipulum, primitias messis vestrae, ad Sacerdotem, et levabit fasciculum coram Domino ut acceptabile sit pro vobis. Et crastina a primo offeret illum Sacerdos. Et numerabitis vobis a postero die prima Sabbatorum, a die qua obtuleritis manipulum impositionis. Septem hebdomadas plenas numerabis usque ad crastinum ultimae hebdomadis, numerabitis quinquaginta dies, et offeretis sacrificium novum Domino, et vocabitis diem hanc vocatam: sancta erit vobis. Omne opus servile non facietis in ea.

Sive igitur xv. lunae, ut quae in Sabbatum incideret, post sacrificatum agnum, Secundum appellavit Sabbatum Evangelista; sive quod esset prima Quinquagesimae, seu vii. Sabbatorum quae hoc anno in Quinquagesima extitere, omnimodo apparet, cum eo ipso anno Paschatis festum duplicare voluisset Evangelista, Secundo-primum appellasse Sabbatum. Hocce Pascha indicavit Theologus et Evangelista Joannes, post primum in Cana Galilaeae miraculum, quando aqua vinum facta est, cum ita ait: *Hoc fecit initium signorum Jesus in Cana Galilaeae, et manifestavit gloriam suam, et crediderunt in eum discipuli ejus.* Post hoc

καὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. μετὰ τοῦτο ἀνέβη εἰς Καπερναοὺμ αὐτὸς καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ. καὶ ἔμειναν οὐ πολλὰς ἡμέρας, καὶ ἐγγὺς ἦν τὸ πάσχα τῶν Ἰουδαίων, καὶ ἀνέβη ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα. D

Πρῶτον οὖν πάσχα νομικὸν ἑόρτασε σὺν τοῖς μαθηταῖς μετὰ τὸ βαπτισθῆναι ὁ κύριος ἐν τῷ ὀγδόῳ ἔτει τῆς κατὰ φύσιν ἐννεακαιδεκαετηρίδος τῆς σελήνης καὶ κα' τῆς κατὰ φύσιν ὀκτωκαιεικοσαετηρίδος τοῦ ἡλίου, ὄντος ἀρχιερέως ἐν Ἱερουσαλὴμ Ἰσμαήλου τοῦ Βάφει.

Εἰσὶν δὲ τῶν μαθητῶν αἱ προσηγορίαι, ὧν ἐξελέξατο ὁ κύριος, οὕτως.

α'. Σίμων Πέτρος ὁ τῶν ἀποστόλων κορυφαῖος.
β'. Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ.
γ'. Ἰάκωβος ὁ τοῦ Ζεβεδαίου.
δ'. Ἰωάννης ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, ὃν ἠγάπα ὁ Ἰησοῦς, ὁ εὐαγγελιστής. P 213
ε'. Φίλιππος.
ς'. Βαρθολομαῖος.
ζ'. Θωμᾶς.
η'. Ἰάκωβος ὁ τοῦ Ἀλφαίου, ὁ ἀδελφὸς τοῦ κυρίου κατὰ σάρκα, ὁ ἐπικληθεὶς δίκαιος.
θ'. Ματθαῖος ὁ εὐαγγελιστής.

5. ἠόρτασε P. 6. ἐννεακαιδεκα] ιθ' P. 7. ὀκτωκαιεικοσα] η' καὶ κ' P. 10. ὁ om. P. 11. οὕτως] αὗται P. Conf. p. 27. B. 15. δ'] δ' καὶ V. ib. ὁ Ἰησοῦς] Ἰησοῦς P. ib. ὁ] ὃς PV. 20. ὁ ἀδελφὸς τοῦ] ἀδελφὸς P.

ascendit Capharnaum ipse et mater ejus, et discipuli ejus, et fratres ejus, et ibi manserunt non multos dies, et prope erat Pascha Judaeorum, et ascendit Jesus Hierosolymam.

Primum ergo Pascha legale cum Discipulis suis, postquam baptizatus est, celebravit Dominus, anno VIII. naturalis decemnovennalis cycli lunae, et XXI. naturalis vigintioctennalis cycli solis, cum summus esset Pontifex Hierosolymis Ismael Baphi.

Sunt autem discipulorum quos elegit Dominus nomina haec.

I. Simon Petrus, Apostolorum Princeps.
II. Andreas, frater Petri.
III. Jacobus, Zebedaei frater.
IV. Joannes, frater ejus, quem dilexit Jesus, qui fuit Evangelista.
V. Philippus.
VI. Bartholomaeus.
VII. Thomas.
VIII. Jacobus Alphaei, frater Domini secundum carnem, qui dictus est justus.

ι'. Θαδδαῖος ὁ καὶ Λεβαῖος, ὁ ἐπικληθεὶς Βαρσαβάς.
V 171 ια'. Σίμων ὁ Κανανίτης ὁ ἐπικληθεὶς Ἰούδας, Ἰακώβου.
B ιβ'. Ἰούδας Ἰσκαριώτης.

R 506 Τούτους τοὺς ιβ' μαθητὰς ἔχων ὁ κύριος τῶν λοιπῶν αὐτοῦ μαθητῶν κατά τι γέρας ἐξαίρετον ἀποστόλους ὠνόμασεν.

Καὶ αὖθις ἀναδείκνυσιν ἑτέρους ο', ὧντινων καὶ αὐτῶν αἱ προσηγορίαι εἰσὶν αὗται.

α'. Ματθίας, ὃν ἀνέδειξεν ὁ κύριος, ὁ καὶ συγκαταριθμηθεὶς μετὰ τῶν ια' ἀποστόλων μετὰ τὸ ἀναληφθῆναι τὸν κύριον ἀντὶ Ἰούδα τοῦ Ἰσκαριώτου, ὡς περιέχουσιν αἱ Πράξεις.
β'. Σωσθένης, οὗ μέμνηται Παῦλος Κορινθίοις ἐπιστέλλων.
C γ'. Κηφᾶς, ὁμώνυμος Πέτρου, ᾧ καὶ ἐμαχήσατο Παῦλος κατὰ ἰουδαϊσμοῦ.
δ'. Λίνος, οὗ μέμνηται Παῦλος Τιμοθέῳ γράφων.
ε'. Κλεωπᾶς, οὗ μέμνηται εἰς τὸ κατὰ Ματθαῖον Εὐαγγέλιον.
ς'. Ἀκύλας.
ζ'. Ἐπαίνετος.
η'. Ἀνδρόνικος.
θ'. Ἀμπλίας.
ι'. Οὐρβανός.

2. ὁ Κανανίτης] Κανανίτης P. 3. ιβ'] ιβ' καὶ V. 4. κύριος] Χριστὸς P. 7. εἰσὶν om. P. 9. ια'] ιβ' P. sola. 13. Πέτρῳ P.

IX. Matthaeus Evangelista.
X. Thaddaeus, qui et Lebaeus, cognominatus Barsabas.
XI. Simon Cananites, dictus Judas, Jacobi F.
XII. Judas Iscariotes.

Hos XII. discipulos cum haberet Christus, hos prae caeteris suis Discipulis, singulari quadam praerogativa Apostolos nominavit.

Rursum alios LXX. designavit, quorum pariter haec sunt nomina.

I. Matthias, quem Dominus designavit, qui aliis XI. Apostolis annumeratus est, postquam Dominus est assumptus, loco Judae Iscariotae, ut Acta continent.
II. Sosthenes, cujus meminit Paulus ad Corinthios scribens.
III. Cephas, Petro cognominis, cum quo congressus est Paulus de Judaïsmo.
IV. Linus, cujus meminit Paulus ad Timotheum scribens.
V. Cleopas, cujus meminit Evangelium secundum Matthaeum.
VI. Aquilas.
VII. Epaenetus.
VIII. Andronicus.
IX. Amplias.
X. Urbanus.

ια'. Στάχυς. D
ιβ'. Ἀπελλῆς.
ιγ'. Ἡρωδίων.
ιδ'. Ἀριστόβουλος.
ιε'. Νάρκισσος.
ις'. Ῥοῦφος.
ιζ'. Ἀσύγκριτος.
ιη'. Φλέγων.
ιθ'. Ἑρμᾶς.
κ'. Πατροβᾶς.
κα'. Ἑρμῆς.
κβ'. Φιλόλογος.
κγ'. Νηρεύς. P 21
κδ'. Ὀλυμπᾶς.
κε'. Λούκιος.
κς'. Ἰάσων.
κζ'. Σωσίπατρος.
κη'. Τέρτιος.
κθ'. Γάϊος.
λ'. Ἔραστος.
λα'. Κούαρτος, ὧν μέμνηται Παῦλος Ῥωμαίοις ἐπιστέλλων.

1. Νιρεύς V. 10. Πατρωβᾶς PV. 21. ὧν] οὗ P, ὃν V.

XI. Stachys.
XII. Apelles.
XIII. Herodion.
XIV. Aristobulus.
XV. Narcissus.
XVI. Rufus.
XVII. Asyncritus.
XVIII. Phlegon.
XIX. Hermas.
XX. Patrobas.
XXI. Hermes.
XXII. Philologus.
XXIII. Nereus.
XXIV. Olympas.
XXV. Lucius.
XXVI. Jason.
XXVII. Sosipater.
XXVIII. Tertius.
XXIX. Gaius.
XXX. Erastus.
XXXI. Quartus, cujus meminit Paulus ad Romanos scribens.

λβ'. Ἀπολλῶς.
λγ'. Στεφανᾶς.
B λδ'. Φουρτουνᾶτος.
λε'. Ἀχάϊκος, ὧν μέμνηται Παῦλος εἰς τὴν πρὸς Κορινθίους α' ἐπιστολήν.
R 508 λς'. Τύχικος, οὗ μέμνηται Παῦλος Ἐφεσίοις γράφων.
λζ'. Κλήμης, οὗ μέμνηται Παῦλος εἰς τὴν πρὸς Φιλιππησίους.
λη'. Ἐπαφρόδιτος.
λθ'. Ὀνήσιμος.
μ'. Ἀρίσταρχος.
μα'. Ἰησοῦς ὁ λεγόμενος Ἰοῦστος.
μβ'. Δημᾶς.
C μγ'. Νυμφᾶς.
V 172 μδ'. Ἄρχιππος, ὧν μέμνηται Παῦλος εἰς τὴν πρὸς Κορινθίους.
με'. Ὀνησίφορος.
μς'. Κρήσκης.
μζ'. Ἔραστος.
μη'. Τρόφιμος.
μθ'. Εὔβουλος.

2. Στέφανος P. 4. οὗ P, ὃν RV. 5. α' om. P. 6. οὗ P, ὃν V. 7. Φιλιππισίους P. 15. οὗ P, ὃν V. *ibid.* τοὺς Κορινθίους P. Scribe Κολοσσαεῖς (IV. 15. 17.).

XXXII. Apollo.
XXXIII. Stephanus.
XXXIV. Fortunatus.
XXXV. Achaicus, cujus meminit Paulus in Epistola ad Corinthios.
XXXVI. Tychicus, cujus meminit Paulus ad Ephesios scribens.
XXXVII. Clemens, cujus meminit Paulus in Epistola ad Philippenses.
XXXVIII. Epaphroditus.
XXXIX. Onesimus.
XL. Aristarchus.
XLI. Jesus, dictus Justus.
XLII. Demas.
XLIII. Nymphas.
XLIV. Archippus, cujus meminit Paulus in Epistola ad Corinthios.
XLV. Onesiphorus.
XLVI. Crescens.
XLVII. Erastus.
XLVIII. Trophimus.
XLIX. Eubulus.
L. Pudens, cujus meminit Paulus in Epistola secunda ad Timotheum.

ν'. Πούδης, ὧν μνημονεύει Παῦλος εἰς τὴν πρὸς Τιμόθεον β' ἐπιστολήν.

να'. Ἀρτεμᾶς.

νβ'. Τύχικος.

νγ'. Ζηνᾶς ὁ νομικός, ὧντινων εἰς τὴν πρὸς Τίτον ἐπιστολὴν Παῦλος ἐμνημόνευσεν. D

νδ'. Φιλήμων.

νε'. Ἐπαφρᾶς.

νϛ'. Δημᾶς, ὧντινων καὶ αὐτῶν εἰς τὴν πρὸς Φιλήμονα Παῦλος ἐπεμνήσθη.

Τοὺς δὲ λοιποὺς ιδ' εὑρίσκεις ἅμα Παύλῳ συναναλημμένους μετὰ τὴν ἀνάληψιν τοῦ κυρίου.

Ἀπὸ Ἀδὰμ ἐπὶ τὸν κατακλυσμὸν ἔτη ͵βσξβ'.

Ἀπὸ τοῦ κατακλυσμοῦ ἐπὶ τὴν ἔξοδον ἔτη ͵αφοε'.

Ἀπὸ τῆς διὰ Μωϋσέως ἐξ Αἰγύπτου πορείας ἐπὶ τὴν πρώτην οἰκοδομὴν τοῦ ναοῦ, ἥτις ἀρχὴν ἔλαβε μετὰ τὸ τρίτον ἔτος Σολομῶνος, ἔτη χιδ'. P 215

Ἀπὸ τετάρτου ἔτους Σολομῶνος, ἤγουν τῆς πρώτης ἐπισκευῆς τοῦ ναοῦ ἐπὶ Κῦρον βασιλέα Περσῶν ἔτη υπ' καὶ μῆνες γ'.

Ἀπὸ Κύρου βασιλέως Περσῶν ἐπὶ Ἀλέξανδρον Μακεδόνα ἔτη σμη' καὶ μῆνες θ'.

Ἀπὸ Ἀλεξάνδρου Μακεδόνος ἕως τοῦ παρόντος ιε' ἔτους

1. ὧν] ὃν PV. 6. ὁ Παῦλος P. 11. συνναλειλημμένους P, συναλειλημμένους R, συνειλημμένους m. R. 14. ἔτη om. P.

LI. Artemas.

LII. Tychicus.

LIII. Zenas, Jurisperitus; quorum Paulus meminit in Epistola ad Titum.

LIV. Philemon.

LV. Epaphras.

LVI. Demas, quorum meminit Paulus in Epistola ad Philemonem.

Reliquos XIV. invenies comprehensos una cum Paulo post Domini in coelum ascensum.

Ab Adam usque ad diluvium, anni II. MCCLXII.

A diluvio usque ad exitum ex Aegypto, MDLXXV.

A profectione duce Moyse ex Aegypto usque ad primam templi aedificationem, quae post tertium annum Solomonis coepta est, anni DCXIV.

A quarto anno Solomonis, sive prima aedificatione templi, usque ad Cyrum Persarum Regem, an. CCCCLXXX. et menses III.

A Cyro Persarum Rege usque ad Alexandrum Macedonem, anni CCXLVIII. et menses IX.

Τιβερίου Καίσαρος καὶ τὴν καταρχὴν τοῦ σωτηρίου κηρύγματος, B *ἥ γέγονε κατὰ τὸ παρὸν ἔτος ιε', ἔτη τνς'.*

R 510 *Ὁμοῦ ἀπὸ Ἀδὰμ ἕως τοῦ παρόντος ἔτους πεντεκαιδεκάτου Τιβερίου Καίσαρος, ἤγουν τῆς εἰκάδος καὶ αὐτῆς τοῦ μαρτίου μηνός, ἔτη ,εφλζ' πλήρη.*

Μετὰ τὸ βάπτισμα ἐνδιέτριψεν ὁ κύριος εἰς τὰς ἰάσεις ἕτερα γ' ἔτη συναναστρεφόμενος τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ. καὶ τὰ περὶ τούτου Λουκᾶς φανεροῖ, λέγων ὅτι Εἶπεν ὁ κύριος διὰ Ἡρώδην, Πορευθέντες εἴπατε τῇ ἀλώπεκι ταύτῃ, Ἰδοὺ ἐκβάλλω δαιμόνια καὶ ἰάσεις ἐπιτελῶ σήμερον καὶ αὔριον, καὶ τῇ τρίτῃ τελειοῦμαι, διὰ τούτων τὰ τρία ἔτη σημαίνων. τὸ δὲ εἰπεῖν Σήμερον δεικνυσιν C *ὅτι τῷ πρώτῳ ἐνιαυτῷ τῶν ἰάσεων αὐτοῦ ταῦτα ἐδήλωσεν τῷ Ἡρώδῃ. τοῦτο δὲ αὐτὸ καὶ Ἰωάννης ὁ εὐαγγελιστὴς δηλοῖ ἀπὸ πάσχων εἰς πάσχα τρία ἔτη καὶ αὐτὸς ἐν ταῖς ἰάσεσιν αὐτοῦ.*

Ἰνδ. β'. ις'. ὕπ. Οὐεννικίου καὶ Λογγίνου.

Ἐν τῷ παρόντι ,εφλη' ἔτει γενέσεως κόσμου, ἀρχὴν εἰληφότι ἀπὸ κα' τοῦ κατὰ Ῥωμαίους μαρτίου μηνός, δεύτερον νομικὸν ἐπετέλεσε πάσχα μετὰ τὸ βαπτισθῆναι ὁ κύριος κατὰ τὸ ἔνατον ἔτος τῆς κατὰ φύσιν ἐννεακαιδεκαετηρίδος τῆς σελήνης καὶ κατὰ τὸ κβ' ἔτος τῆς κατὰ φύσιν ὀκτωκαιεικοσαετηρίδος τοῦ ἡλίου.

1. *Τιβερίου — σωτηρίου*] (*Τιβερίου*) *καὶ εἰς τὴν καταρχὴν τοῦ σωτηρίου* P, solum (*Τιβερίου*) R. *Ἕως* simul cum genitivo et accusativo est etiam p. 283. B. 4. *ἀπὸ τῆς* P sola. 5. *πλήρης* V, *πλήρεις* P, om. R. Conf. p. 306. B. 7. *γ' ἔτη*] *ἔτη τρία* P. 8. *λέγων*] XIII. 32. *ib.* *ὁ* om. P. 14. *πάσχων εἰς* om. P. 19. *ἔννατον* P. 20. *ἔτος* om. P. *ibid.* *η' καὶ κ' ετηρίδος* P.

Anni a m. c. Ab Alexandro Macedone usque ad praesentem xv. (Tiberii) annum, et initium praedicationis Christi hoc an. xv. coeptae, anni cccLVI.

Ab Adam vero usque ad praesentem annum xv. Tiberii Caesaris, sive ad ipsum xx. mensis Martii, colliguntur anni integri v. MDXXXVII.

Post Baptismum, tres alios annos morbis curandis insumpsit Dominus, dum cum discipulis suis conversaretur. Atque haec de eo declarat Lucas, ubi ait: *Dominus dixit de Herode, Euntes, dicite vulpi illi, ecce ejicio daemonia, et sanitates perficio hodie et cras, et tertia die consummor.* Per haec, tres annos indicans. Quod autem dixit, *Hodie*, ostendit quod primo anno suarum curationum haec renuntiavit Herodi. Idipsum etiam indicat Joannes Evangelista, dum a Paschate tres annos et ipse in illius sanationibus statuit.

A. C. 5537. 40. XVI. Ind. II. Vennicio et Longino Coss.

Hoc praesenti v. MDXXXVIII. anno a mundo condito, qui initium sumit a XXI. secundum Romanos mensis Martii, secundum legale Pascha celebravit Dominus postquam est baptizatus, anno IX. naturalis novendecennalis cycli lunae, et XXII. naturalis vigintioctennalis cycli solis.

Θέλοντες δὲ γνῶναι πόστῃ τοῦ μηνὸς ἔφθασεν ἡ ιδ' τοῦ V 178 D πρώτου μηνὸς τῆς σελήνης κατὰ τὸ παρὸν ἔτος, εὑρίσκομεν εἰς τὸ ἔνατον ἔτος τῆς κατὰ φύσιν ἐννεακαιδεκαετηρίδος προσκειμένας ἐπακτὰς κη'. ταύταις προστίθεμεν ιγ' τὰς πρὸ τῶν φωστήρων καὶ προσελήνους ζ' καὶ ια' τὰς ἀπὸ κα' καὶ αὐτῆς τοῦ μαρτίου μηνός, ἀπριλίου ιε'· γίνονται οδ'. ἔκβα δὶς λ'· γίνονται ξ'· λοιπὸν ιδ'. ἔγνωμεν οὖν ὡς κατὰ τὸ παρὸν ἔτος ἔφθασεν ἡ ιδ' τῆς σελήνης τῇ ιε' τοῦ ἀπριλίου μηνός.

Εἶτα θέλοντες γνῶναι καὶ τὴν ἡμέραν, ἐν ᾗ ἔφθασεν ἡ ιδ', εὑρίσκομεν κατὰ τὸ κβ' ἔτος τῆς ὀκτωκαιεικοσαετηρίδος προσκει- P 216 μένας ἐπακτὰς ε', ταύταις συνάπτομεν τὰς πρὸ τῶν φωστήρων γ' καὶ ια' ἀπὸ κα' τοῦ μαρτίου καὶ ἀπριλίου ιε'· γίνονται λδ'. ταύτας ἀνάβαλε εἰς ζ'· ζ' δ' γίνονται κη'· λοιπὸν ϛ'. ἔγνωμεν οὖν ὡς ἡ ιδ' τοῦ πρώτου μηνὸς τῆς σελήνης κατὰ τὸ παρὸν ἔτος ἔφθασεν ἐν ἡμέρᾳ ἕκτῃ.

Τοῦτο τὸ δεύτερον πάσχα φαίνεται δηλῶν ὁ θεῖος εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης μετὰ τὸ δεύτερον θαῦμα ὃ ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς ἐν Κανᾷ τῆς Γαλιλαίας, ἰασάμενος τὸ παιδίον τοῦ βασιλικοῦ, γράφων οὕτως, Τοῦτο πάλιν δεύτερον σημεῖον ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς ἐλθὼν ἐκ τῆς Ἰουδαίας εἰς τὴν Γαλιλαίαν. μετὰ ταῦτα ἦν ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων, καὶ ἀνέβη Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα. B

1. θέλοντες δὲ] εἶτα θέλοντες P, θέλοντες R. 3. ἔννατον PV. ib. ιθ' ετηρίδος P. 4. πρὸ] πρὸς V. 9. εἶτα] εἰ P. 10. η' καὶ κ' ετηρίδος P. 11. φωτήρων V. 12. Μαρτίου μηνὸς P. 16. δεύτερον om. P. 18. βασιλικοῦ] βασιλίσκου P. 19. οὕτως] IV. 54.

Si nosse velimus quota mensis occurrat XIV. primi mensis lunae hoc praesenti anno, inveniemus anno naturalis decemnovennalis cycli adjunctas epactas XXVIII. His addimus anteluminares XIII. et antelunares VII. et XI. a XXI. Martii mensis, Aprilis vero XV. fiunt LXXIV. deme ex his bis XXX. reliqua sunt XIV. Colligimus igitur hoc anno XIV. lunae XV. mensis Aprilis occurrisse.

Si velimus praeterea nosse etiam et diem (seu feriam) qua occurrit XIV. inveniemus XX. anno vigintioctennalis cycli adscriptas epactas V. his addimus anteluminares III. et XI. a XXI. Mensis Martii, et Aprilis XV. fiunt XXXIV. Has divide per VII. septies IV. efficiunt XXVIII. reliqua sunt VI. Intelligimus ergo XIV. primi mensis hoc praesenti anno occurrisse die VI.

Hocce Pascha videtur indicare divinus Evangelista Joannes, post secundum miraculum quod fecit Jesus in Cana Galilaeae, cum reguli puerum sanavit, ubi ita scribit: *Hoc iterum secundum signum fecit Jesus, cum venisset ex Judaea in Galilaeam. Post haec erat festum Judaeorum, et ascendit Jesus Hierosolymam.*

Ἐπειδὴ γὰρ ἐπίσημον καὶ ἐξαίρετον καὶ πρώτην ἑορτὴν Ἰουδαῖοι τὴν τοῦ πάσχα εἶχον, διὰ τοῦτο ὁ εὐαγγελιστὴς ποτὲ μὲν μετὰ προσδιορισμοῦ ταύτης μέμνηται, λέγων, Ἐγγὺς ἦν τὸ πάσχα, ἡ ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων, ποτὲ δὲ ἀπροσδιορίστως γράφων, Ἦν ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων.

Τὸ β′ τοίνυν πάσχα δοκεῖ μοι σημαίνειν ἐνταῦθα εἰπών, Μετὰ ταῦτα ἦν ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων, καὶ ἀνέβη Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα. ἔνθα γὰρ ἑτέρας μνημονεύει τῶν Ἰουδαίων ἑορτῆς, μετὰ προσδιορισμοῦ πάντως ταύτης μέμνηται, ὥσπερ καὶ τῆς ἑορτῆς τῶν σκηνοπηγιῶν, λέγων, Καὶ ἦν ἐγγὺς ἡ ἑορτὴ τῶν Ἰου-
C *δαίων ἡ σκηνοπηγία, ὄντος ἀρχιερέως Ἐλεαζάρου υἱοῦ Ἀνάνου.*

Ἰνδ. γ′. ιζ′. ὑπ. Τιβερίου Καίσαρος τὸ ε′ μόνου.

Πάλιν τρίτον νομικὸν πάσχα μετὰ τὸ βαπτισθῆναι ἑορτάζει ὁ κύριος ἐν τῷ ι′ ἔτει τῆς κατὰ φύσιν ἐννεακαιδεκαετηρίδος τῆς σελήνης καὶ κγ′ τῆς κατὰ φύσιν ὀκτωκαιεικοσαετηρίδος τοῦ ἡλίου. καὶ θέλοντες γνῶναι πόστῃ τοῦ μηνὸς ἔφθασεν κατὰ τὸ παρὸν ͵εφλθ′ ἔτος ἀρξάμενον ἀπὸ κα′ καὶ αὐτῆς τοῦ μαρτίου μηνός, εὑρίσκομεν κατὰ τὸ δέκατον ἔτος τῆς κατὰ φύσιν ἐννεακαιδεκαετηρίδος ἐπακτὰς τῆς σελήνης θ′, ταύταις συνάπτομεν τὰς πρὸ τῶν φωστήρων ιγ′, προσελήνους ζ′, καὶ ια′ τὰς ἀπὸ κα′ τοῦ μαρτίου μηνὸς καὶ ἀπριλλίου δ′· γίνονται μδ′. ἔκβα λ′· λοιπὸν
D *ιδ′. ἰδοὺ ἔφθασεν ἡ ιδ′ τοῦ πρώτου μηνὸς τῆς σελήνης κατὰ τὸ*

3. *λέγων*] VI. 4. 6. *εἰπὼν*] V. 1. 10. *λέγων*] VII. 2. 11. *Ἀνανίου* P. 14. 18. *ιθ′ ετηρίδος* P. 15. *η′ καὶ κ′ ετηρίδος* P. 16. *κατὰ — ἀρξάμενον* om. P. 21. *ἔκβα*] *ἔκβαλε* PV.

Anni a m. c. Cum igitur pro celebri et singulari, ac primario festo Pascha apud Judaeos haberetur, ideo Evangelista quidem interdum illius praecise meminit, dum ait: *Prope erat Pascha festum Judaeorum.* Interdum etiam generatim, ut cum scribit: *Erat festum Judaeorum.*

Secundum ergo Pascha is videtur mihi significare, cum hoc loco dicit: *Post haec erat festum Judaeorum, et ascendit Jesus Hierosolymam.* Ubi enim Judaeorum festi alterius meminit, semper illud designat nominatim, ut cum de festo Scenopegiorum loquitur: *Et erat prope festum Judaeorum*, cum Eleazarus, Ananiae filius, esset Pontifex.

A. C. [Ol. Iph.]
5538. 31. XVII. Ind. III. Tiberio Caesare V. Cos. 3.

Rursus tertium legale Pascha post baptismum peregit Dominus anno X. naturalis decemnovennalis cycli lunae, et XXIII. naturalis vigintioctennalis cycli solis. Si velimus nosse quota mensis occurrit a XXI. mensis Martii, reperiemus incidisse in X. annum naturalis decemnovennalis cycli epactas lunae IX. His adjungimus anteluminares XIII. antelunares VII. et XI. ab XXI. Martii mensis, et IV. Aprilis: fiuntque XLIV. abjice XXX. relinquuntur XIV. ecce occurrit XIV. primi mensis lunae hoc praesenti

παρὸν ἔτος τῇ δ' τοῦ ἀπριλίου μηνός. εἶτα καὶ τὴν ἡμέραν γνῶ-
ναι βουλόμενοι ἐν ᾗ ἔφθασεν αὐτή, εὑρίσκομεν κατὰ τὸ κγ' ἔτος
τῆς ὀκτωκαιεικοσαετηρίδος ἐπακτὰς ϛ'. ταύταις προστίθεμεν τὰς
πρὸ τῶν φωστήρων γ' καὶ ια' τὰς ἀπὸ κα' καὶ αὐτῆς τοῦ μαρτίου,
δ' ἀπριλίου· γίνονται κδ'. ταύτας παρὰ τὸν ζ'· ζ' γ' γίνονται
κα'· λοιπὸν γ'. ἔγνωμεν οὖν ὅτι ἡ ιδ' τοῦ πρώτου μηνὸς τῆς R 514
σελήνης, ἐν ᾗ τὸ νομικὸν ἐπιτελεῖσθαι προστέτακται πάσχα, κα-
τὰ τὸ παρὸν ‚εφλθ' ἔτος ἔφθασεν τῇ δ' τοῦ ἀπριλίου μηνὸς καὶ
ἐν ἡμέρᾳ γ'.

Τοῦτο τὸ τρίτον πάσχα σημαίνων ὁ θεῖος εὐαγγελιστὴς Ἰω- P 217
άννης, μέλλων τὸ θαῦμα διηγεῖσθαι, ὃ ἐποίησεν ὁ κύριος ἐκ
πέντε ἄρτων πεντακισχιλίους ἄνδρας χορέσας, λέγει, Μετὰ ταῦ- V 174
τα ἀπῆλθεν ὁ Ἰησοῦς πέραν τῆς θαλάσσης τῆς Γαλιλαίας τῆς Τι-
βεριάδος, καὶ ἠκολούθει αὐτῷ ὄχλος πολύς, ὅτι ἑώρων τὰ ση-
μεῖα ἃ ἐποίει ἐπὶ τῶν ἀσθενούντων. ἀνέβη δὲ εἰς τὸ ὄρος ὁ Ἰη-
σοῦς, καὶ ἐκεῖ ἐκάθητο μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ. ἦν δὲ ἐγγὺς
τὸ πάσχα, ἡ ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων.

Τούτῳ τῷ ἐνιαυτῷ μηνὶ λώῳ κθ' ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ πρό-
δρομος καὶ βαπτιστὴς τὴν κεφαλὴν ἀποτέμνεται ὑπὸ Ἡρώδου τοῦ
βασιλέως τῆς Ἰουδαίας, υἱοῦ ὄντος τοῦ πρώτου Ἡρώδου, ἀδελ-
φοῦ Ἀρχελάου, δέσμιος εἰς τὸν Μαχαιροῦντα φρούριον πεμφθεὶς II
διὰ Ἡρωδιάδα, περὶ οὗ μνημονεύει ἡ θεία τῶν εὐαγγελίων γρα-

2. ἐν om. P. 3. η' καὶ κ' ετηρίδος P. 4. Μαρτίου μηνὸς P. 5. τὸν] τῶν RV. 8. ἔτος ‚εφλθ' P. 12. λέγει] VI. 1. 18. Λόῳ PV. 21. Μαχερούντα PV. 22. γραφή] „Matth. XIV. Marc. VI. Luc. III." m. P.

anno IV. Aprilis mensis. Deinde si voluerimus diem nosse seu feriam, qua illa occurrit, invenimus XXIII. anno decemnovenualis cycli epactas VI. bis addimus anteluminares III. et XI. hasque a XXI. mensis Martii, et IV. Aprilis, fiuntque XXIV. has per VII. dividimus, septem ter faciunt XXI. supersunt III. Colligimus ergo XIV. primi mensis lunae, qua legale Pascha peragi praecipitur, hoc praesenti anno V. MDXXXIX. in IV. Aprilis incidisse, et in feriam III.

Hoc tertium Pascha indicans divinus Evangelista Joannes, miraculum narraturus, quod fecit Dominus, cum quinque panibus quinque hominum millia saturavit, dicit: *Post haec abiit Jesus trans mare Galilaeae Tiberiadis, et secuta est eum turba multa, quia videbant signa quae faciebat super aegros. Ascendit autem in montem Jesus, et ibi sedebat cum discipulis suis. Erat autem prope Pascha, festum Judaeorum.*

Hoc anno, mense Loo, (Augusto) die XXIX. Sanctus Joannes Praecursor et Baptista capite truncatur ab Herode Rege Judaeae, primi Herodis filio, Archelai fratre: cum vinctus in Macherunta castrum missus fuisset propter Herodiadem: de quo meminit sacra Evangeliorum scriptura. Narrat autem Josephus libro XVIII. Antiquitatum Judaicarum, ut

φή. ἱστορεῖ δὲ καὶ ὁ Ἰώσηππος ἐν ιη' τῆς Ἀρχαιολογίας αὐτοῦ βίβλῳ ὡς διὰ Ἡρωδιάδα, γυναῖκα οὖσαν Φιλίππου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ τοῦ Ἡρώδου, ὁ ἅγιος Ἰωάννης ἀποτέμνεται. ἀθετήσας γὰρ ἔτι ζῶσαν τὴν προτέραν αὐτοῦ γυναῖκα ὁ Ἡρώδης, κατὰ νόμους αὐτῷ γεγαμημένην, Ἀρέτα δὲ ἦν αὕτη τοῦ Πετραίων βασιλέως θυγάτηρ, τὴν δὲ Ἡρωδιάδα ἔτι ζῶντος διαστήσας τοῦ ἀνδρός, δι' ἣν καὶ τὸν Ἰωάννην ἀνεῖλεν, πόλεμον αἱρεῖται ὁ Ἀρέτας πρὸς τὸν Ἡρώδην, ὡς ἠτιμασμένης αὐτοῦ τῆς θυγατρός, ἐν ᾧ πολέμῳ πάντα φασὶ τὸν Ἡρώδου στρατὸν διαφθαρῆναι, καὶ C ταῦτα πεπονθέναι τῆς ἐπιβουλῆς ἕνεκα τῆς γενομένης κατὰ τοῦ Ἰωάννου. ὁ δὲ αὐτὸς Ἰώσηππος ἱστορεῖ τῆς βασιλείας ἀποπεπτωκέναι τὸν Ἡρώδην διὰ Ἡρωδιάδα· μεθ' ἧς αὐτὸν καὶ εἰς τὴν ὑπερόριον ἀπεληλάσθαι, Λουγδόνον τῆς Σπανίας πόλιν οἰκεῖν καταδικασθέντα, ὄντος ἀρχιερέως ἐν Ἱερουσαλὴμ Σίμωνος τοῦ Καμαθεὶ υἱοῦ.

Ἰνδ. δ'. ιη'. ὑπ. Περσικοῦ καὶ Βετελλίου.

R 516 Ἰησοῦς ὁ Χριστὸς ὁ τοῦ θεοῦ υἱὸς τρεῖς ἐνιαυτοὺς καὶ ος' ἡμέρας μετὰ τὸ βάπτισμα τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς τὰ σωτήρια καὶ D ἐπουράνια μαθήματα παραδοὺς καὶ τὰς περὶ ἑαυτοῦ προφητείας ἐπὶ τὸ πάθος παρῄει τῷ ιθ' ἔτει τῆς Τιβερίου μοναρχίας, ἀρχὴν εἰληφότι τῇ κα' τοῦ μαρτίου μηνὸς τῆς ἐνισταμένης δ' ἰνδικτιῶ-

1. ὁ om. P. 2. τοῦ om. P. 5. Πετραίων PV. 6. Ἡρωδιάδαν V. 11. Ἰώσηππος] Arch. XVIII. 5. 12. τὴν Ἡρωδιάδα P. 13. ὑπερορίαν P. 14. Ἱεροσολύμοις P. 16. Βιτελλίου P sola. 17. ὁ Χριστὸς] Χριστὸς P. 20. παρίει P. 21. τῇ P, τὴν RV.

Anni a m. c. propter Herodiadem, uxorem Philippi fratris Herodis, capite truncatus fuerit Sanctus Joannes. Dimiserat enim Herodes adhuc superstitem priorem uxorem suam, legitimis sibi nuptiis copulatam: erat autem illa Aretae Petraeorum Regis filia. Herodiadem porro a conjuge adhuc in vivis divulsit, ob quam Joannem sustulit. Herodi vero bellum intulit Aretas, ob injuriam filiae illatam, quo in bello universum Herodis exercitum profligatum, idque ob structas Joanni insidias esse passum aiunt. Idem denique Josephus refert ob Herodiadem regno excidisse Herodem, illumque cum ea relegatum, Lugduni Hispaniae urbe habitare jussum, cum summus esset Pontifex Simon Camathi filius.

A. C. [Ol. Iph.]

5539. 32. XVIII. Ind. IV. Persico et Vitellio Coss. 2. 203.

Jesus Christus, Dei filius, cum annis III. et diebus LXXXVI. post baptismum discipulis suis salutaria et coelestia praecepta, editasque de se prophetias tradidisset, ad passionem transiit, Imperii Tiberii anno XIX. initium sumente a Martii mensis XXI. praesente IV. Indictione, et anno XI. naturalis decemnovennalis cycli lunae, et XXIV. anno naturalis vigintioctennalis cycli solis.

νος καὶ ια' ἔτει τῆς κατὰ φύσιν ἐννεακαιδεκαετηρίδος τῆς σελήνης καὶ κδ' ἔτει τῆς κατὰ φύσιν ὀκτωκαιεικοσαετηρίδος τοῦ ἡλίου.

Τοῦτο δὲ τὸ δ' πάσχα ἐστίν, ἐν ᾧ πέπονθεν ὑπὲρ ἡμῶν Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς θεὸς ἡμῶν. τοῦτο τὸ πάσχα δηλῶν ὁ εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης μετὰ τὸ θαῦμα ὃ ἐποίησεν ὁ κύριος ἐγείρας τὸν Λάζαρον ἐκ νεκρῶν, εἴρηκεν οὕτως, Ἀπ' ἐκείνης οὖν τῆς ἡμέρας συνεβουλεύσαντο ἵνα ἀποκτείνωσιν αὐτόν. Ἰησοῦς οὖν P 218 οὐκέτι παῤῥησίᾳ περιεπάτει ἐν τοῖς Ἰουδαίοις, ἀλλὰ ἀπῆλθεν ἐκεῖθεν εἰς τὴν χώραν ἐγγὺς τῆς ἐρήμου, εἰς Ἐφραῒμ λεγομένην πόλιν, κἀκεῖ διέτριβεν μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ. ἦν δὲ ἐγγὺς τὸ πάσχα τῶν Ἰουδαίων, καὶ ἀνέβησαν πολλοὶ εἰς Ἱεροσόλυμα ἐκ τῆς χώρας πρὸ τοῦ πάσχα, ἵνα ἁγνίσωσιν ἑαυτούς. ἐζήτουν οὖν τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἔλεγον μετ' ἀλλήλων ἐν τῷ ἱερῷ ἑστηκότες, Τί δοκεῖ ὑμῖν, ὅτι οὐ μὴ ἔλθῃ εἰς τὴν ἑορτήν; δεδώκεισαν δὲ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι ἐντολὴν ἵνα ἐάν τις γνῷ ποῦ ἐστιν, μηνύσῃ, ὅπως πιάσωσιν αὐτόν. ὁ οὖν Ἰησοῦς πρὸ ς' ἡμερῶν B τοῦ πάσχα ἦλθεν εἰς Βηθανίαν, ὅπου ἦν Λάζαρος ὁ τεθνηκώς, ὃν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν. εἶτα οἱ μακάριοι τοῦ κυρίου μαθηταὶ ἠρώτησαν αὐτὸν λέγοντες ὅτι Ἰδοὺ μετὰ δύο ἡμέρας τὸ πάσχα γίνεται· ποῦ οὖν θέλεις ἑτοιμάσωμέν σοι; δῆλον οὖν ὅτι οὐ κατὰ V 175 τὸν αὐτὸν χρόνον, ἀλλὰ μέλλοντος ἔσεσθαι τοῦ πάσχα μετὰ δύο ἡμέρας. ὅτι δὲ οὐ κατὰ τὴν ιδ' ἐπετέλεσεν τὸ πάσχα, ἀλλὰ πρὸ

1. ιθ' ετηρίδος P. 2. η' καὶ κ' ετηρίδος P. 4. ὁ κύριος ἀληθινὸς P sola. 5. ὁ om. P. 6. οὕτως] XI, 53. ib. τῆς om. R. 21. ἔδεσθαι P. 22. ἐτέλεσεν R.

Hoc est autem quartum Pascha, quo passus est pro nobis Christus Dominus verus Deus noster. Istud Pascha indicans Evangelista Joannes, post miraculum quod fecit Dominus cum Lazarum a mortuis excitavit, sic dixit: *Ab illo ergo die cogitaverunt quomodo interficerent eum. Jesus ergo jam non palam ambulabat apud Judaeos, sed abiit illinc in regionem juxta desertum, in civitatem quae dicitur Ephrem, et ibi morabatur cum Discipulis suis. Erat autem prope Pascha Judaeorum, et ascenderunt multi Hierosolymam de regione ante Pascha, ut sanctificarent seipsos. Quaerebant ergo Jesum, et colloquebantur ad invicem in templo stantes: Quid vobis videtur, quia non venit ad diem festum? Dederunt autem Pontifices et Pharisaei mandatum, ut si quis cognoverit ubi sit, indicet, ut apprehendant eum. Jesus ergo ante sex dies Paschae venit Bethaniam, ubi Lazarus fuerat mortuus, quem suscitavit ex mortuis.* Deinde beati Domini discipuli interrogaverunt ipsum, dicentes: *Ecce post biduum Pascha fit, ubi vis ergo ut paremus tibi?* Patet igitur non eodem tempore Pascha peregisse, cum Pascha manducandum esset post duos dies. Quod vero XIV. non celebravit Pascha, sed prius typicam peregit coenam, quando sanctificatio Azymorum, et festi praeparatio age-

τούτου τὸ τυπικὸν ἐτέλεσεν δεῖπνον, ὅτε καὶ ὁ ἁγιασμὸς τῶν ἀζύμων καὶ ἡ προετοιμασία τῆς ἑορτῆς ἐγίνετο, εὑρίσκεται τοῖς μαθηταῖς μεταδιδοὺς οὐ θύματος οὐδὲ ἀζύμων, ἀλλ' ἄρτου καὶ ποτηρίου· ὅτε καὶ τῶν μαθητῶν ἀπένιψεν τοὺς πόδας, καθὰ τὰ C θεόπνευστα διδάσκει λόγια, ὅπερ οὐ κατὰ τὴν Μωσαϊκὴν πρόσταξιν ἐπετελεῖτο. εἰ γὰρ μὴ αὐτὸς ἐγίνετο ἀντὶ τοῦ ἀμνοῦ τοῦ R 518 κατὰ τύπον καὶ σκιὰν θύματος τοῦ πάλαι παρὰ Μωϋσέως προσταχθέντος θύεσθαι τοῖς εἰς ὕστερον θῦμα, οὐκ ἂν παρῆλθεν τὰ τοῦ Ἰσραὴλ νόμιμα, ἀλλ' εἶχεν ἂν καὶ πρόβατον θύσασθαι καὶ μεταδοῦναι τοῖς μαθηταῖς, καθὰ καὶ εἰς τοὺς πρότερον ἐποιεῖτο χρόνους, εἰ μὴ ἐπέστη ὁ καιρὸς τῆς συμπληρώσεως τοῦ κατ' αὐτῶν μυστηρίου, καὶ παύσας τὸν τυπικὸν ἀμνὸν τῇ κβ' τοῦ κατὰ Ῥωμαίους μαρτίου μηνός, αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ σελήνης ἐχούσης ιγ' ὥρᾳ νυκτερινῇ ε' τῇ ἐπιφωσκούσῃ εἰς εἰκάδα τετάρτην, ὄντος Ἡρώδου τοῦ τετράρχου βασιλέως, ὡς δηλοῖ Λουκᾶς ὁ εὐαγγελι- D στής. ἀποθανόντος γὰρ Ἡρώδου τοῦ τὰ νήπια ἀνελόντος ἡ τούτου μετέπεσεν ἀρχὴ εἰς τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, ὡς ἱστορεῖ Ἰώσηππος, καὶ γίνεται βασιλεὺς τῆς Ἰουδαίας Ἀρχέλαος, βασιλεύσας ἔτη θ'. καὶ μετὰ τὴν τούτου τελευτὴν Ἡρώδης ὁ τετράρχης, ἀδελφὸς αὐτοῦ, βασιλεύει τῆς Γαλιλαίας ἔτη κδ', ἕως τῆς τελευτῆς Τιβερίου. τῆς δὲ Ἰουδαίας Πόντιος Πιλᾶτος ἦν βασιλεύς. Πόντιος δὲ Πιλᾶτος κατὰ τοῦτο ἐπικέκληται, καθότι νῆσός ἐστιν κατὰ θάλασσαν ἐπὶ τὴν πρεσβυτέραν Ῥώμην καλουμένη Πόντος, ἐξ

13. αὐτῇ δὲ τῇ P. ib. τῆς σελήνης P. 15. τοῦ om. R. ib. Λουκᾶς] XXIII. 17. Ἰώσηππος] Arch. XVII. 8. 23. καλουμένην P.

batur, inde colligitur neque discipulis tradidisse incensum, neque Azyma, sed panem et calicem, quando etiam discipulorum pedes lavit, quemadmodum a Deo inspirata docent oracula, quod quidem ex praecepto Mosaïco non agebatur. Etenim si ille non fuisset loco agni typici et sacrificii, cum olim a Moyse praescriptum esset iis qui venturi erant, ut hostiam immolarent, minime transgressus fuisset leges Israel, sed ovem sacrificasset, et discipulis communicasset, quemadmodum prioribus annis fecerat, nisi horum mysterii explendi tempus adfuisset, quo scilicet agnus typicus desiit, secundum Romanos Martii mensis XXII. ipso vero die lunae habentis XIII. hora nocturna V. illucescente in XXIV. regnante Herode Tetrarcha, ut indicat Lucas Evangelista. Extincto enim Herode, qui infantes sustulerat, in ejus filios regnum est devolutum, ut narrat Josephus, factusque est Rex Judaeae Archelaus, qui annos IX. regnavit. Post illius vero mortem, Herodes Tetrarcha ejus frater regnavit in Galilaea annos XXIV. usque ad mortem Tiberii. Porro Judaeae Pontius Pilatus imperabat. Pontius autem appellatus est Pilatus, ab insula maritima versus Romam veterem, quae Pontus nuncupatur, ex qua Pilatus prodiit, isque a patria Pontius Pilatus vocatus est.

ἧς ὁ Πιλᾶτος ὥρμητο, καὶ ὡς ἀπὸ τῆς πατρίδος Πόντιος Πιλᾶτος ἐχρημάτισεν.

Οὗτος Πόντιος Πιλᾶτος ἀνέκρινε τὸν κύριον· καὶ μαθὼν P 219
ὅτι ἀπὸ τῆς ἐξουσίας ἐστὶν Ἡρώδου, τουτέστιν ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, ὥς φησιν ὁ εὐαγγελιστὴς Ματθαῖος, ἀνέπεμψεν αὐτὸν τῷ Ἡρώδῃ, καὶ πάλιν Ἡρώδης ἔπεμψεν τῷ Πιλάτῳ. κἀκεῖνος πάλιν ἀνέπεμψεν αὐτὸν πρὸς Ἄνναν· ἦν γὰρ πενθερὸς τοῦ Καϊάφα. καὶ οὗτος Καϊάφας, ὡς ὢν ἀρχιερεὺς τοῦ ἐνιαυτοῦ τούτου, συνεβούλευσεν τοῖς Ἰουδαίοις λέγων ὅτι Συμφέρει ἕνα ἄνθρωπον ἀποθανεῖν ὑπὲρ τοῦ λαοῦ. εἶτα πάλιν Ἄννας ἀπέστειλεν τὸν Ἰησοῦν δεδεμένον πρὸς Καϊάφαν τὸν ἀρχιερέα. ἄγουσιν οὖν τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ τοῦ Καϊάφα εἰς τὸ πραιτώριον. ἦν δὲ πρωΐ, καὶ αὐτοὶ οὐκ εἰσῆλθον εἰς πραιτώριον, ἵνα μὴ μιανθῶ- II
σιν, ἀλλ' ἵνα φάγωσι τὸ πάσχα· κἀκεῖθεν παρεδόθη τῷ Πιλάτῳ. ἦν δὲ παρασκευή· ὥρα ἦν ὡσεὶ τρίτη, καθὼς τὰ ἀκριβῆ βιβλία περιέχει, αὐτό τε τὸ ἰδιόχειρον τοῦ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάν- R 520
νου, ὅπερ μέχρι νῦν πεφύλακται χάριτι θεοῦ ἐν τῇ Ἐφεσίων ἁγιωτάτῃ ἐκκλησίᾳ καὶ ὑπὸ τῶν πιστῶν ἐκεῖσε προσκυνεῖται.

Καὶ εὐθέως ἡ γυνὴ τοῦ Πιλάτου ἐδήλωσεν αὐτῷ, Μηδὲν σοὶ καὶ τῷ δικαίῳ ἐκείνῳ· πολλὰ γὰρ ἔπαθον σήμερον κατ' ὄναρ διὰ αὐτόν. καὶ γνόντες τοῦτο οἱ Ἰουδαῖοι ἐστασίαζον, κράζοντες, Ἆρον ἆρον, σταύρωσον αὐτόν. καὶ εἰσαγαγὼν τὸ ἀλη-

1. *Πόντιος Πιλᾶτος ἐχρημάτισεν* om. R. 5. *Ματθαῖος*] Immo Lucas I. 5. 6. *ἀνέπεμψεν* P. 11. *πρὸς τὸν Κ.* P. 17. *τοῦ θεοῦ* P. 20. *κατὸν ἀρδι* V, *κατὰ τὸν ἄνδρα* P. 22. *τὸ*] *δὲ* P, om. R.

Hic Pontius Pilatus de Domino cognovit, quem cum intellexisset esse ex Herodis ditione, ex Galilaea scilicet, ut ait Evangelista Matthaeus, hunc misit ad Herodem, Herodes vero remisit ad Pilatum, ille vero ad Annam: erat enim socer Caiphae. Hic Caiphas, utpote Pontifex anni illius, conspiravit cum Judaeis, dicens: *Expedit unum hominem mori pro populo.* Deinde Annas misit Jesum vinctum ad Caipham Pontificem. Ducunt ergo Jesum a Caipha in Praetorium. Erat autem mane, et ipsi non introierunt in Praetorium, ut non contaminarentur, sed ut manducarent Pascha, et illic traditus est Pilato. Erat autem Parasceve, hora quasi tertia, quemadmodum accurati libri continent, ipsumque Evangelistae Joannis autographum, quod usque ad haecce tempora, divina gratia, in sanctissima Ephesiorum Ecclesia servatur, et a fidelibus ibi colitur.

Et statim uxor Pilati nunciavit illi: *Nihil tibi et justo illi, multa enim passa sum hodie per visum propter eum.* Hisce perceptis, Judaei, seditione excitata, clamarunt, *Tolle, tolle, crucifige eum.* Ac introducto

C *θινὸν πάσχα κατὰ τὰς θείας γραφὰς αὐτὸς πάσχει ὑπὲρ ἡμῶν τῇ ϛʹ τῆς ἑβδομάδος ἡμέρᾳ, καὶ θύεται, ὡς ἀμνὸς ἀληθὴς ὑπάρχων καὶ πάσχα ἀληθινὸν ὁ κύριος καὶ θεὸς ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός. καὶ ἐσκοτίσθη ὁ ἥλιος εἰς ὅλον τὸν κόσμον ἀπὸ ἕκτης*
V 176 *ὥρας· περὶ οὗ σκότους μέμνηται καὶ Διονύσιος ὁ Ἀρειοπαγίτης ἐν τῇ πρὸς Πολύκαρπον ἐπιστολῇ τῆς κατὰ τόδε τὸ ἔτος γενομένης καινοπρεποῦς τοῦ ἡλίου ἐκλείψεως: καὶ οἱ ἔξωθεν δὲ τὸν ἐνιαυτὸν τοῦτον ἐπεσημήναντο ἀσφαλῶς, εἰπόντες καὶ τὸν γενόμενον σεισμόν, καὶ κατ' ἐξαίρετον Φλέγων ὁ τὰς Ὀλυμπιάδας συναγαγών. λέγει γὰρ ἐν τῷ τρισκαιδεκάτῳ συγγράμματι οὕ-*
D *τως. „τῷ δὲ τετάρτῳ ἔτει τῆς σβʹ Ὀλυμπιάδος ἐγένετο ἔκλειψις ἡλίου μεγίστη τῶν ἐγνωσμένων πρότερον· καὶ νὺξ ὥρᾳ ϛʹ τῆς ἡμέρας ἐγένετο, ὥστε καὶ ἀστέρας ἐν οὐρανῷ φανῆναι, σεισμός τε μέγας κατὰ Βιθυνίαν γενόμενος τὰ πολλὰ Νικαίας κατεστρέψατο." ταῦτα ὁ δηλωθεὶς ἀνήρ, γνοὺς τὸ παράδοξον τῆς ἐκλείψεως τοῦ ἡλίου. οὔτε γὰρ ἠκούσθη οὐδὲ γέγονεν τοῖς ἔμπροσθεν αἰῶσιν περὶ τὴν πανσέληνον ἔκλειψις ἡλίου, ἐπειδὴ μηδὲ τῇ ἀστρῴᾳ τοῦτο συμβαίνει κινήσει. καὶ τῶν οὕτως ἐπισήμων καὶ ἀπίστοις ἐνιαυτῶν ἡμᾶς τοὺς πιστοὺς σφάλλεσθαι οὐ καλὸν οὐδὲ δίκαιον· δι' ἡμᾶς γὰρ οὗτος ὁ ἐνιαυτός.*

P 220 *Περὶ ταύτης τῆς ἡμέρας προεφήτευσε Ζαχαρίας υἱὸς Ἰω-*

3. *καὶ θεὸς*] *ὁ θεὸς* P. 4. *ὁ Χ.* R. *ib. ἕκτης τῆς* R. 5. *Ἀρεοπαγίτης* P. 6. *τόδε* om. P. 8. *ἐπισημήναντο* P. *ib. σεισμὸν γενόμενον* P. 11. *σβʹ*] *οβʹ*, supra scripto ab alia manu *σ*, V. 13. *ὥστε*] *ὡς* R. 14. *τὰ —κατεστρέψατο* om. R. 16. *οὐδὲ*] Fort. *οὔτε*: conf. ad Malal. p. 136. 18. 20. *διὰ γὰρ ἡμᾶς* P, *διὰ ἡμᾶς γὰρ* R.

vero Paschate, juxta sacras Scripturas, ipse pro nobis patitur VI. hebdomadis die, et immolatur, ut qui erat verus agnus, et verum Pascha, Dominus Deus noster Jesus Christus. Et obscuratus est sol per universum mundum a VI. hora. Quarum quidem tenebrarum meminit Dionysius Areopagita in Epistola ad Polycarpum, cum hoc anno insolita contigisset solis defectio. Sed et scriptores Pagani annum hunc diserte notant, scribuntque terrae motum extitisse, ac prae caeteris Phlegon qui Olympiades collegit: Sic enim ait in libro XIII. *Quarto autem anno Olympiadis CCII. facta est solis defectio maxima quanta nunquam antea contigisse legitur, noxque hora diei VI. tanta fuit, ut etiam astra in coelo apparerent, terraeque motus circa Bithyniam, magnam Nicaeae urbis partem evertit.* Haec supra laudatus vir, qui in hac solis defectione quidpiam extraordinarium observarat. Neque enim unquam id fuerat auditum, neque retro ante saeculis acciderat ut in plenilunio solis facta fuisset defectio, quandoquidem id juxta astrorum motus contingere nequit. Qui quidem anni cum ipsis gentilibus insignes adeo extiterint, nos fideles haud par, neque aequum est decipi, cum propter nos is annus acciderit.

δαὶ λέγων, Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ οὐκ ἔσται φῶς, καὶ ψῦχος καὶ πάγος ἔσται μίαν ἡμέραν· καὶ ἡ ἡμέρα ἐκείνη γνωστὴ τῷ κυρίῳ, καὶ οὐχ ἡμέρα καὶ οὐ νύξ, καὶ πρὸς ἑσπέραν ἔσται φῶς.

Ὁ δὲ κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς παρέδωκε τὸ πνεῦμα τῇ αὐ- R 522 τῇ παρασκευῇ ὥραν ἐνάτην. καὶ εὐθέως ἐγένετο εἰς ἅπαντα τὸν κόσμον σεισμὸς μέγας καὶ τάφοι ἠνεῴχθησαν καὶ νεκροὶ ἀνέστησαν, καθὰ ταῖς θείαις ἐμφέρεται γραφαῖς· ὥστε λέγειν τοὺς Ἰουδαίους, Ἀληθῶς θεοῦ υἱὸς ἦν οὗτος, ὃν ἡμεῖς ἐσταυρώσαμεν. ἐν ταύτῃ δὲ τῇ ἑορτῇ τοῦ πάσχα συμφώνως καὶ οἱ λοιποὶ εὐαγγε- B λισταὶ σταυρωθῆναι τὸν κύριον δηλοῦσιν.

Οἱ οὖν Ἰουδαῖοι, ἵνα μὴ μείνῃ ἐπὶ τοῦ σταυροῦ τὰ σώματα ἐν τῷ σαββάτῳ, ἐπεὶ παρασκευὴ ἦν, ἦν γὰρ μεγάλη ἡ ἡμέρα ἐκείνου τοῦ σαββάτου, ἠρώτησαν τὸν Πιλᾶτον ἵνα κατεαγῶσιν αὐτῶν τὰ σκέλη καὶ ἀρθῶσιν. ἦλθον οὖν οἱ στρατιῶται, καὶ τοῦ μὲν πρώτου κατέαξαν τὰ σκέλη καὶ τοῦ ἄλλου ὁμοίως τοῦ συσταυρωθέντος αὐτῷ. ἐπὶ δὲ τὸν Ἰησοῦν ἐλθόντες, ὡς εἶδον αὐτὸν ἤδη τεθνηκότα, οὐ κατέαξαν αὐτοῦ τὰ σκέλη, ἀλλ' εἷς τῶν στρατιωτῶν λόγχῃ αὐτοῦ τὴν πλευρὰν ἔνυξεν, καὶ εὐθέως ἐξῆλθεν αἷμα καὶ ὕδωρ, τὰ δύο καθάρσια τοῦ τε βαπτίσματος C καὶ τῆς μεταλήψεως τῶν ἀχράντων αὐτοῦ μυστηρίων. ἄλλως δὲ τὴν σωτήριον ταύτην ἐπιτελοῦμεν ἑορτὴν μετὰ τὴν ἐκ νεκρῶν αὐτοῦ ἀνάστασιν, ἥτις τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ μετὰ τὸ σταυρω-

1. λέγων] XIV. 6. 2. καὶ ἔσται μία ἡμέρα P. 3. οὐκ V. 5. ἐννάτην P. ib. τὸν om. R. 13. ἐκείνη P. 20. ἄλλως] ἀλλ' ὥστε PV. 21. σωτηρίαν P, σωτήριαν R.

De hoc porro die prophetavit Zacharias filius Jodae, cum ait: *In illa die non erit lux, sed frigus et gelu, et erit dies una: et haec dies illa nota Domino, non dies neque nox, et in tempore vesperi erit lux.*

Dominus vero Jesus Christus animam edidit ipso die Parasceves, hora nona, et statim in universo mundo magnus terrae motus contigit, tumulique sunt aperti, ac mortui resurrexerunt, quemadmodum continetur in sacris Scripturis, ita ut Judaei dicerent: *Vere Dei filius erat iste, quem nos crucifiximus.* In ipso autem Paschatis festo, pari consensu, caeteri quoque Evangelistae Dominum fuisse crucifixum docent.

Judaei ergo ut non manerent in cruce corpora in Sabbato; quoniam Parasceve erat (erat enim magnus ille dies Sabbati), rogaverunt Pilatum, ut frangerentur eorum crura, et tollerentur. Venerunt ergo milites, et primi quidem crura fregerunt, et alterius perinde una cum illo crucifixi. Postquam autem venerunt ad Jesum, ut viderunt illum jam mortuum, non fregerunt crura ejus, sed unus militum lancea latus ejus aperuit, et continuo exivit sanguis et aqua, duo purgatoria, baptismi nempe, et intemeratorum mysteriorum participationis. Sed ut salutarem hunc diem festum peragamus, post illius ex mortuis resurrectionem, quae tertio postquam crucifixus est die contigit, secundum divinas scripturas, primi

θῆναι κατὰ τὰς θείας γραφὰς ἐπιτελεῖται τῇ ις' τοῦ πρώτου
μηνὸς τῆς σελήνης· ἡ γὰρ ιδ' εὑρίσκεται οὐχ ἡ ἀνάστασις, ἀλλ'
ὁ καιρὸς τῆς σωτηριώδους προσηλώσεως τῆς ἐν τῷ σταυρῷ. καὶ
ἐκ τούτου φαίνονται τοὐναντίον Ἰουδαῖοι ποιοῦντες· ὅτε γὰρ
ἔδει νηστεύειν καὶ μηδαμῶς πανηγυρίζειν, οὗτοι φαίνονται καὶ
εὐφραινόμενοι καὶ ἑορτάζοντες, οὐδαμῶς τὸν καιρὸν τῆς ὄντως
D τοῦ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀναστάσεως ἐκ νεκρῶν εἰδό-
τες, καὶ ἐκ τούτου μηδὲ ταῖς θείαις γραφαῖς ἑπόμενοι, ἀλλ' οἰ-
κείοις τισὶν ἔθεσιν.

Εἶτα θέλοντες παραστῆσαι ὡς κατὰ τὸ παρὸν πεντακισχι-
λιοστὸν πεντακοσιοστὸν τεσσαρακοστὸν ἔτος γενέσεως κόσμου,
V 177 ἀρξάμενοι ἀπὸ κα' καὶ αὐτῆς τοῦ μαρτίου μηνός, πόστῃ τοῦ
μηνὸς καὶ ποίᾳ ἡμέρᾳ ἔφθασεν ἡ ιδ' τοῦ πρώτου μηνὸς τῆς σελή-
νης, εὑρίσκομεν τὰ ,εφλθ' ἔτη ποιοῦντες παρὰ τὸν ιθ'. ιθ' σ'
R 524 γίνονται ,γω', ιθ' Ϟ γίνονται ,αψι', ιθ' α' γίνονται ιθ'· λοιπὸν
ι'· καὶ εὑρίσκομεν κατὰ τὸ φύσει μὲν ι' ἔτος τῆς ἐννεακαιδεκαε-
P 221 τηρίδος, θέσει δὲ ια' προσκειμένας ἐπακτὰς κα'. ταύταις προσ-
τίθεμεν ιγ' τὰς πρὸ τῶν φωστήρων, προσελήνους ἑπτά, καὶ γ'
τὰς ἀπὸ κα' καὶ αὐτῆς τοῦ μαρτίου μηνός, καὶ τοῖς κβ' λεπτοῖς
ἄλλα λεπτὰ με' πρόσθες, ὡς τρίτου ἔτους ὄντος μετὰ τὸ βίσεκστον,
καὶ ἐκ τῶν ξζ' λεπτῶν λαμβάνομεν μίαν, καὶ γίνονται μδ'· ἔκβα

3. τῆς alterum om. R. 5. φαίνονται τοὐναντίον Ἰουδαῖοι ποιοῦντες καὶ P. 7. εἰδότες om. R. 12. ἀρχόμενοι P, ἀρχάμενοι R. 14. τῶν RV, τὸ P. 16. ἐννεακαιδεκα] ιθ' PV. 20. βίσεκτον P. 21. λαμβάνωμεν PV.

mensis lunae sexta decima celebratur: nam quarta decima, non Resurrectionis sed tempus fuit salutaris crucifixionis. Et ex hoc Judaeos contrarium facere apparet: quando enim jejunium celebrandum est, neque festivitas agi debet, illi contra facere, et se ad laetitiam componere videntur, nullo plane modo tempus vere servatoris nostri Jesu Christi resurrectionis a mortuis celebrantes, cum se minime sacris literis, sed propriis quibusdam ritibus insistere sciant.

Deinde si velimus ostendere quemadmodum hoc praesenti anno a mundi conditu v. MDXL. capto initio a XXI. mensis Martii, in quotam mensis, quamve feriam inciderit XIV. primi mensis lunae, invenimus v. MDXXXIX. quos dividimus per XIX. (hoc modo). Ducantur XIX. in C. prodibunt III. MDCCC. ducantur XIX. in XC. fient MDCCX. ducantur XIX. in I. fient XIX. reliqua sunt X. Unde colligimus anno juxta naturam X. decemnovennalis cycli, secundum vero positionem XI. adjunctas epactas XXI. His addimus XIII. anteluminares, et antelunares VII. et III. a XXI. mensis Martii, et XXII. minutis minuta alia XLV. adjice, cum sit tertius annus post bisextum: et ex LXVII. minutis accipimus I. et fiunt XLIV. abjice XXX. reliqua sunt XIV. et ecce intelligimus uti XIV. primi mensis lunae ce-

λ'· λοιπὸν ιδ'. καὶ ἰδοὺ ἔγνωμεν ὡς ἡ ιδ' τοῦ πρώτου μηνὸς τῆς σελήνης ἔφθασεν τῇ κγ' τοῦ μαρτίου μηνός. εἶτα καὶ τὴν ἡμέραν ζητοῦντες γνῶναι, καθ' ἣν ἔφθασεν ἡ ιδ', τοῖς ,εφλθ' προστίθεμεν τὸ τέταρτον ,ατπδ', γινόμενα ὁμοῦ ,ϛϡκγ'· ταύτας παρὰ τὸν ζ'· ζ' ϡ' γίνονται ,ϛτ', ζ' π' γίνονται φξ', ζ' η' νϛ'· B λοιπὸν ζ'. ταύταις προσβάλλομεν γ' τὰς πρὸ τῶν φωστήρων καὶ γ' τὰς ἀπὸ κα' τοῦ μαρτίου μηνός· γίνονται ιγ'· ἔκβα ζ'· λοιπὸν ϛ'.

Καὶ δέδεικται ὡς ἡ ιδ' κατὰ τὸ παρὸν ,εφμ' ἔτος τῆς τοῦ κόσμου γενέσεως καὶ ιθ' τῆς Τιβερίου Καίσαρος μοναρχίας, ἀρχὴν εἰληφὸς ἀπὸ κα' τοῦ κατὰ Ῥωμαίους μαρτίου μηνός, ἰνδ. δ', καθ' ὃ ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς ὁ Χριστὸς τὸν ἑκούσιον καὶ ζωοποιὸν ὑπέμεινε σταυρόν, ἔφθασεν τῇ κγ' τοῦ μαρτίου μηνὸς καὶ ἐν ἡμέρᾳ παρασκευῇ. ἐν ἡμέρᾳ δὲ παρασκευῇ σταυρωθῆναι τὸν κύριον διδάσκουσιν τὰ θεόπνευστα λόγια, ἐν τῇ τοῦ πάσχα C ἑορτῇ, καθὼς ἔμπροσθεν εἴρηται. τριῶν οὖν πάσχα μετὰ τὸ βαπτισθῆναι τὸν κύριον τελεσθέντων, καὶ ἐν τῷ τετάρτῳ ἔτει τῆς τοῦ πάσχα ἑορτῆς ὑπὲρ ἡμῶν σταυρωθέντος τοῦ κυρίου, δείκνυται σαφῶς ὅτι τρία ὁλόκληρα ἔτη τὸ σωτήριον ἐδίδαξεν κήρυγμα καὶ ἡμέρας οϛ', τινὰς μὲν αὐτῶν πρὸ τοῦ πάσχα τοῦ πρώτου κατὰ τὸ ιε' ἔτος τῆς Τιβερίου Καίσαρος μοναρχίας, τινὰς δὲ πρὸ τοῦ κατὰ τὸ παρὸν ἔτος ,εφμ' γεγονότος σωτηριώδους

3. ἔφθασεν] Post haec lacunam habet V. 5. τὸν] τῶν R. 9. ἡ ιδ' om. RV. ib. ἔτος ,εφμ' P. 12. ὁ alterum om. P. 14. παρασκευῆς bis P. 18. τῆς om. R. 20. πρώτου τοῦ πάσχα P.

currat XXIII. mensis Martii. Si deinde quaeramus diem, seu feriam, qua occurrit XIV. anni V. MDXXXIX. addimus quartam partem MCCCLXXXIV. et existunt VI. MDCCCCXXIII. his per X. partitis, septies DCCCC. efficiunt VI. MCCC. septies LXXX. efficiunt DLX. VII. VIII. LVI. reliqua sunt VII. quibus addimus III. a XXI. mensis Martii, et fiunt XIII. abjice VII. relinquuntur VI.

Ita igitur demonstratum est quemadmodum decima quarta lunae hoc praesenti a mundi conditu an. V. MDXL. et XIX. Imperii Tiberii Caesaris, anni initio sumpto a XXI. mensis Martii, Ind. IV. quando Dominus noster Jesus Christus salutarem crucem ultro subiit, inciderit in XXIII. mensis Martii, et in diem Parasceves. Die autem Parasceves crucifixum fuisse Dominum docent divinitus inspirata oracula, die scilicet festo, uti superius dictum est. Tribus ergo Paschatis festis, postquam Dominus baptizatus est, exactis, annoque quarto, Paschali festo, pro nobis crucifixo Domino, evidenter ostenditur totos tres integros annos salutarem praedicationem exercuisse, diesque praeterea LXXVI. ac horum quidem ante primum Pascha, anno XV. Imperii Tiberii Caesaris, aliquot vero ante Pascha hujus praesentis an. V. MDXL. quo salutare Pascha contigit. Quod autem Dominus praedicato per tres annos Evangelio, ad voluntariam et

πάσχα. ὅτι δὲ τρεῖς ἐνιαυτοὺς κηρύξας τὸ εὐαγγέλιον ὁ κύριος
D ἐπὶ τὸν ἑκούσιον καὶ ζωοποιὸν ἦλθε σταυρὸν διδάσκει καὶ Ἰγνά-
R 526 τιος ὁ θεοφόρος καὶ μάρτυς, ὁ Ἰωάννου τοῦ θεολόγου γνήσιος
μαθητὴς γεγονώς, τῆς δὲ ἐν Ἀντιοχείᾳ ἁγιωτάτης ἐκκλησίας
ἐπίσκοπος ὑπὸ τῶν ἀποστόλων κατασταθείς. ἐν τῇ πρὸς Τραλ-
λιανοὺς τοίνυν ἐπιστολῇ γέγραφεν ἐπὶ λέξεως οὕτως. „ἀληθῶς
τοίνυν ἐγέννησε Μαρία τὸ σῶμα θεὸν ἔχον ἔνοικον, καὶ ἀλη-
θῶς ἐγεννήθη ὁ λόγος ἐκ τῆς παρθένου Μαρίας, σῶμα ὁμοιο-
παθὲς ἡμῖν ἠμφιεσμένος. ἀληθῶς γέγονεν ἐν μήτρᾳ ὁ πάντας
ἀνθρώπους ἐν μήτρᾳ διαπλάττων, καὶ ἐποίησεν ἑαυτῷ σῶμα
P 222 ἐκ τῶν τῆς παρθένου σπερμάτων, πλὴν ὅσον ὁμιλίας ἀνδρὸς ἄνευ.
ἀληθῶς ἐκυοφορήθη, ὡς καὶ ἡμεῖς, χρόνων περιόδοις, καὶ
ἀληθῶς ἐτέχθη, ὡς καὶ ἡμεῖς. ἀληθῶς ἐγαλακτοτροφήθη, καὶ
τροφῆς κοινῆς καὶ ποτοῦ μετέσχεν, ὡς καὶ ἡμεῖς, καὶ τρεῖς δε-
κάδας ἐτῶν πολιτευσάμενος ἐβαπτίσθη ὑπὸ Ἰωάννου ἀληθῶς καὶ
V 178 οὐ δοκήσει. καὶ γʹ ἐνιαυτοὺς κηρύξας τὸ εὐαγγέλιον καὶ ποιήσας
σημεῖα καὶ τέρατα ὑπὸ τῶν ψευδοϊουδαίων καὶ Πιλάτου ἡγεμόνος
ὁ κριτὴς ἐκρίθη, ἐμαστιγώθη ὑπὸ δούλων, ἐπὶ κόῤῥης ἐῤῥαπίσθη,
ἐνεπτύσθη, ἀκάνθινον στέφανον καὶ πορφυροῦν ἱμάτιον ἐφόρε-
σεν, κατεκρίθη, ἐσταυρώθη ἀληθῶς, οὐ δοκήσει, οὐ φαντασίᾳ, οὐκ
ἀπάτῃ. ἀπέθανεν ἀληθῶς, καὶ ἐτάφη, καὶ ἠγέρθη ἐκ τῶν νεκρῶν."
B Ἰδοὺ φανερῶς ὁ τοιοῦτος καὶ τηλικοῦτος τῆς ἐκκλησίας δι-
δάσκαλος τρεῖς ἐνιαυτοὺς κηρῦξαι τὸ εὐαγγέλιον τὸν σωτῆρα
λέγει.

8. ἠμφιεσμένον R. 18. κόρης ἐραπίσθη PV.

vivificam crucem venerit, docet Ignatius ille Deifer et Martyr, qui Joannis Theologi genuinus discipulus fuit, sanctissimaeque Antiochenae Ecclesiae Episcopus ab Apostolis constitutus. Is quippe in Epistola ad Trallianos sic verbo tenus scripsit: *Vere etenim peperit Maria corpus, Deo in ea habitante, et vere natus est Deus Verbum ex Virgine: corpus similiter nobis passibile sine peccato induens: vere conceptus est in utero, et factus est in vulva, (qui omnes homines in vulva fingit) formans et faciens sibi corpus ex Virgine, sine semine scilicet et consuetudine viri: portatusque in utero, sicut et nos tempore portati sumus: et vere lactatus est, et nutritus sicut nos, et cibo et potu sicuti et nos usus est: et triginta annos agens baptizatus est a Joanne, in veritate et non in phantasmate: et tribus annis praedicavit Evangelium, et fecit signa et prodigia coram falsis Judaeis: et a Pilato Praeside Judex judicatus est, flagellatus est, colaphis caesus est, consputus est, spineam coronam purpureamque vestem portavit, condemnatus est, crucifixus est vere, sepultus est, et resurrexit a mortuis.*

Ecce aperte omnino talis ac tantus Ecclesiae doctor triennio a servatore praedicatum Evangelium dicit.

Οἱ δὲ κατὰ τῶν ἑορτῶν τῆς ἁγίας τοῦ θεοῦ καθολικῆς καὶ ἀποστολικῆς ἐκκλησίας γράψαι τολμήσαντες τέσσαρας ἐνιαυτοὺς ὁλοκλήρους καὶ ἡμέρας τινὰς κηρῦξαι τὸν κύριον τὸ εὐαγγέλιον ἀπεφήναντο, ἐναντιούμενοι τῷ ῥηθέντι θεοφόρῳ καὶ μάρτυρι καὶ ταῖς ἁγίαις γραφαῖς.

Ὅτι δὲ τρεῖς ἐνιαυτοὺς ὁ σωτὴρ ἐδίδαξε τὸ κήρυγμα δείκνυται καὶ ἐξ ἑτέρων ἀναγκαίων λόγων, ἔκ τε τῶν ἱερῶν εὐαγγελίων καὶ ἐκ τῶν Ἰωσήππῳ τῷ παρ' Ἑβραίοις σοφῷ γραφέντων καὶ ἐξ ὧν, ὡς πρόκειται, ὁ παρὰ τοῖς Ἕλλησι χρονογράφος ἱστόρησε C *Φλέγων ὁ τὰς Ὀλυμπιάδας τεθεικώς, λέγων, Τῷ δὲ τετάρτῳ ἔτει τῆς σβʹ Ὀλυμπιάδος ἐγένετο ἔκλειψις ἡλίου μεγίστη τῶν ἐγνω-* R 528 *σμένων πρότερον· καὶ νὺξ ὥρᾳ ἕκτῃ τῆς ἡμέρας ἐγένετο, ὥστε καὶ ἀστέρας ἐν οὐρανῷ φανῆναι, σεισμός τε μέγας κατὰ Βιθυνίαν γενόμενος τὰ πολλὰ Νικαίας κατεστρέψατο. ταῦτα ὁ δηλωθεὶς ἀνήρ. τὰ μέντοι ἱερὰ εὐαγγέλια ἄρξασθαι τὸν κύριόν φασι τοῦ σωτηρίου κηρύγματος ἐπὶ Ἄννα ἀρχιερέως, σταυρωθῆναι δὲ ἐπὶ Καϊάφα λέγουσιν. ὁ δὲ Ἰώσηππος ἐν τῷ ιηʹ τῆς Ἰουδαϊκῆς Ἀρχαιολογίας γράφει τρεῖς ἀρχιερεῖς μετὰ τὸν Ἄνναν γεγονέναι, Ἰσμάηλον τὸν τοῦ Βαφεὶ καὶ Ἐλεάζαρον τὸν τοῦ Ἀνάνου υἱὸν καὶ Σίμωνα τὸν τοῦ Καμαθεί, καὶ τότε μετ' ἐκείνους τὸν Καϊάφαν ἀρχιερέα γενέσθαι. ἐνιαύσιος δὲ ὁ τῆς ἑκά-* D *στου ἀρχιερωσύνης ἦν χρόνος. ἐξ ὧν δῆλον ὅτι τρεῖς ἐνιαυτοὺς*

9. χρονογράφοις P. 10. τεθηκώς PV. 11. σβʹ] οβʹ V. 13. τῷ οὐρανῷ P. 17. ιηʹ] 8. 18. Ἄννα PV. 20. Ἀννάνου P. 21. ἐνιαυτὸς P.

Qui ergo adversus Sanctae Catholicae et Apostolicae Ecclesiae dies festos ausi sunt scribere, quadriennio toto, diebusque aliquot a Domino Evangelium fuisse praedicatum, sancto Deifero Martyri, et sacris literis contraire deprehenduntur.

Quod vero Servator per tres annos Evangelium praedicaverit, patet praeterea ex aliis necessariis rationibus, et sacris Evangeliis, et ex scriptis Josephi, viri inter Judaeos docti: atque adeo ex iis, ut ante dictum est, quae inter Graecos chronologos celebris Phlegon narravit, qui Olympiadum rationem conscripsit, hisce verbis: *Quarto autem anno CCII. Olympiadis magna et insignis inter omnes, quae ante eam acciderant, defectio solis contigit: dies hora sexta in tenebrosam noctem ita versus est, ut stellae in coelo visae sint, terraeque motus in Bithynia Nicaeae urbis multas aedes subvertit.* Haec supradictus vir. Salutare quidem praedicationis munus a Christo coeptum, Anna Pontificatum obtinente, Christum vero crucifixum sub Caipha, docent sacra Evangelia. Josephus vero lib. XVIII. Antiq. Judaic. scribit tres Pontifices post Annam fuisse, Ismaëlem Baphi F. Eleazarum Annani F. et Simonem Camathi F. post hos autem Caïpham Pontificatum obtinuisse. Singulorum porro unius anni fuit Pontificatus. Unde liquet tribus annis integris Ismaëlis, Elea-

τοῦ Ἰσμαήλου καὶ τοῦ Ἐλεαζάρου καὶ τοῦ Σίμωνος ὁλοκλήρους ἐκήρυξεν ὁ σωτὴρ τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας, ἡμέρας δέ τινας ἐκ τοῦ τέλους τῆς ἀρχιερωσύνης τοῦ Ἄννα καὶ ἡμέρας τινὰς ἐκ τῆς ἀρχῆς τῆς τοῦ Καϊάφα ἀρχιερωσύνης. τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ οὖν, ὡς πρόκειται, τοῦ πρώτου μηνὸς τῆς σελήνης ἐσταυρώθη ὁ κύριος καὶ ἐν ἡμέρᾳ ἕκτῃ τῆς ἑβδομάδος.

Κἀντεῦθεν δείκνυται ὅτι καθ᾽ ἣν ἡμέραν ἔπλασε τὸν ἄνθρωπον αὐτὸς ὁ ἀληθινὸς θεὸς ἡμῶν, αὐτὸς ἐπὶ συντελείᾳ τῶν αἰώ-
P 223 *νων ἐσταυρώθη ἐν ἡμέρᾳ ἕκτῃ δι᾽ ἡμᾶς τοὺς ἐξ αὐτοῦ ὑπὸ τὴν ἀπόφασιν τοῦ θανάτου διὰ τὴν ἁμαρτίαν γενομένους, ἵνα ἡμῖν τῷ οἰκείῳ πάθει τὴν ἀπάθειαν χαρίσηται, καθά φησιν ὁ μέγας Βασίλειος. καὶ τῇ ιϛ´ κατὰ σελήνην, ἐν ᾗ τὸ δράγμα προσέταξεν ὁ θεῖος νόμος προσφέρεσθαι ἀπαρχὴν θερισμοῦ, καὶ πρὸ τοῦ ἐπελθεῖν δρέπανον ἐπ᾽ ἀμητὸν ἀνέστη ἐκ νεκρῶν, ἀπαρχὴ τῆς ἀνθρωπότητος γενόμενος ὁ κύριος ἡμῶν καὶ σωτὴρ ὁ Χριστὸς πρὸ τοῦ ἐπελθεῖν τὸ τῆς συντελείας δρέπανον τῷ κόσμῳ. καὶ καθὼς προδιέγραψεν ἐν τῇ προσφορᾷ τοῦ δράγματος τῆς ἀπαρ-*
B *χῆς, οὕτως ἀνέστη, λυτρωσάμενος ἐκ φθορᾶς τὴν ζωὴν ἡμῶν, ἐν ᾗ προσήνεγκεν τὸ δράγμα τῆς ἀπαρχῆς τοῦ ἡμετέρου φυράματος τῷ θεῷ καὶ πατρὶ τὴν ἐξ ἀναστάσεως τῶν νεκρῶν ἀπαρχὴν κατὰ τὰς ὑπ᾽ αὐτοῦ περὶ ἑαυτοῦ προῤῥηθείσας γραφάς.*

Ἐκ ταύτης δὲ τῆς ἡμέρας, τουτέστιν τῆς ιϛ´ καὶ αὐτῆς τοῦ

3. τοῦ τέλους — ἐκ om. P. 12. προέταξεν R, alterum in m. ponens. 14. ἀπελθεῖν P. 19. ἐν om. P. 21. περὶ ἑαυτοῦ om. P. ib. προρηθείσας PV.

zari, ac Simonis, Evangelium de regno coelesti praedicasse Salvatorem, et diebus aliquot ex initio Pontificatus Caiphae. Decima quarta igitur, ut supra dictum est, primi mensis lunae cruci affixus est Dominus, et feria VI. hebdomadis.

Hinc pariter patescit, eodem die quo hominem olim formarat verus Deus noster, eundem in saeculorum consummatione, die sexto, crucifixum pro nobis, qui ex eo procreati per sententiam propter peccatum morti addicti fueramus, ut morte sua impassibilitatem nobis compararet, quemadmodum ait magnus Basilius. Et sexta decima luna mensis, qua divina lex manipulum primitiarum ex messe offerri praeceperat, et antequam falx mitteretur in messem, surrexit ex mortuis, in primitias factus humanitatis Dominus noster et Salvator Christus, antequam falx consummationis in mundum mitteretur. Et quemadmodum praescripserat in oblatione manipuli primitiarum, ita surrexit, asserta nostra ex corruptione vita, in qua manipulum primitiarum nostri fermenti obtulit Deo Patri, ex mortuorum resurrectione primitias, secundum ab eo praenuntiatas scripturas.

Ab hoc porro die, hoc est XVI. ipsius scilicet primi mensis, prae-

πρώτου μηνός, ἀριθμεῖν τὰς ν' ἡμέρας τῆς πεντηκοστῆς ὁ θεῖος παρεκελεύσατο νόμος. καὶ τῇ τεσσαρακοστῇ ἡμέρᾳ τῆς ἀναστάσεως R 530 V 179 *αὐτοῦ ὁ κύριος ἡμῶν. Ἰησοῦς ὁ Χριστὸς ἀνελήφθη εἰς τοὺς οὐρανοὺς τῇ τρίτῃ τοῦ ἀρτεμισίου μηνὸς ἐν ἡμέρᾳ πέμπτῃ τῆς ἑβδομάδος, καὶ καθὼς γέγραπται, Ἀνάστηθι, κύριε, εἰς* C *τὴν ἀνάπαυσίν σου σὺ καὶ ἡ κιβωτὸς τοῦ ἁγιάσματός σου. καὶ ὁ ἅγιος Ἀθανάσιος ἑρμηνεύων τὸν ρλα' ψαλμὸν ἔγραψεν οὕτως· „Ἀνάστηθι, κύριε, εἰς τὴν ἀνάπαυσίν σου· τὴν εἰς οὐρανοὺς ἀνάληψιν ἐπισπεύδουσιν αὐτοῦ. Σὺ καὶ ἡ κιβωτὸς τοῦ ἁγιάσματός σου τὴν ἁγίαν αὐτοῦ σάρκα φησί· μετ' αὐτῆς γὰρ ἀνελήφθη. οὐ γὰρ ἀποσαρκοῦται εἰς τοὺς ἀγηράτους αἰῶνας τῶν αἰώνων."*

Μετὰ δὲ τὴν ἀνάληψιν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ τὴν ἀποβολὴν τοῦ ἔθνους τῶν Ἰουδαίων, ὅσοι τῆς τοῦ δεσπότου Χριστοῦ κλήσεως δι' οἶκτον φιλανθρωπίας γεγόναμεν ἄξιοι, τὸ σκιῶδες πάσχα οὐκέτι ἐπετελέσαμεν· παρῆλθε γὰρ ἡ σκιὰ τοῦ νό- D *μου τῆς χάριτος ἐπελθούσης. καὶ τῇ ιγ' τοῦ ῥηθέντος ἀρτεμισίου μηνὸς ἐν ἡμέρᾳ κυριακῇ, αὐτῇ τῇ πεντηκοστῇ ἡμέρᾳ τῆς σωτηριώδους ἀναστάσεως, ἐπεδήμησε τοῖς ἀποστόλοις ἐν πυρίναις γλώσσαις τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, καὶ ἐκάθισεν ἐφ' ἕνα ἕκαστον αὐτῶν. πλησθέντες δὲ οἱ ἀπόστολοι πνεύματος ἁγίου ἤρξαντο κηρύσσειν τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας. ἐξ ἧς κανονίζοντες τὴν διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν γενομένην ἀνάστασιν ἐν τῇ ἁγίᾳ κυριακῇ, ἑορτάζομεν τὸ ἐκκλησιαστικὸν κήρυγμα η' ἡμέρας,*

cepit lex divina ut dies Pentecostes putarentur: quadragesimo vero die post resurrectionem suam Dominus noster Jesus Christus in coelum assumptus est tertio die Artemisii, seu Maii mensis, feria quinta hebdomadis, et quemadmodum scriptum est: *Surge, Domine, in requiem tuam, tu et arca sanctificationis tuae.* Et Sanctus Athanasius in CXXXI. Psalmi explanatione hunc in modum scripsit: *Surge Domine in requiem tuam: ascensum in coelum ipsius accelerant: Tu et arca sanctificationis tuae: sanctum ipsius corpus dicit, cum hoc enim assumptus est; neque enim humanitatis naturam unquam in omnes aeternitates exuit.*

Post Assumptionem Domini nostri Jesu Christi, et dejectionem gentis Judaeorum, quotquot Domini nostri, ex illius clementia et misericordia, digni facti sumus vocatione, umbraticum illud Pascha non amplius celebravimus: legis enim umbra, gratia adveniente, praeteriit. Et XIII. dicti mensis Artemisii, die Dominica, ipsa quinquagesima die post salutarem resurrectionem, spiritus Sanctus in ignitarum linguarum specie ad Apostolos venit, et sedit super unum quemque eorum. Repleti ergo Spiritu sancto coeperunt praedicare Evangelium regni (Dei). Ex quo tempore celebrantes propter nostram salutem factam Resurrectionem die

P 224 *ὥς φησιν ὁ ἅγιος Ἰωάννης. καὶ ἐκ τούτου τοῦ ἐνιαυτοῦ ἠρξάμεθα ἡμεῖς οἱ χριστιανοὶ ἑορτάζειν τὴν ζωοποιὸν ἀναστάσιμον ἑορτὴν τοῦ κυρίου καὶ δεσπότου Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ ἀληθινοῦ θεοῦ ἡμῶν, ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας. ἀμήν.*

Εἰσὶν δὲ καὶ οἱ ἐπίσημοι τῶν ἀποστόλων γεγονότες μετὰ τοὺς προγεγραμμένους ιβ' μαθητὰς τοῦ κυρίου κατὰ τὸ ιε' ἔτος τῆς Τιβερίου Καίσαρος μοναρχίας, οἵτινες μετὰ τὴν εἰς οὐρανοὺς ἀνάληψιν τοῦ κυρίου, καὶ αὐτοί εἰσιν οἵδε.

νζ'. Βαρνάβας.

νη'. Μάρκος ὁ εὐαγγελιστής.

νθ'. Σιλᾶς.

ξ'. Λουκᾶς ὁ ἰατρὸς καὶ εὐαγγελιστὴς γενόμενος, περὶ οὗ Παῦλος ἐν τῇ πρὸς Κολοσσαεῖς ἐμνημόνευσεν ἐπιστολῇ.

ξα'. Τιμόθεος.

ξβ'. Σιλουανός.

ξγ'. Τίτος.

R 532 *Εἰσὶν δὲ καὶ οἱ κατασταθέντες διάκονοι μετὰ τὴν εἰς οὐρανοὺς ἀνάληψιν τοῦ κυρίου ζ'.*

B *ξδ'. Στέφανος ὁ πρῶτος μάρτυς τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὃς καὶ ἀνῃρέθη λιθοβοληθεὶς ὑπὸ Ἰουδαίων.*

ξε'. Φίλιππος.

ξς'. Πρόχωρος.

ξζ'. Νικάνωρ.

ξη'. Τίμων.

5. οἱ om. P. 8. Ante καὶ addit m. R ἤνθησαν. 19. μάρτυρ P. 22. Πρόχορος P.

Dominica, festum agimus praedicationis Ecclesiasticae octo diebus, ut ait Sanctus Joannes. Et ab hoc anno nos Christiani coepimus colere diem vivificae Resurrectionis Domini Jesu Christi vere Dei nostri, cui gloria in saecula, Amen.

Sunt et alii illustres Apostoli praeter supra memoratos XII. Domini Discipulos ad XV. Tiberii Caesaris Imperii annum recensitos, qui post Domini in coelos assumptionem floruere. Ii vero sunt LVII. Barnabas, LVIII. Marcus Evangelista, LIX. Silas, LX. Lucas medicus et Evangelista, de quo Paulus in Epistola ad Colossenses mentionem facit, LXI. Timotheus, LXII. Silvanus, LXIII. Titus.

Sunt praeterea post Christi in coelos assumptionem constituti VII. Diaconi.

LXIV. Stephanus primus Martyr Domini nostri Jesu Christi, qui lapidibus impetitus a Judaeis extinctus est: LXV. Philippus: LXVI. Prochorus: LXVII. Nicanor: LXVIII. Timon: LXIX. Parmenio: LXX. Nicolaus.

ξθ'. *Παρμενίων.*

ο'. *Νικόλαος.*

Οὗτοι πάντες γεγόνασιν συνέκδημοι τοῖς ἀποστόλοις μετὰ τὴν τοῦ κυρίου εἰς οὐρανοὺς ἀνάληψιν.

Εἶτα ἐχειροτονήθησαν ἐπίσκοποι, πρῶτος ἐν Ῥώμῃ Πέτρος, ἐν Ἀλεξανδρείᾳ Μάρκος ὁ εὐαγγελιστής, ἐν Ἱεροσολύμοις Ἰάκωβος ὁ ἀδελφὸς τοῦ κυρίου, ἐν Ἀντιοχείᾳ ὁ προειρημένος ἀπόστολος Πέτρος. περὶ δὲ τῶν προγεγραμμένων ο' μαθητῶν τῶν με- C
τὰ τοὺς ιβ' τοὺς προτεταγμένους ἱστορεῖ Κλήμης ὁ συγγραφεὺς ἐν τῇ πέμπτῃ τῶν Ὑποτυπώσεων.

Εἰσὶν δὲ καὶ αἱ παρακολουθήσασαι τοῖς ἀποστόλοις ἅγιαι γυναῖκες μετὰ τὴν εἰς οὐρανοὺς ἀνάληψιν τοῦ κυρίου, περὶ ὧν ἐπιστέλλων Παῦλος ἐμνημόνευσεν, Φοίβη, Τρυφῶσα, Εὐνίκη V 180
μήτηρ τοῦ ἀποστόλου Τιμοθέου, Πρίσκα, Περσίς, Πρίσκα, Μαρία, Ἰουλία, Κλαυδία, Ἰουνία, Πρίσκιλλα, Ἀπφία, Τρύφαινα, Λωΐς, μάμμη Τιμοθέου τοῦ ἀποστόλου.

Περὶ τῆς γεννήσεως τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ D
τοῦ ἀληθινοῦ θεοῦ ἡμῶν καὶ τοῦ παναγίου αὐτοῦ βαπτίσματος καὶ τοῦ σωτηρίου αὐτοῦ πάσχα σύντομος διήγησις.

Ἡ καθολικὴ γέννησις τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ ἀληθινοῦ θεοῦ ἐστιν αὕτη.

4. *οὐρανὸν* P. 9. *τοὺς προτ.*] *προτ.* P. 10. *τῶν* om. P. 13. *Τριφῶσα* P. 14. *μήτηρ* post *Τιμοθέου* ponit P. 15. *Κλαυδία — Πρίσκιλλα* om. P. *ibid.* *Ἀππία* P. 17. *ἡμῶν* om. P.

Hi omnes Apostolorum socii fuere in peregrinationibus.

Deinde creati sunt Episcopi, primus Romae Petrus, Alexandriae Marcus Evangelista, Hierosolymis Jacobus frater Domini, Antiochiae supra memoratus Petrus. De recensitis vero discipulis LXX. praeter XII. supra dictos, agit Clemens scriptor lib. V. Hypotyposeon.

Sunt etiam sanctae quaedam mulieres, quae post Domini in coelum assumptionem Apostolos secutae sunt, quarum in Epistolis Paulus meminit: Phoebe scilicet, Triphosa, Eunice Timothei Apostoli mater, Prisca, Persis, Prisca, Maria, Julia, Appia, Tryphaena, Lois avia Timothei Apostoli.

De Nativitate Domini Jesu Christi veri Dei nostri, et sanctissimo ejus baptismo, et salutari illius Paschate, brevis narratio.

Catholica generatio Domini nostri Jesu Christi veri Dei ita se habet.

Ἐγεννήθη χοιὰκ κη' ὥρᾳ ζ' τῆς νυκτός. ἐβαπτίσθη τυβὶ ια' ὥρᾳ ι' τῆς ἡμέρας ὑπὸ Ἰωάννου ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ποταμῷ, καὶ ὁ Ἰορδάνης ἀνεπόδισεν εἰς τὰ ὀπίσω.

P 225 Εἶπεν δὲ ὁ κύριος τῷ Ἰωάννῃ, Εἶπον τῷ Ἰορδάνῃ, Στῆθι, ὁ
κύριος ἦλθεν πρὸς ἡμᾶς. καὶ εὐθέως ἔστησαν τὰ ὕδατα. τότε ὁ
R 534 Ἰωάννης προσεκύνησεν αὐτῷ λέγων, Ἐγὼ χρείαν ἔχω ὑπὸ σοῦ βα-
πτισθῆναι, καὶ σὺ ἔρχῃ πρός με. καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ κύριος, Ἄφες
ἄρτι, δεῖ γενέσθαι τοῦτο. τότε καταβάντων αὐτῶν ἐπὶ τὸ ὕδωρ
ἀνεκόχλασαν τὰ ὕδατα, ὥσπερ κεκερασμένον ὕδωρ. καὶ ὅτε
ἀνέβη ἐκ τοῦ ὕδατος, εὐθέως ἀνεῴχθη ὁ οὐρανός, καὶ ἦλθεν
τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ὡς περιστερὰ πυροειδής· καὶ φωνὴ μεγάλη
ἠκούσθη ὡς φωνὴ βροντῆς, λέγουσα, Οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ
B ἀγαπητός, ἐν ᾧ ηὐδόκησα. ἔμεινεν δὲ ὁ Χριστὸς σὺν ἡμῖν ἐν
τῷ κόσμῳ θεραπεύων πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν ἔτη λγ'
καὶ μῆνας γ'. ἐν δὲ τῷ λδ' ἔτει ἐκρατήθη καὶ ἐσταυρώθη φαμε-
νὼθ κθ', ἡμέρᾳ τῆς σελήνης ιδ', παρασκευῆς οὔσης. ἀνέστη
δὲ ἐν τριημέρῳ φαρμουθὶ α', κυριακῆς οὔσης, σελήνης ις', ὥρᾳ
θ' τῆς νυκτός. ἀνελήφθη παχὼν ι' ὥρᾳ θ' τῆς ἡμέρας.

σγ' Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. ε'. ιθ'. ὑπ. Ἀρουντίου καὶ Ἀενοβάρβου.

1. κη'] κε' P, δεκεμβρίου κε' m. V. ibid. νυκτός posui ubi ἡμέρας ponebatur in PV et ἡμέρας ubi νυκτός cum m. R. ibid. τυβὴ PV. ἰαννουαρίῳ ϛ' m. V. 5. ὁ om. P. 9. ἀνεκάχλασαν P. ib. ὥσπερ] Scribe ὥσπερ πυρί. 15. φαμενὼθ κθ'] μαρτίῳ κγ' m. V, μαρτίου κγ' m. R. 17. φαρμουθὶ α'] μαρτίῳ κε m. V, μαρτίου κε m. R. 18. πασχὼν ι' P, πασχῶν R, μαρτίῳ γ' m. V, μαΐου γ' m. R. 19. Ὀλυμπιάδος V.

Natus est Choiac xxv. hora vii. noctis. Baptizatus est a Joanne in Jordane fluvio Tybe xi. hora x. diei et Jordanis conversus est retrorsum.

Dixit autem Dominus Joanni: *Dic Jordani, Siste, Dominus venit ad nos.* Et statim constitere aquae. Tunc Joannes adoravit eum: *Ego,* inquit, *a te debeo baptizari, et tu venis ad me.* Et dixit illi Dominus: *Sine modo, istud fieri necesse est.* Tum in aquam iis descendentibus, crepitarunt aquae, veluti cum aqua infunditur. Cum vero ex aqua est egressus, statim coelum apertum est, et venit Spiritus sanctus instar igneae columbae, auditaque est vox magna, ut vox tonitrui, dicens: *Hic est filius meus dilectus, in quo mihi complacui.* Mansit autem Christus nobiscum in mundo, sanans omnem morbum, et omnem languorem annos xxxiii. et menses iii. Anno vero xxxiv. comprehensus est, et in crucem actus mensis Phamenoth die xxix. lunae xiv. cum esset Parasceve: resurrexit vero post triduum, Pharmuthi primo, qui dies erat Dominicus, lunae xvi. hora ix. noctis. In coelum denique assumptus est mense Paschon, hora diei ix.

Ἐν τῷ κ' ἔτει τῆς Τιβερίου βασιλείας, ἀρχὴν εἰληφότι ἀπὸ C τῆς κα' καὶ αὐτῆς τοῦ κατὰ Ῥωμαίους μαρτίου μηνὸς τῆς παρούσης πέμπτης ἰνδικτιῶνος, εἰκοστῷ πέμπτῳ ἔτει τῆς ὀκτωκαιεικοσαετηρίδος τοῦ ἡλίου καὶ δωδεκάτῳ τῆς ἐννεακαιδεκαετηρίδος τῆς σελήνης καὶ τῶν προκειμένων ὑπάτων, εὑρεθείσης τῆς ιδ' τοῦ πρώτου μηνὸς τῆς σελήνης τῇ ια' τοῦ κατὰ Ῥωμαίους ἀπριλίου μηνός, ἐν ἡμέρᾳ ἕκτῃ τῆς ἑβδομάδος, καθὰ διὰ τῶν προκειμένων μεθόδων εὑρίσκομεν, ἑόρτασαν πρῶτον πάσχα οἱ ἅγιοι ἀπόστολοι μετὰ τὴν εἰς οὐρανοὺς ἀνάληψιν τοῦ κυρίου, τὴν ἁγίαν δ' αὐτοῦ ἀνάστασιν τῇ ιγ' ξανθικοῦ μηνός. αὐτοὶ οὖν πρώτως, ὡς εἴρηται, κατὰ τὸ παρὸν ἔτος ἐπιτελέσαντες παρέδωκαν ταῖς D ἁγίαις τοῦ θεοῦ ἐκκλησίαις καθ' ἕκαστον ἐνιαυτὸν ἐπιτηρεῖν τὴν ιδ' τοῦ πρώτου μηνὸς τῆς σελήνης μετὰ ἐπίβασιν τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν ἡ ἐαρινὴ ἰσημερία γίνεται, τουτέστιν τὴν κα' τοῦ κατὰ Ῥωμαίους μαρτίου μηνός. πάσης ἀμφιβολίας ἀμέτοχος ὁ λόγος R 536 τούς τε μεγάλους φωστῆρας ἐν τῇ τοῦ κόσμου καταβολῇ μετὰ γ' ἡμέραν γεγενῆσθαι καὶ τὸν μυστικὸν τοῦ κυρίου μετὰ τῶν μαθητῶν δεῖπνον ἐν τῷ τοῦ πάθους καιρῷ πρὸ γ' ἡμερῶν τῆς ἁγίας ἀναστάσεως ἐπιτελεσθῆναι. καλῶς ὡρίσθη πρὸ ια' καλανδῶν V 181 ἀπριλίων πάσχα ἐπιτελεῖν, μὴ ἐξεῖναι δὲ μηδὲ πρὶν τῆς πρὸ ια'

1. τῆς om. P. 3. η' καὶ κ' PV. 4. θ' καὶ δ. PV. 8. πρῶτον] πρῶτος V: quod aut πρώτοις scribendum aut πρώτως, ut altero abhinc versu: v. dicta ad p. 162. A. 10. δ' om. V. 12. τοῦ ἁγίου θεοῦ P. 17. τὸν] τὸ m. R. 20. πρὸ om. P.

A. C. [Ol. Iph.]

CCIII. Olympias. Anni a m. c.

33. XIX. Ind. V. Aruntino et Aënobarbo Coss. 4. 202. 5540.

Anno XX. Imperii Tiberii, qui a XXI. mensis Martii secundum Romanos praesentis Indictionis V. initium sumit, XXV. anno vigintioctennalis solis, et XII. anno decemnovennalis lunae cycli, et praedictis Coss. invento die XIV. primi mensis, lunae XI. secundum Romanos mensis Aprilis, in feria VI. hebdomadis, ut juxta praedictas methodos deprehendimus, Apostoli tum primum Pascha celebrarunt post Domini in coelos Assumptionem: sanctam autem ejus resurrectionem XIII. die Xanthici mensis. Illi igitur primum, uti dictum est, hoc praesenti anno celebrato Paschate, sacris Sancti Dei Ecclesiis quotannis observandum tradiderunt XIV. diem primi mensis lunae post diei ascensum, quo vernum aequinoctium incidit, id est XXI. mensis secundum Romanos Martii. Et quidem extra omnem controversiam haberi debet, magna luminaria in mundi constitutione post primum diem esse creata, ac mysticam Domini cum Discipulis coenam, tempore quo est passus, triduo ante sanctam Resurrectionem, fuisse peractam. Proinde recte statutum est ante XI. Kalendas Apriles Pascha non peragendum, neque ante XI. Kalendas Apriles, vel post VII. Kalendas Maias Paschale festum celebrare fas esse. Ita ergo ab XI. ex

καλανδῶν ἀπριλίων μηδὲ μετὰ τὴν πρὸ ζ' καλανδῶν μαΐων πά-
P 226 σχα ἑορτάσαι. οὕτω τοίνυν ταῖς δηλωθείσαις ἀπὸ τῆς πρὸ ια' καλανδῶν ἀπριλίων μέχρι τῆς πρὸ ζ' καλανδῶν μαΐων ἡμέραις κανονιστέον. καὶ ἐὰν ἐν κυριακῇ φθάσῃ ἡ ιδ' τῆς σελήνης, εἰς τὴν ἐπιοῦσαν κυριακὴν οἱ τῆς καθολικῆς τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησίας μαθηταὶ τὸ πάσχα τελοῦμεν, ἵνα μὴ μετὰ τῶν Ἰουδαίων ἑορτάσωμεν. εἰ δὲ ἐν δευτέρᾳ τυχὸν ἢ τρίτῃ ἢ τετράδι ἢ πέμπτῃ ἢ παρασκευῇ ἢ σαββάτῳ, καθὼς ἐν τοῖς ἔμπροσθεν εἴρηται, ἡ ιδ' φθάσῃ τοῦ φέγγους, εἰς τὴν προϊοῦσαν κυριακὴν ἡμεῖς οἱ Χριστιανοὶ τελοῦμεν τὸ πάσχα, ἐπεκτεινομένης δηλαδὴ τῆς ποσταίας
B τοῦ φέγγους διὰ τὴν τῆς κυριακῆς ἡμέραν.

Τινὲς δὲ κατὰ τῶν ἐν ταῖς ἀνὰ πᾶσαν τὴν ὑφ' ἡλίῳ ἁγίαις τοῦ θεοῦ ἐκκλησίαις τελουμένων ἑορτῶν οὐ μόνον γλώσσας ἀλλὰ δὴ καὶ χεῖρας κινῆσαι τολμήσαντες οὐκ ὤκνησαν καὶ ἐν τούτῳ τὴν ἁγίαν τοῦ θεοῦ ἐκκλησίαν ἐπισκῆψαι, διότι τὴν σεπτὴν τῆς ἐκ νεκρῶν ἀναστάσεως Χριστοῦ τοῦ θεοῦ ἡμῶν ἑορτὴν πάσχα προσαγορεύει, ἀγνοήσαντες, ὡς ἔοικεν, τὸ διὰ τῆς λέξεως ταύτης δηλούμενον. ὅπερ γὰρ τῇ ἑλλάδι φωνῇ λέγεται διάβασις καὶ ἔκβασις καὶ ὑπέρβασις, τοῦτο τῇ Ἑβραίων γλώσσῃ φασὸχ, ἤγουν πάσχα, ὀνομάζεται.

C Ἀναγκαίως οὖν ἡ τοῦ θεοῦ ἐκκλησία οὐ μόνον τὸ πάθος τοῦ κυρίου, ἀλλὰ δὴ καὶ τὴν ἀνάστασιν αὐτοῦ πάσχα προσαγο-

7. τετράδι] τετάρτῃ P. 12. ὑφ' ἡλίου P, ὑφιλῳ m. R. 19. φασέχ P sola.

a. d. Kal. Apriles usque ad ex a. d. VII. Kal. Maias hisce designatis diebus, regula est sumenda. Quod si XIV. luna in diem Dominicam inciderit, sequenti Dominica nos Catholicae Christi Ecclesiae discipuli Pascha celebramus, ne cum Judaeis illud celebremus. Si autem in secundam forte, aut tertiam, aut quartam, aut quintam, aut Parasceven aut Sabbatum, ut in superioribus dictum est, XIV. lunae inciderit, proxime sequenti Dominica nos Christi Pascha agimus, producta ac prorogata nimirum propter diem Dominicam quota seu aetate lunae.

Non defuere autem qui dum contra receptum ab omnibus quae sub sole sunt sanctis Dei Ecclesiis, in celebrandis festis Paschalibus morem, non linguas duntaxat, sed etiam manus exerere audent, sanctam Dei Ecclesiam in hoc pariter reprehendere non dubitantes, quod venerandam a mortuis Christi Dei Resurrectionis festivitatem Paschatis nomine donaverit, cum ipsi, ut videtur, ignorent quid hoc vocabulo intelligamus. Quod enim Graeca lingua dicitur transitus, exitus et transmissio, illud ipsum Hebraeorum idiomate Phasech, seu Pascha, nuncupatur.

Necessario igitur Dei Ecclesia non solum Passionem Domini, sed etiam ejus Resurrectionem Pascha appellat. Quippe propter Domini

ρεύει. διὰ γὰρ τοῦ πάθους τοῦ κυρίου καὶ τῆς ἀναστάσεως αὐτοῦ διάβασιν καὶ ἔκβασιν καὶ ὑπέρβασιν ἡ τῶν ἀνθρώπων φύσις εἴληφεν τοῦ ἔχοντος τὸ κράτος τοῦ θανάτου, αὐτοῦ τε τοῦ θανάτου καὶ τοῦ ᾅδου καὶ τῆς φθορᾶς. εἰ γὰρ ὁ θάνατος τοῦ Χριστοῦ τοῦτο ἡμῖν ἐδωρήσατο, πολλῷ μᾶλλον ἡ ἀνάστασις αὐτοῦ, ὅτε ἀνέστη ἐκ νεκρῶν, ἀπαρχὴ τῶν κεκοιμημένων, μηκέτι μέλλων ὑποστρέφειν εἰς διαφθοράν. θάνατος γὰρ οὐκέτι κυριεύει R 536 κατὰ τὴν τῶν θείων ἀποστόλων διδασκαλίαν. D

Δοκοῦσι δέ μοι οἱ κατηγορῆσαι τῆς ἐκκλησίας ἐν τούτῳ τολμήσαντες παρανοῆσαι τὴν ἐκ τοῦ Λευιτικοῦ μαρτυρίαν, ἐν ᾗ φησιν ὁ νομοθέτης, Καὶ τῇ ιδ΄ τοῦ α΄ μηνὸς ἀνὰ μέσον τῶν ἑσπερινῶν πάσχα τῷ κυρίῳ. καὶ ἐν τῇ ιε΄ τοῦ μηνὸς τούτου ἑορτὴ ἀζύμων τῷ κυρίῳ ζ΄ ἡμέρας ἔδεσθε ἄζυμα, καὶ ἡ ἡμέρα ἡ α΄ κλητὴ ἁγία ἔσται ὑμῖν, ὁμοίως καὶ ἡ ἡμέρα ἡ ἑβδόμη κλητὴ ἁγία ἔσται ὑμῖν. ἀλλὰ τοὺς μὲν Ἰσραηλίτας πάσχα προσαγορεύειν τὴν ιδ΄ μόνον ὁ νομοθέτης προστάττει, ἐπειδὴ ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ κατὰ θεῖον πρόσταγμα τὸν ἀμνὸν πρὸς ἑσπέραν ἔθυ- P 227 σαν, καὶ τῷ αἵματι αὐτοῦ τοὺς σταθμοὺς καὶ τὰς φλιὰς ἔχρισαν, καὶ τὰ κρέα ἐν αὐτῇ τῇ νυκτὶ ἔφαγον, καὶ οὕτω μεσούσης τῆς νυκτός, καθὼς γέγραπται, διερχόμενος ὁ θεὸς ἐν γῇ Αἰγύπτου πατάξαι τὰ πρωτότοκα τῶν Αἰγυπτίων, θεασάμενος τὸ αἷμα, τοὺς μὲν υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐσκέπασεν, παρελθὼν αὐτῶν τὴν θύραν

8. τῶν om. P. 10. τοῦ om. P. *ibid.* *Λευιτικοῦ*] XXIII. 4.
20. *Αἰγύπτῳ* P.

Passionem illiusque Resurrectionem, transitum, exitum, et transmissionem humana accepit natura illius qui in mortem habet imperium, et potestatem: in ipsam, inquam mortem, inferos, et corruptionem. Si enim mors Christi id nobis est elargita, multo magis ejus Resurrectio, quando ex mortuis resurrexit, ipse primitiae dormientium, non amplius in corruptionem reversurus. Mors quippe, secundum divinorum Apostolorum doctrinam, non amplius dominatur.

Illi porro mihi videntur in hoc Ecclesiam accusare, dum prave interpretari audent testimonium ex Levitico, ubi ita ait Legislator: *Et quarta decima die primi mensis ad vesperam Phase Domino. Et quinta decima mensis hujus festum Azymorum Domino: septem diebus comedetis Azyma, et dies prima vocata, sancta erit vobis.* Verum Israelitis praecipit Legislator, ut XIV. lunam Pascha duntaxat appellent: quandoquidem ipso die, secundum divinum praeceptum, sub vesperam agnum immolarunt, cujus carnes, sanguine illius liminibus et postibus prius inunctis, in ipsa nocte comederunt. Atque ita, quemadmodum scriptum est, transiens media nocte Dominus in terram Aegypti, ut interficeret primogenitos Aegyptiorum, viso sanguine, filios Israel operuit, ipsorum fores pertransiens, nec sinens quenquam ex iis ab exterminatore percuti.

καὶ μὴ ἀφεὶς τὸν ὀλοθρεύοντα πατάξαι τινὰ ἐξ αὐτῶν. Αἰγυπτίοις δὲ τὴν φθορὰν ἐναπέσκηψεν καὶ τὰ πρωτότοκα αὐτῶν
V 182 ἀνεῖλεν· καὶ οὕτω μετὰ τὸ μεσονύκτιον τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐξήγαγεν ἐξ Αἰγύπτου. γέγραπται γὰρ ἐν τῇ ἱερᾷ βίβλῳ τῆς Ἐξόδου ἐπὶ λέξεως οὕτως. „ἐκάλεσεν δὲ Μωϋσῆς πᾶσαν τὴν γερου-
B σίαν Ἰσραήλ, καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς, Ἀπέλθατε, λάβετε ὑμῖν αὐτοῖς πρόβατον κατὰ συγγενείας ὑμῶν, καὶ θύσατε τὸ πάσχα· λήψεσθε δὲ δέσμην ὑσσώπου, καὶ βάψαντες ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ εἰς τὴν θύραν καθίξετε τῆς φλιᾶς, καὶ ἐπ᾽ ἀμφοτέρων τῶν σταθμῶν ἀπὸ τοῦ αἵματος ὅ ἐστι παρὰ τὴν θύραν· ὑμεῖς δὲ οὐκ ἐξελεύσεσθε ἕκαστος τὴν θύραν τοῦ οἴκου αὐτοῦ ἕως πρωΐ. καὶ παρελεύσεται κύριος πατάξαι τοὺς Αἰγυπτίους, καὶ ὄψεται τὸ αἷμα ἐπὶ τῆς φλιᾶς καὶ ἐπ᾽ ἀμφοτέρων τῶν σταθμῶν· καὶ παρελεύσεται κύριος τὴν θύραν, καὶ οὐκ ἀφήσει τὸν ὀλοθρεύοντα εἰσελθεῖν εἰς τὰς οἰκίας ὑμῶν πατάξαι. καὶ φυλάξασθε τὸ ῥῆμα τοῦτο νόμιμον σεαυτῷ καὶ τοῖς υἱοῖς σου ἕως αἰῶνος. ἐὰν δὲ εἰσ-
C ἔλθητε εἰς τὴν γῆν, ἣν δῷ κύριος ὑμῖν, καθότι ἐλάλησε, καὶ
R 540 φυλάξετε τὴν λατρείαν ταύτην. καὶ ἔσται, ἐὰν λέγωσι πρὸς ὑμᾶς οἱ υἱοὶ ὑμῶν, Τίς ἡ λατρεία αὕτη; καὶ ἐρεῖτε αὐτοῖς, Θυσία τὸ πάσχα τοῦτο κυρίου, ὃς ἐσκέπασε τοὺς οἴκους τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐν γῇ Αἰγύπτου, ἡνίκα ἐπάταξε τοὺς Αἰγυπτίους, τοὺς δὲ οἴκους ἡμῶν ἐῤῥύσατο. καὶ κύψας ὁ λαὸς προσεκύνησεν. καὶ

2. ἐνεπέσκηψεν P. 4. Ἐξόδου] XII. 21. 6. ἀπέλθετε P. 7. αὐτοῖς om. P. 8. λήψεσθε] καὶ λήψεσθε P sola. ib. αἵματος τοῦ] αἵματος αὐτοῦ V, αἵματος ὅ ἐστι P. 9. καθέξετε V, καὶ θίξετε ἐπὶ P, καὶ θίξετε R. 21. Αἰγύπτῳ P.

Aegyptiis vero exitium immisit, sublatis eorum primogenitis: sicque filios Israel post mediam noctem ex Aegypto eduxit. Scribitur enim in sacro Exodi libro ad verbum: *Vocavit Moyses omnes seniores Israel, et dixit ad illos, Ite, et accipite agnum per cognationes vestras et sacrificate Pascha. Accipietis autem fasciculum hyssopi, et tingentes ex sanguine qui est apud januam, et tangetis limen, et utrosque postes a sanguine, qui est apud januam. Vos autem non egrediemini unusquisque januam domus suae usque ad mane. Et transibit Dominus ad percutiendum Aegyptios, et videbit sanguinem in limine, et super utrosque postes, et transibit Dominus januam, et non sinet exterminatorem ingredi in domos vestras ad percutiendum. Et servabitis verbum hoc legitimum tibi et filiis tuis usque ad saeculum. Si autem ingressi fueritis in terram, quam dederit Dominus vobis, sicut locutus est, servabitis cultum hunc. Et erit, si dixerint ad vos filii vestri, Quis cultus hic? Et dicetis illis, Victima Pascha hoc Domino, qui protexit domos filiorum Israel in Aegypto, quando percussit Aegyptios, domos autem nostras liberavit.* Incurvatusque populus adoravit. Et rursum: *Si interrogaverit te filius tuus post haec dicens, Quid hoc? dices illi, Quoniam in manu forti eduxit nos Dominus ex Aegypto,*

πάλιν, Ἐὰν ἐρωτήσῃ σε ὁ υἱός σου μετὰ ταῦτα λέγων, Τί τοῦτο; ἐρεῖς αὐτῷ ὅτι Ἐν χειρὶ κραταιᾷ ἐξήγαγεν ἡμᾶς κύριος ἐκ γῆς Αἰγύπτου ἐξ οἴκου δουλείας· ἡνίκα δὲ ἐσκλήρυνε Φαραὼ ἐξαποστεῖλαι ἡμᾶς, ἀπέκτεινε πᾶν πρωτότοκον ἐν γῇ Αἰγύπτου ἀπὸ D πρωτοτόκων ἀνθρώπων ἕως πρωτοτόκων κτηνῶν. καὶ ἔσται εἰς σημεῖον ἐπὶ τῆς χειρός σου καὶ ἀσάλευτον πρὸ ὀφθαλμῶν σου. ἐν γὰρ χειρὶ κραταιᾷ ἐξήγαγέ με κύριος ἐξ Αἰγύπτου." τούτων οὕτως ὑπὸ τῆς θεοπνεύστου γραφῆς εἰρημένων εἰκότως ἄρα ἐκείνην τὴν ἡμέραν μόνον πάσχα οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ προσηγόρευον, τὴν δὲ ιε' καὶ τὰς μετὰ αὐτὴν ς' ἡμέρας ἑορτὴν ἀζύμων. ὅθεν τὴν ἑβραΐδα γλῶσσαν εἰς τὴν ἑλληνίδα φωνὴν μεταβάλλοντες διαβατήρια καὶ ὑπερβάσια τὴν ἑορτὴν ταύτην ἐκάλουν, ὡς ἔστιν τοῦτο γνῶναι ἔκ τε τῶν θεοφόρων τῆς ἐκκλησίας διδασκάλων καὶ ἐκ τῶν παρ' Ἑβραίοις σοφῶν, Φίλωνος λέγω καὶ Ἰωσήπου. ἡ δὲ P 228 τοῦ θεοῦ ἐκκλησία οὐ μόνον τὸ πάθος καὶ θάνατον τοῦ Χριστοῦ ἀλλὰ καὶ τὴν ἀνάστασιν αὐτοῦ πάσχα ὀνομάζει ἀναγκαίως διὰ τὴν ῥηθεῖσαν αἰτίαν, εἰ καὶ ἐν οἱαδήποτε ἡμέρᾳ τῶν ἑπτὰ ἡμερῶν τῶν μετὰ τὴν ιδ' τοῦ πρώτου μηνὸς τῆς σελήνης εὑρεθείη αὕτη, λέγω δὲ ἡ ἀνάστασις, ἑορταζομένη. ὅθεν Βασίλειος ὁ μέγας, ὁ Καισαρείας Καππαδοκίας ἐπίσκοπος γεγονώς, ἐν τῷ λόγῳ τῷ προτρεπτικῷ εἰς τὸ βάπτισμα μεγάλῃ τῇ φωνῇ κηρύττει βοῶν, Πᾶς μὲν οὖν χρόνος εὐκαιρίαν ἔχει πρὸς τὴν διὰ τοῦ βαπτίσματος

1. πάλιν] XIII. 14. ib. ἐρωτήσει PV. 2. ἐγχειρὶ V. 5. ἀνθρώπων om. R, uncis inclusum addit P. ib. εἰς om. P. 7. τούτων οὖν οὕτως P. 13. θεοφόρων — τῶν om. P. 14. Φίλωνος] vol. II. p. 169. ed. Mang. ib. Ἰωσήπου] Arch. II. 14. 6. 19. ὁ Καισαρείας] Καισαρείας P.

e domo servitutis, quando Pharao induraverat cor ne dimitteret nos, interfecit Dominus omne primogenitum in terra Aegypti, a primogenitis hominum, usque ad primogenita jumentorum, Et erit signum in manu tua, et immotum ante oculos tuos. In manu enim potenti eduxit me Dominus ex Aegypto. His igitur ab inspirata a Deo scriptura sic dictis, merito sane diem illum duntaxat Pascha appellarunt filii Israel: quintamdecimam vero, et sex illam insequentes, Festum Azymorum. Unde qui Hebraeam linguam in Graecanicam transtulerunt, Diabateria, et Hyperbasia, seu dies transitus et exitus, Festum hoc nuncuparunt: quod colligere licet ex iis qui apud Hebraeos doctrinae laude claruerunt, Philone, inquam, et Josepho. Ecclesia vero non solum Passionem et mortem Christi, sed etiam ejus Resurrectionem Pascha necessario appellat, ea quae allata est causa, in quamcunque ex VII. diebus post decimam quartam primi mensis lunae illa inciderit. Unde Basilius magnus, Caesareae Cappadociae Episcopus, in adhortatione ad Baptismum, ingenti voce praedicabundus clamat: *Omne quidem tempus opportunum est ad saluta-*

B σωτηρίαν, κἂν νύκτα εἴπῃς κἂν ἡμέραν κἂν ὥραν κἂν στιγμὴν
χρόνου κἂν τὸ βραχύτατον· πολλῷ δὲ δήπου εἰκὸς ἐπιτηδειότερον
εἶναι τὸν οἰκειότατον. τί δ' ἂν γένοιτο τῆς ἡμέρας τοῦ πάσχα
συγγενέστερον πρὸς τὸ βάπτισμα; ἡ μὲν γὰρ ἡμέρα μνημόσυνόν
ἐστιν ἀναστάσεως, τὸ δὲ βάπτισμα δύναμίς ἐστι πρὸς τὴν ἀνά-
στασιν. ἐν τοίνυν τῇ ἀναστασίμῳ τῆς ἀναστάσεως τὴν χάριν
R 542 ὑποδεξώμεθα. καὶ Γρηγόριος δὲ ὁ θεολόγος ἐν τῷ εἰς τὸ πάσχα
λόγῳ, οὗ ἡ ἀρχή, Ἐπὶ τῆς φυλακῆς μου στήσομαι, φησὶν ὁ θε-
σπέσιος Ἀμβακοὺμ, τὰ παραπλήσια διδάσκει, γράφων ὧδέ πως·
Πάσχα κυρίου, πάσχα, καὶ πάλιν ἐρῶ, πάσχα, τιμὴ τῆς ἁγίας
C V 183 τριάδος. αὕτη ἑορτῶν ἡμῖν ἑορτὴ καὶ πανηγύρεων πανήγυρις,
τοσοῦτον ὑπεραίρουσα οὐ τὰς ἀνθρωπικὰς μόνον καὶ χαμαὶ ἐρχο-
μένας ἀλλ' ἤδη καὶ τὰς αὐτοῦ Χριστοῦ καὶ ἐπ' αὐτῷ τελουμέ-
νας, ὅσον ἀστέρος ἥλιος. καλὴ μὲν οὖν καὶ ἡ χθὲς ἡμῖν λαμ-
προφορία καὶ φωταγωγία, ἣν ἰδίᾳ τε καὶ δημοσίᾳ συνεστησάμεθα
πᾶν γένος ἀνθρώπων μικροῦ καὶ ἀξία πᾶσα, δαψιλεῖ τῷ πυρὶ
τὴν νύκτα καταφωτίζοντες, καὶ τοῦ μεγάλου φωτὸς ἀντίτυπος,
ὅσον τε οὐρανὸς ἄνωθεν φρυκτωρεῖ κόσμον ὅλον αὐγάζων τοῖς
παρ' ἑαυτοῦ κάλλεσι καὶ ὅσον ὑπερουράνιον ἔν τε ἀγγέλοις τῇ
D πρώτῃ φωτεινῇ φύσει μετὰ τὴν πρώτην τὸ ἐκεῖθεν καταυγάζεσθαι
καὶ ὅσον ἐν τῇ τριάδι, παρ' ἧς φῶς ἅπαν συνέστηκεν ἐξ ἀμερί-

12. χαμαὶ ἐρχομένας] Imitatur epicum χαμαὶ ἐρχόμενοι ἄνθρωποι. 14. ἀστέρος PV. ἀστέρας Gregorius vol. I. p. 846, ed. Benedictin. ib. καὶ ἡ χθὲς] καὶ ἠχθὲς V, χθὲς P. 15. συνιστάμεθα P. 16. μικροῦ δεῖν P. 20. καταυγάζεται m. P.

rem baptismatis fontem excipiendum, sive diem dicas, sive noctem, sive horam, sive momentum, sive quod momento brevius est: sed jure meritissimo opportunior est dies proprius et ad eam rem designatus. Quid autem die Paschae cognatius ad baptismum? Haec enim dies memoria est Resurrectionis. Baptismus autem janua est ad Resurrectionem. Recipiamus ergo his Paschalibus feriis pignus et gratiam Resurrectionis. Et Gregorius Theologus oratione in Pascha, cujus hoc initium, *In custodia mea stabo, inquit divinus Abacuc,* omnino gemina docet, cum ita scribit: *Pascha Domini, Pascha, iterum dico, Pascha, honor sacrosanctae Trinitatis. Hoc est festorum festum, et celebritas celebritatum, tanto reliquis omnibus non humanis tantum et ab hominibus profectis, sed ipsis Christi festis diebus clarius, quanto sol stellas superat claritate. Illustris quidem nobis et hesterna lux plena luminum et lucernarum quas gestavimus fuit, quam publice privatimque omnes prope mortales, et omnes omnium dignitatum ordines pulsa crebris ignibus nocte, peregimus, lux inquam magni illius solis umbra, tanto magis umbra, quanto coelum altius totum terrarum orbem suis ornamentis illustrat, quantoque clarius illud lumen, quod supracoeleste est, et in Angelis, et in ipsa Trinitate, a qua splendor omnis velut ex aeterno fonte luminis trahitur, decerpiturque relucet. Prae-*

στου φωτὸς μεριζόμενον καὶ τεμνόμενον. καλλίων δὲ ἡ σήμερον καὶ περιφανεστέρα, ὅσον χθὲς μὲν πρόδρομον ἦν τοῦ μεγάλου φωτὸς ἀνιστάμενον τὸ φῶς καὶ οἷον εὐφροσύνη τις προεόρτιος. σήμερον δὲ τὴν ἀνάστασιν αὐτὴν ἑορτάζομεν οὐκέτι ἐλπιζομένην, ἀλλ' ἤδη γεγενημένην καὶ κόσμον ὅλον ἑαυτῇ συνάγουσαν.

Ἐκ τῶν ἱερῶν τοίνυν καὶ θεοπνεύστων λογίων καὶ τῶν ὁσίων τῆς ἐκκλησίας διδασκάλων ταῦτα σαφῶς διδαχθέντες μετὰ παῤῥησίας οἱ τῆς ἁγίας καθολικῆς καὶ ἀποστολικῆς ἐκκλησίας λέγωμεν, Τὸ πάσχα ἡμῶν ὑπὲρ ἡμῶν ἐτύθη καὶ ἀνέστη Χριστός. P 229 καὶ πάσχα ὀνομάζομεν, ὡς ἀνωτέρω εἴρηται, τὸν θάνατον τοῦ κυρίου καὶ τὴν ἀνάστασιν.

Εἶτα γνῶναι βουλόμενοι καὶ τὴν ιδ' τοῦ πρώτου μηνὸς τῆς σελήνης τὸ πότε ἔφθασεν αὕτη, τὰ ͵εφμ' ἔτη ποιοῦμεν παρὰ τὸν ιθ'. ιθ' σ' ͵γω'· ιθ' ϟ' γίνονται ͵αψι'· ιθ' μία γίνονται ιθ'· λοιπὸν ια'. τὸ οὖν ια' ἔτος τῆς κατὰ φύσιν ἐννεακαιδεκαετηρίδος ἔχει προσκειμένην ἐπακτὴν μίαν· ταύτῃ προστίθεμεν ιγ' τὰς πρὸ τῶν R 542 φωστήρων, ζ' τὰς προσελήνους καὶ ια' τὰς ἀπὸ κα' τοῦ μαρτίου μηνός, ἀπριλλίου ιβ'· γίνονται μδ'· ἔκβα λ'· λοιπὸν ιδ'. καὶ ἔγνωμεν ὡς εἰς ιδ' τοῦ πρώτου μηνὸς τῆς σελήνης κατὰ τὸ παρὸν B ἔτος ἔφθασεν τῇ ιβ' τοῦ ἀπριλλίου μηνός. εἶτα γνῶμεν καὶ ποίᾳ ἡμέρᾳ τῆς ἑβδομάδος ἔφθασεν αὕτη· τοῖς ͵εφμ' ἔτεσιν προστίθε-

2. ὅσον] ὅσῳ Gregorius. 5. συνάγουσα V. 10. τὸ πάσχα] I. Cor. V. 7. *ib.* ἐθύθη P. 11. ἀνώτερον P. 14. τὸν] τῶν PV. 16. ιθ' τηρίδος P. 18. τὰς] τὰ V, τοὺς P. 21. ποία ἡμέρα PV.

clarior ergo lux hodierna, quod hesterna hodiernae quasi nuntia fuerit, et veluti nascens primum jubar, et praecepta quaedam futuri sequentisque festi laetitia. Hodierna vero die ipsum resurgentis Christi triumphum agamus, non speratum amplius aut expectatum, sed praesentem, totumque ad se mundum attrahentem.

A sacris igitur et a Deo dictatis oraculis, sanctisque Ecclesiae doctoribus haec clare edocti, quotquot ex sancta Catholica et Apostolica sumus Ecclesia libere dicamus, *Pascha nostrum pro nobis immolatus est Christus, et resurrexit.* Et Pascha appellamus, ut supra dictum est, mortem Domini et Resurrectionem.

Porro si velimus nosse decimamquartam primi mensis lunae, et quando illa accidit, annos v. MDXL. partimur per XIX. XIX. vero ducimus in CC. existunt III. MDCCC. XIX. in LXXXX. prodeunt MDCCX. XIX. semel efficiunt XIX. relinquuntur XI. Undecimus ergo annus naturalis decemnovennalis cycli adjunctam habet epactam unam, cui adjicimus XIII. illas anteluminares VII. antelunares, et XI. a XXI. Martii XII. Aprilis, et fiunt XLIV. abjice XXX. relinquuntur XIV. Intelligimus ergo quemadmodum hoc praesenti anno XIV. primi mensis lunae incidat in XII. Aprilis. Quod

μεν τὸ δ' ,ατπε'· γίνονται ,ςϡκε'. ταύτας εἰς ζ'· ζ' ϡ' ,ςτ'· ζ' π' γίνονται φξ'· ζ' θ' γίνονται ξγ'· λοιπὸν δὲ δύο. ταύταις πρόσθες γ' τὰς πρὸ τῶν φωστήρων καὶ ια' τὰς ἀπὸ κα' μαρτίου καὶ ιβ' ἀπριλίου· γίνονται κη'· ἔκβα ζ' γ'· γίνονται κα'· λοιπὸν ζ'. ἔφθασεν οὖν ἡ ιδ' κατὰ τὸ παρὸν ἔτος ἐν ἡμέρᾳ σαββάτου.

C *Τούτῳ τῷ δευτέρῳ ἔτει τῆς εἰς οὐρανοὺς ἀναλήψεως τοῦ κυρίου Φίλιππος ὁ ἀπόστολος τὸν εὐνοῦχον Κανδάκης τῆς βασιλίσσης Αἰθιόπων ἀπαρχὴν τῆς τῶν ἐθνῶν κλήσεως τῷ τοῦ Χριστοῦ κηρύγματι ὑπηγάγετο.*

Τῷ αὐτῷ ἔτει πρῶτος τῶν κατὰ τὴν Παλαιστίνην Καισάρειαν Κορνήλιος σὺν ὅλῳ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ δι' ἐπιφανείας θείας, ὑπουργίᾳ δὲ Πέτρου τοῦ ἀποστόλου, τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν κατεδέξατο.

Ἰνδ. ς'. κ'. ὑπ. Γάλβα καὶ Σύλλου.

V 184 *Ἀγρίππας υἱὸς Ἡρώδου τοῦ βασιλέως κατήγορος Ἡρώ-*
D *δου τοῦ τετράρχου ἀφικόμενος ἐν Ῥώμῃ δεσμεῖται ὑπὸ Τιβερίου.*

Ἰνδ. ζ'. κα'. ὑπ. Γάλλου καὶ Νοννιανοῦ.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων Πόντιος Πιλᾶτος περὶ τοῦ Χριστοῦ καὶ τοῦ χριστιανῶν δόγματος ἐκοινώσατο Τιβερίῳ Καίσαρι, κἀκεῖνος τῇ συγκλήτῳ Ῥώμης. τῆς δὲ μὴ προσιεμένης, Τιβέ-

12. δὲ] τε PV. 18. *Χριστοῦ καὶ τοῦ* om. P. 19. τῷ *Τιβερίῳ* P.

si et diem hebdomadis investigare velimus, annis v. MDXL. quartam addimus partem, nempe MCCCLXXXV. fiunt VI. MDCCCCXXV. quos per VII. partimur. Septies DCCCC. efficiunt VI. MCCC. septies LXXX. faciunt DLX. septies IX. reddunt LXIII. reliqua sunt II. quibus adde III. anteluminares, et illas XI. a XXI. Martii, et XII. Aprilis, fiunt XXVIII. abjice septies III. fiunt XXI. relinquuntur VII. ergo XIV. hoc anno incidit in Sabbatum.

Hoc secundo anno Domini in coelos Assumptionis, Philippus Apostolus Candacis Reginae Aethiopum Eunuchum, primitias gentium vocationis, Christi praedicationi subjecit.

Hoc eodem anno, primus in Palaestina Caesarea Cornelius cum tota sua familia, divina apparitione monitus, ac Petri Apostoli opera, fidem in Christum suscepit.

A. C. [Ol. Iph.]

34. XX. Ind. VI. Galba et Sulla Coss.

Agrippa, Herodis Regis filius, Romam profectus ad accusandum Herodem Tetrarcham, a Tiberio in vincula conjicitur.

35. XXI. Ind. VII. Gallo et Nonniano Coss. 1. 203.

His Coss. Pontius Pilatus Christianorum dogmata Tiberio Caesari, ille vero Senatui Romano communicavit. Senatu autem id non admittente, Tiberius capitis poenam in Christianorum delatores decrevit, quemadmodum Tertullianus Latinus scriptor refert.

ριος θάνατον ἠπείλησεν τοῖς χριστιανοκατηγόροις, ὡς ἱστορεῖ Τερτυλλιανὸς ὁ Ῥωμαῖος.

Ἰνδ. η'. κβ'. ὑπ. Λελιανοῦ καὶ Πλαύτου.

Τετάρτῳ ἔτει τῆς εἰς οὐρανοὺς ἀναλήψεως τοῦ κυρίου Πέ- P 230
τρος ὁ ἀπόστολος ἀπὸ Ἱεροσολύμων ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ τὸν λόγον τοῦ θεοῦ ἐδίδασκεν, καὶ τὴν χειροτονίαν τῆς ἐπισκοπῆς δεξάμενος ἐκεῖσε ἑαυτὸν ἐνεθρόνισεν, πεισθεὶς τοῖς ἀπὸ Ἰουδαίων γενομένοις χριστιανοῖς· καὶ τοὺς ἐξ ἐθνῶν πιστοὺς οὐκ ἐδέξατο οὐδὲ ἠγάπα, ἀλλ' οὕτως ἐάσας αὐτοὺς ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν.

σδ' Ὀλυμπιάς. R 544

Ὁ βασιλεὺς Τιβέριος τελευτᾷ ἰδίῳ θανάτῳ ἐν τῷ παλατίῳ Ῥώμης, ἄπαις καὶ ἀγύναιος, ὢν ἐτῶν ο'.

Ῥωμαίων τέταρτος ἐβασίλευσεν Γάϊος Γάλλος Καῖσαρ ἔτη B
δ'. ὁμοῦ ,εφμη'.

Ἰνδ. θ'. α'. ὑπ. Προκούλου καὶ Νιπρίνου.

Γάϊος Καῖσαρ ἅμα ἐβασίλευσεν, Ἡρῴδην ἐξώρισεν διὰ Ἡρωδιάδα, ὥς φησιν Ἰώσηππος, καὶ Ἀγρίππαν λύσας τῶν δεσμῶν βασιλέα τῶν Ἰουδαίων κατέστησεν. οὗτός ἐστιν Ἡρῴδης ὁ Ἰάκωβον ἀνελών, ὁ εἰς τὰς Πράξεις λαλούμενος, ὁ σκωληκόβρωτος γεγονώς· ὅστις ἐβασίλευσεν ἔτη ζ', Γαΐου μὲν δ', Κλαυ-

7. ἐνεθρονίασεν V. 9. οὐδὲ] οὔτε PV. 13. Γάλλος V, m. R, Γαλλιγόλας P. 15. Νιγρίνου P sola. 17. Ἰώσηππος] Arch. XVIII. 19. τὰς Πράξεις] XII. 1.

A. C. [Ol. Iph.] Anni am. c.

36. XXII. Ind. VIII. Leliano et Plauto Coss. 4.

Quarto post Domini in coelos assumptionem anno, Petrus Apostolus Hierosolymis Antiochiam magnam profectus verbum Dei docuit, et Episcopatus ordinatione suscepta, a Judaeis qui Christiani effecti erant persuasus, illic semet in Thronum immisit: neque quemquam ex gentilibus qui fidem receperant aut excepit, aut amplexus est, sed illis ita dimissis, inde exivit.

CCIV. Olympias.

Tiberius Imperator propria morte moritur Romae in Palatio, absque liberis et caelebs, natus annos LXX.

Romanis IV. imperavit Caius Caligula Caesar annos IV. 5547.
Colliguntur anni V. MDXLVIII.

37. I. Ind. IX. Proculo et Nigrino Coss. 1. 204. 5544.

Caius Caesar simul ac imperare coepit, Herodem propter Herodiadem in exilium misit, ut ait Josephus, et Agrippam vinculis solutum Judaeorum Regem constituit: (hic est Herodes qui Jacobum interfecit, de quo loquuntur Acta Apostolorum, a pediculis consumptus) qui annos VII. regnavit, Caio

δίου δὲ τοῦ μετ' αὐτὸν Γάϊον ἔτη γ', ὡς ἀναγράφεται Ἰώσηππος.

C *Ἰνδ. ί. β'. ὑπ. Ἰουλιανοῦ καὶ Ἀσπερνάτου.*

Πόντιος Πιλᾶτος ὁ ἐπὶ τοῦ σωτῆρος ποικίλαις περιπεσὼν συμφοραῖς αὐτόχειρ ἑαυτοῦ γίνεται, τῆς θείας, ὡς ἔοικε, δίκης οὐκ εἰς μακρὰν αὐτὸν μετελθούσης, ὡς ἱστοροῦσιν οἱ τὰ Ῥωμαϊκὰ περὶ αὐτοῦ καὶ Ἑλλήνων γράψαντες, οἱ καὶ τὰς Ὀλυμπιάδας ἅμα αὐτοῖς ἀναγραψάμενοι.

Ἰνδ. ια'. γ'. ὑπ. Κλαυδίου Καίσαρος καὶ Κερσιανοῦ.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων Πέτρος ὁ ἅγιος ἀπόστολος πρῶτος τὴν ἐκκλησίαν Ἀντιοχείας θεμελιοῖ.

D *Τῷ αὐτῷ ἔτει Μάρκος ὁ εὐαγγελιστὴς Αἰγυπτίοις καὶ Ἀλεξανδρεῦσιν ἐπιδημήσας εὐαγγελίζεται τὸν Χριστοῦ λόγον, ἐκκλησίας τε πρῶτος ἐπ' αὐτῆς Ἀλεξανδρείας συνεστήσατο καὶ προΐστη αὐτῶν ἔτη κβ'.*

Ἰνδ. ιβ'. δ'. ὑπ. Κλαυδίου Καίσαρος τὸ β' μόνου.

Ἐπὶ τούτου τοῦ Γαΐου Φίλων ἐγνωρίζετο ὁ ἱστοριογράφος. οὗτος ἱστορεῖ τὰ κατὰ Γάϊον συμβάντα τοῖς Ἰουδαίοις.

V 185 *Ἐπὶ τῶν προκειμένων ὑπάτων Γάϊος Γάλλος ἐσφάγη ἐν τῷ*
P 231 *παλατίῳ Ῥώμης ὑπὸ τῶν ἰδίων σπαθαρίων τῶν κουβικουλαρίων εὐνούχων κατὰ γνώμην τῆς συγκλήτου, ὧν ἐτῶν λθ'.*

1. τοῦ om. P. 5. ὡς om. P. 19. *Γάλλος* V, m. R, *Γαλλιγόλας* P.

A. C. [Ol. Iph.]

quidem IV. Claudio vero post Caium imperante annos III. ut scribit Josephus.

38. II. Ind. X. Juliano et Asprenate Coss. 3.

Pontius Pilatus, sub quo Salvator passus est, variis appetitus calamitatibus, tandem sibi mortem conscivit, divina, ut videtur, vindicta non multo post illum assequente, quemadmodum de eo narrant qui Romanas et Graecas historias scripsere, ut et qui Olympiades conscripserunt.

39. III. Ind. XI. Claudio Caesare et Cersiano Coss. 2.

His Coss. Petrus Apostolus primus Ecclesiae Antiochenae fundamenta jecit.

Eodem ipso anno, Marcus Evangelista apud Aegyptios et Alexandrinos diversatus, verbum Christi annuntiat, primusque Alexandriae Ecclesias constituit, quibus praefuit annos XXII.

40. IV. Ind. XII. Claudio Caesare II. solo Cos.

Hoc Caio imperante, Philo historicus florebat. Hic res quae sub Caio Judaeis acciderunt narrat.

His praedictis Coss. Caius Caligula Romae in Palatio interfectus est a suis Protectoribus cubiculariis Eunuchis, consentiente Senatu, cum annorum esset XXXIX.

σε' Ὀλυμπιάς.

Ῥωμαίων ε' ἐβασίλευσεν Κλαύδιος ἔτη ιδ'. ὁμοῦ ,εφξβ'. R 546

Ἰνδ. ιγ'. α'. ὑπ. Κλαυδίου Καίσαρος τὸ γ' καὶ Ἀντωνίνου.

Τούτῳ τῷ πρώτῳ ἔτει Κλαυδίου ὁ ἅγιος Στέφανος μαρτυρεῖ, καὶ ἦν Παῦλος εὐδοκῶν τῇ ἀναιρέσει αὐτοῦ. οὗτος Στέφανος ὁ τῆς νέας διαθήκης πρωτομάρτυρ καὶ πρωτοδιάκονος, ὁ B τὸν μέγαν Παῦλον ἔτι ζηλωτὴν ὑπάρχοντα τοῦ νόμου φονέα ἴδιον κεκτημένος, ὁ μόνος μετὰ πάσης συναγωγῆς ἀγωνιζόμενος, ὁ τὸν ἀγωνοθέτην πρὸς τὴν θέαν διαναστήσας, οὗτος ὁ θεωρῶν τοὺς οὐρανοὺς διηνοιγμένους καὶ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἑστῶτα ἐκ δεξιῶν τοῦ θεοῦ. πάσης γὰρ τῆς θείας γραφῆς καθήμενον λεγούσης, οὗτος ἑστῶτα εἶδεν· ἡ γὰρ σφοδρότης τοῦ ἀγῶνος ἐπὶ τὴν θέαν τὸν ἀγωνοθέτην ἐξανίστησιν, ὅθεν καὶ παρ' αὐτοῦ προτρεπόμενος ἀιέναι εἰς ἐκείνην τὴν δόξαν ηὔχετο τοῖς αὐτὸν λιθάζουσι λέγων, Κύριε, μὴ στήσῃς αὐτοῖς τὴν ἁμαρτίαν ταύτην, ἀλλὰ σὺ αὐτὸς δέξαι τὸ πνεῦμά μου.

Ἰδοὺ καὶ οὗτος τὰ αὐτὰ τοῖς ἄλλοις καὶ εἶδεν καὶ κηρύττει, C ὡς εἰς τὸν οὐρανόν ἐστιν ὁ Χριστὸς ὁ τῆς δευτέρας καταστάσεως ἀρχηγός, ὃν παρακαλεῖ καὶ αὐτὸν αὐτόθι δέξασθαι.

Ἰνδ. ιδ'. β'. ὑπ. Κλαυδίου Καίσαρος τὸ δ' καὶ Λάργου.

3. τὸ γ' om. P. 6. ὁ prius om. P. 15. στήσεις P. Conf. Act. VII. 60. 17. ἴδεν PV.

A. C. [Ol. Iph.] Anni am. c.

CCV. Olympias.

Romanis v. imperavit Claudius annis xiv. Colliguntur anni v. MDLXII.

41. I. Ind. XIII. Claudio Caesare et Antonino Coss. 1. 205. 5546.

Hoc primo Claudii anno, Sanctus Stephanus martyrio vitam finivit, cujus neci consensit Paulus: ille scilicet Stephanus, primus Novi Testamenti Martyr, primusque Diaconus, qui Paulum adhuc pro lege acrius propugnantem, interfectorem suum habuit, et solus cum universa Synagoga congressus, ad spectaculum agonothetam seu munerarium excitavit: ille, inquam, qui vidit coelos apertos, et Filium hominis stantem a dextris Dei. Cum enim ubique sacra Scriptura sedentem exhibeat, hic stantem vidit: certaminis quippe vehementia agonothetam ad spectaculum erexit, unde et ab illo incitatus, ut gloriam istam assequeretur, pro iis a quibus lapidibus impetebatur, deprecatus est in haec verba: *Domine, ne statuas illis hoc peccatum, sed tu ipse accipe spiritum meum.*

En et hic eadem, quae alii, vidit et praedicat, Christum scilicet secundi status principem, quem rogat uti eodem loco ipse etiam recipiatur.

42. II. Ind. XIV. Claudio Caesare IV. et Largo Coss. 2.

Τούτῳ τῷ ἔτει Παῦλος τὴν ἐκκλησίαν διώκων πηροῦται ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ ἔρχεται χειραγωγούμενος εἰς Δαμασκόν, καὶ ἐκεῖ ἀναβλέπει καὶ βαπτίζεται ὑπὸ Ἀνανίου, καθὼς ταῖς Πράξεσιν
D *ἐμφέρεται. καὶ ἀπὸ Δαμασκοῦ ἀπῆλθεν εἰς Ἀραβίαν, καὶ πάλιν ὑπέστρεψεν εἰς Δαμασκόν, ὡς γράφει Γαλάταις.*

Ἰνδ. ιε'. γ'. ὑπ. Κλαυδίου Καίσαρος τὸ ε' καὶ Βιτελλίου.

Τούτῳ τῷ ἔτει Παῦλος φυγὼν ἀπὸ Δαμασκοῦ διὰ τοῦ τείχους ἀνῆλθεν εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ταύτην τὴν ἀνάβασιν γράφει Γαλάταις. ἔπειτα μετὰ τρία ἔτη ἀνῆλθεν εἰς Ἱεροσόλυμα
R 548 *ἱστορῆσαι Πέτρον. ταῦτα τὰ τρία ἔτη ἱστορεῖ, οὐχὶ τοὺς ἰδίους χρόνους ἀριθμῶν· ἀκμὴν γὰρ εἰς ἀποστολὴν κληθεὶς οὐκ ἦν οὔτε*
P 232 *αὐτὸς οὔτε Βαρνάβας, ἀλλ' οὔτε Ἡρώδης οὔπω ἦν ἀποθανών, ὡς τὰ κατὰ μέρος τῶν Πράξεων δηλοῖ. Βαρνάβας δὲ ἐπιλαβόμενος αὐτὸν ἤγαγεν πρὸς τοὺς ἀποστόλους, καὶ οὐχ εὗρεν, εἰ μὴ Πέτρον καὶ Ἰάκωβον τὸν ἀδελφὸν τοῦ κυρίου, ὡς γράφει Γαλάταις, καὶ διηγήσατο αὐτοῖς πῶς ἐν τῇ ὁδῷ εἶδεν τὸν κύριον. ἰδοὺ δῆλόν ἐστιν ὅτι ταῦτα τὰ τρία ἔτη ἱστορεῖ, καὶ ὅτι ἐλάλησεν αὐτῷ, καὶ πῶς ἐν Δαμασκῷ ἐπαῤῥησιάσατο ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ, ὡς περιέχουσιν αἱ Πράξεις. ἐπιγνόντες δὲ οἱ ἀδελφοὶ τὴν ἐπιβουλὴν τῶν Ἰουδαίων, ὅτι ἀνελεῖν αὐτὸν θέλουσιν, ἐξέπεμψαν αὐτὸν εἰς Ταρσόν, καὶ εὑρὼν αὐτὸν Βαρνάβας φέρει*

3. *ταῖς Πράξεσιν*] IX. 5. *Γαλάταις*] I. 13. s. 9. *Γαλάταις*] I. 17. 10. *ἱστορίσαι* P. 16. *Γαλάταις*] I. 19. ib. *ἴδεν* PV.

A. C. [Ol. Iph.]

Hoc anno, Paulus dum Ecclesiam persequitur, in via caecatur, et ductus manu venit Damascum, ibique visum recipit, et baptizatur ab Anania, quemadmodum in Actis Apostolorum refertur. Damasco in Arabiam profectus, rursum Damascum reversus est, uti ad Galatas scribit.

43. III. Ind. XV. Claudio Caesare V. et Vitellio Coss. 8.

Hoc anno Paulus Damasco per muros fugiens, Hierosolyma venit, hancque suam profectionem describit in Epistola ad Galatas. Deinde post triennium petiit Hierosolyma, ut videret Petrum. Hujus triennii meminit, quod tamen in annis suis minime putat. Neque enim ea tempestate ad Apostolatum ipse vocatus erat, ut nec Barnabas: sed et Herodes nondum erat mortuus, uti sigillatim Acta docent. Barnabas autem illum deduxit ad Apostolos, ex quibus neminem invenit praeter Petrum et Jacobum fratrem Domini, ut ad Galatas scribit: iisque narravit quomodo Dominum in via viderit, (unde patet, quod hos tres annos recenset) et ut cum illo collocutus sit, et quemadmodum Damasci in nomine Jesu praedicare aggressus fuerit, ut in Actis continetur. Fratres vero perceptis Judaeorum insidiis, qui eum de medio tollere decre-

εἰς Ἀντιόχειαν, καὶ ποιοῦσι τὸν τρίτον χρόνον Κλαυδίου ἐν Ἀν- V 186
τιοχείᾳ. φασὶ γὰρ αἱ Πράξεις, Ἐξῆλθεν Βαρνάβας ἀναζητῆσαι B
Σαῦλον, καὶ εὑρὼν ἤγαγεν εἰς Ἀντιόχειαν. ἐγένετο δὲ αὐτὸν
ἐκεῖ ἐνιαυτὸν ὅλον συναχθῆναι ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ. ὡς οὖν προέφην,
ὅλον τὸν τρίτον χρόνον πληροῦσιν εἰς Ἀντιόχειαν· εἰς τοῦτον
γὰρ τὸν τρίτον χρόνον Ἄγαβος τὸν λιμὸν προφητεύων, ὥς φασιν
αἱ Πράξεις. ἐν ταύταις δὲ ταῖς ἡμέραις κατῆλθον ἀπὸ Ἱεροσο-
λύμων προφῆται εἰς Ἀντιόχειαν. ἀναστὰς δὲ εἷς ἐξ αὐτῶν, ὀνό-
ματι Ἄγαβος, ἐσήμαινε διὰ τοῦ πνεύματος λιμὸν μέγαν, ἥτις
ἐγένετο ἐπὶ Κλαυδίου· καὶ εὐθέως ἐπιφέρει, Κατ' ἐκεῖνον δὲ τὸν
καιρὸν ἐπέβαλεν Ἡρώδης ὁ βασιλεὺς τὰς χεῖρας κακῶσαί τινας C
τῶν ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας· καὶ ἀνεῖλεν Ἰάκωβον τὸν ἀδελφὸν Ἰωάν-
νου μαχαίρᾳ, καὶ Πέτρον ἔβαλεν ἐν φυλακῇ. καὶ ταῦτα ποιή-
σας θνήσκει εὐθέως Ἡρώδης σκωληκόβρωτος γενόμενος, Ἰω-
σήππου λέγοντος ἑπτὰ χρόνους βασιλεῦσαι τὸν Ἡρώδην.

Ἰνδ. α΄. δ΄. ὑπ. Κρίσπου καὶ Ταύρου.

Τούτῳ τῷ ἔτει ἐκλέγονται Βαρνάβας καὶ Παῦλος εἰς ἀπο-
στολήν, καθὼς αἱ Πράξεις περιέχουσιν.

σς´ Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. β΄. ε΄. ὑπ. Οὐεννικίου καὶ Κορβίνου.

2. αἱ Πράξεις] XI. 25. 6. (ἦν) τὸν P sola. ibid. φησιν PV. 7. δὲ om. P. 10. δὲ om. P. 11. ἐπέβαλλεν R. 12. τῶν om. P. 16. Κράσσου P. 18. αἱ Πράξεις] IV. 36. 19. Ὀλυμπιάδος V.

A. C. [Ol. Iph.] Anni a m. c.

verant, illum Tarsum misere, ibique inventum Barnabas deduxit Antiochiam, ubi tertio Claudii anno morati sunt. Ita enim habent Acta: *Exivit Barnabas ut quaereret Saulum, et cum eum invenisset, deduxit Antiochiam. Factum est autem ut ibi totum annum in Ecclesia versarentur.* Ut igitur praefatus sum, totum tertium annum Antiochiae exegere. Hoc enim tertio anno Agabus famem futuram praedixit, ut est in Actis: *His diebus descenderunt Hierosolymis Prophetae Antiochiam. Surgens autem unus ex iis nomine Agabus, significavit per spiritum magnam famem, quae sub Claudio fuit.* Nec multo post: *Illo tempore injecit Herodes manus, ut quosdam affligeret de Ecclesia, et interfecit Jacobum fratrem Joannis gladio, et Petrum misit in custodiam.* Quae cum fecisset Herodes, statim moritur, a vermibus consumptus, scribente Josepho eum annis VII. regnasse.

44. IV. Ind. I. Crasso et Tauro Coss. 4. 5551.

Hoc anno Barnabas et Paulus ad Apostolatum eliguntur, ut in Actis continetur.

CCVI. Olympias.

45. V. Ind. II. Vinnicio et Corvino Coss. 1. 206.

D Τούτῳ τῷ πέμπτῳ ἔτει Κλαυδίου προχειροτονηθεὶς Παῦλος
R 550 εἰσῆλθεν εἰς Ἀντιόχειαν τὴν μεγάλην, καὶ μαθὼν περὶ τοῦ ἁγίου Πέτρου πανταχοῦ τὸ σκάνδαλον περιεῖλεν, καὶ πάντας ἐδέξατο καὶ ἠγάπα, προτρεψάμενος πάντας, καθὼς συνεγράψαντο τὰ περὶ τούτου Κλήμης καὶ Τατιανὸς οἱ χρονογράφοι. εἰσῆλθεν δὲ καὶ εἰς Κύπρον καὶ εἰς Σελεύκειαν καὶ εἰς ἄλλας πόλεις, διδάσκων τὸν λόγον τοῦ θεοῦ.

Ἰνδ. γ'. ϛ'. ὑπ. Ἀσιατικοῦ καὶ Σιλάνου.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων ἀνῆλθεν πάλιν εἰς Ἱεροσόλυμα
P 233 Παῦλος, ὅθεν γράφει Γαλάταις περὶ ταύτης τῆς ἀναβάσεως οὕτως· „διὰ ιδ' ἐτῶν πάλιν ἀνῆλθον εἰς Ἱεροσόλυμα.“ καὶ ὃ εἶπεν Πάλιν, δηλονότι ἑτέρα ἐστὶν ἀνάβασις αὕτη· τῷ εἰπεῖν αὐτὸν Διὰ ιδ' ἐτῶν δοκεῖ μοι τοὺς χρόνους τῶν ἀποστόλων τοὺς ἀπὸ τῆς ἀναλήψεως ἀριθμεῖν αὐτόν. ἀπὸ γὰρ τῆς ἀναλήψεως τοῦ κυρίου ἕως ταύτης τῆς ἀναβάσεως πληροῦνται τῶν ἀποστόλων ἔτη ιδ', μῆνες ι'. καὶ εἰ μὴ τοῦτο δῶμεν, εὑρεθήσεται ὁ χρόνος ἀφ' οὗ ἐβαπτίσθη καὶ ἀνέβλεψεν, ὡς περιέχουσιν αἱ Πράξεις, ἔτη δ'. καὶ τοῦτο οὐ μόνον καθὼς αἱ Πράξεις φέρουσιν, ἀλλὰ καὶ Ἰώσηππος, λέγων τρία ἔτη Κλαυδίου ζῆσαι τὸν Ἡρώδην,
B καὶ εὐθέως μετὰ τὴν τελευτὴν Ἡρώδου κληθῆναι Παῦλον καὶ Βαρνάβαν εἰς ἀποστολήν, τουτέστιν τετάρτου χρόνου Κλαυδίου,

4. συνεγράψατο P. 10. οὕτως] II. 1. 11. εἶπεν] εἰπὼν V. 19. Ἰώσηπος P.

A. C. [Ol. Iph.]

Anni a m. c. Quinto hoc anno Claudii, Paulus qui antea ordinatus fuerat Apostolus, ingressus est Antiochiam magnam, et cum didicisset quae Petrus egerat, ubique scandalum sustulit; omnesque admisit, eos complexus ac adhortatus, quemadmodum de illo scribunt Clemens et Tatianus Chronographi. Venit autem et in Cyprum, et Seleuciam, et in alias civitates, praedicans verbum Dei.

5553. 46. vi. Ind. iii. Asiatico et Silano Coss. 2.

His Coss. Paulus venit rursum Hierosolyma: unde ad Galatas de hac profectione ita scribit: *Post xiv. annos iterum ascendi Hierosolymam.* Quod enim dixit, *iterum*, patet alteram illius profectionem designari. Cum vero ait, *post xiv. annos*, videtur mihi, annos Apostolorum a Christi Assumptione ipsum numerare. Ab assumptione enim Domini, usque ad hanc profectionem, complentur Apostolorum anni xiv. et menses x. Quod si hoc non demus, invenietur tempus a quo baptizatus est, et visum recepit, ut Acta continent, annorum iv. Et hoc non solum ex Actis colligitur, sed etiam ex Josepho, scribente ad tertium Claudii annum vitam produxisse Herodem: statimque post mortem Herodis, ad Apostolatum

ὡς αἱ Πράξεις δηλοῦσιν. καὶ οὐ ταῦτα μόνον πείσουσίν τινα, ἀλλὰ καὶ εὑρεθήσεται ὅλος ὁ χρόνος τῆς διδασκαλίας Παύλου ἀφ' οὗ εἰσῆλθεν εἰς ἀποστολὴν ἔτη θ' ἕως οὗ ἐβλήθη εἰς φυλακὴν ὑπὸ Φήλικος, μέλλων εἰς Ῥώμην ἐπὶ Νέρωνος ἐκπέμπεσθαι, ὡς τὰ ἐφεξῆς τῶν Πράξεων δηλοῖ καὶ οἱ χρόνοι τῆς βασιλείας Κλαυδίου. πάλιν μετέπειτα ἐλθὼν εἰς Ἱεροσόλυμα μετὰ Βαρνάβα, καὶ εὑρὼν Πέτρον καὶ τοὺς λοιποὺς ἀποστόλους ἅμα Ἰακώβῳ τῷ ἀδελφῷ τοῦ κυρίου, γράφουσιν ἐπιστολὴν οἱ ἀπόστολοι C V 187 εἰς Ἀντιόχειαν τῆς Συρίας, θεμελιοῦντες τὴν αὐτῶν ἐκκλησίαν, καὶ διακονοῦσι τὴν ἐπιστολὴν εἰς Ἀντιόχειαν αὐτὸς Παῦλος καὶ Βαρνάβας, ὡς δηλοῦσιν αἱ Πράξεις. ἐκ τούτου δείκνυται ὅτι καὶ τὰς καθολικὰς αὐτῶν οἱ ἀπόστολοι τότε γράφουσιν πρὸ τῆς διασπορᾶς αὐτῶν, εἰ καὶ Πέτρος μόνος ἀπὸ Ῥώμης γράφει, ὥς R 552 τινες ἱστοροῦσιν, ἀλλὰ καὶ Ματθαῖος πρῶτος ἐκεῖ εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα γράφει τὸ εὐαγγέλιον, ὡς λέγει ὁ Χρυσόστομος. οἶμαι δὲ * * *

6. *Κλαυδίου* om. P. 14. τὰ om. P. 16. *Quaternio hic desideratur notatur de V: ἐλλιπὲς ἦν ἓν φύλλον* m. R.

A. C. [Ol. Iph.]

vocatos Barnabam et Paulum, hoc est anno Claudii quarto, ut docent Acta, sed totum pariter Pauli praedicationis tempus deprehenditur, ex quo ad Apostolatum venit, annorum IX. usque ad annum quo a Felice in carcerem conjectus est, cum sub Nerone Romam esset mittendus, ut deinceps Acta enarrant, annique imperii (Claudii) rursum evincunt. Postea veniens Hierosolyma cum Barnaba, ibique invento Petro, caeterisque Apostolis, cum Jacobo fratre Domini, epistolam scribunt Apostoli Antiochiam Syriae, ut Ecclesiae suae fundamenta jacerent, quam Paulus ipse et Barnabas Antiochiam deferunt, ut habent Acta. Ex hoc plane colligitur Apostolos Catholicas suas Epistolas scripsisse, antequam ii dispergerentur, quantumvis Petrus, ut quidam volunt, solus ipse Roma scripserit. Quin et Matthaeus primus ibi Hierosolymis, ut ait Chrysostomus, Evangelium scripsit. Arbitror autem . . .

47.	VII.	Ind. IV.	Claudio IV. et Vitellio III. Coss.	3.	
48.	VIII.	Ind. V.	Vitellio et Publicola Coss.	4.	
49.	IX.	Ind. VI.	Veriano et Gallo Coss.	1.	207.
			CCVII. Olympias.		
50.	X.	Ind. VII.	Vetere et Nerviniano Coss.	2.	
51.	XI.	Ind. VIII.	Claudio et Orfito Coss.	3.	
52.	XII.	Ind. IX.	Sylla et Otone Coss.	4.	
53.	XIII.	Ind. X.	Silano et Antonino Coss.	1.	208.
			CCVIII. Olympias.		
54.	XIV.	Ind. XI.	Marcello et Aviola Coss.	2.	

Hic una pagina et 20. Consulatus, quos supplevimus ex Idatio, desiderantur in Cod. MS. Vaticano.

Romanis VI. imperavit Nero annos XIII menses VII. dies XXVIII.

P 234 B * * * καὶ ἀποστείλῃ τὸν προκεχειρισμένον ὑμῖν Ἰησοῦν Χριστόν, ὃν δεῖ οὐρανὸν μὲν δέξασθαι ἄχρι χρόνων ἀποκαταστάσεως πάντων, ὧν ἐλάλησεν ὁ θεὸς διὰ στόματος πάντων τῶν ἁγίων ἀπ' αἰῶνος αὐτοῦ προφητῶν. καὶ μέμνηται τῆς χρήσεως Μωϋσέως τὸ Προφήτην ὑμῖν ἀναστήσει κύριος ὁ θεός· καὶ πάλιν ἐπιφέρει, Καὶ πάντες δὲ οἱ προφῆται ἀπὸ Σαμουὴλ καὶ τῶν καθεξῆς, ὅσοι ἐλάλησαν καὶ κατήγγειλαν τὰς ἡμέρας ταύτας. ὑμεῖς ἐστε υἱοὶ τῶν προφητῶν καὶ τῆς διαθήκης ἧς διέθετο ὁ θεὸς πρὸς
C τοὺς πατέρας ὑμῶν, λέγων πρὸς Ἀβραάμ, Καὶ ἐν τῷ σπέρματί σου ἐνευλογηθήσονται πᾶσαι αἱ πατριαὶ τῆς γῆς. ὑμῖν πρῶτον ὁ θεὸς ἀναστήσας τὸν παῖδα αὐτοῦ ἀπέστειλεν αὐτὸν εὐλογοῦντα ὑμᾶς ἐν τῷ ἀποστρέφειν ἕκαστον ἀπὸ τῶν πονηριῶν ὑμῶν. τούτοις πᾶσι μαρτυρεῖ καὶ ὁ μακαρίτης Πέτρος, ὥσπερ καὶ οἱ εὐαγγε-

1. καὶ ἀποστείλῃ] Act. III. 20. 4. *Μωϋσέως*] Deut. XVIII. 15. 5. τὸ] ὅτι P sola. *ib.* πάλιν] 24. 12. ἀπὸ] ὑμῶν ἀπὸ P. 13. καὶ om. P. *ib.* μακάριος P. Conf. p 88. C, D, 90. A, 295. D, 297. B. Fallitur de usu vocabuli μακαρίτης Bentleius in Prooem. Resp. ad Boyl. p. 159. 160. Lips.

A. C.				[Ol. Iph.]
55.	I.	Ind. XII.	Nerone et Vetere Coss.	3.
56.	II.	Ind. XIII.	Saturnino et Scipione Coss.	4.
57.	III.	Ind. XIV.	Nerone II. et Pisone Coss.	1. 209.
			CCIX. Olympias.	
58.	IV.	Ind. XV.	Nerone III. et Messala Coss.	2.
59.	V.	Ind. I.	Aproniano et Capitone Coss.	3.
60.	VI.	Ind. II.	Nerone IV. et Lentulo Coss.	4.
61.	VII.	Ind. III.	Lucio et Turpiliano Coss.	1. 210.
			CCX. Olympias.	
62.	VIII.	Ind. IV.	Mario et Gallo Coss.	2.
63.	IX.	Ind. V.	Rufo et Regulo Coss.	3.
64.	X.	Ind. VI.	Crasso et Basso Coss.	4.
65.	XI.	Ind. VII.	Helva et Vestino Coss.	1. 211.
			CCXI. Olympias.	
66.	XII.	Ind. VIII.	Telesino et Rufo Coss.	2.

. . . et miserit eum, qui praeordinatus est vobis, Jesum Christum, quem oportet quidem coelum suscipere usque in tempora restitutionis omnium, de quo locutus est Deus per os sanctorum suorum a saeculo Prophetarum. Meminit enim dicti Mosaici illius: *Quoniam Prophetam suscitabit vobis Dominus Deus.* Et rursum infert: *Et omnes prophetae a Samuel et deinceps, qui locuti sunt, et annuntiaverunt dies istos. Vos estis filii Prophetarum, et testamenti, quod disposuit Deus ad patres vestros, dicens ad Abraham, Et in semine tuo benedicentur omnes nationes terrae. Vobis primum Deus suscitans filium suum misit eum benedicentem vobis, ut convertat se unusquisque vestrum a nequitia sua.* Omnibus his testatur Beatus Petrus, uti et Evangelistae et omnes Prophetae haec omnia

λισταί, καὶ ὅτι πάντες οἱ προφῆται προκατήγγειλαν πάντα ταῦτα, ὅτι ὁ θεὸς δευτέραν τινὰ κατάστασιν καινὴν πεποίηκεν καὶ ποιεῖ, ἣν καὶ προκατήγγειλεν διὰ στόματος πάντων τῶν προφητῶν. καὶ οὔτε πρὸ ταύτης τῆς καταστάσεως εἶπεν ἑτέραν εἶναι οὔτε μετὰ τὴν μέλλουσαν ἑτέραν ἀπεφήνατο, ἀλλὰ μετὰ πάντων τῶν προ-
φητῶν καὶ ἀποστόλων δύο μόνον ἐξεῖπεν, ταύτην καὶ τὴν μέλ- D
λουσαν.

Εἰς Παῦλον τὸν ἀπόστολον. V 188

Οὗτος ὁ μέγας Παῦλος ὁ ἀπόστολος, ὁ τῆς οὐρανίου φάλαγγος ταξιάρχης, ὁ ἐν ἑαυτῷ ἔχων τὸν Χριστὸν λαλοῦντα, ὁ τὰ
στίγματα τοῦ Χριστοῦ ἐν τῷ σώματι περιφέρων, ὁ μέγας διδά- R 554
σκαλος τῆς ἐκκλησίας, ὁ μυρίους θανάτους καθ' ἑκάστην ὑπὲρ τῆς ἐκκλησίας ὑπομένων, ὁ ἐν κυρίῳ καυχώμενος καὶ ταῖς ἰδίαις
ἀσθενείαις, ὁ τὴν χάριν τοῦ Χριστοῦ ἐν ἑαυτῷ βρύουσαν ἔχων, P 285
ὁ γλώσσαις λαλῶν πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν, ὁ ποτὲ διώκτης, νῦν δὲ διωκόμενος, ὁ ποτὲ ἁμαρτωλός, νῦν δὲ ἠλεημένος, ὁ ἕως τρίτου οὐρανοῦ ἁρπαγεὶς καὶ πάλιν εἰς τὸν παράδεισον, ὁ τῶν ἀῤῥήτων ῥημάτων ἀκουστής, ὁ τῶν πνευματικῶν χαρισμάτων κεκριμένος δικαστής, ὁ μέγας κανονάρχης καὶ ὑπερβαίνων τοὺς λοιποὺς διδασκάλους τῆς ἐκκλησίας Παῦλος, οὗ ὁ ἀσπασμὸς ἐν πάσαις ταῖς ἐπιστολαῖς αὐτοῦ ὡς ἐν τάξει σημείου, ἡ χάρις ἐστὶν

1. ὅτι πάντες οἱ] οἱ πάντες P. 6. καὶ τὴν] δὲ καὶ τὴν P. 15. γλώσσας P. 17. τὸν om. P. 19. κανὼν ἀρχῆς RV. 20. ὁ om. P.

praedixerunt, quod Deus secundum quendam statum novum fecerit, et facit, quem per os omnium Prophetarum praenunciavit. Neque ante hunc statum, alium futurum esse, neque post futurum fore alium declaravit, sed cum omnibus Prophetis et Apostolis hos duos solos pronunciavit, hunc inquam jam praesentem, et post hunc, illum futurum.

De Sancto Paulo Apostolo.

Iste est ille magnus Apostolus Paulus, coelestium copiarum ductor, qui in seipso Christum habet loquentem, qui stigmata Christi in corpore suo circumfert, magnus Ecclesiae doctor, qui infinitas mortes quotidie pro Ecclesia sustinet, qui gloriatur in Domino et in infirmitatibus suis, qui gratiam Christi in se effervescentem habet, qui omnium gentium linguis loquitur, quondam persecutor, nunc autem persecutionem passus, quondam peccator, nunc autem misericordiam consecutus, raptus ad tertium coelum, et rursum in paradisum, verborum arcanorum auditor, spiritualium gratiarum designatus judex, magnus Canonarcha, seu Praecentor, ac superans reliquos Ecclesiae doctores. Paulus, cujus salutatio in omnibus Epistolis velut signi loco, Gratia Domini est. Hic semper in omnibus Epistolis, veluti jam altero vitae beatae statu frueretur, ex-

τοῦ κυρίου, οὗτος καθόλου ἐν πάσαις ταῖς ἑαυτοῦ ἐπιστολαῖς, ὡς ἤδη γενόμενος ἐν τῇ δευτέρᾳ καταστάσει, γεγηθὼς καὶ πεποιθὼς διατελεῖ, συνήγειρεν καὶ συνεκάθισεν, φάσκων, Ἐν τοῖς B ἐπουρανίοις καὶ τῇ ἐλπίδι ἐσώθημεν, καὶ ἄλλα μυρία ἃ νῦν καταλέγειν οὐκ εὐχερές. ἐνίων δὲ μνημονεύσομεν, ἵνα μὴ τὸν λόγον μηκύνωμεν. λέγει τοίνυν ἐν τῇ πρὸς Κορινθίους πρώτῃ ἐπιστολῇ οὕτως. „εἰ ἐν τῇ ζωῇ ταύτῃ ἐν Χριστῷ ἠλπικότες ἐσμὲν μόνον, ἐλεεινότεροι πάντων ἀνθρώπων ἐσμέν.“ ἀλλὰ τί, Παῦλε, μετὰ τὴν ἐνταῦθα ζωὴν ποίαν ἄλλην ἐλπίδα ἐλπίζωμεν; Ναί, φησίν, ἔστι τις κρείττων ζωή, ἰσχυρὰ καὶ οὐράνιος, μεθ᾽ ὅρκου παρὰ θεοῦ ἐπαγγελλομένη. φησὶ γάρ, Ἐν ᾧ περισσότερον βουλόμενος ὁ θεὸς ἐνδεῖξαι τοῖς κληρονόμοις τῆς ἐπαγγελίας τὸ ἀμετάθετον τῆς βουλῆς αὐτοῦ ἐμεσίτευσεν ὅρκῳ, ἵνα διὰ δύο C πραγμάτων ἀμεταθέτων, ἐν οἷς ἀδύνατον ψεύσασθαι τὸν θεόν, ἰσχυρὰν παράκλησιν ἔχωμεν οἱ καταφυγόντες κρατῆσαι τῆς προκειμένης ἐλπίδος, ἣν ὡς ἄγκυραν ἔχομεν τῆς ψυχῆς ἀσφαλῆ τε καὶ βεβαίαν καὶ εἰσερχομένην εἰς τὸ ἐσώτερον τοῦ καταπετάσματος, ὅπου πρόδρομος ὑπὲρ ἡμῶν εἰσῆλθεν Ἰησοῦς κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδὲκ ἀρχιερεὺς γενόμενος εἰς τὸν αἰῶνα.

Καὶ πάλιν, Γινώσκοντες ἔχειν ὑμᾶς κρείττονα ὕπαρξιν καὶ μένουσαν. καὶ πάλιν, Διὸ βασιλείαν ἀσάλευτον παραλαμβά-

1. ταῖς ἑαυτοῦ] αὐτοῦ P. 3. φάσκων] Ephes. II. 6. 4. ἐδόθημεν P. 5. μνημονεύσωμεν PV. 6. πρώτῃ] XV. 19. 8. τί] τὸ P. 10. κρείττω V. 11. φησὶ] Hebr. VI. 17. 12. ἐπιδεῖξαι P. 20. πάλιν] X. 34. 21. πάλιν] XII. 28.

ultabundus et certus agit, et veluti (cum Christo) consurrexerit ac consederit, dicens: *In coelestibus spei dati sumus;* et alia infinita, quae nunc commemorare haud promptum est. Quorundam tamen mentionem faciemus, ne sermonem protrahamus. Scribit ergo in Epistola I. ad Corinthios in haec verba: *Si in vita hac sperantes in Christo sumus tantum, miserabiliores omnibus hominibus sumus.* Sedenim, Paule, post hanc vitam, quae spes alia speranda est? *Sane*, inquit, *melior vita restat, firma et coelestis, jurejurando nobis a Deo promissa.* *Dicit enim: In quo abundantius volens Deus ostendere haeredibus promissionis immobilitatem consilii sui, interposuit jusjurandum, ut per duas res immobiles, in quibus impossibile est mentiri Deum, fortem consolationem habeamus, qui confugimus, ad tenendam propositam spem, quam sicut ancoram habemus animae, tutamque ac firmam et ingredientem in interius velaminis, ubi praecursor pro nobis introivit Jesus secundum ordinem Melchisedec, Pontifex factus in aeternum.*

Et rursum: *Scientes habere vos meliorem substantiam et permanentem.* Et iterum: *Quapropter regnum immobile accipientes.* Et rursum:

νοῦντες. καὶ πάλιν, Οὐ γὰρ ἔχομεν ὧδε μένουσαν πόλιν, ἀλλὰ τὴν μέλλουσαν ἐπιζητοῦμεν. καὶ πάλιν, Παράγει γὰρ τὸ σχῆμα D R 556 τοῦ κόσμου τούτου. καὶ πάλιν, Ἡ δὲ εὐσέβεια πρὸς πάντα ὠφέλιμός ἐστιν, ἐπαγγελίαν ἔχουσα ζωῆς τῆς νῦν καὶ τῆς μελλούσης. καὶ πάλιν, Ἀδελφοί, ἐγὼ ἐμαυτὸν οὔπω λογίζομαι κατειληφέναι, ἓν δέ, τὰ μὲν ὀπίσω ἐπιλανθανόμενος, τοῖς δὲ ἔμπροσθεν ἐπεκτεινόμενος, κατὰ σκοπὸν διώκω εἰς τὸ βραβεῖον τῆς ἄνω κλήσεως τοῦ θεοῦ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. ὅσοι οὖν τέλειοι, τοῦτο φρονῶμεν. καὶ πάλιν, Ἡμῶν δὲ τὸ πολίτευμα ἐν οὐρανοῖς ὑπάρχει, ἐξ οὗ καὶ σωτῆρα ἀπεκδεχόμεθα κύριον Ἰησοῦν, ὃς μετασχηματίσει τὸ σῶμα τῆς ταπεινώσεως ἡμῶν εἰς τὸ γενέσθαι αὐτὸ σύμμορφον τῷ σώματι τῆς δόξης αὐτοῦ. καὶ πάλιν, Προσδεχόμενοι τὴν μακαρίαν ἐλπίδα καὶ ἐπιφάνειαν τῆς δό- P 236 ξης τοῦ μεγάλου θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. καὶ πάλιν, Εἰ οὖν συνηγέρθητε τῷ Χριστῷ, τὰ ἄνω ζητεῖτε, οὗ ὁ V 189 Χριστός ἐστιν ἐν δεξιᾷ τοῦ θεοῦ καθήμενος, τὰ ἄνω φρονεῖτε, μὴ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ πάλιν, Τοῦτο γὰρ ὑμῖν λέγομεν ἐν λόγῳ κυρίου, ὅτι ἡμεῖς οἱ ζῶντες οἱ περιλειπόμενοι εἰς τὴν παρουσίαν τοῦ κυρίου, οὐ μὴ φθάσομεν τοὺς κοιμηθέντας, ὅτι αὐτὸς ὁ κύριος ἐν κελεύσματι, ἐν φωνῇ ἀρχαγγέλου καὶ ἐν σάλπιγγι θεοῦ καταβήσεται ἀπὸ οὐρανοῦ, καὶ οἱ νεκροὶ ἐν Χριστῷ ἐγερθήσον-

1. πάλιν] Hebr. XIII. 14. 2. καὶ — τούτου om. P. ibid. πάλιν] I. Cor. VII. 31. 3. πάλιν] I. Timoth. IV. 8. 5. πάλιν] Philip. III. 13. 7. διώκων R. 9. πάλιν] 20. 12. αὐτῷ R. ib. τῷ σώματι om. P, addit m. R. ib. πάλιν] Tit. II. 13. 15. πάλιν] Coloss. III. 1. 17. πάλιν] I. Thessalon. IV. 15. 19. ὁ om. P.

Non enim habemus hic manentem civitatem, sed futuram inquirimus. Rursum: *Pietas ad omnia utilis est, quae promissionem habet et praesentis vitae et futurae.* Rursum: *Fratres, ego meipsum non arbitror comprehendisse, unum autem, quae quidem retro obliviscens, ad ea vero quae sunt priora extentus, ad scopum destinatum persequor ad bravium supernae vocationis Dei in Christo Jesu. Quicunque ergo sumus perfecti, hoc sentiamus.* Et rursum: *Nostra autem conversatio in coelis est, unde etiam Salvatorem expectamus Dominum Jesum, qui reformabit corpus humilitatis nostrae configuratum corpori claritatis suae.* Et iterum: *Expectantes beatam spem, et revelationem gloriae magni Dei, et Salvatoris nostri Jesu Christi.* Et rursum: *Si ergo consurrexistis cum Christo, quae sursum sunt quaerite, ubi Christus est in dextera Dei sedens, quae sursum sunt sapite, non quae super terram.* Et alio loco: *Hoc enim vobis dicimus in verbo Domini, quod nos qui vivimus, qui residui sumus in adventum Domini, non praeveniemus eos qui dormierunt. Quoniam ipse Dominus, in jussu, in voce Archangeli, in tuba Dei descendet de coelo, et qui mortui in Christo sunt, exurgent primum, deinde nos, qui vivimus,*

ται πρῶτον, ἔπειτα ἡμεῖς οἱ ζῶντες οἱ περιλειπόμενοι ἅμα αὐτοῖς
B ἁρπαγησόμεθα ἐν νεφέλαις εἰς ἀπάντησιν τοῦ κυρίου εἰς ἀέρα,
καὶ οὕτως πάντοτε σὺν κυρίῳ ἐσόμεθα· ὥστε παρακαλεῖτε ἀλλή-
λους ἐν τοῖς λόγοις τούτοις. καὶ πάλιν, οἱ γὰρ τοιαῦτα λέγοντες
ἐμφανίζουσιν ὅτι πατρίδα ἐπιζητοῦσιν. καὶ εἰ μὲν ἐκείνης ἐμνη-
μόνευσαν, ἀφ' ἧς ἐξέβησαν, εἶχον ἂν καιρὸν ἀνακάμψαι, νῦν δὲ
κρείττονος ὀρέγονται, τουτέστιν ἐπουρανίου. διὸ οὐκ ἐπαισχύ-
νεται αὐτοὺς ὁ θεὸς θεὸς ἐπικαλεῖσθαι αὐτῶν· ἡτοίμασε γὰρ αὐ-
τοῖς πόλιν. καὶ πάλιν, Ἐξεδέχοντο γὰρ τὴν τοὺς θεμελίους
ἔχουσαν πόλιν, ἧς τεχνίτης καὶ δημιουργὸς ὁ θεός. καὶ πάλιν,
Τῶν ἁγίων λειτουργὸς καὶ τῆς σκηνῆς τῆς ἀληθείας ἣν ἔπηξεν ὁ
C κύριος καὶ οὐκ ἄνθρωπος. ἀλλὰ καὶ ἐν ταῖς Πράξεσιν, ὅταν
τῷ Φήστῳ καὶ τῷ Ἀγρίππᾳ ἐπὶ βήματος διελέγετο, ταῦτά φησι·
R 558 Περὶ ἧς ἐλπίδος ἐγκαλοῦμαι ὑπὸ Ἰουδαίων, βασιλεῦ· τί; ἄπιστον
κρίνεται παρ' ὑμῖν, εἰ ὁ θεὸς νεκροὺς ἐγείρει; καὶ πάλιν, Ἕνε-
κα τούτου Ἰουδαῖοι συλλαβόμενοι ὄντα ἐν τῷ ἱερῷ ἐπειρῶντο δια-
χειρίσασθαι. ἐπικουρίας οὖν τυχὼν τῆς ἀπὸ τοῦ θεοῦ ἄχρι τῆς
ὥρας ταύτης ἕστηκα μαρτυρόμενος μικρῷ τε καὶ μεγάλῳ, οὐδὲν
ἐκτὸς λέγων ὧν τε οἱ προφῆται ἐλάλησαν μελλόντων γίνεσθαι
καὶ Μωϋσῆς, εἰ παθητὸς ὁ Χριστός, εἰ πρῶτος ἐξ ἀναστάσεως
νεκρῶν φῶς μέλλει καταγγέλλειν τῷ λαῷ καὶ τοῖς ἔθνεσιν.

3. ἀλλήλοις V. 4. πάλιν] Hebr. XI. 16. 9. πάλιν] 10. ib. ἐξεδέχετο P. 10. πάλιν] VIII. 2. 12. ταῖς Πράξεσιν] XXVI. 7. 15. ἐγείρει τοὺς νεκρούς P. ib. πάλιν] 21. 18. μαρτυρούμενος P, μαρτυρώμενος V. 19. μελλόντων] μετ' ὀλίγον P. 20. εἰ πρῶτος] ἢ πρῶτος V.

qui relinquimur, simul cum ipsis rapiemur in nubes, in occursum Domini in aëra, et sic semper cum Domino erimus. Itaque consolamini invicem in verbis istis. Et rursum: *Qui enim haec dicunt, significant se patriam inquirere. Et si quidem ipsius meminissent, de qua exierunt, habebant utique tempus revertendi, nunc autem meliorem appetunt, id est, coelestem. Ideo non confunditur Deus, Deus vocari eorum: paravit enim illis civitatem.* Et alibi: *Expectabat enim fundamenta habentem civitatem, cujus artifex et conditor Deus.* Et alio loco: *Sanctorum minister et tabernaculi veritatis, quod fixit Dominus, et non homo.* Quin et in Actis Apostolorum, quando ad Festum et Agrippam pro tribunali sedentes verba fecit, haec dixit: *De qua spe, Rex, accusor a Judaeis? Quid incredibile judicatur apud vos, si Deus mortuos suscitat?* Et rursum: *Hac ex caussa me Judaei, cum essem in templo, comprehensum tentabant occidere. Auxilio autem adjutus a Deo usque ad hanc horam, testificans minori et majori, nihil extra dicens, quam ea quae Prophetae locuti sunt paulopost futura esse, et Moyses, si passibilis Christus, si primus ex resurrectione mortuorum, lumen annunciaturus est populo et gentibus.*

Καὶ εἰ θελήσομεν πάσας τὰς τοῦ ἀποστόλου χρήσεις ἀναλέξασθαι περὶ τούτου, σχεδὸν τὰς ι' καὶ δ' αὐτοῦ ἐπιστολὰς ὅλας δι' ὅλου εὑρήσομεν περὶ τούτου λεγούσας ὅτι ἐκ ταύτης τῆς καταστάσεως ἐπὶ τὴν μέλλουσαν ἐπειγόμεθα δραμεῖν. ὅθεν καὶ παραγγέλλει λέγων, Σπουδάσωμεν οὖν εἰσελθεῖν εἰς ἐκείνην τὴν κατάπαυσιν, Κατάπαυσιν αὐτὴν εἰρηκώς, ὡς ἑτέρας μὴ οὔσης μετ' αὐτήν, ἀλλὰ καὶ βασιλείαν ἀσάλευτον. ἰδοὺ δέδεικται διὰ τῶν ἀρχαίων ἀνθρώπων καὶ τῶν προφητῶν πάντων, εὐαγγελιστῶν τε καὶ ἀποστόλων, ὡς προειρήκασιν ἅπαντες ὡς ἀπὸ τοῦ πρωτοπλάστου Ἀδὰμ μέχρις Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ εἰς τὴν μέλλουσαν κατάστασιν ἀφορῶσιν. τοῦτο πεποιήκαμεν ὅπερ καὶ ὁ P 237 δεσπότης Χριστὸς καὶ οἱ τούτου μαθηταὶ καὶ ἀπόστολοι διαῤῥήδην λοιπὸν ἐκήρυξαν ὡς ἔστιν τις μέλλουσα κατάστασις κρείττων τῆς ἐνταῦθα πολύ, ἣν ἐν ἑαυτῷ πρῶτος ἡμῖν ἔδειξεν ὁ δεσπότης Χριστὸς ἀναστὰς ἐκ τῶν νεκρῶν καὶ εἰς οὐρανὸν ἀνεληλυθώς, ἣν καὶ οἱ πρῶτοι σκοπῷ τινι ἐμήνυσαν καὶ οἱ μετὰ ταῦτα σαφῶς διαγγέλλουσιν, καὶ ὅτι οὐδεὶς αὐτῶν ποτε οὔτε τῶν νεωτέρων οὔτε τῶν ἀρχαίων ἑτέραν ποτὲ κατάστασιν ἢ πρεσβυτέραν ἢ μεταγενεστέραν τούτων τῶν δύο ἐκήρυξαν ἢ ἐφαντάσθησαν, ἀλλ' ὅτι ἀρξάμενος ὁ θεὸς ποιῆσαι τὴν κτίσιν πᾶσαν τὰς δύο ταύτας μόνον καταστάσεις ἐποίησεν, B ταύτην πρῶτον ὁρίσας πολιτεύεσθαι, εἶθ' οὕτω τὴν μέλλουσαν, εἰς ἣν ἀφορᾷ πᾶς ὁ σκο-

1. θελήσωμεν PV. 4. ἐπειγώμεθα PV. *ibid.* παραδραμεῖν P. 5. λέγων] Hebr. IV. 11. 12. οἳ διαῤῥήδην P. 13. κρείττω V. 14. ἐν om. P. 16. οἱ prius om. P. 20. τὰς — ἐποίησεν om. P.

Quod si omnia Apostoli hac de re dicta velimus excerpere, quatuordecim ejus Epistolas fere integras ubique de illo loqui animadvertemus, et quod de hoc praesenti ad futurum statutum currere contendimus. Unde hortatur, cum ait: *Festinemus ergo ingredi in illam requiem.* Ubi, *Requiem illam* dixit, tanquam post eam nulla alia sit, sed regnum immobile. Ecce demonstratum est per priscos illos, et per cunctos Prophetas, Evangelistas et Apostolos, quemadmodum omnes praedixere, ut a primo homine creato Adam, usque ad Joannem Baptistam, ad futurum vitae statum respiciant. Hoc fecimus quod et Dominus Christus, ejusque discipuli et Apostoli, qui disertis verbis praedicarunt futurum, praesenti vitae statu longe esse potiorem, quem in seipso primus nobis exhibuit Dominus Christus, cum ex mortuis resurrexit, et in coelum ascendit, quem priores collineatione quadam indicarunt, posteriores vero aperte denuntiarunt, sed et eorum neminem unquam, neque recentiorum, neque veterum, antiquiorem alium vel posteriorem hisce duobus statuum praedicasse, vel finxisse: sed cum Deus mundum hunc universum coepit condere, primum quidem statum obtinere voluisse, ac futurum deinde, in quem Dei et ejus scripturarum scopus omnis collineat. Erubescant ergo

πὸς τοῦ θεοῦ καὶ τῶν γραφῶν αὐτοῦ. αἰσχυνέσθωσαν τοίνυν
V 190 Ἕλληνες οἱ συναΐδιον τῷ θεῷ τὸν κόσμον ὑποτιθέμενοι καὶ προβιοτὴν καταγγέλλοντες καὶ ἀνάστασιν σωμάτων ἀθετοῦντες. αἰσχυνέσθωσαν καὶ οἱ τούτων ἐπακόλουθοι, οἱ χριστιανίζειν μὲν δοκοῦντες, τῷ δὲ ἔργῳ τὰ τῶν Ἑλλήνων φρονοῦντες, οἱ λέγοντες
R 560 σφαιροειδῆ εἶναι τὸν οὐρανόν· οὐδὲν γὰρ ἕτερον καὶ αὐτοὶ λέγουσιν ὧν οἱ Ἕλληνες καταγγέλλουσιν, ἀεὶ τὸν κόσμον οὕτως ἐν φθορᾷ τῶν σωμάτων μηδέποτε γίνεσθαι μήτε ἑτέραν κατάστασιν. αἰσχυνέσθωσαν Μανιχαῖοι καὶ Μαρκιωνισταὶ τὰς σάρκας ἀπο-
C βαλλόμενοι καὶ πονηρᾶς ἀρχῆς αὐτὰς ποιήματα καταγγέλλοντες. αἰσχυνέσθωσαν πάντες οἱ ἀθετοῦντες τὴν ἡμετέραν σάρκα, καὶ ὅσοι ἀθετοῦσι τὰς ἡμετέρας ψυχάς, σύντονοι αὐτῶν, τουτέστιν Εὐτυχής, Ἄρειος, Ἀπολλινάριος, καὶ πάντες οἱ κατ' αὐτούς. αἰσχυνέσθωσαν πάντες οἱ αἱρετικοὶ οἱ μὴ ὁμολογοῦντες ἕνα θεὸν ἐν τρισὶν ὑποστάσεσιν γνωριζόμενόν τε καὶ προσκυνούμενον, ποιητὴν οὐρανοῦ καὶ γῆς ὑπάρχοντα, καὶ τῆς ἡμετέρας σαρκὸς τὴν ἀνάστασιν. αἰσχυνέσθωσαν Σαμαρεῖται, μήτε τῆς ἡμετέρας σαρκὸς ἀνάστασιν ὁμολογοῦντες μήτε ἄγγελον μήτε πνεῦμα. αἰσχυνέσθωσαν τῶν Ἰουδαίων οἱ ἄπιστοι, οἱ τὸν προσδοκώμενον μὴ δεξάμενοι μηδὲ χριστιανικὴν ἀνάστασιν ὁμολογοῦντες, ἀλλὰ τοι-
D αύτην οἵαν νῦν πολιτευόμεθα, γαμοῦντες καὶ γαμιζόμενοι. εὖγε δέ, εὖγε, χαρά τε καὶ ἀγαλλίασις τοῖς ὄντως χριστιανοῖς, τοῖς

6. λέγουσιν om. P. 8. Hic excidisse quaedam videntur. 9. οἱ Μανιχαῖοι P. ib. Μαρκιανισταὶ R. 10. ποιήσαντα P. 12. σύμφωνοι P sola, σὺν τῶν οἳ V. 16. τὴν om. P. 17. Σαμαρῖται RV: οἱ praeponit P. 19. οἱ ἄπιστοι] ἄπιστοι P. ib. οἱ προσδοκούμενον P. 20. μήτε PV.

Gentiles, qui mundum fingunt aeternum, et vitam ante hanc aliam denuntiant, et corporum resurrectionem nihili ducunt. Erubescant et horum sectatores, qui Christiani videri volunt, reipsa vero eadem quae ii sentiunt, dum dicunt coelum esse rotundum: nihil enim aliud quam quod Gentiles praedicant, sic semper fuisse mundum, corporum corruptioni nequaquam obnoxium, neque statum alium futurum. Erubescant etiam Manichaei et Marcionistae, qui carnes abjiciunt, et qui eas ex malo principio factas praedicant. Erubescant omnes qui carnem nostram contemnunt, et animas nostras, qui his sunt consentanei, hoc est Eutyches, Arius, Apollinaris, et universi horum sectarii. Erubescant omnes haeretici, qui non confitentur Deum unum in tribus Personis, cognitum et adoratum, coeli et terrae conditorem, et carnis nostrae resurrectionem. Erubescant Samaritani, qui carnis nostrae resurrectionem non admittunt, neque Angelos, neque Spiritum. Erubescant ex Judaeis increduli, qui expectatum non recipiunt, neque Christianam confitentur resurrectionem, sed illam duntaxat qualem nunc observamus, cum uxores ducimus, aut nuptum damus. Euge porro, euge, gaudium et exultatio iis qui revera

πειθομένοις πᾶσι τῇ θείᾳ γραφῇ παλαιᾷ τε καὶ καινῇ διαθήκῃ, τοῖς ποδηγηθεῖσιν ἐκ τοῦ νόμου καὶ πιστεύσασι Χριστῷ καὶ πᾶσιν οἷς ἐκήρυξεν καὶ ἔτι λέγοντι, Ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται ἕως Ἰωάννου προεκήρυξαν, καὶ ἀπὸ τῶν ἡμερῶν Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν βιάζεται καὶ βιασταὶ ἁρπάζουσιν αὐτήν, ἵνα εἴπῃ ὅτι Ὅσοι ἑαυτοὺς βιάζονται καὶ πολιτεύονται δικαίως καὶ μὴ ταῖς ἰδίαις ἐννοίαις ἐξακολουθοῦσιν, ἀλλὰ τῷ P 238 θεῷ πιστεύουσιν, ἐκεῖνοι ταύτης τυγχάνουσιν. ἀμέλει καὶ ἡ μήτηρ Ἰωάννου καὶ Ἰακώβου αἰτησαμένη τὸν κύριον ἕνα ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ εἶναι καὶ ἕνα ἐξ εὐωνύμων ἐν τῇ βασιλείᾳ, ἀπεκρίνατο αὐτῇ ὅτι Οὐκ ἔστιν ἐμὸν τοῦτο δοῦναι, ἀλλ' οἷς, φησίν, ἡτοίμασται παρὰ τοῦ πατρός μου, ὡσανεὶ τὸ μὲν δῶρον τοῦ θεοῦ πᾶσιν ἐφήπλωται, τὸ ἀναστῆναι ἐκ τῶν νεκρῶν καὶ γενέσθαι ἀφθάρτους καὶ ἀθανάτους καὶ ἀτρέπτους, τὸ δὲ προτιμᾶσθαι ἑτέρων οὐ δῶρον τοῦτο, ἀλλ' ἑτοιμασία τοῦ θεοῦ τοῖς καλῶς πιστεύουσι καὶ βιώσασι. πάλιν γὰρ λέγει ὁ κύριος, Δεῦτε οἱ εὐλογημένοι B τοῦ πατρός μου, κληρονομήσατε τὴν ἡτοιμασμένην ὑμῖν βασι- R 562 λείαν, καὶ πότε ἡτοιμάσθη φησίν, ἀπὸ καταβολῆς κόσμου προσειπών. ὁ κοσμογράφος τοίνυν Μωϋσῆς καὶ οἱ λοιποὶ πάντες προφῆται καὶ ἀρχαῖοι ἄνθρωποι περὶ τῶν δύο τούτων καταστάσεων καὶ μόνων εἰπόντες, καὶ ἑτέρας μὴ μνημονεύσαντες, ἀλλὰ ταύτας μόνον προκηρύξαντες καὶ συγγραψάμενοι, οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ ὁ κύ-

3. *λέγοντι*] Matth. XI. 12. 4. *τοῦ* om. P. 11. Matth. XX. 23.
16. *λέγει*] XXV. 34. 19. *οἱ* om. P. 21. *μόνον* V.

sunt Christiani, qui divinae omni Scripturae, Veterique ac Novo Testamento fidem adhibent, quique a lege reguntur, et Christo credunt, et omnibus quae praedicavit, et qui adhuc dicit: *Lex et Prophetae usque ad Joannem prophetarunt, et a diebus Joannis regnum coelorum vim patitur, et violenti rapiunt illud.* Quasi dicat: qui sibi vim faciunt, ac secundum justitiam vitam exigunt, nec suis insistunt cogitationibus, sed Deo credunt, illud ii consequentur. Denique matri Joannis et Jacobi postulanti a Domino, ut filiorum alter ad ejus dextram, alter ad sinistram in regno (Dei) esset, respondit: *Non est meum hoc dare vobis, sed quibus*, inquit, *paratum est a Patre meo.* Quasi diceret, Donum Dei omnibus exhibetur, resurgere a mortuis, fieri incorruptibiles et immortales, et immobiles, sed aliis praeferri, non illud est donum, sed praeparatio Dei iis qui recte credunt ac vivunt. Rursum enim dicit Dominus: *Venite benedicti Patris mei, possidete praeparatum vobis regnum.* Et quando ait, *praeparatum est?* a constitutione mundi, reponit. Moyses igitur qui mundum descripsit, caeterique omnes Prophetae, et hominum antiquiores, de gemino hoc statu duntaxat loquuntur, nec alterius meminere, sed hos duos tantum status praedicarunt, ac de iis scripserunt. Neque ii modo, sed et Dominus, dum in mundo versaretur, ejusque

ριος παράγεγονὼς καὶ οἱ τούτου μαθηταὶ εὐαγγελισταὶ καὶ ἀπό-
στολοι οὐδὲν ἕτερον ἐκήρυξαν ἢ τὰς δύο ταύτας καὶ μόνας κατα-
στάσεις. τίς ἔτι λείπεται πίστεως ὡς ὅτι ταῦτα οὐκ εἰσὶν ἀλη-
C θῆ; τίς οὐκ ἐντραπήσεται τὸν ὄχλον τῶν προῤῥήσεων, τὰς ἐκ-
βάσεις τῶν προφητειῶν, τὸν ὄχλον τῶν σημείων καὶ τῶν παρα-
δόξων καὶ τῶν θαυμάτων, αὐτὴν τὴν πολιτείαν πάντων τῶν
ἁγίων καὶ τοῦ δεσπότου Χριστοῦ καὶ τῶν αὐτοῦ ἀποστόλων, τὴν
V 191 συμφωνίαν τῆς παλαιᾶς καὶ καινῆς διαθήκης. τίς ἐξ αὐτῶν διε-
φώνησεν πρὸς τοὺς ἄλλους σφαιροειδῆ τὸν οὐρανὸν ἐξηγησάμενος
ἢ προϋπαρξιν τούτου τοῦ κόσμου ἐκήρυξεν ἢ ἀΐδιον εἶναι τὸν κό-
σμον ἀπεφήνατο ἢ ἠθέτησε τὴν τῶν σωμάτων ἡμῶν ἀνάστασιν ἢ
τὴν διὰ τοῦ Χριστοῦ γενομένην οἰκονομίαν τοῦ ἀνέρχεσθαι τοὺς
δικαίους ἀνθρώπους εἰς τὸν οὐρανόν; ἀλλὰ πάντες ὡς ἐξ ἑνὸς
D θείου πνεύματος ποδηγούμενοι τὰ αὐτὰ καὶ δι' ἔργων καὶ διὰ λό-
γων ἤτοι τύπων προεμήνυσαν, καὶ πάντες εἰς τὴν μέλλουσαν κα-
τάστασιν ἀφορῶσιν. καὶ αὐτὸς δὲ ὁ δεσπότης Χριστὸς ἐν εὐαγ-
γελίοις δηλοῖ ἐν οἷς μέλλουσιν ἀναστρέφεσθαι οἱ τέλειοι δίκαιοι καὶ
οἱ μέσοι καὶ οἱ ἀσεβεῖς. καὶ περὶ μὲν τῶν δικαίων τῶν τελείων,
ὡς ὅταν προσκαλεῖται αὐτοὺς πρὸς ἑαυτὸν λέγων, Δεῦτε οἱ εὐ-
λογημένοι τοῦ πατρός μου, κληρονομήσατε τὴν ἡτοιμασμένην ὑμῖν
βασιλείαν ἀπὸ καταβολῆς κόσμου. περὶ δὲ τῶν ἀσεβῶν, ὡς ὅταν
τοῖς ἐξ εὐωνύμων λέγει, Πορεύεσθε ἀπ' ἐμοῦ οἱ κατηραμένοι εἰς
P 239 τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον τὸ ἡτοιμασμένον τῷ διαβόλῳ καὶ τοῖς ἀγγέλοις

5. προφητῶν P. 10. πρὸς ὕπαρξιν R. 11. ἠθέτηκε P. 22. λέγει] XXV. 41.

Discipuli, Evangelistae, et Apostoli, nihil aliud praedicarunt, quam binos istos solosque status. Ecquis ergo deinceps fide careat, haecque esse vera non agnoscat? Quis non revereatur tantam praedictionum Prophetarum turbam, earumque eventus? sed et turbam signorum prodigiorum, ac miraculorum, ipsiusque Sanctorum omnium, ac Domini Christi, et ejus Apostolorum vitae rationem, sed et veteris etiam ac novi foederis consensionem? Quis ex iis rotundum esse coelum aliis exposuit, vel mundi istius praeexistentiam praedicavit, vel aeternum esse mundum definivit, aut corporum nostrorum resurrectionem improbavit, vel Christi Incarnationem actamque in mundo vitam, virosque justos coelum petituros negavit: verum uno veluti ducti divino Spiritu, eadem omnes tum operibus, tum sermonibus, sive figuris praenuntiarunt, cunctique ad futurum respexere statum. Sed et ipse Dominus Christus in Evangeliis indicat, qui potissimum ad vitam sint reversuri, perfecte scilicet justi, medii, et impii. Ac de perfecte justis quidem, veluti cum eos ad se evocat, dicens: *Venite benedicti patris mei, percipite regnum quod paratum est vobis a constitutione mundi.* De impiis vero, veluti a sinistris positis, ait: *Recedite a me maledicti in ignem aeternum, qui paratus est diabolo et*

αὐτοῦ, ἵνα εἴπῃ τοῖς μὲν δικαίοις Ἄνω εἰς τὸν οὐρανὸν ἐσώτερον τούτου τοῦ ὁρωμένου στερεώματος, τοῖς δὲ ἀσεβέσι Κάτω περὶ τὴν γῆν, ἔνθα καὶ ὁ διάβολος κατεῤῥίφη. λοιπὸν τῶν μέσων ἀνάγκη ζητῆσαι τὸν τόπον· λέγει τοίνυν ἐν τῇ παραβολῇ τῶν δέκα παρθένων ὡς αἱ πέντε φρόνιμοι εἰσῆλθον μετὰ τοῦ νυμφίου εἰς τὸν νυμφῶνα, τουτέστιν εἰς τὸν οὐρανόν, ἐπειδήπερ καὶ R 564 τὴν παρθενείαν καὶ τὴν ἐλεημοσύνην ὡς φρόνιμοι ἐπελέξαντο. αἱ δὲ μωραί, φησίν, τὸ ἓν ἐπιλεξάμεναι, τοῦ δὲ ἑτέρου καταφρονήσασαι, ἔμειναν ἔξω τοῦ νυμφῶνος, κεκλεισμένην εὑροῦσαι τὴν θύραν καὶ ἀκούσασαι, Ἀπέλθατε ἀπ᾽ ἐμοῦ, οὐκ οἶδα ὑμᾶς, οὔ- B τε εἰσελθεῖν συγχωρηθεῖσαι οὔτε μετὰ τῶν ἀσεβῶν κατακριθεῖσαι, ἀλλὰ μείνασαι ἔξω τοῦ νυμφῶνος. οὕτως οὖν ἕκαστος τῶν πιστῶν ὀρθὴν καὶ ἀνυπόκριτον πίστιν καὶ βίον καλὸν ἔχων μετὰ παῤῥησίας εἰσέρχεται εἰς τὴν βασιλείαν. οἱ δὲ ἐναντίοι οἱ μηδὲ ἓν τούτων ἔχοντες μήτε πίστιν ὀρθὴν μήτε βίον εὐθῆ μετὰ τοῦ διαβόλου περὶ τὴν γῆν κατακρίνονται. οἱ δὲ ἕνα μὲν ἔχοντες, ἕνα δὲ μὴ ἔχοντες, μέσοι τινές εἰσίν, ἔξωθεν μένειν τοῦ νυμφῶνος κατακρινόμενοι, τουτέστι τοῦ στερεώματος. τὸ δὲ εἶδος τῶν ἀγαθῶν ἢ τῶν τιμωριῶν ἀδύνατον εἰδέναι ἡμᾶς, εἰ μὴ ἐντὸς αὐ- C τῶν γενώμεθα· ὡς ἐν ὑποδείγματι δὲ μόνον τῶν ἐνταῦθα τιμωριῶν καὶ τῶν ἐνταῦθα ἀγαθῶν ἐσήμανεν τὰ μέλλοντα· οὐδὲ γὰρ ἐνῆν ἡμᾶς ἄλλως ἀκοῦσαι μήπω πεῖραν εἰληφότας καινῶν τινων

4. παραβολῇ] Matth. XXV. 1. 7. παρθενίαν P. 10. ἀπέλθετε P. 15. εὐθὺν P. 22. ἀλλ᾽ ὡς PV.

angelis ejus. Quasi dicat, ac justis quidem, Sursum, in coelum interius hujus quod videtur firmamenti. Impiis autem, Infra, circa terram, ubi et diabolus projectus est. Ut porro mediorum locum inquiramus operaepretium est. Ait igitur in Parabola de decem virginibus, quinque prudentes cum sponso ingressas esse in thalamum, hoc est in coelum, quandoquidem virginitatem et misericordiam, velut prudentes elegere. Fatuae autem, inquit, altero duntaxat electo, altero vero neglecto, mansere extra thalamum, foresque occlusas reperere, audita hac voce: *Recedite a me, nescio vos:* neque ingredi permissae, neque cum impiis damnatae sunt, sed mansere extra thalamum. Sic igitur unusquisque justorum rectae ac sincerae fidei probaeque vitae, libere regnum ingreditur. Iis vero oppositi, qui horum nihil habent, neque rectam fidem, neque rectam vitam, cum diabolo circa terram damnantur. Qui porro alterum habent, alterum autem non habent, mediique quodammodo sunt, extra thalamum manere jubentur, hoc est firmamentum. Quae vero sint bonorum vel suppliciorum genera, vix est ut nosse possimus, nisi ipsimet intersimus: cum exempli duntaxat gratia, quae hic sunt poenarum, et quae istic sunt bonorum, quae futura sunt significaverit. Neque enim id nobis licet, sed auditu tantum excipere, cum ejusmodi rerum quarum-

*πραγμάτων, ἀλλ' ὅσον αἰνιγματωδῶς εἰπεῖν, εἶπεν ὅτι ὡμοιώθη
ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ βασιλεῖ, ὅστις ἐποίησε τῷ υἱῷ
αὐτοῦ γάμους, τὰ πάντων ἀνώτερα τῶν τοῦ βίου τούτου ἀγα-
θῶν ἐκλεξάμενος καὶ ὁμοιώσας τοῖς ἐκεῖσε ἀγαθοῖς, ὁμοίως καὶ
τὰ χείριστα, πῦρ, σκώληκα, τάρταρον καὶ βρυγμὸν ὀδόντων καὶ
σκότος καὶ ὅσα τούτοις παραπλήσια, ἐπειδὴ ταῦτα τῶν ἐνταῦθα*
D *τιμωρητικῶν δεινότερα τυγχάνουσι, τούτοις αὐτὰ ἐξωμοίωσεν.
οὔτε δὲ τὰ ἀγαθὰ τῶν ἐκεῖ δυνατὸν ἀναλογίσασθαι οὔτε τὰ δεινὰ
οὔτε τὰ μέσα τούτων, ἀλλ' ἑτέρα τις κατάστασίς ἐστιν κρείττων*
V 192 *πολὺ καὶ λίαν πολὺ καθόλου ὑπάρχουσα τῶν ἐνταῦθα, ὥσπερ
κρείττων ὑπάρχει ὁ βίος οὗτος οὗ ὅτε ἦμεν ἐν τῇ κοιλίᾳ τῆς μη-
τρὸς ἡμῶν. ἀναλογίσασθαι γὰρ δεῖ πῶς ἦμεν ἔσωθεν τῆς κοι-*
R 566 *λίας διάγοντες ἐν σκότῳ, ἐν αἵματι, ἐν φλέγματι, ἐν χολῇ καὶ
βορβόρῳ καὶ κόπρῳ καὶ πάσῃ ἀκαθαρσίᾳ καὶ δυσωδίᾳ συμφυρό-*
P 240 *μενοι καὶ ἐν πάσῃ ἀγνωσίᾳ ὑπάρχοντες. παρακύψαντες δὲ ἐν
τῷ βίῳ τούτῳ ἕτερά τινα θεωροῦμεν, ὧν τὴν πεῖραν οὔπω πα-
ρειλήφαμεν, ἀνέσεως ἔκτασιν, ἀέρος ἀναπνοήν, ἀπόλαυσιν φω-
τὸς καλλίστου, κατασκευὴν κόσμου, τεχνίτου καὶ πανσόφου δη-
μιούργημα, καὶ γνώσεως θεοῦ ἐμπιπλάμενοι, ἅπερ πάντα οὔτε
εἰδέναι ἡμᾶς ἦν δυνατὸν οὔτε ἐνθυμηθῆναι οὔτε ἀκοῦσαι οὔτε
ἀπολαῦσαι ἑνὸς τούτων ἔτι ὄντας ἐν τῇ κοιλίᾳ. οὕτω καὶ τὴν*

1. *εἶπεν* om. P. Matth. XX. 1. 8. *οὔτε δὲ τὰ* V. 11. *ὑπάρχειν* P. 13. *καὶ βορβόρῳ*] *ἐν βορβόρῳ* P. 18. *τεχνήτου* PV. *ib.* *δημιούργημα* P. 19. *θεοῦ* om. P. *ib.* *ἐμπιπλώμενοι* P.

dam novarum careamus experimento, ipseque, quantum conjicere licet, aenigmatice haecce retulerit, his verbis: *Simile est regnum coelorum homini Regi, qui fecit nuptias filio suo.* Ubi ex omnibus istius vitae bonis illustria selegit, contulitque cum iis quae istic sunt bonis: perinde ac pessima, ignem, vermes, tartarum, stridorem dentium, et tenebras, et quidquid hisce affine est. Cum vero graviora sint quae ibi sunt supplicia, illa cum iis comparavit. Eorum autem qui ibi sunt bona comparari nequeunt, ut nec quae gravia sunt, vel eorum media: quandoquidem alius est status multo potior, ac iis quae hic existunt longe praestantior: quemadmodum melior est haec qua fruimur vita, illa cum in materno versamur utero. Comparanda enim haec sunt, quomodo sumus, cum intra matris viscera degimus, in tenebris, in sanguine, in pituita, in caeno et stercore, et omni spurcitia, ac foetore commisti, et in omni ignorantia sepulti. At ubi in hanc vitam ingredimur, alia quaedam spectamus, quorum experimentum nondum sumus assecuti, remissionis extensionem, aëris respirationem, praeclarum lucis usum, mundi constructionem, opificis sapientissimi opus: cum vero cognitionem sumus adepti, quaecumque omnia neque videre nobis est possibile, neque cogitatione comprehendere, neque auditu percipere, sed et quibus nec frui poteramus, cum adhuc essemus in utero. Ita futurum statum, eo in quo hic vivimus, lon-

μέλλουσαν κατάστασιν καθόλου κρείττονα τυγχάνουσαν τῶν ἐνταῦθα οὐ δυνατὸν ἡμᾶς ἀναλογίσασθαι ἔτι ὄντας ἐν τούτῳ τῷ βίῳ ἢ ἐνθυμεῖσθαι ἢ φαντασθῆναι, εἰ μὴ ἐντὸς αὐτῶν τῶν πραγμάτων γενώμεθα. ἃ γὰρ ὁ ὀφθαλμὸς οὐκ εἶδεν καὶ οὖς οὐκ ἤ- B
κουσεν, φησίν, καὶ ἐπὶ καρδίαν ἀνθρώπου οὐκ ἀνέβη, ἃ ἡτοίμασεν ὁ θεὸς τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν. ὥσπερ τοίνυν ἐνταῦθα κοινὸν δῶρον ἅπασι κεχάρισται ὁ θεός, τὸν ἥλιον αὐτοῦ ἀνατέλλων ἐπὶ δικαίους καὶ ἀδίκους καὶ βρέχων ἐπὶ ἀγαθοὺς καὶ πονηρούς, οὕτω καὶ ἐν τῇ μελλούσῃ καταστάσει κοινὸν δῶρον πᾶσι χαρίζεται ἀθανασίαν καὶ ἀφθαρσίαν καὶ ζωὴν καὶ ἀτρεπτότητα. κατὰ δὲ τὰς προτέρας τάξεις ἕκαστος ἑαυτῷ ἐφέλκεται εἴτε τὴν βασιλείαν εἴτε τὴν τιμωρίαν εἴτε ἄνοδον ἐν οὐρανῷ εἴτε μονὴν περὶ τὴν γῆν εἴτε περὶ τὴν μέσην τάξιν. πάντα δὲ αἰώνια καὶ ἀπέ- C
ραντα τυγχάνει, καὶ τὰ ἀγαθὰ καὶ τὰ τούτων χείριστα. καθόλου δὲ ἐκείνη ἡ κατάστασις τῆς ἐνταῦθα πολὺ καὶ πάνυ πολὺ διενήνοχεν· πρὸς δέ γε τὰ ἀγαθὰ τὰ ἡτοιμασμένα τοῖς δικαίοις ἀντιδιαστελλόμενα τὰ τῶν ἀσεβῶν ἐσχάτη τιμωρία καὶ κρίσις ἀνελεὴς τυγχάνει· ἀναλογεῖ γὰρ τῇ καταστάσει ἐκείνῃ καὶ ἡ ταύτης κρίσις καὶ τιμωρία.

Ἰδοὺ δέδεικται οὐ μόνον διὰ τῶν προφητῶν, ἀλλὰ γὰρ καὶ διὰ τῶν εὐαγγελικῶν φωνῶν καὶ μὴν καὶ ἀποστολικῶν ὡς καὶ αὐτοὶ συμφώνως τοῖς παλαιοῖς εἶπον ταύτας καὶ μόνας τὰς δύο καταστάσεις παρὰ θεοῦ γεγενῆσθαι, ταύτην πρώτην, ἐν ᾗ καὶ R 568 D

3. **αὐτῶν** om. P. 4. **ἴδεν** V, **οἶδε** P. 5. **φησίν**] I. Cor. II. 9. 11. **τὰς** om. P. 14. **χάριστα** R. 15. **πάνυ πολὺ**] **πάνυ** P. 16. **καὶ ἀντιδ.** P. 21. **εὐαγγελιστῶν** P.

ge praestantiorem vel animo, vel imaginatione fingere minime possumus, nisi rebus ipsis intersimus. *Quae enim oculus non vidit, et auris non audivit*, inquit, *et in cor hominis non ascendit, hoc praeparavit Deus diligentibus se.* Quemadmodum igitur commune donum omnibus largitus est Deus, dum solem suum fecit oriri super justos et injustos, et pluit super bonos et malos, sic in futuro statu commune immortalitatis donum largitur, et incorruptionem, et vitam, ac immutabilitatem. Enimvero pro ratione transactae vitae, singuli sibi conciliant vel regnum (caeleste) vel poenam: aut ascensum in coelum, aut locum circa terram, vel mediam aliquam stationem. Omnia autem haec sunt aeterna et absque fine, tam quae bona, quam quae ex his pejora sunt. Status porro hujusce vitae multum ac omnino differt, in bonis quae justis sunt praeparata: ac impiorum statui opponitur, quibus ultimum supplicium, ac immisericors est judicium: par enim est huic statui, illius judicium et supplicium.

Ecce demonstratum est, non modo per prophetarum sed et per Evangelistarum, atque adeo Apostolorum verba, ut ii juxta veterum sententiam, hos duntaxat geminos status a Deo definitos dixerint: primum

διάγομεν νῦν, καὶ τὴν μέλλουσαν, ἐν ᾗ πάντες οἱ χριστιανοὶ ἀφορῶμεν.

Ἰνδ. θ΄. ιγ΄. ὑπ. Καπίτωνος καὶ Ῥούφου.

Φλάβιος Ἰώσηππος συγγραφεύς, στρατηγήσας ὑπὲρ Ἰουδαίων, καὶ μέλλων εἰς τὸν πόλεμον ἀναιρεῖσθαι, θεσπίζει Οὐεσπασιανῷ περὶ τῆς Νέρωνος τελευτῆς καὶ τῆς αὐτοῦ Οὐεσπασιανοῦ βασιλείας.

Κατὰ τοῦτον τὸν χρόνον Λουκανὸς παρὰ Ῥωμαίοις μέγας ἦν καὶ ἐπαινούμενος· ὁμοίως δὲ Μουσώνιος καὶ Πλούταρχος φιλόσοφοι ἐγνωρίζοντο.

P 241 *Ζητητέον ἐστὶ καὶ τὸ πολυθρύλητον ἐκεῖνο καὶ παρὰ πᾶσιν ἄνω καὶ κάτω περιφερόμενον ῥητὸν τίνα τὴν λύσιν ἔχει, τὸ Πᾶς ὁ ἀποκτείνας Καῒν ἑπτὰ ἐκδικούμενα παραλύσει.*

V 193 *Τοῦ μακαρίου Κυρίλλου πρὸς Ὄπτιμον ἐπίσκοπον εἰς τὸ Πᾶς ὁ ἀποκτείνας Καῒν ἑπτὰ ἐκδικούμενα παραλύσει.*

Καὶ ἄλλως ἡδέως ὁρῶν τοὺς ἀγαθοὺς παῖδας διά τε τὸ
B *ὑπὲρ τὴν ἡλικίαν τῶν ἠθῶν εὐσταθὲς καὶ διὰ τὸ πρὸς τὴν σὴν εὐλάβειαν οἰκεῖον, ἀφ' οὗ τι καὶ μέγα προσδοκᾶν ἔστιν ἐπ' αὐτοῖς, ἐπειδὴ μετὰ γραμμάτων σῶν εἶδον αὐτοὺς προσιόντας μοι,*

8. *Λουκιανὸς* P. 9. *δὲ καὶ Μουσώνιος* P. 11. *πολυθρύλλητον* P. 18. *τὴν ἡλικίαν*] *ἡλικίαν* P.

Anni a m. c. hunc scilicet, in quo modo versamur, et futurum ad quem quotquot sumus Christiani aspiramus.

A. C. [Ol. Iph.]
5574. 67. XIII. Ind. IX. Capitone et Rufo Coss. 3.

Flavius Josephus scriptor, cum pro Judaeis copiis praefectus militaret, proximeque in bello interficiendus esset, Vespasiano Neronis mortem praedicit, ipsique Vespasiano imperium.

Hac ipsa tempestate, apud Romanos Lucianus celebris habebatur: Musonius pariter et Plutarchus Philosophi florebant.

Hic porro disquirendum ac examinandum videtur decantatissimum illud, quodque in ore omnium passim circumfertur, quomodo intelligatur verbum istud: *Omnis qui occiderit Cain, septuplum punietur.*

Beati Cyrilli ad Optimum Episcopum, in illa verba, Omnis qui occiderit Cain, in septuplum punietur.

Et praesertim gratus mihi fuit aspectus liberorum bonorum, cum propter morum supra aetatem elegantiam, tum propter naturalem quandam pietatem, quam a te hauserunt, ex qua nonnisi eximium quid ab

ἐδιπλασίασα τὸ ἐπ᾽ αὐτοῖς φίλτρον. ὅτε δὲ ἀνέγνων τὴν ἐπιστο-
λήν, καὶ εἶδον ἐν αὐτῇ ὁμοῦ μὲν τὸ περὶ τὰς ἐκκλησίας προνοη-
τικὸν τῆς σῆς διαθέσεως, ὁμοῦ δὲ τὸ περὶ τὴν ἀνάγνωσιν τῶν
θείων γραφῶν ἐπιμελές, ηὐχαρίστησα τῷ κυρίῳ καὶ ἐπηυξάμην
τὰ ἀγαθὰ τοῖς τὰ τοιαῦτα ἡμῖν διακομίσασι γράμματα, καὶ πρό
γε αὐτῶν τῷ γράψαντι ἡμῖν. ἐπεζήτησας τὸ πολυθρύλητον ἐκεῖ-
νο καὶ παρὰ πᾶσιν ἄνω καὶ κάτω περιφερόμενον ῥητὸν τίνα τὴν
λύσιν ἔχει, τὸ Πᾶς ὁ ἀποκτείνας Καῒν ἑπτὰ ἐκδικούμενα παραλύ-
σει. διὰ δὲ τούτου τέως μὲν αὐτὸς ἑαυτὸν συνέστησας, τὸ Τι-
μοθέου ὃ παρέδωκεν Παῦλος αὐτῷ, ἀκριβῶς φυλάσσοντι· δῆ- C
λος γὰρ εἶ προσέχων τῇ ἀναγνώσει· ἔπειτα καὶ ἡμᾶς τοὺς γέ- R 570
ροντας νεναρκηκότας ἤδη καὶ τῷ χρόνῳ καὶ τῇ ἀσθενείᾳ τοῦ σώ-
ματος καὶ τῷ πλήθει τῶν θλίψεων, αἳ πολλαὶ τοίνυν περὶ ἡμᾶς
κινηθεῖσαι ἐβάρησαν ἡμῶν τὴν ζωήν, ὅμως διανέστησας, καὶ
ζέων τῷ πνεύματι κατεψυγμένους ἡμᾶς ὡς τὰ φωλεύοντα τῶν
ζώων εἰς ἐγρήγορσιν μετρίαν καὶ ζωτικὴν ἐνέργειαν ἐπανάγεις.
ἔστιν οὖν τὸ ῥητὸν καὶ ἁπλῶς οὕτω νοηθῆναι δυνάμενον καὶ ἀ-
ποίκιλον ἐπιδέξασθαι λόγον. ἡ μὲν οὖν ἁπλουστέρα καὶ παντὶ
δυναμένη ἐκ τοῦ προχείρου παραστῆσαι διάνοια αὕτη ἐστίν, Ὅτι
δεῖ τὸν Καῒν ἑπταπλασίονα δοῦναι τὴν τιμωρίαν ὑπὲρ ὧν ἥμαρ- D
τεν. οὐ γάρ ἐστι δικαιοκρίτου ἴσας πρὸς ἴσας ὁρίζειν ἀνταποδό-
σεις, ἀλλ᾽ ἀνάγκη τὸν κατάρξαντα κακοῦ μετὰ προσθήκης ἀπο-

2. ἴδον P. 3. σῆς om. P. ib. τὸ om. P. 4. ἐπηυξόμην PV. 6. πολυθρύλλητον PV. 8. πᾶς ὁ] ὁ πᾶς P. 10. ᾧ παρέδωκεν V, ὥσπερ ἔδωκεν P. ib. φυλάσσοντα P. 13. αἱ PV.

illic sperandum est. Postquam cum literis tuis illos ad me adeuntes vidi, geminavi erga illos amoris affectum. Porro cum literas tuas perlegissem deprehendissemque in illis et tuam erga Ecclesiam providentiam ac curam, et studium sacrarum literarum; meritas Deo persolvi gratias, vovique bona sempiterna iis qui mihi tales literas porrexerunt, atque inprimis ipsi literarum auctori. Quaesisti quid ad illud omnium ore jactatum dictum esset respondendum, quomodove intelligendum. Omnis qui occiderit Cain, septuplum punietur? Atque per hoc quidem teipsum in primis commendasti, dum accurate observasti illud quod Timotheo Paulus custodiendum tradiderat; patet enim te lectioni operam dare. Deinde nos natu grandes et senio invaletudineque fractos, et aerumnis innumeris afflictos (malorum enim copia in nos excitata, vitam nostram propemodum oppressit) ardore spiritus tui afflatos ac permulsos, veluti ferarum cubili et sepulcro conditam ad vigilandum, vitaeque vigorem recipiendum excitasti. Potest ergo sententia illa, ut verba sonant simplici intellectu exponi, et potest varium admittere significatum. Quae ergo cuivis in promtu esse possit explicatio haec est, Caino septies geminandam esse poenam ob scelera quae patravit. Neque enim aequi esse judicis pares pro pari-

τῖσαι τὰ ὀφειλόμενα εἰ μέλλει αὐτὸς βελτίων ταῖς τιμωρίαις γενέσθαι καὶ τοὺς λοιποὺς σωφρονεστέρους ποιῆσαι τῷ ὑποδείγματι. οὐκοῦν ἐπειδὴ τέτακται ἑπτάκις ἀποπληρῶσαι τὴν δίκην τῶν ἡμαρτημένων τὸν Καΐν, παραλύσει, φησίν, τούτῳ τὸ ὑπὸ τῆς θείας κρίσεως ἐπ' αὐτῷ δεδογμένον ὁ ἀποκτείνας αὐτόν. οὗτός ἐστιν ὁ νοῦς ὁ ἐντεῦθεν ἀπὸ τῆς πρώτης ἀναγνώσεως ὑποπίπτων. ἐπειδὴ δὲ ἐρευνᾶν πέφυκε τὰ βάθη τῶν φιλοπονωτέρων ἡ διάνοια,
P 242 ἐπιζητεῖ τὸ δίκαιον πῶς ἐν τῷ ἑπτάκις πληροῦται καὶ τὰ ἐκδικούμενα, πότερον τὰ ἁμαρτηθέντα ἑπτά ἐστιν ἢ ἓν μὲν τὸ ἁμάρτημα, ἑπτὰ δὲ ἐπὶ τῷ ἑνὶ αἱ κολάσεις. ἀεὶ μὲν οὖν ἡ γραφὴ τὸν τῆς ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν ἀριθμὸν ἐν τοῖς ἑπτὰ περιορίζει. ποσάκις, φησίν, ἁμαρτήσει εἰς ἐμὲ ὁ ἀδελφός μου, καὶ ἀφήσω αὐτῷ, ὁ Πέτρος ἐστὶ λέγων τῷ κυρίῳ, ἕως ἑπτάκις; εἶτα ἀπόκρισις τοῦ κυρίου, Οὐ λέγω σοι ἕως ἑπτάκις, ἀλλ' ἕως ἑβδομηκοντάκις ἑπτά· οὐ γὰρ ἐπ' ἄλλον ἀριθμὸν μετέβη ὁ κύριος, ἀλλὰ τὸν
B ἑπτὰ πολυπλασιάσας ἐν αὐτῷ τὸν ὅρον ἔθετο τῆς ἀφέσεως. καὶ δι' ἑπτὰ ἐτῶν ὁ Ἑβραῖος ἀπελύετο τῆς δουλείας. ἑπτὰ δὲ ἑβδομάδες ἐτῶν τὸν ὀνομαστὸν Ἰωβίλαιον ἐποίουν τοῖς πάλαι, ἐν ᾧ ἐσαββάτιζεν ἡ γῆ. χρεῶν δὲ ἦσαν ἀποκοπαὶ καὶ δουλείας ἀπαλλαγή, καὶ οἱονεὶ νέος ἄνωθεν καθίστατο βίος ἐν τῷ ἑβδοματικῷ
R 572 ἀριθμῷ, τοῦ παλαιοῦ τρόπον τινὰ τὴν συντέλειαν δεχομένου.
V 194

1. εἰ] ἢ P, ἡ V. ibid. μέλλει P. ibid. βελτίω V. 4. τούτῳ τῷ PV, τοῦτο τὸ m. P. 9. ἢ om. P. 12. φησίν] Matth. XVIII. 21. 16. τῆς ἀφέσεως om. P. 18. τὸ P.

bus peccatis poenas irrogare, sed par est, ut auctorem delicti gravioribus affligat suppliciis, ut et ipse corrigatur, et reliquos exemplo suo tardiores ad culpam reddat. Ergo quia decretum erat ut Cain septemplicem lueret poenam scelerum suorum, solvet, inquit, hanc ipsam illi poenam a divina sententia decretam qui occiderit Cainum. Hic primus hoc loco occurrit lectionis intellectus: Quia vero studiosorum animus solet altius rerum caussas pervestigare, quaerit de justitia, quomodo per septemplicem poenam illi satisfiat? utrum septemplex sit delictum, an vero, culpa simplex aut una, et septemplex poena pro uno delicto? Divinae scripturae lex numerum remissionis peccatorum semper septenario definit. Quoties, inquit, peccabit in me frater meus, et remittam illi, (*verba Petri sunt ad Dominum*) usque septies? *Deinde respondet Dominus:* Non dico tibi septies, sed usque septuagies septies; *nec enim Dominus ad numerum alium transiit, sed septenario multiplicato, in eodem constitit, et quasi terminum fixit remissionis. Et septimo anno Hebraeus libertate donabatur. Septem annorum hebdomades illud celebratissimum antiquis Jubilaeum exacte faciebant, quo requiescebat terra, debitorum nomina rescindebantur, servitus tollebatur, et quasi novum vitae genus in septimo annorum quinquaginta numero (priore et veteri quasi ad finem per-*

ταῦτα δὲ τύποι τοῦ αἰῶνος τούτου, ὃς διὰ τῶν ἑπτὰ ἡμερῶν ἀνακυκλούμενος ἡμᾶς παρατρέχει· ἐν ᾧ γίνονται αἱ τῶν μετριωτέρων ἁμαρτημάτων ἐκτίσεις κατὰ τὴν φιλάνθρωπον ἐπιμέλειαν τοῦ ἀγαθοῦ δεσπότου, ὡς μὴ τῷ ἀπεράντῳ αἰῶνι παραδοθῆναι ἡμᾶς εἰς κόλασιν. τὸ μὲν οὖν ἑπτάκις διὰ τὴν πρὸς τὸν κόσμον C τοῦτον συγγένειαν, ὡς τῶν φιλοκόσμων ἀνθρώπων ἀπ᾽ αὐτῶν ὀφειλόντων μάλιστα ζημιοῦσθαι, ὧν ἕνεκεν εἵλαντο πονηρεύεσθαι. ἐκδικούμενα δὲ εἴτε τὰ παρὰ τῷ Καῒν λέγοις, εὑρήσεις ἑπτά, εἴτε τὰ παρὰ τοῦ κριτοῦ ἐπ᾽ αὐτῷ ὁρισθέντα, καὶ οὕτως οὐκ ἀποτεύξῃ τῆς ἐννοίας. ἐν μὲν οὖν τοῖς παρὰ τοῦ Καῒν τετολμημένοις πρῶτον ἁμάρτημα φθόνος ἐπὶ τῇ προτιμήσει τοῦ Ἄβελ, δεύτερον δόλος μεθ᾽ οὗ διειλέχθη τῷ ἀδελφῷ, εἰπών, Διέλθωμεν εἰς τὸ πεδίον, τρίτον φόνος, τέταρτον προσθήκη τοῦ κακοῦ, ὅτι καὶ ἀδελφοῦ φόνος, μείζων ἡ ἐπίτασις, πέμπτον ὅτι D πρῶτος φονεὺς ὁ Καῒν πονηρὸν ὑπόδειγμα τῷ βίῳ καταλιπών, ἕκτον ἀδίκημα, ὅτι γονεῦσιν πένθος ἐνεποίησεν, ἕβδομον, ὅτι θεὸν ἐψεύσατο. ἐρωτηθεὶς γὰρ ὅτι Ποῦ Ἄβελ ὁ ἀδελφός σου; εἶπεν Οὐκ οἶδα. ἑπτὰ οὖν ἐκδικούμενα παρέλυσεν ἐν τῷ ἀναιρεθῆναι τὸν Καῒν.

Ἐπειδὴ γὰρ εἶπεν ὁ κύριος ὅτι Ἐπικατάρατος ἡ γῆ, ἣ ἔχα-

7. ἕνεκα εἵλοντο P. 8. εἴτε τὰ] εἰ τῷ PV. ibid. εἴτε] εἰ P. 10. παρὰ τοῦ] παρ᾽ αὐτοῦ P. 12. διηλέχθη PV. 13. τέταρτον — πέμπτον] δ' — ε' addit m. P, om. PV. 15. φονεὺς ὁ] φονεύσω V, φονεὺς P. 20. εἶπεν] Gen. IV. 11.

ducto) instaurabatur. Quae omnia adumbrabant hoc nostrum aevum, quod septem dierum orbita revoluta nos transit; quo culparum humanarum pro clementia et cura boni Dei nostri erga nos, poenae reposcuntur, culpae remittuntur, ne suppliciis sempiternis in omnem aeternitatem addicamur. Illud igitur, septies, propter propinquitatem seu hominum affectionem erga mundum hunc, dicitur, ut qui eum mundum plus aequo diligant, ab ipsis debitoribus, quorum causa statuerunt peccare, maxima detrimenta accipiant. Delicta porro Caini si cui exponas, septem reperias; si judicis poenas illi irrogatas, septem itidem cogitatione tua deprehendes. Primum ergo quod Cainus ipse patravit, est invidia, quod sibi a Deo Abelem praelatum senserit. Alterum crimen est fraus seu dolus, quo circumvenit fratrem, cum dixit: Exeamus in agrum. Tertium, caedes. Quartum auctarium sceleris seu complementum, quod et fratrem mactarit, quod parricidium auget facinus. Quintum cum et primus sicarius Cainus extiterit, et pessimum exemplum in posteritatem propagarit. Sextum delictum, quod parentibus gravem luctum attulerit. Septimum quod ipsi Deo sit mentitus. Interrogatus enim, Ubi esset frater? dixit, Nescio: septem ergo crimina in caede Caini punita sunt septem poenis.

Etenim Dominus dixit: Maledictus eris in terra quae hiavit ut hau-

νειν δέξασθαι τὸ αἷμα τοῦ ἀδελφοῦ σου, καὶ στένων καὶ τρέ-
P 243 μων ἔσῃ ἐπὶ τῆς γῆς, ὁ Καῒν φησιν, Εἰ ἐκβάλλεις με σήμερον ἀπὸ
τῆς γῆς, καὶ ἀπὸ τοῦ προσώπου σου κρυβήσομαι, καὶ ἔσομαι
στένων καὶ τρέμων ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ πᾶς ὁ εὑρίσκων με ἀποκτε-
νεῖ. πρὸς δὴ τοῦτο ὁ κύριός φησιν, Οὐχ οὕτως· πᾶς ὁ ἀποκτεί-
νας Καῒν ἑπτὰ ἐκδικούμενα παραλύσει. ἐπειδὴ γὰρ ἐνόμισεν εὐά-
λωτος εἶναι παντὶ ὁ Καῒν διὰ τὸ ἐκ τῆς γῆς τὴν ἀσφάλειαν μὴ
ἔχειν, ἐπικατάρατος γὰρ ἡ γῆ ἀπ' αὐτοῦ, καὶ τῆς ἀπὸ θεοῦ βοη-
θείας ἠρημῶσθαι, ὀργισθέντος αὐτοῦ ἐπὶ τῷ φόνῳ, ὡς οὔτε
ἀπὸ γῆς οὔτε ἀπὸ οὐρανοῦ ἀντιλήψεως αὐτῷ λειπομένης, Ἔσται,
B φησί, πᾶς ὁ εὑρίσκων με ἀποκτενεῖ με, ἐλέγχει αὐτοῦ τὸ σφάλ-
R 574 μα ὁ λόγος λέγων, Οὐχ οὕτως, τουτέστιν οὐκ ἀναιρεθήσῃ. ὁ
δὲ οὐ μόνον κρύπτει τὸ ἕλκος, ἀλλὰ καὶ ἕτερον προσεργάζεται, τῷ
φόνῳ τὸ ψεῦδος ἐπισυνάπτων, Οὐκ οἶδα· μὴ φύλαξ τοῦ ἀδελ-
φοῦ μού εἰμι ἐγώ; ἐντεῦθεν λοιπὸν ἀπαριθμεῖται τὰς τιμωρίας.
ἐπικατάρατος ἡ γῆ ἀπὸ σοῦ· μία κόλασις· ἐργᾷ τὴν γῆν· δευ-
τέρα αὕτη· ἀνάγκη γάρ τις ἄρρητος αὐτῷ συνέζευκται πρὸς τὸ
ἔργον τῆς γῆς αὐτὸν κατεπείγουσα, ὥστε μηδὲ βουλομένῳ αὐτῷ
ἐξεῖναι ἀναπαύεσθαι, ἀλλ' ἀεὶ αὐτὸν προσταλαιπωρεῖσθαι τῇ
ἐχθρᾷ αὐτοῦ γῇ, ἣν ἐπικατάρατον αὐτὴν ἐποίησεν, μιάνας ἀδελ-
C φότητος αἵματι. δεινὴ γὰρ τιμωρία ἡ μετὰ τῶν μισούντων δια-

1. τὸ αἷμα] τὸ στόμα m. R. 2. ἢ ἐκβάλλῃς V. 4. ἀποκτενεῖ με P, με ἀποκτενεῖ με R. 7. ὁ om. P. 9. ἠρημᾶσθαι P. 10. ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ P. 15. μου om. P. 19. πρὸς ταλ. RV, πρὸς τὸ ταλ. P. 20. ἐχθρᾷ m. R, ἔχθρα PV.

viret sanguinem fratris tui, et eris gemens et tremens super terram. *Et dixit Cain:* Si ejicis me hodie a terra, et a facie tua abscondar, et ero gemens et tremens super terram, et omnis qui me invenerit, occidet me. *Ad hoc respondet Dominus:* Nequaquam ita fiet, sed, omnis qui occiderit Cain septuplum punietur. *Quia ergo Cain existimavit se a quovis facile captum iri, quod nec in terris ullum sciret praesidium, cum terra esset ab illo maledicta, nec a Deo auxilium expectaret, qui iratus illi erat propter caedem, ita ut coeli terraeque spe opeque illum deserente exclusus dixerit:* Omnis qui me invenerit, occidet me; *corrigit illius errorem Verbum, cum dicit:* Nequaquam ita fiet: *hoc est non occideris. Sed ille non solum ulcus tegit, sed alterum quoque ad eosdem addit, dum mendacium concinnat, et dicit:* Nescio, numquid custos fratris mei sum ego? *Hinc jam poenas numerare Deus incipit.* Maledicta erit terra abs te. *Prima animadversio.* Operare terram. *Haec altera poena est: inexplicabilis enim quaedam ipsi necessitas affixa erat, quae illum ad opus ita urgebat, uti neque volenti quidem liceret ullam quietis partem capere, sed assiduissime premebat, terra illi infesta et inimica; quam sibi execrabilem fecerat, cum eam fraterno sanguine polluisset. Acerbum enim genus supplicii est vivere cum iis qui te oderint, et hostem domesticum*

γωγή, σύνοικον ἔχειν πολέμιον, ἄπαυστον ἔχειν τὸ μῖσος. ἐργᾷ τὴν γῆν, τουτέστιν, κατατεινόμενος τοῖς ἔργοις τοῖς γεωπονικοῖς οὐδένα χρόνον ἀνήσεις οὔτε νυκτὸς οὔτε ἡμέρας ἐκλυόμενος ἐκ τῶν V 195 πόνων, ἀλλὰ δεσπότου τινὸς χαλεπωτέραν ἔχων τὴν ἀνάγκην ἐπὶ τὰ ἔργα σε διεγείρουσαν, καὶ οὐ προσθήσει δοῦναι τὴν ἰσχὺν αὐτῆς. καίτοι εἰ καὶ τὸ τῆς ἐργασίας ἄπαυστον εἶχέ τινα καρπόν, αὐτὸς ὁ πόνος οὐ μετρία βάσανος τῷ ἀεὶ κατατεινομένῳ καὶ κοπιῶντι· ἐπειδὴ δὲ καὶ ἡ ἐργασία ἄπαυστος καὶ ἄκαρπος ἡ περὶ γῆν ταλαιπωρία, ἡ ἀκαρπία τῶν πόνων. στένων καὶ τρέμων D ἔσῃ ἐπὶ τῆς γῆς. δύο προσέθηκεν ἄλλας ταῖς τρισί, στεναγμὸν διηνεκῆ καὶ τρόμον τοῦ σώματος, τὸν ἐκ τῆς ἰσχύος στηριγμὸν τῶν μελῶν οὐκ ἐχόντων. ἐπειδὴ γὰρ κακῶς ἐχρήσατο τῇ δυνάμει τοῦ σώματος, ὑφῃρέθη αὐτοῦ ὁ τόνος, ὥστε κλονεῖσθαι αὐτὸν καὶ κατασείεσθαι, οὔτε ἄρτον δυνάμενον προσφέρειν ῥᾳδίως τῷ στόματι οὔτε ποτὸν προσκομίζειν τῆς πονηρᾶς χειρὸς μετὰ τὴν ἀνοσίαν πρᾶξιν οὔτε ταῖς ἰδίαις καὶ ἀναγκαίαις τοῦ σώματος χρείαις λοιπὸν ἐξυπηρετεῖσθαι συγχωρουμένης. ἄλλη τιμωρία, P 244 ἣν αὐτὸς ἀπεκάλυψεν ὁ Κάϊν εἰπών, Εἰ ἐκβάλλεις με νῦν ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ ἀπὸ τοῦ προσώπου σου κρυβήσομαι. ἡ βαρυτάτη κόλασις τοῖς σωφρονοῦσιν ὁ ἀπὸ θεοῦ χωρισμός. καὶ ἔσται, φησίν, πᾶς ὁ εὑρίσκων με ἀποκτενεῖ με. εἰκάζει ἐκ τοῦ ἀκολούθου

5. τὴν om. P. 14. ῥᾳδίως] ἀδεῶς P. 16. ἀναγκαίοις P, ἀνάγκαις R. 18. αὐτὸς om. P. ibid. ἐκβάλλῃς V.

retinere, et odium aeternum alere. Operare terram *hoc est, nullo unquam tempore a terrae colendae et fodiendae sudore remitte, uti neque de nocte, neque de die respires a labore, sed ut ultima necessitate, quae omnem servilem servitutem superet, cogente, semper ad opus urgearis, nec assiduo tamen cultu illam meliorem reddas. Nam quamvis continuum opus habeat subinde operae fructum, tamen ipse labor ingentem adfert molestiam et tormentum semper distento, semper occupato et nunquam ab opere cessanti. Sed tu cum ingenti labore nihil proficies, nec operaepretium facies, nec fructum ullum reportabis. Insuper gemens et tremens eris super terram. Duas adjunxit alias poenas tribus, assidua suspiria, et corporis tremorem, amissa membrorum, quam ex fortitudine seu robore accipiebant, firmitudine. Cum enim corporis viribus abusus esset, nervus ab illo cessit, ut paveret, et assidua quadam trepidatione concuteretur, uti nec cibum tuto ori admovere, nec gestare poculum sine tremore posset, manu impia, post impium et parricidale factum, usum necessariae corporis functioni subducente. Alia poena est, quam prodidit Cainus, cum dixit:* Si ejicis me hodie a facie terrae, et a facie tua abscondar. *Gravissimum hoc supplicium prudentibus, repulsa a facie et conspectu Dei.* Et erit, *inquit,* omnis qui me invenerit, occidet me. *Conjectat ex prioribus poenis, consecuturas. Si ejicis me a facie terrae, si a facie*

R 576 τῶν προαγόντων, Εἰ ἀπὸ τῆς γῆς ἐκβέβλημαι, εἰ ἀπὸ τοῦ προσώπου σου κρυβήσομαι, λείπεται ἀπὸ παντὸς ἀναιρεῖσθαι. τί οὖν ὁ κύριος; οὐχ οὕτως, ἀλλ' ἔθετο σημεῖον ἐπ' αὐτόν· ἑβδόμη αὕτη τιμωρία, τὸ μηδὲ κρύπτεσθαι τὴν τιμωρίαν, ἀλλὰ
B σημείῳ προδήλῳ πᾶσι προκεκηρῦχθαι ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ τῶν ἀνοσίων ἔργων δημιουργός. καὶ γὰρ τῷ ὀρθῶς λογιζομένῳ βαρυτάτη κολάσεων αἰσχύνη, ἣν καὶ περὶ τῆς κρίσεως μεμαθήκαμεν ὅτι οὗτοι ἀναστήσονται εἰς ζωὴν αἰώνιον καὶ οὗτοι εἰς αἰσχύνην καὶ ὀνειδισμὸν αἰώνιον. ἀκολουθεῖ τούτῳ ζήτημα συγγενὲς τὸ παρὰ τοῦ Λάμεχ ταῖς γυναιξὶν εἰρημένον, Ὅτι ἄνδρα ἀπέκτεινα καὶ νεανίσκον, τὸν ἄνδρα εἰς τραῦμα καὶ νεανίσκον εἰς μώλωπα. ἄλλο οὖν τραῦμα καὶ ἄλλο μώλωψ, καὶ ἄλλο ἀνὴρ καὶ ἄλλο νεανίσκος· ὅτι εἰ ἐκ Κάϊν ἐκδεδίκηται ἑπτάκις, ἐκ δὲ Λάμεχ ἑβδομηκοντάκις ἑπτά, τετρακοσίας καὶ ἐνενήκοντα τιμωρίας ὑποσχεῖν, εἰ μὴ δίκαιος, εἴπερ δικαία τοῦ θεοῦ ἡ κρίσις ἐπὶ τοῦ Κάϊν, ὥστε ἑπτὰ
C αὐτὸν παρέχειν τὰς κολάσεις· ὁ μὲν γὰρ ὥσπερ οὐκ ἔμαθεν παρ' ἄλλου τὸ φονεύειν, οὕτως οὐδὲ εἶδεν τιμωρίαν ὑπέχοντα φονευτήν. ἐγὼ δὲ ἐν ὀφθαλμοῖς ἔχων τὸν στένοντα καὶ τρέμοντα καὶ τὸ μέγεθος τῆς ὀργῆς τοῦ θεοῦ, οὐκ ἐσωφρονίσθην τῷ ὑποδείγματι, ὅθεν ἄξιός εἰμι τετρακοσίας καὶ ἐνενήκοντα δοῦναι κολάσεις. ἔνιοι δὲ πρὸς τοιοῦτον ὥρμησαν λόγον, οὐκ ἀπᾴδοντα τοῦ ἐκκλησια-

1. ἐκβέβλη με V, ἐκβέβληκάς με P. 4. μὴ δὲ V, δὲ μὴ P. 5. πᾶσι om. P. 6. τῷ] τὸ PV. ib. λογιζομένων P. 7. ὅτε P. 10. νεανιανίσκον V. 11. τὸν ἄνδρα—νεανίσκον om. P. 14. 20. ἐννενήκοντα PV. 16. ὥσπερ om. P. 17. οὕτως οὐδὲ] οὗτος δὲ P.

tua me repellis, quid superest nisi ut proscriptus a quovis possim tolli. Quid ergo Dominus: Non ita: *sed posuit signum in illo: septima haec est poena. Quod autem animadversio non occulta, sed aperto signo praenuntiata sit, hunc esse nempe illum consceleratorum factorum architectum, sapientum judicio, poenarum omnium gravissima est ob ignominiam, quam ex ultimo quoque judicio existimare possumus, quando hi resurgent in vitam aeternam, et illi in ignominiam sempiternam. Sequitur huic annexa quaestio, quid sit quod Lamechus uxoribus suis dixit:* Quoniam virum interfeci, et juvenem in livorem. *Aliud ergo vulnus, et aliud livor, et aliud vir, et aliud adolescens. Quod si ob Cainum septemplex poena decreta est, ex Lamechi caede septuagies septena decernetur: si impius fuit Cainus, si pium et aequum judicium Dei de Caino, ut septemgemina poena plecteretur, is enim nullo exemplo caedem designavit, iste vero vidit etiam parricidam poenam subiisse. Ego vero ob oculos mihi versantem videre semper videor gementem et trementem Cainum, immensamque Dei iram et furorem, nec tamen exemplo sapere didici: unde dignus sum quadringentis nonaginta plagis. Quidam tamen*

στικοῦ δόγματος, ὅτι ἀπὸ τοῦ Κάϊν ἕως τοῦ κατακλυσμοῦ ἑπτὰ παρεληλύθασιν γενεαί. καὶ εὐθέως ἐπηνέχθη τῇ γῇ ἡ τιμωρία διὰ τὸ πολλὴν γενέσθαι χύσιν τῆς ἁμαρτίας. τὸ δὲ ἁμάρτημα τοῦ Λάμεχ οὐ κατακλυσμοῦ δεῖται πρὸς θεραπείαν, ἀλλ' αὐτοῦ D τοῦ αἴροντος τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου.

Ἀρίθμησον τοίνυν ἀπὸ Ἀδὰμ μέχρι τῆς παρουσίας τοῦ Χριστοῦ τὰς γενεάς, καὶ εὑρήσεις κατὰ τὴν τοῦ Λουκᾶ γενεαλογίαν τῇ ἑβδομηκοστῇ καὶ ἑβδόμῃ διαδοχῇ γεγεννημένον τὸν Χριστόν. καὶ πρὸς εὐμάθειαν τῶν ἐντυγχανόντων καὶ αὐτὴν τὴν γενεαλογίαν ἐνταῦθα καθυπετάξαμεν.

Ἐκ τοῦ κατὰ Λουκᾶν τὸν εὐαγγελιστήν. R 578 V 196 P 245

Καὶ αὐτὸς ἦν ὁ Ἰησοῦς ὡσεὶ ἐτῶν τριάκοντα ἀρχόμενος εἶναι, ὡς ἐνομίζετο, υἱὸς

α'	τοῦ Ἰωσήφ	β'	τοῦ Ἡλεὶ
γ'	τοῦ Ματταθὰ	δ'	τοῦ Λευὶ
ε'	τοῦ Μελχὶ	ς'	τοῦ Ἰαννὰ
ζ'	τοῦ Ἰωσήφ	η'	τοῦ Ματταθίου
θ'	τοῦ Ἀμὼς	ι'	τοῦ Ναοὺμ
ια'	τοῦ Ἐσλεὶ	ιβ'	τοῦ Ναγγαὶ
ιγ'	τοῦ Μαὰθ	ιδ'	τοῦ Ματταθίου

6. τοίνυν] οὖν P. 11. Λουκᾶν] III. 23. 18. Ναοὺμ P.

ad hujuscemodi rationem progressi sunt, quae quidem ab Ecclesiastica doctrina minime est aliena. A Caino nempe usque ad diluvium septem generationes praeteriisse, et inde confestim terris poenam propter omnium peccatorum colluvionem et confusionem illatam. Lamechi porro delictum ad curationem cataclysmo non indigebat, sed illo ipso qui tollit peccata mundi.

Collige ergo aetates ab Adam usque ad Christi adventum, et juxta Lucae genealogiam, reperies, Christum septuagesima septima generationis successione natum. Atque etiam in gratiam seu faciliorem cognitionem lectorum ipsam hic Genealogiam subjecimus.

Ex Evangelio secundum Lucam Evangelistam.

Et ipse Jesus erat incipiens quasi annorum triginta, ut putabatur esse, filius.

I.	Joseph,	II.	Heli,
III.	Matthata,	IV.	Levi,
V.	Melchi,	VI.	Janna,
VII.	Joseph,	VIII.	Matthathiae,
IX.	Amos,	X.	Nasum,
XI.	Hesli,	XII.	Naggae,
XIII.	Maath,	XIV.	Matthathiae,

ιε' τοῦ Σεμεεὶ	ις' τοῦ Ἰωσὴφ
B ιζ' τοῦ Ἰούδα	ιη' τοῦ Ἰωαννὰ
ιθ' τοῦ Ῥησὰ	κ' τοῦ Ζοροβάβελ
κα' τοῦ Σαλαθιὴλ	κβ' τοῦ Νηρεὶ
κγ' τοῦ Μελχεὶ	κδ' τοῦ Ἀδδεὶ
κε' τοῦ Κωσὰμ	κς' τοῦ Ἐλμωδὰδ
κζ' τοῦ Ἢρ	κη' τοῦ Ἰωσῆ
κθ' τοῦ Ἐλιέζερ	λ' τοῦ Ἰωρεὶμ
λα' τοῦ Ματθὰθ	λβ' τοῦ Λευὶ
λγ' τοῦ Συμεὼν	λδ' τοῦ Ἰουδᾶ
λε' τοῦ Ἰωσὴφ	λς' τοῦ Ἰωνὰν
λζ' τοῦ Ἐλιακεὶμ	λη' τοῦ Μελχέα
λθ' τοῦ Μαϊνᾶν	μ' τοῦ Ματταθὰ
μα' τοῦ Νάθαν	μβ' τοῦ Δαβὶδ
C μγ' τοῦ Ἰεσσαὶ	μδ' τοῦ Ὠβὴδ
με' τοῦ Βοὸζ	μς' τοῦ Σαλμὰν
μζ' τοῦ Ναασσὼν	μη' τοῦ Ἀμηναδὰβ
μθ' τοῦ Ἀρὰμ	ν' τοῦ Ἰωρὰμ
να' τοῦ Ἐσρὼμ	νβ' τοῦ Φαρὲς
νγ' τοῦ Ἰούδα	νδ' τοῦ Ἰακὼβ
νε' τοῦ Ἰσαὰκ	νς' τοῦ Ἀβραὰμ

1. *Σεμεὶ* P. 9. *Ματτὰθ* P. 12. *Ἐλειακεὶμ* P. ib. *Μελχὰ* P.
15. *Ὀβὴθ* P. 17. *Μηναδὰβ* P. 19. *Φάρεζ* P.

XV.	Semei,	XVI.	Joseph,
XVII.	Juda,	XVIII.	Joanna,
XIX.	Resa,	XX.	Zorobabel,
XXI.	Salathiel,	XXII.	Neri,
XXIII.	Melchi,	XXIV.	Addi,
XXV.	Cosam,	XXVI.	Elmodad,
XXVII.	Her,	XXVIII.	Jesu,
XXIX.	Eliezer,	XXX.	Jorim,
XXXI.	Matthath,	XXXII.	Levi,
XXXIII.	Symeon,	XXXIV.	Juda,
XXXV.	Joseph,	XXXVI.	Jonan,
XXXVII.	Eliacim,	XXXVIII.	Melcha,
XXXIX.	Maiana,	XL.	Matthatha,
XLI.	Nathan,	XLII.	David,
XLIII.	Jesse,	XLIV.	Obed,
XLV.	Booz,	XLVI.	Salman,
XLVII.	Naasson,	XLVIII.	Minadab,
XLIX.	Aram,	L.	Joram,
LI.	Esrom,	LII.	Pharez,
LIII.	Juda,	LIV.	Jacob,
LV.	Isaac,	LVI.	Abraham,

νζ'	τοῦ	Θάῤῥα	νη'	τοῦ	Ναχὼρ
νθ'	τοῦ	Σεροὺχ	ξ'	τοῦ	Ῥαγαῦ
ξα'	τοῦ	Φάλεγ	ξβ'	τοῦ	Ἔβερ
ξγ'	τοῦ	Σάλα	ξδ'	τοῦ	Καϊνὰν
ξε'	τοῦ	Ἀρφαξὰτ	ξς'	τοῦ	Σὴμ
ξζ'	τοῦ	Νῶε	ξη'	τοῦ	Λάμεχ
ξθ'	τοῦ	Μαθουσάλα	ο'	τοῦ	Ἐνὼχ
οα'	τοῦ	Ἰάρετ	οβ'	τοῦ	Μαλελεὴλ
ογ'	τοῦ	Καϊνὰν	οδ'	τοῦ	Ἐνὼς
οε'	τοῦ	Σὴθ	ος'	τοῦ	Ἀδὰμ
οζ'	τοῦ	θεοῦ.			

R 580 D

Ἰνδ. ι'. ιδ'. ὑπ'. Ἰταλικοῦ καὶ Τραχάλου.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων ἀφανὴς γέγονεν Νέρων, καὶ τελευτᾷ ἐκ συσκευῆς τῶν Ἰουδαίων, καθότι Πιλᾶτον ἀπεκεφάλισεν ὡς εἰς ἐκδίκησιν τοῦ Χριστοῦ, καὶ τελευτᾷ ὁ αὐτὸς Νέρων, ὢν ἐτῶν ξθ'. μετὰ Νέρωνα Γαλβᾶς ἐβασίλευσεν ἐν Ἰβηρίᾳ, Οὐιτέλλιος ἐν Γερμανίᾳ, Ὄθων ἐπὶ Ῥώμης. P 246

Ἕκαστος αὐτῶν ἰδίᾳ ἐπέβη τῇ ἀρχῇ. Γάλβας ἐβασίλευσεν μῆνας ζ'. καὶ ἐν μέσῃ τῇ Ῥωμαίων ἀγορᾷ τὴν κεφαλὴν ἀπετμήθη.

2. Ῥαγὰβ P. 5. Φαξὰδ P. 8. Μαλαλεὴλ P. 9. Ἐνὸς PV. 12. Τραχάνου P. 15. εἰς om. R. 17. (ἐν) P, om. R. ibid. Post Ῥώμης addit R [σζ', ση', σθ', σι', σια'.]

Anni a m. c.

LVII.	Tharra,	LVIII.	Nachor,
LIX.	Seruch,	LX.	Ragab,
LXI.	Phaleg,	LXII.	Heber,
LXIII.	Sala,	LXIV.	Cainan,
LXV.	Phaxad,	LXVI.	Sem,
LXVII.	Noë,	LXVIII.	Lamech,
LXIX.	Mathusala,	LXX.	Enoch,
LXXI.	Jared,	LXXII.	Malaleel,
LXXIII.	Cainan,	LXXIV.	Enos,
LXXV.	Seth,	LXXVI.	Adam,
LXXVII.	Dei.		

A. C. [Ol. Iph.]

68. XIV. Ind. X. Italico et Trachano Coss. 4. 5576.

Hisce Coss. disparuit Nero, moriturque ex clandestinis Judaeorum consiliis, quod in Christi vindictam Pilatum capite plecti curaverit. Periit porro idem Nero annos natus LXIX. Post Neronem imperavit, in Hispania Galba, in Germania Vitellius, Romae denique Otho.

Horum singuli seorsim imperium arripuerunt. Galba imperavit menses VII. ac in medio Romae foro capite truncatus est.

Otho cum imperasset menses VI. sibi manus intulit.

Οὐϊτέλλιος βασιλεύσας μῆνας ι' ἑαυτῷ διαχειρίσατο Ὄθων βασιλεύσας μῆνας ϛ' ἐσφάγη ἐν τῷ παλατίῳ Ῥώμης.

σιβ' Ὀλυμπιάς.

Ῥωμαίων ζ' ἐβασίλευσεν Οὐεσπασιανὸς ἔτη θ', μῆνας ια',
B ἡμέρας κβ', στέψαντος αὐτὸν τοῦ στρατοῦ. ὁμοῦ ,εφπϛ'.

V 197 Ἰνδ. ια'. α'. ὑπ. Γαλβᾶ καὶ Τίτου Ῥουφίνου.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων ταφῇ παρεδόθη τὰ σώματα τῶν ἁγίων ἀποστόλων κατὰ κέλευσιν Οὐεσπασιανοῦ τοῦ βασιλέως· ἐν ὁράματι γὰρ ἐκελεύσθη δοῦναι ταφῇ τὰ σώματα τῶν ἁγίων ἀποστόλων.

Τῷ αὐτῷ ἔτει ὁ ἅγιος Ἰάκωβος ὁ ἀπόστολος καὶ πατριάρχης Ἱεροσολύμων, ὃν ἐνεθρόνισεν ὁ ἅγιος Πέτρος εἰς τόπον
R 582 ἑαυτοῦ, ἀνιὼν ἐπὶ τὴν Ῥώμην, ἐτελεύτησεν· καὶ παρέλαβε τὸ σχῆμα τῆς ἐπισκοπῆς Ἱεροσολύμων Συμεὼν ὁ καὶ Σίμων, καὶ γέγονε πατριάρχης.

C Ἐπὶ τῶν αὐτῶν ὑπάτων ἔπαθεν ἀπὸ θεομηνίας Νικομήδεια μητρόπολις μεγάλη τῆς Βιθυνίας.

Τούτῳ τῷ ἔτει θνήσκει Ἀγρίππας ὁ βασιλεὺς ὁ τῆς Βερενίκης, βασιλεύσας ἔτη κϛ'· καὶ λοιπὸν Οὐεσπασιανὸς καταλύει τὴν βασιλείαν τῶν ἀλλοφύλων Ἡρώδου καὶ Ἀγρίππα.

1. Ὄθων βασιλεύσας μῆνας ϛ' διεχειρίσατο ἑαυτὸν (ἑαυτῷ R, et in m. lego ἑαυτόν). Οὐϊτέλλιος βασιλεύσας μῆνας ι' ἐσφάγη ἐν τῷ παλατίῳ Ῥώμης P. 14. μῆνας ια', ἡμέρας κβ' om. P, habet m. R. 16. ἔπαθεν om. P.

Anni a m.c. Vitellius denique imperii mense x. in Palatio est interemptus.

CCXII. Olympias.

6585. Romanis vii. imperavit Vespasianus annos ix. ab exercitu electus et diademate donatus. Colliguntur anni v. MDLXXXVI.

69. i. Ind. 11. Galba et Tito Rufino Coss. 1. 212.

His ipsis Coss tumulo condita sunt Sanctorum Apostolorum corpora praecepto Vespasiani Imperatoris: per visum enim corpora Sanctorum Apostolorum humo mandare jussus est.

Hoc eodem anno, Sanctus Jacobus Apostolus, et Hierosolymorum Patriarcha, quem Sanctus Petrus in locum suum Episcopum constituerat, dum Romam pergeret, mortuus est, et dignitatem Hierosolymorum Episcopatus excepit Symeon, qui et Simon vocabatur, factusque est Patriarcha.

Iisdem Coss. Nicomedia metropolis magna Bithyniae ex ira divina...

Hoc anno moritur Agrippa Rex, Berenices filius, cum regnasset annos xxvi. simulque Vespasianus Herodis et Agrippae alienigenarum regnum delet.

Κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον τυραννήσαντες οἱ Ἰουδαῖοι ἀνεῖλαν τὸν ἑαυτῶν ἄρχοντα Κυρήνιον.

Οὐεσπασιανὸς αὐτοκράτωρ τὸν κατὰ Ἰουδαίων ἐγχειρίσας πόλεμον Τίτῳ αὐτὸς δι' Ἀλεξανδρείας εἰς τὴν Ῥωμαίων ἀφίκετο πόλιν.

Ἰωάννης ὁ θεολόγος ἐκβὰς εἰς Ἔφεσον ἐποίησεν ἐκεῖσε ἔτη D *ἐννέα, καὶ ἐν τῇ ἐξορίᾳ αὐτοῦ ἐν Πάτμῳ τῇ νήσῳ ἔτη ιε', καὶ ὑποστρέψας πάλιν εἰς Ἔφεσον, καὶ γράψας τὸ εὐαγγέλιον, ἐποίησεν ἕως τῆς κοιμήσεως αὐτοῦ ἕτερα ἔτη κϛ'.*

Ἰνδ ιβ'. β'. ὑπ. Οὐεσπασιανοῦ αὐτοκράτορος μόνου.

Τριακοστῷ ἐνάτῳ ἔτει τῆς εἰς οὐρανοὺς ἀναλήψεως τοῦ κυρίου Τίτος υἱὸς Οὐεσπασιανοῦ τὴν Ἰουδαίαν παρέλαβεν καὶ τὴν Ἱερουσαλήμ, πορευθεὶς εἰς πᾶσαν τὴν Παλαιστίνην, τὸ ἱερὸν τῶν Ἰουδαίων κατέστρεψεν. ἦν δὲ ἡ ἡμέρα τῆς ἑορτῆς τοῦ πάσχα, ὅτε παρέλαβε τὴν πόλιν Ἱερουσαλὴμ καὶ ἀπώλεσε ψυχῶν P 247 *μυριάδας ρι' ξίφεσιν αὐτοὺς κατακόψας, καὶ ἄλλας δὲ μυριάδας ιε' διαπέπρακεν αἰχμαλώτων νεανίσκων καὶ παιδίων ἀῤῥενικῶν καὶ παρθένων κορασίων, καθὼς Ἰώσηππος ὁ σοφώτατος χρονογράφος συνεγράψατο· ὡς γὰρ Ἑβραῖος ὑπάρχων παρῆν ἐν τῷ πολέμῳ. πάσας δὲ τὰς ἐπαρχίας τῆς Ἰουδαίας ἀπώλεσεν ὁ Τίτος.*

Ὁ δὲ σοφώτατος Εὐσέβιος ὁ Παμφίλου συνεγράψατο οὕ-

1. ἀνεῖλον P. 11. ἐννάτῳ PV. 13. πορευθεὶς εἰς] καὶ ἐπόρθησε Malalas p. 260. 7. ib. τὸ] καὶ P. 14. ἡ om. P. 18. Ἰώσηππος] Bel. Iud. VI. 9. 20. τὰς om. P.

Eadem tempestate, Judaei seditione excitata, Cyrenium Praesidem suum interfecerunt. Anni a m. c.

Vespasianus Imperator, bello adversus Judaeos Tito mandato, per Alexandriam Romam venit.

Joannes Theologus cum Ephesum venisset, annos IX. in ea urbe, in suo vero in Patmo insula exilio, annos XV. exegit: rursumque Ephesum reversus, scripto Evangelio, usque ad mortem suam ibi versatus est annis aliis XXVI.

A. C. [Ol. Iph.]

70. II. Ind. XII. Vespasiano solo Cos. 2. 5579.

Anno XXXIX. Christi in coelos assumptionis, Titus Vespasiani filius Judaeam urbemque Hierusalem recepit, peragrata universa Palaestina, ipsoque Judaeorum everso templo. Agebatur tum Paschatis dies, cum urbem Hierosolymitanam expugnavit, et undecies centena Judaeorum millia, iis gladio interemptis, delevit, aliaque centum quinquaginta millia captivorum ex adolescentibus et pueris, ac virginibus et puellis, sub corona vendidit, ut tradit Josephus doctissimus Chronographus: quippe ut Hebraeus bello isti interfuit. Judaeae porro provincias omnes vastavit Titus.

Doctissimus vero Eusebius Pamphili de his in hunc modum scribit:

τας· ὅτι ἐν τῇ ἑορτῇ τὸν Χριστὸν ἐσταύρωσαν οἱ Ἰουδαῖοι, ἐν τῇ αὐτῶν ἑορτῇ πάντες ἀπώλοντο. καὶ τοῦτο μάλιστα γέγονεν αἴτιον τοῦ τοσοῦτον πλῆθος ηὑρῆσθαι ἐν τῇ πόλει, καθότι ἐν τῇ
B *τοῦ πάσχα ἑορτῇ πάντες συνεληλυθότες ἐτύγχανον, ὥσπερ ἐν εἱρ-*
R 584 *κτῇ συγκλεισθέντες. ἔδει γὰρ ἔδει τοὺς ἐν ἡμέρᾳ τοῦ πάσχα τῷ σωτῆρι ἐπιβεβουλευκότας μὴ ἄλλοτε τὰ ἐπίχειρα ὧν ἐτόλμησαν παθεῖν, τοῦ σωτῆρος θεοῦ ἐκδεδωκότος αὐτούς.*

Ὁ δὲ Τίτος θριαμβεύσας τὴν νίκην ἀνῆλθεν ἐπὶ τὴν Ῥώμην. Οὐεσπασιανὸς δὲ ὁ βασιλεὺς ἐκ τῆς Ἰουδαϊκῆς πραίδας ἔκτισεν ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ τῆς Συρίας καὶ τὰ μεγάλα Χερουβεὶμ ταῖς πύλαις τῆς πόλεως ἐκεῖ ἔπηξεν, καὶ τὰ Χερουβεὶμ τὰ χαλκᾶ, ἃ ηὗρεν Τίτος ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἐν τῷ ναῷ ὑπὸ Σολομῶνος πεπηγμένα· ὅτε γὰρ τὸν ναὸν ἔστρεψεν, ἀφείλατο αὐτὰ καὶ
C *ἤνεγκεν αὐτὰ ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ σὺν τοῖς Σεραφεὶμ θριαμ-*
V 198 *βεύων τὴν κατὰ Ἰουδαίων γενομένην ἐπὶ τῆς αὐτοῦ βασιλείας νίκην, στήσας ἄνω στήλην χαλκῆν εἰς τιμὴν τῆς σελήνης μετὰ τεσσάρων ταύρων προσεχόντων ἐπὶ Ἱερουσαλήμ. νυκτὸς γὰρ αὐτὴν παρέλαβεν λαμπούσης τῆς σελήνης, καὶ διὰ τοῦτο τὴν στήλην ἔστησεν. ἔκτισε δὲ καὶ τὸ θέατρον Δάφνης ἐπιγράψας ἐν αὐτῷ* EX PRAEDA IVDAEAE. *ἦν δὲ πρώην ὁ τοῦ αὐτοῦ θεάτρου τόπος συναγωγὴ Ἰουδαίων, καὶ πρὸς ὕβριν αὐτῶν τὴν*

2. αὐτῶν] αὐτῇ Malalas, ἡ ἑορτῇ — τῇ αὐτῇ citat Scaliger ad Euseb. p. 199. a. 3. εὑρῆσθαι P. 11. τῆς πόλης τῆς RV. 18. τῆς om. P. ib. τὴν om. P. ib. σελήνην P. 20. EX PRAEDA IVDAEAE] ἐξργα ἰδαιιδαεαε V, ἐκ τῆς πραίδας τῶν Ἰουδαίων P, m. V, ἐξ πραίδα Ἰουδαία Malalas.

Quoniam Christum die festo in crucem egerant Judaei, in ipso eorum festo die universi perierunt. Cur porro tanta hominum multitudo in urbe tum reperta fuerit, id praesertim causae fuit, quod ad Paschatis festum omnes convenerant, ita enim veluti in carcere concluderentur. Par erat, omnino, ut qui die Paschatis festo servatori necem parassent, non alio, eorum quae ausi fuerant vindictam, Servatore Deo illos in hostium manus tradente, paterentur.

Titus hac adepta victoria, Romam veniens triumphum egit. Vespasianus autem Imperator ex praeda Judaica in magna Antiochia Syriae ingentes etiam Cherubinos excitavit, eosque urbis portis affixit, ac aereos Seraphinos, quos Titus ejus filius in Templo a Salomone affixos invenit, (cum enim templum evertit, hos abstulit, et Antiochiam magnam detulit cum Seraphinis) in symbolum reportatae se imperante de Judaeis victoriae: erecta praeterea sublimi in honorem Lunae statua, cum tauris quatuor Hierusalem respicientibus. Cum enim lucente Luna urbem expugnasset, ideo Lunae statuam erexit. Condidit et Theatrum Daphnes, hac apposita inscriptione, EX SPOLIIS JUDAEORUM. Erat autem locus, ubi extructum est Theatrum, Judaeorum Synagoga, quae ad eorum

συναγωγὴν αὐτῶν λύσας θέατρον ἐποίησε, στήσας ἑαυτοῦ ἄγαλμα μαρμάρινον, ὅπερ ἕως νῦν ἐκεῖσε ἵσταται. D

Ἀρχομένου λοιπὸν τεσσαρακοστοῦ ἔτους τῆς εἰς οὐρανοὺς ἀναλήψεως τοῦ κυρίου, δευτέρῳ ἔτει Οὐεσπασιανοῦ, οἱ Ἰουδαίων ἡγεμόνες τέλεον ἐπαύσαντο, τῆς ἐσχάτης αὐτοὺς ἁλώσεως καταλαβούσης.

Συνάγεται ὁ πᾶς χρόνος ἐπὶ τὸ δεύτερον ἔτος Οὐεσπασιανοῦ καὶ τὴν ὑστάτην ἅλωσιν Ἱεροσολύμων, ἀπὸ μὲν πεντεκαιδεκάτου ἔτους καὶ αὐτοῦ Τιβερίου Καίσαρος καὶ τοῦ σωτηρίου κηρύγματος ἀρχῆς εἰς ἔτη τεσσαράκοντα δύο, ἀπὸ δὲ ἕκτου ἔτους Δαρείου τοῦ Ὑστάσπου, καθ' ὃ δευτέρας οἰκοδομῆς ἔτυχεν ὁ ναός, ἤγουν ἀπὸ δευτέρου ἔτους καὶ αὐτοῦ ξγ' Ὀλυμπιάδος, ἐπὶ τὸ παρὸν P 248 δεύτερον ἔτος Οὐεσπασιανοῦ εἰς ἔτη φϟζ', ἀπὸ δὲ τῆς πρώτης ἐπισκευῆς αὐτοῦ τῆς ἐπὶ Σολομῶνος γενομένης εἰς ἔτη ,αργ'.

Ἰνδ. ιγ'. γ'. ὑπ. Οὐεσπασιανοῦ Αὐγούστου τὸ β' καὶ Νερουᾶ.

Ἰώσηππος ἱστορεῖ ἐν τῷ πέμπτῳ λόγῳ τῆς ἁλώσεως ὅτι ἔτους τρίτου Οὐεσπασιανοῦ ἡ ἅλωσις τῶν Ἰουδαίων γέγονεν, ὡς μετὰ μ' ἔτη τῆς γενομένης παρ' αὐτῶν τόλμης κατὰ τοῦ Ἰησοῦ· ἐν ᾧ χρόνῳ, φησί, καὶ Ἰάκωβον τὸν ἀδελφὸν τοῦ κυρίου καὶ ἐπί- R 586
σκοπον Ἱεροσολύμων γενόμενον ὑπ' αὐτῶν κρημνισθῆναι καὶ ὑπ' B
αὐτῶν ἀναιρεθῆναι λιθοβοληθέντα.

4. δευτέρῳ δὲ ἔτει τοῦ Οὐεσπασιανοῦ P. 8. πέντε καὶ δέκα PV.
13. ἔτος δεύτερον R, ἔτος β' P.

contumeliam destructa, Theatrum aedificavit, erecta sui ipsius statua marmorea, quae etiamnum hodie stat. Anni a m. c.

Inchoante caeterum XL. Christi in coelos assumptionis, II. vero Vespasiani anno, Judaeorum duces defecerunt omnino, postrema hac captivitate deleti.

Colligitur universum tempus ad annum II. Vespasiani, et postremam urbis Hierosolymitanae expugnationem, a XV. Tiberii Caesaris anno, et Servatoris praedicationis exordio, anni XLII. a VI. vero Darii Hystaspis filii anno, quo secunda templi instauratio contigit, seu ab anno II. Olympiadis LXIII. ad hunc annum II. Vespasiani, intersunt anni DXCVII. a prima autem illius sub Solomono aedificatione facta anni MCIII.

A. C.		[Ol. Iph.]	
71.	III. Ind. XIII. Vespasiano Augusto II. et Nerva Coss.	3.	5578.

Refert Josephus lib. V. de excidio Hierosolymitano, contigisse Judaeorum expugnationem anno III. Vespasiani, post XL. scilicet annum, ex quo in Jesum aggressi sunt facinus: quo tempore, inquit, et Jacobum fratrem Domini Hierosolymorum Episcopum ab ipsis praecipitem ex alto actum, et lapidibus appetitum, sustulere.

Κομμαγηνοὶ καὶ Σαμοσατεῖς ἐντεῦθεν τοὺς ἑαυτῶν ἀριθμοῦσι χρόνους.

Ἰνδ. ιδ΄. δ΄. ὑπ. Οὐεσπασιανοῦ Αὐγούστου τὸ γ΄ καὶ Τίτου.

σιγ΄ Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. ιε΄. ε΄. ὑπ. Οὐεσπασιανοῦ Αὐγούστου τὸ δ΄ καὶ Τίτου τὸ β΄.

Οὐεσπασιανὸς μετὰ τὴν τῶν Ἱεροσολύμων ἅλωσιν πάντας C τοὺς ἀπὸ γένους Δαβὶδ ἀναζητεῖσθαι προστάττει, ὡς μὴ περιλειφθῆναι τινὰ παρὰ Ἰουδαίοις τῶν ἀπὸ τῆς βασιλικῆς φυλῆς καὶ ὡς ἐκ τούτου μέγιστον Ἰουδαίοις συμβῆναι διωγμὸν πάλιν.

Ἰνδ. α΄. ϛ΄. ὑπ. Δομετιανοῦ καὶ Μεσσαλλίνου.

Ἰνδ. β΄. ϑ΄. ὑπ. Οὐεσπασιανοῦ Αὐγούστου τὸ ε΄ καὶ Τίτου τὸ γ΄.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων ἐν Ῥόδῳ ὁ κολοσσὸς ἀνεστάθη, μῆκος ἔχων ποδῶν ρζ΄.

Ἰνδ. γ΄. η΄. ὑπ. Οὐεσπασιανοῦ Αὐγούστου τὸ ϛ΄ καὶ Τίτου τὸ δ΄.

V 199 D σιδ΄ Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. δ΄. ϑ΄. ὑπ. Οὐεσπασιανοῦ Αὐγούστου τὸ ζ΄ καὶ Τίτου τὸ ε΄.

Ἀλκίππη γυνὴ ἐν Ῥώμῃ ἐλέφαντα ἐγέννησεν, ἐν ᾧ καιρῷ φθορὰ ἀνθρώπων ἐγένετο.

11. Μεσσαλίνου P.

Anniam. c. Commageni et Samosateni hinc annos suos ordiuntur.

IV. Ind. XIV. Vespasiano Augusto III. et Tito Coss. 4.

CCXIII. Olympias.

5579. 72. V. Ind. XV. Vespasiano Augusto IV. et Tito II. Coss. 1. 213.

Vespasianus post expugnatam Hierosolymorum urbem, universos ex stirpe Davidis praecepit inquiri, uti nemo apud Judaeos ex Regia tribu relinqueretur, indeque Judaeis ingens persecutio rursum accidit.

73. VI. Ind. I. Domitiano et Messalino Coss. 2.

74. VII. Ind. II. Vespasiano Augusto V. et Tito III. Coss. 3.

His Coss. [in Rhodo] Colossus pedum CVII. altitudine erectus est.

75. VIII. Ind. III. Vespasiano Augusto VI. et Tito IV. Coss. 4.

CCXIV. Olympias.

76. IX. Ind. IV. Vespasiano Augusto VII. et Tito V. Coss. 1. 214.

Alcippe femina Romae enixa est elephantem, quo tempore ingens extitit hominum mortalitas.

Ἰνδ. ε'. ι'. ὑπ. Τίτου τὸ ϛ' καὶ Δομετιανοῦ τὸ β'.

Ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ νόσῳ βληθεὶς ὁ Οὐεσπασιανὸς βασιλεὺς παρεθεὶς τελευτᾷ, ὢν ἐτῶν ο'.

Ῥωμαίων η' ἐβασίλευσεν Τίτος ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἔτη β'. P 249

ὁμοῦ ,εφπη'.

Ἰνδ. ϛ'. α'. ὑπ. Τίτου Αὐγούστου τὸ ζ' καὶ Δομετιανοῦ τὸ γ'.

Ἰνδ. ζ'. β'. ὑπ. Γάλβα καὶ Πουλλίωνος. R 589

Ἕως τούτου τοῦ χρόνου διήρκεσαν Φίλων καὶ Ἰώσηππος ἱστορήσαντες τὴν ἅλωσιν.

σιε' Ὀλυμπιάς.

Ἐπὶ τῶν προκειμένων ὑπάτων πάθει δεινῷ βληθεὶς Τίτος ἀπέθανεν, ὢν ἐτῶν μβ'.

Ῥωμαίων θ' ἐβασίλευσεν Δομετιανὸς ἔτη ιϛ'. ὁμοῦ ,εχδ'. B

Ἰνδ. η'. α'. ὑπ. Δομετιανοῦ Αὐγούστου τὸ δ' καὶ Σαβίνου.

Ἰνδ. θ'. β'. ὑπ. Δομετιανοῦ Αὐγούστου τὸ ε' καὶ Τίτου Ῥούφου.

Δομετιανὸς εὐνουχίζειν ἄνδρας ἐκώλυσεν.

Ἰνδ. ι'. γ'. ὑπ. Δομετιανοῦ Αὐγούστου τὸ ϛ' καὶ Σαβίνου.

Ἰνδ. ια'. δ'. ὑπ. Δομετιανοῦ Αὐγούστου τὸ ζ' καὶ Φουλβίου.

1. 6. p. seq. v. 1. 18. Δομιτιανοῦ R. 2. κλιθεὶς ὁ Οὐ. P. 3. παρενθεὶς P. 10. σιε' Ὀλυμπιάς om. P.

A. C.		[Ol. Iph.]	Anni a m. c.
77.	Vespasiano VIII. et Domitiano III. Coss.	2.	
78.	Commodo et Prisco Coss.	3.	
79.	x. Ind. v. Tito VI. et Domitiano II. Coss.	4.	
	Hoc ipso anno, Vespasianus Imperator ex morbo decumbens, statim moritur, annos natus LXX.		
	Romanis VIII. imperavit Titus, illius filius, ann. II. Colliguntur anni v. MDLXXXVIII.		5587.
80.	I. Ind. VI. Tito Augusto VII. et Domitiano III. Coss.	4.	5601.
81.	II. Ind. VII. Galba et Pollione Coss.	1. 215.	
	Ad hunc annum Philo et Josephus historias suas perduxerunt, in quibus narrant excidium Hierosolymitanum.		
	His praedictis Coss. gravi morbo oppressus Titus mortem obiit annos natus XLII.		
	Romanis IX. imperavit Domitianus ann. XVI. Colliguntur anni v. MDCIV.		
82.	I. Ind. VIII. Domitiano Augusto IV. et Sabino Coss.	2.	
83.	II. Ind. IX. Domitiano Augusto V. et Tito Rufo Coss.	3.	
	Domitianus vetuit ne viri Eunuchi fierent.		
84.	III. Ind. X. Domitiano Augusto VI. et Sabino Coss.		
85.	IV. Ind. XI. Domitiano Augusto VII. et Fulvio Coss.	4.	

C σις' Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. β'. ε'. ὑπ. Δομετιανοῦ Αὐγούστου τὸ η' καὶ Δολαβέλλα.

Δομετιανὸς τὸν ἄξυλον ναὸν κατεσκεύασεν.

Ἐπὶ τῶν προκειμένων ὑπάτων πρώτη πενταετηρὶς ἀγῶνος ἤχθη ἐν Ῥώμῃ.

Δύο μῆνες μετωνομάσθησαν, σεπτέμβριος γερμανικὸς καὶ ὀκτώβριος δομετιανός, διὰ τὸ νίκας ἐν αὐτοῖς κατὰ Γερμανῶν ἐνεχθῆναι τῇ Ῥώμῃ.

D Ἰνδ. ιγ'. ϛ'. ὑπ. Δομετιανοῦ Αὐγούστου τὸ θ' καὶ Σατορνίνου.

Ἰνδ. ιδ'. ζ'. ὑπ. Δομετιανοῦ Αὐγούστου τὸ ι' καὶ Τίτου Ῥούφου τὸ β'.

Ἰνδ. ιε'. η'. ὑπ. Φουλβίου τὸ β' καὶ Ἀτρατίνου.

Ἡ πρώτη τῶν τῆς Ἑστίας παρθένων Κορνηλία ἐπὶ φθορᾷ κατηγορήθη, καὶ ζῶσα κατωρύγη μετὰ τῶν συνήθων αὐτῆς φίλων κατὰ τὸν νόμον.

σιζ' Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. α'. θ'. ὑπ. Δομετιανοῦ Αὐγούστου τὸ ια' καὶ Νερούα.

V 200 P 250 Δομετιανὸς διετάξατο ἐν ταῖς πόλεσιν ἄμπελον μὴ φυτεύεσθαι.

18. τὸ om. R.

A. C. [Ol. Iph.]

CCXVI. Olympias.

86. v. Ind. XII. Domitiano Augusto VIII. et Dolabella Coss. 1. 216.

Domitianus templum quod nullo ligno constaret aedificavit.

His praedictis Coss. primum quinquennale certamen actum est Romae.

Duo menses, nominibus mutatis, September Germanicus, et October Domitianus, appellati, quod de victoriis ex Germanis relatis nuntii Romam hisce mensibus allati essent.

87. VI. Ind. XIII. Domitiano Augusto IX. et Saturnino Coss. 3.

88. VII. Ind. XIV. Domitiano Augusto X. et Tito Rufo Coss. 4.

89. VIII. Ind. XV. Fulvio II. et Atratino Coss. 1. 217.

Prima ex Vestalibus virginibus Cornelia de stupro accusata est, cum familiaribus suis amicis secundum legem viva defossa est.

CCXVII. Olympias.

90. IX. Ind. I. Domitiano Augusto XI. et Nerva Coss. 2.

Domitianus edicto cavit ne intra urbem vineae colerentur.

Ἰνδ. β'. ι'. ὑπ. Λαβρίωνος καὶ Τραϊανοῦ. R 590

Τῆς Ῥωμαίων ἐκκλησίας ἡγεῖται τρίτος Κλήμης ἔτη θ', ὃς καὶ ὑπὸ Παύλου τοῦ ἀποστόλου ἐν τῇ πρὸς Φιλιππησίους ἐπιστολῇ μνημονεύεται, φήσαντος, Μετὰ καὶ Κλήμεντος καὶ τῶν λοιπῶν συνεργῶν μου, ὧν τὰ ὀνόματα ἐν βίβλῳ ζωῆς.

Ἰνδ. γ'. ια'. ὑπ. Δομετιανοῦ Αὐγούστου τὸ ιβ' καὶ Σατορνίνου.

Ἰνδ. δ'. ιβ'. ὑπ. Πομπηίου καὶ Κρισπίνου.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων Ἀπολλώνιος ὁ Τυανεὺς ἤκμαζεν, B περιπολεύων πανταχοῦ καὶ ποιῶν τελέσματα εἰς τὰς πόλεις καὶ χώρας, ὅστις ἀπὸ Ῥώμης ἐξελθὼν κατέλαβε τὸ Βυζάντιον, καὶ ἐλθὼν εἰς Βυζοῦ πόλιν, τὴν ἀπὸ τῆς τύχης λεγομένην Κωνσταντινούπολιν, ἐποίησε τελέσματα πολλά, τὸ τῶν χελωνῶν καὶ τὸ τοῦ Λύκου ποταμοῦ κατὰ μέσον τῆς πόλεως καὶ τὸ τῶν ἵππων καὶ ἄλλων τινῶν.

σιη' Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. ε'. ιγ'. ὑπ. Δομετιανοῦ Αὐγούστου τὸ ιγ' καὶ Φλαβίου Κλήμεντος.

Δεύτερος μετὰ Νέρωνα Δομετιανὸς χριστιανοὺς ἐδίωξεν. C

Ἐπ' αὐτοῦ δὲ καὶ ὁ ἀπόστολος Ἰωάννης εἰς Πάτμον ἐξορί-

3. ἐπιστολῇ] IV. 3. 4. 18. p. seq. v. 9. Κλήμητος R. 19. τὸν Νέρωνα P.

A. C. [Ol. Iph.] Anni a m. c.

91. x. Ind. II. Glabrione et Trajano Coss. 3. 5577.

Romanorum Ecclesiae tertius praeest Clemens ann. IX. Illius meminit Paulus Apostolus in Epistola ad Philippenses, hisce verbis: *Cum Clemente et reliquis adjutoribus meis, quorum nomina sunt in libro vitae.*

92. XI. Ind. III. Domitiano Augusto XII. et Saturnino Coss. 4.

93. XII. Ind. IV. Pompeio et Crispino Coss. 1. 218.

His Coss. floruit Apollonius Tyaneus, qui ubique pervagatus, peractis in urbibus ac provinciis magicis consecrationibus, Roma profectus, ad Byzantiorum regionem venit, ingressusque Byzantis urbem, quae ex occasione Constantinopolis dicta est, multas in ea ejusmodi magicas consecrationes fecit, ac Ostreorum praesertim, et Lyci fluvii qui mediam Urbem interluit, ac Equorum, et aliorum quorundam.

CCXVIII. Olympias.

XIII. Ind. V. Domitiano Augusto XIII. et Flavio Clemente Coss.

Secundus post Neronem Domitianus Christianos persecutus est.

Ipso imperante, Joannes Apostolus in Patmum insulam

ζεται τὴν νῆσον, ἔνθα τὴν ἀποκάλυψιν ἑωρακέναι λέγεται, ὡς δηλοῖ Εἰρηναῖος.

Δομετιανὸς τοὺς ἀπὸ γένους Δαβὶδ ἀναιρεῖσθαι προσέταξεν, ἵνα μή τις διαμείνῃ διάδοχος τῆς τῶν Ἰουδαίων βασιλικῆς φυλῆς.

Ἰνδ. ϛʹ. ιδʹ. ὑπ. Ἀσπρενάτου καὶ Λατεράνου.

Ἱστορεῖ ὁ Βρούττιος πολλοὺς χριστιανοὺς κατὰ τὸ ιδʹ ἔτος Δομετιανοῦ μεμαρτυρηκέναι.

D *Ἰνδ. ζʹ. ιεʹ. ὑπ. Δομετιανοῦ Αὐγούστου τὸ ιδʹ καὶ Κλήμεντος τὸ βʹ.*

Ἰνδ. ηʹ. ιϛʹ. ὑπ. Οὐάλεντος καὶ Βετέρου.

Τούτῳ τῷ ἔτει ὁ βασιλεὺς Δομετιανὸς ἐφόνευσεν τὸν περιβόητον Ἀσκληπιόν, ὃς προεῖπεν αὐτῷ ὅτι σφαζόμενος τελευτᾷ.
R 592 *καὶ κατασκευασθεὶς ἀπὸ τῆς συγκλήτου ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Δομετιανός, ὡς εἰσῆλθεν ἐν τῷ ἱερῷ τοῦ Διὸς θυσιάσαι, ἀφανὴς γενόμενος τελευτᾷ, ὢν ἐτῶν μεʹ, φησάντων πάντων ὅτι ἐπήρθη*
P 251 *ἀπὸ τῆς γῆς εἰς τὸν ἀέρα, ὡς φιλόσοφος. ὁ δὲ ἀνῃρέθη ἐν τῷ τοῦ Διὸς ἱερῷ, σφαγεὶς ἀπὸ τῆς συγκλήτου, ὡς ὑπερήφανος καὶ τυραννῶν αὐτούς. οἵτινες ἐποίησαν ἣν ἐφόρει χλαμύδα πορφυρᾶν κρεμασθῆναι εἰς μίαν ἅλυσιν τῶν οὐσῶν ἐν τῷ ἱερῷ καν-*

4. *διαμείνοι* PV. 7. *Βροῦτος* PV. Vide Scaligerum ad Euseb. p. 205. 9. *Αὐγούστου* om. P. 13. *Ἀσκλήπιον* PV. ib. *σφαζόμενος* R. 15. *ἦλθεν* P. 18. *τοῦ Διὸς ἱερῷ*] *ἱερῷ Διὸς* P.

A. C. [Ol. Iph.]

est relegatus, ubi Apocalypsin vidisse dicitur, ut Irenaeus tradit.

Domitianus Judaeos e Davidis stirpe deleri jussit, ne quispiam Regiae Judaeorum tribus successor remaneret.

94. XIV. Ind. VI. Asprenate et Laterano Coss. 2.

Narrat Brutus multos Christianos circa hunc XIV. Domitiani annum martyrio fuisse sublatos.

95. XV. Ind. VII. Domitiano XIV. et Clemente II. Coss. 3.

96. XVI. Ind. VIII. Valente et Vetere Coss. 4.

Hoc anno Domitianus Imperator celeberrimum Asclepium interfecit, a quo ipsi praedictum fuerat fore ut interficeretur. Ergo insidiis a Senatu appetitus Imperator ipse Domitianus, cum Jovis aedem, sacra facturus, intrasset, ex omnium conspectu subductus, moritur, cum annorum esset XLV. universis passim dictitantibus sublatum illum fuisse a terra in aërem, veluti Philosophum. Sublatus est autem in templo Jovis, a Senatoribus interfectus, ut qui superbia sua et tyrannide subditos oppvimeret. Hi vero purpuream chlamydem, qua induebatur, ad unam ex templi catenis, ex qua pendebat Lychnuchus, appenderunt, unde decepti quotquot sunt templum ingressi, sublimem illum in aërem fuisse sublatum existimarunt.

δήλων, καὶ πάντες εἰσιόντες εἰς τὸ ἱερὸν ἠπατῶντο, νομίζοντες ὅτι ἐπήρθη εἰς τὸν ἀέρα. ἐγνώσθη δὲ μετὰ ταῦτα ὅτι ἐσφάγη, καὶ ἐγένετο ταραχή, διότι εἰς τὸ ἱερὸν ἔσω ἐσφάγη.

σιθ' Ὀλυμπιάς. V 201 B

Ῥωμαίων ι' ἐβασίλευσεν Νερουᾶς ἔτος α'. ὁμοῦ ‚εχε'.

Ἰνδ. θ'. α'. ὑπ. Νερουᾶ Αὐγούστου καὶ Τίτου Ῥούφου τὸ γ'.

Κατὰ τοῦτον τὸν χρόνον ὁ βασιλεὺς Νερουᾶς ἀνεκαλέσατο τὸν ἀπόστολον Ἰωάννην ἀπὸ Πάτμου τῆς νήσου, καὶ ἦλθεν πάλιν εἰς Ἔφεσον.

Ἐπὶ τῆς βασιλείας Νερουᾶ ἀνεφάνη δογματίζων Μάνης, διδάσκων καὶ ὀχλαγωγῶν.

Ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ ἐκωλύθησαν οἱ μονομάχοι καὶ αἱ θεαὶ αὐτῶν, καὶ ἀντ' αὐτῶν ἐπενοήθη ἡ τῶν κυνηγίων θέα.

Νερουᾶς νοσήσας ἐτελεύτησεν πρὸ η' καλανδῶν φεβρουαρίων, ἄρξας ἔτος α'. C

Ῥωμαίων ια' ἐβασίλευσεν Τραϊανὸς ἔτη ιθ'. ὁμοῦ ‚εχκδ'.

Ἰνδ. ι'. α'. ὑπ. Τραϊανοῦ Αὐγούστου μόνου.

Ἰνδ. ια'. β'. ὑπ. Παλμᾶ καὶ Σενεκίωνος.

Ἰνδ. ιβ'. γ'. ὑπ. Τραϊανοῦ Αὐγούστου τὸ β' καὶ Ποντιανοῦ.

13. ὑπενοήθη P.

A. C. [Ol. Iph.] Anni a m. c.

Sed postmodum cognitum est illum interfectum fuisse, tumultusque inde exortus est, quod intra templum ipsum fuisset interemptus.

CCXIX. Olympias.

Romanis x. imperavit Nerva annum I. Colliguntur anni v. MDCV.

97. I. Ind. IX. Nerva Augusto et Tito Rufo III. Coss. 1. 219. 5604.

Hoc anno Imperator Nerva a Patmo insula Joannem Apostolum revocavit, isque rursum Ephesum venit.

Nerva imperante, exortus est Manes, isque dogmata sua, multis sibi conciliatis, pervulgavit.

Hoc anno sublati ludi gladiatorii, horumque interdicta spectacula, quorum loco inventa venationum ludicra.

Nerva morbo conflictatus vitae finem fecit VIII. Kalend. Februarii, cum annum I. imperasset.

Romanis XI. imperavit Trajanus ann. XIX. Colliguntur anni v. MDCXXIV.

98. I. Ind. X. Trajano Augusto solo Cos. 2.

99. II. Ind. XI. Palma et Senecione Coss. 3.

100. III. Ind. XII. Trajano Augusto II. et Pontiano Coss. 4.

σκʹ Ὀλυμπιάς.

D Ἰνδ. ιγʹ. δʹ. ὑπ. Τραϊανοῦ Αὐγούστου τὸ γʹ καὶ Πέτου.

Ἰωάννην τὸν ἀπόστολον καὶ εὐαγγελιστὴν μέχρι τῶν Τραϊα-
R 594 νοῦ χρόνων παραμεῖναι τῷ βίῳ Εἰρηναῖος ἱστορεῖ. Κλήμης δὲ ὁ Ἀλεξανδρεὺς καὶ αὐτὸς τὰ αὐτὰ σύμφησι, καὶ περιέναι αὐτὸν τὴν Ἀσίαν καὶ τὰς πλησιοχώρους πατρίδας ἐπισκόπους καθιστῶντα καὶ κληρικούς.

Ἐν ᾧ χρόνῳ καὶ ὁ νεανίσκος, ὃν παρέθετο ὁ ἀπόστολος Ἰωάννης τῷ ἐπισκόπῳ Σμύρνης, καὶ μετὰ τοῦτο λῄσταρχος γεγονώς, εἶτα διὰ τοῦ ἁγίου Ἰωάννου μετανοήσας, ἐγνωρίζετο.

P 252 Ἰνδ. ιδʹ. εʹ. ὑπ. Συριανοῦ καὶ Συρίου.

Ἰνδ. ιεʹ. ϛʹ. ὑπ. Τραϊανοῦ Αὐγούστου τὸ δʹ καὶ Μαξίμου.

Ἰνδ. αʹ. ζʹ. ὑπ. Συριανοῦ τὸ βʹ καὶ Μαρκέλλου.

Διήρκεσεν ὁ θεολόγος μετὰ τὴν ἀνάληψιν τοῦ κυρίου καὶ θεοῦ ἡμῶν ἔτη οβʹ.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων διωγμὸς χριστιανῶν ἐγένετο, καὶ πολλοὶ ἐνδόξως ἐμαρτύρησαν διὰ τὴν εἰς Χριστὸν ὁμολογίαν.

Ἐπὶ τῶν προκειμένων ὑπάτων φασὶ τὸν ἅγιον Ἰωάννην γενόμενον ἐτῶν ρʹ καὶ μηνῶν ζʹ κοιμηθῆναι.

Ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ Κλήμης ὁ Ῥώμης ἐπίσκοπος τελευτᾷ.

8. ὁ prius om. P. 18. ἐπὶ τούτων τῶν P.

Anni am. c. A. C. [Ol. Iph.]

CCXX. Olympias.

101. IV. Ind. XIII. Trajano Augusto III. et Peto Coss. 1. 220.

Joannem Apostolum et Evangelistam ad tempora Trajani vitam produxisse scribit Irenaeus. Clemens vero Alexandrinus iisdem consona tradit, illumque Asiam et finitimas provincias peragrasse, Episcopis ubique ordinatis, ac Clericis constitutis.

Quo tempore adolescens ille claruit, quem Joannes Apostolus Smyrnae Episcopo commendavit, quique postea latronum Princeps factus, ad poenitentiam per Sanctum Joannem est revocatus.

5609. 102. V. Ind. XIV. Syriano et Syrio Coss. 2.

103. VI. Ind. XV. Trajano Augusto IV. et Maximo Coss. 3.

104. VII. Ind. I. Syriano II. et Marcello III. Coss. 4.

Supervixit Theologus (Sanctus Joannes Evangelista) post Domini ac Dei nostri Assumptionem ann. LXXII.

His Coss. facta est rursum Christianorum persecutio, multique glorioso martyrio propter confessionem in Christum vitam finiere.

His item Coss. aiunt Sanctum Joannem annos natum C. et menses VII. in domino obdormiisse.

Hoc ipso anno Clemens Romae Episcopus decedit. Eo-

κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον καὶ Σίμων ὁ Κανανίτης ὁ ἐπικληθεὶς B
Ἰούδας Ἰακώβου, ὁ γενόμενος ἐπίσκοπος μετὰ Ἰάκωβον τὸν
ἀδελφὸν τοῦ κυρίου, ζήσας ἔτη ρκ', ἐσταυρώθη.

Ἐπὶ τούτου τοῦ Τραϊανοῦ καὶ Μάρκος ὁ εὐαγγελιστὴς καὶ
ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας γενόμενος, κάλων λαβὼν καὶ συρεὶς ἀπὸ
τῶν καλουμένων τὰ Βουκολίων ἕως τῶν λεγομένων Ἀγγέλων, ἐκεῖ-
σε πυρὶ κατεκαύθη φαρμουθὶ πρώτῃ, καὶ οὕτως ἐμαρτύρησεν.

Κρήσκης κηρύξας τὸ εὐαγγέλιον τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ
Χριστοῦ ἐν Γαλλίαις ἐπὶ Νέρωνος ἀποθνήσκει, καὶ ἐκεῖσε θά- C
πτεται.

σκα' Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. β'. η'. ὑπ. Κανδίδου καὶ Κουαδράτου.

Τραϊανοῦ κατὰ χριστιανῶν διωγμὸν κινήσαντος Σίμων ὁ τοῦ V 202
Κλεωπᾶ, τῆς ἐν Ἱεροσολύμοις ἐκκλησίας ἐπίσκοπος γενόμενος,
ἐμαρτύρησεν, γενόμενος ἐτῶν ρκ', ἐπὶ Ἀττικοῦ ὑπατικοῦ διαβληθεὶς
ὑπὸ τῶν τῆς μοίρας Κηρίνθου καὶ τῶν λεγομένων Νικολαϊτῶν,
ὡς οὐ μόνον χριστιανός, ἀλλὰ καὶ ὡς ἀπὸ τῶν τοῦ γένους Δαβὶδ R 596
ὑπάρχων, ὃς ἐπὶ πλείστας ἡμέρας αἰκισθείς, καὶ αὐτὸν τὸν δικα- D
στὴν καὶ τοὺς περὶ αὐτὸν τὰ μέγιστα καταπλήξας, τῷ τοῦ σταυ-

5. κάλον RV. 6. Βουκωλίων PV. 8. Κρίσκης PV. 14. γενόμενος suspectum est. 17. τῶν τοῦ] τοῦ P. 19. καὶ τοὺς περὶ αὐτὸν om. P.

A. C. [Ol. Iph.]

dem tempore Simon Cananita, cognomento Judas, Jacobi filius, quique post Jacobum fratrem Domini factus fuerat Episcopus, cum annum aetatis cxx. attigisset, crucifixus est.

Eodem Trajano imperante, Marcus Evangelista, quique Alexandriae Episcopus erat, injecto in illum laqueo, a Bucoliis ita appellatis, usque ad Angelos, locum ita dictum, tractus, ibi exustus est prima die Pharmuthi, sicque martyrio vitam consummavit.

Crescens Evangelio Domini nostri Jesu Christi in Galliis, Nerone imperante, praedicato, moritur, ibique sepelitur.

CCXXI. Olympias.

105. VIII. Ind. II. Candido et Quadrato Coss. 1. 221.

Trajano in Christianos persecutionem movente, Simon Cleopae filius Hierosolymitanae Ecclesiae Episcopus, martyrium obiit, cum annum ageret cxx. apud Atticum Consularem a sectatoribus Cerinthi, et ab iis, qui Nicolaitae appellantur, accusatus, non tantum ut Christianus, sed etiam, quod esset ex stirpe Davidica, qui plurimis diebus acerbis tormentis divexatus, ipso judice mirum in modum illius constantiam stupente, in crucem instar Domini actus expiravit. Pari modo

ρου πάθει παραπλήσιον τοῦ κυρίου τέλος ἀπηνέγκατο. ὁμοίως δὲ καὶ Ἰγνάτιος Ἀντιοχέων ἐπίσκοπος ἐν Ῥώμῃ ἐμαρτύρησεν.

Ἐπὶ τῶν προκειμένων ὑπάτων ἡ τῶν Ἐβιωναίων αἵρεσις ἐγνωρίζετο, πτωχὰ περὶ τοῦ Χριστοῦ δοξάζουσα, μὴ εἶναι λέγουσα τὸν Χριστὸν πρὸ αἰώνων, ἀλλ' ἐπ' ἐσχάτων, ἀξίαν τῆς αἱρέσεως αὐτῶν τὴν ὀνομασίαν εἰληφότες· Ἐβιωναῖοι γὰρ πτωχοὶ ἑρμηνεύονται.

P 253 Πετραῖοι καὶ Βοστρηνοὶ ἐντεῦθεν τοὺς ἑαυτῶν χρόνους ἀριθμοῦσι.

Ἰνδ. γ΄. θ΄. ὑπ. Κομμόδου καὶ Κερατανοῦ.

Τούτοις τοῖς ὑπάτοις πολέμου χαλεποῦ ἐπιβάντος τῇ Ῥωμανίᾳ ὑπὸ Περσῶν καὶ Γόθων καὶ ἑτέρων ἐθνῶν, Τραϊανὸς ἀπερχόμενος εἰς τὸν τούτων πόλεμον ἄφεσιν ἐχαρίσατο τῶν τελῶν, ἄχρις ἂν ἐπιστρέψῃ.

Ἰνδ. δ΄. ι΄. ὑπ. Συριανοῦ τὸ γ΄ καὶ Σενεκίωνος τὸ β΄.

Τῆς Ἱεροσολύμων ἐκκλησίας τρίτος προέστη Ἰοῦστος ὁ ἐπι-
B κληθεὶς Βαρσαββᾶς, ὁ ἐκλεγεὶς ὑπὸ τῶν ἀποστόλων ἀντὶ Ἰούδα τοῦ προδότου· μεθ' οὗ καὶ Ματθίας ἐπελέγη ὑπὸ τῶν αὐτῶν ἁγίων ἀποστόλων.

Ἰνδ. ε΄. ια΄. ὑπ. Γάλλου καὶ Βραδουᾶ.

σκβ΄ Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. ϛ΄. ιβ΄. ὑπ. Παλμᾶ καὶ Τούλλου.

3. Ἐβιωνίων P sola, V. 6. τὴν om. P. 18. αὐτῶν om. P.

Anni a m. c. A. C. [Ol. Iph.]

etiam Ignatius Antiochenorum Episcopus Romae martyrio vitam exuit.

Iisdem praedictis Coss. Ebioneorum haeresis innotuit, inepta ac pauperrima de Christo praedicans, ut quae Christum ante saecula esse negaret, sed ultimis temporibus natum esse affirmaret, haeresi suae consentaneum nomen sortita: Ebionitae quippe pauperes dicuntur.

Petraei et Bostreni hinc annos suos putant.

5613. 106. IX. Ind. III. Commodo et Ceretano Coss. 2.

His Coss. gravi bello a Persis et Gotthis, aliisque gentibus Romaniae ingruente, Trajanus expeditione in illos suscepta, gratiam tributorum, quoad reverteretur, fecit.

107. X. Ind. IV. Syriano III. et Senecione Coss. 3.

Hierosolymorum Ecclesiae tertius praeest Justus, cognomento Barsabas, qui ab Apostolis in locum Judae proditoris electus est: cum quo et Matthias ab iisdem Sanctis Apostolis pariter est electus.

108. XI. Ind. V. Gallo et Bradua Coss. 4.

Μέχρι τούτων τῶν ὑπάτων οἱ συνόμιλοι τῶν ἁγίων ἀποστόλων ἐπίσκοποι γεγονότες ἐγνωρίζοντο.

Ἰνδ. ζ΄. ιγ΄. ὑπ. Ὀρφίτου καὶ Πρισκιανοῦ.

Ἰνδ. η΄. ιδ΄. ὑπ. Πίσωνος καὶ Ἰουλιανοῦ.

Ἰνδ. θ΄. ιε΄. ὑπ. Τραϊανοῦ Αὐγούστου τὸ ε΄ καὶ Ἀφρικανοῦ. C

σκγ΄ Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. ι΄. ις΄. ὑπ. Πρισκιανοῦ καὶ Κέλσου.

Ἰνδ. ια΄. ιζ΄. ὑπ. Μάλσου καὶ Βουλκίσκου.

Ἰνδ. ιβ΄. ιη΄. ὑπ. Μεσσάλα καὶ Πόδωνος. R 598

Ἰνδ. ιγ΄. ιθ΄. ὑπ. Αἰλιανοῦ καὶ Βετέρου.

Ὁ βασιλεὺς Τραϊανὸς ὑδρωπιάσας ἀπέθανεν ἐν Σελινοῦντι, πόλει τῆς Σελευκίας, ὢν ἐτῶν ξε΄.

Ῥωμαίων ιβ΄ ἐβασίλευσεν Αἴλιος Ἀδριανὸς ἔτη κα΄. D

ὁμοῦ ͵εχμε΄.

σκδ΄ Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. ιδ΄. α΄. ὑπ. Ἀπρωνιανοῦ καὶ Νίγρου.

Ἰνδ. ιε΄. β΄. ὑπ. Αἰλίου Ἀδριανοῦ Αὐγούστου καὶ Σαλινάτωρος.

11. Σεληνοῦντι τῇ P, Σεληνοῦν τῇ V. 12. Σελευκίας] V. Reimarus ad Dion. p. 1147. 97. 16. Ἀπρωνίνου P, Ἀπρωίνου R, Ἀπρωνιανοῦ V, m. R.

A. C. [Ol. Iph.]

CCXXII. Olympias.

109. xii. Ind. vi. Palma et Tullo Coss. 1. 222.

Ad hos usque Consules, Sanctorum Apostolorum socii Episcopi dignitatem consecuti claruerunt.

110. xiii. Ind. vii. Orphito et Prisciano Coss. 2.

111. xiv. Ind. viii. Pisone et Juliano Coss. 3.

112. xv. Ind. ix. Trajano Augusto V. et Africano Coss. 4.

CCXXIII. Olympias.

113. xvi. Ind. x. Prisciano et Celso Coss. 1. 223.

114. xvii. Ind. xi. Malso et Bulcisco Coss. 2.

115. xviii. Ind. xii. Messala et Podone Coss. 3.

116. xix. Ind. xiii. Aeliano et Vetere Coss. 4.

Trajanus Imperator aqua intercute moritur Selinunte, Seleuciae civitate, cum esset annorum lxv.

Romanis xii. imperavit Aelius Hadrianus ann. xxi. Colliguntur anni v. mdcxlv.

CCXXIV. Olympias.

117. i. Ind. xiv. Apronino et Nigro Coss. 1. 224.

118. ii. Ind. xv. Aelio Hadriano Augusto et Salinatore Coss. 2.

V 203 Ἰνδ. α΄. γ΄. ὑπ. Αἰλίου Ἀδριανοῦ Αὐγούστου τὸ β΄ καὶ Ῥουστικίου.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων Ἰουδαίων στασιασάντων ἦλθεν Ἀδριανὸς εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ἔλαβε τοὺς Ἰουδαίους αἰχμαλώ-
P 254 τους, καὶ ἀπελθὼν εἰς τὴν λεγομένην Τερέβινθον προίστησιν πανήγυριν καὶ πέπρακεν αὐτοὺς εἰς ταγὴν ἵππου ἕκαστον, καὶ τοὺς ὑπολειφθέντας ἔλαβεν εἰς Γάζαν, καὶ ἐκεῖ ἔστησεν πανήγυριν καὶ ἐπώλησεν αὐτούς, καὶ ἕως τοῦ νῦν ἡ πανήγυρις ἐκείνη λέγεται Ἀδριανή. καὶ καθελὼν τὸν ναὸν τῶν Ἰουδαίων τὸν ἐν Ἱεροσολύμοις ἔκτισε τὰ δύο δημόσια καὶ τὸ θέατρον καὶ τὸ τρικάμαρον καὶ τὸ τετράνυμφον καὶ τὸ δωδεκάπυλον τὸ πρὶν ὀνομαζόμενον ἀναβαθμοὶ καὶ τὴν κόδραν, καὶ ἐμέρισεν τὴν πόλιν εἰς ἑπτὰ ἄμφοδα, καὶ ἔστησεν ἀνθρώπους ἰδίους ἀμφοδάρχας,
B καὶ ἑκάστῳ ἀμφοδάρχῃ ἀπένειμεν ἄμφοδον· καὶ ἕως τῆς σήμερον εἰς τὸ τοῦ ἀμφοδάρχου ὄνομα ἕκαστον ἄμφοδον χρηματίζει. καὶ ἐπέθηκε τὸ ἑαυτοῦ ὄνομα τῇ πόλει, Αἰλίαν αὐτὴν ὀνομάσας, ἐπειδὴ Αἴλιος Ἀδριανὸς ἐλέγετο.

Ἰνδ. β΄. δ΄. ὑπ. Σεβήρου καὶ Φούλκου.

σκε΄ Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. γ΄. ε΄. ὑπ. Σευήρου τὸ β΄ καὶ Αὐγουρίνου.

9. τὸν ἐν] τῶν ἐν P sola tacente V. 13. ἀμφοδόχους B, altero in m. posito.

A. C. [Ol. Iph.]

119. III. Ind. I. Aelio Hadriano Augusto II. et Rusticio Coss. 3.

His Coss. tumultuantibus Judaeis, venit Hadrianus Hierosolyma, captivisque factis Judaeis, Terebinthum, urbem sic appellatam, profectus, nundinas publicas instituit, in quibus illos vendidit, singulis ad equi commeatum aestimatis: reliquos Gazam perduxit, ibique constitutis nundinis, ipsos distraxit, ex quo ad hunc usque diem nundinae istae Hadrianae appellantur. Everso deinde Hierosolymorum templo, condidit duo Balnea publica, Theatrum, Tricameratum, Tetranymphum, Dodecapylum, quod Anabathmos seu gradus prius appellabant, et Codram. Divisit praeterea urbem in VII. vicos, illisque praefecit viros ex iis selectos Vicomagistros, ac unicuique Vicomagistro vicum assignavit, a quibus ad hunc usque diem singuli viri Vicomagistri nomen retinent. Urbi quoque nomen suum imposuit, Aelia ipsa appellata, cum ipse Aelius Hadrianus diceretur.

120. IV. Ind. II. Severo et Fulco Coss. 4.

CCXXV. Olympias.

121. V. Ind. III. Severo II. et Augurino Coss. 1. 225.

Ἰνδ. δ'. ϛ'. ὑπ. Ἀβιόλα καὶ Πανσᾶ.

Τούτοις τοῖς ὑπάτοις Ἀδριανὸς εἰς τὴν Αἴγυπτον παρεγένετο, καὶ κτίζει τὴν Ἀντινόου τῆς Θηβαΐδος, πρὸ γ' καλανδῶν νοεμβρίου. C

Ἰνδ. ε'. ζ'. ὑπ. Ἀπρωνιανοῦ τὸ β' καὶ Παμπίνου.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων Ἀπολλώνιος ὁ Τυανεὺς καταστρέφει τὸν βίον. R 598

Ἀδριανὸς ἐν Νικομηδείᾳ καὶ Νικαίᾳ ἀγορὰς ἐποίησε καὶ τετραπλατείας καὶ τὰ τείχεα τὰ πρὸς τῇ Βιθυνίᾳ· ἔτι γε μὴν καὶ ἐν Κυζίκῳ ναὸν ἔκτισεν καὶ τὴν ἐν αὐτῇ πλατεῖαν ἔστρωσε μαρμάροις. καὶ ἐν πολλαῖς δὲ ἄλλαις ἐπισημοτέραις πόλεσι ναοὺς διαφόρους καὶ πολλοὺς ἀνέστησεν, καὶ ἀγάλματα ποικίλα ἵδρυσεν ἐν αὐτοῖς.

Ἰνδ. ϛ'. η'. ὑπ. Γλαβρίωνος καὶ Τορκουάτου. D

σκϛ' Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. ζ'. θ'. ὑπ. Ἀσιατικοῦ καὶ Ἀκυλίνου.

Ἰνδ. η'. ι'. ὑπ. Σεβήρου τὸ γ' καὶ Ἀμβιγούλου.

Ἀδριανὸς ὁ αὐτοκράτωρ πατὴρ πατρίδος ἀνηγορεύθη καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ σεβαστή.

Ἰνδ. θ'. ια'. ὑπ. Τιτιανοῦ καὶ Γαλλικανοῦ.

Ἰνδ. ι'. ιβ'. ὑπ. Τορκουάτου καὶ Λίβωνος. P 255

9. καὶ alterum om. P. 14. Τουρωνάτου R. 17. Ἀμφιγούλου P.

A. C. [Ol. Iph.] Anni a m. c.

122. VI. Ind. IV. Aviola et Pansa Coss. 2.

His Coss. Hadrianus in Aegyptum profectus, oppidum Antinoi Thebaidis aedificat ex a. d. III. Kal. Novembr.

123. VII. Ind. V. Aproniano II. et Pampino Coss. 3.

His Coss. Apollonius Tyaneus diem suum obiit.

Hadrianus Nicomediae et Nicaeae fora aedificavit, et quadrivia, ac moenia quae Bithyniam spectant. Cyzici praeterea templum condidit, et in ea plateam marmoribus stravit. Sed et in multis aliis illustrioribus civitatibus diversa ac complura templa erexit, in iisque varias statuas posuit.

124. VIII. Ind. VI. Glabrione et Torquato Coss. 4. 5651.

CCXXVI. Olympias.

125. IX. Ind. VII. Asiatico et Aquilino Coss. 1. 226.

126. X. Ind. VIII. Severo III. et Amfigulo Coss. 2.

Hadrianus Imperator Pater Patriae appellatur, uxorque illius Augusta.

127. XI. Ind. IX. Titiano et Gallicano Coss. 3.

128. XII. Ind. X. Torquato et Libone Coss. 4.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων σεισμοῦ γενομένου Νικομηδείας καὶ Ἀορίας τῆς Βιθυνίας τὰ πολλὰ κατεστράφη.

σκζ' Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. ια'. ιγ'. ὑπ. Μαρκέλλου καὶ Κέλσου.

Ἰνδ. ιβ'. ιδ'. ὑπ. Κατουλλίνου καὶ Λίβωνος τὸ β'.

V 204 Ὁ ἐν Ῥόδῳ κολοσσὸς ἐπὶ τῆς ἀρχῆς Ἀδριανοῦ πρῶτος ἐκινήθη.

Ἰνδ. ιγ'. ιε'. ὑπ. Ποντιανοῦ καὶ Ῥούφου.

B Ἰνδ. ιδ'. ις'. ὑπ. Αὐγουρίνου καὶ Σεργιανοῦ.

Ἀκύλας ἐγνωρίζετο, ὃς ἦν πενθερὸς Ἀδριανοῦ τοῦ βασιλέως. ἦν δὲ Ἕλλην, ὡς Ἀδριανός, ἀπὸ Σινώπης τοῦ Πόντου ὁρμώμενος, ὕστερον δὲ ἐβαπτίσθη, πεισθεὶς ὑπὸ τῶν ἀποστόλων. ἦν δὲ καὶ ἀστρονόμος, καὶ ἐγκαλούμενος περὶ τούτου ἀπὸ τῶν τῆς ἐκκλησίας, καὶ μὴ πεισθείς, μετέπειτα τὰ χριστιανῶν ἀθετήσας, προσηλυτεύει τε Ἰουδαίοις καὶ περιτέμνεται Ἰουδαῖος, καὶ ἐμπόνως μαθὼν τὴν αὐτῶν διάλεκτον καὶ τὰ στοιχεῖα ἑρμη-
C νείαν ἑαυτῷ ἑρμήνευσεν οὐκ ὀρθῷ λογισμῷ, ἀλλ' ὅπως διαστρέψῃ τινὰ τῶν ῥητῶν. ταῦτα ἱστορεῖ Ἐπιφάνιος ὁ Κύπριος εἰς τὸν λόγον αὐτοῦ τὸν περὶ σταθμῶν καὶ μέτρων.

1. Scribendum τῆς Βιθυνίας καὶ Καισαρείας. Vide Ducangii annot. 6. πρῶτον P. Vide quae diximus ad p. 162. A. Ubi quae contulimus augeri possunt loco Pausaniae I. 22. 2. καὶ Φαίδρα πρώτη ἐνταῦθα εἶδεν Ἱππόλυτον et fortasse Diodori vol. I. p. 680. 31. 14. τὰ τῶν Χρ. P. 15. προσήλυτός τε PV, προσηλυτεύει Epiphanius. Conf. p. 266. B. 16. καὶ τὰ] κατὰ P. 18. Ἐπιφάνιος] p. 171. C ed. Petav. ib. ὁ om. P.

A. C. [Ol. Iph.]

His Coss. Nicomediae et Aoriae in Bithynia pars maxima corruit ex terrae motu.

CCXXVII. Olympias.

129. XIII. Ind. XI. Marcello et Celso Coss. 1. 227.

130. XIV. Ind. XII. Catullino et Libone II. Coss. 2.

Colossus Rhodius imperante Hadriano primum motus est.

131. XV. Ind. XIII. Pontiano et Rufo Coss. 3.

132. XVI. Ind. XIV. Augurino et Sergiano Coss. 4.

Aquila florebat, socer Hadriani Imperatoris. Erat autem paganus, et ut Hadrianus, Sinope urbe Ponti oriundus. Postea vero baptismo donatus est, ab Apostolis in fide eruditus. Sed cum esset Astronomus, eoque nomine a fidelibus insimularetur, neque potuisset persuaderi, spreta postmodum Christiana religione, se se Judaeis adjunxit proselytus, ab iisque circumcisus Judaeus factus, et magno labore eorum linguam edoctus, secundum elementa interpretationem (sacrorum Librorum) sibi ipsi confecit, illos interpretatus non recto quidem

σχη' Ὀλυμπιάς. R 600

Ἰνδ. ιε'. ιζ'. ὑπ. Ἰεβερίου καὶ Σισίννου.

Ἰνδ. α'. ιη'. ὑπ. Σεβήρου καὶ Οὐάρου.

Τούτῳ τῷ ἔτει Ἀπελλῆς καὶ Ἀρίστων, ὧν μέμνηται Εὐσέβιος ὁ Παμφίλου ἐν τῇ ἐκκλησιαστικῇ αὐτοῦ ἱστορίᾳ, ἐπιδίδωσιν ἀπολογίας σύνταξιν περὶ τῆς καθ' ἡμᾶς θεοσεβείας Ἀδριανῷ D τῷ βασιλεῖ.

Ἰνδ. β'. ιθ'. ὑπ. Ποντιανοῦ τὸ β' καὶ Ἀκυλίνου.

Ἰνδ. γ'. κ'. ὑπ. Κομμόδου καὶ Ποντιανοῦ τὸ γ'.

σχθ' Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. δ'. κα'. ὑπ. Αἰλιανοῦ Καίσαρος καὶ Βαλβίνου.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων Αἴλιος Ἀδριανὸς νοσήσας ὀλίγας ἡμέρας ἐτελεύτησεν, ὢν ἐτῶν οζ'.

Ῥωμαίων ιγ' ἐβασίλευσεν Αἴλιος Ἀντωνῖνος ὁ εὐσεβὴς ἔτη P 256
κγ'. ὁμοῦ ,εχξη'.

Ἰνδ. ε'. α'. ὑπ. Καμερίνου καὶ Νίγρου.

Ἰνδ. ϛ'. β'. ὑπ. Ἀντωνίνου Αὐγούστου καὶ Πραισέντου.

Κέρδων τῆς κατὰ Μαρκίωνα πλάνης ἀρχηγός, ποτὲ μὲν συνὼν τοῖς ἐν Ῥώμῃ χριστιανοῖς, ποτὲ δὲ παραδιδάσκων καὶ λέ-

2. Τεβερίου R, Τιβερίου P. 11. Καίσαρος om. P. 17. Πραισεντίνου V. 18. τῆς] τις R.

A. C. [Ol. Iph.] Anni a m. c.

consilio, sed ut quosdam in iis locos interverteret. Haec refert Epiphanius Cyprius in libro de Ponderibus et mensuris.

CCXXVIII. Olympias.

133. XVII. Ind. XV. Tiberio et Sisinno Coss. 1. 228.

134. XVIII. Ind. I. Severo et Varo Coss. 2.

Hoc anno Apelles et Aristo, quorum meminit in sua Historia Ecclesiastica Eusebius Pamphili, librum apologeticum pro religione nostra Hadriano Imperatori porrigunt.

135. XIX. Ind. II. Pontiano II. et Aquilino Coss. 3.

136. XX. Ind. III. Commodo et Pontiano III. Coss. 4.

CCXXIX. Olympias.

137. XXI. Ind. IV. Aeliano et Balbino Coss. 1. 229.

His Coss. Aelius Hadrianus cum paucis diebus aegrotasset, vita excessit, cum annorum esset LXXVII.

Romanis XIII. imperavit Aelius Antoninus Pius annos XXIII. Colliguntur an. V. MDCLXVIII. 5667.

138. I. Ind. V. Camerino et Nigro Coss. 2.

139. II. Ind. VI. Antonino Augusto et Praesente Coss. 3.

Cerdo Marcionitarum haereseos princeps, cum Christianis aliquando Romae versatus, eadem quae illi sentiens, postea

γων ὅτι ἄλλος ἐστὶν ὁ ὑπὸ τοῦ νόμου κηρυττόμενος θεός, ὁ μὴ ὢν πατὴρ τοῦ Χριστοῦ, καὶ τὸν μὲν γνωρίζεσθαι, τὸν δὲ ἄγνωστον εἶναι, καὶ τὸν μὲν δίκαιον, τὸν δὲ ἀγαθὸν ὑπάρχειν, ὡς
B ἀπὸ τῶν κατὰ Σίμωνα τὸν μάγον ἔχων τὰς ἀφορμάς. ὃς ἐν τοῖς μετὰ ταῦτα διάδοχον ἔσχε Μαρκίωνα Ποντικόν.

Ἰνδ. ζ'. γ'. ὑπ. Ἀντωνίνου Αὐγούστου τὸ β' καὶ Μάρκου Αὐρηλιανοῦ Βήρου υἱοῦ αὐτοῦ.

σλ' Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. η'. δ'. ὑπ. Σεβήρου τὸ δ' καὶ Σιλανοῦ.
V 205 Ἰνδ. θ'. ε'. ὑπ. Ῥουφίνου καὶ Κουαδράτου.
Ἰνδ. ι'. ς'. ὑπ. Τορκουάτου καὶ Ἡρώδου.
Ἰνδ. ια'. ζ'. ὑπ. Ἀβιόλα καὶ Μαξίμου.

R 602 C σλα' Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. ιβ. η'. ὑπ. Ἀντωνίνου Αὐγούστου τὸ γ' καὶ Αὐρηλιανοῦ τὸ β'.
Ἰνδ. ιγ'. θ'. ὑπ. Σεβήρου τὸ ε' καὶ Οὐηρίνου.
Ἰνδ. ιδ'. ι'. ὑπ. Λάργου καὶ Μεσσαλίνου.

Τούτοις τοῖς ὑπάτοις ἄφεσις ἐγένετο τῶν χρεοφειλετῶν παρὰ Ἀντωνίνου Εὐσεβοῦς, καὶ οἱ ταμιακοὶ χάρται δωρεὰν ἐκαύθησαν.

11. Τουρκουάτου P sola. 19. ταμειακοὶ P.

A. C. [Ol. Iph.]

pravam doctrinam disseminavit, alium dicens esse Deum quem lex praedicat, qui Christi pater non fuerit, alterum notum esse, alterum vero ignotum: ac hunc quidem justum, alterum autem bonum, acceptis a Simonis Magi deliriis ejusmodi opinionibus. Is vero posthaec successorem habuit Marcionem Ponticum.

140. III. Ind. VII. Antonino Augusto II. et Marco Aureliano Vero filio ejus Coss. 4.

CCXXX. Olympias.

141. IV. Ind. VIII. Severo IV. et Silano Coss. 1. 230.
142. V. Ind. IX. Rufino et Quadrato Coss. 2.
143. VI. Ind. X. Torquato et Herode Coss. 3.
144. VII. Ind. XI. Aviola et Maximo Coss. 4.

CCXXXI. Olympias.

145. VIII. Ind. XII. Antonino Augusto III. et Aureliano II. Coss. 1. 231.
146. IX. Ind. XIII. Severo V. et Verino Coss. 2.
147. X. Ind. XIV. Largo et Messalino Coss. 3.

His Coss. aes alienum remissum ab Antonino Pio, et tabulae fiscales exustae sunt.

Ἰνδ. ιε'. ια'. ὑπ. Τορκουάτου τὸ β' καὶ Ἰουλιανοῦ. D
Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων Ἀφρικανὸς τελευτᾷ.

σλβ' Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. α'. ιβ'. ὑπ. Ὀρφίτου καὶ Πρίσκου.
Ἰνδ. β'. ιγ'. ὑπ. Γλαβρίωνος καὶ Βετέρου.
Ἰνδ. γ'. ιδ'. ὑπ. Κονδιανοῦ καὶ Μαξίμου.
Ἰνδ. δ'. ιε'. ὑπ. Γλαβρίωνος τὸ β' καὶ Ἰουμιλλίου.

σλγ' Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. ε'. ις'. ὑπ. Πραίσεντος καὶ Ῥουφίνου.
Ἰνδ. ς'. ιζ'. ὑπ. Κομμόδου καὶ Λατερανοῦ. P 257
Ἰνδ. ζ'. ιη'. ὑπ. Σεβήρου τὸ ς' καὶ Σαβινιανοῦ.
Ἰνδ. η'. ιθ'. ὑπ. Σιλβάνου καὶ Αὐγουρίνου.

σλδ' Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. θ'. κ'. ὑπ. Βαρβάρου καὶ Ῥηγούλου.
Ἰνδ. ι'. κα'. ὑπ. Τερτύλλου καὶ Σακερδότου.

Πολύκαρπος Σμύρνης ἐπίσκοπος, ἀνὴρ θαυμάσιος, καὶ τῶν ἀποστόλων οὐ μόνον ἀκουστής, ἀλλὰ καὶ ὑπ' αὐτῶν ἐπίσκοπος καταστάς, ἔτι περιὼν ἐν τῷ βίῳ, γενόμενος ἐν Ῥώμῃ ἐπὶ Ἀνικήτου ἐπισκόπου διὰ ζήτημα περὶ τῆς τοῦ πάσχα ἑορτῆς πολ- B

6. Κορδιανοῦ P. 12. Σιλανοῦ P, Σισβανοῦ R. 17. οὐ μόνον om. P.

A. C.				[Ol. Iph.]
148.	XI.	Ind. XV.	Torquato II. et Juliano Coss.	4.
			His Coss. Africanus moritur.	
			CCXXXII. Olympias.	
149.	XII.	Ind. I.	Orphito et Prisco Coss.	1. 232.
150.	XIII.	Ind. II.	Glabrione et Vetere Coss.	2.
151.	XIV.	Ind. III.	Cordiano et Maximo Coss.	3.
152.	XV.	Ind. IV.	Glabrione II. et Jumillio Coss.	4.
			CCXXXIII. Olympias.	
153.	XVI.	Ind. V.	Praesente et Rufino Coss.	1. 233.
154.	XVII.	Ind. VI.	Commodo et Laterano Coss.	2.
155.	XVIII.	Ind. VII.	Severo VI. et Sabiniano Coss.	3.
156.	XIX.	Ind. VIII.	Silano et Augurino Coss.	4.
			CCXXXIV. Olympias.	
157.	XX.	Ind. IX.	Barbaro et Regulo Coss.	1. 234.
158.	XXI.	Ind. X.	Tertullo et Sacerdote Coss.	2.

Polycarpus Smyrnae Episcopus, vir admirandus, et Apostolorum auditor, ab iisque constitutus Episcopus, cum vita adhuc superstes, Romae, Aniceto Episcopatum obtinente, ob controversiam de Paschatis festo versaretur, complures ex

λοὺς τῶν ἀπὸ Οὐαλεντίνου καὶ Μαρκίωνος αἱρετικῶν τῷ τοῦ Χριστοῦ ὑγιεῖ λόγῳ ἐπίστρεψεν. ὃς καὶ Μαρκίωνί ποτε εἰς ὄψιν αὐτοῦ ἐλθόντι καὶ φήσαντι, Ἐπιγινώσκεις ἡμᾶς; ἀπεκρίθη Ἐπιγινώσκω σε τὸν πρωτότοκον τοῦ Σατανᾶ, ὡς ἱστορεῖ Εἰρηναῖος.

Ἰνδ. ια'. κβ'. ὑπ. Κυιντίλλου καὶ Πρίσκου.

Ἰνδ. ιβ'. κγ'. ὑπ. Βραδουᾶ καὶ Οὐήρου.

R 604 C Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων ἐσφάγη Αἴλιος Ἀντωνῖνος ἐν Προκοννήσῳ, ὢν ἐτῶν ξζ'.

Ῥωμαίων ιδ' ἐβασίλευσεν Μάρκος Αὐρήλιος Ἀντωνῖνος ὁ καὶ Οὐῆρος, υἱὸς Ἀντωνίνου τοῦ Εὐσεβοῦς, καὶ Λούκιος Αὐ-
V 206 ρήλιος Κόμμοδος ἀδελφὸς αὐτοῦ ἔτη ιθ'. ὁμοῦ ,εχπζ'.

σλε' Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. ιγ'. α'. ὑπ. Μάρκου Αὐρηλίου Οὐήρου καὶ Λουκίου Κομμόδου Αὐγούστου.

Ἰνδ. ιδ'. β'. ὑπ. Μάρκου Αὐρηλίου Οὐήρου καὶ Λουκίου
D Κομμόδου Αὐγούστου τὸ β'.

Ἰνδ. ιε'. γ'. ὑπ. Ῥουστικίου καὶ Ἀκυλίνου.

Ἰνδ. α'. δ'. ὑπ. Αἰλιανοῦ καὶ Πάστωρος.

Ἔτους ρλγ' τῆς εἰς οὐρανοὺς ἀναλήψεως τοῦ κυρίου μεγι-

6. Κυντίλλου P. 7. Βραδοῦσα R. 8. Προικοννήσῳ P. 14. Οὐήρου om. R. 15. Αὐγούστου τὸ δεύτερον P. 17. Αὐγούστου τὸ β'] τὸ γ' P sola.

A. C. [Ol. Iph.]

Valentini et Marcionis haereticorum sectatoribus sano Christi verbo convertit. Is Marcioni aliquando sibi in faciem occurrenti, ac dicenti, *Agnoscis nos?* respondit, *Agnosco te primogenitum Satanae*, quemadmodum narrat Irenaeus.

159. xxii. Ind. xi. Quintillo et Prisco Coss. 3.

160. xxiii. Ind. xii. Bardua et Vero Coss. 4.

His Coss. interfectus est Aelius Antoninus in Proeconeso, annos natus lxvii.

Romanis xiv. imperavit Marcus Aurelius Antoninus, qui et Verus dictus, filius Antonini Pii, et Lucius Aurelius Commodus, illius frater, ann. xix. Colliguntur anni v. mdclxxxvii.

CCXXXV. Olympias.

161. i. Ind. xiii. Marco Aurelio Vero et Lucio Commodo Augusto II. Coss. 1. 235.

ii. Ind. xiv. Marco Aurelio Vero et Lucio Commodo Augusto III. Coss. 2.

162. iii. Ind. xv. Rusticio et Aquilino Coss.

163. iv. Ind. i. Aeliano et Pastore Coss. 3.

Anno cxxxiii. post Domini in coelos Assumptionem, maxi-

στων τὴν Ἀσίαν ἀνασοβησάντων διωγμῶν πολλοὶ ἐμαρτύρησαν, ἐν οἷς Πολύκαρπος Σμύρνης ἐπίσκοπος καὶ τοῦ ἀποστόλου Ἰωάννου μαθητὴς καὶ ὑπ᾽ αὐτοῦ κατασταθεὶς ἐπίσκοπος, συλληφθεὶς ἐπὶ ἀνθυπάτου Τατίου Κοδράτου ὑπὸ Ἡρώδου εἰρηνάρχου, υἱοῦ ὄντος Νικήτου, καὶ πολλὰ ὑπομείνας διὰ τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν, τῇ πρὸ ζʹ καλανδῶν ἀπριλίων τῷ μεγάλῳ σαββάτῳ P 258 ὥραν ηʹ τοῦ κεντυρίωνος τὴν τῶν ἐπισυναχθέντων Ἰουδαίων καὶ ἐθνικῶν φιλονεικίαν θεασαμένου τεθεὶς ὑπ᾽ αὐτῶν ἐν μέσῳ ἐκάη ζῶν, ὢν ἐτῶν πςʹ. οὕτω γὰρ καὶ ἀπεκαλύφθη αὐτῷ τελειοῦσθαι αὐτὸν ζῶντα καιόμενον. περὶ δὲ τῶν ἐτῶν αὐτοῦ εἶπε τῷ ἀνθυπάτῳ εἰπόντι αὐτῷ, Βλασφήμησον τὸν Χριστόν· ὁ δὲ εἶπεν, Πςʹ ἔτη δουλεύω τῷ Χριστῷ, οὐδέν με ἠδίκησε· καὶ πῶς δύναμαι βλασφημῆσαι τὸν σώσαντά με βασιλέα; τούτῳ καὶ φωνὴ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐδόθη ἐν τῷ σταδίῳ Σμυρναίων εἰσιόντι, Ἴσχυε, Πολύκαρπε, καὶ ἀνδρίζου. καὶ τὸν μὲν εἰπόντα οὐδεὶς B τῶν ἄλλων εἶδεν, τὴν δὲ φωνὴν πολλοὶ καὶ τῶν ἡμετέρων ἤκουσαν. σὺν τῷ ἁγίῳ δὲ Πολυκάρπῳ καὶ ἄλλοι θʹ ἀπὸ Φιλαδελφείας μαρτυροῦσιν ἐν Σμύρνῃ· καὶ ἐν Περγάμῳ δὲ ἕτεροι, ἐν οἷς ἦν καὶ Παπίας καὶ ἄλλοι πολλοί, ὧν καὶ ἔγγραφα φέρονται τὰ μαρτύρια. πλεῖστοι καὶ αὐτῶν ἀνάγραπτοι εἰς ἔτι νῦν οἱ ἀγῶνες διαμένουσιν, ὧν πάντων ταῖς πρεσβείαις γένοιτο ἡμᾶς συγκοινωνούς τε καὶ μαθητὰς γενέσθαι.

2. Ἰωάννου] ιαʹ praeponit alia manu V. 5. Χριστὸν om. R. 7. ὥρα P. 9. πζʹ P. 12. πςʹ δουλεύων R. 13. δύναμαι καὶ βλ. R. ib. καὶ] δὲ καὶ P. 15. οὐθεὶς P. 17. δὲ om. R. 20. καὶ — διαμένουσιν] δὲ καὶ κατὰ Γαλλίαν καὶ Γαλατίαν διαπρεπῶς ἐμαρτύρησαν P et m. V alia manu.

mis Asiam turbantibus persecutionibus, multi martyrio vitam finierunt: in quibus extitit Polycarpus Smyrnae Episcopus, Apostoli Joannis discipulus, et ab eo constitutus Episcopus, qui comprehensus sub Tatio Quadrato Proconsule, et Herode Irenarcha, Nicetae filio, multaque passus propter fidem in Christum, ex a. d. VII. Kal. Apriles, magno Sabbato, hora VIII. coactorum Judaeorum et Gentilium pertinaciam spectante Centurione, in medio ab iis constitutus, vivus exustus est, annum agens LXXXVII. cum illi revelatum fuisset fore ut vivus igne absumeretur. De annis vero illius Proconsuli sibi dicenti, *Maledic Christo*, respondit: *Sextum supra octogesimum annum Christo servio, nec unquam is ulla me injuria affecit. Quomodo ergo maledicere queam Regi, cui salutem meam debeo?* Eunti porro ad Smyrnense stadium, vox de coelo edita est in haecce verba: *Firma animum, Polycarpe, et viriliter age.* Et qui haec dixerit nemo alius vidit, vocem autem multi e nostris audierunt. Cum sancto autem Polycarpo, alii novem ex Philadelphia Smyrnae martyrium subiere: Pergami vero alii, in quibus fuit Papias, aliique multi, quorum martyria scriptis commendata extant. Plurimi

R 606 *σλς' Ὀλυμπιάς.*

Ἰνδ. β'. ε'. ὑπ. Μακρίνου καὶ Κέλσου.

C *Ἰνδ. γ'. ϛ'. ὑπ. Ὀρφίτου καὶ Πούδεντος.*

Ἰουστῖνος φιλόσοφος τοῦ καθ' ἡμᾶς λόγου δεύτερον ὑπὲρ τῶν καθ' ἡμᾶς δογμάτων βιβλίον ἀναδοὺς Μάρκῳ Αὐρηλίῳ καὶ Ἀντωνίνῳ Βήρῳ τοῖς αὐτοκράτορσι θείῳ κατακοσμεῖται οὐ μετ' οὐ πολὺ στεφάνῳ τῷ τοῦ μαρτυρίου, Κρήσκεντος αὐτὸν ὑποβάλλοντος. ἀλλὰ καὶ Μελίτων Ἀσιανὸς Σαρδιανῶν ἐπίσκοπος βιβλίον ἀπολογίας ἔδωκεν τοῖς λελεγμένοις βασιλεῦσιν, καὶ ἕτεροι δὲ πολλοί, ὧν ὁ μὲν δηλωθεὶς Ἰουστῖνος μετά τινα ἄλλα ὧν ἔγραψεν καὶ τοῦτο ἐνέθηκεν· Κἀγὼ προσδοκῶ ὡς εἷς τῶν προωνο-
D *μασμένων ἐπιβουλευθῆναι καὶ ξύλῳ ἐντιναχθῆναι, ἢ κἂν ἀπὸ Κρήσκεντος τοῦ ἀφιλοσόφου καὶ φιλοκόμπου· οὐ γὰρ φιλόσοφον εἰπεῖν ἄξιον τὸν ἄνδρα, ὅς γε δημοσίᾳ καταμαρτυρεῖ ὡς ἀθέων ἡμῶν καὶ ἀσεβῶν χριστιανῶν ὄντων, πρὸς χάριν καὶ ἡδονὴν πολλῶν τῶν πεπλανημένων τοῦτο πράττων. καὶ μετὰ βραχέα, Καὶ*
V 207 *γὰρ προθέντα με καὶ ἐρωτήσαντα αὐτὸν ἐρωτήσεις τινὰς μαθεῖν καὶ ἐλέγξαι ὅτι ἀληθῶς οὐδὲν ἐπίσταται εἰδέναι ὑμᾶς βούλομαι· καὶ ὅτι ἀληθῆ λέγω, εἰ μὴ ἀνηνέχθησαν ὑμῖν αἱ κοινωνίαι τῶν λό-*

6. *οὐ μετ' οὐ*] Conf. annot. ad p. 128. C. 7. 13. *Κρίσκεντος* P. 13. *ἀφιλοσόφου* Eusebius Hist. Eccles. IV. 16. *φιλοσόφου* PV. ib. *φιλόνεικον* PV, *φιλόσοφον* Eusebius. 14. *ὡς γε* RV, *ὅς γε* m. R. 16. *βραχέων* P. 17. *προταθέντα* P. 19. *καὶ* om. V.

Anni a m. c. A. C. [Ol. Iph.]

quoque ex Gallia et Galatia martyrio honorifice vitam exuerunt, quorum omnium intercessionibus ut eorum socii ac discipuli fieri mereamur, peroptamus.

CCXXXVI. Olympias.

5672. 164. v. Ind. II. Macrino et Celso Coss. 4.

165. vi. Ind. III. Orphito et Pudente Coss. 1. 236.

Justinus Philosophus cum ex iis quae pro nobis, et ad firmanda nostra dogmata librum alterum Marco Aurelio et Antonino vero Imperatoribus tradidisset, haud multo post a Crescente delatus, divina Martyrii corona adornatur. Sed et Melito Asianus Sardianorum Episcopus librum apologeticum iisdem imperatoribus dedit, ut et alii complures, in quibus supra memoratus Justinus, inter alia quaedam ab eo scripta, haec addidit: *Expecto et ego, velut unus ex supra nominatis, uti per insidias captus in crucem agar, vel ab hoc Crescente calumniatore et jactatore: neque enim fas est Philosophi nomine hominem afficere, qui publicitus (ad gratiam nempe et pruritum vulgi a se decepti) Christianos impietatis et velut hostes numinis reos agit.* Et paulo infra: *Nam congressum me cum eo, et quaestionibus aliquot ejus ingenium periclitatum deprehendisse sciatis, illum rerum omnium imperitissimum esse.*

γων, ἕτοιμός εἰμι καὶ ἐπὶ ὑμῶν κοινωνεῖν τῶν ἐρωτήσεων πάλιν· βασιλικὸν γὰρ ἂν καὶ τοῦτο ἔργον εἴη. εἰ δὲ καὶ ἐγνώσθησαν ὑμῖν αἱ ἐρωτήσεις μου καὶ αἱ ἐκείνου ἀποκρίσεις, φανερὸν ὑμῖν ἐστιν ὅτι οὐδὲν τῶν ἡμετέρων ἐπίσταται· εἰ δὲ καὶ ἐπίσταται, διὰ τοὺς ἀκούοντας δὲ οὐ τολμᾷ λέγειν, ὡς πρότερον ἔφην, οὐ φιλόσοφος ἀλλὰ φιλόδοξος ἀνὴρ δείκνυται, ὅς γε μηδὲ τὸ Σωκρατικὸν ὅλως ἐπίσταται. P 259

Μελίτων Σαρδιανῶν ἐπίσκοπος μετὰ πολλὰ τῶν ἐπιδοθέντων παρὰ τοῦ αὐτοῦ Ἰουστίνου φησίν, Οὐκ ἐσμὲν λίθων οὐδεμίαν αἴσθησιν ἐχόντων θεραπευταί, ἀλλὰ μόνου θεοῦ τοῦ πρὸ πάντων καὶ ἐπὶ πάντων καὶ τοῦ Χριστοῦ αὐτοῦ ὄντος θεοῦ λόγου πρὸ αἰώνων ἐσμὲν θρησκευταί, καὶ τὰ ἑξῆς. B

Ἰνδ. δ'. ζ'. ὑπ. Πούδεντος τὸ β' καὶ Πουλλίωνος.

Ἰνδ. ε'. η'. ὑπ. Μάρκου Αὐρηλίου Οὐήρου τὸ γ' καὶ Κουαδράτου. R 608

σλζ' Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. ϛ'. θ'. ὑπ. Ἀπρωνιανοῦ καὶ Παύλου.

2. γὰρ καὶ τοῦτο τὸ ἔργον εἴη V. 3. ἀποκρίσεις ἐκείνου P. 4. φανερὸν Eusebius, εἰς φανερὸν PV. ib. εἰ δὲ καὶ ἐπίσταται om. V. 5. δὲ οὐ] οὐ P. 7. σωματικὸν P. 11. τοῦ] ἐπὶ τοῦ P. ibid. ὄντως P. 13. Παλλίωνος P. 16. Ὀλυμπιάδος V.

A. C. [Ol. Iph.]

Quod ut verum credatis, nisi disputationem nostram ad vos perlatam esse non arbitrarer, rursum, etiam vobis audientibus cum illo in certamen descendere non dubitarem: Regia enim omnino haec res foret. Quod si et meae percontationes, et illius ad has responsiones vobis non sunt ignotae, constat profecto nihil illum scire rerum nostrarum. Et si quid novit, non audet tamen idipsum apud auditores proferre, Socrati, ut ante dixi, non absimilis, nec tam philosophus quam philodoxus (hoc est non sapientiae, sed gloriae sectator) ut qui nec id plane quod sensu tangitur, pernorit.

Melito Sardianorum Episcopus, post multa ab eodem Justino tradita: *Non sumus*, inquit, *cultores lapidum ne minimo quidem sensu praeditorum, sed solius Dei, qui est ante omnia et in omnibus, et in Christo ejus vere Deo Verbo ante saecula*, etc.

166. VII. Ind. IV. Pudente II. et Pollione Coss. 2.

167. VIII. Ind. V. Marco Aurelio Vero III. et Quadrato Coss. 3.

CCXXXVII. Olympias.

168. IX. Ind. VI. Aproniano et Paulo Coss. 4.

Lucius Aurelius Commodus Altini diem obiit, anno imperii IX.

Λούκιος Αὐρήλιος Κόμμοδος ἀπέθανεν ἐν Ἀλτίνῳ ἄρξας ἔτη θ'.

C *Ἐπὶ τῶν προκειμένων ὑπάτων Μάρκος Αὐρήλιος Ἀντωνῖνος Κόμμοδον τὸν ἑαυτοῦ υἱὸν κοινωνὸν ἐποιήσατο τῆς ἑαυτοῦ βασιλείας.*

Ἰνδ. ζ'. ι'. ὑπ. Πρίσκου καὶ Ἀπολλιναρίου.

Μελίτων Ἀσιανὸς τῆς Σάρδεων πόλεως ἐπίσκοπος καὶ Ἀπολλινάριος Ἱεραπόλεως ἐπίσκοπος καὶ ἄλλοι πολλοὶ τοῦ καθ' ἡμᾶς λόγου βιβλίον ἀπολογίας Μάρκῳ Αὐρηλίῳ Ἀντωνίνῳ ἐπέδωκαν, Ἰουστίνου τελειωθέντος καὶ ἄλλων πολλῶν. ἐντευχθεὶς δὲ καὶ ὑφ' ἑτέρων ὁ αὐτὸς βασιλεὺς ἐπὶ τῆς Ἀσίας παντοίαις ὕβρεσιν πρὸς τῶν ἐπιχωρίων καταπονουμένων τοιαύτης ἠξίωσε τὸ κοινὸν διατάξεως.

D *Αὐτοκράτωρ Καῖσαρ Μάρκος Αὐρήλιος Ἀντωνῖνος, σεβαστός, δημαρχικῆς ἐξουσίας τὸ πεντεκαιδέκατον καὶ ὕπατος τὸ τρίτον, τῷ κοινῷ τῆς Ἀσίας χαίρειν.*

Ἐγὼ μὲν οἶδα ὅτι καὶ τοῖς θεοῖς ἐπιμελές ἐστιν μὴ λανθάνειν τοὺς τοιούτους· πολλῷ γὰρ μᾶλλον ἐκεῖνοι κολάσαιεν ἂν τοὺς μὴ βουλομένους αὐτοῖς προσκυνεῖν ἢ ὑμεῖς, οὓς εἰς ταραχὴν ἐμβάλλοντες βεβαιοῦτε τὴν γνώμην αὐτῶν, ἥνπερ ἔχουσιν ὡς ἀθέων κατηγοροῦντες. εἴη δ' ἂν κἀκείνοις ἀρεστὸν τὸ δοκεῖν κατηγορουμένους τεθνάναι μᾶλλον ἢ ζῆν ὑπὲρ τοῦ οἰκείου

4. *αὐτοῦ* P. 9. *ἀπέδωκαν* P, *ἀπέδωκεν* R. 11. *ἑτέρων πολλῶν* P. 14. *αὐτοκράτωρ Καῖσαρ* om. P. 18. *ἂν τοὺς* Eusebius Hist. Eccles. IV. 13. *αὐτοὺς* PV.

A. C. [Ol. Iph.]

His Coss. Marcus Aurelius Antoninus Commodum filium suum in imperii consortium adscivit.

169. x. Ind. VII. Prisco et Apollinari Coss. 1. 237.

Melito Asianus Sardium urbis Episcopus, et Apollinaris Hierapoleos Episcopus, multique alii, religionis nostrae librum apologeticum Marco Aurelio Antonino porrexere, Justino aliisque non paucis martyrio jam defunctis. Ab aliis vero compluribus edoctus idem Imperator, omnis generis contumeliis ab indigenis Christianos in Asia affici, tale ad Commune (Asiae) rescriptum dedit.

Marcus Aurelius Antoninus Augustus, Tribunitiae potestatis XV. Consul III. Communi Asiae, Salutem.

Equidem haud ignoro Diis etiam ipsis curae esse, ne ejuscemodi lateant. Multo enim magis illis convenit animadvertere in eos, qui sacrificare Diis recusant, quam vobis, qui dum vexatis illos, simul illorum sententiam confirmatis, quam de vobis ut impiis conceperunt. Fuerit sane illis multo optatius per

θεοῦ· ὅθεν καὶ νικῶσι προϊέμενοι τὰς ἑαυτῶν ψυχὰς ἤπερ P 260
πεποίθασιν οἷς ἀξιοῦτε πράττειν αὐτούς. περὶ δὲ τῶν σεισμῶν
τῶν γενομένων καὶ γινομένων οὐκ ἄτοπον ὑμᾶς ὑπομνῆσαι, ἀθυ-
μοῦντας μὲν ὅτανπερ ὦσιν, παραβάλλοντας δὲ τὰ ἡμέτερα πρὸς
τὰ ἐκείνων· οἱ μὲν εὐπαῤῥησιαστότεροι γίνονται πρὸς τὸν θεόν,
ὑμεῖς δὲ παρὰ πάντα τὸν χρόνον, καθ' ὃν ἀγνοεῖν δοκεῖτε, τῶν
θεῶν καὶ τῶν ἄλλων ἀμελεῖτε καὶ τῆς θρησκείας τῆς περὶ τὸν
ἀθάνατον, ὃν δὴ τοὺς χριστιανοὺς θρησκεύοντας ἐλαύνετε καὶ V 208
διώκετε ἕως θανάτου. ὑπὲρ δὲ τῶν τοιούτων ἤδη καὶ πολλοὶ
τῶν περὶ τὰς ἐπαρχίας ἡγεμόνων καὶ τῷ θειοτάτῳ ἡμῶν ἔγρα-
ψαν πατρί· οἷς καὶ ἀντέγραψεν μηδὲν ἐνοχλεῖν τοῖς τοιούτοις, B
εἰ μὴ ἐμφαίνοιντό τι περὶ τὴν Ῥωμαίων ἡγεμονίαν ἐγχειροῦντες.
καὶ ἐμοὶ δὲ περὶ τῶν τοιούτων πολλοὶ ἐσήμαναν, οἷς δὴ καὶ R 610
προέγραψα κατακολουθῶν τῇ τοῦ πατρὸς γνώμῃ. εἰ δέ τις ἐπι-
μένοι τινὰ τῶν τοιούτων εἰς πράγματα φέρων ὡς δὴ τοιοῦτον
ὄντα, ἐκεῖνος ὁ καταφερόμενος ἀπολελύσθω τοῦ ἐγκλήματος,
καὶ ἐὰν φαίνηται τοιοῦτος ὤν, ὁ δὲ καταφέρων ἔνοχος ἔσται δίκης.
προετέθη ἐν Ἐφέσῳ.

Ἰνδ. η'. ια'. ὑπ. Κεθήγου καὶ Κλάρου.

2. *πεπόνθασιν* V. 3. *οὐκ* om. PV. 4. *ὅτανπερ* Eusebius, *ὅτιπερ* PV. 7. *ἄλλων ἱερῶν* P. ib. *καὶ τῆς θρησκείας περὶ τὸν θάνατον ὃν δὴ* V, *θρησκείαν δὲ περὶ τὸν θεὸν οὐκ ἐπίστασθε, ὅθεν καὶ τοὺς θρησκεύοντας ἐξηλώκατε, ὅθεν καὶ* P. Correxi ex Eusebio. 8. *θηρεύοντας* V. 10. *ἡγουμένων* V. ib. *καὶ* om. P. 11. *οἷς καὶ*] *οἷς* V. ib. *ὀχλοῦν* P. 12. *ἐμφαίνοιντο* Eusebius, *ἂν φαίνοιντο* PV. 13. *δὴ*] *δὲ* P. 14. *πατρός μου* P. ib. *ἐπιμείνοι* PV. 15. *δὴ* om. P. 19. *καὶ Κεκλάρου* V.

A. C. [Ol. Iph.] Anni a m. c.

speciem de impietate accusatis, pro suo numine emori, quam vivere. Unde et victoriam reportant, vitam profundere paratiores quam in vestram concedere sententiam.

De terrae porro tremoribus quos aut sensistis aut sentitis, ineptum esset vobis in memoriam revocare, quod vos quidem cum fiunt, desperabundi, illi vero, si illorum statum cum vestro tunc comparemus, majori etiam spe erga numen suum implentur. Vos vero per omne tempus videmini Deos penitus ignorare, et cultum illorum negligere, et Christianos veri Dei cultores proscribitis, vexatis, et usque ad mortem insectamini. De quibus jam ante quoque provinciarum Praesides Divo patri meo perscripsere, quibus et ille rescripsit, uti ne molesti essent Christianis ulla in re, nisi quid in Rempublicam Romanam tentasse convincerentur. Ad me quoque de illis multi retulerunt, quibus exemplo patris mei idem quod ille rescripsi. Quod si quis perseverarit in hujusmodi hominibus vexandis, negotiaque illis facesserit, absolvantur quamtumvis Christiani, delator vero puniatur. Propositum est Ephesi.

170. xi. Ind. viii. Cethego et Claro Coss. 2. 5676.

Ἰνδ. θ΄. ιβ΄. ὑπ. Σεβήρου καὶ Ἑρεννιανοῦ.

C *Ἡ τῶν Ἐγκρατιτῶν αἵρεσις ἄρτι φυεῖσα, ξένην καὶ φθοροποιὸν ψευδοδοξίαν εἰσάγουσα ἐν βίῳ, Τατιανὸν ἀρχηγὸν ἔσχεν. αὗτος δὲ τῶν μαθητῶν Ἰουστίνου γεγονώς, ἕως μὲν ἔζη ὁ Ἰουστῖνος, οὐδ᾽ ὅλως ἐτόλμα ἐνδείξασθαι παραφθορὰν τῆς ὑγιοῦς κατὰ Χριστὸν πίστεως. ἀποθανόντος δὲ αὐτοῦ ἤρξατο κενοῖς λόγοις καταποθεὶς δογματίζειν ἀγαμίαν, ὡς καὶ οἱ πρὸ αὐτοῦ Σατορνῖνος καὶ Μαρκίων, ἠρέμα σὺν αὐτοῖς ἀθετῶν τὴν ἀρχαίαν πλάσιν τοῦ θεοῦ καὶ κατηγορῶν τὸ ἄῤῥεν καὶ τὸ θῆλυ εἰς γένεσιν ἀνθρώπων πεποιηκότος, καὶ τῶν λεγομένων παρ᾽ αὐτοῖς ἐμψύχων ἀποχὴν εἰσηγήσατο, ἀχαριστοῦντες τῷ τὰ πάν-*
D *τα πεποιηκότι θεῷ. ἀντιλέγουσί τε τῇ τοῦ πρωτοπλάστου σωτηρίᾳ, καὶ τοῦτο νῦν ἐξηυρέθη παρ᾽ αὐτοῖς. τούτου Τατιανὸς πρῶτος ταύτην εἰσηνέγκατο τὴν βλασφημίαν, καὶ αἰῶνάς τινας ἀορίστους ὁ αὐτὸς εἰσάγει ὁμοίως τοῖς ἀπὸ Οὐαλεντίνου μυθολογήσας, γάμον τε φθορὰν καὶ πορνείαν παραπλησίως Μαρκίωνι καὶ Σατορνίνῳ ἀναγορεύσας, καθ᾽ ὧν πολλοὶ μὲν καὶ ἄλλοι ἔγραψαν, ἱκανὰ δὲ καὶ Μουσανός.*

Ἀντωνῖνος αὐτοκράτωρ πυκνῶς τοῖς πολεμίοις ἐπέκειτο,
P 261 *αὐτός τε παρὼν καὶ τοὺς πολεμάρχας ἀποστέλλων. καὶ Περτί-*

2. *Κρατιτῶν* m. R, V. *ib. ἄρτι φυεῖσα*] *ἀντιφυεῖσα* P. 3. (*καὶ*) *ψευδ.* R. 8. *Σατουρνῖνος* P. 11. *ἀποσχὴν* R. 12. *τε*] *δὲ* P. 15. *ἀπὸ* Eusebius Hist. Eccl. IV. 27. *ὑπὸ* PV. 17. *Σατουρνίνῳ* P. 20. *Περτίνακι* V.

A. C. [Ol. Iph.]
171. XII. Ind. IX. Severo et Herenniano Coss. 8.

Encratitarum haeresis, quae peregrinam et exitialem in mundo induxit opinionem, Tatianum habuit auctorem. Is ex Justini auditoribus, quoad ille vixit, non omnino ausus est intemeratae Christi fidei corruptionem prodere. Justino vero extincto, vanis coepit illatis sermonibus, velut mente captus, ac ebrius, coelibatum praedicare, quemadmodum Saturninus et Marcion ante ipsum fecerant, et eorum asseclae, abrogato antiquo Dei ac damnato opere, qui marem et feminam ad hominum generationem condidit. Sed et eorum, quae Anima praedita appellant, abstinentiam induxit, ingrati mortales erga omnium conditorem Deum. Quinetiam primi hominis Adam salutem negant, idque tum primum ab iis adinventum: primus enim Tatianus hanc impietatem excogitavit. Sed et Aeonas quosdam indefinitos idem inducit, iis quae a Valentino prodita fuerant, fabulas intermiscens. Connubium etiam, secundum fere Valentini et Marcionis sententiam, corruptionem ac stuprum esse dictitans, quos contra scripsere multi alii, in iis vero sat multa Musanus.

Antoninus Imperator saepius et ipsemet hostes aggressus

ναι καὶ τοῖς σὺν αὐτῷ δίψει πιεζομένοις ὄμβρος ἐκ τοῦ θεοῦ ἐγένετο, καὶ τοῖς ἀντιτασσομένοις Γερμανικοῖς καὶ Σαρμάταις σκηπτὸς ἔπεσεν, πολλούς τε αὐτῶν διέφθειρεν. λέγεται δὲ ὡς καὶ ἐπιστολαὶ φέρονται Μάρκου τοῦ βασιλέως, ἐν αἷς μαρτυρεῖ μέλλοντα τὸν στρατὸν αὐτοῦ διαφθείρεσθαι ταῖς τῶν χριστιανῶν εὐχαῖς διασεσῶσθαι.

σλη' Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. ι'. ιγ'. ὑπ. Ὀρφίτου τὸ β' καὶ Μαξίμου.

Ἰνδ. ια'. ιδ'. ὑπ. Σεβήρου τὸ β' καὶ Πομπηιανοῦ.

Δεύτερος μετὰ τὸν προκείμενον Τατιανὸν Σευῆρός τις κρα- B
τήσας τὴν αὐτὴν αἵρεσιν Σευηριανῶν προσηγορίας γέγονεν αἴ- R 612
τιος, χρωμένων τούτων καὶ νόμῳ καὶ προφήταις καὶ εὐαγγελίοις,
ἰδίως ἑρμηνεύοντες τῶν ἱερῶν γραφῶν τὰ νοήματα, βλασφημοῦν-
τες Παῦλον τὸν ἀπόστολον, ἀθετοῦντες αὐτοῦ τὰς ἐπιστολάς,
μηδὲ τὰς Πράξεις τῶν ἀποστόλων καταδεχόμενοι. ὁ μέντοι γε
πρότερος αὐτῶν Τατιανὸς συνάφειάν τινα καὶ συναγωγὴν οὐκ οἶ- V 209
δα ὅπως τῶν εὐαγγελίων ποιησάμενος τὸ διὰ τεσσάρων τοῦτο προσ-
ωνόμασεν, ὃ παρά τισιν εἰς ἔτι καὶ νῦν φέρεται. τοῦ δὲ ἀπο- C
στόλου φασὶν αὐτὸν θελῆσαί τινας αὐτῶν μεταφράσαι φωνάς, ὡς
ἐπιδιορθούμενον αὐτὸν τὴν τῆς φράσεως σύνταξιν. καταλέλοιπεν

1. τοῖς ἄλλοις σὺν P. ib. θεοῦ] οὐρανοῦ P. 10. τις om. P. 14. τὸν] τινα R. ib. τὰς ἐπιστολάς] ἐπιστολὰς P. 20. φράσεως Ducangius, φάσεως V, φύσεως P.

A. C. [Ol. Iph.]

est, interdum missis ducibus. Cum Pertinax aliique qui cum eo erant siti premerentur, imber de coelo depluit, in Germanos vero et Sarmatas contra stantes fulmen delapsum, multos ex iis exanimavit. Aiunt porro Marci imperatoris literas circumferri, in quibus testatur exercitum siti periturum, Christianorum precibus esse servatum.

CCXXXVIII. Olympias.

172. XIII. Ind. X Orphito et Maximo Coss. 4.

173. XIV. Ind. XI. Severo II. et Pompeiano Coss. 1. 238.

Secundus post Tatianum, cujus supra meminimus, Severus eadem infectus haeresi, Severianorum nominis auctor fuit: qui quidem legem veterem ac Prophetas, atque adeo Evangelia admittunt, scripturas sacras pro libito interpretantur, Paulum Apostolum damnant, proscriptis illius Epistolis, rejectis etiam Actis Apostolorum. His vero antiquior Tatianus, nescio quam consonantiam et collectionem Evangeliorum confecit, quam Diatessaron appellavit, quae etiamnum in quorundam manibus versatur. Aiunt etiam ipsum in animo habuisse Apostoli verba aliis mutare, cum geminum illius sensum ac compositionem vellet emendare. Circumferuntur complura ejus

δὲ οὗτος πολύ τι πλῆθος συγγραμμάτων, ὧν μάλιστα παρὰ πολλοῖς μνημονεύεται διαβόητος αὐτοῦ λόγος ὁ πρὸς Ἕλληνας, ἐν ᾧ καὶ τῶν ἀνέκαθεν χρόνων μνημονεύσας τῶν παρ' Ἕλλησιν εὐδοκίμων ἁπάντων Μωσέα τε καὶ τοὺς Ἑβραίων προφήτας ἀπέφηνε προγενεστέρους, ὃς δὴ καὶ δοκεῖ τῶν συγγραμμάτων αὐτοῦ πάντων καλλίων τε καὶ ὠφελιμώτατος ὑπάρχειν.

Ἰνδ. ιβ'. ιε'. ὑπ. Γάλλου καὶ Φλάκκου.

Ἰνδ. ιγ'. ις'. ὑπ. Ὀρφίτου τὸ γ' καὶ Ῥούφου.

Ποθεινὸς ὁ τῆς Λογδούνου ἐπίσκοπος, ὑπὲρ τὰ Ϟ' ἔτη τῆς D ἡλικίας γενόμενος, συρόμενος ἐπὶ τὸ βῆμα καὶ πολλὰ παθὼν ἀνήκεστα τῷ τοῦ μαρτυρίου δρόμῳ ἐτελειώθη.

Ἀλλὰ καὶ Ἄτταλος τοὔνομα πολλὰ πολλῷ τῷ χρόνῳ πεπονθώς, ἐν εἱρκτῇ τυγχάνων θείας ὀπτασίας ἐν νυκτὶ ἀξιοῦται. Ἀλκιβιάδου γάρ τινος τῶν ἐν εἱρκτῇ τυγχανόντων κατεχομένου, πάνυ αὐχμηρὸν βιοῦντος βίον, καὶ μηδενὸς ὅλως πρότερον μετα- P 262 λαμβάνοντος, ἀλλ' ἢ ἄρτῳ καὶ ὕδατι μόνῳ χρωμένου, πειρωμένου δὲ καὶ ἐν τῇ εἱρκτῇ οὕτω διάγειν, Ἀττάλῳ τῷ προειρημένῳ μετὰ τὸν πρῶτον ἀγῶνα, ὃν ἐν τῷ ἀμφιθεάτρῳ ἤνυσεν, ἀπεκαλύφθη ὅτι οὐ καλῶς ποιεῖ Ἀλκιβιάδης μὴ χρώμενος τοῖς κτίσμασι τοῦ θεοῦ καὶ ἄλλοις τύπον ὑπολειπόμενος σκανδάλου. πεισθεὶς

7. Φλάκου V. 8. τὸ om. P. 9. Λουγδούνου P. 12. Ἀταλὸς P. 16. μόνῳ om. P. 17. δὲ] τε P. ibid. Ἀτάλῳ P.

A. C. [Ol. Iph.]

scripta, in quibus a multis praesertim commendatur celeberrimum illud quod ad Graecos inscripsit: in quo virorum apud eosdem illustrium omnium retroacta tempora commemorans, et Mosen, et Hebraeorum Prophetas longe vetustiores fuisse ostendit, qui quidem liber ex omnibus quos scripsit, longe pulcherrimus et utilissimus habetur.

174. xv. Ind. xii. Gallo et Flacco Coss. 2.

175. xvi. Ind. xiii. Orphito et Rufo Coss. 3.

Pothinus Lugdunensis Episcopus, qui annum aetatis nonagesimum excesserat, ad tribunal raptatus, et immensam passus crudelitatem, Martyrii cursum consummavit.

Sed et quidam nomine Atalus, multa multo tempore passus, dum in vinculis habetur, divina quadam visione per noctem dignatur. Cum enim quidam Alcibiades, qui cum iis qui in carcere erant, detinebatur, laboriosam prorsus vitam degeret, atque priusquam in custodiam daretur, nihil omnino praeter panem et aquam gustaret, in carcere eandem vitae rationem servare conaretur, praedicto Atalo, post exactum primum certamen, quo in Amphitheatro defunctus fuerat, divinitus aperitur, non recte facere Alcibiadem, qui iis quae Deus condiderat non uteretur, aliisque scandalo esset. Hinc persuasus

δὲ ὁ Ἀλκιβιάδης πάντων φανερῶς μετελάμβανεν, καὶ ηὐχαρίστει τῷ Θεῷ, καὶ δικαίως· οὐ γὰρ ἀνεπίσκεπτοι χάριτος Θεοῦ ἦσαν, ἀλλὰ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἦν σύμβουλον αὐτοῖς.

σλθ' Ὀλυμπιάς. R 614 B

Ἰνδ. ιδ'. ιζ'. ὑπ. Πουλλίωνος καὶ Ἄπρου.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων νόμος ἐτέθη ὥστε ἐξ ἀδιαθέτου κληρονομεῖν τὸν πατέρα τὰ τέκνα· καὶ τῷ ἀχαρίστῳ δὲ παιδὶ τὸ τετραούγκιον δίδοσθαι τῆς πατρῴας περιουσίας.

Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς ὑπέταξε τὸ ἔθνος τῶν Γερμανῶν.

Ἰνδ. ιε'. ιη'. ὑπ. Κομμόδου καὶ Κυϊντίλλου.

Ἰνδ. α'. ιθ'. ὑπ. Ὀρφίτου τὸ δ' καὶ Ῥούφου τὸ β'.

Σμύρνα τῆς Ἀσίας ἀπὸ σεισμῶν κατεῤῥίφη. Ἀντωνῖνος ὁ C καὶ Οὐῆρος νοσήσας ἀπέθανεν ἐν Παννωνίαις πρὸ ὀκτὼ καλανδῶν ἀπριλίων, ἄρξας ἔτη ιθ'.

Ῥωμαίων ιε' ἐβασίλευσε Κόμμοδος ἔτη ιβ'. ὁμοῦ ,εχϟ'.

Ἰνδ. β'. α'. ὑπ. Κομμόδου Αὐγούστου τὸ β' καὶ Βήρου.

Οὗτος ὁ Κόμμοδος ἐπὶ τῆς αὐτοῦ κρατήσεως παύει τὸν διωγμὸν τῆς ἐκκλησίας.

1. εὐχαρίστει P. 2. ἦσαν χάριτος τοῦ θεοῦ P. 5. Παλλίωνος P. 8. τετραούγγιον P. 9. ὑπετάξετο R, ὑπετάξατο P. ib. τὸ om. P. 10. Κυντίλλου P. 13. Παωνίαις P, Παννωνίαις m. R, V. 14. ἀπριλλίου P. 17. παίει V.

A. C. [Ol. Iph.] Anni a m. c.

Alcibiades, palam absque delectu appositum deinceps cibum sumpsit, Deoque gratias egit: et jure sane, neque enim inexperti erant gratiae Dei, sed Spiritus sanctus iis in consultorem aderat.

CCXXXIX. Olympias.

176. XVII. Ind. XIV. Pollione et Apro Coss. 4. 5684.

His Coss. lex est promulgata, qua intestato patres filiis succederent, ingrato vero filio bonorum paternorum quarta duntaxat pars daretur.

Idem Imperator Germanorum gentem subjugavit.

177. XVIII. Ind. XV. Commodo et Quintillo Coss. 1. 239.

178. XIX. Ind. I. Orphito IV. et Rufo II. Coss. 2.

Smyrna Asiae oppidum terrae motu corruit. Antoninus qui et Verus dictus est, morbo conflictatus in Pannoniis obiit ex a. d. VIII. Kalend. Apriles, cum imperasset annos XIX.

Romanis XV. imperavit Commodus ann. XII. Colliguntur anni V. MDCXC.

179. I. Ind. II. Commodo Augusto II. et Vero Coss. 3. 5689.

Hic Commodus quamdiu imperavit, ab Ecclesiae persecutione abstinuit.

V 210 Ἐπὶ τούτου Ἡγήσιππος τελειοῦται περὶ τῶν ἀποστόλων με-
D γάλως συγγραψάμενος, ὡς ἱστορεῖ Εὐσέβιος ὁ Παμφίλου.

σμ' Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. γ'. β'. ὑπ. Πραίσεντος καὶ Γορδιανοῦ.

Ἰνδ. δ'. γ'. ὑπ. Κομμόδου Αὐγούστου τὸ γ' καὶ Βήρου τὸ β'.

Εἰρηναῖος ἐπίσκοπος πόλεως Λογδούνου τῆς Γαλλίας διέπρεπεν.

Ἐπὶ τῶν προκειμένων ὑπάτων κτήτωρ τις ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ
μεγάλῃ ὀνόματι Ἀρτάβανος φιλοτίμως ἔῤῥιψεν ἐν τῇ καλου-
P 263 μένῃ Δάφνῃ τοῖς δήμοις καλάμια συντόμια πολλὰ ἄρτων διαιωνι-
ζόντων, καὶ ἐκάλεσεν τοὺς ἄρτους πολιτικοὺς διὰ τὸ τῇ ἰδίᾳ
πόλει τούτους δωρήσασθαι, καὶ ἠφόρισεν ἐκ τῶν ἰδίων αὐτοῦ
χωρίων πρόσοδον ἀναλογοῦσαν εἰς λόγον τῶν αὐτῶν πολιτικῶν
ἄρτων. καὶ ἀνήγειραν αὐτῷ οἱ τῆς Ἀντιοχέων πόλεως ἐν τῇ
Δάφνῃ στήλην μαρμαρίνην, ἐπιγράψαντες Ἀρταβάνει αἰωνία
μνήμη.

Ἰνδ. ε'. δ'. ὑπ. Μαμερτίνου καὶ Ῥούφου τὸ γ'.

B Ἡ κατὰ Φρύγας ἄθεος ψευδοπροφητεία Μοντανοῦ καὶ τῶν
σὺν αὐτῷ παραπλήγων γυναικῶν αὐτοῦ Πρισκίλλας καὶ Μαξιμίλ-
R 616 λας συνίστη, ἔτι δὲ καὶ Ἀλκιβιάδου καὶ Θεοδότου· καθ' ὧν

6. Λουγδούνου P. ib. Γαλίας PV. 10. σκυτόμια πολλὰ m. R, quae πολλὰ ἄρτων om. in textu. 11. ἐκέλευσεν R. 15. ἡ μνήμη αἰωνία P. 20. ὧν Raderus, ὃν RV.

A. C. [Ol. Iph.]

Illo imperante, decessit Hegesippus, qui de Apostolis magnifice scripsit, ut testatur Eusebius Pamphili.

CCXL. Olympias.

180. II. Ind. III. Praesente et Gordiano Coss. 4.

181. III. Ind. IV. Commodo Augusto III. et Vero II. Coss. 1. 240.

Irenaeus Lugduni urbis Galliae Episcopus celebris habitus est.

His Coss. civis quidam magnae Antiochiae, nomine Artabanus, in munificentiae argumentum, plurimas breves tessaras panum perpetuorum sparsit in plebem, in suburbano Daphnensi, hosque panes vocavit Civiles, eo quod civitati suae impertirentur: et ex propriis suis praediis congruos reditus in eorundem panum civilium sumptus destinavit. Vicissim vero Antiocheni, eidem in Daphne statuam marmoream erexere, cum hac inscriptione:

Artabani memoria aeterna.

182. IV. Ind. V. Mamertino et Rufo III. Coss. 2.

Mendax et impia Montani Cataphrygum haereseos auctoris, et cum illo pariter furentium mulierum Priscillae et Maxi-

συνεγράψατο ὁ ἐν ὁσίᾳ τῇ μνήμῃ Ἀπολλινάριος Ἱεραπόλεως ἐπίσκοπος καὶ Μιλτιάδης συγγραφεὺς καὶ ἄλλοι πολλοί, ἐν οἷς καὶ Σαραπίων Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος.

Ἰνδ. ϛʹ. εʹ. ὑπ. Κομμόδου Αὐγούστου τὸ δʹ καὶ Βικτωρίνου.

Τὸ ἐν Νικαίᾳ τῆς Βιθυνίας Ἀπολλώνιον ἔξω τειχῶν ἐγένετο ἐφισταμένου τὸ ἔργον Βακτουανοῦ καὶ Σεβήρου Βιθυνίας C ἡγεμονεύοντος.

σμαʹ Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. ζʹ. ϛʹ. ὑπ. Μαρκέλλου καὶ Αἰλιανοῦ.

Ἐπὶ τῶν προκειμένων ὑπάτων Θεοδοτίων τις τοῦ Πόντου ἀπὸ τῆς διαδοχῆς Μαρκίωνος τοῦ αἱρεσιάρχου τοῦ ἀπ' αὐτῆς Σινώπης ὁρμωμένου, καὶ αὐτὸς μηνίων τῇ αὐτοῦ αἱρέσει καὶ εἰς Ἰουδαϊσμὸν ἐκκλίνας καὶ τὰ αὐτῶν στοιχεῖα καὶ γλῶσσαν μαθών, ἰδίως καὶ αὐτὸς ἐξέδωκεν τὰ πλεῖστα τοῖς οβʹ ἑρμηνευταῖς συνᾴδοντα, ὡς καὶ ἱστορεῖ περὶ τούτου Ἐπιφάνιος ὁ Κύπριος.

Ἰνδ. ηʹ. ζʹ. ὑπ. Ματέρνου καὶ Βραδουᾶ. D

Ἰνδ. θʹ. ηʹ. ὑπ. Κομμόδου Αὐγούστου τὸ εʹ καὶ Γλαβρίωνος.

Ἰνδ. ιʹ. θʹ. ὑπ. Κρισπίνου καὶ Αἰλιανοῦ.

4. Κομόδου τοῦ Αὐγούστου V. ib. τὸ om. R. 5. τῶν τειχῶν P. 6. ἀφισταμένου R. 12. μηνύω R. ib. αὐτῇ P. 15. ἀνᾴδοντα R, συνᾳδόντως m. R. ib. καὶ om. R. ib. Ἐπιφάνιος] p. 172. a.

A. C. [Ol. Iph.]

millae vaticinatio nata est, Alcibiadis quoque et Theodoti: contra quos scripsit sanctae memoriae Apollinaris Hierapoleos Episcopus, et Miltiades scriptor, aliique complures, quos inter extitit Sarapion Antiochiae Episcopus.

182. v. Ind. vi. Commodo Augusto IV. et Victorino Coss. 3.

Apollonium Nicaeae Bithyniae urbe extra moenia constructum est, operi praefecto Bactuano, cum Bithyniae praeesset Severus.

CCXLI. Olympias.

184. vi. Ind. vii. Marcello et Aeliano Coss. 4.

His Coss. quidam Theodotio in Ponto natus, ex Marcionis Haeresiarchae sectatoribus, qui et ipse Sinope oriundus erat, ejurata eadem haeresi, in Judaismum declinavit: cumque eorum elementa et linguam didicisset, privatim et ipse multa edidit quae cum LXXII. Interpretibus consentiunt, ut de illo refert Epiphanius Cypri Episcopus.

185. vii. Ind. viii. Materno et Bradua Coss. 1. 241.

186. viii. Ind. ix. Commodo Augusto V. et Glabrione Coss. 2.

187. ix. Ind. x. Crispino et Aeliano Coss. 3.

Detracto Colossi Rhodii capite, Commodus suum imposuit.

Τοῦ κολοσσοῦ Ῥόδου τὴν κεφαλὴν ἀφελὼν Κόμμοδος ἰδίαν ἐπέθηκεν εἰκόνα.

Ὠριγένης ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἐγεννήθη.

Τούτῳ τῷ χρόνῳ ἐν τῷ Καπετωλίῳ Ῥώμης σκηπτὸς ἔπεσεν, καὶ σφοδρὸς ἐμπρησμὸς γέγονεν, καὶ τὰς βιβλιοθήκας καὶ ὅλα τὰ μέρη Ῥώμης αὐτῆς διέφλεξεν.

P 264 V 211 *Θέρμαι Κομμοδιαναὶ ἐν Ῥώμῃ ἀφιερώθησαν.*

σμβʹ Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. ιαʹ. ιʹ. ὑπ. Φουσκιανοῦ καὶ Σιλανοῦ.

Ἰνδ. ιβʹ. ιαʹ. ὑπ. Κομμόδου Αὐγούστου τὸ ϛʹ καὶ Σεπτιμιανοῦ.

Ἰνδ. ιγʹ. ιβʹ. ὑπ. Κομμόδου Αὐγούστου τὸ ζʹ καὶ Περτίνακος.

B *Κόμμοδος αἰφνίδιον ἐτελεύτησεν ἀποπνιγεὶς ἐν οἰκίᾳ Βεστιανοῦ συγγενοῦς αὐτοῦ καὶ Ἀτταλιανῆς τῆς ὑπατίσσης ἐν Ῥώμῃ πρὸ αʹ καλανδῶν ἰανουαρίων, ἄρξας ἔτη ιβʹ.*

R 618 *Ῥωμαίων ιϛʹ ἐβασίλευσε Λούκιος Περτίναξ μῆνας βʹ.*

ὁμοῦ ἔτη ͵εχϟθʹ καὶ μῆνας βʹ.

Περτίναξ ἀξιούσῃ τῇ συγκλήτῳ Ῥωμαίων τὴν γυναῖκα αὐ-

4. *Καπιτωλίῳ* R. 16. *καλάνδης* RV 18. *ἔτη* om. P. *ib.* *καὶ* om. P. 19. *τῇ* om. R.

Anni a m. c. A. C. [Ol. Iph.]

Origenes Alexandriae nascitur.

Hoc anno Capitolium Romae de coelo tactum est, ingensque extitit incendium, quo et Bibliothecae, et universae ipsius urbis Romae regiones conflagrarunt.

Thermae Commodianae Romae dedicatae sunt.

CCXLII. Olympias.

188. x. Ind. xi. Fusciano et Silano Coss. 4.

189. Junio et Servilio Coss. 1. 242.

190. xi. Ind. xii. Commodo Augusto VI. et Septimiano Coss.

191. Aproniano et Bradua Coss. 2.

192. xii. Ind. xiii. Commodo Augusto VII. et Pertinace Coss. 3.

Commodus repentina morte interiit in aede Vestiani affinis sui, et Attalianae feminae Consularis, Romae, pridie Kalendas Januarias, cum imperasset annos xii.

5698. Romanis xvi. imperavit Lucius Pertinax mensibus ii. Colliguntur anni v. mdcxcix.

Pertinax, petenti Romanorum Senatui, ut conjugem Augustam, filium vero Caesarem renuntiaret, intercessit, dicens, Satis esse quod invitus ad Imperium accessisset.

Pertinax, qui et Lucius dictus, a militibus interfectus est,

τοῦ σεβαστὴν ὀνομάσαι καὶ τὸν υἱὸν Καίσαρα ἀποδεῖξαι, ἀντεῖπε φάσκων, Ἱκανὸν ὅτι βεβιασμένος πάρεισιν ἐπὶ τὴν ἀρχήν.

Περτίναξ ὁ καὶ Λούκιος ἐσφάγη ἀπὸ τῶν στρατιωτῶν, ὡς ἐξέρχεται ἀπὸ τοῦ παλατίου εἰς τὸν Μάρτιον, ὢν ἐτῶν ο'.

Ῥωμαίων ιζ' ἐβασίλευσεν Δίδιος Ἰουλιανὸς ὁ καὶ Σίλβιος C
μῆνας ζ'. ὁμοῦ ἔτη ,εψ'.

Ἰνδ. ιδ'. α'. ὑπ. Φλάκκου καὶ Κλάρου.

Καὶ οὗτος Δίδιος ἐσφάγη ἀπὸ κουβικουλαρίου εἰς τὴν πηγὴν τοῦ παλατίου Ῥώμης ἔσω, ὡς προσέχει τοῖς ἰχθύσιν, ἐκ συσκευῆς τῶν μετ' αὐτοῦ, ὢν ἐτῶν ξ'.

σμγ' Ὀλυμπιάς.

Ῥωμαίων ιη' ἐβασίλευσεν Λούκιος Σεπτίμιος Σεβῆρος ἀπὸ D
τῆς συγκλήτου Ῥώμης ψηφισθεὶς ἔτη ιθ'. ὁμοῦ ἔτη ,εψιθ'.

Ἰνδ. ιε'. α'. ὑπ. Σεβήρου Αὐγούστου καὶ Σαβίνου.

Ἰνδ. α'. β'. ὑπ. Τερτύλλου καὶ Κλήμεντος.

Ἰνδ. β'. γ'. ὑπ. Δέξτρου καὶ Πρίσκου.

Ἰνδ. γ'. δ'. ὑπ. Λατερανοῦ καὶ Ῥουφίνου.

Λέγεται τὸ Βυζάντιον Θρᾴκης ἐμπόριον εἶναι, καὶ ὅτι τοπάρχης ἦν ἐν αὐτῷ Βαρβύσιος ὁ πατὴρ Φειδαλίας, καὶ ὅτι ἐν

2. βεβιασμένως RV. 7. Φλάκου V. 13. ἔτη alterum om. P. 15. Κλήμηντος R. 16. Δέκτρου R. 18. Περὶ τοῦ Βυζαντίου πῶς συνέστη τὸ Βυζάντιον praeponit P, quae alia manus ascripsit margini V. ib. τόπαρχος P. 19. ἐν τῇ ζωῇ P.

A. C.		[Ol. Iph.]	Anni a m. c.
	dum ex Palatio in campum Martium proficiscitur, annos natus LXX.		
	Romanis XVII. imperavit Didius Julianus, qui et Silvius dictus, menses VII. Colliguntur anni V. MDCC.		5699.
193.	I. Ind. XIV. Flacco et Claro Coss.	1. 243.	5699.
	Similiter et hic Didius a Cubiculario per suorum insidias interfectus est ad fontem Palatii, Romae, dum piscibus intendit, annos natus LX.		
	CCXLIII. Olympias.		
	Romanis XVIII. imperavit Lucius Septimius Severus, a Romano Senatu Imperator electus, ann. XIX. Colliguntur anni V. MDCCXIX.		5718.
194.	I. Ind. XV. Severo Augusto et Sabino Coss.	2.	
195.	II. Ind. I. Tertullo et Clemente Coss.	3.	
196.	III. Ind. II. Dextro et Prisco Coss.	4.	
197.	IV. Ind. III. Laterano et Rufino Coss.	1. 244.	

De Byzantio, et quomodo conditum est Byzantium.

Aiunt Byzantium esse Thraciae Emporium, cujus Princeps fuit Bar-

P 265 ζωῇ τοῦ πατρὸς αὐτῆς ἔκτισεν ἐκείνη πολλὰ ἐν αὐτῷ τῷ ἐμπορίῳ,
καὶ ἔστησεν ἐν αὐτῷ καὶ τύχην, ἥντινα ἐκάλεσε Κερόην. καὶ
ὅτε ἤμελλε τελευτᾶν ὁ πατὴρ αὐτῆς Βαρβύσιος, παρεκελεύσατο
κτίσαι αὐτὴν τεῖχος ἐν αὐτῷ τῷ τόπῳ ἀπὸ θαλάσσης ἕως θαλάσ-
σης, ὅπερ νῦν ἐστι τὸ παλαιὸν τεῖχος Κωνσταντινουπόλεως, του-
τέστιν ἀπὸ τοῦ καλουμένου Πετρίου ἕως τῆς πόρτας τοῦ ἁγίου
Αἰμιλιανοῦ, πλησίον τῆς καλουμένης Ῥάβδου. τὴν δὲ λεχθεῖ-
σαν Φιδαλίαν μετὰ θάνατον τοῦ πατρὸς αὐτῆς ἠγάγετο Βύζας ὁ
Θρᾷκης βασιλεύς, καὶ ἐπωνόμασε τὸν τόπον, ἤγουν τὸ ἐμπό-
R 620 ριον, εἰς ὄνομα αὐτοῦ τὸ Βυζάντιον, ἔνθα νῦν καλοῦνται αἱ
Νῖκαι, πλησίον τῶν Κιλίκων, δεδωκὼς τῷ τόπῳ καὶ δίκαιον
B πόλεως. καὶ ἐλθὼν ἀπὸ Ῥώμης μετὰ χρόνους πολλοὺς ὁ Σεβῆ-
V 212 ρος τούτῳ τῷ χρόνῳ τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἐπὶ τὸ Βυζάντιον, καὶ
ἑωρακὼς τὴν τοποθεσίαν τῆς πόλεως καλήν, ἀνήγειρε τὴν Βυ-
ζοῦ πόλιν, καὶ ἔκτισεν ἐν αὐτῇ τὸ δημόσιον λουτρὸν τὸ λεγόμενον
Ζεύξιππον. καὶ ὅτι ἐκεῖ ἵστατο ἐν μέσῳ τοῦ Τετραστῴου στήλη
χαλκῆ τοῦ ἡλίου, καὶ ὑποκάτω αὐτῆς ἔγραφε τὸ ὄνομα τοῦ ἡλίου
Ζευξίππου. οἱ δὲ Θρᾷκες οὕτως ἔλεγον τὸν τόπον Ἥλιον, οἱ δὲ
τῆς πόλεως Βυζαντίων καὶ αὐτοὶ ὠνόμασαν τὸ αὐτὸ δημόσιον
λουτρὸν Ζεύξιππον κατὰ τὸ ὄνομα, ὅπερ εἶχε πρῴην ὁ τόπος,
C καὶ οὐκέτι, ὡς εἶπεν ὁ βασιλεύς, εἰς τὸ ἴδιον αὐτοῦ ὄνομα ἐκά-
λουν αὐτὸ Σεβήριον. ἐγένετο δὲ τὸ Τετράστῳον τοῦ Ζευξίππου,

4. κτίσας R. 11. Κηλίκων PV. 16. ὅτε R. ib. τετραστόου PV hic et postea. 17. τοῦ ἡλίου τὸ ὄνομα P. 18. Θρᾴκης P. 19. Βυζάντιον V, Βυζάντων R.

bysius, Phedaliae pater: quae quidem superstite adhuc parente plura aedificia in eo condidit, Fortunamque collocavit, quam Ceroen appellavit. Ferunt praeterea moriturum patrem Barbysium ipsi reliquisse in mandatis, ut in eo murum a mari ad mare excitaret: qui quidem murus est ille antiquus Constantinopoleos, qui a Petrio usque ad portam Sancti Aemiliani, juxta locum quem Rhabdon vocant, porrigitur. Ipsam vero Phedaliam post patris mortem in uxorem accepit Byzas Thraciae Rex, locumque seu emporium de suo nomine Byzantium nuncupavit, ubi nunc sunt quae vocantur Victoriae, haud Procul a Celicibus, et jure civitatis locum donavit. Severus deinde post multa tempora hoc Imperii anno (IV.) Roma profectus, Byzantium veniens, urbisque situs pulcritudinem contemplatus, Byzae urbem instauravit, publicumque condidit in ea balneum, Zeuxippum appellatum: quod in Quadriporticus meditullio statua solis aerea staret, in ipsius basi Solis Zeuxippi nomine inscripto. Ac Thraces quidem locum Helium seu Solem: cives autem, Byzantii balneum publicum Zeuxippum, juxta nomenclaturam, qua antea donabatur, appellarunt, non vero secundum Imperatoris decretum, qui de suo nomine Severium nuncupandum statuerat. Extitit autem Zeuxippi Qua-

ὅπου ἵστατο ἐν μέσῳ ἡ στήλη τοῦ ἡλίου, καὶ ἔκτισεν ἀντ' αὐτοῦ ἐν τῇ ἀκροπόλει τῆς αὐτῆς Βύζου πόλεως ναὸν ἤτοι ἱερὸν Ἀπόλλωνος, καὶ ἀντὶ τῶν ἄλλων δύο ἱερῶν τῶν κτισθέντων πρώην ἀπὸ μὲν Βύζου Ἀρτέμιδι σὺν ἐλάφῳ, ἀπὸ δὲ Φειδαλίας Ἀφροδίτῃ. καὶ ἀναγαγὼν Σεβῆρος ὁ βασιλεὺς ἐκ τοῦ Τετραστῴου τὸ ἄγαλμα τοῦ Ἡλίου ἔστησεν αὐτὸ ἄνω ἐν τῷ ἱερῷ, κτίσας ὁ αὐτὸς βασιλεὺς κατέναντι τοῦ ἱεροῦ τῆς Ἀρτέμιδος κυνήγιν μέγα πάνυ, καὶ κατέναντι τοῦ ἱεροῦ τῆς Ἀφροδίτης θέατρον. ἔκτισε δὲ καὶ τὸ ἱππικὸν εἰς τὸ Βυζάντιον ὁ λεχθεὶς Σεβῆρος, ἀγοράσας οἰκήματα καὶ κῆπον ἀπό τινων ἀδελφῶν ὀρφανῶν· καὶ καταλύσας τὰ οἰκήματα (D) καὶ τὸν κῆπον ἐκδενδρώσας ἐποίησε τὸ ἱππικὸν τοῖς Βυζαντίοις καὶ τὸ λεγόμενον Στρατήγιον ἀνενέωσεν ὁ αὐτὸς Σεβῆρος, ὅπερ ἦν πρώην κτισθὲν ὑπὸ Ἀλεξάνδρου τοῦ Μακεδόνος, ὅτε κατὰ Δαρείου ἐπεστράτευσεν, καὶ ἐκάλεσε τὸν τόπον Στρατήγιν· ἐκεῖ γὰρ στρατολογήσας Ἀλέξανδρος ὁ Μακεδὼν ὥρμησεν κατὰ Περσῶν εἰς τὸν πόλεμον.

σμδ' Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. δ'. ε'. ὑπ. Σατορνίνου καὶ Γάλλου.
Ἰνδ. ε'. ς'. ὑπ. Ἀνουλλίνου καὶ Φρόντωνος.
Ἰνδ. ς'. ζ'. ὑπ. Σεβήρου Αὐγούστου τὸ β' καὶ Βικτωρίνου. P 266

3. καὶ ἀντὶ] κατέναντι Chilmeadus ad Malalae p. 292. 6. ed. Bonn. 4. Ἀρτέμιδι σὺν Malalas, Ἀρτεμιδίουν V, m. R, Ἀρτεμιδίου P, Ἀρτεμιδείου m. R. ib. Ἀφροδίτης P. 5. ἀναγὼν P. ib. ὁ Σεβῆρος ὁ P. 12. καὶ λεγόμενον P.

driporticus, ubi in medio stetit Solis statua, in cujus locum in ipsius Anni a m. c.
Byzae civitatis Acropoli templum excitavit Apollini sacrum, et pro aliis duobus fanis prius extructis, a Byza quidem Dianae Elaphaeae, a Phedalia vero Veneris. Ex Quadriporticu translatam Solis statuam in summo templo constituit Imperator: e regione Dianae fani amplissimo Cynegio, e regione vero templi Veneris Theatro aedificatis. Idem praeterea Severus Circum condidit, coëmptis a pupillis quibusdam fratribus aedibus ac hortis: ac disjectis aedibus, evulsisque ex hortis arboribus, Byzantiis Circum aedificavit. Sed et Strategium seu Praetorium instauravit idem Severus, quod dudum ab Alexandro Macedone extructum fuerat, cum in Darium expeditionem suscepit, locoque Strategii nomen dedit, quod post ibi instructum exercitum, idem Alexander Macedo adversus Persas arma moverit.

CCXLIV. Olympias.

A. C.				[Ol. Iph.]	
198.	v.	Ind. iv.	Saturnino et Gallo Coss.	2.	
199.	vi.	Ind. v.	Anullino et Frontone Coss.	3.	5704.
200.	vii.	Ind. vi.	Severo Augusto II. et Victorino Coss.	4.	

Ἰνδ. ζʹ. ηʹ. ὑπ. Μουκιανοῦ καὶ Φαβιανοῦ.

R 629 Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων διωγμὸς ἐγένετο τῶν χριστιανῶν, καὶ πολλοὶ ἐμαρτύρησαν.

σμεʹ Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. ηʹ. θʹ. ὑπ. Σεβήρου Αὐγούστου τὸ γʹ καὶ Ἀντωνίνου.

Ἐν τοῖς χρόνοις τούτοις Σύμμαχός τις Σαμαρείτης, τῶν
B παρ' αὐτοῖς σοφῶν, μὴ τιμηθεὶς ὑπὸ τοῦ ἰδίου ἔθνους, νοσήσας φιλαρχίαν καὶ ἀγανακτήσας κατὰ τῆς ἰδίας φυλῆς, προσέρχεται Ἰουδαίοις καὶ προσηλυτεύει καὶ περιτέμνεται δευτέραν περιτομήν. οὗτος τοίνυν πρὸς διαστροφὴν τῶν παρὰ Σαμαρείταις ἑρμηνειῶν ἑρμηνεύσας τὴν τρίτην ἐξέδωκεν ἑρμηνείαν. ταῦτα Ἐπιφάνιος ὁ Κύπριος περὶ τῶν τριῶν ἑρμηνευτῶν, Ἀκύλα καὶ Συμμάχου καὶ Θεοδοτίωνος, ἔθηκεν.

Ἰνδ. θʹ. ιʹ. ὑπ. Πλαυτιανοῦ καὶ Γέτα.

Πλαυτιανὸς ὁ ὕπατος ἐσφάγη πρὸ ιαʹ καλανδῶν φεβρουαρίων.

C Ἰνδ. ιʹ. ιαʹ. ὑπ. Χίλωνος καὶ Λίβωνος.

Ἰνδ. ιαʹ. ιβʹ. ὑπ. Ἀντωνίνου τὸ βʹ καὶ Γέτα τὸ βʹ.

V 213 Τούτοις τοῖς ὑπάτοις Σεβῆρος ἐν Ἀλεξανδρείᾳ γενόμενος διωγμὸν κατὰ χριστιανῶν ἐποίησε, καὶ πολλοὶ ἐμαρτύρησαν ἀπὸ

6. ἐν τούτοις χρόνοις P. ib. Σαμαρείας R, Σαμαρίτης V. 10. Σαμαρίταις PV. 12. Ἐπιφάνιος] p. 172. B. Cuius loci lacunae hinc supplendae sunt. ib. Ἀκύλλα P. 15. φευρουαρίων PV.

Ann. m. c. A. C. [Ol. Iph.]

201. VIII. Ind. VII. Muciano et Fabiano Coss. 1. 245.

His Coss. facta est Christianorum persecutio, multique martyrio vitam finierunt.

CCXLV. Olympias.

5708. 202. IX. Ind. VIII. Severo Augusto III. et Antonino Coss. 2.

His temporibus, Symmachus quidam Samaritanus, inter suos sapientia praestans, cum debiti honores a popularibus sibi denegarentur, immodica vero teneretur dominandi cupiditate, genti suae infensus, apud Judaeos demigravit, proselytumque professus, secundum circumcisus est. Hic igitur quo Samaritanorum interpretationes everteret, tertiam edidit interpretationem. Haec Epiphanius Cyprius de tribus interpretibus, Aquila, Symmacho, et Theodotione observavit.

203. X. Ind. IX. Plautiano et Geta Coss. 4.

Plautianus Consul ex a. d. XI. Kalendas Februarii necatus est.

204. XI. Ind. X. Chilone et Libone Coss. 4.

205. XII. Ind. XI. Antonino II. et Geta II. Coss. 1. 246.

Iisdem Coss. Severus dum Alexandriae moratur, contra

Ἀλεξανδρείας καὶ Αἰγύπτου καὶ Αὐγουσταμνικῆς καὶ ἕως Θηβαΐδος.

Τούτοις τοῖς χρόνοις ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τὸ Σεβηριανὸν ἐκτίσθη γυμνάσιον καὶ τὸ ἐκεῖσε ἱερὸν μέγα τὸ καλούμενον Πάνθεον.

σμϛʹ Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. ιβʹ. ιγʹ. ὑπ. Ἀλβίνου καὶ Αἰμιλιανοῦ. D
Ἰνδ. ιγʹ. ιδʹ. ὑπ. Ἄπρου καὶ Μαξίμου.
Ἰνδ. ιδʹ. ιεʹ. ὑπ. Ἀντωνίνου τὸ γʹ καὶ Γέτα τὸ γʹ.
Ἰνδ. ιεʹ. ιϛʹ. ὑπ. Πομπηιανοῦ καὶ Ἄττου.

σμζʹ Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. αʹ. ιζʹ. ὑπ. Φαυστίνου καὶ Ῥουφίνου.
Ἰνδ. βʹ. ιηʹ. ὑπ. Γεντιανοῦ καὶ Βάσσου.
Ἰνδ. γʹ. ιθʹ. ὑπ. Ἄπρου τὸ βʹ καὶ Ἄπρου.

Τούτοις τοῖς ὑπάτοις ἐτελεύτησε Σεβῆρος εἰς τὸ βαρβαρι- P 267
κόν, ὢν ἐτῶν ξεʹ.

Ῥωμαίων ιθʹ ἐβασίλευσεν Ἀντωνῖνος Καράκαλλος υἱὸς R 624
Σεβήρου ἔτη ζʹ. ὁμοῦ ,εψκϛʹ.

Ἰνδ. δʹ. αʹ. ὑπ. Ἀντωνίνου Αὐγούστου τὸ δʹ καὶ Ἀλβίνου.

σμηʹ Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. εʹ. βʹ. ὑπ. Μεσσαλᾶ καὶ Σαβίνου.

A. C. [Ol. Iph.] Anni a m c.

Christianos persecutionem excitavit, in qua complures ex Alexandria, Aegypto et Augustamnica, atque adeo usque ad Thebaïdem, pro Christo martyrium subiere.

Hisce temporibus Balneum publicum Alexandriae Severianum appellatum excitatum est, atque ingens fanum quod Pantheum vocant.

CCXLVI. Olympias.

A. C.				[Ol. Iph.]	Anni a m c.
206.	XIII.	Ind. XII.	Albino et Aemiliano Coss.	2.	
207.	XIV.	Ind. XIII.	Apro et Maximo Coss.	3.	
208.	XV.	Ind. XIV.	Antonino III. et Geta III. Coss.	4.	
209.	XVI.	Ind. XV.	Pompeiano et Avito Coss.	1. 247.	

CCXLVII. Olympias.

A. C.				[Ol. Iph.]	Anni a m c.
210.	XVII.	Ind. I.	Faustino et Rufino Coss.	2.	
211.	XVIII.	Ind. II.	Gentiano et Basso Coss.	3.	
212.	XIX.	Ind. III.	Apro II. et Apro Coss.	4.	

His Coss. obiit Severus in barbarico, aetatis anno LXV.

Romanis XIX. imperavit Antoninus Caracallus, Severi F. annos VII. Colliguntur anni V. MDCCXXVI.

A. C.				[Ol. Iph.]	Anni a m c.
213.	I.	Ind. IV.	Antonino Augusto IV. et Albino Coss.	1. 248.	5719.

Ἰνδ. ϛʹ. γʹ. ὑπ. Λεντούλου καὶ Κερεαλίου.
B Ἰνδ. ζʹ. δʹ. ὑπ. Σαβίνου τὸ βʹ καὶ Ἀνουλλίνου.
Ἰνδ. ηʹ. εʹ. ὑπ. Πραίσεντος καὶ Ἐξτρικάτου.

σμθʹ Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. θʹ. ϛʹ. ὑπ. Ἀντωνίνου Αὐγούστου τὸ εʹ καὶ Ἀδουέντος.
Ἰνδ. ιʹ. ζʹ. ὑπ. Ἀντωνίνου Αὐγούστου τὸ ϛʹ καὶ Σακερδότου.
Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων Ἀντωνῖνος Καράκαλλος κατὰ Περσῶν ἀπελθὼν καὶ ἀναλαβὼν τὴν Ὀσροηνήν, συμβαλὼν εἰς C τὸν πόλεμον ἐσφάγη, μέσον Ἐδέσσης καὶ Καῤῥῶν, ὢν ἐτῶν ξʹ.
Ῥωμαίων κʹ ἐβασίλευσεν Μακρῖνος ἔτος αʹ. ὁμοῦ ͵εψκζʹ.
Ἰνδ. ιαʹ. αʹ. ὑπ. Ἀντωνίνου καὶ Κωμάζοντος.
Μακρῖνος ἐσφάγη ἐν Ἀρχελαΐδι, ὢν ἐτῶν νβʹ.
Ῥωμαίων καʹ ἐβασίλευσεν Ἀντωνῖνος Ἡλιογάβαλος ἔτη δʹ. ὁμοῦ ͵εψλαʹ.
Ἰνδ. ιβʹ. αʹ. ὑπ. Γράτου καὶ Σελεύκου.

σνʹ Ὀλυμπιάς.

D Ἰνδ. ιγʹ. βʹ. ὑπ. Ἀντωνίνου Αὐγούστου τὸ βʹ καὶ Ἀλεξάνδρου.

1. *Κεριαλίου* P. 2. *Ἀνουλίνου* P. 8. *καὶ — συμβαλὼν* om. P. 9. *Αἰδέσσης* PV.

Anni a m. c. A. C. [Ol. Iph.]

CCXLVIII. Olympias.

214. II. Ind. V. Messala et Sabino Coss. 2.
215. III. Ind. VI. Lentulo et Cereali Coss. 3.
216. IV. Ind. VII. Sabino II. et Anulino Coss. 4.
217. V. Ind. VIII. Praesente et Extricato Coss. 1. 249.

CCXLIX. Olympias.

218. VI. Ind. IX. Antonino Augusto V. et Advento Coss. 2.
219. VII. Ind. X. Antonino Augusto VI. et Sacerdote Coss. 3.
His Coss. Antoninus Caracallus dum in Persas proficiscitur, inter Aedessam et Carras interficitur, annos natus LX.
5726. Romanis XX. imperavit Macrinus annum I. Colliguntur anni V. MDCCXXVII.
5730. 220. I. Ind. XI. Antonino et Comazonte Coss. 4.
Macrinus Archelaide e medio tollitur, cum vixisset annos LII.
Romanis XXI. imperavit Antoninus Heliogabalus an. IV. Colliguntur anni V. MDCCXXXI.
221. I. Ind. XII. Grato et Seleuco Coss. 1. 250.

CCL. Olympias.

222. II. Ind. XIII. Antonino Augusto II. et Alexandro Coss. 2.

Ἰνδ. ιδ'. γ'. ὑπ. Μαξίμου καὶ Αἰλιανοῦ. V 214

Διανυκτέρευσις ἡμερῶν τριῶν ἐν Ῥώμῃ γέγονεν, καὶ σεισμοὶ σφοδροὶ ἐν αὐτῇ ἐγίνοντο πρὸ ε' ἰδῶν σεπτεμβρίων καὶ πρὸ ιε' καλανδῶν ὀκτωβρίων καὶ πρὸ ιδ' καλανδῶν νοεμβρίων.

Παλαιστίνης Νικόπολις, ἡ πρότερον Ἐμμαοῦς, ἐκτίσθη πόλις, πρεσβεύοντος ὑπὲρ αὐτῆς καὶ προϊσταμένου Ἰουλίου Ἀφρικανοῦ τοῦ τὰ χρονικὰ συγγραψαμένου.

Ἰνδ. ιε'. δ'. ὑπ. Φλαβιανοῦ καὶ Κρισπίνου. P 268

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων ἐσφάγη Ἀντωνῖνος Ἡλιογάβαλος R 626
Αὔγουστος ἐν Ῥώμῃ ὑπὸ ἰδίου αὐτοῦ συγγενοῦς, ὢν ἐτῶν λς'.

Ῥωμαίων κβ' ἐβασίλευσεν Ἀλέξανδρος Μαμμαίας ἔτη ιγ'.

ὁμοῦ ͵εψμδ'.

Ἰνδ. α'. α'. ὑπ. Φουσκιανοῦ καὶ Δέξτρου.

σνα' Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. β'. β'. ὑπ. Ἀλεξάνδρου τὸ β' καὶ Μαρκέλλου.

Ἰνδ. γ'. γ'. ὑπ. Ἀλβίνου καὶ Μαξίμου τὸ β'. B

Ἰνδ. δ'. δ'. ὑπ. Μοδέστου καὶ Πρόβου.

Ἰνδ. ε'. ε'. ὑπ. Ἀλεξάνδρου τὸ γ' καὶ Δίωνος.

σνβ' Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. ϛ'. ϛ'. ὑπ. Ἀγρεκόλα καὶ Κλήμεντος.

3. εἰδῶν P. 11. Μαμαίας V et infra. 20. Ἀγρικόλα P.

A. C. [Ol. Iph.] Anni a m. c.

223. III. Ind. XIV. Maximo et Aeliano Coss. 3.

Vigiliae trium dierum Romae actae sunt, et vehementes terrae motus in ea facti, ex ante d. v. Id. Septemb. et ex a. d. XV. Kalend. Octobr. ac denique ex a. d. Kalend. Novembr.

Nicopolis Palaestinae urbs, Emmaus prius nuncupata, condita est, legationem pro ea obeunte illius Praefecto Julio Africano Chronicorum scriptore.

224. IV. Ind. XV. Flaviano et Crispino Coss. 4.

His Coss. Antoninus Heliogabalus Romae a cognato suo interfectus est, cum sextum et trigesimum ageret annum.

Romanis XXII. imperavit Alexander Mammaeae F. annos XIII. Colliguntur an. V. MDCCXLIV. 5743.

225. I. Ind. I. Fusciano et Dextro Coss. 1. 251. 5751.

CCLI. Olympias.

226. II. Ind. II. Alexandro II. et Marcello Coss. 2.

227. III. Ind. III. Albino et Maximo II. Coss. 3.

228. IV. Ind. IV. Modesto et Probo Coss. 4.

229. V. Ind. V. Alexandro III. et Dione Coss. 1. 252.

CCLII. Olympias.

230. VI. Ind. VI. Agricola et Clemente Coss. 2.

Ἰνδ. ζ'. ζ'. ὕπ. Πομπηιανοῦ καὶ Πελεγμιανοῦ.
Ἰνδ. η'. η'. ὕπ. Λούπου καὶ Μαξίμου τὸ γ'.
Ἰνδ. θ'. θ'. ὕπ. Μαξίμου τὸ δ' καὶ Πατέρνου.

C σνγ' Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. ι'. ι'. ὕπ. Μαξίμου τὸ ε' καὶ Οὐρβάνου.
Ἰνδ. ια'. ια'. ὕπ. Σεβήρου καὶ Κυντιανοῦ.
Ἰνδ. ιβ'. ιβ'. ὕπ. Μαξίμου τὸ ϛ' καὶ Ἀφρικανοῦ.
Ἰνδ. ιγ'. ιγ'. ὕπ. Περπέτου καὶ Κορνηλίου.

Ἔτους σε' τῆς εἰς οὐρανοὺς ἀναλήψεως τοῦ κυρίου ὁ ἅγιος Κυπριανὸς ἐμαρτύρησεν.

Ἐπὶ τῶν προκειμένων ὑπάτων ἐσφάγη ὑπὸ τοῦ στρατοῦ D Ἀλέξανδρος Αὔγουστος, ὡς ἔστιν ὑπὸ τὸν παπυλεῶνα αὐτοῦ ἐν Μογοντιακῷ, ὢν ἐτῶν λ'· τὴν δὲ μητέρα αὐτοῦ Μαμμαίαν, οὖσαν μετ' αὐτοῦ, ἔπνιξαν ἐν σχοινίῳ εἰς τὸν παπυλεῶνα ἔσω.

Ῥωμαίων κγ' ἐβασίλευσε Μαξιμῖνος Αὔγουστος ἀναγορευθεὶς ὑπὸ τοῦ στρατοῦ ἔτη γ'. ὁμοῦ ‚εψμζ'.

σνδ' Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. ιδ'. α'. ὕπ. Οὐλπικίου καὶ Ποντιανοῦ.
Ἰνδ. ιε'. β'. ὕπ. Γορδιανοῦ καὶ Ἀλβιίλα.

2. Λούκπου V. 11. τῶν] τούτων P. 12. αὐτοῦ om. P. 18. 19. p. seq. v. 1. ιδ'. Μαξ. α'. ιε'. Μαξ. β'. α'. Μαξ. γ'. R. 19. Ἀλβιολά V.

Anni a m. c. A. C.				[Ol. Iph.]
231.	VII.	Ind. VII.	Pompeiano et Pelegmiano Coss.	3.
232.	VIII.	Ind. VIII.	Lupo et Maximo III. Coss.	4.
233.	IX.	Ind. IX.	Maximo IV. et Paterno Coss.	1. 253.

CCLIII. Olympias.

234.	X.	Ind. X.	Maximo V. et Urbano Coss.	2.
235.	XI.	Ind. XI.	Severo et Quintiano Coss.	3.
236.	XII.	Ind. XII.	Maximo VI. et Africano Coss.	4.
237.	XIII.	Ind. XIII.	Perpetuo et Cornelio Coss.	1. 254.

Anno CCV. post Christi in coelos assumptionem, martyrium subiit Sanctus Cyprianus.

Iisdem Coss. Alexander Augustus interfectus est ab exercitu, cum esset in tabernaculo, Moguntiaci, annos tum natus XXX. ejusque mater Mammaea, quae cum filio erat, intra ipsum tabernaculum laqueo est suffocata.

5746. Romanis XXIII. imperavit Maximinus Augustus, ab exercitu renunciatus, annis III. Colliguntur anni V. MDCCXLVII.

CCLIV. Olympias.

238.	I.	Ind. XIV.	Ulpicio et Pontiano Coss.	2.
239.	II.	Ind. XV.	Gordiano et Aviola Coss.	3.

Ἰνδ. α'. γ'. ὑπ. Ἀλβίνου καὶ Οὐενοΐστου. R 628

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων ἐπελθόντες οἱ στρατιῶται ἔσφαξαν Μαξιμῖνον Αὔγουστον εἰς Ἀκυληίαν, ὄντα ἐτῶν ξε'. καὶ ἐβασίλευσεν Βαλβῖνος μῆνας γ', καὶ ἐσφάγη. καὶ ἐβασίλευσεν Πούπλιος ἡμέρας ἑκατόν, καὶ ἐσφάγη. P 269

Ῥωμαίων κδ' ἐβασίλευσεν Γορδιανὸς Σενίωρ ἔτη ϛ'. V 215

ὁμοῦ ͵εψνγ'.

Ἰνδ. β'. α'. ὑπ. Γορδιανοῦ Αὐγούστου τὸ β' καὶ Πομπηιανοῦ.

σνε' Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. γ'. β'. ὑπ. Ἀττικοῦ καὶ Πραιτεξτάτου.

Ἰνδ. δ'. γ'. ὑπ. Αὐρηλιανοῦ καὶ Πάππου. B

Γορδιανὸς Αὔγουστος ἐποίησεν ἀριθμὸν τῶν λεγομένων κανδιδάτων, ἐπάρας αὐτοὺς κατ' ἐπιλογήν, ὡς τελείους καὶ εὐσθενεῖς καὶ μεγάλης ὄντας θέας, ἀπὸ τοῦ τάγματος τῶν λεγομένων σχολαρίων, καλέσας τὴν σχολὴν τοῦ αὐτοῦ ἀριθμοῦ εἰς τὸ ἴδιον ἐπώνυμον σενιώρων· οὗτοί εἰσιν οἱ τῆς ἕκτης σχολῆς.

Ἰνδ. ε'. δ'. ὑπ. Περεγρίνου καὶ Αἰμιλιανοῦ.

Ἰνδ. ϛ'. ε'. ὑπ. Φιλίππου καὶ Τατιανοῦ.

1. Οὐενίστρου V. 3. Ἀκηλίαν P, Ἀκυλίαν V. 4. ὁ Βαλβῖνος P.
6. Ἐνιώρ V, m. R. 17. εἰσιν οἱ] εἰσι P.

A C. [Ol. Iph.] Anni a m. c.

240. III. Ind. I. Albino et Venusto Coss. 4.

His Coss. irruentes milites Maximinum Augustum Aquileiae interfecerunt, cum annum ageret LXV. cui successit Balbinus, quo tertio post mense caeso, Imperium adeptus est Publius, qui post centum dies pariter est interemptus.

Romanis XXIV. imperavit Gordianus Senior annos VI. 5572.
Colliguntur anni V. MDCCLIII.

241. I. Ind. II. Gordiano Augusto II. et Pompeiano Coss. 1. 255.

CCLV. Olympias.

242. II. Ind. III. Attico et Praetextato Coss. 2.

243. III. Ind. IV. Aureliano et Pappo Coss. 3.

Gordianus Augustus Candidatorum cohortem instituit, selectis potissimum qui florenti essent aetate, ac validi, et qui magna essent corporis specie, ex eorum legione, qui Scholarii vocantur: ipsamque Scholam cohortis istius de suo nomine Seniorum appellavit: ii vero sunt ex sexta Schola.

244. IV. Ind. V. Peregrino et Aemiliano Coss. 4.

245. V. Ind. VI. Philippo et Tatiano Coss. 1. 256.

CCLVI. Olympias.

246. VI. Ind. VII. Praesente et Albino Coss. 2.

συϛ' Ὀλυμπιάς.

C *Ἰνδ. ζ'. ϛ'. ὑπ. Πραισέντου καὶ Ἀλβίνου.*

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων νόσῳ βληθεὶς Γορδιανὸς Σενίωρ τελευτᾷ, ὧν ἐτῶν οθ'.

Ῥωμαίων κε' ἐβασίλευσε Φίλιππος ὁ Ἰουνίωρ ἅμα Φιλίππῳ τῷ υἱῷ αὐτοῦ ἔτη ϛ'. ὁμοῦ ͵εψνθ'.

Ἰνδ. η'. α'. ὑπ. Φιλίππου Αὐγούστου τὸ β' καὶ Φιλίππου υἱοῦ αὐτοῦ.

Ἰνδ. θ'. β'. ὑπ. Φιλίππου Αὐγούστου τὸ γ' καὶ Φιλίππου υἱοῦ τὸ β'.

Ἰνδ. ι'. γ'. ὑπ. Αἰμιλιανοῦ τὸ β' καὶ Ἀκυλίνου.

D *συζ' Ὀλυμπιάς.*

Ἰνδ. ια'. δ'. ὑπ. Δεκίου καὶ Γρατιανοῦ.

R 630 *Ὁ βασιλεὺς Φίλιππος ἅμα τῷ υἱῷ αὐτοῦ Φιλίππῳ ἀριθμὸν συνεστήσαντο τῶν λεγομένων κανδιδάτων, ἐπάραντες κατ' ἐπιλογὴν νεανίσκους ἄνδρας ἀπὸ τῶν σχολαρίων, καλέσαντες τὴν σχολὴν τοῦ παρ' αὐτῶν συστάντος τάγματος εἰς τὸ ἐπώνυμον Φιλίππου τοῦ πατρὸς Ἰουνιώρων· οὗτοί εἰσιν οἱ τῆς ἑβδόμης σχολῆς.*

P 270 *Ἰνδ. ιβ'. ε'. ὑπ. Γάλλου καὶ Βολουσιανοῦ.*

3. Ἐνιώρ V, m. R. 5. Ἰούνωρ V, m. R. 8. 10. τοῦ υἱοῦ P. 10. τὸ β'] αὐτοῦ τὸ δεύτερον R. 18. Ἰουνιόρων PV.

Anni a m. c. A. C. [Ol. Iph.]

His Coss. Gordianus Senior ex morbo decessit, an. LXXIX. natus.

Romanis XXV. imperavit Philippus Junior, una cum filio Philippo, annos IV. Colliguntur anni V. MDCCLIX.

247. I. Ind. VIII. Philippo Augusto II. et Philippo F. Coss. 3.

248. II. Ind. IX. Philippo Augusto III. et Philippo F. II. Coss. 4.

249. III. Ind. X. Aemiliano II. et Aquilino Coss. 1. 257.

CCLVII. Olympias.

250. IV. Ind. XI. Decio et Gratiano Coss. 2.

251. Decio III. et Decio Caesare Coss. 3.

Philippus Imperator una cum filio suo Philippo cohortem instituit Candidatorum, in eam adscitis selectis viris juvenibus ex Scholariis, Scholae legionis ab iis institutae de Philippi patris nomine Juniorum indita appellatione: atque hi sunt e septima Schola.

5751. 252. V. Ind. XII. Gallo et Volusiano Coss. 4.

Ἰνδ. ιγ'. ς'. ὑπ. Βολουσιανοῦ τὸ β' καὶ Μαξίμου.

Φίλιππος ὁ Ἰουνίωρ πολλοὺς συμβαλὼν πολέμους εὐτυχῶς ἔπραξεν. καὶ ὡς πολεμεῖ τοῖς Γήπεσιν, ἐκονδύλησεν ὁ ἵππος αὐτοῦ, καὶ συμπεσὼν αὐτῷ μηρόκλαστος ἐγένετο· καὶ ἐλθὼν ἐν τῇ Ῥώμῃ ἐξ αὐτοῦ τοῦ κλάσματος τελευτᾷ, ὢν ἐτῶν με'.

Ῥωμαίων κς' ἐβασίλευσεν Δέκιος ἔτος α'.

ὁμοῦ ͵εψξ'.

Ἰνδ. ιδ'. α'. ὑπ. Δεκίου Καίσαρος καὶ Δεκίου υἱοῦ αὐτοῦ.

Ἐν ἀρχῇ βασιλείας Δεκίου διωγμοῦ κατὰ χριστιανῶν γενο- B
μένου Φλαβιανὸς Ῥωμαίων ἐπίσκοπος ἐμαρτύρησεν· μεθ' ὃν Κορνήλιος τὴν ἐπισκοπὴν διαδέχεται τρισὶν ἔτεσιν. ὁμοίως δὲ καὶ Βαβυλᾶς τῆς Ἀντιοχέων ἐπίσκοπος τῷ τοῦ μαρτυρίου δρόμῳ V 216
ἐτελειώθη. μεθ' ὃν Ἀντιοχείας ἡγεῖται ιγ' Φάβιος ἔτη γ'. πολλοὶ δὲ καὶ ἄλλοι ἐν τῇ ἀνατολῇ ἐνστάντες ὑπὲρ τῆς εἰς Χριστὸν πίστεως καὶ ἐν ἄλλαις ἐπαρχίαις ἐτελειώθησαν. κατὰ διαδοχὴν δὲ ἦλθεν εἰς ἡμᾶς καὶ τοῦτο περὶ τοῦ ἁγίου Βαβυλᾶ, ὡς διηγήσατο τοῖς πρὸ ἡμῶν ὁ μακάριος Λεόντιος ὁ ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας. οὗτος Δέκιος ἀνεῖλε τὸν ἅγιον Βαβυλᾶν, οὐχ ὡς χρι- C
στιανὸν μόνον, ἀλλ' ὅτι καὶ ἐτόλμησεν ἐπισχεῖν τοῦ βασιλέως Φιλίππου τὴν γυναῖκα καὶ αὐτὸν Φίλιππον χριστιανοὺς ὄντας

2. Ἰούνωρ V. 13. Φλάβιος P. 17. διηγήσατοῖς πρὸ V. 18. οὕτως V. ib. ἀνείλετο P.

A. C. [Ol. Iph.]

253. vi. Ind. xiii. Volusiano II. et Maximo Coss. 1. 258.

Philippus Junior multa bella feliciter confecit. Is dum contra Gepidas praeliatur, equo cespitante lapsus, femur contrivit, Romamque reversus, ex eo vulnere, moritur, cum esset annorum xlv.

Romanis xxvi. imperavit Decius annum i. Colliguntur anni v. mdccxl.

1. Ind. xiv. Decio Caesare et Decio filio ejus Coss.

Sub initium Imperii Decii, excitata in Christianos persecutione, Flavianus Romanorum Episcopus martyrio vitam exuit: post quem Cornelius in Episcopatum successit per annos tres. Similiter et martyrio cursum consummavit Babylas Antiochiae Episcopus, cujus vice Antiochenam cathedram adeptus est Flavius, quam per triennium tenuit. Complures vero alii in oriente, dum in fide Christi constantes persistunt, ut et in aliis provinciis mortem obierunt. Ex majorum porro relatione, et hoc de Sancto Babyla ad illos pervenit, uti his qui ante haec tempora vixere narravit Beatus Leontius Antiochiae Episcopus: *Hic Decius Sanctum Babylam, non solum quod Christianorum religionem profiteretur, interfecit, sed et quod Imperatoris Philippi uxorem, atque adeo ipsum Philippum,*

εἰσελθεῖν εἰς τὴν ἐκκλησίαν, παρανομήσαντος τοῦ Φιλίππου. ἦν δὲ ἡ παρανομία τοιαύτη. Φίλιππος ἐκεῖνος ὁ Ἰουνίωρ, ἔπαρχος ὢν ἐπὶ τοῦ προηγησαμένου αὐτὸν βασιλέως Γορδιανοῦ, παραθήκην ἔλαβεν παρὰ Γορδιανοῦ τὸν υἱὸν αὐτοῦ· καὶ τελευτήσαντος Γορδιανοῦ τοῦ βασιλέως σφάξας τὸν παῖδα Φίλιππος ἐβασίλευσεν.

R 632 D Καὶ ἐν Σμύρνῃ τῆς Ἀσίας Πιόνιος σὺν ἄλλοις πολλοῖς ἐμαρτύρησεν, ἀνὴρ λόγιος καὶ τῶν ἐν μαθήμασιν τοῦ χριστιανῶν λόγου διαπρεπόντων γνωριζόμενος, ἐπὶ Πρόκλου Κυϊντιλλιανοῦ ἀνθυπάτου τῆς Ἀσίας πρὸ δ' ἰδῶν μαρτίων, ὅ ἐστι κατὰ Ἀσιανοὺς μηνὶ ἕκτῳ ιβ', σαββάτου ὥρᾳ δεκάτῃ.

Ὁμοίως δὲ καὶ ὁ τῆς Ἱεροσολύμων ἐκκλησίας ἐπίσκοπος Ἀλέξανδρος ἐν Καισαρείᾳ τῆς Παλαιστίνης, ἡγεμονικοῖς παραστὰς δικαστηρίοις, καὶ ἐπὶ δευτέρᾳ διαπρέψας ὁμολογίᾳ, λιπαρῷ γήρει καὶ σεμνῇ πολιτείᾳ ἐτελειώθη τῷ τοῦ μαρτυρίου δρόμῳ.

P 271 Ὁ αὐτὸς Δέκιος βασιλεὺς ἤγαγεν ἀπὸ τῆς Ἀφρικῆς λέοντας φοβεροὺς καὶ λεαίνας, καὶ ἀπέλυσεν εἰς τὸ λίμιτον ἀνατολῆς, ἀπὸ Ἀραβίας καὶ Παλαιστίνης ἕως τοῦ Κιρκησίου κάστρου, πρὸς τὸ ποιῆσαι γενεάν, διὰ τοὺς βαρβάρους Σαρακηνούς. ὁμοίως δὲ ἀπὸ τῆς ξηρᾶς Λιβύης ἤγαγεν ἑρπετὰ ἰοβόλα καὶ φοβερὰ ἀῤῥενο-

1. τοῦ om. P. 2. ἡ π. τοιαύτη] π. αὕτη P. *ibid.* Ἰούνιωρ V. 9. *Κυντιλλιανοῦ* P. 10. *εἰδῶν* P. 12. δὲ om. P. 15. τοῦ om. P. 19. *Κιρκισίου* PV.

utrumque Christianum, ab aedis sacrae ingressu arcere esset ausus, propter perpetratum a Philippo crimen, quod ejusmodi fuit: Philippus iste Junior, cum Praefectoriam Praetorii, imperante illius decessore Gordiano, gereret, commendatum sibi ac suae tutelae datum a Gordiano filium, ipso Gordiano Imperatore mortuo, interfecit, ac imperium arripuit.

Smyrnae Asiae civitate, Pionius cum aliis compluribus martyrium subiit: vir caetera disertus, et inter illos qui in Christianis disciplinis illustres habiti sunt, notissimus, sub Proclo Quintilliano Asiae Proconsule; ex a. d. IV. Idus Martias, id est secundum Asianos, mense VI. die XII. sabbati hora XII.

Pari modo Alexander Hierosolymorum Ecclesiae Episcopus Caesaream Palaestinae ad Praesidis tribunal adductus, gemina jam confessione clarus, senio gravis, ac vitae sanctitate singulari, martyrii cursum consummavit.

Idem Decius Imperator ex Africa formidandos leones et leaenas adduxit, immisitque in Orientis fines, ab Arabia et Palaestina usque ad Circesium castrum, ut ibi foetus ederent et propagarentur, propter barbaros Saracenos. Similiter et ab continente Arabia serpentes venenosos ac metuendos utriusque sexus adduxit, dimisitque in fines Aegypti, pro-

θήλεια, καὶ ἀπέλυσεν εἰς τὸ τῆς Αἰγύπτου λίμιτον διὰ τοὺς Νομάδας καὶ Βλεμμύας βαρβάρους· καὶ διὰ τοῦτο γράφουσιν αὐτὸν ἑστῶτα μεταξὺ λεόντων καὶ ἀσπίδων.

Ἐξελθὼν δὲ ὁ αὐτὸς Δέκιος εἰς πόλεμον κατὰ Φράγκων, ὡς ἀπέρχεται, ἐσφάγη μετὰ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ ἀπό τινος τῶν ἐξάρ- B
χων ἐν Ἀβύρτῳ, ὢν ἐτῶν ξ'.

σνη' Ὀλυμπιάς.

Ῥωμαίων κζ' ἐβασίλευσεν Γάϊος Γάλλος ἔτη γ'.

ὁμοῦ ,εψξγ.

Ἰνδ. ιε'. α'. ὑπ. Οὐαλεριανοῦ καὶ Γαλλιηνοῦ.

Ἰνδ. α'. β'. ὑπ. Οὐαλεριανοῦ τὸ β' καὶ Γαλλιηνοῦ τὸ β'.

Ἰνδ. β'. γ'. ὑπ. Μαξίμου τὸ β' καὶ Γλαβρίωνος.

Ἐτελεύτησε Γάϊος Γάλλος, ὢν ἐτῶν ξβ'.

Ῥωμαίων κη' ἐβασίλευσεν Οὐαλεριανὸς Αὔγουστος ἔτη ιδ' C

ὁμοῦ ,εψοζ'.

Ἰνδ. γ'. α'. ὑπ. Οὐαλεριανοῦ Αὐγούστου τὸ γ' καὶ Γαλλιηνοῦ τὸ γ'.

Διονύσιος Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος, πολλῶν ὑποπεσόντων V 217
αὐτῷ τῶν ἐν τῷ διωγμῷ Δεκίου, ὀρέγων αὐτοῖς χεῖρα μετανοίας R 634
ἐξευμενίσασθαι τὸν θεόν, πολλοῖς τῶν ἐπισκόπων περὶ αὐτῶν γράφει· ἐν οἷς ἀρθεὶς ὑπερηφανίᾳ Ναύατος τῆς Ῥωμαίων ἐκκλη-

4. ὁ om. P. ib. Φράγγων PV. 16. Γαλλιηνοῦ τὸ γ'] Γαλλιηνοῦ P. 21. ὑπερηφανείᾳ P.

A. C. [Ol Iph.] Anni a m. c.

pter Nomadas ac Blemmyas barbaros: ideoque ipsum leones inter et aspides pingere solent.

Ipse vero Decius, dum Francis bellum illaturus proficiscitur, ab uno ex proceribus cum filio occiditur Abyrti, cum vixisset annos LX.

CCLVIII. Olympias.

Romanis XXVII. imperavit Caius Gallus annos III. Colliguntur anni V. MDCCLXIII. 5762.

254. I. Ind. XV. Valeriano et Gallieno Coss. 2. 5760.

255. II. Ind. I. Valeriano II. et Gallieno II. Coss. 3.

256. III. Ind. II. Maximo II. et Glabrione Coss. 4.

Caius Gallus decessit, cum annorum esset LXII.

Romanis XXVIII. imperavit Valerianus Augustus, ann. XIV. Colliguntur an. V. MDCCLXXVII.

257. I. Ind. III. Valeriano III. et Gallieno Coss. 1. 259.

Dionysius Alexandriae Episcopus, multis qui in Decii persecutione suppliciorum metu a fide desciverant, illius pedibus advolutis, porrecta poenitentiae manu, ut Deum sibi

σίας πρεσβύτερος ἔλεγεν μὴ δεῖν αὐτοὺς δεχθῆναι, ὡς μηκέτι
D οὔσης αὐτοῖς σωτηρίας ἐλπίδος, μηδὲ εἰ πάντα τὰ εἰς ἐπιστρο-
φὴν γνήσια ἐπιτελοῖεν, ἰδίας αἱρέσεως τῶν κατὰ λογισμὸν φυσιω-
θέντων καὶ καθαροὺς ἑαυτοὺς ἀποφηνάντων ἀρχηγὸς καθίστα-
ται. ἐφ' ᾧ συνόδου μεγίστης ἐν τῇ Ῥώμῃ συγκροτηθείσης, ξ'
μὲν τὸν ἀριθμὸν ἐπισκόπων, πλειόνων δὲ ἔτι μᾶλλον πρεσβυ-
τέρων καὶ διακόνων, ἰδίως δὲ καὶ κατὰ τὰς λοιπὰς ἐπαρχίας περὶ
τοῦ πρακτέου ἐπισκεψαμένων, δόγμα γέγονε τοῖς πᾶσιν τὸν μὲν
Ναύατον ἅμα τοῖς σὺν αὐτῷ συνεπαρθεῖσι καὶ τοὺς συνευδοκεῖν
τῇ εἰς ἀδελφοὺς ἀπανθρωποτάτῃ γνώμῃ τοῦ ἀνδρὸς προαιρουμέ-
P 272 νους ἐν ἀλλοτρίοις τῆς ἐκκλησίας ἡγεῖσθαι, τοὺς δὲ τῇ συμφορᾷ
περιπεπτωκότας τῶν ἀδελφῶν ἰᾶσθαι καὶ θεραπεύειν τοῖς τῆς με-
τανοίας φαρμάκοις. περὶ τούτων καὶ Κορνήλιος Ῥωμαίων ἐπί-
σκοπος πρὸς τὸν τῆς Ἀντιοχέων ἐκκλησίας ἐπίσκοπον Φάβιον
ἔγραψε, δηλῶν αὐτῷ τὰ τῆς συνόδου Ῥωμαίων καὶ τὰ δόξαντα
τοῖς κατὰ τὴν Ἰταλίαν καὶ Ἀφρικὴν καὶ τὰς αὐτόθι χώρας. καὶ
ἄλλοι δὲ πλείους πρὸς πλείονας πολλὰ περὶ τῆς ἀπονοίας Ναυάτου
καὶ τῆς μετανοίας τῶν ἐν τῷ διωγμῷ καταπεσόντων ἔγραψαν.

B συνθ' Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. δ'. β'. ὑπ. Τούσκου καὶ Βάσσου.

5. τῇ om. P. 7. δὲ καὶ] δὲ P. 8. πρακτέου m. R, πρακταίου PV. 16. καταυτόθι P.

Anni a m. c. A. C. [Ol. Iph.]

propitium efficerent admonitis, de illis ad multos Episcopos literas dedit: in quibus, superbia tumidus Novatus Romanae Ecclesiae presbyter, dixit eos non esse admittendos, quod nulla iis salutis spes superesset, atque adeo quantumvis omnia ad conversionem idonea peragerent, propriae haereseos eorum qui mente inflati, Catharos seipsos nominant, princeps constituitur. Cujus rei causa, maximo Romae coacto Concilio, LX. quidem Episcoporum, sed multo plurium Presbyterorum et Diaconorum: facta praeterea in reliquis Provinciis de eo quod definiendum esset inquisitione, tandem ab omnibus decretum, ut Novatus, una cum sectatoribus suis, et iis qui viri illius inhumanam prorsus in fratres sententiam amplectebantur, ab Ecclesiae liminibus proscriberetur: qui vero ex fratribus in hanc incidissent calamitatem, sanarentur, ac poenitentiae remediis curarentur. His de rebus Cornelius Romanus Pontifex ad Fabium Antiochenae Ecclesiae Episcopum litteras dedit, quibus illi decreta Synodi Romanae, et Italiae ac Africae Antistitum sententiam exposuit. Sed et multi alii de Novati amentia, et eorum qui in persecutione lapsi erant poenitentia, multa perscripserunt ad complures.

CCLIX. Olympias.

5764. 258. II. Ind. IV. Tusco et Basso Coss. 2.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων ὁ ἅγιος Κυπριανὸς ἐμαρτύρησεν πρὸ ιη΄ καλανδῶν ὀκτωβρίων.

Ἰνδ. ε΄. γ΄. ὑπ. Αἰμιλιανοῦ τὸ γ΄ καὶ Βολουσιανοῦ τὸ β΄.

Ἰνδ. ϛ΄. δ΄. ὑπ. Σεκολαρίου καὶ Δονάτου.

Ἰνδ. ζ΄. ε΄. ὑπ. Γαλλιηνοῦ τὸ δ΄ καὶ Βολουσιανοῦ τὸ γ΄.

σξ΄ Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. η΄. ϛ΄. ὑπ. Γαλλιηνοῦ τὸ ε΄ καὶ Φαυστινιανοῦ. C

Ἰνδ. θ΄. ζ΄. ὑπ. Ἀλβίνου καὶ Δέξτρου.

Ἰνδ. ι΄. η΄. ὑπ. Γαλλιηνοῦ τὸ ϛ΄ καὶ Σατορνίνου.

Ἰνδ. ια΄. θ΄. ὑπ. Οὐαλεριανοῦ Αὐγούστου τὸ δ΄ καὶ Λουκιανοῦ.

σξα΄ Ὀλυμπιάς. R 636

Ἰνδ. ιβ΄. ι΄. ὑπ. Οὐαλεριανοῦ Αὐγούστου τὸ ε΄ καὶ Λουκιανοῦ τὸ β΄.

Ἰνδ. ιγ΄. ια΄. ὑπ. Γαλλιηνοῦ τὸ ζ΄ καὶ Σαβινιανοῦ. D

Ἰνδ. ιδ΄. ιβ΄. ὑπ. Πατέρνου καὶ Ἀρκεσιλάου.

Ἰνδ. ιε΄. ιγ΄. ὑπ. Πατέρνου τὸ β΄ καὶ Μαρινιανοῦ.

σξβ΄ Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. α΄. ιδ΄. ὑπ. Κλαυδίου καὶ Πατέρνου τὸ γ΄.

4. Σεκολουαρίου V, Σεκουλαρίου P sola. 8. Δέξστρου P. 15. Σαβιανοῦ P.

A. C.				[Ol. Iph.]	Anni a m. c.
His Coss. Sanctus Cyprianus martyrio vitam finivit ex a. d. XVIII. Kalend. Octobres.					
259.	III.	Ind. V.	Aemiliano III. et Volusiano II. Coss.	3.	
260.	IV.	Ind. VI.	Seculari et Donato Coss.	4.	
261.	V.	Ind. VII.	Gallieno IV. et Volusiano III. Coss.	1. 260.	
			CCLX. Olympias.		
262.	VI.	Ind. VIII.	Gallieno V. et Faustiniano Coss.	2.	
263.	VII.	Ind. IX.	Albino et Dextro Coss.	3.	
264.	VIII.	Ind. X.	Gallieno VI. et Saturnino Coss.	4.	
265.	IX.	Ind. XI.	Valeriano Augusto IV. et Luciano Coss.	1. 261.	
			CCLXI. Olympias.		
	X.	Ind. XII.	Valeriano Augusto V. et Luciano II. Coss.	2.	5772.
266.	XI.	Ind. XIII.	Gallieno VII. et Sabiano Coss.	3.	
267.	XII.	Ind. XIV.	Paterno et Arcesilao Coss.		
268.	XIII.	Ind. XV.	Paterno II. et Mariniano Coss.	4.	
			CCLXII. Olympias.		
269.	XIV.	Ind. I.	Claudio et Paterno III. Coss.	1. 262.	

V 218 Ἐπὶ τῶν προκειμένων ὑπάτων Οὐαλεριανὸς Αὔγουστος ἐσφάγη ὑπὸ Περσῶν ἐπαναστάντων αὐτῷ, ὢν ἐτῶν ξα'.

P 273 Ῥωμαίων κθ' ἐβασίλευσε Κλαύδιος ἔτη β'. ὁμοῦ ,εψοθ'.

Ἰνδ. β'. α'. ὑπ. Ἀντιοχιανοῦ καὶ Ὀρφίτου.

Ἰνδ. γ'. β'. ὑπ. Αὐρηλιανοῦ καὶ Βάσσου.

Ἐπὶ τούτου Κλαυδίου ἐνικήθησαν Γόθοι καὶ παρέλαβε τὸ Σίρμιον.

Κλαύδιος τελευτᾷ ἐν Σιρμίῳ, ὢν ἐτῶν νς'.

Ῥωμαίων λ' ἐβασίλευσεν Αὐρηλιανὸς ἔτη ς'. ὁμοῦ ,εψπε'.

Ἰνδ. δ'. α'. ὑπ. Κυιέτου καὶ Βουδουμιανοῦ.

B σξγ' Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. ε'. β'. ὑπ. Ταχίτου καὶ Πλακιδιανοῦ.

Τούτοις τοῖς ὑπάτοις Αὐρηλιανὸς Αὔγουστος ἤρξατο τὰ τείχη Ῥώμης ἀνανεοῦν· ἦν γὰρ τῷ χρόνῳ φθαρέντα.

Ἰνδ. ς'. γ'. ὑπ. Κυιέτου τὸ β' καὶ Βραδουμιανοῦ.

Ἰνδ. ζ'. δ'. ὑπ. Αὐρηλιανοῦ Αὐγούστου τὸ β' καὶ Καπετωλίνου.

Ἰνδ. η'. ε'. ὑπ. Αὐρηλιανοῦ Αὐγούστου τὸ γ' καὶ Μαρκέλλου.

C σξδ' Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. θ'. ς'. ὑπ. Ταχίτου τὸ β' καὶ Αἰμιλιανοῦ.

1. ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων προκειμένων P. 7. Σέρμιον V et mox Σηρμίῳ, η ab alia manu scripto. 10. Βραδουμιανοῦ P. 12. ε'. Αὐρ. β'. R.

Anni a m. c. A. C. [Ol. Iph.]

His praedictis Coss. Valerianus Augustus a Persis in eum insurgentibus interfectus est, cum ann. LXI. attigisset.

5778. Romanis XXIX. imperavit Claudius an. II. Colliguntur an. V. MDCCLXXIX.

270. I. Ind. II. Antiochiano et Orphito Coss. 2.

271. II. Ind. III. Aureliano et Basso Coss. 3.

Sub hoc Claudio victi sunt Gotthi, et receptum Sirmium.

Claudius Sirmii moritur, cum annorum esset LVI.

Romanis XXX. imperavit Aurelianus ann. XI. Colliguntur anni V. MDCCLXXXV.

272. I. Ind. IV. Quieto et Bradumiano Coss. 4.

CCLXIII. Olympias.

273. II. Ind. V. Tacito et Placidiano Coss. 1. 263.

His Coss. Aurelianus Augustus coepit instaurare moenia urbis Romae: lapsu quippe temporis ea fatiscebant.

III. Ind. VI. Quieto II. et Bradumiano Coss.

274. IV. Ind. VII. Aureliano Augusto II. et Capitolino Coss. 2.

275. V. Ind. VIII. Aureliano Augusto III. et Marcello Coss. 3.

Αὐρηλιανὸς Αὔγουστος τελευτᾷ, ὢν ἐτῶν οε'. καὶ ἐβασίλευσε Φλωριανὸς ἡμέρας ϟζ', καὶ ἐσφάγη.

Κατὰ τοῦτον τὸν χρόνον ἀνεφάνη τις Μανιχαῖος ὀνόματι R 638
Κέρδων, δογματίζων καὶ παρασυνάγων.

Ῥωμαίων λα' ἐβασίλευσεν Πρόβος ἔτη ς'. ὁμοῦ ͵εψϟα'.

Ἰνδ. ι'. α'. ὑπ. Πρόβου Αὐγούστου καὶ Παυλίνου. D

Ἰνδ. ια'. β'. ὑπ. Πρόβου Αὐγούστου τὸ β' καὶ Λούπου.

Ἰνδ. ιβ'. γ'. ὑπ. Πρόβου Αὐγούστου τὸ γ' καὶ Πατέρνου.

σξε' Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. ιγ'. δ'. ὑπ. Μεσσαλᾶ καὶ Γράτου.

Ἰνδ. ιδ'. ε'. ὑπ. Πρόβου Αὐγούστου τὸ δ' καὶ Τιβεριανοῦ.

Ἰνδ. ιε'. ς'. ὑπ. Πρόβου Αὐγούστου τὸ ε' καὶ Βικτωρίνου. P 274

Ἐσφάγη Πρόβος Αὔγουστος ἐν Σιρμίῳ, ὢν ἐτῶν ν'.

Ῥωμαίων λβ' ἐβασίλευσεν Κᾶρος ἅμα τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ Καρίνῳ καὶ Νουμεριανῷ ἔτη γ'. ὁμοῦ ͵εψϟδ'.

Ἰνδ. α'. α'. ὑπ. Κάρου καὶ Καρίνου.

σξς' Ὀλυμπιάς. V 219

Ἰνδ. β'. β'. ὑπ. Διοκλητιανοῦ καὶ Βάσσου.

1. οε'] Post Aurelianum deest Taciti breve imperium: unde numerus annorum Taciti in Aurelianum confertur, minime senilia, quum interemptus est, agentem. Notavit errorem Gibbonus Hist. cap. XII. annot. 6. 7. Λούκκου PV.

A. C. [Ol. Iph.] Anni a m. c.

CCLXIV. Olympias.

276. VI. Ind. IX. Tacito II. et Aemiliano Coss. 4.

Aurelianus Augustus moritur, annos natus LXXV. et regnat Florianus dies XCVII. et interficitur.

Sub id temporis, exortus est quidam Manichaeus, nomine Cerdo, qui prava dogmata sparsit et conciliabula coëgit.

Romanis XXXI. imperavit Probus annos VI. Colliguntur anni V. MDCCXCI.

277. I. Ind. X. Probo Augusto et Paulino Coss.

278. II. Ind. XI. Probo Augusto II. et Lupo Coss. 1. 264.

279. III. Ind. XII. Probo Augusto III. et Paterno Coss. 2.

CCLXV. Olympias.

280. IV. Ind. XIII. Messala et Grato Coss. 3.

281. V. Ind. XIV. Probo Augusto IV. et Tiberiano Coss. 4.

282. VI. Ind. XV. Probo Augusto V. et Victorino Coss. 1. 265.

Interficitur Probus Augustus Sirmii, annos natus L.

Romanis XXXII. imperavit Carus cum filiis Carino et Numeriano ann. III. Colliguntur anni V. MDCCXCIV. 5793.

283. I. Ind. I. Caro et Carino Coss. 2.

Ἰνδ. γ'. γ'. ὑπ. Καρίνου τὸ β' καὶ Νουμεριανοῦ.

B *Ἔτους σνε' τῆς εἰς οὐρανοὺς ἀναλήψεως τοῦ κυρίου, ἐγένετο διωγμὸς χριστιανῶν, καὶ πολλοὶ ἐμαρτύρησαν· ἐν οἷς ἐμαρτύρησεν καὶ ὁ ἅγιος Γεώργιος καὶ ὁ ἅγιος Βαβυλᾶς. οὗτος δὲ ἦν ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας τῆς μεγάλης, καὶ ἐκεῖ κατέφθασεν Καρῖνος ὁ βασιλεὺς ἀπιὼν πολεμῆσαι κατὰ Περσῶν μετὰ τοῦ θείου αὐτοῦ Κάρου· ὅστις Κᾶρος ἐκεραυνώθη ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ. Καρῖνος δὲ ἡττηθεὶς ἔφυγεν εἰς Κάῤῥας τὴν πόλιν. καὶ παραφωσεύσαντες οἱ Πέρσαι ἔλαβον αὐτὸν αἰχμάλωτον, καὶ εὐθέως αὐτὸν ἐφόνευσαν. καὶ ἐκδείραντες αὐτὸν ἐποίησαν τὸ δέρμα*
C *αὐτοῦ σάκκον, καὶ σμυρνίσαντες ἐφύλαξαν εἰς ἰδίαν δόξαν. τελευτᾷ δὲ οὗτος Καρῖνος ὢν ἐτῶν λς'. καὶ μετὰ θάνατον αὐτοῦ Νουμεριανὸς ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἐπεστράτευσεν κατὰ Περσῶν εἰς ἐκδίκησιν τοῦ ἰδίου ἀδελφοῦ Καρίνου, καὶ περιεγένετο αὐτῶν δυνατῶς.*

R 640 *Εἶτα σφάζεται Νουμεριανὸς ἐν Περίνθῳ τῆς Θρᾴκης τῇ νῦν καλουμένῃ Ἡρακλείᾳ ὑπὸ Ἄπρου ἐπάρχου.*

Ῥωμαίων λγ' ἐβασίλευσεν Διοκλητιανὸς ἔτη κ'. ὁμοῦ ͵εωιδ'.

D *Διοκλητιανὸς ἀναγορευθεὶς πρὸ ιε' καλανδῶν ὀκτωβρίων ἐν Χαλκηδόνι εἰσῆλθεν ἐν Νικομηδείᾳ πρὸ ε' καλανδῶν ὀκτωβρίων*

5. τῆς om. P. 6. πολεμήσας P. 8. παραφωδεύσαντες R, παραφοδεύοντες m. R, παραφωσσεύσαντες m. RP. 16. *Περιώθῳ* V. ib. *τῆς — καλουμένης Ἡρακλείας* PV. 20. *εἰς Νικομήδειαν* P.

Anni a m. c. A. C. [Ol. Iph.

CCLXVI. Olympias.

II. Ind. II. Diocletiano et Basso Coss. 3.

284. III. Ind. III. Carino II. et Numeriano Coss.

Anno CCLV. a Domini in coelos Assumptione, facta est Christianorum persecutio, in qua multi martyrio vitam finierunt: atque in iis Sanctus Georgius, et Sanctus Babylas. Hic Antiochiae magnae erat Episcopus, quo Carinus Imperator pervenit cum Caro patruo, Persis bellum illaturus: qui quidem Carus in Mesopotamia de coelo tactus interiit. Carinus vero victus Carras profugit, ubi a Persis, castris ad urbem positis, captivus factus, statim ab iis interfectus est: illiusque pelle detracta, ex ea saccum ii confecere, quem unguentis delibutum in victoriae monumentum deinceps servarunt. Periit autem Carinus cum annorum esset XXXVI. post cujus mortem Numerianus ejus frater suscepta in Persas expeditione ultum ivit fratrem, insigni de iis reportata victoria.

Deinde Numerianus Perinthi, Thraciae civitate, quam nunc Heracleam vocant, ab Apro Praefecto Praetorio interficitur.

5813. Romanis XXXIII. imperavit Diocletianus ann. XX. Colliguntur anni v. MDCCCXIV.

Diocletianus renuntiatus Imperator ex a. d. XV. Kal. Octobres Chal-

μετὰ τῆς πορφυρίδος, καὶ καλάνδαις Ἰανουαρίαις προῆλθεν ὕπατος.

Ἰνδ δʹ. αʹ. ὑπ. Διοκλητιανοῦ Αὐγούστου τὸ βʹ καὶ Ἀριστοβούλου.

Ἀπὸ τούτων τῶν ὑπάτων τάσσονται τὰ Διοκλητιανοῦ ἔτη εἰς τὸ πασχάλιν.

Ἰνδ. εʹ. βʹ. ὑπ. Μαξίμου καὶ Ἀκυλίνου.

σξζʹ Ὀλυμπιάς. P 275

Ἰνδ. ϛʹ. γʹ. ὑπ. Διοκλητιανοῦ Αὐγούστου τὸ γʹ καὶ Μαξιμιανοῦ Ἑρκουλίου Αὐγούστου.

Τούτῳ τῷ ἔτει Διοκλητιανὸς τῆς ἑαυτοῦ βασιλείας κοινωνὸν ἀνέδειξε Μαξιμιανὸν Ἑρκούλιον, ἀρχομένου τρίτου ἔτους τῆς αὐτοῦ βασιλείας, παραχειμάσας ἐν Νικομηδείᾳ.

Ἰνδ. ζʹ. δʹ. ὑπ. Μαξιμιανοῦ Ἑρκουλίου τὸ βʹ καὶ Ἰανουαρίου.

Ἰνδ. ηʹ. εʹ. ὑπ. Βάσσου καὶ Κυντιανοῦ.

Ἰνδ. θʹ. ϛʹ. ὑπ. Διοκλητιανοῦ Αὐγούστου τὸ δʹ καὶ Μαξιμιανοῦ Ἑρκουλίου Αὐγούστου τὸ γʹ. B

σξηʹ Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. ιʹ. ζʹ. ὑπ. Τιβεριανοῦ καὶ Δίωνος.

6. *πασχάλιον* P. 11. *εἰς τῆς ἑαυτοῦ βασιλείας κοινωνίαν ἔδειξε* P, *εἰς* om. R. 15. *Κυντιλιανοῦ* R.

cedone, Nicomediam ex a. d. v. Kal. Octobr. cum purpurea chlamyde ingressus est: deinde Kalendis Januariis Consul processit. Anni a m. c.

A. C. [Ol. Iph.]

285. I. Ind. IV. Diocletiano Augusto II. et Aristobulo Coss. 4. 5794.

Ab his Coss. anni Diocletiani statuuntur in Paschali.

286. II. Ind. V. Maximo et Aquilino Coss. 1. 266.

CCLXVII. Olympias.

287. III. Ind. IV. Diocletiano Augusto III. et Maximiano Herculio Augusto Coss. 2.

Hoc anno, Diocletianus Maximianum Herculium imperii sui participem renuntiavit, inchoante imperii sui anno tertio, cum Nicomediae in hibernis esset.

288. IV. Ind. VII. Maximiano Herculio II. et Januario Coss. 3.

289. V. Ind. VIII. Basso et Quintiano Coss. 4.

299. VI. Ind. IX. Diocletiano IV. et Maximiano Herculio Augusto III. Coss. 1. 267.

CCLXVIII. Olympias.

291. VII. Ind. X. Tiberiano et Dione Coss. 2.

Ἰνδ. ια'. η'. ὑπ. Ἀννιβαλιανοῦ καὶ Ἀσκληπιοδότου.

Ἰνδ. ιβ'. θ'. ὑπ. Διοκλητιανοῦ Αὐγούστου τὸ ε' καὶ Μαξιμιανοῦ Ἑρκουλίου Αὐγούστου τὸ δ'.

V 220 Τούτῳ τῷ ἔτει Μαξιμιανὸς Ἰόβιος ἐπιφανέστατος Καῖσαρ εἰς τὴν ἀρχὴν εἰσεποιήθη καὶ Κωνστάντιος ἐν Νικομηδείᾳ πρὸ ιβ' καλανδῶν ἰουνίων.

C Ἰνδ. ιγ'. ι'. ὑπ. Κωνσταντίου Καίσαρος καὶ Μαξιμιανοῦ Ἰοβίου Καίσαρος.

R 642 σξθ' Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. ιδ'. ια'. ὑπ. Τούσκου καὶ Ἀνουλλίνου.

Ἔτους σξζ' τῆς εἰς οὐρανοὺς ἀναλήψεως τοῦ κυρίου καὶ τῶν προκειμένων ὑπάτων ἐμαρτύρησεν ὁ ἅγιος Μηνᾶς ἐν Κοτυαείῳ Φρυγίας Σαλουταρίας ἀθὺρ ιε', πρὸ γ' ἰδῶν νοεμβρίων.

Ἰνδ. ιε'. ιβ'. ὑπ. Διοκλητιανοῦ Αὐγούστου τὸ ς' καὶ Κωνσταντίου Καίσαρος τὸ β'.

D Ἰνδ. α'. ιγ'. ὑπ. Μαξιμιανοῦ Ἑρκουλίου τὸ ε' καὶ Μαξιμιανοῦ Ἰοβίου τὸ β'.

Πέρσαι κατὰ κράτος ἐνικήθησαν ὑπὸ Κωνσταντίου καὶ Μαξιμιανοῦ Ἰοβίου.

4. *Μαξιμῖνος* et mox *Μαξιμίνου* V. 9. *Ὀλυμπιάδος* V. 12. *Κοτυαείῳ* V, m. R, *Κοτυσείῳ* R, *Κοτυαίῳ* P. 13. *εἰδῶν* P. 16. *Μαξιμίνου* V. 17. *Ἰοβίου Καίσαρος* P. 19. *Μαξιμίνου* RV.

Anni a m. c. A. C. [Ol. Iph.]

292. VIII. Ind. XI. Hannibaliano et Asclepiodoto Coss. 3.

293. IX. Ind. XII. Diocletiano Augusto V. et Maximiano Herculio Augusto IV. Coss. 4.

Hoc anno Maximianus Jovius Nobilissimus Caesar in principatum adscitus est, ut et Constantius, Nicomediae ex a. d. XII. Kal. Junias.

294. X. Ind. XIII. Constantio Caesare, et Maximiano Jovio Caesare Coss. 1. 268.

CCLXIX. Olympias.

5804. 295. IX. Ind. XIV. Tusco et Anullino Coss. 2.

Anno CCLXVII. Domini in coelos Assumptionis, ac iisdem praedictis Coss. Martyrium subiit Sanctus Menas Cotyaei, Phrygiae Salutaris civitate, Athyr XV. ex a. d. III. Idus Novembr.

296. XII. Ind. XV. Diocletiano Augusto VI. et Constantio Caesare II. Coss. 3.

297. XIII. Ind. I. Maximiano Herculio V. et Maximiano Jovio Caesare II. Coss. 3.

Persae prorsus devictae sunt a Constantio et Maximiano Jovio.

Ἔτους σξθ' τῆς εἰς οὐρανοὺς ἀναλήψεως τοῦ κυρίου καὶ τῶν προκειμένων ὑπάτων ἐμαρτύρησεν ὁ ἅγιος Γελάσινος ἐν τῇ Ἡλιουπολιτῶν πόλει τῆς Λιβανησίας. ὅστις ἦν μῖμος δεύτερος, ἀγῶνος πανδήμου θεάτρου ἀγομένου, καὶ πλήθους θεωροῦντος ἔβαλον αὐτὸν οἱ ἄλλοι μῖμοι εἰς βοῦττιν μεγάλην βαλανείου γέ- P 276 μουσαν ὕδατος χλιαροῦ, καταπαίζοντες τοῦ δόγματος τῶν χριστιανῶν καὶ τοῦ ἁγίου βαπτίσματος. ὁ δὲ αὐτὸς Γελάσινος ὁ δεύτερος μῖμος βαπτισθεὶς καὶ ἀνελθὼν ἐκ τοῦ βουττίου, φορέσας ἱμάτια λευκά, οὐκέτι ἠνέσχετο θεατρίσαι, λέγων ὅτι Χριστιανός εἰμι· εἶδον γὰρ δόξαν φοβερὰν εἰς τὸ βοῦττιν, καὶ χριστιανὸς ἀποθνήσκω. καὶ ἀκούσας ταῦτα ὁ λαὸς ὁ θεωρῶν ἐν τῷ θεάτρῳ τῆς Ἡλιουπολιτῶν πόλεως ἐμάνη σφόδρα· καὶ ὁρμήσαντες ἐκ τῶν βάθρων εἰς τὴν θυμέλην, κρατήσαντες τὸν ἅγιον Γελάσινον ἔξω τοῦ θεάτρου, ὡς φορεῖ τὰ λευκὰ ἱμάτια αὐτοῦ, λιθοβολήσαντες ἐφόνευσαν αὐτόν, καὶ οὕτως ἐτελειώθη ὁ δίκαιος. B καὶ λαβόντες τὸ λείψανον αὐτοῦ οἱ ἐκ τοῦ γένους αὐτοῦ ἀπήγαγον αὐτὸ εἰς τὴν κώμην τὴν λεγομένην Μαριάμμην, ὅθεν ὑπῆρχεν, ἔξω Ἡλιουπόλεως, καὶ ἐκεῖ ἔκτισαν αὐτῷ εὐκτήριον οἶκον.

Ἐπὶ τῶν αὐτῶν ὑπάτων ἐνικήθησαν Πέρσαι ὑπὸ Μαξιμιανοῦ **Ἑρκουλίου Αὐγούστου.**

3. *Λιβανασίας* R. *ibid.* *ὅστις*] *ουτος* P. Post *δεύτερος* addit Malalas p. 314. 15. *καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ παιγνίδιον.* 5. 10. *βουττίου* P. 5. *βαλανίου* PV. 8. *τοῦ* om. P. 12. *Ἡλιοπολιτῶν* P. 16. *τοῦ* om. P. 17. *ὑπῆρξεν* P.

A. C. [Ol. Iph.]

Anno CCLXIX. Domini in coelos Assumptionis, ac iisdem supra nominatis Coss. martyrio vitam finivit Sanctus Gelasinus in Heliopolitanorum urbe Libanensi. Hic cum secundus esset Mimus, ac publici celebrarentur in Theatro ludi, spectante populo, in magni balnei solium aqua tepida plenum ab aliis Mimis injectus est, Christianae religioni, sanctoque baptismo illudentibus. Ipse vero Gelasinus secundus Mimus baptizatus, et ex solio balnei egressus, candidis indutus vestimentis, in theatrum prodire deinceps renuit, dicens: *Christianus sum, vidi enim in solio tremendam gloriam, et Christianus morior.* Quod cum vidisset populus qui in Theatro Heliopolitanorum civitatis spectabat, furore succensus, ex gradibus in scenam irruens, arreptum Gelasinum, ac Theatro cum ipsis candidis quas indutus erat vestibus ejectum, lapidibus obruit atque interfecit. Cujus corpus propinqui in vicum Mariammen dictum, unde erat oriundus, extra Heliopolim, detulerunt, ibique oratorium ei erexerunt.

Iisdem Coss. a Maximiano Herculio Augusto Persae praelio victi sunt.

298. XIV. Ind. II. Anicio Fausto et Severo Gallo Coss. 1. 269.

Ἰνδ. β΄. ιδ΄. ὑπ. Ἀνικίου Φαύστου καὶ Σεβήρου Γάλλου.

R 644 σο΄ Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. γ΄. ιε΄. ὑπ. Διοκλητιανοῦ Αὐγούστου τὸ ζ΄ καὶ Μαξιμιανοῦ Ἑρκουλίου Αὐγούστου τὸ ϛ΄.

C Ἰνδ. δ΄. ιϛ΄. ὑπ. Κωνσταντίου Καίσαρος τὸ γ΄ καὶ Μαξιμιανοῦ Ἰοβίου τὸ γ΄.

Τῆς Ἀλεξανδρέων ἐκκλησίας ιϛ΄ ἡγεῖται Πέτρος ἔτη ιβ΄. εὐτονώτερον δὲ τῇ ἀσκήσει ἑαυτὸν ἄγων, τοῦ κοινοῦ τῶν ἐκκλησιῶν οὐκ ἀφανῶς ἐπιμελόμενος, θ΄ ἔτει τοῦ διωγμοῦ καὶ ιϛ΄ τῆς Διοκλητιανοῦ βασιλείας τὴν κεφαλὴν ἀποτμηθεὶς τῷ τοῦ μαρτυρίου κατεκοσμήθη στεφάνῳ μετὰ καὶ ἄλλων ἀναριθμήτων ἐν πολλαῖς μαρτυρησάντων πόλεσι.

V 221 Ἰνδ. ε΄. ιζ΄. ὑπ. Τατιανοῦ καὶ Νεπωτιανοῦ.

D Ἰνδ. ϛ΄. ιη΄. ὑπ. Κωνσταντίου Καίσαρος τὸ δ΄ καὶ Μαξιμιανοῦ Ἰοβίου Καίσαρος τὸ δ΄.

Τούτῳ τῷ ἔτει ὁ καστρήσιος ἄρτος ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ὑπὸ Διοκλητιανοῦ ἐδωρήθη.

σοα΄ Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. ζ΄. ιθ΄. ὑπ. Διοκλητιανοῦ Αὐγούστου τὸ η΄ καὶ Μαξιμιανοῦ Ἑρκουλίου τὸ ζ΄.

11. καὶ τῶν ἄλλων P. 15. Ἰοβίου] Αὐγούστου P. 20. τοῦ Ἑρκουλίου P.

Anni a m. c. A. C. [Ol. Iph.]

CCLXX. Olympias.

5808. 299. xv. Ind. iii. Diocletiano Augusto VII. et Maximiano Augusto VI. Coss. 2.

300. xvi. Ind. iv. Constantio Caesare III. et Maximiano Jovio Coss. 3.

Alexandrinam Ecclesiam xvi. regit Petrus annos xii. Is constanti vitae continentiae studio, ac omnium passim Ecclesiarum curae palam vacans, ix. persecutionis anno, imperii vero Diocletiani xvi. una cum infinito aliorum martyrum in pluribus civitatibus numero, capite multatus Martyrii coronam adeptus est.

301. xvii. Ind. v. Titiano et Nepotiano Coss. 4.

302. xviii. Ind. vi. Constantio Caesare VI. et Maximiano Jovio Caesare IV. Coss. 1. 270

Hoc anno Panis Castrensis Alexandriae a Diocletiano praebitus est.

CCLXXI. Olympias.

303. xix. Ind. vii. Diocletiano Augusto VIII. et Maximiano Herculio VII. Coss. 2.

Ἔτους ιθʹ τῆς Διοκλητιανοῦ βασιλείας μηνὶ [αὐγούστῳ ζʹ,] δύστρῳ κεʹ, λέγοιτο δ' ἂν οὗτος μάρτιος κατὰ Ῥωμαίους, ἐν ἡμέρᾳ τῆς ἑορτῆς τοῦ πάσχα, ἥπλωτο πανταχόσε βασιλικὰ γράμματα (P 277), τὰς μὲν ἐκκλησίας εἰς ἔδαφος φέρειν, τὰς δὲ θείας γραφὰς ἀφανεῖς πυρὶ γενέσθαι προστάττοντα, καὶ τοὺς μὲν τιμῆς καὶ ἀξίας ἐπειλημμένους ἀτίμους, τοὺς δὲ ἐν οἰκετίαις, εἰ ἐπιμένοιεν τῇ τοῦ χριστιανισμοῦ προθέσει, ἐλευθερίας ὑστερεῖσθαι προαγορεύοντα. μετ' οὐ πολὺ δὲ ἕτερα φοιτήσαντα γράμματα προσέταττε τοὺς τῶν ἐκκλησιῶν προέδρους καὶ πάντας τοὺς κατὰ πάντα τόπον πρῶτον μὲν δεσμοῖς παραδίδοσθαι, εἶτα ὕστερον πάσῃ μηχανῇ θύειν ἀναγκάζεσθαι, ὡς πολλοὺς ἐκ τούτου ποικίλως διαθλήσαντας τελειωθῆναι, πολλοὺς δὲ χαυνωθέντας (B) καταπεσεῖν ὑπὸ δειλίας τὴν ψυχὴν προναρκήσαντας.

Τῷ αὐτῷ ἔτει πολλοὶ μὲν πανταχόσε, καθὼς ἔφαμεν, διαθλήσαντες (R 648) ἐτελειώθησαν· οὐδὲν δὲ ἧττον καὶ κατὰ τὴν Νικομηδέων πόλιν, ἐν ᾗ ὁ βασιλεὺς ἐποιεῖτο τὰς διατριβάς, τότε Δωρόθεος καὶ Γοργόνιος σὺν ἑτέροις ἅμα πλείοσι τῆς βασιλικῆς ὑπηρεσίας οὖσιν ἐτελειώθησαν, καὶ χορὸς ἅμα πολὺς μαρτύρων ἀνεδείχθη. οὐ μετ' οὐ πολὺ δὲ καὶ Ἄνθιμος τῆς αὐτῆς Νικομηδέων ἐκκλησίας ἐπίσκοπος τὴν κεφαλὴν ἀποτμηθεὶς ἐτελειώθη· ἕτεροι δὲ πυρί, πλείονες δὲ καὶ ἐν τῇ θαλάσσῃ ἐῤῥίπτοντο,

1. αὐγούστῳ ζʹ delet Valesius. 4. εἰς om. R. 5. μὲν om. R. 7. προσθέσει P. 13. ἀπὸ PV. 15. δὲ om. P. 16. ὁ om. P. 19. οὐ μετ'] μετ' P. Vide quae diximus ad p. 128. C.

Anno xix. Diocletiani Augusti, Indict. vii. mense Dystro, die xxv. (qui quidem Mensis Romanis est Martius) Paschatis die festo, proposita ubique Principalia edicta, quibus Ecclesiae a fundamentis dirui, ac sacrae Scripturae igne comburi jubebantur: sed et ut qui magistratibus ac honoribus fungebantur, iis privarentur, ac infames haberentur, reliquis vero privatis hominibus, si in Christianismi professione persisterent, libertas adimeretur. Nec multo post alia supervenere edicta, quibus mandabatur, ut Ecclesiarum Antistites, ac omnes ubicumque essent locorum primo quidem vinculis traderentur, dein omni suppliciorum adhibito genere sacrificare cogerentur: quo factum, ut exinde complures, post varios exantlatos cruciatus, interierint: multi etiam, qui primo quidem sui quadam fiducia palam Christi fidem profitebantur, postea animo prae tormentorum metu deficerent, ac laberentur.

Eodem anno, multi ibique, uti diximus, haud minori constantia toleratis suppliciis, mortem obierunt. Sed et in Nicomediensium urbe, cum in ea moraretur Imperator, Dorotheus et Gorgonius, cum aliis non paucis ex Imperatoris obsequio, vitam finierunt, simulque ingens Martyrum chorus apparuit. Nec diu post Anthimus ipsius Nicomediensium Ecclesiae Episcopus capite plexus interiit: alii igne damnati, complures in mare praecipitati sunt, cum ad tantum ac infinitum paene numerum

οὐκ εὐτονούντων τῶν δημίων εἰς τοσοῦτον ἀπειρότατον πλῆθος ἐξαρκεῖν. περὶ τούτου τοῦ ἀπείρου πλήθους τῶν μαρτυρησάντων Λουκιανὸς πρεσβύτερος Ἀντιοχεῦσι γράφων ἐδήλου, Ἀσπάζεται ὑμᾶς χορὸς ἅπας ὁμοῦ μαρτύρων. εὐαγγελίζομαι δὲ ὑμᾶς ὡς Ἄνθιμος ὁ πάπας τῷ τοῦ μαρτυρίου δρόμῳ ἐτελειώθη. καὶ τὰ μὲν κατὰ Νικομήδειαν ταῦτα καὶ τούτων ἔτι πλείονα.

Ἰνδ. η'. κ'. ὑπ. Διοκλητιανοῦ Αὐγούστου τὸ θ' καὶ Μαξιμιανοῦ Ἑρκουλίου τὸ η'.

D *Μαξιμιανὸς Ἑρκούλιος συνεβασίλευσεν Διοκλητιανῷ, καὶ ἔδωκεν ὑπατείας η'. ἐβασίλευσεν δὲ ὁ αὐτὸς Μαξιμιανὸς ἔτη ιη'. καὶ ἅμα Διοκλητιανῷ ἐποίησαν οἱ δύο Καίσαρας δύο, ὁ μὲν Διοκλητιανὸς τὸν ἴδιον γαμβρὸν Γαλέριον Μαξιμιανόν· εἶχεν γὰρ τὴν Διοκλητιανοῦ παῖδα Βαλερίαν εἰς γάμον· ὁ δὲ Ἑρκούλιος Μαξιμιανὸς καὶ αὐτὸς ἐποίησεν Καίσαρα τὸν ἴδιον γαμβρόν· ὁ γὰρ Κωνστάντιος ἔγημε Θεοδώραν τὴν πρόγονον Μαξιμιανοῦ Ἑρκουλίου, ἐξ ἧς ἔσχε τέκνα Δελμάτιον, Κωνστάντιον,*
V 222
P 278 *καὶ Ἀννιβαλιανόν. ὁ γὰρ Κωνσταντῖνος ὁ μετὰ Διοκλητιανὸν καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ βασιλεύσας ἐξ ἑτέρας τινὸς μίξεως ὑπῆρχεν αὐτῷ Κωνσταντίῳ παῖς ἀπὸ Ἑλένης.*

Ὡς εἴρηται οὖν, ἅμα ἐβασίλευον Διοκλητιανὸς καὶ ὁ Ἑρκούλιος Μαξιμιανός, καὶ ὁ μὲν Διοκλητιανὸς Ῥώμης, ὁ δὲ Ἑρ-

4. *συναγγελίζομαι* P. 11. *οἱ* om. P. 12. *μὲν οὖν* P. 16. *Δαλμάτιον* P. 20. *Διοκλητιανὸς — μὲν* om. P. 21. *ὁ δὲ Ἑ. Μαξιμῖνος* V, *ὁ Ἑ. Μαξιμιανὸς* P.

conficiendum tortores deficerent. De hac innumera Martyrum multitudine, Lucianus Presbyter, ad Antiochenos scribens, ita meminit: *Salutem plurimam vobis dicit universus simul Martyrum Chorus. Nuntio duntaxat vobis Anthimum Papam Martyrii cursum peregisse.* Atque haec quidem Nicomediae, et his plura contigere.

A. C. [Ol. Iph.]
304. xx. Ind. VIII. Diocletiano Augusto IX. et Maximiano Herculio VIII. Coss. 3.

Maximianus Herculius cum Diocletiano imperavit, deditque Consulatus VIII. Imperavit vero idem Maximianus annos XVIII. unaque cum Diocletiano duos creavit Caesares: ac Diocletianus quidem generum suum Galerium Maximianum: is enim Diocletiani filiam Valeriam uxorem duxerat. Herculius autem Maximianus et ipse generum suum renuntiavit: Constantius quippe Theodoram Maximiani Herculii privignam uxorem duxerat, ex qua liberos suscepit Dalmatium, Constantium, et Hannibalianum. Constantinus enim, qui post Diocletianum et illius successores imperavit, ex alia conjunctione illi natus est, Helenae filius.

Ut igitur dictum est, simul imperarunt Diocletianus Romae, Maximianus Herculius in Galliis. Diocletianus deinde et Maximianus Hercu-

κούλιος Μαξιμιανὸς τῶν Κελτῶν. ὕστερον δὲ Διοκλητιανὸς καὶ ὁ Ἑρκούλιος Μαξιμιανὸς ἐν ζωῇ ἀποθέμενοι τὰ σκῆπτρα τοῖς ἰδίοις Καίσαρσι δεδώκασι τὴν βασιλείαν, ὁ μὲν Ἑρκούλιος Μαξι- R 650 μιανὸς Κωνσταντίῳ ἔδωκεν τὴν βασιλείαν, ὁ δὲ Διοκλητιανὸς Γαλερίῳ Μαξιμιανῷ. Κελτῶν δὲ βασιλεύσας Κωνστάντιος ἐπὶ ἔτη ιγ' ἀπέθανεν, καὶ διεδέξατο αὐτὸν ὁ παῖς αὐτοῦ Κωνσταντῖνος ὁ νόθος ἐξ Ἑλένης αὐτῷ γενόμενος· οἱ γὰρ ἀπὸ Θεοδώρας αὐτῷ B τεχθέντες μικροὶ ὑπῆρχον. Γαλέριος δὲ Μαξιμιανὸς βασιλεύων Ῥώμης δύο Καίσαρας ἐποίησεν, Μαξιμῖνον μὲν ἐν ἀνατολῇ, ἐν δὲ Ἰταλίᾳ Σευῆρον. Ῥωμαῖοι δὲ αὐθεντίᾳ ἔστησαν βασιλέα Μαξέντιον τὸν υἱὸν Ἑρκουλίου Μαξιμιανοῦ. καὶ ὁ Γαλέριος Μαξιμιανὸς Σευῆρον ἀπέστειλεν τὸν Καίσαρα, ἵνα Μαξέντιον ἀνέλῃ· καὶ ἀνῃρέθη Σευῆρος ἐν πολέμῳ. καὶ βασιλεύσας ἔτη ις' Γαλέριος τελευτῶν ἐποίησεν βασιλέα Λικίνιον ἐν ἀνατολῇ. τέσσαρες οὖν βασιλεῖς ηὑρέθησαν, Κωνσταντῖνος Κελτῶν, Ῥώμης Μαξέντιος, υἱὸς Ἑρκουλίου Μαξιμιανοῦ, ἀνατολῆς Λικί- C νιος, καὶ Μαξιμῖνος ἔτι Καῖσαρ μείνας. ἀλλὰ τὸν Μαξέντιον ἀνεῖλε Κωνσταντῖνος πολέμῳ· καὶ οὕτω μόνος τῆς δύσεως ἐβασίλευσεν. καὶ Μαξιμῖνος δὲ στρατεύσας κατὰ Λικινίου σπονδὰς ἐποιήσατο πρὸς αὐτόν, ὥστε τὸν Λικίνιον παραχωρῆσαι τῆς βασιλείας. καὶ οὕτω μονοκράτωρ γενόμενος Κωνσταντῖνος ἔκτισε τὸ Βυζάντιον, χρησμὸν εἰληφὼς ὅτι ἀπόλλυσθαι μέλλει ἡ βασιλεία Ῥώμης, χριστιανὸς ἐγένετο. ἐβασίλευσεν δὲ ἔτη λα', μῆ-

4. βασιλείαν [Κελτῶν] R. 9. Μαξέντιον PV, Μαξιμῖνον Raderus. ib. μὲν om. P. 23. καὶ ante χριστιανὸς inserit alia, ut videtur, manu V.

lius superstites, positis sceptris, Caesaribus suis imperio cessere: ac Maximianus quidem Herculius Constantio: Diocletianus vero Galerio Maximiano Imperium tradidit. Enimvero Constantius cum annis XIII. Gallis imperasset, decessit, cui successit illius ex Helena filius nothus Constantinus: nam ex Theodora nati liberi adhuc teneri erant. Galerius autem Maximianus qui Romae imperabat, duos Romae fecit Caesares, Maximinum in Oriente, in Italia vero Severum. Romani autem sua auctoritate Maxentium Maximiani Herculii filium Imperatorem crearunt. Galerius vero Maximianus Severum Caesarem misit ut Maxentium tolleret: sed Severus in praelio interfectus est. Galerius cum imperasset annos XVI. moriturus Licinium in Oriente Imperatorem renuntiavit. Atque ita IV. simul extitere Imperatores, Constantinus in Galliis, Maxentius Maximiani Herculii filius Romae, in Oriente Licinius, et Maximinus qui adhuc Caesar remanserat. Verum Maxentium Constantinus in praelio sustulit, sicque solus in Occidente imperavit. Maximinus deinde in Licinium movit, cum quo pactis initis, imperio tandem cessit Licinio. Sic igitur Constantinus universo imperio solus potitus, Byzantium condidit, cum Romanum imperium periturum ex oraculo didicisset, Christianus exinde factus. Imperavit annos XXXI. menses X. Filios habuit Con-

D νας ι'. καὶ ἔσχε παῖδας Κωνστάντιον, Κώνσταν, καὶ Κωνσταντῖνον. ἀλλὰ Κωνσταντῖνον μὲν ἀνεῖλαν οἱ Κώνστα στρατιῶται. καὶ αὐτὸν δὲ Κώνσταν Μαγνέντιός τις τύραννος ἀνεῖλεν. μόνος οὖν Κωνστάντιος ἐβασίλευσεν, καὶ ἐποίησε Καίσαρα Γάλλον τὸν υἱὸν Κωνσταντίου, ἀδελφοῦ Δελματίου τοῦ υἱοῦ Θεοδώρας, τοῦ αὐτοῦ θείου, ποιήσας αὐτὸν Καίσαρα εἰς ἀνατολήν.

Ῥωμαίων λδ' ἐβασίλευσεν ὁ θειότατος καὶ πιστότατος Κωνσταντῖνος ὁ μέγας, ὁ υἱὸς Κωνσταντίου, πρὸ η' καλανδῶν αὐγούστων ἔτη λα' καὶ μῆνας ι'. ὁμοῦ ͵εωμϛ'.

Ἰνδ. θ'. α'. ὑπ. Κωνσταντίου Καίσαρος τὸ ε' καὶ Μαξιμιανοῦ Ἰοβίου τὸ ε'.

P 279 R 652 Ἀρξάμενος Κωνσταντῖνος τῆς βασιλείας ἀπὸ τῶν δυτικῶν μερῶν εἶχεν συμβασιλεύοντας αὐτῷ τοὺς προειρημένους, Κωνστάντιον, Γαλέριον, Μαξιμῖνον καὶ Φλάβιον Οὐαλέριον Σεβῆρον καὶ Μαξέντιον, καὶ τὸν μὲν Κωνστάντιον καὶ Σευῆρον ἕως διετοῦς τῆς βασιλείας αὐτοῦ, τὸν δὲ Μαξέντιον ἕως ἑπταετοῦς τῆς βασιλείας αὐτοῦ, τὸν δὲ Γαλέριον, Οὐαλέριον καὶ Μαξιμῖνον ἕως ἐννεαετοῦς τῆς βασιλείας αὐτοῦ.

Ἰνδ. ι'. β'. ὑπ. Κωνσταντίου Καίσαρος τὸ ϛ' καὶ Μαξιμιανοῦ Ἰοβίου τὸ ϛ'.

Κωνστάντιος πατὴρ Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου βασι-

4. Κωνστάντιος] Κωνσταντῖνος V. 5. τὸν Γάλλον P. ib. Δαλματίου P. 9. αὐγούστου P. 17. ζ' ἔτους P.

a m. c. stantium, Constantem, et Constantinum: sed Constantinum Constantis exercitus interfecit: Constantem vero tyrannus quidam Magnentius sustulit. Solus ergo imperavit Constantius, qui Gallum deinde Constantii patrui sui, Dalmatii fratris, ex Theodora filium Caesarem in Oriente creavit.

5845. Romanis XXXIV. imperavit Sanctissimus et Christianissimus Constantinus Magnus, Constantii filius, ex a. d. VIII Kalend. Augusti, ann. XXXI. menses X. Colliguntur anni V. MDCCCXLVI.

A. C. [Ol. Iph.]

5814. 305. I. Ind. IX. Constantio Caesare V. et Maximiano Jovio V. Coss. 4.

Imperium ab Occidentis partibus auspicato Constantino, cum eo imperavere supra nominati Constantius, Galerius, Maximinus, et Flavius Valerius Severus, atque Maxentius: ac Constantius quidem ad alterum, Maxentius ad septimum, Galerius denique, Valerius, et Maximinus ad nonum usque illius imperii annum.

306. II. Ind. X. Constantio Caesare et Maximiano Jovio VI. Coss. 1. 271.

λίως ἐτελεύτησεν, βασιλεύσας ἔτη ιγ', καὶ Μαξέντιος ἀνηγο- B ρεύθη.

σοβ' Ὀλυμπιάς. V 223

Ἰνδ. ια'. γ'. ὑπ. Νοβίου Κωνσταντίνου Αὐγούστου μόνου.

Μαξιμιανὸς Ἰόβιος ἐτελεύτησεν, βασιλεύσας ἔτη ιδ'.

Λικίνιος ἀνηγορεύθη εἰς Καρνοῦντα πρὸ γ' ἰδῶν νοεμβρίων.

Ἰνδ. ιβ'. δ'. ὑπ. Πάλιν δέκατον καὶ Μαξιμιανοῦ Γαλερίου τὸ ζ'.

Ἰνδ. ιγ'. ε'. ὑπ. Μαξιμιανοῦ Ἑρκουλίου τὸ η' καὶ Γαλερίου C Μαξίμου.

Ἐφ' ὅλης τῆς οἰκουμένης διαλάμποντες οἱ μεγαλοπρεπέστατοι τοῦ Χριστοῦ μάρτυρες τοὺς μὲν ἁπανταχοῦ τῆς ἀνδρείας αὐτῶν ἐπόπτας εἰκότως κατεπλήξαντο, τῆς δὲ τοῦ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀληθῶς ἀποῤῥήτου δυνάμεως ἐμφανῆ δι' ἑαυτῶν τὰ τεκμήρια παρεστήσαντο, ὧν ἑκάστου κατ' ὄνομα μνημονεύειν ἄνθρωπον ἀδύνατον. τῶν δὲ κατ' ἐπισήμους πόλεις μαρτυρησάντων ἐκκλησιαστικῶν ἀρχόντων πρῶτος ἡμῖν ἐν εὐσεβῶν στήλαις τῆς Χριστοῦ βασιλείας ἀνηγορεύσθω μάρτυς ὁ μικρῷ πρόσθεν μνημονευθεὶς ἐπίσκοπος τῆς Νικομηδέων πόλεως Ἄνθιμος· τῶν δὲ ἐπ' Ἀντιοχείας ὁ πάντα τὸν βίον ἄριστος πρεσβύτερος τῆς D αὐτόθι παροικίας Λουκιανός, ἐν τῇ Νικομηδείᾳ καὶ αὐτὸς βασι-

1. ιβ' P. 4. Νοβίου] Φλαβίου P. 6. εἰδῶν P. 8. Πάλινδέκατον RV. 13. δὲ τοῦ om. P. 18. ἀναγορευέσθω P, ἀνηγορευέσθω V. Correxi cum Eusebio Hist. Eccl. VIII. 13. 20. ἐπ' om. P.

A. C. [Ol. Iph.]

Constantius Constantini Magni Imperatoris pater, cum annos XII. imperasset, mortem obiit, et levatus est Maxentius.

CCLXXII. Olympias.

307. III. Ind. XI. Flavio Constantino Augusto solo Cos. 2.

Maximianus Jovius moritur, cum imperasset annos XIV.

Licinius levatus est Carnunti ex a. d. III. Idus Novembres.

308. IV. Ind. XII. Item decies, et Maximiano Galerio VII. Coss.

309. V. Ind. XIII. Maximiano Herculio VIII. et Galerio Maximo Coss.

Per universum orbem maximam gloriam adepti sunt nobilissimi Christi Martyres, et cunctos spectatores admiratione fortitudinis suae merito perculerunt, et divinae prorsus atque inexplicabilis Servatoris nostri potentiae evidentissima in semetipsis exhibuerunt argumenta, adeo ut singulorum recensere nomina nemo mortalium queat. Ex praesidibus autem Ecclesiarum qui in celebrioribus urbibus martyrium perpessi sunt, primus in piorum tabulis a nobis nominetur Anthimus Nicomediensis urbis Episcopus, cujus paullo ante meminimus: ex Antiochena vero Ecclesia Lucianus, toto vitae tempore Presbyter optimus ejusdem dioecesis, qui

λέως ἐπιπυρόντος διὰ καμίνου τὴν οὐράνιον τοῦ Χριστοῦ βασιλείαν λόγῳ πρότερον δι' ἀπολογίας, εἶτα καὶ δι' ἔργων ἀνακηρύξας κτίννυται. τῶν δὲ ἐπὶ Φοινίκης Τυραννίων ἐπίσκοπος Τύρου, Ζηνόβιος πρεσβύτερος τῆς κατὰ Σιδῶνα ἐκκλησίας, Σιλβανὸς Ἐμίσης ἐπίσκοπος μετὰ πολλοῦ χοροῦ μαρτύρων, ὑπεργή-
R 654 ρως, τεσσαράκοντα ἔτη γεγονὼς ἐπίσκοπος, βορὰ θηρῶν γενό-
P 280 μενος, τῶν δὲ ἐπὶ Παλαιστίνης Σιλβανὸς ἐπίσκοπος Γάζης σὺν ἑτέροις τὸν ἀριθμὸν μ' τὴν κεφαλὴν ἀποτμηθείς, Αἰγύπτιοι δὲ Πηλεὺς καὶ Νεῖλος ἐπίσκοποι μεθ' ἑτέρων διὰ πυρὸς τελειωθέντες.

Ἰνδ. ιδ'. ϛ'. ὑπ. Κωνσταντίνου Αὐγούστου τὸ β' καὶ Λικινίου.

Κωνσταντίνου βασιλέως ἐκ βασιλέων εὐσεβοῦς τε καὶ τὰ πάντα σωφρονεστάτου, παιδὸς Κωνσταντίου, πρὸς τοῦ παμβασιλέως θεοῦ καὶ τοῦ μονογενοῦς αὐτοῦ υἱοῦ, κυρίου δὲ ἡμῶν, Ἰησοῦ Χριστοῦ, τὴν πεποίθησιν ἐσχηκότος καὶ κινήσαντος κατὰ τῶν δυσσεβεστάτων τυράννων Μαξιμίνου Γαλερίου καὶ Μαξεν-
B τίου, ὤφθη αὐτῷ κατ' αὐτῶν ἀπερχομένῳ πολεμῆσαι φωτοειδῶς ἐν τῷ οὐρανῷ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, μέσον καὶ ὑποκάτω διὰ φωτοειδῶν γραμμάτων ῥωμαϊκῶν ταῦτα, ΕΝ ΤΟΥΤΩΙ ΝΙΚΑ, καὶ φανερώτατα πίπτει μὲν ἐπὶ Ῥώμης Μαξέντιος πνιγεὶς εἰς τὸν

3. κτείννυται V. 5. Αἰμίσης PV. 6. θηρίων P. 13. ἐκ βασιλέων om. P, ἐκ βασιλέως Eusebius Hist. Eccl. IX. 9. 20. ῥωμαϊκῶν om. P.

Anni a m. c. et ipse coram Imperatore, cum antea coeleste Christi regnum apologetica oratione primum, ac deinde operibus asseruisset, igne consumptus exspiravit. Ex iis autem qui in Phoenice martyres extitere, Tyrannio Tyri Episcopus, Zenobius Ecclesiae in Sidonis dioecesi Presbyter, Silvanus Aemesae Episcopus, qui post plurimum Martyrum chorum, natu grandis, administrato per annos XL. Episcopatu, feris objectus est vorandus: ex Palaestinae vero Martyribus, Silvanus Gazae Episcopus, cum aliis XL. capite plexus est: ex Aegyptiis denique Peleus et Nilus Episcopi, qui cum aliis igne consumpti sunt.

A. C. [Ol. Iph.]

5819. 311. VI. Ind. XIV. Constantino Augusto II. et Licinio Coss. 3. 272.

Constantino Imperatori, Pio, ac prae caeteris moderatissimo, Constantii filio, supremi Regis Dei, et filii ejus unici Domini nostri Jesu Christi fide persuaso, in impiissimos tyrannos Maximinum Galerium, et Maxentium bellum moventi, cum in eos praelio decertaturus progrederetur, fulgens in coelo Crucis signum apparuit, in cujus media ac infima parte fulgidis et manifestis characteribus scriptum erat, IN HOC VINCE. Ac Maxentius quidem Romae cadit, in Tiberi fluvio suffocatus, ad Pontem Mulvium, cum annos VI. regnasset: Galerius vero Maximinus a Li-

Τίβεριν ποταμὸν εἰς τὴν γέφυραν Μουλουβίου, βασιλεύσας ἔτη ϛʹ, Γαλέριος δὲ Μαξιμῖνος ἡττηθεὶς ὑπὸ Λικινίου ἐν Κιλικίᾳ φυγὰς ὤλετο, βασιλεύσας ἔτη θʹ, πολὺν στρατὸν ἑαυτοῦ ἀναλώσας, οἷα τύραννός τις ὢν καὶ ἀγεννής.

σογʹ Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. ιεʹ. ζʹ. ὑπ. Κωνσταντίνου Αὐγούστου τὸ γʹ καὶ Λικινίου τὸ βʹ. C

Κωνσταντῖνος νικητής, σεβαστός, Αὔγουστος, πρῶτος V 224 *τῶν ἐπὶ Ῥώμης κατατυραννουμένων χριστιανῶν κηδόμενος σωτηρίας, λαβὼν θεὸν τὸν ἐπουράνιον σύμμαχον δι' εὐχῶν ἐπικαλεσάμενος, πρόεισι πανστρατιᾷ, Ῥωμαίων τὰ τῆς ἐκ προγόνων ἐλευθερίας προμνώμενος. οἳ καὶ μετὰ πάσης χαρᾶς καὶ θυμηδίας ἅμα κομιδῇ νηπίοις καὶ γυναιξὶ τῶν τε ἀπὸ τῆς συγκλήτου βουλῆς καὶ τῶν ἄλλων διασημοτάτων σὺν παντὶ δήμῳ Ῥωμαίων φαιδροῖς ὄμμασιν αὐταῖς ψυχαῖς, οἷα λυτρωτήν, σωτῆρά τε καὶ εὐεργέτην, μετ' εὐφημιῶν καὶ πλείστης χαρᾶς αὐτὸν ὑπεδέξαντο. ὁ δὲ ὥσπερ ἔμφυτον τὴν εἰς θεὸν εὐσέβειαν κεκτημένος, μηδ'* D *ὅλως ταῖς βοαῖς ὑποσαλευόμενος μηδὲ ἐπαιρόμενος ὑπὸ τῶν ἐπαίνων, εὖ μάλα τῆς ἐκ θεοῦ συναισθόμενος βοηθείας, αὐτίκα τοῦ σωτηρίου πάθους τρόπαιον ὑπὸ χεῖρα ἰδίας εἰκόνος ἀνατεθῆναι προστάττει, τὸ σωτήριον σημεῖον ἐν τῇ δεξιᾷ κατέχοντα, ἐν τόπῳ* R 656

1. *Μουλυβίου* R. 4. *ἀγενής* V. 12. *οἱ δὲ καὶ* P. 15. *τε* om. P. 16. *ὑποδέξαντο* P. 17. *μηδ' — ὑποσαλευόμενος* om. P. 19. *εὖ μάλα*] *οἷα μετὰ* P.

cinio fusus in Cilicia fugiens periit, cum annos IX. imperasset, et ingentem exercitum consumpsisset, utpote tyrannus et ignavus.

CCLXXIII. Olympias.

A. C. [Ol. Ipb.]

312. VII. Ind. XV. Constantino Augusto III. et Licinio II. Coss. 4.

Constantinus Victor, Augustus, primus suscepta Christianorum Romae a tyrannis hactenus oppressorum salutis cura, adscito in auxilium coelesti Deo, ac precibus invocato, cum universis copiis procedit, Romanorum a majoribus acceptam libertatem asserturus: quem ii cum ingenti gaudio et gratulatione, una cum ipsis infantulis, et uxoribus Senatorum aliorumque virorum clarissimorum, ac universa Romanorum plebe, laeto vultu, animisque ipsis, veluti Liberatorem, Servatorem ac Beneficum, cum faustis acclamationibus et multa laetitia exceperunt. Sed ille quasi innatam in Deum pietatem possideret, ejusmodi laudibus minime inflatus, ut qui divino auxilio esset munitus, salutaris Passionis tropaeum in manu suae imaginis, ita ut salutare signum dextra teneret, in celeberrimo urbis loco, cum hac Latina Inscriptione jubet apponi:

μάλιστα τῶν ἐπὶ Ῥώμης δεδημοσιευμένων, ἐπιγραφὴν ἐν αὐτῇ ἐντάξαι ῥήμασιν αὐτοῖς τῇ Ῥωμαίων ἐγκελεύεται φωνῇ· τούτῳ τῷ σωτηριώδει σημείῳ ἀληθεῖ ἐλέγχῳ τῆς ἀνδρείας τὴν πόλιν ὑμῶν ἀπὸ ζυγοῦ δουλείας τοῦ τυράννου Μαξεντίου διασωθεῖ-
P 281 σαν ἠλευθέρωσα, ἔτι μὴν καὶ τὴν σύγκλητον καὶ τὸν δῆμον Ῥωμαίων τῇ ἀρχαίᾳ ἐπιφανείᾳ καὶ λαμπρότητι ἐλευθερώσας ἀπεκατέστησα.

Γαλέριος Μαξιμιανὸς νόσῳ χαλεπωτάτῃ ληφθείς, ἐπ' ἀνατολῆς διάγων, καὶ τοῦ σώματος αὐτοῦ διαῤῥέοντος σκώληκάς τε ἐκβράσαντος, ὑπὸ μυρίων ἀνδρῶν περιοδευόμενος καὶ μηδ' ὅλως ὠφεληθείς, νόμους ἐξέπεμψεν ἀνεθῆναι μὲν χριστιανοὺς μὴ μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐκκλησίας οἰκοδομεῖν.

B Ἰνδικτιώνων Κωνσταντινιανῶν ἐντεῦθεν ἀρχή.

Ἰνδ. α'. η'. ὑπ. Κωνσταντίνου Αὐγούστου τὸ δ' καὶ Λικινίου τὸ γ'.

Τῆς ἐν τῷ Βυζαντίῳ ἐκκλησίας ἡγεῖται πρῶτος Μητροφάνης ἔτη ι'.

Ἰνδ. β'. θ'. ὑπ. Βολουσιανοῦ καὶ Ἀνιανοῦ.

Ἰνδ. γ'. ι'. ὑπ. Κωνσταντίνου Αὐγούστου τὸ ε' καὶ Λικινίου τὸ δ'.

2. ἐντεῦξαι R. 3. ἀνδρίας R. 7. ἀποκατέστησαν R. 9. διαρέοντος P. 10. μήθ' P. 11. μὴ μόνον χριστιανοὺς P. 12. καὶ τὰς ἐκκλησίας P. 13. Κωνσταντιανῶν V.

Anni a m. c. Hoc salutari signo vero fortitudinis indice vestram urbem a servitutis Maxentii tyranni jugo vindicatam in libertatem asserui. Senatum et populum Romanum in pristinum splendorem et libertatis dignitatem restitui.

Galerius Maximianus, cum in Oriente ageret, morbo gravissimo correptus, illius corpore sensim diffluente, ac vermibus scatente, ab innumeris medicis visus, nulloque accepto levamento, edicta ubique emisit, quibus non modo Christianos dimitti, sed etiam Ecclesias aedificari praecepit.

Indictionum Constantinianarum deinceps initium.

A. C. [Ol. Iph.]

5821. 313. VIII. Ind. I. Constantino Augusto IV. et Licinio III. Coss. 1. 273.

Byzantinae Ecclesiae primus praeest Metrophanes annos X.

314. IX. Ind. II. Volusiano et Aniano Coss. 2.

σοδ' Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. δ'. ια'. ὑπ. Σαβίνου καὶ Ῥουφίνου.

Κωνσταντῖνος ὁ Αὔγουστος τὸν ἴδιον υἱὸν Κωνσταντῖνον C ἀνηγόρευσε Καίσαρα.

Γαλέριος δὲ Μαξιμιανὸς τούτοις τοῖς ὑπάτοις ὕδρωπι δεινῷ πιασθεὶς ἐν Σαλώναις ἀπέθανεν.

Ἰνδ. ε'. ιβ'. ὑπ. Γαλλικανοῦ καὶ Συμμάχου.

Κωνσταντῖνος Αὔγουστος Κώνσταντα, Κωνστάντιον καὶ Κρίσπον τοὺς ἑαυτοῦ υἱοὺς Καίσαρας ἀνηγόρευσε καλάνδαις μαρτίαις.

Ἰνδ. ϛ'. ιγ'. ὑπ. Λικινίου τὸ ε' καὶ Κρίσπου Καίσαρος. R 658

Ἰνδ. ζ'. ιδ'. ὑπ. Κωνσταντίνου Αὐγούστου τὸ ϛ' καὶ Λικινίου D τὸ ε'.

Φωτὸς οὐρανίου κατὰ τὴν οἰκουμένην ἅπασαν ταῖς τοῦ σω- V 225 τῆρος Χριστοῦ καταυγάσαντος ἐκκλησίαις, εἰς πάντα τόπον τῶν πρὸς τῶν τυράννων ἠριπωμένων οἴκων ἐκ βάθρων εἰς ὕψος ἄπειρον τελεσθέντων οὐ μόνον ἐγκαίνια ἐγίνοντο, ἀλλὰ καὶ βασιλεῖς συνεχέσι ταῖς ὑπὲρ χριστιανῶν νομοθεσίαις ἐχρήσαντο.

16. ἠρειπωμένων P cum m. R, ἐριπομένων R, ἠρηπωμένων V. Idem mendum nescio quomodo me fugit corrigere supra p. 193. B.

A. C. [Ol. Iph.]

315. x. Ind. III. Constantino Augusto V. et Licinio IV. Coss. 3.

CCLXXIV. Olympias.

316. xi. Ind. iv. Sabino et Rufino Coss. 4.

Constantinus Augustus filium suum Constantinum Caesarem renuntiavit.

Galerius Maximianus his Coss. aqua intercute graviter laborans Salonis decessit.

317. xii. Ind. v. Gallicano et Symmacho Coss. 1. 274.

Constantinus Augustus Constantem, Constantium, et Crispum filios suos Caesares dixit Kalendis Martiis.

318. xiii. Ind. vi. Licinio V, et Crispo Caesare Coss. 3.

319. xiv. Ind. vii. Constantio Augusto VI. et Licinio V. Coss. 4.

Caelesti lumine per universum orbem in Christi Salvatoris Ecclesias diffuso, sacrarum aedium a Tyrannis antea destructarum, et a fundamentis in immensam altitudinem rursum eductarum et confectarum ubique non modo factae Dedicationes, sed et ab Imperatoribus in Christianorum gratiam edicta quotidie emittebantur.

σοε' Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. η'. ιε'. ὑπ. Κωνσταντίνου Αὐγούστου τὸ ζ' καὶ Κωνσταντίου Καίσαρος.

P 282 Ἰνδ. θ'. ιϛ'. ὑπ. Κρίσπου τὸ β' καὶ Κωνσταντίου τὸ β'.

Ἰνδ. ι'. ιζ'. ὑπ. Προβιανοῦ καὶ Ἰουλιανοῦ.

Ἰνδ. ια'. ιη'. ὑπ. Σεβήρου καὶ Ῥουφίνου.

Τῆς ἐν τῷ Βυζαντίῳ ἐκκλησίας ἡγεῖται δεύτερος Ἀλέξανδρος ἔτη ζ'.

σοϛ' Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. ιβ'. ιθ'. ὑπ. Κρίσπου τὸ γ' καὶ Κωνσταντίου τὸ γ'.

Προλαβὼν ὁ τῶν οἰκείων ψυχῶν ποιητὴς καὶ φειδωλὸς σωτὴρ τοῖς πᾶσιν ἐκλάμψας Κωνσταντῖνον ἅμα παιδὶ Κρίσπῳ B παρασκευάζει κυκλωθῆναι ἅπερ κατεῖχεν μέρη Λικίνιος, κἀκεῖνος στενωθεὶς πανταχόθεν τοιοῦτον ἀπηνέγκατο τέλος σφαγεὶς οἷόνπερ αὐτὸς εἶδε καὶ ἤκουσε συμβὰν τοῖς πρὸ αὐτοῦ μικρὸν τυραννήσασι.

Ἰνδ. ιγ'. κ'. ὑπ. Παυλίνου καὶ Ἰουλιανοῦ.

Ἔτους σϟε' τῆς εἰς οὐρανοὺς ἀναλήψεως τοῦ κυρίου καὶ κ' τῆς βασιλείας Κωνσταντίνου τοῦ εὐσεβοῦς ὁ αὐτὸς ἀοίδιμος βασιλεύς, εἰς ἄκρον τὴν εὐσέβειαν θεόθεν ἐμπιστευθείς, κατὰ τὸ

4. 10. Κωνσταντίνου P. 7. τῷ om. P. 9. Ὀλυμπιάδος V. 12. ἐλλάμψας P. 13. κἀκεῖνος om. R. 15. τυραννήσας P.

A. C. [Ol. Iph.]

CCLXXV. Olympias.

320. xv. Ind. viii. Constantino Augusto VII. et Constantio Caesare Coss. 4.

321. xvi. Ind. ix. Crispo II. et Constantino II. Coss. 1. 275.

322. xvii. Ind. x. Probiano et Juliano Coss. 2.

323. xviii. Ind. xi. Severo et Rufino Coss. 3.

Byzantinae Ecclesiae secundus praeest Alexander annos vii.

CCLXXVI. Olympias.

324. xix. Ind. xii. Crispo III. et Constantino III. Coss. 4.

Praecipiente propriarum animarum conditore, et misericordi Servatore universis praelucente, Constantinus una cum filio Crispo, quas Licinius obtinebat provincias, circumsedit et occupavit: qui undique in arctum redactus, tali exitu interfectus, vitam finivit, qualem viderat audieratque aliis ante se evenisse, cum paucis annis tyrannidem exercuisset.

325. xx. Ind. xiii. Paulino et Juliano Coss. 1. 276.

Anno cccxcv. in coelum Assumptionis Domini, et xx. imperii Constantini Pii, idem laudandus Imperator summa divinitus pietate donatus,

παρὸν κ' ἔτος τῆς αὐτοῦ βασιλείας μηνὶ δαισίῳ ιθ' τιη' ἁγίων πατέρων σύνοδον ἐν Νικαίᾳ γενέσθαι παρεσκεύασεν καὶ τὸ τῆς C ἀμωμήτου πίστεως ἐκτεθῆναι σύμβολον. διὸ καὶ νικητὴν αὐτὸν κατὰ πάντων ἐποίησεν ὁ δεσπότης τῶν ὅλων θεὸς ταῖς εὐχαῖς τῶν συνελθόντων ἐν τῇ αὐτῇ συνόδῳ ἁγίων καὶ μακαρίων πατέρων. Ἄρειος γὰρ παρατραπεὶς τὸν νοῦν τὴν ἄῤῥητον καὶ ἀδιαίρετον τῆς τοῦ πατρὸς καὶ υἱοῦ θεότητος ἑνότητα διστᾶν καὶ διακρίνειν ὁ κατάρατος οὐκ ἔφριξεν.

Κωνσταντῖνος ὁ εὐσεβέστατος Κώνσταντα τὸν ἑαυτοῦ υἱόν, R 660 Καίσαρα ὄντα, ἀνηγόρευσεν Αὔγουστον πρὸ ϛ' ἰδῶν νοεμβρίων, καὶ εἰκοσαετηρίδα τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἦξεν, καὶ ἔδωκεν ἐν τῇ Ῥώμῃ βικεννάλια πάνυ φαιδρῶς καὶ φιλοτίμως, καὶ τῶν τεχνιτῶν καὶ συντελεστῶν τὰ ἐπιτάγματα περιεῖλεν τοῦ ἐνιαυτοῦ τῆς αὐτῆς D εἰκοσαετηρίδος, καὶ ταῖς καθόλου ἐκκλησίαις πολλὰ ἐδωρήσατο.

Κωνσταντῖνος νικητὴς Αὔγουστος τὸν τῶν Ἀδριανοπολιτῶν πόλεμον θραύσας πρὸ ε' καλανδῶν ἰουλίων, καὶ τὸν Καλχηδονίων πόλεμον ἡττήσας πρὸ ιδ' καλανδῶν ὀκτωβρίων, Κρίσπον τὸν ἴδιον υἱόν, Καίσαρα ὄντα καὶ διαβληθέντα αὐτῷ, ἀνεῖλεν.

Τῷ αὐτῷ ἔτει Κωνσταντῖνος μοναρχήσας βασιλεὺς τῆς Ῥωμαίων ἀρχῆς πάσης πάντα τὰ εἴδωλα πανταχοῦ κατέστρεψεν, καὶ πάντα αὐτῶν ἀφεῖλατο τὰ χρήματα καὶ τὰ κτήματα, καὶ πάσας τὰς ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ ἐτίμησεν καὶ πάντας τοὺς χριστιανούς. P 283

1. κ' om. P. ib. Δεσίῳ P, ἰουνίῳ m. R. 6. Ἄριος V. 12. Ῥώμῃ] ὥρᾳ R. ib. βικεννάδια RV. ib. τεχνητῶν PV. 16. τὸν] τῶν R. ib. Καρχηδονίων RV. 17. κτήσας R. 21. ἀφείλετο P.

hoc praesenti imperii anno, mensis Desii XIX. CCCXVIII. Patrum Synodum Nicaeae celebrari, ac inculpatae fidei Symbolum exponi curavit. Unde victorem omnium hostium illum fecit universi Dominus Deus, sanctorum beatorumque patrum in hanc Synodum convenientium precibus. Arius quippe emota mente inexplicabilem et indivulsam Patris et Filii Divinitatis unitatem dividere et separare non formidavit.

Piissimus Constantinus Constantem filium suum, qui tum Caesar erat, Augustum renuntiavit ex a. d. VI. Id. Novemb. Imperii etiam annum vigesimum egit, et magnificis ac splendidis factis largitionibus Romae Vicennalia egit, artificum quoque ac tributariorum anni istorum Vicennaliorum indictionibus sublatis, multisque ubique Ecclesiis factis donis.

Constantinus Victor Augustus Hadrianopolitanorum ex a. d. V. Kal. Jul. Chalcedonensium vero ex a. d. XIV. Kal. Octob. feliciter confecto bello, Crispum Caesarem filium suum calumniis appetitum sustulit.

Eodem anno Constantinus, cum solus Romanorum praeesset imperio, omnia ubique idola dejecit, eorumque pecuniis omnibus et possessionibus ablatis, universas Christi Ecclesias omnesque Christianos iis donavit.

V 225 Κατ' αὐτὸν δὲ τὸν καιρὸν κατὰ τῶν πολεμίων τῆς τῶν χριστιανῶν πίστεως στρατεύσας ὑπηγάγετο τῇ εὐχῇ τὴν νίκην. διὸ καὶ κυριακὰ πρὸς ἐπιστροφὴν τῶν ἐθνῶν κατὰ τόπους εἰς τιμὴν τοῦ ἐπὶ πάντων σωτῆρος Χριστοῦ τοῦ θεοῦ ἡμῶν πεποίηκεν.

Εἰσὶν τὰ ἀπὸ κτίσεως κόσμου ἐπὶ τὴν εἰκοσαετηρίδα Κωνσταντίνου Αὐγούστου ἔτη οὕτως.

Ἀπὸ γενέσεως Ἀδὰμ ἕως τοῦ κατακλυσμοῦ ͵βσξβʹ.

B Ἀπὸ τοῦ κατακλυσμοῦ ἐπὶ Ἀβραὰμ ͵αοʹ.

Ἀπὸ γεννήσεως Ἀβραὰμ ἕως πʹ ἔτους Μωϋσέως φεʹ.

Ἀπὸ παʹ ἔτους Μωϋσέως, ἤγουν τῆς ἐξόδου τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, ἕως γʹ ἔτους τοῦ Λαβδών, ἐν ᾧ τὸ Ἴλιον ἥλω, υδʹ.

Ἀπὸ δʹ ἔτους τοῦ Λαβδὼν ἐπὶ τὸ βʹ ἔτος Σολομῶνος, καθ' ὃ ἤρξατο ἡ πρώτη κατασκευὴ τοῦ ἱεροῦ, σκϛʹ.

Ἀπὸ αʹ ἔτους Σολομῶνος ἕως νʹ ἔτους τοῦ Ὀζίου, ἤγουν τὴν πρώτην Ὀλυμπιάδα, σξδʹ.

R 662 C Ἀπὸ ἀρχῆς τῆς πρώτης Ὀλυμπιάδος ἕως ϛʹ ἔτους Δαρείου τοῦ Ὑστάσπου, καθ' ὃ συνετελέσθη ἡ δευτέρα τοῦ ἱεροῦ οἰκοδομή, σμηʹ.

Ἀπὸ ζʹ ἔτους καὶ αὐτοῦ τοῦ λεχθέντος Δαρείου ἕως ιεʹ ἔτους Τιβερίου, ἤγουν τοῦ σωτηρίου βαπτίσματος, φνζʹ.

4. τοῦ alterum om. P. 10. παʹ] πʹ P. 11. 12. Ἀβδὼν P sola. 14. αʹ ἔτους] ἔτους βʹ P. 20. ἔτους om. P.

Eadem tempestate suscepta in fidei Christianorum hostes expeditione, victoriam illorum precibus reportavit. Quapropter Dominica ad paganorum conversionem in omnium Servatoris Christi Dei nostri honorem ubique excitavit.

Ab orbe condito usque ad vigesimum Constantini Augusti annum tempora ita digeruntur.

A creatione Adam, usque ad diluvium, anni II. MCCLXII.
A diluvio ad Abraham, MLXX.
A natali Abraham usque ad LXXX. annum Moysis DV.
Ab LXXX. anno Moysis, sive ab Exitu filiorum Israel usque ad tertium annum Abdon, quo capta est Troja, anni CCCCIV.
Ab anno IV. Abdon, usque ad secundum annum Solomonis, quo prima coepit templi aedificatio, CCXXVI.
Ab anno II. Solomonis usque ad L. annum Oziae, sive usque ad primam Olympiadem, anni CCLXIV.
Ab initio primae Olympiadis usque ad VI. Darii Hystaspis filii, quo perfecta est altera templi Hierosolymitani aedificatio, CCXLVIII.
Ab anno VII. praedicti ejusdem Darii, usque ad XV. Tiberii, sive usque ad salutare Baptisma Domini, DLVII.

Ἀπὸ ις' ἔτους Τιβερίου, ἤγουν β' ἔτους καὶ αὐτοῦ σβ' Ὀλυμπιάδος, ἕως τῆς εἰκοσαετηρίδος Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου βασιλέως καὶ β' ἔτους σος' Ὀλυμπιάδος σϞζ'.

Ὁμοῦ ἀπὸ γενέσεως κόσμου ἕως τῆς εἰκοσαετηρίδος Κωνσταντίνου ἔτη ͵εωλγ'.

Ἰνδ. ιδ'. κα'. ὑπ. Κωνσταντίνου Αὐγούστου τὸ θ' καὶ Κωνσταντίου Καίσαρος τὸ δ'. D

Ἰνδ. ιε'. κβ'. ὑπ. Κωνσταντίου Καίσαρος τὸ ε' καὶ Μαξίμου.

Δρέπανον ἐπικτίσας ὁ βασιλεὺς Κωνσταντῖνος ἐν Βιθυνίᾳ εἰς τιμὴν τοῦ ἁγίου μάρτυρος Λουκιανοῦ ὁμώνυμον τῇ μητρὶ αὐτοῦ Ἑλενούπολιν κέκληκεν, δωρησάμενος ἄχρι τοῦ νῦν ἕως φανερᾶς περιοχῆς πρὸ τῆς πόλεως εἰς τιμὴν τοῦ ἁγίου μάρτυρος Λουκιανοῦ ἀτέλειαν.

σοζ' Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. α'. κγ'. ὑπ. Ἰανουαρίου καὶ Ἰούστου.

Κωνσταντῖνος ὁ εὐσεβὴς τὸν Δανοῦβιν πλειστάκις ἐπέρασεν, καὶ γέφυραν αὐτῷ λιθίνην ἐποίησεν. P 284

Ἐπὶ τῶν προκειμένων ὑπάτων Κωνσταντῖνος ὁ ἀοίδιμος βασιλεὺς ἀπὸ Ῥώμης ἐλθών, καὶ διάγων ἐν Νικομηδείᾳ, μητροπόλει τῆς Βιθυνίας, ποιήσας πρόκεσσα ἐπὶ πολὺν χρόνον ἐν τῷ

1. σσ' P. 2. *εἰκοσέτης ἐτηρίδος* PV. 4. *ὁμοῦ* om. P, post *γενέσεως* ponit R. ib. *κ' ἐτηρίδος* PV. 9. *Δρέπαναν* V. 16. *Δανούβην* PV.

Ab anno XVI. Tiberii, sive secundo anno CCLXX. Olympiadis, usque ad XX. annum imperii Constantini Magni Imperatoris, et II. annum CCLXXVI. Olympiadis, CCXCVII. Anni a m. c.

A mundi conditu, usque ad XX. annum Constantini, anni V. MDCCCXXXIII.

A. C. [Ol. Iph.]

326. XXI. Ind. XIV. Constantino Augusto IX. et Constantio Caesare IV. Coss. 2. 5854.

327. XXII. Ind. XV. Constantio Caesare V. et Maximo Coss. 3.

Constantinus instaurata Drepano in Bithynia, in honorem Sancti Luciani Martyris, hanc matri suae cognominem Helenopolim nuncupavit, donata civitati, qua usque hodie fruitur, quousque patet ante urbem prospectus, vectigalium immunitate, in honorem Sancti Martyris Luciani.

CCLXXVII. Olympias.

328. XXIII. Ind. I. Januario et Justo Coss. 4.

Constantinus Pius Danubium pluries trajecit, ponte lapideo in eundem fluvium strato.

His Coss. Constantinus inclytus Imperator Roma profectus, et Nicomediae Bithyniae Metropoli, atque inde Byzantii diu moratus, primum

Βυζαντίῳ, ἀνενέωσε τὸ πρῶτον τεῖχος τῆς Βύζου πόλεως, ποιή-
σας καὶ προσθήκας τῷ αὐτῷ τείχει οὐκ ὀλίγας, καὶ συνῆψεν τῷ
παλαιῷ τείχει τῆς πόλεως, καὶ ἐκάλεσεν αὐτὴν Κωνσταντινούπο-
λιν, ἀναπληρώσας καὶ τὸ Ἱππικόν, κοσμήσας αὐτὸ χαλκουργή-
μασι καὶ πάσῃ ἀρετῇ, ποιήσας ἐν αὐτῷ κάθισμα θεωρίου βασι-
B λικοῦ καθ' ὁμοιότητα τοῦ ἐν Ῥώμῃ ὄντος. καὶ παλάτιον μέγα
ποιήσας πλησίον τοῦ αὐτοῦ Ἱππικοῦ τὴν ἄνοδον ἀπὸ τοῦ παλα-
τίου εἰς τὸ κάθισμα τοῦ Ἱππικοῦ διὰ τοῦ λεγομένου Κοχλίου,
V 227 κτίσας καὶ φόρον μέγαν καὶ εὐπρεπῆ πάνυ· καὶ ἔστησεν ἐν μέσῳ
R 664 κίονα πορφυροῦν μέγαν λίθου Θηβαίου ἀξιοθαύμαστον, καὶ
ὑπεράνω τοῦ αὐτοῦ κίονος ἔστησεν ἑαυτοῦ ἀνδριάντα μέγαν,
ἔχοντα ἐν τῇ κεφαλῇ αὐτοῦ ἀκτῖνας, ὅπερ χαλκούργημα ἤγαγεν
ἀπὸ τῆς Φρυγίας. ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς Κωνσταντῖνος ἀφελὼν
κρυπτῶς ἀπὸ Ῥώμης τὸ λεγόμενον Παλλάδιον ἔθηκεν αὐτὸ ἐν τῷ
ὑπ' αὐτοῦ κτισθέντι φόρῳ ὑποκάτω τοῦ κίονος τῆς στήλης αὐτοῦ,
C ὥς τινες λέγουσι τῶν Βυζαντίων ἐκ διαδοχῆς ἀκούσαντες. τὴν
δὲ τύχην τῆς πόλεως τῆς ὑπ' αὐτοῦ ἀνανεωθείσης ποιήσας θυ-
σίαν ἀναίμακτον ἐκάλεσεν Ἀνθοῦσαν.

Ὁ αὐτὸς βασιλεὺς ἔκτισε καὶ δύο ἐμβόλους ἀπὸ τῆς εἰσόδου
τοῦ παλατίου ἕως τοῦ φόρου εὐπρεπεῖς, κοσμήσας ἀνδριᾶσι καὶ
μαρμάροις, καλέσας τὸν τόπον τῶν ἐμβόλων Ῥηγίαν, κτίσας ἐγ-
γὺς καὶ βασιλικὴν ἔχουσαν κόγχην, καὶ ἔξω μεγάλους κίονας στή-

2. οὐκ ὀλίγας τῷ αὐτῷ τείχει P.

Byzantii urbis murum instauravit, factis haud modicis, quas veteris urbis muro adjunxit, additionibus, urbe ipsa Constantinopoli appellata. Circum praeterea absolvit, quem aereis statuis aliisque ornamentis decoravit: confecto etiam Tribunali, ex quo Imperator Circenses spectaret, instar illius quod Romae erat. Palatio magno proxime Circum insuper condito, ascensum per Cochleam ab eodem in Circi Tribunal confecit. Magnum quoque et splendidum omnino Forum aedificavit, in cujus medio ingentem ac stupendam Columnam Porphyreticam ex lapide Thebano statuit, cui suam ipsius praegrandem imposuit statuam, radios habentem in capite: quod quidem aereum opus ex Phrygia advehi curavit. Idem Imperator Constantinus clam ablatum Roma Palladium, uti appellatur, in Foro a se extructo, sub Columna, cui imposita est illius statua, recondidit, ut quidam ex Byzantiis asserunt, qui id ex traditione acceperunt. Fortunam vero Urbis ab eo instauratae, incruento facto sacrificio, Florentem appellavit.

Idem Imperator geminas condidit Porticus ab ingressu Palatii usque ad Forum, admodum elegantes, statuis et marmoribus adornatas, Porticuum loco Regiae nomine indito: propter quam excitavit Basilicam cum Concha, ingentibusque extra aedem columnis et statuis, quam Senatum

σας καὶ ἀνδριάντας, ἥνπερ ἐκάλεσεν Σενᾶτον, καλέσας τὸν τόπον Αὐγουσταῖον, καθότι καὶ στήλην ἣν στήσας κατέναντι τῆς ἰδίας αὐτοῦ μητρὸς Ἑλένης Αὐγούστας δεσποίνης ἐν πορφυρῷ D κίονι.

Ὁμοίως δὲ καὶ τὸ δημόσιον τὸ λεγόμενον Ζεύξιππον ἀνεπλήρωσεν, κοσμήσας κίοσι καὶ μαρμάροις ποικίλοις καὶ χαλκουργήμασιν.

Ἰνδ. β'. κδ'. ὑπ. Κωνσταντίνου Αὐγούστου τὸ ι' καὶ Κωνσταντίου Καίσαρος τὸ ε'.

Ἰνδ. γ'. κε'. ὑπ. Γαλλικανοῦ καὶ Συμμάχου.

Ἔτους τα' τῆς εἰς οὐρανοὺς ἀναλήψεως τοῦ κυρίου καὶ κε' τῆς ἑαυτοῦ βασιλείας Κωνσταντῖνος ὁ εὐσεβέστατος, πατὴρ Κωνσταντίνου νέου Αὐγούστου καὶ Κωνσταντίου καὶ Κώνσταντος P 285 Καισάρων, πόλιν μεγίστην, λαμπράν, καὶ εὐδαίμονα κτίσας, συγκλήτῳ τε τιμήσας, Κωνσταντινούπολιν κέκληκε πρὸ πέντε ἰδῶν μαΐων, ἡμέρᾳ δευτέρᾳ τῆς ἑβδομάδος, ἰνδικτιῶνος τρίτης, τὸ πρότερον καλουμένην Βυζάντιον, Ῥώμην αὐτὴν δευτέραν χρηματίζειν ἀναγορεύσας, ἐπιτελέσας ἱππικὸν ἀγῶνα πρῶτος, φορέσας πρώτοις διάδημα διὰ μαργαριτῶν καὶ ἑτέρων τιμίων λίθων, καὶ ἐποίησεν ἑορτὴν μεγάλην. κελεύσας διὰ θείου αὐτοῦ τύπου τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐπιτελεῖσθαι τὸ γενέθλιον τῆς πόλεως αὐτοῦ καὶ ἀνοίγειν τῇ ια' τοῦ αὐτοῦ ἀρτεμισίου μηνὸς τὸ δημόσιον λουτρὸν

2. ἣν] ἦν PV. 8. Αὐγούστης P. 15. Κωνσταντίνου πόλιν R.
19. πρώτοις om. P, uncis inclusit R. 22. τῇ om. P.

nuncupavit: locum vero extra hanc aedem Augustaeum, quemadmodum Anni a m. c.
et statuam, quam e regione matri suae Dominae Helenae Augustae in Porphyretica columna collocavit.

Absolvit quoque Balneum Zeuxippum nuncupatum, illudque columnis ac marmoribus varii coloris, et aereis operibus exornavit.

A. C. [Ol. Iph.]

329. xxiv. Ind. ii. Constantino Augusto X. et Constantino Caesare V. Coss. 1. 277. 5837.

330. xxv. Ind. iii. Gallicano et Symmacho Coss. 2.

Anno cccι. post Christi in coelos Assumptionem, et xxv. ipsius imperii, Constantinus Piissimus, pater Constantini Junioris Augusti, et Constantii et Constantis Caesarum, aedificata urbe maxima, illustri, et felici, eaque Senatu cohonestata, hanc Constantinopolim nuncupavit ex a. d. v. Idus Maias, Hebdomadis feria ii. Indictionis iii. cum prius Byzantium vocaretur, quam Romam secundam vocari decrevit, celebratis ludis Circensibus, in quibus diadema ex margaritis aliisque lapillis pretiosis confectum primus gestavit. Insigni deinde apparatu acta festivitate, statuit divina sua jussione, ut quotannis eodem recurrente die ejusdem urbis Natalis celebraretur, et xi. mensis Artemisii, publicum Zeuxippi Bal-

B Ζεύξιππον, πλησίον ὄντα τοῦ Ἱππικοῦ καὶ τῆς Ῥηγίας τοῦ παλατίου,
R 666 ποιήσας ἑαυτῷ ἄλλην στήλην ἀπὸ ξοάνου κεχρυσωμένην βαστάζουσαν ἐν τῇ δεξιᾷ χειρὶ τύχην τῆς αὐτῆς πόλεως, καὶ αὐτὴν κεχρυσωμένην, κελεύσας κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν τοῦ γενεθλιακοῦ ἱππικοῦ εἰσιέναι τὴν αὐτὴν τοῦ ξοάνου στήλην διριγευομένην ὑπὸ τῶν στρατευμάτων μετὰ χλανιδίων καὶ καμπαγίων, πάντων κατεχόντων κηροὺς λευκούς, καὶ περιέρχεσθαι τὸ ὄχημα τὸν ἄνω καμπτόν, καὶ ἔρχεσθαι εἰς τὸ σκάμμα κατέναντι τοῦ βασιλικοῦ καθίσματος, καὶ ἐπεγείρεσθαι τὸν κατὰ καιρὸν βασιλέα καὶ
C προσκυνεῖν τὴν στήλην τοῦ αὐτοῦ βασιλέως Κωνσταντίνου καὶ αὐτῆς τῆς τύχης τῆς πόλεως.

Ὁ αὐτὸς θειότατος βασιλεὺς Κωνσταντῖνος ἔμεινεν βασιλεύων ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἀφελόμενος αὐτὴν ἀπὸ τῆς ἐπαρ-
V 228 χίας Εὐρώπης, ἤγουν τῆς μητροπόλεως αὐτῆς Ἡρακλείας, προβαλόμενος τῇ αὐτῇ Κωνσταντινουπόλει ἔπαρχον πραιτωρίων καὶ ἔπαρχον πόλεως καὶ τοὺς λοιποὺς μεγάλους ἄρχοντας.

Εἰσὶν ἀπὸ κτίσεως Ῥώμης ἕως οὗ Κωνσταντινούπολις ἐνεκαινίσθη ἔτη ͵απ΄.

Τούτῳ τῷ ἔτει Ἀλέξανδρος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας ἐτε-
D λεύτησεν πρὸ ιδ΄ καλανδῶν μαΐων, φαρμουθὶ κβ΄, καὶ ἐχειροτονήθη ἀντ' αὐτοῦ ἐπίσκοπος Ἀθανάσιος ὁ μέγας πατήρ.

5. δηρηγευομένην PV. 6. γαμπαγίων R. 9. τὸν om. R, (τὸν) P. 11. τῆς πόλεως] πόλεως P. 13. Κωνσταντίνου πόλει PV. 15. Κωνσταντίνου πόλει P. 21. πατήρ] φωστήρ Holstenius.

neum, quod Circo et Regiae Palatii adjacet, aperiretur. Cumque aliam sibi confecisset ex opere rasili statuam auratam, quae manu dextra ipsius Urbis Fortunam gestabat, ipsamque inauratam, praecepit, ut eo die quo Circenses ob Urbis Natalem ederentur, introiret eadem statua marmorea, deducta a militibus, laenis et campagis indutis, cunctis cereos albos deferentibus: utque currus quo statua vehebatur superiorem Flexum circumiret, et ad Scamma progrederetur ex adverso Imperatorii Tribunalis: utque Imperator qui tempore illo regnaret, e solio assurgens, statuam adoraret ejusdem Imperatoris Constantini, ipsiusque Fortunae Urbis.

Idem religiosissimus Imperator Constantinus Constantinopoli imperans mansit, quam ab Europae provincia, seu illius Metropoli Heraclea, avulsit, Praefecto Praetorio, et Praefecto urbi, caeterisque majoribus magistratibus in ea constitutis.

A Roma condita, ad annum quo dedicata est Constantinopolis, censentur anni MLXXX.

Hoc anno Alexander Episcopus Alexandriae ex a. d. XIV. Kal. Maias, Pharmuthi XXII. decessit, illiusque loco consecratus est Episcopus Athanasius ille magnus pater.

Ἰνδ. δʹ. κϛʹ. ὑπ. Βάσσου καὶ Ἀβλαβίου.

σοηʹ Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. εʹ. κζʹ. ὑπ. Πακατιανοῦ καὶ Ἱλαριανοῦ.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων ἤρξατο ἀναλίσκεσθαι τοῖς πολίταις Κωνσταντινουπόλεως ὁ ἄρτος ἀπὸ ιηʹ μαΐου.

Ἰνδ. ϛʹ. κηʹ. ὑπ. Δαλμάτου καὶ Ζηνοφίλου.

Ἰνδ. ζʹ. κθʹ. ὑπ. Ὀπτάτου Πατρικίου καὶ Ἀνικίου Παυλίνου.

Τούτοις τοῖς ὑπάτοις γέγονε τὰ ἐγκαίνια τῆς ἐκκλησίας τοῦ P 286 ἁγίου σταυροῦ τῆς οἰκοδομηθείσης ὑπὸ Κωνσταντίνου ἐπὶ Μακαρίου ἐπισκόπου, μηνὶ σεπτεμβρίῳ ιζʹ. ἐντεῦθεν ἤρξατο ἡ σταυροφάνεια.

Ἰνδ. ηʹ. λʹ. ὑπ. Κωνσταντίου Καίσαρος ϛʹ καὶ Ἀλβίνου.

Κωνσταντίνου τοῦ εὐσεβοῦς ἤχθη τριακονταετηρὶς ἐν Κωνσταντινουπόλει Ῥώμῃ πάνυ φιλοτίμως πρὸ ηʹ καλανδῶν αὐγούστων, R 668 καὶ Κώνσταντα τὸν υἱὸν αὐτοῦ Αὔγουστον ἀνέδειξεν, καὶ Δαλμάτιον τὸν υἱὸν τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Δαλματίου τοῦ κήνσω- B ρος Καίσαρα ἀνηγόρευσεν πρὸ ηʹ καλανδῶν ὀκτωβρίων. ἦν δὲ Δαλμάτιος ὁ υἱὸς Δαλματίου τοῦ ἀδελφοῦ Κωνσταντίνου τοῦ εὐσεβοῦς στρατηγὸς Ῥωμαίων καὶ ὕπατος πρὸ τοῦ αὐτὸν ανα-

5. ὁ om. P. 6. Δαλματίου P sola. ib. καὶ Ζηνοφίλου — 7. Πατρικίου om. P. 17. κήνσωρος] κήνσορος V, m. R, κένσορος P.

A. C. [Ol. Iph.] Anni a m. c.

331. xxvi. Ind. iv. Basso et Ablavio Coss. 3. 5839.

CCLXXVIII. Olympias.

332. xxvii. Ind. v. Pacatiano et Hilariano Coss. 4.

His Coss. coepit panis distribui civibus Constantinopolitanis a xviii. Maii.

333. xxviii. Ind. vi. Dalmatio et Anicio Paulino Coss. 1. 278.

His Coss. facta est Dedicatio Ecclesiae Sanctae Crucis, quam Constantinus magnus aedificaverat, temporibus Macarii Episcopi (Hierosolymitani) die xvii. mensis Septembris. Atque hinc deinceps initium accepit festum apparitionis Sanctae Crucis.

334. xxix. Ind. vii. Optato et Paulino Coss. 2.

335. xxx. Ind. viii. Constantio Caesare VI. et Albino Coss. 3. 5844.

A Constantio Pio acta Tricennalia Constantinopoli, quae et Roma, magnifice omnino, ex a. d. viii. Kalend. Augusti: et Constantem filium Augustum, Dalmatium vero, fratris Dalmatii Censoris filium, Caesarem renuntiavit ex a. d. viii. Kal. Octobris. Erat autem Dalmatius filius Dalmatii fratris Constantini Pii, Magister militiae Romanorum, et Consul, priusquam Caesaris di-

γορευθῆναι Καίσαρα. καὶ Ἀννιβαλιανὸν ῥῆγα προχειρισάμενος ἐνέδυσε κοκκηρὰν χλαμύδα, καὶ κατὰ Καισάρειαν τῆς Καππαδοκίας ἀπέστειλεν.

σοθ' Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. θ'. λα'. ὑπ. Νεπωτιανοῦ καὶ Φακούνδου.

Ἰνδ. ι'. λβ'. ὑπ. Φηλικιανοῦ καὶ Τατιανοῦ.

C Πέρσαι πόλεμον ἐδήλωσαν πρὸς Ῥωμαίους, καὶ ἐπιβὰς Κωνσταντῖνος λβ' ἐνιαυτῷ τῆς αὐτοῦ βασιλείας, ὁρμήσας ἐπὶ τὴν ἀνατολὴν κατὰ Περσῶν, ἐλθὼν ἕως Νικομηδείας, ἐνδόξως καὶ εὐσεβῶς μεταλλάττει τὸν βίον ἐν προαστείῳ τῆς αὐτῆς πόλεως μηνὶ ἀρτεμισίῳ ια', καταξιωθεὶς τοῦ σωτηριώδους βαπτίσματος ὑπὸ Εὐσεβίου ἐπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως, βασιλεύσας ἔτη λα' καὶ μῆνας ι'. καὶ κατέλιπε Καίσαρας τοὺς τρεῖς υἱοὺς αὐτοῦ, Κωνσταντῖνον Καίσαρα, βασιλεύοντα τῶν κατὰ Γαλλίαν μερῶν, ἄγοντα τῆς βασιλείας ἔτος εἰκοστόν, καὶ Κων-
D στάντιον τὸν μετ' αὐτὸν Καίσαρα ἐν τοῖς κατὰ τὴν ἀνατολὴν μέρεσιν, ἔτος ἄγοντα τῆς βασιλείας ια', καὶ Κώνσταντα μετ' αὐτὸν Καίσαρα, ἐν τοῖς κατὰ τὴν Ἰταλίαν μέρεσι διάγοντα, τῆς βασιλείας ἔτος ἄγοντα τρίτον, καὶ Δαλμάτιον Καίσαρα υἱὸν τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ, ἔτος ἄγοντα καὶ αὐτὸν τρίτον.

Ὁ τρισμακάριος Κωνσταντῖνος ἀνεπαύσατο μηνὶ μαΐῳ κβ'

1. Ἀνιβαλιανὸν P, Ἀνιβαλιὸν R. 10. καὶ εὐσεβῶς om. P. 15. ἔχοντα PV, ἄγοντα Ducangius.

A. C. [Ol. Iph.]

gnitatem esset consecutus. Annibalianum quoque Regem appellatum, purpurea chlamyde induit, et versus Caesaream Syriae misit.

CCLXXIX. Olympias.

336. xxxi. Ind. ix. Nepotiano et Facundo Coss. 4.

337. xxxii. Ind. x. Feliciano et Tatiano Coss. 1. 279.

Persis bellum Romanis denuntiantibus, Constantinus anno xxxii. imperii, dum in Orientem proficiscitur, suscepta contra Persas expeditione, cum venisset usque Nicomediam, gloriose vitam cum morte commutavit in ejusdem urbis suburbano, salutari baptismo ab Eusebio Episcopo Constantinopolitano donatus, cum imperasset annos xxxi. et menses x. Reliquit Caesares tres filios suos, Constantinum Caesarem qui in Galliis annos xx. Constantium Caesarem qui in Oriente annos xi. et Constantem Caesarem qui in Italiae finibus annos iii. imperarunt: praeterea Dalmatium fratris filium, qui in Mesopotamia et ipse annum tertium regnavit.

Ter beatus Constantinus decessit mensis Maii xxii. ex a. d. xi.

πρὸ ιαʹ καλανδῶν Ἰουνίων ἐν αὐτῇ τῇ ἁγίᾳ πεντηκοστῇ, ἔτι κειμένου ἀτάφου τοῦ σκηνώματος Κωνσταντίνου τοῦ εὐσεβοῦς ἐν τῷ V 229 παλατίῳ Κωνσταντινουπόλεως καὶ φυλαττομένου ἕως οὗ γνῶσιν οἱ υἱοὶ αὐτοῦ.

Ἀκούσας Κωνστάντιος ἐν τῇ ἀνατολῇ ἐν Μεσοποταμίᾳ, P 287 ἔτι τοῦ Περσικοῦ πολέμου ἐπικειμένου, εὐθέως ἐξώρμησεν ἐπὶ Κωνσταντινούπολιν, ἐν ᾗ παραγενόμενος προεκόμισε τὸν ἑαυτοῦ πατέρα Κωνσταντῖνον τὸν ἀοίδιμον ἐν τοσαύτῃ παρατάξει καὶ δόξῃ βασιλικῆς προόδου, ὡς οὐκ ἔστιν εἰπεῖν κατ' ἀξίαν, παρόντος στρατοπέδου ὡς ἔτι ζῶντος ἐν ὁπλοφορίᾳ, τῆς τε πόλεως ἁπάσης, ἅτε καὶ ὑπ' αὐτοῦ ἀνηγορευμένης Ῥώμης, καὶ δὴ ὅσα R 670 γέγονεν ἐν αὐτῇ ἔνδοξά τε καὶ σιτομέτρια τῶν δωρηθεισῶν ἀννωνῶν, ἐν πένθει τοσούτῳ πάντων ὄντων, ὡς οὐκ ἐγένετο πώποτε βασιλέα τῶν πρὸ αὐτοῦ δοξασθῆναι οὕτως ἐν τῇ ζωῇ καὶ μετὰ θάνατον. καὶ κατετέθη ἐν τῷ ναῷ τῶν ἁγίων Ἀποστόλων, ἐν ᾧ ἀπό- B κεινται λείψανα τῶν ἁγίων ἀποστόλων Ἀνδρέου καὶ Λουκᾶ τοῦ εὐαγγελιστοῦ καὶ Τιμοθέου μαθητοῦ Παύλου τοῦ ἀποστόλου.

Σάπωρις ὁ Περσῶν βασιλεὺς ἐπῆλθεν τῇ Μεσοποταμίᾳ πορθήσων τὴν Νίσιβιν, καὶ περικαθίσας αὐτὴν ἡμέρας ξγʹ καὶ μὴ κατισχύσας αὐτῆς, ἀνεχώρησεν.

Ῥωμαίων λεʹ ἐβασίλευσαν μετὰ θάνατον τοῦ πατρὸς αὐτῶν Κωνσταντίνου Κωνσταντῖνος ὁ νέος καὶ Κώνστας καὶ Κωνστάντιος ἔτη κδʹ. ὁμοῦ ͵εωοʹ.

1. ἐν] ἐν τῇ P. 2. τοῦ alterum om. P. 10. ἐπιζῶντος R. 15. ἐν ᾧ — ἀποστόλων om. P. 19. παρακαθίσας V. 21. ἐβασίλευσεν P. ib. αὐτῶν] αὐτοῦ P.

Kal. Junias, ipso Sanctae Pentecostes die: cujus quidem Constantini Pii corpus in Palatio Constantinopoleos insepultum jacuit, et servatum est, quoad filii de morte ipsius certiores fierent.

Constantius cum in Oriente versaretur, in Mesopotamia bello Persico adhuc urgente, confestim venit Constantinopolim: quo cum pervenisset, patrem Constantinum inclytum tanto comitatu, et ea regii processus pompa extulit, ut id nemo pro dignitate possit assequi, praesente Praetoriana militia, velut eo superstite armis suis instructa, ac universa civitate, quam Romae nomine donatam, illustribus ornamentis decoraverat, et concessarum annonarum demenso ditaverat, omnibus tanto luctu funus prosecutis, ut nullus ante illum extiterit Imperator, qui vivus mortuusque adeo cultus fuerit et praedicatus. Humatus est autem in aede Sanctorum Apostolorum Andreae, Lucae Evangelistae, et Timothei discipuli Sancti Pauli.

Sapor Persarum Rex Mesopotamiam invasit, Nisibin populaturus, quam cum per dies LXIII. obsedisset, desperata expugnatione recessit.

Romanis XXXV. imperavit post mortem patris ipsius Constantini,

C Καὶ ὁ μὲν νέος Κωνσταντῖνος ἐβασίλευσεν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἔτος α', Κώνστας δὲ ἐν Ῥώμῃ ἔτη ιβ', καὶ μετὰ τὴν αὐτοῦ Κώνστα τελευτὴν τὰ λοιπὰ ιβ' ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ῥώμῃ Κωνστάντιος ὁ αὐτῶν ἀδελφὸς ὤν. τὸ κατὰ μέρος ἐστὶν οὕτως.

Ἰνδ. ια'. α'. ὑπ. Οὔρσου καὶ Πολεμίου.

Ἰνδ. ιβ'. β'. ὑπ. Κωνσταντίνου νέου Αὐγούστου τὸ δ' καὶ Κώνσταντος Αὐγούστου τὸ ζ'.

σπ' Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. ιγ'. γ'. ὑπ. Ἀκινδύνου καὶ Πρόκλου.

D Ἰνδ. ιδ'. δ'. ὑπ. Μαρκελλίνου καὶ Προβίνου.

Ἰνδ. ιε'. ε'. ὑπ. Κωνσταντίου Αὐγούστου τὸ ε' καὶ Κώνσταντος Αὐγούστου τὸ β'.

Ἰνδ. α'. ϛ'. ὑπ. Πλακίτου καὶ Ῥωμύλου.

σπα' Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. β'. ζ'. ὑπ. Λεοντίου καὶ Σαλουστίου.

V 231 P 289 Ἰνδ. γ'. η'. ὑπ. Ἀμαντίου καὶ Ἀλβίνου.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων Κωνσταντιαναὶ δημόσιον ἐν Κωνσταντινουπόλει πλησίον τῶν Ἀποστόλων ἤρξατο κτίζεσθαι ὑπὸ Κωνσταντίου Αὐγούστου ἀπὸ μηνὸς ἀπριλίου ιζ'.

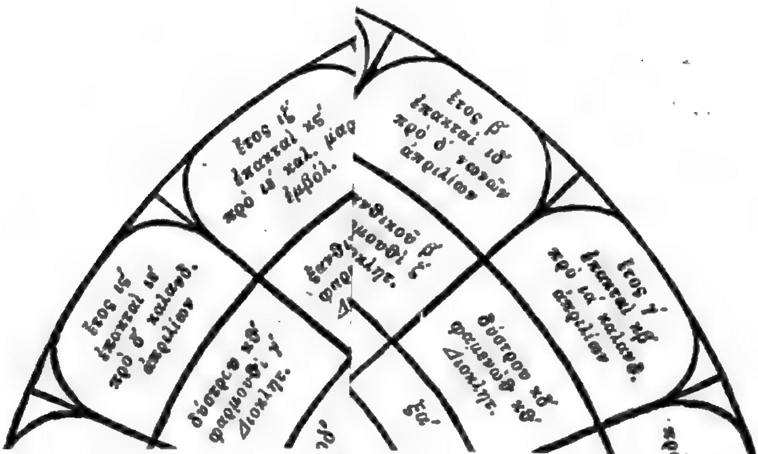
8. Κώνσταντος P. 15. Circulum qui sequebatur in tabula adiecta posuimus. 18. ἤρξαντο P.

Anni a m. c. 5869. Constantinus Junior, et Constans, et Constantius annos XXIV. Colliguntur anni V. MDCCCLXX.

Ac Constantinus quidem Junior imperavit Constantinopoli annum I. Constans vero Romae annos XII. et post ejusdem Constantis mortem reliquos XII. Romae imperavit illorum frater Constantius. Atque haec singillatim se habent.

	A. C.				[Ol. Iph.]
5846.	338.	I.	Ind. XI.	Urso et Polemio Coss.	2.
	339.	II.	Ind. XII.	Constantino Juniore Augusto IV. et Constantio Augusto VII. Coss.	3.
				CCLXXX. Olympias.	
	340.	III.	Ind. XIII.	Acindyno et Proclo Coss.	4.
	341.	IV.	Ind. XIV.	Marcellino et Probino Coss.	1. 280.
	342.	V.	Ind. XIV.	Constantio Augusto V. et Constante Augusto II. Coss.	2.
	343.	VI.	Ind. I.	Placito et Romulo Coss.	3.
				CCLXXXI. Olympias.	
	344.	VII.	Ind. II.	Leontio et Salustio Coss.	4.
5853.	345.	VIII.	Ind. III.	Amantio et Albino Coss.	1. 281.

His Coss. Thermae Constantianae Constantinopoli juxta

ἔτος ιζ'
ἐπακταὶ κς'
πρὸ ιε' καλ. μαρ
ἐμβόλ.
ἔτος β'
ἐπακταὶ ιδ'
πρὸ δ' νωνῶν
ἀπριλίων
ἔτος γ'
ἐπακταὶ κβ'
πρὸ ια' καλανδ.
ἀπριλίων
δύστρου κδ'
φαμενὼθ κθ'
Διοκλητ.
δύστρου κθ'
φαρμουθὶ γ'
Διοκλητ.

Ἰνδ. δʹ. θʹ. ὑπ. Κωνσταντίου Αὐγούστου τὸ ϛʹ καὶ Κώνσταντος Αὐγούστου τὸ γʹ. B 672

Ἰνδ. εʹ. ιʹ. ὑπ. Ῥουφίνου καὶ Εὐσεβίου.

σπβʹ Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. ϛʹ. ιαʹ. ὑπ. Φιλίππου καὶ Σαλία.

Ἰνδ. ζʹ. ιβʹ. ὑπ. Λιμενίου καὶ Κατουλλίνου. B

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων ἀπεκτάνθη Κώνστας ἐν Γαλλίαις ὑπὸ Μαγνεντίου, ἄρξας ἔτη ιβʹ, καὶ ἐπήρθη Μαγνέντιος πρὸ ιεʹ καλανδῶν φεβρουαρίων, καὶ Βετρανίων εἰς τὸ Σίρμιον καλάνδαις μαρτίαις. καὶ Νεπωτιανὸς αὐτῷ τῷ ἔτει ἐπήρθη ἐν Ῥώμῃ πρὸ τριῶν νώνων ἰουνίων, καὶ πόλεμος μέγας ἐγένετο μετὰ ταῦτα μεταξὺ Ῥωμαίων καὶ Μαγνεντιακῶν.

Ἰνδ. ηʹ. ιγʹ. ὑπ. Σεργίου καὶ Νιγρινιανοῦ.

Ὁ μακάριος Λεόντιος ὁ ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας τῆς Συρίας,
ἀνὴρ κατὰ πάντα πιστός τε καὶ εὐλαβὴς καὶ ζηλωτὴς ὑπάρχων C
τῆς ἀληθοῦς πίστεως, ἐπιμελούμενος δὲ καὶ τῶν ξενοδοχείων ὑπὲρ τῆς τῶν ξένων θεραπείας, κατέστησεν ἄνδρας εὐλαβεῖς ἐν τῇ τούτων φροντίδι, ἐν οἷς ἐγένοντο τρεῖς σφόδρα ζηλωταὶ τῆς εὐσεβείας. οὗτοι διά τινα χρείαν ὥρμησαν εἰς χωρίον ἀπὸ ιζʹ σημείων Ἀντιοχείας· ὄνομα δὲ τὸ χωρίον Θρακῶν κώμη λεγομένη. τού-

12. Μαγνεντιανῶν P. 13. Νιγριανοῦ R, alterum in m. ponens. 16. δὲ om. P. 18. ἐν οἷς om. P. 20. Θραυκοῦν P, Θρακόων V.

A. C. [Ol. Iph.]

aedem Apostolorum coeperunt aedificari a Constantio Augusto a die xvii. mensis Aprilis.

346. ix. Ind. iv. Constantio Augusto VI. et Constante Augusto III. Coss. 2.

347. x. Ind. v. Rufino et Eusebio Coss. 3.

CCLXXXII. Olympias.

348. xi. Ind. vi. Philippo et Salia Coss. 4.

349. xii. Ind. vii. Limenio et Catullino Coss. 1. 282.

His Coss. Constans occisus est in Galliis a Magnentio, cum imperasset annos xii. et levatus est Magnentius ex a. d. xv. Kalend. Februar. et Vetranio apud Sirmium Kalend. Martiis. Eo ipso anno Nepotianus Romae levatus est ex a. d. iii. Non. Junias, bellumque ingens fuit inter Romanos et Magnentianos.

350. xiii. Ind. viii. Sergio et Nigriniano Coss. 2.

Beatus Leontius Antiochiae Syriae Episcopus, vir in primis fidelis ac pius, veraeque fidei propugnator, cum Xenodochiorum curam suscepisset, pro peregrinorum susceptione viros pios ac religiosos iis praefecit. In iis autem administrandis tres erant egregii pietatis cultores, qui negotiorum quorundam causa venerunt in locum Antiochia xvii. milliari-

τοις συνώδευεν περιτυχὼν Ἰουδαῖός τις· ἦν δὲ ὁ προηγούμενος τῶν τριῶν ἀδελφῶν εὐλαβέστατος ἀνήρ, Εὐγένιος τοὔνομα. ἐν δὲ τῷ συνοδεύειν ἀρξάμενος ὁ Εὐγένιος ἐκίνει λόγον πρὸς τὸν D Ἰουδαῖον περὶ τῆς τοῦ μονογενοῦς υἱοῦ τοῦ θεοῦ πίστεως. τοῦ δὲ Ἰουδαίου διαχλευάζοντος, ηὑρέθη ἐν τῇ ὁδῷ ὄφις νεκρὸς κείμενος· καὶ εὐθέως ὁ Ἰουδαῖος πρὸς αὐτοὺς λέγει, Ἐὰν φάγητε τὸν ὄφιν τοῦτον τὸν νεκρὸν καὶ μὴ ἀποθάνητε, γίνομαι χριστιανός. καὶ εὐθέως ὁ Εὐγένιος λαβὼν τὸν ὄφιν διεῖλεν εἰς τρία μέρη ἑαυτῷ καὶ τοῖς σὺν αὐτῷ δυσί· καὶ ἔφαγον ἐνώπιον τοῦ Ἰουδαίου, καὶ ἔζησαν. ἐφ᾽ οἷς ἐπληροῦτο τὸ εὐαγγελικὸν καὶ σωτήριον λόγιον τὸ φῆσαν, Καὶ ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν ὄφεις ἀροῦσιν, κἂν θανάσιμόν τι φάγωσιν, οὐ μὴ αὐτοῖς ἀδικήσει. ὁ Ἰου- P 290 δαῖος συνεισελθὼν αὐτοῖς ἐν τῷ ξενῶνι, καὶ διαμείνας ἐν αὐτῷ, ηὐδοκίμει χριστιανὸς γενόμενος.

R 674 Κωνστάντιος ὁ Αὔγουστος, διατρίβων ἐν τοῖς ἀνατολικοῖς μέρεσιν διὰ τὸν Περσικὸν πόλεμον, ἀκούσας τὰ κατὰ Μαγνέντιον, ἐξώρμησεν ἀπὸ τῆς Ἀντιοχέων ἐπὶ τὴν Ἰταλίαν.

Σάπωρις δὲ ὁ Περσῶν βασιλεὺς ἐπελθὼν τῇ Μεσοποταμίᾳ, καὶ περικαθίσας ἡμέρας ρʹ τὴν Νίσιβι, καὶ διαφόρως αὐτὴν πολεμήσας καὶ μηχαναῖς πολλαῖς χρησάμενος, ὡς καὶ ἐλεφάν-

1. τις om. P. 3. ἐκίνει] ἐκείνη V, ἐκεῖνος P. 4. τοῦ prius om. P. 10. τὸ εὐαγγελικὸν] Marci XVI. 18. 12. κἂν] καὶ ἐὰν P, καὶ R. 13. συνελθὼν P. 17. Ἀντιοχείας P. 19. παρακαθίσας V. ib. τῇ P. ib. Νήσιβι PV.

bus dissitum: vico autem nomen fuit Thraucun: iisque se comitem adjunxit in itinere Judaeus. Porro inter tres illos fratres, primus erat vir piissimus, nomine Eugenius. Cum vero una iter agerent, Eugenius iste sermonem orsus est cum Judaeo de fide unigeniti Filii Dei: Judaeo autem cum risu ac cavillatione haec excipiente, repertus est in via serpens mortuus: statimque Judaeus ad illos conversus, *Si*, inquit, *serpentem hunc mortuum comederitis, et non moriemini, Christianus fiam.* Et extemplo Eugenius serpentem sublatum in tres partes dividit, sibique una reservata, duabus aliis sociis datis, coram Judaeo has vorarunt, nullo inde accepto damno. In quibus Evangelicum istud et salutare dictum completum est: *In manibus suis serpentes tollent, et si mortiferum quid biberint, non eis nocebit.* Judaeus ergo cum illis in Xenodochium reversus, ac in eo manens, Christianus factus postmodum inclaruit.

Constantius Augustus, cum in Orientis partibus propter bellum Persicum versaretur, et quae a Magnentio patrata erant accepisset, Antiochia in Italiam profectus est.

Sapor autem Persarum Rex facta in Mesopotamiam irruptione, centum dierum spatio Nesibin obsedit, variisque modis cum ingenti machinarum copia oppugnavit, adducto etiam magno elephantorum ad bellum idoneorum numero: conductis praeterea in auxilium Regibus, et bellicis

των πλῆθος ἀγαγεῖν ἐπιτηδείων πρὸς συμμαχίαν καὶ βασιλεῖς
μισθωτούς, μαγγανικά τε παντοῖα, οἷς, εἰ μὴ βούλοιντο τὴν πό- V 232
λιν ἐκχωρήσειν, ἐξαφανίζειν αὐτὴν ἐκ βάθρων ἠπείλουν. τῶν B
δὲ Νισιβηνῶν ἀντεχόντων πρὸς τὴν παράδοσιν, τὸ λοιπὸν ἐξυδα-
τῶσαι ταύτην τῷ πρὸς αὐτὴν ποταμῷ διεγνώκει ὁ Σάπωρις. οἱ
δὲ Νισιβηνοὶ εὐχαῖς ἐνίκουν τοὺς πολεμίους, εὐμενῆ τὸν θεὸν
ἔχοντες. τῶν γὰρ ὑδάτων μελλόντων τὴν θέσιν τῶν τειχέων ἐξο-
μαλίζειν εἰς πτῶσιν, μέρος τοῦ τείχους πεπόνθει κατὰ θεοῦ συγ-
χώρησιν ἐπὶ τῷ συμφέροντι, καθὼς ἐν τοῖς ἑξῆς δηλωθήσεται.
γίνεται γὰρ τήν τε πόλιν φυλαχθῆναι καὶ τοὺς πολεμίους τοῖς
ὕδασιν ἀντέχεσθαι, ὡς καὶ πολλοὺς ἀπολέσθαι. οἱ δὲ καὶ τοῦ- C
το πεπονθότες ἠπείλουν διὰ τοῦ καταπεσόντος μέρους τοῦ τείχους
εἰσελθεῖν, παραστήσαντες τοὺς ἐλέφαντας ἐνόπλους καὶ ὄχλον
συμπείσαντες ἐμβριθέστερον προσέχειν τῷ πολέμῳ μαγγάνοις
παντοίοις μηχανώμενοι. οἱ δὲ τὴν πόλιν φρουροῦντες στρατιῶ-
ται νίκην ἐκ θεοῦ προνοίας ἐσχήκασιν. τὸν γὰρ τόπον ἅπαντα
παντοίοις ὅπλοις ἐπλήρουν, καὶ ὀνάγροις τοὺς πλείονας ἐλέφαν-
τας ἀπέκτειναν· οἱ δὲ λοιποὶ ἐν τοῖς κατατέλμασι τῶν τάφρων
ἐνέπεσαν, ἄλλοι δὲ κρουσθέντες ἀπεστράφησαν εἰς τὰ ὀπίσω,
καὶ ὑπὲρ μυρίους αὐτῶν ὁπλίτας ἀπέκτειναν, καὶ τοῖς λοιποῖς σκη- D
πτὸς οὐρανόθεν ἔπεσεν, νεφελῶν τε γνοφωδῶν καὶ ὑετοῦ λάβρου καὶ
βροντῶν φωναῖς ἅπαντας ἐξέπληττον, ὡς τοὺς πλείονας αὐτῶν φόβῳ

4. 6. Νησιβινῶν PV. 5. Σάπωρις οἶδεν. οἱ R. 10. τε om. P.

omnis generis comparatis instrumentis: quibus fretus, nisi urbem dederent, a fundamentis eam eversurum minitabatur.

Deditionem vero recusantibus Nesibinis, Sapor urbem ex vicino urbi fluvio inundare decrevit.

At Nesibini precibus hostes vicere, propitio sibi conciliato Deo. Cum enim aquae murorum fundamenta solo aequaturae essent, horumque immineret ruina, pars murorum ita Dei nutu concidit, ut urbi maxime commodaret, quemadmodum in sequentibus exponetur. Accidit enim ut urbs inde servata fuerit, aquis hostes arcentibus, multisque ex iis pereuntibus.

Ii vero casu illo non deterriti minabantur se per collapsam muri partem penetraturos, applicatis elephantis armatis, et milite excitato ut totis viribus ad bellum, omnis generis machinis adhibitis, incumberent.

Verum qui in urbis praesidio erant milites, victoriam Dei quadam providentia adepti sunt. Loco enim universo armatis omnis generis impleto, onagris complures elephantos occiderunt: caeteris in fossarum uliginem prolapsis, aliis vero depulsis et retrocedere coactis. Caesi sunt ex iis qui armati erant supra decem millia: reliqui fulmine de coelo lapso, caliginosisque nubibus, ac largo imbre, et tonitruorum fragoribus adeo perculsi sunt, ut major pars illorum metu conciderit.

διαφθαρῆναι. πάντοθεν δὲ ὁ νέος Φαραὼ Σάπωρις στενούμενος ἡττᾶτο, τοῖς τοῦ φόβου κύμασι δεινῶς καταντλούμενος. R 676 μέλλων δὲ καθαιρεῖν αὐτήν, τοῦ τείχους ῥῆγμα μέγιστον ὑπομείναντος, καὶ τῆς πόλεως λοιπὸν προδίδοσθαι μελλούσης, ὅρα- P 291 σις ἐδείχθη ἐν ἡμέρᾳ τῷ Σάπωρι καθ' ἣν ὥραν ἐπολέμει ἀνήρ τις περιτρέχων εἰς τὰ τείχη τῆς Νισίβης· ἦν δὲ ὁ φαινόμενος τῷ εἴδει Κωνστάντιος ὁ Αὔγουστος· ὡς πλέον ἀγανακτεῖν τὸν Σάπωριν κατὰ τῶν τῆς Νισίβης οἰκητόρων, λέγοντα ὡς Οὐδὲν ὑμᾶν ὁ βασιλεὺς ἰσχύει· ἐξελθάτω καὶ πολεμείτω, ἢ παράδοτε τὴν πόλιν. ἐκείνων δὲ λεγόντων, Οὐκ ἔστιν δίκαιον παραδοῦναι ἡμᾶς τὴν πόλιν, ἀπόντος τοῦ βασιλέως ἡμῶν Κωνσταντίου τοῦ Αὐγούστου. ὡς ἐκ τούτου πλέον ἀγανακτεῖν τὸν Σάπωριν, ψευδομένων αὐτῶν κατὰ τὸ φαινόμενον ἐκείνῳ, καὶ λέγειν αὐτόν, Ἵνα τί ψεύδεσθε· ἐγὼ θεωρῶ τοῖς ἐμοῖς ὀφθαλμοῖς τὸν βασιλέα B ὑμῶν Κωνστάντιον περιτρέχοντα εἰς τὰ τείχη τῆς πόλεως ὑμῶν. καὶ ἐν τούτοις πολεμηθεὶς ὑπὸ τοῦ θεοῦ ποικίλως ὁ Σάπωρις ἄπρακτος ἀνεχώρησεν, θάνατον ἀπειλήσας τοῖς μάγοις αὐτοῦ. μαθόντες δὲ τὴν αἰτίαν διέγνωσαν τοῦ φανέντος ἀγγέλου σὺν τῷ Κωνσταντίῳ τὴν δύναμιν, καὶ ἡρμήνευον αὐτῷ. καὶ ἐπιγνοὺς ὁ Σάπωρις τοῦ κινδύνου τὴν αἰτίαν, ἐν φόβῳ γεγονὼς ἐκέλευσε τά τε μαγγανικὰ καυθῆναι καὶ ὅσα πρὸς τὴν τοῦ πολέμου παρασκευὴν ηὐτρέπισεν διαλυθῆναι. αὐτὸς δὲ σὺν τοῖς ἰδίοις

3. μέλλων δὲ P. 6. Νησίβεως P, Νήσιβυς R bis. 8. Νησίβεος P. 9. ἐξελθέτω P. 17. ἀνεχώρησε m. R. 18. δὲ om. P.

Undique autem Sapor novus Pharao in angustum redactus victus est, pavoris fluctibus miserabiliter demersus.

Cum vero proxime civitas evertenda esset, muri casu hiatum ingentem facturo, deditionem factura, visum quoddam, eadem hora qua urbem oppugnabat, ejusmodi Sapori objectum est. Vir quidam moenia Nesibina percurrebat: referebat ille specie sua Constantium Augustum, ita ut gravius indignatus Sapor, Nesibinis civibus subinde ingereret: *Nihil vobis profuturus est Imperator: egrediatur ille, et pugnet, aut tradite civitatem.*

Quibus ii reposuere: *Minime par est ut absente Imperatore nostro Constantio deditionem faciamus.* Unde vehementius indignatus Sapor, ex viso illos mentiri persuasus, *Cur mentimini*, inquit, *ego hisce meis oculis video Imperatorem vestrum Constantium per moenia vestra discurrentem.* Ita Sapor varie a Deo profligatus, re infecta recessit, mortem Magis suis minitatus: qui causa cognita, Angeli apparitione summam in Constantio potentiam portendi ominantes, ita Sapori visum exposuerunt. Is vero ubi intellexit periculi causam, timore perculsus, machinas bellicas comburi, et quidquid ad apparatum bellicum paraverat, destrui imperavit, arreptaque cum suis fuga, nemine persequente, in patriam se

φυγῇ διωκόμενος τὴν πατρίδα κατείληφεν, πρότερον λοιμικῇ νόσῳ τῶν πλειόνων διαφθαρέντων. φέρεται δὲ ἐν ἐπιστολῇ Οὐαλαγίσου ἐπισκόπου Νισίβης τὸ κατὰ μέρος τούτων δηλούσῃ. C

Κωνσταντίου τοῦ Αὐγούστου ἐν τῷ κατὰ Μαγνεντίου ἀπερχομένου πολέμῳ, πρὶν ἢ φθάσαι αὐτὸν Κωνσταντία ἡ Κων- V 233
σταντίου ἀδελφὴ ἐνδύσασα Βετρανίωνα πορφύραν καλάνδαις μαρτίαις εἰς βασιλέα ἐν Ναϊσῷ τῆς Ἰταλίας ἄνδρα ἔντιμον ἀνέστησε τῷ Μαγνεντίῳ πρὸς τὴν μάχην. καὶ μετὰ ταῦτα φθάσας ὁ Κωνστάντιος ἐν οἷς τόποις ἦν ὁ πόλεμος ἐν τῇ Ἰταλίᾳ, προσεδέξατο τὸν Βετρανίωνα μετὰ πολλῆς τιμῆς· καὶ μετὰ ταῦτα ἐν τῷ κάμπῳ τριβουνάλιον ἐφ' ὑψηλοῦ ποιήσας, παρόντος αὐτῷ τοῦ στρατοπέδου, συμπαρεστῶτος δὲ καὶ τοῦ Βετρανίωνος, ἐδημηγόρει ὁ Κωνστάντιος ἀκόλουθον εἶναι τῇ βασιλείᾳ τὴν ἐξου- D
σίαν ὑπάρχειν καὶ τῷ ἐκ προγόνων βασιλέων διαδεξομένῳ ταύτην· συμφέρειν δὲ καὶ τῷ κοινῷ δεόντως ὑπὸ μίαν ἐξουσίαν διοικεῖσθαι τὰ δημόσια καὶ ὅσα τούτοις ἀκόλουθα.

Ἐν πᾶσι δὲ τούτοις ἦν ὁ θεὸς μετὰ Κωνσταντίου, εὐοδῶν R 678
αὐτοῦ τὴν βασιλείαν. ἦν γὰρ καὶ αὐτὸς πολλὴν φροντίδα ποιούμενος ὑπὲρ τῶν ἐκκλησιῶν τοῦ Χριστοῦ. τὸν δὲ Βετρανίωνα βασιλεύσαντα μῆνας δέκα κατὰ τὴν προειρημένην δημηγορίαν ὁ Κωνστάντιος ἀποδύσας τὴν πορφύραν κατ' αὐτὸν τὸν καιρὸν τραπέζης αὐτῷ πρὸς ἑστίασιν κοινωνίαν παρέσχετο καὶ μετὰ πά-

2. Οὐολαγίσου P. 3. δηλοῦσις V a correctore. 4. τοῦ om. P. 7. Ἰταλίας] Ἰλλυρίας Ducangius. 12. καὶ om. P. 14. διαταξομένῳ P. 21. τὸν om. P.

recepit, magna exercitus parte pestilentia prius absumpta. Circumfertur Volagesi Nesibini Episcopi Epistola, qua haec singillatim exponuntur.

Constantio Augusto ad bellum contra Magnentium profecto, priusquam adventaret, Constantia Constantii soror Vetranionem, virum illustrem, Kalendis Mart. purpura indutum Naïsi Illyriae urbe Imperatorem factum ac inauguratum Magnentio ad praelium opposuit. Constantius vero ubi ad locum Italiae quo bellum gerebatur pervenit, Vetranionem perhonorifice accepit, posteaque erecto in campi loco eminentiori, tribunali, coram exercitu, ac ipso Vetranione, orationem habuit Constantius, dixitque, Par esse omnino ut imperio potestas suprema, eaque a majoribus Imperatoribus accepta dominetur: subditis vero longe esse utilius res publicas ab unica eademque potestate rite administrari, et alia id genus consentanea.

Caeterum in hisce omnibus Deus erat cum Constantio, illiusque imperium secundabat. Is enim summam Christi Ecclesiarum curam habuit. Vetranionem vero post decimum mensem quam imperaverat, secundum praedictam illam concionem, purpura exutum, eodem tempore mensa sua dignatus est Constantius, summisque honoribus et multo comitatu, ac multis benevolentiae significationibus illum prosecutus, Prusam Bithy-

P 292 σης τιμῆς καὶ δορυφορίας καὶ πολλῶν χαρισμάτων ἀπέστειλεν αὐτὸν ἐν πόλει Προυσιάδι τῆς Βιθυνίας διάγειν, λαμβάνοντα ἀννώνας καὶ κελλαρικὰ δαψιλῶς. χριστιανὸς δὲ ὢν ὁ Βετρανίων, καὶ παραβάλλων ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἐν συνάξεσιν, ἐποίει ἐλεημοσύνας πένησι, τιμῶν καὶ τοὺς τῆς ἐκκλησίας προεστῶτας ἕως τελευτῆς αὐτοῦ.

Ἰνδ. θ'. ιδ'. ὑπ. Σεργίου καὶ Νιγρινιανοῦ.

Κωνστάντιος Αὔγουστος μόνος βασιλεύων Γάλλον ἀνεψιὸν αὐτοῦ κοινωνὸν τῆς αὐτοῦ βασιλείας Καίσαρα ἀνηγόρευσεν, μετονομάσας αὐτὸν Κωνστάντιον, ἰδοῖς μαρτίαις, καὶ ἐν
B τῇ κατὰ τὴν ἀνατολὴν Ἀντιοχείᾳ ἀπέστειλε, τῶν Περσῶν ἐπικειμένων.

Τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ τοῦ Χριστοῦ ὤφθη ἐν Ἱεροσολύμοις κατὰ τοῦτον τὸν χρόνον, ὥρα ἦν ὡς τρίτη, ἐν ἡμέρᾳ πεντηκοστῇ, φωτοειδὲς τεταμένον νώναις μαΐαις ἐν τῷ οὐρανῷ ἀπὸ τοῦ ὄρους τῶν ἐλαιῶν ἕως τοῦ Γολγοθᾶ, ἐν ᾧ τόπῳ ἐσταυρώθη ὁ κύριος κατὰ ἀνατολάς, ὅθεν ἀνελήφθη ὁ κύριος, κύκλῳ τοῦ φανέντος τιμίου σταυροῦ, στέφανος ὡς ἡ ἶρις τὸ εἶδος ἔχων. καὶ τῇ αὐτῇ ὥρᾳ ὤφθη ἐν Παννωνίᾳ Κωνσταντίῳ τῷ Αὐγούστῳ καὶ τῷ σὺν αὐτῷ στρατῷ ὄντι ἐν τῷ κατὰ Μαγνέντιον πολέμῳ, καὶ
C ἀρξαμένου Κωνσταντίου νικᾶν, Μαγνεντίου συμβαλόντος αὐτῷ περὶ τὴν λεγομένην Μοῦρσαν πόλιν, ἡττηθεὶς ὁ Μαγνέντιος ἔφυγεν εἰς τὴν Γαλλίαν μετ' ὀλίγων.

1. δωροφορίας R. 2. Προυσιάσι P. 18. Malim εἶδος. 19. Παννωνίᾳ PV. 21. νικᾶν Μαγνεντίου om. P. ib. συμβάλλοντος P. 23. τὴν om. P. ib. ὀλίγον V.

Anniam. c. niae civitatem amandavit, ubi ad vitae usum necessaria illi omnia, annonas et cellarienses species copiose suppeditavit. Vetranio vero uti Christianus, ac in Ecclesiae sacris Liturgiis assiduus, in egenos eleemosynas erogabat, et Ecclesiae Praesules usque ad mortem coluit.

A. C. [Ol. Iph.]

5859. 351. xiv. Ind. ix. Sergio et Nigriniano Coss. 3.

Constantius Augustus, solus imperans, Gallum patruelem consortem imperii Caesarem renuntiavit, dato illi Constantii cognomine, Idibus Martiis, ac Antiochiam in Orientem misit, Persis tum ingruentibus.

Signum Crucis Christi eadem tempestate Hierosolymis in coelo apparuit, sub horam tertiam, Nonis Maii, ipso Pentecostes die, luminis instar protensum a Monte Olivarum usque ad Golgotha, quo loco versus Orientem Christus est Crucifixus, unde assumptus est Dominus: corona caeterum iridis speciem praeferente venerandam istam crucem ambiente. Eademque hora Constantio Augusto in Pannonia, et qui cum eo erat exercitui, visa est in bello contra Magnentium: cumque coepisset Constantius cum illo confligere ad urbem Mursam, Magnentius victus cum paucis in Galliam fuga evasit.

Κωνστάντιος δὲ ὁ καὶ Γάλλος ὁ προειρημένος Καῖσαρ ἐν τῇ ἀνατολῇ καὶ ἐν Ἀντιοχείᾳ διῆγεν.

σπγ' Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. ι'. ιε'. ὑπ. Κωνσταντίου Αὐγούστου τὸ ζ' καὶ Κώνσταν- R 680
τος Καίσαρος.

Ἰνδ. ια'. ις'. ὑπ. Κωνσταντίου Αὐγούστου τὸ η' καὶ Κώνσταντος Καίσαρος τὸ β'.

Ἰνδ. ιβ'. ιζ'. ὑπ. Κωνσταντίου Αὐγούστου τὸ θ' καὶ Κών- D
σταντος Καίσαρος τὸ γ'.

Ἐν τούτῳ τῷ ἔτει Μαγνέντιος πάλιν συμβαλὼν ἐν Μόν- V 234
τῳ Σελεύκῳ, ἡττηθεὶς ἔφυγε μόνος ἐν Γαλλίαις εἰς Λουγδοῦνον πόλιν, καὶ ὅτε τὸν ἴδιον ἀδελφὸν ἔσφαξεν, τότε καὶ ἑαυτὸν ἀνεῖλεν πρὸ τεσσάρων ἰδῶν αὐγούστου.

Ἰνδ. ιγ'. ιη'. ὑπ. Ἀρβητίωνος καὶ Λουλλιανοῦ.

Τούτῳ τῷ ἔτει Γάλλος ὁ καὶ Κωνστάντιος, Καῖσαρ ὤν, ἐκ διαβολῆς, ὡς παρὰ γνώμην Κωνσταντίου τοῦ Αὐγούστου ἀποκτείνας ἔπαρχον πραιτωρίων καὶ κυέστωρα, μετασταλεὶς ἀπὸ P 293
τῆς Ἀντιοχέων ὑπὸ Κωνσταντίου τοῦ Αὐγούστου ἐν Ἴστρῳ τῇ νήσῳ ἀνῃρέθη. καὶ Ἰουλιανὸν τὸν ἀδελφὸν τοῦ αὐτοῦ Γάλλου τοῦ καὶ Κωνσταντίου πορφύραν ἐνέδυσεν, καὶ Καίσαρα προεχει-

10. Μόντῳ Wesselingius ad Antoninum p. 357. cum Theophane p. 37. B, ex codicibus corrigendo, Μούστῳ PV. 12. ἔσφαξεν ἀδελφὸν P. 18. Ἴσφ P. 20. καὶ bis om. R.

Constantius autem, qui et Gallus, praedictus Caesar, in Oriente et Antiochiae moratus est.

CCLXXXIII. Olympias.

A. C. [Ol. Iph.]

352. xv. Ind. x. Constantio Augusto VII. et Constante Caesare Coss. 4.

353. xvi. Ind. xi. Constantio Augusto VIII. et Constante Caesare II. Coss. 1. 283.

354. xvii. Ind. xii. Constantio Augusto IX. et Constante Caesare III. Coss. 2.

Hoc anno, Magnentius rursum ad Mustum Seleucum praelio congressus, victus, solus in Gallias Lugdunum confugit, ubi, occiso fratre suo, se quoque ex a. d. iv. Idus Augusti interfecit.

355. xviii. Ind. xiii. Arbetione et Lolliano Coss. 3.

Hoc anno Gallus, qui et Constantius, Caesar, per calumniam, quasi praeter voluntatem Constantii Augusti Praefectum Praetorio et Quaestorem interfecisset, Antiochia accersitus, in Iso Insula sublatus est. Constantius Julianum Galli Constantii fratrem purpura induit, et Caesarem renuntiavit ex a. d. viii. Idus Octobres, cui in matrimonium collo-

σίσατο πρὸ η' ἰδῶν ὀκτωβρίων, δοὺς αὐτῷ πρὸς γάμον Κωνστάντιος Αὔγουστος τὴν ἑαυτοῦ ἀδελφὴν Ἑλένην, καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς ἐν Γαλλίαις.

σπδ' Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. ιδ'. ιθ'. ὑπ. Κωνσταντίου Αὐγούστου τὸ ι' καὶ Ἰουλιανοῦ Καίσαρος.

B Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων, μηνὶ πανέμῳ α', Τιμοθέου τοῦ ἁγίου μαθητοῦ γενομένου Παύλου τοῦ ἀποστόλου, ἐπισκόπου τε πρώτου χειροτονηθέντος ἐν Ἐφέσῳ τῆς Ἀσίας, τὰ λείψανα ἠνέχθη ἐν Κωνσταντινουπόλει σὺν πάσῃ τιμῇ, καὶ ἀπετέθη εἰς τοὺς ἁγίους Ἀποστόλους ὑποκάτω τῆς ἁγίας τραπέζης.

Ἰνδ. ιε'. κ'. ὑπ. Κωνσταντίου Αὐγούστου τὸ ια' καὶ Ἰουλιανοῦ Καίσαρος τὸ β'.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων μηνὶ δύστρῳ γ' ἠνέχθη ἐν Κωνσταντινουπόλει τὰ λείψανα τῶν ἁγίων Λουκᾶ καὶ Ἀνδρέου τῶν ἀποστόλων σπουδῇ Κωνσταντίου τοῦ Αὐγούστου μετὰ σπουδῆς καὶ θεοσεβείας ψαλμῳδίας τε καὶ ὑμνολογίας, καὶ ἀπετέθη εἰς
C τοὺς ἁγίους Ἀποστόλους.

R 682 Κωνστάντιος Αὔγουστος εἰς τὴν ἑαυτοῦ εἰκοσαετηρίδα μετὰ πολλῆς φαντασίας καὶ παρατάξεως εἰσῆλθεν ἐν Ῥώμῃ· συνεισ-

9. πρῶτον P. 13. τὸ om. R. 14. ἰνδικτίωνος ιε'. ἐπὶ R. 17. ἀποτέθη R, illud m. 19. εἰκοσιετ. P.

cavit Constantius Augustus sororem suam Helenam, illosque in Gallias misit.

CCLXXXIV. Olympias.

A. C. [Ol. Iph.]

356. xix. Ind. xiv. Constantio Augusto X. et Juliano Caesare Coss. 4.

His Coss. mense Panemo, die i. Sancti Timothei discipuli quondam Sancti Pauli, ac primi Ephesi in Asia creati Episcopi, reliquiae Constantinopolim cum summa veneratione delatae, in aede Sanctorum Apostolorum sub ipsa sacra mensa repositae sunt.

357. xx. Ind. xv. Constantio Augusto XI. et Juliano Caesare II. Coss. 1. 284.

His Consulibus mense Distro, die iii. Constantinopolim allatae sunt reliquiae Sanctorum Lucae et Andreae Apostolorum, cura Constantii Augusti, cum veneratione et cultu, ac psalmorum et hymnorum cantu, depositaeque sunt in aede Sanctorum Apostolorum.

Constantius Augustus propter Vicennalia sua multo cum apparatu et comitatu Romam venit, et cum eo uxor ejus Eusebia Augusta, Romaeque morati sunt dies xiv.

ἦλθεν δὲ αὐτῷ καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ Εὐσεβία ἡ βασίλισσα, καὶ ἐποίησαν ἡμέρας ιδ' ἐν τῇ Ῥώμῃ.

Ἰνδ. α'. κα'. ὑπ. Δατιανοῦ καὶ Κερεαλίου.

Ἰνδ. β'. κβ'. ὑπ. Εὐσεβίου καὶ Ὑπατίου.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων μηνὶ ὑπερβερεταίῳ μέγας γέγονε καὶ σφοδρὸς σεισμὸς ἐν Νικομηδείᾳ περὶ ὥραν γ' νυκτερινήν. καὶ ἡ πόλις κατέπεσε καὶ διεφθάρη, ἐν οἷς καὶ συναπώλετο ὁ τῆς αὐτῆς πόλεως ἐπίσκοπος Κεκρόπιος τοὔνομα. D

Γρατιανὸς υἱὸς Οὐαλεντινιανοῦ ἐγεννήθη πρὸ ι' καλανδῶν Ἰουνίων, καὶ αὐτῷ τῷ ἔτει ἐν πρώτοις προῆλθεν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἔπαρχος Ῥώμης ὀνόματι Ὀνώρατος πρὸ γ' ἰδῶν σεπτεμβρίων.

σπε' Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. γ'. κγ'. ὑπ. Κωνσταντίου Αὐγούστου τὸ ιβ' καὶ Ἰουλιανοῦ Καίσαρος τὸ γ'.

Τούτῳ τῷ ἔτει μηνὶ περιτίῳ ιε' καθιερώθη ἡ μεγάλη ἐκκλησία Κωνσταντινουπόλεως.

Μακεδόνιος Κωνσταντινουπόλεως ἐπίσκοπος καθῃρέθη ἐπὶ P 294 πολλοῖς ἰδίοις αὐτοῦ ἐγκλήμασιν, καὶ κατέστη ἀντ' αὐτοῦ Εὐδόξιος τῆς αὐτῆς ἐκκλησίας ἐπίσκοπος, ἐνθρονισθεὶς μηνὶ αὐδυναίῳ κζ', παρουσίᾳ ἐπισκόπων οβ', Μάρι, Ἀκακίου, Γεωργίου, V 235

1. Εὐσεβεία PV. 7. καὶ alterum om. P. 9. Οὐαλεντιανοῦ P. 15. Καίσαρος om. P. 21. Μάρι Ἀκακίου Ducangius, Μαριακισίου PV.

A. C. [Ol. Iph.]

358. XXI. Ind. I. Datiano et Cereale Coss. 2.

359. XXII. Ind. II. Eusebio et Hypatio Coss. 3.

His Coss. mense Hyperberetaeo Nicomediae ingens et vehemens terrae motus accidit circiter horam tertiam noctis: ac civitas concidit, et deleta est, unaque cum aliis ipse urbis Episcopus, Cecropius nomine, oppressus est.

Gratianus Valentiniani filius ex a. d. x. Kalend. Junias natus est. Et hoc ipso anno primum processit Constantinopoli Praefectus Romae, Honoratus nomine, ex a. d. III. Idus Septembres.

CCLXXXV. Olympias.

360. XXIII. Ind. III. Constantio Augusto XII. et Juliano Caesare III. Coss. 4.

Hoc anno, mense Peritio, die xv. Magna Ecclesia Constantinopoleos dedicata est.

Macedonius Episcopus Constantinopolitanus propter multa ipsius propria crimina exauctoratus est, et in locum ejus surrogatus Eudoxius

Σέῤῥα, Οὐρανίου, Θεοδοσίου, Εὐσεβίου, Λεοντίου, Κυρίωνος,
Ἀραβιανοῦ, Ἀσίνου, Φιλοθέου, Ἀγερωχίου, Εὐγενίου, Ἐλπι-
δίου, Στεφάνου, Ἡλιοδώρου, Δημοφίλου, Τιμοθέου, Ἐξευρε-
σίου, Μεγασίου, Μειζονίου, Παύλου, Εὐαγρίου, Ἀπολλωνίου,
Φοίβου, Θεοφίλου, Προτασίου, Θεοδώρου, Ἡλιοδώρου, Εὐ-
μαθίου, Συνεσίου, Πτολεμαίου, Εὐτυχῆ, Κύντου, Ἀλφίου,
B Τροφίμου, Εὐτυχίου, Βασιλίσκου, Θεομνήστου, Βετρανίωνος,
Φιλίππου, Ἀναστασίου, Μαξεντίου, Πολυεύκτου, Γρατιανοῦ,
Λεοντίου, Μητροδώρου, Εὐσταθίου, Ἰουνιανοῦ, Τροφίμου,
Οἰκουμενίου, Μηνοφίλου, Εὐηθίου καὶ τῶν λοιπῶν.

R 684 Ἐπὶ τῆς αὐτῆς συνόδου τῶν ἐπισκόπων οὐ μετὰ πολλὰς
ἡμέρας τοῦ ἐνθρονισθῆναι τὸν Εὐδόξιον ἐπίσκοπον Κωνσταντι-
νουπόλεως τὰ ἐγκαίνια τῆς μεγάλης ἐκκλησίας τῆς αὐτῆς πόλεως
ἐτελέσθη δι' ἐτῶν λδ' μικρῷ πρόσω ἀφ' οὗ θεμελίους κατεβάλε-
το Κωνσταντῖνος νικητής, σεβαστός. ἐγένετο δὲ καὶ τὰ ἐγκαί-
νια αὐτῆς ἐπὶ τῶν προκειμένων ὑπάτων πρὸ ις' καλανδῶν μαρ-
C τίων, ἥτις ἐστὶ μηνὸς περιτίου ιδ'. εἰς τὰ ἐγκαίνια προσήγαγεν
ὁ βασιλεὺς Κωνστάντιος Αὔγουστος ἀναθέματα πολλά, κειμήλια
χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ μεγάλα καὶ διάλιθα χρυσυφῆ ἁπλώματα τοῦ
ἁγίου θυσιαστηρίου πολλά. ἔτι μὴν καὶ εἰς τὰς θύρας τῆς ἐκ-
κλησίας ἀμφίθυρα χρυσᾶ διάφορα καὶ εἰς τοὺς πυλεῶνας τοὺς

2. Γερωχίου P. 8. Γρατιανοῦ — Εὐηθίου] Τροφίμου, Οἰκουμενίου, Γρατιανοῦ, Λεοντίου, Μητροδώρου, Εὐσταθίου, Μενοφίλου, Εὐηθέου P. 14. πρὸς P. ib. κατεβάλλετο PV. 15. δὲ om. P. 17. περιτιδίου R, περιτίου m. R. 18. ἀναθήματα P 19. χρυσοφῆ R, χρυσοϋφῆ P bis sola.

mense Audynaeo, die XXVII. praesentibus Episcopis LXXII. Mari scilicet, Acacio, Georgio, Serra, Uranio, Theodosio, Eusebio, Pegasio, Leontio, Curione, Arabiano, Asino, Philotheo, Gerochio, Eugenio, Elpidio, Stephano, Heliodoro, Demophilo, Timotheo, Exeuresio, Megazio, Mizonio, Paulo, Evagrio, Apollonio, Phoebo, Theophilo, Protasio, Theodoro, Heliodoro, Eumathio, Synesio, Ptolemaeo, Eutyche, Quinto, Alphio, Trophimo, Eutychio, Basilisco, Theomnesto, Vetranione, Philippo, Anastasio, Maxentio, Polyeucto, Trophimo, Oecumenio, Gratiano, Leontio, Metrodoro, Eustathio, Joviano, Menophilo, Evetheo, et caeteris.

In eadem Synodo Episcoporum non post multos dies ab inauguratione Eudoxii Episcopi Constantinopoleos, Encaenia Magnae Ecclesiae ejusdem urbis celebrata sunt, anno trigesimo quarto plus minus, ex quo fundamenta Constantinus victor Augustus jecerat. Acta sunt autem illius Encaenia his Consulibus ex a. d. XVI. Kalend. Martias, qui dies est mensis Peritii XIV. Ad ea Encaenia Imperator Constantius Augustus munera multa, cimelia aurea et argentea ingentia, gemmisque et auro intextas pro altari mappas contulit. Praeterea pro Ecclesiae Januis varia aurea vela: et pro exterioribus vestibulis alia rursum vela auro

ἔξω χρυσυφῆ ποικίλα· ὡς πολλὰς δωρεὰς ἐχαρίσατο φιλοτίμως τότε παντὶ κλήρῳ καὶ τῷ κανόνι τῶν παρθένων καὶ τῶν χηρῶν καὶ τοῖς ξενοδοχείοις. καὶ εἰς διατροφὴν τῶν προειρημένων καὶ τῶν πτωχῶν καὶ ὀρφανῶν καὶ φυλακῶν σιτομέτριον προσέθηκεν πλείονος μέτρου οὗπερ ὁ πατὴρ αὐτοῦ Κωνσταντῖνος ἐχαρίσατο. D

Ἰνδ. δ'. κδ'. ὑπ. Ταύρου καὶ Φλωρεντίου.

Ἀρχῇ τετάρτης ἰνδικτιῶνος διὰ τὴν ἀπαγγελθεῖσαν αὐτῷ ἀταξίαν Ἰουλιανοῦ Καίσαρος, ἐλθὼν εἰς Μόμψου κρήνας ἐν πρώτῃ μονῇ ἀπὸ Τάρσου Κιλικίας, καὶ πρότερος εἰληφὼς τὸ ἅγιον βάπτισμα παρὰ Εὐζωίου ἐπισκόπου Ἀντιοχείας μετασταλέντος ἐν τῇ αὐτῇ μονῇ ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ Κωνσταντίου, μεταλλάττει τὸν βίον ὁ αὐτὸς Κωνστάντιος Αὔγουστος μηνὶ δίῳ γ' ἔτους Ἀντιοχείας υι' P 295
ἰνδικτιῶνος ε', εἰρήνης τῶν ἐκκλησιῶν ἐπιλαβομένου ἔτους ν', τῶν προειρημένων ὑπάτων Ταύρου καὶ Φλωρεντίου.

Ῥωμαίων λϛ' ἐβασίλευσεν Ἰουλιανὸς ὁ παραβάτης, ἀνεψιὸς μὲν Κωνσταντίου, ἀδελφὸς δὲ Γάλλου τοῦ καὶ Κωνσταντίου, ἔτη β'. ὁμοῦ ͵εωοβ'.

Ἰνδ. ε'. α'. ὑπ. Μαμερτίνου καὶ Νεβήττα.

Μετὰ τελευτὴν Κωνσταντίου τοῦ Αὐγούστου ἡ εἰρήνη τῶν ἐκκλησιῶν διεκόπη, εἰσελθόντος Ἰουλιανοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει μηνὶ ἀπελλαίῳ ια'. καὶ ἔστιν τὰ παρακολουθήσαντα ταῦτα.

8. *Μόψου* P. ib. *ἐν πρώτῃ μονῇ*] *πρότιμον ἢ* R. 9. *πρότερον* P sola. 16. *Κωνσταντίου* m. R, *Κωνσταντίνου* RV. 21. *Ἀπηλαίῳ* PV. ib. *ἀκολουθήσαντα* P.

contexta et variegata. Multa enim beneficia magnifice largitus est, cum in universum Clerum, tum in religiosarum virginum ac viduarum collegia, et in Xenodochia. In praedictorum vero tum pauperum, tum orphanorum, ac captivorum, seu in carceribus detentorum alimenta, diarium majus concessit quam pater ejus Constantinus erat elargitus. Anni a m. c.

A. C. [Ol. Iph.]

361. xxiv. Ind. iv. Tauro et Florentio Coss. 1. 285. 5869.

Ineunte iv. Indictione, Constantius Augustus, cum propter nuntiatam sibi Juliani Caesaris rebellionem Mopsucrenas venisset, in prima a Tarso mansione ab Euzoio Antiochiae Episcopo, ipso in eandem mansionem evocato, suscepto prius baptismo, moritur mensis Dii, seu Novembris die iii. anno juxta Antiochenos cdx. Indict. v. redditae pacis Ecclesiis anno l. praedictis Tauro et Florentio Coss.

Romanis xxxvi. imperavit Julianus Apostata, Constantii quidem patruelis, Galli vero, qui et Constantius dictus est, frater, ann. ii. Colliguntur anni v. mdccclxxii. 5871.

362. i. Ind. v. Mamertino et Nevitta Coss. 2.

Mortuo Constantio Augusto, pax Ecclesiarum Juliano Constantinopolin mensis Apelaei xi. die ingresso, sublata est. Quae autem sunt insecuta haec sunt.

B Ἰουλιανὸς γνοὺς Κωνσταντίου τοῦ Αὐγούστου τελευτήν,
R 686 τὴν ἑαυτοῦ ἀποστασίαν καὶ ἀσέβειαν φανερὰν καθιστῶν διατάγματα κατὰ τοῦ χριστιανισμοῦ καθ' ὅλης τῆς οἰκουμένης ἀποστέλλων τὰ εἴδωλα πάντα ἀνανεοῦσθαι προσέταττεν. ἐφ' οἷς ἐπαρθέντες οἱ κατὰ τὴν ἀνατολὴν Ἕλληνες εὐθέως ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τῇ κατ' Αἴγυπτον Γεώργιον τὸν ἐπίσκοπον τῆς πόλεως συλλαβόμενοι ἀνεῖλον καὶ τὸ λείψανον αὐτοῦ ἀσεβῶς ἐνύβρισαν· καμήλῳ,
V 236 γὰρ ἐπιθέντες δι' ὅλης τῆς πόλεως περιέφερον, καὶ μετὰ τοῦτο διαφόρων ἀλόγων νεκρὰ σώματα μετὰ τῶν ὀστέων συναγαγόντες καὶ συμμίξαντες αὐτοῦ τῷ λειψάνῳ καὶ κατακαύσαντες διεσκόρπισαν.

C Καὶ ἐν Παλαιστίνῃ δὲ τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ τὰ λείψανα ἐν Σεβαστῇ τῇ πόλει κείμενα ἀνορύξαντες διεσκόρπισαν.

Ἔτι δὲ καὶ τοῦ ἁγίου Πατροφίλου ἐπισκόπου τῆς ἐν Σκυθοπόλει ἐκκλησίας γενομένου ἀνορύξαντες ἀπὸ τοῦ τάφου τὰ λείψανα τὰ μὲν ἄλλα διεσκόρπισαν, τὸ δὲ κρανίον ἐφυβρίστως κρεμάσαντες ὡς ἐν σχήματι κανδήλας ἐνέπηξαν.

Ἐν δὲ Γάζῃ καὶ Ἀσκαλῶνι πρεσβυτέρους καὶ παρθένους ἀναιροῦντες, καὶ μετὰ τοῦτο ἀναπτύσσοντες καὶ τὰ σώματα αὐτῶν κριθῶν πληρώσαντες, τοῖς χοίροις παρέβαλον.

D Καὶ ἐν Φοινίκῃ δὲ Κύριλλον διάκονον Ἡλιουπολίτην ἀνελόντες τοῦ ἥπατος αὐτοῦ ἀπεγεύσαντο, ἐπειδὴ τὰ εἴδωλα αὐτῶν ἐπὶ τοῦ μακαρίτου Κωνσταντίνου κατέστρεψεν. ὁ δὲ ἀνατεμὼν τὸν

2. διάταγμα P. 19. ἀναπτύσσαντες PV. 21. Ἡλιοπολίτην P.

Julianus cognita Constantii Augusti morte, suam apostasiam et impietatem aperte professus, misso adversus Christianismum per totum orbem edicto, idola omnia instaurari praecepit. Quo inflati qui in Oriente erant Gentiles, statim Alexandriae Aegypti urbe, Georgio civitatis Episcopo capto et interfecto, illius cadaveri impie illudentes, impositum camelo per totam urbem illud circumtulerunt: ac diversorum deinde animalium cadaveribus cum ossibus collectis, ipsiusque reliquiis permixtis ac combustis, cineres disperserunt.

In Palaestina etiam Sancti Joannis Baptistae reliquias, quae Sebastae repositae erant, effossas disperserunt.

Patrophili quoque Scythopolitanae Ecclesiae Episcopi aperto tumulo, corporis alia quidem disperserunt, calvam vero in usum velati lychni suspensam contumeliose infixerunt.

Gazae vero et Ascalone Presbyteros et virgines occiderunt, ac aperta eorum deinde corpora hordeo repleta, postea porcis exposuerunt.

In Phoenice praeterea Cyrillo Diacono Heliopolitano interfecto, illius jecur degustarunt, quod beatae memoriae Constantino imperante eorum evertisset idola. Sed quo pacto is qui Diaconum dissecuerat,

διάκονον καὶ ἀπογευσάμενος τοῦ ἥπατος αὐτοῦ ὅπως κατέστρεψε τὸν ἑαυτοῦ βίον ἄξιον ἐπιμνησθῆναι. τὴν μὲν γλῶσσαν σαπεῖσαν ἀπώλεσεν, τοὺς δὲ ὀδόντας θρυβέντας ὑπέβαλεν, τοὺς δὲ ὀφθαλμοὺς ἐπὶ πολὺ καὶ σφοδρότερον ὀδυνηθεὶς ἐπηρώθη, καὶ διὰ ὅλου τοῦ σώματος βασανιζόμενος δεινῶς ἀπέθανεν.

Ἐν δὲ Ἐμέσῃ τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ ἐπελθόντες τὸ τοῦ Διονύσου εἴδωλον ἵδρυσαν.

Ὁμοίως δὲ καὶ ἐν Ἐπιφανείᾳ πόλει τῆς Συρίας ἐπεισελ- P 296
θόντες οἱ Ἕλληνες τῇ ἐκκλησίᾳ εἴδωλον εἰσήγαγον μετὰ αὐλῶν καὶ τυμπάνων. ὁ δὲ μακάριος Εὐστάθιος ὁ τῆς αὐτῆς ἐκκλησίας ἐπίσκοπος τυγχάνων, ἀνὴρ εὐλαβὴς καὶ εὐσεβής, ἀκούσας τῶν αὐλῶν καὶ πυθόμενος τὸ ποῦ ἂν εἴη ταῦτα, καὶ γνοὺς ὅτι ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, ζῆλον ἔχων ἐν πίστει καὶ εὐλαβείᾳ, ἀθρόως ἀκούσας R 688
ἐκοιμήθη, προσευξάμενος μὴ ἰδεῖν ταῦτα τοῖς ἑαυτοῦ ὀφθαλμοῖς.

Ἔτι δὲ καὶ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐπιβὰς ὁ Ἰουλιανός, Εὐδοξίου τε ἐπισκόπου ἐν αὐτῇ ὄντος, πολυτρόπως κατὰ τῆς ἐκκλησίας μηχανώμενος ἐπιβουλὰς εἰς σύγχυσιν καὶ τὰ κατ' αὐτὴν ἦγαγεν, βουληθεὶς ἅπαντας τοὺς καθαιρεθέντας πρὸ τούτου ἐπὶ B
διαφόροις ἀτόποις κακοδοξίαις ἐπαφεῖναι ταῖς ἐκκλησίαις, προφάσεις ἐκ τῶν γενομένων ταραχῶν ἐπινοῶν κατὰ τῶν ἐκκλησιῶν τοῦ θεοῦ.

Οὕτως οὖν καὶ Μελέτιος ὁ ἐπὶ ἀσεβείᾳ καὶ ἑτέροις κακοῖς

1. καὶ om. P. 3. τριβέντας P. 20. ἐπαφῆναι PV. 21. τῶν γ. P, αὐτῶν γ. R.

et jecur degustarat, vitam finierit, operae pretium est exponere. Linguam putrescentem amisit: dentes confractos expuit: oculis, post ingentes cruciatus, captus est: toto corpore denique dirissime tortus vitam exuit.

Emesae autem magnam Ecclesiam ingressi, Bacchi idolum in ea erexerunt.

Similiter quoque Epiphaniae Syriae civitate idolum cum tibiis et tympanis in Ecclesiam intularunt Gentiles. Beatus porro Eustathius ejusdem Ecclesiae Episcopus, vir pius et religiosus, auditis tibiis, interrogavit ubi haec agerentur, intellectoque id in Ecclesia fieri, fidei zelo succensus, simul ac ista audiit, Deum precatus ne talia oculis spectare cogeretur, spiritum edidit.

Cum praeterea Constantinopolim venisset Julianus, ac Eudoxius tum esset urbis Episcopus, variis artibus adversus Ecclesiam structis insidiis, confusionem in eam immittere sategit, praecipiens ut omnes qui antehac propter absurdas varias opiniones fuerant exauctorati, Ecclesiis restituerentur, captata ex ejusmodi conflatis conturbationibus divexandi Dei Ecclesias occasione.

Ita ergo Meletius, qui ob impietatem et alia crimina depositus fue-

καθῃρημένος ἐπανελθὼν ἐν Ἀντιοχείᾳ τὴν παλαιὰν ἥρπασεν ἐκκλησίαν, συνδραμόντων αὐτῷ καὶ τῶν ἤδη ἐκ τοῦ κλήρου καθαιρεθέντων ἐνθέσμως ὑπὸ τῆς ἁγίας συνόδου· ἐν οἷς ἦν μάλιστα καὶ Διογένης, ἀπὸ πρεσβυτέρων, τῶν ἄλλων πλείω συντρέχων, καὶ Βιτάλιος λαϊκός, ἐν ἐπιθέσει ἀεὶ ζήσας, καὶ δὴ ἀπὸ πολ-
C λοῦ προϊὼν, καὶ ὕστερον λυπηθεὶς μετὰ χρόνον πρὸς τὸν Μελέτιον, ἀπεσχίσθη ἀπ' αὐτοῦ, καὶ αἵρεσιν γέλωτος καὶ αὐτὴν ἀξίαν οὖσαν συνεστήσατο, ἀφ' οὗ ἄχρι τοῦ νῦν Βιταλιανοὶ λέγονται. ταύτῃ τῇ αἱρέσει καὶ Ἀπολλινάριος, ὡς ἂν Λαοδικεὺς τῆς Συρίας, γραμματικοῦ υἱὸς γεγονώς, προΐστη.

Ἰνδ. ϛʹ. βʹ. ὑπ. Ἰουλιανοῦ Αὐγούστου τὸ δʹ καὶ Σαλουστίου.

Ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ καὶ τῶν ἐν στρατείαις ἐξεταζομένων τι-
V 237 νὲς ἠπατήθησαν εἰς ἀποστασίαν, οἱ μὲν ἐπαγγελίαις δόσεων καὶ
D ἀξιωμάτων, οἱ δὲ καὶ ἀνάγκαις ταῖς ἐπιτιθεμέναις ὑπὸ τῶν ἰδίων ἀρχόντων χαυνούμενοι. καὶ Θεότεκνος δέ τις πρεσβύτερος τῆς ἐν Ἀντιοχείᾳ ἐκκλησίας ἐξ ὑποσχέσεως ἀπατηθεὶς αὐτομάτως ἐπὶ τὴν εἰδωλολατρείαν ἐχώρησεν, ὃν ὁ θεὸς ἐτιμωρήσατο παραχρῆμα τρόπῳ τοιούτῳ· σκωληκόβρωτος γὰρ γενόμενος καὶ τὰς ὄψεις ἀποβαλὼν καὶ τὴν γλῶσσαν ἐσθίων, οὕτως ἀπέθανεν.

Τότε καὶ Ἥρων οὕτω λεγόμενός τις Θηβαῖος ἐπίσκοπος

4. πλείω P. Super usu hoc inferioris aetatis proprio diximus ad Xenoph. Hist. gr. II. 2. 16. Malchus p. 273. 16. πλείω πρὸς τοιαύτην δόξαν μαίνεσθαι. 8. ἄχρι τοῦ] καὶ P. ibid. λέγουσι R, λέγονται m. R, V. 9. Ἀπολινάριος PV. ib. ὡς ἂν δολαϊκεὺς V, ὡς Ἀνδολαϊκεὺς R, ὁ Λαοδικεὺς P. 10. προέφη R, προσέφυ P. 20. Ἴρων PV.

Anni a m. c. rat, Antiochiam reversus, antiquam Ecclesiam per vim occupavit, ad eum confluentibus Clericis, qui jam antea legitime depositi fuerant a sancta Synodo: inter quos praecipuus erat Diogenes ex Presbytero, prae reliquis omnibus concursans, et partes adjuvans: et Vitalis Laicus, qui semper fraudes atque imposturas exercuerat. Hic ulterius progressus, ad extremum offensus Meletio, ab illo se se abrupit, et haeresim ipse quoque ridiculam condidit, a quo etiam hodie Vitalianos nuncupavit. Huic etiam haeresi adhaesit Apollinarius ex Laodicea Syriae, Grammatici filius.

A. C. [Ol. Iph.]
5871. 363. II. Ind. VI. Juliano Augusto IV. et Salustio Coss. 3.

Hac ipsa tempestate, eorum qui ad militias inquirebantur nonnulli in Apostasiam prolapsi sunt, alii quidem munerum ac magistratuum illecti pollicitationibus, alii necessitate quadam imposita a suis Praefectis deliniti. Quidam vero Theotecnus Antiochenae Ecclesiae Presbyter promissionibus circumventus, sponte sua ad Deorum cultum se contulit, quem Deus extemplo hac ratione punivit: a vermibus enim adrosus, oculisque privatus, linguam comedens, interiit.

Tum etiam Iron, ita appellatus, Thebis oriundus, Episcopus, cum

αὐτομάτως ἀπέστη, ἐν τῇ Ἀντιοχέων πόλει τυγχάνων, ὃν ἡ παραδοξοποιὸς τοῦ θεοῦ δύναμις εἰς παράδειγμα καὶ φόβον πολλῶν τιμωρίας εἰσεπράξατο. ἔρημον γὰρ αὐτὸν καταστήσας πάσης R 690 P 297 κηδεμονίας, καὶ σηπεδόνος νόσον ἐμβαλὼν ἐν ταῖς πλατείαις φερόμενον ἐκψῦξαι δημοσίᾳ ἐνώπιον πάντων ἐποίησεν.

Ἐν τούτοις καὶ Οὐαλεντινιανός, τριβοῦνος τότε ὢν τάγματος κορνούτων οὕτω λεγομένῳ νουμέρῳ, τῇ εἰς Χριστὸν ὁμολογίᾳ διέπρεπεν. οὐ μόνον γὰρ τοῦ ἀξιώματος κατεφρόνησεν, ἀλλὰ καὶ ἐξορίᾳ ὑποβληθεὶς γενναίως καὶ προθύμως ὑπέμενεν. ὃς μετὰ ταῦτα ὅπως ἐτιμήθη ὑπὸ τοῦ θεοῦ, βασιλεὺς Ῥωμαίων γενόμενος, ἐν τοῖς ἑξῆς δηλωθήσεται.

Ἀρτέμιος δὲ δοὺξ ὢν τῆς κατ' Αἴγυπτον διοικήσεως, ἐπει- B δήπερ ἐν τοῖς καιροῖς τῆς αὐτοῦ ἀρχῆς ἐπὶ τοῦ μακαρίτου Κωνσταντίου τοῦ Αὐγούστου ζῆλον πολὺν ὑπὲρ τῶν ἐκκλησιῶν ἐνεδείξατο, ἐν τῇ Ἀλεξανδρέων ἐδημεύθη καὶ τὴν κεφαλὴν ἀπετμήθη, μνησικακήσαντος αὐτὸν τοῦ Ἰουλιανοῦ.

Ἐμαρτύρησεν δὲ καὶ ἐν Δοροστόλῳ τῆς κατὰ τὴν Θρᾴκην Σκυθίας Αἰμιλιανός, ἀπὸ στρατιωτῶν πυρὶ παραδοθεὶς ὑπὸ Καπετωλίνου οὐϊκαρίου, πολλοί τε ἄλλοι κατὰ διαφόρους τόπους καὶ πόλεις καὶ χώρας διέπρεψαν τῇ εἰς Χριστὸν ὁμολογίᾳ, ὧν οὐκ ἔστιν ῥᾴδιον τὸν ἀριθμὸν ἐξειπεῖν καὶ τὰ ὀνόματα. C

1. ἡ om. P. 3. πάσαις κηδεμονίαις P. 6. τούτοις δὲ καὶ P. 7. λεγομένῳ νουμέρῳ V, λεγομένων νουμέρῳ R, λεγομένων νουμέρων ex correctione Raderi P. 10. ὃς] ὡς PV. 13. Κωνσταντίνου P. 17. Δωροστόλῳ PV. 18. ὑπὸ P.

Antiochiae versaretur, sponte pariter defecit: a quo miraculosa Dei potentia in exemplum, et terrorem multorum, poenas exegit. Omnium enim ope curaque destitutum, ac in eum immissis ulceribus, atque adeo putredine, fecit ut dum in plateis circumfertur, publice in conspectu omnium animam emiserit.

Inter haec quoque Valentinianus Tribunus legionis Cornutorum, numeri militaris sic appellati, prae caeteris fidei in Christum professione eminuit. Non solum quippe dignitatem suam contempsit, sed etiam exilio damnatus, fortiter ultroque illud pertulit. Quomodo vero post haec a Deo fuerit honoratus, Romanorum factus Imperator, infra narrabitur.

Artemius vero cum Dux esset Provinciae Aegypti, quod Beatae memoriae Constantini Augusti temporibus, dum ea dignitate fungeretur, in Ecclesias studium singulare professus esset, bonis in fiscum relatis, Alexandriae capite plexus est, immense Juliani in illum odio.

Passus est etiam Dorostoli, Scythicae Thraciae oppido, Aemilianus, a militibus in ignem conjectus, sub Capitolino Vicario: aliique complures variis in locis, urbibus ac regionibus in Christum confessione claruerunt, quorum numerum inire haud omnino promptum est, vel eorum edere nomina.

Ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ Θαλάσσιός τις ὁ καὶ Μάγνος, ἐν ἀσελγείαις μὲν καὶ ἀσωτίαις ἐπίσημος, ὃς καὶ τῆς ἑαυτοῦ θυγατρὸς ἐπ' αἰσχρουργίαις προαγωγοὺς ἐτύγχανεν, συμπεσόντος αὐτῷ τοῦ οἴκου ἀπέθανεν.

Περὶ μαρτυρίου τοῦ ἁγίου Δομετίου.

Ἐν τούτῳ τῷ ἔτει ἐμαρτύρησε καὶ ὁ ἅγιος Δομέτιος τρόπῳ
τοιούτῳ. ἀπερχόμενος γὰρ Ἰουλιανὸς εἰς πόλεμον, καὶ παρερ-
χόμενος διὰ τῶν Κυῤῥηστικῶν εἶδεν ὄχλον ἑστῶτα ἔμπροσθεν τοῦ
D σπηλαίου τοῦ ἁγίου Δομετίου καὶ ἰώμενον, καὶ ἐπηρώτησε τὸ τίς
ἐστιν· καὶ μαθὼν ὅτι μοναχὸς καὶ συνάγεται ὄχλος θέλων ἰαθῆ-
ναι καὶ εὐλογηθῆναι παρ' αὐτοῦ, ἐδήλωσεν τῷ ἁγίῳ Δομετίῳ
αὐτὸς Ἰουλιανὸς διὰ ῥεφερενδαρίου χριστιανοῦ ταῦτα. Εἰ διὰ τὸ
ἀρέσαι τῷ θεῷ σου εἰς τὸ σπήλαιον εἰσῆλθες, ἀνθρώποις μὴ θέλε
ἀρέσκειν, ἀλλ' ἰδίαζε. ἀντεδήλωσεν αὐτῷ ὁ ἅγιος Δομέτιος ὅτι
Τῷ θεῷ ἐκδοὺς μου τὴν ψυχὴν καὶ τὸ σῶμα ἐκ παλαιοῦ τοῦ χρό-
R 692 νου ἐν τῷ σπηλαίῳ τούτῳ ἀπέκλεισα ἐμαυτόν. τὸν δὲ πρὸς ἐμὲ
ἐρχόμενον ἐν πίστει ὄχλον ἀποδιώκειν οὐ δύναμαι. καὶ ἐκέλευσεν
P 298 ὁ βασιλεὺς Ἰουλιανὸς ἀναφραγῆναι τὸ σπήλαιον, καὶ ἔμεινεν ἔσω
ὁ δίκαιος. καὶ οὕτως ἐτελειώθη αὐτὸς ὁ ἅγιος Δομέτιος.
V 238 Τῷ αὐτῷ χρόνῳ εἶδεν Ἰουλιανὸς ἐν ὁράματί τινα τέλειον

1. τῷ om. P. ibid. ἀσελγίᾳ P. 2. ἀσωτείαις PV. ibid. ὃς] ὁ PV. 3. συνπεσόντος PV. 8. Κυρεστικῶν ἴδεν PV. 9. ἐπηρώτησε τὸ] ἐπηρωτήσατο PV. 10. συναγάγεται ὁ ὄχλος P. 15. τοῦ om. P. 19. ἐτελέσθη P. 20. ἴδεν PV.

Hoc tempore, Thalassius quidam, cui et Magno nomen, flagitiis et libidinum nequitiis insignis, qui et filiam suam lenonis instar prostituebat, aedis ruina oppetiit.

De sancti Dometii martyrio.

Hoc anno, martyrium subiit hacce ratione Sanctus Dometius. Cum Julianus ad bellum proficisceretur ac per Cyrestica transiret, turbam vidit ante Sancti Dometii speluncam stantem, ut curaretur, quis ille esset rogavit: intellectoque Monachum esse, populumque ibi cogi, ut sanitatem consequeretur, et ab eo benedictionem acciperet, haecce nuntiavit Sancto Domitio idem Julianus, per Referendarium, qui Christianus erat: *Si uti Deo tuo placeres, hoc antrum subiisti, noli hominibus placere, sed solitarius vive.* Cui reposuit Sanctus Dometius: *Anima mea et corpore jam pridem Deo consecratis, in hoc spelaeo memet inclusi, populum autem ex fide ad me venientem arcere non possum.* Imperavit ergo Julianus spelaeum occludi, intusque manens vir justus Sanctus Dometius, vitam finivit.

Hoc eodem anno, vidit Julianus per somnium quendam adultae ae-

ἄνδρα ἐνδεδυμένον ὑπάτου σχῆμα καὶ εἰσελθόντα πρὸς αὐτὸν εἰς τὸν παπυλεῶνα, πεπηγμένον πλησίον τῆς πόλεως Κτησιφῶντος ἐν κώμῃ λεγομένῃ Ῥασίᾳ, κροῦσαι αὐτὸν λόγχῃ. καὶ ἐξυπνισθεὶς ἔκραξεν, καὶ ἀνέστησαν οἱ κουβικουλάριοι εὐνοῦχοι καὶ οἱ σπαθάριοι καὶ στρατὸς ὁ φυλάττων τὸν παπυλεῶνα, καὶ εἰσῆλθον πρὸς αὐτὸν μετὰ λαμπάδων βασιλικῶν· καὶ προσεσχηκὼς ὁ Ἰουλιανὸς ἑαυτὸν σφαγὴν κατὰ τῆς μασχάλης ἔχοντα ἐπηρώτησεν τοὺς παρεστῶτας Πῶς λέγεται ἡ κώμη, ὅπου ἐστὶν ὁ παπυλεών B μου πεπηγμένος; καὶ εἶπον αὐτῷ Ῥασία. καὶ εὐθέως ἀνέκραξεν Ἰουλιανός, Ὦ Ἥλιε, ἀπώλεσας Ἰουλιανόν. καὶ ἐκχυθεὶς παρέδωκε τὴν ψυχὴν ὥρᾳ νυκτερινῇ ε′ μηνὶ δαισίῳ πρὸ ϛ′ καλανδῶν ἰουλίων. καὶ εὐθέως ὁ στρατὸς πρὸ τοῦ γνῶναι τοὺς πολεμίους Πέρσας ἀπῆλθαν ἐν τῷ παπυλεῶνι Ἰοβιανοῦ κόμητος δομεστίκων καὶ στρατηλάτου τὴν ἀξίαν· καὶ ἀγνοοῦντος αὐτοῦ τὰ τῆς τελευτῆς Ἰουλιανοῦ, ἤγαγον αὐτὸν εἰς τὸν βασιλικὸν παπυλεῶνα, ὡς τοῦ βασιλέως Ἰουλιανοῦ ζητήσαντος αὐτόν. καὶ ἀπότε εἰσῆλθεν εἰς τὸν παπυλεῶνα, συνέχοντες αὐτὸν ἀνηγόρευσαν C βασιλέα μηνὶ τῷ αὐτῷ δαισίῳ πρὸ ϛ′ καλανδῶν ἰουλίων πρὸ τοῦ διαφαῦσαι. τὸ δὲ πλῆθος τοῦ στρατοῦ τὸ ὂν εἰς Κτησιφῶντα καὶ ἀπὸ πολλοῦ διαστήματος ἀπληκεῦον οὐκ ἔγνω τὰ συμβάντα ἕως ἀνατολῆς ἡλίου. τελευτᾷ οὖν ὁ αὐτὸς Ἰουλιανὸς ὢν ἐτῶν λϛ′.

3. 9. *Ῥαδίᾳ* R. *Ἀσίᾳ* Malalas p. 332. Verum est *Φρυγίᾳ*. Vide Valesium ad Ammianum XXV. 3. 9. 9. *Ῥασσία* V. *ib.* *ἀνέκραξεν εὐθέως* P. 10. *ἀπώλεσες* PV. 11. *Δεσίῳ* PV semper. 13. *ἀπῆλθον* P. 17. *ὅτε* P sola. V. p. 112. D. 19. *διασαφῶσαι* R. 21. *τοῦ ἡλίου* P.

tatis virum, Consulari habitu indutum, seque convenientem in tabernaculum ad urbem Ctesiphontem tum fixum, in loco Rhasia nuncupato, et ab eo hasta feriri. E somno vero excitatus, clamavit: statimque exurgentes cubicularii Eunuchi, et Spatharii, quique ad Imperatoris tentorium excubias agebant milites, cum lampadibus Imperatoriis ingressi sunt. Julianus vero cum animadvertisset se sub axilla vulnus accepisse, circumstantes rogavit, *Quod nomen est loco ubi fixum est tabernaculum.* *Rhasiam* vero appellari respondentibus, illico exclamavit Julianus: *O Sol, perdidisti Julianum.* Et effuso sanguine, animam emisit hora noctis quinta, mense Desio, ex a. d. vi. Kalend. Julias. Confestim vero exercitus, priusquam id hostes rescirent, ad tentorium Joviani, qui Comitis Domesticorum et Magistri militum dignitatem obibat, contenderunt, ipsumque Juliani mortis ignarum ad Imperatorium tentorium adduxerunt, tanquam a Juliano accersitum: cumque ingressus esset tentorium, extemplo arreptum Imperatorem inaugurarunt, mense Desio ex a. d. vi. Kal. Julias, priusquam dilucularet. Reliquus vero exercitus qui circa Ctesiphontem erat, proculque castra posuerat, ante solis ortum, de iis quae acciderant nihil novit. Moritur igitur Julianus, annos natus xxxvi.

Ἐν αὐτῇ δὲ τῇ νυκτὶ εἶδεν ἐν ὁράματι ὁ ὁσιώτατος Βασίλειος ἐπίσκοπος Καισαρείας τοὺς οὐρανοὺς ἀνεῳγμένους καὶ τὸν σωτῆρα Χριστὸν ἐπὶ θρόνου καθήμενον καὶ εἰπόντα κραυγῇ, Μερκούριε, ἀπελθὼν φόνευσον Ἰουλιανὸν τὸν βασιλέα τὸν κατὰ
D τῶν χριστιανῶν. ὁ δὲ ἅγιος Μερκούριος, ἑστὼς ἔμπροσθεν τοῦ
R 694 κυρίου, φορῶν θώρακα σιδηροῦν, ἀκούσας τὴν κέλευσιν ἀφανὴς ἐγένετο. καὶ πάλιν ηὑρέθη ἑστὼς ἔμπροσθεν τοῦ θρόνου τοῦ κυρίου, καὶ ἔκραξεν, Ἰουλιανὸς ὁ βασιλεὺς σφαγεὶς ἀπέθανεν, ὡς ἐκέλευσας, κύριε. καὶ θροηθεὶς ἐκ τῆς κραυγῆς ὁ ἐπίσκοπος Βασίλειος διυπνίσθη, τεταραγμένος. ἐτίμα δὲ αὐτὸν ὁ βασιλεὺς Ἰουλιανός, ὡς ἐλλόγιμον καὶ ὡς συμπράκτορα αὐτοῦ, καὶ ἔγραφεν αὐτῷ συνεχῶς. καὶ κατελθὼν ὁ ἐπίσκοπος Βασίλειος εἰς τὴν ἐκκλησίαν διὰ τὰ ἑωθινά, καλέσας πάντα τὸν κλῆρον εἶπεν αὐτοῖς
P 299 τὸ τοῦ ὁράματος μυστήριον καὶ ὅτι ἐσφάγη Ἰουλιανὸς ὁ βασιλεὺς καὶ τελευτᾷ ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ· καὶ πάντες παρεκάλουν αὐτὸν σιγᾶν καὶ μὴ λέγειν τι τοιοῦτον.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Ἰουλιανοῦ μηνὶ δαισίῳ ἐβασίλευσεν ὁ αὐτὸς Ἰοβιανὸς μῆνας η', στεφθεὶς ἀπὸ τοῦ στρατοῦ εἰς τὰ Περσικὰ μέρη. ἅμα δὲ ἐβασίλευσεν, προσεφώνησεν τῷ παντὶ στρατῷ καὶ τοῖς μετ' αὐτοῦ συγκλητικοῖς διὰ φωνῆς αὐτοῦ ἰδίας, Εἰ θέλετε βασιλεύειν με ὑμῶν, ἵνα πάντες χριστιανοί ἐσμεν. καὶ εὐφήμησεν αὐτὸν ἅπας ὁ στρατὸς καὶ ἡ σύγκλητος καὶ τὰ τάγμα-

2. Σαρείας R, alterum in m. ponens. 4. τὸν Ἰουλιανὸν P. 7. τοῦ θρόνου om. P. 9. ἐκέλευσες V. 10. δὲ] γὰρ P. 13. τὰ om. P. 16. σιωπᾶν αὐτὸν P. 18. ὁ αὐτός om. P. ib. στεφθεὶς δὲ ἀπὸ P. 21. εἰ θέλετε] ἐθέλετε R.

Eadem nocte, per somnium vidit sanctissimus Basilius Caesareae Episcopus coelos apertos, et Salvatorem Christum in throno sedentem, magnoque clamore dicentem: *Mercuri, abi, occide Julianum Imperatorem, illum hostem Christianorum.* Sanctus autem Mercurius stans coram Domino, lorica ferrea indutus, audito mandato, evanuit. Rursus deinde visus est astare coram Domino, exclamans: *Julianus Imperator interfectus mortuus est, ut imperasti, Domine.* Territus eo clamore Episcopus Basilius e somno excitatur: illum enim colebat Julianus Imperator, ut virum eruditum, et consiliorum socium, crebriusque ad illum epistolas mittebat. Descendens deinde idem Basilius Episcopus in aedem sacram ad preces matutinas, universo advocato Clero, visionis arcanum aperuit, et quod interfectus esset Julianus Imperator, hacque nocte obiisset. Ii vero Episcopum rogarunt, ut haec reticeret, neminique enuntiaret.

Mortuo Juliano mense Desio, Imperavit Jovianus menses VIII. Coronatus autem est ab exercitu in Persarum regionibus: qui simul ac imperium occepit, universum exercitum, et qui cum eo erant Senatores, suamet ipsius voce ita est allocutus: *Si vultis ut vobis imperem, simus omnes Christiani.* Tum vero faustis acclamationibus illum prosecuti sunt

τα τῶν στρατευμάτων. καὶ λοιπὸν ἐξελθὼν ὁ αὐτὸς Ἰοβιανὸς
ἅμα τῷ οἰκείῳ στρατῷ ἐκ τῆς ἐρήμου γῆς εἰς τὴν εὐθαλῆ Περ- B
σικήν, ἐμερίμνα πῶς ἐξέλθῃ ἐκ τῶν λοιπῶν Περσικῶν μερῶν.

Ὁ δὲ βασιλεὺς Περσῶν Λαβουαρσάκιος μήπω μαθὼν τὴν V 239
τοῦ βασιλέως Ἰουλιανοῦ τελευτήν, ἐν φόβῳ πολλῷ κατεχόμενος,
ἐκ τῆς Περσικῆς Ἀρμενίας χώρας πρεσβεύων ἐξέπεμψέν τινα τῶν
μεγιστάνων αὐτοῦ ὀνόματι Σουρέναν πρὸς τὸν βασιλέα Ῥωμαίων
περὶ εἰρήνης αἰτῶν καὶ δεόμενος. ὅντινα δεξάμενος ἀσμένως Ἰο-
βιανὸς ὁ βασιλεὺς ἐπένευσεν δέχεσθαι τὴν πρεσβείαν τῆς εἰρήνης,
εἰρηκὼς καὶ αὐτὸς πέμπειν πρεσβευτὴν πρὸς τὸν βασιλέα Περ-
σῶν. ἀκούσας δὲ τοῦτο Σουρένας πρεσβευτὴς Περσῶν, ᾔτησε
τὸν βασιλέα Ἰοβιανὸν τυπῶσαι εὐθέως καὶ παραχρῆμα εἰρήνης C
πάκτα.

Καὶ ἀφορίσας ὁ βασιλεὺς Ἰοβιανὸς ἕνα συγκλητικὸν αὐτοῦ,
τὸν πατρίκιον Ἀρίνθαιον, δεδωκὼς αὐτῷ τὸ πᾶν, συνθέμενος
ἐμμένειν τοῖς παρ' αὐτοῦ δοκιμαζομένοις ἤτοι τυπουμένοις με-
τὰ τῆς συγκλήτου καὶ τοῦ πρεσβευτοῦ Περσῶν ποιῆσαι εἰρήνης R 696
πάκτα, ὡς αὐτὸς ἀσχολούμενος. καὶ παρέσχεν ἔνδοσιν τοῦ πο-
λέμου τρεῖς ἡμέρας ἐν τῇ περὶ τῆς εἰρήνης βουλῇ. καὶ ἐτυπώθη
μεταξὺ τοῦ πατρικίου Ἀρινθαίου τοῦ Ῥωμαίου καὶ Σουρένα συγ-
κλητικοῦ Περσῶν δοῦναι Ῥωμαίους Πέρσαις πᾶσαν τὴν ἐπαρχίαν
καὶ τὴν λεγομένην πόλιν Νισίβιος γυμνὴν σὺν τείχεσι καὶ μόνοις D

6. Περσικῆς γῆς P. 8. αἰτῶν Malalas p. 335. 6. αὐτῶν RV, αὐτῆς P. 11. Σούρενος P. 14. ὁ om. P. 18. πολέμου om. P. 22. Νησιβέων P.

universus exercitus, et Senatus, ac milites Praetoriani. Jovianus cum suis copiis e solitudine in florentes Persidis agros egressus, anxius erat quomodo ex reliquis Persicis regionibus se se subduceret.

Rex vero Persarum Labuarsacius, nondum accepta Juliani Imperatoris morte, haud modico pavore perculsus, ex Armeniae Persicae Provinciis instituta ad Romanorum Imperatorem legatione, quendam ex proceribus, Surenam nomine, misit, qui de pace ageret, eamque expeteret. Quo gratanter excepto, oblatae de ineunda pace legationi annuit Jovianus Imperator, vicissimque missurum se dixit legatum ad Persarum Regem. Quibus auditis, Surenas Persarum legatus rogavit Jovianum Imperatorem, uti pacis conditiones quamprimum ederentur.

Jovianus igitur Imperator uni e Senatoribus, qui cum eo erant, Arinthaeo Patricio selecto, totum rei negotium ita mandavit, ut quidquid ille probaret cum Senatu et Persarum legato de pacis conditionibus, se etiam inconsulto, statueret, rata haberentur: concessis trium dierum induciis, intra quos de pace consilia agitarentur. Ac illa quidem ita confecta est inter Arinthaeum Patricium Romanum, et Surenam Persarum Senatorem, ut Romani Persis tota provincia cederent, ipsaque

ἄνευ ἀνδρῶν τῶν οἰκούντων αὐτήν. καὶ τούτου στηριχθέντος καὶ εἰρήνης ἐγγράφου γενομένης, ἔλαβεν μεθ᾽ ἑαυτοῦ ὁ βασιλεὺς Ἰοβιανὸς ἕνα τῶν σατραπῶν Περσῶν, ὄντα μετὰ τοῦ πρεσβευτοῦ, ὀνόματι Ἰούνιον, εἰς τὸ παραλαβεῖν τὴν ἐπαρχίαν καὶ τὴν μητρόπολιν αὐτῆς. καὶ καταφθάσας ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Ἰοβιανὸς τὴν Νισιβίων πόλιν οὐκ εἰσῆλθεν ἐν αὐτῇ, ἀλλ᾽ ἔξω τῶν τειχῶν ἔστη. ὁ δὲ Ἰούνιος ὁ τῶν Περσῶν σατράπης ἐπελθὼν ἐν τῇ πόλει κατὰ κέλευσιν τοῦ βασιλέως εἰς ἕνα τῶν πύργων σημεῖον Περσικὸν ἐπέθηκε, τοῦ βασιλέως Ῥωμαίων κελεύσαντος τοὺς πολί-

P 300 τας πάντας σὺν πᾶσιν τοῖς διαφέρουσιν αὐτοῖς ἕως ἑνὸς εὐθέως ἐξελθεῖν. καὶ ἐξελθὼν πρὸς αὐτὸν Σιλουανός, κόμης τὴν ἀξίαν καὶ πολιτευόμενος τῆς αὐτῆς πόλεως, προσέπεσεν τῷ βασιλεῖ, δεόμενος μὴ παραδοῦναι τὴν πόλιν Πέρσαις. ὡς δὲ οὐκ ἔπεισεν αὐτόν, ὀμωμοκέναι γὰρ ἔφασκεν καὶ μὴ βούλεσθαι δόξαν ἐπιόρκου παρὰ πᾶσιν ἔχειν, τειχίσας κώμην οὖσαν ἔξω τοῦ τείχους τῆς πόλεως Ἀμίδης προσέζευξεν τὸ αὐτὸ τεῖχος τῷ τείχει τῆς πόλεως Ἀμίδης, καλέσας τὴν κώμην Νισίβεως, καὶ ἐκεῖ πάντας τοὺς ἐκ τῆς Μυγδονίας χώρας οἰκεῖν ἐποίησεν, καὶ Σιλουανὸν τὸν πολιτευόμενον εὐθέως ἐκ τῆς Μεσοποταμίας καὶ πάντα χριστιανὸν ἀνήγαγεν,

B καὶ χριστιανοῖς ἐνεχείρισεν τὰς ἀρχὰς τῆς ἀνατολῆς πάσης καὶ ἐπάρχους.

Καὶ μετὰ τὸ ποιῆσαι πάκτα εἰρήνης μετὰ Περσῶν ἀπολι-

5. καὶ καταφθάσας — Ἰοβιανὸς om. P. 7. ἀπελθὼν P. 11. Σιλβανὸς P. 20. τῆς ἀνατολῆς πάσης om. P. 22. κατὰ Π. B.

urbe Nesibi, cum solis muris, nuda ab omnibus civibus. Quibus sic firmatis, pacisque pactis in tabulas relatis, secum accepit Imperator Jovianus unum e Persicis Satrapis, qui cum legato venerat, Junium nomine, qui provinciam acciperet, et illius Metropolim Nesibenorum civitatem. Illam tamen haud ingressus est, sed extra moenia constitit. Junius vero Persarum Satrapa urbem Imperatoris mandato ingressus, in turrium una vexillum Persicum fixit, Imperatore cives omnes ad unum cum bonis omnibus excedere jubente. Egressus vero Silvanus, dignitate Comes, ac urbis ejusdem Decurio, pedibus Imperatoris advolutus, enixe eum precatus est, ne civitatem Persis dederet. Verum non persuasit Imperatorem, qui cum Sacramento adstrictum se diceret, ac perjurii noxam nolle se omnino incurrere, vicum, qui extra muros Amidae civitatis erat, munit, moeniaque vici cum moenibus urbis Amidae conjunxit, Nesibini vici nomine indito, illicque omnes ex Mygdonia regione evocatos collocavit: Silvanum quoque Comitem statim ex Mesopotamia, Christianosque omnes reduxit, ac Christianis dignitates et Praefecturas tradidit.

Pace cum Persis confecta, relicto Oriente, Imperator Jovianus intra breve tempus Constantinopolim properanter propter hyemem, quae gravis incubuerat, contendit.

πων τὴν ἀνατολὴν ὁ βασιλεὺς Ἰοβιανὸς πρὸς ὀλίγον χρόνον ἐξώρμησεν ἐπὶ Κωνσταντινούπολιν μετὰ τοῦ στρατοῦ σπουδαίως διὰ τὸν χειμῶνα· ἦν γὰρ βαρύς.

σπϛʹ Ὀλυμπιάς.

Ῥωμαίων λζʹ ἐβασίλευσεν Ἰοβιανὸς μῆνας ιʹ, ἡμέρας ιεʹ.
ὁμοῦ ͵εωογʹ.

Ἰνδ. ζʹ. αʹ. ὑπ. Ἰοβιανοῦ Αὐγούστου καὶ Βαῤῥωνιανοῦ.

Τούτῳ τῷ ἔτει ἐτελεύτησεν Ἰοβιανὸς Αὔγουστος εἰς Δαδάστανα μηνὶ περιτίῳ πρὸ ιβʹ καλανδῶν μαρτίων. R 698 C

Ῥωμαίων ληʹ ἐβασίλευσεν Οὐαλεντινιανὸς Αὔγουστος, Σαλουστίου τοῦ ἐπάρχου πραιτωρίων καὶ παλαιοῦ πατρικίου ἐπιλεξαμένου τὸν αὐτὸν Οὐαλεντινιανόν· ὅντινα Οὐαλεντινιανὸν Ἰουλιανὸς ὁ παραβάτης ὡς χριστιανὸν πάνυ πέμψας ἦν εἰς Σηλυβρίαν, ποιήσας αὐτὸν ἐκεῖ τριβοῦνον ἀριθμοῦ. ἔγνω γὰρ ἐν ὁράματι Ἰουλιανὸς ὅτι μετ' αὐτὸν βασιλεύει. ὁ δὲ ἔπαρχος τῶν πραιτωρίων Σαλούστιος πέμψας ἤνεγκεν αὐτὸν ἀπὸ Σηλυβρίας, καὶ εἶπεν τῷ στρατῷ καὶ τῇ συγκλήτῳ ὅτι οὐδεὶς ποιεῖ βασιλέα εἰς τὰ Ῥωμαίων ὡς αὐτός. καὶ ἐπήρθη Οὐαλεντινιανὸς Αὔγουστος ἐν Νικαίᾳ Βιθυνίας μηνὶ περιτίῳ πρὸ εʹ καλανδῶν μαρτίων. V 240 D

Ἐβασίλευσεν δὲ Ῥωμαίων ληʹ ὁ αὐτὸς θειότατος Οὐαλεντινιανὸς ἔτη ιδʹ.
ὁμοῦ ͵εωπζʹ.

2. σπουδαίου R. 8. Δάστανα R. 10. ληʹ om. P. 13. ἦν addit V, om. P. 16. Ὀλυβρίαν V, Ὀλυμβρίαν R, Σηλυμβρίαν P. 16. ἀπὸ Σολιβρίας V, ἀπ' Ὀλυμβρίας R, ἀπὸ Σηλυμβρίας P. 20. Ῥωμαίων ληʹ ἐβασίλευσεν δὲ P, omisso δὲ R.

CCLXXXVI. Olympias.

Romanis XXXVII. imperavit Jovianus menses X. dies XV. Colliguntur anni v. MDCCCLXXIII. Anni a m. c. 5872.

A. C. [Ol. Iph.]
364. I. Ind. VII. Joviano Augusto et Varroniano Coss. 4. 5872.

Hoc anno Jovianus Augustus Dadastanis decessit, mense Peritio, ex a. d. XII. Kalend. Martias.

Romanis imperavit Valentinianus Augustus, cum eligente Salustio Praefecto Praetorio et Ex-Patricio: quem quidem Valentinianum Julianus Apostatà, ut qui Christianae religioni impensius esset addictus, Selymbriam amandarat, numeri militaris Tribunum acturum. Didicerat enim Julianus per visum illum post se imperaturum. Salustius vero Praefectus Praetorio Valentinianum, misso nuntio, ex Selymbria adduci curavit, cum exercitum ac Senatum allocutus, neminem adeo esse ad imperandum idoneum, quam ille esset, affirmasset. Et levatus est Valentinianus Augustus Nicaeae Bithyniae, mense Peritio, ex a. d. v. Kal. Martias.

Romanis XXXVIII. imperavit idem religiosissimus Valentinianus ann. XIV. Colliguntur anni v. MDCCCLXXXVII. 5886.

Ὅστις Οὐαλεντινιανὸς ἅμα ἐβασίλευσεν, ἀπεδέξατο τὸν ἔπαρχον τῶν πραιτωρίων Σαλούστιον, καὶ ὑπὸ ἐγγύας αὐτὸν
P 301 ποιήσας ἔθηκε προθέματα κατ' αὐτοῦ, ἵνα εἴ τις ἠδίκηται παρ' αὐτοῦ, προσέλθῃ τῷ βασιλεῖ Οὐαλεντινιανῷ. καὶ οὐδεὶς προσῆλθεν κατὰ Σαλουστίου· ἦν γὰρ ἁγνότατος πάνυ.

Τούτῳ τῷ ἔτει ἐπήρθη Οὐάλης Αὔγουστος ὁ ἀδελφὸς Οὐαλεντινιανοῦ εἰς Κωνσταντινούπολιν ἐν τῷ Ἑβδόμῳ ὑπὸ Οὐαλεντινιανοῦ Αὐγούστου μηνὶ δύστρῳ πρὸ δʹ καλανδῶν ἀπριλίων.

Οὗτος Οὐάλης ὁ ἀδελφὸς Οὐαλεντινιανοῦ ἦν Ἀρειανός, καὶ ἔσχεν γυναῖκα Δομνίκην, ἐξ ἧς ἔσχεν υἱὸν ὀνόματι Γαλάτην καὶ θυγατέρας δύο, Ἀναστασίαν καὶ Καρῶσαν, καὶ κτίζει δύο δη-
B μόσια ἐν Κωνσταντινουπόλει πρὸς τὰ αὐτῶν ὀνόματα, Ἀναστασιανὰς καὶ Καρωσιανάς.

Ἰνδ. ηʹ. αʹ. ὑπ. Οὐαλεντινιανοῦ καὶ Οὐάλεντος.

Τούτῳ τῷ ἔτει ἡ θάλασσα ἐκ τῶν ἰδίων ὅρων ἐξῆλθεν μηνὶ πανέμῳ πρὸ ιβʹ καλανδῶν σεπτεμβρίων.

R 700 Ἰνδ. θʹ. βʹ. ὑπ. Γρατιανοῦ ἐπιφανεστάτου καὶ Δαγαλαΐφου.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων ἐγεννήθη Οὐαλεντινιανὸς Αὔγουστος μηνὶ αὐδυναίῳ πρὸ ιεʹ καλανδῶν φεβρουαρίων.

C Καὶ τῷ αὐτῷ ἔτει Προκόπιος ἀντάρτης εἰς Φρυγίαν Σα-

3. εἴ τις] ἤτις V, (εἴ) τις P, τις R. 6. ὁ om. P. 8. σύστρῳ R, δούστρῳ V. 13. Καρουσιανάς V. 16. σεπτεμβρίων] Immo αὐγούστων. Conf. Clinton. Fast. vol. II. p. 359. annot. c. 20. ἀνταρθεὶς R, alterum in m. ponens.

Anni a m. c. Valentinianus vero simul ac suscepit imperium, Salustio Praefecto Praetorio exauctorato, dignitatem statim reddidit, hac apposita cautione, ut adversus illum emitteretur decretum, quo cuivis, qui ab eo injuriam passus esset, Imperatorem convenire liceret. Verum nemo contra Salustium prodiit, ut qui esset inculpatae prorsus vitae.

Hoc anno, Valens, Valentiniani frater, levatus est Constantinopoli, in Hebdomo, a Valentiniano Augusto, mense Dystro, ex a. d. IV. Kalend. Apriles.

Hic Valens, Valentiniani frater, Arianus erat, uxoremque habuit Domnicam, ex qua filium suscepit Galatam, et natas duas, Anastasiam et Carosam, condiditque Constantinopoli Balnea publica duo, earum nominibus, Anastasianas et Carosianas appellata.

A. C. [Ol. Iph.]

5873. 365. I. Ind. VIII. Valentiniano et Valente Coss. 1. 286.

Hoc anno, mare suos fines egressum est, mense Panemo, ex a. d. XII. Kalend. Septemb.

366. II. Ind. IX. Gratiano Nobilissimo et Dagalaifo Coss. 2.

His Coss. natus est Valentinianus Augustus, mense Audynaeo, ex a. d. XIII. Kalend. Febr.

Eodem ipso anno, Procopius, qui tyrannidem arripuerat in Phrygia salutari, in Nacoliae campo a Valentiniano Augu-

λουταρίαν ἐν τῷ πεδίῳ Νακολίας ὑπὸ Οὐαλεντινιανοῦ Αὐγούστου κατασχεθεὶς ἀνῃρέθη μηνὶ δαισίῳ πρὸ ιβʹ καλανδῶν ἰουλίων.

Ἰνδ. ιʹ. γʹ. ὑπ. Λουπικίνου καὶ Ἰοβιανοῦ.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων ὁ θεὸς χάλαζαν ἔβρεξεν ἐν Κωνσταντινουπόλει εἰς τύπον λίθων μηνὶ δαισίῳ πρὸ δʹ νωνῶν ἰουνίων.

Καὶ ἐν αὐτῷ τῷ ἔτει ἐπήρθη Γρατιανὸς Αὔγουστος ἐν Γαλλίαις ὑπὸ Οὐαλεντινιανοῦ Αὐγούστου πατρὸς αὐτοῦ μηνὶ λῴῳ πρὸ θʹ καλανδῶν σεπτεμβρίων.

σπζʹ Ὀλυμπιάς. D

Ἰνδ. ιαʹ. δʹ. ὑπ. Οὐαλεντινιανοῦ Αὐγούστου τὸ βʹ καὶ Οὐάλεντος Αὐγούστου τὸ βʹ.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων σεισμὸς ἐγένετο εἰς τὴν πόλιν Νικαίας, ὥστε αὐτὴν καταστραφῆναι, μηνὶ γορπιαίῳ πρὸ εʹ ἰδῶν ὀκτωβρίων.

Ἰνδ. ιβʹ. εʹ. ὑπ. Οὐαλεντινιανοῦ Αὐγούστου τὸ γʹ καὶ Οὐίκτωρος. V 241

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων ὁ θειότατος βασιλεὺς Οὐαλεντινιανὸς πολλοὺς συγκλητικοὺς καὶ ἄρχοντας ἐπαρχιῶν ἐφόνευσεν

1. *σκολίας* R. 3. *Λουππικίνου* V. 6. *ἰουνίων* Clintonus Fast. vol. II. p. 358. *ἰουλίων* PV. 7. *καὶ — ἔτει* om. P. 8. *λόῳ* PV. 14. *ἰδῶν ὀκτωβρίων*] Quum p. 187. C Gorpiaei Antiochensium aerae initium initio indictionum, i. e. d. I. Septembris comparetur, absurdum est Octobris d. IX. in Gorpiaeum conferri. Itaque *καλανδῶν* reponit Clintonus Fast. vol. II. p. 361., *σεπτεμβρίων* Chilmeadus ad Malalam p. 607. ed. Bonn. Conf. dicta ad B, ad p. 304. C, 309. C. 16. *τὸ* om. P.

sto captus, interfectus est, mense Desio, ex a. d. XII. Kalend. Julias.

367. III. Ind. X. Lupicino et Joviano Coss. 3.

His Coss. Constantinopoli Deus grandinem saxorum instar depluit, mense Desio, ex a. d. IV. Nonas Julias.

Levatus est Gratianus Augustus in Galliis a Valentiniano Augusto, mense Loo, ex a. d. IX. Kalend. Septembres.

CCLXXXVII. Olympias.

368. IV. Ind. XI. Valentiniano Augusto II. et Valente Augusto II. Coss. 4.

His Coss. urbs Nicaea terrae motu concussa eversa est, mense Gorpiaeo, ex a. d. V. Idus Octobr.

369. V. Ind. XII. Valentiniano Augusto III. et Victore Coss. 1. 287.

His Coss. religiosissimus Imperator multos e Senatu, et provinciarum Praesides propter eorum injustitias et furta, pravaque judicia,

ἀδικοῦντας καὶ κλέπτοντας καὶ παραδικάζοντας. καὶ τὸν πραι-
P 302 πόσιτον τοῦ παλατίου αὐτοῦ, Ῥοδανὸν ὀνόματι, ἄνδρα δυνα-
τὸν καὶ εὔπορον καὶ διοικοῦντα τὸ παλάτιον, ὡς πρῶτον ὄντα
ἀρχιευνοῦχον καὶ ἐν μεγάλῃ τιμῇ ὄντα, ἐποίησε ζωοκαυστὸν εἰς
τὴν σφενδόνα τοῦ Ἱππικοῦ φρυγάνοις, ὡς θεωρεῖ τὸ ἱππικόν.

Ὁ αὐτὸς πραιπόσιτος Ῥοδανὸς ἥρπασεν περιουσίαν ἀπό τι-
νος χήρας γυναικός, καλουμένης Βερενίκης, πλέξας αὐτῇ, ὡς
ἐν δυνάμει ὤν, καὶ προσῆλθεν ἐκείνη τῷ βασιλεῖ Οὐαλεντινιανῷ
κατ' αὐτοῦ τοῦ πραιποσίτου, καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς δικαστὴν τὸν
πατρίκιον Σαλούστιον, ὅστις κατέκρινε τὸν αὐτὸν πραιπόσιτον
R 702 Ῥοδανόν. καὶ μαθὼν ὁ βασιλεὺς τὸν ὅρον παρὰ τοῦ πατρικίου
Σαλουστίου ἐκέλευσε τῷ αὐτῷ πραιποσίτῳ δοῦναι τῇ χήρᾳ ἅπερ
ἥρπασεν παρ' αὐτῆς. οὐκ ἐπείσθη δὲ ὁ αὐτὸς Ῥοδανὸς ἀνα-
B δοῦναι αὐτῇ ἅπερ ἥρπασεν παρ' αὐτῆς, ἀλλ' ἐξεκαλέσατο τὸν
πατρίκιον Σαλούστιον. καὶ ἀγανακτήσας ὁ Σαλούστιος ἐκέ-
λευσεν τῇ γυναικὶ προσελθεῖν τῷ βασιλεῖ, ὡς θεωρεῖ τὸ ἱππικόν.
καὶ προσῆλθεν τῷ βασιλεῖ Οὐαλεντινιανῷ ἡ γυνὴ τῷ δ' βαΐῳ
πρωί, ὡς ἵσταται ἐγγὺς αὐτοῦ ὁ πραιπόσιτος. καὶ ἐκέλευσεν ὁ
βασιλεύς, καὶ κατηνέχθη ἀπὸ τοῦ καθίσματος πάντων θεωρούν-
των ὁ πραιπόσιτος, καὶ ἀπηνέχθη εἰς τὴν σφενδόνα καὶ ἐκαύθη.
καὶ ἐχαρίσατο ὁ βασιλεὺς τῇ γυναικὶ Βερενίκῃ πᾶσαν τὴν περιου-
σίαν τοῦ πραιποσίτου Ῥοδανοῦ, καὶ εὐφημήθη ἀπὸ τοῦ δήμου

6. ἥρπασεν περιουσίαν] γὰρ interponit supra versum alia manu V. 11. παρ' αὐτοῦ P. 13. δὲ om. P. 17. δ' om. P. 21. Βερνίκῃ B, altero in m. posito.

neci dedit. Praepositum etiam Palatii, Rhodanum nomine, virum potentem ac divitem, ut qui primus esset inter Eunuchos, et magna veneratione haberetur, in Circi Funda, dum populus spectaculis interesset, aridis ramentis vivum cremari jussit.

Idem hic Praepositus Rhodanus viduae cuidam Berenicae, potentia sua fretus, bona per calumniam eripuit: illa vero cum Valentinianum Imperatorem contra Praepositum actura adiisset, ille Salustium Patricium lis dedit judicem, a quo Rhodanus est condemnatus. Imperator, ut decretum Salustii Patricii intellexit, praecepit Rhodano Praeposito, uti quae viduae rapuisset restitueret. Verum Rhodanus adduci non potuit, ut quae viduae abstulerat redderet, sed a Salustio Patricio provocavit. Salustius vero indignatus, praecepit feminae, uti ad Imperatorem cum Circensia spectarentur accederet. Accessit mulier ad Imperatorem Valentinianum circa tempus primi Bravii, cum prope illi astaret Praepositus. Tum vero Imperatoris mandato a Tribunali projectus est Praepositus in Fundam Circi, spectantibus universis, et exustus. Confestimque Imperator bona omnia Praepositi Rhodani feminae Berenicae addixit, universo populo, ipsoque Senatu, propter illius justitiam et severitatem

παντὸς καὶ τῆς συγκλήτου ὁ βασιλεύς, ὡς δίκαιος καὶ ἀπότομος· καὶ ἐγίνετο φόβος πολὺς εἰς τοὺς κακοπράγμονας καὶ εἰς τοὺς C ἁρπάζοντας τὰ ἀλλότρια, καὶ ἡ δικαιοσύνη ἐκράτει.

Ὁμοίως καὶ τὴν δέσποιναν Μαρῖναν τὴν αὐτοῦ γυναῖκα ἀγοράσασαν προάστειον παρ' ὅσου ἦν ἄξιον ἔχον πρόσοδον, καὶ ὡς Αὔγουσταν τιμηθεῖσαν, ἀκούσας ἔπεμψεν ὁ βασιλεύς, καὶ διετιμήσατο τὸ προάστειον, ὁρκώσας τοὺς διατιμησαμένους. καὶ μαθὼν ὅτι πλείονος τιμῆς πολὺ ἦν ἄξιον τῆς ἀγορασθείσης, ἠγανάκτησε κατὰ τῆς βασιλίσσης, καὶ ἐξώρισεν αὐτὴν τῆς πόλεως, ἀναδοὺς τῇ πωλησάσῃ γυναικὶ τὸ προάστειον. D

Ἰνδ. ιγ'. ϛ'. ὑπ. Οὐαλεντινιανοῦ Αὐγούστου τὸ δ' καὶ Οὐάλεντος Αὐγούστου τὸ γ'.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων καθιερώθη ἡ ἐκκλησία τῶν ἁγίων Ἀποστόλων ἐν Κωνσταντινουπόλει μηνὶ ξανθικῷ πρὸ πέντε Ἰδῶν ἀπριλίων.

Ἰνδ. ιδ'. ζ'. ὑπ. Γρατιανοῦ τὸ β' καὶ Πρόβου.

σπη' Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. ιε'. η'. ὑπ. Μοδέστου καὶ Ἀρινθαίου.

Ἰνδ. α'. θ'. ὑπ. Οὐαλεντινιανοῦ Αὐγούστου τὸ ε' καὶ Οὐά- P 303
λεντος Αὐγούστου τὸ δ'.

4. τὴν δ.] δ. P. 5. παράστειον R. 6. ἀκούσας addebat Raderus et confirmat Malalas p. 341. 3. 7. 10. προάστιον R. ib. αὐτοὺς P. 8. ἀγορασθείσης] ἀγορασίας Malalas. 10. πωλησαμένη P. 13. ἡ om. P. 19. Αὐγούστου om. P.

acclamante: ex quo facinorosos, et alienorum bonorum raptores ingens timor invasit, jusque fasque obtinuit. Anni a m. c.

Similiter etiam cum accepisset Dominam Marinam, conjugem suam, suburbanum praedium viliori, quam redituum ratione valeret, pretio emisse, ipsamque tanquam Augustam pretium posuisse, misit Imperator qui suburbanum aestimarent, exacto prius ab ipsis aestimatoribus sacramento. Cumque accepisset longe pluris valere, quam emerat, adversus Augustam indignatus, illam ab urbe proscripsit, suburbano feminae, a qua venditum fuerat, reddito.

A. C. [Ol. Iph.]

370. vi. Ind. xiii. Valentiniano Augusto IV. et Valente Augusto III. Coss. 2. 5878.

His Coss. dedicata est Ecclesia Sanctorum Apostolorum Constantinopoli, mense Xanthico, ex a. d. v. Id. Apriles.

371. vii. Ind. xiv. Gratiano II. et Probo Coss. 3.

CCLXXXVIII. Olympias.

372. viii. Ind. xv. Modesto et Arinthaeo Coss. 4.

373. ix. Ind. i. Valentiniano Augusto V. et Valente Augusto IV. Coss. 1. 288. 5881.

Ἰνδ. β΄. ι΄. ὑπ. Γρατιανοῦ Αὐγούστου τὸ γ΄ καὶ Αἰκυτίου.

Ἰνδ. γ΄. ια΄. ὑπ. Γρατιανοῦ Αὐγούστου τὸ δ΄ καὶ Αἰκυτίου τὸ β΄.

R 704 Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων ἐνεκαινίσθη τὸ γυμνάσιον Καρωσιαναί, παρόντος τοῦ ἐπάρχου Οὐινδαθνίου Μάγνου.

V 242 Ἐπὶ τῶν αὐτῶν ὑπάτων ἐπήρθη Οὐαλεντινιανὸς νέος Αὔγουστος μηνὶ δίῳ πρὸ ε΄ καλανδῶν δεκεμβρίων εἰς πόλιν Ἄκυγκον.

B σπθ΄ Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. δ΄. ιβ΄. ὑπ. Οὐάλεντος Αὐγούστου τὸ ε΄ καὶ Οὐαλεντινιανοῦ Καίσαρος.

Ἰνδ. ε΄. ιγ΄. ὑπ. Γρατιανοῦ Αὐγούστου τὸ ε΄ καὶ Μεροβαύδου.

Ἰνδ. ϛ΄. ιδ΄. ὑπ. Οὐάλεντος Αὐγούστου τὸ ζ΄ καὶ Οὐαλεντινιανοῦ Καίσαρος τὸ β΄.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων νόσῳ βληθεὶς ὁ βασιλεὺς Οὐαλεντινιανὸς τελευτᾷ ἐν καστελλίῳ Βεργιτινῶν, ὢν ἐτῶν νε΄.

Ἐπὶ τῶν αὐτῶν ὑπάτων Γρατιανὸς Αὔγουστος ἀνεκαλέσατο
C τὴν οἰκείαν μητέρα Μαρῖναν τὴν δέσποιναν.

Ῥωμαίων λθ΄ ἐβασίλευσεν Γρατιανὸς καὶ Οὐάλης καὶ Θεοδόσιος ὁ μέγας ἔτη ιϛ΄. ὁμοῦ ,εϡγ΄.

4. Καρουσιαναί V. 5. Οὐινδαννήου P. 6. νέος om. P. 7. Ἄκιγκον V. 11. Μεροβάνδου R. 16. Βεργιτινῶνι P sola.

A. C. [Ol. Iph.]

374. x. Ind. II. Gratiano Augusto III. et Aequitio Coss. 2.

375. XI. Ind. III. Gratiano Augusto IV. et Aequitio II. Coss. 3.

His Coss. dedicatum est Balneum Carosianae, praesente Praefecto Vindanneo Magno.

Iisdem Coss. levatus est Valentinianus Augustus, mense Dio, ex a. d. v. Kal. Decembr. in urbe Acynco.

CCLXXXIX. Olympias.

376. XII. Ind. IV. Valente Augusto V. et Valentiniano Caesare Coss. 4.

377. XIII. Ind. V. Gratiano Augusto V. et Merobaude Coss. 1. 289.

378. XIV. Ind. VI. Valente Augusto VII. et Valentiniano Caesare II. Coss. 2.

Iisdem Coss. Valentinianus Augustus morbo correptus in castello Vergitione moritur, cum esset annorum LV.

Iisdem Coss. Gratianus Augustus Marinam matrem suam Augustam revocavit.

Ἐπήρθη Θεοδόσιος Αὔγουστος ἐν Σιρμίῳ ὑπὸ Γρατιανοῦ Αὐγούστου τοῦ αὐτοῦ γυναικαδελφοῦ μηνὶ αὐδηναίῳ πρὸ ιδ' καλανδῶν φεβρουαρίων. καὶ εἰσῆλθεν ἐν Κωνσταντινουπόλει μηνὶ δίῳ πρὸ η' καλανδῶν δεκεμβρίων.

Ἰνδ. ζ'. α'. ὑπ. Αὐσονίου καὶ Ὀλυβρίου.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων Θεοδόσιος ὁ βασιλεὺς ἔδωκε τὰς ἐκκλησίας τοῖς ὀρθοδόξοις, πανταχοῦ ποιήσας σάκρας καὶ διώ- D ξας ἐξ αὐτῶν τοὺς λεγομένους Ἀρειανοὺς Ἐξωκιονίτας, τοὺς δὲ ναοὺς τῶν Ἑλλήνων κατέστρεψεν ἕως ἐδάφους.

Κωνσταντῖνος ὁ ἀοίδιμος βασιλεύσας τὰ ἱερὰ μόνον ἔκλεισεν καὶ τοὺς ναοὺς τῶν Ἑλλήνων· οὗτος Θεοδόσιος καὶ κατέλυσεν, καὶ τὸ ἱερὸν Ἡλιουπόλεως τὸ τοῦ Βαλανίου τὸ μέγα καὶ περιβόητον τὸ τρίλιθον, καὶ ἐποίησεν αὐτὸ ἐκκλησίαν χριστιανῶν. ὁμοίως δὲ καὶ τὸ ἱερὸν Δαμασκοῦ ἐποίησεν ἐκκλησίαν χριστιανῶν. καὶ ηὐξήθη τὰ χριστιανῶν πλέον ἐπὶ τῆς αὐτοῦ βασιλείας.

σϞ' Ὀλυμπιάς. P 304

Ἰνδ. η'. β'. ὑπ. Γρατιανοῦ Αὐγούστου τὸ ς' καὶ Θεοδοσίου Αὐγούστου.

2. Αὐγούστου om. P. 4. η'] ιδ' P sola. 8. Ἀρειανοὺς] ἀριθμοὺς R. 9. τῶν om. P. 11. οὗτος ὁ Θ. P. 12. Ἡλιοπολεως R. ib. Βαλανίου] Βὰλ (Βαὰλ) Ἡλίου J. J. M. M. (Marklandus) in Obs. Misc. vol. II. p. 1. p. 174. 13. τὸ Malalas p. 344. 21. καὶ τὸ P.

A. C. [Ol. Iph.] Anni a m. c.

Romanis XXXIX. imperavit Gratianus, cum Valente et Theodosio Magno, ann. XVI. Colliguntur anni V. MDCCCCIII. 5902.

Theodosius levatus est Augustus in Sirmio ab Gratiano, uxoris fratre, mense Audynaeo, ex a. d. XIV. Kal. Febr. et Constantinopolim ingressus est, mense Dio, ex a. d. VIII. Kal. Decembres.

379. I. Ind. VII. Ausonio et Olybrio Coss. 3.

Hisce Coss. Theodosius Imperator Ecclesias orthodoxis tradidit, emissis ubique Sacris jussionibus, expulitque Arianos, Exocionitas dictos. Fana vero Gentilium ab fundamentis destruxit.

Inclitus Constantinus, dum imperaret, Paganorum delubra duntaxat clausit: hic vero Theodosius etiam evertit. Urbis Heliopolitanae Balanii templum ingens et celeberrimum, ex marmore trilitho constructum, Christianorum Ecclesiam fecit: parique modo Damasci fanum Christianis tradidit, auctumque est impensius Christianorum nomen, imperante Theodosio.

CCXC. Olympias.

380. II. Ind. VIII. Gratiano Augusto VI. et Theodosio Augusto Coss. 4.

R 706 Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων Γρατιανὸς Αὔγουστος, υἱὸς Οὐαλεντινιανοῦ τοῦ μεγάλου, πονέσας τὸν σπλῆνα ἔμεινεν ἐπὶ πολὺν χρόνον νοσηλευόμενος, καὶ ἐν τῷ ἀνέρχεσθαι αὐτὸν εἰς τὸ Ἱππικὸν Κωνσταντινουπόλεως θεωρῆσαι διὰ τοῦ Κοχλίου κατὰ τὴν θύραν τοῦ λεγομένου Δεκίμου παρεσκεύασεν αὐτὸν Ἰουστῖνα ἡ μητρυιὰ αὐτοῦ ὡς χριστιανὸν ὄντα σφαγῆναι· ἦν γὰρ ἐκείνη Ἀρειανή.

B Ἰνδ. θʹ. γʹ. ὑπ. Συαγρίου καὶ Εὐχερίου.

Τῷ τριακοσιοστῷ πεντηκοστῷ πρώτῳ ἔτει τῆς εἰς οὐρανοὺς ἀναλήψεως τοῦ κυρίου συνηθροίσθη σύνοδος ἁγίων καὶ μακαρίων πατέρων ρνʹ ἐν Κωνσταντινουπόλει. καὶ αὐτοὶ τὸ τῆς ὀρθοδοξίας ἐκραταίωσαν σύμβολον, καταβαλόντες Μακεδόνιον, καὶ αὐτὸν ὁμοίως ἀρειοθολωθέντα τὴν διάνοιαν, ὃς τῆς τοῦ ἁγίου πνεύματος τῷ πατρὶ καὶ τῷ υἱῷ συναϊδιότητος τὸ ἀκατάληπτον καὶ ἀόρατον κτιστὸν ὑπὸ χρόνον τάττειν ὁ δυσσεβὴς οὐ κατενάρκησεν.

V 248 Ἰνδ. ιʹ. δʹ. ὑπ. Ἀντωνίου καὶ Συαγρίου τὸ βʹ.

Ἰνδ. ιαʹ. εʹ. ὑπ. Μεροβαύδου καὶ Σατορνίνου.

C Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων Ἀρκάδιος Αὔγουστος ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐν τῷ τριβουναλίῳ τοῦ Ἑβδόμου ὑπὸ τοῦ πατρὸς

12. καταλαβόντες R, alterum in m. ponens. ib. τὸν Μακεδόνιον P. 13. ἀρείῳ θολενθέντα m. R, Ἀρειοθολωθέντα PV. ib. ὃς om. V, addidit Raderus. 18. Μεροβούλου m. R, Μερωβάνδου R.

Anni a m. c. A. C. [Ol. Iph.]

His Coss. Gratianus Augustus, Valentiniani Magni filius, splenis doloribus laborans, plurimo tempore aeger perstitit: quem quidem, dum in Circum Constantinopolitanum, spectaculorum inspiciendorum gratia, per Cochleam conscenderet, versus portam, quam Decimi vocant, Justina noverca, ut pote Catholicum, per insidias occidi curavit, cum ipsa esset Ariana.

5889. 381. III. Ind. IX. Syagrio et Eucherio Coss. 1. 290.

Trecentesimo quinquagesimo primo anno Christi in coelum Assumpti, coacta est Synodus Constantinopoli CL. beatorum Patrum. Atque ii Orthodoxiae Symbolum confirmarunt, damnato Macedonio, qui mente sua Ariana haeresi infecta, incomprehensum et invisibilem Spiritum sanctum cum Patre et filio coaeternum in tempore creatum, impie non dubitavit asserere.

382. IV. Ind. X. Antonino et Syagrio II. Coss. 2.

383. V. Ind. XI. Merobaude et Saturnino Coss. 3.

His Coss. Arcadius Constantinopoli a patre suo Theodosio Augusto in Tribunali Hebdomi renuntiatus est Augustus, mense Audinaeo, ex a. d. XIII. Kalend. Februarias.

αὐτοῦ Θεοδοσίου τοῦ Αὐγούστου ἀνηγορεύθη μηνὶ αὐδυναίῳ πρὸ ιδ' καλανδῶν φεβρουαρίων.

Καὶ αὐτῷ τῷ ἔτει εἰσῆλθεν τὸ σκήνωμα Κωνσταντίας τῆς θυγατρὸς Κωνσταντίνου Αὐγούστου ἐν Κωνσταντινουπόλει μηνὶ γορπιαίῳ πρὸ μιᾶς καλανδῶν σεπτεμβρίων, καὶ κατετέθη μηνὶ ἀπελλαίῳ καλανδαῖς δεκεμβρίαις.

σϟα' Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. ιβ'. ς'. ὑπ. Ῥηχομήρου καὶ Κλεάρχου.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων εἰσῆλθε πρεσβευτὴς Περσῶν. καὶ D αὐτῷ τῷ ἔτει ἐγεννήθη Ὁνώριος ἀδελφὸς γνήσιος Ἀρκαδίου Αὐγούστου μηνὶ γορπιαίῳ πρὸ ε' ἰδῶν σεπτεμβρίων.

Ἰνδ. ιγ'. ζ'. ὑπ. Ἀρκαδίου Αὐγούστου καὶ Βαύτονος.

Θεοδόσιος ὁ Αὔγουστος ἔσχεν πρώτην γυναῖκα πρὸ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ Γάλλαν τὴν θυγατέρα Οὐαλεντινιανοῦ τοῦ μεγάλου. R 708 ἐκ ταύτης ἔσχεν θυγατέρα ὁμώνυμον τῇ μητρὶ Γάλλαν, ἣν καὶ Πλακιδίαν ἐκάλεσεν· ἑκάτεραι δὲ ἦσαν Ἀρειαναί· καὶ Πλακιδία εἰσελθοῦσα ἐν Κωνσταντινουπόλει μετὰ τοῦ πατρὸς αὐτῆς Θεο- P 305 δοσίου κτίζει τὸν οἶκον τῶν Πλακιδίας.

Ἔσχεν δὲ δευτέραν γαμετὴν Θεοδόσιος Φλάκκιλλαν ὀρθό-

2. ιδ'] ιγ' P sola. 3. αὐτῷ τῷ] τῷ αὐτῷ P. 4. γορπιαίῳ μηνὶ P. λόῳ m. R. 5. καλανδῶν] ἰδῶν vel νωνῶν Clintonus Fast. vol. II. p. 361. V. ad p. 301. D. 6. ἀπηλλαίῳ PV, ἀπηλαίου m. R. ib. σεπτεμβρίαις m. R. 15. ἣν] τὴν P. 16. ἐκάλεσεν — Πλακιδία om. P. 18. τῶν Πλακιδίας] τὸν Πλακιδίας PV. 19. Φλακίλλαν PV semper.

A. C. [Ol. Iph.]

Eodem etiam anno, illatum est Constantinopolim Constantiae, Constantini filiae, corpus, mense Gorpiaeo, pridie Kal. Septembres: ac deinde depositum mense Apellaeo, Kalendis Decembribus.

CCXCI. Olympias.

384. VI. Ind XII. Rechomere et Clearcho Coss. 4.

His Coss. Persarum legatus urbem est ingressus. Eodemque anno natus est Honorius, Arcadii Germanus frater, mense Gorpiaeo, ex a. d. v. Id. Septembr.

385. VII. Ind. XIII. Arcadio Augusto et Bautone Coss. 1. 291.

Theodosius Augustus ante imperium conjugem habuit Gallam, Valentiniani Magni filiam. Ex hac filiam suscepit matri cognominem Gallam, quae et Placidia appellata est. Illa vero Constantinopolim cum patre profecta, domum Placidiae dictam condidit.

Habuit et Theodosius alteram conjugem Flaccillam ortho-

δοξον, ἐξ ἧς ἔσχεν Ἀρκάδιον καὶ Ὁνώριον. καὶ αὕτη Φλάκκιλλα κτίζει Φλακκιλλιανὸν τὸ παλάτιον.

Ἰνδ. ιδ΄. η΄. ὑπ. Ὁνωρίου Καίσαρος καὶ Εὐοδίου.

Ἰνδ. ιε΄. θ΄. ὑπ. Οὐαλεντινιανοῦ τὸ δ΄ καὶ Εὐτροπίου.

σϟβ΄ Ὀλυμπιάς.

B Ἰνδ. α΄. ι΄. ὑπ. Θεοδοσίου Αὐγούστου τὸ β΄ καὶ Κυνηγίου.

Ἰνδ. β΄. ια΄. ὑπ. Τιμασίου καὶ Προμώτου.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων εἰσῆλθεν Θεοδόσιος ὁ βασιλεὺς ἐν Ῥώμῃ μετὰ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ὁνωρίου, καὶ ἔστεψεν αὐτὸν ἐκεῖ εἰς βασιλέα. καὶ ἐβασίλευσεν ἐκεῖ Ὁνώριος ἔτη ιδ΄.

Ἰνδ. γ΄. ιβ΄. ὑπ. Οὐαλεντινιανοῦ τὸ δ΄ καὶ Νεωτερίου.

Ἰνδ. δ΄. ιγ΄. ὑπ. Τατιανοῦ καὶ Συμμάχου.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων Θεοδόσιος Αὔγουστος εὑρὼν τὴν C κεφαλὴν τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ παρά τινι γυναικὶ Μακεδονικῇ ἐν Κυζίκῳ διαγούσῃ, ταύτην ἀνακομισάμενος καὶ ἐν Χαλκηδόνι τέως ἀποθέμενος, τελευταῖον ἐκ βάθρων οἶκον οἰκοδομήσας ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ ἁγίου ἐν τῷ λεγομένῳ Ἑβδόμῳ Κωνσταντινουπόλεως ἐν αὐτῷ τὴν τιμίαν κεφαλὴν τοῦ βαπτιστοῦ ἀπέθετο μηνὶ περιτίῳ πρὸ ιβ΄ καλανδῶν μαρτίων.

V 244 σϟγ΄ Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. ε΄. ιδ΄. ὑπ. Ἀρκαδίου τὸ β΄ καὶ Ῥουφίνου.

1. αὐτὴ PV. 10. ἔτη τὸ ιδ΄ P. 11. δ΄] ε΄ m. R. ib. Νεωτερίνου P.

Anni a m. c. A. C. [Ol. Iph.]

doxam, ex qua suscepit Arcadium et Honorium. Ipsa autem Flaccilla Palatium Flaccillianum aedificavit.

5894. 386. VIII. Ind. XIV. Honorio et Caesare Evodio Coss. 2.

387. IX. Ind. XV. Valentiniano IV. et Eutropio Coss. 3.

CCXCII. Olympias.

388. X. Ind. I. Theodosio Augusto II. et Cynegio Coss. 4.

389. XI. Ind. II. Timasio et Promoto Coss. 1. 292.

His Coss. Theodosius Imperator Romam venit cum filio Honorio, hicque eum in Imperatorem coronavit. Honorius vero Romae imperavit annos XIV.

390. XII. Ind. III. Valentiniano IV. et Neoterino Coss. 2.

391. XIII. Ind. IV. Tatiano et Symmacho Coss. 3.

His Coss. Theodosius Augustus cum Sancti Joannis Baptistae caput apud quandam feminam Macedonicam, Cyzici degentem, invenisset, allatum, Chalcedone primum deposuit, atque a fundamentis in Hebdomo Constantinopoleos excitata in illius nomen aede sacra, in ea venerandum Baptistae caput reposuit, mense Peritio, ex a. d. XII. Kalend. Martias.

Ἰνδ. ϛ΄. ιε΄. ὑπ. Θεοδοσίου τὸ γ΄ καὶ Ἀβουνδαντίου. D

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων ἀπεκεφαλίσθη Πρόκλος ἀπὸ ἐπάρχων μηνὶ ἀπελλαίῳ πρὸ η΄ ἰδῶν δεκεμβρίων ἐν Συκαῖς. καὶ αὐτῷ τῷ ἔτει ἐνεκαινίσθη ὁ Θεοδοσιακὸς φόρος.

Ἰνδ. ζ΄. ιϛ΄. ὑπ. Ἀρκαδίου τὸ γ΄ καὶ Ὀνωρίου τὸ β΄.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων ἐστάθη μέγας ἀνδριὰς Θεοδοσίου R 710 Αὐγούστου ἐν τῷ Θεοδοσιακῷ φόρῳ μηνὶ λώῳ καλανδαῖς αὐγούσταις.

Καὶ αὐτῷ τῷ ἔτει Διογένης ὁ τύραννος ἀπεκεφαλίσθη ἐν Ἰταλίᾳ.

Τούτῳ τῷ ἔτει ἐτελεύτησεν Θεοδόσιος Αὔγουστος ἐν Μεδιολάνῳ μηνὶ αὐδυναίῳ πρὸ ιϛ΄ καλανδῶν φεβρουαρίων, ὢν ἐτῶν ξε΄. P 306

Ῥωμαίων μ΄ ἐβασίλευσεν Ἀρκάδιος, ἐλθὼν ἀπὸ Ῥώμης, ἐάσας ἐν αὐτῇ τῇ Ῥώμῃ Ὀνώριον τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ. ἐβασίλευσαν δὲ ὁ μὲν Ἀρκάδιος ἐν Κωνσταντινουπόλει, ὁ δὲ Ὀνώριος ἐν Ῥώμῃ ἔτη ιδ΄. ὁμοῦ ͵ϵϡιζ΄.

Ἰνδ. η΄. α΄. ὑπ. Ὀλυβρίου καὶ Προβίνου.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων γάμους ἐπετέλεσεν Ἀρκάδιος Αὔγουστος μηνὶ ξανθικῷ πρὸ ε΄ καλανδῶν μαΐων. καὶ ἐν τῷ

1. Ἀβουδαντίου V. 3. ἀπηλαίῳ P. 7. λόῳ PV constanter. ib. καλανδῶν αὐγούστων R. 14. ἐβασίλευσε μ΄ P. 15. ἐβασίλευσεν P.

A. C. [Ol. Iph.] Anni a m. c.

CCXCIII. Olympias.

392. XIV. Ind. V. Arcadio II. et Rufino Coss. 4.

393. XV. Ind. VI. Theodosio III. et Abundantio Coss. 1. 293.

His Coss. Proclus Ex-Praefecto capite plexus est Sycis, mense Apelaeo, ex a. d. VIII. Idus Decembres. Eodemque anno, dedicatum est Forum Theodosiacum.

394. XVI. Ind. VII. Arcadio III. et Honorio II. Coss. 2.

Iisdem Coss. erecta est ingens statua Theodosii Augusti in Foro Theodosiaco, mense Loo, Kalend. Augusti.

Et hocce eodem anno, Eugenius Tyrannus in Italia capite mulctatus est.

Ipso anno, Theodosius Augustus mortem obiit Mediolani mense Audynaeo, ex a. d. XVI. Kal. Febr. cum annum LXV. attigisset.

Romanis imperavit XL. Arcadius, Roma profectus, relicto in eadem urbe Honorio fratre. Imperavit autem Arcadius Constantinopoli, Honorius vero Romae annos XIV. Colliguntur anni V. MCMXVII. 3. 5916.

395. I. Ind. VIII. Olybrio et Probino Coss. 5903.

His Coss. nuptias celebravit Arcadius Augustus mense Xanthico, ex a. d. V. Kalend. Maii. Et eodem anno, illatum

B αὐτῷ ἔτει εἰσῆλθε τὸ σχήνωμα τοῦ μεγάλου Θεοδοσίου ἐν Κωνσταντινουπόλει μηνὶ δίῳ πρὸ ε΄ ἰδῶν νοεμβρίων, καὶ ἀπετέθη πρὸ ε΄ ἰδῶν νοεμβρίων.

Καὶ ἀνῃρέθη Ῥουφῖνος ἔπαρχος πραιτωρίων ἐν τῷ Ἑβδόμῳ ὑπὸ τοῦ ἐξερκέτου.

σϟδ΄ Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. θ΄. β΄. ὑπ. Ἀρκαδίου Αὐγούστου τὸ δ΄ καὶ Ὁνωρίου Αὐγούστου τὸ γ΄.

Οὗτος Ἀρκάδιος, υἱὸς Θεοδοσίου τοῦ μεγάλου, ἔσχεν γυναῖκα Εὐδοξίαν, ἐξ ἧς τίκτεται Θεοδόσιος ὁ νέος. ἔσχεν δὲ καὶ
C θυγατέρας Πουλχερίαν καὶ Ἀρκαδίαν καὶ Μαρῖναν. καὶ ἐκ τούτων αἱ μὲν δύο, τουτέστιν Ἀρκαδία ἔκτισε τὸ δημόσιον Ἀρκαδιανάς, Μαρῖνα δὲ τὸν οἶκον ἔκτισε τῶν Μαρίνης. καὶ Πουλχερία τελευταῖον ἔγημε Μαρκιανόν. ἡ δὲ Ἀρκαδία ἔκτισε καὶ τὸν οἶκον τοῦ ἁγίου Ἀνδρέου, ἐπίκλην τὰ Ἀρκαδίας.

Εἰσὶν ἀφ' οὗ ἐτελειώθησαν οἱ ἅγιοι ἀπόστολοι Πέτρος καὶ Παῦλος μέχρι τῶν προκειμένων ὑπάτων, ἤγουν κη΄ καὶ αὐτῆς τοῦ ἰουνίου μηνός, ἔτη τλε΄ πλήρη.

R 712 Ἰνδ. ι΄. γ΄. ὑπ. Καισαρίου καὶ Ἀττικοῦ.

10. ἔσχεν καὶ P. 13. τῶν] τὸν P. 18. πλήρη m. R, πλήρης V, πλήρεις R. Conf. p. 215. B.

A. C. [Ol. Iph.]

est Theodosii Magni corpus Constantinopolim mense Dio, ex a. d. v. Idus Novembres, et depositum ex a. d. v. Id. Nov.

Et Rufinus Praefectus Praetorio in Hebdomo ab exercitu sublatus est.

CCXCIV. Olympias.

396. II. Ind. IX. Arcadio Augusto IV. et Honorio Augusto III. Coss. 4.

Hic Arcadius, Theodosii Magni filius, conjugem habuit Eudoxiam, ex qua natus est Theodosius Junior. Habuit et filias Pulcheriam, Arcadiam, et Marinam. Atque ex his quidem duae, hoc est Arcadia, aedificavit Balneum, Arcadianas dictum: Marina vero Domum Marinae appellatam.

Pulcheria demum nupsit Marciano.

Arcadia vero Sancti Andreae aedem sacram condidit, Arcadiae appellatam.

Ab eo tempore quo martyrium subierunt Sancti Apostoli Petrus et Paulus, usque ad praedictos Consules, sive ex XXVIII. mensis Junii, intercesserunt anni integri CCCXXXV.

397. III. Ind. X. Caesario et Attico Coss. 1. 294.

His Coss. nata est Flaccilla Nobilissima Junior mense Desio, ex a. d. XV. Kalend. Julias.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων ἐγεννήθη Φλάκκιλλα ἐπιφανεστά- D
τη νέα μηνὶ δαισίῳ πρὸ ιε' καλανδῶν ἰουλίων.

Ἰνδ. ια'. δ'. ὑπ. Ὀνωρίου Αὐγούστου τὸ δ' καὶ Εὐτυχιανοῦ.

Ἰνδ. ιβ'. ε'. ὑπ. Θεοδώρου μόνου.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων ἐγεννήθη Πουλχερία ἐπιφανεστά-
τη μηνὶ αὐδυναίῳ πρὸ ιδ' καλανδῶν φεβρουαρίων.

σϟε' Ὀλυμπιάς. V 245

Ἰνδ. ιγ'. ϛ'. ὑπ. Στελίχωνος καὶ Αὐρηλιανοῦ.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων ἡ ἐπιφανεστάτη Εὐδοξία ἐπήρθη P 307
Αὔγουστα μηνὶ αὐδυναίῳ πρὸ ε' ἰδῶν ἰανουαρίων, καὶ ἐγεννήθη
Ἀρκαδία ἐπιφανεστάτη μηνὶ ξανθικῷ πρὸ γ' νωνῶν ἀπριλίων.

Καὶ αὐτῷ τῷ ἔτει ἐσφάγησαν Γότθοι πολλοὶ ἐν τῷ Λαι-
μομακελλίῳ. καὶ ἐκάη ἡ ἐκκλησία τῶν Γότθων σὺν πολλῷ πλή-
θει χριστιανῶν μηνὶ πανέμῳ πρὸ δ' ἰδῶν ἰουλίων. καὶ κατεπον-
τίσθησαν Γότθοι ἐν τῇ θαλάσσῃ τῶν στενῶν ἐν Χεῤῥονήσῳ μηνὶ
ἀπελλαίῳ πρὸ ι' καλανδῶν ἰανουαρίων.

Ἰνδ. ιδ'. ζ'. ὑπ. Βικεντίου καὶ Φλαβίτου.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων ἐπόμπευσεν ἡ κεφαλὴ Γαϊνᾶ τοῦ B
Γότθου μηνὶ αὐδυναίῳ πρὸ γ' νωνῶν ἰανουαρίων.

Καὶ αὐτῷ τῷ ἔτει ἐγεννήθη Θεοδόσιος ἐπιφανέστατος υἱὸς
Ἀρκαδίου Αὐγούστου μηνὶ ξανθικῷ πρὸ δ' ἰδῶν ἀπριλίων.

7. Ὀλυμπιάδος V. 12. Γόθοι V saepius. 15. Χερονήσῳ PV.
17. Φλαβίου P. 18. ἡ et τοῦ om. P. 20. Θεοδόσιος om. P.

A. C. [Ol. Iph.] Anni a m. c.

398. IV. Ind. XI. Honorio Augusto IV. et Eutychiano
Coss. 2.

399. V. Ind. XII. Theodoro solo Cos. 3.

Hoc Consulatu, nata est Pulcheria Nobilissima mense Audynaeo, ex a. d. XIV. Kalend. Febr.

CCXCV. Olympias.

400. VI. Ind. XIII. Stelichone et Aureliano Coss. 4.

His Coss. Nobilissima Eudoxia levata est Augusta mense Audynaeo, ex a. d. V. Id. Januar. Et nata est Nobilissima Arcadia mense Xanthico, ex a. d. III. Non. April.

Sed et eodem anno, caesi sunt complures Gotthi in Laemomacellio. Conflagravit quoque Gotthorum Ecclesia cum magna Christianorum multitudine mense Panemo, ex a. d. IV. Idus Jul. Item in mare Freti praecipitati sunt Gotthi mense Apellaeo, ex a. d. X. Kal. Januar.

401. VII. Ind. XIV. Vincentio et Flavio Coss. 1. 295. 5909.

His Coss. traductum est caput Gainae Gotthi mense Audynaeo, ex a. d. III. Non. Januar.

Καὶ αὐτῷ τῷ ἔτει ἐπάγη ἡ θάλασσα ἐπὶ ἡμέρας κ' σχήματι κρυστάλλου.

Ἰνδ. ιε'. η'. ὑπ. Ἀρκαδίου Αὐγούστου τὸ ε' καὶ Ὁνωρίου Αὐγούστου τὸ ε'.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων ἐπήρθη Θεοδόσιος νέος Αὔγουστος C *ἐν Κωνσταντινουπόλει εἰς τὸ Ἕβδομον ἐν τῷ τριβουναλίῳ ὑπὸ Ἀρκαδίου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ μηνὶ αὐδυναίῳ πρὸ δ' ἰδῶν ἰανουαρίων.*

Ἰνδ. α'. θ'. ὑπ. Θεοδοσίου νέου Αὐγούστου καὶ Ῥομορίδου.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων ἐγεννήθη Μαρῖνα ἐπιφανεστάτη μηνὶ περιτίῳ πρὸ δ' ἰδῶν φεβρουαρίων.

R 714 *σϟϛ' Ὀλυμπιάς.*

Ἰνδ. β'. ι'. ὑπ. Ὁνωρίου Αὐγούστου τὸ ϛ' καὶ Ἀρισταινέτου.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων ἐξεώσθη Ἰωάννης ἐπίσκοπος D *Κωνσταντινουπόλεως, καὶ αἰφνιδίως ἐκάη ἡ μεγάλη ἐκκλησία σὺν τῷ σενάτῳ ὑπὸ τῶν κρατούντων αὐτῆς τῶν λεγομένων Ξυλοκερκητῶν ἡμέρᾳ δευτέρᾳ ὥρᾳ ϛ'. καὶ ἐγένετο Ἀρσάκιος ἐπίσκοπος ἐν τοῖς Ἀποστόλοις μηνὶ δαισίῳ πρὸ ϛ' καλανδῶν ἰουλίων ἡμέρᾳ δευτέρᾳ.*

1. *αὐτῷ ἔτει* P. 9. *Τμορίδου* R, *Ρουμορίδου* P. 14. *ἐξεώθη* P. 15. *αἰφνιδίῳ* P. 16. *τῶν* prius om. P. 17. *Οὐρσάκιος* R.

A. C. [Ol. Iph.]

Eodem anno, natus est Nobilissimus Arcadii filius mense Xanthico, ex a. d. IV. Id. April.

Eodem anno, mare instar crystalli ad XX. dies concretum est.

402. VIII. Ind. XV. Arcadio Augusto V. et Honorio Augusto V. Coss. 2.

His Coss. Theodosius Junior levatus est Augustus Constantinopoli in Hebdomo, in Tribunali, ab Arcadio patre, mense Audynaeo, ex a. d. IV. Idus Januarias.

403. IX. Ind. I. Theodosio Juniore Augusto et Rumorido Coss. 3.

His Coss. nata est Nobilissima Marina, mense Peritio, ex a. d. IV. Idus Febr.

CCXCVI. Olympias.

404. X. Ind. II. Honorio Augusto VI. et Aristaeneto Coss. 4.

His Coss. expulsus est Joannes Episcopus Constantinopoleos, et repente conflagravit Magna Ecclesia cum Senatu, ignem immittentibus qui hanc obtinebant Xylocercetis appellatis, feria II. hora VI. Creatusque est Episcopus Arsacius in aede Apostolorum, mense Desio, ex a. d. VI. Kalend. Julias, feria II.

Τούτῳ τῷ ἔτει ὁ θεὸς χάλαζαν ἔβρεξεν ἐν Κωνσταντινουπόλει εἰς τύπον λίθων μεγέθει καρύων μηνὶ ὑπερβερεταίῳ ἡμέρᾳ παρασκευῇ ὥραν ὀγδόην. καὶ ἐτελεύτησεν Εὐδοξία Αὔγουστα μηνὶ τῷ αὐτῷ ὑπερβερεταίῳ πρὸ α' νωνῶν ὀκτωβρίων ἡμέρᾳ ε', καὶ ἐτέθη ἐν τοῖς ἁγίοις Ἀποστόλοις μηνὶ ὑπερβερεταίῳ πρὸ δ' P 308 *ἰδῶν ὀκτωβρίων ἡμέρᾳ δ'.*

Ἰνδ. γ'. ια'. ὑπ. Στελίχωνος τὸ β' καὶ Ἀνθημίου.

Ἰνδ. δ'. ιβ'. ὑπ. Ἀρκαδίου Αὐγούστου τὸ ς' καὶ Πρόβου.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων ἐκάησαν αἱ θύραι τοῦ Ἱππικοῦ σὺν τῇ Πρανδιάρᾳ καὶ οἱ προσπαρακείμενοι ἔμβολοι μηνὶ ὑπερβερεταίῳ πρὸ η' καλανδῶν νοεμβρίων ὥρᾳ τρίτῃ τῆς νυκτός.

Καὶ αὐτῷ τῷ ἐνιαυτῷ ἐκομίσθη τὰ λείψανα τοῦ ἁγίου Σαμουὴλ V 246 *ἐν Κωνσταντινουπόλει διὰ τῆς Χαλκηδονησίας σκάλας* B *μηνὶ ἀρτεμισίῳ πρὸ ιδ' καλανδῶν ἰουνίων, προηγουμένου Ἀρκαδίου Αὐγούστου καὶ Ἀνθημίου ἐπάρχου πραιτωρίων καὶ ἀπὸ ὑπάτων Αἰμιλιανοῦ ἐπάρχου πόλεως καὶ πάσης τῆς συγκλήτου· ἅπερ ἀπετέθη πρός τινα χρόνον ἐν τῇ ἁγιωτάτῃ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ.*

Ἰνδ. ε'. ιγ'. ὑπ. Ὀνωρίου Αὐγούστου τὸ ζ' καὶ Θεοδοσίου νέου Αὐγούστου τὸ β'.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων ἐπετελέσθη κυϊνκεννάλια Θεοδοσίου

2. λίθου μεγέθους P, solum μεγέθει B. ib. Post ὑπερβερεταίῳ dimidium versum erasit V. 3. κατὰ ὥραν P. 10. οἱ om. P.

A. C. [Ol. Iph.]

Eodem anno Deus grandinem depluit instar lapidis, magnitudine nucum, Constantinopoli, mense Hyperberetaeo, die Veneris, sub horam VIII. Et mortua est Eudoxia Augusta mense eodem Hyperberetaeo, pridie Non. Octobr. feria V. et deposita est in aede Sanctorum Apostolorum mense Hyperberetaeo, ex a. d. IV. Idus Octobres, feria IV.

405. XI. Ind. III. Stelichone II. et Anthemio Coss. 1. 296.

406. XII. Ind. IV. Arcadio Augusto VI. et Probo Coss. 2.

His Coss. conflagrarunt portae Circi, cum Prandiara, et circumpositae Porticus, mense Hyperberetaeo, ex a. d. VIII. Kalend. Novembres, hora noctis III.

Eodem anno, allatae sunt Constantinopolim reliquiae Sancti Samuelis per Scalam Chalcedonensem mense Artemisio, ex a. d. XIV. Kal. Jun. praeeuntibus Arcadio Augusto, et Anthemio Praefecto Praetorio et Ex-Consule, Aemiliano Praefecto Urbi, ac universo Senatu: quae quidem ad aliquod tempus depositae sunt in Sanctissima Magna Ecclesia.

407. XIII. Ind. V. Honorio Augusto VII. et Theodosio Juniore Augusto II. Coss. 3.

His Coss. celebrata sunt Constantinopoli Quinquennalia

νέου Αὐγούστου ἐν Κωνσταντινουπόλει μηνὶ αὐδυναίῳ πρὸ γ' ἰδῶν ἰανουαρίων.

C Καὶ αὐτῷ τῷ ἔτει ἐγένετο βροχὴ μεγάλη σὺν βρονταῖς καὶ ἀστραπαῖς καὶ σεισμῷ μηνὶ ξανθικῷ καλάνδαις ἀπριλίαις πρωθυπνίῳ, ὥστε ἀνασκευασθῆναι τὰς κεράμους τὰς χαλκᾶς τοῦ φόρου R 716 Θεοδοσίου ἐπὶ Καινούπολιν καὶ τὸ σιγνόχριστον τοῦ Καπετωλίου πεσεῖν καὶ πολλὰ πλοῖα παθεῖν καὶ ἐκριφῆναι σκηνώματα οὐκ ὀλίγα ἐν τῷ Ἑβδόμῳ.*

Τῷ αὐτῷ ἐνιαυτῷ ἀνοικοδομήθη ἡ ἀναβάθρα τοῦ Ἱππικοῦ ἡ ἐπὶ τὴν στοάν.

σϟζ' Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. ϛ'. ιδ'. ὑπ. Βάσσου καὶ Φιλίππου.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων ἐτελεύτησεν Ἀρκάδιος Αὔγουστος ἐν τῷ παλατίῳ Κωνσταντινουπόλεως μηνὶ ἀρτεμισίῳ καλάνδαις μαΐαις, καὶ ἀπετέθη ἐν τοῖς Ἀποστόλοις. καὶ αὐτῷ τῷ ἔτει ἐγένετο βροχὴ μεγάλη σὺν βρονταῖς καὶ ἀστραπαῖς καὶ σεισμῷ μηνὶ πανέμῳ πρὸ γ' νωνῶν ἰουλίων ἡμέρᾳ δευτέρᾳ ὥρᾳ α'.

Ῥωμαίων μα' ἐβασίλευσεν Θεοδόσιος νέος ἔτη μβ'.

ὁμοῦ ͵εϡνθ'.

Ἰνδ. ζ'. α'. ὑπ. Ὁνωρίου Αὐγούστου τὸ η' καὶ Θεοδοσίου νέου Αὐγούστου τὸ γ'.

Ἰνδ. η'. β'. ὑπ. Οὐαρανᾶ μόνου.

Ἰνδ. θ'. γ'. ὑπ. Ὁνωρίου Αὐγούστου τὸ θ' καὶ Θεοδοσίου νέου Αὐγούστου τὸ δ'.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων εἰσῆλθεν Ἀλλάριχος καὶ ἐποίησεν ἀντᾶραι Ἄτταλον ἔπαρχον πόλεως. καὶ αὐτῷ τῷ ἔτει τὰ λείψανα τοῦ ἁγίου προφήτου Σαμουὴλ ἀπετέθη ἐν τῷ προφητείῳ αὐτοῦ

7. σκηνώματα ἐκριφῆναι P. 11. σϟζ' Ὀλυμπιάς — p. seq. v. 4. τὸ ε' μόνου om. P. 14. καλάνδαις V.

Theodosii Junioris Augusti, mense Audynaeo, ex a. d. III. Idus Januarias.

Eodem ipso anno, magnus adeo imber extitit cum fulgetris, tonitrubus, et terrae motu, mense Xanthico, Kalendis Aprilibus, sub primam noctis vigiliam, ut aereae tegulae Fori Theodosii a tectis excussae in Coenopolim delatae fuerint, et Signum Christi Capitolii decideret, multaeque naves damnum paterentur, et cadavera non pauca ad Hebdomi littora deferrentur.

Eodem anno, Ascensus Circi ad Porticum instauratus est.

τῷ πλησίον τοῦ ἁγίου Ἰωάννου Ἰουκουνδιανῶν μηνὶ ὑπερβερεταίῳ πρὸ γ' νωνῶν ὀκτωβρίων.

σϟη' Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. ι'. δ'. ὑπ. Θεοδοσίου νέου Αὐγούστου τὸ ε' μόνον.

Ἐπὶ τῆς παρούσης ὑπατείας ἐκάη τὸ πραιτώριον Μοναξίου
ἐπάρχου πόλεως ἀπὸ τοῦ δήμου Κωνσταντινουπόλεως διὰ τὴν D
ἔνδειαν τοῦ ἄρτου, καὶ ἐσύρη ἡ καροῦχα αὐτοῦ ἀπὸ τῆς πρώτης ῥεγεῶνος ἕως τῶν Δομνίνου ἐμβόλων, καὶ ὑπήντησαν αὐτοῖς οἱ δύο στρατηλάται, Οὐαρανᾶς ὁ ὕπατος καὶ Ἀρσάκιος καὶ Συνέσις ὁ κόμης τῶν λαργιτιώνων, καὶ παρεκάλεσαν αὐτοὺς λέγοντες, Ὑποστρέψατε, καὶ ἡμεῖς τυποῦμεν ὡς θέλετε.

Ἰνδ. ια'. ε'. ὑπ. Λουκίου μόνου. P 309

Ἰνδ. ιβ'. ϛ'. ὑπ. Κωνσταντίου καὶ Κώνσταντος.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων Πουλχερία ἀδελφὴ Θεοδοσίου νέου Αὐγούστου ἐπιφανεστάτη ἀνηγορεύθη μηνὶ πανέμῳ πρὸ δ' νωνῶν ἰουλίων.

Καὶ αὐτῷ τῷ ἔτει ἀφιερώθησαν στηθάρια γ' ἐν τῇ συγκλήτῳ Ὁνωρίου καὶ Θεοδοσίου Αὐγούστων καὶ Πουλχερίας Αὐγούστης ἀπὸ Αὐρηλιανοῦ δὶς ἐπάρχου τῶν ἱερῶν πραιτωρίων καὶ πατρικίου μηνὶ ἀπελλαίῳ πρὸ γ' καλανδῶν ἰανουαρίων.

9. ὁ ὕπατος om. R. *ib.* Συνέσιος P. 10. ὁ Ducangius, καὶ ὁ PV.
15. ἀνηγορεύθη] Αὐγούστη addit P.

A. C. [Ol. Iph.] Anni a m. c.

Hoc ipso Consulatu, Praetorium Monaxii Praefecti Urbi a plebe Constantinopolitana exustum est, propter panis defectum, illiusque carruca tracta est a prima regione usque ad Domnini Porticus, illisque occurrerunt duo Magistri militum, Varanes Consul et Arsacius, Synesius quoque Comes Largitionum, ac illos adhortati, *Recedite*, inquiunt, *fidemque vobis obstringimus quod vultis nos executuros.*

A. C.				Ol.	Iph.	Anni a m. c.
408.	XIV.	Ind. VI.	Basso et Philippo Coss.	4.		
409.	I.	Ind. VII.	Honorio VIII. et Theodosio Juniore III. Coss.	1.	298.	
410.	II.	Ind. VIII.	Varane solo Cos.	2.		
411.	III.	Ind. IX.	Honorio IX. et Theodosio IV. Coss.	3.		
412.	IV.	Ind. X.	Theodosio V. solo Cos.	4.		
413.	V.	Ind. XI.	Lucio solo Cos.	1.	298.	5916.
414.	VI.	Ind. XI.	Constantio et Constante Coss.	2.		

His Coss. Pulcheria soror Theodosii Junioris Augusti Nobilissima, Augusta renuntiata est mense Panemo, ex a. d. IV. Non. Julias.

Eodem anno, dedicatae sunt in Senatu tres Pectorales imagines, Honorii et Theodosii Augustorum, et Pulcherine

B *Ἰνδ. ιγ'. ζ'. ὑπ. Ὁνωρίου τὸ ι' καὶ Θεοδοσίου νέου Αὐγούστου τὸ ς'.*

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων κυϊνκεννάλια Θεοδόσιος νέος Αὔγουστος ἐπετέλεσεν ἐν Κωνσταντινουπόλει μηνὶ αὐδηναίῳ πρὸ γ' ἰδῶν ἰανουαρίων, καὶ ἐδηλώθη θάνατος Θερμουντίας γαμετῆς τοῦ δεσπότου Ὁνωρίου τοῦ Αὐγούστου μηνὶ πανέμῳ τῇ πρὸ γ' καλανδῶν Αὐγούστου ἡμέρᾳ παρασκευῇ.

Καὶ αὐτῷ τῷ ἔτει μηνὶ γορπιαίῳ τῇ πρὸ η' καλανδῶν ὀκτωβρίων ἡμέρᾳ παρασκευῇ ἐδηλώθη ἀνῃρῆσθαι Ἀταοῦλφον βάρβαρον ἐν τοῖς ἄνω μέρεσιν ὑπὸ τοῦ δεσπότου Ὁνωρίου. καὶ γενομένης λυχναψίας τῇ ἑξῆς ἱππικὸν ἤχθη, ὡς καὶ πομπὴν εἰσελθεῖν.

V 247
C *Τῷ αὐτῷ ἔτει ἐπετελέσθη τὰ ἐγκαίνια τῆς μεγάλης ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως μηνὶ γορπιαίῳ πρὸ ς' ἰδῶν ὀκτωβρίων*
R 718 *ἡμέρᾳ κυριακῇ. καὶ ἐκομίσθη ἐν Κωνσταντινουπόλει διὰ τῆς Χαλκηδονησίας σκάλας λείψανα Ἰωσὴφ τοῦ υἱοῦ Ἰακὼβ καὶ Ζαχαρίου τοῦ πατρὸς τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ μηνὶ γορπιαίῳ πρὸ ς' νωνῶν σεπτεμβρίων ἡμέρᾳ σαββάτῳ, βασταζόντων τὰ αὐτὰ λείψανα ἐν γλωσσοκόμοις δυσὶν Ἀττικοῦ πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως καὶ Μωσέως ἐπισκόπου Ἀνταράδου Φοινίκης, καθεζομένων αὐτῶν ἐν βουριχαλλίοις· ἅτινα ἀπέθεντο ἐν τῇ μεγάλῃ*

1. τὸ om. R. *ib.* νέου om. P. 14. ἰδῶν] καλανδῶν Clintonus Fast. vol. II. p. 861. V. ad p. 301. D. 15. ἐν τῇ Κ. P. 16. Ἰακώβου P. 21. βουῤῥιχαλλίοις P.

A. C. [Ol. Iph.]

Augustae, ab Aureliano iterum Praefecto sacris Praetoriis et Patricio, mense Apellaeo, ex a. d. III. Kal. Januar.

415. VII. Ind. XIII. Honorio X. et Theodosio Augusto VI. Coss. 3.

His Coss. Theodosius Junior Augustus Quinquennalia celebravit Constantinopoli mense Audynaeo, ex a. d. III. Id. Januarii: et renuntiata est mors Thermuntiae Domini Honorii Augusti conjugis, mense Panemo, ex a. d. III. Kal. Augusti, feria VI.

Eodem anno, mense Gorpiaeo, ex a. d. VIII. Kal. Octobr. feria VI. nuntius allatus est Ataülfum barbarum in superioribus partibus a Domino Honorio fuisse sublatum, factaque luminum accensione postridie Circenses ludi acti sunt, in pompae speciem facto ingressu.

Eodem anno, dedicata est Magna Ecclesia Constantinopoleos mense Gorpiaeo, ex a. d. VI. Idus Octobr. die Dominica. Translatae sunt Constantinopolim per Scalam Chalcedonensem reliquiae Josephi filii Jacobi, et Zachariae patris Sancti Joannis Baptistae mense Gorpiaeo, ex a. d. VI. Nonas Septembres,

ἐκκλησίᾳ, προπέμποντος Οὔρσου ἐπάρχου πόλεως καὶ πάσης τῆς συγκλήτου. D

Καὶ ἀφιερώθη ἀνδριὰς χρυσοῦς ἐν τῇ συγκλήτῳ τοῦ δεσπότου Θεοδοσίου νέου Αὐγούστου ὑπὸ Αὐρηλιανοῦ δὶς ἐπάρχου πραιτωρίων καὶ πατρικίου.

σϟθ' Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. ιδ'. η'. ὑπ. Θεοδοσίου νέου Αὐγούστου τὸ ζ' καὶ Παλλαδίου.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων ἐκ τοῦ πορφυροῦ κίονος, ἐν ᾧ ἐπέστη Κωνσταντῖνος ὁ μέγας βασιλεύς, ἀπὸ τοῦ κατωτέρου λίθου ἀπέσπασεν λίθος μέγας νυκτὸς μηνὶ δύστρῳ τῇ πρὸ ε' καλανδῶν ἀπριλίων, ἐπιφωσκούσης ἡμέρας τρίτης. P 810

Καὶ αὐτῷ τῷ ἔτει ἐδέθησαν οἱ πάντες σφόνδυλοι τοῦ αὐτοῦ κίονος.

Καὶ ἐπετελέσθη θέατρον, θεωρήσαντος Οὔρσου ἐπάρχου πόλεως, ὑπὲρ τῶν ἐπινικίων τῶν κατὰ Ἄτταλον τὸν τύραννον μηνὶ δαισίῳ τῇ πρὸ δ' καλανδῶν ἰουλίων ἡμέρᾳ δ'.

Καὶ ἤχθη καὶ ἱππικὸν περὶ τῶν αὐτῶν ἐπινικίων μηνὶ πανέμῳ νώναις ἰουλίαις.

2. τῆς om. P. 16. τὸν om. P. 17. ἡμέρᾳ δ' om. P.

A. C. [Ol. Iph.]

die Sabbati, ipsas reliquias in binis arculis deferentibus Attico Patriarcha Constantinopolitano et Mose Antaradi Phoenices Episcopo, buricis vectis: quae quidem in Magna Ecclesia depositae sunt, has deducente Urso Praefecto Urbi, et universo Senatu.

Dedicata quoque est statua aurea in Senatu Domini Theodosii Junioris Augusti ab Aureliano iterum Praefecto Praetorio et Patricio.

CCXCIX. Olympias.

416. VIII. Ind. XIV. Theodosio Juniore Augusto VII. et Palladio Coss. 4.

His Coss. ex Columna Porphyretica, in qua stetit Constantinus Magnus Imperator, ab inferiore lapide avulsus est lapis magnus noctu, mense Dystro, ex a. d. V. Kalend. Apriles, illucescente feria III.

Hoc ipso anno, revinctae sunt ac illigatae ejusdem Columnae compages omnes.

Celebrati sunt quoque ludi Theatrales, hos edente Urso Praefecto Urbi, ob victoriae ex Attalo tyranno reportatae nuntium, mense Desio, ex a. d. IV. Kalend. Julias.

Acti etiam Circenses ob ejusdem victoriae nuntium, mense Panemo, Nonis Juliis.

Καὶ αὐτῷ τῷ ἔτει εἰσῆλθεν ὁ δεσπότης Θεοδόσιος νέος ἀπὸ
B *Ἡρακλείας εἰς Κωνσταντινούπολιν μηνὶ γορπιαίῳ πρὸ α' καλανδῶν ὀκτωβρίων· ἡμέρᾳ σαββάτῳ, κομισάμενος κατὰ τὴν συνήθειαν τὸν χρυσοῦν στέφανον ἐν τῷ Θεοδοσιακῷ φόρῳ ὑπὸ Οὔρσου ἐπάρχου πόλεως καὶ τῆς συγκλήτου.*

Ἰνδ. ιε'. θ'. ὑπ. Ὁνωρίου τὸ ια' καὶ Κωνσταντίου τὸ β'.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων σεισμὸς ἐγένετο μέγας ἑσπέρας ἡμέρᾳ παρασκευῇ μηνὶ ξανθικῷ πρὸ ιβ' καλανδῶν μαΐων. ἦν δὲ κατ' αὐτὴν τὴν ἡμέραν τὸ πάθος τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

R. 720 *Ἰνδ. α'. ι'. ὑπ. Ὁνωρίου τὸ ιβ' καὶ Θεοδοσίου νέου Αὐγούστου τὸ η'.*

C *Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων γέγονεν ἔκλειψις ἡλίου μηνὶ πανέμῳ πρὸ ιδ' καλανδῶν αὐγούστων ἡμέρᾳ παρασκευῇ ὥραν η'.*

Ἰνδ. β'. ια'. ὑπ. Μοναξίου καὶ Πλίνθα.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων ἡμέρᾳ κυριακῇ εἰσελθόντος Ἀετίου ἐπάρχου πόλεως μετὰ τοῦ σχήματος ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ μηνὶ περιτίῳ πρὸ ζ' καλανδῶν μαρτίων ἐπὶ τῷ εὐξάμενον αὐτὸν ἀπελθεῖν κληθέντα ἐν τῷ παλατίῳ, Κυριακός τις γέρων βαλὼν μάχαιραν μεγάλην εἰς χάρτην, ὡσανεὶ λίβελλον αὐτῷ προσφέρων, ἔκρουσεν αὐτῷ κατὰ τοῦ δεξιοῦ μέρους τοῦ στήθους, ὥστε τὸ πενόλιον αὐτοῦ καὶ τὴν τόγαν τρηθῆναι.

3. νομισάμενος R, κομισάμενος, κομησάμενος m. R. ibid. κατὰ τὴν συνήθειαν om. P. 6. Κωνσταντίνου R. 14. ὥρᾳ P. 21. τοῦ alterum om. P. 22. πενάλιον PV.

Anni a m c. A. C. **[Ol. Iph.]**

Eodem anno, Dominus Theodosius Junior Heraclea profectus, Constantinopolim ingressus est mense Gorpiaeo, pridie Kalend. Octobr. die Sabbati, auream coronam ab Urso Praefecto Urbi et Senatu in Foro Theodosiaco sibi oblatam deferens.

417. IX. Ind. XV. Honorio XI. et Constantio II. Coss. 1. 299.

His Coss. factus est ingens terrae motus vesperi die Parasceves, mense Xanthico, ex a. d. XII. Kal. Maias. Accidit autem hoc ipso die, quo Dominus noster Jesus Christus passus est.

6926. 418. X. Ind. I. Honorio XII. et Theodosio Juniore Augusto VIII. Coss. 2.

His Coss. solis eclipsis facta est mense Panemo, ex a. d. XIV. Kal. Augusti feria VI. hora VIII.

419. XI. Ind. II. Monaxio et Plintha Coss. 3.

His Coss. die Dominica, Aëtius Praefectus Urbi, cum suae dignitatis habitu, Magnam Ecclesiam ingressus mense Peritio, ex a. d. VII. Kalend. Martias, dum peractis precibus

τ' Ὀλυμπιάς. D

Ἰνδ. γ'. ιβ'. ὑπ. Θεοδοσίου νέου Αὐγούστου τὸ θ' καὶ Κωνσταντίου τὸ γ'.

Ὅτε προέκοψεν τὴν ἡλικίαν Θεοδόσιος νέος Αὔγουστος, V 248 ἀνεγίνωσκεν ἐν τῷ παλατίῳ ἐν ζωῇ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ· καὶ μετὰ τελευτὴν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ συνανεγίνωσκεν αὐτῷ νεώτερός τις ὀνόματι Παυλῖνος, υἱός τινος κόμητος δομεστίκων. ἐφίλει δὲ αὐτὸν Θεοδόσιος. καὶ ἀνδρειωθεὶς ὁ αὐτὸς Θεοδόσιος νέος Αὔ- P 311 γουστος ἐζήτει λαβεῖν δέσποιναν εἰς γάμον· καὶ ὤχλει τῇ ἀδελφῇ αὐτοῦ Πουλχερίᾳ τῇ δεσποίνῃ, οὔσῃ παρθένῳ. κἀκείνη πάλιν ὡς φιλοῦσα τὸν ἴδιον αὐτῆς ἀδελφὸν οὐχ εἵλετο γαμηθῆναί τινι. ἡ δὲ περιεργασαμένη περὶ πολλῶν παρθένων κορασίων, θυγατέρων πατρικίων καὶ ἐξ αἵματος βασιλικοῦ, θέλουσα τῷ ἀδελφῷ αὐτῆς συνδιάγειν ἐν τῷ παλατίῳ, καὶ εἶπεν αὐτῇ Θεοδόσιος ὅτι Ἐγὼ θέλω εὑρεῖν νεωτέραν εὔμορφον πάνυ, ἵνα τοιοῦτον κάλλος μὴ ἔχῃ ἄλλη γυνὴ ἐν Κωνσταντινουπόλει, καὶ ἐξ αἵματος βασιλικοῦ. εἰ δὲ μή ἐστιν καλὴ εἰς ὑπερβολήν, οὐ χρείαν ἔχω οὔτε ἀξιωματικοῦ οὔτε βασιλικοῦ αἵματος οὔτε πλουσίαν, ἀλλὰ B καὶ εἴ τινος δήποτε ἐάν ἐστι θυγάτηρ, μόνον εὐπρεπὴς πάνυ,

5. αὐτοῦ τοῦ πατρὸς P. 7. ὀνόματι om. P. 8. ἀνδρειωθεὶς PV. 12. παρθένων om. P. 18. οὔτε ἀξιωματικοῦ om. P.

A. C. [Ol Iph.]

abitum pararet, vocatus ad Palatium, Cyriacus quidam senex, grandiori cultro in charta occultato, veluti libellum supplicem illi porrigeret, ad dextram pectoris partem ita illum percussit, ut illius penula et toga perforatae fuerint.

CCC. Olympias.

420. XII. Ind. III. Theodosio Juniore Augusto IX. et Constantio III. Coss. 4.

Cum adolesceret Theodosius Junior Augustus, parente superstite, studiis ac lectioni in palatio dabat operam: eo vero mortuo, cum illo legebat adolescens quidam Paulinus, cujusdam Domesticorum Comitis filius. Amabat autem ipsum Theodosius. Et cum jam in virum adolevisset Theodosius Junior Augustus, cupiebat Dominam matrimonio sibi adjungere, eoque nomine subinde interpellabat Dominam Pulcheriam sororem, quae tum virgo erat, et cum fratrem diligeret, a nuptiis hactenus abstinuerat. Sollicita admodum erat quam ex compluribus puellis ex Patricio vel Imperatorio genere fratri in uxorem deligeret, statuens cum illo in Palatio una versari. Tum Theodosius, *Vellem*, inquit, *invenire adolescentulam aliquam eximia adeo pulcritudine, ut nulla sit in urbe Constantinopolitana quae hanc antecellat, eamque ex Imperatorio genere. Si tamen nulla occurrat ejusmodi, atque ea formae elegantia, tum vero nec Regii mihi curae sunt natales, vel divitiae, aut cujusvis filia sit minime sum solicitus, dummodo prorsus eximia sit forma, tum*

αὐτὴν λαμβάνω. καὶ ἀκούσασα ταῦτα ἡ δέσποινα Πουλχερία
πανταχοῦ ἔπεμψεν περιεργαζομένη. καὶ Παυλῖνος δὲ ὁ αὐτοῦ
συμπράκτωρ καὶ φίλος περιέτρεχεν, ἀρέσαι θέλων αὐτῷ χάριν
B 722 τοῦ κεφαλαίου τούτου. ἐν δὲ τῷ μεταξὺ συνέβη ἐλθεῖν ἐν Κων-
σταντινουπόλει μετὰ τῶν ἰδίων συγγενῶν κόρην εὐπρεπεστάτην,
ἐλλόγιμον, Ἑλλαδικήν, ὀνόματι Ἀθηναΐδα, θυγατέρα γενομέ-
νην Ἡρακλείτου τοῦ φιλοσόφου, ἥτις Ἀθηναῒς ἠναγκάσθη κα-
ταλαβεῖν τὴν εὐδαίμονα πόλιν πρὸς τὴν ἰδίαν αὐτῆς θείαν διὰ
C πρόφασιν τοιαύτην. ὁ φιλόσοφος Ἡράκλειτος ὁ αὐτῆς πατήρ,
ἔχων καὶ δύο υἱούς, μέλλων τελευτᾶν διέθετο, γράψας ἐν τῇ
αὐτοῦ διαθήκῃ κληρονόμους πάσης τῆς ὑπ' αὐτοῦ καταλειφθεί-
σης περιουσίας τοὺς δύο υἱοὺς αὐτοῦ Οὐαλεριανὸν καὶ Γέσιον,
εἰρηκὼς ἐν τῇ αὐτῇ διαθήκῃ, Ἀθηναΐδι δὲ τῇ ποθεινοτάτῃ
μου θυγατρὶ δοθῆναι βούλομαι νομίσματα ἑκατὸν καὶ μόνον·
ἀρκεῖ γὰρ αὐτῇ ἡ αὐτῆς τύχη ὑπερέχουσα πᾶσαν τὴν γυναικείαν
τύχην. καὶ τελευτᾷ ὁ αὐτῆς πατὴρ Ἡράκλειτος ὁ σοφὸς Ἀθη-
D ναῖος. μετὰ δὲ τὴν αὐτοῦ ἀποβίωσιν καὶ τοῦ δῆλα γενέσθαι τὰ
διατυπωθέντα ἡ αὐτὴ Ἀθηναῒς τοὺς ἑαυτῆς ἀδελφοὺς ἐδυσώ-
πει, ὡς μείζονας ὄντας τὴν ἡλικίαν, προσπίπτουσα αὐτοῖς καὶ
αἰτοῦσα μὴ προσχεῖν τῇ αὐτῇ διαθήκῃ, ἀλλὰ τὸ τρίτον μέρος
λαβεῖν τῆς πατρῴας περιουσίας, λέγουσα μηδὲν ἡμαρτηκέναι,
ἀλλ' ὅτι Καὶ ὑμεῖς γινώσκετε τὸ πῶς διεκείμην πρὸς τὸν κοινὸν

2. περιεργασαμένη P. 17. τοῦ] Fort. τό. 18. αὐτὴ δὲ P. 22. τὸ om. P.

illam mihi in conjugem assumam. Quibus auditis, Domina Pulcheria hujuscemodi perquirendae puellae causa varias in regiones misit. Sed et Paulinus, Theodosii socius et amicus, hac in re Theodosio placere cupiens circumcursabat. Accidit interea ut Constantinopolim cum suis cognatis veniret puella Graecanica, forma admodum eleganti, ac eloquentia singulari, Athenais nomine, Heracliti Philosophi filia: quae quidem Athenais coacta fuerat Felicem Urbem petere, amitam suam conventura, hac quam dicturi sumus occasione.

Heraclitus Philosophus, illius pater, cum duos haberet filios, moriturus testamentum condidit, quo duos illos filios, Valerianum et Gesium, ex asse scripsit heredes, hisce verbis adjectis: *Athenaidi vero desideratissimae filiae meae volo dari duntaxat centum nummos: sufficit enim illi fortuna sua, quae fortunam omnem muliebrem excedit.* Atque ita moritur pater Heraclitus Philosophus Atheniensis. Post mortem vero illius, Athenais cum quae in paterno testamento exarata erant accepisset, fratres suos, utpote natu majores, illorum etiam pedibus advoluta, rogavit, ut posthabito patris testamento tertiam haereditatis partem sibi habere sinerent, cum diceret nihil se peccasse: *Quinpotius*, aiebat, *testes ipsimet estis, qua ratione erga communem parentem me gesserim. Unde*

ἡμῶν πατέρα, καὶ οὐκ οἶδα διὰ τί ἄπορόν με κατέλιπεν μέλλων
τελευτᾶν καὶ εὐπορίας τυχεῖν μετὰ τὴν αὐτοῦ νέκρωσιν ἐχαρί- *
σατό μοι. οἱ δὲ αὐτῆς ἀδελφοὶ ἔμειναν ἀπειθεῖς, καὶ ὀργισθέν-
τες ἐδίωξαν αὐτὴν καὶ ἐκ τοῦ πατρῴου αὐτῶν οἴκου. καὶ ἐδέ- P 312
ξατο αὐτὴν λοιπὸν ἡ ἀδελφὴ τῆς γενομένης αὐτῆς μητρός, καὶ
οὐ μόνον ὡς ὀρφανὴν ἀλλὰ καὶ ὡς παρθένον καὶ ἀδελφόπαιδα
ἐφύλαξεν αὐτήν· ἥντινα λαβοῦσα μεθ' ἑαυτῆς ἀνήγαγεν ἐν Κων-
σταντινουπόλει πρὸς τὴν ἄλλην θείαν αὐτῆς τὴν ἀδελφὴν τοῦ
αὐτῆς πατρὸς Ἡρακλείτου. καὶ λαβοῦσαι αὐτὴν ἐποίησαν ἀξίω-
σιν κατὰ τῶν αὐτῆς ἀδελφῶν, καὶ προσῆλθον τῇ εὐσεβεστάτῃ
δεσποίνῃ Πουλχερίᾳ τῇ ἀδελφῇ Θεοδοσίου τοῦ βασιλέως, καὶ V 249
ἐδίδαξαν ὡς βιαζομένη παρὰ τῶν ἰδίων αὐτῆς ἀδελφῶν, διαλε-
γομένη ἐλλογίμως. καὶ ἑωρακόσα αὐτὴν ἡ αὐτὴ δέσποινα Πουλ-
χερία εὐπρεπῆ καὶ ἐλλόγιμον, ἐπηρώτησεν τὰς αὐτῆς θείας εἰ B
ἔστι παρθένος; καὶ ἐδιδάχθη ὅτι παρθένος πεφύλακται ἀπὸ τοῦ R 724
αὐτῆς πατρὸς καὶ ὅτι διὰ λόγων πολλῶν ἦκται φιλοσοφίας, ἐκέ-
λευσεν αὐτὴν ἅμα ταῖς αὐτῆς θείαις διὰ κουβικουλαρίων φυ-
λαχθῆναι καὶ περιμεῖναι, λαβοῦσα, φησίν, τὴν δέησιν παρ'
αὐτῆς εἰσῆλθε πρὸς τὸν ἴδιον ἀδελφὸν Θεοδόσιον τὸν βασιλέα,
καὶ εἶπεν αὐτῷ ὅτι Ηὗρον νεωτέραν καθαράν, εὔστολον, λεπτο-
χαράκτηρον, εὔρινα, ἀσπροτάτην ὡσεὶ χιών, μεγαλόφθαλμον,
ὑποκεχαρισμένην, οὐλοξανθόκομον, σεμνόποδα, ἐλλόγιμον, Ἑλ-

12. διαλεγομένην P. 13. ἑωρακυῖα P. ibid. δέσποινα] ἡ δέσποινα P. 16. καὶ κελεύσασα Malalas p. 354. 18.

nescio cur moriturus, dum me inopem relinquit, omnium rerum copia post illius excessum frui largiatur. Verum persuaderi fratres non potuere, immo irati et hanc persecuti, domo paterna excedere coegerunt: quam excepit deinceps matris illius soror, neque illa solum ut pupillam, sed et ut virginem ac sororis filiam tutata est. Hanc deinde secum adduxit Constantinopolim ad aliam amitam suam, patris Heracliti sororem. Illae causa puellae suscepta, et actione contra illius fratres instituta, adierunt piissimam Dominam Pulcheriam, Theodosii Imperatoris sororem, hancque ut a fratribus exacta sit docuere: quod et illa singulari eloquentia exposuit.

Domina vero Pulcheria puellam conspicata, forma prorsus eleganti, ac praeclara dicendi facultate praeditam, interrogavit illius amitas, an virgo esset. Postquam vero virginem a parente fuisse custoditam intellexit, eamque Philosophiae studiis longo tempore institutam, jussit illam una cum amitis a Cubiculariis custodiri, et aliquantulum expectare: acceptoque, ut aiunt, supplici illius libello, ad fratrem Theodosium ingressa, *Inveni*, inquit, *puellam, puram, egregie ornatam, exili corporis statura, naso decenti, nivis instar candidam, oculis magnis, gratia singulari, crispis iisque flavis capillis, maturo incessu, disertam, Graecani-*

λαδικήν, παρθένον. ὁ δὲ ἀκούσας, ὡς νεώτερος, ἀνήφθη, καὶ
C μεταστειλάμενος τὸν συμπράκτορα αὐτοῦ καὶ φίλον Παυλῖνον ᾔτησε τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ ὡς ἐπ' ἄλλῳ τινὶ εἰσαγαγεῖν τὴν αὐτὴν Ἀθηναΐδα ἐν τῷ αὐτῆς κουβουκλίῳ, ἵνα διὰ τοῦ βήλου θεωρήσῃ αὐτὴν ἅμα Παυλίνῳ. καὶ εἰσήχθη, καὶ ἑωρακὼς αὐτὴν ἠράσθη αὐτῆς, θαυμάσαντος αὐτὴν Παυλίνου, καὶ κρατήσας αὐτὴν ἐποίησε χριστιανήν, ἦν γὰρ Ἑλληνίς, καὶ μετωνόμασεν αὐτὴν Εὐδοκίαν.

Ἰνδ. δ'. ιγ'. ὑπ. Εὐσταθίου καὶ Ἀγρικόλα.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων ἐνεβλήθη τὸ ὕδωρ τῆς κιστέρνης
D τῆς δεσποίνης Πουλχερίας Αὐγούστας μηνὶ περιτίῳ πρὸ α' ἰδῶν φεβρουαρίων, παρόντος τοῦ δεσπότου Θεοδοσίου Αὐγούστου.

Τούτῳ τῷ ἔτει γάμους ἐπετέλεσε Θεοδόσιος Αὔγουστος, λαβὼν γυναῖκα Ἀθηναΐδα τὴν καὶ Εὐδοκίαν μηνὶ δαισίῳ πρὸ ζ' ἰδῶν ἰουνίων, καὶ ἐπετελέσθη ἱππικὸν τῶν αὐτῶν γάμων τῷ αὐτῷ δαισίῳ μηνὶ πρὸ δ' ἰδῶν ἰουνίων, ὁμοίως καὶ θέατρον τοῦ αὐτοῦ ἱππικοῦ.

Καὶ ἔσχεν ἐξ αὐτῆς Ἀθηναΐδος τῆς καὶ Εὐδοκίας θυγατέρα Εὐδοξίαν ὀνόματι.

P 313 Ἀκούσαντες δὲ οἱ τῆς Αὐγούστης ἀδελφοὶ ὅτι βασιλεύει ἡ ἀδελφὴ αὐτῶν, προσέφυγον ἐν τῇ Ἑλλάδι φοβηθέντες· καὶ πέμ-

1. ὁ] ὡς P. 4. κουβικουλίῳ P. ibid. βέλου P. 6. αὐτῆς Malalas p. 355. 6. αὐτῷ PV. ib. κρατήσαντος R. 9. Ἀγρικόλα P. 11. Αὐγούστης P. ib. ἰδῶν om. R. 16. μηνὶ Δεσίῳ P.

Anni am. c. *eam, virginem.* Haec simul is audivit, uti juvenis exarsit, et accersito socio suo et amico Paulino, petivit a sorore sua, ut specie alterius cujusdam negotii, Athenaidem in suum cubiculum adduceret, quam per velum una cum Paulino spectaret. Introducta illa ac visa, ejus amore statim succensus est, admirante eandem Paulino, quam ille in uxorem acceptam, Christianam fecit (erat enim Gentilis), Eudociae indito nomine.

A. C. [Ol. Iph.]
5929. 421. XIII. Ind. IV. Eustathio et Agricola Coss. 1. 300.

His Coss. immissa est aqua in Cisternam Dominae Pulcheriae Augustae mense Peritio, Idibus Februarii, praesente Domino Theodosio Augusto.

Hoc ipso anno, Theodosius Augustus accepta in conjugem Athenaide, quae et Eudocia dicta est, nuptias celebravit mense Desio, ex a. d. VII. Idus Junias: quarum Circenses acti sunt et celebrati eodem mense Desio, ex a. d. IV. Idus Junias, editique pariter in Circo ludi Scenici.

Suscepit autem ex ipsa Athenaide, seu Eudocia, filiam nomine Eudociam.

Cum vero sororem imperare intellexissent Augustae fratres, metu correpti, fugerunt in Graeciam: At illa per nuntios data securitate ac-

ψασα ἀνήνεγκεν αὐτοὺς ὑπὸ λόγον, καὶ ἐποίησεν αὐτοὺς ἀξιωματικούς, προαγαγόντος αὐτοὺς τοῦ βασιλέως Θεοδοσίου. καὶ τὸν μὲν λεγόμενον Γέσιον ἔπαρχον πραιτωρίων ἐποίησεν τοῦ Ἰλλυριῶν ἔθνους, τὸν δὲ Οὐαλεριανὸν μάγιστρον, εἰρηκόσης αὐτοῖς τῆς ἀδελφῆς αὐτῶν Εὐδοκίας ὅτι Εἰ μὴ ὑμεῖς κακῶς ἐχρήσασθέ μοι, οὐκ ἂν ἠναγκαζόμην ἐλθεῖν ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ βασιλεῦσαι. τὴν οὖν ἐκ τῆς γενέσεώς μου βασιλείαν ὑμεῖς ἐχαρί- R 726
σασθε· ἡ γὰρ ἐμὴ ἀγαθὴ τύχη ὑμᾶς ἀπειθεῖς ἐποίησεν εἰς ἐμὲ γενέσθαι καὶ οὐχ ἡ ὑμετέρα πρὸς ἐμὲ γνώμη. B

Ὁ δὲ βασιλεὺς Θεοδόσιος Παυλῖνον ὡς φίλον αὐτοῦ καὶ μεσιάσαντα τῷ γάμῳ καὶ συναριστοῦντα αὐτοῖς ἐποίησεν διὰ πάσης ἀξίας ἐλθεῖν· καὶ μετὰ ταῦτα προηγάγετο αὐτὸν μάγιστρον. καὶ ηὐξήθη, ὡς ἔχων παρρησίαν πρὸς τὸν βασιλέα Θεοδόσιον καὶ τὴν Αὔγουσταν, ὡς καὶ παράνυμφος αὐτῶν γενόμενος.

Τούτῳ τῷ ἔτει ἀφιερώθη ἀνδριὰς Ἀρκαδίου ἑστὼς ἐπάνω V 250
τοῦ Κοχλίου τοῦ κίονος ἐν τῷ Ἀρκαδιακῷ φόρῳ ἐν τῷ καλουμένῳ Ξηρολόφῳ μηνὶ πανέμῳ πρὸ ϛʹ ἰδῶν ἰουλίων ἡμέρᾳ σαβ- C
βάτῳ.

Τῷ αὐτῷ ἔτει ἐδηλώθη νίκη κατὰ Περσῶν μηνὶ γορπιαίῳ πρὸ ηʹ ἰδῶν σεπτεμβρίων ἡμέρᾳ γʹ.

Ἰνδ. εʹ. ιδʹ. ὑπ. Ὁνωρίου τὸ ιγʹ καὶ Θεοδοσίου Αὐγούστου τὸ ιʹ.

3. Γέσιον λεγόμενον P. 4. αὐτῆς τοῖς αὐτοῖς ἀδελφοῖς αὐτῆς P. 9. ἡ om. P. 14. ὡς καὶ] ὡς P. 16. Κωχλίῳ V.

cersitos ad dignitates provexit, ipsos promovente Theodosio Imperatore. Ac Gesium quidem Praefectum Praetorio Illyrici, Valerianum autem Magistrum fecit, cum subinde fratribus suis diceret Eudocia Augusta, *Nisi vos male me tractassetis, nunquam Constantinopolim venire fuissem coacta, neque imperassem. Imperium ergo quod Genesis mea portenderat, concessistis, bona enim fortuna mea vos erga me reddidit asperiores, non vero vestra in me voluntas.*

Imperator autem Theodosius Paulinum ut amicum suum, et nuptiarum conciliatorem, quique eorum esset conviva, per omnes honorum gradus ad dignitates provexit, eumque tandem Magistrum renuntiavit, eo honore auctus, ut quoties luberet, Theodosium Augustum et Augustam, tanquam ipsorum Paranymphus convenire liceret.

Hoc anno, dedicata est statua Arcadii, quae stat supra cochleam columnae in Foro Arcadiaco, in loco Xerolopho appellato, mense Panemo, ex a. d. VI. Idus Julias, die Sabbati.

Eodem hoc anno, nuntiata est victoria de Persis relata, mense Gorpiaeo, ex a. d. VIII. Idus Septembres, feria III.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων ἐφάνη ἐν τῷ οὐρανῷ ἀστὴρ πέμπων ἀκτῖνα πάνυ ἐπιμήκη λευκὴν μηνὶ δύστρῳ ὡς ἐπὶ νύκτας ι' μετὰ ἀλεκτρυόνα, καὶ αὐτῷ τῷ ἔτει ἐγένετο σεισμός.

Ἰνδ. ϛ'. ιε'. ὑπ. Ἀσκληπιοδότου καὶ Μαρινιανοῦ.

D Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων ἀνηγορεύθη ἡ Εὐδοκία Αὔγουστα μηνὶ αὐδυναίῳ πρὸ δ' νωνῶν ἰανουαρίων, καὶ πολλοὶ σεισμοὶ ἐγένοντο ἡμέρᾳ δευτέρᾳ ὥραν δεκάτην μηνὶ ξανθικῷ πρὸ ζ' ἰδῶν ἀπριλίων.

τα' Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. ζ'. ιϛ'. ὑπ. Βίκτωρος καὶ Καστίνου.

Ἰνδ. η'. ιζ'. ὑπ. Θεοδοσίου Αὐγούστου τὸ ια' καὶ Οὐαλεντινιανοῦ Καίσαρος.

P 314 Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων ἐπήρθη ὑπὸ Θεοδοσίου νέου Αὐγούστου Οὐαλεντινιανὸς νέος Αὔγουστος μηνὶ ὑπερβερεταίῳ πρὸ ι' καλανδῶν νοεμβρίων.

Ἰνδ. θ'. ιη'. ὑπ. Θεοδοσίου Αὐγούστου τὸ ιβ' καὶ Οὐαλεντινιανοῦ νέου Αὐγούστου τὸ β'.

Ἰνδ. ι'. ιθ'. ὑπ. Ἱερίου καὶ Ἀρδαβουρίου.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων ἐνεκαινίσθη τὸ δημόσιον τὸ ποτὲ

17. νέου om. P.

Anni a m. c. A. C. [Ol. Iph.]

5930. 422. XIV. Ind. V. Honorio XIII. et Theodosio Augusto X. Coss. 2.

His Coss. sidus in coelo apparuit, radium quendam candidum ac longissimum promittens, mense Dystro, per noctes circiter x. post gallicinium: eodemque anno terrae motus factus est.

423. XV. Ind. VI. Asclepiodoto et Mariniano Coss. 3.

His Coss. Eudocia renuntiata est Augusta mense Audynaeo, ex a. d. IV. Nonas Januarias, crebrique fuere terrae motus feria II. hora x. mense Xanthico, ex a. d. VII. Idus Apriles.

CCCI. Olympias.

424. XVI. Ind. VII. Victore et Castino Coss. 4.

425. XVII. Ind. VIII. Theodosio Augusto XI. et Valentiniano Caesare Coss. 1. 302.

His Coss. Valentinianus Junior levatus est Augustus a Theodosio Juniore Augusto mense Hyperberetaeo, ex a. d. X. Kal. Novembres.

426. XVIII. Ind. IX. Theodosio Augusto XII. et Valentiniano Augusto II. Coss. 2.

427. XIX. Ind. X. Hierio et Ardaburio Coss. 3.

His Coss. dedicatum est Balneum publicum, olim dictum

μὲν Κωνσταντινιαναί, νῦν δὲ Θεοδοσιαναί, τελέσαντος αὐτὸ Ἱερίου τοῦ δὶς ἐπάρχου καὶ ὑπάτου μηνὶ ὑπερβερεταίῳ πρὸ ε΄ νωνῶν ὀκτωβρίων. R 728

τβ΄ Ὀλυμπιάς. B

Ἰνδ. ια΄. κ΄. ὑπ. Φήλικος καὶ Ταύρου.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων Οὐάνδαλοι εἰσῆλθον εἰς Ἀφρικήν.

Ἰνδ. ιβ΄. κα΄. ὑπ. Φλωρεντίου καὶ Διονυσίου.

Ἰνδ. ιγ΄. κβ΄. ὑπ. Θεοδοσίου Αὐγούστου τὸ ιγ΄ καὶ Οὐαλεντινιανοῦ νέου Αὐγούστου γ΄.

Ἰνδ. ιδ΄. κγ΄. ὑπ. Ἀντιόχου καὶ Βάσσου.

Ἐν ἔτει υα΄ τῆς εἰς οὐρανοὺς ἀναλήψεως τοῦ κυρίου καὶ τῆς Θεοδοσίου νέου Αὐγούστου βασιλείας ἔτους κγ΄ καὶ τῶν προ- C *κειμένων ὑπάτων ἐγένετο ἡ τρίτη σύνοδος ἐν Ἐφέσῳ τῶν σ΄ ἁγίων καὶ μακαρίων πατέρων κατὰ Νεστορίου τοῦ δυσσεβοῦς, ἥτις καὶ αὐτὴ τοῦ συμβόλου τῆς ὀρθῆς καὶ ἀμωμήτου πίστεως ἐχομένη ἐν ὀνόματι Χριστοῦ τοῦ ἀληθινοῦ θεοῦ ἡμῶν τὸν αὐτὸν κατέβαλεν Νεστόριον. οὗτος γὰρ τὸν ὑπὲρ νοῦν ἀνθρώπων καὶ πᾶσαν φύσιν ὑπεραίροντα ἐκ τῆς παρθένου κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν ἀνθρωπίνης μόνης οὐσίας, οὐχ ἅμα δὲ καὶ θείας εἶναι διδάσκειν ὁ παράφρων ἐτόλμησεν.*

1. *Κωνσταντινιαναί*] Vid. Ducang. Hist. Byzant. p. II. p. 91. s. 2. *ὑπάτων* RV. 9. *γ΄* om. V, *τὸ γ΄* P sola. 14. *πατέρων καὶ μακαρίων* P.

A. C. [Ol. Iph.]

Constantinianae, nunc vero Theodosianae, opus conficiente Hierio iterum Praefecto Urbi et Consule, mense Hyperberetaeo, ex a. d. v. Nonas Octobres.

CCCII. Olympias.

428. xx. Ind. xi. Felice et Tauro Coss. 4.

His Coss. Vandali Africam ingressi sunt.

429. xxi. Ind. xii. Florentio et Dionysio Coss. 1. 302.

430. xxii. Ind. xiii. Theodosio Augusto XIII. et Valentiniano Augusto III. Coss. 2.

431. xxiii. Ind. xiv. Antiocho et Basso Coss. 3.

Anno cdi. Domini in coelum Assumptionis, Theodosii vero Junioris Augusti imperii anno xxiii. iisdemque Coss. celebrata est iii. Synodus Ephesi cc. sanctorum et beatorum Patrum contra Nestorium impium: quae quidem secundum rectae et inculpatae fidei Symbolum, in nomine Christi veri Dei nostri eundem Nestorium dejecit. Hic enim Dominum nostrum Jesum Christum supra captum hominum, et naturam omnem praecellentem, ex Virgine natum, humanam duntaxat, non

V 251 τγ΄ Ὀλυμπιάς.

D Ἰνδ. ιε΄. κδ΄. ὑπ. Οὐαλερίου καὶ Ἀετίου.

Ἰνδ. α΄. κε΄. ὑπ. Θεοδοσίου Αὐγούστου τὸ ιδ΄ καὶ Μαξίμου.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων ἐγένετο πυρκαϊὰ μεγάλη ἀπὸ τοῦ νεωρίου· καὶ ἐκάησαν τὰ ὅρια καὶ τὸ δημόσιον ὁ Ἀχιλλεὺς μηνὶ λώῳ πρὸ ιβ΄ καλανδῶν σεπτεμβρίων.

Ἰνδ. β΄. κϛ΄. ὑπ. Ἀρεοβίνδου καὶ Ἄσπαρος.

Ἰνδ. γ΄. κζ΄. ὑπ. Θεοδοσίου Αὐγούστου τὸ ιε΄ καὶ Οὐαλεντινιανοῦ νέου Αὐγούστου τὸ δ΄.

P 315 τδ΄ Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. δ΄. κη΄. ὑπ. Ἰσιδώρου καὶ Σενάτορος.

Ἰνδ. ε΄. κθ΄. ὑπ. Ἀετίου τὸ β΄ καὶ Σιγισβούλδου.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων εἰσῆλθεν ἐν Κωνσταντινουπόλει
R 730 Οὐαλεντινιανὸς νέος Αὔγουστος μηνὶ ὑπερβερεταίῳ πρὸ ιβ΄ καλανδῶν νοεμβρίων. καὶ ἐπετέλεσε τοὺς αὐτοῦ γάμους, λαβὼν Εὐδοξίαν τὴν θυγατέρα Θεοδοσίου καὶ Εὐδοκίας Αὐγούστων, μηνὶ ὑπερβερεταίῳ πρὸ δ΄ καλανδῶν νοεμβρίων, καὶ ἔσχεν ἐξ αὐ-
B τῆς δύο θυγατέρας, Εὐδοκίαν καὶ Πλακιδίαν.

5. Ἀχιλεὺς P. 6. λόῳ PV. 12. Σιγισβάλδου P. 16. Αὐγούστης P.

Anni a m. c. A. C. [Ol. Iph.]

vero simul et divinam habuisse substantiam docere uti insanus ausus est.

CCCIII. Olympias.

432. XXIV. Ind. XV. Valerio et Aëtio Coss. 4.

433. XXV. Ind. I. Theodosio Augusto XIV. et Maximo Coss. 1. 303.

His Coss. exortum est incendium ingens a Neorio, et conflagrarunt Horrea, et Balneum publicum, Achilleus appellatum, mense Loo, ex a. d. XII. Kal. Septembres.

434. XXVI. Ind. II Areobindo et Aspare Coss. 2.

435. XXVII. Ind. III. Theodosio Augusto XV. et Valentiniano Juniore Augusto IV. Coss. 3.

CCCIV. Olympias.

5944. 436. XXVIII. Ind. IV. Isidoro et Senatore Coss. 4.

437. XXIX. Ind. V. Aëtio II. et Sigisvaldo Coss. 1. 303.

His Coss. Valentinianus Junior Augustus venit Constantinopolim mense Hyperberetaeo, ex a. d. XII. Kal. Novembr. et suas celebravit nuptias, accepta Eudoxia, filia Theodosii et Eudociae Augustae, mense Hyperberetaeo, ex a. d. IV. Kal. Novembres: et ex ea filias duas suscepit, Eudociam et Placidiam.

Ἰνδ. ϛʹ. λʹ. ὑπ. Θεοδοσίου Αὐγούστου τὸ ιϛʹ καὶ Φαύστου.

Ἰνδ. ζʹ. λαʹ. ὑπ. Θεοδοσίου Αὐγούστου τὸ ιζʹ καὶ Φήστου.

Ἐν τούτῳ τῷ ἔτει ἐκέλευσε Θεοδόσιος Αὔγουστος τὰ τείχη κύκλῳ γενέσθαι ἐν ὅλῳ τῷ παραθαλασσίῳ Κωνσταντινουπόλεως. καὶ αὐτῷ τῷ ἔτει εἰσῆλθεν ἐν Καρθαγένῃ Ζινζίριχος ὁ βασιλεὺς τῶν Οὐανδάλων μηνὶ ὑπερβερεταίῳ· καὶ αὐτῷ τῷ ἔτει πειρᾶται τὴν Σικελίαν ἐρημῶσαι.

τεʹ Ὀλυμπιάς. C

Ἰνδ. ηʹ. λβʹ. ὑπ. Οὐαλεντινιανοῦ Αὐγούστου τὸ εʹ καὶ Ἀνατολίου.

Ἰνδ. θʹ. λγʹ. ὑπ. Κύρου μόνου.

Ἐπὶ τούτου ἐσφάγη Ἰωάννης Οὐάνδαλος ἐν τῇ Θρᾴκῃ.

Ἰνδ. ιʹ. λδʹ. ὑπ. Εὐδοξίου καὶ Διοσκόρου.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων ἐπέρασαν οἱ Οὖννοι καὶ τὸ Ἰλλυρικὸν ἠρήμωσαν Ἀττίλας καὶ Βλίδας.

Ἰνδ. ιαʹ. λεʹ. ὑπ. Μαξίμου τὸ βʹ καὶ Πατέρνου.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων ἐνεκαινίσθη τὸ δημόσιον λουτρὸν D ὁ Ἀχιλλεὺς μηνὶ αὐδυναίῳ πρὸ γʹ ἰδῶν ἰανουαρίων. καὶ εἰσῆλ-

5. Ζινζίροχος V. 6. τῷ αὐτῷ P. 12. Ἰωάννης σου ἄνδαλος V. 15. ἐρήμωσαν P. 18. Ἀχιλεὺς PV.

A. C. [Ol. Ipb.]

438. xxx. Ind. vi. Theodosio Augusto XVI. et Fausto Coss. 2.

439. xxxi. Ind. vii. Theodosio Augusto XVII. et Festo Coss. 3.

Hoc anno Theodosius Augustus praecepit muris claudi universum littus maritimum Constantinopoleos. Sed et ipso anno Gensericus Vandalorum Rex Carthaginem ingressus est mense Hyperberetaeo: eodemque anno, Siciliam vastare annisus est.

CCCV. Olympias.

440. xxxii. Ind. viii. Valentiniano Augusto V. et Anatolio Coss. 4.

441. xxxiii. Ind. ix. Cyro solo Cos. 1. 304

Hoc Cos. caesus est Joannes Vandalus in Thracia.

442. xxxiv. Ind. x. Eudoxio et Dioscoro Coss. 2.

His Coss. trajecerunt Hunni, et Illyricum vastarunt Attilas et Blidas.

443. xxxv. Ind. xi. Maximo II. et Paterno Coss. 3.

His Coss. dedicatum est publicum Balneum Achilleus mense Audynaeo, ex a. d. iii. Idus Januarias. Et ingressus est Theodosius Augustus Constantinopolim, rediens ab expeditione Asiae, mense Loo, ex a. d. vi. Kal. Septembres.

θεν Θεοδόσιος ὁ Αὔγουστος ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀπὸ τοῦ ἐξπεδίτου τῆς Ἀσίας μηνὶ λώῳ πρὸ ς' καλανδῶν σεπτεμβρίων.

τς' Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. ιβ'. λς'. ὑπ. Θεοδοσίου Αὐγούστου τὸ ιη' καὶ Ἀλβίνου.

Ἐν τούτῳ τῷ ἔτει προϊόντος τοῦ βασιλέως Θεοδοσίου εἰς
P 316 τὴν ἐκκλησίαν τῇ ἑορτῇ τῶν ἁγίων θεοφανίων, συνέβη τὸν μά-
V 252 γιστρον Παυλῖνον ἀῤῥωστῆσαι ἐκ τοῦ ποδὸς καὶ μεῖναι ἀπρόϊτον
καὶ ἐξσκουσεῦσαι. καὶ προσήνεγκεν πένης τις τῷ βασιλεῖ Θεοδοσίῳ μῆλον Φρύγιον παμμέγεθες εἰς πᾶσαν ὑπερβολήν. καὶ ἐξε-
R 732 νίσθη ὁ βασιλεὺς καὶ πᾶσα ἡ σύγκλητος, καὶ εὐθέως ὁ βασιλεὺς
δέδωκεν τῷ πένητι νομίσματα ρν', καὶ ἔπεμψε τὸ μῆλον τῇ Αὐγούστῃ Εὐδοκίᾳ, καὶ ἡ Αὔγουστα ἔπεμψεν αὐτὸ Παυλίνῳ τῷ μαγίστρῳ καὶ φίλῳ τοῦ βασιλέως. ὁ δὲ αὐτὸς μάγιστρος ἀγνοῶν ὅτι ὁ βασιλεὺς ἔπεμψεν αὐτὸ τῇ Αὐγούστῃ, αὐτὸς πάλιν ἔπεμ-
B ψεν αὐτὸ τῷ βασιλεῖ Θεοδοσίῳ, ὡς ἐξέρχεται ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας.
καὶ ἐδέξατο αὐτὸ ὁ βασιλεὺς δίχα τῆς Αὐγούστας, καὶ ἀποκρύψας αὐτὸ καλέσας τὴν Αὔγουσταν ἐπηρώτησεν αὐτήν, Ποῦ ἐστι τὸ μῆλον ὃ ἔπεμψά σοι; ἡ δὲ εἶπεν ὅτι Ἔφαγον αὐτό. καὶ ὥρκωσεν αὐτὴν κατὰ τῆς ἑαυτοῦ σωτηρίας εἰ ἔφαγεν ἢ τινι ἔπεμψεν αὐτό. κἀκείνη ἐπωμόσατο ὅτι οὐδενὶ αὐτὸ ἔπεμψεν, ἀλλ' αὐτὴ αὐτὸ ἔφαγεν. καὶ ἐκέλευσεν, καὶ ἠνέχθη τὸ μῆλον, καὶ ἔδειξεν

2. σεπτεμβρίου P. 6. τὴν om. P. 11. 14. Αὐγούστῃ P. 12. Αὐγούστῃ P. 16. αὐτὸ om. P. 19. αὐτὴν Malalas p. 357. 8. αὐτῇ PV. ibid. εἰ] ἢ R.

A. C. [Ol. Iph.]

CCCVI. Olympias.

444. xxxvi. Ind. xii. Theodosio XVIII. et Albino Coss. 4.

Hoc anno, procedente Theodosio Imperatore in Ecclesiam die sanctorum Epiphaniorum festo, accidit ut Paulinus Magister ex pede aeger decumberet, nec processui interesset, cum sese excusasset. Obtulit interim pauper quidam pomum Phrygium, ultra quam solet, magnitudinis, ad quam obstupuit Imperator ac universus Senatus, statimque pauperi cl. aureos numerari jussit, misitque pomum Augustae Eudociae, Augusta vero Paulino Magistro et amico Imperatoris. Idem vero Paulinus Magister, cum ignoraret ab Imperatore illud ad Augustam fuisse missum, ipse rursum ad Imperatorem Theodosium, dum ex Ecclesia egrederetur, illud ipsum misit. Recepit Imperator clam Augusta, et abscondit, advocatamque Augustam rogavit: *Ubi est malum, quod misi tibi?* Illa vero, *Comedi*, inquit. Tum Imperator exacto ab ea per suam salutem sacramento, rursum rogat an comedisset, an vero misisset alteri? Juravit illa se comedisse. Tum Imperator adferri pomum imperavit, allatumque illi ostendit. Exhinc illos inter divortium intercessit, ac separatio, Paulinumque deinceps suspectum habuit, ac tandem interfici praecepit. Quare

αὐτῇ αὐτό· καὶ ἐγένετο μεταξὺ αὐτῶν λύσις καὶ ἀπομερισμός. καὶ λοιπὸν ὑπενόησεν τὸν αὐτὸν Παυλῖνον Θεοδόσιος ὁ βασιλεύς, καὶ ἐκέλευσεν αὐτὸν ἀποκτανθῆναι. καὶ λυπηθεῖσα ἡ αὐτὴ δέσποινα Εὐδοκία ὡς ὑβρισθεῖσα, ἐγνώσθη γὰρ πανταχοῦ ὅτι διὰ C αὐτὴν ἐσφάγη ὁ Παυλῖνος, ὡς ὢν εὔμορφος νεώτερος, ᾐτήσατο τὸν βασιλέα Θεοδόσιον ἡ Αὔγουστα Εὐδοκία ἀπελθεῖν εὐχῆς χάριν εἰς τοὺς ἁγίους τόπους, καὶ παρέσχεν αὐτῇ, καὶ ἀπιοῦσα ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως ἐπὶ τὰ Ἱεροσόλυμα εὔξασθαι, εἰσελθοῦσα ἐν τῇ Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ εἶπεν ἐν τῷ βουλευτηρίῳ λόγον ἐγκωμιαστικὸν εἰς τὴν αὐτὴν Ἀντιόχειαν, καθημένη ἔσωθεν τοῦ δίφρου ὁλοχρύσου ὄντος καὶ διαλίθου βασιλικοῦ, καὶ ἔκραξαν αὐτῇ οἱ τῆς πόλεως, καὶ ἀνηνέχθη αὐτῇ ἔσω ἐν τῷ βουλευτηρίῳ εἰκὼν ἔγχρυσος, καὶ εἰς τὸ λεγόμενον Μουσεῖον στήλην χαλκῆν D ἔστησαν αὐτῇ, αἵτινες ἕως τοῦ νῦν ἵστανται. καὶ φιλοτιμησαμένη τῇ τῶν Ἀντιοχέων πόλει τῆς Συρίας χρήματα λόγῳ σιτωνικοῦ ὥρμησεν ἐπὶ τοὺς ἁγίους τόπους, καὶ ἔκτισεν εἰς Ἱεροσόλυμα πολλά, καὶ τὸ τεῖχος ἅπαν ἀνενέωσεν τῆς Ἱερουσαλήμ, εἰποῦσα ὅτι Δι' ἐμὲ εἶπε Δαβὶδ ὁ προφήτης ὅτι Καὶ ἐν τῇ εὐδοκίᾳ σου οἰκοδομηθήτω τὰ τείχη Ἱερουσαλήμ. καὶ μείνασα εἰς αὐτὴν Ἱερουσαλὴμ καὶ κτίσασα μνῆμα ἑαυτῆς ἐκεῖσε βασιλικὸν τελευτᾷ, καὶ ἀπετέθη ἐκεῖ ἐν Ἱερουσαλήμ. ἐν τῷ δὲ μέλλειν αὐτὴν τελευτᾶν ἐπωμόσατο μὴ συγγινώσκειν τῇ κατηγορίᾳ τῇ γενομένῃ κατ' αὐτῆς ἕνεκεν Παυλίνου.

5. ὢν] ἂν P, ὂν V. 6. εὐχῆς χάριν om. P. 8. ἐλθοῦσα P. 9. ἐν τῷ] αὐτῷ R. 12. ἐν τῷ om. R. 18. ὁ προφήτης] Psalm. L. 20 19. οἰκοδομηθείτω P. ib. μείνασα — 20. καὶ om. P. 21. ἐν] εἰς P. ib. δὲ τῷ P. ib. τελευτᾶν αὐτὴν P.

mirum in modum moerore confecta Domina Eudocia, quod in suam contumeliam redundaret, (notum enim erat omnibus illius causa interfectum esse Paulinum, ut qui formosus esset adolescens), petiit ab Imperatore Theodosio, uti sancta loca adire sibi liceret: quod ille concessit. Illa igitur Constantinopoli profecta Hierosolyma precandi causa, cum Antiochiam magnam venisset, orationem habuit ad Senatum de laudibus Antiochiae, sedens in sella ex auro tota confecta, gemmisque perfusa, ac plane regia, universis urbis civibus fausta illi adclamantibus. Illius deinde illata aurea effigies in Senatum, statua vero aerea in Musaeum, locum ita nuncupatum, quae usque hodie adhuc manent. Illa porro Antiochiae Syriae civitati multis erogatis pecuniis, annonae vice, ad sancta loca profecta, Hierosolymis complura aedificia condidit, murosque urbis universos instauravit, dicens: *Propter me dixit David Propheta, In bona voluntate tua aedificentur muri Hierusalem.* Ibique condito sibi Regio monumento, moritur, ac in eo Hierosolymis sepelitur. Moritura

R 734 P 317 Ἰνδ. ιγ'. λζ'. ὑπ. Οὐαλεντινιανοῦ Αὐγούστου τὸ ϛ' καὶ Νόμου.
Ἰνδ. ιδ'. λη'. ὑπ. Λεοντίου τὸ γ' καὶ Συμμάχου.
Ἰνδ. ιε'. λθ'. ὑπ. Ἀρδαβουρίου καὶ Ἀλυπίου.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων Μαρκιανούπολις παρελήφθη, καὶ ἐσφάγη Ἀνάργισκος στρατηλάτης Θρᾴκης.

Καὶ αὐτῷ τῷ ἔτει ἐγένοντο σεισμοὶ μεγάλοι, ὥστε τὰ τείχη πεσεῖν· ἐκράτησαν γὰρ ἐπὶ χρόνον, ὥστε μὴ τολμᾶν τινα ἐν οἴκῳ
B V 253 μένειν, ἀλλ' ἔφυγον ἔξω τῆς πόλεως πάντες λιτανεύοντες ἡμέρας καὶ νυκτός· γέγονε γὰρ ἀπειλὴ μεγάλη, οἵα οὐ γέγονεν ἀπ' ἀρχῆς· τινὲς δὲ ἔλεγον καὶ πῦρ ἐν τῷ οὐρανῷ τεθεᾶσθαι. ὅθεν καὶ ἡ ἀνάμνησις κατ' ἔτος ἐπιτελεῖται μέχρι νῦν τῆς λιτανείας ὑπὲρ τῆς τοῦ φιλανθρώπου θεοῦ μακροθυμίας ἐν τῷ Τρικόγχῳ πρὸ η' ἰδῶν νοεμβρίων. ἐν γὰρ τῇ τοσαύτῃ ἀπειλῇ οὐκ ἐθανάτωσέν τινας.

τζ' Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. α'. μ'. ὑπ. Ζήνωνος καὶ Ποστουμιανοῦ.
C Ἰνδ. β'. μα'. ὑπ. Πρωτογένους καὶ Ἀστερίου.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων ἐτελεύτησεν Μαρῖνα Αὔγουστα, γυνὴ Οὐαλεντινιανοῦ Αὐγούστου, μηνὶ λῴῳ πρὸ γ' νωνῶν αὐγούστου.

7. γὰρ om. R. 11. λιτανίας P. 12. Τρικόχῳ V. 14. τινα P.

Anni am. c. vero juravit se a calumnia, quam Paulini causa passa erat, esse prorsus innocentem.

A. C. [Ol. Iph.]
5953. 445. xxxvii. Ind. xiii. Valentiniano Augusto VI. et Nomo Coss. 1. 306.
446. xxxviii. Ind. xiv. Leontio III. et Symmacho Coss. 2.
447. xxxix Ind. xv. Ardaburio et Alypio Coss. 3.

His Coss. Marcianopolis recepta est, et Anargiscus Magister militum Thraciae est interfectus.

Eodem ipso anno, ingentes adeo terrae motus extitere, ut muri prosternerentur, cum longo tempore perstitissent, ita ut nemo domi manere auderet, sed omnes extra urbem fugerent, dieque ac nocte Litaniis insisterent Ingens enim extitit pavor, qualisque nondum fuerat. Quidam dicebant ignem in coelo visum fuisse: unde quotannis celebratur Litaniae istius memoria pro clementis Dei bonitate ac patientia in Triconcho, ex a. d. viii. Idus Novembres. In tantis quippe terroribus neminem morti dedit.

CCCVII. Olympias.

448. xl. Ind. i. Zenone et Posthumiano Coss. 4.
449. xli. Ind. ii. Protogene et Asterio Coss.

His Coss. mortua est Marina Augusta Valentiniani Augusti uxor, mense Loo, ex a. d iii. Nonas Augusti.

Ἰνδ. γ'. μβ'. ὑπ. Οὐαλεντινιανοῦ Αὐγούστου τὸ ζ' καὶ Ἀβιήνου.

Τούτοις τοῖς ὑπάτοις ἡ ἐν Ἐφέσῳ δευτέρα σύνοδος ἐγένετο, καὶ καθῃρέθησαν ὑπὸ Διοσκόρου ἐπισκόπου Ἀλεξανδρείας Δόμνος ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας καὶ Φλαβιανὸς ἐπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως καὶ Ἴβας καὶ Θεοδώρητος καὶ ἄλλοι πλείονες.

Ἐπὶ τῆς βασιλείας Θεοδοσίου καὶ Οὐαλεντινιανοῦ Αὐγού- D στων ἐπεστράτευσεν κατὰ Ῥώμης καὶ Κωνσταντινουπόλεως Ἀττίλας ὁ ἐκ τοῦ γένους τῶν Γηπέδων Οὔννων, ἔχων πλῆθος μυριάδων πολλῶν. καὶ ἐδήλωσεν διὰ Γότθου ἑνὸς πρεσβευτοῦ Οὐαλεντινιανῷ βασιλεῖ Ῥώμης, Ἐκέλευσέ σοι δι' ἐμοῦ ὁ δεσπότης μου καὶ δεσπότης σου Ἀττίλας ἵνα εὐτρεπίσῃς αὐτῷ παλάτιν. ὁμοίως δὲ καὶ Θεοδοσίῳ βασιλεῖ τὰ αὐτὰ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐδήλωσεν δι' ἑνὸς Γότθου πρεσβευτοῦ. καὶ ἀκηκοὼς Ἀέτιος ὁ πρῶτος συγκλητικὸς Ῥώμης τὴν ὑπερβάλλουσαν τόλμαν τῆς απο- R 736 νενοημένης ἀποκρίσεως Ἀττίλα, ἀπῆλθε πρὸς Ἀλλάριχον εἰς τὰς P 318 Γαλλίας, ὄντα ἐχθρὸν Ῥώμης διὰ Ὁνώριον, καὶ προετρέψατο αὐτὸν ἅμα αὐτῷ κατὰ Ἀττίλα, ἐπειδὴ ἀπώλεσεν πόλεις πολλὰς τῆς Ῥώμης. καὶ ἐξαίφνης ἐπιῤῥίψαντες αὐτῷ, ὡς ἔστιν ἡπληκευμένος πλησίον τοῦ Δανουβίου ποταμοῦ, ἔκοψαν αὐτοῦ χιλιάδας πολλάς· εἰς δὲ τὴν συμβολὴν ὁ Ἀλλάριχος πληγὴν λαβὼν ἀπὸ

1. Ἀλβίνου P. 9. Γηπαίδων PV. 10. Γόθου hic et 12. R. ib. τινὸς ἑνὸς R. 12. παλάτιον P, παλάτην V. 17. Γαλλίους V. 18. αὐτὸν ἅμα] ἅμα αὐτὸς P. 19. ἡπληκευσάμενος P.

A. C. [Ol. Iph.]
450. XLII. Ind. II. Valentiniano Augusto VII. et Albino Coss. 1. 307.

His Coss. Ephesi Synodus altera acta est, in qua damnati sunt a Dioscoro Alexandriae Episcopo Domnus Episcopus Antiochiae, Flavianus Episcopus Constantinopoleos, Ibas, Theodoretus, aliique complures.

Imperantibus Theodosio et Valentiniano Augustis, expeditionem movit adversus Romam et Constantinopolim Attilas, ex Gepidis Hunnis ortus, una cum infinita copiarum multitudine, haecque Valentiniano qui Romae imperabat, per quendam Gotthum suum legatum denuntiavit: *Imperat per me Dominus meus et Dominus tuus Attilas, uti sibi Palatium instruas.* Pari quoque modo, Theodosio Imperatori per quendam alium Gotthum legatum similia mandata transmisit. Quibus quidem auditis, Aëtius primus Romae Senator, cum intolerandam audaciam fatui ac inepti mandati Attilae accepisset, profectus est in Gallias ad Allarichum, Romanorum hostem propter Honorium, illumque in Attilam impulit, ut qui Romani imperii plurimas evertisset civitates. Illi e vestigio impressione in illum facta, cum is ad Danubium fluvium castra posuisset, multa millia de ejus exercitu ceciderunt. Inter pugnandum vero Allari-

σαγίττας τελευτᾷ. ὡσαύτως δὲ καὶ ὁ Ἀττίλας τελευτᾷ καταφορᾷ αἵματος διὰ τῶν ῥινῶν ἐνεχθεὶς νυκτὸς μετὰ Οὔννας παλλακίδος αὐτοῦ καθεύδων, ἥτις κόρη καὶ ὑπενοήθη ὅτι αὐτὴ ἀνεῖλεν
B αὐτόν· περὶ οὗ πολέμου συνεγράψατο ὁ σοφώτατος Πρίσκος ὁ Θρᾷξ.

Λέγει ὅτι Κῦρος προεβλήθη ἐν Κωνσταντινουπόλει ἔπαρχος πραιτωρίων καὶ ἔπαρχος πόλεως. καὶ προῄει μὲν ὡς ἔπαρχος πραιτωρίων εἰς τὴν καροῦχαν τῶν ἐπάρχων· ἀνεχώρει δὲ καθήμενος εἰς τὴν καροῦχαν τοῦ ἐπάρχου τῆς πόλεως· ἐκράτησεν γὰρ τὰς δύο ἀρχὰς ἐπὶ χρόνους τέσσαρας, διότι καθαρὸς ἦν πάνυ· καὶ αὐτὸς ἐπενόησεν τὰ ἑσπερινὰ φῶτα ἅπτεσθαι εἰς τὰ ἐργαστήρια, ὁμοίως καὶ τὰ νυκτερινά. καὶ ἔκραξαν αὐτῷ τὰ μέρη εἰς τὸ Ἱππικὸν ὅλην τὴν ἡμέραν, Κωνσταντῖνος ἔκτισεν, Κῦρος ἀνενέωσε. καὶ ἐχόλεσεν αὐτῷ ὁ βασιλεύς, ὅτι ταῦτα ἔκραξαν, καὶ
C διεδέξατο αὐτὸν δημεύσας καὶ ἐποίησεν αὐτὸν κληρικὸν καὶ ἔπεμ-
V 254 ψεν αὐτὸν ἐπίσκοπον εἰς Σμύρναν τῆς Ἀσίας· ἦσαν γὰρ οἱ τῆς πόλεως ἐκείνης ἤδη τέσσαρας ἐπισκόπους φονεύσαντες· καὶ ἵνα καὶ αὐτὸν Κῦρον ἀνέλωσιν. φθάσαντος δὲ αὐτοῦ τὴν πόλιν ἐν τοῖς ἁγίοις γενεθλίοις τοῦ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὑπονοήσαντες οἱ τῆς πόλεως Σμύρνης ὅτι ὡς Ἕλληνα αὐτὸν ὁ βασιλεὺς ἐκεῖ ἐπίσκοπον ἐποίησεν, ᾔτησαν αὐτὸν προσφωνῆσαι. ὅστις ἀναγκασθεὶς ὑπ᾽ αὐτῶν ἀνέβη προσομιλῆσαι· καὶ μετὰ τὸ δοῦ-

1. καὶ om. P. 7. προῄει μὲν ὡς] προειημένος V, προειρημένος P. 8. τῶν — καροῦχαν om. P. 13. καὶ Κωνσταντῖνος P. 14. ἐχώλεσεν P, ἐχόλεσεν V cum Malala p. 362. 1. Oportuerat ἐχόλησεν. Conf. annot. ad p. 98. D. 19. σωτῆρος] κυρίου P.

chus sagitta ictus interiit: similiter et Attilas, sanguine ex naribus erumpente extinctus est, dum cum Hunna pellice noctu dormiret. Quae quidem puella de ejus nece suspecta habita est. De hoc bello scripsit doctissimus Priscus Thrax.

Is porro ait Cyrum Praefectum Praetorio et Praefectum Urbi creatum esse. Idem vero praedictus Praefectus Praetorio in carruca Praefecti Urbi sedens, (hos enim geminos magistratus per IV. annos obtinuit, quod inculpatae prorsus esset vitae) processit. Ipsa etiam lumina vespertina in officinis, similiter et nocturna accendi adinvenit. Et acclamarunt illi Factiones in Circo, toto die: *Constantinus condidit*, *Cyrus renovavit*. Ob hasce acclamationes Cyro factas offensus Imperator, ipsique iratus, alium substituit, et bonis ejus publicatis, Clericum fieri coegit, misitque Smyrnam Asiae civitatem, ut ibi Episcopum ageret: cujus quidem urbis cives cum quatuor suos Episcopos jam interfecissent, Cyrum pariter perempturos persuasum habebat. Cum autem in urbem venisset Cyrus ipso Domini nostri Jesu Christi natali die, Smyrnenses suspicati, tanquam hominem paganum, ad se missum esse ab Imperatore

ναι εἰρήνην ἤρξατο λέγειν οὕτως, Ἀδελφοί, ἡ γέννησις τοῦ θεοῦ
καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ σιωπῇ τιμάσθω, ὅτι ἀκοῇ
μόνον συνελήφθη ἐν τῇ ἁγίᾳ παρθένῳ· λόγος γὰρ ἦν. αὐτῷ ἡ D
δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας. ἀμήν. καὶ εὐφημηθεὶς κατῆλθεν, καὶ
ἔμεινεν ἐκεῖ ἕως θανάτου αὐτοῦ.

Τούτῳ τῷ ἔτει ἔπαθε Κωνσταντινούπολις ἀπὸ σεισμοῦ μη-
νὶ αὐδυναίῳ ς' καὶ κ' νυκτὸς ἀπὸ τῶν λεγομένων Τρῳαδησίων
Ἐμβόλων ἕως τοῦ χαλκοῦ Τετραπύλου ἐπὶ χρόνον, ὥστε μὴ τολ- R 738
μᾶν ἐν οἴκῳ τινὰ μένειν, ἀλλ' ἔφυγον ἔξω τῆς πόλεως πάντες
λιτανεύοντες ἡμέρας καὶ νυκτός. καὶ ὁ βασιλεὺς ἐλιτάνευσε με-
τὰ τῆς συγκλήτου καὶ τοῦ ὄχλου καὶ τοῦ κλήρου ἀνυπόδετος ἡμέ-
ρας πολλάς. γέγονε γὰρ ἀπειλὴ μεγάλη, οἵα οὐ γέγονεν ἀπ' ἀρ- P 319
χῆς· τινὲς δὲ ἔλεγον καὶ πῦρ ἐν τῷ οὐρανῷ τεθεᾶσθαι. ὅθεν
καὶ ἡ μνήμη κατ' ἔτος ἐπιτελεῖται τῆς λιτανείας μέχρι καὶ νῦν
ἐν τῷ Κάμπῳ ὑπὲρ τῆς τοῦ φιλανθρώπου θεοῦ μακροθυμίας.
ἐν γὰρ τοσαύτῃ ὀργῇ οὐδεὶς ἐθανατώθη.

Τούτῳ τῷ ἔτει ἐξῆλθεν Θεοδόσιος Αὔγουστος ἱππασθῆναι,
καὶ ἐν τῷ ἱππάζεσθαι αὐτὸν συνέπεσεν ἐκ τοῦ ἵππου· καὶ πλη-
γεὶς τὸν σφόνδυλον αὐτοῦ εἰσῆλθεν λεκτικίῳ ἀπὸ Λευκοῦ ποτα-
μοῦ, καὶ καλέσας τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ τὴν δέσποιναν Πουλχερίαν

2. καὶ om. P. 10. ἐλιτάνευε P. 12. „*Repetuntur superiora*" (p. 317. B) Raderus. Conf. annot. ad p. 94. D. 13. θεᾶσθαι P. 14. λιτανίας PV. 19. Λευκοῦ] Λύκου Ducangius.

in Episcopum, petierunt ab eo ut pro concione verba faceret. Coactus ille ab iis, Ambonem conscendit verba facturus, paceque data, sic sermonem suum exorsus est: *Fratres, natalis Dei Salvatoris nostri Jesu Christi silentio colatur, quia solo auditu in Sancta Virgine conceptus est, erat enim Verbum: ipsi gloria in saecula, Amen.* Factaque acclamatione, descendit, ibique mansit usque ad mortem.

Hoc anno, magnam labem accepit Constantinopolis ex terrae motu mense Audynaeo, XXVI. die, noctu, a Troadensibus ita appellatis Porticibus, usque ad aereum Tetrapylum, sat diu, ita ut nemo auderet domi manere, sed omnes extra urbem fugerent, die ac nocte Litaniis vacantes. Sed et Imperator ipse cum Senatu ac plebe et Clero nudis pedibus per multos dies pariter supplicationes peregit: ingens enim extitit terror, et qualis nunquam fuerat. Quidam etiam affirmabant se ignem in coelo vidisse: unde anniversaria memoria istius supplicationis ad hoc usque tempus in Campo peragitur in gratiarum actionem pro Dei clementia. In tanta enim malorum trepidatione nemo extinctus est.

Hoc anno, cum Theodosius Augustus equitandi gratia urbem esset egressus, inter equitandum equo excidit, ac vertebram spinae luxavit. Lectica a Lyco fluvio in urbem illatus, ac Domina Pulcheria sorore advocata, cum ea de Marciano Ex-Tribuno verba habuit. Tumque rursum idem Imperator Theodosius Marciano, coram Aspare et reliquis Se-

εἶπεν αὐτῇ διὰ Μαρκιανὸν τὸν ἀπὸ τριβούνων. καὶ τότε πάλιν αὐτὸς ὁ βασιλεὺς Θεοδόσιος εἶπεν Μαρκιανῷ ἐπὶ Ἄσπαρος καὶ τῶν λοιπῶν συγκλητικῶν πάντων ὅτι Ἐφάνη μοι ὡς δεῖ σε γενέσθαι βασιλέα μετ' ἐμέ. καὶ μεθ' ἡμέρας τελευτᾷ ὁ αὐτὸς Θεοδόσιος, ὢν ἐτῶν να'.

Καὶ αὐτῷ τῷ ἔτει ἐσφάγη Χρυσάφις ὁ σπαθάριος εἰς τὴν πόρταν Μελαντιάδος.

Καὶ αὐτῷ τῷ ἔτει ἐπήρθη Μαρκιανὸς Αὔγουστος ἀπὸ τοῦ Κερκησίου ἐν τῷ Ἑβδόμῳ μηνὶ λώῳ πρὸ η' καλανδῶν σεπτεμβρίων ἡμέρᾳ πέμπτῃ. ἢ μόνον δὲ ἐβασίλευσεν, ἔγημε τὴν ἀδελφὴν
C Θεοδοσίου τοῦ νέου βασιλέως τὴν δέσποιναν Πουλχερίαν, παρθένον οὖσαν ἐτῶν νδ'.

Ῥωμαίων μβ' ἐβασίλευσεν Μαρκιανὸς ἔτη ζ'.

ὁμοῦ ἔτη ,ερξς'.

Ἰνδ. δ'. α'. ὑπ. Μαρκιανοῦ Αὐγούστου καὶ Ἀδελφίου.

Πουλχερία ἡ γυνὴ Μαρκιανοῦ τοῦ βασιλέως τῶν ἁγίων τεσσαράκοντα τῶν ἐν Σεβαστείᾳ μαρτυρησάντων κατ' ὀπτασίαν εὑρίσκει τὰ λείψανα κατακρυπτόμενα εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἁγίου Θύρσου ὀπίσω τοῦ ἄμβωνος. καὶ ἀνεδομήσατο αὐτῶν οἶκον ἔξω
D τῶν τειχῶν τῶν Τρῳαδησίων Καισάριος ὕπατος καὶ ἔπαρχος.

R 740
V 255 τη' Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. ε'. β'. ὑπ. Σφωρακίου καὶ Ἑρκουλάνου.

6. τῷ αὐτῷ P. ib. Χρυσάφης PV. 9. Κερκεσίου PV. 10. ἢ de meo addidi. Conf. Malalas p. 367. 9. 11. νέου om. P. 17. Σεβαστίᾳ PV. 20. τῶν prius om. P. ib. ὕπαρχος PV.

Anni a m. c. natoribus, *Divinitus*, inquit, *mihi significatum est te in imperio mihi successurum.* Et post aliquot dies moritur idem Theodosius, cum annum ageret LI.

Eodem anno, interfectus est Chrysaphius Spatharius ad portam Melantiadis.

Eodem ipso anno, levatus est Marcianus Augustus a Circensibus, seu Factionibus, in Hebdomo, mense Loo, ex a. d. VIII. Kal. Septembr. feria V. Solus vero imperavit. Uxorem duxit Dominam Pulcheriam. Theodosii Imperatoris sororem, virginem, annos natam LIV.

Romanis XLII. imperavit Marcianus annos VII. Colliguntur anni V. MDCCCCLXVI.

A. C. [Ol. Iph.]
5959. 451. I. Ind. IV. Marciano Augusto et Adelfio Coss. 3.

Pulcheria Marciani Imperatoris conjux, Sanctorum XL. Martyrum Sebastiae passorum per visum reliquias invenit, reconditas in aede Sancti Thyrsi, pone Ambonem: iisque aedem sacram extruxit extra muros Troadenses Caesarius Consul et Praefectus.

Ἔτους υκβʹ τῆς εἰς οὐρανοὺς ἀναλήψεως τοῦ κυρίου γέγονεν ἡ τετάρτη σύνοδος ἐν Χαλκηδόνι τῶν χλʹ ἁγίων πατέρων κατὰ τῶν μιαρῶν Εὐτυχοῦς καὶ Διοσκόρου ἐπισκόπου Ἀλεξανδρείας τῶν καὶ καθαιρεθέντων.

Ἰνδ. ςʹ. γʹ. ὑπ. Βινκομάλου καὶ Ὀπιλίωνος.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων ἐτελεύτησεν ἡ δέσποινα Πουλχερία. P 320

Ἐπὶ τῶν προκειμένων ὑπάτων Βινκομάλου καὶ Ὀπιλίωνος, βασιλευόντων Οὐαλεντινιανοῦ καὶ Μαρκιανοῦ Αὐγούστων μηνὶ περιτίῳ πρὸ ιβʹ καλανδῶν μαρτίων τῇ μέσῃ ἑβδομάδι τῶν νηστειῶν ἔτους Συρομακεδόνων ψξγʹ, Ἀντιοχέων φαʹ, καὶ υκεʹ ἔτους ἀφʼ οὗ ἀπετμήθη ὁ ἅγιος πρόδρομος προφήτης καὶ βαπτιστὴς Ἰωάννης, ηὑρέθη ἡ τιμία αὐτοῦ κεφαλὴ ἐν τῇ Ἐμεσηνῶν πόλει.

Ἰνδ. ζʹ. δʹ. ὑπ. Ἀετίου καὶ Στουδίου.

Τούτῳ τῷ ἔτει βασιλεύοντος Ἀνθήμου ἐν Ῥώμῃ ἐκτίσθη B ὑπʼ αὐτοῦ ὁ οἶκος τοῦ ἁγίου Θωμᾶ, πλησίον τοῦ Βοραιδίου, ἐπιλεγόμενον τὸ Ἀποστολεῖον.

Ἰνδ. ηʹ. εʹ. ὑπ. Οὐαλεντινιανοῦ Αὐγούστου τὸ ηʹ καὶ Ἀνθήμου.

Τούτῳ τῷ ἔτει ἐσφάγη Οὐαλεντινιανὸς Αὔγουστος ἐν Ῥώμῃ

10. ψξγʹ] ψκδʹ Scaliger p. 290. Conf. Clinton. Fast. vol. II. p. 369. 12. Ἐμεσίων P, Ἐμεσινῶν V. 15. Βοραιδίου] Vide p. 323. D. ib. λεγόμενον P. 16. τῷ Ἀποστολίῳ V. 17. Ἀνθημίου P.

A. C. [Ol. Iph.]

CCCVIII. Olympias.

452. II. Ind. V. Sphoracio et Herculano Coss. 4.
Anno CDXXII. Domini in coelum Assumptionis, acta est quarta Synodus Chalcedone DCXXX. Sanctorum Patrum contra scelestos Eutychen et Dioscorum Alexandriae Episcopum, qui depositi fuere.

453. III. Ind. VI. Vincomalo et Opilione Coss. 1. 308.
His Coss. obiit Domina Pulcheria.
Praedictis Vincomalo et Opilione Coss. imperantibus Valentiniano et Marciano Augustis, mense Peritio, ex a. d. XII. Kalend. Martias, media jejuniorum hebdomade, anno Syro-Macedonum DCCLXIII. Antiochenorum DI. et CDXXV. anno quo, postquam capite truncatus est sanctus Praecursor Propheta et Baptista Joannes, illius venerandum caput in Emesenorum civitate inventum est.

454. IV. Ind. VII. Aëtio et Studio Coss. 2.
Hoc anno, imperante Romae Anthemio, condita est ab illo aedes Sancti Thomae juxta Boraedium, quae Apostolium vulgo appellatur.

455. V. Ind. VIII. Valentiniano Augusto VIII. et Anthemio Coss. 3.

μέσον δύο δαφνῶν, καὶ ἐπήρθη βασιλεὺς Μάξιμος, καὶ ἐσφάγη
καὶ αὐτὸς τῷ αὐτῷ ἔτει. καὶ εἰσῆλθεν Ζινζίριχος βασιλεὺς τῶν
Ἄφρων εἰς Ῥώμην, καὶ παρέλαβεν Εὐδοξίαν τὴν γυναῖκα Οὐα-
λεντινιανοῦ καὶ τὰς δύο αὐτῆς θυγατέρας, Πλακιδίαν καὶ Ὁνω-
C ρίαν, ἃς μετ' ὀλίγον ἀγοράζει ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας Λέων ὁ βα-
σιλεύς. τὴν δὲ Ὁνωρίαν νύμφην ἐκράτησεν Ζινζίριχος εἰς Ὁνώ-
ριχον υἱὸν αὐτοῦ.

τθʹ Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. θʹ. ϛʹ. ὑπ. Οὐαρανᾶ καὶ Ἰωάννου.

Ὁ βασιλεὺς Μαρκιανὸς ἐφίλει τὸ Βένετον μέρος οὐ μόνον ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἀλλὰ καὶ πανταχοῦ. ὃς ταραχῆς γενομένης ὑπὸ τῶν τοῦ Πρασίνου μέρους, διάταξιν αὐτοῦ θείαν ἐξεφώνησεν μὴ πολιτεύεσθαι Πρασίνους μήτε στρατεύεσθαι ἐπὶ ἔτη γʹ.

R 742 Ἰνδ. ιʹ. ζʹ. ὑπ. Κωνσταντίνου καὶ Ῥούφου.

D Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων ἐτελεύτησεν Μαρκιανὸς Αὔγουστος, ὢν ἐτῶν ξεʹ. καὶ ἐπήρθη Λέων ὁ μέγας βασιλεὺς ὑπὸ τοῦ ἐξερκέτου μηνὶ περιτίῳ πρὸ ζʹ ἰδῶν φεβρουαρίων, καὶ ἐβασίλευσεν ἔτη ιϛʹ. ὁμοῦ ,εϡπβʹ.

μγʹ ἐβασίλευσε Ῥωμαίων Λέων ἔτη ιϛʹ. ὁμοῦ ,εϡπβʹ.

6. ὁ Ζινζίριχος P. 20. μγʹ — ,εϡπβʹ om. V.

A. C. **[Ol. Iph.]**

Hoc anno, Valentinianus Augustus Romae inter duas lauros est interfectus, levatusque Imperator Maximus, eodem anno occisus est. Et Romam ingressus est Gensericus Afrorum Rex, uxoremque Valentiniani Eudoxiam, et filias illius duas, Placidiam et Honoriam, secum abduxit, quas paullo post Leo Imperator ex captivitate redemit. Honoriam vero retinuit Gensericus pro filio suo Honoricho.

CCCIX. Olympias.

456. VI. Ind. IX. Varane et Joanne Coss. **4.**

Marcianus Imperator Venetae Factioni favebat, non Constantinopoli duntaxat, sed et ubique. Is tumultu a Prasina Factione excitato, Sacram suam jussionem emisit, qua Prasini a publicis muneribus et a militia ad triennium arcebantur.

457. VII. Ind. X. Constantino et Rufo Coss. **1. 309.**

His Coss. obiit Marcianus Augustus, annos tum natus LXV. levatusque est Imperator ab exercitu Leo Magnus, mense Peritio, ex a. d. VII. Idus Februarias, et imperavit annos XXI. Colliguntur anni V. MDCCCCLXXXII.

XLIII. imperavit Romanis Leo annos XVI. Colliguntur anni V. MDCCCCLXXXII.

Ἰνδ. ια'. α'. ὑπ. Λέοντος Αὐγούστου καὶ Μαϊουρίνου.

Ἰνδ. ιβ'. β'. ὑπ. Ῥεκιμέρου καὶ Πατρικίου.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων προήχθη ἔπαρχος πόλεως Θεο- V 256 P 321
δόσιος· καὶ ἔκτισεν τὸ Αὐγουσταῖον ἐκ πλαγίων τῆς μεγάλης ἐκκλησίας.

Τούτῳ δὲ τῷ ἐνιαυτῷ ἤρξατο Ἄσπαρ ὁ στρατηλάτης κτίζειν τὴν μεγίστην κιστέρναν πλησίον τοῦ παλαιοῦ τείχους.

τι' Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. ιγ'. γ'. ὑπ. Ἀπολλωνίου καὶ Μάγνου.

Ἰνδ. ιδ'. δ'. ὑπ. Δαγαλαΐφου καὶ Σευηριανοῦ.

Ἰνδ. ιε'. ε'. ὑπ. Λέοντος Αὐγούστου τὸ β' καὶ Σερπεντίου. B

Ἰνδ. α'. ϛ'. ὑπ. Βιβιανοῦ καὶ Βασιλείου.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων λεῖψις γέγονεν τοῦ ἄρτου, ὥστε πραθῆναι τὸν ἕνα ἄρτον φόλεων τριῶν.

τια' Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. β'. ζ'. ὑπ. Ῥουστικίου καὶ Ὀλυβρίου.

Τούτῳ τῷ ἔτει τελευτᾷ ὁ ἅγιος Συμεὼν ὁ στηλίτης, ὄντος τότε κόμητος ἀνατολῆς Ἀρδαβουρίου τοῦ πατρικίου τοῦ υἱοῦ Ἄσπαρος τοῦ στρατηλάτου. καὶ κραξάντων τῶν Ἀντιοχέων καὶ C
αἰτησάντων τὸ σῶμα τοῦ δικαίου, ἔπεμψεν ὁ αὐτὸς Ἀρδαβού-

1. Μαιωριανοῦ P. 4. τὸν P. 6. τῷ om. R. 11. Σερπεντίνου P.
13. τῶν] τῶν αὐτῶν P. 17. στυλίτης PV cum Malala p. 369. 10.

A. C. [Ol. Iph.] Anni a m. c.
458. I. Ind. XI. Leone Augusto et Majoriano Coss. 2.
459. II. Ind. XII. Recimere et Patricio Coss. 3.

His Coss. processit Praefectus Urbi Theodosius, condiditque Augustaeum ad latus Magnae Ecclesiae.

Eodem anno, coepit Aspar Magister militum condere magnam Cisternam, juxta antiquum urbis murum.

CCCX. Olympias.

460. III. Ind. XIII. Apollonio et Magno Coss. 4. 5968.
461. IV. Ind. XIV. Dagalaipho et Severiano Coss. 1. 310.
462. V. Ind. XV. Leone Augusto II. et Serpentino Coss. 2.
463. VI. Ind. I. Viviano et Basilio Coss. 3.

His ipsis Coss. ingens adeo extitit in urbe panis penuria, ut unicus tribus follibus venderetur.

CCCXI. Olympias.

464. VII. Ind. II. Rusticio et Olybrio Coss. 4.

Hoc anno, e vita excessit Sanctus Symeon Stylites, cum Ardaburius Patricius, Asparis Magistri militum filius, tum Comes esset Orientis. Et clamantibus ac petentibus civibus An-

ριος Γοτθικὴν βοήθειαν, καὶ ἤνεγκε τὸ λείψανον τοῦ ἁγίου Συμεῶνος ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ, καὶ ἐκτίσθη αὐτοῦ μαρτύριον οἶκος μέγας.

Ὀλύβριος πεμφθεὶς ἐν Ῥώμῃ ὑπὸ Λέοντος βασιλέως, καὶ βιασθεὶς ὑπὸ τῶν ἐκεῖσε Ῥωμαίων, ἐκεῖσε χειροτονεῖται βασιλεύς, καὶ ἔσχεν γυναῖκα Πλακιδίαν τὴν καὶ ἀγορασθεῖσαν, ἤγουν ἀναῤῥυσθεῖσαν, ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας. οὗτοι κτίζουσι τὴν ἁγίαν Εὐφημίαν τὰ R 744 D Ὀλυβρίου. καὶ γεννᾷ ἐξ αὐτῆς Ὀλύβριος Ἰουλιάναν τὴν γενομένην γυναῖκα Ἀρεοβίνδου τοῦ μεγάλου τοῦ μονομαχήσαντος ἐν Περσίδι, ἐξ ὧν γεννᾶται Ὀλύβριος ὁ μικρός.

Ἰνδ. γ΄. η΄. ὑπ. Βασιλίσκου καὶ Ἀρμεναρίχου.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων Μηνᾶς, νυκτέπαρχος ὤν, κατηγορηθεὶς ἐπὶ φαύλοις πράγμασιν, ἠρωτήθη ἐν τῷ Ἱππικῷ ἀπὸ τῆς συγκλήτου, καὶ κατὰ κέλευσιν τοῦ βασιλέως ἐπὶ τῆς βαθείας τοῦ Ἱππικοῦ καμπτοῦ παιδίον αὐτὸν ἐσκέλισεν καὶ ἔῤῥιψεν ἐπὶ P 322 πρόσωπον, καὶ λαβὼν αὐτὸν ὁ δῆμος ἤρξαντο σύρειν. ἰδόντες δὲ οἱ ἄρχοντες τὸ γεγονός, φοβηθέντες ἀνεχώρησαν. καὶ ἔσυραν ἐκεῖνον ἕως τῶν οἴκων τοῦ Στουδίου· καὶ λαβὼν εἷς Γότθος λίθον ἔδωκεν αὐτὸν κατὰ τῆς ἀκοῆς, καὶ ἐθανάτωσεν αὐτόν. καὶ ἐσύρη ἀπὸ τοῦ δήμου τὸ σκήνωμα αὐτοῦ ἕως θαλάσσης.

1. Γοθικὴν R. Sic et infra. 5. Alterum ἐκεῖσε om. P. 6. ἀναρυσθεῖσαν PV. 15. ἐσκέλισεν Ducangius, ἐσκέλλησεν PV.

A. C. [Ol. Iph.]

tiochenis corpus viri istius Justi, misit Ardaburius Gotthicum praesidium, illudque detulit Antiochiam magnam, ubi conditum est illius Martyrium, aedes amplissima.

Olybrius Romam missus a Leone Imperatore, a Romanis invitus coronatur Imperator, ducta uxore Placidia illa, quae a barbaris redempta, seu a captivitate liberata fuerat. Hi condiderunt aedem sacram Sanctae Euphemiae, Olybrii nuncupatam. Genuit autem Olybrius ex Placidia Julianam, conjugem Areobindi, magni illius viri, qui in Perside singulari certamine cum hoste est congressus: ex quibus natus est Olybrius minor.

465. VIII. Ind. III. Basilisco et Armenaricho Coss. 1. 311.

His Coss. Menas cum Praefectum Vigilum ageret, postulatus est reus de aliquot pravis actis, interrogatusque a Senatu in Circo, jussu Imperatoris in imam, qua is flectitur, partem, caesum ac debilitatum, in faciem quidam dejecit, huncque arreptum populus coepit trahere, (hisce conspectis, recedentibus interea cum pavore judicibus) ipsumque ad aedes usque Studii pertraxit, ubi Gotthus quidam saxum in aurem impegit, eumque morti dedit, cujus cadaver a populo usque ad mare tractum est.

Post dies autem XXX. conflagrarunt ex Dei vindicta ur-

Μεθ' ἡμέρας δὲ τριάκοντα ἐκάησαν τῆς πόλεως ἀπὸ θεομηνίας ῥεγεῶνες η' μηνὶ γορπιαίῳ σεπτεμβρίου β', ἡμέρᾳ δ', ἰνδικτιῶνος γ', ἐν τῇ συνάξει τοῦ ἁγίου Μαμᾶ.

Ἰνδ. δ'. θ'. ὑπ. Λέοντος Αὐγούστου τὸ γ' μόνου.

Ἰνδ. ε'. ι'. ὑπ. Πουσαίου καὶ Ἰωάννου.

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων κατηγορήθη Ἰσοκάσιος ὁ φιλόσο- B φος καὶ κυεστόριος, ὡς Ἕλλην, ὅστις κατήγετο μὲν ἐκ γένους Αἴγεος τῆς Κιλικίας, ἦν δὲ κτήτωρ Ἀντιοχείας τῆς μεγάλης καὶ οἰκήτωρ, ὅστις διήνυσεν ἀρχὰς πολλὰς μετὰ δόξης· ἦν δὲ σφόδρα λογικός. καὶ συσχεθεὶς κατὰ κέλευσιν τοῦ βασιλέως διὰ τὴν V 257 τότε γενομένην ἀταξίαν ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἀποζωσθεὶς τῆς ἀξίας αὐτοῦ παρεπέμφθη ἐν Χαλκηδόνι, πέραν τῆς Κωνσταντινουπόλεως, τῷ ἄρχοντι Βιθυνίας Θεοφίλῳ, ὅστις καὶ τὰς φωνὰς αὐτοῦ ἔλαβεν. Ἰάκωβος δὲ ὁ Κίλιξ ἀρχιητρὸς ὢν τῆς πόλεως, ὁ λεγόμενος ψυχριστός, παρεκάλεσε τὸν βασιλέα. ἐφίλει γὰρ αὐτὸς ὁ Λέων αὐτὸν τὸν ψυχριστὸν καὶ πᾶσα ἡ σύγκλητος καὶ ἡ πόλις, ὡς ἄριστον ἰατρὸν καὶ φιλόσοφον, ᾧτινι οἱ συγκλη- C τικοὶ καὶ εἰκόνας αὐτοῦ ἔστησαν ἐν τῷ Ζευξίππῳ. οὗτος ἐδυσώπησεν τὸν βασιλέα, αἰτῶν αὐτὸν ἐν Κωνσταντινουπόλει τὸν Ἰσοκάσιον ἐξετασθῆναι παρὰ τῆς συγκλήτου καὶ τοῦ ἐπάρχου τῶν πραιτωρίων καὶ μὴ παρὰ ἄρχοντι ἐπαρχίας, ἐπειδὴ κυεστορίου εἶχεν ἀξίαν. καὶ πεισθεὶς ὁ βασιλεὺς Λέων ἐκέλευσεν ἐνεχθῆναι

2. σεπτεμβρίῳ R. 8. Αἴγεος om. P, Αἰγεώτης Malalas p. 369. 19. 14. ὢν om. P. 16. αὐτὸς] αὐτὸν RV.

A. C. [Ol. Iph.]

bis Regiones octo, mense Gorpiaeo, Septembris II. Feria IV. Ind. III. die Sancto Mamanti sacro.

466. IX. Ind. IV. Leone Augusto III. solo Coss. 2.

467. X. Ind. V. Pusaeo et Joanne Coss. 3.

His Coss. delatus est Isocasius Philosophus, vir Quaestorius, ut paganus: qui quidem gente Cilix erat, civis vero et habitator magnae Antiochiae, quique multos magistratus cum laude obierat, magna caeterum vir prudentia. Comprehensus ille jussu Imperatoris propter turbas Constantinopoli tum ortas, abrogata illius dignitate, missus est Chalcedonem, trans Constantinopolim, ad Theophilum Bithyniae Praetorem, qui delata in eum testimonia excepit. Sed Jacobus Cilix, Urbis Archiater, cognomento Psychristus, erga Imperatorem pro eo precator intervenit. Amabat enim illum Leo, ac Senatus universus, ipsaque civitas, veluti praestantissimum Medicum, et Philosophum, cui etiam Senatus statuas posuit in Zeuxippo. Hic, inquam, Imperatorem deprecatus est, ut Isocasii causam a Senatu et Praefecto Praetorio, non vero a Praeside Provinciae cognosci pateretur, ut qui Quaestoriam dignitatem gessisset. Exoratus Imperator Isocasium Chalcedone reduci in urbem prae-

R 746 τὸν Ἰσοκάσιον ἀπὸ Χαλκηδόνος, καὶ εἰς τὸν Ζεύξιππον προενεχθεὶς ἐξητάζετο ἀπὸ τοῦ ἐπάρχου τῶν πραιτωρίων καὶ ὑπάτου Πουσαίου. καὶ διελάλησεν ὁ αὐτὸς Πουσαῖος κατὰ τοῦ Ἰσοκασίου, εἰσελθόντος πρὸ βηλοῦ γυμνοῦ, δεδεμένου ὀπισθάγκωνα,
D ταῦτα· Ὁρᾶς ἑαυτόν, Ἰσοκάσιε, ἐν ποίῳ σχήματι καθέστηκας; καὶ ἀποκριθεὶς Ἰσοκάσιος εἶπεν, Ὁρῶ, καὶ οὐ ξενίζομαι; ἄνθρωπος γὰρ ὢν ἀνθρωπίναις περιέπεσα συμφοραῖς. ἀλλὰ δίκῃ δίκασον ἐπ' ἐμοὶ ὡς ἐδίκαζες σὺν ἐμοί. καὶ ἀκούσας τοῦ Ἰσοκασίου ὁ δῆμος τῶν Βυζαντίων ὁ ἑστὼς καὶ θεωρῶν, εὐφήμησε τὸν βασιλέα Λέοντα πολλά· καὶ ἀποσπάσαντες τὸν αὐτὸν Ἰσοκάσιον ἀπήγαγον αὐτὸν ἀπὸ τοῦ Ζευξίππου εἰς τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν, καὶ κατηχηθεὶς ἐφωτίσθη καὶ ἐπέμφθη εἰς τὴν χώραν αὐτοῦ.

Ὁ δὲ αὐτὸς θειότατος βασιλεὺς τὰς κυριακὰς ἀπράκτους
P 323 ἐκέλευσε γίνεσθαι, ἐκφωνήσας περὶ τούτου θεῖον αὐτοῦ νόμον, ἵνα μήτε αὐλὸς ἢ κιθάρα ἢ ἄλλο τι μουσικὸν λέγειν ἐν κυριακῇ, ἀλλὰ πάντα ἀργεῖν. καὶ πᾶς ἄνθρωπος ἠνέσχετο.

Τούτῳ τῷ ἔτει τυραννίδα μελετήσαντα Ἄσπαρα τὸν πατρίκιον καὶ πρῶτον τῆς συγκλήτου ἐφόνευσεν ἐν τῷ παλατίῳ ἔσω, καὶ Ἀρδαβούριον καὶ Πατρίκιν τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ ἐν κομβένδῳ, καὶ αὐτοὺς συγκλητικοὺς ὄντας, κατακόψας τὰ σώματα αὐτῶν. καὶ ἐγένετο ἐν Κωνσταντινουπόλει ταραχή· εἶχαν γὰρ πλῆθος Γότθων καὶ κόμητας καὶ ἄλλους παῖδας παρα-

1. τὸν prius om. P. 4. πρὸ βηλοῦ] πρὸ δήλου PV, πρὸ βήματος Malalas p. 370. 17. 6. εἶπεν post ξενίζομαι ponit P. 7. δίκῃ] καθαρᾷ addit Malalas. 13. δὲ om. P. 15. μήτε] μὴ P. 17. μελετήσαντα Labbeus ad Candidum p. 582 ed. Bonn. et Ducangius, μελετήσας τις PV. 18. καὶ Ducangius, ὡς PV. 19. Ἀρδαβάριν καὶ Πατρίκιον P. 21. εἶχαν] εἶχον P. Vide p. 140. B.

A. C. [Ol. Iph.]

cepit: qui deductus in Zeuxippum, a Praefecto Praetorio et Consule Pusaeo examinatus est: quo palam ingrediente nudo, vinctisque post tergum manibus: Pusaeus sic adversus illam est interlocutus: *Vides, Isocasi, quali habitu hic adstes?* Ad quae Isocasius: *Video*, inquit, *neque miror, homo enim cum sim, in humanas calamitates incidi. Tu vero ita mihi jus dicito, sicut me collega solebas dicere.* Quae quidem Isocasii ubi populus Byzantinus qui ibi stabat et quae gerebantur spectabat, audivit, Leonem Imperatorem saepius faustis acclamationibus prosecutus, arreptum Isocasium a Zeuxippo deduxit ad Magnam Ecclesiam: ac elementa fidei edoctus, et sacro baptismo donatus, domum remissus est.

Idem sanctissimus Imperator diebus Dominicis ab opere cessari sanxit, edicta ac promulgata hac super re Sacra sua constitutione, et ut nulla tibia vel cithara, aliudve quidpiam musicum die Dominico cantaretur, sed omnia cessarent. Ac universi ferias egerunt.

Hoc anno, quidam tyrannidem meditatus, Asparem Patricium et Principem Senatus intra Palatium interfecit: Ardaburium pariter et Pa-

μένοντας αὐτοῖς. ὅθεν εἷς Γότθος τῶν διαφερόντων αὐτῷ Ἄσπαρι, B *ὀνόματι Ὄστρους, κόμης, εἰσῆλθεν εἰς τὸ παλάτιον τοξεύων μετὰ ἄλλων Γότθων, καὶ συμβολῆς γενομένης μετὰ τῶν ἐξκουβιτώρων καὶ Ὄστρου κόμητος πολλοὶ ἐκόπησαν. καὶ μεσασθεὶς εἶδεν ὅτι ἡττήθη, καὶ ἔφυγεν λαβὼν τὴν παλλακίδα Ἄσπαρος, εὐπρεπεστάτην οὖσαν καὶ εὔπορον Γότθαν, ἥτις ἔφιππος ἅμα αὐτῷ ἐξῆλθεν ἐπὶ τὴν Θρᾴκην, καὶ ἐπραίδευσεν τὰ χωρία, περὶ οὗ ἔκραξαν οἱ Βυζάντιοι, Νεκροῦ φίλος οὐδείς, εἰ μὴ μόνος Ὄστρους.*

Ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Λέων διωγμὸν μέγαν ἐποίησε τοῖς τοῦ δόγματος τῶν Ἀρειανῶν ἐξωκιονιτῶν. καὶ διατάξεις πανταχοῦ C *ἔπεμψεν μὴ ἔχειν αὐτοὺς ἐκκλησίας ἢ ὅλως συνάγεσθαι.*

Τῷ αὐτῷ ἔτει ἐφάνη ἐν τῷ οὐρανῷ σημεῖον μέγιστον, ἀπὸ R 748 *τινων λεγόμενον σάλπιγξ, ἀπὸ τινων δὲ λογχίας, καὶ ἀπὸ τινων* V 258 *δοκίς· ἐφάνη δὲ ἐπὶ ἡμέρας τινάς.*

Τῷ αὐτῷ ἔτει ἐβασίλευσεν Ἀνθήμιος, καὶ ἀπῆλθεν εἰς Ῥώμην· καὶ εἰσῆλθεν τὰ λαβρᾶτα αὐτοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει ὑπὸ Διαφερεντίου ἐπάρχου πόλεως.

τιβʹ Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. ςʹ. ιαʹ. ὑπ. Ἀνθημίου Αὐγούστου τὸ βʹ μόνου. D

2. 9. *Ὄστρος* P. 3. *τῶν ἄλλων* P. ib. *συμβουλῆς* R. 5. *ἴδεν* P. 7. *ἐπραίδευσαν* P. 8. *οὐδεὶς φίλος* P. 10. *Λέων βασιλεὺς* P. ibid. *μέγα* V. 13. *ἄπι* V. 14. *λοχίας* V. ibid. *καὶ* om. P. 15. *δὲ* post *ἡμέρας* ponunt PV. 16. *τούτῳ τῷ ἔτει* P. 18. *ὑπὸ Διαφερεντίου*] *διὰ Φερεντίου* P.

tricium, illius filios, viros Senatorios, in Conventu, eorum corporibus in frusta concisis. Unde tumultus extitit Constantinopoli: magnam enim habebant Gotthorum copiam, et Comites, aliosque famulos qui sibi praesidio erant. Unde Gotthus quidam ex Asparis familiaribus, Ostrus Comes nomine, Palatium ingressus est una cum aliis Gotthis sagittas emittens: pugnaque inita inter Excubitores et Ostrum Comitem, multi interfecti sunt. Tandem cum circumveniretur, videretque se hostibus imparem, arrepta Asparis pellice Gottha, singulari forma praedita, ac divite, et una cum illo equo vecta, in Thraciam perrexit, regiones subinde populatus: de quo Byzantii haecce inclamabant: *Mortui nemo amicus, nisi solus Ostrus.*

Idem Leo Imperator graviter persecutus est haereticos Arianos Exocionitas, ac missis ubique edictis, vetuit illos habere Ecclesias, atque ullos conventus agere.

Eodem anno, maximum in coelo signum apparuit, quod a quibusdam Tuba, ab aliis Hasta, ab aliis denique Trabs appellatur, visumque est per aliquot dies.

Eodem anno, imperavit Anthemius, et Romam profectus est: illiusque Laureatae imagines Constantinopolim illatae sunt per Ferentium Praefectum urbi.

Οὗτος Ἀνθήμιος δομεῖται τὸν οἶκον τοῦ ἁγίου Θωμᾶ τοῦ ἀποστόλου, τὰ λεγόμενα Ἀνθημίου, πλησίον τῶν Βοῤῥαΐδου.

Ἐπὶ τούτου τοῦ προκειμένου ὑπάτου Δινζίριχος, υἱὸς Ἀττίλα, ἐσφάγη ὑπὸ Ἀνυγάστου τοῦ στρατηλάτου Θρᾴκης, καὶ εἰσῆλθεν ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ εἰς Κωνσταντινούπολιν ἱππικοῦ ἀγομένου, καὶ ἐπόμπευσεν διὰ τῆς μέσης, καὶ ἀπηνέχθη εἰς τὸν Ξυλόκιρκον καὶ ἐπάγη ἐν ξύλῳ· καὶ ἐξῆλθε πᾶσα ἡ πόλις εἰς θέαν αὐτῆς ἐπὶ ἡμέρας ἱκανάς.

P 324 Ἰνδ. ζʹ. ιβʹ. ὑπ. Ζήνωνος καὶ Μαρκιανοῦ.

Τούτῳ τῷ ἔτει ἔβρεξεν ἐν Κωνσταντινουπόλει κονίαν ἀντὶ βροχῆς· ἐπὶ παλαιστὴν ὕψους ἐτέθη εἰς τὰς κεράμους ἡ κονία. καὶ πάντες ἔτρεμον λιτανεύοντες καὶ λέγοντες ὅτι Πῦρ ἦν καὶ ἐσβέσθη, καὶ ηὑρέθη κόνις τοῦ θεοῦ φιλανθρωπευσαμένου μηνὶ δίῳ νοεμβρίου ιαʹ.

Τούτῳ τῷ ἔτει ἐγένετο ἐμπρησμὸς μέγας ἐν Κωνσταντινουπόλει οἷος οὐδέποτε· ἐκάη γὰρ ἀπὸ θαλάσσης ἕως θαλάσσης. καὶ φοβηθεὶς Λέων ὁ βασιλεὺς ἐξῆλθεν πέραν εἰς τὸν ἅγιον Μαμᾶν, καὶ ἐποίησεν ἐκεῖ πρόκεσσον μῆνας ἕξ, καὶ ἔκτισεν ἐκεῖ λιμενά-
B ριον καὶ ἔμβολον, ὅστις οὕτω καλεῖται ὁ τόπος, Νέος ἔμβολος.

Ἰνδ. ηʹ. ιγʹ. ὑπ. Γορδιανοῦ καὶ Σεβήρου.

2. Βοῤῥαϊδίου P. 3. Γινζίριχος R. ib. Ἀττιλᾶ R, Ἀτιλᾶ P. 6. τὸν] τὸ P. 12. ἦν om. R. 18. πρόκεσσον — ἐκεῖ om. P.

A. C. [Ol. Iph.]

CCCXII. Olympias.

469. XI. Ind. VI. Anthemio Augusto II. solo Cos. 4.

Hic Anthemius aedificavit aedem Sancti Thomae Apostoli, quae Anthemii dicitur, juxta locum Borraidii.

Eodem praedicto Cos. Dinsirichus, Attilae filius, ab Anagasto Magistro militum Thraciae caesus est, cujus caput allatum est Constantinopolim, dum Circenses agerentur, et per mediam urbis plateam traductum, et ad Xylocircum delatum, paloque infixum est: ad quod spectaculum urbs universa egressa est per aliquot dies.

469. XII. Ind. VII. Zenone et Marciano Coss. 1. 312.

Hoc anno, Constantinopoli, imbris vice, cinis depluit, et IV. digitos altus supra tegulas resedit, adeo ut omnes terrefacti supplicationes agerent, ac dicerent, ignem esse et extinctum esse, et cinerem inventum, Deo genus humanum miserante, mense Dio, Novembris XI.

Eodem anno, tantum Constantinopoli extitit incendium, quantum ante nunquam: conflagravit enim civitas a mari usque ad mare. Territus ergo Leo Imperator contulit se versus Fretum ad Sanctum Mamantem, fecitque ibi Portum et Porticum, qui quidem locus vocatur Nova porticus.

Ἰνδ. θ'. ιδ'. ὑπ. Λέοντος τὸ δ' καὶ Προβιανοῦ.

τιγ' Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. ι'. ιε'. ὑπ. Μαρκιανοῦ καὶ Φήστου.
Ἰνδ. ια'. ις'. ὑπ. Λέοντος τὸ ε' μόνου.

Μετὰ τελευτὴν Λέοντος τοῦ μεγάλου Ῥωμαίων μγ' ἐβασίλευσεν Λέων νέος Αὔγουστος ἔτος α'. R 750 ὁμοῦ ,ϛϡπγ'.

Ἰνδ. ιβ'. α'. ὑπ. Λέοντος νέου μόνου. C

Οὗτος Λέων ὑποβληθεὶς ὑπὸ τῆς ἰδίας αὐτοῦ μητρὸς τῆς ἐπιφανεστάτης Ἀριάδνης, ὡς προσκυνεῖ αὐτὸν ὡς βασιλέα Ζήνων ὁ στρατηλάτης καὶ πατρίκιος, ὁ αὐτοῦ πάππος, ἐπέθηκε στέφανον βασιλικὸν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ αὐτοῦ Ζήνωνος· καὶ ἐβασίλευσεν Ζήνων ὁ Κοδισσεὺς ὁ Ἴσαυρος μετὰ τοῦ ἰδίου ἐκγόνου Λέοντος ὀλίγον χρόνον. καὶ τῷ ια' μηνὶ τῆς αὐτοῦ ὑπατείας ἀῤῥωστήσας Λέων νέος μηνὶ Δίῳ τῷ καὶ νοεμβρίῳ ἐτελεύτησεν, ὢν ἐτῶν ιζ', καθὼς Νεστοριανὸς ὁ σοφώτατος χρονογράφος ἕως Λέοντος νέου συνεγράψατο. D

Ῥωμαίων μδ' ἐβασίλευσεν Ζήνων Αὔγουστος ἔτη ιζ'.
ὁμοῦ ,ϛ.

Ἰνδ. ιγ'. α'. ὑπ. Ζήνωνος Αὐγούστου τὸ β' μόνου.

5. Λέοντος τοῦ μεγάλου] τοῦ Λέοντος P. 12. Κοδισσεὺς P. ib. ἐκγόνου] ἐγκόνου R, ἐγγόνου P.

A. C.				[Ol. Iph.]	Anni a m. c.
470.	XIII.	Ind. VIII.	Gordiano et Severo Coss.	2.	
471.	XIV.	Ind. IX.	Leone IV. et Probiano Coss.	3.	

CCCXIII. Olympias.

472.	XV.	Ind. X.	Marciano et Festo Coss.	4.	
473.	XVI.	Ind. XI.	Leone V. solo Cos.	1. 313.	

Post mortem Leonis, Romanis XLIII. imperavit Leo Junior Augustus an. I. Collig. an. V. MDCCCCLXXXIII.

474.	I.	Ind. XII.	Leone Juniore solo Cos.	2.	5982.

Hic Leo, a suamet matre Nobilissima Ariadne ad hoc monitus, cum a Zenone Magistro militum et Patricio, avo suo, tanquam Imperator salutaretur, coronam Imperatoriam ipsius Zenonis capiti imposuit: et imperavit Zeno Codioseus Isaurus cum nepote suo Leone exiguo tempore. Quippe XI. Consulatus sui mense, morbo correptus Leo junior, mense Dio, seu Novembri, decessit cum XVII. aetatis annum attigisset, quemadmodum scripsit Nestorianus doctissimus Chronographus, qui historiam usque ad Leonem Juniorem perduxit.

Romanis XLIV. imperavit Zeno Augustus annos XVII. Colliguntur anni VI. M. 5999.

475.	I.	Ind. XIII.	Zenone Augusto solo II. Cos.	3.	

V 259 τιδ' Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. ιδ'. β'. Βασιλίσκου καὶ Ἀρμάτου.

Ἰνδ. ιε'. γ'. ὑπ. Βασιλίσκου καὶ Ἀρμάτου.

P 325 Ζήνων ὁ βασιλεὺς αἰτηθεὶς πρᾶγμα παρὰ τῆς πενθερᾶς αὐτοῦ Βηρίνης, καὶ μὴ παρασχών, κατεσκευάσθη παρ' αὐτῆς· καὶ φοβηθεὶς μὴ σφαγῇ ἀπό τινος τῶν τοῦ παλατίου, σὺν αὐτῷ γὰρ οἴκει ἐν τῷ παλατίῳ καὶ ἡ πενθερὰ αὐτοῦ Βηρῖνα, ποιήσας πρόκεσσον ἐν Χαλκηδόνι, ἐκεῖθεν ἔφυγεν βερέδοις, καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν Ἰσαυρίαν, ὡς ἦν βασιλεύς. ὅντινα κατέλαβε φυγοῦσα τὴν ἰδίαν αὐτῆς μητέρα λάθρᾳ ἡ βασίλισσα Ἀριάδνη εἰς τὴν Ἰσαυρίαν, καὶ διῆγεν ἐκεῖσε ἅμα τῷ ἰδίῳ ἀνδρί.

Καὶ μετὰ τὸ φυγεῖν Ζήνωνα τὸν βασιλέα καὶ Ἀριάδνην τὴν
B Αὔγουσταν εὐθέως προεχειρίσατο ἡ δέσποινα Βηρῖνα βασιλέα στέψασα Βασιλίσκον τὸν ἴδιον αὐτῆς ἀδελφόν. καὶ ἐβασίλευσεν ὁ αὐτὸς Βασιλίσκος ἔτη δύο, ἅτινα συναριθμοῦνται σὺν τοῖς πρώτοις καὶ τοῖς μετὰ ταῦτα Ζήνωνος ἔτεσιν.

Ὁ δὲ Βασιλίσκος ἅμα ἐβασίλευσεν, ἔστεψε τὸν ἑαυτοῦ υἱὸν Μάρκον εἰς βασιλέα, καὶ ἐβασίλευσαν οἱ δύο ἅμα.

R 752 Ἰνδ. α'. δ'. ὑπ. Ἴλλου μόνου.

Τούτῳ τῷ ἔτει ἐπανῆλθε Ζήνων ὁ βασιλεὺς μετ' ὄχλου πολλοῦ ἐκ τῆς Ἰσαυρίας. ὁ δὲ Βασιλίσκος μαθὼν τὴν τοῦ βα-

6. ὑπὸ P. 7. ᾤκει P. 8. βερένδοις R, alterum in m. ponens. 13. Βηρίνη P.

A. C. [Ol. Iph.]

CCCXIV. Olympias.

476. II. Ind. XIV. Basilisco et Armato Coss. 4.

477. III. Ind. XV. Basilisco et Armato Coss. 1. 314.

Zeno Imperator petitus rem quampiam a socru sua Verina, eaque denegata, ab illa insidiis est appetitus: veritusque ne ab aliquo e Palatinis interficeretur, (in Palatio quippe una habitabat illius socrus Verina) Chalcedonem concessit, velut illic moraturus, atque inde conscensis veredis, arrepta fuga in Isauriam, ipse licet Imperator, abiit: quem Imperatrix Ariadne, fugiens matrem suam, in Isauriam clam secuta est, ibique cum conjuge suo degit.

Zenone Imperatore et Ariadne Augusta sic fuga dilapsis, statim Domina Verina Basiliscum, fratrem suum, Imperatorem renuntiavit ac coronavit. Ipse vero annos II. imperavit, qui adscribuntur prioribus ac posterioribus annis Zenonis.

Porro Basiliscus simul ac imperavit, Marcum filium suum Imperatorem dixit, ac uterque una imperavit.

478. IV. Ind. I. Illo solo Cos. 2.

Hoc anno, Zeno Imperator cum ingentibus copiis ex Isauria rediit. Basiliscus vero accepto Zenonis Imperatoris reditu, misit Armatum Ma-

σιλέως Ζήνωνος ἐπάνοδον, ἔπεμψεν Ἀρμᾶτον τὸν στρατηλάτην C τοῦ πραισέντου μετὰ πάσης ἧς εἶχεν βοηθείας τοῦ στρατοῦ εἰς τὴν Θρᾴκην καὶ εἰς Κωνσταντινούπολιν καὶ τὸ παλάτιον, ὁρκώσας αὐτὸν εἰς τὸ ἅγιον βάπτισμα μὴ προδοῦναι. καὶ λαβὼν τὸ ἄπειρον πλῆθος τοῦ στρατοῦ ὁ Ἀρμᾶτος ἐπέρασεν. καὶ τοῦτο προμαθὼν Ζήνων ὁ βασιλεὺς ἔπεμψεν πρὸς αὐτὸν Ἀρμᾶτον, ἐπαγγειλάμενος αὐτῷ πολλὰ καὶ τὴν στρατηλασίαν τοῦ πραισέντου ἕως τῆς αὐτοῦ ζωῆς καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ ποιεῖν Καίσαρα. καὶ προτραπεὶς Ἀρμᾶτος ὑπὸ Ζήνωνος τοῦ βασιλέως προέδωκεν, εὑρεθεὶς εἰς τὸ μέρος Ζήνωνος τοῦ βασιλέως, καὶ οὐχ ὑπήντησεν Ζήνωνι ἐρχομένῳ, ἀλλὰ δι' ἄλλης ὁδοῦ ἔδοξεν ἀπιέναι. ὁ δὲ D βασιλεὺς Ζήνων μετὰ τῆς αὐτοῦ βοηθείας διὰ τῆς ὁδοῦ τῆς Ἰσαυρίας ἐξορμήσας ἐπέρασεν ἀπὸ τῶν λεγομένων Πυλῶν, καὶ εἰσῆλθεν ἐν Κωνσταντινουπόλει εἰς τὸ παλάτιν μετὰ τῶν ἰδίων, καὶ ἐδέχθη ἀπὸ τῶν στρατευμάτων καὶ τῆς συγκλήτου. ἀκούσας δὲ ἐξαίφνης Βασιλίσκος ὁ βασιλεὺς ὅτι Ζήνων ὁ βασιλεὺς εἰς τὸ παλάτιν ὥρμησεν καὶ εἰσῆλθεν, καὶ ὅτι ἐδέξαντο αὐτὸν πάντες καὶ Βηρῖνα ἡ δέσποινα ἡ αὐτοῦ πενθερά, λαβὼν Βασιλίσκος τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ τὰ τέκνα ἔφυγεν εἰς τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν Κωνσταντινουπόλεως εἰς τὸ μέγα φωτιστήριον. ὁ δὲ θειότατος Ζήνων παρασχὼν τὸ βῆλον τοῦ ἱππικοῦ, εὐθέως ἀνελθὼν ἐθεώρησεν, καὶ ἐδέχθη ὑπὸ τῶν τῆς πόλεως. καὶ εὐθέως πέμψας ὁ P 326

6. μαθὼν P. 8. ποιεῖν om. P. 10. οὐχ ἠπήντησεν P, οὐκ ὑπήντησεν V. 11. τῷ Ζήνωνι P. 14. 17. παλάτιον P. 18. Βηρίνη P.

gistrum Militum Praesentalem cum universo quem habebat exercitu, tum in Thraciam, tum Constantinopolim, et in Palatium, exacto prius ab eo in sanctum Baptisma sacramento, se minime defecturum. Armatus assumptis innumeris copiis exercitus, trajecit. Quod ubi Zeno Imperator intellexit, misit ad ipsum Armatum, multa illi pollicitus, ac in primis Magistri Militum Praesentalis, quoad viveret, dignitatem, filiumque illius Caesarem se facturum. Hisce pollicitationibus illectus Armatus defecit, Zenonis Imperatoris partibus favere deprehensus, cum nec venienti occurrerit Zenoni, sed alia via abire visus sit. Imperator autem Zeno cum copiis suis, arrepto Isauriae itinere profectus, a Pylis, ita appellatis, trajecit, veniensque Constantinopolim, ac Palatium ingressus cum familiaribus, exceptusque est a Praetorianis et a Senatu. Cum vero accepisset Basiliscus Imperator occupatum esse a Zenone Palatium, et ab omnibus exceptum, atque adeo ab ipsa etiam socru sua Domina Verina, assumptis uxore et liberis, fugit in Magnae Ecclesiae magnum Baptisterium. Religiosissimus autem Zeno dato Circensium velo, statim conscendit Tribunal, ac Circenses dedit, receptusque est a civibus. Nec moratus, misit Imperator in Magnam Ecclesiam, et abstulit a Basilisco

βασιλεὺς εἰς τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν ἐπῆρεν παρὰ Βασιλίσκου
καὶ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ καὶ τοῦ υἱοῦ αὐτῶν τὰ τῆς βασιλείας
ἅπαντα, καὶ ἐξέβαλεν αὐτὸν καὶ τὰ τέκνα αὐτοῦ καὶ τὴν γυναῖκα,
λαβόντας λόγον ὅτι οὐκ ἀποκεφαλίζονται. καὶ ἔπεμψεν αὐτὸν
καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ εἰς Λίμνας τὸ κάστρον ὁ αὐτὸς Ζήνων βα-
V 260 σιλεὺς εἰς τὴν Καππαδοκίαν. καὶ ἐβλήθησαν εἰς ἕνα πύργον τοῦ
κάστρου, καὶ ἀνοικοδομήθη ἡ θύρα καὶ ἐφυλάττετο ὁ πύργος
καὶ τὸ κάστρον αὐτὸ ὑπὸ στρατιωτῶν καὶ Ἰσαύρων πλήθους πολ-
B λοῦ· καὶ λιμοκτονηθεὶς ὁ αὐτὸς Βασιλίσκος καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ καὶ
τὰ τέκνα αὐτῶν ἀπέδωκαν τὰς ψυχάς, καὶ ἐτάφησαν ἐκεῖ εἰς τὸν
αὐτὸν πύργον Λιμνῶν.

R 754 Ἰνδ. β'. ι'. ὑπ. Ζήνωνος Αὐγούστου τὸ γ' μόνου.

τιε' Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. γ'. ς'. ὑπ. Βασιλείου μόνου.
Ἰνδ. δ'. ζ'. ὑπ. Πλακίτα μόνου.
Ἰνδ. ε'. η'. ὑπ. Τροκόνδου καὶ Σεβηριανοῦ.
Ἰνδ. ς'. θ'. ὑπ. Φαύστου μόνου.

τις' Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. ζ'. ι'. ὑπ. Θεοδωρίχου καὶ Βεναντίου.

C Τούτῳ τῷ ἔτει Ζήνων ὁ βασιλεὺς ἐποίησε Καίσαρα τὸν υἱὸν
Ἀρμάτου τοῦ στρατηλάτου πραισέντου, Βασιλίσκον ὀνόματι, καὶ

2. αὐτοῦ P. 8. καὶ alterum om. P. 12. γ' καὶ μόνου R.

Anni a m. c. et uxore ejus et filio omnia Imperatoria insignia, fide interposita ac data ipsos non plexum iri capitibus. Amandavitque illum Zeno Imperator cum suis in Limnas, castrum Cappadociae, ubi conjecti sunt in turrim quandam castri, cujus ostium obstrui, ipsum vero castrum una cum turri a militum Isaurorum praesidio custodiri imperavit: sicque Basiliscus, uxor et liberi fame enecati interierunt, ibidemque in Limnarum turri sepulti sunt.

	A. C.				[Ol. Iph.]
5987.	479.	v.	Ind. II.	Zenone Augusto III. solo Cos.	3.
				CCCXV. Olympias.	
	480.	VI.	Ind. III.	Basilio solo Cos.	4.
	481.	VII.	Ind. IV.	Placita solo Cos.	1. 315.
	482.	VIII.	Ind. V.	Trocondo et Severiano Coss.	2.
	483.	IX.	Ind. VI.	Fausto solo Cos.	3.
				CCCXVI. Olympias.	
	484.	X.	Ind. VII.	Theodoricho et Venantio Coss.	4.

Hoc anno, Zeno Imperator Caesarem creavit Armati Magistri Militum Praesentalis filium, Basiliscum nomine, isque Zenoni assedit dum Circenses ederentur, ac uterque, Imperator et Caesar aurigas spectarunt.

συνεκάθισεν αὐτῷ εἰς τὸ θεωρεῖν· καὶ εἶδαν τοὺς ἡνιόχους ὁ βασιλεὺς καὶ ὁ Καῖσαρ.

Ὁ δὲ βασιλεὺς Ζήνων λογισάμενος ὅτι ἐπιώρκησεν Ἁρμᾶτος ὁ στρατηλάτης τοῦ πραισέντου, ὁ πατὴρ τοῦ Καίσαρος, ὀμόσας εἰς τὸ ἅγιον βάπτισμα Βασιλίσκῳ μὴ προδοῦναι αὐτόν, καὶ ὅτι προτραπεὶς παρ' ἐμοῦ προέδωκεν αὐτόν, καὶ ἀπέθανεν, πῶς τῇ ἐμῇ βασιλείᾳ πιστὰ φυλάξει; μικρὸν γὰρ ἐὰν ἀνδρειωθῇ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ Καῖσαρ, πάντως κἀμὲ παραβαίνει. ἐγὼ δὲ οὐ παρέβην D *αὐτόν, ἀλλὰ καὶ αὐτὸν ἐποίησα ἐπὶ τόπου μεῖναι στρατηλάτην, καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ Καίσαρα ἐποίησα. καὶ ἐκέλευσεν ὁ βασιλεὺς Ζήνων σφαγῆναι Ἁρμᾶτον τὸν ἀπὸ ὑπάτων καὶ στρατηλάτην ὡς ἐπίορκον. καὶ ἐσφάγη εἰς τὸν Κόχλιον τοῦ παλατίου κατὰ τὸ Δέκιμον, ὡς ἀνέρχεται εἰς τὸ ἱππικὸν θεωρῆσαι ὁ αὐτὸς Ἁρμᾶτος. καὶ μετὰ τὸ φονευθῆναι Ἁρμᾶτον τότε καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ Βασιλίσκον τὸν Καίσαρα νεώτερον ὄντα ἐχειροτόνησεν ἐπίσκοπον εἰς Κύζικον τὴν μητρόπολιν Ἑλλησπόντου, ἐπειδὴ ἦν φορέσας πορφύραν βασιλικήν, ὡς Καῖσαρ, δημεύσας πᾶσαν τὴν οὐσίαν τοῦ αὐτοῦ Ἁρμάτου.*

Ἐν τοῖς χρόνοις τούτοις πρόφασιν λαβόντες οἱ ἐκ τοῦ ἔθνους P 327 *τῶν Σαμαρειτῶν ἐν Παλαιστίνῃ ἐτυράννησαν, καὶ ἔστεψαν λῄσταρχον, ὀνόματι Ἰουστασᾶν, Σαμαρείτην. καὶ εἰσῆλθεν ἐν Καισαρείᾳ, καὶ ἐθεώρησεν ἱππικόν, καὶ πολλοὺς ἐφόνευσεν ἡγε-*

1. *εἰς — ὁ* om. R. *ib. εἶδαν*] *ἴδαν* V, *ἴδον* P. 8. *ὁ* om. P. 13. *δόκιμον* R. 14. *αὐτὸν Ἁρμᾶτον* P. 15. *ἐπίσκοπον ἐχειροτόνησεν* P. 21. *Ἰουστουσᾶν* P. *ib. Σαμαρίτην* PV. 22. *θεώρησεν* P.

Armati Magistri Militum Praesentalis Patris Caesaris, perjurium secum colens Zeno Imperator, ut qui per sanctum Baptisma Basilisco jurasset, eum se non proditurum: *qui tamen*, ait, *a me impulsus illum prodidit, isque mortuus est, quo pacto Majestati meae fidem servabit? Ubi adoleverit filius illius Caesar, prorsus in me perinde perfidus erit. Ego vero fidem illi servavi, dum ut Militum Magister permaneret, effeci, ac filium Caesarem dixi.* Praecepit igitur Zeno Imperator, ut Armatus ExConsule et Magister Militum velut perjurus interimeretur. Interfectusque est in Palatii Cochlea, versus Decimum, cum ascenderet, Circenses spectaturus. Post caedem Armati, Basiliscum filium Caesarem, adolescentem adhuc, Cyzici Hellesponti Metropoleos Episcopum ordinari curavit, ut qui purpuram Regiam, tanquam Caesar, induisset, bonis Armati omnibus in fiscum relatis.

Hisce temporibus, arrepta nescio qua occasione, Samaritae in Palaestina tyrannidem excitavere, Justasa quodam latronum principe Samarita coronato. Is porro Caesaream ingressus, Circenses exhibuit, multosque interfecit, Palaestinae imperans. Sed et concremavit Eccle-

μονεύων τῆς Παλαιστίνης. ἔκαυσεν δὲ καὶ τὴν ἐκκλησίαν τοῦ
ἁγίου Πρόβου ὁ αὐτὸς Ἰουστασᾶς ἐπὶ Τιμοθέου ἐπισκόπου
R 756 Καισαρείας. καὶ εὐθέως ὁ δοὺξ Παλαιστίνης Ἀσκληπιάδης ἦλ-
θεν μετὰ τῆς ἑαυτοῦ βοηθείας, ὡς ληστοδιώκτης, ὁ ἀξιωματι-
κὸς Καισαρείας, μετὰ τῶν Ἀρκαδιανῶν, καὶ ὁρμήσας κατ' αὐτοῦ
Ἰουστασᾶ συνέβαλεν αὐτῷ, καὶ ἀπεκεφαλίσθη ὁ αὐτὸς Ἰουστα-
σᾶς, καὶ ἐπέμφθη ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ μετὰ τοῦ διαδήματος αὐτοῦ
B τῷ βασιλεῖ Ζήνωνι. ὁ δὲ βασιλεὺς Ζήνων εὐθέως ἐποίησε τὴν
συναγωγὴν αὐτῶν τὴν οὖσαν εἰς τὸ καλούμενον Γαργαρίδην εὐ-
κτήριον οἶκον μέγαν τῆς δεσποίνης ἡμῶν τῆς θεοτόκου καὶ ἀει-
παρθένου Μαρίας, ἀνανεώσας καὶ τὸν οἶκον τοῦ ἁγίου Προ-
κοπίου, ποιήσας διάταξιν μὴ στρατεύεσθαι Σαμαρείτην, δημεύ-
σας τοὺς εὐπόρους αὐτῶν. καὶ ἐγένετο φόβος καὶ εἰρήνη.

V 261 Ἰνδ. η'. ια'. ὑπ. Συμμάχου μόνου.

Τούτῳ τῷ ἔτει Θεοδερὶχ τῷ γενομένῳ ῥηγὶ Ῥώμης προσῆλ-
θεν μία γυνὴ συγκλητικὴ Ῥώμης, ὀνόματι Ἰουβεναλία, διδά-
σκουσα αὐτὸν ὅτι Τρία ἔτη ἔχω δικαζομένη μετὰ τοῦ πατρικίου
C Φόρμου, καὶ εὐλύτωσόν με. καὶ ἐνεγκὼν τοὺς δικολόγους τῶν
ἀμφοτέρων μερῶν εἶπεν αὐτοῖς ὅτι Εἰ μὴ διὰ τῆς αὔριον καὶ
διὰ τῆς μετ' αὐτῆς δώσετε αὐτοῖς ὅρον καὶ ἀπαλλάξετε αὐτούς,

2. Ἰουστασὸς V, Ἰουστουσᾶς P. Conf. Malalas p. 382. 4. ὡς ληστοδιώκτης] καὶ ὁ ληστοδιώκτης Ῥήγης Malalas. 6. Οὐιστασᾶ PV, Ἰουστουσᾶ R. ib. Ἰουστουσᾶ R. 12. Σαμαρίτην PV. 15. Θεοδωρίχῳ P. 18. Φίρμου Malalas p. 384. ib. τῶν] αὐτῶν P. 19. καὶ διὰ τῆς μετ' αὐτῆς (vel potius αὐτὴν) sumpsi ab Malala.

Anni a m. c. siam Sancti Probi, cum Timotheus Caesareae esset Episcopus. Confestim vero Asclepiades Palaestinae Dux cum suo praesidio venit, ut et Latrunculator, Caesareae magistratus, cum Arcadianis: contraque ipsum Justusam profectus, atque cum eo congressus, Justusam capite truncavit, ac illius caput, cum eo quo cinctum erat diademate, ad Zenonem Imperatorem transmisit. Idem porro Imperator Zeno illorum Synagogam, quae in loco Gargaride dicto erat, in aedem sacram, eamque ingentem, Dominae nostrae Deiparae et semper Virginis Mariae, statim convertit: instaurata praeterea Sancti Procopii aede. Edixit etiam ne Samaritae deinceps militarent, bonis potentiorum omnibus proscriptis: unde et terror est insecutus, paxque firmata.

	A. C.		[Ol. Iph.]
5993.	485.	XI. Ind. VIII. Symmacho solo Cos.	1. 316.

Hoc anno, ad Theodorichum, qui Romae regnabat, accessit femina Senatorii generis Romana, Juvenalia nomine, Regemque hisce verbis est allocuta: *Tertium jam annum cum Formo Patricio controversiam habeo, fac ut expediar.* Rex accersitis utriusque partis judicibus: *Nisi*, inquit, *intra crastinum diem sententiam tuleritis, et litigantes dimiseritis, plectam vos capite.* Ii vero biduo invicem congressi, sententia

ἀποκεφαλίζω ὑμᾶς. καὶ καθίσαντες διὰ τῶν δύο ἡμερῶν εἶπαν τὰ δοκοῦντα τοῖς νόμοις, δεδωκότες αὐτοῖς ὅρον, καὶ ἀπήλλαξαν αὐτούς. καὶ ἅψασα κηροὺς ἡ Ἰουβεναλία προσῆλθεν αὐτῷ εὐχαριστοῦσα, ὅτι εὐλυτώθη ἡ δίκη αὐτῶν. καὶ ἠγανάκτησεν ὁ αὐτὸς ῥὴξ κατὰ τῶν δικολόγων, καὶ ἀγαγὼν αὐτοὺς εἶπεν αὐτοῖς, Διὰ τί, ὃ ἐποιήσατε εἰς δύο ἡμέρας καὶ ἀπηλλάξατε αὐτούς, εἰς τρία ἔτη οὐκ ἐποιήσατε; καὶ ἀπεκεφάλισεν τοὺς D
δύο δικολόγους ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν, καὶ ἐγένετο φόβος. καὶ ἐποίησε διάταξιν περὶ ἑκάστου νόμου. καὶ ἐξελθὼν ἀπὸ Ῥώμης οἴκησεν τὴν Ῥάβενναν, πόλιν παραθαλασσίαν, ἕως θανάτου αὐτοῦ. καὶ μετὰ θάνατον αὐτοῦ ἐγένετο ῥὴξ Ῥώμης ὁ ἐκ γένους αὐτοῦ Ἀταλλάριχος. ἦν δὲ Ἀρειανὸς τῷ δόγματι, ὅ ἐστιν ἐξωκιονίτης.

Ἰνδ. θ'. ιβ'. ὑπ. Λογγίνου καὶ Δεκίου.

Ἰνδ. ι'. ιγ'. ὑπ. Βοηθίου μόνου.

Τούτῳ τῷ ἔτει ἔπαθεν ἀπὸ θεομηνίας σεισμοῦ Κωνσταντι- R 758
νούπολις τὸ δεύτερον αὐτῆς πάθος μηνὶ γορπιαίῳ σεπτεμβρίῳ κς' P 328
ἐπ' ὀλίγον διάστημα ἕως τοῦ Ταύρου.

τιζ' Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. ια'. ιδ'. ὑπ. Δυναμίου καὶ Σιφιδίου.

2. ἀπηλλάξαντες P. 3. Οὐβεναλία V. 4. εὐλυτρώθη P. 9. ἀπὸ Ῥώμης om. P 10. Ῥάβαινναν P, Ῥάβαιναν V. ib. παραθαλάσσιον P. 15. Βοηθείτου RV, Βοηθείου P.

A. C. [Ol. Iph.]

ex legibus data, utrumque dimiserunt. Tum Juvenalia accensis cereis Regem convenit, ut gratias ageret quod a lite esset absoluta. At Rex indignatus, accersitis judicibus: *Quare*, inquit, *quod uno biduo confecistis, protraxistis in triennium?* Et extemplo utriusque partis judices securi percussit, ex quo ingens in alios ortus est terror. Rex postmodum Decreto de singulis legibus edito, urbe digressus, Ravennam maritimam civitatem concessit, ubi usque ad vitae exitum habitavit. Post Theodorichi mortem, ex illius stirpe Romae regnavit Atallarichus. Fuit autem ille ex haeresi Ariana, id est Exocionita.

486. XII. Ind. IX. Longino et Decio Coss. 2.

487. XIII. Ind. X. Boëthio solo Cos. 3.

Hoc ipso anno, Constantinopolis alteram a terrae motu cladem ex divina ira passa est mense Gorpiaeo, XXVI. Septembris, in brevi spatio, usque ad Taurum.

CCCXVII. Olympias.

488. XIV. Ind. XI. Dynamio et Sifidio Coss. 4.

Ἰνδ. ιβ΄. ιε΄. ὑπ. Εὐσεβίου καὶ Προβίνου.

Ἰνδ. ιγ΄. ιϛ΄. ὑπ. Λογγίνου τὸ β΄ καὶ Φαύστου τὸ β΄.

Λέγει ὅτι Ζήνων ὁ βασιλεὺς ἐρωτήσας Μαυριανὸν τὸν σοφώτατον κόμητα, ὅστις καὶ πολλὰ αὐτῷ προέλεγεν, ἦν γὰρ μυ- B στικά τινα εἰδὼς ὁ αὐτὸς Μαυριανός, τίς μετ' αὐτὸν Ζήνωνα βασιλεύει, καὶ ἔμαθεν παρ' αὐτοῦ ὅτι τὴν βασιλείαν αὐτοῦ καὶ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ διαδέχεταί τις ἀπὸ σιλεντιαρίων. καὶ ταῦτα ἀκούσας ὁ βασιλεὺς Ζήνων συνέσχεν τὸν πατρίκιον Πελάγιον τὸν ἀπὸ σιλεντιαρίων πληρώσαντα καὶ ἐλθόντα εἰς τὴν τοῦ πατρικίου ἀξίαν, ἄνδρα σοφόν. καὶ δημεύσας αὐτὸν ἐκέλευσεν φυλάττεσθαι. ὅντινα οἱ φυλάσσοντες ἐξκουβίτωρες ἔπνιξαν ἀγχόνῃ κατὰ κέλευσιν τοῦ βασιλέως Ζήνωνος. καὶ ἀκούσας ὁ ἔπαρχος τῶν πραιτωρίων Ἀρκάδιος ἐλοιδόρησε τὸν βασιλέα Ζήνωνα διὰ τὸν πατρίκιον Πελάγιον, ὅτι ἐφονεύθη. καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὰς ἀκοὰς C Ζήνωνος τοῦ βασιλέως, καὶ ἐκέλευσεν εἰσερχόμενον αὐτὸν Ἀρκάδιον εἰς τὸ παλάτιον σφαγῆναι. ὁ δὲ ἔπαρχος τῶν πραιτωρίων Ἀρκάδιος μαθὼν τοῦτο, καὶ ὅτι μετεστάλη ἀπὸ τοῦ βασιλέως, ὡς παρήρχετο διὰ τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, ἐποίησεν ἑαυτὸν βουλόμενον εὔξασθαι, καὶ κατελθὼν ἐκ τοῦ ὀχήματος εἰσῆλθεν εἰς τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν Κωνσταντινουπόλεως, καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ ἔσω, καὶ ἐρρύσθη πικροῦ θανάτου.

7. αὐτοῦ om. P. 12. ὁ om. P. 17. ὅτε μετεσλάτει V. 18. Post ἑαυτὸν V addit τὸν pene evanidum. 21. ἐρύσθη PV.

A. C. [Ol. Iph.]

489. xv. Ind. xii. Eusebio et Probino Coss. 1. 317.

490. xvi. Ind. xiii. Longino II. et Fausto II. Coss. 2.

Cum rogasset Imperator Zeno Maurianum Comitem, virum doctissimum, qui multa illi hactenus praedixerat, (is enim arcana quaedam noverat) quis post se imperaret, ex eo didicit fore ut illius imperium et uxorem exciperet quidam Ex-Silentiario. Quibus intellectis, Pelagium Patricium comprehendit, qui Silentiarium egerat, et inde ad Patricii pervenerat dignitatem, virum sapientem, bonisque illius publicatis, jussit custodiri: quem deinde Excubitores, ipsius Zenonis Imperatoris jussu, laqueo suffocarunt. Quod Arcadius Praefectus Praetorio accipiens, Zenonem Imperatorem convitiis est insectatus, quod Pelagium Patricium interfecisset. Zeno perlata ad se Pelagii criminatione, jussit, simul ac Palatium ingrederetur, occidi. Praefectus vero Praetorio Arcadius cum id rescisset, seque ab imperatore accersiri videret, versus Magnam Ecclesiam transiens, simulavit se velle precari, et exscenso curru, ingressus est Magnam Ecclesiam Constantinopoleos, ibique intus moratus, ab acerba morte liberatus est.

491. xvii. Ind. xiv. Olybrio solo Cos. 3.

Ἰνδ. ιδ'. ιζ'. ὑπ. Ὀλυβρίου μόνου. V 262

τιη' Ὀλυμπιάς.

Τούτῳ τῷ ἔτει μηνὶ ξανθικῷ τῷ καὶ ἀπριλίῳ δυσεντερίᾳ D ληφθεὶς Ζήνων τελευτᾷ, ὢν ἐτῶν ξε' καὶ ἡμερῶν ἐννέα.

Ῥωμαίων με' ἐβασίλευσεν Ἀναστάσιος ὁ Δίκορος, ὁ ἐκ τῆς νέας Ἠπείρου ἐπαρχίας, ἀπὸ σιλεντιαρίων, ἐπὶ τῆς ὑπατείας Ὀλυβρίου υἱοῦ Ἀρεοβίνδου, στεφθεὶς μηνὶ ξανθικῷ τῷ καὶ ἀπριλίῳ τῇ ε' τῆς μεγάλης ἑβδομάδος, ἰνδικτιῶνος ιδ', ἔτους χρη- R 760 ματίζοντος κατὰ Ἀντιόχειαν τὴν μεγάλην ζλ' καὶ φ'. καὶ ἔγημε τὴν δέσποιναν τὴν Ἀριάδνην, τὴν Ζήνωνος τοῦ πρὸ αὐτοῦ βασιλέως γενομένην γαμετήν. ἐβασίλευσεν δὲ ὁ αὐτὸς Ἀναστάσιος ἔτη κζ'. ὁμοῦ ,ςκζ'.

Ἰνδ. ιε'. α'. ὑπ. Ἀναστασίου Αὐγούστου καὶ Ῥούφου. P 329

Ἰνδ. α'. β'. ὑπ. Εὐσεβίου τὸ β' καὶ Ἀλβίνου.

Ἰνδ. β'. γ'. ὑπ. Ἀστερίου καὶ Πραισιδίου.

Ἰνδ. γ'. δ'. ὑπ. Βεάτωρος μόνου.

τιθ' Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. δ'. ε'. ὑπ. Παύλου μόνου.

Ἰνδ. ε'. ς'. ὑπ. Ἀναστασίου Αὐγούστου τὸ β' μόνου.

Ἰνδ. ς'. ζ'. ὑπ. Ἰωάννου Σκυθοπολίτου καὶ Παυλίνου.

7. Ἀριοβίνδου R. 9. ζλ'] θλ' cum Malala p. 391. 3. Clintonus Fast. vol. II. p. 367. 11. γαμετὴν om. P. ib. δὲ om. P. 16. Βενάτωρος P.

A. C. [Ol. Iph.] Anni a m. c.

CCCXVIII. Olympias.

Hoc anno, mense Xanthico, sive Aprili, Zeno sanguinis fluxu correptus diem suum obiit, annos natus LXV. dies IX.

Imperavit XLV. Anastasius Dicorus, ex Novae Epiri Provincia oriundus, Ex-Silentiario, Olybrio Areobindi filio Consule, coronatus est mense Xanthico, seu Aprili, feria V. majoris Hebdomadae, Indictione XIV. anno secundum Antiochiae magnae aeram DXXXVII. duxitque Dominam Ariadnen Augustam, Zenonis decessoris uxorem. Imperavit Anastasius annos XXVII. Colliguntur anni VI. MXXVII.

492.	I.	Ind. XV.	Anastasio Augusto et Rufo Coss.	4.		6000.
493.	II.	Ind. I.	Eusebio II. et Albino Coss.	1.	318.	
494.	III.	Ind. II.	Asterio et Praesidio Coss.	2.		
495.	IV.	Ind. III.	Venatore solo Cos.	3.		

CCCXIX. Olympias.

496.	V.	Ind. IV.	Paulo solo Cos.	4.	
497.	VI.	Ind. V.	Anastasio Augusto II. solo Cos.	1.	319.
498.	VII.	Ind. VI.	Joanne Scythopolita et Paulino Coss.	2.	

B Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων ἱππικοῦ ἀγομένου παρεκάλουν οἱ
τοῦ μέρους τῶν Πρασίνων τὸν βασιλέα Ἀναστάσιον ἀπολυθῆναί
τινας συσχεθέντας ἀπὸ τοῦ ἐπάρχου τῆς πόλεως λιθοβόλους. καὶ
οὐ παρεκλήθη ἀπὸ τοῦ δήμου ὁ αὐτὸς Ἀναστάσιος, ἀλλὰ ἀγα-
νακτήσας ἐκέλευσεν ἅρμα κατ᾽ αὐτῶν ἐξελθεῖν, καὶ ἐγένετο ἀτα-
ξία μεγάλη, καὶ κατῆλθαν οἱ δῆμοι κατὰ τῶν ἐξκουβιτώρων. καὶ
ἐλθόντες ἐπὶ τὸ κάθισμα ἔῤῥιψαν λίθους κατὰ τοῦ βασιλέως Ἀνα-
στασίου, ἐν οἷς εἷς Μαῦρος ἔῤῥιψεν ἐπάνω τοῦ βασιλέως Ἀνα-
C στασίου. καὶ ἐξέφυγεν ὁ βασιλεὺς τὸν λίθον, ἐπεὶ ἐφονεύετο.
καὶ θεασάμενοι οἱ ἐξκουβίτωρες τὴν τοῦ αὐτοῦ Μαύρου τόλμαν,
ὥρμησαν κατ᾽ αὐτοῦ, καὶ ἔκοψαν αὐτὸν κατὰ μέλος, καὶ οὕτω
τὴν ψυχὴν ἀπέδωκεν. ὁ δὲ δῆμος στενωθεὶς ἔβαλεν πῦρ ἐν τῇ
λεγομένῃ Χαλκῇ τοῦ Ἱππικοῦ· καὶ ὁ περίβολος ὅλος ἐκαύθη ἕως
τοῦ βασιλικοῦ καθίσματος. καὶ ὁ δημόσιος ἔμβολος ἕως τοῦ
Ἑξαϊππίου καὶ ἕως τοῦ φόρου Κωνσταντίνου ὅλως καυθεὶς κατη-
νέχθη διακοπῶν πανταχοῦ γενομένων, καὶ πολλῶν συσχεθέντων
καὶ τιμωρηθέντων γέγονεν ἡσυχία, προαχθέντος ἐπάρχου πόλεως
Πλάτωνος.

R 762 Λέγει ὅτι ὁ βασιλεὺς Ἀναστάσιος μετὰ τὸ περιγενέσθαι αὐ-
D τὸν τοῦ Περσικοῦ πολέμου ἐτείχισεν τὸ Δόρας, χωρίον ὄντα

3. λιθοβόλους in margine V ab alia manu scriptum videtur. Conf. Malalas p. 394. 5. ἐλθεῖν P. 6. κατῆλθον P. 10. ἐκσκουβίτωρες V. 19. Omisso λέγει P Πλάτωνος λᾶας ..... 20. Δωρεχωρίον V, ὂν τὸ Δωρεχῷ m. R, quorum prius ad ὄντα pertinet, Δῶρας χωρίον PR, ut infra.

His Coss. dum agerentur Circenses ludi, rogarunt Imperatorem Anastasium qui erant ex Factione Prasinorum, uti vinculis solverentur qui ob jactos lapides, in carcerem missi fuerant a Praefecto urbi. Verum id non modo impetrarunt ab Anastasio, sed et irritatus ille viros armatos accersiri jussit, unde ingens tumultus coortus est, Factionibus adversus Excubitores insurgentibus. Cumque ad Circi Tribunal pervenissent, conjecere saxa in ipsum Imperatorem Anastasium: in quibus Maurus quidam in Imperatorem lapidem emisit: quem Imperator declinavit, fuga elapsus, ne interficeretur. Excubitores, spectata Mauri audacia, impetu in illum facto, membratim eum conciderunt, atque ita ille animam efflavit. Populus vero in arctum redactus, ignem in Chalcen Hippodromi sic appellatam immisit, ex quo Circi ambitus universus usque ad Imperatorium Tribunal conflagravit. Sed et publica Porticus usque ad Hexahippium, et usque ad Forum Constantini omnino exusta procubuit. Verum caedibus ubique factis, multisque comprehensis et punitis, tumultus conquievit, creato Praefecto urbi Platone.

Imperator Anastasius, post relatas de Persis victorias, Doras muris cinxit, oppidum in Mesopotamia amplum omnino et munitum, in confinio Romanorum et Persarum situm: in eoque condidit Balnea publica duo,

τῆς Μεσοποταμίας μέγα πάνυ καὶ ὀχυρόν, κείμενον μέσον τῶν ὅρων Ῥωμαίων καὶ Περσῶν. καὶ ἐποίησεν ἐν αὐτῷ δημόσια λοῦτρα β' καὶ ἐκκλησίας καὶ ἐμβόλους καὶ ὅρια εἰς ἀπόθετα σίτου καὶ κιστέρνας ὑδάτων. τὸ δὲ αὐτὸ χωρίον διὰ τοῦτο λέγεται κληθῆναι Δόρας ὑπὸ Ἀλεξάνδρου Μακεδόνος, διότι Δαρεῖον τὸν βασιλέα Περσῶν ὁ αὐτὸς Ἀλέξανδρος ἐκεῖ δόρατι ἔκρουσεν, ὅθεν V 263
καὶ τὸ ὄνομα ἔχει μέχρι νῦν.

Ἰνδ. ζ'. η'. ὑπ. Ἰωάννου Κυρτοῦ μόνου.

τκ' Ὀλυμπιάς. P 330

Ἰνδ. η'. θ'. ὑπ. Πατρικίου καὶ Ὑπατίου.
Ἰνδ. θ'. ι'. ὑπ. Πομπηΐου καὶ Ἀβιήνου.
Ἰνδ. ι'. ια'. ὑπ. Πρόβου καὶ Ἀβιήνου τὸ β'.
Ἰνδ. ια'. ιβ'. ὑπ. Δεξικράτους καὶ Βολουσιανοῦ.

τκα' Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. ιβ'. ιγ'. ὑπ. Κεθήγου μόνου.
Ἰνδ. ιγ'. ιδ'. ὑπ. Σαβινιανοῦ καὶ Θεοδώρου.
Ἰνδ. ιδ'. ιε'. ὑπ. Ἀρεοβίνδου καὶ Μεσσαλᾶ. B
Ἰνδ. ιε'. ις'. ὑπ. Ἀναστασίου Αὐγούστου τὸ γ' καὶ Βεναντίου.

4. καὶ τὸ δὲ P. 13. Δεξικράτου R. 17. Ἀρεωβίνδου V.

Ecclesias, Porticus, Horrea ad condendum frumentum, et Cisternas aquarum. Ideo porro oppidum istud Doras ab Alexandro Macedone appellatum fertur, quod eo in loco Darium Persarum Regem *dorati*, seu hasta percusserit: unde hodieque id nominis obtinet.

A. C.				[Ol. Iph.]
499.	VIII.	Ind. VII.	Joanne Gibbo solo Cos.	3.
			CCCXX. Olympias.	
500.	IX.	Ind. VIII.	Patricio et Hypatio Coss.	4.
501.	X.	Ind. IX.	Pompeio et Avieno Coss.	1. 320.
502.	XI.	Ind. X.	Probo et Avieno iterum Coss.	2.
503.	XII.	Ind. XI.	Dexicrate et Volusiano Coss.	3.
			CCCXXI. Olympias.	
504.	XIII.	Ind. XII.	Cethego solo Cos.	4.
505.	XIV.	Ind. XIII.	Sabiniano et Theodoro Coss.	1. 321.
506.	XV.	Ind. XIV.	Areobindo et Messala Coss.	2.
507.	XVI.	Ind. XV.	Anastasio Augusto III. et Venantio Coss.	3.
508.	XVII.	Ind. I.	Celere et Venantio Coss.	4.
509.	XVIII.	Ind. II.	Opportuno solo Cos.	1. 322.
510.	XIX.	Ind. III.	Boethio solo Cos.	2.
511.	XX.	Ind. IV.	Secundino et Felice Coss.	3.
512.	XXI.	Ind. V.	Paulo et Musciano Coss.	4.

Ἰουλιάνας τῆς ἐπιφανεστάτης πατρικίας ἔκραζον διὰ τὸν αὐτῆς ἄνδρα Ἀρεόβινδον βασιλέα τῇ Ῥωμανίᾳ. καὶ ἔφυγεν ὁ
C *Ἀρεόβινδος πέραν. καὶ λοιπὸν ὁ βασιλεὺς Ἀναστάσιος ἀνῆλθεν εἰς τὸ κάθισμα τοῦ Ἱππικοῦ δίχα διαδήματος. καὶ τοῦτο γνοὺς ὁ πᾶς δῆμος ἀνῆλθεν εἰς τὸ Ἱππικόν, καὶ διὰ προσφωνήσεως αὐτοῦ μετεχειρίσατο τὸ πλῆθος τῆς πόλεως.*

Τούτῳ τῷ ἔτει ἐκτίσθη τὸ μακρὸν τεῖχος τὸ λεγόμενον Ἀναστασιακόν.

Ἰνδ. α'. ιζ'. ὑπ. Μάγνου μόνου.

D *Ἐπὶ τούτου τοῦ ὑπάτου εἶδεν ὁ βασιλεὺς Ἀναστάσιος ἐν*
R 764 *δράματι ὅτι ἐναντίον αὐτοῦ ἀνήρ τις τέλειος, εὐσχήμων, βαστάζων κώδικα γεγραμμένον, καὶ ἀναπτύξας φύλλα τοῦ κωδικίου πέντε, ἀναγνοὺς τὸ τοῦ βασιλέως ὄνομα εἶπεν αὐτῷ, Ἴδε, διὰ τὴν ἀπληστίαν σου ἀπαλείφω ιδ'. καὶ τῷ ἰδίῳ δακτύλῳ ἀπήλειψεν. καὶ διυπνισθεὶς καὶ καταῤῥαγεὶς ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Ἀναστάσιος, προσκαλεσάμενος Ἀμάντιν τὸν κουβικουλάριον καὶ πραιπόσιτον εἶπεν αὐτῷ τὴν τοῦ ὁράματος δύναμιν. ὅστις Ἀμάντις εἶπεν αὐτῷ, Εἰς τὸν αἰῶνα ζῆθι, βασιλεῦ· κἀγὼ γὰρ ἐθεα-*

5. *αὐτοῦ καὶ μ.* R. 9. Ante hunc versum addit R *Ἰνδ. α', β', γ', δ', ε', ς', ζ, η', θ', ι'.* ib. *α'] ια'* P. ib. *ιζ'] κζ* P. 11. *ὅτι] ἔστη* R. ib. *λευσχήμων* PV. Correxi ex Malala p. 408. 13. 12. *κωδικίου* V, m. R, *κώδικος* P. 13. *εἶδε* PV. 14. *ἀπολείφω* P. 15. *ἀπέλειψεν* P. ib. *καταῤῥαγεὶς*] Conf. Cedreni p. 362. D *κατέῤῥαξέ με εἰς τὴν γῆν.*

A. C. [Ol. Iph.]

Julianae Nobilissimae Patriciae acclamarunt (Factiones in Circo) ob illius conjugem: *Areobindum Imperatorem Romaniae*, (volumus.) Fugitque Areobindus trans Fretum. Ac demum Anastasius Imperator in Circi Tribunal ascendit absque diademate. Quo cognito, populus omnis in Circum pariter ascendit: atque is habita oratione universam multitudinem sibi conciliavit.

Hoc anno, Longus murus, Anastasiacus appellatus, conditus est.

513.	XXII.	Ind. VI.	Clementino et Probo Coss.	1. 323.
514.	XXIII.	Ind. VII.	Senatore solo Cos.	2.
515.	XXIV.	Ind. VIII.	Anthemio et Florentio Coss.	3.
516.	XXV.	Ind. IX.	Petro solo Cos.	4.
517.	XXVI.	Ind. X.	Anastasio et Agapeto Coss.	1. 324.
518.	XXVII.	Ind. XI.	Magno solo Cos.	2.

Hoc Consule, vidit Anastasius Imperator per visum, virum quendam plena aetate, candida indutum veste, e regione stantem, ac codicem scriptum ferentem, qui evolutis quinque ejusdem codicis pagellis, Imperatoris lecto nomine, dixit: *Vide, ecce propter tuam inexplebilem avaritiam deleo XIV. annos.* Et suomet digito delevit. Imperator Anastasius experrefactus, ac viso perculsus, Amantium Cubicularium et Praepositum accersivit, somniumque suum illi exposuit. Tum Amantius: *Aeter-*

σάμην ταύτῃ τῇ νυκτὶ ὅτι ὡς ἵσταμαι ἐναντίον τοῦ ὑμετέρου κρά- [P 331] τους, ὄπισθέν μου ἐλθὼν χοῖρος μέγας δραξάμενος τῷ στόματι τὴν ἀρχὴν τῆς χλαμύδος μου καὶ τινάξας κατήγαγέ με εἰς τὸ ἔδαφος, καὶ ἀνήλισκέ με κατεσθίων καὶ πατῶν. καὶ προσκαλεσάμενος βασιλεὺς Πρόκλον τὸν Ἀσιανὸν τὸν φιλόσοφον καὶ ὀνειροκρίτην εἶπεν αὐτῷ τὸ ὅραμα, ὁμοίως δὲ καὶ Ἀμάντιος. ὁ δὲ ἐσαφήνισεν αὐτοῖς τὴν αὐτῶν δύναμιν καὶ ὅτι μετ' ὀλίγον χρόνον τελειοῦνται. καὶ μετ' ὀλίγον ἀῤῥωστήσας ὁ βασιλεὺς Ἀναστάσιος ἔκειτο· καὶ ἀστραπῆς γενομένης καὶ βροντῆς μεγάλης πάνυ [V 264] θροηθεὶς ἀπέδωκεν τὸ πνεῦμα, ὢν ἐνιαυτῶν ϟ' καὶ μηνῶν πέντε. [B]

Μετὰ τὴν βασιλείαν Ἀναστασίου τοῦ Δικόρου ἐβασίλευσεν ὁ θειότατος Ἰουστῖνος ὁ Βενδαρίτης, ὁ Θρᾴξ, ἐπὶ τῆς ὑπατείας Μάγνου, μηνὶ πανέμῳ τῷ καὶ ἰουλίῳ θ', ἰνδ. ια', χρηματίζοντος κατὰ τοὺς Ἀντιοχεῖς τῆς Συρίας ἔτους, ςξφ', ὅντινα ὁ στρατὸς τῶν φυλαττόντων τὸ παλάτιον ἐξκουβιτώρων ἅμα τῷ δήμῳ στέψαντες ἐποίησαν βασιλέα· ἦν γὰρ κόμης ἐξκουβιτώρων. καὶ ἐβασίλευσεν ἔτη θ'. ὁμοῦ ͵ςλς'.

Ἰνδ. β'. ιη'. ὑπ. Ἰουστίνου Αὐγούστου καὶ Εὐθερίχου.

Οὗτος Ἰουστῖνος ἅμα ἐβασίλευσεν, ἀνεῖλεν Ἀμάντιον τὸν [C] πραιπόσιτον αὐτοῦ καὶ Ἀνδρέαν τὸν κουβικουλάριον τὸν Λαυ-

2. χοῖρος ἐλθὼν P. 6. δὲ om. R. 10. τὸ om. P. 12. Βενδαρίτης] Scribendum videtur Βεδεριανίτης. Βεδερίτης Alemannus ad Procop. Hist. arc. c. 6. ib. τῆς om. P. 14. Ἀντιοχείας PV. 18. β'. ιη'.] ιβ'. α'. P. 20. τὸν Λαυσιακὸν καὶ Θεόκριτον κόμητα om. P.

num, inquit, *vivas, Imperator: ego quoque hac eadem nocte haec vidi: dum coram vestra Majestate consisterem, pone me porcus ingens venit, qui chlamydis meae ora rostro apprehensa, hacque subinde vellicata, in terram me dejecit, ac proculcatum et devoratum absumpsit.* Advocato deinde ab Imperatore Proclo Asiano Philosopho, et Somniorum conjectore, quod per nocturnam speciem viderat is illi exposuit: similiter et Amantius. Ille vero somniorum vim iis declaravit, et quod uterque brevi esset moriturus. Imperator paulo post decubuit: cumque coruscatio, ingensque omnino fieret tonitru, externatus, animam efflavit, annos tum natus xc. et mensibus v.

Post imperium Anastasii Dicori, imperavit piissimus Justinus Bederita, Thrax, Magno tum Consule, mense Panemo, Julii IX. Indict. XI. anno juxta Antiochenorum Syriae aeram DLXVI. quem Excubitorum, qui ad Palatium excubias agebant, militia, una cum plebe, coronatum Imperatorem proclamavit: erat enim Comes Excubitorum, imperavitque annos IX. Colliguntur anni VI. MXXXVI.

A. C. [Ol. Iph.]

519. I. Ind. XII. Justino Augusto et Euthericho Coss. 3.

Hic Justinus simul ac imperium accepit, Amantium Praepositum suum, et Andream Cubicularium, ejusdem Amantii Domesticum, de medio

σιακὸν καὶ Θεόκριτον κόμητα τὸν τοῦ ῥηθέντος Ἀμαντίου δομέστικον, ὃν ἐβούλετο ποιῆσαι βασιλέα ὁ αὐτὸς Ἀμάντιος, δεδωκὼς αὐτῷ Ἰουστίνῳ χρήματα ῥογεῦσαι, ἵνα γένηται Θεόκριτος βασιλεύς, καὶ ἐρόγευσεν. ὁ δὲ στρατὸς καὶ ὁ δῆμος λαβόντες οὐχ εἵλαντο Θεόκριτον ποιῆσαι βασιλέα, ἀλλ' ἐποίησαν τὸν αὐτὸν Ἰουστῖνον βασιλέα. μετὰ οὖν τὸ βασιλεῦσαι αὐτὸν ὡς τυράννους καὶ βουληθέντας ἐπιβουλεῦσαι τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ ἐφόνευσεν αὐτούς. ἐσφάγησαν δὲ εἰς τὸ παλάτιον ἔσω.

R 766 D Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς ἀνεκαλέσατο τὸν πατρίκιον Ἀπίωνα καὶ Διογενιανὸν ἀπὸ στρατηλατῶν καὶ Φιλόξενον καὶ αὐτὸν ἀπὸ στρατηλατῶν, πεμφθέντας εἰς ἐξορίαν παρὰ τοῦ πρὸ αὐτοῦ βασιλέως. καὶ ἐποίησεν Ἀπίωνα μὲν ἔπαρχον πραιτωρίων, Διογενιανὸν δὲ ἀπὸ στρατηλατῶν ἀνατολῆς, καὶ Φιλόξενον μετὰ χρόνον ἐποίησεν ὕπατον.

Τῷ αὐτῷ ἔτει ἀνῆλθεν εἰς πέραν ἐν τῇ ἀνατολῇ ἀστὴρ φοβερός, ὀνόματι κομήτης, ὃς εἶχεν ἀκτῖνα πέμπουσαν ἐπὶ τὸ κάτω, ὅντινα ἔλεγόν τινες πωγωνίαν εἶναι· καὶ ἐφοβοῦντο οἱ ἄνθρωποι. (P 332)

τκε' Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. ιγ'. β'. ὕπ. Βιταλιανοῦ καὶ Ῥουστικίου.

2. ἠβούλετο P. 5. οὐκ V. ib. εἵλοντο P. 6. τὸ om. P. 15. εἰς πέραν] εἰσπέραν V. Conf. ad p. 335. C. 16. τὸ] τῷ R. 18. „τκβ', τκγ', τκδ'. *Tertia et quarta omissae sunt cum duobus annis secundae.*" m. R. 20. Βεταλιανοῦ P.

sustulit, quod idem Amantius Imperatorem Theocritum facere in animo habuisset, datis ipsi Justino pecuniis, quas erogaret ut Theocritus ille Imperator fieret. Atque revera is pecunias dedit: verum iis acceptis, Praetoriani, plebsque, posthabito Theocrito, ipsum Justinum creavere Imperatorem. Postquam igitur Imperator factus est, illos tanquam tyrannos, quique imperio suo insidias struerent, interfecit. Caesi autem sunt intra Palatium.

Idem vero Imperator Apionem Patricium revocavit, et Diogenianum Ex-Magistro militum, et Philoxenum perinde Ex-Magistro militum, a decessore Imperatore in exilium missos. Ac Apionem quidem Praefectum Praetorio: Diogenianum vero Ex-Magistro militum per Orientem, Philoxenum denique post aliquod tempus Consulem dixit.

Eodem anno, exortum est in ulterioribus Orientis partibus astrum horrendum, quod Cometam vulgo vocant, radium inferius demittens. Id Pogoniam esse quidam asserebant: unde ingens homines invasit pavor.

CCCXXV. Olympias.

A. C. [Ol. Iph.]
520. II. Ind. XIII. Vitaliano et Rustico Coss. 4.

Ἰνδ. ιδ΄. γ΄. ὑπ. Ἰουστινιανοῦ καὶ Οὐαλερίου.

Ἰνδ. ιε΄. δ΄. ὑπ. Συμμάχου καὶ Βοηθίου.

Ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ Τζάθιος ὁ υἱὸς Ζαμνάξου τοῦ Λαζῶν βασιλέως, ἡ μόνον ἐτελεύτα ὁ πατὴρ αὐτοῦ Ζαμνάξης, εὐθέως ἀνῆλθεν ἐν Κωνσταντινουπόλει πρὸς τὸν θειότατον βασιλέα Ἰουστῖνον. καὶ ἑαυτὸν ἐκδεδωκὼς παρεκάλεσεν ἀναγορευθῆναι αὐτὸν B *βασιλέα Λαζῶν ὑπὸ τοῦ Ῥωμαίων βασιλέως, γινόμενον χριστιανόν, καὶ μὴ πρὸς συνήθειαν ὑπὸ τοῦ Περσῶν βασιλέως προχειριζόμενον ἀναγκασθῆναι αὐτόν, ὡς οἷα ὑποκείμενον καὶ παρ' αὐτοῦ προχειριζόμενον βασιλέα, καὶ τὰς θυσίας ποιῆσαι καὶ πάντα τὰ Περσικὰ σεβάσματα. ἦν δὲ κατ' αὐτὸν τὸν καιρὸν βασιλεὺς Περσῶν Κωάδης, καὶ παρὰ Πέρσαις ἐκράτει ὥστε βασιλέως Λαζῶν τελευτῶντος ἄλλον βασιλέα στέφεσθαι τούτοις ὑπὸ τοῦ κατὰ καιρὸν βασιλέως Περσῶν, τοῦ ἔθνους μέντοι τῶν Λαζῶν ὑπάρχοντα. καὶ δεχθεὶς ὁ* V 265 *Τζάθιος παρὰ τοῦ αὐτοῦ βασιλέως Ἰουστίνου ἐφωτίσθη· καὶ χρι-* C *στιανὸς γενόμενος ἔγημε γυναῖκα Ῥωμαίαν, ἔκγονον Ὀνίνου τοῦ πατρικίου τοῦ ἀπὸ κουροπαλατῶν, Οὐαλεριανήν. ἥντινα εἰς τὴν ἰδίαν αὐτοῦ χώραν λαβὼν ἀπήγαγεν, προχειρισθεὶς καὶ στεφθεὶς βασιλεὺς Λαζῶν ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ Ἰουστίνου βασιλέως, φορέσας στέφανον Ῥωμαίων καὶ χλαμύδιν ἄσπρον ὁλοσηρικόν, ἔχον ἀντὶ*

2. *Βοηθείου* PV. 3. *Ξαμνάξου* R et mox *Ξαμνάξης*. *Ζαμνάξου* m. R. 4. *ἢ* PV. 7. *γενόμενον* P. 12. *Καβάδις* m. R, *Κανάδης* P. ib. *ὡς δὲ* R. 19. *αὐτοῦ* om. P. 20. *χλαμύδην* PV. ib. *ἄσπρην* m. R. ib. *ἔχων* PV.

521. III. Ind. XIV. Justiniano et Valerio Coss. 1. 325.

522. IV. Ind. XV. Symmacho et Boethio Coss. 2.

Hoc anno, Tzathius, Zamnaxis Lazorum Regis filius, simul ac obiit pater Zamnaxes, confestim profectus est Constantinopolim ad religiosissimum Imperatorem Justinum, seque ei totum commendavit, illum deprecatus, uti se Lazorum Regem ab ipso Romanorum Imperatore creatum, ac Christianum effectum, renuntiaret; ne ex more a Persarum Rege inauguratus, veluti subditus, et ab illo Rex dictus, sacrificia facere, aliosque omnes Persarum cultus exequi cogeretur. Erat autem ea tempestate Persarum Rex Cavades: et apud Persas ea invaluerat consuetudo, ut Lazorum Rege defuncto, ab Rege Persarum, qui tum rerum potiebatur, alius qui ex Lazorum gente esset Rex iis daretur. Susceptus itaque ab Imperatore Justino Tzathius, ac Christianus effectus, uxorem duxit Valerianam, feminam Romanam, Onini Patricii et Ex-Cura Palatii neptem: quam secum in regionem suam abduxit, cum antea creatus fuisset et coronatus Lazorum Rex ab Imperatore Justino, gestans diadema Romanorum, et chlamydem candidam holosericam, habens etiam loco purpurae

πορφυροῦ χρυσοῦν βασιλικὸν τάβλιν, ἐν ᾧ ὑπῆρχεν ἐν μέσῳ στη-
θάριν ἀληθινὸν μικρὸν τοῦ βασιλικοῦ χαρακτῆρος Ἰουστίνου καὶ
R 768 στιχάριν ἄσπρον παραγαῦδιν, καὶ αὐτὸ ἔχον χρυσᾶ πλουμμία
βασιλικά, ὡσαύτως φέροντα τὸν χαρακτῆρα τοῦ αὐτοῦ βασιλέως
D Ἰουστίνου. τὰ γὰρ τζαγγία αὐτοῦ ἦν ἀπὸ τῆς χώρας αὐτοῦ
ῥουσαῖα, Περσικῷ σχήματι, ἔχοντα μαργαρίτας· ὁμοίως δὲ
καὶ ἡ ζώνη αὐτοῦ ὑπῆρχεν διὰ μαργαριτῶν. ἔλαβεν δὲ παρὰ τοῦ
βασιλέως Ἰουστίνου δῶρα πολλὰ καὶ αὐτὸς καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ Οὐ-
αλεριανή, ὡς ἅπαξ ἀναγκασθεῖσα ἤτοι προτραπεῖσα γαμηθῆναι
αὐτῷ εἰς ἄλλα βασίλεια. καὶ γνοὺς τοῦτο Κωάδης βασιλεὺς
Περσῶν ἐδήλωσεν διὰ πρεσβευτοῦ τῷ βασιλεῖ Ἰουστίνῳ ταῦτα,
ὅτι Φιλίας καὶ εἰρήνης μεταξὺ ἡμῶν λαλουμένης καὶ γινομένης
τὰ ἐχθρῶν πράττεις. ἰδοὺ γὰρ τὸν ὑποκείμενόν μοι βασιλέα
P 333 Λαζῶν αὐτὸς προεχειρίσω, μὴ ὄντα ὑπὸ τὴν Ῥωμαίων διοίκη-
σιν, ἀλλ᾽ ὑπὸ τῶν Περσῶν τάξιν ἐξ αἰῶνος. καὶ πρὸς ταῦτα
ἀντεδήλωσεν αὐτῷ ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Ἰουστῖνος ταῦτα. Ἡμεῖς τι-
να τῶν ὑποκειμένων τῇ σῇ βασιλείᾳ οὔτε προσελαβόμεθα οὔτε
προετρέψαμεν, ἀλλ᾽ ἐλθών τις ὀνόματι Τζάθιος εἰς τὰ ἡμέτερα βα-
σίλεια ἐδεήθη προσπίπτων ἡμῖν ῥυσθῆναι μυσαροῦ τινος καὶ ἑλλη-
νικοῦ δόγματος καὶ ἀσεβῶν θυσιῶν καὶ πλάνης δαιμόνων ἀδίκων, καὶ
χριστιανὸς γενέσθαι ἀξιούμενος τῆς δυνάμεως τοῦ αἰωνίου καὶ ἐπου-
ρανίου θεοῦ καὶ δημιουργοῦ τῶν ἁπάντων, καὶ κωλῦσαι τὸν βουλόμε-

1. ταῦλιν P. 2. ἀληθεῖδιν PV. Correxi ex Malala p. 413. 14.

tabulam auream regiam, in cujus medio efficta erat imaguncula caerulea pectoralis Imperatoris Justini: et tunicam albam reticulatam opere aureo plumario Regio, habentem similiter ejusdem Justini Imperatoris imaginem. Ipsius vero cothurni, juxta gentis suae ritum, russei erant coloris, more scilicet Persico, margaritis distincti et exornati: quemadmodum etiam illius Zona unionibus interstinguebatur. Multis porro donis ab Imperatore Justino cohonestatus est, ac uxor ejus Valeriana, ut quae plane coacta, vel certe impulsa, nupserat, in aliena regna profectura.

Coades vero, seu Cavades Persarum Rex rei gestae certior factus, Imperatori Justino haec per legatum nuntiavit: *Cum amicitia parque inter nos hactenus tractata sit ac firmata, hostilia tamen moliris. En Lazorum Regem mihi subditum ipsemet inaugurasti, cum sub Romanorum provincia nunquam, sed ab omni hominum memoria sub Persarum dominatione extiterit.* Ad haec Justinus Imperator respondit: *Neminem ex iis qui Regno tuo subjecti sunt, vel excepimus, vel accivimus: sed cum quidam, Tzathius nomine, in terras nostras venisset, pedibus nostris advolutus, enixe nos deprecatus est, uti ab impura quadam et pagana religione, impiisque sacris, et malorum daemonum praestigiis expiaretur, ac Christum profiteri sibi liceret, aeterni ac caelestis Dei, et conditoris uni-*

νον εἰς τὸ βέλτιον ἐλθεῖν καὶ γνῶναι θεὸν ἀληθινὸν οὐκ ἐνεδέχετο. B
ὅθεν χριστιανὸν αὐτὸν γενόμενον καὶ ἀξιωθέντα τῶν ἐπουρανίων μυστηρίων εἰς τὴν ἰδίαν ἀπελύσαμεν χώραν.

Καὶ ἐγένετο λοιπὸν ἔχθρα μεταξὺ Ῥωμαίων καὶ Περσῶν. καὶ προέτρεψε Κωάδης βασιλεὺς Περσῶν τῷ αὐτῷ χρόνῳ ῥῆγα τῶν Οὔννων ὀνόματι Ζίλγβι. περὶ οὗ ἀκούσας ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Ἰουστῖνος καὶ ὡς πρώην αὐτὸς αὐτὸν ἦν προτρεψάμενος πρὸς βοήθειαν Ῥωμαίων, πέμψας αὐτῷ δῶρα πολλὰ καὶ σύνταξιν λαβὼν μεθ' ὅρκων παρ' αὐτοῦ, ἐλυπήθη σφόδρα.

Ὁ δὲ αὐτὸς Οὖννος προτραπεὶς παρὰ τῶν Περσῶν ἀπῆλθεν πρὸς Κωάδην βασιλέα Περσῶν κατὰ Ῥωμαίων μετὰ χιλιά- C
δων κʹ, ὀφείλων Ῥωμαίοις πολεμῆσαι.

Ὁ δὲ θειότατος Ἰουστῖνος ἐδήλωσε διὰ πρεσβευτοῦ Κωάδῃ R 770
τῷ Περσῶν βασιλεῖ μετὰ φιλικῆς αὐτοῦ ἀποκρίσεως ὡς ἐπ' ἄλλῳ τινὶ γράψας τὴν τοῦ αὐτοῦ Τζίλγβιρος ῥηγὸς τῶν Οὔννων παραβασίαν καὶ ἐπιορκίαν καὶ ὅτι παρὰ Ῥωμαίων ἐκομίσατο χρήματα κατὰ Περσῶν, ὀφείλων αὐτοὺς προδοῦναι καὶ τῷ καιρῷ τῆς συμβολῆς εἰς τὸ μέρος Ῥωμαίων συμμαχεῖν, καὶ ὅτι Δεῖ ἡμᾶς ἀδελφοὺς ὄντας εἰς φιλίαν λαλεῖν καὶ μὴ ἀπὸ τῶν κυνῶν τούτων παίζεσθαι. καὶ γνοὺς ταῦτα Κωάδης βασιλεὺς Περσῶν ἐπηρώ- V 266 D
τησεν τὸν Ζίλγβιν, εἰρηκὼς αὐτῷ ὅτι Δῶρα ἔλαβες παρὰ Ῥωμαίων προτραπεὶς κατὰ Περσῶν; καὶ εἶπεν ὁ Ζίλγβις ὅτι Ναί.

9. παρ' om. P. 10. δὲ om. P. 15. Ζιάγβιρος P. 19. κυνῶν m. R, κοινῶν PV.

versi virtutem et majestatem obtestatus, hunc ad meliorem religionem transire volentem, ut verum Deum agnosceret impedire non decebat. Unde Christianis sacris initiatum, coelestibusque mysteriis dignatum, in suam regionem remisimus. Hinc inimicitiae deinceps inter Romanos et Persas intercessere. Eodem igitur anno, Coades Rex Persarum Hunnorum Regem, Zilgbi nomine, adversus Romanos concitavit. Quod cum rescisset Justinus, ut qui ipse ad Romanorum auxilium, missis multis muneribus illum prius invitarat, foedusque jurejurando cum eo firmarat, non modico dolore affectus est.

Hunnus porro a Persis impulsus ad Persarum Regem Coadem cum xx. militum millibus profectus est, adversus Romanos bellum gesturus.

Religiosissimus autem Justinus, cum benevola sua responsione, Coadae Persarum Regi per legatum, velut alterius negotii nomine missum, Ziagbiris Hunnorum Regis perfidiam ac perjuriam significavit: et quod is a Romanis pecuniam accepisset, quo Persas, sub praelii tempus in Romanorum partes transeundo, cum iis praeliaturus, proderet: *Nos proinde, cum fratres simus, decet ut amicitiam invicem colamus, et a canibus istis non patiamur nobis illudi.* Quibus intellectis, Coades Persarum Rex Zilgbin percontatur, hisque affatur verbis: *Accepisti ne dona a Romanis contra Persas sollicitatus?* Cui Zilgbis, *Etiam*, inquit. Tum

καὶ ὀργισθεὶς ὁ Κωάδης ἐφόνευσεν αὐτόν, καὶ πολλοὺς τοῦ ὄχλου αὐτοῦ νυκτὸς ἀνεῖλεν, πέμψας κατ' αὐτῶν πλῆθος πολύ, ἀγνοούντων τῶν Οὔννων ὅτι ἀπὸ τοῦ βασιλέως τῶν Περσῶν ἐπέμφθη κατ' αὐτῶν τὸ πλῆθος, ἀλλ' ὡς ἀπ' ἄλλης χώρας τινῶν, φησίν, ἐπελθόντων τοῖς Οὔννοις καὶ τῷ ῥηγὶ αὐτῶν. οἱ δὲ λοιποὶ τῶν Οὔννων οἱ ὑπολειφθέντες ἔφυγον. καὶ ἔδοξε λοιπὸν ὁ Κωάδης
P 334 *λαλεῖν, φησίν, περὶ πάκτων εἰρήνης ἤτοι φιλίας, δηλώσας διὰ Βροΐου πρεσβευτοῦ τῷ βασιλεῖ Ῥωμαίων Ἰουστίνῳ.*

Ἰνδ. α'. ε'. ὑπ. Μαξίμου μόνου.

τκς' Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. β'. ς'. ὑπ. Ἰουστινιανοῦ τὸ β' καὶ Ὀπιλίωνος.
Ἰνδ. γ'. ζ'. ὑπ. Φιλοξένου καὶ Πρόβου.
Ἰνδ. δ'. η'. ὑπ. Ὀλυβρίου μόνου.
Ἰνδ. ε'. θ'. ὑπ. Μαβορτίου Ῥωμαίου μόνου.

B *Μετὰ τὸ διελθεῖν τὸ ὄγδοον ἔτος καὶ μῆνας θ', ἡμέρας ε', τῆς βασιλείας Ἰουστίνου τοῦ θειοτάτου συνεβασίλευσεν αὐτῷ ὁ εὐσεβέστατος Ἰουστινιανὸς ὁ αὐτοῦ συγγενὴς ὁ μεγαλόψυχος εἰς ὑπερβολήν, μετὰ τῆς γαμετῆς αὐτοῦ Θεοδώρας ἀναγορευθείς, καὶ ἐστέφθη ὑπὸ τοῦ θειοτάτου Ἰουστίνου τοῦ αὐτοῦ θείου μηνὶ ξανθικῷ, κατὰ Ῥωμαίους ἀπριλλίου πρώτῃ, ἰνδικτίωνος ε', τοῦ*
R 772 *͵εοφ' ἔτους Ἀντιοχείας τῆς Συρίας, ὑπατείας τοῦ προκειμένου*

9. *Μαξιμίνου* P. 14. *Μοβροτίου* R, alterum in m. ponens.

Coades iratus illum interfecit, multosque ex Hunnis sub noctem sustulit, ingenti in illos immissa militum copia, ignorantibus iis a Persarum Rege contra se missos, cum ex aliis regionibus advenisse, seque ac eorum Regem aggressos esse ii arbitrarentur. Caeteri qui caedem evaserant, fugam arripuerunt. Tum vero Coades deinceps pacisci cum Romanis, ut fertur, decrevit, missoque ad Justinum Imperatorem legato Broeo, amicitiam instauravit.

A. C.				[Ol. Iph.]
523.	v.	Ind. I.	Maximino solo Cos.	3.
			CCCXXVI. Olympias.	
524.	VI.	Ind. II.	Justiniano II. et Opilione Coss.	4.
525.	VII.	Ind. III.	Philoxeno et Probo Coss.	1. 326.
526.	VIII.	Ind. IV.	Olybrio solo Cos.	2.
527.	IX.	Ind. v.	Mavortio Romano solo Cos.	3.

Anno VIII. cum mensibus IX. diebusque v. imperii religiosissimi Justini exacto, cum illo imperavit piissimus Justinianus, illius affinis, ingentis vir animi supra quam vulgo solet, et cum conjuge Theodora renuntiatus, coronatus est a religiosissimo Justino illius avunculo, mense Xanthico, secundum Romanos, Aprilis, die I. Indictione v. aerae Antio-

Μαβορτίου Ῥωμαίου. ὅστις βασιλεὺς Ἰουστινιανὸς μεγάλην ἐποίησεν κατάστασιν ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ ἐν ἑκάστῃ πόλει, πέμψας θείας σάκρας ὥστε τιμωρηθῆναι τοὺς ἀταξίας ἢ φόνους ποιοῦντας καὶ μήτινα λιθοβολεῖν ἢ φονεύειν, ἀλλὰ θεωρεῖν C εὐτάκτως· καὶ φόβον ἔδειξε πολὺν καὶ εἰρήνην εἰς πάσας τὰς ἐπαρχίας. ἐν δὲ τῷ μεταξὺ συνέβη ἀσθενήσαντα τὸν βασιλέα Ἰουστῖνον ἐκ τοῦ ἕλκους οὗ εἶχεν ἐν τῷ ποδὶ αὐτοῦ ἐξ ἧς ἔλαβε σαγίττας ἐν τῷ πολέμῳ τελευτῆσαι μηνὶ λώῳ, κατὰ Ῥωμαίους αὐγούστου πρώτῃ, ἡμέρᾳ κυριακῇ, ὥραν τρίτην, τῆς παρούσης ε' ἐπινεμήσεως. τελευτᾷ δὲ ἐτῶν οζ'.

Καὶ λοιπὸν ἐβασίλευσεν μονάρχης Ῥωμαίων Ἰουστινιανὸς D Αὔγουστος ἔτη λη', μῆνας ια'. ὁμοῦ ,ςοε'.

Ψηφίζεται δὲ ὁ χρόνος τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἀφ' οὗπερ ἀνηγορεύθη βασιλεύς, τουτέστιν ἀπὸ μηνὸς ξανθικοῦ, κατὰ Ῥωμαίους ἀπριλίου α'. Ἰνδ. ε'.

τκζ' Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. ς'. α'. ὑπ. Ἰουστινιανοῦ Αὐγούστου τὸ γ' μόνου.

Ὁ βασιλεὺς Ἰουστινιανὸς κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος τῆς αὐτοῦ P 335 βασιλείας μηνὶ αὐδυναίῳ, κατὰ Ῥωμαίους ἰανουαρίου πρώτῃ, τῆς ἕκτης ἐπινεμήσεως, τοσαῦτα ἔρριψε χρήματα καὶ παρέσχε πᾶσιν V 267 ὡς οὐδεὶς βασιλεὺς ἕτερος ὑπατεύσας.

2. καὶ ἐν ἑκάστῃ πόλει om. P. 3. ὥστε] εἰς τὸ P. 4. μὴ λιθοβολεῖν τινα P. 9. κυριακῇ] κατὰ R. 13. δὲ om. P. 21. ὑπατεύων P.

chiae Syriae anno DLXXV. Consule praefato Mavortio Romano. Qui quidem Imperator Justinianus Constantinopolitanae civitatis statum emendavit et composuit, emissis Sacris jussionibus, quibus de seditiosis ac tumultus excitantibus, vel caedes facientibus poenae exigerentur, vetareturque ne quis ullum in posterum occideret, vel lapidibus impeteret, sed ut singuli in spectandis Circensibus, modeste se gererent, imperabatur: quo facto magnum incussit terrorem, pace in omnibus provinciis stabilita. Interea accidit ut Imperator Justinus ex ulcere pedis, quod ex sagittae ictu in praelio accepto ortum erat, objecit, mense Loo, secundum Romanos, Augusti I. die Dominica, hora III. praesentis V. Indictionis. Moritur vero annos natus LXXVII.

Solus deinceps imperavit Justinianus Augustus annos XXXVIII. menses XI. Colliguntur anni VI. MLXXV.

Numeratur tempus illius imperii ex quo Imperator est renuntiatus, id est a mense Xanthico, secundum Romanos Aprilis I. Ind. V.

CCCXXVII. Olympias.

A. C. [Ol. Iph.]

528. I. Ind. VI. Justiniano Augusto III. solo Cos. 4.

Justinianus Imperator anno imperii I. mense Audynaeo, secundum Romanos Januarii I. Indict VI. tantam vim pecuniae sparsit, omnibusque praebuit, quantam nullus alius Imperator in Consulatu sparserat.

Τῷ αὐτῷ ἔτει Πέρσαι ἐπολέμησαν Τζαθίῳ τῷ Λαζῶν βασιλεῖ, ὡς προσρυέντι Ῥωμαίοις. καὶ λοιπὸν ὁ αὐτὸς Τζάθιος ἔπεμψε, καὶ ἐδεήθη τοῦ βασιλέως Ἰουστινιανοῦ καὶ τῆς Ῥωμαίων βοηθείας. καὶ ἔπεμψεν αὐτῷ πλῆθος στρατιωτῶν ὁ βασιλεὺς Ἰουστινιανὸς καὶ στρατηλάτας τρεῖς, Βηλισάριον καὶ Κήρυκον καὶ Εἰρηναῖον τὸν Πενταδίας. καὶ συνέκρουσαν πόλεμον, καὶ πολλοὶ ἔπεσαν τοῦ Ῥωμαίων στρατοῦ. καὶ ἠγανάκτησε κατὰ B *τῶν στρατηλατῶν ὁ βασιλεὺς Ἰουστινιανός, ὅτι φθονοῦντες ἀλλήλοις προεδίδουν ἀλλήλους καὶ ἐγνώριζον κατ' ἀλλήλων τῷ βα-* R 774 *σιλεῖ, καὶ διεδέξατο αὐτούς, Πέτρου τοῦ στρατηλάτου τοῦ ἀπὸ νοταρίων τοῦ βασιλέως κατελθόντος καὶ ἀποκινήσαντος αὐτοὺς καὶ λαβόντος τὰ ἐξπέδιτα παρ' αὐτῶν, καὶ συμβαλόντος τοῖς Πέρσαις μετὰ τῶν Λαζῶν πολλοὺς κατέκοψαν Πέρσας.*

Ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ ὁ βασιλεὺς Ἰουστινιανὸς ἀνενέωσε τὸ προάστειον Συκὰς πρώην λεγόμενον, κείμενον κατέναντι Κωνσταντινουπόλεως, καὶ τὸ θέατρον αὐτῶν Συκῶν καὶ τὰ τείχη, δεδωκὼς δίκαιον πόλεως, μετονομάσας αὐτὰς Ἰουστινιανούπολιν. C *ἔκτισε δὲ καὶ τὴν γέφυραν, δι' ἧς δύναταί τις τὴν πορείαν ποιεῖσθαι ἀπὸ τῆς ἀντιπέραν εἰς τὴν πανευδαίμονα.*

Ὁ αὐτὸς βασιλεὺς ἀνεπλήρωσε καὶ τὸ δημόσιον λουτρόν, ὃ ἦν πρώην ἀρξάμενος κτίζειν ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἀναστάσιος ὁ βασιλεὺς τὸ ἐν τοῖς Δαγισθαίου.

2. *προσφυέντι* P. 9. *τῷ βασιλεῖ* om. R. 10. *ἐδιεδέξατο* P. 12. *συμβάλλοντος* P. 18. *πορίαν* PV. 19. *εἰς*] *εἰ* PV. Conf. ad p. 331. D. 22. *Δαγισθαίου*] *τοῦ Διακισθαίου* m. R.

Eodem anno, Persae Tzathio Lazorum Regi bellum intulere, quod Romanis se adjunxisset. Tzathius autem ad Imperatorem Justinianum legatum misit, petens ab eo sibi auxilium ex Romanis submitti. Misitque idem Justinianus Imperator exercitum, et tres Magistros militum, Belisarium, Cerycum, et Irenaeum Pentadiae filium: commissoque praelio, multi ex Romanorum copiis cecidere. Indignatus vero contra duces Justinianus Imperator, quod ex invidia sese mutuo prodidissent, et alter alterius consilia Regi detulisset, iis exauctoratis, Petrum Magistrum militum et Ex-Notario Imperatoris misit, qui iis remotis, sumptaque copiarum praefectura, una cum Lazis Persas aggressus, multos ex iis cecidit.

Hac ipsa tempestate, Justinianus Imperator suburbanum, Sycas prius appellatum, quodque e regione Constantinopoleos situm est, instauravit, ut et ejus Theatrum, et muros: concessoque eidem jure civitatis, Justinianopolim nuncupavit. Aedificavit etiam pontem, per quem ab opposita regione in Felicem urbem transiretur.

Idem Imperator absolvit Balneum publicum, quod prius Imperator Anastasius in Dagisthaei tractu inchoaverat.

Ἐποίησε δὲ ὁ αὐτὸς βασιλεὺς καὶ τὸ μεσίαυλον τῆς βασιλικῆς Ἴλλου κιστέρναν μεγάλην, βουλόμενος βαλεῖν τὸ Ἀδριάνειον ὕδωρ τοῦ ἀγωγοῦ εἰς αὐτήν. ὅνπερ ἀγωγὸν ἀνενέωσεν ὁ αὐτὸς βασιλεύς, κατασκευασθέντα πρώην ὑπὸ Ἀδριανοῦ βασιλέως τοῖς Βυζαντίοις εἰς τὸ ὑδρεύεσθαι πρὸ τοῦ ὑδρεύεσθαι τὸ Βυζάντιον. D

Ἰνδ. ζ΄. β΄. ὑπ. Δεκίου μόνου.

Τούτῳ τῷ ἔτει ὁ Ἰουστινιανὸς κῶδιξ ἀνεπληρώθη καὶ ἐκελεύσθη αὐθεντεῖσθαι ἀπὸ τῆς πρὸ ις΄ καλανδῶν ἀπριλίων τῆς ἐνεστώσης ζ΄ ἐπινεμήσεως.

Τούτῳ τῷ ἔτει κατὰ θεοῦ φιλανθρωπίαν γέγονε τὸ μέγα θανατικόν.

Ἰνδ. η΄. γ΄. ὑπ. Λαμπαδίου καὶ Ὀρέστου.

Τούτῳ τῷ ἔτει Σαμαρειτῶν στασιασάντων, καὶ ποιησάντων ἑαυτοῖς βασιλέα καὶ Καίσαρα, ἐπέμφθη Εἰρηναῖος ὁ Πενταδίας P 336 στρατηλάτης, καὶ ἐθανάτωσε πολλούς. καί τινες ἐξ αὐτῶν φοβηθέντες προσῆλθον ἐξ ἀνάγκης τῷ χριστιανισμῷ καὶ δεχθέντες ἐβαπτίσθησαν, καὶ ἕως τῆς σήμερον ἐπαμφοτερίζουσιν, καὶ ἐπ᾽ αὐστηρίᾳ μὲν ἀρχόντων σχήματι διεψευσμένοι ὑπούλως καὶ κακούργως ὡς χριστιανοὺς ἑαυτοὺς ἐμφανίζουσιν, ἐπὶ χαυνότητι δὲ ἀρχόντων φιλοχρημάτων Σαμαρεῖται καὶ μισοχριστιανοὶ καὶ

2. Ἀδριάνιον PV. 4. τοῦ βασιλέως P. 14. Σαμαριτῶν PV. 17. ἐξ om. P. 21. Σαμαρῖται PV et postea σαμαριτίζειν.

Confecit praeterea idem Imperator rex Atrio Basilicae Illi Cisternam magnam, cum in eam Aquaeductus Hadriani aquam immittere vellet. Quem quidem Aquaeductum jam olim ab Hadriano Imperatore constructum, quo Byzantio aquarum copia suppeteret, quarum penuria prius laborabat, renovavit.

A. C. [Ol. Iph.]

529. II. Ind. VII. Decio solo Cos. 1. 327.

Hoc anno, Justinianus Codex absolutus est, jussusque est vim habere a XVI. Kalend. Apriles hujus praesentis Indict. VII.

Hoc anno, Deo ita volente, magna extitit mortalitas.

530. III. Ind. VIII. Lampadio et Oreste Coss. 2.

Hoc anno, Samaritanis tumultuantibus, sibique Regem et Caesarem creantibus, missus est Irenaeus Pentadiae filius Magister militum, qui multos interfecit. Quidam vero ex iis sibi metuentes, necessitate coacti se ad Christianam religionem contulerunt, iique excepti baptizati sunt, atque ad hanc usque aetatem utramque religionem profitentur, dum in speciem quidem propter quorundam Praesidum severitatem subdole et perfide Christianos palam se profitentur: aliorum vero Praesidum pecuniae inhiantium mollitie ac indulgentia Samaritae, atque adeo Christianorum osores, ita se gerunt, ac si quid

ὡς μὴ γνόντες χριστιανισμόν, οὕτω διαπράττονται, τοὺς ἄρχον-
B τας πείθοντες σαμαρειτίζειν διὰ τῶν χρημάτων.

R 776 V 268 Πέμπτῳ ἔτει τῆς βασιλείας Ἰουστινιανοῦ, μηνὶ Ἰανουαρίῳ, γέγονε τοῦ λεγομένου Νίκα ἡ ἀνταρσία τρόπῳ τοιούτῳ. ἀνελθόντα τὰ μέρη ἐν τῷ Ἱππικῷ ἔκραξαν οἱ δῆμοι τῶν Πρασίνων, Ἄκτα διὰ Καλοπόδιον τὸν κουβικουλάριον καὶ σπαθάριον. ἔτη
C πολλά, Ἰουστινιανέ, τοῦ βίγκας· ἀδικούμεθα, μόνε ἀγαθέ, οὐ βαστάζομεν, οἶδεν ὁ θεός, φοβούμεθα ὀνομάσαι, μὴ πλέον εὐτυχήσει, καὶ μέλλομεν κινδυνεύειν. Καλοπόδιός ἐστιν ὁ σπαθαροκουβικουλάριος ὁ ἀδικῶν ἡμᾶς. καὶ πολλῶν ὕβρεων γενομένων μεταξὺ τῶν μερῶν Βενέτων καὶ Πρασίνων, καὶ τὸν βασιλέα πολλὰ λοιδορήσαντες, κατῆλθον οἱ Πράσινοι, ἐάσαντες τὸν βασιλέα καὶ τοὺς Βενέτους θεωροῦντας τὸ ἱππικόν. καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς ἰδεῖν τί κράζουσιν ὡς ἔτυχεν· ἀλλ' ὅτε πολλὴ γένηται ἀνάγκη, τότε ποιεῖς ἃ ἐβουλεύσω. καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ βασιλεύς, Ἐξέλθατε οὖν καὶ μάθετε τίνος χάριν στασιάζουσιν. καὶ ἐξῆλθεν ἀπὸ τοῦ παλατίου ὁ πατρίκιος Βασιλείδης ὁ ποιῶν τὸν

1. καὶ τοὺς P. 2. χρημάτων] Post haec in V tertia paginae pars cum sequenti folio recto et versi parte inferiori vacua relicta fuerant: quae spatia recentior manus implevit catalogo τεράτων quae Zenone, Iustiniano et Leone imperantibus acciderunt ἐκ τοῦ μεγάλου χρονογράφου, de quo conf. annotat. ad p. 379. C. Eum catalogum non habeo descriptum. 4. ἁμαρτία P. 7. βίκας V. 8. μὴ εὐτυχήσεις P. 9. σπαθάριος κουβικουλάριος P. 14. ὡς ἔτυχεν — 17. στασιάζουσιν om. P. Et ne his quidem omnis lacuna expleta est. 17. Βασιλίδης P. Sic et p. seq. v. 11.

sit Christiana religio prorsus ignorarent, ipsis etiam Praesidibus, quo Samaritanam religionem profiteri sibi liceret, pecunia data, persuasis.

6039. 531. IV. Ind. IX. Lampadio et Oreste II. Coss. 3.

CCCXXVIII. Olympias.

532. V. Ind. X. Lampadio et Oreste III. Coss. 4.

Anno imperii Justiniani quinto, mense Januario, seditio, quae Vincas vulgo appellatur, in hunc modum facta est. Cum Factiones in Circum ascendissent, Prasini clamarunt: *Acta per Calopodium Cubicularium et Spatharium* (rescindantur:) *Multos annos Justiniane, Tu vincas. Injusta patimur, o solus bone, nec sumus ferendo, novit Deus. Non audemus nominare, ne feliciter agas, nosque periclitemur. Calopodius Spatharius et Cubicularius is est qui nos injuria afficit.* Pluribus inde inter Factiones Venetas et Prasinas jactatis conviciis, ac Imperatore multis probris insectato, descenderunt Prasini, relictis Imperatore et Venetis, ludos spectantibus. Interea misit Imperator qui attenderent quid clamarent. Tum exiere e Palatio Basilides Patricius, Vicarium agens Con-

τόπον τοῦ μαγίστρου Ἑρμογένους ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ Κων- D
σταντίολος. καὶ στήσαντες τὰ εἰσελαύνοντα πλήθη ἔξω τοῦ πα-
λατίου, κατασιγήσαντες αὐτὰ προσεφώνησαν αὐτοῖς, λέγοντες,
Τί ζητοῦντες γενέσθαι στασιάζετε; καὶ ἔκραξαν κατὰ τοῦ
ἐπάρχου τῶν πραιτωρίων Ἰωάννου τοῦ Καππάδοκος καὶ Ῥουφί-
νου τοῦ κυαίστορος καὶ τοῦ ἐπάρχου τῆς πόλεως Εὐδαίμονος. καὶ
ταῦτα ἀκηκοότες ἀνήγαγον τῷ βασιλεῖ. καὶ εὐθέως διεδέξατο
τὸν ἔπαρχον τῶν πραιτωρίων Ἰωάννην, καὶ ἐποίησεν ἀντ' αὐτοῦ
ἔπαρχον πραιτωρίων τὸν πατρίκιον Φωκᾶν τὸν Κρατεροῦ. διε-
δέξατο δὲ καὶ Ῥουφῖνον τὸν κυαίστορα, καὶ ἐποίησεν ἀντ' αὐτοῦ
τὸν πατρίκιον Βασιλείδην κυαίστορα τὸν τοποτηροῦντα τὸν μάγι-
στρον, ὡς προείρηται. καὶ τὸν ἔπαρχον δὲ τῆς πόλεως Εὐδαί- P 387
μονα διεδέξατο, καὶ ἐποίησεν ἀντ' αὐτοῦ Τρύφωνα ἔπαρχον πό-
λεως, τὸν ἀδελφὸν Θεοδώρου ἀπὸ ἐπάρχων πόλεως. ὁ δὲ δῆμος
ἐπέμενεν ἔξω τοῦ παλατίου εἰσελαύνων· καὶ τούτου γνωσθέντος,
ἐξῆλθεν ὁ πατρίκιος Βηλισάρις ὁ στρατηλάτης μετὰ πλήθους
Γότθων, καὶ ἔκοψε πολλοὺς ἄχρις ἑσπέρας. καὶ λοιπὸν ἐνέ- R 778
πρησαν τὴν εἴσοδον τοῦ παλατίου τὴν χαλκόστεγον, καὶ ἐκαύθη
μετὰ τοῦ πορτίκου τῶν σχολαρίων καὶ τῶν προτηκτόρων καὶ καν-
διδάτων, καὶ γέγονε διακοπή. ὁμοίως δὲ ἐκαύθη καὶ τὸ Σένατον,
ὅπου ἐστὶ τὸ λεγόμενον Αὐγουσταῖον, καὶ ἡ μεγάλη ἐκκλησία πᾶσα B

3. αὐτοί P. 6. 10. κυέστορος PV. 9. Κρατεροῦ] Κρατερὸν PV. Vide praeter quos citat Ducangius Malalam p. 449. 5 10. τὸν Ῥουφῖνον τὸν P. 11. κυέστορα P. 12. εὐδαίμονος P. 15. ἔμεινε P. 16. Βελισάριος P. 17. ἀνέπρησαν P. 19. τὸ μετὰ P. ib. προκτητόρων R, προτικτόρων PV. 20. καὶ ἐκαύθη τὸ P.

stantinopoli Hermogenis Magistri, et Constantiolus, atque ii turbas proruentes extra palatium continentes, indicto silentio, hisce verbis compellarunt: *Quid quaeritis, et cur tumultuamini?* et clamarunt, *contra Praefectum Praetorio Joannem Cappadocem, et Rufinum Quaestorem, ac Praefectum Felicis urbis.* Quibus auditis, et ad Imperatorem perlatis, is extemplo Joannem Praefectum Praetorio exauctoravit, illique successorem designavit Phocam Craterum Patricium. Abdicavit etiam Rufinum Quaestorem, illiusque loco subrogavit Basilidem Patricium, qui Magistri vicem agebat, ut dictum est. Felicis quoque Praefecto urbis exauctorato, ei suffectus est Tryphon, Theodori Ex-Praefecto urbi frater. Populus interea extra Palatium consistens pergebat: quo cognito, Belisarius Patricius Magister militum cum Gotthorum copiis egressus, multos ex illis cecidit usque ad vesperam. Tum vero incenderunt Palatii vestibulum aereis tegulis tectum, quo quidem incendio exusta est Porticus Scholariorum, et Protectorum atque Candidatorum, factaque ingens caedes. Conflagravit etiam Senatus, ubi est quod appellatur Augustaeum,

σὺν τοῖς φοβεροῖς καὶ θαυμαστοῖς κίοσι πᾶσα ἐκ τετραέντου κατηνέχθη. κἀκεῖθεν κατῆλθεν ὁ δῆμος πάλιν εἰσελαύνων ἐπὶ τὸν Ἰουλιανοῦ λιμένα εἰς τὸν οἶκον Πρόβου· καὶ ἐζήτει παρ' αὐτοῦ λαβεῖν ὅπλα, καὶ ἔκραζον, Πρόβον βασιλέα τῇ Ῥωμανίᾳ. καὶ ἔβαλον πῦρ εἰς τὸν οἶκον τοῦ αὐτοῦ πατρικίου Πρόβου· καὶ ὀλίγων καυθέντων ἐλείφθη τὸ πῦρ καὶ ἐσβέσθη. τῇ δὲ παρασκευῇ ἡμέρᾳ τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ιϛ' ἦλθον οἱ δῆμοι εἰς τὸ πραιτώριον τῶν ἐπάρχων, καὶ ἔβαλον ἐκεῖ πῦρ, καὶ ἐκαύθησαν αἱ στέγαι τῶν
C δύο βασιλικῶν οἴκων καὶ μόνον τοῦ αὐτοῦ πραιτωρίου, ὅπου τὰ σκρίνια. ἐφύσησεν γὰρ ἄνεμος βοῤῥᾶς, καὶ τὸ πῦρ ἔξω τοῦ πραιτωρίου ἐδίωξεν, καὶ ἐκαύθη τὸ βαλανεῖον τῶν Ἀλεξάνδρου, καὶ ὁ ξενὼν τῶν Εὐβούλου ἐν μέρει καὶ ἡ ἁγία Εἰρήνη, ἥτις ἦν
V 269 κτισθεῖσα ὑπὸ Ἴλλου τοῦ Ἰσαύρου τοῦ ἀντάρτου Ζήνωνος τοῦ βασιλέως. καὶ ὁ ξενὼν τοῦ Σαμψὼν ὁ μέγας ἐκαύθη, καὶ ἀπώλοντο οἱ ἐν αὐτῷ ἀνακείμενοι ἄῤῥωστοι. τῷ δὲ σαββάτῳ, τουτέστιν τῇ ιζ' τοῦ αὐτοῦ αὐδυναίου μηνός, ἐποίησαν συμβολὴν μετὰ τοῦ δήμου οἱ στρατιῶται οἱ ἐλθόντες ἀπὸ τοῦ Ἑβδόμου καὶ τοῦ Ῥηγίου καὶ τοῦ Ἀθύρα καὶ ἀπὸ Καλαβρίας, ἐπειδὴ ὡς ἔτυχεν ἐφόνευον οἱ δῆμοι τοὺς ἀνθρώπους καὶ ἔσυρον αὐτοὺς καὶ ἔβαλλον εἰς θάλασσαν ὡς παρακτνωτάς. ὁμοίως δὲ καὶ γυναῖ-
D κας ἐφόνευον, καὶ πολλοὶ ἔπεσαν δημόται. καὶ ἑωρακότες ἑαυτοὺς βαλλομένους οἱ ὄχλοι, ἦλθον αὐτοὶ εἰς τὸν Ὀκτάγωνον τὸν

1. πᾶσι P. 8. στίγαι R. 14. ὁ prius om. P. 19. οἱ δῆμοι om. P. 21. ἔσπασαν P.

et Magna Ecclesia, cum stupendis omnibus et admirandis columnis, ex quadri-marmore confectis, tota procubuit. Atque inde populus rursum descendens versus Juliani Portum, ad aedem Probi proruit, ab eoque arma petivit, haecce verba inclamans, *Probum Imperatorem Romaniae:* ac igne in domum Probi Patricii injecto, paucisque absumptis, ignis postmodum desiit et extinctus est. Die Veneris, ejusdem mensis XVI. venerunt Factiones in Praetorium Praefecti, ignemque ibi injecerunt, quo conflagrarunt contignationes duarum domorum Regiarum, et locus ipsius Praetorii, ubi erant Scrinia. Vento quippe Aquilone flatum protendente, ignis ultra Praetorium prorupit, quo exustum est Alexandri Balneum, et ex parte Xenodochium Eubuli, ut et aedes Sanctae Irenes, quae condita fuerat ab Illo Isauro, qui adversus Zenonem tyrannidem invasit. Sed et ingens illud Xenodochium Sampsonis incendio consumptum est, et qui in eo aegri jacebant periere. Die Sabbati, hoc est XVII. ejusdem mensis Audynaei, milites qui ex Hebdomo, Rhegio, Athyra, et Calabrya venerant, cum populo congressi sunt. Postquam vero quoslibet, ut occurrebant, occiderant, hos in mare, tanquam vilia quaeque, tractos jaciebant. Interficiebant quoque feminas, multique jaculis aut sagittis factiosos aggrediebantur. Verum ut se ii sic peti advertere, ve-

ὄντα εἰς μέσον τῆς βασιλικῆς τῶν Γουναρίων καὶ τοῦ δημοσίου Ἐμβόλου τῆς Ῥηγίας. καὶ ἑωρακότες οἱ στρατιῶται ὅτι οὐκ ἠδύναντο εἰσελθεῖν, ἐπάνω αὐτῶν ἔβαλον πῦρ, καὶ ὑφῆψαν τὴν Ὀκτάγωνον, καὶ ἐξ αὐτοῦ τοῦ πυρὸς ἐκαύθη τὰ πέριξ τοῦ ἁγίου Θεοδώρου τῶν Σφωρακίου δίχα τοῦ σκευοφυλακίου τοῦ φούρνου τοῦ ἁγίου οἴκου. ὁ δὲ Ἔμβολος ὅλος τῶν ἀργυροπρατίων καὶ ὁ οἶκος Συμμάχου τοῦ ἀπὸ ὑπάτων ὀρδιναρίων καὶ ἡ ἁγία Ἀκυλῖνα R 780 P 338 ἕως τῆς καμάρας τοῦ ἄλλου Ἐμβόλου τοῦ φόρου Κωνσταντίνου ἐκαύθη. καὶ φυγόντες ἐκεῖθεν οἱ δῆμοι ἔβαλον πῦρ ἐπὶ τὸ Λίβυρνον ἐπὶ τὴν Μαγναύραν, καὶ συνδρομῆς πολλῆς γενομένης ἐσβέσθη εὐθέως.

Τῇ δὲ κυριακῇ ἡμέρᾳ, τουτέστι τῇ ιη' τοῦ αὐτοῦ μηνός, ἀπονύχιον ἀνῆλθεν ὁ βασιλεὺς εἰς τὸ Ἱππικὸν ἐν τῷ ἰδίῳ καθίσματι, βαστάζων τὸ ἅγιον εὐαγγέλιον. καὶ τούτου γνωσθέντος ἀνῆλθεν πᾶς ὁ δῆμος, καὶ ἐγεμίσθη τὸ Ἱππικὸν ὅλον ἐκ τῶν ὄχλων. καὶ ἐπωμόσατο αὐτοῖς ὁ βασιλεύς, λέγων, Μὰ τὴν δύναμιν ταύτην, συγχωρῶ ὑμῖν τὸ πταῖσμα τοῦτο καὶ οὐ κελεύω τινὰ ἐξ ὑμῶν συσχεθῆναι, ἀλλ' ἡσυχάσατε· οὐδὲν γὰρ παρ' ὑμᾶς, ἀλλὰ B παρ' ἐμέ. αἱ γὰρ ἐμαὶ ἁμαρτίαι ἐποίησάν με μὴ παρασχεῖν ὑμῖν περὶ ὧν ᾐτήσατέ με ἐν τῷ Ἱππικῷ. καὶ πολλοὶ τοῦ δήμου ἔκραξαν, Αὔγουστε Ἰουστινιανέ, τοῦ βίγκας. ἄλλοι δὲ ἔκραζον,

5. σκευοφυλακίου in m. ponit V. *ib.* φουρίου P. 6. ἀργυροπρατίων] Immo ἀργυροπρατείων. 9. ἐκεῖ P. *ib.* ἐπὶ τὸ Λίβυρνον om. P. 15. ἐγνώσθη R, ἐπληρώθη m. R, ἐχώσθη P. 16. ὁ om. P.

nerunt ad Octagonum, situm inter Basilicam Gunariorum, et publicam Porticum Regiae. Milites autem ubi viderunt in illos se non posse irruere, ignem projecerunt, et Octagonum incenderunt: quo incendio conflagravit quidquid erat circa aedem Sancti Theodori in tractu Sphoracii, praeter Scevophylacium arcis sacrae aedis. Porticus autem tota Argentariorum, et domus Symmachi Ex-Consule ordinario: sancta item Aquilina usque ad fornices alterius Porticus Fori Constantini exusta est. Hinc igitur fugientes Factiones, ignem injecerunt in Magnauram, sed multo hominum facto concursu, statim extinctus est.

Die vero Dominica, hoc est XVIII. ejusdem mensis, cum noctem insomnem duxisset Imperator, progressus est in Circum seditque in suo Tribunali, gestans sanctum Evangelium. Quo cognito, populus universus ascendit, totusque impletus est Circus, turba passim affluente. Tum Imperator, acto sacramento, *Per hanc potestatem*, inquit, *condono vobis offensam hanc, neminemque ex vobis praecipiam comprehendi, modo quiescatis: nulla enim penes vos culpa, sed super me residet. Peccata enim mea effecere, ut vobis non concederem quae a me in Circo petiistis.* Tum multi ex populo acclamarunt: *Auguste Justiniane, tu vincas.* Alii

Ἐπιορκεῖς, σγαύδαρι. καὶ ἔασεν, καὶ κατῆλθεν αὐτὸς ἐκ τοῦ
Ἱππικοῦ ὁ βασιλεύς· καὶ ἔδωκεν εὐθέως μίσσας τοῖς τοῦ παλα-
τίου, καὶ λέγει τοῖς συγκλητικοῖς, Ἀπέλθατε, ἕκαστος φυλάξει
τὸν οἶκον αὐτοῦ. καὶ ἐξελθόντων αὐτῶν ὑπήντησεν ὁ δῆμος
Ὑπατίῳ τῷ πατρικίῳ καὶ Πομπηίῳ τῷ πατρικίῳ· καὶ ἔκραξαν,
Ὑπάτιε Αὔγουστε, τοῦ βίγκας. καὶ λαβόντες οἱ δῆμοι τὸν αὐ-
C τὸν πατρίκιον Ὑπάτιον εἰς τὸν φόρον Κωνσταντίνου, φοροῦντα
ἄσπρον χλανίδιν, ἀναγαγόντες αὐτὸν ὕψος εἰς τοὺς βαθμοὺς
τοῦ κίονος τῆς στήλης Κωνσταντίνου τοῦ βασιλέως ἤνεγκαν οἱ
δῆμοι ἀπὸ τοῦ παλατίου Πλακιλλιανῶν οὕτω λεγομένου σίγνα
βασιλικὰ ἀποκείμενα ἐκεῖσε, καὶ ἔβαλον εἰς τὴν κεφαλὴν τοῦ αὐ-
τοῦ Ὑπατίου, καὶ μανιάκιον χρυσοῦν εἰς τὸν τράχηλον αὐτοῦ.
καὶ τούτου γνωσθέντος τῷ βασιλεῖ, ἐσφαλίσθη τὸ παλάτιον, καὶ
λαβόντα τὰ τοῦ δήμου πλήθη τὸν αὐτὸν Ὑπάτιον καὶ Πομπήιον
τὸν πατρίκιον καὶ Ἰουλιανὸν τὸν ἀπὸ ἐπάρχων πραιτωρίων ἀπή-
γαγον τὸν αὐτὸν Ὑπάτιον εἰς τὸ βασιλικὸν κάθισμα, βουλόμενοι
ἐκβαλεῖν ἐκ τοῦ παλατίου πορφύραν βασιλικὴν καὶ διάδημα καὶ
D στέψαι αὐτὸν εἰς βασιλέα. καὶ ἔκραξεν αὐτῷ ὁ πᾶς δῆμος ὁ ὢν
εἰς τὸ Ἱππικόν, Αὔγουστε Ὑπάτιε, τοῦ βίγκας. καὶ αὐτὸς
Ὑπάτιος προθεωρῶν τὰ τοῦ δήμου ὅτι τρεπτοί εἰσι καὶ πάλιν ἐγ-
R 782 V 270 κρατὴς γίνεται ὁ βασιλεύς, πέμψας λάθρα Ἐφραίμιον τὸν καν-
διδᾶτον, ᾧτινι ἐθάῤῥει, δηλοῖ τῷ βασιλεῖ Ἰουστινιανῷ, Ἰδοὺ
τοὺς ἐχθρούς σου πάντας ἐν τῷ Ἱππικῷ συνήγαγον· ὃ κελεύεις

1. σγαύδαρι] γάδαρε Ducangius. 3. ἀπέλθετε P. ib. φυλάξειν P, φυλάξε m. R. 8. ἀναγόντες P. 12. μανίκιον R, μανιάκην. μανιάκιόν m. R. 14. καὶ Πομπήιον om. P. 18. πᾶς om. P.

vero clamitarunt: *Pejeras, Asine.* Imperator ad haecce siluit, et ex Circo abiit, statimque dimisit Palatinos Proceres, iisque dixit, *Abite, ut vestras aedes custodiatis.* Quibus digressis, occurrit populus Hypatio Patricio, et Pompeio Patricio, et acclamavit, *Hypati Auguste, tu vincas:* arreptumque Hypatium Patricium, Chlamyde indutum candida, in Forum Constantini sublimem usque ad gradus statuae Constantini Imperatoris deduxerunt. Tum vero Factiones ablatis ex Palatio Placillianarum, ita appellato, ubi asservabantur, Imperatoriis insignibus, iis induerunt caput ipsius Hypatii, torque etiam aureo collo aptato. Quod ubi Justiniano Imperatori est renuntiatum, Palatium clausum est. Factiosi vero, Hypatio Patricio, et Juliano Ex-Praefecto Praetorio arreptis, ipsum Hypatium usque ad Imperatorium Thronum adduxere, ut allatis ex Palatio Imperatoria purpura, et diademate, illum in Imperatorem coronarent. Verum Hypatius, cum populorum mentem praevideret, eorumque levitatem, rursumque Justinianum rerum potiturum, misso clam Ephremio Candidato, cui fidebat inprimis, nuntiat Imperatori Justiniano: *Ecce*

ποίησον. ἀπελθόντος δὲ τοῦ αὐτοῦ Ἐφραϊμίου ἐν τῷ παλατίῳ, καὶ θελήσαντος εἰσελθεῖν καὶ εἰπεῖν τῷ βασιλεῖ τὴν ἀπόκρισιν, ἀπαντᾷ αὐτῷ Θωμᾶς τις ἀδσηκρῆτις, ἰατρὸς ὢν τοῦ βασιλέως, πάνυ φιλούμενος παρ' αὐτοῦ, καὶ λέγει τῷ κανδιδάτῳ, Ποῦ εἰσ-έρχῃ; P 339 ἔσω οὐδείς ἐστιν· ὁ γὰρ βασιλεὺς ἀπῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ. καὶ ὑποστρέψας Ἐφραΐμιος λέγει Ὑπατίῳ, Δέσποτα, μᾶλλον ὁ θεὸς θέλει σε βασιλεῦσαι· ὁ γὰρ Ἰουστινιανὸς ἔφυγεν, καὶ οὐδείς ἐστιν τῷ παλατίῳ. καὶ ταῦτα ἀκούσας ὁ Ὑπάτιος ἔδοξε θαρσαλεώτερος καθέζεσθαι ἐν τῷ δεσποτικῷ καθίσματι τοῦ Ἱππικοῦ καὶ ἀκούειν τὰς εἰς αὐτὸν εὐφημίας τοῦ δήμου καὶ τὰς ὑβριστικὰς φωνάς, ἃς ἔλεγον εἰς τὸν βασιλέα Ἰουστινιανὸν καὶ εἰς τὴν Αὔγουσταν Θεοδώραν. ἦλθαν δὲ καὶ ἀπὸ Κωνσταντιανῶν νεώτεροι Πράσινοι, φοροῦντες ζάβας, σν'· οἵτινες νεώτεροι ἦλθον ὡπλισμένοι, ὑπολαβόντες ὅτι δύνανται ἀνοῖξαι τὸ παλάτιον καὶ B εἰσαγαγεῖν αὐτὸν ἐν αὐτῷ. ὁ δὲ θειότατος βασιλεὺς Ἰουστινιανὸς ἀκηκοὼς τὰ περὶ τοῦ δήμου καὶ Ὑπατίου καὶ παρὰ Πομπηίου τολμηθέντα, εὐθέως ἀνῆλθεν διὰ τοῦ λεγομένου Κοχλίου εἰς τὰ λεγόμενα Πούλπιτα, ὄπισθεν τοῦ καθίσματος τοῦ Ἱππικοῦ, εἰς τὸν Τρίκλινον τὸν ἔχοντα τὰς χαλκᾶς θύρας, αἵτινες ἦσαν ἠσφαλισμέναι. ἦσαν δὲ μετ' αὐτοῦ τοῦ βασιλέως Μοῦνδος

3. τῷ αὐτῷ R. *ib.* ἀσηκρήτοις P. Ioannes Laurentius de magistr. Romanis p. 182. ἀσηκρῆτις τοὺς ἐπὶ τῶν σηκρήτων· οὐδὲ γὰρ ἀδσηκρῆτις κατὰ τοὺς ἰδιώτας ἐξ ἀνοίας μετὰ τοῦ δέλτα στοιχείου τῆς προθέσεως ἐπιβαλλομένης. 6. Εὐφραίμιος PV. 8. θαρσαλέως P. 12. ἦλθον P. *ib.* Κωνσταντινῶν R. 16. περὶ] παρὰ, omisso mox παρὰ, P sola. *ib.* καὶ alterum om. R. 19. Τρικλίνιον P. *ib.* τὰς om. P.

hostes tui universi in Circo collecti sunt, quod praecipis, exequere. Ephraemio ad Palatium pergenti, illudque volenti ingredi, ut quae sibi mandata erant exponeret, occurrit Thomas quidam a Secretis, quique Imperatoris erat Medicus, et ab eo praecipua quadam familiaritate colebatur, qui Candidatum adortus: *Quo*, inquit, *tendis: nemo intus est, Imperator quippe inde discessit.* Reversus Ephraemius renuntiat Hypatio: *Domine, Deus te potius vult imperare: fugit enim Justinianus, nec quisquam est in Palatio.* Quibus auditis, Hypatius visus est in Imperatorio Circi Tribunali fidentius considere, atque audire faustas in se populi factas acclamationes, et convitia quae in Justinianum Imperatorem e in Theodoram Augustam passim jactabantur. Venerunt quoque a Constantianis Juniores Prasini, loricas ducentas quinquaginta ferentes: et quidem armati accesserunt, rati se Palatium aperire posse, in illudque Hypatium introducere. Sacratissimus vero Imperator Justinianus, certior factus de populi, Hypatii, et Pompeii conatibus, extemplo ascendit per Cochleam, uti appellatur, in Pulpita, sic pariter dicta, pone Circi Tribunal: atque inde in Triclinium aereas habens januas, quae tum erant clausae. Aderant porro cum Imperatore Mundus, Constantiolus,

καὶ Κωνσταντίολος καὶ Βασιλείδης καὶ Βηλισάριος καὶ ἄλλοι τινὲς συγκλητικοί. εἶχεν δὲ καὶ τὴν τοῦ παλατίου ἔνοπλον βοήθειαν μετὰ τῶν ἰδίων σπαθαρίων καὶ κουβικουλαρίων.

C *Καὶ τούτων γενομένων Ναρσῆς ὁ κουβικουλάριος καὶ σπαθάριος ἐξελθὼν λαθραίως δι' ἑαυτοῦ καὶ τῶν ἀνθρώπων αὐτοῦ ὑπέκλεψέ τινας τῶν τοῦ Βενέτου μέρους, ῥογεύσας χρήματα. καὶ ἀποσχίσαντες ἤρξαντο κράζειν, Αὔγουστε Ἰουστινιανέ, τοῦ βίγκας. κύριε, σῶσον Ἰουστινιανὸν καὶ Θεοδώραν. καὶ ὠλόλυξεν ἅπαν τὸ πλῆθος ἐν τῷ Ἱππικῷ. τινὲς δὲ τῶν ἐκ τοῦ Πρασίνου μέρους ἀνασεισταὶ ὁρμήσαντες κατ' αὐτῶν ἐλιθοβόλουν αὐτούς. καὶ λοιπὸν τραχτΐσαντες οἱ ἐν τῷ παλατίῳ ὄντες ἔλαβον τὴν εὑρεθεῖσαν ἔσω βοήθειαν, ὑποκλέψαντες καὶ φανεροὺς τῶν*
D *ἐξκουβιτώρων καὶ σχολαρίων· ἦσαν γὰρ καὶ αὐτοὶ ἀποσχίσαντες μετὰ τοῦ δήμου· καὶ ἐξελθόντες μετὰ τῶν ἰδίων αὐτῶν ἀνθρώπων ὥρμησαν εἰς τὸ Ἱππικόν, ὁ μὲν Ναρσῆς διὰ τῶν θυρῶν, ὁ*
R 784 *δὲ υἱὸς Μούνδου διὰ τῆς σφενδόνης, καὶ ἄλλοι διὰ τοῦ μονοπόρτου τοῦ δεσποτικοῦ καθίσματος εἰς τὸ πέλμα, ἕτεροι δὲ διὰ τῶν Ἀντιόχου καὶ τῆς λεγομένης Νεκρᾶς πόρτας. καὶ ἤρξαντο κόπτειν τοὺς δήμους ὡς ἔτυχεν, ὥστε μηδένα τῶν πολιτῶν ἢ ξένων τῶν εὑρεθέντων ἐν τῷ Ἱππικῷ περισωθῆναι, ἐν οἷς ἐσφάγη καὶ Ἀντίπατρος ὁ βίνδιξ Ἀντιοχείας τῆς Θεουπόλεως. εὐθέως*
P 340 *δὲ οἱ περὶ τὸν στρατηλάτην Βηλισάριον ἀνοίξαντες τὰς θύρας ἐπὶ*

1. *Βασιλίδης* PV. *ib.* *Βελισάριος* P. 10. *ἀνασεῖσαι* P. 15. *εἰς τὸ Ἱππικὸν* om. P. 21. *καὶ* om. P. 22. *δὲ* om. P. *ib.* *Βιλισάριον* P.

Basilides, Belisarius, aliique ex Senatoribus: habebatque armatum Palatii praesidium, cum suis Spathariis et Cubiculariis.

Cum haec ita se haberent, Narses Cubicularius et Spatharius clam egressus, tum per se, tum per suos homines quosdam ex Veneta Factione sibi conciliavit, erogata pecunia. Ac tum seditiosi illi acclamare coepere: *Auguste Justiniane, tu vincas. Domine, serva Justinianum et Theodoram.* Flevitque universa plebs in Circo. Quidam vero de Prasinorum Factione, seditionem ac tumultum in illos concitare aggressi, ipsos lapidibus impetiere. Demum qui in Palatio erant, communicatis inter se consiliis, praesidium intus repertum sibi adjunxerunt, et clam Excubitoribus et Scholariis, qui aperte una cum populo ab Imperatoris partibus sese subduxerant, egressi cum suis copiis, irruperunt in Circum, ac Narses quidem per portas, filius vero Mundi per Sphendonem, alii per portam unicam Imperatorii Tribunalis in arenam: alii per locum Antiochi appellatum, et per portam, quam Mortuam vocant, coeperuntque Factiones sine discrimine concidere, adeo ut nemo vel ex civibus vel ex peregrinis, qui tum in Circo forte erant, evaserit: in quibus Antipater Antiochiae Theopoleos Vindex caesus occubuit. Extemplo qui cum Belisario erant, januis apertis, facto in Imperatorium Tri-

τὸ δεσποτικὸν κάθισμα ὁρμήσαντες μετὰ σπαθαρίων, καὶ συλλαβόμενοι τὸν Ὑπάτιον μετὰ Πομπηίου τοῦ πατρικίου τοῦ αὐτοῦ ἐξαδέλφου εἰσήγαγον τῷ βασιλεῖ Ἰουστινιανῷ. οἵτινες εἰσενεχθέντες προσέπεσαν, λέγοντες, Δέσποτα, πολὺς ἡμῖν κόπος V 271
ἐγένετο, ὥστε συναγαγεῖν τοὺς ἐχθροὺς τοῦ κράτους ὑμῶν εἰς τὸ Ἱππικόν. καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ βασιλεύς, Καλῶς ἐποιήσατε· ὅμως παρ' ὃ ἐπείθοντο ὑμῖν κελεύουσιν αὐτοῖς, διὰ τί τοῦτο οὐκ ἐποιήσατε πρὸ τοῦ πᾶσα ἡ πόλις καυθῇ; καὶ λέγει τοῖς εὐνούχοις καὶ σπαθαρίοις αὐτοῦ καὶ Εὐλαλίῳ τῷ βαρβάτῳ καὶ τοῖς κανδι- B
δάτοις, Λάβετε αὐτοὺς καὶ ἀποκλείσατε. καὶ ἔλαβον αὐτοὺς κάτω εἰς τὸ παλάτιον, καὶ ἀπέκλεισαν τὸν Ὑπάτιον καὶ τὸν Πομπήιον μόνους. ἐσφάγησαν δὲ τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ εἰς τὸ παλάτιν, ὡς λέγουσιν οἱ στοχασάμενοι, πολιτῶν καὶ ξένων ἀνδρῶν χιλιάδες λε'. καὶ οὐκέτι ἐφάνη δημότης πού ποτε, ἀλλὰ γέγονεν ἡσυχία ἕως ἑσπέρας.

Τῇ δὲ ἐπαύριον, ἥτις ἦν ἡμέρα δευτέρα μηνὸς τοῦ αὐτοῦ αὐδυναίου ιθ', ἐσφάγησαν Ὑπάτιος καὶ Πομπήιος οἱ πατρίκιοι, καὶ ἐῤῥίφησαν τὰ λείψανα αὐτῶν εἰς τὴν θάλασσαν. καὶ τὸ μὲν Ὑπατίου λείψανον ἐφανερώθη παρὰ τὸν αἰγιαλόν, καὶ ἐκέλευσεν C
ὁ βασιλεὺς χωσθῆναι αὐτὸ εἰς τὸ μέσον τῶν λοιπῶν βιοθανάτων, καὶ πλάκα τεθῆναι ἐπάνω τοῦ λειψάνου αὐτοῦ, ἐν ᾗ ἐπεγράφη, Ἐνθάδε κατάκειται ὁ βασιλεὺς τῆς Λούππας.

7. πάρος P, εἰ m. R. 12. παλάτιν] ἱππικὸν P, m. R, παλάτιον R. 16. δὲ] τε PV.

bunal una cum Spathariis impetu, captum Hypatium cum Pompeio patrueli ad Imperatorem Justinianum adduxerunt, qui ad Imperatoris genua advoluti, dixere: *Domine, multum laboravimus, ut hostes vestrae Majestatis in Circum cogeremus.* Quibus Imperator, *Recte*, inquit, *fecistis: verum siquidem vobis jubentibus parebant, cur non hoc fecistis priusquam universa civitas conflagraret?* Tum Eunuchis ac Spathariis suis, atque Eulalio Barbato, et Candidatis, *Illos*, inquit, *arripite, et custodia includite.* Atque ii in inferiorem Palatii partem delatos, Hypatium et Pompeium solos incluserunt. Caesi sunt illa die in Circo, ut referunt qui numerum conjectarunt, ex civibus, vel hominibus peregrinis, tricies quinquies mille, nec quisquam amplius e Factionibus apparuit, sed summa quies fuit usque ad vesperam.

Postero die, feria scilicet secunda, ejusdem mensis Audynaei xix. interfecti sunt Hypatius et Pompeius Patricii, ipsorumque corpora in mare projecta. Ac Hypatii quidem corpus in littore visum est: illudque praecepit Imperator inter eorum cadavera qui judicum decretis damnati violenta morte obierant terra obrui, ac supra illius corpus apponi tabulam, cui haecce verba inscripta sunt: Hic situs est Imperator Luppae.

Μεθ' ἡμέρας δὲ ἐκέλευσεν τοῖς αὐτοῦ λαβεῖν τὸ λείψανον αὐτοῦ καὶ θάψαι αὐτό. καὶ λαβόντες αὐτὸ οἱ αὐτοῦ ἔθαψαν εἰς τὸ μαρτύριον τῆς ἁγίας Μαύρας· τὸ δὲ Πομπηΐου σῶμα οὐδαμοῦ ἐφανερώθη. τὰ δὲ διαφέροντα αὐτοῖς πάντα ἐδημεύθη. καὶ οἱ λοιποὶ πατρίκιοι οἱ ἅμα αὐτοῖς εὑρεθέντες ἔφυγον, οἱ μὲν R 786 D εἰς μοναστήρια, οἱ δὲ εἰς εὐκτηρίους οἴκους, καὶ ἐσφραγίσθησαν οἱ οἶκοι αὐτῶν. φανεροὶ δὲ καὶ ἐδημεύθησαν καὶ ἐξωρίσθησαν. καὶ γέγονε φόβος βασιλικὸς πολύς. γνοὺς δὲ ὁ βασιλεὺς μετὰ ταῦτα τὴν δοθεῖσαν ἀπόκρισιν παρὰ Θωμᾶ τοῦ ἀδσηκρῆτις Ἐφραϊμίῳ τῷ κανδιδάτῳ, τὸν μὲν Θωμᾶν ἀπεκεφάλισεν, Ἐφραΐμιον δὲ ἐξώρισεν εἰς Ἀλεξάνδρειαν τὴν μεγάλην.

Καὶ τῇ κ' τοῦ αὐτοῦ αὐδυναίου μηνός, ἡμέρᾳ τρίτῃ, ἡσύχασεν πᾶσα Κωνσταντινούπολις, καὶ οὐδεὶς ἐτόλμησεν προσελθεῖν, ἀλλ' ἠνέῳξαν τὰ ἐργαστήρια μόνα τὰ παρέχοντα βρῶσιν καὶ πόσιν P 341 δεομένοις ἀνθρώποις. καὶ ἔμειναν τὰ πράγματα ἄπρακτα καὶ Κωνσταντινούπολις ὑπῆρχεν ἀδοσόληπτος ἐπὶ ἡμέρας ἱκανάς.

Ὁ δὲ βασιλεὺς Ἰουστινιανὸς εὐθέως ἐδήλωσε τὴν ἑαυτοῦ νίκην εἰς τὰς ὑπὸ τὴν αὐτοῦ βασιλείαν πόλεις πάσας καὶ τὴν ἀναίρεσιν τῶν ἐπαναστάντων αὐτῷ τυράννων, ἐπιλαβόμενος κτίζειν σπουδαίως καὶ βέλτιον τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν καὶ τὸ παλά-

9. ἀσηκρήτοις P. 12. μηνὸς Αὐδυναίου P. 13. πᾶσα ἡ Κ. P. 14. ἔχοντα P. 16. ἀσιτόληπτος P. „Corruptus locus, nec expresse scriptum ἀσιτόληπτος." Raderus. Conf. Ducang. v. δοσοληψία. 18. καὶ τὴν] (καὶ) P, om. R.

Post dies aliquot mandavit propinquis ejus ut illius funus tollerent, illudque sepelirent, quod ii inde sublatum, in aede Sanctae Maurae humo condiderunt. At Pompeii corpus nusquam apparuit. Bona vero illorum omnia publicata. Caeteri Patricii, qui cum iis inventi fuerant, alii in monasteria, alii in aedes sacras fuga evaserunt: quorum domus sunt obsignatae. Eorum autem qui manifeste iis adhaesisse sunt deprehensi, bona publicata, iique proscripti sunt. Exinde universos propter Imperatorem invasit terror. Is intellecta a Thoma a Secretis Ephraemio Candidato data responsione, Thomae caput amputari praecepit, Ephraemium vero Alexandriam magnam in exilium amandavit.

Ac die xx. ejusdem mensis Audynaei, Feria III. quievit omnis civitas Constantinopolitana: nec quisquam ausus est in publicum prodire. Sed Officinae duntaxat apertae sunt, quae egentibus cibum et potum subministrarent: manseruntque negotia omnia infecta, et Constantinopolis per aliquot dies inedia laboravit.

A. C. [Ol. Iph.]

Anni a m. c. Justinianus Imperator victoriam suam continuo per universas imperii sui civitates nuntiavit: atque ut insurgentes in se tyrannos sustulerit. Tum vero coepit magno studio instaurare Magnam Ecclesiam, et Pala-

τιον καὶ πάντας τοὺς καυθέντας τῆς πόλεως δημοσίους τόπους. ἔκτισε δὲ ἔνδον τοῦ παλατίου μαγκίπια καὶ ὅρια εἰς τὸ ἀποτίθεσθαι σῖτον. ὁμοίως δὲ καὶ κιστέρναν ὑδάτων διὰ τὰς δημοτικὰς περιστάσεις, κελεύσας τῷ ἐπάρχῳ τῆς πόλεως τιμωρήσασθαι τοὺς ἐκ τοῦ Βενέτου μέρους τοὺς συναινέσαντας τοῖς Πρα- B σίνοις καὶ τοῖς λοιποῖς μέρεσι κατ᾽ αὐτοῦ.

τκη' Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. ι'. ε'. μετὰ ὑπ. Λαμπαδίου καὶ Ὀρέστου τὸ β'.
Ἰνδ. ια'. ς'. ὑπ. Ἰουστινιανοῦ Αὐγούστου τὸ δ' μόνου.

Τούτῳ τῷ ἔτει μηνὶ δίῳ κατὰ Ῥωμαίους νοεμβρίῳ, τῆς ιβ' ἰνδικτιῶνος, γέγονε σεισμὸς μέγας ἀβλαβὴς ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἑσπέρας βαθείας, ὥστε πᾶσαν τὴν πόλιν συναχθῆναι εἰς V 272 τὸν φόρον Κωνσταντίνου καὶ λιτανεύειν καὶ λέγειν, Ἅγιος ὁ θεός, ἅγιος, ἰσχυρός, ἅγιος ἀθάνατος ὁ σταυρωθεὶς δι᾽ ἡμᾶς, ἐλέησον ἡμᾶς. καὶ ἔμειναν πᾶσαν τὴν νύκτα ἀγρυπνοῦντες καὶ εὐχόμενοι. πρωίας δὲ γενομένης, ὁ πᾶς δῆμος τῶν λιτανευόντων C ἐξεβόησεν, Νικᾷ ἡ τύχη τῶν χριστιανῶν. ὁ σταυρωθείς, σῶσον ἡμᾶς καὶ τὴν πόλιν. Αὔγουστε Ἰουστινιανέ, τοῦ βίγκας. ἆρον, καῦσον τὸν τόμον τὸν ἐκτεθέντα ἀπὸ τῶν ἐπισκόπων τῆς συνόδου Χαλκηδόνος.

2. μαγκηπία PV, ἀρτοπωλεῖα m. R. 7. τκη' — β', omisso μετὰ et β' in γ' mutato, praefixoque Ἰνδ. θ'. δ' ὑπ. Λαμπαδίου καὶ Ὀρέστου τὸ β' ante p. 336. B πέμπτῳ ἔτει posuit Raderus. 17. νίκα PV.

tium, atque omnia civitatis aedificia, quae igne absumpta fuerant. At intra Palatium quidem Pistrina condidit, et horrea recondendo frumento: nec non aquarum Cisternam propter publicas necessitates. Praecepit etiam Praefecto Urbi, ut ex Veneta Factione eos puniret potissimum qui sese Prasinis adjunxerant, et reliquis Factionibus quae in se conspiraverant.

533. VI. Ind. XI. Justiniano Augusto IV. solo Cos. 1. 328. 6041.

Hoc anno, mense Dio, secundum Romanos, Novembri, XII. Indictione, factus est ingens terrae motus innocuus Constantinopoli, adulta jam vespera, ita ut civitas universa in Forum Constantini coiret, et supplicationes institueret, diceretque, *Sanctus Deus, Sanctus Fortis, Sanctus Immortalis, Qui crucifixus es pro nobis, miserere nobis.* Manseruntque tota nocte insomnes, precibus assidue vacantes. Cum diluculares, universus supplicantium populus exclamavit: *Vincit Fortuna Christianorum. Crucifixe, serva nos, et urbem nostram. Auguste Justiniane, tu Vincas. Tolle, exure decretum editum ab Episcopis Synodi Chalcedonensis.*

R 788 *Καὶ τῇ κ′ τοῦ αὐτοῦ δίου μηνός, τῆς ιβ′ ἰνδικτιῶνος, προ-
έθηκεν θεῖον αὐτοῦ γράμμα ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Ἰουστινιανὸς ἐν
Κωνσταντινουπόλει, καταπέμψας καὶ ἐν τῇ πόλει Ῥώμῃ καὶ ἐν
Ἱεροσολύμοις καὶ ἐν τῇ μεγάλῃ τῶν Ἀντιοχέων Θεουπόλει τῆς
Συρίας καὶ ἐν τῇ μεγάλῃ τῶν Ἀλεξανδρέων πόλει τῇ πρὸς Αἴγυ-
D πτον καὶ ἐν Θεσσαλονίκῃ τῇ πόλει τοῦ Ἰλλυριῶν ἔθνους καὶ ἐν
Ἐφέσῳ πόλει τῆς Ἀσίας τὸ αὐτὸ θεῖον αὐτοῦ γράμμα, ὅπερ εἶ-
χεν οὕτως.*

Αὐτοκράτωρ Καῖσαρ Ἰουστινιανός, εὐσεβής, νικητής, τροπαιοῦχος, μέγιστος, ἀεισέβαστος, Αὔγουστος, πολίταις ἡμετέροις.

*Τὸν σωτῆρα καὶ δεσπότην τῶν ἁπάντων Ἰησοῦν Χριστὸν τὸν
ἀληθινὸν ἡμῶν θεὸν θεραπεύειν διὰ πάντων σπουδάζομεν ὅσον
P 342 ἐνδέχεται νοῦν καταλαμβάνειν ἀνθρώπινον μιμεῖσθαι τὴν αὐτοῦ
συγκατάβασιν. καὶ εὑρόντες τινὰς τῇ νόσῳ καὶ μανίᾳ κρατου-
μένους Νεστορίου καὶ Εὐτυχοῦς τῶν ἐχθρῶν τοῦ θεοῦ καὶ τῆς
ἁγιωτάτης καθολικῆς καὶ ἀποστολικῆς ἐκκλησίας ἀρνουμένους
τὴν ἁγίαν ἔνδοξον ἀειπαρθένον Μαρίαν θεοτόκον εἰπεῖν κυρίως
καὶ κατ' ἀλήθειαν, ἐσπουδάσαμεν τούτους τὴν ὀρθὴν τῶν χρι-
στιανῶν διδαχθῆναι πίστιν. οἱ δὲ ἀνιάτως ἔχοντες καὶ κρύ-*

1. τῆς om. P. *ib.* προσέθηκεν PV. 13. ἡμῶν om. P sola. *ib.* θεραπεύων P. *ib.* σπουδαζόμενος ὂν PV. Correxi ex Codice Iustin. p. 4. ed. Spangenb. 15. καὶ prius addidi ex Cod.

xx. ejusdem mensis Dii, xii. Indictione, sacram suam sanctionem publicavit Constantinopoli idem Imperator Justinianus: misitque Romam et Hierosolyma, et in magnam Antiochenorum urbem Theopolim Syriae, et in magnam urbem Alexandrinorum in Aegypto, et in Illyriorum gentis urbem Thessalonicam, et Ephesum urbem Asiae, illud ipsum sacrum suum rescriptum, hisce verbis conceptum.

Imperator Caesar Justinianus, Pius, Victor, Triumphator, Maximus, Semper Augustus, civibus nostris salutem.

„Cum Salvatorem, et Dominum omnium Jesum Christum verum Deum nostrum colamus per omnia, studemus etiam (quatenus datum est humanae menti assequi) imitari ejus condescensionem seu demissionem."

„Etenim cum quosdam invenerimus morbo atque insania detentos impiorum Nestorii, et Eutychis, Dei et Sanctae Catholicae et Apostolicae Ecclesiae hostium, nempe qui detrectabant sanctam gloriosam semper Virginem Mariam Theotocon sive Deiparam appellate proprie, et secundum veritatem, illos festinavimus, quae sit recta Christianorum fides edocere. Nam hi incurabiles cum sint, celantes errorem suum, pas-

πτοντες τὴν ἑαυτῶν πλάνην, περιέρχονται, καθὰ μεμαθήκαμεν, τὰς τῶν ἁπλουστέρων ψυχὰς ἐκταράττοντες καὶ σκανδαλίζοντες καὶ ἐναντία τῆς ἁγίας καθολικῆς καὶ ἀποστολικῆς ἐκκλησίας B λέγοντες. ἀναγκαῖον τοίνυν ἐνομίσαμεν καταλῦσαι μὲν τὰς τῶν αἱρετικῶν ψευδολογίας, σαφηνίσαι δὲ πᾶσιν ὅπως δοξάζει ἡ ἁγία τοῦ θεοῦ καθολικὴ καὶ ἀποστολικὴ ἐκκλησία. κηρύττουσι δὲ οἱ αὐτῆς ὁσιώτατοι ἱερεῖς, οἷς καὶ ἡμεῖς ἑπόμενοι φανερὰ καθιστῶμεν τὰ περὶ τῆς ἐν ἡμῖν ἐλπίδος, οὐ καινίζοντες πίστιν, μὴ γένοιτο, ἀλλ' ἐλέγχοντες τὴν μανίαν τῶν φρονούντων τὰ τῶν ἀσεβῶν αἱρετικῶν, ὅπερ καὶ ἤδη ἐν τοῖς προοιμίοις τῆς ἡμετέρας βασιλείας πράξαντες πᾶσι κατάδηλον ἐποιήσαμεν. C

Πιστεύομεν γὰρ εἰς ἕνα θεὸν πατέρα παντοκράτορα καὶ εἰς ἕνα κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ καὶ εἰς τὸ ἅγιον πνεῦμα, μίαν οὐσίαν ἐν τρισὶν ὑποστάσεσι προσκυνοῦντες, μίαν θεότητα, μίαν δύναμιν, τριάδα ὁμοούσιον. ἐπ' ἐσχάτου δὲ τῶν ἡμερῶν R 790 ὁμολογοῦμεν Ἰησοῦν Χριστὸν τὸν μονογενῆ υἱὸν τοῦ θεοῦ, τὸν ἐκ V 273 θεοῦ ἀληθινοῦ, τὸν πρὸ αἰώνων ἐκ τοῦ πατρὸς γεννηθέντα, τὸν συναΐδιον τῷ πατρί, τὸν ἐξ οὗ τὰ πάντα καὶ δι' οὗ τὰ πάντα, κατελθόντα ἐκ τῶν οὐρανῶν καὶ σαρκωθέντα ἐκ πνεύματος ἁγίου D καὶ τῆς ἁγίας ἐνδόξου ἀειπαρθένου καὶ θεοτόκου Μαρίας καὶ ἐνανθρωπήσαντα σταυρόν τε ὑπομεῖναι ὑπὲρ ἡμῶν ἐπὶ Ποντίου

3. καὶ prius addidi ex Cod. 4. παραλῦσαι P sola. 7. αὐτῆς] αὐτοὶ V. 15. δὲ om. P. 18. οὗ τὰ] οὗ P.

sim circumeunt, (sicut didicimus) et simpliciorum animos exturbant et scandalizant, ea astruentes, quae sunt sanctae Catholicae Ecclesiae contraria. Necessarium igitur esse putavimus, tam haereticorum vaniloquia et mendacia dissipare, quam omnibus insinuare, quomodo aut sentiat sancta Dei, et Catholica et Apostolica Ecclesia, aut praedicent sanctissimi ejus Sacerdotes: quos et nos secuti, manifesta constituimus ea, quae fidei nostrae sunt: non quidem innovantes fidem (quod absit) sed coarguentes eorum insaniam, qui eadem cum impiis haereticis sentiunt. Quod quidem et nos in nostri imperii primordiis pridem satagentes cunctis fecimus manifestum."

„Credimus itaque in unum Deum Patrem omnipotentem, et in unum Dominum Jesum Christum filium Dei, et in Spiritum sanctum, unam essentiam in tribus hypostasibus, sive subsistentibus personis, adorantes unam Deitatem, unam Potestatem, Trinitatem consubstantialem. In ultimis autem diebus confitemur Dominum nostrum Jesum Christum unigenitum Dei Filium ex Deo vero Deum verum, ante saecula, et sine tempore ex patre natum: coaeternum patri, ex quo omnia, et per quem omnia, qui descendit de coelis, incarnatus de Spiritu sancto, et sancta gloriosa et semper Virgine Maria, et inhumanatus, sive homo factus est, et passus crucem pro nobis sub Pontio Pilato, sepultus est, et resurrexit ter-

Πιλάτου καὶ ταφῆναι καὶ ἀναστῆναι τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ, ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ τά τε θαύματα καὶ τὰ πάθη, ἅπερ ἑκουσίως ὑπέμεινε σαρκί, γινώσκοντες. οὐ γὰρ ἄλλον τὸν θεὸν λόγον καὶ ἄλλον τὸν Χριστὸν ἐπιστάμεθα, τὸν ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν ὁμοούσιον τῷ πατρὶ κατὰ τὴν θεότητα καὶ ὁμοούσιον ἡμῖν τὸν αὐτὸν κατὰ τὴν ἀν-
P 343 θρωπότητα, τὴν δὲ καθ' ὑπόστασιν ἑνότητα δεχόμεθα καὶ ὁμολογοῦμεν. ἔμεινε γὰρ τριὰς ἡ τριὰς καὶ σαρκωθέντος τοῦ ἑνὸς τῆς τριάδος θεοῦ λόγου· οὔτε γὰρ τετάρτου προσώπου προσθήκην ἐπιδέχεται ἡ ἁγία τριάς. τούτων τοίνυν οὕτως ἐχόντων, ἀναθεματίζομεν πᾶσαν αἵρεσιν, ἐξαιρέτως δὲ Νεστόριον τὸν ἀνθρωπολάτρην καὶ τοὺς τὰ αὐτοῦ φρονήσαντας ἢ φρονοῦντας, τοὺς διαιροῦντας τὸν ἕνα κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ καὶ θεὸν ἡμῶν, καὶ μὴ ὁμολογοῦντας κυρίως καὶ κατὰ ἀλήθειαν τὴν ἁγίαν ἔνδοξον ἀειπαρθένον Μαρίαν θεοτόκον, τουτέστι μητέρα θεοῦ, ἀλλὰ δύο υἱοὺς λέγοντας, ἄλλον μὲν τὸν ἐκ
B πατρὸς θεὸν λόγον, ἄλλον δὲ τὸν ἐκ τῆς ἁγίας ἀειπαρθένου καὶ θεοτόκου Μαρίας, χάριτι δὲ καὶ σχέσει καὶ οἰκειώσει τῇ πρὸς τὸν θεὸν λόγον καὶ θεὸν αὐτὸν γεγενῆσθαι ἀρνουμένους, καὶ μὴ ὁμολογοῦντας τὸν δεσπότην ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ καὶ θεὸν ἡμῶν τὸν σαρκωθέντα καὶ ἐνανθρωπήσαντα καὶ σταυρωθέντα ἕνα εἶναι τῆς ὁμοουσίου τριάδος. οὗτος γὰρ μόνος

2. τοῦ αὐτοῦ] αὐτοῦ P. 4. τὸν αὐτὸν] αὐτὸν P. 10. τὸν om. P. ib. ἀνθρωπολάτριν PV. Illud Cod. 14. ἀειπαρθένον om. P. 18. γεγεννῆσθαι V.

tio die. Unius ac ejusdem passiones et miracula, quae sponte pertulit in carne, agnoscentes. Non enim alium Deum Verbum, et alium Christum novimus, sed unum et eundem, consubstantialem Patris secundum Deitatem, et consubstantialem nobis secundum humanitatem. Ut enim est in Divinitate perfectus, ita idem ipse et perfectus est in humanitate. Nam ejus secundum hypostasim seu secundum personam unitatem suscipimus, et confitemur: mansit enim Trinitas Trinitas, et post incarnatum unum ex Trinitate Dei Verbum: neque enim quartae personae adjectionem admittit sancta Trinitas. His ita se habentibus, anathematizamus omnem haeresin, praecipue vero *Nestorium* anthropolatram, et qui eadem cum ipso sentiunt, vel senserunt, qui dividunt unum Dominum nostrum Jesum Christum Filium Dei, et Deum nostrum, et qui non confitentur proprie, et secundum veritatem sanctam gloriosam, et semper Virginem Mariam Theotocon seu Deiparam, id est, Dei matrem: sed qui duos Filios dicunt, unum ex Deo Patre Deum Verbum, alterum ex sancta semper virgine Deipara Maria, gratia et habitudine, et propinquitate, quam cum Deo Verbo habet, natum esse: et qui negant, nec confitentur Dominum nostrum Jesum Christum Filium Dei, et Deum nostrum incarnatum, et hominem factum, et crucifixum, unum esse ex sancta, et

ἐστὶν ὁ συμπροσκυνούμενος καὶ συνδοξαζόμενος τῷ πατρὶ καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύματι.

Ἀναθεματίζομεν δὲ καὶ Εὐτυχέα τὸν φρενοβλαβῆ καὶ τοὺς τὰ αὐτοῦ φρονήσαντας ἢ φρονοῦντας, τοὺς φαντασίαν εἰσάγοντας C, ἀρνουμένους δὲ τὴν ἐκ τῆς ἁγίας ἀειπαρθένου καὶ θεοτόκου R 792 Μαρίας ἀληθινὴν σάρκωσιν τοῦ κυρίου καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τουτέστιν τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν, καὶ μὴ ὁμολογοῦντας αὐτὸν ὁμοούσιον τῷ πατρὶ κατὰ τὴν θεότητα. τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ Ἀπολλινάριον τὸν ψυχοφθόρον καὶ τοὺς τὰ αὐτοῦ φρονήσαντας ἢ φρονοῦντας τοὺς ἄνθρωπον μόνον λέγοντας τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ καὶ θεὸν ἡμῶν, καὶ σύγχυσιν ἤτοι φυρμὸν εἰσάγοντας τῇ ἐνανθρωπήσει τοῦ μονογενοῦς υἱοῦ τοῦ θεοῦ, καὶ πάντας τοὺς τὰ αὐτῶν φρονήσαντας D ἢ φρονοῦντας.

Τὸ ἴσον δὲ τούτου οἱ ἐπίσκοποι πάντες ἔλαβον ἐν ταῖς ἰδίαις πόλεσι, καὶ προέθηκαν ἐν ταῖς ἐκκλησίαις.

Ἰνδ. ιβ΄. ζ΄. ὑπ. Ἰουστινιανοῦ Αὐγούστου τὸ ε΄ καὶ Παυλίνου. V 274

Ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων ὁ Ἰουστινιανὸς κῶδιξ ἀνενεώθη, προστεθεισῶν αὐτῷ καὶ τῶν μετ' αὐτὸν διατάξεων. καὶ ἐκελεύ- P 344

10. φρονοῦντας ἢ φρονήσαντες P. ib. ἀνθρώπων P. 12. ἀνθρωπήσει P.

consubstantiali Trinitate. Ipse enim solus est coadorandus et conglorificandus Patri et sancto Spiritui."

A. C. [Ol. Iph.]

„Anathematizamus insuper, et *Eutychem*, mente captum, et qui cum eo sentiunt, aut senserunt, qui phantasiam introducunt, negantque veram nativitatem, seu generationem Domini, et Salvatoris nostri Jesu Christi ex sancta Virgine et Deipara, hoc est, nostram salutem, et qui non confitentur ipsum consubstantialem Patri secundum Deitatem, et consubstantialem nobis secundum humanitatem. Similiter autem anathematizamus, et *Apollinarium* psychophthoron, sive animicidam, et qui cum eo sentiunt, vel senserunt, qui dicunt inanimem, hoc est animae humanae expertem, esse Dominum nostrum Jesum Christum Filium Dei, et Deum nostrum, et qui confusionem, aut conturbationem introducunt, et invehunt in unigeniti Dei Filii inhumanationem sive humanitatem: et omnes postremo, qui eadem cum ipso senserunt, aut sentiunt."

Exemplum autem hujus edicti omnes Episcopi in suis civitatibus acceperunt, et in Ecclesiis suis promulgarunt.

534. VII. Ind. XII. Justiniano Augusto V. et Paulino Coss. 2. 6042.*

His Coss. renovatus est Justinianus Codex, eidem adjunctis post illius editionem factis constitutionibus: jussumque est, ut priore illa edi-

σθη τῆς προτέρας ἐκδόσεως σχολαζούσης αὐθεντεῖσθαι ἀπὸ τῆς πρὸ δ' καλανδῶν Ἰανουαρίων ἰνδικτιῶνος ιγ'.

Ἰνδ. ιγ'. η'. ὑπ. Βηλισαρίου μόνου.

τκθ' Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. ιδ'. θ'. ὑπ. Βηλισαρίου μόνου.
Ἰνδ. ιε'. ι'. ὑπ. Βηλισαρίου τὸ β' μόνου.
Ἰνδ. α'. ια'. ὑπ. Ἰωάννου μόνου.
Ἰνδ. β'. ιβ'. ὑπ. Ἀπίωνος, υἱοῦ Στρατηγίου, μόνου.

B τλ' Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. γ'. ιγ'. ὑπ. Ἰουστίνου νέου μόνου.
Ἰνδ. δ'. ιδ'. ὑπ. Βασιλείου μόνου.
Ἰνδ. ε'. ιε'. μετὰ ὑπ. Βασιλείου μόνου.
Ἰνδ. ϛ'. ιϛ'. μετὰ ὑπ. Βασιλείου τὸ β' μόνου.

τλα' Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. ζ'. ιζ'. μετὰ ὑπ. Βασιλείου τὸ γ' μόνου.
Ἰνδ. η'. ιη'. μετὰ ὑπ. Βασιλείου τὸ δ' μόνου.
C Ἰνδ. θ'. ιθ'. μετὰ ὑπ. Βασιλείου τὸ ε' μόνου.

3. *Βελισ.* P. ib. μόνου] μόνου α' P. 5. μόνου] μόνου β' P. 6. τὸ β' μόνου] μόνου γ' P. 12. μόνου α' P. 13. τὸ β' μόνου] μόνου β' P, et sic deinceps praeter p. seq. v. 8., ubi consentit cum V.

tione antiquata, vim et auctoritatem obtineret ab a. d. IV. Kal. Jan. Indictionis XIII.

A. C.				[Ol. Iph.]
535.	VIII.	Ind. XIII.	Bilisario solo Cos.	3.
			CCCXXIX. Olympias.	
536.	IX.	Ind. XIV.	Bilisario II. solo Cos.	4.
537.	X.	Ind. XV.	Bilisario III. solo Cos.	1. 329.
538.	XI.	Ind. I.	Joanne solo Cos.	2.
539.	XII.	Ind. II.	Apione, filio Strategii, solo Cos.	3.
			CCCXXX. Olympias.	
540.	XIII.	Ind. III.	Justino Juniore solo Cos.	4.
541.	XIV.	Ind. IV.	Basilio solo Cos.	1. 330.
542.	XV.	Ind. V.	Post Consulatum Basilii I. solius.	2.
543.	XVI.	Ind. VI.	Post Cons. Basilii II. solius.	3.
			CCCXXXI. Olympias.	
544.	XVII.	Ind. VII.	Post Cons. Basilii III. solius.	4.
545.	XVIII.	Ind. VIII.	Post Cons. Basilii IV. solius.	1. 331.
546.	XIX.	Ind. IX.	Post Cons. Basilii V. solius.	2.

Ἰνδ. ι΄. κ΄. μετὰ ὑπ. Βασιλείου τὸ ς΄ μόνον.

τλβ΄ Ὀλυμπιάς. R 794

Ἰνδ. ια΄. κα΄. μετὰ ὑπ. Βασιλείου τὸ ζ΄ μόνον.
Ἰνδ. ιβ΄. κβ΄. μετὰ ὑπ. Βασιλείου τὸ η΄ μόνον.
Ἰνδ. ιγ΄. κγ΄. μετὰ ὑπ. Βασιλείου τὸ θ΄ μόνον.
Ἰνδ. ιδ΄. κδ΄. μετὰ ὑπ. Βασιλείου τὸ ι΄ μόνον.

τλγ΄ Ὀλυμπιάς. D

Ἰνδ. ιε΄. κε΄. μετὰ ὑπ. Βασιλείου τὸ ια΄ μόνον.

Τούτῳ τῷ κε΄ ἔτει τῆς Ἰουστινιανοῦ βασιλείας μετὰ τὴν ὑπατείαν Φλ. Βασιλείου τὸ ια΄ μόνου γέγονεν ἡ ε΄ σύνοδος ἐν Κωνσταντινουπόλει κατὰ τῶν δυσσεβῶν καὶ μυσαρῶν καὶ ἀκαθάρτων καὶ ἀλλοτρίων τοῦ χριστιανισμοῦ ἑλληνικῶν δογμάτων Ὠριγένους καὶ Διδύμου καὶ Εὐαγρίου τῶν θεομάχων καὶ Θεοδώρου τοῦ δυσσεβοῦς καὶ τῶν Ἰουδαϊκῶν αὐτοῦ συγγραμμάτων καὶ τῆς ἀκαθάρτου ἐπιστολῆς τῆς πρὸς Μάριν τὸν Πέρσην Ἴβα λεγομένης καὶ τῶν μωρῶν συγγραμμάτων Θεοδωρήτου τῶν κατὰ τῶν ιβ΄ P 345 κεφαλαίων Κυρίλλου τοῦ ἁγιωτάτου πατρὸς ἡμῶν καὶ διδασκάλου.

Ἐν ὀνόματι τοῦ θεοῦ καὶ πατρὸς καὶ τοῦ μονογενοῦς αὐτοῦ V 275 *υἱοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ κυρίου ἡμῶν καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος*

9. κε΄ om. P. 10. Φλ. VP sola, φιλοχρίστου m. V, R. 15. *Μάρην* PV. Conf. p. 294. A, 362. A. 16. *κατὰ ιβ΄* R. 18. Praeponit P *Πρόγραμμα, ἤτοι διδασκαλία καὶ ἔκδοσις ἀκριβὴς περὶ τῆς ἀμωμήτου καὶ ὀρθοδόξου πίστεως ἡμῶν τῶν χριστιανῶν*, quae V habet in m. ab alia manu.

547. xx. Ind. x. Post Cons. Basilii VI. solius. 3.

CCCXXXII. Olympias.

548. xxi. Ind. xi. Post Cons. Basilii VII. solius. 4.
549. xxii. Ind. xii. Post Cons. Basilii VIII. solius. 1. 332.
550. xxiii. Ind. xiii. Post Cons. Basilii IX. solius. 2.
551. xxiv. Ind. xiv. Post Cons. Basilii X. solius. 3.

CCCXXXIII. Olympias.

552. xxv. Ind. xv. Post Cons. Basilii XI. solius. 4.

Hoc anno imperii Justiniani, post Consulatum Fl. Basilii XI. solius, celebrata est Synodus Constantinopoli contra impia, execranda, impura, et a Christiana religione prorsus aliena pagana dogmata Origenis ac Didymi et Evagrii, perduellium Dei, et Theodori impii, ac illius scripta Judaica, et impuram Epistolam ad Maren Persam Iba dictam, ac inepta Theodoreti scripta adversus xii. capita Cyrilli sanctissimi Patris nostri et Doctoris.

Edictum, sive Doctrina et accurata expositio immaculatae ac rectae fidei nostrae Christianae.

In nomine Dei et Patris, et unigeniti ipsius Filii Jesu Christi Domini nostri, et sancti Spiritus, Imperator Caesar Christi amans, Justinia-

B *αὐτοκράτωρ, Καῖσαρ, Φλ. Ἰουστινιανός, Ἀλαμανικός, Γοτθικός, Φραγκικός, Γερμανικός, Ἀντικός, Ἀλανικός, Οὐανδαλικός, Ἀφρικανός, εὐσεβής, εὐτυχής, ἔνδοξος, νικητής, τροπαιοῦχος, ἀεισέβαστος, Αὔγουστος, παντὶ τῷ πληρώματι τῆς καθολικῆς καὶ ἀποστολικῆς ἐκκλησίας.*

Εἰδότες ὡς οὐδὲν οὕτω θεραπεύει τὸν φιλάνθρωπον θεὸν ὡς τὸ ἓν καὶ τὸ αὐτὸ φρονεῖν πάντας τοὺς χριστιανοὺς περὶ τὴν ὀρθὴν καὶ ἀμώμητον πίστιν καὶ μὴ εἶναι σχίσματα ἐν τῇ ἁγίᾳ R 796 C *τοῦ θεοῦ ἐκκλησίᾳ, ἀναγκαῖον ἡγησάμεθα πᾶσαν πρόφασιν ἀναιροῦντες τοῖς σκανδαλιζομένοις ἢ σκανδαλίζουσι τὴν τῆς ὀρθῆς πίστεως ὁμολογίαν τὴν ἐν τῇ ἁγίᾳ τοῦ θεοῦ ἐκκλησίᾳ κηρυττομένην φανερὰν διὰ τοῦ παρόντος ἠδίκτου ποιήσασθαι πρὸς τὸ καὶ τοὺς τὴν ὀρθὴν πίστιν ὁμολογοῦντας ἐν βεβαίῳ ταύτην φυλάττειν καὶ τοὺς πρὸς ταύτην φιλονεικοῦντας μανθάνοντας τὴν ἀλήθειαν σπουδάσαι ἑνωθῆναι τῇ ἁγίᾳ τοῦ θεοῦ ἐκκλησίᾳ.*

Ὁμολογοῦμεν τοίνυν πιστεύειν εἰς πατέρα καὶ υἱὸν καὶ ἅγιον πνεῦμα, τριάδα ὁμοούσιον, μίαν θεότητα ἤτοι φύσιν καὶ οὐσίαν D *καὶ δύναμιν καὶ ἐξουσίαν ἐν τρισὶν ὑποστάσεσιν ἤτοι προσώποις· δοξάζοντες, εἰς ἃ βεβαπτίσμεθα, εἰς ἃ πεπιστεύκαμεν, καὶ οἷς συντετάγμεθα, τὰς μὲν ἰδιότητας χωρίζοντες, ἑνοῦντες δὲ τὴν θεότητα. μονάδα γὰρ ἐν τριάδι καὶ τριάδα ἐν μονάδι προσκυνοῦμεν, παράδοξον ἔχουσαν καὶ τὴν διαίρεσιν καὶ τὴν ἕνωσιν.*

1. φιλόχριστος P. Φλ. V, alterum in margine ponens. ib. Γοθικός, Φραγικός V.

nus, *Alamanicus, Gotthicus, Francicus, Germanicus, Anticus, Alanicus, Wandalicus, Africanus, Pius, Felix, Inclytus, Victor, Triumphator, Semper venerabilis, Augustus, universo coetui Catholicae et Apostolicae Ecclesiae.*

„Scientes quod nihil aliud sic potest misericordem Deum placare, quam ut omnes Christiani unum idemque sapiant in recta et immaculata fide, nec sint dissensiones in sancta Dei Ecclesia: necessarium putavimus, omnem occasionem interimentes eis qui scandalizantur, vel qui scandalizant, rectae fidei confessionem, quae in sancta Dei Ecclesia praedicatur, praesenti edicto facere manifestam: ut et illi qui rectam fidem confitentur, firmiter eam custodiant: et illi qui adversus eam contendunt, discentes veritatem, festinent semetipsos unire sanctae Dei Ecclesiae."

„Confitemur igitur credere in Patrem, et Filium, et Spiritum sanctum, Trinitatem consubstantialem, unam Deitatem, sive naturam et substantiam et virtutem et potestatem in tribus subsistentiis sive personis adorantes, in quibus baptizati sumus, in quas credimus, in quibus confessionem dedimus, proprietates quidem separantes, Deitatem autem unientes. Unitatem enim in Trinitate, et Trinitatem in unitate adoramus, mirabilem habentem et divisionem et unitionem: unitatem quidem, secun-

in quae credimus, in qua baptizati sumus,

μονάδα μὲν κατὰ τὸν τῆς οὐσίας, ἤγουν θεότητος λόγον, τριάδα δὲ κατὰ τὰς ἰδιότητας, ἤγουν ὑποστάσεις ἤτοι πρόσωπα. διαιρεῖται γὰρ ἀδιαιρέτως, ἵνα οὕτως εἴπωμεν, καὶ συνάπτεται διῃρημένως. ἓν γὰρ ἐν τρισὶν ἡ θεότης, καὶ τὰ τρία ἕν, ἐν οἷς P 346
ἡ θεότης, ἢ τό γε ἀκριβέστερον εἰπεῖν, ἃ ἡ θεότης, θεὸν ἕκαστον, ἂν θεωρεῖται μόνον, τοῦ νοῦ χωρίζοντος τὰ ἀχώριστα, θεὸν τὰ τρία μετ᾽ ἀλλήλων νοούμενα τῷ αὐτῷ τῆς κινήσεως καὶ τῆς φύσεως. ἐπειδὴ χρὴ καὶ τὸν ἕνα θεὸν ὁμολογεῖν καὶ τὰς τρεῖς ὑποστάσεις κηρύττειν, ἤγουν τρία πρόσωπα, καὶ ἑκάστην μετὰ τῆς ἰδιότητος, καὶ οὔτε τὴν ἕνωσιν σύγχυσιν ἐργαζόμεθα κατὰ Σαβέλλιον, ἓν πρόσωπον τριώνυμον λέγοντα τὴν τριάδα, τὸν V 276
αὐτὸν πατέρα καὶ υἱὸν καὶ ἅγιον πνεῦμα, οὔτε διαιροῦντες ἀλλοτριοῦμεν τῆς τοῦ θεοῦ πατρὸς οὐσίας τὸν υἱὸν ἢ τὸ πνεῦμα τὸ B
ἅγιον, κατὰ τὴν Ἀρείου μανίαν εἰς τρεῖς διαφόρους οὐσίας κατατέμνοντες τὴν θεότητα.

Εἷς τοίνυν θεὸς ὁ πατήρ, ἐξ οὗ τὰ πάντα, καὶ εἷς υἱὸς μονογενής, δι᾽ οὗ τὰ πάντα, καὶ ἓν πνεῦμα ἅγιον, ἐν ᾧ τὰ πάντα. ὁμολογοῦμεν δὲ αὐτὸν τὸν μονογενῆ υἱὸν τοῦ θεοῦ, θεὸν λόγον τὸν πρὸ αἰώνων, καὶ ἀχρόνως ἐκ τοῦ πατρὸς γεννηθέντα, οὐ ποιηθέντα, ἐπ᾽ ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν δι᾽ ἡμᾶς καὶ διὰ τὴν R 798
ἡμετέραν σωτηρίαν κατελθόντα ἐκ τῶν οὐρανῶν καὶ σαρκωθέντα ἐκ πνεύματος ἁγίου καὶ τῆς ἁγίας ἐνδόξου θεοτόκου καὶ ἀειπαρ- C

7. τῷ τ᾽ αὐτῷ V. 8. ὁμολογεῖν om. P. 10. μετὰ Σαβελλίου P.
16. εἷς] εἰ in codice invenerat Raderus. 20. τῶν om. P.

dum rationem substantiae seu Deitatis: Trinitatem autem, secundum et quibus conf.
proprietates, vel subsistentias, sive personas. Dividitur enim sine divisione, (ut sic dicamus) et conjungitur divise. Unum enim est Deitas in tribus, et tria unum, in quibus Deitas est: aut (ut subtilius dicamus) ipsa tria est Deitas, quae tria Deus Pater, Deus Filius, Deus Spiritus quae tria,
sanctus, cum unaquaeque persona solum intelligitur, mente separante in- *desunt in*
separabilia, et tria unus Deus, cum simul intelliguntur propter eamdem *cod. Colb.*
virtutem, eamdemque naturam: quoniam oportet et unum Deum confiteri, et tres subsistentias praedicare, seu tres personas, et unamquamque cum sua proprietate. Et unitatem confitentes, confusionem non facimus secundum Sabellium, dicentem, Trinitatem unam esse personam trinomium trionymum
eumdem Patrem, et Filium, et Spiritum sanctum: nec dividentes proprietates, alienamus a Dei Patris substantia Filium et Spiritum sanctum, secundum Arii furorem, in tres diversas naturas incidentes Deitatem." Arrii incidentis

„Unus igitur Deus Pater, ex quo omnia: et unus unigenitus Filius, per quem omnia: et unus Spiritus sanctus, in quo omnia. Confitemur autem ipsum unigenitum Filium Dei, Deum Verbum, ante saecula et sine tempore ex Patre natum, non factum, in ultimis diebus propter nos et propter nostram salutem descendisse de coelis, et incarnatum esse ex

θένου Μαρίας καὶ γεννηθέντα ἐξ αὐτῆς, ὅς ἐστιν κύριος Ἰησοῦς Χριστός, εἷς τῆς ἁγίας τριάδος, ὁμοούσιος τῷ θεῷ καὶ πατρὶ κατὰ τὴν θεότητα καὶ ὁμοούσιος ἡμῖν ὁ αὐτὸς κατὰ τὴν ἀνθρωπότητα, παθητὸς σαρκί, ἀπαθὴς ὁ αὐτὸς θεότητι. οὔτε γὰρ ἕτερός τίς ἐστιν παρὰ τὸν λόγον ὁ τὸ πάθος καὶ τὸν θάνατον ἀναδεδεγμένος, ἀλλ' αὐτὸς ὁ ἀπαθὴς καὶ ἀΐδιος τοῦ θεοῦ λόγος γεννήσεως σαρκὸς ἀνθρωπίνης ἀνασχόμενος τὰ πάντα πεπλήρωκεν. διὸ οὐκ ἄλλον τὸν θεὸν λόγον τὸν θαυματουργήσαντα καὶ ἄλλον τὸν Χριστὸν τὸν παθόντα ἐπιστάμεθα, ἀλλ' ἕνα καὶ τὸν
D αὐτὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν τὸν τοῦ θεοῦ λόγον σαρκωθέντα καὶ ἐνανθρωπήσαντα, καὶ τοῦ αὐτοῦ τά τε θαύματα καὶ τὰ πάθη, ἅπερ ἑκουσίως ὑπέμεινε σαρκί, ὁμολογοῦμεν. οὔτε γὰρ ἄνθρωπός τις ὑπὲρ ἡμῶν ἑαυτὸν δέδωκεν, ἀλλ' αὐτὸς ὁ λόγος τὸ ἴδιον σῶμα δέδωκεν ὑπὲρ ἡμῶν, ἵνα μὴ εἰς ἄνθρωπον ἡ πίστις καὶ ἡ ἐλπὶς ἡμῶν ᾖ, ἀλλ' εἰς αὐτὸν τὸν θεὸν λόγον τὴν ἡμετέραν πίστιν ἔχωμεν. καὶ θεὸν τοίνυν αὐτὸν ὁμολογοῦντες οὐκ ἀθετοῦμεν τὸ εἶναι αὐτὸν καὶ ἄνθρωπον, καὶ ἄνθρωπον λέγοντες
P 347 αὐτὸν οὐκ ἀρνούμεθα τὸ εἶναι αὐτὸν καὶ θεόν. εἰ γὰρ θεὸς μόνον ἦν, πῶς ἔπασχεν, πῶς ἐσταυροῦτο καὶ ἀπέθνησκεν; ἀλλότρια γὰρ ταῦτα θεοῦ. εἰ δὲ ἄνθρωπος μόνον, πῶς διὰ τοῦ πάθους ἐνίκα, πῶς ἔσωζε, πῶς ἐζωοποίει; ταῦτα γὰρ ὑπὲρ ἄνθρωπον ἦν. νῦν δὲ ὁ αὐτὸς πάσχει καὶ σώζει, καὶ διὰ τοῦ πά-

22. ὁ om. P.

Spiritu sancto, et sancta gloriosa Dei genitrice semper Virgine Maria, et natum ex ipsa, qui est Dominus Jesus Christus, unus de sancta Trinitate, consubstantialis Deo Patri secundum Deitatem, et consubstantialis nobis idem ipse secundum humanitatem, passibilis carne, impassibilis idem ipse Deitate. Non enim alius quidam est praeter Deum Verbum, qui passionem et mortem suscepit: sed ipse impassibilis et sempiternus Deus Verbum generationem carnis humanae sustinere dignatus, implevit omnia. Ideo non alium Deum Verbum esse qui miracula operatus est, et alium Christum qui passus est, cognoscimus: sed unum eundemque Dominum nostrum Jesum Christum, Dei Verbum incarnatum, et hominem factum, et ejusdem ipsius miracula et passiones, quas carne voluntarie sustinuit, confitemur. Non enim homo aliquis pro nobis semetipsum dedit, sed ipse Deus Verbum suum corpus pro nobis dedit, ne in hominem fides et spes nostra sit, sed in ipsum Deum Verbum nostram fidem habeamus. Et Deum igitur eum confitentes, non abnegamus ipsum esse et hominem: et hominem dicentes eum, non abnegamus ipsum esse et Deum. Si enim Deus tantummodo esset, quomodo patiebatur? quomodo crucifigebatur et moriebatur? Aliena enim ista sunt Deo. Sin autem homo solum, quomodo per passionem vincebat? quomodo salvos faciebat? quomodo vivificabat? Haec enim supra hominis naturam erant. Nunc au-

**θους νικᾷ, ὁ αὐτὸς θεός, ὁ αὐτὸς ἄνθρωπος, τὸ συναμφότερον,
οὕτως ἓν ἑκάτερον ὡς μόνον. ὅθεν ἐξ ἑκατέρας φύσεως, του-**
τέστιν ἐκ θεότητος καὶ ἀνθρωπότητος ἕνα Χριστὸν σύνθετον λέ-
γοντες σύγχυσιν τῇ ἑνώσει οὐκ ἐπεισάγομεν, καὶ ἐν ἑκατέρᾳ δὲ B
φύσει, τουτέστιν ἐν θεότητι καὶ ἐν ἀνθρωπότητι, τὸν ἕνα κύ-
ριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν τὸν τοῦ θεοῦ λόγον σαρκωθέντα καὶ
ἐνανθρωπήσαντα γινώσκοντες. καὶ διαίρεσιν μέν τινα ἀμερὸς ἢ
τομὴν οὐκ ἐπιφέρομεν τῇ μιᾷ αὐτοῦ ὑποστάσει, τὴν δὲ διαφορὰν R 800
τῶν φύσεων ἐξ ὧν καὶ συνετέθη σημαίνομεν οὐκ ἀνῃρημένην διὰ
τὴν ἕνωσιν, ἐπειδὴ ἑκατέρα φύσις ἐστὶν ἐν αὐτῷ. συνθέσεως
γὰρ ὁμολογουμένης, καὶ τὰ μέρη ἐν τῷ ὅλῳ ὑπάρχει καὶ τὸ ὅλον V 277
ἐν τοῖς μέρεσι γινώσκεται. οὔτε γὰρ ἡ θεία φύσις εἰς τὴν ἀν-
θρωπίνην μετεβλήθη οὔτε δὲ ἡ ἀνθρωπίνη φύσις εἰς τὴν C
θείαν ἐτράπη, νοουμένης δὲ μᾶλλον καὶ ὑπαρχούσης ἑκα-
τέρας ἐν τῷ τῆς ἰδίας φύσεως ὅρῳ τε καὶ λόγῳ, πεπρᾶχ-
θαί φαμεν τὴν ἕνωσιν καθ᾽ ὑπόστασιν. ἡ δὲ καθ᾽ ὑπόστα-
σιν ἕνωσις δηλοῖ ὅτι ὁ θεὸς λόγος, τουτέστιν ἡ μία ὑπόστασις,
ἐκ τῶν τριῶν τῆς θεότητος ὑποστάσεων οὐ προϋποστάντι ἀνθρώ-
πῳ ἡνώθη, ἀλλ᾽ ἐν τῇ γαστρὶ τῆς ἁγίας παρθένου ἐδημιούργη-
σεν ἐν ἑαυτῷ ἐξ αὐτῆς ἐν τῇ ἰδίᾳ ὑποστάσει σάρκα ἐψυχωμένην
ψυχῇ λογικῇ καὶ νοερᾷ, ὅπερ ἐστὶν φύσις ἀνθρωπίνη. ταύτην

2. οὕτως] ὡς P. 4. δὲ om. P. 7. ἀμερὲς P, ἀνὰ μέρος m. P. 8. αὐτοῦ θεοῦ P, αὐτοῦ τοῦ θεοῦ R. 9. καὶ om. P. 13. δὲ om. P. 20. ἐμψυχομένην P. ἐχομένην apographum Leonclavii Iuris Graecor. vol. I. p. 523.

tem idem ipse patitur, et salvos facit, et per passionem vincit, idem ipse Deus, ipse homo, utrumque tamquam unum, utrumque tamquam solum. Unde ex utraque natura, id est, ex Deitate et humanitate unum Christum compositum dicentes, confusionem unitioni non introducimus. Et in utraque autem natura, id est, in Divinitate et humanitate, unum Dominum nostrum Jesum Christum Dei Verbum incarnatum, et hominem factum cognoscentes, divisionem quidem per partes, vel incisionem non inferimus uni ejus subsistentiae: differentiam autem naturarum, ex quibus compositus est, significamus, non interemptam propter unitatem, quoniam utraque natura in ipso est. Cum enim compositionem dicamus, necesse est confiteri et partes in toto esse, et totum in partibus cognosci. Nec enim divina natura in humanam transmutata est, nec humana natura in divinam conversa est. Magis autem intelligitur, quod utraque in proprietate et ratione suae naturae manente, facta est unitas secundum subsistentiam. Unitas autem secundum subsistentiam significat, quod Deus Verbum, id est, una subsistentia ex tribus Deitatis subsistentiis, non ante plasmato homini unitus est, sed in utero sanctae Virginis creavit sibi ex ipsa in sua subsistentia carnem animatam anima rationali et intellectuali, quod est natura humana. Hanc autem secundum subsistentiam unitatem

D δὲ τὴν καθ' ὑπόστασιν τοῦ θεοῦ λόγου πρὸς τὴν σάρκα ἕνωσιν διδάσκων ἡμᾶς καὶ ὁ θεῖος ἀπόστολος λέγει, Ὃς ἐν μορφῇ θεοῦ ὑπάρχων οὐχ ἁρπαγμὸν ἡγήσατο τὸ εἶναι ἴσα θεῷ, ἀλλ' ἑαυτὸν ἐκένωσε, μορφὴν δούλου λαβών. διὰ γὰρ τοῦ εἰπεῖν Ὃς ἐν μορφῇ θεοῦ ὑπάρχων τὴν τοῦ λόγου ὑπόστασιν ὑπάρχουσαν ἔδειξεν ἐν οὐσίᾳ θεοῦ, διὰ δὲ τοῦ εἰπεῖν Μορφὴν ἔλαβεν οὐσίᾳ ἀνθρώπου, καὶ οὐχ ὑποστάσει ἤτοι προσώπῳ ἑνωθῆναι τὸν θεὶν λόγον ἐσήμανεν. οὔτε γὰρ εἶπεν Τὸν ἐν μορφῇ δούλου ὑπάρχοντα ἔλαβεν, ἵνα μὴ προϋποστάντι ἀνθρώπῳ ἑνωθῆναι δείξῃ τὸν λόγον, P 348 καθὼς Θεόδωρος καὶ Νεστόριος ἀσεβοῦντες ἐβλασφήμησαν, σχετικὴν τὴν ἕνωσιν λέγοντες.

Ἡμεῖς δὲ τῇ θείᾳ γραφῇ καὶ τοῖς ἁγίοις πατράσιν ἑπόμενοι ὁμολογοῦμεν ὅτι ὁ θεὸς λόγος σὰρξ ἐγένετο, ὅπερ ἐστὶ καθ' ὑπόστασιν ἑαυτῷ ἑνῶσαι φύσιν ἀνθρωπίνην. διὸ καὶ εἷς ὑπάρχει ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς ὁ Χριστός, ἔχων ἐν ἑαυτῷ τὸ τέλειον τῆς θεϊκῆς φύσεως καὶ τὸ τέλειον τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως. καὶ R 802 ἔστιν μονογενὴς μὲν καὶ λόγος, ὡς ἐκ θεοῦ πατρὸς γεννηθείς, καὶ πρωτότοκος δὲ ἐν πολλοῖς ἀδελφοῖς ὁ αὐτός, ὅτε γέγονεν ἄνθρω- B πος· ὁ γὰρ υἱὸς τοῦ θεοῦ υἱὸς ἀνθρώπου γέγονεν καὶ μείνας ὅπερ ἦν οὐ μετέβαλεν ὅπερ γέγονεν. ὅθεν καὶ δύο γεννήσεις τοῦ αὐτοῦ μονογενοῦς θεοῦ λόγου ὁμολογοῦμεν, τὴν μὲν πρὸ αἰώνων ἐκ τοῦ

2. λέγει] Philip. II. 6. 6. μορφὴν δούλου ἔλαβεν P. 15. ὁ om. P. 17. ὁμογενὴς P.

Dei Verbi ad carnem docens nos et divinus Apostolus, dicit: *Qui cum in forma Dei esset, non rapinam arbitratus est, aequalem se esse Deo: sed semetipsum exinanivit, formam servi accipiens.* Per hoc enim quod dixit: *Qui cum in forma Dei esset*, Verbi subsistentiam in natura Dei esse ostendit. Per hoc autem quod dixit: *Formam servi accepit*, naturae hominis, et non subsistentiae sive personae, unitum esse Deum Verbum significavit. Nec enim dixit, quod eum qui in forma servi erat, accepit: ne ante plasmato homini unitum esse Deum Verbum ostenderet, sicut Theodorus et Nestorius impii blasphemaverunt, affectualem dicentes unitatem."

„Nos autem sequentes divinas scripturas et sanctos patres, confitemur quod Deus Verbum caro factus est, quod est secundum subsistentiam sibi unire naturam humanam. Ideo et unus est Dominus noster Jesus Christus, habens in semetipso perfectionem divinae naturae, et perfe- quidem et ctionem naturae humanae. Et est unigenitus quidem Verbum, utpote ex Deo Patre natus, et primogenitus autem in multis fratribus: idem ipse cum factus est homo (Filius enim Dei, filius hominis factus est) et manens quod erat, non transmutavit quod factus est. Unde et duas nativitates ejusdem ipsius unigeniti Dei Verbi confitemur: ante saecula qui-

πατρὸς ἀσωμάτως, τὴν δὲ ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν τοῦ αὐτοῦ ἐκ τῆς ἁγίας ἐνδόξου θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας σαρκωθέντος καὶ ἐνανθρωπήσαντος. ὁ γὰρ ἐκ πατρὸς ἐκλάμψας ὑπὲρ ἔννοιαν ἐκ μητρὸς ἀνέτειλεν ὑπὲρ λόγον, καὶ ὢν θεὸς ἀληθὴς ἄνθρωπος γέγονεν ἀληθῶς. διὰ τοῦτο κυρίως καὶ κατὰ ἀλήθειαν θεοτόκον τὴν ἁγίαν ἔνδοξον καὶ ἀειπαρθένον Μαρίαν ὁμολογοῦμεν, οὐχ ὡς τοῦ θεοῦ λόγου τὴν ἀρχὴν ἐξ αὐτῆς λαβόντος, ἀλλ' ὅτι ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν ὁ πρὸ τῶν αἰώνων μονογενὴς θεὸς C λόγος σαρκωθεὶς ἐξ αὐτῆς ἀτρέπτως ἐνηνθρώπησεν, καὶ ἀόρατος ὢν ἐν τοῖς ἑαυτοῦ ὁρατὸς γέγονεν ἐν τοῖς παρ' ἡμῖν, καὶ ἀπαθὴς ὢν θεὸς οὐκ ἀπηξίωσεν παθητὸς εἶναι ἄνθρωπος καὶ ὁ ἀθάνατος νόμοις ὑποκεῖσθαι θανάτου. τοῦτον τὸν ἐν Βηθλεὲμ γεννηθέντα ἐκ σπέρματος Δαβὶδ κατὰ σάρκα καὶ ὁμοιωθέντα ἀνθρώποις καὶ σταυρωθέντα ὑπὲρ ἀνθρώπων ἐπὶ Ποντίου Πιλάτου ἐκήρυξαν οἱ ἅγιοι ἀπόστολοι αὐτὸν εἶναι θεόν, αὐτὸν ἄνθρωπον, αὐτὸν υἱὸν θεοῦ, αὐτὸν υἱὸν ἀνθρώπου, αὐτὸν ἐξ οὐρα- V 273 νοῦ, αὐτὸν ἀπὸ γῆς, αὐτὸν ἀπαθῆ, αὐτὸν παθητόν. ὁ γὰρ D γεννηθεὶς ἄνωθεν ἐκ τοῦ πατρὸς λόγος ἀῤῥήτως, ἀφράστως, ἀκαταλήπτως, ἀϊδίως, αὐτὸς ἐν χρόνῳ γεννᾶται κάτωθεν ἐκ παρθένου Μαρίας, ἵνα οἱ κάτωθεν πρότερον γεννηθέντες ἄνωθεν ἐκ δευτέρου γεννηθῶσιν, τουτέστιν ἐκ θεοῦ. αὐτὸς οὖν μητέρα μόνον ἔχει ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἡμεῖς πατέρα μόνον ἔχομεν ἐν

1. τῶν om. P. 18. τοῦ om. P. 22. τῆς om. P.

dem ex Patre incorporaliter nati, in ultimis autem diebus ejusdem ipsius incarnati et nati de sancta gloriosa Dei genitrice et semper Virgine Maria. Qui enim de Patre splenduit supra intellectum, ex matre ortus est supra rationem. Et cum Deus verus esset, factus est vere homo. Ideo proprie et vere Dei genitricem sanctam gloriosam et semper Virginem Mariam confitemur: non quia Deus Verbum initium ex ipsa accepit, sed quod in ultimis diebus unigenitus Deus Verbum, qui ante saecula erat, incarnatus ex ipsa, immutabiliter homo factus est: et cum invisibilis in suis esset, visibilis factus est in nostris: et cum impassibilis Deus esset, non dedignatus est passibilis esse homo; et immortalis, mortis legibus subjacere. Istum, qui in Bethlehem de semine David natus est secundum carnem, et similis factus hominibus, et crucifixus est pro hominibus sub Pontio Pilato, praedicaverunt sancti Apostoli ipsum esse Deum, ipsum hominem; ipsum Filium Dei, ipsum filium hominis; ipsum de coelo, ipsum de terra; ipsum impassibilem, ipsum passibilem. Deus enim Verbum, qui natus est desursum ex Patre ineffabiliter, inenarrabiliter, incomprehensibiliter, sempiterne, ipse in tempore nascitur deorsum de Virgine Maria, ut illi qui deorsum prius nati sunt, desursum secundo nascerentur, id est, ex Deo. Ipse igitur matrem tantummodo habet super terram, et

οὐρανῷ. λαβὼν γὰρ τὸν θνητὸν πατέρα τῶν ἀνθρώπων τὸν
Ἀδὰμ ἔδωκε τοῖς ἀνθρώποις τὸν ἑαυτοῦ πατέρα ἀθάνατον κατὰ
P 349 τὸ λεγόμενον, *Δέδωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν τέκνα θεοῦ γενέσθαι.*
ὅθεν καὶ θανάτου κατὰ σάρκα γεύεται ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ, διὰ τὸν
σαρκικὸν αὐτοῦ πατέρα, ἵνα οἱ υἱοὶ τοῦ ἀνθρώπου τῆς ζωῆς αὐ-
τοῦ μεταλάβωσι διὰ τὸν κατὰ πνεῦμα αὐτῶν πατέρα τὸν θεόν.
R 804 αὐτὸς οὖν κατὰ φύσιν υἱός ἐστιν τοῦ θεοῦ, ἡμῶν δὲ κατὰ χάριν.
καὶ πάλιν αὐτὸς κατ' οἰκονομίαν καὶ δι' ἡμᾶς υἱὸς γέγονε τοῦ Ἀδάμ·
ἡμεῖς δὲ κατὰ φύσιν ἐσμὲν υἱοὶ τοῦ Ἀδάμ. πατὴρ γὰρ αὐτοῦ
ἐστιν ὁ θεὸς κατὰ φύσιν, ἡμῶν κατὰ χάριν. καὶ θεὸς αὐτοῦ
γέγονε κατ' οἰκονομίαν, διότι ἄνθρωπος· ἡμῶν δὲ κατὰ φύσιν
B δεσπότης ἐστὶ καὶ θεός. καὶ διὰ τοῦτο ὁ λόγος, ὅς ἐστιν υἱὸς
τοῦ πατρός, ἑνωθεὶς σαρκὶ γέγονε σάρξ, ἵνα οἱ ἄνθρωποι ἑνω-
θέντες τῷ πνεύματι γένωνται ἓν πνεῦμα. αὐτὸς οὖν ὁ ἀληθινὸς
υἱὸς τοῦ θεοῦ τοὺς πάντας ἡμᾶς φορεῖ, ἵνα οἱ πάντες τὸν ἕνα
φορέσωμεν θεόν, καὶ ἔστιν καὶ μετὰ τὴν ἐνανθρώπησιν εἷς τῆς
ἁγίας τριάδος ὁ μονογενὴς υἱὸς τοῦ θεοῦ ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς ὁ
Χριστὸς σύνθετος ἐξ ἑκατέρας φύσεως. σύνθετον δὲ τὸν Χρι-
στὸν ὁμολογοῦμεν τῇ τῶν ἁγίων πατέρων ἀκολουθοῦντες διδα-
σκαλίᾳ. ἐπὶ γὰρ τοῦ κατὰ Χριστὸν μυστηρίου ἡ κατὰ σύνθεσιν
ἕνωσις τὴν σύγχυσιν καὶ διαίρεσιν ἀποβάλλεται, καὶ φυλάττει μὲν

1. τὸν alterum om. P. 3. λεγόμενον] Ioan. I. 12. 7. ἡμῶν δὲ] ἡμεῖς P. 17. ὁμογενὴς P, ὁμονογενὴς R. ib. ὁ om. P.

nos tantummodo Patrem habemus in coelo. Cum enim accepisset mortalem patrem hominum Adam, dedit hominibus suum Patrem immortalem, secundum hoc quod dicitur: *Dedit eis potestatem filios Dei fieri.* Unde et mortem secundum carnem gustat Filius Dei, propter carnalem suum patrem, ut filii hominis vitae ejus participes fierent, propter suum secundum spiritum Patrem Deum. Ipse igitur secundum naturam filius est Dei, nos autem secundum gratiam: et iterum ipse secundum dispensationem et propter nos filius fuit Adam, nos autem secundum naturam sumus filii Adam. Pater enim est ejus Deus secundum naturam, noster autem secundum gratiam. Et Deus ei fuit secundum dispensationem, eo quod homo factus est: noster autem secundum naturam Dominus est et Deus. Et ideo Deus Verbum, qui est Filius Dei Patris, unitus carni, factus est caro, ut homines uniti spiritui, fierent unus spiritus. Ipse igitur verus Filius Dei omnes nos indutus est, ut omnes induamur unum Deum. Et est etiam post incarnationem unus de sancta Trinitate, unigenitus Filius Dei Dominus noster Jesus Christus, compositus ex utraque natura. Compositum autem Christum confitemur, sanctorum Patrum doctrinam sequentes. In mysterio enim Christi unitas secundum compositionem, confusionem et divisionem rejecit, et servat quidem utriusque

τὴν ἑκατέρας φύσεως ἰδιότητα, μίαν δὲ ὑπόστασιν ἤτοι πρόσω- C **πον τοῦ θεοῦ λόγου καὶ μετὰ τῆς σαρκὸς δείκνυσι· καὶ ἔστιν εἷς** καὶ ὁ αὐτὸς τέλειος ἐν θεότητι καὶ τέλειος ἐν ἀνθρωπότητι, οὐχ ὡς ἐν δυσὶν ὑποστάσεσιν ἤτοι προσώποις, ἀλλ' ἐν θείᾳ φύσει καὶ ἀνθρωπίνῃ γνωριζόμενος, ἵνα εἷς ᾖ τὰ ἑκάτερα τέλειος θεὸς καὶ τέλειος ἄνθρωπος ὁ αὐτὸς ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, ὁ εἷς τῆς ἁγίας τριάδος, συνδοξαζόμενος τῷ πατρὶ καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύματι. οὔτε γὰρ τετάρτου προσώπου προσθήκην ἐπεδέξατο ἡ ἁγία τριὰς καὶ σαρκωθέντος τοῦ ἑνὸς τῆς ἁγίας τριάδος θεοῦ λόγου. ταύτην τὴν καλὴν παρακαταθήκην, ἣν παρὰ τῶν ἁγίων D πατέρων εἰλήφαμεν, φυλάττομεν, ἐν ᾗ ζῶμεν καὶ πολιτευόμεθα καὶ ἣν συνέκδημον λάβοιμεν εἰς πατέρα καὶ Χριστὸν τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ τοῦ ζῶντος καὶ ἅγιον πνεῦμα ὁμολογίαν. ταῦτα οὕτως ὁμολογοῦντες πρὸς ταῖς ἄλλαις τοῦ ἐν ἁγίοις Κυρίλλου περὶ τῆς ὀρθῆς πίστεως διδασκαλίαις καὶ τὸ εἰρημένον παρ' αὐτοῦ μίαν φύσιν τοῦ θεοῦ λόγου σεσαρκωμένην δεχόμενοι ὁμολογοῦμεν ὅτι R 806 ἐκ τῆς θείας φύσεως καὶ τῆς ἀνθρωπίνης εἷς Χριστὸς ἀπετελέσθη, καὶ οὐ μία φύσις, καθώς τινες κακῶς τὴν λέξιν ἐκλαμβάνοντες P 350 V 279 λέγειν ἐπιχειροῦσιν. ἀμέλει τοι καὶ αὐτὸς ὁ πατήρ, ὁσάκις μίαν φύσιν εἶπεν τοῦ λόγου σεσαρκωμένην, ἐπὶ τούτου τῷ τῆς φύσεως ὀνόματι ἀντὶ ὑποστάσεως ἐχρήσατο. καὶ ἐν οἷς λόγοις εἶπεν ταύτην τὴν λέξιν, ἐν τοῖς ἐφεξῆς ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐπήγαγεν ποτὲ

2. λόγου om. R. 3. ὁ om. P. 9. θεοῦ om. P. 19. πατήρ] *Κύριλλος* m. P.

naturae proprietatem; unam autem subsistentiam seu personam Dei Verbi et cum carne ostendit, et est unus idemque perfectus in Deitate, et perfectus in humanitate, non tamquam in duabus subsistentiis sive personis, sed in divina natura et humana cognoscendus, ut unus sit in utraque perfectus Deus et perfectus homo, idem ipse Dominus noster Jesus Christus, unus de sancta Trinitate conglorificandus Patri et sancto Spiritui. Nec enim quartae personae adjectionem suscepit sancta Trinitas et incarnato uno de sancta Trinitate Deo Verbo. Istam igitur bonam traditionem, quam a sanctis Patribus accepimus, custodimus, in qua vivimus et conversamur, et quam, ab hac vita proficiscentes, oramus nobiscum habere, quae est in Patrem et Christum Filium Dei vivi, et sanctum Spiritum confessio. Haec ita confitentes super alias Sancti Cyrilli de fide recta doctrinas, et hoc quod dictum est ab ipso, unam naturam Dei verbi incarnatam, suscipientes, confitemur quod ex divina natura et humana unus Christus effectus est, et non in una natura, prout quidam in *deest* **male intelligentes dictionem conantur dicere. Unde et ipse Pater, quoties unam naturam dixit Verbi incarnatam, in hoc naturae nomine pro subsistentia usus est. Et in quibus libris dixit hanc dictionem, in sequentibus saepius intulit, et quando Filium, et quando Verbum, aut uni-** est quando

μὲν υἱόν, ποτὲ δὲ λόγον ἢ μονογενῆ, ἅπερ οὐ φύσεως, ἀλλ' ὑποστάσεως ἤτοι προσώπου ἐστὶ δηλωτικά. ἡ τοίνυν ὑπόστασις τοῦ λόγου σαρκωθεῖσα οὐ μίαν φύσιν, ἀλλ' ἕνα Χριστὸν σύνθετον ἀπετέλεσεν, τὸν αὐτὸν θεὸν καὶ ἄνθρωπον. θεὸν δὲ καὶ ἄνθρωπον τὸν Χριστὸν ὁμολογοῦντας μίαν φύσιν ἤτοι οὐσίαν ἐπ'
B αὐτῷ λέγειν ἀσεβές. ἀδύνατον γὰρ τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν κατὰ μίαν καὶ τὴν αὐτὴν φύσιν ἤτοι οὐσίαν καὶ πρὸ αἰώνων εἶναι καὶ ἐν χρόνῳ ἢ ἀπαθῆ καὶ παθητόν, ὅπερ ἐπὶ τῆς μιᾶς αὐτοῦ ὑποστάσεως ἤτοι προσώπου ὀρθῶς ὁμολογοῦμεν. ἐξ αὐτῶν δὲ τῶν εἰρημένων τοῦ αὐτοῦ ἐν ἁγίοις Κυρίλλου ἀποδείξομεν τὴν περὶ τῆς εἰρημένης λέξεως σαφεστάτην αὐτοῦ διδασκαλίαν. ἐν γὰρ τῇ πρώτῃ πρὸς Σούκενσον ἐπιστολῇ εἰπὼν μίαν φύσιν τοῦ θεοῦ λόγου σεσαρκωμένην εὐθὺς ἐπήγαγεν, Οὐκοῦν
C ὅσον μὲν ἧκεν εἰς ἔννοιαν καὶ εἴς γε μόνον τὸ ὁρᾶν τοῖς τῆς ψυχῆς ὄμμασι τίνα τρόπον ἐνηνθρώπηκεν ὁ μονογενής, δύο τὰς φύσεις εἶναί φαμεν, ἕνα δὲ υἱὸν καὶ Χριστὸν καὶ κύριον τὸν τοῦ θεοῦ λόγον ἐνανθρωπήσαντα καὶ σεσαρκωμένον. διὰ τούτων δὲ ὁ πατὴρ τὸν τρόπον τῆς ἐνανθρωπήσεως παραστῆσαι βουλόμενος καὶ τὸ ἀδιαίρετον καὶ ἀσύγχυτον φυλάττων καὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν συνελθουσῶν φύσεων ἔδειξε καὶ ἕνα Χριστὸν ἐκήρυξεν, ἀλλ' οὐχὶ μίαν φύσιν θεότητος καὶ σαρκός. καὶ ἐν τῇ δευτέρᾳ δὲ πρὸς

10. ἀποδείξωμεν PV. 14. εἰς γε μονὰς τὸ V, εἴς γε μόνον ὡς τὸ P. Correxi ad exemplum Cyrilli ed. Aubert. vol. V. p. II. Epist. p. I. p. 137. E. 15. ἐνηνθρώπησεν P. 21. δὲ om. P.

Filium, est genitum, quae non naturam, sed subsistentiam seu personam significant. Subsistentia igitur Verbi incarnata non unam naturam, sed unum Christum compositum effecit, eumdem ipsum Deum et hominem. Eos autem qui Christum Deum et hominem confitentur, unam naturam sive substantiam ipsius dicere impium est. Impossibile enim est, Dominum nostrum Jesum Christum secundum unam eamdemque naturam seu substantiam et ante saecula esse, et in tempore, aut impassibilem et passibilem: quod in una subsistentia sive persona ejus recte confitemur. Ex ipsius autem dictis ejusdem Sancti Cyrilli ostendemus de memorata dictione manifestam ipsius doctrinam. In prima enim ad Successum epistola, cum dixisset, unam naturam Dei Verbi incarnatam, statim intulit: Ergo quantum quidem ad intellectum pertinet, et ad videndum tantummodo oculis animae, quemadmodum incarnatus est unigenitus, duas naturas unitas esse dicimus, unum autem filium, et Christum, et Dominum, Dei Patris Verbum incarnatum, et hominem factum.

quando Verbum. qui Deum et hom. Chr. conf.

„Per ista autem Pater modum incarnationis volens manifestare, et indivisam et inconfusam custodiens unitionem, et numerum naturarum quae convenerunt demonstravit, et unum Christum praedicavit, et non unam naturam Deitatis et carnis. Et in secunda ad eumdem Successum

*τὸν αὐτὸν Σούκενσον ἐπιστολῇ τὰ παραπλήσια διδάσκων γράφει
οὕτως. Εἰ μὲν γὰρ μίαν εἰπόντες τοῦ λόγου φύσιν σεσιγήκαμεν,* D
*οὐκ ἐπενεγκόντες τὸ σεσαρκωμένην, ἀλλ' οἷον ἔξω θέντες τὴν οἰ-
κονομίαν, ἦν αὐτοῖς τάχα που καὶ οὐκ ἀπίθανος ὁ λόγος προσ-
ποιουμένοις ἐρωτᾶν ποῦ τὸ τέλειον ἐν ἀνθρωπότητι ἢ τὸ πῶς* R 808
*ὑφέστηκεν ἡ καθ' ἡμᾶς οὐσία. ἐπειδὴ δὲ καὶ ἡ ἐν ἀνθρωπότητι
τελειότης καὶ τῆς καθ' ἡμᾶς οὐσίας ἡ δήλωσις εἰσκεκόμισται διὰ
τοῦ λέγειν σεσαρκωμένην, παυσάσθωσαν καλαμίνην ῥάβδον ἑαυ-
τοῖς ὑποστήσαντες. τοῦ γὰρ ἐκβάλλοντος τὴν οἰκονομίαν καὶ ἀρ-
νουμένου τὴν σάρκωσιν ἦν τὸ ἐγκαλεῖσθαι δικαίως ὡς ἀφαιρουμένου
τὸν υἱὸν τῆς τελείας ἀνθρωπότητος. εἰ δέ, ὡς ἔφην, ἐν τῷ σεσαρ-* P 351
*κῶσθαι λέγειν αὐτὸν σαφής ἐστιν καὶ ἀναμφίβολος ὁμολογία τοῦ
ὅτι γέγονεν ἄνθρωπος, οὐδὲν κωλύει νοεῖν ὡς εἷς ὑπάρχων καὶ
μόνος υἱὸς ὁ Χριστὸς ὁ αὐτὸς θεός ἐστι καὶ ἄνθρωπος, ὥσπερ
ἐν θεότητι τέλειος, οὕτω καὶ ἐν ἀνθρωπότητι τέλειος. ὀρθό-
τατα δὲ καὶ πάνυ συνετῶς ἡ σὴ τελειότης τὸν περὶ τοῦ σωτηρίου
πάθους ἐκτίθεται λόγον, οὐκ αὐτὸν τὸν μονογενῆ υἱὸν τοῦ θεοῦ,
καθ' ὃ νοεῖται καὶ ἔστι θεός, παθεῖν εἰς ἰδίαν φύσιν τὰ σώματος
ἰσχυριζομένη, παθεῖν δὲ μᾶλλον τῇ χοϊκῇ φύσει. δεῖ γὰρ ἀναγ-
καίως ἀμφότερα σώζεσθαι τῷ ἑνὶ καὶ κατὰ ἀλήθειαν υἱῷ, καὶ τὸ
μὴ πάσχειν θεϊκῶς καὶ τὸ λέγεσθαι παθεῖν ἀνθρωπίνως· ἡ αὐτοῦ
γὰρ πέπονθε σάρξ.*

3. *ἐξωθέντες* PV. 4. *ἀπειθανὴς* P. 10. *ἦν δικαίως* RV, *ἦν τὸ ἐγκαλεῖσθαι δικαίως* P. Conf. Cyrillus p. 144 A. 16. *συνετῶς ἡ σὴ*] *συνετωσησ ἡ* V, *συνεστώσης ἡ* R. 20. *ἑνὶ υἱῷ* P sola. ib. *υἱῷ, καὶ τὸ* restitui ex Cyrillo, *τὸ καὶ* PV. 21. *γὰρ αὐτοῦ* P, *γὰρ αὐτὴ* R.

epistola similia docens, ita scribit: Nam siquidem unam dicentes Verbi naturam tacuissemus, non inferentes, Incarnatam, sed quasi extra ponentes dispensationem; erat illis forsitan et verisimilis ratio confingentibus interrogare, ubi perfectio in humanitate, vel quomodo subsistit humana substitit
nostra substantia? Quoniam autem et perfectio in humanitate, et nostrae substantiae demonstratio introducta est, dicendo, Incarnatam; cessent arundineam virgam sibi supponentes. Ejicientem enim dispensationem, et abnegantem incarnationem, oportebat juste accusari, auferentem a Filio perfectam humanitatem. Sin autem (ut dixi) incarnatum esse dicendo ipsum, manifesta est et indubitabilis confessio, quod factus est homo: nihil jam prohibet intelligere, quia cum unus sit et solus filius Christus, idem ipse Deus est et homo, sicut in Deitate perfectus, ita et in humanitate perfectus. Rectissime autem et nimis prudenter tua Perfectio de salutari passione rationem exponit, non ipsum unigenitum Filium Dei, secundum quod intelligitur et est Deus, passim esse in sua natura quae sunt corporis affirmans, magis autem passum esse terrena natura. Oportet enim necessario utraque servari uni et vero Filio, et non pati secundum Deitatem, et dici passum esse eumdem ipsum secundum

V 280 B Καὶ ἐν τῷ τρισκαιδεκάτῳ δὲ κεφαλαίῳ τῶν σχολίων ὁ αὐτὸς ἐν ἁγίοις Κύριλλος ὁμοίως ἀποβαλλόμενος τούς τε δύο υἱοὺς εἰσάγοντας τούς τε μίαν φύσιν λέγοντας θεότητος καὶ τῆς σαρκὸς τοῦ Χριστοῦ γράφει οὕτως. Οὐ διοριστέον οὖν ἄρα τὸν ἕνα κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν εἰς ἄνθρωπον ἰδικῶς καὶ θεὸν ἰδικῶς, ἀλλ' ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν κύριον Ἰησοῦν Χριστόν φαμεν, τὴν τῶν φύσεων εἰδότες διαφορὰν καὶ ἀσυγχύτους ἀλλήλαις τηροῦντες αὐτάς.

Εἰ τοίνυν, καθὼς διδάσκει ὁ ἐν ἁγίοις Κύριλλος, εἷς ἐστιν ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς τέλειος ἐν θεότητι καὶ τέλειος ὁ αὐτὸς ἐν ἀνθρωπότητι, καὶ οὐκ ἔπαθεν τῇ θείᾳ φύσει, ἀλλὰ τῇ C χοϊκῇ φύσει· οἶδεν δὲ καὶ τὴν τῶν φύσεων διαφορὰν καὶ τὸ ἀσυγχύτους αὐτὰς ἀλλήλαις ἐν μιᾷ ὑποστάσει φυλάττεσθαι· δῆλον ὅτι τὸν αὐτὸν ἐν τῇ θείᾳ φύσει καὶ τῇ ἀνθρωπίνῃ λέγει ὁ πατὴρ γνωρίζεσθαι, καὶ ἑκατέραν φύσιν ἐν αὐτῷ εἶναι, ἐξ ὧν καὶ συνε- R 810 τέθη. καὶ οὐκ ἄν τις οὕτω μανείη ὡς ὀρθῶς νομίσαι φρονεῖν τοὺς λέγοντας μίαν εἶναι φύσιν ἤτοι οὐσίαν σαρκὸς καὶ θεότητος τοῦ Χριστοῦ, τὴν αὐτὴν θείαν καὶ χοϊκήν, παθητὴν καὶ D ἀπαθῆ. ἐπειδὴ δὲ καὶ ἑτέρωθεν κατασκευάζειν ἐπιχειροῦσίν τινες τὸ μίαν εἶναι φύσιν τῆς θεότητος καὶ τῆς ἀνθρωπότητος τοῦ Χριστοῦ, τὸ τοῦ ἀνθρώπου παράδειγμα προβαλλόμενοι καὶ λέγοντες ὅτι ὥσπερ ἐξ ἑτεροφυῶν ψυχῆς καὶ σώματος συνεστὼς ὁ

1. ὁ αὐτὸς ὁ P. 5. θεὸν] ἢ V. Conf. Cyrillus vol. V. p. 1. p. 787. s.

humanitatem: ipsius enim passa est caro. „Et in tertio decimo capite Scholiorum, idem Sanctus Cyrillus similiter rejiciens eos, qui duos filios introducunt, et eos qui unam dicunt naturam Deitatis et carnis Christi," ita scribit: Non discernendum unum Dominum Jesum Christum in hominem separatim, et in Deum separatim; sed unum eumdemque Dominum Jesum Christum dicimus, naturarum scientes differentiam, et inconfusas eas sibi invicem conservantes. „Si igitur (prout docet nos Sanctus Cyrillus) unus est Dominus noster Jesus Christus, perfectus in Deitate, et perfectus idem ipse in humanitate, et non est passus divina natura, sed terrena, scit autem et naturarum differentiam, et quod inconfusae sibi invicem in una subsistentia conservantur: certum est, quod eumdem ipsum in divina natura et in humana dicit Pater cognosci, et utramque naturam in ipso esse, ex quibus et compositus est. Et non aliquis sic insaniat, ut arbitretur eos recte sapere, qui dicunt unam esse naturam sive substantiam carnis et Deitatis Christi, eamdem et divinam et terrenam, passibilem et impassibilem. Quoniam autem et alio modo quidam ostendere conantur, unam esse naturam Deitatis et humanitatis Christi, exemplum hominis proponentes, et dicentes, quod sicut ex diversis natu-

ἄνθρωπος μία φύσις λέγεται, οὕτω καὶ ἐκ δύο φύσεων θεότητος καὶ ἀνθρωπότητος τὸν Χριστὸν λέγοντες ὀφείλομεν μίαν φύσιν ἐπ' αὐτῷ λέγειν, ἐκεῖνο πρὸς αὐτοὺς ἐροῦμεν ὅτι ὁ μὲν ἄνθρωπος, κἂν ἐκ διαφόρων συνέστηκεν, τουτέστιν ψυχῆς καὶ σώματος, ὅμως διὰ τοῦτο μία φύσις λέγεται, ἐπειδὴ κοινᾶς κατὰ πασῶν P 352 τῶν ὑποστάσεων, ἤγουν προσώπων, τῶν ὑπὸ τὸ αὐτὸ εἶδος ἀναγομένων κατηγορεῖται. εἰ καὶ τὰ μάλιστα γὰρ ἑκάστη ὑπόστασις ἤτοι πρόσωπον, οἷον Πέτρος καὶ Παῦλος, τοῖς ἰδιώμασιν ἀπ' ἀλλήλων διαχωρίζονται, ἀλλ' ὅμως οὐ τῇ φύσει διαιροῦνται· ἀμφότεροι γὰρ ἄνθρωποι· καὶ πάλιν οὔτε ψυχὴ χωρὶς σώματος οὔτε σῶμα χωρὶς ψυχῆς ἄνθρωπος, ἀλλ' ἐκ τοῦ μὴ ὄντος εἰς τὸ εἶναι, ἐκ ψυχῆς καὶ σώματος ἐδημιουργήθη. πᾶν δὲ κτίσμα εἰ καὶ ἐκ διαφόρων συνέστηκεν, ἀλλ' οὖν μίαν ἐκείνην ἔχειν λέγεται φύσιν, καθ' ἣν παρὰ τοῦ θεοῦ ἐδημιουργήθη. ὁ δὲ Χριστὸς οὐχ οὕτως· οὔτε γὰρ μίαν φύσιν, ἤγουν οὐσίαν, δηλοῖ κοινῶς κατὰ πολλῶν ὑποστάσεων ἤτοι προσώπων κατηγορουμένην, ὥσπερ ὁ ἄνθρωπος· εἰ γὰρ τοῦτο ἦν, πολλοὶ Χριστοὶ εὑρεθήσον- B ται, καθ' ὧν τὸ κοινὸν τῆς μιᾶς φύσεως κατηγορεῖται, ὅπερ καὶ λέγειν ἐστὶν ἀσεβές· ἀλλ' οὔτε ἀπ' ἀρχῆς ἐκ θεότητος καὶ ἀνθρωπότητος, ὥσπερ ὁ ἄνθρωπος ἐκ ψυχῆς καὶ σώματος, ὁ Χριστὸς ἐδημιουργήθη, ἵνα τοῦτο ᾖ φύσις Χριστοῦ, ἀλλὰ θεὸς ὢν πρὸ

7. τὰ om. P. 11. ἀνθρωπότητος V. 12. πᾶν — 14. ἐδημιουργήθη om. P. 15. κοινᾶς γὰρ P. 18. καθὼν V, καθὼς P. 21. ᾖ] ἡ P.

ris, anima et corpore consistens homo, una natura dicitur, sic et ex duabus naturis Deitatis et humanitatis Christum dicentes, debemus unam ipsius dicere naturam: illud ad eos dicemus, quod homo quidem licet ex diversis constet, id est, anima et corpore, tamen ideo una natura dicitur, quoniam de omnibus subsistentiis sive personis, quae sub eadem in omnibus specie referuntur, communiter praedicatur. Licet enim unaquaeque subsistentia sive persona, sicut Petrus et Paulus, proprietatibus a se invicem separentur, sed tamen non natura dividuntur; ambo enim homines: et iterum, nec anima sine corpore, nec corpus sine anima homo est, sed ex eo quod non erat, ad hoc quod est, ex anima et corpore creatus est. Unaquaeque autem creatura licet ex diversis constet, sed tamen unam illam habere dicitur naturam, secundum quam a Deo creata est. Chri- ex Deo stus autem non sic: nec enim unam naturam sive substantiam significat, quae communiter de plurimis subsistentiis sive personis praedicatur, sicut homo. Si enim hoc esset, multi Christi invenirentur in quibus communitas unius naturae praedicabitur; quod et dicere impium est. Sed neque ab initio ex Deitate et humanitate sicut homo ex anima et corpore, Christus creatus est, ut hoc sit natura Christi: sed cum Deus esset ante

αἰώνιον ὁ λόγος καὶ τῆς αὐτῆς φύσεως ἤτοι οὐσίας ὑπάρχων τῷ πατρὶ καὶ δημιουργὸς τῶν ἁπάντων ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν ἀνθρώπου φύσιν καθ' ὑπόστασιν ἑνώσας ἑαυτῷ γέγονεν ἄνθρωπος, μὴ ἐκστὰς τοῦ εἶναι θεός.

C V 281 *Ἔστιν οὖν ὁ Χριστὸς μία ὑπόστασις, ἤτοι πρόσωπον, καὶ ἔχει τὸ τέλειον ἐν ἑαυτῷ τῆς τε θείας καὶ ἀκτίστου φύσεως καὶ τὸ τέλειον τῆς ἀνθρωπίνης καὶ κτιστῆς φύσεως. πῶς οὖν, ἐν ᾧ*
R 812 *δύο φύσεις γνωρίζονται, ἄκτιστος καὶ κτιστή, ἐπὶ τούτου μίαν φύσιν ἤτοι οὐσίαν λέγεσθαι δυνατόν; εἰ γὰρ μία ὑπόστασις ἤτοι πρόσωπον ὁ Χριστός, ἀλλ' ὁμοούσιος τῷ θεῷ καὶ πατρί, καὶ ὁμοούσιος ἡμῖν ὁ αὐτός, οὐ μὴν κατὰ μίαν καὶ τὴν αὐτὴν φύσιν ἤτοι οὐσίαν. εἰ δὲ μία φύσις ἤτοι οὐσία ἦν ὁ Χριστός, ἢ ἄσαρ-*
D *κος ὢν μόνῳ τῷ θεῷ καὶ πατρί ἐστιν ὁμοούσιος, ἐπειδὴ μία τῆς θεότητος οὐσία ἤτοι φύσις, ἢ ψιλὸς ὢν ἄνθρωπος μόνοις ἡμῖν ἐστιν ὁμοούσιος, ἐπειδὴ μία φύσις τῆς ἀνθρωπότητος, ἢ τραπεῖσα ἑκατέρα φύσις ἑτεροφυής ἐστιν, ἀπετέλεσε παρὰ τὰς συνελθούσας, καὶ κατ' αὐτοὺς οὔτε θεὸς ἔμεινεν οὔτε ἄνθρωπος γέγονεν ὁ Χριστός, καὶ διὰ τοῦτο οὔτε τῷ πατρὶ οὔτε ἡμῖν ἐστιν ὁ αὐτὸς ὁμοούσιος. τὸ δὲ οὕτω φρονεῖν πάσης πεπλήρωται ἀσεβείας. καὶ ταῦτα λέγομεν οὐκ ἀγνοοῦντες ὅτι καί τινες τῶν ἁγίων*
P 353 *πατέρων τῷ τοῦ ἀνθρώπου ὑποδείγματι ἐπὶ τοῦ κατὰ Χριστὸν μυστηρίου ἐχρήσαντο, ἀλλ' ἐκεῖνοι μὲν ἵνα δείξωσιν ὅτι καθάπερ*

1. ὁ θεοῦ λόγος P. 10. ἀλλ' om. P. 14. ἢ om. P. 16. ἑτεροφυές τι ἀπετέλεσε R.

substantiae Patri — saecula Verbum, et esset ejusdem naturae sive substantiae cum Patre, et creator omnium, in ultimis diebus hominis naturam secundum subsistentiam sibi uniens, factus est homo manens Deus."

„Est igitur Christus una subsistentia, sive persona, et habet in semetipso perfectionem divinae et increabilis naturae, et perfectionem humanae et creabilis naturae. Quomodo igitur, in quo duae naturae cognoscuntur, increabilis, et creabilis, in eo unam naturam sive substantiam dici possibile est? Licet enim una subsistentia sive persona Christus sit, sed consubstantialis Deo Patri, et consubstantialis nobis idem ipse est, non tamen secundum unam eamdemque naturam, seu substantiam. Sin autem una natura sive substantia esset Christus, aut sine carne est, et soli Deo Patri consubstantialis, quoniam una Deitatis substantia sive natura est: aut purus homo existens, nobis est solum consubstantialis, quoniam una natura humanitatis est: aut immutata utraque natura alteram effecit naturam, praeter eas quae convenerunt, et secundum illos neque Deus mansit, neque homo factus est Christus; et ideo neque Patri, neque nobis idem ipse consubstantialis est. Sic autem sapere omni plenum est impietate. Et ista dicimus, non ignorantes quod et quidam sanctorum Patrum hominis exemplo in mysterio Christi usi

(Marginal notes: Deo et Patri; consubstantialis est,)

ὁ ἄνθρωπος ἐκ ψυχῆς καὶ σώματος εἷς ἀποτελεῖται καὶ οὐχὶ δύο
ἄνθρωποι, οὕτω καὶ ὁ Χριστὸς ἐκ θεότητος καὶ ἀνθρωπότητος
συντεθεὶς εἷς ἐστιν, καὶ οὐκ εἰς δύο Χριστοὺς ἢ δύο υἱοὺς μερί-
ζεται. οὗτοι δὲ τῷ τοῦ ἀνθρώπου ὑποδείγματι κέχρηνται, ἵνα
μίαν φύσιν ἤτοι οὐσίαν θεότητος καὶ ἀνθρωπότητος τοῦ Χριστοῦ
εἰσαγάγωσιν, ὅπερ ἀπεδείξαμεν ἀλλότριον εἶναι τῆς εὐσεβείας.
ἀλλὰ διὰ τοῦτο ἐλεγχόμενοι ὡς παρὰ τὴν ὀρθὴν τῶν πατέρων δι-
δασκαλίαν ἀναπλάττουσιν ἐν ἑαυτοῖς μίαν φύσιν ἤτοι οὐσίαν θεό- B
τητος καὶ σαρκός, ἐφ' ἕτερα μεταβαίνουσι, λέγοντες μὴ δεῖν
ἀριθμὸν φύσεων ἐπὶ Χριστοῦ λέγειν, ὡς τοῦ ἀριθμοῦ διαίρεσιν
εἰσάγοντος. ἴστωσαν τοίνυν ὅτι ὁ ἀριθμός, ὅταν μὲν ἐπὶ δια-
φόρων προσώπων ἢ ὑποστάσεων λέγεται, τῶν πραγμάτων αὐ-
τῶν τὴν ἀνὰ μέρος ἔχει διαίρεσιν, οἷον ὡς ἐπὶ δύο ἢ πλειόνων ἀν-
θρώπων· ὅταν δὲ ἐπὶ ἡνωμένων πραγμάτων, τηνικαῦτα μόνῳ
λόγῳ καὶ θεωρίᾳ, οὐ μὴν αὐτῶν τῶν πραγμάτων ἔχει τὴν διαί-
ρεσιν, οἷον ἐπὶ μιᾶς ὑποστάσεως ἀνθρώπου ἐκ ψυχῆς καὶ σώμα-
τος συνεστώσης. δύο γὰρ καὶ ἐνταῦθα φύσεις θεωροῦνται, ἑτέρα R 814
μὲν τῆς ψυχῆς καὶ ἑτέρα τοῦ σώματος. καὶ ὅμως οὐ διὰ τοῦτο C
εἰς δύο ἀνθρώπους διαιρεῖται, ἀλλ' ἕνα ἴσμεν τὸν ἄνθρωπον καὶ
μίαν αὐτοῦ τὴν ὑπόστασιν. καὶ ἐπὶ τοῦ κατὰ Χριστὸν τοίνυν
μυστηρίου τῆς ἑνώσεως γενομένης, εἰ καὶ διάφορα θεωρεῖται τὰ

2. καὶ om. P. **3.** ἢ εἰς δύο P. **4.** τοῦ om. P. **7.** τούτῳ V, τοῦ P. **14.** τῶν πραγμάτων P. **19.** οὐ διαιρεῖται P sola tacente V.

sunt: sed illi quidem ut ostenderent, quod sicut homo ex anima et corpore unus efficitur, et non duo homines, sic et Christus ex Deitate et humanitate compositus, unus est, non in duos Christos, vel in duos filios dividendus. Isti autem hominis exemplo utuntur, ut unam naturam sive substantiam Deitatis et humanitatis Christi introducant: quod demonstravimus alienum esse pietatis. Sed cum per haec convincuntur, quod praeter rectam Patrum doctrinam sibi confingunt unam naturam, seu substantiam Deitatis et carnis, ad alia transeunt, dicentes non oportere numerum naturarum in Christo dicere, utpote numero divisionem introducente. Sciant igitur, quod numerus, quando in diversis personis, sive subsistentiis dicitur, rerum ipsarum per partes habet divisionem; sicut in duobus vel etiam pluribus hominibus: quando autem in rebus unitis, tunc verbo solo et intellectu, non tamen ipsarum rerum habet divisionem, sicut in una subsistentia hominis et anima et corpore constituta. Duae enim et hic naturae intelliguntur, altera animae, et altera corporis: et tamen non propter hoc in duos homines dividitur, sed unum scimus hominem esse, et unam subsistentiam ejus. Et in mysterio igitur Christi facta unitione, licet diversa intelligantur quae unita sunt, sed non ipsa re et

introducerent:
duo. sic semper *ἐλληνικῶς*.
duo. sic *alibi*.

ἑνωθέντα, ἀλλ' οὖν οὐ πραγματικῶς καὶ ἀνὰ μέρος ἀλλήλων διΐστανται τὰ ἐξ ὧν ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς ὁ Χριστὸς συνετέθη. τὴν μέντοι διαφορὰν κατανοοῦντες, καὶ ταύτην σημᾶναι βουλόμενοι, τὸν ἀριθμὸν παραλαμβάνομεν, καὶ δύο τὰς ἐν Χριστῷ φύσεις εἶναί φαμεν, καὶ οὐ διὰ τοῦτο ὁ εἷς Χριστὸς εἰς δύο Χριστοὺς ἢ δύο υἱοὺς διαιρεῖται. καὶ μαρτυρεῖ τοῖς παρ' ἡμῶν εἰ-
D ρημένοις ὁ ἐν ἁγίοις Γρηγόριος ὁ θεολόγος ἐν τῷ πρὸς Κληδόνιον πρώτῳ λόγῳ γράφων οὕτως. Εἴτις εἰσάγει δύο υἱούς, ἕνα μὲν
V 282 τὸν ἐκ τοῦ θεοῦ καὶ πατρός, δεύτερον δὲ τὸν ἐκ τῆς μητρός, ἀλλ' οὐχὶ ἕνα καὶ τὸν αὐτόν, καὶ τῆς υἱοθεσίας ἐκπέσοι τῆς ἐπηγγελμένης τοῖς ὀρθῶς πιστεύουσι. φύσεις μὲν γὰρ δύο, θεὸς καὶ ἄνθρωπος, ἐπεὶ καὶ ψυχὴ καὶ σῶμα, υἱοὶ δὲ οὐ δύο οὐδὲ θεοί· οὐδὲ γὰρ ἐνταῦθα δύο ἄνθρωποι, εἰ καὶ οὕτως ὁ Παῦλος τὸ ἐντὸς τοῦ ἀνθρώπου καὶ τὸ ἐκτὸς προσηγόρευσεν. καὶ εἰ δεῖ συντόμως εἰπεῖν, ἄλλο μὲν καὶ ἄλλο τὰ ἐξ ὧν ὁ σωτήρ, εἴ-
P 354 περ μὴ ταὐτὸν ὁ ἀόρατος τῷ ὁρατῷ καὶ τὸ ἄχρονον τῷ ὑπὸ χρόνον, οὐκ ἄλλος δὲ καὶ ἄλλος, μὴ γένοιτο.

Ἰδοὺ διὰ τούτων σαφῶς διδάσκει ὁ ἐν ἁγίοις Γρηγόριος ὅτι ἐπὶ τοῦ κατὰ Χριστὸν μυστηρίου ὁ μὲν ἐπὶ προσώπων τὸν ἀριθμὸν λέγων ὡς ἀσεβὴς κατακρίνεται, ὁ δὲ ἐπὶ τῶν φύσεων, ἐξ ὧν ὁ εἷς συνετέθη Χριστός, τοῦτον παραλαμβάνων ὀρθῶς ὁμολογεῖ, ὡς τὴν μὲν διαφορὰν τῶν συνελθουσῶν φύσεων διὰ τούτου

2. ὁ om. P. 9. τὸν ἐκ om. P. 15. ὧν ὁ V, ὢν P, ὁ R. 16. τὸ ἀόρατον P. ib. ὑπὸ χρόνον] χρόνῳ P. 19. τῶν ἀριθμῶν RV. 22. τούτου] τοῦτο P.

per partes a se invicem separantur ea, ex quibus Dominus noster Jesus Christus compositus est, differentiam tamen considerantes et hanc significare volentes, numerum assumimus, et duas in Christo naturas esse dicimus: nec ideo unus Christus in duos Christos, vel in duos filios dividitur. Et testimonium praestat nostris dictis Sanctus Gregorius Theologus, scribens in primo libro ad Cledonium sic: Si quis introducit duos filios, unum quidem ex Deo et Patre, secundum autem ex matre, sed non unum eumdemque, ex adoptione cadat, quae promissa est recte credentibus. Naturae enim duae, Deus homo, quomodo et anima et corpus: non autem duo Filii, nec Dii duo. Nec enim hi duo homines, licet Paulus sic appellaverit quod est intus hominis, et quod est extrinsecus: et ut compendiose dicamus, aliud quidem et aliud ea ex quibus Salvator est, cum non idem sit invisibile et visibile, et hoc quod sine tempore est, et hoc quod sub tempore: non autem alius et alius, absit."

„Ecce per haec evidenter docet Sanctus Gregorius, quod in mysterio Christi ille quidem qui in personis numerum dicit, ut impius condemnatur: ille autem qui in naturis, ex quibus unus Christus compositus est, numerum accipit, recte confitetur, utpote differentiam quidem natu-

adsumimus
ex Deo Patre
et adopt.
Deus et homo
sub tempore est

σημαίνων, διαίρεσιν δὲ τὴν ἀνὰ μέρος κατ' οὐδένα τρόπον ποιούμενος. ὥσπερ γὰρ ἑτέρα φύσις τῆς ψυχῆς καὶ ἑτέρα τοῦ σώματος, B καὶ ὅμως εἷς κατὰ σύνθεσιν ἄνθρωπος ἀποτελεῖται καὶ οὐ δύο, οὕτω καὶ ἐν Χριστῷ εἰ καὶ δύο φύσεις θεωροῦνται, ἑτέρα μὲν τῆς θεότητος, ἑτέρα δὲ τῆς ἀνθρωπότητος, ἀλλ' οὐ διὰ τοῦτο δύο Χριστοὶ ἢ δύο υἱοὶ εἰσάγονται· ὥστε τὸν ἀριθμὸν τῶν R 816 ἐν Χριστῷ φύσεων κατὰ τὸν εἰρημένον τρόπον παραιτούμενοι λέγειν δῆλοί εἰσι τὴν διαφορὰν τούτων ἀρνούμενοι καὶ σύγχυσιν ἐπεισάγοντες τῇ οἰκονομίᾳ. εἰ δὲ τὴν διαφορὰν ὁμολογοῦσιν, ἀνάγκη πάντως ἐπὶ ταύτῃ καὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἀσυγχύτως συνελθουσῶν φύσεων εἰς μίαν ὑπόστασιν λέγειν αὐτούς. ὅπου γὰρ διαφορὰ C φυλάττεται, ταύτῃ πάντως καὶ ἀριθμὸς ἕπεται. εἰς σύστασιν δὲ τῶν παρ' ἡμῶν εἰρημένων τῇ τῶν ἁγίων πατέρων μαρτυρίᾳ χρώμενοι δείξομεν αὐτοὺς λέγοντας ὅτι ἐπὶ τοῦ κατὰ Χριστὸν μυστηρίου οἱ μὲν λόγοι διαιροῦνται κατὰ τὴν διαφορὰν τῶν φύσεων, θεότητος καὶ ἀνθρωπότητος, ἐξ ὧν καὶ συνετέθη, καὶ τὸν ἀριθμὸν ἐπὶ τούτου παραλαμβάνουσιν, οὐ μὴν πραγματικῶς ἀνὰ μέρος τὴν τῶν φύσεων ποιοῦνται διαίρεσιν εἰς δύο ὑποστάσεις ἤτοι δύο πρόσωπα. λέγει γὰρ ὁ ἐν ἁγίοις Κύριλλος ἐν τῇ ἑρμηνείᾳ τοῦ Λευιτικοῦ οὕτως. "Ολον δὴ πάλιν ἐν τούτοις περιάθρει σα- D φῶς τοῦ σωτῆρος ἡμῶν τὸ μυστήριον καὶ τὸν διὰ τοῦ ἁγίου βαπτίσματος καθαρισμόν. δύο μὲν γὰρ ὀρνίθια ληφθῆναι κε-

15. οὕτως] vol. I. p. 366. K. 17. γὰρ om. P.

rarum quae convenerunt, per hoc significans: divisionem autem, quae per partem est, nullo modo faciens. Sicut enim altera natura est animae, et altera corporis, et tamen unus secundum compositionem homo efficitur, et non duo homines: sic et in Christo licet duae intelligantur naturae, altera quidem Deitatis, altera vero humanitatis, sed non propter hoc duo Christi, aut duo filii introducuntur. Ergo qui numerum naturarum quae in Christo sunt, secundum praedictum modum dicere recusant, manifesti sunt differentiam naturarum abnegantes, et confusionem introducentes dispensationi. Si vero differentiam confitentur, necesse est omnimodo ad eam significandam, et numerum dicere naturarum, quae sine confusione in unam subsistentiam convenerunt. Ubi enim differentia servatur, ibi omni modo et numerus sequitur. Ad confirmanda autem ea quae diximus, sanctorum Patrum testimonio utentes, ostendemus eos dicere, quod in uno Domino nostro Jesu Christo rationes quidem dividuntur secundum differentiam naturarum Deitatis et humanitatis ex quibus et compositus est, et numerum in hoc assumunt, non tamen ipsa re et per partes naturarum faciunt divisionem in duas subsistentias sive personas. Dicit enim Sanctus Cyrillus in Levitici interpretatione, sic: Totum in his iterum circumspice aperte Salvatoris nostri mysterium, et emundationem quae per sanctum Baptisma fit. Duas enim aviculas sumi

λεύει ζῶντα καὶ καθαρά, ἵνα νοήσῃς διὰ τῶν πετεινῶν τὸν οὐ-
ράνιον ἄνθρωπόν τε ὁμοῦ καὶ θεὸν εἰς δύο φύσεις, ὅσον ἧκεν
εἰς τὸν ἑκάστῃ πρέποντα λόγον, διαιρούμενον· λόγος γὰρ ἦν ὁ
ἐκ θεοῦ πατρὸς ἀναλάμψας ἐν σαρκὶ τῇ ἐκ γυναικός· πλὴν οὐ
μεριζόμενον· εἷς γὰρ ἐξ ἀμφοῖν ὁ Χριστός. καὶ πάλιν ὁ αὐτὸς
ἐν ἁγίοις Κύριλλος ἐν τῇ πρὸς Σούκενσον δευτέρᾳ ἐπιστολῇ γράφει
οὕτως. Ἀλλ' ἠγνόησαν ὅτι ὅσα μὴ κατὰ μόνην τὴν θεωρίαν διαι-
P 355 ρεῖσθαι φιλεῖ, ταῦτα οὐ πάντως καὶ εἰς ἑτερότητα τὴν ἀνὰ μέρος
ὁλοτρόπως καὶ ἰδικῶς ἀποφοιτήσειεν ἂν ἀπ' ἀλλήλων. καὶ ὁ ἐν
ἁγίοις Βασίλειος ἐν τῷ τετάρτῳ κατ' Εὐνομίου λόγῳ, ἑρμηνεύων
V 283 τὸ Κύριος ἔκτισέ με καὶ πρὸ πάντων βουνῶν γεννᾷ με, γράφει
οὕτως. Ληπτέον οὖν τὸ μὲν Ἐγέννησεν ἐπὶ τοῦ θεοῦ υἱοῦ, τὸ
δὲ Ἔκτισεν ἐπὶ τοῦ τὴν μορφὴν τοῦ δούλου λαβόντος. ἐν πᾶσι
δὲ τούτοις οὐ δύο λέγομεν, θεὸν ἰδίᾳ καὶ ἄνθρωπον ἰδίᾳ· εἷς
γὰρ ἦν· ἀλλὰ κατ' ἐπίνοιαν τὴν ἑκάστου φύσιν λογιζόμενοι.

R 818 Καὶ ὁ ἐν ἁγίοις δὲ Γρηγόριος ὁ θεολόγος ἐν τῷ περὶ υἱοῦ
B δευτέρῳ λόγῳ διδάσκων ἡμᾶς ὅπως δεῖ τὰς ἐν τῷ κυρίῳ ἡμῶν Ἰη-
σοῦ Χριστῷ φύσεις κατ' ἐπίνοιαν διακρίνειν γράφει οὕτως. Ἡνί-
κα αἱ φύσεις διίστανται ταῖς ἐπινοίαις, συνδιαιρεῖται καὶ τὰ ὀνό-
ματα. Παύλου λέγοντος ἄκουσον, ἵνα ὁ θεὸς τοῦ κυρίου ἡμῶν
Ἰησοῦ Χριστοῦ ὁ πατὴρ τῆς δόξης Χριστοῦ μὲν θεός, τῆς δὲ

1. νοήσεις P. 3. ὁ om. P. 7. μὴ sumpsi a Cyrillo vol. V. p. II. Epist. p. I. p. 145. B. 15. ἀλλὰ om. P.

jubet vivas et mundas, ut intelligas per volatilia caelestem hominem simul et Deum, in duas naturas, quantum pertinet ad rationem unicuique convenientem, dividendum (Deus enim Verbum, qui ex Deo Patre est, splenduit in carne quae ex muliere est) verumtamen non patiendum, unus enim ex utrisque Christus. „Et iterum idem Sanctus Cyrillus in secunda ad Successum epistola ita dicit:“ Sed ignoraverunt, quod quae per solum intellectum dividi solent, non haec necessario etiam in alteritatem, quae est per partes, omnimodo et specialiter a se invicem separabuntur. „Sed et Sanctus Basilius in quarto libro contra Eunomium, interpretans hoc quod est: *Dominus creavit me, et ante omnes colles genuit me,* ita scribit: Intelligendum hoc quidem quod dicit, *creavit*, de eo qui formam servi accepit In his autem omnibus non duo dicimus, Deum separatim, et hominem separatim, unus enim erat: sed secundum intellectum, utriusque naturam existimantes.

ad rationem dividendum unicuique con...

quod dicit, genuit de Deo filio, hoc autem quod dicit creavit. *sic etiam Leunclav.*

„Sed et Sanctus Gregorius Theologus in libro secundo de Filio, docens nos quomodo in Domino nostro Jesu Christo oportet naturas quae in eo sunt, secundum intellectum discernere,“ ita scribit: Cum naturae intellectu distant, simul dividuntur etiam nomina. Paulum dicentem audi: *Ut Deus Domini nostri Jesu Christi, pater gloriae;* Christi quidem

δόξης πατήρ. εἰ γὰρ καὶ τὸ συναμφότερον ἕν, ἀλλ' οὐ τῇ φύσει, τῇ δὲ συνόδῳ.

Καὶ ὁ ἐν ἁγίοις δὲ Γρηγόριος ὁ Νύσης ἐπίσκοπος ἐν τῷ κατ' Εὐνομίου τετάρτῳ λόγῳ τὰ αὐτὰ ἡμᾶς διδάσκων γράφει οὕτως. Καὶ ὡς ἂν μή τις τῇ ἀκηράτῳ φύσει τὸ κατὰ τὸν σταυ- C ρὸν πάθος προστρίβοιτο, δι' ἑτέρων τρανότερον τὴν τοιαύτην ἐπανορθοῦται πλάνην, μεσίτην αὐτὸν θεοῦ καὶ ἀνθρώπων καὶ ἄνθρωπον καὶ θεὸν αὐτὸν ὀνομάζων, ἵνα ἐκ τοῦ τὰ δύο περὶ τὸ ἓν λέγεσθαι τὸ πρόσφορον νοοῖτο περὶ ἑκάτερον, περὶ μὲν τὸ θεῖον ἡ ἀπάθεια, περὶ δὲ τὸ ἀνθρώπινον ἡ κατὰ τὸ πάθος οἰκονομία. τῆς οὖν ἐπινοίας διαιρουμένης, τὸ κατὰ φιλανθρωπίαν μὲν ἡνωμένον, τῷ δὲ λόγῳ διακρινόμενον, ὅταν μὲν τὸ ὑπερκείμενον καὶ ὑπερέχον πάντα νοῦν κηρύσσει, τοῖς ὑψηλοτέροις κέχρηται τῶν ὀνομάτων, ἐπὶ πάντων θεὸν καὶ μέγαν θεὸν καὶ δύναμιν θεοῦ D καὶ σοφίαν καὶ τὰ τοιαῦτα καλῶν. ὅταν δὲ τὴν ἀναγκαίως διὰ τὸ ἡμέτερον ἀσθενὲς συμπαραληφθεῖσαν τῶν παθημάτων πεῖραν περιγράφει τῷ λόγῳ, ἐκ τοῦ ἡμετέρου κατονομάζει τὸ συναμφότερον, ἄνθρωπον αὐτὸν προσαγορεύων, οὐ κοινοποιῶν πρὸς τὴν λοιπὴν φύσιν διὰ τῆς φωνῆς τὸν δηλούμενον, ἀλλ' ὥστε περὶ ἑκάτερον τὸ εὐσεβὲς φυλαχθῆναι.

Τούτων οὕτως ἀποδεδειγμένων διὰ τῆς τῶν πατέρων διδασκαλίας, παυσάσθωσαν οἱ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐν Χριστῷ φύσεων

1. καὶ om. R. 3. Νύσσης P. 4. τετάρτῳ] τῷ τετάρτῳ P. 6. τρανώτερον P, τὸ ἀνώτερον RV. 17. ἐπιγράφει P.

Deus, gloriae autem Pater. Nam etsi utrumque unum est, tamen non natura, sed conventu.

„Et Sanctus autem Gregorius Nyssenus in quarto libro contra Eunomium, eadem nos docens, ita scribit: Et ne aliquis incorruptibili naturae crucis passionem applicaret, per alia manifestius talem emendat errorem, mediatorem ipsum Dei et hominum, et hominem et Deum ipsum nominans: ut cum duo de uno dicantur, congruum intelligantur circa utrumque, circa Deitatem quidem impassibilitas, circa humanitatem autem dispensatio passionis. Intellectu igitur dividente hoc quod per misericordiam quidem unitum est, ratione autem discernitur, cum hoc quidem, quod superpositum est et supereminens omnem sensum, praedicat, altioribus utitur nominibus, super omnia Deum, et Magnum Deum, et Virtutem Dei, et Sapientiam, et talia vocans: cum autem passionum experimentum necessario propter nostram infirmitatem acceptum, verbis significat, ex nostro nominans utrumque hominem ipsum appellat, non communicans per vocem ad ceteram naturam eum qui significatur, sed ut circa utrumque pietas conservetur.

Nyssae.

„His ita demonstratis per sanctorum Patrum doctrinam, cessent qui numerum naturarum quae in Christo sunt, occasionem sui erroris faciunt,

πρόφασιν τῆς οἰκείας πλάνης ποιούμενοι καὶ τῷ διὰ τοῦτο τὴν
P 356 διαφορὰν ἀρνεῖσθαι σύγχυσιν εἰσάγειν ἐπιχειροῦντες. πῶς γὰρ
οὐκ ἀναγκαῖος ἀριθμὸς ᾧ ἐπὶ σημασίᾳ τῆς διαφορᾶς τῶν ἑνωθεισῶν εἰς μίαν ὑπόστασιν φύσεων καὶ οὐκ ἐπὶ τῇ ἀνὰ μέρος διαιρέσει αὐτῶν οἱ πατέρες ἐχρήσαντο; ἀποδεδειγμένου τοίνυν παντα-
R 820 χόθεν ὡς ἀσεβές ἐστι τὸ λέγειν μίαν φύσιν ἤτοι οὐσίαν θεότητος καὶ τῆς σαρκὸς τοῦ Χριστοῦ, κἀκεῖνο ἐροῦμεν ὡς οὐδὲ καθ' ὃ μίαν ὑπόστασιν λέγομεν τῆς θεότητος καὶ τῆς ἀνθρωπότητος τοῦ Χριστοῦ, οὕτω δυνατὸν καὶ μίαν φύσιν λέγειν Χριστοῦ, ἐπειδὴ μὴ ταὐτὸν φύσις τε καὶ ὑπόστασις. πάντες γὰρ οἱ ἅγιοι πατέ-
B ρες συμφώνως ἡμᾶς διδάσκουσιν ἄλλο εἶναι φύσιν ἤτοι οὐσίαν καὶ μορφὴν καὶ ἄλλο ὑπόστασιν ἤτοι πρόσωπον, καὶ τὴν μὲν φύσιν ἤτοι οὐσίαν καὶ μορφὴν τὸ κοινὸν σημαίνειν, τὴν δὲ ὑπόστασιν ἤτοι πρόσωπον τὸ ἰδικόν.

V 284 Εἰ δὲ φήσωσί τινες ὅτι ὥσπερ μία ὑπόστασις σύνθετος εἴρηται ἐπὶ Χριστοῦ, οὕτω δὲ καὶ μίαν φύσιν σύνθετον λέγειν, ἀποδείξομεν καὶ τοῦτο ἀλλότριον εἶναι τῆς εὐσεβείας. μίαν γὰρ φύσιν θεότητος ἤτοι οὐσίαν λέγοντες τρεῖς ἐπ' αὐτῆς δοξάζομεν ὑποστάσεις, ἐν ἑκάστῃ ὑποστάσει τὴν αὐτὴν φύσιν ἤτοι οὐσίαν γνωρίζοντες, καὶ εὐσεβῶς ἐκ τῶν τριῶν ὑποστάσεων μίαν ὑπό-
C στασιν τὴν τοῦ λόγου πρὸς τὴν σάρκα συντεθεῖσθαί φαμεν. οὐδεὶς γάρ ποτε ἐτόλμησεν ἐν τῇ καθολικῇ ἐκκλησίᾳ εἰπεῖν ὅτι ὥσπερ

10. μήτ' αὐτὸν V, οὔτ' αὐτὸν P. 17. ἀποδείξωμεν PV.

et earum differentiam numeri recusatione negando, confusionem introducere conantur. Quomodo enim non est necessarius numerus, quo, ad significandam differentiam naturarum quae in unam subsistentiam unitae sunt, et non ad divisionem per partes earum, usi sunt Patres? Demonstrato igitur undique, quod impium est dicere unam naturam sive substantiam Deitatis et carnis Christi, et illud dicimus, quia nec secundum quod unam subsistentiam dicimus Deitatis et humanitatis Christi, sic possibile est et unam naturam Christi dicere: quoniam non idem est natura et subsistentia. Omnes enim Sancti Patres consonanter nos docent, aliud esse naturam sive substantiam et formam, et aliud subsistentiam sive personam: et naturam quidem vel substantiam et formam, hoc quod est commune, significare, subsistentiam autem sive personam, hoc quod est speciale."

„Sin vero dixerint quidam, quod sicut una subsistentia composita dicitur Christi, sic oportet et unam naturam compositam dicere: ostendemus et hoc alienum esse a pietate. Unam enim naturam sive substantiam Deitatis dicentes, tres ipsius confitemur subsistentias, in unaquaque subsistentia eamdem naturam sive substantiam cognoscentes. Et recte ex tribus subsistentiis unam subsistentiam Verbi ad carnem compositam esse dicimus. Nemo enim unquam ausus est in Catholica Ecclesia dice-

esse pietatis

τρεῖς ὑποστάσεις, οὕτω καὶ τρεῖς φύσεις εἰσὶν τῆς ἁγίας τριάδος, ὥστε καὶ δύνασθαι λέγειν μίαν φύσιν ἐκ τῶν τριῶν φύσεων συντεθεῖσθαι πρὸς σάρκα. τρεῖς γὰρ φύσεις ἐπὶ τῆς ἁγίας τριάδος μόνος Ἄρειος τολμήσας εἰπεῖν ὡς βλάσφημος κατεκρίθη.

Διὰ τοῦτο τοίνυν κατὰ τὸν ὀρθὸν λόγον δύο φύσεων ἕνωσιν λέγομεν καὶ μίαν ὑπόστασιν, ἐπειδὴ ὁ τοῦ θεοῦ υἱὸς κατὰ τὴν ὑπόστασιν ἕτερος ὢν παρὰ τὸν πατέρα, τῆς αὐτῆς δὲ φύσεως ὢν D τῷ πατρὶ ἐν τῇ ἰδίᾳ ὑποστάσει, ἐδημιούργησεν ἑαυτῷ σάρκα ἐψυχωμένην ψυχῇ λογικῇ καὶ νοερᾷ, ὅπερ δηλοῖ ἀνθρωπίνῃ φύσει ἑνωθῆναι τὸν τοῦ θεοῦ λόγον καὶ οὐχ ὑποστάσει ἤτοι προσώπῳ τοῦ δή τινος. ἔστι τοίνυν ὁ τοῦ θεοῦ λόγος καὶ σαρκωθεὶς μία ὑπόστασις ἐν ἑκατέρᾳ φύσει γνωριζόμενος, ἔν τε τῇ θείᾳ, ἐν ᾗ ὑπῆρχε κατὰ τὸ Ὃς ἐν μορφῇ θεοῦ ὑπάρχων, καὶ ἐν τῇ ἀνθρωπίνῃ κατὰ τὸ Ἐν ὁμοιώματι ἀνθρώπων γενόμενος. καὶ διὰ τοῦτο εὐσεβῶς εἴποι τις ἂν μίαν ὑπόστασιν τοῦ θεοῦ λό- P 357 γου σύνθετον, ἤπερ μίαν φύσιν σύνθετον, ἐπειδὴ ὅτε καθ᾽ ἑαυτὴν ἁπλῶς φύσις λέγεται μὴ προσκειμένου ταύτῃ ἰδικοῦ τινος προσώπου, ἀόριστόν τι καὶ ἀνυπόστατον δηλοῖ· τὸ δὲ ἀόριστον πρὸς οὐδὲν συντεθῆναι δύναται. εἰ δέ τις καὶ μετὰ τοὺς τοιούτους λόγους πρὸς φιλονεικίαν μόνην ὁρῶν ἀντιθεῖναι ἐπιχειρήσοι,

4. εἰπὼν PV. 7. δὲ om. R. 9. ἐψυχωμένην — p. 358. A ἑνώσεως om. R. 11. τοῦδέ τινος PV. Eustathius ad Odyss. p. 1769. 38. ἔοικε γοῦν τῷ Ὁμηρικῷ καὶ Ξενοφῶντος ἐν Ἑλληνικοῖς τὸ γέγονε τόδε τι ὄντος πολλοῦ. Scripserat τὸ δή τι et fortasse πολλῷ. Infra p. 361. D, πρός τόν τινα ἄνθρωπον. 12. ἔν τε] ἐν δὲ P. 13. ὃς] ὡς V. 16. ἤπερ] εἴπερ V. 20. ἐπιχειρήσει P.

re, quod sicut tres subsistentiae, sic et tres naturae sunt sanctae Trinitatis: ut possibile sit dicere, unam naturam ex tribus naturis compositam esse ad carnem. Tres enim naturas in sancta Trinitate solus Arius ausus dicere, tamquam blasphemus condemnatus est."

„Ideo igitur secundum rectam rationem, duarum naturarum dicimus, unitatem. unitionem, et unam subsistentiam: quoniam Dei Filius, cum esset secun- *sic etiam* dum subsistentiam alter praeter Patrem, eamdem autem naturam ha- *Leuncl.* bens Patris, in sua subsistentia plasmavit sibi carnem animatam anima ratio- habet. *sic* nali et intellectuali: quod significat, humanae naturae unitum esse Deum *etiam* Verbum, et non subsistentiae seu personae cujusdam. Est igitur Deus *Leuncl.* Verbum et incarnatus, una subsistentia in utraque natura cognoscendus; in divina, in qua erat, prout dictum est: *Qui cum in forma Dei esset;* et in humana secundum hoc, quod est in *similitudinem hominum factus.* Et ideo rectius dicat aliquis unam subsistentiam Dei Verbi compositam, recte quam unam naturam compositam: quoniam cum per se absolute natura dicitur, non adjecta ei speciali cujusdam persona, infinitum, et non subsistens aliquid significat: infinitum autem ad nihil potest componi. Sin autem aliquis et post tales rationes ad contentionem solam respiciens,

λέγων ὅτι κατὰ τὸν ἀποδοθέντα τῆς φύσεως λόγον χρὴ καὶ τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν τοῦ Χριστοῦ ἰδίαν ὑπόστασιν ἤτοι πρόσωπον ἴδιον ἔχειν, πρόδηλός ἐστιν ὁ τοιοῦτος ὅτι προϋποστάντι ἀνθρώπῳ ἑνωθῆναι λέγει τὸν λόγον καὶ σχετικὴν γεγενῆσθαι τὴν ἕνω- [B] σιν· δύο γὰρ ὑποστάσεων ἤτοι προσώπων καθ' ὑπόστασιν ἕνωσιν γενέσθαι ἀδύνατον. ὥστε ὁ ταῦτα λέγων, τὸ δυνατὸν τοῦ θεοῦ λόγοις ἀνθρωπίνης σοφίας κενῶσαι σπουδάζων, ἀγνοεῖ τὸ μέγα τῆς εὐσεβείας μυστήριον, ὅπερ καρδίᾳ μὲν πιστεύεται εἰς δικαιοσύνην, στόματι δὲ ὁμολογεῖται εἰς σωτηρίαν· οὔτε γὰρ ἡ ἀνθρωπίνη φύσις τοῦ Χριστοῦ ἁπλῶς ποτε λέγεται, ἀλλ' οὔτε ἰδίαν ὑπόστασιν ἤτοι πρόσωπον ἔσχεν, ἀλλ' ἐν τῇ ὑποστάσει τοῦ λόγου τὴν ἀρχὴν τῆς ὑπάρξεως ἔλαβεν. ὅθεν αὐτὸν τὸν θεὸν λόγον ἀτρέπτως ἄνθρωπον γεγενῆσθαι ὁμολογοῦμεν, καὶ οὐκ εἰς ἄνθρω- [C] πόν τινα αὐτὸν ἐληλυθέναι, καὶ τοῦ αὐτοῦ θεοῦ λόγου σαρκωθέντος τὴν ἐκ παρθένου γέννησιν εἶναι, καὶ διὰ τοῦτο θεοτόκον εἶναι τὴν ἁγίαν ἔνδοξον ἀειπαρθένον Μαρίαν. διὰ τοῦτο καὶ [V 285] πρὸ τῆς σαρκώσεως τοῦ θεοῦ λόγου καὶ μετὰ τὴν αὐτοῦ σάρκωσιν τρεῖς ὑποστάσεις λέγομεν, τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος, τῆς ἁγίας τριάδος τετάρτης ὑποστάσεως ἤτοι προσώπου προσθήκην μὴ ἐπιδεξαμένης. ἐκ τούτων τοίνυν πάντων διελέγχονται οἱ λέγοντες πρὸ τῆς ἑνώσεως δύο φύσεις ὡς προϋ- [D] ποστάντα λέγουσιν τὸν ἄνθρωπον, καὶ οὕτως ἑνωθῆναι τῷ θεῷ

5. γενέσθαι ἕνωσιν P. 7. ἀνθρωπίνοις V. 21. οἱ om. V. 22. τὸν om. P.

opponere conetur, dicens quod secundum redditam naturae rationem oportet et humanam naturam Christi suam subsistentiam seu personam propriam habere: manifestus est talis, quod ante subsistenti homini unitum esse dicit Deum Verbum, et affectualem factam esse unitatem. Duae enim subsistentiae seu personae secundum subsistentiam uniri non possunt. Qui igitur haec dicit, Dei potentiam verbis humanae sapientiae evacuare festinans, ignorat magnum pietatis mysterium, quod corde quidem creditur ad justitiam, ore autem confessio sit ad salutem. Neque enim humana Christi natura per se absolute unquam dicitur, sed nec suam subsistentiam seu personam habuit: sed in subsistentia Dei Verbi, natura humana initium ut esset, habuit: unde ipsum Deum Verbum immutabiliter hominem factum esse confitemur, et non in hominem quemdam venisse; et ejusdem Dei Verbi incarnati esse nativitatem ex Virgine, et propter hoc Dei Genitricem sanctam gloriosam semper Virginem Mariam esse. Ideo et ante incarnationem Dei Verbi, et post ejus incarnationem, tres subsistentias dicimus Patris, et Filii, et Spiritus sancti. Non enim sancta Trinitas quartae subsistentiae vel personae adjectionem suscepit. Ex his igitur omnibus convincuntur qui dicunt, ante unitionem duas naturas esse, quod ante plasmatum dicunt hominem, et

λόγῳ, κατὰ τὴν μανίαν Θεοδώρου καὶ Νεστορίου τῶν ἀσεβῶν, οἵ τε λέγοντες μὴ χρῆναι λέγειν μετὰ τὴν ἕνωσιν δύο φύσεις ἐπὶ Χριστοῦ, ἀλλὰ μίαν φύσιν καὶ φαντασίαν εἰσάγοντες, κατὰ Ἀπολλινάριον καὶ Εὐτυχέα τοὺς ἀσεβεῖς. ἀλλ' οὗτοι μὲν ταῦτα. οἱ δὲ ἅγιοι πατέρες μετὰ τὴν τοῦ λόγου ἐνανθρώπησιν θεωρήσαντες τὰ ἐξ ὧν ὁ Χριστός, καὶ ὅτι ἀσύγχυτοι μεμενήκασιν αἱ φύσεις, ὀρθότατα τὰς δύο φύσεις, τήν τε θείαν καὶ ἀνθρωπίνην, ἐν τῷ Χριστῷ εἶναι εἰρήκασιν. οὔτε γὰρ πρὸ τῆς ἐνανθρωπήσεως δύο φύσεις ἦσαν τοῦ κυρίου, οὔτε μετὰ τὴν ἐνανθρώπησιν αἱ P 358 δύο μία γεγόνασιν, εἰ καὶ ἐν μιᾷ ὑποστάσει γνωρίζονται.

Ταῦτα δὲ καὶ ἐκ τῶν θείων γραφῶν καὶ ἐκ τῆς τῶν πατέρων διδασκαλίας διδαχθέντες πρὸς ἀνατροπὴν τῶν συγχεόντων καὶ τεμνόντων τὸ τῆς θείας οἰκονομίας μυστήριον εἰκότως ἐγράψαμεν, καὶ οὐ τῷ σαφηνίζειν τὰ ἐξ ὧν ἐστι καὶ ἐν οἷς γνωρίζεται ὁ Χριστὸς σύγχυσιν ἢ διαίρεσιν τῇ θείᾳ οἰκονομίᾳ εἰσάγομεν. ἀμέλει δοξολογίαν καὶ τὸν τῆς ἑνώσεως λόγον προφέροντες ἕνα Χριστὸν καὶ υἱὸν καὶ κύριον τὸν τοῦ θεοῦ λόγον σεσαρκωμένον καὶ ἐνανθρωπήσαντα ὁμολογοῦμέν τε καὶ προσκυνοῦμεν σὺν τῷ πατρὶ καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύματι. τούτων οὕτως ὑπὸ τῆς τοῦ θεοῦ B καθολικῆς ἐκκλησίας ὁμολογουμένων, γινώσκειν βουλόμεθα πάντας τοὺς Χριστιανοὺς ὅτι ὥσπερ ἕνα θεὸν καὶ κύριον ἔχομεν, οὕ-

2. οἱ δὲ PV. 3. φύσιν σύγχυσιν P. 4. Ἀπολινάριον PV. ib. Εὐτυχέα] „Εὐτυχέτα cod. Vatic.“ m. P. Mea excerpta tacent. Non minus rectum Εὐτύχητα quam Εὐτυχέα. 9. οὐδὲ PV. 14. οὕτω σαφηνίζει V. 16. λόγον δὲ προφέροντες P sola. 19. τοῦ θεοῦ om. P.

sic unitum esse Deo Verbo, secundum insaniam Theodori et Nestorii impiorum. Qui autem dicunt, quod non oportet post unitatem duas naturas in Christo, sed unam dicere, confusionem et phantasiam introducunt secundum Apollinarium et Eutychen impios. Sed isti quidem haec. Sancti vero Patres, post Dei verbi incarnationem considerantes ea, ex quibus Christus est, et quod inconfusae manserunt naturae, rectissime duas naturas, Divinam et humanam, in Christo esse dixerunt. Nec enim ante incarnationem duae naturae erant Domini, nec post incarnationem duae naturae una factae sunt, licet in una subsistentia cognoscantur.“

„Haec autem et ex divinis Scripturis, et Patrum doctrina edocti, ad refutandos eos qui confundunt et dividunt divinae dispensationis mysterium, merito scripsimus, et non eo quod declaramus ea, ex quibus est, et in quibus cognoscitur Christus, confusionem vel divisionem divinae dispensationi facimus. Itaque glorificationem et unitionis rationem proferentes, unum Christum et Filium et Dominum, Verbum Dei incarnatum et hominem factum confitemur, et adoramus cum Patre et Spiritu sancto. Haec ita cum universali Dei Ecclesia confitentes, scire volumus omnes universalis Christianos, quod sicut unum Deum et Dominum habemus, ita et unam D. E. confitetur

R 822 τω καὶ μίαν πίστιν. εἷς γάρ ἐστιν ὅρος πίστεως τὸ ὁμολογεῖν καὶ ὀρθῶς δοξάζειν πατέρα καὶ Χριστὸν τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ καὶ ἅγιον πνεῦμα. ταύτην τὴν ὁμολογίαν φυλάττομεν, εἰς ἣν καὶ ἐβαπτίσθημεν, δωρηθεῖσαν μὲν παρὰ τοῦ μεγάλου θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ μαθηταῖς καὶ ἀποστόλοις, παρ᾽ αὐτῶν δὲ κηρυχθεῖσαν ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ. οἱ δὲ τί C καὶ η΄ ἅγιοι πατέρες οἱ συναχθέντες ἐν Νικαίᾳ κατὰ Ἀρείου, καὶ τοῦτον μετὰ τῆς αὐτοῦ ἀσεβείας καταδικάσαντες, τὴν αὐτὴν ὁμολογίαν ἤτοι σύμβολον καὶ μάθημα τῆς πίστεως παραδεδώκασι τῇ ἁγίᾳ τοῦ θεοῦ ἐκκλησίᾳ, καὶ μετ᾽ ἐκείνους οἱ ρν΄ ἅγιοι πατέρες οἱ συναχθέντες ἐν Κωνσταντινουπόλει κατὰ Μακεδονίου τοῦ πνευματομάχου καὶ Μάγνου τοῦ Ἀπολλιναριστοῦ καὶ τούτους καταδικάσαντες μετὰ τῆς αὐτῶν ἀσεβείας, ἀκολουθοῦντές τε κατὰ πάντα τῷ αὐτῷ ἁγίῳ συμβόλῳ τῷ παρὰ τῶν τιη΄ ἁγίων πατέρων παραδοθέντι, ἐτράνωσαν τὰ περὶ τῆς θεότητος τοῦ D ἁγίου πνεύματος. ἔτι δὲ καὶ οἱ ἐν Ἐφέσῳ συναχθέντες τὸ πρότερον ἅγιοι πατέρες κατὰ Νεστορίου τοῦ δυσσεβοῦς καὶ οἱ ἐν Χαλκηδόνι ἅγιοι πατέρες κατὰ Εὐτυχοῦς τοῦ δυσσεβοῦς, ἀκολουθήσαντες κατὰ πάντα τῷ εἰρημένῳ ἁγίῳ συμβόλῳ ἤτοι μαθήματι τῆς πίστεως, κατεδίκασαν τοὺς προειρημένους αἱρετικοὺς μετὰ τῆς αὐτῶν ἀσεβείας καὶ τῶν τὰ ὅμοια αὐτοῖς φρονησάντων ἢ φρονούντων.

6. τ΄ καὶ ιη΄ P sola. 7. ἅγιοι om. P. 9. ἢ P sola. 12. Ἀπολιναριστοῦ PV. 15. περὶ] παρὰ PV. 17. οἱ ἅγιοι P.

fidem. Una enim definitio fidei est, confiteri et recte glorificare Patrem, et Christum Filium Dei, et Spiritum sanctum. Istam confessionem conservamus, in qua et baptizati sumus, donatam quidem a magno Deo et Salvatore nostro Jesu Christo sanctis suis Discipulis et Apostolis, ab eis autem praedicatam in toto mundo. Trecenti autem decem et octo sancti Patres collecti in Nicaea adversus Arium, illo cum sua impietate condemnato, eamdem confessionem, id est, sanctum Mathema et Symbolum fidei tradiderunt sanctae Dei Ecclesiae; et post illos, centum quinquaginta sancti Patres Constantinopoli collecti adversus Macedonium sancto Spiritui repugnantem, et Magnum Apollinaristam, illis condemnatis cum sua perfidia, secuti per omnia idem sanctum Symbolum traditum a trecentis decem et octo sanctis Patribus, explanaverunt quae sunt de Deitate sancti Spiritus. Insuper autem et qui in Epheso prius collecti sunt sancti Patres adversus Nestorium impium, et qui in Calchedone convenerunt sancti Patres adversus Eutychem impium, secuti per omnia praedictum sanctum Symbolum sive Mathema fidei, condemnaverunt praedictos haereticos una cum eorum impietate, et hos qui similia illis sapuerunt, vel sapiunt."

quae sunt. *desunt, et apud Leuncl.* Eutycen. *sic alibi.* et his

Καὶ πρὸς τούτοις ἀνεθεμάτισαν τοὺς ἕτερον ὅρον πίστεως V 286 *ἤτοι σύμβολον καὶ μάθημα παραδιδόντας τοῖς προσιοῦσιν τῷ ἁγίῳ βαπτίσματι ἢ ἐξ οἵας δή ποτε αἱρέσεως ἐπιστρέφουσι παρὰ τὸν παραδοθέντα, ὡς εἴρηται, ὑπὸ τῶν τι' καὶ η' ἁγίων* P 359 *πατέρων καὶ τρανωθέντα ὑπὸ τῶν ρν' ἁγίων πατέρων.*

Τούτων οὕτως ἐχόντων συνείδαμεν καὶ κεφάλαια ὑποτάξαι τήν τε τῆς ὀρθῆς πίστεως ὁμολογίαν ἐν συντόμῳ τήν τε τῶν αἱρετικῶν κατάκρισιν περιέχοντα.

Εἴ τις οὐχ ὁμολογεῖ πατέρα καὶ υἱὸν καὶ ἅγιον πνεῦμα, τριάδα ὁμοούσιον, μίαν θεότητα, ἤγουν φύσιν καὶ οὐσίαν, μίαν τε δύναμιν καὶ ἐξουσίαν ἐν τρισὶν ὑποστάσεσιν, ἤγουν προσώποις, προσκυνουμένην, ὁ τοιοῦτος ἀνάθεμα ἔστω.

Εἴ τις οὐχ ὁμολογεῖ τὸν πρὸ αἰώνων καὶ ἀχρόνως ἐκ τοῦ R 324 *πατρὸς γεννηθέντα θεὸν λόγον, ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν σαρ-* B *κωθέντα ἐκ τῆς ἁγίας θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας καὶ ἄνθρωπον γενόμενον, γεννηθέντα ἐξ αὐτῆς, καὶ διὰ τοῦτο τοῦ αὐτοῦ θεοῦ λόγου εἶναι τὰς δύο γεννήσεις, τήν τε πρὸ αἰώνων ἀσωμάτως καὶ τὴν ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν κατὰ σάρκα, ὁ τοιοῦτος ἀνάθεμα ἔστω.*

Εἴ τις λέγει ἄλλον εἶναι τὸν θεὸν λόγον τὸν θαυματουργήσαντα καὶ ἄλλον τὸν Χριστὸν τὸν παθόντα, ἢ τὸν θεὸν λόγον

3. *οἵας ποτε* P. 4. *τιη'* P. 6. *συνοίδαμεν* P. 7. *τῶν* om. P. 8. *κατάκρισιν*] *παράκρισιν* PV. 9. *οὐκ* V hic et 13. 17. *θεοῦ* om. P.

„Et super haec anathematizaverunt eos, qui aliam definitionem fidei, sive Symbolum, sive Mathema tradunt accedentibus ad sanctum Baptisma, vel ex quacumque haeresi conversis, praeter traditum (sicut dictum est) a trecentis decem et octo sanctis Patribus, et explanatum a centum quinquaginta sanctis Patribus."

„His ita se habentibus, perspeximus et capitula supponere, quibus tam rectae fidei compendiosa confessio, quam haereticorum condemnatio continetur."

I. „Si quis non confitetur Patrem, et Filium, et Spiritum sanctum, Trinitatem consubstantialem, unam Deitatem, seu naturam, et substantiam, et Unam virtutem et Potestatem in tribus subsistentiis seu Personis adorandam, talis anathema sit."

II. „Si quis non confitetur eum, qui ante saecula et sine tempore ex Patre natus est, Deum Verbum in ultimis diebus descendisse de coelis, et incarnatum esse de sancta gloriosa Dei Genitrice et semper Virgine Maria, et hominem factum, natum esse ex ipsa, et propter hoc ejusdem Dei Verbi duas esse nativitates, eam quae est in ultimis diebus secundum carnem, talis anathema sit." nativitates, quae est ante saecula

III. „Si quis dicit alium esse Deum Verbum qui miracula operatus est, et alium Christum qui passus est, aut dicit Deum Verbum cum Christo incorpora-

συνεῖναι λέγει τῷ Χριστῷ, γενομένῳ ἐκ γυναικός, ἢ ἐν αὐτῷ εἶναι ὡς ἄλλον ἐν ἄλλῳ, ἀλλ' οὐχὶ ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν κύριον ἡμῶν Ἰη-
C σοῦν Χριστὸν τὸν τοῦ θεοῦ λόγον σαρκωθέντα καὶ ἐνανθρωπήσαντα, καὶ τοῦ αὐτοῦ τά τε θαύματα καὶ τὰ πάθη, ἅπερ ἑκουσίως ὑπέμεινε σαρκί, ὁ τοιοῦτος ἀνάθεμα ἔστω.

Εἴ τις λέγει κατὰ χάριν ἢ κατ' ἐνέργειαν ἢ κατ' ἀξίαν ἢ κατ' ἰσοτιμίαν ἢ κατ' αὐθεντίαν ἢ ἀναφορὰν ἢ σχέσιν ἢ δύναμιν τὴν ἕνωσιν τοῦ θεοῦ λόγου πρὸς ἄνθρωπον γεγενῆσθαι ἢ καθ' ὁμωνυμίαν, καθ' ἣν οἱ Νεστοριανοί, καὶ τὸν θεὸν λόγον Χριστὸν καλοῦντες, καὶ τὸν ἄνθρωπον κεχωρισμένως Χριστὸν ὀνομά-
D ζοντες, κατὰ μόνην τὴν προσηγορίαν ἕνα Χριστὸν λέγοντες, ἢ εἴ τις λέγει κατ' εὐδοκίαν τὴν ἕνωσιν γεγενῆσθαι, καθὼς Θεόδωρος ὁ αἱρετικὸς αὐταῖς λέξεσι λέγει, ὡς ἀρεσθέντος τοῦ θεοῦ λόγου τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τοῦ εὖ καὶ καλὰ δόξαι αὐτῷ περὶ αὐτοῦ, ἀλλ' οὐχὶ καθ' ὑπόστασιν τοῦ θεοῦ λόγου πρὸς τὴν σάρκα, ἐψυχωμένην ψυχῇ λογικῇ καὶ νοερᾷ, τὴν ἕνωσιν ὁμολογεῖ, καὶ διὰ τοῦτο μίαν αὐτοῦ τὴν ὑπόστασιν σύνθετον, ὁ τοιοῦτος ἀνάθεμα ἔστω.

Εἴ τις κατὰ ἀναφορὰν ἢ καταχρηστικῶς θεοτόκον λέγει τὴν ἁγίαν ἔνδοξον ἀειπαρθένον Μαρίαν ἢ ἀνθρωποτόκον ἢ χριστοτό-
P 360 κον, ὡς τοῦ Χριστοῦ μὴ ὄντος θεοῦ, ἀλλὰ μὴ κυρίως καὶ κατ' ἀλήθειαν θεοτόκον αὐτὴν ὁμολογεῖ, διὰ τὸ τὸν πρὸ αἰώνων ἐκ

2. καὶ om. P. 9. θεὸν om. P. ib. Χριστοῦ P. 13. τῷ θεῷ λόγῳ P. 15. ἐμψυχομένην P.

biliter, et quae est in- vult. sic et- iam Leuncl.

esse nascente ex muliere, vel in ipso esse tamquam alterum in altero, sed non unum eumdemque Dominum nostrum Jesum Christum, Deum Verbum incarnatum et hominem factum, et ejusdem ipsius miracula et passiones, quas carne sponte sustinuit, talis anathema sit."

IV. „Si quis dicit secundum gratiam, vel secundum operationem, vel secundum dignitatem, vel secundum aequalitatem honoris, vel secundum auctoritatem, vel relationem, vel affectum, vel virtutem, unitionem Dei Verbi ad hominem factam esse, vel secundum homonymiam, per quam Nestoriani et Deum Verbum vocantes Christum et hominem separatim Christum nominantes, solo vocabulo unum Christum dicunt: aut si quis per bonam voluntatem dicit unitionem factam esse, sicut Theodorus haereticus ipsis verbis dicit, quasi placuit Deo Verbo homo, eo quod bene visum est ei de ipso, sed non secundum subsistentiam Dei Verbi ad carnem animatum anima rationali et intellectuali unitionem confitetur, et ideo unam ejus subsistentiam compositam esse, talis anathema sit."

V. „Si quis per relationem, aut abusive, Dei genitricem dicit sanctam gloriosam semper Virginem Mariam, aut hominis genitricem, aut Christotocon, tamquam Christo Deo non existente, sed non proprie et vere Dei Genitricem ipsam confitetur, eo quod ipse qui ante saecula ex Patre

τοῦ πατρὸς γεννηθέντα θεὸν λόγον ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν ἐξ R 826 αὐτῆς σαρκωθῆναι καὶ γεννηθῆναι, ὁ τοιοῦτος ἀνάθεμα ἔστω.

Εἴ τις οὐχ ὁμολογεῖ τὸν ἐσταυρωμένον σαρκὶ κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν θεὸν εἶναι ἀληθινὸν καὶ κύριον τῆς δόξης καὶ V 287 ἕνα τῆς ἁγίας τριάδος, ὁ τοιοῦτος ἀνάθεμα ἔστω.

Εἴ τις ἐν δυσὶ φύσεσι λέγων μὴ ὡς ἐν θεότητι καὶ ἐν ἀνθρωπότητι τὸν ἕνα κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν τὸν τοῦ θεοῦ λόγον σαρκωθέντα ὁμολογεῖ, μηδὲ ἐπὶ τῷ σημᾶναι τὴν διαφορὰν B τῶν φύσεων, ἐξ ὧν καὶ συνετέθη, ἀλλ' ἐπὶ διαιρέσει τῇ ἀνὰ μέρος τὴν τοιαύτην λαμβάνει φωνὴν ἐπὶ τοῦ κατὰ Χριστὸν μυστηρίου, ὡς κεχωρισμένας καὶ ἰδιοϋποστάτους εἶναι τὰς φύσεις, καθὼς Θεόδωρος καὶ Νεστόριος βλασφημοῦσιν, ὁ τοιοῦτος ἀνάθεμα ἔστω.

Εἴ τις ἐπὶ τοῦ ἑνὸς κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τουτέστιν τοῦ σαρκωθέντος θεοῦ λόγου, τὸν ἀριθμὸν τῶν φύσεων ὁμολογῶν μὴ τῇ θεωρίᾳ τὴν διαφορὰν τούτων ἐξ ὧν καὶ συνετέθη λαμβάνει, ὡς ταύτης οὐκ ἀνῃρημένης διὰ τὴν ἕνωσιν, ἀλλ' ἐπὶ διαιρέσει τῇ ἀνὰ μέρος τῷ ἀριθμῷ κέχρηται, ὁ τοιοῦτος ἀνάθεμα ἔστω.

Εἴ τις λέγων μίαν φύσιν τοῦ θεοῦ λόγου σεσαρκωμένην οὐχ C οὕτως αὐτὸ ἐκλαμβάνει ὡς ὅτι ἐκ τῆς θείας φύσεως καὶ τῆς ἀν-

3. οὐκ V. 6. καὶ ἐνανθρωπότητι PV. 18. τῇ διαιρέσει τῇ P. ib. ὁ om. P.

natus est Deus Verbum, in ultimis diebus ex ipsa incarnatus et natus est, talis anathema sit."

VI. „Si quis non confitetur Dominum nostrum Jesum Christum qui carne crucifixus est, Deum esse verum, et Dominum gloriae, et unum de sancta Trinitate, talis anathema sit."

VII. „Si quis in duabus naturis dicens non tamquam in Deitate et humanitate unum Dominum nostrum Jesum Christum, Deum Verbum incarnatum confitetur, nec ad significandam differentiam naturarum, ex quibus compositus est, sed pro divisione per partem, talem excipit vocem in mysterio Christi, quasi separatim unaquaque natura suam habente subsistentiam, sicut Theodorus et Nestorius blasphemaverunt, talis anathema sit."

VIII. „Si quis in uno Domino Jesu Christo, hoc est, Deo Verbo incarnato, numerum confitens naturarum, non intellectu differentiam earum, ex quibus et compositus est, excipit, utpote non interemptam propter unitatem, sed pro divisione per partem numero utitur, talis anathema sit."

IX. „Si quis dicens unam naturam Dei Verbi incarnatam, non sic hoc intelligit, quod ex divina natura et humana unus Christus effectus est,

θρωπίνης εἷς Χριστὸς ἀπετελέσθη, ὁμοούσιος τῷ πατρὶ κατὰ τὴν θεότητα καὶ ὁμοούσιος ἡμῖν ὁ αὐτὸς κατὰ τὴν ἀνθρωπότητα, ἀλλ' ὅτι τῆς θεότητος καὶ τῆς σαρκὸς τοῦ Χριστοῦ μία φύσις ἤτοι οὐσία ἀπετελέσθη κατὰ τὴν Ἀπολλιναρίου καὶ Εὐτυχοῦς κακοπιστίαν, ὁ τοιοῦτος ἀνάθεμα ἔστω. ἐφίσης γὰρ καὶ τοὺς ἀνὰ μέρος διαιροῦντας ἤτοι τέμνοντας καὶ τοὺς συγχέοντας τὸ τῆς θείας οἰκονομίας μυστήριον τοῦ Χριστοῦ ἀποστρέφεται καὶ ἀναθεματίζει ἡ καθολικὴ ἐκκλησία.

D *Εἴ τις μὴ ἀναθεματίζει Ἄρειον, Εὐνόμιον, Μακεδόνιον, Ἀπολλινάριον, Νεστόριον, Εὐτυχέα, καὶ τοὺς τὰ ὅμοια τούτοις φρονοῦντας ἢ φρονήσαντας, ἀνάθεμα ἔστω.*

R 828 *Εἴ τις ἀντιποιεῖται Θεοδώρου τοῦ Μοψουεστίας, τοῦ εἰπόντος ἄλλον εἶναι τὸν θεὸν λόγον καὶ ἄλλον τὸν Χριστόν, ὑπὸ παθῶν ψυχῆς καὶ τῶν τῆς σαρκὸς ἐπιθυμιῶν ἐνοχλούμενον, καὶ ἐκ προκοπῆς ἔργων βελτιωθέντα, καὶ βαπτισθέντα εἰς ὄνομα πατρὸς καὶ υἱοῦ καὶ ἁγίου πνεύματος, καὶ διὰ τοῦ βαπτίσματος τὴν*
P 361 *χάριν τοῦ ἁγίου πνεύματος λαβεῖν καὶ υἱοθεσίας ἀξιωθῆναι, καὶ κατ' ἰσότητα βασιλικῆς εἰκόνος εἰς πρόσωπον τοῦ θεοῦ λόγου προσκυνούμενον καὶ μετὰ τὴν ἀνάστασιν ἄτρεπτον ταῖς ἐννοίαις καὶ ἀναμάρτητον παντελῶς γενόμενον, καὶ πάλιν εἰρηκότος τὴν ἕνωσιν τοῦ θεοῦ λόγου πρὸς τὸν Χριστὸν τοιαύτην γεγενῆσθαι, οἵαν εἶπεν ὁ ἀπόστολος ἐπὶ ἀνδρὸς καὶ γυναικός, Ἔσονται οἱ δύο*

5. ἔστω] αὐτῷ V. ib. ἐφ' ἴσης P. 22. ὁ ἀπόστολος] Ephes. V. 31. ib. οἱ om. P.

consubstantialis Patri secundum Deitatem, et consubstantialis nobis idem ipse secundum humanitatem, sed quod Deitatis et carnis Christi una natura sive substantia effecta est secundum Apollinarii, et Eutychetis perfidiam, talis anathema sit."

„Aequaliter enim et eos qui per partem incidunt vel dividunt, et eos qui confundunt divinae dispensationis mysterium Christi, rejicit et condemnat universalis Dei Ecclesia."

X. „Si quis non anathematizat Arium, Eunomium, Macedonium, Apolinarium, Nestorium, Eutychem, et eos qui similia eis sapuerunt vel sapiunt, talis anathema sit."

XI. „Si quis defendit Theodorum Mopsuestenum, qui dixit alium esse Deum Verbum, et alium Christum a passionibus animae et desideriis carnis molestias patientem, et ex profectu operum melioratum, et baptizatum in nomine Patris, et Filii, et Spiritus sancti, et per
adfil. Baptisma gratiam sancti Spiritus accepisse, et affiliationem meruisse, et ad similitudinem imperialis imaginis in personam Dei Verbi adorari, et post resurrectionem immutabilem cogitationibus, et impeccabilem omnino factum fuisse: et iterum dixit talem factam esse unitionem Dei Verbi ad Christum, qualem dixit Apostolus de viro et mu-

εἰς σάρκα μίαν, καὶ πρὸς ταῖς ἄλλαις ἀναριθμήτοις αὐτοῦ βλασφημίαις τολμήσαντος εἰπεῖν ὅτι μετὰ τὴν ἀνάστασιν ἐμφυσήσας ὁ κύριος τοῖς μαθηταῖς καὶ εἰπών, *Λάβετε πνεῦμα ἅγιον*, οὐ δεδωκὼς αὐτοῖς πνεῦμα ἅγιον, ἀλλὰ σχήματι μόνον ἐνεφύσησεν. B οὗτος δὲ καὶ τὴν ὁμολογίαν Θωμᾶ, ἣν ἐπὶ τῇ ψηλαφήσει τῶν χειρῶν καὶ τῆς πλευρᾶς τοῦ κυρίου μετὰ τὴν ἀνάστασιν τὸ Ὁ κύριός μου καὶ θεός μου εἶπεν, μὴ εἰρῆσθαι περὶ τοῦ Χριστοῦ παρὰ τοῦ Θωμᾶ· οὐδὲ γὰρ εἶναι λέγει τὸν Χριστὸν θεόν, ἀλλ' ἐπὶ τῷ παραδόξῳ τῆς ἀναστάσεως ἐκπλαγέντα τὸν Θωμᾶν ὑμνῆσαι τὸν θεὸν τὸν ἐγείραντα τὸν Χριστόν. τὸ δὲ χεῖρον, ὅτι καὶ ἐν τῇ τῶν Πράξεων τῶν ἀποστόλων γενομένῃ παρ' αὐτοῦ δῆθεν ἑρμηνείᾳ συγκρίνων ὁ αὐτὸς Θεόδωρος τὸν Χριστὸν Πλάτωνι καὶ V 288 Μανιχαίῳ καὶ Ἐπικούρῳ καὶ Μαρκίωνι λέγει ὅτι ὥσπερ ἐκείνων ἕκαστος εὑράμενος οἰκεῖον δόγμα τοὺς αὐτῷ μαθητεύσαντας πε- C ποίηκε καλεῖσθαι Πλατωνικοὺς καὶ Μανιχαίους καὶ Ἐπικουρείους καὶ Μαρκιωνιστάς, τὸν ὅμοιον τρόπον καὶ τοῦ Χριστοῦ εὑραμένου τὸ δόγμα ἐξ αὐτοῦ τοὺς χριστιανοὺς καλεῖσθαι. εἴ τις τοίνυν ἀντιποιεῖται Θεοδώρου τοῦ τὰ τοιαῦτα βλασφημήσαντος, ἀλλὰ μὴ ἀναθεματίζει αὐτὸν καὶ τὰ αὐτοῦ συγγράμματα καὶ τοὺς τὰ ὅμοια αὐτοῦ φρονοῦντας ἢ φρονήσαντας, ἀνάθεμα ἔστω.

Εἴ τις ἀντιποιεῖται τῶν συγγραμμάτων Θεοδωρήτου, ἅπερ ἐξέθετο ὑπὲρ Νεστορίου τοῦ αἱρετικοῦ καὶ κατὰ τῆς ὀρθῆς πί- R 830

3. εἰπών] Ioan. XX. 22. ib. τὸ πνεῦμα P. 8. οὐ P. 10. τὸν alterum om. P. ib. τόδε PV. ib. καὶ om. P. 19. ἀναθεματίσει PV.

liere: *Erunt duo in carne una:* et super alias suas innumerabiles blasphemias ausus est dicere, quod post resurrectionem cum insufflasset Dominus Discipulis suis, et dixisset: *Accipite spiritum sanctum:* non dedit eis Spiritum sanctum, sed figuratim tantummodo insufflavit. Sed et con- *Sed etiam. sic et Leuncl.* fessionem, quam fecit Thomas cum palpasset manus et latus Domini post resurrectionem, dicens: *Dominus meus, et Deus meus*, inquit non esse dictam a Thoma de Christo, (nec enim dixit Theodorus Deum esse Christum) sed ad miraculum resurrectionis stupefactum Thomam glorificasse Deum, qui Christum resuscitavit. Et quod pejus est, etiam in interpretatione quam in Actis Apostolorum scripsit Theodorus, similem fecit Christum Platoni, et Manichaeo, et Epicuro, et Marcioni, dicens quod sicut illorum unusquisque ex dogmate quod invenit, suos discipulos fecit vocari Platonicos, et Manichaeos, et Epicureos, et Marcionistas, simili *Epicurios* modo et cum Christus dogma invenisset, ex ipso Christianos vocari. Si quis igitur defendit eumdem Theodorum, qui talia blasphemavit, et non anathematizat eum, et ejus conscripta, et eos qui similia illi sapuerunt, vel sapiunt, talis anathema sit."

„Si quis defendit conscripta Theodoreti, quae exposuit pro Nestorio haeretico adversus rectam fidem, et Ephesinam primam sanctam Syno-

στεως καὶ τῆς ἐν Ἐφέσῳ πρώτης ἁγίας συνόδου καὶ τοῦ ἐν ἁγίοις D Κυρίλλου καὶ τῶν ιβ' αὐτοῦ κεφαλαίων, ἐν οἷς ἀσεβέσι συγγράμμασι σχετικὴν λέγει τὴν ἕνωσιν τοῦ θεοῦ λόγου πρός τινα ἄνθρωπον, περὶ οὗ βλασφημῶν λέγει ὅτι ἐψηλάφησεν Θωμᾶς τὸν ἀναστάντα καὶ προσεκύνησε τὸν ἐγείραντα. καὶ διὰ τοῦτο ἀσεβεῖς καλεῖ τοὺς τῆς ἐκκλησίας διδασκάλους τοὺς καθ' ὑπόστασιν τὴν ἕνωσιν τοῦ θεοῦ λόγου πρὸς τὴν σάρκα ὁμολογοῦντας. καὶ πρὸς τούτοις θεοτόκον ἀπαρνεῖται τὴν ἁγίαν ἔνδοξον ἀειπαρθένον Μαρίαν. εἴ τις τοίνυν τὰ εἰρημένα συγγράμματα Θεοδωρήτου ἐπαινεῖ, ἀλλὰ μὴ ἀναθεματίζει αὐτά, ὁ τοιοῦτος ἀνάθεμα ἔστω. P 362 διὰ ταύτας γὰρ τὰς βλασφημίας τῆς ἐπισκοπῆς ἐξεβλήθη, καὶ μετὰ ταῦτα ἐν τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ τῇ ἐν Χαλκηδόνι συνωθήθη πάντα τὰ ἐναντία τοῖς μνημονευθεῖσιν αὐτοῦ συγγράμμασιν ποιῆσαι καὶ τὴν ὀρθὴν πίστιν ὁμολογῆσαι.

Εἴ τις ἀντιποιεῖται τῆς ἀσεβοῦς ἐπιστολῆς τῆς λεγομένης παρὰ Ἴβα γεγράφθαι πρὸς Μάριν τὸν Πέρσην τὸν αἱρετικόν, τῆς ἀρνουμένης τὸν θεὸν λόγον ἄνθρωπον γεγενῆσθαι καὶ λεγούσης μὴ τὸν λόγον ἐκ τῆς παρθένου σαρκωθέντα γεννηθῆναι, ἀλλὰ ψιλὸν ἄνθρωπον ἐξ αὐτῆς γεννηθῆναι, ὃν ναὸν ἀποκαλεῖ, ὡς ἄλλον εἶναι τὸν θεὸν λόγον καὶ ἄλλον τὸν ἄνθρωπον, πρὸς τού- B τοις δὲ ἐνυβριζούσης τὴν ἐν Ἐφέσῳ πρώτην σύνοδον, ὡς χωρὶς ζητήσεως καὶ κρίσεως Νεστόριον καταδικάσασαν, καὶ τὸν ἐν

18. τὸν θεὸν λόγον P. 19. ψιλὸν τὸν ἄνθρωπον P sola. 22. καταδικασάσης P sola.

dum, et Sanctum Cyrillum, et duodecim ejus capitula, in quibus sceleratis conscriptis idem Theodoretus affectualem dicit unitatem Dei Verbi ad hominem quemdam, de quo blasphemans dixit, quod palpavit Thomas eum qui resurrexit, et adoravit eum qui resuscitavit; et propter hoc impios vocat Doctores Ecclesiae, qui unitatem secundum subsistentiam Dei Verbi ad carnem confitentur. Et super haec Dei Genitricem abnegat sanctam et gloriosam semper Virginem Mariam. Si quis igitur memorata conscripta Theodoreti defendit, et non anathematizat ea, talis anathema sit. Propter tales enim blasphemias ab episcopatu dejectus est, et postea in sancto Calchedonensi Concilio compulsus est omnia contraria memoratis suis conscriptis facere, et rectam fidem confiteri."

„Si quis defendit impiam epistolam, quam ad Marim Persam haereticum Ibas scripsisse dicitur, quae abnegat Deum Verbum hominem factum esse, et dicit non Deum Verbum ex Virgine incarnatum, natum esse, sed purum hominem ex ipsa esse natum, quem Templum vocat, ut alius sit Deus Verbum, et alius homo: et super haec injuriat Ephesinam primam Synodum, quasi sine inquisitione et examinatione ab ipsa Nestorio condemnato, et sanctum Cyrillum vocat haereticum, et duodecim

ἁγίοις Κύριλλον αἱρετικὸν ἀποκαλούσης καὶ ἀσεβῆ τὰ ιβʹ αὐτοῦ κεφάλαια, Νεστόριον δὲ καὶ Θεόδωρον μετὰ τῶν ἀσεβῶν αὐτοῦ συγγραμμάτων ἐπαινούσης καὶ ἐκδικούσης· εἴ τις τοίνυν, καθὰ εἴρηται, τὴν εἰρημένην ἀσεβῆ ἐπιστολὴν ἐκδικεῖ ἢ ὀρθὴν αὐτὴν εἶναι λέγει ἢ μέρος αὐτῆς, ἀλλὰ μὴ ἀναθεματίζει αὐτήν, ἀνάθεμα ἔστω.

Τῆς τοιαύτης τοίνυν ἐπιστολῆς δικαίως ἀναθεματισθείσης διὰ τὰς περιεχομένας αὐτῇ βλασφημίας, οἱ τὰ Θεοδώρου καὶ C Νεστορίου τῶν ἀσεβῶν φρονοῦντες ἐπιχειροῦσι λέγειν ταύτην δεδέχθαι παρὰ τῆς ἁγίας ἐν Χαλκηδόνι συνόδου. τοῦτο δὲ λέγουσι τὴν μὲν ἁγίαν σύνοδον συκοφαντοῦντες, τῷ δὲ ταύτης προσχήματι σπουδάζοντες τῆς ὀφειλομένης κατακρίσεως ἐλευθερῶσαι R 832 Θεόδωρον καὶ Νεστόριον καὶ τὴν ἀσεβῆ ἐπιστολήν, περὶ ἧς Ἴβας πολλάκις κατηγορηθεὶς οὐκ ἐτόλμησε ταύτην οἰκειώσασθαι διὰ τὰς περιεχομένας αὐτῇ βλασφημίας. καὶ ταῦτα ἀποδείξομεν ἐκ τῶν διαφόρως περὶ τούτου κεκινημένων. ἐν γὰρ τοῖς παρὰ Φω- V 289 τίου καὶ Εὐσταθίου πεπραγμένοις ἐν Τύρῳ κατηγορούμενος ὁ προλεχθεὶς Ἴβας περὶ τῶν ὕβρεων τοῦ ἐν ἁγίοις Κυρίλλου φανερῶς κατέθετο μετὰ τὴν ἕνωσιν τῶν ἀνατολικῶν τὴν πρὸς τὸν ἐν D ἁγίοις Κύριλλον μηδὲν ὕβρεως ἐχόμενον εἰρηκέναι περὶ αὐτοῦ. ἡ δὲ ἐπιστολὴ ἡ πεπληρωμένη τῶν εἰρημένων βλασφημιῶν, ἐφ' αἷς κατηγορεῖτο Ἴβας, πολλὰς κατὰ τοῦ ἐν ἁγίοις Κυρίλλου

2. δὲ om. P. 8. περιεχομένας (ἐν) P sola. ib. οἱ τὰ] οἷα PV.
21. ἡ om. P. 22. κατηγορεῖτο m. R, κατηγορεῖται PV.

ejus capitula impia dicit, Nestorium autem et Theodorum cum impiis eorum conscriptis collaudat et defendit. Si quis igitur, sicut dictum est, conlaudat. eamdem ipsam epistolam vindicat, vel rectam esse dicit ipsam, vel par- *sic alibi.* tem ipsius, sed non anathematizat eam, anathema sit."

„Tali ergo impia epistola juste anathematizata propter insertas ei blasphemias, Theodori et Nestorii impiorum sequaces conantur dicere, susceptam esse eam a sancto Calchedonensi Concilio. Hoc autem dicunt, sanctam quidem Calchedonensem Synodum calumniantes, nomine autem ejus festinantes debita condemnatione liberare Theodorum, et Nestorium, et impiam epistolam, pro qua Ibas saepius accusatus, non est ausus eam suam dicere propter insertas ei blasphemias. Et haec demonstrabimus ex his, quae diverse de ista causa mota sunt. In his enim quae apud Photium et Eustathium Tyri acta sunt, cum accusaretur praedictus Ibas de injuriis Sancti Cyrilli, manifeste confessus est, post unitatem orientalium, quae ad sanctae memoriae Cyrillum facta est, nihil injuriosum de eo dixisse. Epistola autem plena praedictis blasphemiis, pro quibus accusabatur Ibas, multas contra Sanctum Cyrillum injurias continens, facta

*ὕβρεις περιέχουσα παρίστησιν ὅτι μετὰ τὴν ἕνωσιν τὴν πρὸς
τοὺς ἀνατολικοὺς γέγονεν· ἐξ οὗ δείκνυται Ἴβας ταύτην ἀπαρνη-
σάμενος. ὅθεν οἱ μνημονευθέντες Φώτιος καὶ Εὐστάθιος διὰ τὴν
τῶν ἐγκαλούντων πληροφορίαν ἐγγράφως διετύπωσαν τὸν εἰρημέ-
νον Ἴβαν πάντα τὰ ἐναντία τῇ ἐπιστολῇ πρᾶξαι, καθὼς ἡ περὶ
τούτου δοθεῖσα παρ' αὐτῶν ἐπίκρισις δείκνυσιν. ἀλλὰ μὴ πληρώ-
P 368 σας Ἴβας τὰ παρ' ἐκείνων ἐπικριθέντα ἐξεβλήθη τῆς ἐπισκοπῆς
διὰ τὰς βλασφημίας τῆς εἰρημένης ἐπιστολῆς, καὶ Νόννος ἀντ' αὐ-
τοῦ ἐχειροτονήθη, ὃς καὶ συνεκαθέσθη τῇ ἁγίᾳ ἐν Χαλκηδόνι
συνόδῳ.*

*Περὶ τῶν αὐτῶν τοίνυν καὶ ἐν Χαλκηδόνι κατηγορηθεὶς ὁ
μνημονευθεὶς Ἴβας μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ἀσεβοῦς ἐπιστολῆς
οὐκ ἐτόλμησε ταύτην οἰκειώσασθαι, ἀλλ' εὐθὺς αὐταῖς λέξεσιν
ἐπήγαγεν ὅτι Ἀλλότριός εἰμι τῶν ἐπαγομένων μοι. ὅθεν ἡ ἁγία
σύνοδος, μὴ ἀρκεσθεῖσα τῇ ἀρνήσει Ἴβα τῇ ἐπὶ τῇ ἀσεβεῖ ἐπιστολῇ,
συνώθησεν αὐτὸν τἀναντία ταύτῃ πρᾶξαι. τουτέστιν τὴν ἐν αὐ-
B τῇ ἀθετουμένην ὀρθὴν πίστιν ὁμολογῆσαι καὶ τὴν ἐν Ἐφέσῳ
πρώτην ἁγίαν σύνοδον δέξασθαι καὶ τὸν ἐν ἁγίοις Κύριλλον πα-
τέρα καὶ διδάσκαλον ἐπιγράψασθαι τὰ ἐν τῇ αὐτῇ ἀσεβεῖ ἐπι-
στολῇ ὑβριζόμενα καὶ Νεστόριον καὶ τὸ ἀσεβὲς αὐτοῦ δόγμα ἀνα-
θεματίσαι, ὅπερ ἡ ἀσεβὴς ἐπιστολὴ ἐπαινεῖ καὶ ἐκδικεῖ.*

*Εἰ τοίνυν καὶ αὐτὸς Ἴβας διαφόρως κατηγορηθεὶς περὶ τῆς
ἀσεβοῦς ἐπιστολῆς οὐκ ἐτόλμησεν αὐτὴν οἰκειώσασθαι, ἀλλὰ*

8. καὶ de meo addidi. 21. ὅπερ m. R, ὥπερ PV.

esse ostenditur post unitatem ad orientales factam, ex quo demonstratur Ibas eam abnegasse. Unde praedicti Photius et Eustathius satisfacientes accusatoribus, in scriptis definierunt, praedictum Ibam omnia contraria epistolae peragere, sicut judicium ab eis de hoc datum significat. Sed cum Ibas non adimplesset ea quae illi judicaverunt, ejectus est ab
et Delent Episcopatu propter blasphemias praedictae epistolae, et Nonnus pro illo
Cod. et ordinatus est, qui et consedit in sancto Calchedonensi Concilio."
Leuncl. „De eisdem igitur etiam Calchedone accusatus memoratus Ibas, post lectionem impiae epistolae non est ausus eam suam esse confiteri, sed statim ipsis verbis intulit, alienum se esse eorum quae ei inferebantur. Unde sancta Synodus, cum ei non sufficeret abnegatio Ibae, quae facta est de impia epistola, compulit eum contraria ei peragere, id est, reprobatam in ea rectam fidem confiteri, et Ephesinam primam sanctam Synodum suscipere, et Sanctum Cyrillum Patrem et Doctorem adscribere, quae in eadem impia epistola injuriantur, et Nestorium, impiumque ejus
et Del. Cod. dogma anathematizare, quae et impia epistola defendit et collaudat."
et Leuncl. „Si igitur et ipse Ibas propter impiam epistolam saepius accusatus, non est ausus eam suam dicere, sed etiam Calchedonense sanctum Con-

καὶ ἡ ἐν Χαλκηδόνι ἁγία σύνοδος πάντα τὰ ἐναντία ταύτης πα- R 834
ρεσκεύασεν αὐτὸν πρᾶξαι, πῶς εἶχεν ἡ αὐτὴ ἁγία σύνοδος τὴν
εἰρημένην ἐπιστολὴν δέξασθαι καὶ τῷ κρίματι τῆς περιεχομένης
αὐτῇ ἀσεβείας ὑποπεσεῖν, ἀφ' ἧς Ἴβαν ἐλευθερῶσαι ἐσπούδασεν; C

Ἐπειδὴ δὲ πάσας ὑπερβαίνοντες τὰς περιεχομένας τῇ ἐπι-
στολῇ βλασφημίας οἱ αἱρετικοὶ τοῦτο μόνον ἐξ αὐτῆς προφέρουσι
τὸ πρὸς ἀπάτην τῶν ἁπλουστέρων παρὰ τοῦ τὴν ἐπιστολὴν γρά-
ψαντος εἰρημένον, τοῦτ' ἔστιν δύο φύσεις, μίαν δύναμιν, ἓν
πρόσωπον, ἀποδείξομεν αὐτὸν καὶ ἐν τούτῳ τὴν ἰδίαν ἀσέβειαν
παραμιγνύντα. τίνος γὰρ ἂν καὶ λέγοι δύο φύσεις καὶ ἓν πρόσω-
πον ὁ ἀπαρνούμενος τὸν θεὸν λόγον σαρκωθῆναι ἐκ τῆς ἁγίας ἐν-
δόξου θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας καὶ τεχθῆναι ἐξ αὐτῆς;
ἀλλὰ πρόδηλον ὡς ἑκάστῃ φύσει ἴδιον πρόσωπον ἀπονέμει, κα-
θὼς Θεόδωρος καὶ Νεστόριος ἐν τοῖς οἰκείοις λόγοις βλασφη- D
μοῦντες ἐξέθεντο· οὓς καὶ ἐκδικεῖ ὁ γράψας τὴν ἐπιστολὴν μετὰ
τῆς αὐτῶν ἀσεβείας. ἐκεῖνοι γὰρ φανερῶς λέγουσι δύο πρόσωπα
τοῦ θεοῦ λόγου καὶ τοῦ Χριστοῦ, ὃν ψιλὸν ἄνθρωπον ἀποκα-
λοῦσι κατὰ σχετικὴν συνάφειαν, καὶ τὴν αὐτὴν ἀξίαν τε καὶ τι-
μὴν ἓν πρόσωπον ἀναφαίνεσθαι λέγουσιν. ἀλλὰ καὶ τῶν δύο φύ-
σεων μίαν δύναμιν ἤτοι δυναστείαν λέγων ὁ γράψας τὴν ἐπιστο-
λὴν φανερός ἐστιν ὡς καὶ ἐν τούτῳ ἀκολουθεῖ τοῖς εἰρημένοις αἱ- V 290
ρετικοῖς, Θεοδώρῳ μὲν λέγοντι ἐν τοῖς περὶ ἐνανθρωπήσεως

2. ἁγία] ἡ ἁγία P sola. 10. λέγει PV. 13. ἀλλὰ πρόδηλον om. P.
15. οὓς δὲ καὶ P. 19. ἀναφέρεσθαι P, ἀναφαίνεσθαι V, m. R.
21. φανερῶς PV. 22. ἀνθρωπήσεως P.

cilium omnia ei contraria compulit eum peragere: quomodo eadem sancta synodus memoratam epistolam susciperet, et condemnationi impietatis quae in ea continetur, sese subjiceret, a qua Ibam liberare festinavit?"

„Quoniam autem omnes blasphemias epistolae praetermittentes haeretici, hoc solum ex ipsa proferunt, quod ad decipiendos simpliciores scriptor epistolae dixit, hoc est, duas naturas, unam virtutem, unam personam; demonstrabimus quod ipse etiam in hoc suam commiscuit impietatem. Cujus enim *diceret duas naturas et unam personam, qui abnegat ipsum Deum Verbum incarnatum de sancta et gloriosa Dei Genitrice et semper Virgine Maria, et natum esse ex ipsa? Sed certum est, quod unicuique naturae suam personam attribuit, sicut Theodorus et Nestorius in suis libris blasphemantes exposuerunt, quos defendit scriptor epistolae cum eorum impietate. Illi enim aperte dicentes duas personas Dei Verbi, et Christi, quem purum hominem vocant, per affectualem conjunctionem, et per eamdem dignitatem et honorem unam personam apparere dicunt: sed et duarum naturarum unam virtutem sive potentiam dicens scriptor epistolae, manifestus est quod et in hoc memoratos haereticos sequitur, Theodorum quidem dicentem in diversis libris de Incarnatione impie ex-

demonstramus ipsum quod et Leuncl.
quod ipsum et demonstramus in.
*dicit. ita et Leuncl.

P 364 αὐτοῦ διαφόροις λόγοις ἀσεβῶς ἐκτεθεῖσιν, Νεστορίῳ δὲ ἐν πολλοῖς συγγράμμασι, μάλιστα δὲ ἐν τῇ ἐπιστολῇ τῇ γραφείσῃ πρὸς Ἀλέξανδρον τὸν αἱρετικὸν Ἱεραπολίτην, ὅτι τῶν δύο φύσεων μία ἐστὶν αὐθεντία καὶ μία δύναμις ἤτοι δυναστεία καὶ ἓν πρόσωπον κατὰ μίαν ἀξίαν καὶ τὴν αὐτὴν τιμήν. ἀφ' ὧν ἀποδείκνυται ὁ τὴν ἐπιστολὴν γράψας κατὰ τὴν ἐκείνων κακοδοξίαν ἀντὶ προσώπων τῇ τῶν φύσεων προσηγορίᾳ χρησάμενος. μία γὰρ αὐθεντία καὶ μία δύναμις ἤτοι δυναστεία καὶ μία ἀξία καὶ ἡ αὐτὴ τιμὴ οὐκ ἐπὶ διαφόρων φύσεων, ἀλλ' ἐπὶ διαφόρων προσώπων καὶ
B τῆς αὐτῆς οὐσίας λέγεται, ὅπερ ἐπὶ τῆς ἁγίας τριάδος ὁμολογοῦ-
R 886 μεν. ὅθεν καὶ οἱ ἅγιοι πατέρες ἀνεθεμάτισαν τοὺς κατ' αὐθεντίαν ἢ δύναμιν ἤτοι δυναστείαν ἢ ἀξίαν ἢ ἰσοτίμως λέγοντας τὸν θεὸν λόγον τῷ Χριστῷ ἡνῶσθαι, ὃν ψιλὸν ἄνθρωπον οἱ ἀπὸ Θεοδώρου καὶ Νεστορίου καλοῦσιν, ἀλλ' οὐχὶ καθ' ὑπόστασιν τὴν τοῦ λόγου πρὸς τὴν σάρκα, ἐψυχωμένην ψυχῇ λογικῇ καὶ νοερᾷ, τὴν ἕνωσιν γεγενῆσθαι ὁμολογοῦντας.

Καὶ ἤρκει μὲν ταῦτα πρὸς τὸ διελέγξαι τὴν ἀσέβειαν τῶν ἐκδικούντων τὴν μυσαρὰν ἐκείνην ἐπιστολήν. πλὴν ὅμως καὶ πρὸς τῷ τέλει τῆς αὐτῆς ἐπιστολῆς ὁ ταύτην γράψας τὴν ἰδίαν
C δείκνυσι κακοδοξίαν, λέγων ὅτι δεῖ πιστεύειν εἰς τὸν ναὸν καὶ εἰς τὸν ἐνοικοῦντα ἐν τῷ ναῷ· ἐν οἷς φανερῶς δύο εἰσάγει

3. αἱρετικὸν καὶ Ἱεραπολίτην P. 11. ἀναθεματίσαν P. 15. ἐμψυχομένην P. 16. ἕνωσιν] γένεσιν V. 19. αὐτῆς ἐπιστολῆς] ἐπιστολῆς αὐτῆς P. 21. οἰκοῦντα P.

positis, Nestorium autem in multis quidem scriptis, et maxime in epistola scripta ad Alexandrum Hierapolitanum haereticum, quod duarum naturarum una est auctoritas, et una virtus, sive potentia, et una persona per dignitatem eumdemque honorem: ex quo ostenditur, qui scripsit epistolam, secundum illorum perfidiam pro personis usus vocabulo naturarum. Una enim auctoritas, et una virtus sive potentia, et una dignitas et idem honor, non in diversis naturis, sed in diversis personis ejusdem substantiae dicitur, quod in sancta Trinitate confitemur. Unde et sancti Patres anathematizaverunt eos, qui per auctoritatem, aut virtutem, sive potentiam, aut dignitatem, aut aequalitatem honoris, dicunt Deum Verbum unitum esse Christo; quem purum hominem vocant Theodori et Nestorii sequaces, sed non secundum subsistentiam Dei Verbi ad carnem
rationabili animatam anima rationali et intellectuali, unitatem factam esse confitentur."

„Et haec quidem sufficiebant ad convincendam impietatem eorum, qui sceleratam epistolam vindicant. Tamen et in fine scriptor ejusdem epistolae ostendit suam perfidiam, dicendo quod oportet credere in Templum, et in eum qui habitat in Templo: per quae aperte duas introdu-

πρόσωπα. ἀλλὰ καὶ ταύτην τὴν ἀσέβειαν ὁ γράψας τὴν ἐπιστολὴν παρὰ Θεοδώρου καὶ Νεστορίου ἐδιδάχθη. ἡ μέντοι καθολικὴ ἐκκλησία τὴν τοιαύτην κακοδοξίαν κατακρίνουσα οὐχὶ εἰς τὸν ναὸν καὶ εἰς τὸν ἐνοικοῦντα ἐν τῷ ναῷ, ἀλλ' εἰς ἕνα κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν τὸν τοῦ θεοῦ λόγον σαρκωθέντα καὶ ἐνανθρωπήσαντα ὁμολογεῖν καὶ πιστεύειν παραδίδωσιν. οὐδὲν δὲ θαυμαστὸν εἰ τῇ τῶν φύσεων ὀνομασίᾳ ἐχρήσατο ὁ τὴν ἀσεβῆ ἐκείνην ἐπιστολὴν γράψας· ἔθος γὰρ τοῖς αἱρετικοῖς πρὸς ἀπάτην τῶν ἁπλουστέρων ταῖς παρὰ τῶν ὀρθοδόξων εὐσεβῶς λεγομέναις φω- D *ναῖς κεχρῆσθαι καὶ τὴν εὐσεβῆ τούτων ἔννοιάν τε καὶ ἐξήγησιν πρὸς τὴν οἰκείαν μεταφέρειν ἀσέβειαν, ἐπειδὴ ἔστιν ὅτε αἱ αὐταὶ φωναὶ καλῶς μὲν ἐξηγούμεναι καὶ νοούμεναι μετὰ τῆς εὐσεβείας εἰσί, κακῶς δὲ παρὰ τῶν αἱρετικῶν ἑρμηνευόμεναι καὶ προφερόμεναι τὸ ἀσεβὲς ἔχουσιν.*

Ἀμέλει Νεστόριον εἰπόντα μὲν δύο φύσεις καὶ ἓν πρόσωπον, μὴ ὁμολογοῦντα δὲ τούτων τὴν καθ' ὑπόστασιν ἕνωσιν, ἡ ἐν Ἐφέσῳ πρώτη ἁγία σύνοδος, ἧς ἐξῆρχον Καιλεστῖνος καὶ Κύριλλος οἱ ἐν ὁσίᾳ τῇ μνήμῃ, οὐ προσεδέξατο, ἀλλὰ καὶ κατεδίκα- P 365 *σεν. ἡμεῖς δὲ τῇ τῶν ἁγίων πατέρων διδασκαλίᾳ διὰ πάντων ἀκολουθοῦντες, καὶ τὴν τῶν δύο φύσεων ἕνωσιν, ἐξ ὧν ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς ὁ Χριστός, ὁ εἷς τῆς ἁγίας τριάδος, ὁ θεὸς λόγος*

4. *οἰκοῦντα* P. 5. *τοῦ* om. P. 16. *αὐτῶν* P. 18. *οὐ* om. P. *ib.* *προσεδέξαντο — κατεδίκασαν* PV. 21. *ὁ* primum om. P.

cit personas. Sed et istam impietatem a Theodoro et Nestorio scriptor epistolae edoctus est. Catholica autem Ecclesia talem condemnans perfidiam, non in Templum, et in eum qui habitat in Templo, sed in unum Dominum nostrum Jesum Christum, Dei Verbum incarnatum et hominem factum confiteri et credere tradit. Nihil autem mirandum est, si vocabulo naturarum usus est scriptor illius impiae epistolae. Solent enim haeretici, ut simpliciores decipiant, vocibus quidem uti quae ab orthodoxis pie dicuntur, rectum autem earum intellectum et expositionem ad suam impietatem transferre, quoniam autem eaedem voces, quando bene exponuntur et intelliguntur, cum pietate sunt; quando autem male ab haereticis intelliguntur et proferuntur, impietatem habent."

confitetur. et *Leuncl.* deciperent. et *Leuncl.* quoniam est quando eaedem, etc. interpretantur et proferuntur,

„Itaque Nestorium duas quidem naturas et unam personam dicentem, non confitentem autem earum unitatem secundum subsistentiam, Ephesina prima Synodus, cujus auctores erant Caelestinus et Cyrillus sanctae memoriae, non suscepit, sed condemnavit. Nos autem sanctorum Patrum doctrinam per omnia sequentes, et unitatem duarum naturarum, ex quibus Dominus noster Jesus Christus unus sanctae Trinitatis, Deus

σαρκωθεὶς, συνετέθη, καὶ τὴν τούτων διαφορὰν οὐκ ἀνῃρημένην διὰ τὴν ἕνωσιν, ὡς ἀνωτέρω σαφέστερον ἀπεδείξαμεν.

R 838 Καὶ ἤρκει μὲν τὰ παρ' ἡμῶν εἰρημένα πληροφορῆσαι τοὺς μὴ βουλομένους φιλονεικεῖν· ἀλλ' ἐπειδὴ πρὸς ἀσέβειαν ἅπαξ ἐκκλίναντες καὶ ἑτέροις ἐπιχειροῦσιν, ἀναγκαίως ἡμεῖς καὶ τὰς B τοιαύτας αὐτῶν προφάσεις ματαίας ἀποδείξομεν. φασὶ γὰρ μὴ V 291 δεῖν ὑπὸ μέμψιν γενέσθαι τὴν ἀσεβῆ ἐπιστολὴν διὰ τὸ φέρεσθαι ἔν τισι βιβλίοις. ἀλλ' εἰ τοῦτό τις κατὰ τὴν αὐτῶν ἄνοιαν προσδέξηται, δεῖ καὶ Εὐτυχέα καὶ Νεστόριον δέχεσθαι, ἐπειδὴ πολλὰ καὶ περὶ τούτων τοῖς ἐν τῇ συνόδῳ πεπραγμένοις ἐμφέρεται· ἀλλ' οὐδεὶς τῶν εὖ φρονούντων τοῖς παρ' αὐτῶν λεγομένοις προσέξει τὸν νοῦν. τὰ γὰρ περὶ τῶν αἱρετικῶν ἐν ταῖς συνόδοις προφερόμενα καὶ μέρος τῶν ὑπομνημάτων γινόμενα οὐκ ἐπὶ τῷ ἐλευθερωθῆναι, ἀλλ' εἰς ἔλεγχον αὐτῶν καὶ ἐπὶ μείζονι κατακρίσει αὐτῶν τε καὶ τῶν τὰ ὅμοια τούτοις φρονούντων παραλαμβάνεται.

C Εἰ καὶ ὅτι τὰ τῆς ἀσεβοῦς ἐπιστολῆς φερόμενα ὑπομνήματα ἔν τισι μὲν βιβλίοις, ὡς εἴρηται, ἐντέτακται, ἐν δὲ τοῖς αὐθεντικοῖς, ἐν οἷς ὑπέγραψαν οἱ ὁσιώτατοι ἐπίσκοποι, οὐδαμῶς ηὕρηται, πλὴν κἀκείνῳ δεῖ προσέχειν τοὺς τὴν ἀλήθειαν ἐρευνῶντας, ὅτι πολλάκις τινὰ ἐν ταῖς συνόδοις παρά τινων ἐν αὐτοῖς εὑρισκομένων λέγεται ἢ κατὰ προσπάθειαν ἢ κατ' ἐναντίωσιν ἢ κατὰ

12. τοῖς PV. 16. Εἰ καὶ] Δεῖ δὲ P. 19. δεῖ] δὲ PV.

Verbum incarnatus, compositus est, et quod earum differentia non interempta est propter unitatem, in superioribus apertius demonstravimus."

„Et sufficiebant quidem quae praediximus, satisfacere eis qui nolunt contendere. Sed quoniam illi, qui semel ad impietatem declinaverunt, et alia proponere conantur, necessario nos et tales eorum occasiones vanas ostendemus. Dicunt enim non oportere vituperare impiam epistolam, eo quod in aliquantis fertur codicibus. Sed si hoc aliquis secundum eorum dementiam sufficiat, oportet et Nestorium et Eutychem suscipi, quoniam plurima et de his in gestis continentur quae apud Synodum acta sunt. Sed nemo sapiens dictis eorum animum intendet. Quae enim de haereticis proferuntur in Synodis et pars gestorum fiunt, non ad liberationem inseruntur, sed ad majorem condemnationem eorum, et qui eis similia sapiunt. Quamvis autem exemplaria impiae epistolae quae circumferuntur, in aliquibus codicibus, ut dictum est, inserta sint, tamen in authenticis in quibus sanctissimi Episcopi subscripserunt, nullatenus inveniuntur."

[Margin: codicibus fertur. — Quamvis, etc. *desunt in Cod. et apud Leuncl.*]

„Oportet autem etiam illud attendere eos qui veritatem perscrutantur, quod forsitan in Conciliis quaedam a certis ibi convenientibus dicuntur, aut per favorem, aut per contrarietatem, aut per ignorantiam.

ἄγνοιαν. οὐδεὶς δὲ προσέχει τοῖς κατὰ μέρος παρά τινων λεγομένοις, ἀλλὰ μόνοις τοῖς κατὰ κοινὴν συναίνεσιν παρὰ πάντων ὁριζομένοις. εἰ γὰρ κατ' ἐκείνους βουληθείη τις προσέχειν ταῖς τοιαύταις ἐναντιώσεσιν, ἑκάστη σύνοδος εὑρίσκεται ἑαυτὴν ἀνατρέπουσα. D

Διὰ ταῦτα τοίνυν ἔδει αὐτούς, εἴπερ ὀρθῶς ἐδέχοντο τὴν ἁγίαν σύνοδον, μὴ τοιαύτας αὐτῇ μέμψεις περιάπτειν, ἀλλὰ ἀκολουθῆσαι τοῖς διδασκάλοις τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας, καὶ μάλιστα τοῖς ἐν ἁγίοις Ἀθανασίῳ τῷ γενομένῳ τῆς Ἀλεξανδρέων ἐπισκόπῳ καὶ πολλοὺς καὶ μεγάλους ἀγῶνας ἀναδεξαμένῳ ὑπὲρ τῆς ὀρθῆς τῶν χριστιανῶν πίστεως κατὰ πάσης αἱρέσεως, καὶ μάλιστα τῶν ἀσεβεστάτων Ἀρειανῶν. τῶν γὰρ αὐτῶν Ἀρειανῶν πρὸς ἀπάτην τῶν λαῶν εἰς τὴν ἑαυτῶν μερίδα ἐπισπωμένων Διονύσιον, πρὸ πολλῶν ἐτῶν τοῦ ἐν ἁγίοις Ἀθανασίου τῆς Ἀλεξανδρέων P 366 γενόμενον ἐπίσκοπον, καὶ λεγόντων ὡς καὶ αὐτὸς Διονύσιος τὰ ὅμοια αὐτοῖς ἐφρόνησεν, Ἀθανάσιος ὁ μέγας τῆς ἐκκλησίας R 840 διδάσκαλος πολλοῖς τρόποις ἐγγράφως ἀπέδειξεν τὴν ὀρθὴν πίστιν Διονύσιον ἐξ ἀρχῆς κηρῦξαι καὶ μηδαμῶς ἐπικοινωνῆσαι τῇ τῶν Ἀρειανῶν ἀσεβείᾳ. οὗτοι δὲ τὰ τῶν αἱρετικῶν φρονοῦντες εἰς τὴν οἰκείαν ἀσέβειαν ταύτῃ περιάπτειν σπουδάζουσιν. ὁποῖον δέ ἐστι κατάκριμα καὶ ποία ἐπίκειται ἀρὰ τοῖς εἰς πατέρας ἁμαρτάνουσιν διδάσκει ἡμᾶς καὶ ἡ θεία γραφή. εἰ γὰρ Χὰμ ὁ

11. ὀρθῆς om. P. 18. κηρύξας P. 19. τὰ om. P. 20. ἀσέβειαν om. P. 22. καὶ om. P.

Nemo autem attendit ea quae per partem a quibusdam dicuntur: sed sola illa, quae ab omnibus communi consensu definiuntur. Si enim aliquis secundum illos voluerit attendere ejusmodi contrarietates, unaquaeque Synodus invenietur semetipsam destruens."

„Propter haec igitur oportebat eos, si sanctum Concilium recte susciperent, non tales blasphemias ei applicare, sed sequi Doctores Catholicae Ecclesiae, et maxime sanctum Athanasium, qui fuit Alexandriae Episcopus, et plurimos et magnos labores suscepit pro recta Christianorum fide adversus omnem haeresiu, et maxime contra impiissimos Arianos. Ipsis enim Arianis ad decipiendos populos suo errori conjungentibus Dionysium, qui ante multos annos Athanasii fuit Alexandriae Episcopus, et dicentibus quod et ipse Dionysius similia eis sapuit, Athanasius magnus Ecclesiae Doctor multis modis ostendit in scriptis, rectam fidem Dionysium ab initio praedicasse, nulloque modo participem Arianae impietatis fuisse. Isti autem haeretica sapientes, suam impietatem eidem Synodo applicare festinant. Qualis autem est condemnatio, et qualis imminet maledictio eis qui in patres peccant, docet nos et divina Scriptura. Si enim Cham filius Noe cum vidisset nudum suum patrem, quo-

υἱὸς τοῦ Νῶε θεασάμενος γυμνὸν τὸν ἴδιον πατέρα, καὶ μὴ καλύ-
B ψας τὴν τοῦ πατρὸς σωματικὴν γύμνωσιν, ἐξελθὼν ἀπήγγειλε
ταύτην τοῖς ἀδελφοῖς, καὶ ἐκεῖνοι ἱματίῳ ταύτην περιεσκέπασαν,
αὐτὸς δὲ Χὰμ καὶ οἱ ἐξ αὐτοῦ γεννηθέντες ὑπὸ κατάραν γεγόνα-
σιν, οἱ δὲ σκεπάσαντες εὐλογίας μεγάλης ἠξιώθησαν, πολλῷ
μᾶλλον οὗτοι μείζονος καὶ ἔτι πλείονος κατακρίσεώς εἰσιν ἄξιοι
οἱ τὴν μηδαμῶς προσοῦσαν ἀτιμίαν τῇ συνόδῳ σπουδάζοντες διὰ
τῆς ἀσεβείας τῆς ἐπιστολῆς καὶ Θεοδώρου περιάπτειν αὐτῇ. ἀλλ'
οὐ διὰ τοῦτο ἡ ἀσεβὴς ἐπιστολὴ ἢ οἱ ταύτης ἀντιποιούμενοι ἐκ-
φεύξονται τὴν ἐπὶ τῇ αὐτῶν ἀσεβείᾳ κατάκρισιν, ἀλλ' οὐδὲ Θεό-
C V 292 δωρος ὁ Ἕλληνάς τε καὶ Ἰουδαίους καὶ πάντας αἱρετικοὺς τῇ ἀσε-
βείᾳ ὑπερβαλόμενος. οὗτος γὰρ πρὸς ταῖς ἄλλαις αὐτοῦ βλασφη-
μίαις οὐκ ἠρκέσθη τῷ πρὸς τὴν ἰδίαν πλάνην παρερμηνεῦσαι
τὸ σύμβολον τῶν τι' καὶ η' ἁγίων πατέρων, ἀλλὰ καὶ περιφρο-
νήσας τούτου ἕτερον σύμβολον ἐξέθετο πάσης ἀσεβείας πεπληρω-
μένον, ἐν ᾧ ἀναθεματίσαι τοὺς ἑτέρως φρονοῦντας ἢ παραδιδόν-
τας ἐτόλμησεν, ὥστε ὅσον κατὰ τὴν ἐκείνου μανίαν πάντας τοὺς
ἁγίους ἀποστόλους καὶ πατέρας κατακεκρίσθαι. τοῦτο δὲ τὸ ἀσε-
βὲς Θεοδώρου σύμβολον καὶ ἐν τῇ κατ' Ἔφεσον πρώτῃ συνόδῳ
D προκομισθὲν καὶ ἐν Χαλκηδόνι ἀναγνωσθὲν ὑφ' ἑκατέρας συνό-
δου μετὰ τοῦ ἐκθεμένου καὶ τῶν δεξαμένων αὐτὸ κατεκρίθη.
ἐπειδὴ δέ τινες τὸν ὑπὲρ Θεοδώρου λόγον ποιούμενοι, προφερο-

2. ἐπήγγειλε P. 9. αὐτῆς P. 12. ὑπερβαλλόμενος PV. 14. τὸ om. P. 16. ἢ παραδιδόντας om. P. 17. ἐκείνων V. 22. ποιούμενοι λόγον P.

niam non cooperuit patris corporalem nuditatem, sed egressus nuntiavit eam fratribus, et illi vestimento eam cooperuerunt, ipse quidem Cham, et illi qui ex ipso nati sunt, sub maledictione facti sunt; qui autem cooperuerunt, magnam benedictionem meruerunt: multo magis isti majore et ampliore condemnatione digni sunt, qui ad Synodum minime pertinentem infamiam, festinant per impietatem epistolae, et Theodori, eidem sanctae Synodo applicare. Sed non ideo impia epistola, vel defendentes eam, condemnationem suae impietatis effugient: sed neque Theodorus, qui Paganos et Judaeos, et omnes haereticos impietate superat. Impio enim Theodoro non suffecit super alias ejus blasphemias ad suum errorem male interpretari Symbolum trecentorum decem et octo sanctorum Patrum: sed etiam contempto eo, aliud Symbolum exposuit omni impietate plenum, in quo anathematizare ausus est eos, qui aliter sapiunt vel tradunt, ut quantum ad illius insaniam pertinet, omnes Sancti Apostoli et Patres condemnarentur. Hoc autem Theodori impium symbolum et in Ephesina prima Synodo prolatum, et in Calchedonensi recitatum, ab utraque Synodo cum ejus expositore, et eis qui illud suscipiunt, condemnatum est. Quoniam autem quidam, |verba pro Theodoro facientes,

μένων τῶν ἀσεβῶν αὐτοῦ συγγραμμάτων, διὰ τὴν ἐνοῦσαν αὐ-
τοῖς βλασφημίαν προσποιοῦνται μὲν λέγειν ὅτι ἀσεβῆ ταῦτα τυγ-
χάνει, αὐτὸν δὲ τὸν τὴν τοιαύτην ἀσέβειαν ἐξεμέσαντα παραι-
τοῦνται ἀναθεματίζειν, θαυμάζομεν τὴν τούτων ἄνοιαν, ὅτι
τῇ θείᾳ τολμῶσιν ἐναντιοῦσθαι γραφῇ, φανερῶς λεγούσῃ ὅτι ἐν R 842
ἴσῳ μισητὰ θεῷ καὶ ὁ ἀσεβῶν καὶ ἡ ἀσέβεια αὐτοῦ· καὶ γὰρ τὸ
πραχθὲν σὺν τῷ δράσαντι κολασθήσεται. εἰ δὲ ὁμοίως τῇ αὐ- P 367
τοῦ ἀσεβείᾳ μισητὸς θεῷ καὶ ὁ ἀσεβῶν, πρόδηλον ὡς ὁ τοιοῦτος
κεχώρισται τοῦ θεοῦ καὶ τῷ ἀναθέματι δικαίως ὑποβάλλεται.
τὸ γὰρ ἀνάθεμα οὐδὲν ἕτερον σημαίνει ἢ τὸν ἀπὸ τοῦ θεοῦ χω-
ρισμόν, ὡς ἐν τῇ παλαιᾷ καὶ τῇ καινῇ διαθήκῃ τὸ περὶ τοῦ ἀνα-
θέματος κρῖμα δηλοῖ. ὅτι δὲ καὶ κύριος τοὺς μὴ μένοντας ἐν τῷ
τῆς ἀληθείας αὐτοῦ λόγῳ κεχωρισμένους εἶναι λέγει τῆς ἐκκλησίας,
ἐν τῷ κατὰ Ἰωάννην εὐαγγελίῳ πρὸς τοὺς Ἰουδαίους διαλεγόμε-
νος οὕτω φησί, Πᾶς ὁ ποιῶν τὴν ἁμαρτίαν δοῦλός ἐστι τῆς
ἁμαρτίας. ὁ δὲ δοῦλος οὐ μένει ἐν τῇ οἰκίᾳ εἰς τὸν αἰῶνα· ὁ δὲ B
υἱὸς μένει εἰς τὸν αἰῶνα. ὅτι δὲ τὴν παρὰ τοῦ κυρίου ὠνομασμέ-
νην οἰκίαν ἡ θεία γραφὴ ἐκκλησίαν θεοῦ ζῶντος καλεῖ ὁ ἀπόστο-
λος μαρτυρεῖ ἐν τῇ πρὸς Τιμόθεον πρώτῃ ἐπιστολῇ. εἰ δὲ λέ-
γουσί τινες μὴ δεῖν Θεόδωρον μετὰ θάνατον ἀναθεματίζεσθαι,
ἴστωσαν οἱ τὸν τοιοῦτον αἱρετικὸν ἐκδικοῦντες ὡς πᾶς αἱρετικὸς
μέχρι τέλους τῇ οἰκείᾳ πλάνῃ ἐμμείνας δικαιότερον διηνεκεῖ ἀνα-

3 τὴν αὐτὴν P. 12. δῆλον R. 14. εὐαγγελίῳ] VIII. 34. 16. ὁ δὲ — αἰῶνα om. P. 19. πρώτῃ] 15. ib. λέγωσι RV.

cum proferuntur impia ejus conscripta, propter insertam eis blasphemiam confingunt quidem dicere quod impia sunt, ipsum autem qui talem impietatem evomuit, recusant anathematizare: miramur eorum dementiam, quod divinae Scripturae contraria agunt, evidenter dicenti, quia *aequaliter horribilia sunt apud Deum impius et impietas ejus.* Actio enim cum auctore punietur: Si autem similiter impietati horribilis est Deo et ille actore
qui impie agit, certe separatus est talis a Deo, et anathemati juste subjicitur. Anathema enim nihil aliud significat, nisi a Deo separationem, sicut in veteri et novo Testamento judicium de anathemate significat. Quod autem et Dominus eos qui non permanent in Verbo veritatis ipsius, separatos esse ab Ecclesia dicit, in Evangelio secundum Joannem, Judaeos alloquens, sic ait: *Omnis qui facit peccatum, servus est peccati. Servus autem non manet in domo in aeternum: filius autem permanet in aeternum.* Quod autem, quam Dominus nominat domum, divina Scriptura Ecclesiam Dei vivi vocat, Apostolus testatur in epistola prima ad Timotheum. Si vero quidam dicunt, non oportere Theodorum post mortem anathematizari, sciant qui talem haereticum defendunt, quod omnis haereticus usque ad finem vitae in suo errore permanens, juste perpetuo

θεματισμῷ καὶ μετὰ θάνατον ὑποβάλλεται, καὶ τοῦτο ἐπὶ πολλοῖς γέγονεν αἱρετικοῖς ἀρχαιοτέροις τε καὶ τοῖς ἐγγυτέρω, τουτέστιν Βαλεντίνῳ, Βασιλείδῃ, Μαρκίωνι, Κηρίνθῳ, Μανιχαίῳ,
C *Εὐνομίῳ καὶ Βονόσῳ. τοῦτο δὲ αὐτὸ καὶ ἐπὶ Θεοδώρου γέγονεν, καὶ ἐν ζωῇ κατηγορηθέντι καὶ μετὰ θάνατον ἀναθεματισθέντι ὑπὸ τῶν ἁγίων πατέρων, οἷς εἰ μὴ βούλονται πείθεσθαι ὡς αἱρετικοὶ οἱ τούτου ἀντιποιούμενοι, τῇ γοῦν παρ' αὐτῶν ἐκδικουμένῃ ἀσεβεῖ ἐπιστολῇ πιστευσάτωσαν, ἥτις εἰ καὶ τὰ μάλιστα Θεόδωρον ἐκδικεῖ, ὅμως φανερῶς λέγει ὅτι καὶ ἐπ' ἐκκλησίας παρὰ ἁγίων πατέρων ἀνεθεματίσθη· καὶ ἐξ ἐκείνου πολλὴ ζήτησις γέγονεν περὶ τῶν αὐτοῦ συγγραμμάτων, ὡς ἀσεβείας δηλονότι πεπληρωμένων. τοῦτο δὲ ἐποίουν τηνικαῦτα οἱ τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας διδάσκαλοι, ἐφ' ᾧ μὴ τοὺς ἁπλουστέρους τυγχά-*
D *νοντας τοῖς ἐκείνου ἀσεβέσι συγγράμμασι τῆς ὀρθῆς παρατρέπε-*
V 293 *σθαι πίστεως. ὅτι δὲ οἱ ἀσεβεῖς εἰ καὶ μὴ τὸν κατὰ πρόσωπον ἐν ζωῇ δέξονται ἀναθεματισμόν, ὅμως καὶ μετὰ θάνατον ἀναθεματίζονται ὑπὸ τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας δείκνυται ἐκ τῶν ἁγίων*
R 844 *συνόδων. ἡ μὲν γὰρ ἐν Νικαίᾳ τοὺς τὸ ἀσεβὲς Ἀρείου φρόνημα πρεσβεύοντας ἀνωνύμως ἀνεθεμάτισεν, ἡ δὲ ἐν Κωνσταντινουπόλει τὴν Μακεδονίου ἀσεβεστάτην αἵρεσιν· ἀλλ' ὅμως ἡ ἁγία τοῦ θεοῦ ἐκκλησία καὶ μετὰ θάνατον Ἄρειον καὶ Μακεδόνιον ὀνομαστὶ ἀναθεματίζει. ἐκ πολλῶν δὲ τῶν ἀποδείξεων ἐλεγχόμενοι*

3. *Οὐαλεντίνῳ* P. ib. *Βασιλίδῃ* PV. 6. *οἷς* om. V. 10. *ἀναθεμ.* P. 13. *διδάσκαλοι* om. V. 14. *τῆς* P. 15. *οἱ* om. P.

anathemati et post mortem subjicitur. Et hoc in multis haereticis et antiquioribus et propioribus factum est, id est, Valentino, Basilide, Marcione, Cerintho, Manichaeo, Eunomio, et Bonoso Hoc autem idem et in Theodoro factum est, et in vita accusato, et post mortem anathematizato a sanctis Patribus. quibus si credere noluerint ut haeretici ejus defensores, vel impiae epistolae, quam ipsi defendunt, credant: quae licet Theodorum collaudet, manifeste tamen dicit, quod in Ecclesia a sanctis Patribus anathematizatus est, et ex illo plurima inquisitio facta est de ejus conscriptis, utpote plenis impietate. Hoc autem tunc faciebant Catholicae Ecclesiae Doctores, ne simpliciores legentes illius impia conscripta, a recta fide declinarent. Quod autem impii, licet non in vita in suam personam anathema susceperint, tamen et post mortem anathematizentur a Catholica Ecclesia, ostenditur a sanctis Synodis. Nicaena enim Synodus eos qui impii Arii sectam colunt, sine nomine anathematizavit. Quae autem Constantinopoli congregata est, impiam Macedonii haeresim
anathematizavit similiter condemnavit: sed tamen sancta Dei Ecclesia et post mortem Arium et Macedonium nominatim anathematizat. Cum autem ex multis

ὡς ἀσεβοῦσι διακενῆς οἱ Θεοδώρου καὶ τῆς ἀσεβείας αὐτοῦ ἀντιποιούμενοι, ἐφ' ἑτέραν ματαίαν πρόφασιν καταφεύγουσι, λέ- P 368 γοντες μὴ δεῖν αὐτὸν ἀναθεματισθῆναι διὰ τὸ ἐν τῇ κοινωνίᾳ τῶν ἐκκλησιῶν τετελευτηκέναι. ἔδει δὲ αὐτοὺς εἰδέναι ὡς ἐκεῖνοι τελευτῶσιν ἐν τῇ κοινωνίᾳ τῶν ἐκκλησιῶν οἳ τὸ κοινὸν τῆς εὐσεβείας δόγμα τὸ ἐπὶ τῆς καθολικῆς κηρυττόμενον ἐκκλησίας μέχρι τέλους φυλάξαντες. οὗτος δὲ τῇ οἰκείᾳ ἐντελευτήσας ἀσεβείᾳ ἀπὸ πάσης ἐκκλησίας ἐξεβλήθη. ἀμέλει τοι καὶ πᾶν τὸ πλήρωμα τῆς ἐν Μομψουεστίᾳ ἐκκλησίας, ἐν ᾗ λέγεται ἐπίσκοπος γεγενῆσθαι, διὰ τὰς βλασφημίας, δι' ἅςπερ Ἕλλησί τε καὶ Ἰουδαίοις καὶ Σοδομίταις παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων συνηριθμήθη, ἀπή- B λειψαν ἐξ ἐκείνου τῶν ἱερῶν τῆς ἐκκλησίας διπτύχων τὴν τούτου προσηγορίαν, ὡς τὰ περὶ τούτου συστάντα κατὰ τὴν αὐτὴν πόλιν παρὰ τῇ συνόδῳ τῆς ἐπαρχίας ὑπομνήματα δείκνυσιν.

Θαυμάζομεν τοίνυν τοὺς ἐκδικοῦντας Θεόδωρον οἰκειουμένους αὐτόν τε καὶ τὴν αὐτοῦ ἀσέβειαν, ὅπου γε ἡ ἐκκλησία ἐν ᾗ γέγονεν ἐπίσκοπος ὡς αἱρετικὸν ἐκ πολλῶν τῶν χρόνων αὐτὸν ἀπεβάλετο. ὅτι δὲ ἐπὶ κατακρίσει οἰκείᾳ τὴν τοιαύτην προβάλλονται πρόφασιν οἱ Θεόδωρον ἐκδικοῦντες ἔξεστι γνῶναι καὶ ἐξ αὐτοῦ τοῦ ἐπὶ Ἰούδα γενομένου φοβεροῦ κρίματος. ἐκεῖνος γὰρ νομίσας λανθάνειν τὸν τὰ κρυπτὰ τῶν ἀνθρώπων γινώσκοντα C

1. διακενῶς P. 9. Μοψου. P. 11. ἀπαίλειψαν P. 18. ἀπεβάλλετο PV. 20. περὶ P.

probationibus convincuntur, quod supervacue et impie agunt qui Theodorum et impietatem ejus defendunt, ad aliam vanam occasionem confugiunt, dicentes non oportere eum anathematizari eo quod in communicatione Ecclesiarum mortuus est. Oportebat autem scire eos, quod illi moriuntur in communicatione Ecclesiarum, qui commune pietatis dogma, quod in universali Ecclesia praedicatur, usque ad finem servaverunt. Iste autem usque ad mortem in sua permanens impietate, ab omni Ecclesia ejectus est. Itaque et omnis plenitudo Mopsuestenae Ecclesiae, in qua Episcopus dicitur fuisse, cum invenisset quod Paganis et Judaeis et Sodomitanis a sanctis Patribus connumeratus est, deleverunt ipsi ex illo a sacris Ecclesiae Diptychis ejus nomen, sicut gesta de hoc in eadem civitate apud Concilium Episcoporum illius Provinciae confecta ostendunt."

„Miramur igitur Theodori sequaces, qui eum et impietatem ejus tamquam suam defendunt, cum Ecclesia, in qua fuit Episcopus, utpote haereticum ex multis temporibus eum ejecerit. Quod autem ad condemnationem suam talem occasionem proponunt defensores Theodori, scire licet et ex ipso adversus Judam facto tremendo judicio. Ille enim cum putasset latere eum qui occulta hominum cognoscit, sacramentis communicavit cum Apostolis: sed tamen nihil ei profuit quod cum dolo commu-

ejecit. *ita Leuncl.*

ἐκοινώνησε τῶν μυστηρίων τοῖς ἀποστόλοις. ἀλλ' ὅμως οὐδὲν αὐτὸν ὤνησεν καὶ ἡ μετὰ ὑποκρίσεως κοινωνία, ἀλλ' οὐδὲ τὸ καὶ μετὰ θάνατον αὐτοῦ δώδεκα ὀνομασθῆναι τοὺς μαθητάς, ὥς φησιν Ἰωάννης ὁ εὐαγγελιστὴς λέγων, Θωμᾶς δὲ ὁ λεγόμενος δίδυμος, εἷς τῶν ιβ', οὐκ ἦν μετ' αὐτῶν, ὅτε ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς, ἢ ἐξαιρεῖ τὸν Ἰούδαν τῆς κατακρίσεως ἢ συναριθμεῖσθαι ποιεῖ
R 846 τοῖς ἀποστόλοις. ἀμέλει τοι μετὰ τὴν τοῦ κυρίου ἀνάληψιν οἱ ἀπόστολοι δι' οἰκείας ψήφου τὸν αὐτὸν Ἰούδαν καὶ μετὰ θάνατον
D κατεδίκασαν, καὶ ἕτερον ἀντεισήγαγον. ὅτι δὲ ματαίαν πρόφασιν προβάλλονται λέγοντες μὴ δεῖν τοὺς τελευτῶντας αἱρετικοὺς ἀναθεματίζεσθαι καὶ ἐξ αὐτῶν τῶν τοῦ κυρίου ῥημάτων ἀποδείξομεν. τοὺς γὰρ ἀσεβεῖς καὶ ἔτι ζῶντας νεκροὺς ὀνομάζει, λέγων, Ἄφες τοὺς νεκροὺς θάψαι τοὺς ἑαυτῶν νεκρούς· ὥσπερ οὖν καὶ τοὺς δικαίους τελευτήσαντας ζῶντας ἀποκαλεῖ· λέγει γὰρ περὶ Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακὼβ ὅτι ὁ θεὸς οὐκ ἔστι νεκρῶν ἀλλὰ ζώντων. εἰ τοίνυν κατὰ τοὺς ἐκείνων λόγους οὐ χρὴ τοὺς αἱρετικοὺς τελευτῶντας ἀναθεματίζεσθαι, οὐδὲ ζῶντες αἱρετικοὶ ἀναθεματισθήσονται, οὓς ὁ κύριος νεκροὺς ἀποκαλεῖ διὰ τὸ ἀποκε-
P 369 χωρισμένους εἶναι αὐτοῦ τοῦ εἰπόντος, Ἐγώ εἰμι ἡ ζωή. καὶ κατ' αὐτοὺς λοιπὸν οὔτε ζῶντες οὔτε τελευτῶντες αἱρετικοὶ ἀναθεματισθήσονται, καὶ μάτην κατ' ἐκείνους ἡ ἀποστολικὴ διδασκαλία
V 294 παραδέδωκεν ἀναθεματίζεσθαι τοὺς παραδιδόντας παρ' ὃ παρε-

2. ἡ et καὶ om. P. 4. Ἰωάννης] XX. 24. 9. ἀντ' αὐτοῦ εἰσήγαγον P. 11. ἀποδείξωμεν PV. 12. λέγων] Matth. VIII. 22. 14. καλεῖ P. ib. λέγει] XXII. 32. 18. κεχωρισμένους P. 20. οὔτε alterum om. P. 22. παρελάβομεν P.

nicavit. Sed licet post mortem ejus duodecim nominati sint Discipuli,
sicut Joannes Evangelista dicit: *Thomas autem, qui Didymus dicebatur,*
venerat. sic *unus ex duodecim, non erat cum ipsis quando venit Jesus:* tamen hoc non
et Leuncl. liberat Judam a condemnatione, aut connumerari facit Apostolis. Unde
post Ascensionem Domini, Apostoli per suam sententiam eumdem Judam
etiam post mortem condemnaverunt, et alium pro illo introduxerunt.
unam Quod autem vanam occasionem proponunt, dicentes non oportere haere-
ticos mortuos anathematizari, et ex ipsis Domini verbis ostendemus. Im-
* non est pios enim et adhuc vivos, mortuos nominat, dicens: *Dimitte mortuos se-*
Deus. *abest pelire mortuos suos:* sicut justos et jam defunctos, vivos nominat. Dicit
*in Cod. et a-*enim de Abraham et Isaac et Jacob, quod *Deus non est Deus mortuo-
*pud Leuncl.*rum, sed **viventium. Si ergo secundum verba illorum non oportet hae-
** vivorum. reticos mortuos anathematizari, nec ***viri haeretici anathematizabuntur,
sic et quos Dominus mortuos vocat, quia separati sunt ab ipso qui dixit: *Ego*
Leuncl. *sum vita*, et secundum eos jam nec vivi, nec mortui haeretici anathema-
*** *corrige* tizabuntur: et sine causa, secundum illos, Apostolica doctrina tradit ana-
vivi. thematizari eos, qui tradunt praeter quod accepimus: sine causa sanctae

λάβαμεν, μάτην αἱ ἅγιαι σύνοδοι τοὺς αἱρετικοὺς κατέκριναν,
μάτην καὶ οἱ ἄλλοι ἅγιοι πατέρες καὶ διδάσκαλοι τῆς ἐκκλησίας
τοὺς αἱρετικοὺς ἀνεθεμάτισαν. μέμψονται δὲ καὶ Ἱερεμίᾳ τῷ
προφήτῃ εἰπόντι, Ἐπικατάρατος ὁ ποιῶν τὰ ἔργα κυρίου ἀμελῶς,
καὶ Δαβὶδ τῷ προφήτῃ λέγοντι, Ἐπικατάρατοι οἱ ἐκκλίναντες
ἀπὸ τῶν ἐντολῶν σου, καὶ συντόμως εἰπεῖν, πάσῃ τῇ θείᾳ γρα-
φῇ, πολλαχοῦ τὰς τοιαύτας κατακρίσεις ἐπαγούσῃ τοῖς ἀσεβέσιν. B
εἰ δὲ οἱ ἀμελῶς ποιοῦντες τὰ ἔργα κυρίου καὶ ἁμαρτάνοντες περὶ
τὰς αὐτοῦ ἐντολὰς τοιαύταις κατακρίσεσιν ὑποβάλλονται, πόσῳ
μᾶλλον Θεόδωρος ὁ ἀσεβὴς ὁ τοιαῦτα κατ' αὐτοῦ τοῦ μεγάλου
θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ βλασφημήσας δικαιότε-
ρον κατακέκριται καὶ ἀναθεματίζεται; καὶ ἤρκει μὲν ταῦτα πρὸς
ταῖς παρατεθείσαις ἀνωτέρω τε καὶ ἐν ἑτέροις ἡμῶν λόγοις ἀπο-
δείξεσι περὶ τοῦ δεῖν καὶ μετὰ τελευτὴν τοὺς αἱρετικοὺς κατα-
κρίνεσθαι καταισχύνειν τοὺς Θεοδώρου μεταποιουμένους καὶ C
παύσονται τῆς τοιαύτης ἀσεβείας· διὰ δὲ τὸ ἐμφιλονείκως τοῖς R 848
αὐτοῖς ἐπιμένειν τὸ πλέον ἐροῦμεν ὅτι τινὲς τῶν συναχθέντων
ἐν τῇ κατὰ Νίκαιαν ἁγίᾳ συνόδῳ καὶ ὑπογράψαντες τῷ ἐκτεθέντι
παρ' αὐτῆς ὅρῳ ἤτοι συμβόλῳ τῆς πίστεως, ἐπειδὴ μετὰ ταῦτα
ἐναντία φρονήσαντες ἐφάνησαν, οἱ μὲν ζῶντες, οἱ δὲ μετὰ θά-
νατον ἀνεθεματίσθησαν παρὰ Δαμάσου τοῦ τῆς ὁσίας μνήμης
πάπα τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης καὶ τῆς ἐν Σαρδικῇ οἰκουμενικῆς

3. ἀναθεμάτισαν P. 4. εἰπόντι] XLVIII. 10. 5. Δαβίδ] CXVIII. 21. ib. ἐκκλίναντες PV. 7. ἐπάγουσι PV. 16. παύσονται] παύειν Labbeus.

Synodi haereticos condemnaverunt, sine causa et alii sancti Patres et
Doctores Ecclesiae haereticos anathematizaverunt. Inculpent autem et
Jeremiam Prophetam dicentem: *Execrandus qui opera Domini facit ne-
gligenter*; et David Prophetam dicentem: *Execrandi qui declinant a man-
datis tuis*; et ut compendiose dicamus, omnem divinam Scripturam in di-
versis locis tales condemnationes impiis inferentem. Sin autem illi qui
negligenter opera Dei faciunt, et peccant in mandatis ejus, talibus con-
demnationibus subjiciuntur: quando magis impius Theodorus, qui talia
adversus ipsum magnum Deum et Salvatorem nostrum Jesum Christum
blasphemavit, juste condemnatus est et anathematizatus? Et haec qui- anathema-
dem sufficiebant, super memoratas et* aliis nostris libris insertas proba- tizatur.
tiones, quas protulimus, ostendentes quod oportet etiam post mortem * in aliis
haereticos condemnari, confundere eos qui Theodorum defendunt, et
compescere a tali impietate. Quoniam autem contentiose in iisdem per-
manent, etiam quod est amplius, dicimus quia quidam ex ipsis qui in Ni- dicemus. sic
caena sancta Synodo convenerunt, et expositae ab ea fidei definitioni *et Leuncl.*
vel Symbolo subscripserunt, quoniam postea contraria sapientes apparue-
runt, alii quidem vivi, alii autem post mortem anathematizati sunt a Da-
maso sanctae memoriae Papa antiquioris Romae, et ab universali Sardi-

συνόδου, καθὰ μαρτυρεῖ ὁ ἐν ἁγίοις Ἀθανάσιος. ἀλλὰ καὶ ἡ ἐν
Χαλκηδόνι ἁγία σύνοδος Δόμνον τὸν Ἀντιοχείας γενόμενον ἐπί-
D *σκοπον μετὰ θάνατον κατεδίκασεν, τολμήσαντα μόνον γράψαι*
δεῖν παρασιωπηθῆναι τὰ ιβʹ κεφάλαια τοῦ ἐν ἁγίοις Κυρίλλου.
ἐπειδὴ δὲ οἱ Θεοδώρου ἀντιποιούμενοι αἱρετικοὶ πάσης προτάσεως
καὶ ἐγχειρήσεως ἐκπεπτωκότες ἐπεχείρησαν λέγειν πρὸς ἀπάτην
τῶν ἀγνοούντων ὡς ὁ τῆς ὁσίας μνήμης Κύριλλος ἔν τινι μέρει
ἐπιστολῆς τοῦτον ἐπῄνεσεν, ἐκ πολλῶν ἀποδείκνυται ὅτι οὐ συμ-
βαίνει τὸ αὐτῶν ἐγχείρημα τοῖς εἰρημένοις παρὰ τοῦ ἐν ἁγίοις
Κυρίλλου ἐν διαφόροις αὐτοῦ λόγοις κατὰ τοῦ δυσσεβοῦς Θεοδώ-
ρου, ἐν οἷς ἀσεβέστερον αὐτὸν πάντων τῶν ἄλλων αἱρετικῶν ἀπο-
δείξας, εἶτα οὐκ ἐνεγκὼν τὸ πλῆθός τε καὶ μέγεθος τῶν αὐτοῦ
P 870 *βλασφημιῶν τῶν εἰρημένων κατὰ τοῦ μεγάλου θεοῦ καὶ σωτῆρος*
ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἀπεφθέγξατο οὕτως εἰπών, Ἐξέστη ὁ
οὐρανὸς ἐπὶ τούτῳ καὶ ἔφριξεν ἐπὶ πλεῖω σφόδρα, λέγει κύριος.
ὢ τῆς ἀποῤῥήτου σκαιότητος, ὢ γλώσσης λαλούσης ἀδικίαν κατὰ
τοῦ θεοῦ καὶ τὸ κέρας αἰρούσης. καὶ πάλιν, Ἐπίθες, ἄνθρωπε,
τῇ σαυτοῦ γλώττῃ θύραν καὶ μοχλόν· παῦσαι τὸ κέρας εἰς ὕψος
ἐπαίρων καὶ λαλῶν ἀδικίαν κατὰ τοῦ θεοῦ. μέχρι τίνος ἐπιπη-
δᾷς ἀνεξικακοῦντι Χριστῷ; εἰς νοῦν ἔχε τὸ γεγραμμένον παρὰ
τοῦ θεσπεσίου Παύλου, Οὕτω δὲ ἁμαρτάνοντες εἰς τοὺς ἀδελ-
B *φοὺς καὶ πλήττοντες αὐτῶν ἀσθενοῦσαν τὴν συνείδησιν εἰς Χρι-*

1. *καταμαρτυρεῖ* R. ib. *ἡ* om. P. 15. *ἐπὶ πλεῖω*] De formula hac semibarbara vid. annot. ad Xenoph. Hist. gr. II. 2. 16. p. 283. 21. *Παύλου*] I. Cor. VIII. 12. 22. *τὴν* om. P.

censi Synodo, prout testatur Sanctus Athanasius. Sed et Calchedonensis sancta Synodus Domnum Antiochiae factum Episcopum post mortem condemnavit, quod solum ausus est scribere, oportere taceri duodecim capitula Sancti Cyrilli. Quoniam autem Theodori defensores haeretici, omni propositione et conatu excidentes, praesumunt dicere ad deceptionem ignorantium, quod Sanctae memoriae Cyrillus in aliqua parte epistolae illum collaudavit; ex multis ostenditur, quod non convenit eorum conamen dictis a Sancto Cyrillo in diversis ejus libris contra impium Theodorum, in quibus magis impium omnibus aliis haereticis eum ostendens, deinde non sustinens plurimas et maximas ejus blasphemias contra magnum Deum et Salvatorem nostrum Jesum Christum dictas, exclamavit, ita dicens: Expavit coelum super hoc, et horruit amplius vehementer, dicit Dominus. O intolerabilem malignitatem, o linguam loquentem iniquitatem contra Deum, et in altitudinem cornu extollentem. Et iterum: Impone homo tuae linguae ostium et seram: cessa cornu in altitudinem extollens, et loquens iniquitatem adversus Deum. Quousque insultas patienti Christo? In mente habe scriptum a divino Paulo: *Sic autem peccantes in fratres, et percutientes eorum infirmam conscientiam, in Christum*

στὸν ἁμαρτάνετε. καὶ ἵνα τί καὶ ἐκ προφητικῶν φθέγξωμαι βιβλίων, Ἐδικαιώθη Σόδομα ἐκ σοῦ. νενίκηκας τὰς Ἑλλήνων ἀθυροστομίας, ἃς ἐποιήσαντο κατὰ Χριστοῦ, μωρίαν ἡγούμενοι V 295
τὸν σταυρόν. οὐδὲν ὄντα διέδειξας τὰ τῆς Ἰουδαϊκῆς ἀπονοίας R 850
ἐγκλήματα. τούτων τοίνυν οὕτως ἐπὶ κατακρίσει τοῦ ἀσεβοῦς Θεοδώρου ὑπὸ τοῦ ἐν ἁγίοις Κυρίλλου εἰρημένων, εἰ καὶ δοίη τις κατὰ τοὺς ἐκείνων λόγους τὸν ἐν ἁγίοις Κύριλλον εἰρηκέναι τι ὑπὲρ Θεοδώρου, οὐδὲ τοῦτο ἐξαιρεῖται αὐτὸν τῆς κατακρίσεως. εὑρίσκομεν γὰρ ὡς πολλοὶ τῶν ἄλλων πατέρων τινὰς τῶν αἱρετικῶν ἀπεδέξαντο, ὥσπερ καὶ οἱ ἐν ἁγίοις Δάμασος καὶ Ἀθανά- C
σιος καὶ Βασίλειος Ἀπολλινάριον, καὶ Λέων δὲ ὁ τῆς ὁσίας μνήμης Εὐτυχέα. καὶ ὅμως ἐπειδὴ φανερὰ γέγονεν ἡ τούτων ἀσέβεια, οὐκ ἐξέφυγον διὰ τὴν τοιαύτην ἀποδοχὴν οἱ αἱρετικοὶ τὴν μετὰ ταῦτα εἰς οἰκεῖον πρόσωπον καὶ τὴν αὐτῶν ἀσέβειαν γενομένην κατάκρισίν τε καὶ ἀναθεματισμόν. τοσαύτη δέ ἐστιν ἡ μανία τῶν Θεόδωρον ἐκδικούντων ὅτι τολμῶσι καταψεύδεσθαι καὶ Γρηγορίου τοῦ θεολόγου καὶ Ἰωάννου τοῦ Κωνσταντινουπόλεως, ὡς ἐπιστολὰς πρὸς αὐτὸν Θεόδωρον ἀποστειλάντων πεπληρωμένας ἐπαίνου· ὅπερ ψεύδους ἐστὶ μεστόν. Γρηγόριος μὲν γὰρ ὅτε ὑπὲρ D
τῆς ἀληθείας ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀγωνισάμενος καὶ τοὺς λαοὺς ἀπὸ τῆς τῶν Ἀρειανῶν πλάνης εἰς τὴν ὀρθόδοξον πίστιν ἐπιστρέψας εἰς τὴν οἰκείαν ἐπανῆλθε πατρίδα, τὰς παρὰ τῶν αἱρετικῶν κακούργως προφερομένας ἐπιστολὰς οὐ πρὸς Θεόδωρον τὸν Μο-

1. φθέγξομαι PV. Ezech. XVI. 51. 2. θυροστ. R. 9. τῶν alterum om. P. 11. δὲ om. P. 19. ὅτι P.

peccatis. **Et ut aliquid etiam ex propheticis loquar codicibus: *Justificata est Sodoma ex te*, superasti Paganorum verbositates, quas contra Christum fecerunt, stultitiam existimantes crucem, nihil esse ostendisti Judaicae superbiae crimina.“ His igitur ad condemnationem Theodori sic a Sancto Cyrillo dictis, licet aliquis concedat, secundum illorum verba Sanctum Cyrillum aliquid pro Theodoro dixisse, neque hoc liberat illum a condemnatione. Invenimus enim, quod multi sanctorum Patrum quosdam haereticos collaudaverunt, sicut et Sancti Damasus et Athanasius et Basilius Apollinarium, et Sanctus Leo Eutychen: et tamen cognita eorum impietate, non propter hoc evaserunt haeretici condemnationem et anathema, quod postea contra eorum personam et impietatem factum est. Tantus autem est furor defendentium Theodorum, quia praesumunt adversus Gregorium Theologum, et Joannem Constantinopolitanum mentiri, dicentes epistolas ad eumdem Theodorum plenas laudis eos direxisse: quod falsum est. Gregorius enim, cum in Constantinopoli pro veritate laborans, conversis per eum ab Ariana insania ad Catholicam fidem populis, ad suam patriam reversus est, epistolas quas haeretici dolose pro-**

*ψουεστίας ἔγραψεν, ἀλλὰ πρὸς Θεόδωρον ἐπίσκοπον Τυάνων,
ἥτις ἐστὶν τῆς δευτέρας Καππαδοκῶν μητρόπολις· τῆς δὲ αὐτῆς
χώρας ἐστὶν ἡ Ναζιανζός, ἧς γέγονεν ἐπίσκοπος ὁ αὐτὸς ἐν
ἁγίοις Γρηγόριος, καὶ Ἀριανζὸς τὸ χωρίον, ὅθεν ὥρμητο. τοῦτο
γὰρ καὶ αὐταὶ σαφῶς δηλοῦσιν αἱ ἐπιστολαί, μεμνημέναι ἐθῶν
P 371 καὶ συνόδων καὶ τοῦ αὐτοῦ χωρίου Ἀριανζοῦ καὶ ἑτέρων χωρίων
τῆς αὐτῆς ἐπαρχίας καὶ μηνῶν τῇ ἐπιχωρίῳ διαλέκτῳ Καππαδο-
κῶν ὠνομασμένων καὶ Βοσπορίου ἐπισκόπου ὑπ' αὐτὸν τελοῦν-
τος Κολωνίας τῆς πόλεως καὶ ἑτέρων ἐπισκόπων καὶ χωρεπισκό-
πων καὶ μοναστηρίων ὑπὸ τὸν αὐτὸν τελούντων Θεόδωρον μνη-
μονεύουσαι, ὧν καὶ μέχρι νῦν σώζεται τὰ αὐτὰ ὀνόματα. ποία
δὲ μετουσία Καππαδόκαις πρὸς τοὺς ἀπὸ τῆς δευτέρας Κιλικίας
ἢ τότε ἢ νῦν ὑπάρχει, διαμεμερισμένης τῆς τῶν ἐπαρχιῶν τούτων
διοικήσεως; ἢ ποίους ἐπισκόπους ὑφ' ἑαυτὸν ἔχειν ἠδύνατο ὁ
B Μοψουεστίας ἐπίσκοπος, αὐτὸς ὑπὸ τὸν τῆς αὐτῆς δευτέρας Κι-
R 852 λικίας μητροπολίτην τελῶν; Ἰωάννης δὲ ὁ Κωνσταντινουπόλεως
ἔγραψεν ἐπιστολὴν πρὸς Θεόδωρον τὸν Μοψουεστίας, οὐκ ἐπαί-
νων δὲ ἀλλὰ μέμψεων καὶ ἐπιτιμήσεων οὖσαν μεστήν, ὡς ἐκπε-
σόντος αὐτοῦ τῆς θεοσεβείας. συνασκήσας γὰρ αὐτῷ τὸν μονήρη
βίον ἐν ἑνὶ καὶ τῷ αὐτῷ μοναστηρίῳ τῆς ἐκεῖσε συνδιαγωγῆς
ἀναμιμνήσκει αὐτόν, καὶ ταῦτα μαρτυροῦσι Σωζόμενος καὶ Ἡσύ-*

4. *Γρηγόριος ὁ αὐτὸς ἐν ἁγίοις γέγονεν ἐπίσκοπος* P. 5. *ἐθνῶν* PV. 7. *μηνῶν ὡς* P, *μὴν ὡς* V. 9. *Καλονίας* PV. 10. *τῶν αὐτῶν* P. 13. *ἢ* alterum om. P.

ferunt, non ad Theodorum Mopsuestenum scripsit, sed ad Theodorum
Tyanon. sic Episcopum Tyanensem, quae est secundae Cappadociae metropolis.
et Leuncl. Ejusdem autem provinciae sunt et Nazianzus civitas, cujus fuerat Epi-
Nanziantus scopus idem sanctae memoriae Gregorius, et Arianzus praedium, unde ortus fuerat Hoc enim et ipsae epistolae aperte significant, memoriam facientes consuetudinum et collectionum, et ejusdem praedii Arianzi, et aliorum praediorum ejusdem provinciae, et mensis vernacula lingua Cappadocum nominati, et Bosphorii Episcopi sub eodem Theodoro constituti, qui tunc temporis Coloniae civitatis ejusdem provinciae Episcopus erat, et aliorum Episcoporum, et Chorepiscoporum, et Monasteriorum, quae sub Theodori jurisdictione erant, quorum usque nunc eadem nomina servantur. Qualis porro communio Cappadocibus ad secundam Ciliciam, vel tunc, vel modo divisa earum provinciarum gubernatione? Et quos Episcopos sub se habere poterat Mopsuestenus Episcopus, cum ipse sub metropolitano secundae Ciliciae constitutus esset? Joannes autem Constantinopolitanus scripsit quidem epistolam ad Theodorum Mopsuestenum, non tamen laudibus, sed querimoniis et increpationibus plenam, utpote illo a bona conversatione lapso. Quoniam enim cum eo monachicam vitam in uno eodemque Monasterio exercuit, conversationis ibi factae eum

χιος καὶ Σωκράτης καὶ Θεοδώρητος ὁ πολλοὺς ὑπὲρ Θεοδώρου λόγους τε καὶ ἐπαίνους ἐκτείνας. εἰ δὲ προφέρουσι μαρτυρίας Ἰωάννου τοῦ Ἀντιοχείας καὶ τῆς ὑπ' αὐτὸν ἀνατολικῆς συνόδου C ὑπὲρ Θεοδώρου καὶ τῆς αὐτοῦ ἀσεβείας γενομένας, ἀνάγκη αὐτοὺς κἀκεῖνα δέξασθαι, ἅπερ ὅσον τό γε ἐπ' αὐτοῖς εἰς κατάκρισιν τοῦ ἐν ἁγίοις Κυρίλλου καὶ ἀθέτησιν τῆς ὀρθῆς πίστεως οἱ V 296 περὶ Ἰωάννην ἐτόλμησαν, καὶ ἅπερ ἔγραψαν, Νεστόριον καὶ τὴν αὐτοῦ κακοδοξίαν ἐπὶ πλεῖστον χρόνον ἐκδικοῦντες. καὶ τοῦτο δείκνυται ἐκ διαφόρων αὐτῶν λόγων τε καὶ ἐπιστολῶν πρὸς Θεοδόσιον τὸν τῆς εὐσεβοῦς λήξεως καὶ ἑτέρους διαφόρους γραφεισῶν. καὶ ταῦτα μὲν οὕτως. ἵνα δὲ μηδὲν τῆς ἀκριβείας παραλείψωμεν, ἀναγκαῖον ἐνομίσαμεν μνησθῆναι καὶ τῶν γραφέντων D παρὰ Αὐγουστίνου τοῦ τῆς ὁσίας μνήμης ἐπισκόπου ἐν Ἀφρικῇ γενομένου. ζητήσεως γάρ τινος περὶ Καικιλιανοῦ μετὰ θάνατον αὐτοῦ κινηθείσης, ὡς τῆς ἐκκλησιαστικῆς παρατραπέντος παραδόσεως, καί τινων τούτου χάριν χωρισάντων ἑαυτοὺς τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας, γράφει πρὸς Βονιφάτιον ὁ αὐτὸς τῆς ὁσίας μνήμης Αὐγουστῖνος ὡς οὐκ ἔδει τινὰς διὰ τοῦτο χωρίσαι ἑαυτοὺς τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας· εἰ γὰρ ἀληθῆ ὑπῆρχεν τὰ ἐπαγόμενα Καικιλιανῷ, καὶ ἐφανερώθη ἐναντία φρονήσας τῆς καθολικῆς καταστάσεως, καὶ μετὰ θάνατον ἂν τοῦτον ἀναθέματι ὑπέβαλον. P 372

2. λόγους καὶ P sola. ib. προσφέρουσι P. 18. χωρῆσαι PV.

admonuit: et pro his testimonium praebent Sozomenus, et Hesychius, et Socrates, et Theodoretus, qui multas pro Theodoro orationes et laudes fecit. Si autem testimonia proferunt Joannis Antiocheni, et Orientalis Concilii sub eo constituti, facta pro Theodoro, et ejus impietate, necesse est eos, et illa suscipere, quae (quantum ad illos pertinet) ad condemnationem Sancti Cyrilli, et reprobationem rectae fidei fecerunt Joannes et qui cum illo erant, nec non etiam quae scripserunt, Nestorium et ejus perfidiam diutius defendentes. Et hoc ostenditur ex diversis eorum libris et epistolis, quas ad Theodosium piae recordationis, et ad alios diversos scripserunt. Et haec quidem sic se habent. Ut autem nihil subtilitatis praetermittamus, necessarium putavimus memorare etiam illa, quae ab Augustino sanctae memoriae Africano Episcopo scripta sunt. Quaestione enim aliqua post mortem Caeciliani de eo mota, quod ab Ecclesiastica traditione declinasse dicebatur, et propter hoc quibusdam a Catholica Ecclesia separatis, scribit ad Bonifacium idem Sanctus Augustinus, quod non oportebat, aliquos ideo separare sese a Catholica Ecclesia: Si enim vera essent ea quae Caeciliano inferebantur, et manifestatus esset contrarium aliquid Ecclesiastico statui sapuisse, etiam post mortem cum anathemati subjicerem. Sed et regula san-

Ut et haec quidem sic. ut autem, etc. praetermittimus. *Leuncl.* et ut haec quidem sic-ut nihil subtilitatis ha-

ἀλλὰ καὶ κανὼν τῆς ἁγίας ἐν Ἀφρικῇ συνόδου διαγορεύει τοὺς
ἐπισκόπους τοὺς τὴν οἰκείαν περιουσίαν ἢ ἐν διαθήκῃ ἢ ἐξ ἀδια-
θέτου αἱρετικῷ παραπέμποντας χρῆναι καὶ μετὰ θάνατον ἀναθε-
ματίζεσθαι. πρὸς τούτοις δὲ ἅπασι τίς ἀγνοεῖ τὰ ἐν τοῖς ἡμετέ-
ροις χρόνοις ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης γενόμενα
κατὰ Διοσκόρου, ὃς οὐδὲν περὶ πίστιν ἡμαρτηκὼς διὰ μόνην ἐκ-
R. 854 κλησιαστικὴν κατάστασιν μετὰ θάνατον παρ' αὐτῆς τῆς κατὰ
Ῥώμην ἁγιωτάτης ἐκκλησίας ἀνεθεματίσθη. εἰ τοίνυν οἱ μηδὲν
εἰς πίστιν πταίσαντες ἐπίσκοποι διὰ κατάστασιν ἐκκλησιαστικὴν
B καὶ διὰ χρηματικὴν αἰτίαν ἀναθέματι καὶ μετὰ θάνατον ὑποβάλ-
λονται, πόσῳ μᾶλλον Θεόδωρος ὁ εἰς αὐτὸν τὸν θεὸν ἀσεβήσας;
ὅσον δὲ πρὸς τὴν ἄνοιαν τῶν λεγόντων μὴ δεῖν ἀναθεματίζε-
σθαι μετὰ θάνατον τοὺς ἐν τῇ οἰκείᾳ ἀσεβείᾳ τελευτῶντας, ἔδει
μηδὲ τοὺς ἀδίκως καταχριθέντας πατέρας μετὰ θάνατον ἀνακα-
λεῖσθαι, ὅπερ συμβέβηκεν καὶ ἐπὶ Ἰωάννῃ τῷ ἐν ὁσίᾳ τῇ μνήμῃ
ἐπισκόπῳ γενομένῳ Κωνσταντινουπόλεως ὑπὸ τῆς καθολικῆς ἐκ-
κλησίας μετὰ θάνατον ἀνακληθέντι καὶ ἐπὶ Φλαβιανῷ τῷ τῆς ὁσίας
μνήμης, καὶ αὐτῷ Κωνσταντινουπόλεως γενομένῳ ἐπισκόπῳ,
C ἀδίκως μὲν ἐν ζωῇ κατακριθέντι, δικαίως δὲ μετὰ θάνατον ἀνα-
κληθέντι ὑπό τε τοῦ τῆς ὁσίας μνήμης πάπα Λέοντος καὶ τῆς
ἐν Χαλκηδόνι ἁγίας συνόδου. ἐντεῦθεν δὲ συμβαίνει κατὰ τοὺς
ἐκείνων λόγους τοὺς μὲν αἱρετικοὺς τοῖς ἁγίοις πατράσι συναρι-

4. τοῖς om. P. 8. ἀναθεμ. PV. 15. τῇ om. P. 20. τοῦ om. P. 21. δὲ] τε V.

bentis praetermittamus.

ctae Synodi Africanae statuit, Episcopos, qui suas facultates in testamento, vel ex intestato haeretico relinquunt, oportere et post mortem anathematizari. Super haec autem omnia, quis ignorat, ea quae nostris temporibus in Ecclesia antiquioris Romae contra Dioscorum acta sunt? Qui cum nihil in fidem peccasset, tamen propter solum Ecclesiasticum ordinem post mortem ab eadem sancta Ecclesia Romana anathematizatus est? Si igitur nihil in fidem peccantes Episcopi, propter solum Ecclesiasticum ordinem, et propter causam pecuniariam anathemati et post mortem subjiciuntur: quanto magis Theodorus, qui in ipsum Deum peccavit? Quantum autem ad insipientiam dicentium, non oportere anathematizari post mortem eos, qui in sua impietate mortui: oportebat nec eos, qui injuste condemnati sunt Patres post mortem revocari, quale contigit in Joanne sanctae recordationis Episcopo Constantinopolitanae civitatis, ab universali Ecclesia post mortem revocato, et in Flaviano sanctae memoriae et ipso Episcopo Constantinopolitanae civitatis, injuste quidem in vita condemnato, juste autem post mortem revocato tam a sanctae memoriae Papa Leone, quam a sancta Calchedonensi Synodo. Ex hoc autem contingit secundum illorum verba, haereticos quidem sanctis Patribus connumerari, utpote liberatos debita eis condemnatione,

θμεῖσθαι, οἷα ἐλευθέρους ἀφειμένους τῆς ὀφειλομένης αὐτοῖς
κατακρίσεως, τοὺς δὲ ἁγίους πατέρας ἀδίκως καταδικασθέντας
τοῖς αἱρετικοῖς συνάπτεσθαι, οἷα μὴ λυομένης τῆς ἐπ' αὐτοῖς
ἀδίκου κατακρίσεως. ἀξιοπιστότερος δὲ πάντων ἐστὶ διδάσκαλος
ὁ κύριος καὶ θεὸς ἡμῶν Ἰησοῦς ὁ Χριστὸς περὶ ἑαυτοῦ λέγων,
Οὕτω γὰρ ἠγάπησεν ὁ θεὸς τὸν κόσμον ὥστε τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν D
μονογενῆ ἔδωκεν, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν μὴ ἀπόληται,
ἀλλ' ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον. οὐ γὰρ ἀπέστειλεν ὁ θεὸς τὸν υἱὸν αὐ-
τοῦ, ἵνα κρίνῃ τὸν κόσμον, ἀλλ' ἵνα σωθῇ ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ.
ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν οὐ κρίνεται· ὁ μὴ πιστεύων εἰς αὐτὸν ἤδη
κέκριται, ὅτι μὴ πεπίστευκεν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ μονογενοῦς υἱοῦ
τοῦ θεοῦ. καὶ τὸ πνεῦμα δὲ τὸ ἅγιον διὰ τοῦ προφήτου Δαβὶδ V 297
λέγει τοὺς ἀσεβεῖς μὴ ἀναστήσεσθαι ἐν κρίσει. τῆς οὖν τοιαύτης
τοῦ κυρίου ἀποφάσεως ἐξενεχθείσης κατὰ παντὸς ἀσεβοῦς, καὶ
οὐδὲν διαστελλούσης μεταξὺ ζώντων καὶ νεκρῶν αἱρετικῶν, πῶς
τολμῶσιν ἀντιπίπτειν τῇ τοιαύτῃ ἀποφάσει, καὶ τοὺς ἅπαξ ἀσε-
βήσαντας καὶ διὰ τοῦτο ἤδη ὑπὸ τοῦ κυρίου κατακεκριμένους P 373
λέγειν μὴ δεῖν μετὰ θάνατον κατακρίνεσθαι; καὶ ὁ θεῖος δὲ
ἀπόστολος, τὸν Χριστὸν ἔχων ἐν ἑαυτῷ λαλοῦντα, οὐ μόνον κατὰ R 856
ἀνθρώπων, ἀλλὰ καὶ κατὰ ἀγγέλων, τὴν τοιαύτην ἐπήγαγεν
ἀπόφασιν, εἰπὼν ἐν τῇ ἐπιστολῇ τῇ πρὸς Γαλάτας, Ἀλλὰ καὶ
ἐὰν ἡμεῖς ἢ ἄγγελος ἐξ οὐρανοῦ εὐαγγελίζηται ὑμᾶς παρ' ὃ εὐηγ-

1. αὐτῆς P. 3. τῆς] πᾶς P. ib. ἑαυτοῖς R. 5. ὁ alterum om. P. 12. Δαβὶδ] Ps. I. 5. 21. Γαλάτας] I. 8. 22. εὐαγγελίζεται PV. ib. εὐαγγελισάμεθα P.

sanctos autem Patres injuste condemnatos, haereticis conjungi, utpote non soluta contra eos facta iniqua damnatione. Omnibus autem magis credendus est Doctor Dominus et Deus noster Jesus Christus, de se dicens: *Sic enim dilexit Deus mundum, ut filium suum unigenitum daret, ut omnis qui credit in eum, non pereat, sed habeat vitam aeternam. Non enim misit Deus Filium suum in mundum ut judicet mundum, sed ut salvetur mundus per ipsum. Qui credit in eum, non judicatur: qui autem non credit, jam judicatus est, quia non credit in nomine unigeniti Filii Dei.* Et Spiritus autem sanctus per Prophetam David dicit, impios non resurrecturos in judicio. Tali igitur Domini sententia prolata adversus omnem impium, et nihil discernente inter vivos et mortuos haereticos, quomodo audent resistere tali sententiae, et eos qui semel impie egerunt, et propter hoc jam a Domino condemnati sunt, dicere, non oportere post mortem condemnari? Et divinus autem Apostolus, qui Christum in semetipso habet loquentem, non solum adversus homines, sed etiam adversus Angelos talem protulit sententiam, dicens in Epistola ad Galatas: *Sed licet nos aut Angelus de coelo evangelizaverit praeter-*

Doctor est

γελισάμεθα ὑμῖν, ἀνάθεμα ἔστω, ὡς προειρήκαμεν. καὶ ἄρτι πάλιν λέγω, Εἴ τις ὑμᾶς εὐαγγελίζεται παρ' ὃ παρελάβετε, ἀνάθεμα ἔστω. καὶ τίς οὕτως ἀσεβὴς ὡς τολμῆσαι εἰπεῖν ὡς τὰ παρὰ Θεοδώρου ἀσεβῶς συγγραφέντα ἢ μέρος αὐτῶν παρεδόθη B ποτὲ τῇ ἁγίᾳ τοῦ θεοῦ ἐκκλησίᾳ, ἀλλ' οὐκ εὐθὺς ὁ τολμήσας τι τοιοῦτο παραφθέγξασθαι ἀναθέματι καθυπεβλήθη παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων;

Εἴ τις τοίνυν μετὰ τὴν τοιαύτην ὀρθὴν ὁμολογίαν καὶ κατάκρισιν τῶν αἱρετικῶν, τῆς εὐσεβοῦς ἐννοίας σωζομένης, περὶ ὀνομάτων ἢ συλλαβῶν ἢ λέξεων ζυγομαχῶν χωρίζει ἑαυτὸν τῆς ἁγίας τοῦ θεοῦ ἐκκλησίας, ὥσπερ ἐν ὀνόμασι μόνοις καὶ λέξεσι κειμένης ἡμῖν τῆς εὐσεβείας, ἀλλ' οὐκ ἐν πράγμασιν, ὁ τοιοῦτος ὡς τοῖς σχίσμασι χαίρων λόγον ὑφέξει ὑπὲρ ἑαυτοῦ καὶ τῶν ὑπ' αὐτοῦ ἀπατωμένων ἢ ἀπατηθησομένων τῷ μεγάλῳ θεῷ καὶ σω- C τῆρι ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως.

Ἰνδ. α'. κϛ'. μετὰ ὑπ. Βασιλείου τὸ ιβ' μόνου.
Ἰνδ. β'. κζ'. μετὰ ὑπ. Βασιλείου τὸ ιγ' μόνου.
Ἰνδ. γ'. κη'. μετὰ ὑπ. Βασιλείου τὸ ιδ' μόνου.

τλδ' Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. δ'. κθ'. μετὰ ὑπ. Βασιλείου τὸ ιε' μόνου.
Ἰνδ. ε'. λ'. μετὰ ὑπ. Βασιλείου τὸ ιϛ' μόνου.

6. τοιοῦτον P.

quam quod evangelizavimus vobis, anathema sit. Sicut praediximus, et nunc iterum dico: Si quis vobis evangelizaverit praeter id quod accepistis, anathema sit. „Et quis ita impius est, ut praesumat dicere, quod Theodori impia scripta, vel pars eorum, tradita est aliquando sanctae Dei Ecclesiae, et non statim, qui ausus est aliquid tale loqui, anathemati subjectus est a sanctis Patribus?"

„Si quis igitur post ejusmodi rectam confessionem, et haereticorum condemnationem, salvo manente pio intellectu, de nominibus vel syllabis vel dictionibus contendens, separat se a sancta Dei Ecclesia, tamquam non in rebus, sed in nominibus solis et dictionibus posita nobis pietate: talis utpote dissensionibus gaudens, rationem pro semetipso, et pro deceptis et decipiendis ab eo, reddet magno Deo et Salvatori nostro Jesu Christo in die judicii."

A. C.				[Ol. Iph.]
553.	XXVI.	Ind. I.	Post Consulatum Basilii XII. solius.	1. 333.
554.	XXVII.	Ind. II.	Post Cons. Basilii XIII. solius.	2.
555.	XXVIII.	Ind. III.	Post Cons. Basilii XIV. solius.	3.
			CCCXXXIV. Olympias.	
556.	XXIX.	Ind. IV.	Post Cons. Basilii XV. solius.	4.
557.	XXX.	Ind. V.	Post Cons. Basilii XVI. solius.	1. 334.

Ἰνδ. ϛʹ. λαʹ. μετὰ ὑπ. Βασιλείου τὸ ιζʹ μόνου. D
Ἰνδ. ζʹ. λβʹ. μετὰ ὑπ. Βασιλείου τὸ ιηʹ μόνου.

τλεʹ Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. ηʹ. λγʹ. μετὰ ὑπ. Βασιλείου τὸ ιθʹ μόνου.
Ἰνδ. θʹ. λδʹ. μετὰ ὑπ. Βασιλείου τὸ κʹ μόνου.
Ἰνδ. ιʹ. λεʹ. μετὰ ὑπ. Βασιλείου τὸ καʹ μόνου.

Τούτῳ τῷ εʹ καὶ λʹ ἔτει τῆς Ἰουστινιανοῦ βασιλείας καὶ
μετὰ ὑπατείας Βασιλείου τὸ καʹ τῇ κʹ τοῦ μαρτίου μηνός, ἰνδι- P 874
κτιῶνος ιʹ, καὶ τρίτῳ ἔτει τλεʹ Ὀλυμπιάδος, ἐπληρώθη τὰ φλβʹ
ἔτη τοῦ ἑορταστικοῦ κύκλου τοῦ ἁγίου καὶ ζωοποιοῦ σταυροῦ,
ἀφ' οὗ τὸν ὑπὲρ ἡμῶν ἑκούσιον καὶ ζωοποιὸν κατεδέξατο θάνα-
τον Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς θεὸς ἡμῶν, καὶ ἡμεῖς οἱ χριστιανοὶ ἑορ-
τάζειν ἠρξάμεθα τὴν ἁγίαν αὐτοῦ ἀνάστασιν. καὶ ἄρχεται ἡ δευ- R 858
τέρα περίοδος τοῦ ἑορταστικοῦ κύκλου τῶν φλβʹ ἐνιαυτῶν ἀπὸ V 298
εἰκοστῆς πρώτης καὶ αὐτῆς τοῦ μαρτίου μηνὸς τῆς ἐνεστώσης
ἐπινεμήσεως, καθ' ἣν ἡ ἰσημερία γνωρίζεται.

Τοῦ ἁγίου Γρηγορίου ἐκ τοῦ εἰς τὸ πάσχα λόγου.

Ἐπὶ τῆς φυλακῆς μου στήσομαι, φησὶν ὁ θαυμάσιος Ἀμβα- B
κούμ, κἀγὼ μετ' αὐτοῦ σήμερον τῆς διδομένης μοι παρὰ τοῦ

4. 5. Βασιλείου bis om. R, in m. supplens. 7. εʹ καὶ λʹ ἔτει] πέμπτῳ ἔτει καὶ τριακοστῷ P. 8. ὑπατείαν P sola. ib. κʹ τοῦ] εἰκοστῇ P. 12. οἱ om. P. 18. Ἀμβακούμ] II. 1.

558.	XXXI.	Ind. VI.	Post Cons. Basilii XVII. solius.	2.
559.	XXXII.	Ind. VII.	Post Cons. Basilii XVIII. solius.	3.
			CCCXXXV. Olympias.	
560.	XXXIII.	Ind. VIII.	Post Cons. Basilii XIX. solius.	4.
561.	XXXIV.	Ind. IX.	Post Cons. Basilii XX. solius.	1. 335.
562.	XXXV.	Ind. X.	Post Cons. Basilii XXI. solius.	2.

Hoc quinto et trigesimo Justiniani Imperatoris anno, et post Consulatum Basilii XXI. Martii mensis die XX. et Indict. X. anno III. Olympiadis CCCXXXV. completi sunt anni DXXXII. Paschalis Cycli sanctae et vivificae Crucis, in qua Christus verus Deus noster voluntariam et vivificam mortem pro nobis subiit, ex quo nos Christiani celebrare coepimus sanctam ipsius Resurrectionem. Et incipit secunda Cycli Paschalis periodus annorum DXXXII. a vicesima prima die Martii praesentis Indictionis, qua quidem die aequinoctium incipit.

SANCTI GREGORII
ex oratione de Pascha.

„*Super custodiam meam stabo*, inquit admirandus Habacuc. Atque ego hodierna die cum ipso, concessa mihi Spiritus sancti facultate et con-

πνεύματος ἐξουσίας καὶ θεωρίας, καὶ ἀποσκοπεύσω καὶ γνώσομαι τί ὀφθήσεται καὶ τί λαληθήσεταί μοι. καὶ ἔστην καὶ ἀπεσκόπευσα. καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ἐπιβεβηκὼς ἐπὶ τῶν νεφελῶν, καὶ οὗτος ὑψηλὸς σφόδρα, καὶ ἡ ὅρασις αὐτοῦ ὡς ὅρασις ἀγγέλου, καὶ ἡ στολὴ αὐτοῦ ὡς φέγγος ἀστραπῆς διερχομένης. καὶ ἐπῆρεν τὴν χεῖρα αὐτοῦ κατὰ ἀνατολάς, καὶ ἐβόησεν φωνῇ μεγάλῃ· φωνὴ αὐτοῦ ὡς φωνὴ σάλπιγγος, καὶ κύκλῳ αὐτοῦ ὡς πλῆθος C *οὐρανίου στρατιᾶς. καὶ εἶπεν, Σήμερον σωτηρία τῷ κόσμῳ ὅσος τε ὁρατὸς καὶ ὅσος ἀόρατος. Χριστὸς ἐκ νεκρῶν, συνεγείρεσθε. Χριστὸς εἰς ἑαυτόν, ἐπανέρχεσθε. Χριστὸς ἐκ τάφων, ἐλευθερώθητε τῶν δεσμῶν τῆς ἁμαρτίας. πύλαι ᾅδου ἀνοίγονται, καὶ θάνατος καταλύεται, καὶ ὁ παλαιὸς Ἀδὰμ ἀποτίθεται. καὶ εἴ τις ἐν Χριστῷ καινὴ κτίσις, ἀνακαινίζεσθε. ταῦτα ὁ μὲν ἔλεγεν. οἱ δὲ ἀνύμνουν ὅπερ καὶ πρότερον, ἡνίκα ἡμῖν ἐπεφάνη Χριστὸς διὰ τῆς κάτω γεννήσεως, τὸ Δόξα ἐν ὑψίστοις θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία· μεθ' ὧν καὶ αὐτὸς ἐν ὑμῖν ταῦτα φθεγγόμενος. εἴη δὲ καὶ φωνὴν λαβεῖν τῆς ἀγγελικῆς ἀξίαν καὶ πάντα περιηχοῦσαν τὰ πέρατα.*

D *Λογιζέσθω ἡ ἀρχὴ τῆς ἀποκαταστάσεως, ἤγουν περιόδου τῶν φλβ' ἐνιαυτῶν ἀπὸ ε' ἔτους καὶ αὐτοῦ Φιλίππου τοῦ Ἰουνίορος καὶ Φιλίππου υἱοῦ αὐτοῦ, ὑπατείας Δεκίου καὶ Γρατιανοῦ, καὶ α' ἔτους σνζ' Ὀλυμπιάδος, ἐξ οὗπερ τις ἀνιὼν ἐπὶ τὸ ιθ'*

2. *ἔστιν* V, *ἔστη* P. 17. *φθέγγομαι* Gregorius p. 846. ed. Benedictin. *ib.* *ἀξίας* P. 20. *ἰούνορος* RV. 22. *πρῶτον ἔτος* P.

templatione, et contemplabor, et cognoscam, quod mihi spectaculum visendum, et quid dicendum sit mihi. *Et steti, et speculatus sum, et ecce vir conscendens nubes, et hic sublimis valde, et facies ejus, tamquam facies Angeli, et amictus ejus ut splendor fulguris pertranseuntis.* Et sustulit manum ad orientem, et clamavit voce magna, vox ejus quasi Vox buccinae, et in circuitu ejus, quasi multitudo caelestis exercitus. Et dixit: Hodie salus mundo tam visibili quam invisibili. Christus ex mortuis, una resurgite. Christus in seipsum, redite. Christus ex sepulchro, peccati vinculis solvimini. Portae inferi aperiuntur, et mors deletur, et vetus Adam deponitur. Et si qua est in Christo nova creatura, renovamini. Haec quidem ipse dicebat. Illi autem idem canebant quod ante, cum nobis apparuerit Christus per incarnationem, illud, *Gloria in altissimis Deo, et in terra pax, in hominibus bona voluntas*, cum quibus et ipse inter vos haec loquor: Utinam vocem Angelis parem, quae omnes mundi fines pervadat, accipiam."

Computetur principium reparationis, sive periodi annorum DXXXII. a quinto anno et ipsius Philippi Junioris, et Philippi filii ejus, et a Decii et Gratiani Consulatu, et primus annus CCLVII. Olympiadis, ex quo re-

ἔτος Τιβερίου Καίσαρος, ἤγουν δ' ἔτος σβ' Ὀλυμπιάδος, ἐν ᾧ
γέγονεν τὸ σωτήριον πάθος τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ,
εὑρήσει χρόνον ἐτῶν σιη'. κατιὼν δὲ ἐπὶ τὸ η' ἔτος Κωνσταντί-
νου τοῦ μεγίστου βασιλέως, καθ' ὃ ἡ πρώτη ἴνδικτος ἐτέθη ἐν
ὑπατείᾳ Βολουσιανοῦ καὶ Ἀνιανοῦ, συνάξει ἔτη ξε'. ἀπὸ δὲ θ' P 375
ἔτους Κωνσταντίνου καὶ μέχρι τῆς ἐνεστώσης ι' ἰνδικτιῶνος, R 860
ἔτους λε' τῆς βασιλείας Ἰουστινιανοῦ ἐν ὑπατείᾳ Βασιλείου τὸ κα'
μόνου, ἀθροίσει χρόνον ἐτῶν σμθ', ὡς ὁμοῦ εἶναι τὰ ἀπὸ τοῦ
σωτηρίου πάσχα μέχρι τοῦ ἐνεστῶτος λε' ἔτους τῆς Ἰουστινιανοῦ
βασιλείας καὶ γ' ἔτους τλε' Ὀλυμπιάδος ἔτη φλβ'.

Ἰνδ. ια'. λς'. μετὰ ὑπ. Βασιλείου τὸ κβ' μόνου.

Τούτῳ τῷ λς' ἔτει τῆς Ἰουστινιανοῦ βασιλείας μηνὶ ἀπελ-
λαίῳ, κατὰ Ῥωμαίους δεκεμβρίου κδ', ἡμέρᾳ πρώτῃ τῆς ιβ' B
ἰνδικτιῶνος, ἡ τῶν ἐγκαινίων τῆς ἁγίας τοῦ θεοῦ μεγάλης ἐκκλη-
σίας Κωνσταντινουπόλεως τὸ δεύτερον ἐπετελέσθη ἑορτή.

τλς' Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. ιβ'. λζ'. μετὰ ὑπ. Βασιλείου τὸ κγ' μόνου.
Ἰνδ. ιγ'. λη'. μετὰ ὑπ. Βασιλείου τὸ κδ' μόνου. V 299
Ἰνδ. ιθ'. λδ'. μετὰ ὑπ. Ἰουστίνου νέου τὸ β' μόνου.

2. τὸ om. P. 3. εὑρήσεις P. 5. συνάξεις P sola. 8. ἀθροίσεις P. 12. ἔτει λς' P. ib. ἀπηλλαίῳ PV. 15. ἀπετελέσθη P.

grediens ad xix. Tiberii Caesaris annum, sive ad iv. Olympiadis ccii. Anni am. c.
quo salutaris Domini nostri Jesu Christi passio contigit, invenies tempus annorum ccxviii. Descendens vero ad annum viii. Constantini Maximi Imperatoris, quando prima Indictio posita est in Consulatn Volusiani et Aniani, colliges annos lxv. A nono autem anno Constantini, usque ad praesentem Indictionem x. anni xxxv. imperii Justiniani in Consulatu Basilii XXI. solius, conficies annos ccxlix. ita ut simul collecti a salutari Paschate usque ad praesentem xxxv. annum Justiniani Imperatoris, et iii. annum Olympiadis cccxxxv. patentur anni dxxxii.

A. C.					[Ol. Iph.]	
563.	xxxvi.	Ind. xi.	Post Cons. Basilii XXII. solius.		3.	6071.

Hoc Justiniani imperii anno xxxvi. mense Apelleo, sive secundum Romanos, Decemb. xxiv. feria i. Indictionis xii. Encaeniorum seu Dedicatio Sanctae Dei Magnae Ecclesiae Constantinopolitanae secundo celebrata est Festivitas.

CCCXXXVI. Olympias.

564.	xxxvii.	Ind. xii.	Post Cons. Basilii XXIII. solius.	4.	
565.	xxxviii.	Ind. xiii.	Post Cons. Basilii XXIV. solius.	1.	336.
566.	xxxix.	Ind. xiv.	Post Cons. Justini Junioris II. solius.	2.	

Τούτῳ τῷ ἔτει τῇ ιδʹ τοῦ νοεμβρίου μηνὸς ἰνδικτιῶνος ιεʹ C ἐτελεύτησεν Ἰουστινιανός, καὶ ἐβασίλευσεν Ἰουστῖνος νέος Αὔγουστος ἔτη ιαʹ, μῆνας ηʹ. ὁμοῦ ͵ςπζʹ.

Ἰνδ. ιεʹ. αʹ. μετὰ βʹ ὑπ. Ἰουστίνου νέου Αὐγούστου μόνου.

τλζʹ Ὀλυμπιάς.

D Ἰνδ. αʹ. βʹ. μετὰ βʹ ὑπ. Ἰουστίνου νέου Αὐγούστου τὸ βʹ μόνου.

Ἰνδ. βʹ. γʹ. μετὰ βʹ ὑπ. Ἰουστίνου νέου Αὐγούστου τὸ γʹ μόνου.

Ἰνδ. γʹ. δʹ. μετὰ βʹ ὑπ. Ἰουστίνου νέου Αὐγούστου τὸ δʹ μόνου.

Ἰνδ. δʹ. εʹ. μετὰ βʹ ὑπ. Ἰουστίνου νέου Αὐγούστου τὸ εʹ μόνου.

τληʹ Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. εʹ. ςʹ. μετὰ βʹ ὑπ. Ἰουστίνου νέου Αὐγούστου τὸ ςʹ μόνου.

3. Post ὁμοῦ ͵ςπζʹ addit P Ἦν δὲ ἡ ἰδέα Ἰουστινιανοῦ τοῦ βασιλέως κονδοειδής (κωνοειδὴς P), εὔστηθος, λευκός, ὀλιγόθριξ, ἀναφαλάς, στρογγύλοψ, εὔμορφος, ἀνθηροπρόσωπος, ὑπογελῶν, μιξοπόλιος τὴν κάραν, τὸ γένειον κηρόν (leg. κείρων), ὡς οἱ Ῥωμαῖοι, εὔρινος, ὑπόλευκος*), quae in margine ascribit V. 4. Ante hunc versum ponit P τέλος Ἰουστινιανοῦ. Tum βʹ post μετὰ octies om. P.

6086. Hoc anno, XIV. die mensis Novembris, Indict. XV. mortuus est Justinianus, et imperavit Justinus Junior Augustus anno XI. menses VIII. Collig. an. VI. MLXXXVII.

FINIS JUSTINIANI.

567. I. Ind. XV. Post Cons. Justini Junioris Augusti solius. 3.

CCCXXXVII. Olympias.

568. II. Ind. I. Post Cons. Justini Junioris Augusti II. solius. 4.

569. III. Ind. II. Post Cons. Justini Junioris Augusti III. solius. 1. 337.

570. IV. Ind. III. Post Cons. Justini Junioris Augusti IV. solius. 2.

571. V. Ind. IV. Post Cons. Justini Junioris Augusti V. solius. 3.

CCCXXXVIII. Olympias.

572. VI. Ind. V. Post Cons. Justini Junioris Augusti VI. solius. 4.

*) Erat Justinianus Imperator forma habituque corporis turbinali, pectorosus, candidus, raro capillo, recalvaster, facie tereti, formosus, florido aspectu, subridens, subcano capite, mento Romanorum more raso, naso justo, subalbus.

Ἰνδ. ϛʹ. ζʹ. μετὰ βʹ ὑπ. Ἰουστίνου νέου Αὐγούστου τὸ ζʹ μόνου. P 376 R 862

Ἰνδ. ζʹ. ηʹ. μετὰ βʹ ὑπ. Ἰουστίνου νέου Αὐγούστου τὸ ηʹ μόνου.

Τούτῳ τῷ ηʹ ἔτει τῆς αὐτοῦ βασιλείας μηνὶ σεπτεμβρίῳ ζʹ τῆς ηʹ ἰνδικτιῶνος ἠσθένησεν Ἰουστῖνος Αὔγουστος, καὶ ἐποίησεν Τιβέριον Καίσαρα, μετονομάσας αὐτὸν Κωνσταντῖνον, καὶ διετέλεσε σὺν αὐτῷ Καῖσαρ ὢν ἔτη τέσσαρα.

Ἰνδ. ηʹ. θʹ. μετὰ βʹ ὑπ. Ἰουστίνου Αὐγούστου τὸ θʹ μόνου.

τλθʹ Ὀλυμπιάς. B

Ἰνδ. θʹ. ιʹ. μετὰ βʹ ὑπ. Ἰουστίνου Αὐγούστου τὸ ιʹ μόνου.

Ἰνδ. ιʹ. ιαʹ. μετὰ βʹ ὑπ. Ἰουστίνου Αὐγούστου τὸ ιαʹ μόνου.

Ἰνδ. ιαʹ. ιβʹ. μετὰ βʹ ὑπ. Ἰουστίνου Αὐγούστου τὸ ιβʹ μόνου.

Τούτῳ τῷ ιβʹ ἔτει τῆς Ἰουστίνου βασιλείας μηνὶ σεπτεμβρίῳ κϛʹ τῆς ιβʹ ἰνδικτιῶνος ἐστέφθη ὑπ' αὐτοῦ Τιβέριος νέος Κωνσταντῖνος, καὶ τῇ εʹ τοῦ μετ' αὐτὸν ὀκτωβρίου μηνὸς τελευτᾷ Ἰουστῖνος Αὔγουστος.

Καὶ ἐμονάρχησεν Τιβέριος Κωνσταντῖνος ἕτερα ἔτη δʹ. C ὁμοῦ ͵ϛϡαʹ.

Ἰνδ. ιβʹ. αʹ. ὑπ. Τιβερίου νέου Κωνσταντίνου Αὐγούστου τὸ αʹ.

5. ἔτει ηʹ P. 9. βʹ quater om. P. ib. Αὐγούστου] Νέου P. 11. Νέου Αὐγούστου ter P. 14. ἔτει ιβʹ P. 20. Ante Ἰνδ. ponit Τιβέριος P. ib. ὑπ.] μετὰ ὑπ. P.

A. C. [Ol. Iph.]

573. VII. Ind. VI. Post Cons. Justini Junioris Augusti VII. solius. 1. 338. Anni a m. c.

574. VIII. Ind. VII. Post Cons. Justini Junioris Augusti VIII solius. 2. 6081.

Hoc anno illius imperii VIII. mense Septembri, die VII. Indict. VIII. morbo correptus est Justinus Augustus, et Tiberium Caesarem dixit, nomine Constantini indito: vixitque ille cum eo, Caesaris insignitus dignitate, annos quatuor.

575. IX. Ind. VIII. Post Cons. Justini Junioris IX. solius. 3.

CCCXXXIX. Olympias.

576. X. Ind. IX. Post Cons. Justini Junioris X. solius. 4.

577. XI. Ind. X. Post Cons. Justini Junioris XI. solius. 1. 339.

578. XII. Ind. XI. Post Cons. Justini Junioris XII. solius. 2.

Hoc anno XII. Justini imperii, mense Septembri, die XXVI. Indictione XII. coronatus est ab eo Tiberius Novus Constantinus: et V. die mensis Octobris moritur Justinus Augustus.

Et solus imperavit Tiberius Constantinus alios annos IV. Colliguntur anni VI. MXCI. 6090.

TIBERIUS.

579. I. Ind. XII. Post Cons. Tiberii Novi Constantini Augusti I. 3.

V 300 τμ' Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. ιγ'. β'. μετὰ ὑπ. Τιβερίου νέου Κωνσταντίνου.

Ἰνδ. ιδ'. γ'. μετὰ ὑπ. Τιβερίου νέου Κωνσταντίνου τὸ β' μόνου.

D Ἰνδ. ιε'. δ'. μετὰ ὑπ. Τιβερίου νέου Κωνσταντίνου τὸ γ' μόνου.

Τούτῳ τῷ δ' ἔτει τῆς αὐτοῦ μοναρχίας ἠσθένησε Τιβέριος Καῖσαρ, καὶ τῇ πέμπτῃ τοῦ αὐγούστου μηνὸς τῆς παρούσης ιε' ἰνδικτιῶνος ἐγένετο Καῖσαρ Μαυρίκιος Τιβέριος· καὶ τῇ δεκάτῃ τρίτῃ τοῦ αὐγούστου μηνὸς ἐστέφθη βασιλεύς, δοθείσης αὐτῷ παρὰ Τιβερίου νέου Κωνσταντίνου τῆς θυγατρὸς αὐτοῦ Κωνσταντίνης εἰς γυναῖκα· καὶ τῇ ιδ' τοῦ αὐτοῦ αὐγούστου μηνὸς τε-
R 864 λευτᾷ Τιβέριος νέος Κωνσταντῖνος ἐν προκέσσῳ τοῦ Ἑβδόμου· καὶ ἐνεχθέντος τοῦ λειψάνου αὐτοῦ πλοΐ ἐν Κωνσταντινουπόλει,
P 377 τῇ ἑξῆς ἡμέρᾳ ἐκηδεύθη καὶ ἀπετέθη τὸ σῶμα αὐτοῦ εἰς τοὺς ἁγίους Ἀποστόλους.

Εἶτα ἐβασίλευσε Μαυρίκιος ἔτη κ'. ὁμοῦ ,ϛρια'.

Ἰνδ. α'. α'. ἐνιαυτὸς ἀνύπατος. καὶ ἐκ κοινοῦ δόγματος ἐγράφη, μετὰ ὑπατείαν Τιβερίου Κωνσταντίνου τοῦ τῆς θείας λήξεως ἔτους δ'.

2. 3. 5. β'. γ'. δ'.] α'. β'. γ'. R. ib. μετὰ om. P. 8. Κωνσταντίνου Αὐγούστου R. 7. ἔτει τετάρτῳ P. 12. αὐτοῦ om. P. 14 πλοΐ RV. ib. ἐν om. R. 18. α'] α' πρῶτος P sola.

Anni a m. c. *CCCXL. Olympias.*

580. II. Ind. XIII. Tiberio Novo Constantino Cons. 4.

581. III. Ind. XIV. Post Cons. Tiberii Novi Constantini II. solius. 1. 340.

582. IV. Ind. XV. Post Cons. Tiberii Novi Constantini III. solius. 2.

Hoc anno IV. illius Monarchiae, aegrotavit Tiberius Caesar, et V. Augusti mensis praesentis Indictionis, creatus est Caesar Mauricius Tiberius: ac XIII. ejusdem mensis Augusti coronatus est Imperator, data illi a Tiberio Novo Constantino ipsius filia Constantina: et XIV. ejusdem mensis Augusti die moritur Tiberius Novus Constantinus in suburbano Hebdomi: ejusque funere navigio Constantinopolim delato, postero die celebratae sunt exequiae, illiusque corpus in aede Sanctorum Apostolorum depositum est.

A. C. [Ol. Iph.]

Deinde imperavit Mauricius annos XX. Colliguntur anni VI. MCXI.

6091. 583. I. Ind. I. Primus annus Consulibus caruit: et ex communi sententia scriptum est, *Post Consulatum Tiberii Constantini divae memoriae anno IV.*

τμα΄ Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. β΄. β΄. ὑπ. Μαυρικίου Αὐγούστου τὸ α΄ μόνον.

Ἰνδ. γ΄. γ΄. μετὰ ὑπ. Μαυρικίου Τιβερίου Αὐγούστου μόνον. B

Ἰνδ. δ΄. δ΄. μετὰ ὑπ. Μαυρικίου Τιβερίου Αὐγούστου τὸ β΄ μόνον.

Ἰνδ. ε΄. ε΄. μετὰ ὑπ. Μαυρικίου Τιβερίου Αὐγούστου τὸ γ΄ μόνον.

τμβ΄ Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. ϛ΄. ϛ΄. μετὰ ὑπ. Μαυρικίου Τιβερίου Αὐγούστου τὸ δ΄ μόνον.

Ἰνδ. ζ΄. ζ΄. μετὰ ὑπ. Μαυρικίου Τιβερίου Αὐγούστου τὸ ε΄ μόνον.

Ἰνδ. η΄. η΄. μετὰ ὑπ. Μαυρικίου Τιβερίου Αὐγούστου τὸ ϛ΄. C

Τούτῳ τῷ ἐνιαυτῷ τῇ πασχαλίᾳ ἑορτῇ Μαυρίκιος Τιβέριος ἔστεψε Θεοδόσιον τὸν ἴδιον υἱὸν εἰς βασιλέα. οὐ μέντοι ἐτάγη εἰς συμβόλαια ἢ ἄλλο τι ἐπράχθη ἐπ᾽ αὐτῷ τῶν εἰς γνώρισμα βασιλέως, ἀλλ᾽ ἢ μόνον ἐστέφθη.

Ἰνδ. θ΄. θ΄. μετὰ ὑπ. Μαυρικίου Τιβερίου τὸ ζ΄.

Τούτῳ τῷ ἐνιαυτῷ Χοσρόης ὁ Περσῶν βασιλεὺς ἦλθε πρὸς Ῥωμαίους, ἀνταρσίαν ὑπομείνας ἀπὸ Βαρὰμ τοῦ αὐτῷ συμφυλέτου· καὶ διὰ συμμαχίας Ῥωμαϊκῆς ἀπεκατέστη εἰς τὴν ἑαυτοῦ D βασιλείαν.

2. μετὰ ὑπ. P. ib. Μαυρικίου Τιβερίου P. 12. μόνον om. R. 13. ϛ΄ μόνον P sola. 20. αὐτὸ V, αὐτοῦ P.

CCCXLI. Olympias.

584. II. Ind. II. Post Cons. Mauricii Tiberii Augusti I. solius. 3.
585. III. Ind. III. Post Cons. Mauricii Tiberii Augusti solius. 4.
586. IV. Ind. IV. Post Cons. Mauricii Tiberii Augusti II. solius. 1. 341.
587. V. Ind. V. Post Cons. Mauricii Tiberii Augusti III. solius. 2.

CCCXLII. Olympias.

588. VI. Ind. VI. Post Cons Mauricii Tiberii Augusti IV. solius. 3.
589. VII. Ind. VII. Post Cons. Mauricii Tiberii Augusti V. solius. 1. 342.
590. VIII. Ind. VIII. Post Cons. Mauricii Tiberii Augusti VI solius. 2.

Hoc anno, festo Paschatis, Mauricius Tiberius coronavit filium suum Theodosium in Imperatorem. Neque tamen illius appositum nomen in publicis commentariis, vel quidpiam in eo actum, quo dignosci solent Imperatores, sed est duntaxat corona donatus.

591. IX. Ind. IX. Post Cons. Mauricii Tiberii Augusti VII. 3.

Hoc anno, Chosdroes Persarum Rex, Varamo ejus contribuli in eum rebellante, ad Romanos confugit, iisdemque auxiliantibus in regnum suum est restitutus.

τμγ' Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. ι'. ι'. μετὰ ὑπ. Μαυρικίου Τιβερίου τὸ η'.

Τούτῳ τῷ ἐνιαυτῷ Ἀναστάσιος πατριάρχης Ἀντιοχείας V 301 ἐπανῆλθεν ἐν Ἀντιοχείᾳ μετὰ τελευτὴν Γρηγορίου, πατριάρχου γενομένου, τοῦ καὶ διαδεξαμένου πρὸ τούτου τὸν αὐτὸν Ἀναστάσιον.

Ἰνδ. ια'. ια'. μετὰ ὑπ. Μαυρικίου Τιβερίου τὸ θ'.

P 378 R 866 Ἰνδ. ιβ'. ιβ'. μετὰ ὑπ. Μαυρικίου Τιβερίου Αὐγούστου τὸ ι'.

Τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει ἁγιωτάτης ἐκκλησίας Κυριακός, πρεσβύτερος καὶ οἰκονόμος τῆς αὐτῆς ἐκκλησίας, ἡγεῖται ἔτη ιβ'.

Ἰνδ. ιγ'. ιγ'. μετὰ ὑπ. Μαυρικίου Τιβερίου Αὐγούστου τὸ ια'.

τμδ' Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. ιδ'. ιδ'. μετὰ ὑπ. Μαυρικίου Τιβερίου τὸ ιβ'.

B Ἰνδ. ιε'. ιε'. μετὰ ὑπ. Μαυρικίου Τιβερίου τὸ ιγ'.

Ἰνδ. α'. ιϛ'. μετὰ ὑπ. Μαυρικίου Τιβερίου τὸ ιδ'.

Ἰνδ. β'. ιζ'. μετὰ ὑπ. Μαυρικίου Τιβερίου τὸ ιε'.

τμε' Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. γ'. ιη'. μετὰ ὑπ. Μαυρικίου Τιβερίου τὸ ιϛ'.

3 ἐνιαυτῷ] ἔτει P. 7. Τιβερίου Αὐγούστου P. 10. οἰκονόμενος V.

CCCXLIII. Olympias.

Anni a m. c. 592. x. Ind. x. Post Cons. Mauricii Tiberii VIII. 4.
6102. Hoc anno, Anastasius Antiochiae Patriarcha, post mortem Gregorii, qui Patriarcha extiterat, et antea eundem Anastasium expulerat, Antiochiam reversus est.

593. xi. Ind. xi. Post Cons. Mauricii Tiberii Augusti IX. 1. 343.
A. C. [Ol. Iph.]

594. xii. Ind. xii. Post Cons. Mauricii Tiberii Augusti X. 2.
Sanctissimae Constantinopolitanae Ecclesiae Patriarcha Cyriacus, Presbyter et Oeconomus ejusdem Ecclesiae, praefuit annis xii.

595. xiii. Ind. xiii. Post Cons. Mauricii Tiberii Augusti XI. 3.

CCCXLIV. Olympias.

596. xiv. Ind. xiv. Post Cons. Mauricii Tiberii XII. 4.
597. xv. Ind. xv. Post Cons. Mauricii Tiberii XIII. 1. 344.
598. xvi. Ind. i. Post Cons. Mauricii Tiberii XIV. 2.
599. xvii. Ind. ii. Post Cons. Mauricii Tiberii XV. 3.

CCCXLV. Olympias.

600. xviii. Ind. iii. Post Cons. Mauricii Tiberii XVI. 4.

Ἰνδ. δ'. ιθ'. μετὰ ὑπ. Μαυρικίου Τιβερίου τὸ ιζ'.

Ἰνδ. ε'. κ'. μετὰ ὑπ. Μαυρικίου Τιβερίου τὸ ιη'. C

Τούτῳ τῷ ἐνιαυτῷ μηνὶ φεβρουαρίῳ γέγονεν ὁ γάμος Θεοδοσίου τοῦ υἱοῦ Μαυρικίου ἐπὶ ἡμέρας ἑπτά, ἀπὸ θ' καὶ αὐτῆς ἕως ιε' τοῦ αὐτοῦ φεβρουαρίου μηνός. καὶ τῇ ς' τοῦ ἰουλίου μηνὸς τῆς αὐτῆς ε' ἰνδικτιῶνος ἠδίκτου προτεθέντος ἐγράφη τῷ λοιπῷ μέρει τοῦ χρόνου τοῦ μέχρι δηλονότι ἰανουαρίου τῆς ἕκτης ἰνδικτιῶνος οὕτως· καὶ ὑπατείας τοῦ αὐτοῦ εὐσεβεστάτου ἡμῶν δεσπότου τὸ δεύτερον. καὶ τῷ νοεμβρίῳ μηνὶ τῆς αὐτῆς ς' ἰνδικτιῶνος ἐπανάστασις γέγονε Μαυρικίῳ παρὰ Φωκᾶ στρατιώτου μετὰ τοῦ στρατοῦ. καὶ Μαυρίκιος μὲν Τιβέριος σὺν τῇ γυναικὶ [D] Κωνσταντίνῃ καὶ παισὶν θ', τουτέστιν ς' μὲν ἄῤῥεσι, Θεοδοσίῳ, Τιβερίῳ, Πέτρῳ, Παύλῳ, Ἰουστίνῳ καὶ Ἰουστινιανῷ, καὶ τρισὶ θηλείαις, Ἀναστασίᾳ, Θεοκτίστῃ καὶ Κλεοπάτρᾳ, φεύγει τῇ κβ' τοῦ δίου μηνός, κατὰ Ῥωμαίους νοεμβρίου, τῇ νυκτὶ τῇ ἐπὶ κγ' διαφαυούσης παρασκευῆς. Φωκᾶς δὲ τῇ κγ' τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἡμέρᾳ ς' στεφθεὶς ὑπὸ Κυριακοῦ πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως εἰς τὸν σεβάσμιον οἶκον τοῦ ἁγίου Ἰωάννου ἐν τῷ Ἑβδόμῳ τῇ κε' τοῦ ῥηθέντος μηνός, ἡμέρᾳ κυριακῇ, εἰσῆλθεν ἐν Κωνσταντινουπόλει, καθεσθεὶς εἰς ὄχημα, ἀπὸ τοῦ Ἑβδόμου εἰσελθὼν διὰ τῆς Χρυσῆς πόρτας καὶ τῶν Τρωαδησίων [P 379] ἐμβόλων καὶ τῆς μέσης ὅλης ἕως τοῦ παλατίου, μηδενὸς ὅλως ἀντιστάντος, ἀλλὰ πάντων εὐφημούντων.

9. ς' om. P. 15. φεύγων P.

601. XIX. Ind. IV. Post Cons. Mauricii Tiberii XVII. 1. 345.
602. XX. Ind. V. Post Cons. Mauricii Tiberii XVIII. 3.

Hoc anno, mense Februario, solemnia nuptiarum Theodosii filii Mauricii per VII. dies peracta sunt, ab XI. scilicet die, ad XV. ejusdem mensis Februarii. Sexto deinde Julii mensis die ejusdem V. Indictionis, proposito edicto, scriptum est reliqua parte anni, nempe usque ad Januarium VI. Indictionis, sic: *Et Consulatu ejusdem piissimi Domini nostri secundo.* Et Novembri mense ejusdem Indictionis, Focas miles una cum exercitu in Mauricium tyrannidem arripuit: ac Mauricius Tiberius cum uxore Constantina, et novem liberis, sex masculis, nempe Theodosio, Tiberio, Petro, Paulo, Justino, et Justiniano: et tribus filiabus, Anastasia, Theoctiste, et Cleopatra, fugit XXII. mensis Dii, secundum Romanos Novembris, noctu, illucescente jam XXIII. die feriae sextae. Focas autem XXIII. ejusdem mensis, feria VI. coronatur a Cyriaco Patriarcha Constantinopolitano in veneranda aede Sancti Joannis in Hebdomo. Die vero XXV. praedicti mensis, qui in Dominicam incidit, ab Hebdomo per Portam Auream, et Porticus Troadenses, et per totam Mediam plateam, obstante nemine, imo cunctis fausta apprecantibus, curru vectus Constantinopolim ingressus est.

R 868 *Ἐκρατήθη δὲ Μαυρίκιος Τιβέριος μετὰ τῆς γυναικὸς καὶ
ὀκτὼ τέκνων αὐτοῦ εἰς τὸν ἅγιον Αὐτόνομον, πλησίον Πραι-
νέτου· καὶ τῇ κζʹ τοῦ αὐτοῦ μηνός, ἡμέρᾳ τρίτῃ, ἐσφάγη πλησίον
Χαλκηδόνος αὐτὸς Μαυρίκιος καὶ Τιβέριος καὶ Πέτρος, Ἰουστῖ-
V 302 νος καὶ Ἰουστινιανός, καὶ Πέτρος δὲ ὁ ἀδελφὸς Μαυρικίου,
κουροπαλάτης ὤν, συσχεθεὶς καὶ αὐτὸς ἐσφάγη, καὶ ἄλλοι δὲ
συνεσχέθησαν ἄρχοντες. ἐσφάγησαν δὲ εἰς Διαδρόμους πλησίον
B τοῦ Ἀκρίτα Κωνσταντῖνος ὁ Λάρδυς, ἀπὸ ἐπάρχων γενόμενος
πραιτωρίων καὶ λογοθέτης καὶ κουράτωρ τῶν Ὁρμίσδου, καὶ Θεο-
δόσιος ὁ υἱὸς Μαυρικίου, καὶ Κομεντίολος ὁ πατρίκιος καὶ στρα-
τηλάτης καὶ αὐτὸς ἐσφάγη πέραν πλησίον τοῦ ἁγίου Κόνωνος
πρὸς θάλασσαν, καὶ τὸ σῶμα αὐτοῦ ἐγένετο κυνόβρωτον.*

Καὶ ἀπὸ κεʹ τοῦ αὐτοῦ νοεμβρίου μηνὸς εἰς τὸν λοιπὸν χρόνον, τὸν μέχρι δηλονότι Ἰανουαρίου μηνὸς τῆς παρούσης ϛʹ ἰνδικτιῶνος, ἐγράφη ἐν τοῖς συμβολαίοις, βασιλείας Φωκᾶ ἔτους αʹ. ἐβασίλευσεν δὲ ὁ αὐτὸς Φωκᾶς ἔτη ηʹ. ὁμοῦ ͵ϛριθʹ.

4. *Μαυρίκιος Τιβέριος* P. 6. *ἐσφάγη* — 7. *ἄρχοντες* om. P. 8. *Λάρδις* P. 13. *μηνὸς νοεμβρίου* P. 16. Post *͵ϛριθʹ* addit P quae V in margine ab alia manu: *Περὶ τεράτων, ἐκ τοῦ μεγάλου χρονογράφου* (de quo conf. annot. ad p. 336. B). *Μαυρίκιος ὁ βασιλεὺς τῷ στρατηγῷ Κομεντιόλῳ* (*στρατῷ Κομεντιόλου* R) *ὑπέθετο τὸ Ῥωμαϊκὸν στράτευμα παραδοῦναι πολεμίοις δι᾽ ἀταξίας αὐτῶν. ὅστις νυκτὸς μεσούσης τοῦτο ἐποίησε, καὶ κελεύει τὸν στρατὸν ὁπλίσασθαι, μὴ παραγυμνώσας τοῖς ὄχλοις μέλλειν συστήσασθαι πόλεμον. αὐτοὶ δὲ ὑπειληφότες ὅτι* (*ὅτι* in V non satis apparet) *τοῦ*

Comprehensus est autem Mauricius Tiberius cum uxore et octo liberis versus Sanctum Autonomum juxta Praenetum: et XXVII. ejusdem mensis die, feria III. interfectus est juxta Chalcedonem idem Mauricius Tiberius, una cum Petro, Justino, et Justiniano: Petrus etiam Curopalata, Mauricii frater, qui pariter captus fuerat. Interfecti perinde ad Diadromos juxta Acritam Constantinus Lardis Ex-Praefecto Praetorio et Logotheta et Curator Palatii Hormisdae, et Theodosius Mauricii filius. Ipse etiam Commentiolus Patricius et Magister militum caesus est trans urbem juxta aedem sacram Sancti Cononis, versus mare, illiusque corpus canibus vorandum est expositum.

Et a die XXV. ejusdem mensis in reliquum annum, scilicet usque ad mensem Januarium praesentis VI. Indictionis, adscriptum est in publicis commentariis, *Imperii Focae anno primo.* Imperavit vero idem Focas annos VIII. Collig. anni VI. MCXIX.

*) DE PRODIGIIS, EX MAGNO CHRONOGRAPHO.

Mauricius Imperator dedit in mandatis Duci Commentiolo ut Romanum exercitum hostibus proderet, propter crebras illius seditiones: idque ille sub mediam noctem aggressus, imperavit ut milites arma sumerent, nec iis significavit fore ut cum hoste confligerent. Ii rati exercitationis

Ἰνδ. ς'. α'. ὑπ. Φωκᾶ Αὐγούστου μόνου. P 380

Τούτῳ τῷ ἔτει Κωνσταντῖνα ἡ ἀπὸ βασιλισσῶν ἐβλήθη R 870 ἐν μοναστηρίῳ. καὶ γεγόνασι κληρικοὶ Φιλιππικὸς ὁ πατρίκιος καὶ κόμης ἐξκουβιτόρων καὶ Γερμανὸς ὁ πατρίκιος, πενθερὸς γενόμενος Θεοδοσίου τοῦ υἱοῦ Μαυρικίου. εἶτα στάσεως δημοτικῆς γενομένης ἐκαύθη ἡ μέση ἀπὸ τῶν Λαύσου καὶ τὸ πραιτώριν τοῦ ἐπάρχου τῆς πόλεως ἕως τῆς Ἄρκας ἄντικρυ τοῦ φόρου B Κωνσταντίνου τοῦ τῆς θείας λήξεως, ὄντος ἐπάρχου πόλεως Λεοντίου τοῦ ἀπὸ κουρατόρων τῶν Ἀντιόχου. ἐκαύθη δὲ εἰς τὴν μέσην μεταξὺ τοῦ πραιτωρίου τοῦ ἐπάρχου τῆς πόλεως καὶ τοῦ

γυμνασίου ἕνεκεν σιδηροφορεῖν αὐτοῖς ἐκέλευσεν, οὐ πρὸς πόλεμον, ὡς ἔδει, ὁπλίσαντες (ὥπλισαν ἑαυτοὺς m. R, ὡπλίσαντο m. P). ὅθεν καὶ ἡμέρας γενομένης θόρυβος τὸν στρατὸν κατέλαβεν, καὶ τοῦ στρατοῦ τὰς τάξεις ταράσσοντες οἱ βάρβαροι ἀστρατήγητον τὸν λαὸν εὑρόντες τοὺς μὲν ἀνηλεῶς κατέσφαξαν, τοὺς δὲ ἀνδραποδώδεις καὶ πολλοὺς αἰχμαλώτους τῆς Θρᾴκης ἐποιήσαντο εἶτα τοὺς αἰχμαλώτους ἀναλαβὼν ὁ βάρβαρος Χαγάνος τῷ βασιλεῖ ἐδίδου λύτρον ὑπὲρ αὐτῶν κατὰ ψυχὴς νόμισμα αἰτήσας. ὁ δὲ μνησικακῶν τῷ ἰδίῳ στρατῷ δοῦναι οὐχ ἠνέσχετο. καὶ πάλιν ὁ Χαγάνος ᾐτήσατο αὐτὸν (τὸ ἥμισυ addit P) νόμισμα (ἀντὶ addit m. R) ἑκάστης ψυχῆς λαβεῖν. τοῦ δὲ μηδὲ τέσσαρα κεράτια λαβεῖν τοὺς αἰχμαλώτους ἀπολογησαμένου, θυμωθεὶς ὁ Χαγάνος πάντας ἀπέκτεινεν· φόρους ἐπέθετο τοῖς Ῥωμαίοις χιλιάδας ν'. καὶ ὑπὲρ τοῦ τοιούτου ἀνοσιουργήματος ὑπέσχε δίκην σφαγῆς, ἐῤῥηγμένος σὺν γυναιξὶ (τε addit P) καὶ τέκνοις καὶ τοῖς προσήκουσιν. 6. πραιτώριον P. 10. μεταξὺ] τάξιν P.

608. I. Ind. VI. Foca Augusto solo Cos. 8. Anni a m. c.

Hoc anno Constantina Ex-Imperatrice in monasterium trusa est. 6111. Philippicus Patricius et Comes Excubitorum, et Germanus Patricius, Theodosii, Mauricii filii, socer, in Clericos sunt attonsi. Seditione deinde populari mota, conflagravit Media urbis platea a Palatio Lausi, et Praetorium Praefecti Urbi, usque ad Arcam, e regione Fori Constantini divae memoriae, cum esset Praefectus Urbi Leontius Ex-Curatore Palatii Antiochi. Igne etiam consumptus est inter Praetorii Praefecti Urbi et

causa arma esse imperata, non vero ad praelium ineundum, minime ut res exigebat se armarunt. Unde appetente die, tumultus et pavor exercitum occupavit. Barbari autem turbatis ordinibus milites absque duce nacti, alios crudeliter mactarunt, alios in servitutem, multos denique ex Thracia in captivitatem abduxerunt. Chaganus barbarus receptis captivis, hos Imperatori reddendos obtulit, si in singula capita aureum vellet exsolvere. At Imperator iratus suis militibus, id negavit. Rursum Chaganus in singula capita dimidium duntaxat aureum exegit. Imperatore vero ne quatuor quidem ceratiis captivos redempturum se respondente, ira succensus Chaganus omnes occidit, et Romanis tributum quinquaginta millium aureorum imposuit. Hujus igitur inhumani impiique facinoris causa imperator poenas dedit, cum uxore, liberis, et propinquis interemptus.

φόρου ὁ διοικητὴς τοῦ Πρασίνου μέρους Ἰωάννης ὁ ἐπίκλην Κροῦκις.

τμϛʹ Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. ζʹ. βʹ. μετὰ ὑπ. Φωκᾶ Αὐγούστου.

V 303 Ἰνδ. ηʹ. γʹ. μετὰ ὑπ. Φωκᾶ Αὐγούστου τὸ αʹ.

Τούτῳ τῷ ἔτει μηνὶ δαισίῳ, κατὰ Ῥωμαίους ἰουνίῳ, ἡ-
C μέρᾳ ζʹ ἀποτέμνεται Θεόδωρος ὁ ἔπαρχος πραιτωρίων, Ἰωάννης ἀντιγραφεύς, Ῥωμανὸς σχολαστικός, Θεοδόσιος σουβαδιουβᾶ τοῦ μαγίστρου, Πατρίκις ἰλλούστριος, ἀνεψιὸς Δομνιζιόλου κουράτορος γενομένου τῶν Ὁρμίσδου, Ἰωάννης καὶ Τζίττας σπαθάριοι καὶ κανδιδᾶτοι, Ἀθανάσιος κόμης λαργιτιώνων, Ἀνδρέας ἰλλούστριος ὁ ἐπίκλην τοῦ Σκόμβρου, καὶ Ἐλπίδις ἰλλούστριος. οὗτος ἐγλωσσοτομήθη, καὶ ἐπήρθη αὐτοῦ τὰ δʹ ἄκρα, καὶ εἰς κραβατταρίαν ἐπόμπευσεν καὶ κατηνέχθη πρὸς θάλασσαν· καὶ ἐξορυχθέντων τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ βληθεὶς εἰς κάραβον ἐκαύθη. οἱ δὲ ἄλλοι οἱ προδηλούμενοι ἀπετμήθησαν, ὡς εὑρεθέντες ἐπί-
D βουλοι τοῦ βασιλέως Φωκᾶ.

Κατὰ τὸν αὐτὸν δὲ χρόνον καὶ Κωνσταντῖνα ἡ ἀπὸ βασιλισσῶν ἀπετμήθη πέραν εἰς τὸν μῶλον τῶν Εὐτροπίου, πλησίον Χαλκηδόνος, καὶ τὰ ὑπολειφθέντα αὐτῆς τε καὶ Μαυρικίου θή-

8. ὁ σουβ. P. 9. Πατρίκιος P. ib. Δομνιζόλου P. 10. Τζίτας σπαθάριος P. 12. Ἐλπίδιος P. 16. εὑρηθέντες P. 18. δὲ om. P. 19. μῶλον τὸν P. 20. ὑποληφθέντα PV.

Fori spatium, Joannes, cognomento Crucis, Dioecetes Factionis Prasinae.

CCCXLVI. Olympias.

604. II. Ind. VII. Post Cons. Focae Augusti. 4.

605. III. Ind. VIII. Post Cons. Focae Augusti I. 1. 346.

Hoc anno, mense Desio, secundum Romanos, Junio, die VII. capite plectitur Theodorus Praefectus Praetorio, Joannes Magister Scriniorum, Romanus Scholasticus, Theodosius Subadjuva Magistri, Patricius Illustris, consobrinus Domnizoli Curatoris Palatii Hormisdae, Joannes, et Tzitas Spatharius, et Candidati, Athanasius Comes Largitionum, Andreas Illustris cognomento Scombrus, et Elpidius Illustris. Huic exsecta est lingua, et quatuor extremis corporis patribus in lectulum sublatis, ad spectaculum circumductus, et ad mare relatus, ibique effossis oculis, in naviculam conjectus, concrematus est. Aliis vero supra memoratis capita sunt amputata, cum deprehensi essent conspirasse in Imperatorem Focam.

Eadem tempestate, Ex-Imperatrice Constantina trans urbem in Portu Eutropii ad Chalcedonem capite plexa est, ut et qui supererant illius et

λεα τέκνα, Ἀναστασία, Θεοκτίστη καὶ Κλεοπάτρα, καὶ αὐτὰ ἀνῃρέθη μετὰ τῆς θυγατρὸς Γερμανοῦ τῆς γενομένης γαμετῆς Θεοδοσίου, καὶ αὐτὸς δὲ Γερμανὸς μετ' αὐτῶν ἀνῃρέθη.

Ἰνδ. θ'. δ'. μετὰ ὑπ. Φωκᾶ Αὐγούστου τὸ β'. R 872

Τούτῳ τῷ ἔτει τελευτᾷ Κυριακὸς πατριάρχης Κωνσταντι- P 381 νουπόλεως μηνὶ ὑπερβερεταίῳ, κατὰ Ῥωμαίους ὀκτωβρίῳ, κθ', ἡμέρᾳ ζ'. καὶ κηδεύεται τῇ τριακοστῇ τοῦ αὐτοῦ μηνός, ἡμέρᾳ πρώτῃ, καὶ ἀπετέθη τὸ αὐτοῦ λείψανον πρὸς συνήθειαν εἰς τοὺς ἁγίους Ἀποστόλους.

Ἰνδ. ι'. ε'. μετὰ ὑπ. Φωκᾶ Αὐγούστου τὸ γ'.

Τούτῳ τῷ ἔτει μηνὶ αὐδυναίῳ, κατὰ Ῥωμαίους ἰανουαρίῳ, κγ', γέγονε πατριάρχης ἐν Κωνσταντινουπόλει Θωμᾶς ἀπὸ διακόνων τῆς μεγάλης ἐκκλησίας καὶ σακελλάριος τοῦ πατριάρχου καὶ ἐπάνω τῶν χειροτονιῶν.

τμζ' Ὀλυμπιάς. B

Ἰνδ. ια'. ϛ'. μετὰ ὑπ. Φωκᾶ Αὐγούστου τὸ δ'.

Ἰνδ. ιβ'. ζ'. μετὰ ὑπ. Φωκᾶ Αὐγούστου τὸ ε'.

Ἐντεῦθέν ἐστιν ἑλεῖν ὡς ἀφ' οὗπερ ὁ τρισμακάριος Κωνσταντῖνος ἐτελεύτησεν τὸν βίον μέχρι τῆς κβ' τοῦ μαΐου μηνὸς τῆς ἐνεστώσης ιβ' ἐπινεμήσεως καὶ τοῦ ζ' ἔτους τῆς Φωκᾶ βασιλείας πληροῦνται χρόνοι σοβ', ἄρχεται δὲ τὸ σογ' ἀπὸ κβ' τοῦ

11. κγ' ἰανουαρίου P. 21. δὲ om. P.

Mauricii liberi sequioris sexus, Anastasia, Theoctista, et Cleopatra: eaeque cum Germani filia, Theodosii uxore sublatae: ipseque Germanus una cum illis sublatus est. Anni am. c.

606. IV. Ind. IX. Post Cons. Focae Augusti II. 2. 6114.

A. C. [Ol. Iph.]

Hoc anno, Cyriacus Patriarcha Constantinopolitanus moritur mense Hyperberetaeo, secundum Romanos, Octobri, die XXIX. feria VII. illiusque funus curatum est XXX. ejusdem mensis, feria I. et depositum est corpus illius juxta morem receptum in aede Sanctorum Apostolorum.

607. V. Ind. X. Post Consulatum Focae Augusti III. 3.

Hoc anno, mense Audynaeo, secundum Romanos XXIII. Januarii, dictus est Patriarcha Constantinopolitanus Thomas Ex-Diacono magnae Ecclesiae, et Sacellarius Patriarchae, ac Ordinationibus Praepositus.

CCCXLVII. Olympias.

608. VI. Ind. XI. Post Cons. Focae Augusti IV. 4.

609. VII. Ind. XII. Post Cons. Focae Augusti V. 1. 347.

Hinc licet colligere, quod ex quo terbeatus Constantinus vitam finiit, usque ad XXII. Maii mensis praesentis Indictionis XII. et VII. annum Focae imperii, absolvuntur anni CCLXXII. incipit vero annus CCLXXIII. a XXII.

μαΐου μηνός, ἰνδικτιῶνος ιβ'. εἰ γὰρ ἡ πεντηκοστὴ κατὰ τὴν κβ'
C γέγονε τοῦ μαΐου μηνὸς ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ, ἀναντιῤῥήτως ἡ
ἀναστάσιμος τῇ τρίτῃ γέγονε τοῦ ἀπριλίου μηνός, ὥστε τὴν
πρώτην ἐκείνου τοῦ ἀπριλίου ἐν παρασκευῇ εἰσελθεῖν. πρόσθες
οὖν τοῖς σοβ' τὸ τέταρτον, τουτέστιν ξη', καὶ γίνονται τμ'.
ταῦτα ἀνάλυσον ἀπὸ τῶν ζ', καὶ περιττεύουσι δ'. ἐπεὶ οὖν ἐν
παρασκευῇ τότε ὁ ἀπρίλιος εἰσῆλθεν, ποίησον παρασκευήν, σάβ-
βατον, κυριακήν, δευτέραν, καὶ λοιπὸν τὸ σογ' ἄρχεται εἰς
V 304 τρίτην. εὑρίσκεται ἄρα ὁ ἀπρίλιος ἐπὶ τῆς ἐνεστώσης ἡλιακῆς ιβ'
ἰνδικτιῶνος, σεληνιακῆς δὲ ιθ', εἰσιὼν ἐν τρίτῃ τῆς ἑβδομάδος
ἡμέρᾳ, ὅπερ καὶ ἔστιν. πλὴν ἀλλὰ καὶ τῷ πασχαλίῳ καὶ τοῖς
D ὑπαταρίοις ἐντυχὼν ηὗρον τὴν ψηφοφορίαν ταύτην συνᾴδουσαν.
εἰσὶν οὖν ἀπὸ μὲν τῆς τελευτῆς Κωνσταντίνου ἕως νῦν χρόνοι
σοβ', ἀπὸ δὲ τῆς εἰκοσαετηρίδος αὐτοῦ σπα' πλήρεις.

Ἐγένετο δὲ καὶ τὸ πάσχα πρὸ τῶν σοβ' ἐνιαυτῶν ἐν ἰνδι-
κτιῶνι σελήνης ιγ', Ὀλυμπιάδος σοθ' ἔτει δευτέρῳ, ἀπριλίου
τρίτῃ.

R 874 Ὕπατοι δὲ ἀπὸ Φηλικιανοῦ καὶ Τατιανοῦ εἰσιν σοβ' ἕως
P 382 τοῦ πάσχα τῆς ιθ' ἡλιακῆς ἰνδικτιῶνος τῆς νῦν ἐνισταμένης.

Τούτῳ τῷ ἔτει ἐπληρώθη ὁ σύνθετος κίων ὁ ἀνοικοδομη-
θεὶς ὑπὸ Φωκᾶ τοῦ βασιλέως μετὰ καὶ τῆς κιστέρνης κατὰ τὸ

3. ὥστε] ὡς ὅτε V, ὡς ὅτι P. 8. τὸ om. P. 10. εἰσ σιών V. ib. τῆς] τῇ P. 12. ψηφηφορίαν P. 14. κ'ετηρίδος P. 15. καὶ om. P. 16. σελήναις R.

mensis Maii Indictionis XII. Nam si Pentecoste incidit in XXII. Maii illo anno, absque ulla controversia dies Resurrectionis fuit III. die mensis Aprilis, cum in Parasceve, seu die Veneris, dies primus ejusdem mensis Aprilis contigerit. Adde igitur CCLXXII. partem quartam, hoc est LXVIII. tum prodibunt CCCXL. haec divide a VII. tum supererunt IV. Quia ergo die Parasceves Aprilis tunc ingressus est, fac (seu numera) Parasceven, Sabbatum, Dominicam, et feriam II. deinceps feria III. incipiet annus CCLXXIII. Reperitur ergo Aprilis, praesente Indictione, sive Cyclo solari XII. lunari vero XIX. feria III. hebdomadis incipere, quod et ita est. Quinetiam Paschalium et Fastos Consulares revolvens, animadverti huncce nostrum calculum cum iis consentire. Sunt igitur a morte quidem Constantini usque hodie an. CCLXXII. a XX. autem imperii illius anno, seu a Vicennalibus, CCLXXXI. anni completi.

Celebratum est autem Pascha ante annos CCLXXII. in Indictione X. luna XIII. Olympiadis CCLXXIX. anno II. die III. Aprilis.

Consules vero a Feliciano et Tatiano sunt CCLXXII. usque ad Pascha Cycli solaris XIX. praesentis Indictionis.

A. C. [Ol. Iph.]

Hoc anno, Columna ex variis lapidibus conflata, a Foca Imperatore

ἀνατολικὸν μέρος τῆς ἐκκλησίας τῶν ἁγίων μʹ πλησίον τοῦ χαλκοῦ τετραπύλου.

Τούτῳ τῷ ἔτει ἀποστατοῦσιν Ἀφρικὴ καὶ Ἀλεξάνδρεια· καὶ σφάζεται ἀπὸ ἐναντίων ὁ πάπας Ἀλεξανδρείας. παύεται δὲ καὶ Ἰσάκιος ἀπὸ Ἱεροσολύμων, καὶ γίνεται ἀντ' αὐτοῦ Ζαχαρίας ἀπὸ πρεσβυτέρων καὶ σκευοφυλάκων τῆς ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως, καὶ Ἔδεσα ὑπὸ Πέρσας γίνεται.

Ἰνδ. ιγʹ. ηʹ. μετὰ ὑπ. Φωκᾶ Αὐγούστου τὸ ϛʹ. B

Τούτῳ τῷ ἔτει, μηνὶ δύστρῳ, κατὰ Ῥωμαίους μαρτίῳ κʹ, ἡμέρᾳ ϛʹ, τελευτᾷ Θωμᾶς πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως, καὶ κηδεύεται τῇ κβʹ τοῦ αὐτοῦ μηνός, ἡμέρᾳ αʹ, καὶ τῇ ηʹ τοῦ ἀρτεμισίου μηνός, κατὰ Ῥωμαίους ἀπριλίου, τῆς αὐτῆς ιγʹ ἰνδικτιῶνος τῷ μεγάλῳ σαββάτῳ γέγονε πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Σέργιος διάκονος τῆς μεγάλης ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως καὶ πτωχοτρόφος, φροὺξ λιμένος.

Καὶ κατὰ τὸ πέρας τοῦ σεπτεμβρίου μηνὸς τῆς ιδʹ ἰνδικτιῶνος ἀπηγγέλη ὡς Ἀναστάσιος πατριάρχης γενόμενος Ἀντιοχείας ὁ C ἀπὸ σχολαστικῶν ἀνῃρέθη ὑπὸ στρατιωτῶν.

Τούτῳ τῷ ἔτει μηνὶ ὑπερβερεταίῳ, κατὰ Ῥωμαίους ὀκτωβρίῳ γʹ, ἰνδικτιῶνος ιδʹ, ἡμέρᾳ ζʹ, ἀναφαίνονται πλοῖα ἱκανὰ κατὰ τὸ στρογγυλοῦν καστέλλιν, ἐν οἷς ἦν καὶ Ἡράκλειος ὁ υἱὸς

4. Ἀλεξανδρέων P. 7. Αἴδεσα V, Ἀίδεσα P. 12. ἀρτεμισίου] ξανθικοῦ Ducangius. 16. ἰνδικτιῶνος ιδʹ ἀπήγγελε P. 19. ὀκτωβρίων V.

absoluta est, una cum Cisterna, versus Orientalem partem Ecclesiae sanctorum XL. juxta Aereum Tetrapylum Anni a m. c.

Hoc anno, Africa et Alexandria deficiunt: et Papa Alexandrinorum ab adversariis occiditur. Abdicatur vero Isacius Hierosolymorum Pontifex, et in ejus locum sufficitur Zacharias Ex-Presbytero et Ex-Scevophylace Ecclesiae Constantinopolitanae: et Aedessa in Persarum potestatem venit.

610. VIII. Ind. XIII. Post Cons. Focae Augusti VI. 2. 6118.

Hoc anno, mense Dystro, secundum Romanos Martio, XX. feria VI. moritur Thomas Patriarcha Constantinopolitanus, et XXII. ejusdem mensis, feria I. terrae mandatur. Et VIII Artemisii, secundum Romanos Aprilis, ejusdem Indict. XIII. magno Sabbato, Constantinopoleos Patriarcha creatus est Sergius, Magnae Ecclesiae Constantinopolitanae Diaconus, et Ptochiorum Praefectus, Custos Portus.

Sub exitum mensis Septembris, Indict. XIV. renuntiatum est Anastasium Patriarcham Antiochenum, Ex-Scholastico a militibus fuisse interemptum.

Hoc anno, mense Hyperberetaeo, secundum Romanos Octobri, III. Indictionis XIV. feria VII. apparuere naves plurimae versus Castellum ro-

Ἡρακλείου. καὶ τότε εἰσέρχεται Φωκᾶς κατ᾽ αὐτὴν τὴν ἡμέραν
ἀπὸ τοῦ προκέσσου τοῦ Ἑβδόμου περὶ ἑσπέραν, καὶ ἔρχεται κα-
βαλλάρις εἰς τὸ παλάτιν τῆς πόλεως. καὶ τῇ ἑξῆς ἡμέρᾳ, του-
τέστιν τῇ κυριακῇ, πλησιασάντων τῶν πλοίων τῇ πόλει, Βόνωσος,
D ὅστις τὰ πάνδεινα ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ κατ᾽ ἐπιτροπὴν Φωκᾶ
διεπράξατο, εἰσηγήσει Θεοφάνους τοῦ τῆς ἀνασκάφου μνήμης,
τότε ὧδε ὢν ἐν τῇ πόλει, μετὰ τὸ βαλεῖν αὐτὸν πῦρ πλησίον τῶν
Καισαρίου καὶ ἀστοχῆσαι ἔφυγεν, καὶ ἐλθὼν μετὰ καράβου εἰς
R 876 τὸν Ἰουλιανοῦ λιμένα κατὰ τὰ λεγόμενα Μαύρου, στενωθεὶς ἔῤ-
ῥιψεν ἑαυτὸν εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ λαβὼν μετὰ σπαθίου πλη-
γὴν ἀπὸ ἑνὸς ἐξκουβίτωρος, ὡς ἦν εἰς θάλασσαν, ἀπέθανεν·
καὶ ἐκβληθέντος τοῦ σκηνώματος αὐτοῦ ἐσύρη καὶ ἀπηνέχθη εἰς
τὸν Βοῦν καὶ ἐκαύθη.

P 383 V 305 Καὶ τῇ ς′ τοῦ αὐτοῦ μηνός, διαφαούσης ἡμέρας β′, Φῶτις
ὁ κουράτωρ τῶν Πλακιδίας καὶ Πρόβος ὁ πατρίκιος ἐπῆραν Φω-
κᾶν ἐκ τοῦ Ἀρχαγγέλου τοῦ παλατίου ὁλόγυμνον, καὶ ἀπήγαγον
διὰ τοῦ λιμένος ὡς ἐπὶ τὸν οἶκον τῶν Σοφίας, καὶ βαλόντες αὐ-
τὸν εἰς κάραβον ἔδειξαν τοῖς πλοίοις. καὶ τότε ἀποφέρουσιν αὐτὸν
πρὸς Ἡράκλειον, καὶ ἐπαρθείσης ἀπὸ τοῦ ὤμου τῆς δεξιᾶς αὐ-
τοῦ καὶ τῆς κεφαλῆς, ἡ μὲν χεὶρ αὐτοῦ περιεπάρη σπαθίῳ, καὶ
οὕτω περιήχθη τὴν μέσην εἰσαγομένη ἀπὸ τοῦ φόρου. ἡ δὲ κε-

2. προκένσου V a correctore. 3. παλάτιον P. 5. τῇ om. P. 8. Καισαρείου V. ib. ἀποστῆσαι P. 14. Φώτιος P. 17. τὸν Σ. PV.

tandum, in quibus erat et Heraclius, Heraclii filius. Tum Focas a secessu Hebdomi eodem ipso die sub vesperam equo venit in urbis Palatium: ac proxime sequenti, qui in Dominicam incidit, navigiis ad urbem appellentibus, Bonosus, qui in Magna Antiochia Focae jussu, ac impulsu damnandae memoriae Theophanis, atrocia facinora perpetrarat, cum tum esset Constantinopoli, immisso in urbis tractum, qui Caesarii aedibus adjacet igne, defecit, fugamque arripuit. Ac veniens cum navicula in Portum Juliani, ad locum qui Mauri dicitur, redactus ad angustias, seipsum praecipitem dedit in mare, acceptoque ab quodam Excubitore vulnere ictus gladii in mari, ut erat, mortem oppetiit: cujus ejectum cadaver raptum tractumque est ad Bovem, ubi exustum est.

Anni a m. c. Die vi. ejusdem mensis, feria ii. illucescente, Photius Curator Domus Placidiae, et Probus Patricius raptum Focam ex Archangeli Palatio, omnibus nudatum vestibus, deduxerunt per Portum, versus Aedem Sophiae, ac in navem conjectum, ostenderunt classi: deinde ad Heraclium adduxerunt. Cujus Focae praecisa ab humero dextra, et amputato capite, ipsius quidem manus ensis infixa cuspidi, a Foro per Mediam Urbis plateam est traducta: caput autem conto seu hastae impositum

φαλὴ αὐτοῦ ἐβλήθη εἰς κοντάριν, καὶ οὕτω καὶ αὐτὴ περιήχθη·
τὸ δὲ ἄλλο αὐτοῦ σῶμα ἐπὶ κοιλίαν συρόμενον ἠνέχθη ὡς ἐπὶ τὴν
Χαλκῆν τοῦ Ἱππικοῦ, ὄπιθεν δὲ αὐτοῦ τοῦ σκηνώματος ἐσύρη
καὶ Λεόντις ὁ Σύρος ὁ ἀπὸ σακελλαρίων, καὶ ἔτι ἐμπνέοντος
αὐτοῦ δέδωκεν αὐτῷ τις μετὰ ξύλου κατὰ τὴν Χαλκῆν τοῦ Ἱππι- B
κοῦ, καὶ τότε ἀπέθανεν, καὶ ἐπήρθη ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ, καὶ οὕ-
τως ἀπενεχθέντων τῶν σκηνωμάτων αὐτοῦ καὶ Φωκᾶ εἰς τὸν
Βοῦν, καὶ αὐτὰ κατεκαύθη. ὁμοίως δὲ ἐκαύθη εἰς τὸν Βοῦν καὶ
ὁ μαππάρις καὶ ὁ ταξεώτης τοῦ ἐπάρχου τῆς πόλεως, ὁ ἐπιλεγό-
μενος ἀπὸ Δαιμονιαρίων.

Καὶ περὶ ὥραν ἐνάτην αὐτῆς τῆς δευτέρας ἡμέρας ἐστέφθη
Ἡράκλειος βασιλεὺς ἐν τῇ ἁγιωτάτῃ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ ὑπὸ Σερ-
γίου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως. καὶ ἐπὶ τὴν ἑξῆς ἡμέραν
τρίτην ἱπποδρομίας ἀγομένης εἰσήχθη ἡ κεφαλὴ Λεοντίου τοῦ
Σύρου, καὶ ἐκαύθη εἰς τὸ Ἱππικὸν μετὰ καὶ τῆς εἰκόνος Φωκᾶ, C
ἥντινα εἰσῆγον ἐν τῇ ζωῇ αὐτοῦ εἰς τὸ Ἱππικὸν μετὰ κηραψίας
ἀσπροφοροῦντες οἱ μάταιοι τῶν ἀνθρώπων. ἐκαύθη δὲ κατ' αὐ-
τὸν καὶ τὸ Βένετον βάνδον.

Ἰνδ. ιδ'. α'. βασιλείας Ἡρακλείου Αὐγούστου.

Ἀπὸ ζ' καὶ αὐτῆς τοῦ ὀκτωβρίου μηνὸς τῆς παρούσης ιδ'
ἰνδικτιῶνος μέχρι τρισκαιδεκάτης τοῦ ἰανουαρίου μηνὸς τῆς αὐ- D

3. ὄπισθεν P. 4. Λέων τις P. ib. πνέοντος P. 5. τις] τῆς P. 8. τὸν om. P. 11. ἐννάτην P. 14. τρίτῃ V. 19. Ἡράκλειος supra scribit P. 20. ιδ' om. P.

pariter circumductum est: corporis vero truncus per ventrem raptatus, versus Chalcen Hippodromi est delatus. Pone quem tractus est Leo Syrus Ex-Sacellario, qui cum adhuc spiraret, juxta eandem Chalcen ligno in eum a nescio quo impacto, statim interiit: illius vero caput in sublime est elatum, atque ita delata ad Bovem ipsius et Focae cadavera igne consumpta sunt. Similiter etiam combustus est ad Bovem et Mapparius et Apparitor Praefecti Urbi, cognomento a Daemonariis.

Hora porro IX. ejusdem feriae II. coronatus est Heraclius in Imperatorem a Sergio sanctissimae Magnae Ecclesiae Constantinopolitanae Patriarcha. Die vero abhinc tertio, dum Circenses celebrarentur, illatum est Leontii Syri caput, et in Hippodromo crematum: unaque cum illo Focae imago igne consumpta, quam, dum superstes esset, hominum vanissimi, vestibus induti candidis, cum accensis cereis, in circum intulerant. Combustum est pariter eodem tempore Vexillum Venetum.

A. C. [Ol. Iph.]

HERACLIUS.

611. I. Ind. XIV. Imperii Heraclii Augusti (*annus* I.). 3. 6119.

Ab ipso VII. Octobris mensis die praesentis Indictionis, usque ad XIV. Januarii mensis, ejusdem Indictionis, scriptum est in actis publicis, *Im-*

R 878 τῆς ἰνδικτιῶνος ἐγράφη ἐν τοῖς συμβολαίοις, βασιλείας Ἡρακλείου.
καὶ ἀπὸ ιδ' καὶ αὐτῆς τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἐγράφη εἰς τὸν ἑξῆς χρόνον, τὸν μέχρι δηλονότι δεκεμβρίου πληρουμένου τῆς ιε' ἐπινεμήσεως, οὕτως· καὶ ὑπατείας τοῦ αὐτοῦ εὐσεβεστάτου ἡμῶν δεσπότου. εἰ γὰρ καὶ μὴ προῆλθεν ἐπὶ δίφρου, ἀλλ' οὖν ἐκρίθη λογισθῆναι αὐτῷ εἰς ὑπατείαν.

Τούτῳ τῷ ἔτει μηνὶ ξανθικῷ, κατὰ Ῥωμαίους ἀπριλίου κ', ἡμέρᾳ γ', ὥραν ζ', γέγονε σεισμὸς μέγας, ὡς ἐξ ἀνάγκης πρὸ
P 384 πεντηκοστῆς τῇ κβ' τοῦ αὐτοῦ μηνός, ἡμέρᾳ ε', λιτὴν γενέσθαι εἰς τὸν Κάμπον καὶ ψαλθῆναι τὸ Τρισάγιον. καὶ τῇ ζ' τοῦ ἰουλίου μηνὸς τῆς αὐτῆς ιδ' ἰνδικτιῶνος, ἡμέρᾳ δ', ὥραν η', ἐτέχθη Ἐπιφανία ἡ θυγάτηρ Ἡρακλείου καὶ Εὐδοκίας ἐν προκέσσῳ τῆς Ἱερείας.

τμη' Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. ιε'. β'. μετὰ ὑπ. Ἡρακλείου Αὐγούστου.

Τούτῳ τῷ ἔτει μηνὶ ἀρτεμισίῳ, κατὰ Ῥωμαίους μαΐου γ', ἡμέρᾳ δ', ἐτέχθη εἰς τὸ προκέσσον Σοφιανῶν Ἡράκλειος νέος Κωνσταντῖνος, υἱὸς Ἡρακλείου καὶ Εὐδοκίας.

V 306 B Καὶ τῇ ιγ' τοῦ Αὐγούστου μηνὸς τῆς αὐτῆς ιε' ἰνδικτιῶνος, ἡμέρᾳ πρώτῃ, ἐτελεύτησεν εἰς τὸ προκέσσον Βλαχερνῶν Εὐδοκία ἡ Αὔγουστα ἡ καὶ Φαβία. καὶ ἐνεχθέντος τοῦ λειψάνου αὐτῆς

11. ὥρᾳ P sola. 12. Ἐπιφάνεια PV etiam infra. 21. Αὐγούστη P.

Anni a m. c. *perante Heraclio*, et a xiv. ejusdem Indictionis ipsius mensis, scriptum est in reliquum anni, usque ad Decembrem scilicet expletum xv. Indictionis, sic, *Et Consulatu ejusdem Piissimi Domini nostri.* Licet enim in sella curuli non processerit, illud tamen tempus ejus Consulatui adscribi debere aequum visum est.

Eodem anno, mense Xanthico, juxta Romanos Aprilis xx. feria III. hora VII. ingens adeo terrae motus extitit, ut ante Pentecosten die XXII. populus coactus fuerit supplicationes in campo peragere, et Trisagium psallere VII. vero Julii mensis, ejusdem XIV. Indictionis, feria IV. hora VIII. nata est Epiphania filia Heraclii et Eudociae in secessu Hieriae.

A. C. [Ol. Iph.]

CCCXLVIII. Olympias.

6120. 612. II. Ind. xv. Post Cons. Heraclii Augusti. 4.

Hoc anno, mense Artemisio, secundum Romanos, Maii III. feria IV. natus est in secessu Sophianarum Heraclius Novus Constantinus, Heraclii et Eudociae filius.

Et XIII. Augusti, xv. Indictionis, feria I. mortua est in secessu Blachernarum Eudocia Augusta, Fabia dicta, illiusque funus navigio in Ur-

πλοῖ ἐν τῷ παλατίῳ τῆς πόλεως, ἐπὶ τὴν ἑξῆς ἐκηδεύθη, καὶ ἐτάφη εἰς τοὺς Ἀποστόλους.

Καὶ τῇ δ' τοῦ ὑπερβερεταίου μηνός, κατὰ Ῥωμαίους ὀκτωβρίου μηνός, ἰνδικτιῶνος α', ἡμέρᾳ δ', ἐστέφθη τὸ παιδίον Ἐπιφανία ἡ καὶ Εὐδοκία εἰς τὸν ἅγιον Στέφανον εἰς τὸ παλάτιν. καὶ καθεσθεῖσα εἰς δίφρον, παρακολουθούντων Φιλαρέτου κουβικουλαρίου καὶ χαρτουλαρίου καὶ Συνέτου καστρησίου, ἀπῆλθε πρὸς συνήθειαν εἰς τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν. C

Τῷ αὐτῷ ἔτει μηνὶ ἀπελλαίῳ, κατὰ Ῥωμαίους δεκεμβρίῳ ε', ἡμέρᾳ γ', γέγονε κληρικὸς Πρίσκος ὁ κόμης τῶν ἐξκουβιτώρων, καὶ ἀντ' αὐτοῦ γέγονε κόμης ἐξκουβιτώρων Νικήτας ὁ πατρίκιος.

Τούτῳ τῷ ἔτει ἐτέθη ἐπάνω τοῦ συνθετοῦ κίονος τοῦ κατ' ἀνατολὰς τῆς ἐκκλησίας τῶν ἁγίων μ' ὁ τίμιος σταυρός, ὄντος ἐπάρχου πόλεως Θεοδώρου τοῦ ἀπὸ νοταρίων τῆς βασιλικῆς.

Ἰνδ. α'. γ'. μετὰ ὑπ. Ἡρακλείου Αὐγούστου τὸ β'. R 880

Τούτῳ τῷ ἔτει μηνὶ αὐδυναίῳ, κατὰ Ῥωμαίους ἰανουαρίῳ κβ', ἡμέρᾳ δευτέρᾳ, ἐστέφθη τὸ παιδίον Ἡράκλειος νέος Κωνσταντῖνος βασιλεὺς ὑπὸ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Ἡρακλείου εἰς τὸ παλάτιν· καὶ εὐθέως ἀνῆλθεν εἰς τὸ Ἱπποδρόμιον, κἀκεῖ στεφθεὶς προσεκυνήθη ὑπὸ τῶν συγκλητικῶν ὡς βασιλεύς, καὶ εὐφημήθη D

1. τὴν] τῆς R, τῇ P. 5. παλάτιον P. 13. Post ἔτει addit ἔτη V, unde restitui ἐτέθη, quod ante ὄντος supplebat Raderus. 17. ἰανουαρίου P. 19. παλάτιον P, omisso καί.

bis Palatium illatum, postridie factis exequiis, in Aede Apostolorum conditum est. Anni am. c.

Et IV. Hyperberetaei mensis, secundum Romanos Octobris mensis, Indictionis I. feria IV. coronata est puella Epiphania, quae et Eudocia appellata, in aede Sancti Stephani in Palatio. Et in curru sedens, stipantibus eam Philareto Cubiculario et Chartulario, et Syneto Castrensi, ut fieri solet, venit in Magnam Ecclesiam.

Hoc eodem anno, mense Apellaeo, secundum Romanos Decembri V. feria III. Priscus Comes Excubitorum Clericus est factus, et in locum ejus factus est Comes Excubitorum Nicetas Patricius.

Hoc anno supra Columnam ex variis lapidibus confectam, ad Orientem Ecclesiae Sanctorum XL. posita est veneranda crux, cum esset Praefectus Urbi Theodorus Ex-Notariis Basilicae.

613. III. Ind. I. Post Cons. Heraclii Augusti II. 1. 848. 6121.

Hoc anno, mense Audynaeo, secundum Romanos, Januarii die XXII. feria II. coronatus est puer Heraclius Novus Constantinus Imperator a patre suo in Palatio: moxque ascendit in Circum, ibique diademate redimitus, consalutatus est a Senatoribus ut Imperator, et faustis acclama-

ὑπὸ τῶν μερῶν, καὶ οὕτω σὺν τῷ πατρὶ αὐτοῦ ἐξῆλθεν εἰς τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν, βασταζόμενος ὑπὸ Φιλαρέτου.

Καὶ ἀπ' αὐτῆς τῆς κβʹ τοῦ Ἰανουαρίου μηνὸς ἐπετράπη γράφεσθαι μετὰ τὸ ἐν ὀνόματι, βασιλείας τῶν θειοτάτων ἡμῶν
P 385 δεσποτῶν καὶ μεγίστων εὐεργετῶν Φλαβίου Ἡρακλείου τοῦ εὐσεβεστάτου ἔτους γʹ καὶ μετὰ τὴν ὑπατείαν αὐτοῦ ἔτους βʹ καὶ Φλαβίου Ἡρακλείου νέου Κωνσταντίνου τοῦ θεοφυλάκτου αὐτοῦ υἱοῦ ἔτους αʹ, τῶν αἰωνίων Αὐγούστων καὶ αὐτοκρατόρων.

Ἰνδ. βʹ. δʹ. μετὰ ὑπ. Ἡρακλείου Αὐγούστου τὸ γʹ.

Καὶ ἀπὸ κβʹ τοῦ Ἰανουαρίου μηνὸς γράφεται, βασιλείας Ἡρακλείου νέου Κωνσταντίνου ἔτος βʹ.

Τούτῳ τῷ ἔτει περὶ μῆνα Ἰούνιον θρήνων ἀπαύστων ἄξιον ἡμῖν συνέβη πάθος. μετὰ γὰρ πολλῶν τῆς ἀνατολῆς πόλεων ἥλω
B καὶ Ἱερουσαλὴμ ὑπὸ Περσῶν, καὶ σφάζονται πολλαὶ χιλιάδες ἐν αὐτῇ κληρικῶν, μοναχῶν, μοναστριῶν παρθένων. ἐμπίπραται τὸ δεσποτικὸν μνῆμα καὶ οἱ περιβόητοι τοῦ θεοῦ ναοί, καὶ ἁπλῶς πάντα τὰ τίμια καθαιρεῖται. τὰ σεβάσμια τοῦ σταυροῦ ξύλα σὺν τοῖς ἱεροῖς σκεύεσιν ἀναριθμήτοις οὖσιν λαμβάνεται παρὰ Περσῶν, καὶ Ζαχαρίας ὁ πατριάρχης καὶ αἰχμάλωτος γί-

12. ἔτους P. 16. αὐτῷ P. 20. ὁ om. P. ib. καὶ fortasse delendum.

Anni a m.c. tionibus a Factionibus exceptus. Atque ita cum patre egressus, ad Magnam Ecclesiam venit, a Philareto gestatus.

Et ab ipso die XXII. Januarii mensis imperatum est, uti scriberetur: *In nomine, etc. imperii piissimorum Dominorum nostrorum et beneficentissimorum Flavii Heraclii piissimi anno* III. *et post Consulatum illius anno* II. *et Flavii Heraclii Novi Constantini a Deo custoditi filii ejus* I. *aeternorum Augustorum et Imperatorum.*

A. C. [Ol. Iph.]

6122. 644. IV. Ind. II. Post Cons. Heraclii Augusti III. 1. 348.

Et a XXII. Januarii mensis, scribitur, *Imperii Heraclii Novi Constantini anno* II.

Hoc anno, circa mensem Junium, malum nobis accidit perpetuo luctu prosequendum. Cum aliis quippe compluribus Orientis civitatibus, Hierusalem a Persis capta est, multis Clericorum, Monachorum, Sanctimonialium et Virginum millibus trucidatis. Incensum etiam Dominicum Sepulchrum, et celeberrima Dei templa: et ut verbo dicam, pretiosa omnia destructa. Veneranda Crucis ligna, cum sacris vasis innumeris capiuntur a Persis, et Zacharias Patriarcha captivus abducitur. Atque haec

κεται. καὶ ταῦτα οὐκ ἐν πολλῷ χρόνῳ οὐδὲ ἐν ὅλῳ μηνί, ἀλλ' ἐν ἡμέραις ὀλίγαις συμβέβηκε.

Καὶ τῇ ιδ' γορπιαίου, κατὰ Ῥωμαίους σεπτεμβρίου μηνός, τῆς τρίτης ἰνδικτιῶνος, ἐν τῇ τρίτῃ ὑψώσει ἀποδεθεὶς τῷ ζωοποιῷ σταυρῷ ὁ τίμιος σπόγγος καὶ αὐτὸς συνυψοῦται αὐτῷ ἐν C
τῇ ἁγιωτάτῃ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ, πεμφθεὶς παρὰ Νικήτα πατρικίου. V 307 R 882

Καὶ τῇ κη' τοῦ ὑπερβερεταίου, κατὰ Ῥωμαίους ὀκτωβρίου μηνός, ἡμέρᾳ ζ', τῇ ἐπὶ κυριακὴν νυκτί, ἠνέχθη ἡ τιμία λόγχη ἀπὸ τῶν ἁγίων τόπων, ἑνὸς τῶν ἐγγιζόντων τῷ καταράτῳ Σαλβάρᾳ μετὰ τὸ ληφθῆναι αὐτὴν παρ' αὐτῶν, δεδωκότος αὐτὴν τῷ μνημονευθέντι Νικήτᾳ. καὶ εὐθέως αὐτῇ τῇ κυριακῇ ἐκηρύχθη ἐν τῇ ἁγιωτάτῃ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ ὡς ἠνέχθη· καὶ τῇ τρίτῃ καὶ τετράδι προσεκυνήθη ὑπὸ ἀνδρῶν, πέμπτῃ δὲ καὶ παρασκευῇ ὑπὸ γυναικῶν.

Ἰνδ. γ'. ε'. μετὰ ὑπ. Ἡρακλείου Αὐγούστου τὸ δ'. D

Καὶ ἀπὸ κβ' καὶ αὐτῆς τοῦ ἰανουαρίου μηνὸς γράφεται, τῆς βασιλείας Ἡρακλείου νέου Κωνσταντίνου ἔτος γ'.

Τούτῳ τῷ ἔτει ἐπὶ Σεργίου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως ἀπὸ τῆς α' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν ἰνδικτιῶνος δ' ἤρξατο ψάλλεσθαι μετὰ τὸ Κατευθυνθήτω ἐν τῷ καιρῷ τοῦ εἰσάγεσθαι τὰ προηγιασμένα δῶρα εἰς τὸ θυσιαστήριον ἀπὸ τοῦ σκευοφυλα-

3. Γορπιαίου μηνὸς P. 4. ἀποδεχθεὶς R. 5. σπόγγος V correctus. 9. Σάρβαρα P. 13. τετάρτῃ P. 16. καὶ ἀπὸ] ἀπὸ P. 17. ἔτους P. 19. νηστῶν R.

omnia non multa anni parte, nec toto mense, sed intra paucos dies contigere.

Et xiv. Gorpiaei mensis, secundum Romanos Septembris mensis Indictionis iii. in tertia Exaltatione vivificae Cruci alligata veneranda Spongia, et ipsa coexaltatur in sanctissima Magna Ecclesia, missa a Niceta Patricio.

Et xxviii. Hyperberetaei, secundum Romanos Octobris mensis, feria vii. ea nocte quae praecedit Dominicam, veneranda Lancea e sacris locis allata est, quam quidam familiaris abominandi Sarbarae, cum ab iis fuisset ablata, dedit memorato Nicetae: et statim eo ipso die Dominico in sanctissima Magna Ecclesia publicatum ac nuntiatum eam esse allatam; ac tertia deinde et quarta feria a viris, quinta autem et sexta a feminis est adorata.

645. v. Ind. iii. Post Cons. Heraclii Augusti IV. 2.

Ab ipso xxii. mensis Januarii die, scribitur: *Imperii Heraclii Novi Constantini anno* iii.

Hoc anno, sub Sergio Patriarcha Constantinopolitano, a prima Jejuniorum hebdomade Indictionis iv. coepit psalli post illud: *Dirigatur*, quando Praesanctificata Dona in altare ex Scevophylacio inferuntur,

*κίου μετὰ τὸ εἰπεῖν τὸν ἱερέα, Κατὰ τὴν δωρεὰν τοῦ Χριστοῦ σου,
εὐθέως ἄρχεται ὁ λαός, Νῦν αἱ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν σὺν ἡμῖν
P 386 ἀοράτως λατρεύουσιν· ἰδοὺ γὰρ εἰςπορεύεται ὁ βασιλεὺς τῆς
δόξης. ἰδοὺ θυσία μυστικὴ τετελειωμένη δορυφορεῖται. πίστει
καὶ φόβῳ προσέλθωμεν, ἵνα μέτοχοι ζωῆς αἰωνίου γενώμεθα. ἀλ-
ληλούια. τοῦτο δὲ οὐ μόνον ἐν ταῖς νηστείαις προηγιασμένων
εἰσαγομένων ψάλλεται, ἀλλὰ καὶ ἐν ἄλλαις ἡμέραις, ὁσάκις ἂν
προηγιασμένα γίνηται.*

*Τούτῳ τῷ ἔτει γέγονεν ἀπὸ νόμου νόμισμα ἑξάγραμμον
ἀργυροῦν, καὶ βασιλικαὶ ῥόγαι δι' αὐτοῦ γεγόνασι καὶ κατὰ τὸ
ἥμισυ τῆς ἀρχαιότητος. καὶ ἔξαρχος τοῦ Πέρσου, καλούμενος
B Σαήν, ἕως αὐτῆς Χαλκηδόνος ἦλθεν καὶ ἐπὶ τὰ μέρη Χρυσοπό-
λεως καὶ τοῦ Κηκωνίου καὶ εἰς τὴν ἀντιπέρας ἐβλέπετο. καὶ λα-
βὼν δῶρα παρὰ τοῦ βασιλέως Ἡρακλείου δι' ἑαυτοῦ ἐν πλοίοις
ἐγγίσαντος τῷ λιμένι Χαλκηδόνος ἀνεχώρησεν, ἐπαγγειλάμενος
ὅτι ἐὰν πεμφθῶσιν ἐξ ἡμῶν εἰς πρεσβείαν πρὸς Χοσδρόην τινές,
εἰρήνη γίνεται. καὶ δὴ ἐπέμφθησαν ἐξ ἡμῶν πρεσβευταὶ τρεῖς,
τουτέστιν Ὀλύμπιος ἔπαρχος πραιτωρίων καὶ Λεόντιος ἔπαρ-
R 884 χος πόλεως καὶ Ἀναστάσιος πρεσβύτερος τῆς κατὰ Κωνσταν-
τινούπολιν ἁγιωτάτης μεγάλης ἐκκλησίας, ἐπιφερόμενοι καὶ ἀπο-
κρίσεις γραφείσας ἀπὸ τῶν ἀρχόντων ἡμῶν πρὸς τὸν θεόπτωτον
Χοσρόην, ὧντινων ἡ δύναμίς ἐστιν αὕτη.*

4. *δωροφορεῖται* R. 5. *ἀλλαιλούια* V. 7. *εἰσαγομένων* om. P. *ib.* *ἂν* om. R, uucis includit P. 8. *γίνεται* PV. 12. *Χρυσουπό-λεως* P. 13. *Μηκωνίου* P. 14. *αὐτοῦ* P. 16. *Χοσρόην* P. 17. *καὶ διεπέμφθησαν* P.

postquam dixit Pontifex, *juxta donum Christi tui*, statim incipit populus: *Nunc virtutes coelorum nobiscum invisibiliter adorant: Ecce ingreditur Rex gloriae. Ecce sacrificium mysticum perfectum solenni pompa affertur, in fide et tremore accedamus, ut participes efficamur vitae aeternae. Alleluia.* Hoc non solum in Jejuniis Praesanctificatorum canitur, sed et aliis praeterea diebus, quotiescumque Praesanctificata fiunt.

Hoc anno, lege lata, numus argenteus sex scripulorum cusus est, quo numi genere factae sunt largitiones Imperatoriae, ipseque ad semissem veterum numorum. Persarum vero Regis Exarchus, Saen vocatus, ad ipsam usque Chalcedonem, et in fines Chrysopoleos et Meconii venit, cum in opposita civitati regione a populo conspiceretur. Donis vero ac muneribus acceptis ab Imperatore Heraclio, hac de causa navigio Chalcedonensi portui appropinquante, recessit: pollicitus, si aliqui ex nostris ad Chosroem legati mitterentur, pacem futuram. Missique e nostris legati tres, Olympius scilicet Praefectus Praetorio, Leontius Praefectus Urbi, et Anastasius sanctissimae Magnae Ecclesiae Constantinopolitanae Presbyter, literas a Principibus nostris scriptas ad Deo invisum Chosroem deferentes, in hanc ferme sententiam.

Ὁ τὰ πάντα δημιουργήσας καὶ τῇ ἰδίᾳ δυνάμει συνέχων C θεὸς δῶρον ἄξιον τῆς αὐτοῦ ἀγαθότητος τῷ γένει τῶν ἀνθρώπων ἐφιλοτιμήσατο τῆς βασιλείας τὴν πρόνοιαν, δι᾽ ἧς ἀταράχως ἀξιούμεθα ζῆν ἢ δυσχερείαις τισὶ περιπίπτοντες ἴασιν ἐξευρίσκομεν. πρὸς τοῦτο τὸ θεϊκὸν ἀποβλέψαντες, τὴν βασιλικὴν πρόνοιάν φαμεν, καὶ πρὸ τῶν ἄλλων ἁπάντων τὴν ὑπέρογκον ὑμῶν ἡμερότητα, δυσωποῦμεν συγγνώμης ἡμᾶς ἀξιῶσαι, τολμήσαντας παρὰ τὴν πρώην πολιτευομένην κατάστασιν τῇ παρούσῃ πρὸς τὸ ὑμέτερον κράτος ἀναφορᾷ χρήσασθαι. ἴσμεν γὰρ τὴν ἐν τῷ προλαβόντι χρόνῳ κρατήσασαν συνήθειαν, ἥτις ἠβούλετο D φιλονεικίας τινὸς μεταξὺ τῶν δύο πολιτειῶν ἀνακυπτούσης τοὺς V 308 ἑκατέρας αὐτῶν βασιλεύοντας διὰ τῶν πρὸς ἀλλήλους δηλωμάτων τὰ φιλονεικούμενα διαλύειν. ἀλλὰ ταύτην τὴν τάξιν παρέλυσε Φωκᾶς ὁ τῆς Ῥωμαϊκῆς πολιτείας γενόμενος ἐπίβουλος. τὸν γὰρ ἐν Θρᾴκῃ Ῥωμαϊκὸν ὑποφθείρας στρατὸν αἰφνιδίως ἐπέστη τῇ παρ᾽ ἡμῖν βασιλευούσῃ πόλει, καὶ Μαυρίκιον τὸν εὐσεβῶς ἡμῶν βασιλεύσαντα καὶ τὴν αὐτοῦ γυναῖκα, ἔτι δὲ καὶ τέκνα καὶ συγγενεῖς καὶ ἐκ τῶν ἀρχόντων οὐκ ὀλίγους ἀνεῖλεν. καὶ οὐκ ἠρκέσθη τοῖς πεπραγμένοις παρ᾽ αὐτοῦ τοσούτοις κακοῖς, ἀλλ᾽ οὐδὲ τὴν πρέπουσαν τῇ ὑπερόγκῳ ὑμῶν ἡμερότητι τιμὴν ἀπένειμεν, ὥστε P 387 λοιπὸν ἐξ ἡμετέρων ἁμαρτιῶν ὁρμηθέντας ὑμᾶς εἰς τὴν τοσαύτην ἐλάττωσιν ἀγαγεῖν τὰ τῆς Ῥωμαϊκῆς πολιτείας πράγματα. ἐγνω-

9. ἴσμεν μὲν γὰρ R. 11. τινὰς PV. ib. ἀνακυπτούσας P.
14. γενόμενος om. P. 15. ὑποφθείρει P. 21. ὁρμηθέντα P.
22. τὰ om. R, uncis inclusit P.

„Qui omnia creavit, et sua potentia continet, Deus, sua bonitate dignum munus humano generi contulit, imperii scilicet providentiam, qua vitae securitas, et si in aliquas difficultates incidere nos contigerit, medela nobis procuratur. Ad hoc divinum munus, Regiam scilicet providentiam, respectantes, prae cunctis omnibus immensam vestram Clementiam deprecamur, uti veniam nobis dignetur impertiri, si praeter prioris Reipublicae status rationem hac suggestione erga vestram Majestatem utamur. Neque enim ignoramus, praeteritis temporibus eam obtinuisse consuetudinem, ut inter utramque Rempublicam enatae controversiae, ab utriusque Principibus, mutuis invicem factis collationibus, dirimerentur: quam quidem infregit Romani imperii insidiator Focas. Corrupto enim in Thracia Romano exercitu, Reginam hanc nostram urbem adortus, et Mauricium nobis pie imperantem, ac illius conjugem, liberosque et cognatos, et ex Magistratibus haud paucos sustulit. Nec satis illi fuit tanta perpetrasse facinora, immensae quoque vestrae Clementiae debitum honorem minime exhibuit. Unde accidit, ut propter peccata nostra a vobis impeteremur, resque Romanorum ad hanc imminutionem et debili-

κῶς δὲ τὰ παρὰ τοῦ λυμεῶνος ἐκείνου γενόμενα ὁ νῦν εὐσεβῶς ἡμῶν βασιλεύων καὶ ὁ αὐτοῦ ἀείμνηστος πατήρ, ἐβουλεύσαντο τῆς τοσαύτης ἐκείνου ἀνάγκης ἐλευθερῶσαι τὴν Ῥωμαϊκὴν πολιτείαν· ὅπερ καὶ ἔπραξαν, τεταπεινωμένην ἐκείνην ἐκ τοῦ ὑμετέρου κράτους εὑρόντες. καὶ μετὰ τὸν τοῦ τυράννου θάνατον βουληθέντος τοῦ ἡμῶν βασιλέως τοὺς ἰδίους λαβεῖν συγγενεῖς καὶ πρὸς τὸν οἰκεῖον ἐν Ἀφρικῇ ἐπαναζεῦξαι πατέρα, προτρέψαντός (B) τε ἡμᾶς ὃν θέλομεν ἐπιλέξασθαι βασιλέα, μόλις ταῖς (R 886) αἰτήσεσιν ἡμῶν πεισθεὶς κατεδέξατο τὴν βασιλείαν, καὶ διὰ τὴν κρατοῦσαν ἐν ταῖς δύο πολιτείαις ταραχήν, ἔτι δὲ καὶ τὴν ἐμφύλιον στάσιν, οὐκ ἔσχε καιρόν, ὅπερ ἐχρῆν πραχθῆναι, τοῦ διὰ πρεσβείας τὴν ὀφειλομένην τιμὴν τῷ ὑπερόγκῳ κράτει τῆς ὑμετέρας γαλήνης προσαγαγεῖν. ἐβουλευσάμεθα οὖν παριδεῖν τὸ ἔθος, οὗπερ ἀνωτέρω ἐμνήσθημεν, καὶ βραχεῖς ὄντες ἄνθρωποι πρὸς ἀρχιβασιλέα τηλικοῦτον τῇ δεήσει χρήσασθαι, στέλλοντες καί τινας ἐξ ἡμῶν ὀφείλοντας τῶν ὑμετέρων ἰχνῶν ἀξιωθῆναι. ἀλλὰ διὰ τὰ ἐν μέσῳ συμβάντα τοῦτο πρᾶξαι μέχρι νῦν οὐκ ἐτολμήσαμεν· (C) ὅτε μέντοι Σαὴν ὁ ἐνδοξότατος Βαβμανζαδαγώ, τοῦ Περσικοῦ στρατοῦ ἔξαρχος, ἐν τοῖς μέρεσι Χαλκηδόνος γέγονε, καὶ συντυχὼν τῷ εὐσεβεστάτῳ ἡμῶν βασιλεῖ καὶ ἡμῖν, καὶ ἐκ πάντων αἰτηθεὶς τὰ περὶ τῆς εἰρήνης διαλεχθῆναι, αὐτὸς μὲν εἶπεν μὴ ἔχειν τοιαύτην ἐξουσίαν, δέεσθαι δὲ τὰ περὶ τούτου τῆς

10. δὲ om. P. 18. ὅτι P. 21. αὐτὸν R. 22. τὰ om. R.

tationem devenirent. Cum ergo intelligeret is qui nunc pie imperat, quae a peste illa patrata essent, unaque et aeternae memoriae illius pater, decreverunt Romanum imperium ex tantis illius angustiis in libertatem asserere: quod et confecere, quamvis a vestra Majestate non modice labefactatum invenirent. Post mortem ergo tyranni, cum Imperator noster, affinibus secum assumptis, in Africam ad patrem suum reverti statueret, moneretque nos, ut quem vellemus Imperatorem designaremus, aegre precibus nostris cedens, imperium tandem suscepit. At propter utriusque Reipublicae perturbationem, civilesque motus, locus ipsi haud fuit per legatos, uti par erat, id praestandi, quo debitum honorem amplissimae Majestatis vestrae Serenitati exhiberet. Statueramus igitur, omisso more cujus meminimus, nos pusilli homines, erga potentissimum Regem precibus uti, et aliquos ex nobis mittere qui ad vestigia vestra admitterentur. Sed ex iis quae subinde evenere, id ad hunc usque diem exequi ausi non sumus. At cum Saen illustrissimus Babmanzadago, Persicarum copiarum dux supremus ad fines Chalcedonis accessisset, cum piissimo nostro Imperatore nobisque collocutus, rogatus est ab omnibus ut de pace tractaret. Qui respondit, sibi quidem ejusmodi minime indultam esse facultatem: deprecaturum tamen super hoc Clementiam ve-

ὑμῶν φιλανθρωπίας. νυνὶ δὲ καὶ ἀπόκρισιν ἔστειλε πρὸς ἡμᾶς
διὰ τοῦ Σπαδαδουάρ, ὑποσχόμενος ἐνωμότως ὅτι τὸ ὑπέρογκον
ὑμῶν κράτος τοὺς στελλομένους παρ' ἡμῶν ὡς πρέπον ἐστὶν δέ-
χεται καὶ ἀπολύει ἀβλαβεῖς πρὸς ἡμᾶς ἐπαναλῦσαι, καὶ ὅτι παρὰ
τῆς ὑμετέρας φιλανθρωπίας τοῦτο πρᾶξαι ἐκελεύσθη. ἡμεῖς δὲ D
πάλιν τοῖς οὕτω παρακολουθήσασι θαῤῥήσαντες, πρὸ πάντων
δὲ τῷ θεῷ καὶ τῇ ὑμετέρᾳ μεγαλειότητι, τοὺς δούλους ὑμῶν
ἀπελύσαμεν Ὀλύμπιον τὸν ἐνδοξότατον ἀπὸ ὑπάτων, πατρίκιον
καὶ ἔπαρχον τῶν πραιτωρίων, καὶ Λεόντιον τὸν ἐνδοξότατον ἀπὸ
ὑπάτων, πατρίκιον καὶ ἔπαρχον πόλεως καὶ Ἀναστάσιον τὸν
θεοφιλέστατον πρεσβύτερον καὶ σύγκελλον, οὓς δυσωποῦμεν ὡς
πρέπει τῷ ὑπερόγκῳ ὑμῶν κράτει δεχθῆναι καὶ συντόμως ἐπανα-
λῦσαι πρὸς ἡμᾶς τὴν ἀρέσκουσαν τῷ θεῷ εἰρήνην καὶ πρέπουσαν
τῷ φιλειρήνῳ ὑμῶν κράτει ἀποσώζοντας ἡμῖν. δεόμεθα δὲ τῆς P 888
ὑμετέρας ἡμερότητος καὶ Ἡράκλειον τὸν εὐσεβέστατον ἡμῶν βα-
σιλέα γνήσιον ἔχειν τέκνον, προθύμως ἔχοντα ἐν ἅπασι τὴν θε-
ραπείαν τῆς ὑμετέρας ποιεῖν γαλήνης. ταῦτα γὰρ πράττοντες δι- V 309
πλῆν ἑαυτοῖς περιποιεῖτε δόξαν, καὶ ἐπὶ τῇ τῶν πολέμων ἀνδρα-
γαθίᾳ καὶ ἐπὶ τῇ δωρεᾷ τῆς εἰρήνης. καὶ ἡμεῖς λοιπὸν τῆς ἡσυ-
χίας διὰ τῶν ὑμετέρων ἀειμνημονεύτων δωρεῶν ἐν ἀπολαύσει γι-
νόμεθα, καιρὸν λαμβάνοντες τὰς ὑπὲρ τῆς ὑμετέρας πολυχρο- R 888
νίου εὐζωίας τῷ θεῷ προσαγαγεῖν εὐχάς, ἀληθάργητον εἰς αἰῶ-
νας τῆς Ῥωμαϊκῆς πολιτείας τὴν ὑμετέραν εὐεργεσίαν ἔχοντες.

5. ἡμᾶς — θαῤῥήσαντας RV. 11. σύγγελλον P. 17. τοῦτο P.

stram. Nunc vero et responsum misit nobis per Spadadovarem, cum sacramento pollicitus, amplissimam vestram Majestatem, eos pro dignitate suscepturam qui a nobis mitterentur, et salvos ac incolumes ad nos remissuram, idque a Clementia vestra ut faceret sibi esse imperatum. Nos itaque hisce confisi promissis, praesertim autem Deo, et vestra Amplitudine, servos vestros misimus gloriosissimum Olympium Ex-Consule, Patricium et Praefectum Praetorio, et gloriosissimum Leontium Ex-Consule, Patricium et Praefectum Urbi, ac venerabilem Anastasium Presbyterum et Syncellum, quos ut amplissima Majestas vestra, prout par est, excipiat, flagitamus, et uti quamprimum fieri poterit, cum grata Deo pace, et quae pacificam Majestatem vestram decet, salvos nobis remittatis. Obsecramus etiam Mansuetudinem vestram ut Heraclium piissimum nostrum Imperatorem loco proprii filii habeat, paratum in omnibus Serenitati vestrae cultum et officium praestare. Quod quidem si feceritis, geminam vobis gloriam comparabitis, cum ex fortitudine bellica, tum ex pacis concessione. Nos porro deinceps per nunquam obliviscenda vestra munera fruemur quiete, nobisque suppetet occasio pro vestrae vitae diuturnitate Deo preces offerendi, quandiu stabit Romana Respublica vestrum beneficium nunquam oblivioni daturis."

B τμθ' Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. δ'. ϛ'. μετὰ ὑπ. Ἡρακλείου Αὐγούστου τὸ ε'.

Καὶ ἀπὸ κβ' καὶ αὐτῆς τοῦ Ἰανουαρίου μηνὸς γράφεται, τῆς βασιλείας Ἡρακλείου νέου Κωνσταντίνου ἔτος δ'.

Ἀπὸ τῆς γεννήσεως τοῦ δεσπότου Χριστοῦ ἕως ταύτης τῆς ὑπατείας ἐπληρώθησαν ἔτη χιθ' καὶ ἤρξαντο τὰ χκ'. ἐκ τούτων ἐξαιροῦνται τὰ μέχρι τῆς σταυρώσεως αὐτοῦ ἔτη λγ', καὶ καταλείπονται φπϛ'. πρὸ φ' τοίνυν πϛ' ἐνιαυτῶν εἰσῆλθεν ὁ μάρτιος C μὴν ἐν ἡμέρᾳ ε'· τοῖς γὰρ φπϛ' πρόσθες τὰ βίσεξτα, τοῦτο ἔστιν ρμζ'. διὰ τὸ νῦν ἐπικεῖσθαι βίσεξτον γίνονται ψλγ'. ἔκβα τούτων τὸ ζ' ρδ', λοιπὸν ε'. ἀρίθμησον ε' ἀπὸ τῆς ε' ἡμέρας, καὶ καταλήγεις εἰς δευτέραν, ὃ καὶ ἔστιν· ὁ γὰρ μάρτιος τῆς ἐνεστώσης δ' ἰνδικτιῶνος εἰσέρχεται ἐν δευτέρᾳ τῆς ἑβδομάδος ἡμέρᾳ.

Πάλιν τὰς τῆς ἐννεακαιδεκαετηρίδος ζητοῦντες ἐπινεμήσεις εὑρίσκομεν πρὸ φπϛ' ἐνιαυτῶν, τουτέστιν λ' κύκλων, ια' οὖσαν ἰνδικτιῶνα· ια' γὰρ ἐπὶ ια' συνάγει φοα'. λοιπὸν ιβ', ιγ', ιδ', ιε', ιϛ', ιζ', ιη', ιθ', α', β', γ', δ', ε', ϛ', ζ'. αὕτη γὰρ νῦν ἐνέστηκεν. ψηφίζοντες οὖν πρὸ φπϛ' ἐτῶν τὴν σελή- D νην εὑρίσκομεν αὐτὴν τῇ κγ' τοῦ μαρτίου μηνὸς ἐκείνου, ἥτις ἦν ἐν ἡμέρᾳ παρασκευῇ, ἔχουσαν ιδ', ε', ὡς εἶναι τὸ πάσχα

4. ἔτους P. 6. 7. ἔτη om. P. 10. διὰ τοίνυν R. ib. ἔκβαλε P. 15. ιθ' ετηρίδος P.

A. C. [Ol. Iph.]

CCCXLIX. Olympias.

6194. 616. vi. Ind. iv. Ind. Post Cons. Heraclii Augusti V. 4.

Et ab ipso xxii. die mensis Januarii, scribitur, *Imperii Heraclii Novi Constantini anno* iv.

A Christi Domini nativitate, usque ad hunc Consulatum, exacti sunt anni dcxix. et coepit annus dcxx. Ex his usque ad ejus Passionem subtractis annis xxxiii. restant anni dlxxxvi. Ergo ante dlxxxvi. annos, mensis Martius feria v. incoepit. Nam dlxxxvi. annis adde Bissextiles, hoc est cxlvii. quia modo Bissextus instat, his additis, fient dccxxxiii. Abjice ex his septies civ. reliquum erit v. Numera v. a v. feria, et desines in feria ii. quod ita est. Martius enim inchoante iv. Indictione, incipit hebdomadis feria ii.

Rursum si xix. annorum Cycli Indictiones quaeramus, inveniemus ante dlxxxvi. annos, hoc est xxx. Cyclos, xi. esse Indictionem. xi. enim ad xi. colligunt dlxxi. Relinquuntur enim xv. nempe xii. xiii. xiv. xv. xvi. xvii. xviii. xix. i. ii. iii. iv. v. vi. vii. Haec enim nunc est. Numerantes igitur ante dlxxxvi. annos lunam, reperimus illam xxiii. die Martii illius quae erat in die Parasceves, esse xiv. ut esset Pascha Ju-

τῶν Ἰουδαίων, ὅτε ὁ κύριος ἐσταυρώθη, ἀπὸ ἑσπέρας τῆς παρασκευῆς. ἀνέστη δὲ κύριος τῇ ἐφεξῆς κυριακῇ, ἥτις ἦν κε' τοῦ αὐτοῦ μαρτίου μηνός. συνᾴδει δὲ ταῦτα καὶ τὰ προταττόμενα παρὰ τῶν ἀξιολόγων ἀνδρῶν ἐν τῇ τῶν φωστήρων ψηφοφορίᾳ.

Ἰνδ. ε'. ζ. μετὰ ὑπ. Ἡρακλείου Αὐγούστου τὸ ϛ'.

Καὶ ἀπὸ κβ' καὶ αὐτῆς τοῦ ἰανουαρίου μηνὸς γράφεται, τῆς P 389
βασιλείας Ἡρακλείου νέου Κωνσταντίνου ἔτος ε'. R 890

Ἰνδ. ϛ'. η'. μετὰ ὑπ. Ἡρακλείου Αὐγούστου τὸ ζ'.

Καὶ ἀπὸ κβ' καὶ αὐτῆς τοῦ ἰανουαρίου μηνὸς γράφεται, τῆς βασιλείας Ἡρακλείου νέου Κωνσταντίνου ἔτος ϛ'.

Τούτῳ τῷ ἔτει ἀπῃτήθησαν οἱ κτήτορες τῶν πολιτικῶν ἄρτων διὰ διαγραφῶν καθ' ἕκαστον ἄρτον νομίσματα γ'. καὶ μετὰ τὸ παρασχεῖν πάντας εὐθέως τῷ αὐγούστῳ μηνὶ αὐτῆς τῆς ϛ' ἰνδικτιῶνος ἀνηρτήθη τελείως ἡ χορηγία τῶν αὐτῶν πολιτικῶν B
ἄρτων.

Ἰνδ. ζ'. θ'. μετὰ ὑπ. Ἡρακλείου Αὐγούστου τὸ η'.

Καὶ ἀπὸ κβ' καὶ αὐτῆς τοῦ ἰανουαρίου μηνὸς γράφεται, V 310
τῆς βασιλείας Ἡρακλείου νέου Κωνσταντίνου ἔτος ζ'.

τν' Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. η'. ι'. μετὰ ὑπ. Ἡρακλείου Αὐγούστου τὸ θ'.

3. πραττόμενα P. 6. κβ'] κα' V. 7. 10. 18. ἔτους P. 12. γραφῶν R.

daeorum, cum Dominus passus est, a vespera Parasceves. Resurrexit Dominus deinde Dominica die, quae in XXII. incidit ejusdem Martii. Concinunt autem quae a magnis viris acta sunt in luminarium supputatione.

A. C. [Ol. Iph.]

617. VII. Ind. V. Post Cons. Heraclii Augusti VI. 1. 344.

Et ab ipso die XXII. Januarii, scribitur, *Imperii Heraclii Novi Constantini anno* V.

618. VIII. Ind. VI. Post Cons. Heraclii Augusti VII. 2.

Et ab ipso XXII. die Januarii, scribitur, *Imperii Heraclii Novi Constantini anno* VI.

Hoc anno, possessoribus, seu civibus, qui jure panum civilium gaudebant, exacta sunt vice indictionis, in singulos panes tria numismata: et postquam omnes ea dedere, statim mense Augusto ejusdem Indictionis VI. universae panum civilium largitiones sublatae sunt.

619. IX. Ind. VII. Post Cons. Heraclii Augusti VIII. 3.

Et ab ipso die XXII. ejusdem mensis Januarii, scribitur, *Imperii Heraclii Novi Constantini anno* VII.

CCCL. Olympias.

620. X. Ind. VIII. Cons. Heraclii Augusti IX. 4.

Καὶ ἀπὸ κβ' καὶ αὐτῆς τοῦ Ἰανουαρίου μηνὸς γράφεται, τῆς βασιλείας Ἡρακλείου νέου Κωνσταντίνου ἔτος η'.

Ἰνδ. θ'. ια'. μετὰ ὑπ. Ἡρακλείου Αὐγούστου τὸ ι'.

Καὶ ἀπὸ κβ' καὶ αὐτῆς τοῦ Ἰανουαρίου μηνὸς γράφεται, τῆς βασιλείας Ἡρακλείου νέου Κωνσταντίνου ἔτος θ'.

P 390 *Ἰνδ. ι'. ιβ'. μετὰ ὑπ. Ἡρακλείου Αὐγούστου ἔτος ια'.*

B *Καὶ ἀπὸ κβ' καὶ αὐτῆς τοῦ Ἰανουαρίου μηνὸς γράφεται, τῆς βασιλείας Ἡρακλείου νέου Κωνσταντίνου ἔτος ι'.*

V 311 *Ἰνδ. ια'. ιγ'. μετὰ ὑπ. Ἡρακλείου Αὐγούστου τὸ ιβ'.*

Καὶ ἀπὸ κβ' καὶ αὐτῆς τοῦ Ἰανουαρίου μηνὸς γράφεται, τῆς βασιλείας Ἡρακλείου νέου Κωνσταντίνου ἔτος ια'.

P 391 *Τούτῳ τῷ ἐνιαυτῷ μηνὶ δαισίῳ, κατὰ Ῥωμαίους Ἰουνίου ε', ἡμέρᾳ πρώτῃ, ὄντος τοῦ βασιλέως Ἡρακλείου εἰς τὰ Θρᾴκια μέρη μετά τινων ἀρχόντων καί τινων οὐ μόνον κτητόρων καὶ κλη-*
C *ρικῶν, ἀλλὰ γὰρ καὶ ἐργαστηριακῶν καὶ δημοτῶν ἐξ ἑκατέρου μέρους καὶ πλήθους ἄλλου οὐκ ὀλίγου, πλησιάσαντος τῷ μακρῷ τείχει τοῦ Χαγάνου τῶν Ἀβάρων μετὰ πλήθους ἀπείρου, μελλούσης, ὡς καθὼς ἐφημίσθη, μεταξὺ Ῥωμαίων καὶ Ἀβάρων εἰρήνης γίνεσθαι, καὶ μέλλοντος ἱππικοῦ ἐν Ἡρακλείᾳ ἄγεσθαι, τῇ φήμῃ ταύτῃ συναπαχθὲν πλῆθος ἄπειρον ἐξῆλθεν ἐκ τῆς πανευδαίμονος, καὶ περὶ ὥραν δ' τῆς κυριακῆς αὐτῆς ὁ Χαγάνος*

2. νέου om. R. 3. μετὰ — 9. ιγ' om. R. 6. ἔτος] τὸ P. 8. ἔτους P. 10. καὶ] τῆς R. 19. εἰρήνην P, εἰρήνης V, m. R. 20. συναχθὲν P.

Et ab ipso die XXII. mensis Januarii, scribitur, *Imperii Heraclii Novi Constantini anno* VIII.

621. XI. Ind. IX. Post Cons. Heraclii Augusti X. 1. 350.

Et ab ipso die XXII. mensis Januarii, scribitur, *Imperii Heraclii Novi Constantini anno* IX.

622. XII. Ind. X. Post Cons. Heraclii Augusti XI. 2.

Et ab ipso die XXII. mensis Januarii, scribitur, *Imperii Heraclii Novi Constantini anno* X.

623. XIII. Ind. XI. Post Cons. Heraclii Augusti XII. 3.

Et ab ipso die XXII. mensis Januarii, scribitur, *Imperii Heraclii Novi Constantini anno* XI.

Hoc anno, mense Desio, secundum Romanos Junii V. feria I. cum Imperator Heraclius in Thraciae partibus versaretur una cum Proceribus et civibus, atque Clericis, atque adeo cum opificibus, plurimis etiam ex utraque Factione, ac plebe, Avarum Chagano ad Longum Murum cum innumera multitudine etiam accedente, quod, ut rumor increbuerat, Romanos inter ac Avares pax esset conficienda, tum etiam quod Heracleae Ludi Circenses celebrandi essent, hac fama excita multitudo infinita, ex Felice Urbe egressa est. Et circa horam IV. ipsius Dominicae, Avarum

τῶν Ἀβάρων τῷ φραγελλίῳ αὐτοῦ ἔνευσεν, καὶ πάντες οἱ σὺν αὐτῷ ὁρμήσαντες εἰσῆλθαν τὸ μακρὸν τεῖχος, ἐκείνου μείναντος ἔξωθεν τοῦ τείχους μετά τινων τῶν αὐτοῦ, καὶ ὡς καθὼς εἶπεν ὅτι καὶ τὸ τεῖχος εἰσήρχετο καὶ τὴν πόλιν παρελάμβανεν, εἰ μὴ D ὅτι ὁ θεὸς αὐτὸν ἐκώλυσεν. πλὴν οἱ αὐτοῦ εἰσελθόντες αὐτῇ τῇ κυριακῇ ἀπὸ ἑσπέρας ἕως τῆς Χρυσῆς πόρτας πάντας ἐπραίδευ- R 392 σαν οὓς ηὗρον ἔξω τῆς πόλεως μετὰ καὶ τῶν ἐν τοῖς προαστείοις ὅπως οὖν εὑρεθέντων ἀνθρώπων τε καὶ ἀλόγων παντοδαπῶν. εἰσῆλθαν δὲ καὶ εἰς τοὺς ἁγίους Κοσμᾶν καὶ Δαμιανὸν ἐν Βλαχέρναις, καὶ εἰς τὸν Ἀρχάγγελον πέραν εἰς τὰ Προμώτου, καὶ οὐ μόνον ὅτι τὰ κιβούρια καὶ ἄλλα κειμήλια ἀφείλαντο, ἀλλὰ καὶ αὐτὴν τὴν ἁγίαν τράπεζαν τῆς ἐκκλησίας τοῦ Ἀρχαγγέλου κατέκλασαν, καὶ πάντας μετὰ τῶν ἀφαιρεθέντων αὐτῶν μετῴκι- P 390 σαν πέραν τοῦ Δανουβίου, μηδενὸς ἀντιστατοῦντος.

τνα' Ὀλυμπιάς. P 391

Ἰνδ. ιβ'. ιδ'. μετὰ ὑπ. Ἡρακλείου Αὐγούστου τὸ ιγ'.

Καὶ ἀπὸ κβ' καὶ αὐτῆς τοῦ Ἰανουαρίου μηνὸς γράφεται τῆς βασιλείας Ἡρακλείου νέου Κωνσταντίνου ἔτος ιβ'.

Τούτῳ τῷ ἐνιαυτῷ μηνὶ δύστρῳ, κατὰ Ῥωμαίους μαρτίῳ, ε' καὶ κ' τοῦ μηνός, τῇ ἡμέρᾳ τοῦ εὐαγγελισμοῦ τῆς δεσποίνης

1. φραγγελλίῳ P. 2. εἰσῆλθον P. 6. ἑσπέραν V. 9. εἰσῆλθον P. ib. καὶ om. P. 11. κιβώρια P. ib. ἀφείλοντο P. 13. μετῴκησαν PV. 19. σύστρῳ R.

Chaganus flagello suo signum dedit, statimque omnes qui cum illo erant Longum Murum impetu facto ingressi sunt, ipso extra Murum cum aliquot familiaribus manente, cum, ut dixisse fertur, simul atque Murum ingressus esset, urbem se facile occupaturum sibi persuaderet: quod sane accidisset, nisi illum prohibuisset Deus. Illius tamen copiae ipsa Dominica, ingressae circa vesperam usque ad Auream portam, quotquot extra urbem repererunt, vel in suburbanis, et quidquid hominum vel animalium inventum fuit, in praedam rapuere. Ingressi sunt etiam sacram aedem Sanctorum Cosmae et Damiani in Blachernis: et Ecclesiam Sancti Archangeli trans urbem in Promoti Suburbano: in iisque non Ciboria duntaxat, et alia cimelia abstulerunt, sed ipsam etiam sacram Mensam Ecclesiae Archangeli confregerunt, omnesque cum praeda captivos secum trans Danubium, obsistente nemine, abduxerunt.

A. C. [Ol. Iph.] Anni a m. c.

CCCLI. Olympias.

624. xiv. Ind. xii. Post Cons. Heraclii Augusti XIII. 3. 6132.

Et ab ipso die xxii. mensis Januarii, scribitur, *Imperii Heraclii Novi Constantini anno* xi.

Hoc anno, mense Dystro, secundum Romanos, Martio, quinto et vicesimo mensis die festo Annuntiationis Dominae nostrae Dei Genitricis,

ἡμῶν τῆς θεοτόκου, ἐξῆλθεν ἐπὶ τὰ ἀνατολικὰ μέρη ὁ βασιλεὺς Ἡράκλειος ἅμα τοῖς αὐτοῦ τέκνοις Ἡρακλείῳ καὶ Ἐπιφανίᾳ τῇ καὶ Εὐδοκίᾳ καὶ τῇ βασιλίσσῃ Μαρτίνᾳ, καὶ ἐποίησεν σὺν αὐτοῖς τὴν πασχαλίαν ἑορτὴν πλησίον τῆς πόλεως Νικομηδείας. C καὶ μετὰ τὴν ἑορτὴν αὐτὸς μὲν ὁ βασιλεὺς Ἡράκλειος μετὰ Μαρτίνης τῆς βασιλίσσης ὥρμησαν ἐπὶ τὰ ἀνατολικὰ μέρη, συνόντος αὐτοῖς καὶ Ἀνιανοῦ δομεστίκου τοῦ μαγίστρου. τὰ δὲ τέκνα αὐτοῦ ὑπέστρεψαν ἐν Κωνσταντινουπόλει.

Τούτῳ τῷ ἔτει μηνὶ ἀρτεμισίῳ, κατὰ Ῥωμαίους μαΐῳ, τῆς D ιβʹ ἰνδικτιῶνος, ἐπὶ Σεργίου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, ἐπενοήθη ψάλλεσθαι μετὰ τὸ μεταλαβεῖν πάντας τῶν ἁγίων μυστηρίων ἐν τῷ μέλλειν τοὺς κληρικοὺς ἐπὶ τὸ σκευοφυλάκιον ἀποκαθιστᾶν τὰ τίμια ῥιπίδια, δισκάρια καὶ ποτήρια καὶ ἄλλα ἱερὰ σκεύη, μετὰ τὸ ἐκ τῶν παρατραπεζίων καὶ τὴν διάδοσιν ἀποτεθῆναι πάντα εἰς τὴν ἁγίαν τράπεζαν, καὶ ψαλθῆναι τὸν τελευταῖον στίχον τοῦ κοινωνικοῦ, λέγεσθαι καὶ τοῦτο το τροπάριν, Πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν αἰνέσεως, κύριε, ὅπως ἂν ὑμνήσωμεν τὴν δόξαν σου, ὅτι ἠξίωσας ἡμᾶς τῶν ἁγίων σου μετασχεῖν μυστηρίων. τήρησον ἡμᾶς ἐν τῷ σῷ ἁγιασμῷ, ὅλην τὴν ἡμέραν μελετῶντας τὴν δικαιοσύνην σου. ἀλληλούια.

R 894
P 391 Ἰνδ. ιγʹ. ιεʹ. μετὰ ὑπ. Ἡρακλείου Αὐγούστου τὸ ιδʹ.

2. Ἡρακλεῖ V. ib. τῇ καὶ] τῇ R. 5. ὁ om. R. 6. ὥρμησεν P sola. 7. μεγίστου P. 12. ἀποκαθιστάναι P. 16. λέγεται R. ib. τροπάριον P. 17. ὅπως ἀνυμνήσωμεν P. 18. ἡμᾶς om. R. 20. ἀλλελούια V.

profectus in Orientales partes Imperator Heraclius cum liberis suis Heraclio, Epiphania quae et Eudocia dicta, et Imperatrice Martina, Paschales ferias juxta urbem Nicomediam peregit. Iisque exactis, idem Imperator Heraclius cum Martina Imperatrice in Orientis regiones perrexit, habens in comitatu Anianum Domesticum maximum. Liberi vero illius Constantinopolim reversi sunt.

Hoc anno, mense Artemisio, secundum Romanos Maio, xii. Indict. sub Sergio Patriarcha Constantinopolitano tum primum inductum est, ut postquam omnes sacra mysteria perceperunt, cum Clerici relaturi sunt in Scevophylacium pretiosa Muscaria, Discos et Calices, atque alia sacra vasa, et post datam fidelibus ex appositis mensis Communionem, omnia in sacram Mensam referuntur, post exactum denique ultimum versum Communionis, caneretur haec Antiphona: *Impleatur os nostrum laude, Domine, ut celebremus gloriam tuam, quia nos sanctis tuis mysteriis dignatus es. Serva nos in sanctificatione, toto die meditantes justitiam tuam. Alleluia.*

625. xv. Ind. xiii. Post Cons. Heraclii Augusti XIV. 4.

Καὶ ἀπὸ κβ' καὶ αὐτῆς τοῦ Ἰανουαρίου μηνὸς γράφεται, τῆς βασιλείας Ἡρακλείου νέου Κωνσταντίνου ἔτος ιγ'.

Ἰνδ. ιδ'. ις'. μετὰ ὑπ. Ἡρακλείου Αὐγούστου ἔτος ιε'. B

Καὶ ἀπὸ κβ' καὶ αὐτῆς τοῦ Ἰανουαρίου μηνὸς γράφεται, τῆς βασιλείας Ἡρακλείου νέου Κωνσταντίνου ἔτος ιδ'.

Τούτῳ τῷ ἐνιαυτῷ μηνὶ δύστρῳ, κατὰ Ῥωμαίους μαρτίῳ, ἐφάνη ἐπὶ δ' ἡμέρας ἀστὴρ φαιδρὸς πάνυ κατὰ δυσμὰς μετὰ δύσιν ἡλίου.

Τούτῳ τῷ ἔτει μηνὶ ἀρτεμισίῳ, κατὰ Ῥωμαίους μαΐῳ, ιδ', ἡμέρᾳ δ', αὐτῇ τῇ ἁγίᾳ μεσοπεντηκοστῇ, συνήχθησαν αἱ σχολαὶ καὶ ἄλλοι πολλοὶ τοῦ πλήθους ἐν τῇ ἁγιωτάτῃ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ, καὶ κατέκραξαν Ἰωάννου τοῦ ἐπίκλην Σεισμοῦ, ὡς θελήσαν- C τος ἐπᾶραι τὰ ψώμια τῶν σχολῶν εἰς ὄνομα τῶν στρατιωτῶν· καὶ τοῦ πατριάρχου Σεργίου ὑποσχομένου ἀποθεραπεύειν τὸν ὄχλον, εἰ μόνον ἐνδώσωσι γενέσθαι τὴν θείαν λειτουργίαν.

Τῇ πεντεκαιδεκάτῃ τοῦ αὐτοῦ μηνὸς πάλιν πλειόνων εὑρεθέντων ἐν τῇ ἁγιωτάτῃ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ, καὶ καταχραξάντων τοῦ λεχθέντος Ἰωάννου, ὁ μὲν πατριάρχης καὶ Ἀλέξανδρος ὁ ἔπαρχος τῶν πραιτωρίων καὶ ἄλλοι τινὲς τῶν ἀρχόντων καὶ Λεόντιος κόμης τοῦ ὀψαρίου καὶ σπαθάριος, ἀνῆλθαν εἰς τὸν ἄμβωνα τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, καὶ κραυγῶν πολλῶν γενομένων D κατὰ τοῦ ῥηθέντος Ἰωάννου τοῦ ἐπίκλην Σεισμοῦ ἀπὸ τοῦ κοι-

3. ἔτος] τὸ P. 4. καὶ] τῆς P. 17. καταχραξόντων P. 20. ἀνῆλθον P.

Et ab ipso die xxii. Januarii mensis, scribitur, *Imperii Heraclii Novi Constantini anno* xiii.

626. xvi. Ind. xiv. Post Cons. Heraclii Augusti XV. 1. 351.

Et ab ipso die xxii. Januarii mensis, scribitur, *Imperii Heraclii Novi Constantini anno* xiv.

Hoc anno, mense Dystro, secundum Romanos, Martio, apparuit sydus fulgentissimum versus occidentem, post occasum solis.

Hoc anno, mense Artemisio, secundum Romanos Maio, xiv. feria iv. in quam incidit Media Pentecoste, convenerunt Scholae (Palatinae) una cum multis aliis ex plebe, in sanctissima Magna Ecclesia, clamoribusque consecuti sunt Joannem cognomento Sismum, quod tollere vellet panes Scholarum in sportulas militum dari consuetos: Sergio Patriarcha interea pollicente operam suam se collaturum ut satis iis fieret, dummodo sinerent sacram Liturgiam peragi.

xiv. ejusdem mensis die, pluribus rursum in sanctissima magna Ecclesia coactis, et clamitantibus contra praedictum Joannem, Patriarcha et Alexander Praefectus Praetorio, et alii quidam ex Magistratibus, et Leontius Comes piscium et Spatharius, Magnae Ecclesiae Ambonem conscenderunt, multisque clamoribus contra eundem Joannem cognomento

νοῦ εἰς τὸ μηκέτι αὐτὸν παρελθεῖν διὰ πολιτικοῦ πράγματος, ἐκεῖνος μὲν καθῃρέθη καὶ κατεβλήθησαν αὐτοῦ παραχρῆμα αἱ
V 312 εἰκόνες. ὁ δὲ ἔπαρχος τῶν πραιτωρίων Ἀλέξανδρος προσεφώνησε, λέγων ὅτι Ἀπὸ ἄρτι πρὸς ἐμὲ ἔχετε χάριν τῶν ψωμίων καὶ ἐλπίζω ἐν τάχει ποιῶ διόρθωσιν εἰς αὐτό. ὁ γὰρ λεχθεὶς Ἰωάννης ὁ Σεισμὸς γʹ φόλλεων πιπρασκομένου τοῦ ψωμίου αὐτὸς ηʹ φόλλεων αὐτὸ ἠβουλήθη ποιῆσαι· καὶ ὁ θεὸς κατέβαλε τὴν βουλὴν αὐτοῦ.

P 392 Καλὸν δὲ διηγήσασθαι ὅπως καὶ νῦν ὁ μόνος πολυέλεος καὶ
R 896 εὔσπλαγχνος θεὸς τῇ εὐπροσδέκτῳ πρεσβείᾳ τῆς ἀχράντου αὐτοῦ μητρὸς καὶ κατὰ ἀλήθειαν δεσποίνης ἡμῶν θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας τὴν ταπεινὴν ταύτην αὐτοῦ πόλιν ἔσωσεν ἐκ τῶν κατὰ συμφωνίαν κυκλωσάντων αὐτὴν παναθέων ἐχθρῶν τῇ κραταιᾷ αὐτοῦ χειρί, καὶ τὸν ἐν αὐτῇ εὑρεθέντα λαὸν ἐλυτρώσατο τῆς προσδοκωμένης μαχαίρας, αἰχμαλωσίας τε καὶ πικροτάτης δουλείας, ὃ οὐδεὶς τῶν πάντων εὐπορήσει διηγήσασθαι. ὁ γὰρ ἐπικατάρατος Σαλβάρας, ἔξαρχος τοῦ Περσικοῦ στρατοῦ,
B ἐκδεχόμενος, ὡς ἔοικεν, καὶ ἔργοις δὲ τελευταῖον ἀπεδείχθη, τὴν τοῦ παναθέου Χαγάνου τῶν Ἀβάρων ἐπέλευσιν, πρὸ πλείστων τούτων ἡμερῶν γενόμενος ἐν Χαλκηδόνι πάντα τά τε προάστεια καὶ παλάτια καὶ τοὺς εὐκτηρίους οἴκους ἀθέως ἐνέπρησεν,

4. (ὡς) ἐλπίζω P sola. 16. ὃ addidit P sola. 20. τε et καὶ παλάτια om. P.

Sismum a populo excitatis, ut a publicae rei administratione amoveretur, exauctoratus est, statuaeque illius extemplo dejectae. Alexander autem Praefectus Praetorio multitudinem sic est allocutus: *Panes deinceps a me accipietis, ac futurum spero, uti brevi res ad priorem statum revocetur.* Quippe Joannes iste Sismus, cum tribus duntaxat Follibus panis venderetur, rem ipse eo deducere conabatur, uti octo Folles exigerentur: sed Deus consilium ejus evertit.

Operae pretium porro videtur exponere, quemadmodum et nunc solus misericors ac clementia plenus Deus per acceptissimam intemeratae matris ipsius, et vere Dominae nostrae Dei Genitricis, et semper Virginis Mariae intercessionem, humilem hanc suam urbem ex impiis hostibus, inita invicem conjuratione hanc obsidentibus, et cingentibus, potenti sua manu, et qui tum in ea erat populum ab imminente gladio, captivitate, et acerbissima servitute liberaverit: quae quidem omnia nemo satis poterit exponere. Etenim execrandus ille Salbaras, Persici exercitus Dux et Exarchus, cum expectaret, ut vero simile est, et ex factis demum apparuit, Deo invisi Avarum Chagani adventum, interim complures ante dies castris ad Chalcedonem positis, suburbana omnia, et sacras aedes incendio sacrilege absumpsit: ibique mansit, illius adventum praestolatus.

καὶ ἔμεινεν λοιπὸν τὴν ἐκείνου παρουσίαν ἐκδεχόμενος. τῇ οὖν κθʹ τοῦ ἰουνίου μηνὸς τῆς παρούσης ιδʹ ἰνδικτιῶνος, τουτέστιν τῇ ἡμέρᾳ τῆς συνάξεως τῶν ἁγίων καὶ ἐνδόξων κορυφαίων ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου, κατέλαβε πρόκουρσον τοῦ θεομισήτου Χαγάνου, ὡς ἄχρι χιλιάδων τριάκοντα, διὰ δηλωμάτων φημίσαντος τό τε μακρὸν τεῖχος καταλαβεῖν καὶ τὰ ἔνδον αὐτοῦ, ὥστε τοὺς εὑρεθέντας ἔξωθεν τῆς πόλεως ἐφίππους γενναιοτάτους C στρατιώτας κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν, κυριακὴν οὖσαν, ἔνδον γενέσθαι τοῦ νέου Θεοδοσιακοῦ τείχους ταύτης τῆς βασιλίδος πόλεως, καὶ ἔμεινεν τὸ αὐτὸ πρόκουρσον ἐπὶ τὰ μέρη Μελαντιάδος, ὀλίγων ἐξ αὐτῶν ἐκτρεχόντων μέχρι τοῦ τείχους ἐκ διαλειμμάτων, καὶ μὴ συγχωρούντων τινὰ ἐξιέναι ἢ ὅλως ἀλόγων δαπάνας συλλέγειν. ἐν τῷ μέσῳ δὲ ἄχρις ἡμερῶν δέκα ἐφεξῆς διαδραμουσῶν, καὶ μηδενὸς τῶν ἐχθρῶν σύνεγγυς τοῦ τείχους φανέντος, ἐξῆλθαν στρατιῶται μετὰ παλλικαρίων καὶ πολιτῶν, ὀφείλοντες ὡς ἀπὸ δέκα μιλίων θερίσαι ὀλίγα γεννήματα, καὶ συνέβη ἀπαντηθῆναι αὐτοῖς τοὺς ἐχθροὺς καὶ ἔνθεν κἀκεῖθέν τινας διαπεσεῖν, D συσχεθῆναι δὲ καί τινας ἐκ τῶν παλλικαρίων, τῶν στρατιωτῶν καὶ τῶν πολιτῶν τῶν ἐξελθόντων σὺν αὐτοῖς. εἰ μὴ γὰρ συνέβη τοὺς στρατιώτας περισπασθῆναι εἰς τὸ ἐκδικῆσαι τὰ ἴδια παλλικάρια καὶ τοὺς πολίτας, ἱκανοὶ ἐφονεύοντο ἐκ τῶν ἐχθρῶν κατ᾽ ἐκείνην τὴν ἡμέραν. μετ᾽ οὐ πολὺ δέ τινων ἐχθρῶν ἄχρι μιᾶς χιλιάδος

9. τοῦ ταύτης P. 14. ἐξῆλθον P. 15. καὶ om. R, uncis inclusit P. 19. τῶν alterum om. P.

Itaque xxix. Junii mensis, praesentis xiv. Indictionis, die scilicet festo sanctorum et illustrium Coryphaeorum Apostolorum Petri et Pauli, accessit prima acies Deo odiosi Chagani, triginta circiter hominum millium; per nuntios promulgantis se quamprimum Longum Murum occupaturum, et quidquid intra illum est: ita ut quotquot ex equitibus ac fortissimis militibus qui hactenus extra urbem erant, hoc ipso die, qui in Dominicam incidit, intra novum Theodosiacum murum hujus urbium Reginae se confestim reciperent. Mansitque prima ista acies circa Melantiadem, paucis ex iis usque ad muros per intervalla excurrentibus, et quenquam exire, vel ad equorum pabulationem quidquam colligere prohibentibus. Elapsis interea diebus decem, nemine ex hostibus ad moenia apparente, egressi milites cum calonibus et civibus, uti ad decimum ab urbe lapidem meterent exiguam segetem, in hostes incidere, aliquot ex iis caesis, quibusdam etiam ex militum calonibus et ex civibus qui cum iis egressi fuerant, captis. Nisi tamen milites in calonibus suis defendendis fuissent occupati, magnum satis ex hostibus numerum eo die interfecissent. Caeterum non multo post circiter mille ex hostibus, hoc ipso die, juxta

ἐλθόντων πλησίον τοῦ σεβασμίου οἴκου τῶν ἁγίων Μακκαβαίων πέραν ἐν Συκαῖς, καὶ ἐμφανισάντων ἑαυτοὺς τοῖς Πέρσαις, κἀκείνων συναχθέντων ἐπὶ τὰ μέρη Χρυσοπόλεως, καὶ γνωρισάν-
P 393 των ἀλλήλοις διὰ πυρκαϊᾶς τὴν ἑαυτῶν παρουσίαν, ἐν τῷ μέσῳ ἀπέλυσεν ὁ ἐπικατάρατος Χαγάνος Ἀθανάσιον τὸν ἐνδοξότατον
R 898 πατρίκιον ἀπὸ τῶν μερῶν Ἀδριανουπόλεως, εἰρηκὼς αὐτῷ ὅτι Ἄπελθε καὶ ἴδε πῶς θέλουσιν οἱ τῆς πόλεως θεραπεῦσαί με καὶ τί θέλουσί μοι δοῦναι, ἵνα ὑποστρέψω· εἰσελθόντος οὖν αὐτοῦ Ἀθανασίου τοῦ ἐνδοξοτάτου, καὶ ταῦτα ἀπαγγείλαντος Βόνῳ τῷ ἐνδοξοτάτῳ πατρικίῳ καὶ μαγίστρῳ καὶ τοῖς λοιποῖς
V 313 ἄρχουσι, κἀκείνων ἐπιμεμψαμένων αὐτῷ οὕτως ὑποπεσόντι τῷ ἐπικαταράτῳ Χαγάνῳ καὶ ὑποσχομένῳ τοὺς τῆς πόλεως τὰ θεραπεύοντα αὐτὸν πράττειν, τότε Ἀθανάσιος ὁ ἐνδοξότατος εἶπεν
B ταῦτα αὐτῷ ῥηθῆναι παρὰ τῶν ἐνδοξοτάτων ἀρχόντων κατὰ τὸν καιρὸν καθ᾽ ὃν εἰς πρεσβείαν ἐστέλλετο· λοιπὸν δὲ μηδὲ μεμαθηκέναι αὐτὸν οὕτω τὰ τοῦ τείχους κατησφαλίσθαι καὶ στρατὸν ἐνταῦθα παρεῖναι· πλὴν ἑτοίμως ἔχειν αὐτὸν τὴν αὐτῷ διδομένην ἀπόκρισιν λέγειν ἀπαραλλάκτως τῷ Χαγάνῳ. εἶτα ἐπιζητήσαντος τοῦ αὐτοῦ ἐνδοξοτάτου Ἀθανασίου πρότερον ἐθέλειν θεωρῆσαι τὸν ἐν τῇ πόλει ὄντα στρατόν, ἀρμαστατιῶνος γενομένης ηὑρέθησαν τῶν ἐνδημούντων ἐν τῇ πόλει καβαλλαρίων περὶ τὰς ιβʹ καὶ πρὸς χιλιάδας. καὶ τότε δέδωκαν αὐτῷ οἱ ἄρχοντες ἀντα-
C πόκρισιν ὀφείλουσαν πάντως παρασκευάσαι τὸν ἐπικατόρατον

8. ἐλθόντος R. 15. μηδὲ om. R.

venerandam aedem Sanctorum Maccabaeorum ultra Sinum in Sycis, accedentibus, ac sese Persis visendos praebentibus, qui versus Chrysopolim castra posuerant, suam inter se per ignes praesentiam significantibus. Interim execrandus Chaganus Athanasium clarissimum Patricium Adrianopoli cum his dictis amandavit: *Abi, et vide qua ratione velint cives me placare, quaeve dona offerre, ut hinc recedam.* Veniente igitur ipso gloriosissimo Athanasio, haecque Bono gloriosissimo Patricio et Magistro, caeterisque Magistratibus exponente, iisque Athanasium objurgantibus, quod abominando Chagano ita se subdiderit, fueritque pollicitus urbis cives quae illi placitura essent executuros: tum gloriosissimus Athanasius haec sibi data esse in mandatis dixit a gloriosissimis Magistratibus quo tempore legatus missus fuerat: caeterum neque scire se ita muros esse munitos, copiasque hic adesse: nihilominus paratum se datum Chagano responsum iisdem verbis referre. Deinde cum gloriosissimus Athanasius, priusquam reverteretur, quantae essent in urbe copiae videre vellet, lustratione facta, reperta sunt in urbe existentium equitum circiter millia duodecim. Tum Magistratus jusserunt ea responderi quae execrandum Chaganum omnino persuaderent ad exercitum a moenibus, seu

Χαγάνον πλησιάσαι τῷ τείχει ἤγουν τῇ πόλει. εἶτα Ἀθανασίου
τοῦ ἐνδοξοτάτου τὰ πρὸς ἐκεῖνον φθάσαντος, καὶ μὴ δεχθέντος,
ἀλλὰ λέγοντος τοῦ καταράτου Χαγάνου ὅλως μὴ ἐνδιδόναι, εἰ
μήδ᾽ ὃν καὶ τὴν πόλιν καὶ τοὺς ἐν αὐτῇ ὄντας κομίσηται, τῇ
κθ᾽ τοῦ Ἰουλίου μηνὸς αὐτὸς ὁ θεομίσητος Χαγάνος κατέλαβε τὸ
τεῖχος μετὰ ὅλου τοῦ ὄχλου αὐτοῦ, καὶ ἔδειξεν ἑαυτὸν τοῖς τῆς
πόλεως. μετὰ μίαν ἡμέραν, τουτέστιν τῇ λα᾽ τοῦ αὐτοῦ Ἰουλίου
μηνός, ἦλθεν παρατασσόμενος πόλεμον [καὶ ἔμεινεν ἀπὸ ἕωθεν
ἕως ὥρας ια᾽ πολεμῶν] ἀπὸ τῆς λεγομένης Πολυανδρίου πόρτας
καὶ ἕως τῆς πόρτας τοῦ Πέμπτου καὶ ἐπέκεινα σφοδροτέρως· ἐκεῖ D
γὰρ τὴν πολὺν αὐτοῦ παρέστησεν ὄχλον, στήσας εἰς ὄψιν κατὰ
τὸ λοιπὸν μέρος τοῦ τείχους Σκλάβους. καὶ ἔμεινεν ἀπὸ ἕωθεν ἕως
ὥρας ια᾽ πολεμῶν, πρῶτον μὲν διὰ πεζῶν Σκλάβων γυμνῶν,
κατὰ δὲ δευτέραν τάξιν διὰ πεζῶν ζαβατῶν. καὶ περὶ ἑσπέραν
ἔστησεν ὀλίγα μαγγανικὰ καὶ χελώνας ἀπὸ Βραχιαλίου καὶ ἕως
Βραχιαλίου. καὶ πάλιν τῇ ἑξῆς ἔστησε πλῆθος μαγγανικῶν εἰς
τὸ μέρος ἐκεῖνο τὸ πολεμηθὲν παρ᾽ αὐτοῦ σύνεγγυς ἀλλήλων,
ὡς ἀναγκασθῆναι τοὺς τῆς πόλεως πάμπολλα στῆσαι μαγγανικὰ R 900
ἔνδοθεν τοῦ τείχους τῆς μάχης καθ᾽ ἑκάστην τῶν πεζῶν συγκρο-
τουμένης, καὶ τῶν ἡμετέρων κατὰ θεοῦ δημιουργίαν ἐκ τοῦ περι-
γεγονότος ἀποσοβούντων μήκοθεν τοὺς ἐχθρούς. ἐκαλάμωσε δὲ P 394
τὰς πετραρίας αὐτοῦ καὶ ἔξωθεν ἐβύρσωσεν. παρεσκεύασεν δὲ

1. μὴ πλησιάσαι Ducangius. 3. μοι P. 8. Seclusi καὶ — πολεμῶν. 9. Κολιανδρίου hic et infra RV. 12. καὶ — πολεμῶν om. P. 14. διὰ om. P.

urbe, amovendum. Cum ergo gloriosissimus Athanasius ad execrandum Chaganum pervenisset, ab eo minime exceptus est, illo dicente, sibi omnia esse tradenda, sin minus, urbem funditus eversurum se, et quotquot in ea erant abducturum.

xxix. Julii mensis die, Deo invisus Chaganus accessit ad moenia cum universis copiis, ac seipsum civibus ostendit. Post diem unum exactum, scilicet xxxi. ejusdem mensis Julii, accessit ad praelium paratus, mansitque a prima luce usque ad horam xi. bellum fortiter ciens a porta Polyandrii usque ad portam Quinti, atque adeo ulterius: ibi enim plurimum militem statuit in ipsius urbis conspectu, in reliqua vero muri parte Sclavos, ac primam quidem eorum aciem pedestrem nudam, alteram pedestrem loricatam. Tum sub vesperam machinas aliquot et testudines admovit a Brachialio usque ad Brachialium. Rursum postero die multa tormenta in illam partem quae ab ipso oppugnabatur, statuit, ita inter se proxima, ut necesse fuerit obsessis quam plurimas machinas intra muros apponere, peditibus quotidie invicem pugnantibus, nostrisque, Dei providentia, victoribus, ac hostes longe propulsantibus. Confecit praeterea machinas jaculatorias, quas extrorsum corio texit. Aedificavit autem in eo spatio,

εἰς τὸ διάστημα τὸ ἀπὸ τῆς Πολυανδρίου πόρτας ἕως τῆς πόρτας τοῦ ἁγίου Ῥωμανοῦ στῆναι ιβʹ πυργοκαστέλλους ὑψηλούς, φθάνοντας σχεδὸν ἕως τῶν προμαχεώνων, καὶ ἐβύρσωσεν αὐτούς. καὶ οἱ εὑρεθέντες δὲ ναῦται ἐν τῇ πόλει καὶ αὐτοὶ ἐξῆλθον εἰς συμμαχίαν τοῖς πολίταις· καὶ εἷς ἐξ αὐτῶν τῶν ναυτῶν ἐμηχανήσατο καταρτίαν καὶ ἐκρέμασεν εἰς αὐτὴν κάραβον, ὀφείλων δι' αὐτοῦ ἐμπρῆσαι τοὺς πυργοκαστέλλους τῶν ἐχθρῶν, ὅντινα ναύτην καταπλήξαντα τοὺς πολεμίους οὐ μετρίως συνεκρότησε Βόνος ὁ πανεύφημος μάγιστρος.

B Ὁ δὲ αὐτὸς εὐκλεέστατος μάγιστρος μετὰ τὸ ἐγγίσαι τὸν ἐχθρὸν τῷ τείχει οὐ διέλειπεν προτρέπων αὐτὸν λαβεῖν μὴ μόνον τὰ πάκτα αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ ἕτερον στίχον ὑπὲρ τοῦ ἐλθεῖν αὐτὸν ἕως τοῦ τείχους. καὶ οὐ προσεδέξατο, ἀλλ' ἔλεγεν ὅτι ἀναχωρήσατε τῆς πόλεως καὶ ἐάσατέ μοι τὰς ὑποστάσεις ὑμῶν, καὶ σώσατε ἑαυτοὺς καὶ τὰς φαμιλίας ὑμῶν. ἠγωνία δὲ χαλάσαι εἰς θάλασσαν τὰ μονόξυλα, ἅπερ ἤγαγεν μεθ' ἑαυτοῦ, καὶ οὐ συνεχωρεῖτο ἐκ τῶν σκαφοκαράβων. καὶ ταῦτα λοιπὸν παρεσκεύασεν χαλασθῆναι κατὰ τὴν γέφυραν τοῦ ἁγίου Καλλινίκου μετὰ τρίτην
C ἡμέραν τοῦ πολεμῆσαι. διὰ τοῦτο δὲ παρεσκεύασεν ἐκεῖσε χαλασθῆναι τὰ μονόξυλα, ὡς τῶν τόπων ἐπιβράχων ὄντων, καὶ μὴ δυναμένων ἐκεῖσε τῶν σκαφοκαράβων παρεισελθεῖν. ἔμειναν δὲ οἱ

4. οἱ om. P. 10. αὐτὸς om R. ib. ἐκκλεέστατος R. ib. τῶν ἐχθρῶν m. R. 11. διέλιπε P. 13. ἀναχωρήσετε — ἐάσετε P. 15. χαλάσας P. 16. τὰ om. P. 21. οἱ om. P.

quod inter portam Polyandrii et portam Sancti Romani interjacet, XII. turres castellis instructas, praealtas, et quae ipsa fere propugnacula attingerent, quas et perinde corio munivit. Sed et Nautae qui erant in urbe, egressi, civibus subsidio erant: unusque ex iisdem nautis malum nauticum machinatus est, in cujus summitate navigiolum appendit, quo hostium turres castellis instructas incenderet: quem quidem nautam, qui hostes adeo perculerat, collaudavit Bonus gloriosus Magister.

Idem porro celebratissimus Magister, quoties ad moenia accessit, non destitit hostem hortari, non solum ut tributa sua acciperet, sed et alia quorum causa ad ipsa usque moenia venerat. Verum nihil ex his admisit, dixitque: *Urbe cedite, vestrasque fortunas mihi dimittite, servateque vos ipsos, et familias vestras.* Angebatur vero potissimum in trabariis, quas secum attulerat, in mare demittendis: cum a majoribus scaphis impediretur. Sed eas tandem in mare immittere decrevit versus pontem Sancti Callinici, triduo postquam coepit urbem oppugnare. Ideo vero hocce loco trabarias demittere ei visum est, quod loca illa essent vadosa, et ubi majora navigia accedere minime poterant. Manserunt igitur ea-

σκαφοκάραβοι εἰς ὄψιν τῶν μονοξύλων ἀπὸ τοῦ ἁγίου Νικολάου ἕως τοῦ ἁγίου Κόνωνος πέραν εἰς Πηγάς, μὴ συγχωροῦντες παρεξελθεῖν τὰ μονόξυλα.

Τῷ δὲ σαββάτῳ τῇ δείλῃ, τουτέστιν τῇ δευτέρᾳ τοῦ αὐγούστου μηνός, ἐζήτησεν ἄρχοντας ὁ Χαγάνος ὀφείλοντας αὐτῷ διαλεχθῆναι. καὶ δὴ ἐξῆλθον πρὸς αὐτὸν Γεώργιος ὁ ἐνδοξότατος πατρίκιος καὶ Θεόδωρος ὁ ἐνδοξότατος κομμερκιάριος ὁ τὴν Ἴσατιν καὶ Θεοδόσιος ὁ ἐνδοξότατος πατρίκιος καὶ λογοθέτης καὶ D Θεόδωρος ὁ θεοφιλέστατος σύγκελλος καὶ Ἀθανάσιος ὁ ἐνδοξότατος πατρίκιος. καὶ δὴ ἀπελθόντων αὐτῶν ἤγαγεν εἰς ὄψιν αὐτῶν ὁ Χαγάνος τρεῖς Πέρσας φοροῦντας ὁλοσήρικα, πεμφθέντας R 902 πρὸς αὐτὸν ἐκ τοῦ Σαλβάρα. καὶ ἐκείνους μὲν παρεσκεύασεν καθεσθῆναι ἐπὶ αὐτοῦ, τοὺς δὲ ἡμετέρους πρεσβευτὰς παρίστασθαι. καὶ εἶπεν ὅτι Ἰδοὺ οἱ Πέρσαι ἐπρέσβευσαν πρὸς ἐμέ, ἑτοίμως ἔχοντες δοῦναί μοι τρεῖς χιλιάδας εἰς συμμαχίαν. ἐὰν οὖν θέλετε λαβεῖν ἕκαστος τῶν ἐν τῇ πόλει πρὸς σάγιν καὶ κάμισιν, ποιοῦμεν σιγίλλιν πρὸς τὸν Σαλβάραν· φίλος γάρ μού ἐστιν, καὶ πε- P 395 ράσατε πρὸς αὐτόν, καὶ οὐκ ἀδικεῖ ὑμᾶς, καὶ ἐάσατέ μοι τὴν πόλιν καὶ τὰς ὑποστάσεις ὑμῶν· ἄλλως γὰρ ὑμᾶς οὐκ ἔνι σωθῆναι, μὴ ἰχθύες ἔχετε γενέσθαι καὶ διὰ θαλάσσης ἀπελθεῖν ἢ πετεινοὶ καὶ εἰς τὸν οὐρανὸν ἀνελθεῖν. ἰδοὺ γάρ, ὥς λέγουσιν αὐτοὶ οἱ Πέρσαι, οὐδὲ ὁ βασιλεὺς ὑμῶν ἐν Περσίδι εἰσῆλθεν οὐδὲ

1. *Νικολάου — ἁγίου* om. P. 7. *Ἰσάτιν* PV. 9. *σύγγελλος* P. 13. *περίστασθαι* PV. 17. *σύγγιλιν* P. ib. *Σάρβαρον* P, *Σάλβαρον* R. ib. *περάσετε* P. 18. *ἐάσετε* P.

dem navigia in trabariarum conspectu ab aede sacra sancti Cononis trans Fretum, usque ad Fontes, cum transitum trabariis prohiberent.

Sabbato, circa vesperam, secundo scilicet Augusti mensis die, Chaganus Proceres ad colloquium evocavit. Et egressi sunt cum ipso collocuturi Georgius clarissimus Patricius, Theodorus clarissimus Commerciarius Glasti, Theodorus clarissimus Patricius et Logotheta, Theodorus religiosissimus Syncellus, et Athanasius clarissimus Patricius. Hi cum profecti essent, adduci praecepit Chaganus in eorum conspectum tres Persas sericeis vestibus indutos, qui ad ipsum missi fuerant a Salbara, quos sibi assidere jussit, nostris interea legatis stantibus: tum haec verba fecit, *Ecce ad me legationem miserunt Persae, tria hominum millia in subsidium mihi dare parati. Si igitur quotquot in urbe estis cum sago duntaxat ac indusio ex ea excedere velitis, pacta ac foedus cum Salbaro ineamus: amicus enim meus est, ad illumque transite, neque ulla is vos injuria afficiet. Mihi vero urbem ac fortunas vestras dimittite, nulla quippe vobis alia superest salutis expediendae via: nisi forte vos fieri pisces contingat, quo per mare evadatis, vel aves, quo evoletis in aerem. En ecce, ut illi asserunt, ipsi Persae. Sed et neque Imperator vester Per-*

ὁ στρατὸς ὑμῶν καταλαμβάνει. εἶπε δὲ αὐτῷ Γεώργιος ὁ ἐνδοξότατος ὅτι οὗτοι ἐπιθέται εἰσὶν καὶ μίαν ἀλήθειαν οὐ λαλοῦσιν. ἐπεὶ ὁ στρατὸς ἡμῶν ἐνταῦθα καταλαμβάνει, καὶ ὁ εὐσεβέστατος ἡμῶν δεσπότης εἰς τὴν χώραν αὐτῶν ἐστιν ἐξολοθρεύων αὐτήν.
B ὁ εἷς οὖν τῶν Περσῶν διακνισθεὶς ὕβρισεν ἐπὶ τοῦ Χαγάνου τὸν εἰρημένον ἐνδοξότατον Γεώργιον. καὶ αὐτὸς ἀνταπεκρίθη αὐτῷ ὅτι Σύ με οὐχ ὑβρίζεις, ἀλλ' ὁ Χαγάνος. εἶπαν δὲ καὶ τοῦτο τῷ Χαγάνῳ οἱ πρὸς αὐτὸν ἐξελθόντες ἐνδοξότατοι ἄρχοντες ὅτι Τοσαῦτα πλήθη ἔχων βοηθείας Περσῶν δέῃ. καὶ εἶπεν ὅτι Ἐὰν θελήσω, παρέχουσί μοι εἰς συμμαχίαν· φίλοι γάρ μού εἰσιν. καὶ πάλιν εἶπον αὐτῷ οἱ ἄρχοντες ἡμῶν ὅτι Ἡμεῖς τὴν πόλιν οὐδέποτε ἐῶμεν· ἡμεῖς γὰρ προσδοκῶντες ὅτι καίριόν τι λαλοῦμεν
C ἐξήλθαμεν πρὸς σέ. ἐὰν οὖν μὴ θέλῃς τὰ πρὸς εἰρήνην μεθ' ἡμῶν λαλῆσαι, ἀπόλυσον ἡμᾶς. καὶ ἀπέλυσεν αὐτούς. καὶ τῇ νυκτὶ εὐθέως τῇ ἐπὶ κυριακὴν κατὰ δημιουργίαν τοῦ ἀγαθοῦ καὶ φιλοικτίρμονος θεοῦ περιέπεσαν αὐτοὶ οἱ Πέρσαι οἱ πρεσβεύσαντες πρὸς τὸν Χαγάνον ἐν τῷ ἀντιπερᾶν αὐτοὺς διὰ Χαλῶν ἐπὶ Χρυσόπολιν εἰς ἡμετέρους καράβους, ἐν οἷς ἦσάν τινες καὶ τῶν τοῦ ὀρφανοτροφείου· καὶ ὁ εἷς ἐξ αὐτῶν τῶν Περσῶν ηὑρέθη βαλὼν ἑαυτὸν εἰς καράβιν λεγόμενον σανδάλιν ἐπὶ ὄψιν καὶ ἐπάνω τὰ
V 315 καταλέκτια, καὶ οὕτως ἀντιπερῶν ἐπὶ Χρυσόπολιν. ὁ δὲ ναύτης ὁ ὢν ἐν αὐτῷ τῷ καραβίῳ καὶ ἐλαύνων ἔνευσεν εὐφυῶς τοῖς τοῦ

13. ἐξήλθομεν P. 20. καράβην PV. 22. αὐτῷ om. R.

sidem est ingressus, neque ullus hic vester adstat exercitus. Cui gloriosissimus Georgius, *Isti*, inquit, *impostores sunt, nec quicquam veri dicunt. Noster enim hic adest exercitus, ac piissimus Princeps noster in eorum provinciis versatur, hasque devastat omnino.* Tum hisce dictis motus unus ex Persis, gloriosissimum Georgium Chagani nomine convitiis impetiit. Cui ille, *Minime*, ait, *tua sunt in me convicia, sed Chagani.* Illud etiam ingesserunt Chagano, qui ad eum missi fuerant gloriosissimi Proceres: *Atqui licet tantae sint vires tuae, Persarum etiam auxilio indiges.* Tum Chaganus, *Si velim*, inquit, *ii mihi subsidio venient, amici enim mei sunt.* Rursum vero Proceres nostri dixerunt: *Nequaquam dimittemus urbem nostram: sed hic expectamus, dum tecum de his quae ad rem praesentem conducunt colloquamur: si ergo de pace nobiscum nolis agere, nos dimitte.* Hosque tum ille dimisit. Eadem porro ipsa nocte, quae Dominicam praecedit, singulari benigni ac misericordis Dei providentia, ad Chaganum missi ii legati, dum per Chelas Chrysopolim trajiciunt, in nostras naves incidunt, quae quosdam ex Orphanotrophio vehebant, unusque ex illis Persis deprehensus est se ipsum in scapham, quam Sandalin vocant, pronum in faciem abjecisse, stragulisque sese operuisse, ita Chrysopolim trajicere conatum. At nauta qui in navi erat, eamque regebat, hoc ani-

ὀρφανοτροφείου, καὶ ἐπανάξαντες καὶ ἐπαρόντες τὰ καταλέκτια, R 904 D καὶ εὑρόντες αὐτὸν τὸν Πέρσην τέλειον ὄντα καὶ κείμενον ἐπὶ ὄψιν, ἔσφαξαν καὶ ἐπῆραν τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. τοὺς δὲ ἄλλους δύο Πέρσας εἰς ἄλλο πλοῖον ἀντιπερῶντας ἐχειρώσαντο μετὰ καὶ τοῦ ναύτου, καὶ τούτους ἔωθεν ἤγαγον εἰς τὸ τεῖχος. καὶ τοῦ μὲν ἑνὸς τῶν ζώντων κόψαντες τὰς δύο χεῖρας καὶ δήσαντες εἰς τὸν τράχηλον αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν τοῦ σφαγέντος ἐν τῷ καράβῳ ἔπεμψαν οἱ ἡμέτεροι πρὸς τὸν Χαγάνον. τοῦ δὲ ἄλλου βληθέντος εἰς κάραβον καὶ ἀπενεχθέντος ζῶντος ἐπὶ Χαλκηδόνα, καὶ ἐπιδειχθέντος τοῖς Πέρσαις, ὥς ἐστιν εἰς τὸν κάραβον, ἀπεκεφάλισαν αὐτὸν οἱ ἡμέτεροι, καὶ ἔῤῥιψαν εἰς γῆν τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ μετὰ γραμμάτων ἐχόντων οὕτως· ὅτι ὁ Χαγάνος μεθ' ἡμῶν πάκτα πεποιηκὼς ἔπεμψεν ἡμῖν τοὺς παρ' ὑμῶν πρὸς αὐτὸν σταλέντας πρεσβευτάς, καὶ τοὺς μὲν δύο ἐν τῇ πόλει ἀπεκεφαλίσαμεν, τοῦ δὲ ἄλλου ἰδοὺ ὑμεῖς ἔχετε τὴν κεφαλήν. ἀπῆλθεν δὲ αὐτῇ τῇ κυριακῇ ὁ ἐπικατάρατος Χαγάνος εἰς Χαλάς, καὶ ἔβαλεν εἰς θάλασσαν μονόξυλα ὀφείλοντα ἀπελθεῖν εἰς τὴν ἀντιπέραν καὶ ἀγαγεῖν πρὸς ἑαυτὸν τοὺς Πέρσας κατὰ τὴν ὑπόσχεσιν αὐτῶν. τούτου δὲ γνωσθέντος, τῇ ἑσπέρᾳ ἐξ ἡμῶν ἀνέπλευσαν κἂν ὁ' κάραβοι ἐπὶ Χαλάς, τοῦ ἀνέμου ὄντος ἐναντίου, εἰς τὸ μὴ συγχωρῆσαι τὰ μονόξυλα ἀντιπερᾶσαι. καὶ ὑπέστρεψεν περὶ B

1. **ἐπαίροντες** P. Vide annot. ad Malalam p. 462. 19. 5. **ἔσωθεν** P. 7. **καὶ τὴν** P. 8. **οἱ** om. P. 10. **ἐστιν**] **δὲ** R. *ib.* **τὸν** om. P. 12. **ὅτι γὰρ ὁ** P. 19. **ἡμέρᾳ** P. 20. **κὰν ὁ κάραβοι** V, **(καν) ὁ, κάραβοι** R, **σκαφοκάραβοι** P. 21. **περὶ**] **ἐπὶ** P.

madverso, iis qui ex Orphanotrophio erant, id dextra innuit, qui confestim reductis ac sublevatis stragulis, Persam sanum ac incolumem in faciem jacentem inventum interfecerunt, illiusque caput absciderunt. Alios vero duos Persas pariter in navi trajicientes, cum ipso nauta captos, intra moenia adduxerunt: ac alterum quidem ex superstitibus, truncata prius utraque manu, ejusque collo alligata, una cum illius qui in navicula interfectus fuerat capite, ad Chaganum nostri transmisere. Alterum autem in navim conjectum, vivumque Chalcedonem deductum, ac Persis ostensum, in ipsa navi capite truncarunt, eo in continentem ejecto, cum hocse scripto: *Chaganus, initis nobiscum foederibus, vestros ad eum missos legatos ad nos transmisit, quorum duobus capita in urbe amputari jussimus: alterius vero ecce habetote caput.* Abominandus deinde Chaganus, hoc ipso die Dominico, ad Chelas abiit, et trabarias in mare demisit, quibus in oppositam regionem trajiceret, secumque Persas, secundum eorum pollicita, adduceret. Quo cognito, eadem ipsa die, quidam ex nostris, solverunt naves cum suis scaphis versus Chelas, vento licet contrario, quo trabarias a trajectu in ulteriorem ripam prohiberent. Ac sub

ἑσπέραν ὁ ἐπικατάρατος Χαγάνος εἰς τὰ περὶ τὸ τεῖχος, καὶ ἐπέμφθησαν αὐτῷ ἀπὸ τῆς πόλεως βρώσιμά τινα καὶ οἰνάρια. ἦλθεν δὲ Ἑρμίτζις ἔξαρχος τῶν Ἀβάρων εἰς τὴν πόρταν λέγων ὅτι Βαρὺ πρᾶγμα ἐποιήσατε τοὺς χθὲς μετὰ τοῦ Χαγάνου ἀριστήσαντας, ὅτι ἐφονεύσατε, καὶ πρὸς τούτοις ἐπέμψατε αὐτῷ τὴν κεφαλὴν καὶ τὸν ἄλλον ἀποκεχειρισμένον. καὶ εἶπαν ὅτι Ἡμεῖς οὐ προσέχομεν αὐτῷ. τῇ οὖν νυκτὶ δευτέρας διαφαούσης ἠδυνήθησαν αὐτῶν μονόξυλα διαλαθεῖν τὴν σκοῦλκαν ἡμῶν καὶ περᾶσαι C πρὸς τοὺς ἐπόντισαν καὶ κατέσφαξαν πάντας τοὺς ἐν τοῖς μονοξύλοις εὑρεθέντας Σκλάβους.

Ἐξῆλθαν δὲ καὶ οἱ Ἀρμένιοι τὸ τεῖχος Βλαχερνῶν, καὶ ἔβαλαν πῦρ εἰς τὸν Ἔμβολον τὸν παρεκεῖ τοῦ ἁγίου Νικολάου. καὶ νομίσαντες οἱ ἐξειλήσαντες κολύμβῳ ἐκ τῶν μονοξύλων Σκλᾶβοι Ἀβάρους εἶναι τοὺς ἱσταμένους παρὰ θάλασσαν, ὡς ἐκ τοῦ πυρός, ἐκεῖ ἐξελθόντες ἐσφάγησαν ἀπὸ τῶν Ἀρμενίων. ἄλλοι δὲ R 906 ὀλίγοι Σκλᾶβοι ἐξειλήσαντες κολύμβῳ, καὶ ἐξελθόντες ἐπὶ τὸ μέρος ἔνθα ἵστατο ὁ ἄθεος Χαγάνος, ἐσφάγησαν κατ' ἐπιτροπὴν αὐτοῦ. καὶ τοῦ θεοῦ κελεύσαντος διὰ τῶν πρεσβειῶν τῆς δεσποί- D νης ἡμῶν τῆς θεοτόκου, ἐν μιᾷ ῥοπῇ ἡ διὰ θαλάσσης γέγονεν αὐτῷ πτῶσις. ἐξέβαλον δὲ ὅλα τὰ μονόξυλα εἰς τὴν γῆν οἱ ἡμέτεροι, καὶ μετὰ τὸ ταῦτα γενέσθαι ὑπέστρεψεν ὁ ἐπικατάρατος

7. διαφανούσης PV. ib. οὐκ addit ante ἠδυνήθησαν P ex coniectura Raderi et 9. Πέρσας, καὶ ἡμέτεροι, pro quo Πέρσας, οὓς addebat Raderus. 11. ἐξῆλθον P. 12. ἔβαλον P. 13. 16. ἐξηλάσαντες P, ἐξηλήσαντες V.

vesperam reversus est abominandus Chaganus proxime ad urbis muros, cui ex urbe esculenta quaedam et vina missa sunt. Veniens porro Ermitzis Avarum Exarchus ad portam, *Atrox*, inquit, *perpetrastis facinus, cum illos, qui heri cum Chagano pransi sunt, occidistis: ac praeterea ipsi unius caput, alterum vero manibus truncatum transmisistis.* Cui nostri, *Nobis*, inquiunt, *ille minime curae est.* Nocte ergo feriae secundae, sub diluculum non potuere eorum trabariae fallere nostras excubias, ac ad Persas trajicere, Sclavis omnibus qui in trabariis inventi sunt, vel in mare praecipitatis, vel a nostris interfectis.

Sed et Armenii ex Blachernarum muro egressi, ignem in Porticum, quae aedi Sancti Nicolai adjacet, immiserunt. Cumque Sclavi, qui ex trabariis in mare natandi gratia se demiserant, Avares esse, qui ad mare stationem haberent, ex igne conjicerent, huc venere, ubi ab Armeniis sunt interfecti. Pauci vero alii ex Sclavis natatu evadentes, cum ad impii Chagani castra pervenissent, illius jussu, trucidati sunt. Ac Deo postmodum ita volente, et intercessionibus Dominae nostrae Deiparae, uno momento, illius in mari accidit strages. Quippe universis trabariis

Χαγάνος εἰς τὸ φωσᾶτον αὐτοῦ, καὶ ἤγαγεν τὰ μαγγανικὰ ἀπὸ τοῦ τείχους ἃ ἦν παραστήσας καὶ τὴν σοῦδαν ἣν ἐποίησεν, καὶ ἤρξατο καταλύειν τοὺς πυργοκαστέλλους οὓς ἐποίησεν, καὶ τῇ νυκτὶ ἔκαυσεν τὸ σουδᾶτον αὐτοῦ καὶ τοὺς πυργοκαστέλλους, καὶ τὰς χελώνας ἀποβυρσώσας ἀνεχώρησεν.

Τινὲς δὲ ἔλεγον ὅτι οἱ Σκλαῦβοι θεωρήσαντες τὸ γεγονὸς V 316 *ἐπῆραν καὶ ἀνεχώρησαν, καὶ διὰ τοῦτο ἠναγκάσθη καὶ ὁ κατάρατος Χαγάνος ἀναχωρῆσαι καὶ ἀκολουθῆσαι αὐτοῖς.*

Καὶ τοῦτο δὲ ἔλεγεν ὁ ἄθεος Χαγάνος τῷ καιρῷ τοῦ πολέ- P 397 *μου ὅτι ἐγὼ θεωρῶ γυναῖκα σεμνοφοροῦσαν περιτρέχουσαν εἰς τὸ τεῖχος μόνην οὖσαν. ἐδήλωσε δὲ ἐν τῷ μέλλειν αὐτὸν ἀναχωρεῖν ὅτι μὴ ὑπολάβητε ὅτι κατὰ φόβον ἀναχωρῶ, ἀλλὰ διὰ τὸ στενωθῆναί με εἰς δαπάνας καὶ μὴ ἐπιστῆναί με ὑμῖν ἐν ἐπιτηδείῳ καιρῷ. ἀπέρχομαι δὲ καὶ φροντίζω δαπανῶν, καὶ ἔρχομαι ὀφείλων ποιῆσαι ὑμῖν εἴ τι εἰργάσασθε εἰς ἐμέ. ἔμειναν δὲ τῇ παρασκευῇ νωτοφύλακες καβαλλάριοι εἰς τὰ περὶ τὸ τεῖχος, βάλλοντες αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ λαμπρὰ εἰς πολλὰ προάστεια ἕως ὥρας ζʹ, καὶ ὑπεχώρησαν, ἔκαυσαν δὲ καὶ τὴν ἐκκλησίαν τῶν ἁγίων Κοσμᾶ* B *καὶ Δαμιανοῦ ἐν Βλαχέρναις καὶ τὴν ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου Νικολάου καὶ ὅλα τὰ πέριξ. εἰς μέντοι τὴν ἐκκλησίαν τῆς δεσποίνης*

7. ἀπῆρον P, ἐπῆρον R. ib. καὶ supra versum habet V, in m. supplet P. 9. δὲ om. P. 13. δαπάνην P, δαπάναν R. ib. με om. P. 15. ἐργάσασθε PV. ib. δὲ om. P. 18. ἐγκαύσαντες P. ib. καὶ om. P.

in terram a nostris subductis, execrandus Chaganus in sua castra reversus, reduci praecepit machinas omnes quas ante muros statuerat, fossamque quam fecerat diruit, turresque castellis instructas, quas erexerat: ac vallis, et sudibus, ipsisque turribus castellatis ac testudinibus, corio prius nudatis, incensis, recessit.

Quidam aiunt Sclavos, cum quod actum fuerat, vidissent, castris relictis recessisse, eoque et execrandum Chaganum reverti illosque sequi coactum fuisse.

A. C. [Ol. Iph.]

Sed et illud dixit impius Chaganus, dum, bellum flagraret: *Feminam ego conspicio egregie vestitam, absque ullo comitatu per moenia discurrentem.* Quinetiam cum in procinctu esset ad recedendum, haec nostris nuntiavit: *Nolite existimare prae metu me recedere, sed inopia commeatus, et quod tempore minus idoneo vos fuerim aggressus. Proficiscor igitur, annonae comparandae operam daturus, ac postmodum rediturus, ea vobis facturus quae in me perpetrastis.* Manserunt die Veneris extremi agminis custodes equites circa loca proxima moenibus, eodemque die in multa suburbana usque ad horam septimam immisso igne, recesserunt; incensis praeterea aede Sanctorum Cosmae et Damiani, et Ecclesia Sancti Nicolai, locisque circumjacentibus. Ecclesiam vero Dominae nostrae

ἡμῶν τῆς θεοτόκου καὶ τὴν ἁγίαν σορὸν εἰσελθόντες οἱ ἐχθροὶ οὐδὲν ἠδυνήθησαν παντοίως τῶν ἐκεῖσε καταβλάψαι, τοῦ θεοῦ τῇ πρεσβείᾳ τῆς ἀχράντου μητρὸς αὐτοῦ οὕτως εὐδοκήσαντος. ἐπεζήτησαν δὲ τὸν ἐνδοξότατον κομμερκιάριον εἰς τὸ διαλεχθῆναι αὐτῷ. καὶ ἐδήλωσεν αὐτῷ Βόνος ὁ πανεύφημος μάγιστρος οὕτως· ὅτι μὲν μέχρι τοῦ παρόντος ἐγὼ τὴν ἐξουσίαν εἶχον τοῦ λαλῆσαι καὶ πακτεῦσαι μετὰ σοῦ· νῦν δὲ κατέλαβεν ὁ ἀδελφὸς τοῦ εὐσεβεστάτου ἡμῶν δεσπότου μετὰ τοῦ θεοφυλάκτου στρατοῦ. καὶ
C ἰδοὺ ἀντιπερᾷ καὶ ἐπακολουθεῖ σοι ἕως τῆς χώρας σου. κἀκεῖ λαλεῖτε μεταξὺ ἀλλήλων.

R 908 Ἰνδ. ιε'. ιζ'. μετὰ ὑπ. Ἡρακλείου Αὐγούστου τὸ ιϛ'.

Καὶ ἀπὸ κβ' καὶ αὐτῆς τοῦ Ἰανουαρίου μηνὸς γράφεται, τῆς βασιλείας Ἡρακλείου νέου Κωνσταντίνου ἔτος ιε'.

Τούτῳ τῷ ἔτει ἐκτίσθη τὸ τεῖχος πέριξ τοῦ οἴκου τῆς δεσποίνης ἡμῶν τῆς θεοτόκου, ἔξωθεν τοῦ καλουμένου Πτεροῦ.

D Τούτῳ τῷ ἔτει μηνὶ ἀρτεμισίῳ, κατὰ Ῥωμαίους μαΐῳ, ια' ἐτελεύτησε Βόνος ὁ τῆς ἀοιδίμου μνήμης, γενόμενος μάγιστρος, καὶ ἀπετέθη τὸ λείψανον αὐτοῦ εἰς τὸ σεπτὸν μοναστήριον τοῦ

4. ἐπεζήτησαν P. 12. καὶ] τῆς P. 13. ἔτει R, ἔτους P. 15. Post Πτεροῦ addit P Τῷ ιε' ἔτει (τὸ ιε' ἔτος R) τῆς βασιλείας Ἡρακλείου ἐκτίσθη τὸ τεῖχος ἔξωθεν Βλαχερνῶν, καὶ ἀπεκλείσθη ἔσωθεν ὁ ναὸς τῆς παναγίας θεοτόκου, καὶ ἡ ἁγία σορός· πρώην γὰρ ἔξωθεν τοῦ τείχους ἦν (προῆν γὰρ ἔξωθεν R): *) quae in margine ab recentiori manu scripta habet V. 16. μαΐον P.

Anni a m. c. Deiparae, et in Sanctam Arcam, ingressi hostes, nihil omnino evertere vel labefactare potuerunt, Deo, intemeratae illius Matris intercessionibus, ita permittente. Expetierunt autem in illius colloquium gloriosissimum Commerciarium: quibus sic nuntiavit Bonus laudatissimus Magister: *Hactenus quidem data mihi fuit potestas ut tecum agerem, ac tractarem de pace: nunc vero piissimi nostri Domini frater una cum exercitu venit mox trajecturus, ac te in regionem tuam comitaturus, ubi invicem de pace tractabitis.*

6135. 627. XVII. Ind. XV. Post Cons. Heraclii Augusti XVI.

Et ab ipso die XXII. mensis Januarii, scribitur, *Imperii Heraclii Constantini anno* XV.

Hoc anno constructus est murus circa aedem Dominae nostrae Dei genitricis, extra locum Alam dictum.

Hoc ipso anno, mense Artemisio, secundum Romanos Maii XI. mortem obiit Bonus inclitae memoriae, Magistri dignitate cohonestatus, il-

*) XV. anno Heraclii imperii, excitatus est murus extra Blachernas, aedesque sanctissimae Dei Genitricis, una cum sacra Arca, intra urbem inclusa est; erat enim antea extra moenia.

ἁγίου Ἰωάννου τοῦ προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ τὸ ἐπονομαζόμενον τῶν Στουδίου, πλησίον τῆς Χρυσῆς Πόρτας.

τνβʹ Ὀλυμπιάς.

Ἰνδ. αʹ. ιηʹ. μετὰ ὑπ. Ἡρακλείου Αὐγούστου τὸ ιζʹ.

Καὶ ἀπὸ κβʹ καὶ αὐτῆς τοῦ Ἰανουαρίου μηνὸς γράφεται, P 398 τῆς βασιλείας Ἡρακλείου νέου Κωνσταντίνου ἔτος ιςʹ.

Τῷ ιηʹ ἔτει τῆς βασιλείας Ἡρακλείου καὶ μετὰ ὑπατείας ιζʹ καὶ ιςʹ ἔτει τῆς βασιλείας Ἡρακλείου νέου Κωνσταντίνου τοῦ αὐτοῦ υἱοῦ, τῇ ιεʹ τοῦ μαΐου μηνός, ἰνδικτιῶνος αʹ, ἡμέρᾳ πρώτῃ, αὐτῇ τῇ ἁγίᾳ Πεντηκοστῇ, ἀνεγνώσθησαν ἀποκρίσεις ἐπ' ἄμβωνος ἐν τῇ ἁγιωτάτῃ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ, σταλεῖσαι ἐκ τῶν ἀνατολικῶν μερῶν ὑπὸ Ἡρακλείου τοῦ εὐσεβεστάτου ἡμῶν βασιλέως, δηλοῦσαι τὴν πτῶσιν Χοσδρόου καὶ τὴν ἀναγόρευσιν Σειροίου V 317 τοῦ Περσῶν βασιλέως, αἵτινες ἔχουσιν οὕτως.

Ἀλαλάξατε τῷ θεῷ πᾶσα ἡ γῆ, δουλεύσατε τῷ κυρίῳ ἐν B εὐφροσύνῃ, εἰσέλθατε ἐνώπιον αὐτοῦ ἐν ἀγαλλιάσει, καὶ γνῶτε ὅτι κύριος αὐτός ἐστιν ὁ θεός. αὐτὸς ἐποίησεν ἡμᾶς καὶ οὐχ ἡμεῖς. ἡμεῖς δὲ λαὸς αὐτοῦ ἐσμεν καὶ πρόβατα νομῆς αὐτοῦ. εἰσέλθατε εἰς τὰς αὐλὰς αὐτοῦ ἐν ὕμνοις καὶ ἐξομολογεῖσθε αὐτῷ. αἰνεῖτε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, ὅτι Χριστὸς κύριος, εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ, ἕως γενεᾶς καὶ γενεᾶς ἡ ἀλήθεια αὐτοῦ. εὐφρανθήτωσαν

3. τνβʹ Ὀλυμπιάς om. R. 7. ἔτει om. P. 9. μηνης V. 10. Πεντηκοστῇ] N̄ V. 13. Χοσρόου P. 16. 18. εἰσέλθετε P. 17. ἐστὶ θεὸς P.

liusque corpus in venerabili Monasterio Sancti Joannis Praecursoris et Baptistae, quod Studii appellatur, juxta portam Auream, depositum est.

CCCLII. Olympias.

628. XVIII. Ind. I. Post Cons. Heraclii Augusti XVII.

Et ab ipso die XXII. mensis Januarii, scribitur, *Imperii Novi Constantini anno* XVI.

Anno imperii Heraclii XVIII. post Consulatum XVII. et XVI. imperii Heraclii Novi Constantini filii ejus XVI. XV. Maii mensis die, feria I. ipso Pentecostes festo, lectae sunt ex Ambone in sanctissima Magna Ecclesia literae missae ex Oriente ab Heraclio piissimo Imperatore nostro, quae Chosroae casum, et inaugurationem Siroae Persarum Regis nuntiabant, hisce verbis conceptae.

„Exultate Deo omnis terra; servite Domino in laetitia, introite in conspectu ejus in exultatione, et scitote, quoniam Dominus ipse est Deus. Ipse fecit nos, et non ipsi nos. Nos populus ejus sumus, et oves pascuae ejus. Introite in tabernacula ejus in hymnis, et confitemini illi. Laudate nomen ejus, quoniam Christus Dominus, in saeculum misericordia ejus: usque in generationem et generationem veritas ejus. Laetentur coeli, et

οἱ οὐρανοὶ καὶ ἀγαλλιάσθω ἡ γῆ καὶ τερφθήτω ἡ θάλασσα καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς. καὶ πάντες οἱ χριστιανοὶ αἰνοῦντες καὶ δοξολογοῦντες εὐχαριστήσωμεν τῷ μόνῳ θεῷ, χαίροντες ἐπὶ τῷ ἁγίῳ R 910 C αὐτοῦ ὀνόματι χαρὰν μεγάλην. ἔπεσεν γὰρ ὁ ὑπερήφανος καὶ θεομάχος Χοσρόης. ἔπεσεν καὶ ἐπτωματίσθη εἰς τὰ καταχθόνια, καὶ ἐξωλοθρεύθη ἐκ γῆς τὸ μνημόσυνον αὐτοῦ ὁ ὑπεραιρόμενος καὶ λαλήσας ἀδικίαν ἐν ὑπερηφανίᾳ καὶ ἐξουδενώσει κατὰ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ ἀληθινοῦ θεοῦ καὶ τῆς ἀχράντου μητρὸς αὐτοῦ τῆς εὐλογημένης δεσποίνης ἡμῶν θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, ἀπώλετο ὁ ἀσεβὴς μετ' ἤχους. ἐπίστρεψεν ὁ πόνος αὐτοῦ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. καὶ ἐπὶ τὴν κορυφὴν αὐτοῦ κατέβη ἡ ἀδικία αὐτοῦ. τῇ γὰρ κδ' τοῦ παρελθόντος φεβρουαρίου μηνὸς τῆς ἐνισταμένης πρώτης ἐπινεμήσεως, τῆς ταραχῆς αὐτῷ γενομένης ὑπὸ Σειροίου τοῦ πρωτοτόκου αὐτοῦ υἱοῦ, D καθὼς δι' ἑτέρας ἡμῶν κελεύσεως ἐσημάναμεν ὑμῖν, καὶ πάντων τῶν ἐκεῖσε Περσῶν ἀρχόντων τε καὶ στρατευμάτων μετὰ καὶ παντὸς τοῦ στρατοῦ τοῦ ἀπὸ διαφόρων τόπων συναχθέντος ἀπὸ τοῦ καταράτου Χοσδρόου συνδραμόντων τῷ μέρει Σειροίου μετὰ καὶ Γουρδανάσπα τοῦ πρὶν ἐξάρχου τοῦ Περσικοῦ στρατοῦ, ἐπετήδευσεν ἐκεῖνος ὁ θεομίσητος Χοσρόης φυγῇ χρήσασθαι, καὶ συσχεθεὶς δέσμιος ἐβλήθη ἐν τῷ νέῳ καστελλίῳ τῷ κτισθέντι παρ' αὐτοῦ ἐπὶ παραφυλακῇ τῶν παρ' αὐτοῦ συναχθέντων χρημάτων.

6. ἐκ τῆς γῆς P. 7. ὑπερηφανείᾳ PV. 18. Χοσρόου P et V a correctore.

exultet terra, et omnia quae in eis sunt. Et omnes Christiani laudantes et benedicentes gratias agamus soli Deo, gaudentes in nomine sancto ejus gaudium magnum. Cecidit enim superbus et perduellis Dei Chosroes. Cecidit, et praecipitatus est ad inferos, et deleta est de terra memoria ejus. Superbus ille et loquens iniquitatem in superbia et contemptu adversus Dominum nostrum Jesum Christum, verum Deum et intemeratam ejus matrem, benedictam Dominam nostram Dei Genitricem semperque Virginem Mariam. Periit impius cum sonitu. Conversus est labor ejus in caput ejus, et in verticem iniquitas ejus descendit. Nam XXIV. Februarii praeteriti mensis, prima Indictione, seditione in eum mota ab ipsius filio primogenito Syroe, quemadmodum in alia jussione vobis exposuimus, Persarum omnibus proceribus ac universo exercitu copiisque ex variis regionibus conductis, ab execrando Chosroe ad partes Siroae, cum Gurdanaspa Persici exercitus prius duce transeuntibus, idem Deo invisus Chosroes, dum fugam meditatur, captus vinctusque in novum castellum, ab ipsomet ad recondendas servandasque ab eo collectas pecunias extructum conjectus est."

Καὶ τῇ κε΄ τοῦ αὐτοῦ φεβρουαρίου μηνὸς Σιροΐου στεφθέντος καὶ ἀναγορευθέντος βασιλέως Περσῶν, καὶ τῇ κη΄ τοῦ P 399 *αὐτοῦ μηνός, μετὰ τὸ ποιῆσαι τὸν θεομίσητον Χοσρόην τὰς δ΄ ἡμέρας σιδηροδέσμιον ἐν πάσῃ ὀδύνῃ, ἀνεῖλε τὸν αὐτὸν ἀγνώμονα καὶ θεομάχον καὶ ὑπερήφανον καὶ βλάσφημον πικροτάτῳ θανάτῳ, ἵνα γνῷ ὅτι Ἰησοῦς ὁ τεχθεὶς ἐκ Μαρίας, ὁ σταυρωθεὶς ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων, καθὼς αὐτὸς ἦν γράψας, εἰς ὃν ἐβλασφήμησε, θεὸς παντοδύναμός ἐστιν, καὶ ἀπέδωκεν αὐτῷ κατὰ τὰ παρ᾽ ἡμῶν γραφέντα αὐτῷ. καὶ ἐν τῷ μὲν βίῳ τούτῳ οὕτως ἀπώλετο ὁ θεομάχος ἐκεῖνος. ἀπῆλθε δὲ τὴν ὁδὸν Ἰούδα τοῦ Ἰσκαριώτου τοῦ ἀκούσαντος ἀπὸ τοῦ παντοδυνάμου ἡμῶν θεοῦ ὅτι καλὸν ἦν τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ μὴ γεννηθῆναι, εἰς τὸ πῦρ τὸ* B *ἀκατάσβεστον τὸ ἡτοιμασμένον τῷ Σατανᾷ καὶ τοῖς ἀξίοις αὐτοῦ ἀπῆλθεν.*

Διὰ δὲ τῆς ἑτέρας ἡμῶν κελεύσεως τῆς γενομένης παρ᾽ ἡμῶν πρὸς ὑμᾶς ἀπὸ τοῦ ἀπλήκτου ἡμῶν τοῦ πλησίον τοῦ Κανζάκων, τῆς περιεχούσης τὴν κίνησιν τὴν ἀπὸ τῆς ιζ΄ τοῦ ὀκτω- R 912 *βρίου μηνὸς μέχρι τῆς ιε΄ τοῦ μαρτίου μηνός, ἐσημάναμεν τὸ πῶς ὁ θεὸς καὶ ἡ δέσποινα ἡμῶν ἡ θεοτόκος συνέπραξεν ἡμῖν τε καὶ τοῖς φιλοχρίστοις ἡμῶν ἐκστρατεύμασιν ὑπὲρ ἔννοιαν ἀνθρωπίνην καὶ τὸ πῶς ἔφυγεν ἐνώπιον ἡμῶν ὁ θεομίσητος καὶ ἀνάσκαφος Χοσρόης ἀπὸ τοῦ Δασταγερχοσὰρ ἐπὶ Κτησιφῶντα καὶ* V 318 *πῶς ἀπώλοντο τὰ παλάτια αὐτοῦ μετὰ πολλῶν ἐπαρχιῶν τῆς* C

2. ἀνηγορευθέντος P. 8. παντοδύνατός P. 18. τὸ om. P.

„xxv. autem ejusdem mensis Februarii, Syroe coronato et Rege Persarum inaugurato, ac xxviii. ejusdem mensis, cum Deo exosus Chosroes quartum jam diem in vinculis, omnibus excruciatus doloribus, exegisset, ingratum illum et perduellem Dei, superbumque ac blasphemum Chosroen acerbissimo mortis genere Syroes sustulit, uti sciret Jesum ex Maria natum, et a Judaeis crucifixum, quemadmodum ipse scripserat, et quem convitiis incesserat, omnipotentem esse Deum, illique retribuere, prout a nobis ipsi rescriptum fuerat. Et ille quidem Dei perduellis in hac vita periit. Abiit autem per viam Judae Iscariotae, qui ab omnipotente Deo nostro audierat, *Bonum erat homini illi si natus non fuisset.* Abiit in ignem non extinguendum, paratum Satanae et aequalibus ejus."

„In alia autem a nobis data vobis jussione, ex castris nostris ad Canzaca, quae continebant acta a xvii. Octobris usque ad xv. Martii significavimus, quo pacto Deus, et Domina nostra Deipara, nobis, Christoque dilectis copiis nostris succurrerit, et quomodo in ipso conspectu nostro Deo exosus et e tumulo refodiendus Chosroes a Dastagerchosare ad Ctesiphontem usque fugam capessierit, suaque Palatia amiserit cum

Περσικῆς πολιτείας, καὶ ὅτι διὰ τοῦ τρόπου τούτου ἠδυνήθη
Σιρόης ποιήσασθαι τὴν κίνησιν κατ᾽ αὐτοῦ. μετὰ δὲ τὸ ποιῆσαι
ἡμᾶς τὴν κέλευσιν ἐκείνην καὶ στεῖλαι αὐτὴν τῇ ιε΄ τοῦ παρόντος
μαρτίου μηνός, ἐν τῷ φροντίζειν τοῦ γνῶναι ἡμᾶς ἕνεκεν Χοσ-
δρόου καὶ Σειροίου τὰ παρακολουθήσαντα καὶ πέμψαι ἡμᾶς ἐν
διαφόροις τόποις, καὶ ἕως τοῦ Σιαρσούρων καὶ ἕως τοῦ μικροῦ
Ζάβα, τοῦ Καλχάς, τοῦ Ἰεσδέμ, ἐν ἀμφοτέραις ταῖς ὁδοῖς ἔκ
τε τῶν εὐτυχεστάτων ἡμῶν ἐκστρατευμάτων καὶ ἐκ τῶν Σαρακη-
νῶν τῶν ὄντων ὑπὸ τὴν φιλόχριστον ἡμῶν πολιτείαν, διὰ τό,
ὡς εἴρηται, γνῶναι ἡμᾶς ἀκριβῶς τὰ ἐκεῖσε κινηθέντα, τῇ κδ΄
D τοῦ αὐτοῦ μαρτίου μηνὸς ἤνεγκαν πρὸς ἡμᾶς εἰς τὸ ἄπληκτον
ἡμῶν τὸ πλησίον τοῦ Κανζάκων οἱ τῆς σκούλκας ἕνα Πέρσην καὶ
ἕνα Ἀρμένιον, οἵτινες ἐπέδωκαν ἡμῖν ὑπομνηστικὸν γενόμενον
πρὸς ἡμᾶς ἀπό τινος ἀδσηκρῆτις Περσῶν, ἔχοντος ὄνομα Χο-
σδάη, καὶ ἀξίωμα Ῥασνᾶν, περιέχον ὅτι Σειροίου ἀναγορευ-
θέντος βασιλέως Περσῶν ἀπέλυσεν αὐτὸν μετὰ καὶ ἄλλων ἀρχόν-
των πρὸς ἡμᾶς καὶ ὑπομνηστικοῦ αὐτοῦ Σειροίου γενομένου πρὸς
ἡμᾶς, καὶ ὅτι καταλαβὼν εἰς τὸ Ἄρμαν συνεῖδεν τοῦ ἀπολῦ-
σαι πρὸς ἡμᾶς τοὺς προειρημένους δύο ἄνδρας ἐπὶ τῷ πεμφθῆ-
ναί τινας τοὺς ὀφείλοντας ἀβλαβεῖς διασῶσαι αὐτὸν καὶ τοὺς μετ᾽
αὐτοῦ. ὡς δὲ ἐγνώσθη ἡμῖν διὰ τὸ θεωρῆσαι αὐτὸν πολλὰ σκη-
P 400 νώματα Περσῶν κατὰ τὴν ὁδὸν ἀναιρεθέντα ἀπὸ τοῦ εὐτυχεστά-

2. Σειροίης P sola. 4. ἕνεκα P. ib. Χοσρόου P, eraso δ V. 7. Χαλχάς P. 9. φιλοχρίστην P. 11. ἤνεγκεν P. ib. ἄπλεκτον V. 13. ἀπέδωκαν P. 14 ἀσηκρῆτις P. 15. Ἀξιωμαρασνὰν V, Ἀξιαμαράναν P. ib. ὅτι om. V.

Regni Persici Provinciis, ac denique hac ratione commovere adversus illum seditionem Siroes potuerit. Post scriptam vero hanc nostram jussionem, eamque missam xv. die praesentis mensis Martii, dumque Chosroen inter et Siroen postmodum contigerint explorare satagimus, missis in varia loca, atque ad Siarsura, parvum Zabas, Chalcas et Jesdem, utraque via, tum ex felicissimis castris nostris, tum ex Saracenis pio nostro imperio subjectis, ut quemadmodum praefati sumus, motus qui ibi sunt, certo resciremus, adduxerunt ad nos excubitores in castra ad Canzaca Persam unum, et alterum Armenium, a quibus porrecta nobis est Epistola a quodam Persarum Secretario cui nomen est Chosdae et Axiamaranan, ad nos scripta, qua missum se significabat a Siroe in Persarum Regem proclamato, cum aliis proceribus, et ipsius Sirois ad nos literis: cumque ad Arman pervenisset, visum sibi esse ut duos istos viros ad nos mitteret, quo vicissim seque ac socios tutos incolumesque deducerent, a nobis mitterentur. Ut autem illum sibi timere intelleximus, ex eo quod in itinere multa Persarum cadavera, eaque usque ad tria circi-

του ἡμῶν στρατοῦ ἀπὸ τοῦ Ναρβὰν περὶ τὰ γ σκηνώματα, καὶ ὅτι ἐκ τούτου δειλιάσας ἐφοβήθη χωρὶς τῶν διασωστῶν καταλαβεῖν πρὸς ἡμᾶς. καὶ τῇ κε' τοῦ αὐτοῦ μαρτίου μηνὸς ἀπελύσαμεν πρὸς αὐτοὺς Ἠλίαν τὸν ἐνδοξότατον στρατηλάτην τὸν ἐπίκλην Βαρσοκὰ καὶ Θεόδοτον τὸν μεγαλοπρεπέστατον δρουγγάριον μετὰ νεωτέρων καὶ κ' ἵππων ἀδιστράτων σελλαρίων ὀφειλόντων ἀπαντηθῆναι καὶ διασῶσαι αὐτοὺς πρὸς ἡμᾶς. μετ' αὐτῶν δὲ συνείδαμεν πέμψαι καὶ Γουσδανάσπαν τὸν Ῥαζεὶ τὸν χιλίαρχον τοῦ Περσικοῦ στρατοῦ τὸν ἐλθόντα πρὸς ἡμᾶς, ὅτε ἡ ταραχὴ [R 914] ἐγένετο μετὰ τοῦ Σειρoίου καὶ Χοσρόου. καὶ τῇ λ' τοῦ μαρτίου [B] μηνὸς ἐδεξάμεθα ἀπόκρισιν ἐν αὐτῷ τῷ ἀπλήκτῳ ἡμῶν τῷ πλησίον τοῦ Κανζάκων ἀπὸ Ἠλία καὶ Θεοδότου καὶ Γουσδανάσπα ὡς ὅτι μέγαν χειμῶνα εἶρον εἰς τὸ ὄρος τοῦ Ζᾶρα, καὶ ὅτι ἐξέλαβον ἐκ τῶν καστελλίων Πέρσας καὶ ἄλογα, καὶ οὕτω κόπτουσι τοὺς χιόνας, καὶ ὅτι ἐγνώσθη αὐτοῖς πλησιάσαι ἐν τοῖς μέρεσιν ἐκείνοις τοὺς πρεσβευτὰς τοὺς πεμφθέντας ἀπὸ Σειροίου τοῦ βασιλέως, ἀλλ' ὅτι ἐκ τοῦ μέγαν χειμῶνα γενέσθαι οὐκ ἠδυνήθησαν ὑπερβῆναι τὸ ὄρος τοῦ Ζᾶρα. καὶ ἐκ τούτου ἔγνωμεν ἡμεῖς καὶ πάντες οἱ τῶν φιλοχρίστων ἡμῶν ἐκστρατευμάτων ἐπὶ τὸ πλέον ὅτι ἡ τοῦ θεοῦ εὐμένεια καὶ ἀγαθότης ὡδήγησεν ἡμᾶς καὶ [C] ὁδηγεῖ καὶ διασώζει. εἰ γὰρ συνέβη ἡμᾶς ὀλίγας ἡμέρας ἐμβραδῦ-

1. στρατοῦ om. R, in m. post εὐτυχεστάτου suppleus στρατοπέδου. 12. τοῦ om. P. ib. καὶ postremum om. R, uncis inclusit P. 13. ἐξέβαλον V, ἐξέβαλλον P. 14. Πέρσαν P. 21. ἐνβραδῦναι PV.

ter millia, a felicissimis copiis nostris interfectorum versus Narban videret, absque conductoribus nos convenire vereretur: xxv. ejusdem Martii mensis ad illos misimus gloriosissimum Magistrum militum Eliam, cognomento Barsoca, et Magnificentissimum Theodorum Drungarium, cum delecta juventute, ac xx. equis dextrariis sella instructis, qui illis occurrerent, eosque ad nos deducerent. Placuit etiam his adjungere Gusdanaspan Rusei filium, Persicarum copiarum Tribunum, qui ad nos venerat, cum inter Siroen et Chosroen tumultus primum exarsit, xxx. porro Martii mensis dum in ipsis nostris castris juxta Canzaca versaremur ab Elia, Theodoro et Gusdanaspa responsum accepimus, quo nobis significabant se in altissimas nives in monte Zara incidisse, missumque sibi ex castellis Persam, cum animalibus seu equis, sicque nives discidisse: legatos vero a Siroe Rege missos, hisce proximos esse ubi tum degebant partibus se accepisse, sed propter immodicas nives, montem Zaram superare non potuisse. Unde maxime percepimus, nos una cum Christi-amantibus copiis nostris, Dei clementiam et bonitatem omnino deducere tutosque ac incolumes servare. Etenim si vel paucos dies cunctati ad montem Za-

καὶ ἐπὶ τὰ μέρη τοῦ Ζᾶρα, καὶ εἶθ' οὕτω γενέσθαι τὸν χειμῶνα,
δαπανῶν τοσούτων μὴ εὑρισκομένων ἐν τοῖς τόποις ἐκείνοις, εἰς
μεγάλην βλάβην εἶχεν ἐλθεῖν τὰ εὐτυχέστατα ἡμῶν ἐκστρατεύ-
ματα. ἐξότε γὰρ ἐκινήσαμεν ἐκ τοῦ Σιαρσούρων, τουτέστιν
ἀπὸ τῆς κδ' τοῦ φεβρουαρίου μηνός, μέχρι τῆς λ' τοῦ μαρτίου
μηνὸς οὐκ ἐνέδωκεν χιονίζειν. ἀλλὰ διὰ τοῦ θεοῦ ἐλθόντες ἐπὶ
V 319 τὰ μέρη τοῦ Κανζάκων ηὕραμεν δαπάνας πολλὰς καὶ ἀνθρώπων
D καὶ ἀλόγων, καὶ ἐν αὐτῇ τῇ πόλει τοῦ Κανζάκων ἐμείναμεν, τε-
λείᾳ οὔσῃ καὶ ἐχούσῃ περὶ τοὺς τρισχιλίους οἴκους, καὶ ἐν τοῖς πέ-
ριξ χωρίοις, ὥστε δυνηθῆναι ἡμᾶς τοσαύτας ἡμέρας ἐν ἑνὶ τόπῳ
ἐπιποιῆσαι· καὶ ἐκελεύσαμεν τοῖς τῶν φιλοχρίστων ἡμῶν ἐκστρα-
τευμάτων ἵνα τὰ ἄλογα αὐτῶν εἰς τοὺς οἴκους τῆς πόλεως βά-
λωσι διὰ τὸν γενόμενον χειμῶνα καὶ ἵνα πρὸς ἕνα ἵππον εἷς ἕκα-
στος αὐτῶν ἔχῃ εἰς τὸ ἄπληκτον ἡμῶν· πλησίον γὰρ αὐτῆς τῆς
πόλεώς ἐστιν τὸ φωσᾶτον ἡμῶν· ὁ γὰρ βαρισμάνας τῆς πόλεως
τοῦ Κανζάκων καὶ πάντες οἱ κτήτορες αὐτῆς, ἡνίκα ἔμαθαν ὑπερ-
βῆναι ἡμᾶς εἰς τὸ ὄρος τοῦ Ζᾶρα, ἀνεχώρησαν καὶ εἰς ὀρεινοὺς
P 401 τόπους ἀπῆλθαν εἰς ὀχυρώτερα καστέλλια. ἡνίκα δὲ ἐδεξάμεθα
τοὺς δύο ἀνθρώπους τοὺς πεμφθέντας ἀπὸ Σειροίου τοῦ βασι-
λέως Περσῶν, τὸν ἕνα ἐξ αὐτῶν, τουτέστιν τὸν Πέρσην, ἀπε-
R 916 λύσαμεν μετὰ καὶ ἑτέρων ἀνθρώπων πρὸς τὸν βαρισμανὰν τοῦ
Κανζάκων, ἀπὸ μ' μιλίων ὄντα καὶ εἰς καστέλλιν ὀχυρόν, καὶ

4. ἔξω τε V, ἔξωθεν P. 13. ἕκαστον P. 14. ἔχῃ] ἔχει VR, ἐκεῖ P. ib. τῇ P. 15. βριασμάνας R. 16. ἔμαθον P. 18. ἀπῆλθον P. 21. βαρισμανῆν P. 22. καστέλλον P, καστέλλιον R.

ram fuissemus, ac deinde ejusmodi nives immodicae decidissent, tanta in illis locis annonae copia deficiente, in magnas prorsus difficultates incidisset noster exercitus. Ex quo enim ex Siarsuris castra movimus, scilicet a xxiv. Februarii mensis, usque ad xxx. Martii mensis, ningere non desiit. Verum, Deo juvante, cum in Canzacorum regionem venissemus, magnam commeatus copiam invenimus, tum hominum, tum equorum: sed et in ipsa Canzacorum urbe mansimus, sat ampla, quaeque domos ter mille complectitur, tum etiam in vicinis locis, ita ut complures dies uno in loco morari nobis licuerit, praecepimusque copiis nostris Christi-amantibus, ut equos suos in urbis aedes propter nives ingruentes deducerent, ita ut ex militibus singuli equum unicum in castris servarent: proxima enim hanc urbem ea sunt. Barismanas enim urbis Canzacorum, civesque illius omnes, ut montem Zaram nos superasse intellexere, recesserunt, ac in montes et in munitiora castella confugerunt. Ut vero duos illos viros a Siroe Persarum Rege missos recepimus, alterum ex iis, Persam scilicet, una cum aliis ad Barismanem Canzacorum, qui a xl. milliaribus aberat, et in munitum castellum se recluserat, misimus, datis ad illum lite-

ἐποιήσαμεν πρὸς αὐτὸν ὑπομνηστικὸν ἵνα κἂν ξʹ ἄλογα λόγῳ τῶν πρεσβευτῶν εὐτρεπίσῃ, εἰς τὸ ἐν συντόμῳ καὶ ἀνεμποδίστως ἀπελθεῖν αὐτοὺς πρὸς Σειρόην βασιλέα Περσῶν. καὶ δεξάμενος τοὺς πεμφθέντας παρ' ἡμῶν ὁ βαρισμανὰς καὶ τὸ τοιοῦτον ἡμῶν ὑπομνηστικόν, ἐπὶ πολλὰς ὥρας εὐφήμησαν καὶ ἡμᾶς καὶ Σειρόην βασιλέα Περσῶν καὶ αὐτὸς καὶ πάντες οἱ εὑρεθέντες ἐκεῖσε. B ἐπληροφορήθησαν γὰρ ἐκ τοῦ πεμφθέντος Πέρσου ἀπὸ τοῦ πρεσβευτοῦ ὅτι ὁ θεομάχος Χοσρόης ἀπώλετο καὶ ὅτι βασιλεὺς Περσῶν Σειρόης ἐγένετο, καὶ ἀντέγραψεν ἡμῖν ὁ αὐτὸς βαρισμανᾶς ὅτι πρὸς τὰ παρ' ἡμῶν ἐγκελευσθέντα αὐτῷ τὰ ἄλογα τῶν πρεσβευτῶν ἐνευτρεπῆ ποιεῖ, καὶ ἡνίκα δέξηται δευτέραν ἡμῶν κέλευσιν περιέχουσαν καταλαβεῖν τοὺς πρεσβευτάς, πρὸς ἡμᾶς αὐτὸς δι' ἑαυτοῦ ὁ βαρισμανᾶς ἔρχεται φέρων τὰ τοιαῦτα ἄλογα, ὀφείλων πᾶσαν ὑπουργίαν καὶ δουλείαν ἐκτελέσαι. ἐπιποιησάντων δὲ ἡμῶν ἐν αὐτῷ τῷ ἀπλήκτῳ τῷ πλησίον τοῦ Κανζάκων ἕως C τῆς τρίτης τοῦ ἀπριλίου μηνός, ἐπεκατέλαβεν Φαϊὰκ ὁ ἀδσηκρῆτις ὁ καὶ Ῥασνᾶν περὶ ὥραν δευτέραν, κυριακῆς οὔσης. καὶ αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἐδεξάμεθα αὐτόν, καὶ ἐπέδωκεν ἡμῖν ὑπομνηστικὸν Καβάτου τοῦ καὶ Σειροΐου τοῦ ἡμερωτάτου βασιλέως Περσῶν, περιέχοντα τὴν ἀναγόρευσιν αὐτοῦ καὶ ὅτι θέλει μεθ' ἡμῶν καὶ μετὰ ἑκάστου ἀνθρώπου εἰρήνην ἔχειν. συνείδαμεν οὖν τὸ ἴσον τοῦ ὑπομνηστικοῦ Καβάτου τοῦ καὶ Σειροΐου τοῦ ἡμερω-

1. ζʹ P. 3. Σειροίην P sola. 16. ἀσηκρῆτις P. 17. Ῥαρνᾶ P. 18. ἀπέδωκεν P. 19. καὶ om. P. 22. τοῦ secundum om. P.

ris, quibus mandabatur, uti equos VII. pro legatis pararet, quo expedite ac sive ullo impedimento ad Siroen Regem possent proficisci. Barismanas vero, acceptis ab Imperatore missis legatis, nostrisque sacris literis, et qui tum cum illo aderant, nos et Siroen Persarum Regem, per multas horas, faustis acclamationibus laudibusque prosecuti sunt. A legato quippe illo Persa, perduellem Dei Chosroen periisse, Regemque Siroen proclamatum certiores erant facti. Rescripsit deinde nobis idem Barismanas, equos se, sicut a nobis mandatum fuerat, instruxisse, et cum alteram nostram jussionem acceperit, qua legatorum adventus sibi significaretur, se quamprimum ad nos accessurum, equisque confestim adductis, officia sua servitiaque omnia praestiturum. Cum igitur in iisdem ad Canzaca positis castris essemus morati usque ad III. mensis Aprilis diem, qui in Dominicam incidit, advenit Phaiacus Regi A Secretis, qui et Rharna vocabatur, circa horam secundam, eumdemque hac ipsa hora excepimus, literis a Cabata Siroe clementissimo Persarum Rege, quae ejus inaugurationem continebant, quibusque nobiscum, et cum quovis hominum, pacem habere velle significabat, ab illo acceptis. Visum ergo nobis est clementissimi Cabatae Sirois literarum exemplar huic nostrae ad vos jussioni

τώτου ὑποτάξαι τῇ παρούσῃ ἡμῶν κελεύσει, εἶθ' οὕτω δὲ καὶ τὸ
παρ' ἡμῶν ἀντιγραφὲν αὐτῷ ὑποτάξαι. ἕως δὲ τῆς ἑβδόμης τοῦ
D ἀπριλλίου μηνὸς ἐν αὐτῷ τῷ ἀπλήκτῳ ἡμῶν ἐποιήσαμεν τῷ πλη-
σίον τοῦ Κανζάκων, τουτέστιν τὰς κζ' ἡμέρας, καὶ τῇ ὀγδόῃ
τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἀπελύσαμεν τὸν αὐτὸν Φαιὰκ τὸν ἀσηκρῆτις
τὸν καὶ Ῥασνᾶν, κατὰ τὸ ἐνδεχόμενον θεραπεύσαντες αὐτὸν καὶ
πάντας τοὺς μετ' αὐτοῦ, ἐπειδὴ ἔσχεν μετ' αὐτοῦ καὶ πρόσωπα
εὐυπόληπτα, καὶ ἀπελύσαμεν μετ' αὐτοῦ Εὐστάθιον τὸν μεγαλο-
πρεπέστατον ταβουλάριον. καὶ οὕτω θαῤῥοῦμεν εἰς τὸν κύριον
R 918 ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν τὸν ἀγαθὸν καὶ παντοδύναμον θεὸν καὶ
εἰς τὴν δέσποιναν ἡμῶν τὴν θεοτόκον, ὅτι πάντα τὰ καθ' ἡμᾶς
πρὸς τὴν ἀγαθότητα αὐτῶν ἔχουσι διοικῆσαι.

V 320 Καὶ ἡμεῖς δὲ τῇ η' τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἐκινήσαμεν σὺν θεῷ
P 402 ἐκ τοῦ ἀπλήκτου ἡμῶν, ὀφείλοντες τῇ ὁδῷ ἡμῶν χρήσασθαι τῇ
ἐπὶ Ἀρμενίαν. ἀλλὰ καλῶς ποιεῖτε ἀδιαλείπτως καὶ ἐκτενέστερον
εὐχόμενοι ὑπὲρ ἡμῶν, ἵνα ὁ θεὸς ἀξιώσῃ ἡμᾶς, ὡς ἐπιθυμοῦ-
μεν, ἰδέσθαι ὑμᾶς.

6. Ῥαρνᾶν P. 13. ἡμᾶς P. ib. κ' R. 15. ἀδιαλήπτως PV.
16. ἀξιώσει PV.

subjungere, ut et quid ad illas deinde rescripserimus. A septimo igitur mensis Aprilis die, in iisdem nostris ad Canzaca castris XXVII. dies exegimus: ac ejusdem mensis octavo, ipsum Pheacum A Secretis, Rharnan appellatum, honorifice quantum licuit acceptum, ut et qui cum illo erant, dimisimus; habebat enim secum promiscuum famulitium. Cum illo vero misimus magnificentissimum Tabularium Eustathium. Atque ita confidimus Dominum nostrum Jesum Christum bonum et omnipotentem Deum, et Dominam nostram Dei Genitricem res omnes nostras secundum eorum clementiam curaturos."

„Nos porro ejusdem mensis die VIII. Deo auspice, castra movimus, in Armeniam iter facturi. Vos autem bene valete, continuasque ac indefessas orationes ad Deum fundite, quo, sicut peroptamus, vos quamprimum revisere nobis largiatur."

Ἴσον ὑπομνηστικοῦ γενομένου ἀπὸ Καβάτου τοῦ καὶ Σειροίου τοῦ ἡμερωτάτου βασιλέως Περσῶν πρὸς Ἡράκλειον τὸν εὐσεβέστατον καὶ θεοφύλακτον ἡμῶν βασιλέα.

Παρὰ Καβάτου Σαδασαδασὰχ Ἡρακλείῳ τῷ ἡμερωτάτῳ βασιλεῖ B *Ῥωμαίων τῷ ἡμετέρῳ ἀδελφῷ πλείστην χαρὰν ἀπονέμομεν.*

Τῷ ἡμερωτάτῳ βασιλεῖ Ῥωμαίων καὶ ἀδελφῷ ἡμῶν.

Ἡμεῖς διὰ τῆς προστασίας τοῦ θεοῦ καλοποδίνως τῷ μεγάλῳ διαδήματι ἐκοσμήθημεν καὶ τοῦ θρόνου τῶν πατέρων καὶ γονέων ἡμῶν ἐπελαβόμεθα. διὰ γοῦν τὸ οὕτως εὐεργετικῶς ἀξιωθῆναι ἡμᾶς ὑπὸ τοῦ θεοῦ τοῦ ἐπιλαβέσθαι τοῦ τοιούτου θρόνου C *καὶ τῆς δεσποτείας συνείδαμεν, εἴ τί ἐστι πρὸς ὠφέλειαν καὶ θεραπείαν τῆς ἀνθρωπότητος, διαπράξασθαι πρὸς τὸ ἡμῖν ἐνδεχόμενον, καὶ ὡς ἔπρεπεν, εὐεργετικῶς ἐκελεύσαμεν γενέσθαι. ἐπὰν ὁ θεὸς ἀφιέρωσεν ἡμᾶς εἰς τοιοῦτον μέγαν θρόνον καὶ δεσποτείαν, πρόθεσιν ἔχομεν τοῦ ἀπολῦσαι ἕκαστον καὶ οἱονδήποτε ἄνθρωπον κατεχόμενον ἐν φρουρᾷ. καὶ λοιπόν, εἴ τί ἐστι πρὸς ὠφέλειαν καὶ θεραπείαν τῆς ἀνθρωπότητος καὶ τῆς πολιτείας ταύτης καὶ ἐνδεχόμενον ἦν κελευσθῆναι παρ' ἡμῶν, ἐκελεύσα-*

10. *διὰ γοῦν*] *διασοῦν* PV. 15. *ὁ* om. P.

EXEMPLAR

commonitorii a Cabata, qui et Siroes dictus est, clementissimo Rege Persarum, missi ad Heraclium piissimum et a Deo servatum nostrum Imperatorem.

A Cabata Sadasadasac, Heraclio clementissimo et a Deo servato Imperatori Romanorum, Fratri nostro, plurimam gratiam impertimur.

Clementissimo Imperatori Romanorum, et Fratri nostro.

„Nos Dei providentia absque ullo labore insigni diademate donati, patrum ac majorum nostrorum solium sumus consecuti. At cum tam benefice ab ipso Deo nos dignatos agnoscamus, ut illustrem adeo thronum excepertmus ac dominationem, si quid esset quod humani generis utilitati ac solatio conduceret, quantum in nobis fuit, et prout decuit, id continuo fieri liberaliter beneficeque imperavimus. Quandoquidem igitur ad summam hanc dignitatem et imperium nos Deus evexit, id protinus in animo statutum fuit, ut quotquot homines detinebantur in vinculis dimitterentur. Sed et si quid erat quod humanae conditionis ac hujusce vitae utilitati ac commodo fructum afferret, nobisque statuere liceret, id

μεν, καὶ ἐγένετο. καὶ τοιαύτην πρόθεσιν ἔχομεν, ἵνα μεθ'
D ὑμῶν τοῦ βασιλέως τῶν Ῥωμαίων καὶ ἀδελφοῦ ἡμῶν καὶ τῆς Ῥωμαϊκῆς πολιτείας καὶ τῶν λοιπῶν ἐθνῶν καὶ ἑτέρων βασιλίσκων τῶν κύκλῳ ὄντων τῆς ἡμετέρας πολιτείας ἐν εἰρήνῃ καὶ ἀγάπῃ διάγωμεν. διὰ δὲ τὸ χαροποιηθῆναι τὴν ἀδελφότητα ὑμῶν τοῦ βασιλέως τῶν Ῥωμαίων τοῦ ἐπιλαβέσθαι ἡμᾶς τοῦ αὐτοῦ θρόνου, ...
πρωτοτύπως μὲν π . . . . .
ραν ἀδελφότητα καὶ . . . .
μετέραν παραγενέσθαι ἀδελ . . . .
ἀδσηκρῆτις τὸν καὶ Ῥασνᾶν· σ . . . . .
ὑπάρχοντα· ἀλλ' ἡ ἀδελφότης . . . . .
θεσιν· καὶ ἀγάπην ἡμῶν καὶ φιλίαν . . . . .
ἔχομεν πρὸς τὴν ἀδελφότητα ὑμῶν . . . . .
πρὸς αὐτὴν ἀλλὰ καὶ πρὸς τ. . . . . .
ἀλλὰ διὰ τὴν ἀγάπην ἡμῶν . . . .
μεῖς τοὺς ἀνθρώπους τοὺς κρατήσ . . . . .
πολιτείας ταύτης παρὰ τοῦ . . . .
ἀδελφότητος ὑμῶν ἀπολυθ . . . .
δὲ κελεύσατε τοῦ παντοίως . . . .
νέσθαι εἰς τὴν ἡμετέραν ἀπὸ . . . . .
τείαν· καὶ περὶ τόπου . . . . .
θαι εἰρήνη καὶ . . . . .
οἵαν αἴτησιν ἔχετε . . . .
ἡμᾶς καὶ δι' αὐτ . . . .

7. ἐλλιπὲς ἦν τὸ τέλος ὑπὸ τῆς ἀρχαιότητος subscribit P, quibus adduntur in codice haec, ab Radero omissa: Ὑπὸ Ἀνδρέου Δαρμαρίου τοῦ Ἐπιδαυρίου υἱοῦ Γεωργίου εἴληφε τέρμα σὺν θεῷ ἐν τῷ ἔτει ‚αφογ'. ἰουλ. α'. ἐν Λερίδᾳ τῆς Καταλωνίας. Vide Hardtii catal. Bibl. Bavar. vol. V. p. 416. 8. πρωτοτύπως et caetera usque ad finem accesserunt ex V. 10. Supplendum ἀδελφότητα Φαιὰκ τόν. 14. ἡμῶν V.

fieri non modo praecepimus, sed et confectum est. Quinetiam nobis deliberatum est ac constitutum, uti vobiscum, Romanorum Imperator, Frater noster, cumque Romana Republica, caeterisque populis, ac aliis Regulis, qui circa imperium nostrum undique habitant, pacem et amicitiam deinceps colamus. Quod autem Fraternitas vestra, Romanorum Imperator, affectam se gaudio dixit, quod nos eundem Thronum obtinuerimus," . . . . . .

Caetera prae vetustate desiderantur in Cod. MS.

. . . . Ῥωμαίων· πλείστην
. . . . καὶ σημαίνομεν ὡς ὅτι τὸ
. . . . φθὲν ἡμῖν παρὰ τῆς ὑμε-
. . . . διὰ Φαιὰκ χ . . . δαηχ τοῦ ἀδση-
κρῆτις τοῦ καὶ Ῥασνὰν ἐδεξάμεθα, καὶ ἐγνωκότες
. . . . τοῦ θεοῦ ἐπ' εὐτυχίᾳ τῷ βασιλικῷ δια
. . . . θέντες εἰς τὸν θρόνον τῶν γονέων
. . . . προγόνων ἐκαθίσατε· πολλῷ πλέον
. . . . ν καὶ παρακαλοῦμεν τὸν θεὸν
. . . . υς χρόνους ἐν εὐπραγίᾳ καὶ ἐν εὐ-
. . . . ω· καὶ εἰρήνῃ μεγάλῃ ἀξιώσει ὑμᾶς
. . . . τοῦ θρόνου τῶν γονέων σοὺ καὶ
. . . . ὃ δὲ ἐδηλώσατε ἡμῖν διὰ τοῦ ὑπο
. . . . ὅτι ἡνίκα εἰς τὸν τοιοῦτον θρόνον
. . . . . τὴν δεσποτείαν ὑμῶν ἀπελάβετε
. . . αι τοὺς ἀπὸ διαφόρων . . . .
. . . . οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τὰ . . .
. . . . γεσίαν τῶν ἀνθρώπων· ἐ . . .
. . . . ρόθεσιν . . . την . . . .
. . . . . ὑπὸ τού . . . .
. . . . . ἀμφότεροι . . . .

2. Restituenda haec collata p. 735. 6. *ib.* σημαίνωμεν V. 8. φθὲν] Supplendum τὸ ὑπομνηστικὸν τὸ πεμφθὲν et mox ὑμετέρας ἀδελφότητος. Ad δαη videndum an pertineat Χοσδάη p. 730. 14. 5. τοῦ] τον V. *ib.* καὶ Ῥασνὰν] In apographo ναν, cui ab initio desunt sex instar litterarum. 6. δια] Supplendum διαδήματι. 7. θέντες] Supplendum κοσμηθέντες. 10. εὐπραγείᾳ V. 11. ἀξιώσει] Scribendum ἀξιώσῃ. Praecesserat enim ἵνα. 13. ὁ V. Tum supplendum ὑπομνηστικοῦ. 15. ἀπολαύετε V. Initio versus legendum ἐκαθίσατε καὶ τὴν. 18. Legendum εὐεργεσίαν, et mox πρόθεσιν.

CORRIGENDA.

P. 40. 19. 20. Scribe *ἀποδοθῇ. ὅμως — ἀσεβεῖν.*"
P. 45. 5. Scribe *Πέμπτῃ — γενεᾷ.* 16. in annot. pro V scribe R.
P. 48. 11. in annot. scribe 10.
P. 56. 8. in annot. scribe PV.
P. 57. 2. in annot. scribe *Σαμαραῖοι.* Idque recipiendum.
P. 58. 17. in annot. verba postrema tria tolle.
P. 61. 13. Scribe *Σινά.* 18. *Κηφισσός.* 21. *Εἶρμος* cum annotatione: *Εἴσμος* R.
P. 63. 1. Dele comma post *κοίλης.* 2. Scribe *Ἔμισα*, ut scripsi p. 520. 5.
P. 80. 15. in margine adde V 37, et 11. R ante 104.
P. 94. 11. *ἄκυροι* "
P. 115. 18. Immo *ἀναστρεφομένου.*
P. 163. 20. Malim *χεῖμα.*
P. 179. 11. Expungenda Raderi annotatio.
P. 212. 8. *ἀπὸ ἑσπέραν*] Confer annot. ad p. 713. 6.
P. 223. 11. in annot. scribe *Βενιαμήν.*
P. 225. 18. Scribe *συν-άγεσθαι.*
P. 250. 22. *τέσσαρις*] Alia huius formae scriptura est apud Theophanem p. 158. C, *χιλιάδες τεσσάρεις.*
P. 267. 10. *Ξενοφάνης Κολοφῶνος*] Generis loquendi, quod notavimus etiam p. 343. 13., duo alia exempla sunt inscriptiones epistolae apud Montefalconium Biblioth. Coisl. p. 455. *τῷ θείῳ αὐτοῦ τῷ Κρήτης*, et libelli apud Allatium Graeciae Orthod. vol. II. p. 959. *Μανουὴλ ὁ τοῦ Κρήτης ἀνεψιός:* ubi non erat quod *Κρητὶ* et *Κρητὸς* reponeret doctissimus Titzius in commentatione de Moschopulo p. 6. 7.
P. 269. in annot. pro *ibid.* scribe 3.
P. 286. 17. in annot. scribe P sola.
P. 342. 9. in annot. dele *sola.*
P. 349. 6. *φκζ'*] *φπζ'* Maius ad Eusebium p. 360.
P. 354. 10. in annot. scribe P sola.
P. 359. 8. in annot. scribe P sola.
P. 366. 7. Scribe *κατηριπωμένην*, ut monitum ad p. 523. 16.
P. 367. 19. *καταγνοὺς αὐτῆς μοιχείας*] Codicis scripturam *μοιχείας* iam in ed. Scaligeri p. 200. mutatam in *μοιχείαν* video. Sed recte se habet genitivus. Sozomenus Hist. Eccles. I. 1. *ἵνα δὲ μή τις ἀγνοίᾳ τῶν ὄντων καταψηφίσηται ψεύδους τῆς πραγματείας.* ibid. 5. *ψεύδους κατηγορεῖν τῶν πλασαμένων.* II. 22. *συκοφαντίας κατέγνω τῶν κατηγόρων.* Euagrius VI. quasi extremo, *μηδεὶς ἡμᾶς γραφέτω μέμψεως.*
P. 368. 6. Scribe *Ἐλούλ.* 13. *μαΐου.* 18. *δ' ἀτος.*
P. 371. 20. *θεελείῳ*] Sic est apud Syncellum p. 12. 11. ed. Bonn.
P. 372. 10. Scribe *σκηνοπηγίων.*
P. 390. 10. Scribe *κτίστης.*
P. 400. 16. 471. 14. Scribe *Κλεοπᾶς.*
P. 401. 13. in margine scribe 214.
P. 476. 1. in annot. scribe 2.
P. 489. 13. Scribe *Παννωνίαις.*
P. 544. 20. Scribe *πολλά,*
P. 557. 14. in annot. pro IX. scribe XI.
P. 560. 16. Scribe *Βιργιτινῶν.*
P. 570. 14. Scribe *καλάνδαις.*
P. 651. in annot. scribe 20. 22.
P. 695. in annot. v. 6. ante *εἶτα* pone punctum.